

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר זצ"ל, ונכד של הגאון רשבכה"ג בעל החת"ס זצ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

ספר
דור רביעי
על מסכת חולין

פרק	דף עמוד
הקדמה	ב א
פתחה	ז א
פרק הכל שוחטין	א א
פרק השוחט	מ א
פרק אלו טרפות	נ"ט א
פרק בהמה המקשה	פ"ה ב
פרק אותו ואת בנו	צ"ח ב
פרק כסוי הדם	ק"ג א
פרק גיד הנשה	ק"יב ב
פרק כל הבשר	קל"ה ב
פרק העור והרוטב	קמ"ט א
פרק הארווע והלחיים	קנ"ח א
פרק ראשית הגז	קס"ג א
פרק שלוחה הקנו	קס"ז ב

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעניינו העדה, המה העמלים בתורה, יעניינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לחדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוך. גם באזה הוודמי דבריה דגם שם אין בכח האדם לברווא יש מאין, רק למוג ולהתיך כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרוי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבריאה נמסרה לכל בא עולם, ותוה"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגנות בה בمسירת הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תונן לחינוי הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחריהם ב"ד אחר לסתור אותו, הרוי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעיניו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב ללקת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שמשינו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקדום באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דока בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפ"י דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמימרא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמרי כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דעתך פלייג, כיון דרשתות נתונה לדורות האחרונים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דעתם חתימת המשנה קיימו וקבעו שזרות האחורונים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלק עליו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז, אם כן הוא כאשר כתב הכל"מ, איך לא הזכיר גדוול ונוראה כזה, בכל הש"ס בבלי וירושלמי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمرا, וכל זה אין זכר ושרש לבאויה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה מתרצה כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלוותות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתיב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שככתב اي אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעיל פה اي אתה

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדוף ולדרוש אחר הנster והנעלם והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהילת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הן בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי לא כוונו חז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעלום יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגבורה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשوت כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להolid, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכוחות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרים דור לאחר ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהโซ ההוראה בתחילתתה. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכוננות שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במאה שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במאה שמוציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חים. זה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כלול גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי נדחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרוץ הקושי למשה לא נכתבו, במא שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן Katz'ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דין התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו'ם לא נתנו כדי שלא ישתכחו' עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחוק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית' ב' מחלוקת, אין להבini דבריהם,adam עלולים להיות נשכחים, ומה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לו. ובחוט השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמת הרבייה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שמנאן הרמב"ם ז"ל בהקדמו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצמן, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חלק. ואם קבלה היא נקל. אבל בכל אלו הדוחקים לא יצאנו עדין מהובכה הגדולה כאשר יראה המיעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטוס' למשה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתשבע"פ שנדרשת ע"פ המידות דהרי אין למדין ק"ו מהלהכה, גם אין לתקן על הלהכה ועיין בטור יוז' סיון רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגס שהב"י שם השיג עלי, מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיעורו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהז, אלא לבאר בוגת הגמי' עירובין הנ"ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נסקרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותשבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנביאים לא קבלו המלות למשון לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנות בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "באה הדבר" ותשבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותשבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי ח'לן אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המוחדת לו, ואפילו אם נקבל דברי המלבים בהקדמו לספר ירמי', שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיهم מללה במללה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלות א"א למסור רק בכתב, וכאשר עינינו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכנים בו מעט מהשגתנו והבנתו הפרטית, ועיי' ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למיימר אלו ואלו דברי סופרים חיים הם, זמני דשיך ה'αι טעמא, זמני דשיך ה'αι

רשאי לאמרם בכתב. עיון ברש' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת"ת שנטקתה בדברי ריש' ז"ל, מה זה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתי נראה דcumo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חברו חיבור שלמים אלו בربים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש' ב"ז או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ רבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב תושבע"פ למד אחרים כאמור באזה סברות רבות.

ובאמת ח'ל' כבר ישבו על מודעה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בוגר' עירובין דר' כ"א ע"ב, אל' ר'ח' להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמעיא לך' חדים גם ישנים' מהו. אל' אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש רבא מה דכתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבהה אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העober על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבהה אין קץ, עכ"ל הגمرا. והנה ריש' ז"ל מפרש' דברי ספרים' חדים שנתחדשו בכל דור ודור גדר וסיג. אבל תכ"ד חור זה, דבד"ה ויתר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalker ברכס חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפהDKRA נתנו מרווחה אחד זה משה, וכתיב בתורי' יותר מהמה בני הזהר ממה שנitin בסיני בכתב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבהה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת עשה וכटיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. ספרים' חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפי' רבינו חנאל הנדפס בגלון הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דבר אכן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שחייב לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעז זמן שכיבת קאי. והדבר מוכיח מתווך הסוגי' כולה כאן דעל תושבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדים גם ישנים, אמרה נסת' ישראל לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות גורתי על עצמי יותר מה שגורת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח"כ הא דאל' ר'ח' להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפי' המידות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור ב חגיגה ט'ו ע"ב באיה שוקל אליה שוקל קלות וחמורות בתורה, ספר שסoper אוותיות שבתורה ועל תושבע"פ קפetic ושם אמר מה לא נכתבו ולא

הקשה אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה בכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיא אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ט שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפיו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ט אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" במטריאלי טבעי, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהי' בימים החם, כدرכו של הרמב"ם ז", והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בהם"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ וכי' אסור בכתב. כי זאת שים מסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושו בתוי' תוננו"ו עיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן היטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולת, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכימית התלויה בהינת השופט שבימי, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכי ליתן חזוק (אויטאריטעת) לחכמי התורה שככל דור ודור, ושלא תפרד האמה לכתות שנות, ציווית התורה פרשת זקו מורה, ז"ל החינוך מצוה תצ"ז א"ל לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לסבול טעות אחת והיה הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כאו"א כפי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם ז"ל אפיו תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךائق אל חלב הגמור הזה, או איך הארוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהה אותו האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעה" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה כשי אמר על ימין שהוא שמאלי ועל שמאלו שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכן מסרה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא נכתבה תושבע"פ אבל נתנה **לבי"ד** הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעת"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המLOT לא הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

טעמא, שהטעם מותהפק לפי שנייו הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עך, دقינו דהושמע לא ישמר המLOT רק הענן, וימסור לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה שעמדו דבר אחד, או ראו עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסגנון שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שמה שנמסר פירוש התורה ע"פ ונאסר לכתחלה, הוא כדי שלא לעשותה קioms לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נקבע נחיות התורה, כי שניינו הדרות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דורות שינוי דיניהם ודעותיהם ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהינה בה הבנות מתחפות, וכتب דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של ח"ל, עי"ש מה שהאריך, ובאמת איינו כדי להשיב על דברים בטלים כלו ויפה היתה שתיקתו מדיבורו, וכל ההתחכנות בה, איינו אלא להסיף תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהוא חכמה נפלאה ממחמת התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה התורה חיה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתה, ובזה מתרפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח"י עולם נטע בתוכנו"ו עיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן היטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולת, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכימית התלויה בהינת השופט שבימי, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכי ליתן חזוק (אויטאריטעת) לחכמי התורה שככל דור ודור, ושלא תפרד האמה לכתות שנות, ציווית התורה פרשת זקו מורה, ז"ל החינוך מצוה תצ"ז א"ל לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לסבול טעות אחת והיה הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כאו"א כפי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם ז"ל אפיו תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךiae אל חלב הגמור הזה, או איך הארוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהה אותו האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעה" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה כשי אמר על ימין שהוא שמאלי ועל שמאלו שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכן מסרה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא נכתבה תושבע"פ אבל נתנה **לבי"ד** הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעת"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המLOT לא הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מוצאות שנצטו ב'ג' המ, אשר בלא"ה חיבים לשמרם, ועינן מה שכתבתיanza בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורacial כשם, שלא לפושט העם רק לחכמיהם הנאוירים והישרים לבוטם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנחו מוצאות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש בני לאוין, يولיכם רוח אומותם שלול להתיר אסורים, כמו שאמרו על ר"מ שהי' יכול לטהר את הרשות בק"ז טעמיים, וכתיב וירושע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא בריתך עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשלך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירים אמרו' הגאון צ"ל כונת הכתובים האלה, דיודע שהרצינו מkor השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היהר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוא עשויה. כי בכל ימצא האדם המתעקש, לטובות תאזו לטהר את הרשות בק"ז טעמיים, כמו שאמרו ז"ל בפסחים נ"ב ע"ב ומכלו גיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר' "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדrhoש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה ספר שספר אוותיות שבתורה, ותשא בריתך עלי פיך ר"ל ותשער על הברית שכרתני עמך, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב כי על פי הדברים האלה כרתי אתך בירתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דרישות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב' הייתה כונתי בבריתות הברית, כי "ויאתת שנתת מוסר ותשליך דברי אחיך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנתת מושר, ממליא תשליך את דברי לבאר אותן "אחריך" ר"ל שלא תהי הבנותם נגד רצונך כי תשים אחרי עינייך" אם ראית גנב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלקך" כי הלא תמצא היהר גם על גנבה וניאוף פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר' תתן דפי" ר"ל שבבל פיך תחריב עלמות להתייר איסוריים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראיםبني אמך, בני ובוני אומתך, בהם תתן דפי. ומה'ט'/manו חכמי האומות לקבל את התורה, שידעו כי אצלם לא תה' משומרת ומוסיגת מדרשת של דפי, המהפקים לעלעה משפטיו ודברי אלקים חיים. אבל בני אברם יצחק וייעקב המקודשים משרשנו במדות אבותינו הקודדים, בטח ה' למסור לנו תורה הקדשה, מעיטה בכתב ורובה ע"פ, בלי פחד שנפהוך הקURAה על פיה ח'ו, וע"י אנו מברכים" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורהנו" שננתנה לנו במקרא" ייתן אל משה ככלתו אר"י מתחלה למד משה תורה ושכחה, עד שננתנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדרים לח' ע"א), ולפי האמור פירשו דמתהלה עליה במחשבה לפניינו ורובה ע"פ, על כל הדורות הכל בחללמ"ס בili' שהיה לו רשות לדרשו ולפרש ולהחדש דבר, ולכן היה שכחה, שלא היה בכחיכרונו לשמרו את הכל, אבל אה' נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני ריק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדרשו בהם בראצנו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמש'כ' בחוט השני הנ'ל.

וთמיה' רבתא יש לי על הרמב"ם ז"ל, ריש הלכות חובל ומזיק, אחר שביאר עין תחת עין, ע"כ פירושו ממון כתוב בהלכה ו' ז"ל: "יאעפ' שדברים אלו נראין מעניין תורה שבכתב, וככלן מפרשין הן מפי משה רבינו מהר שני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכזה ראו אבותינו דנין בבי"ד של יהושע, ובב"ד של שמואל הרמתי, ובכל בי"ד שעמדו מימיות משה רבינו עד עכשוו", עכ'ל. וקשה

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ"כ על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע"פ מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע"י היתר כתיבה עשו מתושבע"פ תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב"ד הbabim אחריהם שלא לחולוק על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שפרשין תושב"ב. ואין לנו צרכיים לדחקו של ה"כ מ' ז'ל, אפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba של דור שאחריהם חלוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלה, שלא לחולוק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כח מחמי דור ודור, לדrhoש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל הכרחה הגדול שאצלום לצד הכבד בתוצאותיו הלהה היה כמו שאמרו מوطב שתעתקר תורה ואל תשכח תורה מישראל, כי הן אמר שרצון **המוצה' יתברך** היה במה שחלק התורה לשתיים כתוב בעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעול אדים בהבנת תורה"ק ומזכותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח איה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה תורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופט כל עת ועת, וזכה לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, ומימות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו ח'ל' כל הדר בחו"ל דומה כמו שאין לוALKI. וע"י רמב"ר ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעות הרמב"ם ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו"ל, וממילא מובן דין להניח בידם כת זה שננתה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ולא תראה ברשי' שבשותות ד' ע"א ד"ה וממנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרביה אחרי רבי נתחרה המשנה. וע"י ריש"ש מש'כ' בזה וכן הוא ברשי' ב' מ' ד' ל' ג' ע"א וממדתי משתומים) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתרבות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע"פ קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות היישלה בנו, ותשכח תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע"פ בכתב למסרה לישראל כתורה חתומו, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישולט בה הוסיף וגרעון אלא לפרש ולאדרשה, כמו שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע"י שננתה המשנה לשישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקת תורה שבכתב, הסובלת לטהר עפ' המדות הרשות בק"ז טעמיים. ואחרי רבינו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה ורא'ו, ואחריהם רבוטינו הראשונים הרמב"ם ובعل' השו"ע, ומצאנו כי הם צרכיים לעשיות כחותם, לבנות מבצר לטורת בית ישראל ובדרכם שלמעלה פרשטי ע"ג נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורהנו" כי יפלא לכאורה דהוא מושע מה שדרשו בע"ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar"י מלמד שהחיזירה הקב"ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקבולה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספריהם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותו אביהם רוצח הוא וכו', הlek' אצל עמו ומואב, אל' מה כתיב בה, אל' לא תנאף וכו'.

ודינים ממש כמפורט בפרק, כמו קידושי כסףஆ"פ דקורי לי "ד עיין ריש הלכו" אישות. ובוגין העניין הלא הרמב"ם לשיטתו של דכל דרבנן אית' ב"י לאו דלא תסור, והא דسفיקא דרבנן לקולא, משום דכן אמרו דיה"י ספק שלחם מותר, וא"כ במה שדרשו מן המדות לגמרי עשו כדאוריתא, וש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ן, ודעמי" דקרו דלא תסור ד"קיא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתבי בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגתי חלילה, ה' הטוב יכפר בעדי. ונזהר לעניינינו: דעל ידי עשיית קיומ לחששבע"פ בכתבano אומרים, דאפיילו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמוחט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה ימצא שבعلي המשנה טעו, לדור, שאם דור אחר חתימת התלמוד ימצא שבعلي התלמוד טעו, וכן דור אחר שהסכים הראשונים הן לחומרה והן לקולא, וכמוש"ב לנו אלא מה שהסכים הראשונים הן לחומרה והן לקולא, החינוך דਮוטב לנו לסביר טוות אחת בהלכה אחת, מלסתור חלילה כל הבניין, ואפי" דבר הבניין על חכמת הטבע ושאר חכמוות, אין אנו יכולים אז ממה שקבעו להלכה במשנה או בגמרה. וזה שאמרו ז"ל בחולין נ"ד ע"א וכי להסביר על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים. ז"ל הרמב"ם בפ"י מהלכ' שחיטה הלכ' י"ב ויג' עוזר חוץ מאלו שמננו חכמים הדורות הראשונים, והסכים עלייה בבתוי דיני ישראל, אפשר שתחמי, ואפי" נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמננו ואמרו שהן טרפה, ע"פ' שיראה מדרך הרפואה שבידיינו שמקצתן אין מיטין ואפשר שתחמי מהן, אין לך אלא מה שמננו חכמים דנאמר ע"פ' התורה אשר יירוק" עכ"ל הזhab. ובוא וראה עד כמה רחוק דעת הרמב"ם מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שroxצה להכחיש המציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת חז"ל, אבל הרמב"ם דעת אחרת עמו באמרו מאחר שתתקבל הדבר בתווי דיני ישראל, וע"י הכתיבה עשו לדבר קיומ דורות, אין לנו אלא מה שאמרו רחוק דעת הרמב"ם מדעת הרשב"א עיקר י"ד לפרק אלו טרפות) וכן תראה מה שפסקין בא"ח סימן שט"י סעיף ט' דהורג כנה בשבת פטור, וכן ביו"ד סימן פ"ד דמותר לאכול פירות וגבינה שהתליעו, כל זמן שלא פרשו התולעים, והני ומה שאמר בגמרא גמרא דאי בדור לה סמא חייה, דרך דחו בعلמא דיליכא בע"ח בלי פ"ר וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתור דינא עירין ורבין, והש"ס מקשה שם וכנה אינו פרה ורבה, והוא אמר מר יושב הקב"ה וזה מקרני ראמים עד ביצי כניס, ונדחקו לTORAH מינא הוא דמקרי ביצי כניס ובאמת בזמןנו מוסכים בחכמת הטבע, שלנו אפיילו חלק רביעי אין בדימה, וצ"ל דנתקטנו הרבה, ומ"מ גם בזיה"ז אנו תולין בה האע"פ שבתח מגוף האשא Kata'a עיי"ש, ועיין במשנה יומא פ"ג ע"א ר' מותיא בן CHRUSH אמר דמי נשנכו לב שוטה מאכליין אותו מחצר הקבב שלו וחכמים אוסרים. וככתוב הרמב"ם בפייהם"ש אין הלהה קר' מותיא בן CHRUSH אלא כחכמים דסבירו אין עוביין על המצות אלא ברפואה בלבד, ר"ל בדברים הרופאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עיי"ש. ועיין בתוס' שבעות ט"ז ע"ב ד"ה אסור להתרפות דמשמעו דלא ס"ל סברת הרמב"ם. ולא ידעתני למה השמיתו כל

לי טובא, דמנג'ל דלא היו דנין באיזו זמן מן הזמןים עין ממש כיון שהוא ז'ל בעצמו כתוב דבר כל דרישות חז'ל, יש כה לחולק על בי'ד שלפנינו, הלא אכן זה הללמ'ס אשר לפי דעת הרמב'ס אין חלק עליהם, אלא דחו'ל דרישו כן מסברא ומה ברורה תחת חבורת המש'ב שם הרמב'ס, ובכען זה בודאי היה כה לאיזו בי'ד באיזו זמן לחולק. אלא דכלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לארעים, הדברים שהיו נוהגין כן מימיותם עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ ההדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלא דפליגו מניין לנו מקרה. והגם שעל זה גופא קשה הרבה, כמו שהאריך בתשובה חוי' הנ'ל, דמצינו הרבה פלגותות גם בכען אלו, כמו דברי בתירא שכחו אספסח דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמי וહל דפליגו בנדה אי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זה חולין במקרה, דלשנא לי' כלל, דבר הנוגה בכל יום ובכל אשא ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ור' ס' לדגה'ג אינו נהג אלא בשיל מין וכדומה אין מספר, כמו שהאריך החוי', ולא עוד אלא דגס בזמן השופטים והנביאים מצינו זהה, דעין' ברמב'ע עה'ת פ' בחקתי, בקרא "דכל חרם אשר חרמס מן האדם לא יפה מות יומת" ופירשו, דבזוא ליהרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסוק זה שנדר להעלות בטו לעולה, ואמרו ז'ל דיפתח ונחנס עי' גדלותם לא רצוי לילך זה זהה, כדי להתריד נדרו ונענוו שניהם. וכן בדור המליך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממואב והיה רוע גדול על זה, עד שדרשו עמו עלי עמונית מואב ולא מואבית, וכן עד שדרשו וחיה בהם ולא שימות בהם היו שותבים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונא בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשביב חולה شب'ס לא חלו את השבת, והם דברים הנוהגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב'ס ז'ל, דהרי הא קרא בנטיגת אשא הרה כתיב, ואס' הי' אס'ו, ונתת נפש תחת נש, עין תחת עין וכו', והנה בנפש בנפש פליגי אין נש ממש או ממש, ותלו בפלוגתא דר'ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב'ס פלוגתא זו דאמ עין בעין, ידעו באיזו דרך דנו כל בת דיני נפשות, א"כ גם בעין נמי לא דנו אז, דזאת הוה ג'כ דיני נפשות, במקצת נפש ככל הנפש, וגם אפשר בנפש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי', ומה תאמר כיון דז' כבר בטלו דימוט בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלקות פליגי ר' ישמעאל סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש'ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין נמי לא דנו ורבנן ד' ע"א, אבל עין תחת עין דataksh לנפש בעין, אי עין ממש ודאי דהוה דוקא בבי'ד של כ'ג, ובלשכת הגזית, כשאר דיני נפשות, אם לא שנאמר דומה גופא שהיו דנין אז בחבלות עין יד ורגל כבממון, ש"מ דמעולם היו דנין אותו בממון, וא"כ בנפש בעין נמי נאמר כן דנו בממון ואיך פליגו אם חייב מיתה או לא. ולא עוד אלא אמרין שם בהחולב פ' ע"א, דר' א' קאמר עין ממש, ופרק עין ממש ס' ד, אך פlige על כל הני תנאי אלא דשミニ בעין דמייך ולא בדמייך, והני תנאי פליגו עליו. ואיך אייפליגו אי בדמייך או בדמייך, כיון דידעו ממעשה בת דינים שלפניהם, גם זאת היו צריכים לדעת אי בדמייך שמו או בדמייך. שוב ראויתי בהגהת מהר'ץ חיוט ז'ל בב'ק פ' ד ע"א שמספר ג'כ דברי הרמב'ס אלו כמו שפרשטי דכוונתו, דהוה כמו הני י寥פותות דפרי עץ ההדר וכדומה, ומפרש דהינו דקש' עיל ר' א', איך קאמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי' עדיי במקומן עומדות. אלא דבלא'ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב'ס דקרי לכל מה שנדרש ב'ג' מדות ד'ס ומחולק ביןם, להלמ'ס ובכמה מהם ע"כ אנו צריכים לאמור

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי" לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חרופי ה' למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, הרבה חיל הגודל, חריב החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיסים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעה"מ שדברי תוס' אלו נעלמו מל"מ. ותמהני על מעלהתו וכי מפני כן ענקש علينا את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשוט ונחיא להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוזה היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותותם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתווד הדברים האלה תראה עד כמה בחליה נשפו הטהורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחוריים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמאן.

והנה דבריו הקדושים צרייכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלוּני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבוסף דברי קדשו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכדי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלאה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורא, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' ונכנסו בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחוריים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עלינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא כתועה נכensis דעתו בעדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הנגן ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שהיינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשבל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מחרץ הכבד של כל שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסגולה כמו שדים מהרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסוקים, ועוד מלפנים מן האימפרובו של הילדים ננד הבאלטטער. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשח חשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחילה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הן אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אוננו, הינו דינן על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דינן רוצח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכירים אותו עתה כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולא כל גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם כמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמן אפיו אינם גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים ומכ"ש בדברים התלילים בחכמת הטבע, דלא הי' חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהם היו חכמים ביוטר וידעו מה שאין אנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' ממה שוגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו זוז ממנה וכמש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעברו עליינו אף שנות גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגון הישר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחוריים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבו ושל י"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שוגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו זוז ממנה וכמש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצה לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמתי גדר פלפולו, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצה לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: כי מה זה דרכך לאמר: תדע מכך קושי פלוני שהוא סבר סביר כמוני, דאלת"ה לא היה פלוני מקשה מיד, הימנותא קאמינא שגס מעלה ידי חובב וسفון אצלי כמו אותו שהביא ראי' ממנה, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה אשאלו יודיעני ALSO הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לכזב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקsha

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיוונו גס אני לא יכולתי להשמר מרשות הטיעות הפרושה לרוגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומברך דבריו, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצא את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואיינו עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של בניון רועה הלה, גג על גג, כיizia מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחזיק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועין בהקדמת ל��וטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבירר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שkolת הכל לקברו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שkolת הכל וגורע ממנו מי שkolת את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

עליך תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבירי זה הו, ללמד בני יהודה קשת, איך צרך לבקר ולהקורר ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צרך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכמי צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"ו ודרבי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחד, ולאו דוקא באוטו מקום דפלו. ועיקר עבודתי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקש פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"ו ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדמה שבעה"י כונתי לאויהה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", ועי"ז נתקש פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחכמים אחרים כי אמר בכח זה בכח, ממשיכים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטועמא, חלק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתיהם, וזה חשוב מושך על כל mseceta ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיני, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתם דבריהם אינם מוחוריים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשותעורהטי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שהמצאה שברות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטר בטלית שאיןו של. וכן לעומת זה האם תמצוא סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחראין וערבאי לדברי האחرونים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדותם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם ממש' ב' הנב"י בג"ל, ואין אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועיין בנו"ק חוות סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחרונים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ"ו מה שכתב הגאון ז"ל על הגאון העצום ר' וואל אלעסקער ז"ל וז"ל: הנה חבורו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו הפוסקים והראשונים. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גודל היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לדודו הראשוני, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרeros יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו נוב"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי הם היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקורר ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנಡפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדרסה מצוי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשך השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדו כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"ג מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרווע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דאלם גבר בהנים ליחסם אדים המעליה בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפים לצתת נגדו במצוות נחושה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדרך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חבו רלי ריבים לדפני חנס. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשית תמיד מן השומעים חרפתם ואינם מшибים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעת לי ריק, כאשר יראה כל המיעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבוגים המבוקשים האמת ולהאהבת האמת, צרך אני להחזיק טוביה להני המהרכאים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשדי הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגת עיל רבותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא זו הוא בערות מאין כמוות, ובפרט שהוא סותר את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניי על היסוד, שככל אדם עלול לטעת, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גוף טעה במה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפיה מאלתא דלא שכחא אצל, ועל דא רצוני שיקבלו דברי גם אחר הבאותם בדףוס ואחריו שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

היי צדיקים וישראלים, תמיימי דרך, וגדלו את בניהם בעושר ובכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבנם אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעורי. חוץ מהתמודתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי לפלא בבית מדרשו של רבוי הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלаш צ"ל בתהליכי וบทפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזויות בהמ"ד, והוא למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבilot, דבר שהי' אז לפלא ויצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יצא מגדר הממוסע. תמיד בקש התחרבות עם חברים עיימים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנהגו היה לתת בכל שנה בגדיו - חלקוק ועד בגדי העליון - לבחרים עניינים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק י"נק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכה לפרנסת מרווחת כמוhow, ושלח להם בכל רוגל ומנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעיניו, לשמש אורח יהי' מי שייהי, והיה תמיד מן הנעלמים ואינם עלבים.

עוד בימי בחרותו היה מנהגו, לרשות פנקס כל מעשייו מיד יום ביום. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפילו מחשבה לא טובה רשם שמה. ואספраה מעשה שהיה כפי ששמעתיה מפי אמו"ר צ"ל שלמד אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עיניו בו לטובה, כי היה מן הבחרים המושלמים במדעים וגם מתנהג בחסידות, ורצה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לירגען על אייה שביעות, קרא לו שיש עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדתו חדא עם רבו. והי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארויז אשר בו הוה מונח הפנקס הנ"ל. וייה בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגליגונוטיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מלאיו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעתים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באביה בתולה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא עישה זאת לקראו הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהי מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשיכו עד שקרוא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמリア, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כ'ולק יפה ומום אין בז'" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיטו זקני הכהן"ג מו"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האס כשר הדבר בעיניו שיתן בתו הבכירה אמר מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא היה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצענו לכת ובתשוכה גדולה אחר המצוות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצהה מן המובהר למרי כمبرור בשו"ע או"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב הייעזרת ענדר דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצטער הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא תמצאה סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרששתי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"לDBC כל מקום שהסבירו ושכל הישר מכricht שהוא כך, לא סבירה כרסית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון החווא או המאמר בש"ס, אפילו בדוחק, למען לא נטרך לוז מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו דרכו ז"ל, ודוחקים כללה רובם אמותיים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לוז מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דורה, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסיקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדון הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללבן עד מקום מותחין הדרבן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצא פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לביב בחבירו זה, לביך וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעווא קדם אבואה דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ולא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותי הקדושים נ"ע אוכ"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, - ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחוסי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקררא, יورو משפטיך לעקב ותוՐתך לישראל, וכתיב ו Spartici כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועיין בתשי' חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכזות בו, בכל זאת מצהה לכתלה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהי וכו', מצהה בכהנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראיין רק אז, ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא ברא כרעה דבאה וילך בעקבות אבותוי, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל רosh הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוויים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה הכהנים מיויחדים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדים לפרי שללים, תולדותיהם וקורותיהם למען ידעו מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"ה לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבחי אמרו"ר הגאון ר' אברחים בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אמרו"ר הגאון צ"ל מוצקיים וקיימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתاي לבנייהם אחרים, ושמרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קריסולם מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבנייהם אחריהם.

אמו"ר צ"ל נולד בשנת תקף"ה בכפר קטן סמוך לארצענברג (בסלואוקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשב"ר, בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזירה. וברא הוא כונתו דבני לוי שנטקסו מבטן בטרם נוצרו בקהל גינו מדרגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשה גודלים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצתתי תאמיין, אבל רך אחורי גיעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה גדולות. זה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהיינו שמתחליל פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו באבו יתרגדל שלו. אבל זה אינו רק בבני לוי המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית ובך" אתמול ראיינו אותן בבית רבן בתור תנוקות, ולמחר בחצרות אלקינו יפרחו שעומדים ומשמשים בעזירה פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו תבוקש מפיהם, והיינו יפרחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למצ ומטושלח, מתחלת ימי היו נקרא צדיק, הצדיק תמים, וכותוב ונח מצא חן בעיני ה' מציאה מצא שהוא צדקו בללא عمل וגעה, אבל אברהם שהי' בן תרכח ה' צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הוּא יתברך כי אלהים מוצאים אחד להשלים המנין. שמא תאמר שלא ואלו לא יקבלו שכבר كانوا הפללו בעשרה, ע"ז קאמר ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארון, דאמרו ז"ל ב"ה"ג דلوחות ושברי לוחות מונחים בארון, וילפו מזה שיזהר בזקן ששכח תלמודו, וכל טנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי' כלו עשו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהיה תשעה והתאמזו להשלים המנין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו הי' עשרה. ור"ג דלא הבין המליצה הללו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכנפי וממתינים שעיה או שתים על העשרי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשרי וע"ז נתרפה החבילה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאם במקומם בכל אופן מצטרפין כאלו הי' עשרה, מרן דיפלפני מני' חשב לשעת מזוהה ולא עשה מקבל שכבר כאלו עשה. (ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבליך דוכתני קרי לי' תיבה כמו העובר בפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי' ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמרו"ר ז"ל, אין مكان ראי' דהכא על ארונו דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעת מזוהה וכו').

סדר למדו של אמרו"ר ז"ל ה' מס' ר"ה וימתא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסט, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלו עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למתה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משוו"ת הבאים לפניו מהמבקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהו' שלמה קהואט ז"ל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו ציר לימים רב בק"ק ינק תצ"ו, השיב לו בזאת": מובטחני בך שבימיים לא כבירים תה' מהנשאלים. - מעית שהייתי בון עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו חן בא"ה והן בטיקון עגנות, גיטין וקדושים. ואך שגעגועיו עלי היו גדולים באשר היהתי לו בון יחיד היה דרכו לעוררני משינת הילדים כמה שעות קודם קודם עלות השחר והביא לי למוטתי מים לרחצה וקפאפע חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעיון גמור אפילו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדיים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבנים ות"ח שעברו דרך עירנו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם

שנודע הדבר.

בניסוחתו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלת, ה' תמיד מהזר להתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכ卜 ע"ז שעיה או שטים, ולהוסיף לבעל העגלת כמה DINRIN על שכרו. ואך אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחשב לשעת מצואה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה וארון מצטרפין, אמרו לה כי מכנפי אלא אר"ה תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמרו לה כי מבדרי, ופרש ז"ל סטוט וחתום, והמאמר צדיק באור, ואמר הוּא ז"ל בគונת ר"ה שבא לפרש דבריו הראשוניים דהשעה וארון מצטרפין. דהנה הרובה פעמים באים תשעה יחד למניין, ואם יחסר להם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה וע"כ נתרפה החבילה. ופעמים יראים להתרפז וממתינים על העשيري בחשבם שע"י שיתפרדו בתוך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו הי' מוחזירים אחורי, הי' מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שלא ואלו לא יקבלו שכבר كانوا הפללו בעשרה, ע"ז קאמר ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארון, וילפו מזה שיזהר בזקן ששכח תלמודו, וכל טנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי' כלו עשו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהיה תשעה והתאמזו להשלים המנין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו הי' עשרה. ור"ג דלא הבין המליצה הללו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכנפי וממתינים שעיה או שתים על העשרי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשרי וע"ז נתרפה החבילה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאם במקומם בכל אופן מצטרפין כאלו הי' עשרה, מרן דיפלפני מני' חשב לשעת מזוהה ולא עשה מקבל שכבר כאלו עשה. (ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבליך דוכתני קרי לי' תיבה כמו העובר בפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי' ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמרו"ר ז"ל, אין מקום ראי' דהכא על ארונו דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעת מזוהה וכו').

אותי בנו ייחודי כל בחותוי הרוחניים פэр עלי להדריכני ולמדני וכיים בי מצות ושנותם לבניך לדבר בס כל יכולתו, כבר ד' שנים הiliary כאשר התחיל ללמדני האלפה ביתא ולא רצח למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשינט מטעם הדזוע. וכמה פעמים ספר לי' שכשר הראה לי אותן שי"ז ואמר לי': ראהبني שיש לך ראשון והוא נקראת שי"ז אמרת לי מני ובי ק"ז ממני שיש לך ראש אחד על השי"ז שיש לך ג' ראשין דרכך לענין אחד, ואמר לאמי ע"ה: מובטחני שבנו זה הי' גדול בשරאל, כי מי שמע מליד כבר ארבע שנים לימוד ק"ו שהוא הקיש שכלי מדעתה דעתשי". חוץ ממה שלמדתי בחדר חומש רשי" וגמרה, למד הוא ג"כ עמי, וכאשר הייתה בלבנו זה היבש כבר ישבי בין החורות לשם שעורי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממנני, לא פעם אחת שמעתי מאחרוי הדלת אחר השעור באמרו לאמי ע"ה "אשר يولדי" רגיל ה' לאמור לי שלא יהיה לבי גס עלי על שמי מצליה בלמידה, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדרך והמה טרכו ויגעו בעבורך והتورה מחזורת על אכسنיא שלה ופירש בהז דרכי המדרש. צדיק כתמר יפרח כאשר לבנון ישגא אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרעומותיה: אל תdagyi כי בנק זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אביו, ז"ל היהת א"מ ע"ה בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה היידה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעתפה, ונפטרת אמי מורתינו ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראשית פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתיה מורת צבי תהיה. והאחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרבי מה קהلتני ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב ברבנות בגין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. **תנצ"ה** ואחותו יגון עלו ועכ"א.

מצד אמי אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת ריאל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורתינו ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובת תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןךMSGICH על בנק ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמא"ר ז"ל לאמור לו: דע כי לאחר הצהרים בעת ישנת, לא למד בנק מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

עד לפני שענשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"ם פאנעט ז"ל מדעת שלח לי כתוב חבר לבר מצוה נגד רצון אמא"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממשני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכלית דרשו דברי מוסר ולא פלפל הלכה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבת קודש עשו עלי רושם גדול.

אמו"ר ז"ל בר ברב צדクトו גזר אומר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי חז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב"פ כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתיה מורת צבי תהיה. ואחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרבי מה קהلتני ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב ברבנות בגין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. **תנצ"ה** ואחותו יגון עלו ועכ"א.

מצד אמי אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת ריאל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורתינו ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובת תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך MSGICH על בנק ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמא"ר ז"ל לאמור לו: דע כי לאחר הצהרים בעת ישנת, לא למד בנק מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גם בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאת הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עיין חכמים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתוי"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי"ש. ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' זו דהנחרה בסימנים זהו, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באfon דבעמsha נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאת דם הנפש, או פשיטה אסורה היה לחנות במקומות השווא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיך לנחירה ומילא, דשיטה היהת אסורה להם במדבר משום דמייד שניקב הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה בבהמה בקדשים כמו מליקה בעוף ושניות בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מן הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התוי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר ש', דנחרה היינו קרוע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקודות סימנים, אבל יאצט א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אגהור ומפרש דנחר היסמינים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמות דברי רשי' תמהין بما ש' דנחרה היינו קרווע לאורך הצואר, ומה שמדיק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפו הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חוור" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עס "דקורה" יונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcinן או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחילק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עופר במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבינו אל, ר'יש' ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש' סובר דפרשה זו אתה להתיירبشر תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר עיין מה שכתבתי שם ומצאת עונג נפש.

אית' נחוץ לפתוח שער הפתיחה לפרק הראשון המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמוקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שעורום נושא כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיו הענינים היתי צרייך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, לכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבתי שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עיין חכמים.

יעיקר א' השחיטה והנחרה

תוה"ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואין כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההשר בשאר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אכלו בשר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator דמו ישפך הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ, דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה ממשום כסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חז' ממה דאין למدين חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילון דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבינו אל, ר'יש' ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש' סובר דפרשה זו אתה להתיירبشر תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ז דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשער נחרחה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרחה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"זיל ר"ע היתר נחרחה במדבר מכללא, דמדיאצטריך לצאות מעטה על האזביחת מכלל דעד השטא אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרחה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטא הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשחויט חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרש"זיל בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרכ"ע אלא דבר' ראה בקרא דבל אות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי"ז וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ז דכמו לר"ע Dunnichא לי" דיליף הימור נחרחה במדבר מכללא מדחיביהرحمנא באזביחת שנכנסו לארץ, למה לא ניחא לי" רשי"ז דיליף איש בשער תאוה מכללא דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היתרמן הכתובים שבפ' ראה אבל הי' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרחה לאכול בשער, או איסור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי לשם הווא תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאור הצעוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"ז בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטא לא נצטו על האזביחת, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר הי' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרחה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוֹא נחרחה כמש"כ לעיל, וליפא בהמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ז דמהאי קרא דזבחת ילי" ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרכ"ש שפיכה שפיכה משחויט חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בברcker וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא להבמה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דליך שום קרא אחר להתייר נחרחה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרחה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפּק את דמו ילי" ר"ע דבעינן עכ"פ נחרחה ממילא דמץיא ליליף נמי דסגי בנחרחה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליף מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפא בהמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פלאג נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחויט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ז ילי"פ איסור שחויט חוץ בעוף מקריא דאו אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשחויט חוץ בעוף ילי"פ מקריא דDEMIM שפּק, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא דאו אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגותות כללה, זה למד מפסק זה וזה מאחר בלי' שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עומקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרחה במדבר, ולא יכול לאכול רך בשחיטה, וליפא שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחויט חוץ בעוף, כיוון דזאת הימרה הקשר שוחיטה חולין בכלל, لكن בתורות

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, ממעט כל שאר מני הרגינות אבל מורה על הכרת סימני הצואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחויט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשוחט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לא קרבעו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"זיל לא אמר דרי"ש איליף איסור בשער תאוה, מדחתיר להם בשער תאוה שנכנסו לארץ, בקרא דבל כלות נפש תאלכ בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כnishten לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר שנכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ' אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשער תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"ז מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאייש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייליף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא הי' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה כר"ע, דאי כר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ ומיעוט כאשר אביא הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין וליפא שחיטה בחולין, מדכתיב וαιלך מצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר אכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנחוג בכל יומם ובכל אדם שחיטה חולין, שנדע אותו ממנה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש הי' איסור להם בשער תאוה ולא הי' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, וליפא שפיכה שפיכה משחויט חוץ, דומה התמס דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי"ז שם ד"ה פטור מלכשות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משחויט חוץ, וכן הנחור והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בריש פרק השוחט דיליף מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ריי"ש היא, דבלאי"ה אליאב דרי"ש אתיא, דיליף וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרש"י שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דרשי"ז רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"ז דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה הי' במדבר עייןbekun בדרכנו, וכיון דיליפן מהכא דועוף בשחיטה כמו בהמה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כי סיוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עופר למטה ידענן מדרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלמור ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש Dunnichא לכל הקרא על מצות כי סיוי אתה, וכיון לדעת רשי"ש עכ"ב קרא בד' ספרים בעי על שחיטה חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שהא נאמר בסוף ארבעים, אה"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלאopolא, אך אם נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך
יתישב מה דכתוב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא
אתנא כל לhortות לו הלוות שחייבת. ולי נראה דיש לתאריך קושיות
רש"י דלא"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אם במדבר
היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומכיון בוגרמא לךון פ"ד ע"א
דאמר ל' יעקב מינא לרבעא, אמרת חיה בכל בהמה לסימנים
ニימא נמי בהמה בכל חיה לכיסוי, אמר ל' עלייך אמר קרא על
הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף דם איינו חייב
מכיסוי. ולכורה האי קרא דפ' כי ירחיב עיין בהגחות מהרש"ש
שם) רק על כניסה לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמות הי' בהמה
בכל ח' לכיסוי אלא דבשוג' שס ביארתי בארכוה, דהיא יעקב
מינאה רק לרי"ש פריך דرك לדידי אפשר לומר דהא דכתיב כי
יצוד דדייר הכתוב בהוויה, ממש' כהרמב"ס שם בפ"ז מושום דבר
בקර וצאן נאסר להם במדבר, ולכן דבר רק מה' וועפ', אבל
עלולם אייתרמי ל' בקר וצאן בעלי מומין, דמותר לשוחות בחוץ,
הי' צריכין כיסוי אבל לר"ע דברק וצאן אייתשרி فهو ע"י נחרה,
למה כתוב כי יצוד, اي בהמה בכל חיה לכיסוי עי"ש בארכות,
ולפ"ז ייל' שמעאל דה' חייב בהמה בכיסוי וכעשי דאיתשרי
להו בשר תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר צויתיך
בקדשים بلا כיסוי הדם, ה'ג מעתה גם בהמה כבבמה חולין לא בעי
כיסוי, והאי דרשעה דעל הארץ השפכנו דקאמר דרכ' דחו"י בעלמא
אמר ל' להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני'
כמה עניינים, דוק ותשכח.

עוז קשה דלפי שיטה זו איך מתפרק ל'ר"ע הא קרא דוכי רחיק ממקום המוקם, دمشמע שהוא נתינת טעם למצות זביחה דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלוי זה בירוח מקום ועין בלב ארי' ז"ל דקמתנהו כן, וכותב דהאי כי רחיק וכי סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הzbיחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בירוח מקום, אלא בכינסה לארץ תלוי' המוצה דzbיחה. ועוד קשה על שיטות רשי' ז"ל דס"ל דר"ע ילך נחירה מושפך את דמו וכן שכתבנו לעיל, מגמרא גופא דקמasha בשלמא לר"ש היינו דתנן השוחט וכו' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמרاي פטור מלכסות, עיין רשי' דכתבת דלר"י' ש nichach אפלו למ"ד השוחט את הטרפה חיב לכסתות דשחיטה שאינה ראוי' שמה שחיטה. אבלanca ניחא דשחיטה כתיב עכ"ל, משلون זה ממשע לכאר' דהא דבעינן חז' ושם שחיטה בкусוי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. וכשה דהא הקושי' שחיטה בкусוי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. גם ל'ר"ע אליא רך אי אמרין שחיטה שאינה ראוי' שמה שחששה, והיינו משום דילפין שפיכה שפיכה משחווטי חז', א"כ גם ל'ר"ע אילכא גז' לחיב' דוקא בשחיטה ממש כמו לר"ש, וצ'ל דס"ל לר"ש' דהא דילפין גז' דלבעי שחיטה הוא רך לר"ש דס"ל דאופן המתיר באכילה הוא רך שחיטה, אבל לר"ע דס"ל דאופן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ הא גז' על הנחירה הוא דאתא וכמוש'כ רשי' ז"ל בד"ה אלא לר"ע, לדידי' נחירתן זהו שחיתתן כן צ'ל עכ', אלא דזה ניחא רך אי אילכא אויז למוד לר"ע ממקומות אחר דנחירה מתרת, אז אפשר לאמר דהגוז' להכி הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רך מקרו דושפך ילך לי' דנחירה סגי, כיון דחויזין דס"ל להגוז' שפיכה לא נלוף באמת גז' שפיכה שפיכה לחיבו בשחיטה ממש דומי' דשחווטי חז', וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילך שפיכה שפיכה כיון דגם בשחווטי חז' דם שפיך לנחירה אתה ואעוף, וכמוש'כ לעיל בבאור האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשעה הפושטה דרי' ש שם מאן אשר ישחת, ודרש מדם יחשב דם שפיך, היינו דוקא כיון דיעידין

ובני' הרואים להקרבה נאסרה הרשותה בחוץ, והמליקה ממועצת מקרים דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתייר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגם חירותה התיירה בחולין במדבר, סברא גדולה הוא דגם בחוץ תואר הנחירה, כי שחייטה דוקא למיה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחייטה, ע"ג דבוחז גם נחירה מתרת, משום דברדים בעין דוקא שחייטה ולא חייבה תורה בחוץ רק עין פנים, אבל בתרומים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועצת בחוץ וע"כ פרפה דבחולין אין המליקה מתרת, וכי תבר שדרה ומפרקה עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגנים שפיר מכשרה, וכיון דרצה לאסור גם בעור מהכי תמי יקפיד על השחייטה דוקא שאינה דומיא דפנוי, גם אינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדם יחשב דם שפק לרבות השחייטה [וללא דוקא שחייטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחייטה כיוון דעתה נאסרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין כייסוי, עתה דנאסраה הנחירה בטל מצות כייסוי ממנה, הכני נמי לעניין שחווטי חוץ במדבר הי' חיבור גם על הנחירה בעופ, וכעשי כיוון דאטסר אתסר וד"ק] וגם יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והוא חיבור על נחירת חוץ בעופ כמו על השחייטה, וכען אוא"ב, ומשם נשמע דלר"ע גם באוא"ב חיב' ה"י במדבר גם לעניין אוא"ב, ונשארו ביוםא דף ס"ד ע"א דדחייתו לזכוק הינו שחייטו בנחירה, ע"ג דכתיב שחייטה, ורק בשחווטי חוץ דכתיב ואלפתח אוול מועד לא הביאו,-DDRSHIN דבעין ראי לפתח או"מ, בעין שחייטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא אעופ דביע מליקה בפנים, ע"כ צrisk לאמר כן דלר"ע נחירת עופ בחוץ חיבור, דאל"כ הא כיוון דלר"ע נחירה מתרת, ע"כ צrisk איזו מיעוט למעט נחירת חוץ, וPsiṭṭā דדם שפק אינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפץ את דמו ילי' נחירה, וכמש"כ ריש"י כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירה, ע"כ התייחס צrisk לאמר Dao אשר ישחט ממעט נחירה, וא"כ למעט מליקה דאית' בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דרש מאו אשר ישחט דכתיב ברישא למעט מליקה, ומדם יחשב דכתיב מאוחר בקרא מרבה שחייטה, וריש"י שכטב שם בזבחים Dao אשר ישחט כתיב אחר דם יחשב, שלא בדקוק הוא, אלא ודאי דגם ר"ע ס"ל Dao אשר ישחט מרבה שחווטי חוץ בעופ, אלא Dao אשר ישחט ממשע לכוארה רק שחייטה וע"ז כתוב דם יחשב הכלול, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דaicaca שנוי ריבויים ע"כ Dao אשר ישחט למעט מליקה אתו, דלא לית' בק"ז Dai למעט נחירה ומילקה בamat את' בק"ז, Dao יחשב למיה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומילקה לא נאסרה. והדברים מוכרים וסבירו לעיניהם בס"ד.

ודע דאיפלו לר'יש דמרובה, מאו אשר ישחט, שחיטת עוף בחוץ, וס"ל ג"כ דגש על חולין חייב משום שחוותי חוץ לשיטות רשי' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסרת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאוה, אבל הותר להם אכילת בשער ע"י הבאה לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרישנו בת"כ ריש ויקרא, ואם מן העוף עולה קרבנו, עולה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהתרורה אסירה להם אכילת בשער מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כਮובן, וע"כ בהיתר בשער תאוה לא האזירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהנני גם במדבר לא נאסרו בעוף אלא נסכא בקדושים.

12. היא שיטת רשיי ז"ל, וקשה על דבריו ז"ל, דמש"כ דדר"ש אתה
האי וזחת המיותר למגרמי, או לגיאזה ועובדיה, או לחולין שנשחטו
בעירה, או דאורחא בקרה למכות זביחה בגבי אכילתבשר, והוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל ובחות מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, וזה מסתבר לאמיר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכנ שיטת רשי" זיל אין בידי לישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והן ר' עקיבא סברו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים אייר, והוא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליף, דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר לאמיר דחויב שיטתה לר"ש איליף מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר דנטקסו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דהני תרי דינים מצי להיות קיימים שניהם כאחד ואין סתירה ביחסם דבר תאוה של בקר וצאו הראים להקורבה גם לר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקין לשיחתו מומיין, היהת הנחירה והניחתו בקושי'. ומובן מאליו דלשיטת רשי" זיל אינו התחלה לקושי' זו, דהא אסור לו בשר תאוה לר"ש ע"כ מקרה דשותי חוץ ידיעון, ואיך אפשר דאטסר לו דהא שם בפיירוש שיטתה כתיב ולא נחירה, דואל פתח אוחל מועד לא הביאו כתיב, ובעינן דוקא שיטתה הרואין לאוחל מועד, ואי דמודה דנחירה אשרtri להו או"כ גם בברא וצאן אשטרி להו הנחירה וא"כ הותר בשר תאוה בנהירה, ע"כ דראב"ש פליג אר"ע בדינה דבר נחירה. **ושיטה** זו של התוס' תמהה מאד, חדא גם לשיטה זו קשה קושי' רשי", דלר"ש האי ובחות למאי אצורי, כיון צ"ל גם לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמי"ס לר"ע.

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכתי יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרש מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשה פשוטה דרי"ש כדי שיוכל לאמיר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי או הכרח אחר לר"ע דנחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי המובהה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתיך מלמד שנצטויה משה על הוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בבהמה, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דיניהם המה הלוות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בבהמה, איך נפרשנה, דגס בנהירה בעין כדי להמית הבע"ח, גם קשה עופ בהאי קרא דכאשר צויתיך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורשי" זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעוף דלאו מקרה ילף אלא כלומר: שנצטויה על הלוות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתיך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלוות שחיטה. אבל אין אפשר לאמיר כי, הרי הגمرا מביא האי ברייתא דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחייתה לעופ מן התורה, דיליף היקש צובייל ולפסול המקדשין חייבים שחיטה, אבל עופ דליקא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארש צויתיך דגס עופ יש לו שחיטה ואיכא צווייל עופ, ואם כן ע"כ דיש כאן לפוטא גמורה על שחיטה עופ, ונראה ע"כ מפשטות ואמתות הדברים דרבי מכארש צויתיך ילף עופ, ואיך נכלל עופ זהה. והotos' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדריש מה הטיל הכתוב עופ בין בהמה לדגים וכו', והה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דרא" דשניהם דרשו מזאת תורה הבימה והעופ דשניהם ציריכים שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכפי שככבותי גם מצד הדוקא א"א לאמיר כן דבלאי"ה אנו ציריכים להני תנאי דאל"כ עופ דביני שחיטה היכי כתיבא דמלול"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובפרט ללקות עלי, ודאי דיןлокן על הלכה אל לא דתות' לשיטתייה הנה נחיא להו כי שם בד"ה ועל רוב א' בעוף דרשו בגמתריא של "כאשר" אחד בעוף ושנים בבהמה ורובה של אחד מהם עי"ש, וא"כ רבוי לא צרייך להני תנאי, משום דדריש "מכארש" גם עופ דביני שחיטה. אבל אין אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שחיטת עופ מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חייה אבל עופ מאן דכר שמי", עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דראב"ע קרא דברש תאוה לכדרaab"ע אתה דדריש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעל החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מיה את בגולך ואמרת אוכלה בשר, ומיה תאוה נפשך לאכול גבול ולתיאבו, אלא בסיפהDKרא דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו' ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עטה. אלא דראב"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו המה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשו על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלוות. הוכרח כאן לאמיר דהטורה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישא DKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמי"ס לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו ממש דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ' דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבעין דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכסי', אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכ' פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשע לויל הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש, למה לא נאמר למוד סתום מן המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דרי" ברכ' פנחס אליבא דרי"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דליך' איקא הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער ליכא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליכא קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ' שם מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, דבאמת ממש ליף ר"ש דבעין שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש דשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפרש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי ממש דהאי זובחת כשנכנסו לארץ נאמר להם, ואם ממש נלמד חיוב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה כבבמה כיוון דבבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"ש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכmesh"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציוו על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאור' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכס"ד דהמקשן על ריש'ו, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי עוד ציד חיה ועופ אשר יאל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל דזובחת מברך ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפונ ברור. אלא דאפי' נאמר לנו דכל המקרא ATI להורות שرك בקר וצאן הנה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כוון דלא בא להורות לנו בדיני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רשי' זל. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בהז' נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשר תאוה, משמע>DZYRICK היתר על זה לדידן דאל"ה הינו אסורים בשר תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחזו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציוו ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשר תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתר לחים איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציוו שלם על מה שלא מצאו בשום מקום, ועוד דנאמר דאי' תורה שבכתב להתר ציוו שעל פה וכמש"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתר ציוו שעל פה וכמש"כ לעיל, ועוד קשה הא משה המצווה ודאי' הודיע להם לישראל, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת במדבר בלי' שייה' להז' נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא מה לא יידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגת ר"ש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרה ר"ש סבר בשר נחרה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשר תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא למשיחא ליכא, ולא שייך לישנא דמר סבר הци מר סבר הци, וזה קשה hon לרשי' והן לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחרה לא אשתרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא למצוות על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ' להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' התר, אבל עופ' לא, דכך כתבונו, דרכ' גם עופ' בחוץ חייב, הינו דוקא עופ' קדים אבל עופ' חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כלל, וכיוון דקראי דזובחת ציווי הוא ולא כתיב bi' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיוב איקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ' בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ' א"כ פרט דברך וצאן למי איתה הלא זובחת מברך וצאן כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מביך וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה לאמיר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנ' קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'י'ח' חולין בעי כונה ועין בחידושי לסתו דף ל"א ודז'ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג ארא'א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר'י'ש קאי ולא לר'ע דחויתר להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנוך הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחיתה בדבורי רבנן, והתחילה תניא רבנן ואמר כדבירותם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא בדקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן מציא לאמיר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בקדושים, אבל עופ מאן דכר שמי' בקראי דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוסעת בפירוש בהאי קרא ממש'כ' למ�לה, דזוחבת כל' בקר וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מדחה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהמה ובכמה בכלל חיה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברך צאן אין חיה במשמעו, אבל עופ ודאי אימעט בפירוש דאל"כ פרט דברך וצאן פרט למה לי, ולמאי אתה.

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמנין הצואר משא'כ' וובהת שאין זה במשמעות הלשון, לפ"ד אין בין ושות' לוובהת וטבה ולא כלום, דכולם שמנות נרדפים לענין אחד. ואם בדברי הרמב"ן ז"ל למה לנ' למכתב וובהת דלביעי כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בקדושים, הי' לו לכתוב ושות'ת, ולא יצטרך לאמיר כאשר צויתיך. ועוד ר'אי' לדברי מהגמרה לסתו פ"ה ע"א, דפלייג ר'יש ור'ם בשחיטה שאינה ראי' באוא'ב ר'יש ילי' מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעין ור'ם ילי' משוחשי חוץ להיפך והקשׁו על ר'ם ומה לא ילי' מטבח טבח והшиб' ילי' פינ' שחיטה משחיטה, ולא ילי' פינ' שחיטה מטבחה, ומקשה בגמרא מי' נפקא מני', הא תניא דבר'י', ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צדקה ביאה וכו' הרי דהגמרה דמקשה מי'

הותר כלל בשום מקום אף עופ בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיתה לעופ מדהטייל הכתוב עופ בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחרה כל במדבר, ור'י' בר פנחס דס"ל אין שחיתה לעופ מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחרה התורה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברך וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מקרה דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו אלו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר'י' בר פנחס מפיק בוגרואה דכר'א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיתה לעופ כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באחרו הראוי, כמו וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומצאנך ממעט עופ' ועוף, או שאינו מרבה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עופ לית לו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איליא הקיש איז איז תורת ההמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מני' מה עופ' בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנחרה. עכ"פ צרייך לאמר כן דאם נאמר דגש דזוחבת, מא' פרט דבקר וצאן הנאמר אחר הכל' דזוחבת, Mai אתה לא מטעט דאם לא לטעט עופ' פ', ליכתב רחמנא וובהת כאשר צויתיך ואכלת וכו', דרך כלל ולא נצטרך ילפנות על ח' ועוף, ומעולם לא שמענו דאך אחר הכל' ופרט שהוא מדחה בתורה, נרבה ממק'א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודי לנו הכא דנילוף ח' מהקיsha דצבי ואיל והוא' הכל' ופרט דברך וצאן ממעט עכ"פ עופ' והוא' קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילתה לקוות התוס', דמKeySpec על הא דקאמר מוא תנא דפליג על ר'א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשׁו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק' דר'א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לאסוקי פלוגתא ביש או אין שחיתה לעופ מה"ת אליבא דר"ע, די' הו אמר ת'ק' הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"יש, א"כ יהי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיתה לעופ מה"ת תל'י' בפלוגתא דרי"ש ור'ע, ואנן קר"ע בעינן למפסיק ומילא דהינו מוכרכים לפסק אין שחיתה לעופ מון התורה, וע"ז קשיאל מאן תנא דפליג וכו' וס"ל דאך אליבא דCKER'ע דקייל' כוותי' אפה' יש שחיטה לעופ מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבא, והוא' עכ' שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטת הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגדול הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בNUMBEROKI עה"ת, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על פה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מהה לעול השוט וכו' ודע כי שחיתה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיתרים חולין בכל מקומות, ובבד' שיהי' זוחין כאשר צהה מתחילה בהיותם כולם קרבנות, וזה פשלתו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומבראות בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משתומם על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו עלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן ורבניתו ברבניתו ברבניתו, ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחרה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי ניחא ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחרה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחרה בסוגים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לשיטה שווין בעצם הוראתן להקשר העב"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה' בלאה' דבריו של הרמב"ז' ז"ל נגד הסוגי דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מנין עד שטמייך ולטעמיך או ותו, שהייה דרשה וחלה וכוי' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחת נשמעה שחיטה מן הצואר, אלא דבזה י"ל דחאי גمرا דקאמר היינו ה' דכתוב הרמב"ן, דמקובל אצלנו דלשון ושוחט הכרת סימני הצואר, ולא כמש"כ רשי ז"ל דהلالמ"ס הוא ועין תויו"ט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הנ' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושוחט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פתיחה במ"א. ורש"י ז"ל בעצמו כתוב שם דעתה מפורשת בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מעת מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבא במקומו אלא דגム זבח כן הוא וכדמיסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ן לחלק בין שחת לאזבה. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי ז' של שוקלים באמזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דחווי חוץ לא פליגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאיתא קרא לאסור שחוטי חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד הי"ז ז"ל הטהור: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליין שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر נחרה, אבל בקר וצאן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנחוור, או להבאים שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שgam הרמב"ן ז' הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממנה, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל.

הנה אי גם ר"ע ס"ל דחווי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הקרא דוכי ירחק מך וכו' וצbatchת מבקיך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא לצות על הזביחה אלא כיון דס"ל דבקרא דבר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, עכ' דבר נחרה הותר להם במדבר וכיוון דatztertz עתה להתר למס זביחה בחוץ מושום ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר דנחרה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דנחרה מכשרות, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב ז"ל: ופירוש התוס' א"א להולמו דהיכן נאסר להםبشر תאوة, בשלמא לר"ע ז"ל מדאצטרז לצות על השחיטה ש"מ דעד השטה לא נאמר דבר, וממילא נחרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהויל נו"ט, ועכ' היהת המיתה בסוגים א"כ ע"י נחרה עכ'ל. והנה

פתחה

פשוט ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתיך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתיך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באתי כאשר צויתיך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברק וצאן בלבד דברך וצאן דאדרך באתי קרא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם זביחה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאך תורים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, היינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באתי כאשר צויתיך נאסר להם הנחירה מה לי בהמה מה לי דחיה ועוף, ולא הזיכר רבי ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר היו, שייכים בקדושים, ולא החריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דריה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע הייתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, מミילא נשמעו דנאסר להם הנחירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מביך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על התר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמראה מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מדויק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשתרי להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלוי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיב ברת על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סיימים מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתייר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על התר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרופת, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע זהה צוויי על זביחה, וממילא כאשר צויתיך הפירוש כמו בקדושים, דעת עתה היתה זביחה רם מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היהת השחיטה עבודה ופסולה בזර) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואיפלו נרבה צבי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דריה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היהת שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, ממיילא נשמעו דנאסר להם הנחירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על התר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מביך ומאנך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על התר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמראה מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מדויק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשתרי להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלוי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיב ברת על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סיימים מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתייר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על התר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וח"י לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לח"י לומר דעתך וח"י חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא האי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מהי' וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דלע' שחויט חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חי', וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מהי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לען ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דיןנו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דאינו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שווין שפיר, אנו אומרים دائשר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין כוותי', והספרishi' שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דין שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ו דעת רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק תיקון הלאו דנבליה, דרי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבן הוא, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להם בשר נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון הלאו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהلاقתא כוותי' לגביה ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאייה מני'

ורגהן האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפיך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה רקי' הון בח' והון בעוף, וכמש"כ נמי רשי' ז"ל בסוגי' דבר טרואו, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואן, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש' לנו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקש להדי' ה"ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בח' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לח' ואות א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאיתך למעט, אלא עכ' איזלין בתר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפיך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עוף נמי איתקש לבהמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' למעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשר בהמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמור בבבhor בע"מ, אך נאשר יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שח' כבבמה לעניין שחיטה, ובעוף הוא אומר אשר צוד ציד חי' או עוף ושפיך את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם הח'", עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפיך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשעלמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטיל הכתב עוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוס' על הש"ס, ומה אמר רבוי היה, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דניאחא לי למ Zhao דרבוי סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאיינו מביא כלל הא דרבוי, אלא ממציא לצמותו לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרבוי שפיר שחיוב שחיטה לכל בע"ח בדרכ' רמז, دائשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפורש בתורה חי' וועף, אלא אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בירוחוק מקום, אבל לומר دائשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש בקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדשה על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופא דנאמר دائשר צויתיך כולל גס וח' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועינו בש"ס ווילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דקאמר בגמרא רביה היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאייה מני'

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דודה נבללה, ולא זכו גם ביצא כל דם הנפש דהפרטוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וואת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נחרה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמורה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון הווה מיתה בידי שמיים בהגרמותו, שלא חייבה התורה על זה בעבד לנו ענני א' בבחירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתה המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחיטה קולא גдолה, משא"כ בבחירה דבוחירה אס ששה למות מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכטו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דהפרטוס היה אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"יו שיק מי איכא מידי כמבעור בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיון דע"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היה דהפרטוס דלמא רק להחמיר צוותה תורה ליזוב ולא נחזר אבל להקל להתרIOR איסור אבמה"ח בעודה מפרטוס מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשנה גמורה ולא אסמכטא, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו אמר דבר זר ומזר ערaza, כי כבר הוודעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה זו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשיר ועדין הדם במזרכ, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאי טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לא אחרה לבן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דזהה לא שבעלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שבעלכלות גוריעו משאר לאור בכללות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתרIOR מכך דרשת בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרטוס, ואיך TABA אז זהה ראייה זו על אכילה קודם שתצא נפשה. וזאת היה מקום ATI לישיב כי כל הפרשה שס נאמרה על אחר כניסה הארץ וארכתי זהה במק"א, אבל האמת עד לעצמו דכל הני לאוון אסמכות נינהו, ואע"ג דמלשון הרמב"ם ריש הל' שחיטה משמע דמדאוריתא הוא, אין זה הכרח כי מעתיק הוא לשון הש"ס, ואני מדקדק לאמר דרק אסמכתא הוא כמו שעשה כן בהרבה מקומות, ואין כאן מקום להאריך זהה

שעד עתה בשיחיטה, וכך שנהירה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע ע"פ דקדושים עשה הוה, אבל בחולין שנצטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלה הקשר בהקשר, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצוה צויתה התורה על הזיהה בחולין כמו בקדושים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גizia, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרישינו מניין הרואין לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זדמאי קדמה לשרחו, ותירץ הוא ז'ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי' תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז' לפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריבצ"א כמו שביארנו, ומשי' דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבואר לפניו בעיקר הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הlectedה גבורתא תלוי בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגמים תלוי זהה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הוה, מניין לנו דאוכל בשר שאיי כאוכל נבלה ובלאו דנבלה קא, דלמא רק איסור עשה דאי' איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מותפרש הקרא דבר תאוה לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בבריתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitz בשר מבית טביחתה וכו' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמשלקת גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, ע"פ דכל זמן שມפרטוס הרוי הוא כדי לכל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דחשוחת בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהור השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מיל' חשוב העב"ח כמו ע"י השיחיטה הקשרה. אולם בנהירה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובמיתה תלי מלטה, וכל שלא מותה עדיןAIT בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשוטא דלא התירה הנחרה מיד קודם שתצא נפשה, וכי' הפלתי ז'ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפך את דמו דכתיב גבי כס"ד בחיה וועוף, לדע ר"ע במדבר סגי להו בנהירה בעלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאת בשר בנפשו לא תאכלו נושא, דכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכיון שאין אלא כמו לאחר שהתני הרוש דהוה צאנב הלהטה כי מקריא מלא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצא הנפש. עיין בראב"ם ריש פ"י מהל' טו"א שכ' ז'ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר כתית' ייחשב, ע"פ שעדיין מפרקס כיון שייצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

כך ע"ה מכיה ובועל ואינו ממתין עד שתתפוייס, ובעל נפש ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מטיים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים הותר לך אחות לאכול בשעריך חולין הנשחתין ומ' שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפה.

וראה זה דבר נפלא איך מפורש דבר זה במה דעתך באקדישין דף כא ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. וモטב שיאכלו ישראל בשורת תמותות שחוטות, מלאכל בשור תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות תמותות שחוטות - ומ"ן לא יפלא על פירוש זה, חז"א דמסוכנות היתגר גמור הוא ורק יחזקאל מתפרק שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשור כוס כס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתרה תורה בקושי כנגד יצה"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלא"ק צרייך להמתין ביפת תואר ג' חדש ואחר כל המעשים המבוארם בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דע"פ שאינה רוצה מטבחה ומשחררה ומותר בה מזיד, וע"ז קאמר שם דמותב וכו', והגירסא שם משובשת קצת עי"ש. הר"ד דמדמה לפ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשבר תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שגס אכן מירiy באננו רוצה להמתין אחורי השחיטה עד שתצא נשפה, וחוטך צית בשר מבית טביחתה, או מותיז את ראשה, וקרי לי' בשור תמותות שחוטות דעתך בי' תרתי - ובזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטת הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחט והתייא את הראש דשחיטתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לאץ כנגד יצה"ר כמו לפת תואר, וכן באמת צרייך לאחר שלא להניח לדקור בסיכון תוך החות אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צרייך להמתין שתמאות ע"י השחיטה ולא ע"י התזת הרاش.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחודה עשה לזבחו כשנכנסו לארץ, ונתחדשו עמו קולא זו דשחיטה מותרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא התורה הנחרהomid במתן תורה היתה השחיטה תיקון נבלה כנחרה לר"ע, ואדרבה במדבר אסור להם בשור תאוה מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשור תאוה, וע"ז אתא קרא דבעל אות נפשך תאכל בשור דהינו בלי הקרבה, א"כ על הא דשחיטה מותרת מיד אין לנו שום לפופטא, והוה השחיטה לר"ש כמו נחירה להר"ע תיקון נבלה, ולא התר אבמה"ח - והנה כבר הוכתבי לך בעיקר הראשון דר"מ קריש"ס ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסורה, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרה, ואית דוקא לר"ש דליך עשה דאייה זבוחה, אבל לר"ע דאיכא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרה כיון דבעודו בمعنى אמו איכא הא夷 עשה, ועינוי בסוגי דטל"ע כ' פסחים מה' במרהש"א שם שנטקsha למלה הזכרך הש"ס שם לעשות ג' פלוגות בון ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגעולי עכ"ים אית לוי, דלא אסורה תורה אלא קדרה בי', ולמה לא ניחא לוי' למימור דר"ע כר"מ דנותן טעם לפגס אסורה, ולפי הצעטנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל נונן טעם לפגס מותר, דהה לא מצי מוקי קרא דنبלה בסרוכת מעיקרה כין לדידי' איכא מעיקרה עשה דאייה זבוחה.

ועתה אנחנו מקום אחר להראות, כי ר"מ קריש"ס ס"ל ולית לי' דשחיטה מותרת מיד. כי בהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי' בן ט' חי ניתר בשחיטה אמו או לא. והנה התר שיליל ע"י השחיטה

ועיין בסוגי מש"כ מזאה. ועכ"פ דברי הפרמ"ג תמורהין.

וראית בתשי' ק"ד בעל הכה"ס "יל חי"ד סימן י"ז שנטקsha ג' כ' מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מותרת מיד אע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטקsha הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרצה דחויקה ללמידה דבר זה מהיתר בחודשי ל�מן בסוגי' בניינים על הקדמות רעוות אשר תראה בחודשי הלכה דאיין מזמין דף לג' ואין עת האסף פה. ואני בקונטרסי הלכה למשה העלמי דבר הנוטן להشمיעו, והוא דגלMED ממה שאמרה תורה כל בהמה תאכל אשר מזיה לפינן בראש פרק בהמה המקשה דבנ' ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטה אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמאות, איך נותר הولد שלא מות ולא ימות עלעולם מחמת שחיטת האם, ודוי לולד להיות כאמו, וזה נכון מאד, אבל גם אלה מומו עמו, כי גם היתר שליל בمعنى אמו בב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דהשחיטה מותרת מיד, אבל פשיטה דלא חדשו דבר גדול כזה, מכח האי דרשה דע"פ דהוא דרשה גמורה, הר' תורה דר"מ חולק ומוקי לקרה לבן ט' מות ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמות וכאחד מאבריה אבל להתר בון ט' חי אי' אכן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבעל אות נפשך תאכל בשר אשר ממנו דרש ר"יש דהותר להם בשר תאוה שנאסר להם עד עכší, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למעלה בעיקר א'. והוא דבר שא"א, ولكن צרכין אנו למשכנא נפשנא למצוא איזו דרשה לר"ע בקרה המיותר להזאה, ותל"ית מקום הניחו אביבי להתגדר בו והוא.

דינה כל זמן שהנחרה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשר ציריך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא יש' הרבה בהוצאות דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדשים שנטקו על השחיטה נסר להם לעשות גיטרא כי היא המחלקת בין שחיטה לנחירה שנייהם בסוגים, אלא זו בדרשה, וזה במשמעותו רשי' ז'יל' בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אותו但不限于 גיטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדבוריינו אלה. וכן בדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתיו היה מביא שלמים ושותם ורק אחר כל המעשים קבלת זוריקת הדם והקטרת אימורים זכו משלו גבוח לאכול בשר. וכי שתאב הרבה לאכול בשר היה נוחרו מושת בה מה מיד דהרי יכול לעשות גיטרא אם רצח שימות הבעל' ומוטר בשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו במצבה שחיטה גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפיקו איינו רחוק, כי תאוה נפשו לאכול בשר ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים הצריכים בקדשים, רק ריצה למלאות אותן נפשו מיד לכון התירה התורה כנגד יצה"ר להתר אחר השחיטה לעשותה גיטרא אחר השחיטה כאמרים ז'יל', דשחיטה מותרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חי' מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ירחק ממק' המקומות ואמרת אוכלה בשר, והוא הכת אשר הייתה מביאה שלמים אם לא שנותר רק המוקם, ועוד כת שני' שתאמר, אוכלה כי תאוה נפשך לאכול בשר ולהווט אחר אכילתיו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"מ אמרה תורה וזבחת כאשר צויתיך ולא תנchorה, ולעומת המתואה אמר דאיינו צריך להמתין עד שתמאות רק, בכל אות נפשך תאכל בשר מיד, כי השחיטה מותרת מיד, וממילא נשמע שגם גיטרא אחר השחיטה לית לנו בה, אלא הדבר זה לא הותר אלא כנגד יצה"ר והוא ממש כמו לפ"ת דדברה תורה כנגד יצה"ר וכען שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארוי דורס ואוכל ואינו ממתין עד שתמאות,

פתחה

כולה בנסיבות לא דניהו וכך שידך רק עשה הוה על הזביחה, אבל הלא דל"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת" ב' ראה אנדרה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ וכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמת לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסוקין בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. והרי תראה ברמב"ם בפ"ד הי' ממ"א פסק דכל שני לאוין משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוה. הרי ע"כ דמלואו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ז דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מיוחד אונבלת, איך מצטרפין טרפה ונבלה יה"ד כיוון דשני שמות הם - ומה שכתב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ"ו ו' ואל': טרפה זו הוה האמורה בתורה זו שטרפה אותה חית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוה נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא איןנו מדבר אלא שטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשולל דטרפה ומתה איןנו בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוחצתו, כי מה שכתב אדם מטה הרי הוה נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת' ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש בדברי עצמו בamaro, דאי' מה לי מטה מלאיה או שברתת חייה, אלא דר"ל דבשלמא אי הקרה מيري ללא מטה נמי, אי דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ם ל�מן, וה"ה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אסורה, אבל אם נאמר דמיiri בהמיתה דוקא אין המיתה שע"י חית העיר ההוה, אדרבה המיתה מלאיה ע"י חיה או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד מות, אבל לא להיות נטרף ע"י חית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סטם והיא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמר דאם מטה הרי הוה נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סטם מטה או נבלה אבל לעולם טרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. ומעטה אם כוונת התורה בכלל רלק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מאייר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמות כפי הנראה נתקשה הספר בזה וקאמר דכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה. והאחרונים האבני מלואים בתשובותיו, וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל, כולם כל או"י מפרש לפי דרכו לפי שנתקשה בענייהם. ופלא שוכלים העבירו ענייהם מן הפוטו בתכלית הפשטות, דהספרינו נתקשה לי' למזה במת' מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דהוא תחולת נבלות, דעת' מה"ט לא הוזיר בפ' משפטים על הנבלה, משום דהוא בכלל טרפה, וכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהאהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמות הספר איזיל בזה לשיטותי דהרי עייר א' הודיעתיך דהספר המובא ברמב"ן ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדשים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנחירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרא דל"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכול נבלה וטרפה, ונשנית במת' מושום נתינה לגר ומיכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא הין להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שmorph שלב הינו נכרי עיין ברש"י עה"ת ובמקילתא ודוק. אבל לר"ע דס"ל דנחירה אשתרי. במדבר שפיר בעין הלאו דל"ת כל נבלה על הנחירה, שלילי לאו זה לא הוה בשער הנחירה אלא בעשרה דזבחת, ונתחדש האי לאו דnable ע"י העשה דזבחת, וכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה לגר או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה

אמו ילי' שם בגמרה מקרה דפ' ראה, כל בהמה וכו' בהמה תאכלו - ועיין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דברי רשי"ת בפ' שミニ, שדרש זאת מקרה דהtram דכתיב כל מפרשת פרשה וכוי' בהמה תאכלו, כתוב הוא ז"ל דכן נדרש בת"ב. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היהר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שミニ, ועיין שם בקרבן אהרן דעמד ע"ז עיי"ש. ובאמת גם בפ' שミニ, מיותר האי תיבת בהמה, אבל שם לא כתוב כל בהמה וכו' בהמה אלא כל בהמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט Chi שחיתת amo רק מות, לא ילי' מבהמה בהמה רק מכל בבהמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט Chi דיקא מבהמה בהמה, דאפילו ב"ט Chi שהוא בהמה שלמה ויש לה שחיתת עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיתת amo - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרה דפ' שミニ שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיטת חולין ולא הותר להם אסור אבמה'ח לא ע"י שחיתת ולא ע"י שחיתת, לא רבתה התורה היתר לשיליל רק ע"י כל בהמה, ורק ב"ט מת או ב"ח דזוהה כמות, אבל בט"ח לא, כדי לולד להיות כמי, ובאו הלא בmittah תל"י מלת', ואיך נתיר ב"ט Chi שהורש בשדה - אבל בשונה תורה בפ' ראה אחר שנטטו על שחיטת חולין, והתחדשה ג"כ ההלכה דהשחיטה מתורת מיד, גם אישור אבמה'ח, נתוסף גם היתר שליל בט"ח, וכן כתיב כאן, כל בהמה בהמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחכמתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדייק האי בהמה בהמה רק כל בהמה, ואני מרבה רק ב"ט מות והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי עייר הראשון, כי לר"ע שייעור השחיטה ב' בהמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלה כשןכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנינו מזאת תורה השחיטה והעוף ומאות ראש שכך הוויא או ממה שהteil הכתוב עוף בין בהמה ודגים מבואר בראש השוחט משום דhani תנאים כרי"ש ס"ל ול"ל כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדשים וא"כ רב' אלבא דר"ע דבעה האי כאשר צויתיך על ההלכה שייעור השחיטה בהמה ובעוף ע"כ דבמדבר גם בקדשים לא הי' שייעור ב' סימנים מעקב. והדבר נכון ומובן אליו דכיוו דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתורת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיטה והוא עכ"פ תוך מעל"ע כאשר בארנו א"כ שייעור למאי עמי, דאם באמות מותה בפחות מבי' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמיי ורק עתה שנטחודה ההלכה דהשחיטה מתורת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטות. - ורק עכ"פ הקדמה זו נבון דעת ר"ע במשנה דף ל"ב דסובר לפני חזרה בשחתת את הושט ופסק את הגרגרת או להיפך או שחת אחיד מהם והמתין לה עד שמתה דמחיי האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) וממי כחכם יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזרה וקיבלה ההלכה מר' ישבע שכל פסול בשחיטה נבלה, ועיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכאורה' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהטור נחירה במדבר הרי דנחירה הייתה מטהרת מידי נבלה וניהו דשנכנסו לארץ נקטו על הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' נבלת נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה דר' ישבע נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה אלא דחויר מטהר וממילא דר"ע גם בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה או שחתת סימן מה שזה דוחק גדול נפרק ממה הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' נבלת נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה במתניתין או שחתת סימן אחד אלאandi דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל

ר"ע קודם חזורה, ניהו דאför שנצטו על האביצה הנחירה גם נבללה, מקרה דלי"ת כל נבללה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמה, שלא היה נהוג במידבר גם בקדושים. ועתה מתחדש בהלכה, לא אתה הлечה זו אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזובחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבללה כל שנשחט סימן אחד בכתירות, ומות מכח האי שהחיטה תוך מעלה עכ"פ, נתורה מטומאת נבללה כי הלאו דלי"ת כל נבללה לא קאי אלא על נחרית ב' הסימנים, עד שהחיזרו ר' ישבע בשם ר' ירושע שהיה לו קבלה, דהлечה זו דבעי ב' סימנים, קאי גם לפירוש הלאו נבללה, ולא רק עשה דזובחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתוין שחת את הושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה. הנה האי והמתין לה עד שמתה הוא לכוארה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דرك לאחר מיתה מצי מסטמא משום נבללה, דהא משנה מפורשת היא בראש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמא טומאת נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי ימות מן הבהמה, עיין לקמן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיתות נכרוי נבללה ומתמא במשא, ולא כתני אחר מיתה דהאי והמתין לה ודאי אין לו פירוש, והולל ומיתה אם רצח לשול מטמא, משום דקסמק על מה דקתוין בעור והרוטב. ולא עוד אלא נטעה דטמא מחיים. אבל לפפי הצעתינו דבר גדול ממשמעינו באזה דכוין דכל עצימות סברת ר"ע לטהר בסימן אחד הוא משום דבשחיטה במידבר וכן בנחירה לא היה השיעור מעכב, כיון דבמיתה תלי' מלטא, ממילא נצמה מזה,adam אחר השחיטה או הנחירה קודם יציאת דם הנפש, היה הרוגה בהכאה דלא שייכא למשעה השחיטה ונחירה, אינה נתרת אלא נבללה תחשב כמש"כ למעלה, אמרו מעתה אם נאמר דआ"ג דנתחודה ההלכה דבעינן שחיטה דוקא ולא נחירה, וגם בעין שני סימנים דוקא, ולא סגי בסימן אחד להתריר, מ"מ סגי סימן אחד לטהר כנ"ל, כי לאו נבללה לא אתה אלא הנחירה או אכולה שחיטה בפסול, אבל אשחיטה כשרה שחיתה במידבר בקדשים בסיסי אחד דאתה הлечה ובטלת בימה שאמרה דבעינן דוקא ב' סימנים, לא אתה אלא לאסור באכילה ולא לטומאה, כסבירת ר"ע קודם חזורה, ממילא אדם הרוגה ולא המתין לה עד שמתה נבללה גמורה הו, שלא נאחז החבל בתרי ראיין, לאמר דהשחיטה בסימן אחד מטהרת כמו שהיתה במידבר, ווטהר גם אם ירגנה בקופץ אח"כ��לאו של עתה שנתחדשה ע"י שהוצרכה ההלכה ב' סימנים, וכן בדיק אמור דדוקא בהמתין לה עד שמתה פlige ר"ע ומתרה, אבל בהרגנה אחר שחיטת סימן אחד מודה דטמא דنبלה גמורה הו והבן.

ועפ"י אלה הדברים תראה איך פלוגתת ר"מ וחכמים במשנה דלקמן דף ע"ד ע"א במצבה ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או לא תלוי' ג"כ בפלוגתת ר"ע ור"יש, דבר כתבתתי לך בעיקר הראשון דר"מ דאית ל"י נותר טעם לפגם אסור ע"כ דכרי"ש ס"ל, דליך עשה בזביחה רך תיקון נבללה וממילא דהשחיטה אינה מתרת מיד, אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה. וכך ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או מחמת שחיטת האם, דידיولد להיות כאמן, והאי ולד לעולם לא מות או ב"ט כי דהוה כמת, אבל חכמים כר"ע דהשחיטה מתרת מיד וכן גם ב"ט כי נותר עע"פ שחיה ייחי וחורש בשדה.

פירוט הנושryn מכל האמור דהאי היתר מפרכסת בפלוגתת שני דיליכ"ש וכל הני תנאים דעתמי' דהשחיטה הוא תיקון בעלמא כמו הנחירה לר"ע, לא אשטרי מפרכסת ובعين מיתה שע"י השחיטה, ורק לר"ע דהлечתא כוותי' וכרבוי דכאשר צויתיך אתה לאסור

הנוטה למות וmprכסת, אינה ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, רק לכלב, אבל האי נבללה שנטנבללה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואפילו לגר שתה מצוח להחיזתו. הוצאה לנו מכל זה דל"ר ע"ב ע"כ איכא לאו דنبלה על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא נחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארבתי לפרש דברי ר' רימי' ביומא ל"ז ע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו דنبלה, דליהש"ג לאו לאו מעלייה הוא, ולר"ע לאו מעלייה הוא. ופרשטי נגד ר"ש"י ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי והאי לאו מתחדש ע"י עשה דזובחת, וס"ל לריש"ג דין לוקין על לאו צזה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חזורה הוה ס"ל דליך באבר נחירה ורק עשה דזובחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזובחת כאשר צויתיך דאתא לחדר זביחה בחוילין נצמחה מכח הקרא דלא תאכל כל נבללה דנטקsha לו, איך אפשר דבמשפטים מהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבללה ועיין רמב"ן ז"ל Uh"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנוטספו במת' ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכיחי, ובלאו דnbella א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ת, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מאליה לגר וכברי, דבר שהוא סכנה גדולה ועיין גדור ע"פ נמוסי בגין כל אומה ולשון ובלאה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבללה כנ"ל. וכן לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמר דנתחודה הלאו הזה ע"י ציווי הזביחה, על הנחירה להשוויה נבללה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבללה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגחותיו על הש"ס דעתך ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לי' בהקישא דזאת תורת הבהמה והעוף, דעיקרו לעניין טמאה נאמר כפרשי' שם, דומה עוף יוצא מידי טמאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דל"ר ע"ז דחוית הנחירה במידבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה לפניו דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בעף, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בבהמה הלאה דלית לי' גם בקדשים דרשת דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוויז, אשר מושם לפפי הני תנאים דקדשים בעין ב' סימנים, דאי אית ל"י למה לי הללמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דאתא בחוילין דב夷 נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמר נרו דנטקו על הוביחה בחוילין, אינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדרשה והעוקר, ומעתה בעין זביחה במשיכה, אבל עדין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דעכ"כ פשיטה דפטור, דהא אינו ראוי לבא פנויים.

ולכן אין לנו מנוס אחר לאמר דל"ר ע"ז לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעינן מיתה שע"י זביחות הסימנים, ותווך מעלה עכ"פ כמו שביארנו לעמלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביומו א"כ כל שמות ע"י זביחות הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מתכשר. ואל אילא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלי' מלטא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשיך לא שייך על נקב בעלא דלא בעי משיכת הסיכון, והרי בפירוש רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה מתחדשה בציוי דשחיתת חולין, ولكن סבר

פתחה

בריש הלכות שחיטה אע"פ שפסק הרב דכל הלל מ"ס הם ומקרה דזבוחת כאשר צויתך, מ"מ כתוב עמוק בשחיטה מהקיים דכי יצד ציד חיה ועוף דשיפיכת דם עופר כדם חיה, ולעיל בעיקר הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה קסמרק רב לחייב עופר בשחיטה מוח"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמיעאל והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי' דריש השוחט, ולדידחו באמת גיסטרא פסול משום דברען מיתה עי' שחיטה אבל אכן קר"ע ס"ל דכנכנו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם מפרכסת נגד יצח"ר ר' ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה את לפ"ד האמת לאמתנו והניחוי לי מקום להתגדר בו ודוק'.

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחוטת את הטרפה או שחוט חולין בעירה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד איו' אישור שבו, פליגו בה תנאי, ר'ם ור'ש איז שמה שחיטה או לא. ונפ"מ לענין אוא"ב ולענין כס"ד מבואר לקמן דף פ"ה, אבל אמרו שם דלא לכל אמר ר'ם שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, דמודה ר'ם שאין מתיירח שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצוא בהמה (דהיינו רבי אליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר'ש ששא"ר לא שמה שחיטה דמודה ר'ש דמתהרת מיד נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דפרש שם בגמרה, דר'ם יליף משוחטי חז' דשא"ר שמה שחיטה, ור'ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה, כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנותוгалו שאין הכרח גמו, דהלא איכא למייר גם להיפק אינן אלא אסמכתאות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן הוא, או שמקח הסברא דנו כן ולכך יש לעניין, דבשלמא סברת ר'ם מבוננת, דכיוון דעתך השחיטה אין בין שום חסרו, רק מצד אחר איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא יקרה שחיטה לגבי אוא"ב ושאר מיל', ומהיכי תיתי למימר דלא עבר אלו דואא"ב לא תשחטו או בגב ובתח מושם דאית ב' איסור מצד אחר. אבל טעמא דר'ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה ומיאמין לשימושו לאמר דמשום דכתיב גביACHI יוסף וטבח טבח והכן גזה"כ הוא דושא"ר לאכילה, לאו שמשחיטה עליה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק' כאפרכסת ושמע דעתמא דר'ש הוא, משום דס"ל דכל שחיטה הרואוי לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וובהת ואכלת כאשר צויתך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה, מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשר בהמה חיה ועוף. ואח"כ יאכל וכו' ורק כשחשחיטה מצואה אז התיריה התורה לאכול מיד וכנגנד יצח"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו חז'יל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה מצותו והותר לאכול ממנו מידי, ולית ב' אבמה"ח, אבל בשוחט את הטרפה וכדומה דאין כאן מצוה לאבות דין לצרוך אכילה, הוה'ai שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח, והא דאיינו מטמא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיותר, דשוחט את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן בהמה כתיב, מקצת בהמה מטמא ומקטת איינו מטמא, וזה טרפה שחיטה, מבואר בשמעתין ע"ד ע"א. ודוקא לענין טומאת נבלות מהני האי שחיטה, אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת הtos' שבת ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבער ויתר הרשותים ז"ל שנמשנו אחריהם. עיין יו"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת דוחקני שלא לכובש נבאותי אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ודבר זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר

הנחריה, ולצotta על השחיטה בחולין, ועל אחד בעופר ושנים בבהמה, אשתרי גם מפרכסת בקרוא דכל אות נפש תאלך בשר, והוא היתר מדווח נגד יצח"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה לעופר מה"ת. באמת לא הותר מפרכסת בעופר. והפלתי סימן כ"ז תמה דלא לשתמייט תנא למימר בעופר מפרכסת אסורה, וכי שהראתיך גם בהמה היתר מפרכסת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פשחים י"ט ע"א דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רביעי בתרומה וחמשי בקודש, שלא לשתמייט תנא וכו', ופרק אי הכי ניקום ונסמך. ועיין בראש"ש בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופר מה"ת, וכן בתשי' בשימים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא שם הר"ר ישע' שפסק אין שחיטה לעופר מה"ת, והגמ' דשיטה זו יחידית הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופר מה"ת, אבל עכ"פ להקל להוכות על ראש העוף כשבועה למות, שמשתיר הרמ"א ז"ל בז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבה, וגם בבהמה לפי מה שחשש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הרא"ב" דלא לשוו' גיסטרא, וכאשר בארנו שיטה זו מדין שחיטה קאtiny עליה דהסוגי' דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי/al, דלית לנו הא דרבבי דדרש מכשר צויתך דأتא על שחיטת חולין, עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים באמתו נתמעט גיסטרא מושחת ולא הותר כשנכנו לארץ, ולא מטעם הבלתי דם באברים עיין ט"ז סכ"ד סק"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי קשה הדבר מאד דמשום הבלתי דם באברים נגעו בה, כיון דקרו דושחט ודאי ממיעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא דושחט ודאי ממיעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלע"ד דהלא כוותי' אשתרי מקרא דכללוות נפש תאלך בשר, ומאן דראתיך כוותי' אשתרי מקרא דפליגי אר"ע ובפרט דגס לר"ע לאו היתר גמור הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדווח כיפ"ת, ודאי דיפה עושה להחמיר בה, וא"כ מכ"ש בעופר דאייכא גם אליבא דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופר מה"ת ואיכא מאן דפסק כוותי' דאיין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלתי ז"ל דיל' כעון שכתבו התוס' יבמות לענין עד אחד בעדות אשא. דבר דבר הדומה יש כח ביד חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע וא"כ כשתקנו שחיטה בעופר התירו מפרכסת, ותמהני על פה קדוש איך יאמר דבר זה. דההם היינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על אשיה דיקא ומינסבא, ומונז חומר שחומרת עליה בסופה הקלת בתחלת מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתריך מפרכסת או להחות על ראה דבר דאית ב' מה"ת משום נבלה או אבמה"ח, בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתו וה' יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראייתי קדוש א' מדבר בענין זה והוא הגה"ק בעל השיב משה בתשי' כ"ג ושם ביאר בארכיות גדול לדלדעת רשי"ו ורבאי ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו שלא תהי' נפרכת מכמה מקומות בש"ס, חידש לו דאן דרבבי ס"ל דשחיטות עופר מהללמ"ס ידיעין, והקרא לא דיבר אלא משחיתת בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעופר, ובזה מושבים כל הקושיות על שיטות רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחו לו להתגדר בו. הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולבד להבין ידע, דכל ההתחכחות בדברי רשי"ז דלאו פסול שחיטה קאמר הוא על חנס, אלא דמה שהמוציא הגה"ק ז"ל לחלק בזה בין לומר הוא זר, לא בלבד מפני דוחק העני בעצמו, אלא דחלילה לנו לומר דאי לנו שחיטה לעופר אלא מההלה, דז' הי' עופר שנפסל בשחיטה אין בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוקין עליון. והרי תראה דרmb"m

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאיתיך בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירוץ בתרא דקאי על רובו של אחד כמושו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתה סימן שלם, וכן הבין הרוא"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסק קלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלייגי.

ושיטה זו היא מחויסת הבנה לממי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא אתו למייעב רובא חד עבדו הרחקה שישוחט לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי ז"ל ע"כ מודה לך ל"ב דלכתה בעין שלם דהרי בחדי תנן במתניתן אחד בעוף ושנים בבהמה, ולדעת רשי הוא מה"ת הרוי כבר עשו הרחקה שלא ליעבד פחות מרוב, וכמ"ש אי גם זאת דרבנן אך עשו בעוף הרחקה להרחקה, ובפרט דלרי דקיל' כוותי דבעין בעוף שחיטה ורידין דאייא הרחקה טובא לשוחוט שחיטה שלמה. למה לי הרחקהcoli האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמויו רוק בדיעבד, ושפיר מציא קאי לישנא דדיעבד במתניתן האיא, למה ימציא לא צורך דבעי ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר לדעת הר"ף דלא פסקין כל"ק משום דבדרבנן אלין לקולא, דהא דאלין לקלוא בדרבן היינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דרבנן, אבל לשוחט לכתה ספק דרבנן שלא לצורך ודאי פשיטה ב' סימנים וצ"ע.

ב) שיטת הר"ר אושעיה שבתוס' لكمנו לי ע"ב ד"ה החליד המשיטו שם נצחה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתה hon בעוף והן בבהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דיעבד דהוא ז"ל מפרש האבעי דשהה במעטות סימנים Mai דקאי אשוחט בסכך שאינו חד ושווה בחתיכת מעוט בתרא של סימן הראשון בבהמה וקמסתפק דכיוון דבר חתק רבו הוה כנחתך כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כחותך ביד או ברגל והוא שהי' בשיטתה בין סימן לסימן. מtopic דבריו מוכרכה דס"ל דמה"ת שעור דלכתה הוא ברוב ורק מדרבן משום הרחקה בעין כלו וא"כ הוה האי ישוחט מעוט בתרא כחותך ביד וברגל דאי מיה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעוסק בשחיטה הסימן שהוא מוחיב לשחטו מה"ת כלו ולא רובו בלבד שהי' בו משום שהי' וכחותך ביד או ברגל.

ולהא שיטה ג' כ' קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלייגי הני תרתי לישנא בדאורייתא והאי דקמבעי בהחליד או בשעה במעטות סימנים קמסתפק בהאי דינא אי סימן שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

ג) שיטה השלישית והיא המחויסת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתה סימנים שלמים ובעו"ש שניים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור השחיטה ב' סימנים שהם הקנה והושט השחיטה המעלוה שיחתכו שניים בין בבהמה ובין בעוף ולזה יתכוון השוחט וכי עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרסתינו עיי' בראשי פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פלייגי כלל אלא דשני דיעבד במתניתן א' בעוף ורובו של אחד כמושו וע"ז كما אמר בעל מסדר

תראה בארכיות בסוגי" דז' סימנים אכשר בה רחמנא דר"ה במו שבארתי שם, וולת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביבהמ"ז. ובזה נבי נמי האי דקתני במשנה דף מ' ע"א דשותה לשם הרים וכו' שהטתו פסולה, ופריך בגמרא פסולה אין זבח מותים לא, ורמנחו וכו' ומשמי הא דשחתה להר והא דשחתת לדאגה דחר. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם הא אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה ל"י למימר, ובפרט דתניתן כר"מ ס"ל דשנא"ר שמה שחיטה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר אילך, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמייה גדולה אין עלי' יושב אחר אלא עפי' העטינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין אישור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן זמן שמספרסת שחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מייל נינה, כאשר נבאר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שוחר ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם חזרה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליו דר"ע קודם חזרה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצוי למתרני כלל האי לשנה דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמתה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתייו פלייגי בששא"ר דסביר כתבנו דלר"מ דס"ל קר' ישמיעאל גם בשחיטה מצוחה כל רק תיקון כמו נהירה לר"ע וא"כ מה דהרי אין בשחיטה מצוחה דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה בין שחיטה ראי' לאנה ראי' דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכר"ע ס"ל דמצוחה איכא באזיבת חולין שנתחדשה כשנכנס לארץ וגס זאת נתחדש דשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נשפה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא שיש אע"פ דמצחלה מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מידי נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מסחרר ל"י לר"ש דבמקרים דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראי' לא מקרי שחיטה, כיון דaina מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראי לו דברי ר"מ באוא"ב ודבריו של ר"ש בכשה"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הר' דיסובר כר"מ בסברתו, ורק בכשה"ד ס"ל קר"ש מדכתיב אשר אילך, ולפי העטינו לכואורה תומו, דהרי רבוי קר"ע ס"ל, וכאשר בארנו בארככה בעיקר א'. ולדיידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושהחיטה טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחיטה אבל באמות לק"מ דנראין דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמור בגמרא, היינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם בארכיות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בבהמה ובעו"ש

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ומשום בבהמה שחיטתו כשרה, ורובו של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דלכתה שנים בעין או משום רבו של אחד כמושו דלכתה בעין כלו, והנה יש ג' שיטות:

א) שיטת רשי ז"ל דהא דבעי ב' סימנים בעוף לכתה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למיעבד רבו דחד, אבל הא דלכתה בעין סימן שלם ורק בדיעבד רבו

פתחה

בביהס"ת אם נאמר דמ"מ איכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בל' תכלתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין בו מצוה, משא"כ בחילצה ובכורים. דעתך מוצות נינהו, דייצא בלי קריאה ונאמרה הקריאה רק למצוה. ולפי"ז נתקשה הגאנן שליט"א איך מצי הרמב"ם לחוק על האיסברא מבורתה, שאפלו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתה לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהקשיר הבע"ח, וכיון דבשחיתות רוב ובუוף בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מושיף תח' המעוות הנשאר שנאמר דמלצוזה לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד חוראה לי, וטס' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרובן يولדת דאגנה אלא להתר בetroitת קדשים וביאת מקדש דcen מבואר בשבועות ח' ע"א ذרכנות דילידת ודמצוער כלו באין לטהר ולא לכפר עיי"ש ברשי" וטס', ומ"מ איכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל' והשבתי לו דלק"מ, דשאני קרבנות דבעלמא מצואה איכא בהבאתו לכט' גם בסימן דבאן להקשר ולטהר נמי אית' בהו בעשייתן מצואה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאגנים אלא למצואה ולא לעכב, כמו שלא להזכיר פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכל רט' לסמו' על הקרבון, והקטרת אים'רומים, דכל אלו למצואה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר דקרבנות يولדת ומוציאר אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. וטס' בקרבנות הבאים לכפר הלא איכא סברת התוס' דכל שנטכפר בלאה' למה לי למייעבד יותר אלא ודאי ذרכנות שאני דבמקום אחר מצינו שבאים למצואה, لكن בכל מקום אית' בהו מצואה חז' מתכלין, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצואה לטבול אלא לטהרת טמאים, וממה שמצינו בכח' ביהו' כחמש טבילות מים אין למדין, כי הוא לתוספת קדשות הים וקדשות כה' ג' אבל לטבילה עצמה אין למדום מים שהוא מצואה, וכן סברת התוס' לגבי טבילה שרירה וקיימה וקשה ממילא מ"ש שחיטה.

ומתוך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דבאמת זוחחת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות זביחה שנצטו עליה בטלת הנחרה ונעשה נבלה, כי הלא דנבלת ג"כ נתחשד ע"י ציווי השחיטה וכמו שהhabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף לד' דלאו דנבלה אינו לאו מעלייא. נתחדש הלאו על הנחרה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ח, ע"י מצות זביחה נתבטל האיסור ונקרה בשר נחרה נבלה, וא"כ אינו דומה לטבילה בטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהרת טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחרה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה השחיטה תחוללה להיות מצוה, ואח'כ' נעשית התקיקו והקשר. ובני רחימי הרב מוויה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגمرا סוכה נ"ג ע"ב דפיגי' שם ר' ריבנן אי' תקיעה ותרועה אה'ת הוא או תרתי' נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תרתי' נינהו מדכתיב, ובהקהל את הקהיל תתקעו ולא תריעו, וא"ס"ד תקיעה ותרועה אה'ת הוא, א"כ פלא מוצה עביד, ופלגא לא עביד, ור' ר'αι' לסיינה בעלמא הוא דאתא, ורבנן סיינה הוא ורחמנא שוו' מצוה. ופרש'י ז'ל שמצוין להקהל בסימן זה ולא באחד עיי"ש, הרי מפורש דנヒו דין אחר תכלית אחרת רק להקהיל, אבל כיון דעתך למייעבד סימן אחר להשיג האיסכילת ורחמנא קפיד דוקא אה'יא סיינה מכל דעתך איכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה להזה דהנתם, והרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחרה, ורחמנא קפיד דוקא אשחיטה ע"כ משום דאיכא מצוה בדבר, ולגוזל המצווה אסורה ההנירה שהנירה התקיקו

הש"ס דמתניתין נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"ב.

וג' שיטות אלו פלגי' בהבנת דברי רב' בברייתא דדרש כאשר צויתך מלמד שנצטו משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה דהרב"ם ז"ל ורש"י ז"ל מפרש'ים הא דנצטו על הושט ועל הקנה היינו לכתלה צריך לשחות قول' ועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בהמה היינו דיעבד אלא דרש"י הא דעל הושט ועל הקנה קאי' אbehame' דכל שנים ובუוף כל אחד וזה דוחק דהו' לפרש פל שנים בהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ם הפירוש מרווח דין חילוק בלכתלה בין עוף לבהמה ובין דק' ציד היה או עוף ע"כ דשווין הוא עכ' ב' בשחיטה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי דילוף עוף מהיקשא דזאת תורה בהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי' משום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אשר בارتוי לעיל, ואנו אין לנו אלא קרבי אליבא דר'יע, דכאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכ' מתפרט ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר'ר אוושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, האילכה דקאמר רב' ר'ה כי מתפרשת, שנצטו משה על הושט ועל הקנה דהינו מוקם השחיטה, ולא פוקי בלבבו או זנבו ואזנו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת הלהכה רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, והוא עכ' שייעור דלכתלה.

והנה באמת האי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגת ר' ישמעאל ור'ע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה דיעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב הן בקדשים והן בחולין כמו קריאה בחילצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר'ע דכאשר צויתיך למצוה נאמר ולא לתיקון הלאו, ושל'א כריב'א בתוס' שבועות כ"ד, וכאש' הארכנו בזה בעקרים הקודמים, שפיר ייל' דמלצוזה לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב דידי'ב' דסגי' ברוב ובუוף בסימן אחד, אבל לר'ע'ש דין בשתיחתה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרב"ם ז'ל הלא מפורש אומר בריש ההלכתא, דמצות עשה לשוחט מי שיריצה לאכול בשר והוא קר'ע' ורב' דמפרש אליב'י כאשר צויתיך דהלהכה אתה למצוה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בהמה והן בעוף.

אליא דהגןון האמתי בעל אור שמח על הרמב"ם שליט'א עורנו דבמצואה שאין אלא הכספי איסור אף למצואה מקר' מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאוריתא כמו באיסור דכל מה ליחס' עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להיחס' עוד, וסביר או המוכרכות ומוסכמת אל השכל הישר והփשוט, מבוארת בתוס' נדה דף ס"ו ע"ב ד' כל הרואין' לבילה שהקשו שם מה לא נבעיא ביאת מים בבייס'ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה נהירה וביכורים ותרצ'ו ז'ל: דאין סברא נגי' בטבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטה' האדם, ואין לומר דלכתלה לבע' דכיון דבדי'ב' טהור לכתלה נמי לא בעי', ותעללה לו בטבילה לעיבד בילה ומקרה בכורים וחילצה מצות נינהו, הילך לכתלה לעיבד עכ' וכוונתם מבוארת דאע'ג' דטבילה טמאים נמי מצוה היא דהרי בטבילה בזמןנה מצוה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומש'ה בשם מצוה תקרה. וכן כל שהשיג תכליתו ונטהר בל' ביאת מים

עורף בצדואר הוא מקום השחיטה עין בחודשינו שם י"ט ע"ב ודינ' ע"י". ושהיה' וחלדה שניהם יש להם סמך בשוחט כאשר נראה ממנה דקאמר ר"ל לকמן דר' לע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחוות לשונה, ופוסל בשוחט כשר אבל לגבי חלדה פסקינו כוותי' אלא כרב דבב' וכו' מוקומות כשר אבל לגבי חלדה גם אנו דרשין זאת, דקראי חוץ שחוות דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלו ולא בחלדה, וכן משמע מותוס' שם לע"ב ד"ה החlid דחלדה פסולה ממשום דברינו שחיטה מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראת דהוא מטעם דמסתמא לא מציא שחיט שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' כשתווב הסcin תחת העור, וכען שכתבו הראשונים גבי עיקור דב"ג דבשימים עקרים לא מציא שחיט בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל וכן וקצת ראי' יש לה מהה לדלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולוגת ר' ישוב ור' דר' לע"ב ע"א ושם כתני בזה": שחיט את הושט ופסק את הגרגרת וכי או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלקה וראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ הינו רשיא ולמה לי החליד א"ו דהאי ופסקו בשחיטה קאמר ומלהטה למעליה וא"כ למה נקט לשינה דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמענו דפסול דחלדה הוא מטעמא דמסתמא א"א שלא ידרשו או עיקור או ישאה. ועיין بما שכתבתי בהזאת במסנה דר' לע"ב ע"א. ושהי' נמי נתמעט מושחת דומי' חוץ דהוא בע"א ולא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשחיי' הוא על שיעור שהי' ולkolא לדלא תימא דאפיילו שהי' מועטות, כל דחו פסולת, ועל תשיבנוadam מץ שחוט מושען דזומיא דחוץ בעינן הר' שם ליכא שהי' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומי' דחוץ דין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהאה דאינו דומי' דחוץ, אלא דכל כי הני קושיות לך"מ כאשר כתבת לך כמה פעמים דלעולים לא דרשוי"ל כסומה בארכבה, רק מה שמסתבר להם וראוי להכניס בקרא. ולכן בשחיטה מסתבר להם, דעתנו שחיטה הוא לכורות הימה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה לא ע"י דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להmittה מהר, וגם לא להיפך להשותות בחתיכה זו יותר מדי, ע"י שישחה בין סימון לסייעו, דנינו דבלי הפסיק השחיטה מצי מוליך ומביא כל היום כלו, אין זאת פרcka לטעם הנ"ל, דכל אסור לו להפסיק בחתיכה מהו לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצריך. ועיין بما שכתבתי על המשנה נפלח סcin והגביה דר' לע"ב ע"פ בהא סלקין דאפיילו להני ג' הגרמה שהי' וחלדה לא בעין הללמ"ס. וא"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמיר דכל הני ה' הלכות שחיטה גمرا מהה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה מן הצוואר נמי גمرا.

אבל כאשר תדקך בפרש"י לקמן דר' ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינא תורה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי'ק בב"ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהדורות בפירושו על הש"ס, וארע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מני, וכן גם בעינן זה דכאן הביא רשי' ז"ל על דרשה משנה דר' לע"א, דשחט והתייז את הראש בבב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמעט צואר בסcin אשר מזין לדיק הआ בפחות מהה שחויתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דהתייז את הראש בבב"א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה לע"ב ע"א דפליגי ר' ישוב ור' לע"ב בשחט את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דר' ט"ו ש"ב דשם כתני עיקר דין דעתך, דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה מפני שהן חונקיין

עד עתה. וכך אין זה דומה לטבילה דעיקורה לטהר ולתקון, ושא לא מצינו למיר דלמה הקפידה התורה דוקא אטיבלה במים, דמי יימר דআিকা תיקון אחר בעולם להוציא הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינו, מתיקון נחרה שעדי עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"ז כל זאת לר"ע דנחרה היתה מכירתה במדבר אבל ר' שמעאל דס"ל דמעולם רק שחיטה היתה מורתת ומכרשת אין בשחיטה מצוח רק תיקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרובו של סימון כשר בדיעבד ה"ה דלא עיי לכתלה יותר מה"ת עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הופסיקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימון כ"א קרמבל"ס דשחיטה המעליה שיחסות שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי קר' אוושעא בסימון כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונתעכוב בשיעור שהי' בשחיטת מوطוט האחדו של סימון הראשון זו פסולה. ומתמה הדרישה מובא בט"ז ר' ס"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסcin שאין חד כיון דפסק קרמבל"ס דלכתלה גם בעוף בעין שני סימונים מה"ת עי"ש מה שנבדק הט"ז. ובמחייב'ת של הניגאנום כאן לא חשו لكمחים, דלפי דעתם היה להם להקשות יותר דאפיילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצאו שהי' לכתלה ולא בדיעבד, אדם צריכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימונים ממילא אית ב' שהי' גם בדיעבד לפסול, כמו לרשי' בשעה ממש בمعنى בתרא כיון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימון שובי אית ב' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקושיותם אין שום התחלתה כלל כפי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם יחד לדעת הרמב"ס דבעינן מה"ת לכתלה כל הסימונים אין מקום לשחיי' ר' הוועי' כנ"ל, אלא דין פסקינו כל חומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ס דבמי שחיטתת שני סימונים, אין כאן שהי' ואי להר"ר הוועי' דפוסל בשחיי' כה"ג' וו' משום דהוה כחותך ביד וברג'ל, ע"כ דלא עיי לכתלה כל הסימון ולא שניים בעוף אלא מפרש הולכה דעל הושט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוקא.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חנסה הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרו כן בהלמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גمرا ג' גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שנקתבו, כגון דרשה דהוא נתמעט מושחת דהינו ומישך מבואר בגמרה, ומש"כ רשי' כגו' משום דעתך שהוא בסיכון פגום לדעת רשי' ז"ל נמי כתיב כמו דרשה דממoute נמי מושחת ולא וקרע ואשר תנן במשנה דלקמן חונקים, ופרש"י ז"ל שאין חותכין אלא קורען מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתת מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר מהם רק מהלכה, הלא יש נפקותא ורבתא בזה אם הוא תושב"כ או תושב"פ ואשר תראה לפניו. אלא דאיי אומר שאם תדקך תורה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגמורה הרי שחיטת שלא במקום שחיטה וכחותך בידו או ברגלו הוה וכיון דין גمرا דשחיתת סימוני הצוואר בעין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת דשחט מושעתו בלשח"ק כריתת סימוני הצוואר, ועד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפין מלילקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול

פתחה

וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש אלא, ולידי' ודאי הני הלכות שחייב רק הלהה בעלמא נינחו, כי אין לשום הלהה סמך ברא דושחת שמתפרש מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיתות בהמה יעוף, ופשיטה דין לוקין על הלהה צו זום ומכ"ש דין אמר דרוה נבלת לטמא כי הלהה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולא דרבלה אצטריך לנוחר ומעקר דליך שחיתה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי' אתה קרא דזובחת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, וכן שאמר רב והוא אליבא דרי"ע (עיי' היטב בערך א') הרי לפלא יחשב שרבי הזיכיר בהאי הלהה דכאשר צויתיך על הושט ועל הקנה ורובי א' בעוף ורובי ב' בהמה, והשmitt מכל וכל הני הלכות שחיתה של השהי' וכו'. ורש"י צל' בغمרא שם ובפירשו עה"ת הרגיש באזה וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלכות שחיתה וכן הרמב"ם צל' בפ"א כתוב לכל דיני שחיתה נאמרו למשה עפ' ונסמכו אקרא דזובחת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בברייתא הוה ליה להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמציך ושת' וקנה ושיעורן בהמה ובעוף אין זה הלכות שחיתה, שכן בנחירה נמי בעין ושת' וקנה ומסתמא ב' בהמה דנפש חיota ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשי' ותוס' כמה פעמים במס' זו דגש נהירה בסימנים בעין - אלא כבר כתבענו בערך ב' דלא' בין בשחיתה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייה מלאתא, דהינו בmittah תוך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתהדר איסור נהירה ונצטויה על האזקה בחולין ג'כ', נתהדר עכ' היתר מפרקשת שהיתה אסורה עד עתה, וכן הוצרך לקבוע שיעור שחיתה בהמה ובעוף, כדי שנידע שהוא בטח ראוי להמית מיד בשהי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתייר מפרקשת כմובן, עי"ש היטב, אמרו מעתה לכל זאת לבני שיעור שחיתה דהוא הלהה מחודשת שנזכרנו לה עתה, אתה עתה הלהה על פה, אבל בנני ה' הלהות שחיתה, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור דאחד בעוף ושנים בהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פסולים הני צורך לחדרם, ועל כן יפה אמר רב דיашר צויתיך אתה רק על שיעור שחיתה בהמה ובעוף שהוא הלהה מחודשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם הנחירה והותר להם האזקה בחוץ, ולא יכול מיד מהמתת תאונות נפשם לבן הוצרכו הני תורת דהינו שיעור ב' סימנים בהמה וסימן אחד בעוף, אבל יתר דיני שחיתה בקדאו קאו, ואי הני ה' דברים פסולים שחיתה, עכ' דברי הנגנו במדבר עפ' תושבע"פ, ואין כאן צורך לחדרם, ואי לא נהגו במדבר מהיכי תיתני נימא דעתה נתוסף להם חומר בשחיטת חולין מה שלא היה במדבר בקדשים.

אבל הט אכן ושמע דברי אמות המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גдол הלהה. והוא דברי כתבענו לכל הני הלכות שחיתה כתובים דושחת ממעט דרשה ועיקר וגם שהי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא ועיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסימנים דהינו הגמורה, דאנו הכרת טמין הצואר מיל עופר בעין. וחלהה כבר מلتוי אמורה מסוימת דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא עיין עיקור של בה"ג שכתו צל' דעתמא פסול משום שלא מצי שחית ספר. ואם תרצה גם חלהה ממעוותת כמו שהי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי ובב"א, ודרך הלהה ולא דרך דרשה ועיקר. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהה לידע אלו, אלא דלולי הלהה לא הינו פסולים שחיתה אלא בכளו או רובו בדרשה וכו', וכן בשהי' בשחתת

- אלא ודאי דרש"י צ"ל המשמש הני מושום דשם המדבר מכלו בدرسאו בעיקור דתהי' את הראש בב"א כולם בدرسא, ושות' במגל קציר ומגירה כלו בעיקור ואין זה בכלל הלכות שחיתה דהרי זה נוחר ומעקר, ומקרא מלא דבר הכתוב ושות' ולא ודרש ולא עיקר. אבל מקרה זה לא נדע רק אם כלו כך, אבל אם אכן ריבוי בשחיתה רק מיעוט בפיסול באופן דעתקים ושות'DKRA דהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתהי' כל השחיטה נידונית כנחירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלהה. וכך מביא רש"י צל' אפסול דרשה סייפה דמתניתן דשחט והתי' את הראש דשם לא ימלט שלא ולא דרך דרשה שחט אלא דמחמת קוצר הסכי' לא ימלט שלא דרש במקצת הסימנים וכן הביא על פסול עיקור, ושות' את הושט ופסק את הרגשת, דתהי' דהטם עכ' לא במגל קציר ומגירה מירי דא"כ איך שחט אחד ופסק אחד אלא ודאי בסכך פגום איינו עיקר רק מקטטו כמובן ועי"ש בתוס' ובמש"כ שם - ועכ"פ כאן מתרץ רש"י צל' שפיר דלכלון קרי לי' הלהות שחיתה דגם דרש ועיקור במקצת הסימנים א"א לפסל מקרה דושחת כל שחט rob הסימנים בלי' דרשה ועיקור. ואפי' דרש ועיקר במיעוט קמא, לא מביעי' דלא הוא הפסלין השחיטה ממש זה לא אמר דתו אין כאן שחיתה, והוא אכן כנחירה, אלא אפילו טרפה אפשר דלא הוה מכח הרא, לויל דאתא הלהה ופסלה לשחיטה מכל וכל כאשר תורה לפניו איה. וכך שפיר קרי להו לכள הלהות שחיטה דרק מהלה אנו יודעים דמעקבים השחיטה.

אלא דלא' נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו לכל הלהה דלא אתה לפרש ר"ל דבעלדה מתפרש הרא אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולי שחיתה יהיו פסולין שחיתה כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מתפרש מעצמו כנ"ל ואთא הלהה רק להוסיף איסור, דאפי' פסל במקצת השחיטה פסולת א"כ מלוקות וטומאת נבלה מנ"ל. והפרמ"ג צל' בפתחה לה"ש נתעורר לחקר על שاري הלהות שחיתה חוץ מדרצה (ופלא דשכח עיקור דהו ג'כ' מפורש ברא) אם יש להם דין תורה לעין ספקן וכדומה ופשיטה לא' דדין תורה ממש יש להם כמו דרש משום דאתא הלהה לפרש הרא - ותרי תיויה קחיזנא הכא - חדא דגס על דרשה ועיקור יש לחקר והינו בدرس ועיקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה תוסף' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועיקר כלו או רבו כנ"ל, דהרי rob הסימן שוחט, ונתקיים הרא דושחת, ודל האי מקצת דרשה או עיקור, ולול הלהה בסעה טרפות ליכא, דאי' לחצי חיota בלי' הא הלהה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דאתא הלהה לפרש הרא כיון דהקרא מתפרש מלאיו. ומה שמשים שם וצל' "והוא כל מבהמה ששחה או החליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא לשמה שזו שנאמר ל"ת כל נבלה הcin הוא" עכ' ודאי הלאו דלי'ת כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' וראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומיעור נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעיקר א'. אבל לא אמר דכולל גם פסולי שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

ויתר תימא דלמן אמר הפרמ"ג דהלהות שחיתה דהינו ה' דברים הפולסים שחיתה נאמרו לפרש הרא דין לר"ש ובין לר"ע א"א לאמר כך, דלא' ישמعال דלא אתה קרא דזובחת על מצות שחיתה כלל רקמושחת דכתיב בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורה בהמה והעוף וכאשר צויתך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בערך א', לא מצינו שום הלה' על האי ושות' כי הכל ליף מקרה, דב' בהמה וא' בעוף כאמור בראש השוחט

הזהירות ע"י הכלל שקיבל מר' יהושע, דכל שnposלה בשחיטה נבלה, וואע"ג גם ידע פסול בשחיטה נבלה, אבל היה סובר דזה לא נקראה פסול בשחיטה, משום דשיעור שני סיימים, ולפיג' היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע דאמר כלל רצחה לכלול גם פסול בשחיטה המחדשת, דהינו שני סיימים, ואסברא דר"ע לאמר דכל שנתחודה ההלכה דבעין שני סיימים בבהמה, שב כל שלא נעשה גם סיון השני בהכרש שחיטה, נפסלת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נחרה. כך הוא שייטו של ר' ל. אבל ר' יוחנן דהוא בר פלוגתי בכ"מ, גם كانوا דעת אחרת עמו. והוא לדלית לי סברת ר' ל' דבנשחת רוב הקנה, דריאה כמאן דמנחא בדיקלא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא אז, ולאו דוקא הריאה אלא אפילו הקנה עצמו איינו כמו מאן דמנחא בדיקלא, כאשר הוכחת זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעמא מצי סבור דלכתחלה בעין כל הסיימים בשחיטה, ורק אידייד מפסיד השחיטה ממשם דליך רובה, דחא שפיר מצטרף מיעוט שבטרה לרובה. וPsiṭṭa דמבדבר לא נפסל בקרובן בשליל מקצת נחרה שהיתה אז הכרש בחולין, אלא גם עתה אין בו משום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיסול אית' ב' ממשם טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפילו נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעלי"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתחודה ההלכה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשר, אבל מידי תומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם חזרה היה סובר דסימן בפיסול לגמורי הוה כטרפה, ופיסול במקצת אפילו בשני סיימים כשר מה"ת למגרי, ממשם דס"ל דכל מציין חיות עתה נבלה. וממילא פיסול במקצת הסיון אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחץ חיות אז היה מקום לאסור בושט מקצת פיסול, אבל מהיכי תיתני לאמר כן דבבלי הכרה. עד שהזהירות ר' ישקב ע"י הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דגנירה במקצת הסיון גם במדבר היה פסול השחיטה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום דאי' לנחרה שתעתעה שחיטה, ור' ל' דכל מעשה טרופות בסימנים נחרה הוה, דמ"ש נקובת הושט מן פסוקת הגרגורת, דכיוון דנחרה בהח סיון sag'i, ה"ה דנקה"ו נחרה מקרי, דחא לא בטעון ומישך בנחרה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נחרה, דכל מעשה טרופות בסימנים נחרה מקרי, והאי קבלה דר' יהושע לאו מזובחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישנה יותר ומרקא דושחת את בן הבקר דנאמר למצוה בקדשים, דגם איז היהת נחרה פסולת ר' ל' דכל שנחרה במעשה טרופות בסימנים tuo לא מתכשת בשחיטה, דין נחרה נעשית שחיטה, רק היא דעתה את השחיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' פסולת את השחיטה, ממילא דגם בסימן השני פסולת הנחרה סיימים בבהמה לשחיטה, ממילא דגם בסימן השני פסולת הנחרה את השחיטה.

והוא היסוד הגדול אשר רק הרמב"ם צ"ל היה משיגו במה דס"ל נקיה"ו זהה נבלת מוחאים, והטעםanza בזה דווקין זנקב השוט הזה נחירה, והוא לא מצי להיות נשחתת. דברגרת נמי אין לנו טעם אחר, כי לולז את זהה מצי לשחות גם הגרגתן שלא במקום חתך, דלית

בפסקות הרבה עד שלא נשחט רובו בפעם אחת, אבל בעsha כל
הни במעטות הסימן באופן דאייכא כאן רוב סמנים שחוחיטים שפיר
דתהי השחיטה נפסלת משום האי מיעוט זאת לא ידענו מקרא.
ולא מבעי דלא הוה ידעין דהשחיטה נפסלת בכך והוא כנחר וחנק,
אלא דגס איסורה בעלמא לא הוה ידעין בפיסול מקצת הסימנים
לא בשוט ולא בקנה. בקנה לא אפיילו היה דורס ועוקר בשליש
האמצעי באופן דבעת שנפסק הרוב היה בדרשה, דהרי תראה
בהגרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין ל�מן יט ע"א וכן הלכתא
ומטעם דכיוון דהני ב' שלושים מצטרפין להיות שחיטה כשרה, לא
מצורף למעשא טרופות. אלא דשאני במקום שחיטה משלא
במקום שחיטה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מפעם דהיללמ"ס הוא
דבמקום שחיטה הוה פסול בחיטה, ואמרנן להיפך דאייכא כאן
פסול בחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחידושי, הרי דלולי
ההלכה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרופות
לא היה במקצת הגרוגת אפיילו בשליש אמצעי, ובשות נמי אי אין
טרופות לח"ח והוא הסברא החיזונה וכבר שhot הקנה ואפי' התחליל
לשחות בשוט יש סברא לומר דלא איאיכפת לו אי דורס ועוקר מקצת
מן השוט בשעת שחיטה דכך לא מעשה קחشب. ומשי"ה בעין הלכה
שמקצת הסימנים בפיסול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא אמראי דבעין הילכה על פיסול במקצת הסימנים, ולולי הילכה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הו, כי הוא פלוגתא רבתא בין ריו"ח ור"ל ל�מן ذר ל"ב, וכמה פלוגות שבנייהם תלויות בהז. ולא אאריך כאן בואר כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים וرك הראשי פרקים הראשונים כאןומי שרוצה לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק העניינים עיינ בחדושים בסוגי' שם, ובסוגי' ذר כ"ט ע"ב דפלויגו אי ישנה לשיחיטה מתחילה ועד סוף ובסוגי' דמגראטיט יט ע"א.

ותמצית היוצאה מכל הלין סוגיות דרי"ח ור' ל"י ישבו על מודucha זו, למה יופסל פיסול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר' ל"ד דעתמא דהא מלטה הוא משום דכל שນפק רוב הסימן הזה כמוון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיטה באמת גם לכתלה אין אלא רוב סימנים וכגדעת הר' אוושע' שבתוס' שהבאתי בעיקר הקודם, דכל שחוטך יותר מרוב הוה כחוותך ביד וברגל, וא"כ מי שדורס או עוקר אפילו רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיטה כי מייעוט בתרא לא יחש שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיסול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקום השחיטה נפסדת השחיטה דליך רובו בשחיטה. ולפי דעת ר' ל' הא מלטה אית ל' לר' ע' גם קודם חזיה, דא"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנחירה מידי נבלה מ"מ היה מודה בדבר' סימנים רובן בשחיטה ורק מעוטם בפיסול או בעוף סימן א' רובי בשחיטה ומעוטו בפיסול דנבללה הוה, דזוקא סימן אחד בנחירה וס' אחד בשחיטה ס"ל דטהור מידי נבלה, משום דבມדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכיון דבmittה תל' מלטה אפשר להיות בשחיטה אחר הנחירה, דכל זמן שלא מת לא עשתה הנחירה פעולתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיון דנהנירה לא אנסרה, וא"כ גם עתה שנאנסרה הנחירה אינה אלא כטרפה לשחיטה, אבל בשחט במקצת פיסול גם בມדבר היה הקרבן נפסל, דהרי לא נתקיים ושות א' בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם דכתבתני דבאמת גם זאת דכל שנשחט רוב הוה כמנחא בדיקולא ידעין מהאי הלכה דכל פיסול אפילו במקצת הסימן פסול. ור' ישבע

פתחה

يיחדי עיקר מיוחד לבדיקת הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומוסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מכיון גדול בדייני שחריות כידוע, ובברחבי קונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הלאה, הנזכר בשם „הלה למשה“ ומما שיצא החיבור לאור עולם, ניטען כי בזה תוספת מרובה, שכן אמרתי לייחד כאן בفتוחת חבירי על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחריתה לא נזכר לא במשנה ולא בבריתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה, ואי סתם סכין פסול לשחריטה איך מוציא דוקא אלו שהמה כליא אומנות עשוות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סכין העשויה לחזוץ פטולה השחריטה. ומה שאמר בוגרא שם עניין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסכין עיין מגל קציר ומגירה שניינו, דהא לעומת מגל יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שנים ציפורין, אלא דהש"ס מדיק דוקא פגימה עיין מגירה בעין דפסול. ורק ממירמא דרי' חסדא אמרו בא תראה שמעיין לראשונה חיוב בדיקת הסכין. ואופן שמעותו הוא נפלא מאד, באמרו מניין בדיקת הסכין מהות' שנאמר וחתרתם בזה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דעתך זה תוס' על דברי תורה, דבתורה כתיב רך ושותט או זבחת ולא כתיב "בזה" ושאול הוסיף ושותטם בזה" הרוי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתחליה ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadמר "בזה" ואיך קאמר דבדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זה פריך להיפך, פשטייא כיון דכי נקב טרפה, ומושני עבי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבעי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתנא, וכל שלא בדק כן שחרתו פטולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטטם על המראה הנוראה הלו, דכמה רחוק האי דין בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתנא לעוכבא, מדינה דמתניתין דבעל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה והשנים מפני שם חונקין.

אבל עשה זאת כארוכות ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' ומתוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיוחד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקין, להבini דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני הענייג עתי גייעה רבה ונוראה, ובשבבי על מותאי ובהליך ביתני, בחצריך וברחוב העיר, בשעת אכילת מזוני, ובבדרי עם הבריות לא הסתhti דעתינו מעוניין, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמיים תליית בכל מקום שמשכנתاي נשאי למצוא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הו"ג י"כ אחד מהunningים האלה. וזה החלilo בעזר הנוטן לעיר כת.

הנה בין לרשי"ג דעיקור דהכלות לשחריטה הוא שוחט בסכין פגום, ובין להב"ג דלא מנה בהל"ש עיקור דסכין פגום, לשינויים סכין לא נזכר כלל. דלבב"ג כתבו הtos' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסכין פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהכלות לשחריטה, וכיון פגומה אין שוחט אלא זאת, דמ"ש מדרש דמומיות נמי מושחת ולא ומי חכם ויבין את זאת, גומ' לרשי"ג נתמעט מגל קציר ומגירה ודרס ומ"מ חשבם בין היל"ש. וגם לרשי"ג נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכגדתנן במתניתין מושום דהן חונקין וכפרשי"ג ז"ל שם דאין חותכין אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכתב שם בזוז הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו למ"ס עיקור שרהיי נאמרו וכו'. וכיון דלא כלא לא קרא ולא הלכה על סכין פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא ודרס, לא הי' עליה על הדעת דנעבי בדיקת סכין לעכבר, דהרי כל שאינו מרגיש בשחריתו שקרע רק שהרגיש שקרע או עכבות דבר "ושחת" קריין בי' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או

LEN כמאן דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דרי' ר"ל, בישנה לשחריטה מתחילה ועד סוף. עיין בסוגי בדרכינו באריכות דף כ"ט ע"ב. ولكن רבוי דקמפרש הקרה דכאשר צויתיך דעתך עתה מה שוי' אליבא דרי' ע, לא מצי אמר רק מה שנתהדר עתה מההלך' שחייב חולין, והוא דבעין לכתה ב' סימנים שלמים ובדיעבד סגי ברוב א' בעוף וברוב שניים בבהמה דבר שלא היה נהג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סגי בדיעבד בסימן אחד, ובעוף לא היה נהג שחריטה כלל, אבל בפסולי שחריטה הון בכול סימנים והן במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה בדיין בקדשים, ולכן לא האקרים רבוי כאן. וכל המשניות דמקילתו נשנו כר"ע קודם חזרת, ולכן באוא"ב וכסח"ד, לא פטר אלא בנוחר ומעריך דלא שחתט כלל, אבל בפסולי שחריטה במקצת הסימנים, דאיןם אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי אווא"ב, והשותט ונתנבלה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחריטה ולא שנפסלה בשחריטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דין, ועיין זהה שכתבי ש בפ' אווא"ב ובפסקין הרמב"ם שם. דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאונך.

וכל זאת אליבא דרי' ע, דנירהה התחה מכשרה בדיין והשחריטה הייתה מצוחה תחליה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נירה מכשרה רק שחריטה, מAMILIA דהשחריטה לאו מצוחה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתורת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILIA דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראש דCKER הותז, ומAMILIA דגס לכתה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים ואשר תראה באמות מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שניים גם לכתה, ואע"ג דמאות ראש שכך הותז יליפ', משום דגס ריש מקרי כבר הותז. דע"כ לאמר כן, דהרי בDAORETIA א"א חלק בין לכתה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרבו כמהו, ע"כ דהוא השיעור דלכתה דהיא אין בשחריטה מצוחה רק הקשר ותיקון בעלמא. וכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחריטה אפילו במקצת השחריטה, כמו שבארנו לר"ל אליבא דרי' ע. ואילו אם אמר דלי"ש נמי לאו מקרא ידע שיעור ומקומות השחריטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרה דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיידי, אלא מהלכה המפרשת קרא דזוחת את בן בברק כי שם איכא ציוו על השחריטה הון בקדשים והן בחולין. ולידי" פשט ההלכה דעל השוט ועל הקנה היינו מקום השחריטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה היינו שיעור השחריטה לכתה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דרי' ע דקסמן האי הלכה על הקרה דוחbatchת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל השוט ועל הקנה היינו לציין מקום השחריטה אתה, דהרי מקום השחריטה כבר ידענו מושחת דבקדים וכומו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר הכלות לשחריטה שכבר קבלו ע"כ בדיין בציוני דושחתי, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לציין מקום השחריטה דהוה קנה ושותט, אלא ע"כ דגס זאת על השיעור אתה דבעין לכתה שני סימנים שלמים, הון בבהמה והן בח"י ובעוף דעת עתה לא הייתה השחריטה נהוגה בח"י וועל. ומזה ג"כראי' לרמב"ם דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתה, דאי בעוף סגי לכתה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בבהמה כבר היה זה את כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גםAufuf להזכיר לכתה ב' סימני ודוק היטב כי הדברים אמתיים ועמוקים תליית".

עיקר ו' בדיקת הסכין לשחריטה

בבדיקה סימנים, דיווק לסמוך Dempster-Shafer, אבל בשחח שיחיטה מצומצמת צריך ביקור להבחין אם הוא מוחזה או רובה ובדיקה כזו בעי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכרת עי"ש בחודשי, ומעתה הרי לפניך דחתה שיחיטה מצומצמת בעלי הראות חכם אמר, אלא אדם אירע דחתה שיחיטה מצומצמת בעלי הראות לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבחנה יתרה והבנת הלב, עי"ז אמר תועור על דקדוק עצום הלאה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיוז זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ש זים מ"ט סק"ד מה שכתוב בטעם בדיקת הסיכון משומן דכטיב ושותם בזה, ודחה הש"ץ مكان, דמרני דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחלוקת"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מניין בבדיקה הסיכון מה"ת שנאמר ושותם בזה, משמע שלא הינו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא היית מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא חתק רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצרך לבדוק את סכינו תחלה, אבל לדריש מקרה לצרך לבדוק הסיכון מהכי תיתי וע"ז משני דבוי בדיקה לחכם קאמרין. תירץ זה לפי פירוש זה בkowski הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא אר"י לא אמרו להראות סכינו אלא מפני כבודו של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך קאמר ר'ח מניין בבדיקה סcin וכו', אדם בדיקה לחכם קאמר דיאנו אלא מפני כבודו של חכם, לא שיד לשאול מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפלין דינים חדשים, עי"ז ב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA GIYAH VODOK. אבל לדישה דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו BI, ולא משום כבודו של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסיכון שלו שחתה בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותיה פגומה ושחתה בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ס ולהשוותה עם הגمرا דכאן עי"מ לחם שופטה בפלתי ויתר אחרים, ובחלוקת"ת העלו חטא בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעינן הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזה, דלא די בשחחיהם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעינן גם "בירה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסיכון נקרא פוגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צרך הבנת הלב וטורח יתריא לבן צרך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סתם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני כבודו של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מא"י לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צרך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק הסיכון להראות לחכם. אבל אני כתבת ששם דהרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

שנראה בתוך החתק איזו מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכחה דכוון דזה נקרה, "ושחת" וזה, "וקרע" ע"כ המיעדים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למעשה. ופלא תראה בלשון הש"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא קאמר כיון דכי פגום טרפה, הרי דגימות הסיכון לא נזכר כלל בהלכה. ובלב אר"י נתעורר על דקדוק עצום הלאה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיוז זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ש זים מ"ט סק"ד מה שכתוב בטעם בדיקת הסיכון משומן דכטיב ושותם בזה, ודחה הש"ץ مكان, דמרני דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחלוקת"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מניין בבדיקה הסיכון מה"ת שנאמר ושותם בזה, משמע שלא הינו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא היית מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא חתק רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצרך לבדוק את סcin תחלה, אבל לדריש מקרה לצרך לבדוק הסיכון מהכי תיתי וע"ז משני דבוי בדיקה לחכם קאמרין. תירץ זה לפי פירוש זה בkowski הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא אר"י לא אמרו להראות סcin אלא מפני כבודו של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך קאמר ר'ח מניין בבדיקה סcin וכו', אדם בדיקה לחכם קאמר דיאנו אלא מפני כבודו של חכם, לא שיד לשאול מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפלין דינים חדשים, עי"ז ב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA GIYAH VODOK. אבל לדישה דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו BI, ולא משום כבודו של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסיכון שלו שחתה בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותיה פגומה ושחתה בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ס ולהשוותה עם הגمرا דכאן עי"מ לחם שופטה בפלתי ויתר אחרים, ובחלוקת"ת העלו חטא בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעינן הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזה, דלא די בשחחיהם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעינן גם "בירה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסיכון נקרא פוגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צרך הבנת הלב וטורח יתריא לבן צרך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סתם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני כבודו של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מא"י לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צרך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק הסיכון להראות לחכם. אבל אני כתבת ששם דהרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

פתחה

טריפות, כן ר"י לא אמר בה מידי, אלא הקשי' נתקשה בימי רבא, וربא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעMISS תירוץ מסוים ר"ל דהה מחלוקת בין מקום חתך שלא במקומות חתך וכאשר נדחה, דמהני תרי' ממורות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רחוב"א תירוץ אליבא דר"י, ואמרבו בשםינו كانوا היה נתקשה קשי' זו בבית מדרשו של ר"י, אבל באותה זה אין אלא דרחב"א המשicia תירוץ זה מותוק דברי ר"י המחולק עם ר"ל, בהא דמקום חתך ושלא במקומות חתך, וא"כ בימי ערך לא נתקבל עכ"פ חזורת ר"ע, ומילא לכל פסולין שחייבת במקצת הסימנים אינם לכל היוטר אלא מדרבן אסורים, ולכן שפיר אמר ר"י דלהראות סכךנו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת, דאיו בה אלה מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמוראי בתראי קיבל חזורת ר"ע, וקבעו כמסמורות נתועים לכל פיסול במקצת השחייבת נבלה כנחרה ממש, שוב החמיין בפגימה אפיו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקרא דוחתחם בזה לפסול סכך פגום, אפיו אין בכך האי פגימה ליקער כלל. ולהאי פגימה כדי להרגש בעי חכם מדינא כאשר ביראתי כל זאת בארכוה במקומה ומילא שוב הווראות הסכךן לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאיסורה, ועל חכם טרח הפלתי ז"ל לישב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתקנו חז"ל להראות סכךין לחכם מפני כבודו של חכם, הטבח שעובר ע"ז, נעשה האי עבריה לשטן לו, שיעבור על הפגימה בבלי דעת, כי בפרטאות כאלו, א"א לישב חומר עצום כזה, אלא אפיו הינו רוצים לקבל התמחמות הלאו לאמת, הרי הוא נפרק ממה שנתנו הרמב"ם טעם, שאין מראין סכךין לחכם בי"ט, שמא ימצענה פגום וישחינה במשחאת שלה, עיין עוד לפחות בזאת, ולפי תירוץ של הפלתי, لما ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכךן לחכם, ומה בין ביזה בדיקה שבודק לעצמו ב ביתו, לבודקה שבדק בפניהם החכם, עכ"כ היכן לו סכך בדוק בעי"ט כמובן, והוא תשובה נחיתת לדבריו אלא ודאי בדור ממש, לדעת הרמב"ם, איקא חשש דבידקה בין עצמו יהי' בהעbara בعلמא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזורת ר"ע חש פסול דאוריתא שמא יקרע משחו בשוט, ובדיקה לפני חכם תה"י על פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, שהיא פסולת עכ"פ מדרבנן אחריו אשר סמכו אקרא דוחתחם בזאת דבעינן סכךין של שאינה פגום כלל, והוא חומרא שעדיין לא נהגו בה בימי ר' יוחנן כנ"ל וזה ברור. בס"ד, ועיין בחודשנו דף ג' ע"ב ד"ה גמור' אבי לא אמר קר"א, ותמצא עונגן.

ועפ"י הדברים האלה בארתי השיטות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והוכר בדעת הר"ף מצד אחד, ושיטת הרא"ה והרמב"ם ז"ל שהמה אוזל בחד שיטה מצד שני, ודלא כב"י דסובר דההמבר"ם כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק מהני אמוראי דחלקו אור"ח, ורמב"ם ורא"ה ז"ל פסקו קר"ח, דחירות הצפורה דהינו הרגת הצפורה פסול בסכךין, אפיו אינה אוגרת כלל, אלא זהה מדרבנן דעתרו חז"ל על סכךין פגום עע"ג דין בכוו' לעקור השיט, דר"י לית לי' כמדמ"ד לא הריה ולא הסימן עצמוני, ולכן ס"ל דלכתהלה בעין לשחות הסימנים כולם, ומילא דגס במקומות מכוונות ע"ז דפגימה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבנן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה התלם הזה מרוח אחת לא ישנות בה ואם שחתך דרכ' הרוח שאין הפגימה נכרת בה שחייבתו כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגום וכשותחים אותה בהבאה תרגיש שיש בה פגום וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלהה נלאו כל אנשי חיל למוצא ידים ורגלים, דהרא"ש

מדרשו של ר"י ור"ל ה' מקשין האי סתירת המשניות מן והודה לו ר"ע על משנה דאלו טריפות נכה"ו ופסה"ג, ה' לבעל מסדר הש"ס לסדר תחלה תירוצים של ר"י ור"ל אמוראי קדמאי ולבסוף תירוץ של רבא אמורא בתראי, כדרכו בכל הש"ס, ולא עוד אלא דהש"ס מדחה דר"ל מעולם לא ה' מתרץ קושי' זו, דהרי אר"ל שחתט את הכהנה ואח"כ נקבת הריה וכו' ועיין ברא"ש של' ולא ידעינו ה' אהרוןיתא ואיזין לחומרא, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה ע"ז דההדר ב"י מחדא דכעין זה לא מטען בש"ס, אבל כתוב דממה שאמור הש"ס, אלא ארחב"א אר"י, כאן קודם חזרה וכו', ר"ל בזה דמעולם לא ה' ר"ל מתרץ כלום אלא ר"י מתרץ עי"ש, ומוי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק מדברי הרא"ש, דמן"ל הש"ס הא, דר"ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחתת הכהנה ואח"כ נקבת הריה וכו', קמיה האי מימרא דמתרץ בין מקום חתך לשלא במקומות חתך דכפי שכתב הרשב"א דנקבה הריה בין סימן לסייעו לית לו כותוי', הרי מסתבר דלא אמורה כל או דהדר בה והכלכתה, הן אמת דכפי שכתב הרשב"א ז"ל דלגביה הכהנה עצמו ע"ז מודים דהוה כמדמ"ד, לא קשה זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כל האי מימרא לדחות תירוץ של ר"ל, דבל"ה הוליל, כיון דנפסק הכהנה, מה לי מקום חתך ומה לי שאלה במקומות חתך, אם דבר זה פשוט כ"ב, עד שאנו אמורים דאפילו מאן דחולק אדינא דנקבה הריה בין סימן לסייעו, אבל בסימן עצמו מודה גם הוא דר"י דכאן קודם חזרה וכו' לאו ר"י בעצמו אמרו אלא רחוב"א ממשמי, וגם זאת רק בלשון „אללא“ לאחר שדחה דר"ל לא תירץ מיד ואמ בביב"ד של ר"י נתקשה קושי' זו דורמינו וכו' ור"י ה' מתרץ דביש"ס, וזה ה' צrisk להעמיד דבריו בראשא, ולא לסדרו לבסוף ובדר"ל אלא ארחב"א אר"י וכו', אבל עיון לקמן בחדושנו שפירושתי הסוגי' לדעת הרמב"ם, כי ר"ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישבב, דאפילו שחת הרוב בהח嗣 שחייבת, פסול מקצת בדרשה או בעיקר לשוחתו נבלה וכוכלה נחרה, וקאמר משום דהאי מיעוט בפיסול מצטרף להשלמת הרוב, דמיעות דכיוון דאפסק לא מצי מצטרף להשלים רובה בשחייבת, מושם דכיוון פיסול רובה והו כשית ר' אושיעיא בתוס' ל' ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ המשירות אמרם ר"ל, כי תלויות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דآخر המשנה כר"ע לאחר שהודה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישבב, וע"ז קאמר אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה ומשנה לא זהה ממקומה, הנה גם זאת אינם דברי ר' יוחנן, אלא ר' חי בא' למד תירוץ זה, כמה דר"י מחולק ה' עס ר"ל, על מה דאמר חלק בין מקום חתך לשלא במקומות חתך בפיסול במקצת השיט, דר"י לית לי' כמדמ"ד לא הריה ולא הסימן עצמוני, אבל חתך מצטרף מיעוט בתראי להשלים הרוב בשחייבת, אבל סובר בטעמא דהאי הלכה, דכל שנעשה טריפות בסימנים ואפיו רק נקב בשוט, הוה נחרה מתחילה ועד סוף, ומתיini דלאו טריפות ועד סוף, וה'ה לנחרה מתחילה ועד סוף, ומתיini דלאו טריפות כר"ע עתי' דלית לי' האי הלכה דר' ישבב, זאת אמר ר"י ור"ח בא' הוסיף מדיל"י דמימילא לאחר שבימיו כבר נתקבל האי חזרה דהדר ב"י ר"ע צ"ל דמשנה לא זהה ממקומה כמו שהיתה שוני קודם חזרה, אבל כמו דר"ל לא אמר תירוץ על קושי' הש"ס мало

וה"ה אם הסcinן מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דשותם במגל קצר דרך הליכתו דתהור מידי טומאה ליתא לדין כיון דמגל קצר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא לי' שוחט בסcinן פגום דזהה נבלה מדרבנן, ולכן לא מצי הרמב"ם מיתתי האידי. וראה איך הרחוננו פירוש מרוחם בגרמא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרשי' ז"ל שמחلك בין פגימות דמגל קצר ובין האידי דמסוכסת, כי כל דברי רש"י ז"ל וראשוניםanza בזה דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי' ודוק'.

ב') הרמב"ם פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לעבירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וצריך ישראלי כשר לבדוק את הסcinן ואיה' יתננה למומר זה לשוחטו בה מפני שוחקתו שאינו טורח לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכוי' הרי הוא בעכו"ם ושחיטתו נבלה. הלכי ט"ו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין לו לבין עצמו, אם היה מומחה שאינו מניה דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיקו הרשעים שבהם, עכ"ל הזחוב והמוזוק שבעתים בכל מלאה בלי חסר יותר, ובכל זאת אין יוצא ואון בא בשתי הלוות אלו כאשר אבאר בזה. א') אך מחייב בבדיקה סcinן ונוטן לו לכל מומר אפיקו לעבירה קלה מנבלה שלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתה לא דבר רק מומר אוכל נבות, ולא מומר לשאר עבירות. ב') ולעומת האידי חומרה שמחמיר להצrix בודק סcinן ונוטן לו גם למומר קל, מקל בפסול לעדות, זהינו באינו מומר ומוחזק בכך רק שעבר פעמי' אחית ואפיקו אוכל נבות, דשותם ביןו לבין עצמו, ואף בודק סcinן ונוטן לו לא בעי, דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קאמיר ולא חדש ע"י פעם אחית ואוכל נבות דקאמיר רבא אינו מדייק לומר דזוקא נבות ולא אישור אחר. ג') בגמרה אמרו בטעמא דהאי היתרא דמותר לאכול משחיתת מומר ולא חיישין לקלוק בשחיטה דלא שבך היתרא ואכל איסורה, ומ"מ בדיקת סcinן ונוטן לו בעי, מושם דעתך לא טרחת. אבל הרמב"ם בחלוקת הראשונה במומר לא האידי טעמא, שלא שבך היתרא, ובחלוקת השני זהינו בפסול לעדות דאין אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ם אפיקו בחשוד לנבות לא בעי בדיקת סcinן כתוב הטעם דלא שבך היתרא אכל איסורה וכן הרי לא צורך הוא דהרי אפיקו בדיקת סcinן דלא שייך בי' האידי טעמא, נמי לא בעי ע"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא בעי בדיקת סcinן עכ"פ לחשוד לנבות. ד') בדחשוד לעבירות דה"ינו עבר פר"א יכול הרמב"ם כל העבירות ואפיקו ע"ז ושבת דגס בע"ז ושבת בעין דזוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהשי' ועכ"ב דזוקא מומר קאמיר Adams לא זו דזוקא הויל' האידי דיאנה בחלוקת שנייה בהפסול לעבירה מן העבירות דזוקא בשאר עבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סתירה גלויה' למש"כ הרמב"ם בפיהם"ש על המשנה דשותם בשבת שכותב שם שאם היה מיד כעשה חברה או עכ"פ בתחלת החיתה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיתה פסולה הויה, הרי דגס בע"א דיננו כמומר לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מתוספתא מפורשת דאבדו לו גדיי או שנגנוו עין דריש' וש"ך סיינו ב' מה שנדחקו. ובאמת יפה כתוב הפלתי דהרבנן' המשmitt מה"ט נגנוו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ וכי מושם התוספתא לא הייתה מקובלת אצלנו וכו', ואני הוא זה אשר יבין אית' זאת, דרמב"ם לא היה מקובל התוספתא מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחוריים דיו הרבה, אבל כל בעל שכל ישר עכ"פ מוכרכ להזותות כי אין ממש בתירוציהם ובמקומו ארייך לשטור את דבריהם. ובפרט

וזל תמה כיון שהגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגיש אכבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעו"ט הליך بعد הרמב"ם לאמר דכוונו דאין הגימה קורעת בירידתו, אבל ודאי נרגשת להבודק, ומ"כ הרמב"ם ולא תרגיש הינו פגימה הקורעת.ומי הוא זה אשר יקבל דוחק גדול ונורא זהה בלשון הרמב"ם ז"ל שהיה לשון ערומים. אבל חוץ מהה הקשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחלוקת הרמב"ם בין פגימה אחת להרבה כמו שמחליך בוגרא, ותירץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה נרגשת בהליכתו הו"ל מגן קצר שב"ה מכשירין לקמן במשנה י"ח ע"א בשחת דוחק הליכתו וניהו דשם בוגרא קאמר דרכך לעניין טומאה מכשירין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, ועכ"ב ס"ל דלא קיימת מסקנא הכי, ודלא כפרש"ז ע"ל שם, והגمرا וברייתא דהכא דקאמיר דבחרבה נידון מגירה הכל כב"ש ודלא ההלכתא.

ויאמר נא המעין וכי נחיא לי' לרמב"ם לתלות ב' בוקי סרקי דברים שאסור לשומעם, דבורייתא וסקלא וטר' סתמא בוגרא אזלא אליבא דב"ש, במקומות דכלל גדול בידינו דב"ש במקומות ב"ה איינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דבמג'ן קצ'ר דרכ' הליכתו ב"ה מכשירין, וסמך על מה דהביא האידי דיאן דמסוכסת דמבדבר רק מפגימה אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין את להרבה, עכ"פ דברייתא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמרה סcinן שיש בה פגימות הרבה תידון מגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים כאלו.

אבל לפי הצעתיו פסק הרמב"ם הלאה מדויק ומכוון להלכה ביל שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזיה נשנית וכון הברייתא דת"ר ולכן שם במשנה קתני במג'ן קצר פגימותיה קורען מצ"א והוא שחת策策 השני באופן שידעו שלא נקרו הטעמים מ"מ גרו ז"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא גזרו. ועכ"ז קתנו בברייתא דזה דזוקא בפוגימות הרבה דיאן, בזה אלא בפסול אם שחת策策 הבאו והוה נבלה גמורה, لكن גzero בה גם בהליכתו אותו הבאו לעשותו מגירה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש גם לטומאה נבלה מדרבנן, אבל בפגימה אחת דין, בזה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוה רקס פסול מדרבנן כמו שבארנו לעמלה, לא גzero הולכה אותו הבאו, והש"ס מתחלת לא ידע דמיהוליך ולא הביא מיררי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפוגימות הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה החיטה עכ"פ מדרבנן ועכ"ז משני דכהוליך ולא הביא אז ליכא חשש שנקרע באמת, אלא דראי לגוזר הולכה אותו הבאו, ולא גזר רק בפוגימות רבות במג'ן קצר, אבל לא בפגימה אחת. אולם כל זאת קודם שקבלו חזרת ע"ז אבל אחר שקבלו החיטה כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה קורעת פסולת השחיטה ומטעמא מדרבנן, א"כ דיאנה במג'ן קצר דמתניתין נפל בביראה מכל וכל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורען דרכ' הליכתן, אבל נרגשות מהה כל סcinן שפנס בהרגשה פסול את השחיטה ו גם לעניין טומאה דלא חלקו ז"ל בגזרה זו כדי לחזקה ועשאו כפסול בשחיטה דאוריתא. ולכן לדין יש לנו נdown חדש דין סcinן שיש בו פגימה הנרגשת בהבאת ולא בהולכת הצפון. ובזה ודאי אין חילוק בין פגימות הרבה להגימה אחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעkor לא בהלכה ולא בהבאה ואני אכן רק דשחט בסcinן פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיון דחיזין דפוגימה האוגרת בהולכה ולא בהבאה התירה הברייתא בשחתה בהלכה ללא הבאה ה"ה לדידן דלא מקרי שחת בסין פגום כיון דיאנו מרגיש הגימה בהליכתו, ולכן שחיתתו כשרה, אבל בשחתה בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפוגימה הנרגשת ואיונן אוגרת אין בה אלא פסל שחיתה דרבנן.

פתחה

ומושום לתא דעתך. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשותט בשbeta. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שהוא תשובה וא"כ עכ"פ בדייעד שחתוט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתחה לשחותט. ומה שכתב הרמב"ם בפיהמ"שadam שחתוט בשבת במיד מהו שחיטה פסולה לק"מ, דהתמס בשבת עצמו שחח וליכא למימר שהוא תשובה לכך שחיטתו פסולה ומדרבנן אבל אי שחח ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא תשובה כל זמן שאיןנו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני' במאי שהיה פסול לעדות מלחמת עבירה מן העבירות כתוב דשותט בין לבין עצמו אף בלא בדיקת סכך. והטעם לניל', אמנם מאחר דaicא עבירות חמורות מנבלות וגם לנבלות עצמו דהרי הרמב"ם כולל הכל, א"כ ניוו דלענין בדיקת סcin על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הואナンבלות DAORIYTIA, וא"כ לא יבדוק כלל הסcin וגם יקלקל בשחיטה עצמה, שכן החוץ לטעם דלא מותר ואוכל דבר אישור. וככתוב במקתק לשונו הזהב זהה חזקה על כל ישראל אפילו הרשעים שביהם לדולי דaicא חזקה אלימתו על זה, הרי הוא ספק DAORIYTIA, דשמא לאעשה תשובה, אז ישחות בלא בדיקת סcin כל, גם לא ישגיח לשחותט כהוגו, וכן בעינן כאן חזקה דלא שבק היתרא ואכל איסורה, וכי הא夷 טעם גם ארישא דמתיר לעיל גס במומר לנבלות בבדיקה סcin, ולא ניחוש לפסולי שחיטה אלא דמתמיון לכתוב הא夷 טעם לבסו', מושום_DACTRICK לכל שתי הحلכות. והא דלא בעי בחשוד אפילו לנבלות בדיקת סcin אינו מה"ט שלא שבק היתרא והרי מטרח לא טרח לבדוק, אלא מושום דבחשוד אין כאן חזקה שלא יבודוק שפיר, והרי לעיל בחולקה ראשונה כבר כתוב-DDOKA בממי חזקתו שאינו טורח עי בדיקת סcin, והאי אין בו חזקתו אינו טורח, רק ספק ובבדיקה סcin זו שהוא מושום פגימה דרבנן די בשאנין כאן חזקה שאינו טורח, רק ספק, דהוה ס"ס בדרבן דאך לכתחה אין לחוש.

ולכן באבדו לו גדיו השמייט הרמב"ם נגנוו וכמש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לך"מ על הרמב"ם, דגס היא נשנית קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, אז לא היה האי בבדיקה חכם אברשרא ואטפרא אצרכטה לעכ"פ, ומשנה לא זהה מקומה, ועיין במבוא התלמוד דגס בברייתא שיק לאמר משנה לא זהה ממוקמה ומה"ט לך"מ מה דהקשה בהגנות ק"ז רעך"א ז"ל על יוז"ד סיון ל"ג דאיך פסק הרמב"ם נkeh"ו נבלה נגד תוספתא מפורשת דנקה"ו אינו אלא טרפה דגס האי תוספתא נשנית קר"ע קודם חוזה וזה פשוט וברור.

(ג) בפ"ד היל' ט' מהלכות ייט' כתב הרמב"ם ז"ל, אין ממשחין את הסcin במשחצת שלה אבל מחדודה ע"ג העץ או ע"ג חרש או ابن או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחדרה במשחצת, בד"א בשיכולה לחתו בדוחק או שנגמה אבל אם אינה יכולת לחתו בדוחק, אין ממשחין אותה אפילו על העץ, שמא יבוא להחשי במשחצת. מפני מה אסור להראות סcin לחכם בי"ט, שמא תה"י פגומה ויאמר לו אסור לשחותט בה מושום פגימתה, וילך ויחד במשחצת, וחכם שראה סcin לעצמו הרי זה משאילו לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגחותיו לאו"ח סיון ת"ח ויד שאול בי"ד סי"י יח הרעישו על טעם זה של הרמב"ם, דמהכי תיתני ניחוש שימיצאה פגומה כיון דלא עי בדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאול כתוב הלא ללא נמצאת סcin יפה מעברינו לי' מבואר בגמרא' וברמב"ם. ובמה"כ'ת לא קשו لكمחים בקושיות כלו, הלא הרמב"ם לשיטתי' איזיל דמשום לתא דאיסורה בעין ההוראת סcin לחכם ומושום דעתבים קל' הדעת המה דהרי לר"מ

במה שעורתתי באות ג'). לא ראיתי אף באחד מן המפרשים שיעור על האורות הזאת, שהיא בעצם מורה שלא יכול לרדף לסתו דעת קדשו של הרמב"ם ז"ל, אשר מימות משה עד משה לא קם כמשה.

אבל לפי הצעתינו אין תחילת לשם קושי' וכל דבריו מזוקקים והוא דרמב"ם ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמייטה לא טrho שפירש Adams ימצא פגום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחינו, דפירוש זה נפרד מני' ובו' דקאמר שם בגמרא דחמןן של ע"י מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטורחא כד' לחילוף חמץ מטיחין וא"כ כ"ש דמייטהו לתקן הפגם או להחליף את הפגום בכשר, ועיי' ריטב"א שנחדק הרבה ליישוב פרש"י ז"ל מכח האי חומרא. אבל הרמב"ם ז"ל חורי כתב שהזקתו שאינו טורה לבודק, ולא מהמות גודל הטורחא שיש בבדיקה, זאת ודאי לא ניתן להאמר דהיא בבדיקה הסcin טורה גדול, אלא ע"כ כונתו דמחמתן קלות דעתו, איןנו נתון לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח"ל כדי למצאו אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, ע"כ מושום דאין זה אלא חומרא דרבנן שאינו חושש עליה וידעו מש"כ הר"ר יונה ז"ל דהרבבה יוארת שמים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסcin, וא"כ מומר אפיו לאיה עבירה קלה שהיה, פשיטא דעת"פ אין בו יוארת שמים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, איןון בה אלא חומרא דרבנן, וניהו דאפיו על אישור דהרי חמץ שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו חשוד דרבנן שעעה"פ לר"ש נמי רק אישור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחליפין, ע"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה DAORIYTIA, וא"כ גם הכא נימא דאע"פ שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ איןו חשוד לשחותט בסcin פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו אי טריך למצוא פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דין בו יוארת שמים לטרוח עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באישור דרבנן. וכן שcn הוא לא חשו לה רק במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו לאיפeo לנבלות מושום דחילוק שבין מומר לחשוד הוא דሞמר שעבר ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר דעשה תשובה, דניינו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו מושום דלא עדות בעינן מוחזק בכשרות והאי עכ"פ איןו מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ איןו מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שהוא תשובה, ופרק שמא ס"ד דמושום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרץ ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרар בנ"א עכ"פ ספק הוה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הוה לא נחמיר בבדיקה סcin דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואך דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסיכון עליו בלא בדיקת סcin ונoston לו בפרט אם אין לנו שוחט אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחולקה הראשונה דሞמר צריך לישראל כשר לבדוק לו הסcin, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מד"יק לכטוב "חצקתו" דזקוק מומר שחצקו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורה לבדוק, דמקלו גיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, וא"כ כתב דሞמר לע"ז ולהחל שבת שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיטת מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבן עין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיטת נכרי גופה אינה אלא מדרבן

דקה דרבנן שרי על עץ ואבן, זהה הוה כמו בשאר סכך דאפשר לשמש בדוחק, אין בו משום מתקן מנת, אבל במשחזה שלה לעולם אסור דגם בסכך שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלacula ממש מקרי. ומיושב בה גם מה דקה ק"ז רעכ"א זל דחכם איך רואה לעצמו סכך בי"ט שהוא ימצא פגום והוא ל"י מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל לק"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקן זהה שרי לחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף כדי היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הלין פסקי הרמב"ם זל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפיקמה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבן אחרי שקבלו חזורת ר"ע שגورو אומר דעתך פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עיקר הסימן וסמכותו אקרה דושחתות בהז דלא להשיג על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרשעה ועיקורו, אלא דגם על הסכך צריך להשיג שלא תהי פגומה, וכל שנקראת פגומה.

וחשיטה פסולה יותר באור השיטות בהז עיין בסוגי' במקומו. וرك זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרה דושחתות בהז, כיון דלמדו דבי בדיקה לחכם, ע"כ בבדיקה הרגשה בחוש המשוש ולא בבדיקה ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דוחש הראות חזק יותר אצל ההומונאים העוסקים בעבודה גשמית ולא במושכלות, והלוש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההומן עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דאבידיקת חכם קסמכין מAMILא בבדיקה הרגשה בעין דהו יתור מוכשרת לה. וזה דברינו אבושא ואטופרא נדחקו הראשונים זל, והתוס' כתבו דבריאו בגנד ושת וטופרא בגנד קנה והאחרונים זל חקרו למה עזבנו אכן בבדיקהبشرא. ולולי דבריהם זל הייתה אמר הבדיקה צריכה צרך להיות על תרתי על חדודו ועל חלקו, כי הסכך צריכים להיות חד וחולק וכ"כ הרמב"ם בפ"א היה באיזה דבר שוחטין וכי והוא שהי' פיה חד ולא ה"י בה פגום, ולכן בעין אבושא להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נהגנו גם עתה לבדוק הסכך על בשර היד אם חותך כראויCID. עוד זאת ראיית להזיך כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס זל בתשו' הנ"ל דגימה אית בה משום עיקור או משום שהי', וזה לכארו' פלא, נהי דבמוקם שהוא פגום איןנו איןנו חותך אבל שהי' כ"ד כזו הרי מדינה אינה פסולת ורק חומרת אחרים היא לפסול בשהי' משחה, ואיך אפשר דבסכך פגום משום שהי' נגע ב'. אבל ניחא לי בשנאמר כיון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל הימים כלו כשר, ע"כ השוואות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דח"ל חשש על כל פגימה אפילו אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך' פ' מוקם הפגום אינו חד ויש חשש שהי' בשחיטה אריכתא לכן לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפלו אינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגרות רצ"ח זל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בבדיקה הסכך אנו למדין מושחתות בהז, ומAMILא שלא קשה על הבה"ג קושי התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דבסכך פגומה, הרי מאחר דחכמים פסלו סכך פגומה גם אלא עיקור ר"ל אפלו אין בכך הפגימה לעkor, איך נחשב עיקור דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז' אלא מדרבן אסור לית ב' משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

במשנה דריש גיה"נ אין נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנין משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrhoה ביב' בדיקת אחר פגימה דקה שאינה אוגרת חסודים הם דשמא לא יתרוחו בהז. וההילוק בין לבין מומר לאחד מן העברות לדעת הרמב"ם דሞמר חזקתו אין טורה כלשון הרמב"ם, ובtbody ספק הוא ודינם כסولي עדות דספק שמא לא בדקן כראוי על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשותט בין עצמו היינו באינו טבח דלא תקנו להראות הסכך לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכךו לחכם דודקה ללא נמצאת סכךויפה מכריין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסכך משמעו דשר ולא נדייק מרישא דודקה בנמצאת יפה לא מכריין הא בנאבד מכריין דכן יש למלמוד מן הרמב"ם זל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכריין אבל בשרא דטרפה, ועיין בחודשי ליקון דהרמב"ם לשיטתי' מוכרכה פרש' כן, ועל כל בשרא היינו אותו הבשר ששוחט בלי להראות הסכך לחכם שא"א לעמוד על הסכך לבדקו עתה. שלא מסתבר כלל לאמר דאפילו הראה סכךו לחכם יקנשו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סכךו יפה לא מכריין גם על האי בשר דאי' לביר הכרש סכךו והבן. ועכ"פ לק"מ לכל שمراה סכךו לחכם אין בכך כלום אס הטבח לא בדקה רק בהעbara בעלמא מפגימה האוגרת דהרי מו"ט תקנו להראות סכךו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושוחט ללא הראות סכךו לחכם מعتبرינו לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח זוק"ל שמכוח מהאי רמב"ם דאם מחייב לש"ב הסכך שהראה בתורת יפה שהוא פגום דלא מعتبرינו לי', דאל"כ אין השוו להראות סכךו לחכם ביו"ט שמא ימצא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הראות סכךו לחכם ואיך נעריר את הטבח שעשווה כתקנת חז"ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סכךו לחכם אבל עתה בזמןנו שכותבו הראשונים זל דמנוגים אנשים ידועים ומוחזקים, וגם אינם שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם דמשום לתא דאסורה ג"כ בטלה התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכךו פגום אין ראי' ממש דין לכנסו, אמנים לדינה ודאי הci הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיטת הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסכך באופן שגים בדוחק איינו ראוי לתשמשו, אז גם לחדודה על עץ ואבן אש שלא נתכן לממרי אסור, דהוה תיקון מנת ביו"ט. אבל אם לא נתקלל כ"כ רק שם"מ טוב לחדודה שיחתוך יותר יפה, אז על עץ ואבן שרוי ואין מוריין כן לרבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי"ש. וא"כ קשה בסכך של שחיטה כל שנפוגם איינו ראוי כלל למלאכתו ומה ל' עץ ואבן או משחזה שלה, ולמה ל' לרמב"ם לומר דילך ויחדד במשחזה הרי בעץ ואבן נמי אסור כל שאינו ראוי כל עלי' בש"ז ק"ז החת"ס זל י"ז סיון ט"ו דנטקה השה בזה, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דין שם על מטלית אבל מה עניין זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם רמב"ם, הci נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דהי' פגימה שאפשר למצוא החכם אינה פסולת השחיטה אלא מדרבן, אז דברי הרמב"ם מזוקקים עפ"י הוסיף' דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז' אלא מדרבן אסור לית ב' משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

פתחה

דורי רק בהזיר כתב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והא ודאי לא שכך שיויצא אבר וחיזרנו.

אבל שיטת הרמב"ם הלאו מוכחת מדין דין פקועה, דהרבנן ז"ל סובר דין פקועה שהפריס ע"ג קרע טעון שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המיעין ישפט בצדך דין הוא.

וז"ל הרמב"ם ז"ל ספריה ממן"א, מצא בה עובר כי אע"פ שהוא בן ט' ח' גמורים ואפשר שיחיטה אינו צריך שיחיטה אלא שחייבת אמו מטהרטתו ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושיחיטה זו אינה אלא מדבריהם מושם מראית עין וכותב רבנו בפיהם"ש, ודע שאינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסdetno, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א ז"ל וכו"ו עכ"ל הכה"מ. ומ"מ לא יודה, דהרבנן ז"ל, לא היה רשאי לכתב סתום, ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה בלי האי תוספת הדבריהם, "מושם מראית עיר", כי בכ"מ תמצא שהרבנן ז"ל מזכיר מאי לאbara מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"נ ובמkommenות אין מספר, ומכך"ש מה שהוא רക משום מראית עין, איך יכתוב סתום צrisk שיחיטה שהוא לשנה דתנה דמתניתן על קרעו ומצא בה בט"ח טעון שחיטה, והוא מה"ת.

ORAHA אך במחכית של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוטס והראשונים ז"ל שכתו דבהתפריס ע"ק דין השיחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה.adam כדורי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה מתחבورو יד החזקה. ז"ל בפיה"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צrisk בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדברי רש"ש שמותיר אפיקו הפריס ע"ק איןם הלכה" עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס ע"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דוחשיטה של אמו מתיירטו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כדיוע, ומעטה נצמלה לו חקירה, אם תהיאabei בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חזונה כמו דhalbvo אסור משום דמקרי שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן חי"י הטרפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו דזה ליתא דגביה חלב נידון כשרו שלם בפ"ע, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ה"ז ממן"א, וכך כל שאין הנבלות פסולת בו, אך תפיסת הטרפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מת לכ"ע שחיטה אמו מתיירטו, ואיך חי"י הטרפה חי"ג רגוע מהמות. דין זה ממשינו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והotos ותור הראשונים דפליגי זה על הרמב"ם, וס"ל דhalbvo מותר, אין מן הצורך שיש אמרו דין טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זאת בהפריס ע"ק דס"ל דבעי שחיטה רק מדרבנן, נתווה להם החקירה מה דינו אם נטרף האי בין פקועה לאחר שהפריס ע"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להקשר כיון דוחשיטה גופה אינה אלא מפני מ"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמצאה סיכון פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדין זה כלל לדידי טעון שחיטה מה"ת, ופשיטה דטרפות אח"כ פסולת בו.

ועיין בחודשי בפניהם בסוגי שם, דהרבנן ז"ל מפרש הסוגי דר' מרשניא ואבוי פלייגי בהז' אי חכמים דרש"ש מה"ת קאמרו או

הסיכון שהריבו חכמים לבדוק אותו עם הצפורן ועם הבשר ובשלש רוחותיה של הסיכון, ואם נרגש בה פגימה אפילו כ"ש השיחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בדיקת הסיכון מפגימה כ"ש ארככתא דרבנן הוא, והשוחט באפי פגימה כ"ש, השיחיטה אסורה ולא פסולה. יותר ביואר הדברים תמצא בסוגי דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דין אבר היוצא והmdlدل ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבואר הסוגי היא המחוורת ומתකלת וכל נושא כליו וגם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדן לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך לא עמיד רק מקצת שיטתו בעניינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתואמת וצדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט כתוב וז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נasser אותו האבר לעולם וכו', ואפיו החיזר אותו אבר לمعايير ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דכלא/or נראת שלאן זה כולל לכל עובר שהוציא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמתה הטעות, שא"כ ברוב הבעמות נמצא אישור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידה. ואף שמדובר מוכחה שהיה סובר ברמב"ם כפישוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיוון הרמב"ם לזה עצה". ומכח האי אמת שלל, נתקשה בבי" הරבה, שהשימי הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשניא דף ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לזרע האב, וכן השמייט הא דאבי דאמיר התם הכל מודים בקהליט בו פקועה דשרי דמלתא דתמייה מזכר דכוויי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בارتני כמשמעותם בדברים דדברי הרמב"ם כפישוטו וכל גدول ביד, לכל המדחק בדברי ולשון רבנו הרמב"ם ידו על התחותונה, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן ז"מ שעשה חברו משנה תורה, בכונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטע לתרי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבוגן, ולכן תמיד משכנתני ונשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوط משמעו, ותלי"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דברי היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי"י איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דוחשיטה מטהר את היציאה מידני נבלה לטרפה. ופלוגת ר"מ ורבען הוא בש' לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דר"מ יש לידה לאברים, וכך לא בעין קרא כל לאיסור אבר היוצא דכיוון דזהה כלוד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשיחיטה האם, וממילא דזהה לשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידה לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשדה טרפה דמרבנן מני" אבר שיוצא חוץ למחיצתו שנאסר לטרפה. אלא דהא דין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שחיזיר האבר בטלת הלידה הלו ע"פ שנולד Ach"c. אבל בנויל כדרכו אף שהוציא תחולת האבר מה בכ"ק הלא אנגלי מלטא למפרע דהכל חד לידה ואני אכן יציא חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי דמברכת ס"ט ע"ב דברים נחמים קלוריון לעניינים תלי"ת. וכן על חנס קמתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידות נמצאת אבר היוצא

ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „אע”פ שלא הפריס עג”ק” שכותב הרמב”ס אין לו שחר, אם נאמר לכל השחיטה בהפריס עג”ק אינה אלא משום מר”ע, דהרי הרמב”ס הכא מכרת דבר דחייבין על תלבו כרת, ומה ל’ הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע Adams הפרס פשוטיא דחיב בcart, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוחים אין תרופה למכת עורונו בעניינו שכלו.

ג’) והוא היותר בולט, דהרבמ”ס פ”ב הלכ”ז מהלכי’ אבה”ט כתוב ו”ל: השוחט את הבמה וכוי’ ואם מת קודם שיפריס עג”ק הרי הוא תהו ששהיתם אמו מטהרטו עכ”ל. ואשותו את הטרפה קאי עי’יש’ בכ”מ. והרי מבואר דאם הפריס עג”ק ומת מטמא כנבלת והא מניל’ לרמב”ס, דמהיכי’ תמי’ נימא דמשום מר”ע גוזו רבנן תומאה. ועיין בי”ד סימן יג טו”ז סק”ד דרצה לומר לכל עצימות השחיטה משום מר”ע אין אלא לכתלה ולא לאסור בדיעבד, ובו”ד החדשות נדפס מנובי ז”ל השגה על דברי הטו”ז אלו, מדברי הרמב”ס אלו דפסק דאפיקו מטמא כנבלת גמורה. ולא חלי ולא הרגיש כי אפיקו נדחו דברי הטו”ז אין לדברי הרמב”ס שום הבנה, דכלל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשיןן, וכאשר אמרו במקילון פי’ עי’ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמרו ספק אמרו דלא כרשי’ כמובן. אלא ודאי משום דר’ אשיש ס”ל שלא כאבי’ אלא כר’ מרשיא דבדאוריות פליגי’, ופסק פשיטה לרמב”ס כוותי’ ולפיקד יפה עשה דלא הביא לא דר’ מרשיא ולא דאבי’ משום דר’ מרשיא אלבא דריש”ש אמר למלאי’ ואנן וחושין לפ██וק חכם דפליגי’, וס”ל דמדאוריות טוען שחיטה, ודאבי’ פשיטה דאינו הלכה, אלא כר’ מרשיא דבדין דוריות פליגי’, עיין בחדושים שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים גם שאר פסקי’ ולשונות הרמב”ס וכולם מעידים עדות מכונת דמה”ח טוען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

מעיקר הדין ונוה”ת, וכן אם מת מטמא כשאר נבלה. ואחר שזכינו לידע כל זאת מילא נבן כי הרמב”ס היה מוכರח לפреш דעיקרابر היוצא אינו תלוי בשחיטה, אלא הוא אסור בפ”ע מקרה דובשר בשדה טרפה, דהרי גם גם אחר שחייבת האם אם הפריס עג”ק טוען שחיטה מה”ת, ולמה יאסר האבר עיון בפניהם מה שהארכנו בזיה ונצמח מאה דגס אבר המודולל כמו אבר היוצא אסור מה”ת, דמחד לפוטא מרביין תרווייו. רשי’ ותוס’ יותר הרשונים דסבירו דברי היוצאה עיקר איסרו מלחמת שאן להולד שחיטה שכבר הותר בשחיטה אמו, ולא בעין קרא דובשר בשדה אלא האחיזר דלא מהני, لكن מצי סבירו דברי היוצאה מה”ת אסור ולוקין עליו משום אבמה”ת, ואבר המודולל אינו אלא מדרבען, וקרו אסמכתה בעלמא, אבל לרמב”ס דין איסור אבר היוצאה תלוי בשחיטה רק מקרה דובשר בשדה נאסר, لكن חד דינא אית ל’ עם אבר המודולל, ושניהם אסורים מה”ת, אלא דין לוקין עליהם משום דווה לא שבכללות.

ובטעמא זהה מلتאות דיש חילוק מה”ת בין הפריס ללא הפריס על”ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעקרונים הקודמים השחיטה במדבר כמו הנחירה הותר להם מפרקשת עי’ שחיטה שנכנסו לארץ שנאשרה הנחירה הותר להם מפרקשת עי’ שחיטה אבל לעומת זה נתן להם שיעור ב’ בבהמה וא’ בעוף דינחו שלא הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתית דלא מטעה דידי השמייטהו, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמייטהו משום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אוא”ב لكن לא חשו להבאו.

ב’) בפי’ ב מהלכות שחיטה ה”י כתוב „דאם יצא העובר חי והפריס עג”ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אינו לוקה” עכ”ל. מהא דכתב דאינו לוקה נמי מוכח דעכ”פ איסור תורה אכן הכא דאי רך משום מר”ע בעלמא פשיטה דין אכן מלוקות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דהא אכן מוכח מה מאמראים דאמרו הלכתא כרשי’ ושניהם דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמיכין אהאי ככלא דר’ ח’יא דבעל מקום ששנה ריש’ במשנתינו הלכה כמותו, אבל להקל להלקתו וחושין לדריש”ש. ולא עוד אלא דההא דisor הרמב”ס ז”ל לשחות העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחיטה מדינה, דהרי ק”ו אכן איסור הטרפות פועל בו כפי מה שכתו התוס’ והראשונים ולדעת הב”י גם הרמב”ס בתוכם, משום דלא חששו משום מר”ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטרופות וכן על פגימות הסcin לא חשו, מכש”כ דין לחוש משום אוא”ב דמן דראה אותו שוחט מנא ידע דנסחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג”כ שהעובד היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר”ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר”ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו היום, ומהיכי’ תמי’ יחשדו בו בידע ושחת. ואפיו אם נדחק דמי”מ שייך כאן מר”ע, עכ”פ חדשין דין שחידש הרמב”ס מדעת”י דנפשי’ שאין דרכו בכץ למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתית דלא מטעה דידי השמייטהו, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמייטהו משום דלא מסתבר فهو

ב’) בפי’ הלכה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואינו צריך שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל.

פתרונות

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דחיקת
איסור אומרת שלא נשחתה כראוי" וחזקת טהרה אומורת דבראו'
נשחתה, וא"כ נימא של חזקות מהכא, והו"ל ספק בין לעין אכילה
ובין לעין טומאה. וכן פסק הרמב"ם פ"ג הט"ו בישמיט הסימן ולא
ונודע אם קודם או לאח"ש דהוה ספק נבלה, וכן בהל' י"ח כתוב
דרך כלל ספק בשחיטה הרוי זה ספק נבלה, אלא דבלא בדק
בסימנים פסק בפ"א היב דהוה נבלה, ומשמעו נבלה ודאי. ועיין
בفتיחה לפרמ"ג ז"ל שהאריך ולא מצא מענה לישיב דעת הרמב"ם.
دلכורה נהפוך הוא שלא בדק בסימנים קיל משא"ר ספק דהא
אייכא כאן רוב, דרוב פעמים שחות שפיר. ונינו דרש"ב ז"ל
כתב דהוה רובה דתלי' במעשה, דחזקקה שלא נעשה מעשה, אבל
יעכ"פ לא גרע משא"ר ספק בשחיטה, ולמה לא הי' גם כאן רק ספק
נבלה, הן לעין אכילה והן לעין טומאה. וכפי הנראה דמה"ט כתבו
התוס' שם דמה"ת תזהורה וכשרה ממשום דרוב פעמים שחות שפיר,
ורוק מדרבנן החמיירו לעין אכילה ולא לעין טומאה. אבל מפרש"י
שם לא נראה דרך מדרבנן קامر וכפי שהראתי לעיל דרישון כן
מקרה, וכפי הנראה אין זה אסמכתא בכלל, רק דרשת גמורה
כי הכתוב מיותר למורי וכן דרש תדברי" האי קרא כן מבואר
בריש א"ש. עיין מה שכתבתי שם בזה.

אבל דע כי רשי' ותוס' הילכו בזה לשיטתיתיהם, כי התוספות שבראש
דוחיקות איסור דקאמר היינו חזקת אישור שאינו זבוח, כמו'ש התוס'!
שבשובות ובביצה כידוע ובמקומו באրתי שהתוס' סברו, דעתינו
חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה,
ואפלו עי' סיבה חדשה. ר'ל אפי' נצטרך לחדר איזה סבה
שנתחדשה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשויין כן כמו' שכתבו
התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו' דוחיקת טומאה דגברא
תעיד שהפרה אדומה טרפה, או חזקת ולד בעמי אם דפטור מן
הביבורה תעיד, דאמו כבר יולדה כדי להעמיד חזקת פטור על
מקומו, וاعי' שהסבירות מתחפלות, כי מתחלה פטורה מן הביבורה
משמעותו דעדין היא בעמי אמה ולא נפטר רחמה, ואחריך' שכבר
נולדת פטורה, מפני שאינה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור
מחזיקין סבה חדשה, וא"כanca נמי חזקת טהרה דבמה החשובה
חזקה אלימטה לעמידה גם אחר מיתה הבבירה, דאי'פ' שבחיה
היתה טהרה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועכשו נחזיקנה
טלhorah שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הוה להחזיק את השם
טהרה אפלו מסבה לסבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה
חזקת טהרה כנגד חזקת אישור, ולכן ספק שחוטה הן לעניין
איסור והן לעניין טומאה, דלייזל לגבי איסור בחר חזקת אישור
ולגביו טומאה בתר חזקת טהרה א"א, כיון דהוה תרתי דסתרי
לכן הוכרכו לאמר דמשום דרוב פעמים שחייב שפיר מה'ת טהרה
ומונתרת אלא לדמדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה כלל
לאפושי טומאה ולמי' נבלה של' כיון דהוה תרתי מייל' דסתרי השו
מדודותיהם לאמר דעתם לעניין טומאה מיטמא מדרבנן.

אולם דעת רשי זל היא, דעתן חזקה היה לאמר דלא נתהוה החשנות או התאחדות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן אפשר, ואין מוגחין על השם כלל והוא למד נבלה, והכי קאמר בחיה היה בחזקת איסור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי השחתה אף שהיא ח' מוציאה מידי איסור זה, ועתה אמרת שמתה לפנינו, וליכא איסור אבמה"ח, אבל המעמד שלא היה בחזקה, ר"ל שלא נעשה מעשה נשחתה עדיין במקומו עומד, וכיון דבחזקתו שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מטה ממילא נבלה הוה גם לענן טומאה, מה תאמיר והוא היה תורה ע"וணמא דעדין תורה הוא, זה אינו דהא כדי להעמידה על חזקת תורה בעין

והו יצא לנו לדינא לא זו בלבד דבן ט' חי שהפריס ע"ק טענו שחייב מה"ת לדעת הרמב"ם, אלא דגש מוחה שהתייר הרמ"א ז"ל בסימן כ"ג סעיף ה' להகות על ראש העוף כשושואה למוט יש לדון בזיה בתרתני, חדא דמאחר שלדעתי הרמב"ם בעין לכתהלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל דבשחט שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סימן אחד שאין זאת אלא מעשה טרופות בעלמא, דגש בשחיטה כזו נתרת מיד ולא בעין להמתין ולראות אם תצא נשפה עכ"פ תוך מעל"ע. ומכו"ש בשחיטה מעל"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוות, דהרי בארנו דהא דניתר הנחתט מיד וגם לעשותות גיטרא, היינו משום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מות בשעה מועטת גם بلا עשיית גיטרא. אבל בשוחט רק סימן אחד וכ"ש רק רוב סימן אחד, ואנו רואין אותו כי לפנינו כי אפי' ב' סימנים שחוטים אםairaichi שי מעל"ע אחר השחיטה אני נבעך מאד אם יש להתייר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכו"ש רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שhot הורידין ולא יצא ממנה דם הרבה שייחי' ימים איך נтир אח"כ להகות על הראש ולנבללה אם גם בגין פקועה שהפריס על גבי קרע בעי' שחיטה מן התורה. והדבר חדש אבל נצמץ על כרחנו משיטת הרמב"ם ז"ל ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחדשו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א דאמר בהמה בחו"י בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך בימה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך בימה נטרפה, ואף באיתיליד בה ריעותה. ומימרא זו מביאת הגמara על הא דעתنا בבריטיתא, שלא בדק בסימנים נבליה או טרפה לכל חד כדאית ל' וקאמר דפלייגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין, ולמ"ד נבליה בחזקת אישור קיימת והשתא מותה עין בגמרא. והנה שורש מיימרא דר"ה הנמצא בספרא מובה בריש"ס ס"פ שמיני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החי הנאכלת ובין החי אשר לא תאכל, צ"ל בין חמוץ לפרט ובין צבוי לעירוד, אלא בין נשחת חמוץ של קנה לנשחת רובו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הנה נמי למה ל' וכי לא ידעין ממקום אחר דברענן נשחת רובו ולא חמוץ, וכן בתרפות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא האדים הבשר תנגד בני מעיים דכשר, או האדים היסימנים עצמים וכדומה דטרפה, כי על כל אלה עכ"ב באה ההלכ' המיויחדת, ולמה לי האי קרא, אבל הפירוש האמתי בדורשה זו הו, אתה לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רובו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, אך קדום שנבדוק אם נשחת רובו הוא טמא, דבחזקת שלא נשחת מוקמיין, ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל, היינו בנמצוא נקובה הריה או בני מעיים לאחר שחיתה, דמסתמא תלין בזאב או במשמוש ידא דטבחא, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאין מקומות לתלות ע"פ דמ"מ אפשר Dunnsha אחר שחיתה, חיישין משום דחררי נקוב לפניו. הרי לך ממש הני דין המבויאים בגמרא דקראי ו"ה עלייהו, וմבואים בהאי דרשה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר כמו"ד שלא בדק בסימנים נבליה דעתה קרי ל', אם לא בדק אי נשחת רובו, ודלא כמ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש בעיר, דלא כוארה היינו אומרים דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לעניין אכילה ובין לעניין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה נגד חזקה, דבכמה בחמי' בחזקת איסור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בחל' י' ו'ז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה ל' מתה מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו האחرونים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, דנבלת כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במ"ת, וניהם דח"ל דרכם לדריש איזה חדש דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז"ל בריש דברים עי"ש, ובמקום שיש לדריש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חדשין דין, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במ"ת, אבל הלא הרמב"ם בדור מלל, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה רוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה"ה מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר כתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר שדיבר כתוב בהוויה, כמו נבלה שטחית הרה"ה וכשכ' כשותחתה لكن מוכח-DDיבר מטרפה שלא המתה אבל הרה"ה וכשכ' כשותחתה שהוא נבלה וכללו זה והשתת שזכינו לידע, דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, האילו דנבלה שנשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א דנבלה ממעטת המשוכנת, ה"ה דיש למעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina כתוב כאן לכטוב נבלה תמותה טרפה להניבור הנבלה, והאי לאו דנבלה זו יש רב ר"ע ור"יש, ור"ע שהוא כולל גם את הנבלה. ועל מודוכה זו יש רב ר"ע ור"יש, ור"ע זו מזה, דבאמת האילו דנבלה לאו מוחודש הוא שנכננו לארץ ונצטו על הזביחה ואיתסר להם הנחירה. ולולו האילו היה בשער הנחירה אסור באיסור עשה דאיינה זבוחה, אבל לאו דנבלה מנ"ל, لكن אתה קרא דל"ת כל נבלה ר'ל אפלו עי" נחירה, ולאחר שקיבל ר"ע קבלת ר' ישבב, אפלו בפסיקת מקצת השחיטה, הכל נאסר בהאי כל נבלה, ובזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרכה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopatz, והני אינס ראין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ "הרבא" ע"ה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים ממצוות שקבלו עליהם ב"ג שלא לאכול בשער של מתה מלאיה, וכן נהאה מגמ' لكمן ל"ג ע"א גומ בעי הנחירה, כמו שמדליק הגאון רצ"ח ז"ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרכה הנבלה אחד המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישוג'י דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל"כ לאו דנבלה מה לי השטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטריך על הנחירה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת אייכא איסור עשה דאיינה זבוחה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוوم'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופota אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוג'י מציא את' כרי'ש ככמה סוג'י בשמעתון דאילו כוותי' כאשר הרأتي במקומות, ולרי'ש הלאו דנבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה כאשר אבר זה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנחירה וرك השחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלה, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה שביבשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכטוב נבלה תמותה טרפה. ע"ז איתי תירוץ בספריו שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה ולכן אכן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזאת דטרהורם שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוותי',adam נשאל על אכילתת אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בנ"א דאים תלויים זב"ז ה'ג שני עניינים בחד בהמה דין לטלות זב"ז, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורם היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דקלק הלשון טרפה ואסורה באכילה דר"ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוג'י ומיש'כ שם. ועתה נאמר דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחט רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכי שחייטה, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי מתנגדת להה כנ"ל. אולם בשחט שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחייטה או לאח"ש, כאן לא שיק לאמר דנקוי בחזקת שלא היתה נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היה נחורה, דמה לי שחיטה המכשרת או נחירה הפסולת, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשורת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זבוחה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה מכשרת, הלא חזקタ טהרה אמרת שלא הייתה המעשה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלבד היתה דק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקת אה"ג דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה טהורה. אולם למ"ד דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המעשה אי היה באופן המכשיר או באופן הפסול, ואין כאן שום חזקה לא לאcano, וכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרות וצדיק בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאר ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף ז' ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכ' ספק השקל הוה) הרוי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

יעיקר ט' „הטרפה והנבלה“

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו דנבלה בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, דעת כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במ"ת, מתייגע הרמב"ן ז"ל בריש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאות הנים מההיאר לישראל עד ערבות מואב במ"ת, או דבאות לא נהגי בדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז"ל, על האילו דנבלה דלא נאמר בד' ספרים טרפה, דלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר הוא.

אבל דע דבהתיר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע האילו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ת כתוב הרמב"ם בפ' ד' ה'ז ממש'א דנו"ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע'כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתרונות

וטרפה הקיש נבלה לטרפה לנבליה" ואיזה מן המפרשים מחק „טרפה ונבליה“ דזאת לא נמצא כלל בקרוא, כי איות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלהם, משום דלא ידיעין לפום רוחיתם פשוט הדבר. אבל האי מכילתא יפה מתרפשת במאן שכתבנו לעללה, ועליה קסמך הרמב"ס צ"ל במה שכי בפ"ד ה"ח ממ"א הנ"ל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם נטרפה ע"י דרישת חיות השדה זאת או ארוי, שמצוות השואג' או חולין, ר"ל אם נטרפה ע"י סיבה אחרת כמו נקיות הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולה תלו חיות מניין שהוא ג"כ בכלל דלא טרפה האמורה בתורה מצוי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס טרפה שאסורה התורה, ולא מצוי דבר הכתוב בהוועה, דהא תינוח אם ידיעין דהאי טרפה תחת השדה בארכס המימות קאמר, ומושום דאי"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למיימר מה לי אי"ח ע"י דרישת הזאב או ע"י סיבה אחרת שאירע בבית, אבל מניין לנו זאת ולטמא טרפה האמורה בתורה מצוי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שיהי, ואז איך נלמד ניקב השוט והריאה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פועלם בשניהם, ולכן צריך תחלה לילוף דטרפה משום דעתנה למוטת אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרפה ללא נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשת משפטים טרפה ובפ' טרפה ונבליה" ר"ל דכאן בפרשת משפטים לאו הווע כנ"ל וקאמר „טרפה ונבליה“ ר"ל דשם בפרשת משפטים כתיב טרפה ג"כ כולל גם הנבלה, משום „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ' ראה דשים נבלה מופרש וטרפה איתרבי מותיבת „כל“ וכదדרש בספריו הנ"ל, וע"כ שניים משום נבלות נאשרה, זאת משום תחולת נבלות, ואת משום גמר הנבלות, ומימילא ידיעין דכמו דבנבלה לא חלק בה באיזה אופן מטהה, כן לא תחולוק בטרפה באיזה אופן נשעה קריביה למוטת, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חיות השדה, משום דדיבר בהווע, והווע דברי הרמב"ס בפ"ד ה"ח ממ"א עיי"ש, אלא דהאי דטרפה ע"כ בנעתה למוטת הקרוביה לנבלה מיيري, לא ליפ' הרמב"ס כמו המכילתא מטרפה ונבלה טרפה כנ"ל, אלא מדאمرة תורה לכלב תשיליכון אותו, עד שייעשה אותה בשער האroi' לכלב, והואandi; צרך ביאורו, למה מיאן הרמב"ס בהאי יլפota דמכילתא, והמכילתא בפירוש לית לי' הא דרמב"סDDRISHA האי לכלב, דلنקרי קאמר הדומה לכלב כמובא ברשי"ו והווע במכילתא והווע בלשון רשי"ו איכא עירובוב דברים, ולולי דמייסתפינחו הייתי מגיה, „אי"ג“ למלמד שאין הקב"ה מקפק וכו' והוא דרך אגדה, ולפי אגדה זו נמי צ"ל דרך, לכלבי מדבר שיצאו עמהם נאמר הדבר, אבל לדורות אמרה תורה, נתינה לגר ומכוירה לנקרי, כי לדעת המכילתא הני תרי לאוין טרפה ונבלה חדא נינהו ורק נשנית במת"ז אולס הרמב"ס ס"ל דהאי מכילתא דדרש טרפה ונבלה נבלה וטרפה, חדד לאו הווע, אליבא דרי"ש נשנית, דהנחרה לא אשטרוי במידבר, וע"כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכניותן לארץ, הווע השנות הללו דטרפה, אבל במידבר שלא הי' להם גר ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מצרים שייצאו עמהם על שלא יחרץ כלב לשונו אמרה תורה לכלב תשיליכון אותו, אבל שנכנסו לארץ יתנו לגר שבשעיריך או ימכרנה לנקרי הבא מארץ רוחקה, אבל ר"ע דס"ל במידבר אכלו בשער נחירה, שאיתסר להם מכללא ע"י שנצטו על האזביחה, הלא בעין איזהה מיוחדת על הנחירה ופסולי שחיטה, דלולי זאת אין כאן לאו ולא טומאת נבלות אלא עשה בעלמא, ולכן הוא מפרש האי ל"ת כל נבלה, לא בספרי ומגילתא דכל לרבות את הטרפה, כדי להשווו עם לאו דטרפה אלא כל נבלה, לרבות נבלה חדשה שלא הייתה במידבר דהינו הנchorה ועליה אמר ליתנה לגר ולמכרה לנקרי, שהמה לא נצטו על השחיטה, ובנחרה טגי להו, אבל הטרפה הננתה למוטת וקרובה למוטת והנבלה שמתה למגורי הכלולה בלאו דטרפה המה לכלב מפני שאינה ראי' לאדם אלא

שלmulah, ו"ל, "נבלה אין לי אלא נבלת טרפה מנין ת"ל כל נבלת לרבות את הטרפה" עכ"ל, והاخرونים כמו תשובה ד' בסוף ספר אבני מלואים וכ"ז בעל החות"ס ז"ל והמלב"ם ז"ל כולן נדחקו בפירוש הספרי הלאה, זה בכיה וזה בכיה, ולא זכתי להסביר מה קשה להן, בהאי ספרי שפירשו פשטוט כביעה בכתובחא, דסובר דעת' כ' האין לאו הוא השנות של הלאו דטרפה שככל גם את הנבלת, ולכן פריך טרפה מנין דהרי מנבלה ממעוט טרפה ואיך נשנית הלאו הלאה באופן דומציא את הטרפה, דא"א לומר דבר' ספרים לא נاصر רק הטרפה, ובמ"ת נתווסף הנבלת, דנבללה ק"ו מטרפה כנ"ל, ולא עוד אלא אכן נאמר דבמבדר אישתרי להם הנבלת, וכן מותrix גם האין נבלת כולל את הטרפה ע"י דכתיב, "כל" דאתא על הטרפה שהוא מקצת נבלות, וכמו שכתב הרמב"ם שהוא תחולת נבלות ושפיר אמר כי בתיבת כל, ולملוקות וכמו דדרשינו איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ"ז נפש לרבות את הגוסט, ונחרג עליו ע"פ שאינו אלא מרובי' דכל, מפני שכל שמסתבר לרבות ATA נמי למלוקות, וכמו שהארכתי בזה במ"א, וא"כ האין לאו דנבלת הוא ממש כמו לאו דטרפה, דטרפה כולל את הנבלת, וכל נבלת כולל את הטרפה, ומה דכתיב בטרפה לכלב תשיליכון אותו ובנבלת כתיב נתינה לגר ומקרה לנכרי, המכילה באמתה מפרש האין לכלב לנכרי קאמר שדומה לכלב, וכן מובא בפרש"י עה"ת ולקמן נדבר עוד מזוה. ולולוי דברי המכילתא הי' נלפע"ד לומר, דהאי קרא דטרפה במדבר נאמר שלא הי' להם לא נכרי ולא גר, וכן אמרה תורה להשליכו לכלב, והאי קרא דנבלת נאמר בסוף ארבעים על כניסתן הארץ ושם הי' להם גר בשעריהם וכן נכרי מארץ אחרת, ועכ"פ ר"ע וורייש פליגו בפירוש האי לאו דנבלת, לר"ע הוא לאו מחודש על הנחירה לעשותה נבלת, ולרייש הוא השנות הלאו דטרפה האמור בפ' משפטים, ועיינו דף י"ז ע"א על האיבעדי דרי"י אבלبشر נחירה שהכניסו לא"י מה שכתבתי שם ותמצא עוגן.

ועכ"פ היוצא לנו מזה דגש לר"י"ש הלאו דטרפה כולל גם את הנבללה, ומשום דטרפה תחולת נבולות וע"כ בנטטה למות, ואע"פ שרי"ש שהוא תדבירי"ש ס"ל בריש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעicker י"ד וכן בפ"א"ט גם למ"ד טריפה חיה, טרפה המפורש בקרא הוא הנוטה למות מחמת מכותה, ורק בח"ט של הלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ם ז"ל כאשר אבא ר בעicker י"ד.

וראה זה איך דברנו אלו מבוארים מתוך דברי המכילתא דז"ל
ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה שבית מניין תיל טרפה
ונבללה, נבללה וטרפה, הקיש נבללה לטרפה וטרפה לנבללה, מה נבללה
לא חלק בה בין בשדה ובין בבית, אף טרפה בין בשדה ובין בבית
א"כ מה תיל בשדה שדייבר הכתוב בהוויה עכ"ל. והנה יש להעיר
הרביה א') כיון דיל' דבר הכתוב בהוויה, כל הדרשא של היקש
נבללה וטרפה ללא צורך, דהרי בכ"מ דאמרין דבר הכתוב בהוויה,
בלא שום יפות' מכח הסברא לחוד אומרים כן, וכאשר המכילתא
בעצמה שס אמרת כן, דקתו שס ציווץ בה, בשדה מצאה, דהה
בבית, ונטע כרטם, הוא הדין שאר אילנות ורש"י זיל עה"ת מוסיף
עוד, מקרה לילה, ה"ה ביום, אלא שדייבר הכתוב בהוויה, ובכל
אלו יליכא שום יפות' ע"ז, אלא דמסבר' לומר דלאו דזוקא, וכאן
בעי יפות' מיחודה להקיש טרפה לנבללה כדי שננדע דבשדה לאו
דזוקא אלא דבר בהוויה, אתמהה. ב') אינה כתיב נבללה וטרפה
وترפה ונבללה כדי להקיש אהדי. ובת"ת כתיב דבעלמא כתיב,
ועיין במילבי"ס והוא דזוקק גדול, ולא עוד אלא די אקרא דנבללה
وترפה לא יاقل לטמאה בה כסמק, מהו לי היקש הלא שם לא
כתיב וטרפה בשדה, אלא סתם טרפה, ונילוף ממש דטרפה בכ"מ
בין בית ובין בשדה. ג') במכילתא איתא טרפה ונבללה, נבללה

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכה בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשב בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטהה למות, ומניין לו דבהתלט ארס בתוך בשר הבהמה ותו לא שתהי' בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כן, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוס' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מניין טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דדורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בריש פ"ה מהליש' ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דדורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מריני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהווה" וכ"ו עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהווה, וגם דדורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מניין טרפות על דדורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמו"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יוסיף להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשיטה דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יוסיף להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנטקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתירוצים כלום אלא שנטגדל על ידם, המבוכחה עד שנטבענוabis בים הקושיות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בהמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד ה' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייא"ס וממתינים לה, אם מת נהרג המכה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והدينם אלו יצאו מותו הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואס שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצח מת לבסוף, ונראה אכן דמוהני חי"ט שאנו דין عليهم בטרפota בהמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשחתה קודם שתצא נפשה, היהת מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הדין נוטן בכל מטה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחיטה, דניהו דלפי דשותה חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטהרה מיד' טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממטה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מيري בקדם ושותה, והוא מוכרח ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבודה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריעת הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של בHEMA טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במה"ח באמצעות אסור' לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליף מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה'ה בשר מן הטרפה, מייריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסי וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר באמת בנבלת שנטבעה בשחיטה למות תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא דברי"ש ס"ל בריש פ"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר בעicker הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכՃאמרן ושאר מין טרפות הם הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהללמן"ס כ"כ נאמра, דמה שנ' בכתוב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכتب הר'ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליוון ודאי" עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדקה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתוב דכן מבואר ממה שכ' הר'ם דאין חילוק, והוא סתירה גלויה למה שכتب תחילה, דהרי הרמב"ם כתוב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת וארי משום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה'ה שאר מכות העושות אותה נטהה למות שהוא בכלל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכتب הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחמת מכותיה, והוא שתהי' אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שהיא חוליה מחמת שתישש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתהי' נטהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתהה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אכול, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כלים שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו ע"פ שההלכה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפסים לומר דעתם אית' לי מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגו אלא והוא ברור שימוש רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממשו, דשם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדזה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ זה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטיב בחודשנו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי ז, דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בזה איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וכן בהרוג את הטרפה הכל נפל בביראה דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא טרפה הרג, וכל זאת אי לא אלין בת"ר, וא"כ ילכא חזקת שלם דאתא מכח רוב, וממילא איכא ספק שמא ה' נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין הא נקב במוח או בשוט מוציאו מחזקו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב הושט או קром של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה כן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתהה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואם אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבן, שהני זיין מיני טרפויות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחדא הללמא"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלהכה כמו אשראי, דטרפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא אתה, דעתו הטלה ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושם הלהכה מפרש טרפה דקאמר ע"י הטלה ארס קامر, אבל שוב הני שארי מנ"ל, דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג י"כ לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיהה כלל דכל שאר מיני טרפויות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי"ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפה חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מיני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מיני טרפות אלא אומרים דטרפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota בלי השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי"ם שכיח שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך חץ לתוך לבה וריאותה, סיבותן كانوا רוחקות מן המჳיותה זו, נגד טריפת האזב בתוך עורך צאן שהוא מעשה בכל יום, וממילא הלהכה של הנני ח' מיני טרפויות בלי השקפה על נתה למota, ותוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, זה דרושא והו אכן, וכן לשאר דין תורה אלא משגיחין בהלהכה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני הא הלהכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו כן מותוק סוג' הש"ס בסנהדרין.

ועתה אביה לך כחנה וכחנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עליו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר בוט בכתבו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר מיני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ' זהה, אבל הדברים בעצם נוכנים למבחן ושירים למצויא דעת, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מיני טרפויות קו"ץ מדרוסה,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מיני טרפה הבאים מהלכה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי" סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא זיל עמד באצע הדריך ולא הגיע בעין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam זרך חץ בלבה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה אריה וברתה, מה לי זרך חץ בלבה ונתה למota, ע"כ מודה דבמכתה הנתה למota, כך ליה הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אם אין נתה למota מניין לנו, דהרי א"כ אתה אומר adam גם בדרושא בנטה למota מיררי, אבל בלא נתה למota צרכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפויות, כי הטלה ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ה"ח' ט של הלהכה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלן לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכיה"י איזה שיהי', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ה"ח' ט של הלהכה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר "המושך בהימה

הלהכה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין לזרע מן ההלכה דאיתא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי יב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו תשובהazel ומודה, דיכל לחו"ט כחול ימים, ומ"מ מסיק הש"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחלתה כתוב „שטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון שטרפה אריה יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלה ארס שעיל שז זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קרייה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוכח דאין בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למota כידוע, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל' ב' ויש שם חלאים אחרים וכו' ומשמעותם מיני טרפות נלמ"ס ואלו הון, דרושא וכו' הרי דמונה דרושא בלאו הכתוב בין החלאים שיתווספו מהלכה, וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלה ארס, אלא טרפה כמשמעותה למota וע"ז אמר שטרפה ע"י חית העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה"ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרי לא תחולק בנותה למota בין שטרפה חיה ושרתה וכו' עכ"ל הרי לא מדروשה של הטלה ארס דבר, אלא מטרפה חיה ושרתה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז אמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת אריה, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זריקת חץ בלבב או ריאותה, אבל הטלה ארס שאון בזה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דעתו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל"ש שם אח"כ ואעפ"י שכולן הללמא"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק, אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא דבשו בשדה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אכבעותיו, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מיני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטה למota, אז שייך לומר מה לי אריה ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דידייר בהווה, כתיב בשדה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דה"ה כל שנקב ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב אריה ריש פ"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתה למota, הרי הוא גזה"כ להטירף כל שנעשה מעשה זו בלי השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירף תלוי בחו"ט דכל שニック בע"ח אחת מן הני מיני טרפויות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס"ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשדה טרפה, אם נפרש דטרפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלה ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה ועכ"ב צריך להזדמנות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר איסור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהקה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הלהקה לחדר איסורה לאחרר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כלبشر, הלהקה בגם' בשיעוטן אמרין וכי משה קנייגי או בטלטי' היה, ועוד אשאליה ממנו, וכי מ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרופות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרופות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרינו בש"ס פעמים אין מספר, ולאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהקה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הלהקה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהקה כדיות הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הלהקה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהקה חדשן לנ' גזה"כ נגד השכל, לאסור בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כו', ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמת כתבנו לעיל דכללים كانوا או אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובבמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שנותינו, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האישים והמאכלים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' גזה"כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהקה ולא מחכמת אדם, וממלוקות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצא בחדישנו לפוזרים, כמו לסתור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח ז"ל דלקמן על הח"ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאיთנה, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שמי' חסרון אשר מיוחד שהחיקות תלי ביה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה בסנהדרין ד"ר ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' החרגו חייב כמו דגונס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דה"ה בהמה אי ע"י הכהה חיצוני' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגוסס בידי שמים הרוי ז' כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלוקות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עלה, דהרי לרבען שם כלו פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אימוד הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגין ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בזה. וזה הוא לדעת הרמב"ס ז"ל עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאור טרופיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרופות והכל גזה"כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרופות הניכר כשאר טרופיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיוחד, אבל יש כאן גוססת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכו' הוה מק"ט וצריך להזכיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנתייבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או גדרות אינה רואי', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דוגם בנמצא טרפה מחמת סירכה חזיר נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפרק שטרפה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא הייתה רואי' לטבחה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להטאות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתיק בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכה נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשוע דבכל טרופות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הווא, אבל אין מפני שמכר בפרק שטרפה לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הכי נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו'י לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חזיר המקח, במצב טרופות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם ז"ל: „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וכוכי" איך הוכיח הרמב"ס די' זה מגמ' דלא הזכירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרופות גמורה, אז לא קלקל הлокח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה רואי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעט שוויה, ואיך נשמע מזה בעיטה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והഫסד של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, במה שכתב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מחייב' און כאן מק"ט, דהאי הלהקה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה וממש' כ' דמוהני האי חזקת שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרופות של הלהקה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونנים, לאיזה החלטות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיוחד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הלכי טרופות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עולא אתה לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הלהקה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, ועכ' דלהכי אתה הלהקה, דאפילו אם אירעichi יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא תא הלהקה, מהני יב"ח להכירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכטד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהקה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על(acilito) משום אוכל טרפה, אלא דא"כ מ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ית, ולדעת הרמב"ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בננטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדיאתקש טרפה לנבלה דטרפה תחולת נבלו, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאינם יכולים לחיות, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחייה אמרין תא"ח, ורש"י נראה דgresスマ בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקריע, משאר חלאים שאינו יכול לחיות, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרעעו דהוא נתה למוח וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחיות אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחייה בדקוקו שחייה כמו נקה"ו, לא מקרי אינה יכולה לחיות לגבי דגים, דעתך דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאים בהלכתא זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמץ מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשחוות ואח"כ יאלל שלא לשחוות אוא"ב, לכשות דם חיים ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אלו ביאור של הלאו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהודה עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכלי מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים איןנו כן, לא יכולתי לכבוש מלhaltות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"ו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחייה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דנייהו דין שחייה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכמש"כ התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין השחיטה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דין אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדעינו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דוקא מהה ממש וכדמוכה מתוני"ן דריש פ' הער והרطب, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחلك בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלא"ה אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לוכה משום אבמה"ח ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה בגין מטה דוקא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צית מבר'er בהמה שמתה וכו' לוכה שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קראו" הרי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא ע"י שחייה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שhot קראו" הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסטת בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחשש בחיה ונטotta למוטות" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה מומה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטotta למוטות מחמת מכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוquin ע"ז מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא מושונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רש"י במשנה דריש א"ט דגוזרות ההלכה כך היא, דשארא טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז' רק עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו ע"פ שחיי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטotta למות ע"י הכאח היצוניות ע"פ שאין בה חסרון אבר דינו כטרפה לרבען דרייב", ולריב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', איןו אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י ש, ודבר בה נלמד מזמן עבד לנו יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. הרי כל שימוש הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קריין ביה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י ש' חשבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל שחתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י א', וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתהה למוטות כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתהה למוטות ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתהה למוטות כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רש"י ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדיידי גוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג"כ למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהלכ' מ"א שם ה' מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבר בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי הלכ' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכוונו אקריא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהודה עם האי הלהקה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנשטו על שחיטת חוליין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכיוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתחדרו עם האי הלהקה דנקה"ו פסח"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבעי

فتיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו התחלה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלת הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמרו גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה ואתה כוונת הרמב"ם ומה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתך במינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שפסיק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בא טרפות נמי האי בשער הנintel בהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער בשדה טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטריפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתה.

فتיחה כללית

דיני מאכליות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיער מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה **דיני** מאכליות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיער ואחריו ואמר דכם שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכליות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתני מפי אמר"ריה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש צ"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרשי"ז צ"ל דהאדמה שנינה מהה שנטקווה להוציא עז פרי עשרה פרי, שייה' טעם עז ופרי שווין, והיא הוצאה רך עז עשו פרי, וכשנטקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופירש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שנטקאה האדם, כי יצירת האדם לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוצאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בשרות התאות, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששתינה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דווד מחים איתה בא איסור נבלה בתולשبشر מבית טביחתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקאמר, מורה דלאח"מ קאמר, דהרי זה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתווכח להכניס בדברים ברורים אלו כוונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר' על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחייבים, כאשר אבאר לך כוונתו בזה והוא.

ধנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחלת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונתבללה לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחלת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר שחיטה בהחיש, אגמל"מ דכוולה שם שחיטה עליה, וכן הוא בטרפה שהוא התחלת נבלות, ניהו דאם שחיטה נשארה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שארה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דאח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחיטה ונתבללה הוה נבלה למפרע, וכן מותה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דטהרת את הטרפה מבלול השיעבוד, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דההקרע של המלולה מותחלת השיעבוד, וזאת כל"ע דהכל מודים דההקרע או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופרק, ודבר זה מתברר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלו משלם, פסק הכנין ולא הגע ידי גمرا, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולן נתחשוaho בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרופות דמחייבים רק טרפה והא"כ חל עליהם לאח"מ גם נבלה, ולן נכסו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא שאיון במינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חד מלטא הוה, דטרפה תחלת נבלות ונגמרת כמשמעותה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דכאן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשור דאם חותך צית בשור מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשור בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעון ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשור טרוף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלב ובייצים אין איסורים ממש טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתוי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממנה להיות לוקה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנטקתה ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעון בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברמב"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתבה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא לתא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן צ"ל שכולם עומדים ומתחממים על פסק זה, דהרי בתנאי אם נתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נטמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידעו פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר ע"ג בסוגי" דלקמן צ"פ ע"ב ובסוגי" דמכברת

ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל חלב רק דברי סופרים קרי ל' הרמב"ם, וקיל משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלענין אחע"א אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבל אח"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבאות כ"ג ע"ב, דכל דאתא מרבי הכתובים בעין אסמכתא יחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחרمير אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד נדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר החיצונית, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוין זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, כי נאמרadam כרך החלב בסיב או עריב בו דבר מר, שוב אין בו מן הפסד, ואין מולד בז תכונות רעות שעלו להולידimenti שניין ממוני, הכי נבלה סרוחה שאינה לגר, אין מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דאכילה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א ל渴בו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולאמעטת את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ דיבר מטריפת חית יער, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לאמעט מקרה יום, משום דהסבירא נונתנת דין לחלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירא נונתנת לחלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מDUCTיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין ב"ד מצוין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טבעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דנורם גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דיןינו בר עונשין מהמת חולשת דעתו לא נפרישחו מן הפסד, הלא לא תעמוד על דם רעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למה נראה בחיקוק ידים איך האקי קטן מטמטט את לבו במאכילות אסורת, ואמרו בגמרא טהדרין נ"ה ע"ב בקומה דמיודה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענשה ממשום דרhamna חס עליה.

אבל דע דבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפלו רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכנו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונחיא ל' באמרו, דבאיסור כל שהתיירה התורה, אף"י איתורמי דאכל איסורה הרי הוא אנטו בראשות התורה, ולית לו בה, משא"כ במים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יו"ק וימית, لكن אין לספיק על רוב וחזקה, עי"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דין בטבע המaculaות האסורת שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתנו, דאו נshall למה אסרתנו התורה, וכיון דע"כ לומר דיש טעם לאיסורן, הדירה הקושי לדוכתי דמה"ט הינו מוחיבים לחוש להאי יזק טבעי שיש בהם כמו שאנו חושש בסכנותא להפסד טבעי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד גרעון הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו ארס הממית מ"ד, אלא adam רגיל ליזון בהם לאט לאט מולידים בגופוuni הני תכונות מדות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיון דהתורה דכל שלכד"א הוא רק דרכ מקרה מתרמי דיאכל בכח"ו, וכיון אין מזוין מה"ט לפרש את הקטן, דכיון דאסור להאכילה בידים, א"א ישאכל הקטן דבר איסור רק דרך הזדמנות ובזה אין כאן יזק טבעי.

ולא הוציאה עז פרי עוצה פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפק"ח, והוספה אני לפרש בזה הקרה שם, דוחבא האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטאם בעצם הגן שאין טעם העץ שווה לפרוי, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יציר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שייה' חלש ומזוק, ולא יעכ' יותר מדי מלהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדתו לוצאות לו על מזונו שהוא המחלף את חומרו כדיודו שייה' מזוק, כי הנזון ממאכילות האסורת אפלו אין מקללים את טبعו ומדתו כ"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירכו שעשים רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, מהה מקרים את כשרונותיו הרוחניים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתubevis ומתגים בוולד הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העירות והנדגה, מוכשר רק מי שייזון ממאכילות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכני עת יצרו בעין האישותCIDOU, ולכן מתנאי גדר העורוה הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשה"ש "שריך און הסהר, אל ייחס המזג, בטנק ערמות חיטים סוגה בשושנים" (פ' ז' פסוק ג') שרד ובطن שם מתקבץ מזונו, ואם ישמר את נפשו מהתגעל במאכילות המתוועות, ואל ייחס המזג, אז יהיה بكل סוגה בשושנים, שדרשו חז"ל על פתחיה נדה, שאם אמרה לו אשתו, כשהשנה אדונה ראיתני מיד הוא פוש. כה המעצור הלאה אין לו רק מי ששממר השר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המשגים את האדם ביותר, ולאה כיון ר' שמלאי בדרשתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה ועוף דהינו דיני מאכילות לדני עורה. ואומר כשם שיצירתן קדמה ליצירת adam והוא טעם להכחיש ולכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לך את חומרו כדי לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב וכצלם, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב קדשה, הן בטרפה ונבלה והן בב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדשות האומה תלוי' במצוונה תחוללה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו חז"ל לגדור ולהחמיר בהני הaculaות ואסורי אישות יותר מבשר מזון נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא ממאכילות אסורת להלכתא נבריאת בשרשים וענפים ענפים, ועי"ז נתהווה מבוכה גדולה וניטשו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרא ומה הוא שדרשו והסיפו, ומה הוא גורה וחומרה, והלא יש בזה נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרצה להורות ההלכה ולא לאבד מזומנים של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבדות בחיבורו זה, לעמוד על ראשי הדברים ולהגבילים כל או"א לפיה מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרה, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפ"י דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסכתא עד כללה, ואציג כאן רק איזה כללי הנחוצים לידע כדי להבין דרכי חז"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפ"י אותן א"ב וזה החליל בעזה"ת.

אות א'

הלכה רווחת בישראל דאכילה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממינה, דחיך או כל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוג המאכל או כרכו בסיב עד שగרונו איינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכך מכאן פ' בכל אלו אין לoka וחו"ז מחצי שיעור גם איסור תורה לכרא,

פתחה

כתב ו"ל: „האיך יגרום שום שטן לפני הצדיקים ע"י שוגג שום דבר עוז"ע כל, וכן כופל רשי' הדברים בדף המשוך דשות דבר עוז לא מסתיע שיכשל בה הצדיק וקושי' התוס' מכל הגי' עובדות אין להם התחלה כלל לפי פירושי', עוז בחודשו שם ותורה צמאנו, ורש"י' באזה לשיטתו" דהכא איזיל דאכילת אישור לעתים וחוקים אין בו משום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא עברו אמיירא דרchapנָא אפי' בשוגג דבר הץrik כפרא, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודוק".

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפטורأكل גה"ג של טומאה מכולם, דעת טומאה הלא אגבנן", ומשום ניד נמי ליכא, דזוקא מי שבשרה מותר אסורה התורה הגיד שלח, אבל לא מי שבשרה אסור, ולפי הצעתנו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר זהה, דר"ש דדורש טעמא דקראי סובר, דהא דאסר' התורה אכילת גה"ג, ע"פ שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מיאכל הגיד עם הבשר כדרכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שהוא אין בו טעם, דאיינו עצץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך"ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הווא, משום דבלאי"ה בדילין מנוי לאכול בכחה"יו, אבל בגה"ג דדרךו לאכלו עם הבשר אין כאן חידוש שאסרו, אמנים כל זאת בטורה, אבל בטמה דבשרו בלאי"ה איןנו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לנו לא יאכל אותו משום דין בו טעם, דעת הווא, וניהו דבאוכל גה"ג של תורה בפ"ע ואדי דעובר דכינוי דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין של טמאה שפיר דרישין כר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודוק".

עפ"י האמור למלואה דגערו והפסד האיסורים ניכר רק بما שרגיל בהם, יש למצוא טעם הגון לעдел"ת אשר נתקשוו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוקה והmbטל"מ"ע בלא כלים, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחוירות הל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והוא דלוכה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרchapנָא, אולם קיומ מצוות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מצוות שנוהגין רק פעם בשנה, כמו מצה לולב ושורף, ולכן שפיר דוחה העשה את הל"ת, דצל המירא דרchapנָא, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המזווה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מהא שכותב הר"ן ז"ל בפרק לולב הנזול וכן הרשב"א והראב"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעבור על מצות ל"ת, מהшиб האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באו"ח סי' תרנאי בהגה, והוא פלא לפי הצעתנו דהרי בשביב פ"א שיעבור לא יגיע אליו האי נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה שריגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרchapנָא, ולמה לא נאמר כלל אמרה תורה דלא תאכל אלא מזרינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מע"ע, או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומ מע"ע אין צrisk לפזר רק שליש במומו, יבטל המזווה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעבור על ל"ת כדי שקיים המזווה, וגם בלאי"ה יש לתמונה הרבה על האי הלכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד בריתיא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך لماذا נאמר בכל מאכל, ואם נאמר בכל מזאץ למה נامي' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר ממומו נאמר בכל נפשך ויש שמומו חביב עליו יותר מגופו והוא גנאי, אם נאמר בכל מאכל, עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צriskין למסור

וזבר זה יוצא מפורש מותן הסוגי' דעכברא בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב דאמרין שם שרים המאושים דאסורה תורה חידוש הוא דמאיiso ובדילין גנאי מני', ופרש"י ז"ל ובלאו אזהרה בדילין אינשי מני' ולמה לי' דזהר רחמנא עלי', لكن לאסור נונע טעם לפנים אתה דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוה ידעינו דהאוכלו בלאו, וכן פירושו דחידוש הווא, דמן הדין הי' להתרין ככל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"ז בעהchat"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרכ מלשון הגמ' דקאמר משום דבדילין אינשי מני', שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שניינו במקות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו יכול את הדם, ומה אם דם שנפשו של ישראל לפיכך הרבה להם וכו' ע"ז אר"ח בו עקש"י רצתה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך לזכות על אהורות, על שקרים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטרך לזכות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישיב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאוין בדים ובשקרים עי"ש. ואני תהה אם דם חדא לאו איצטרך כדי ללקות עליו גם היתרים הן בדים והן בשדים נדרשו מהה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמהכת' אגב שיטפי' כתוב בשם התוס' דאיתריך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעיין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך לאו ואין כוונתם כדי ללקות עלי, דזאת לא ניתן להאמר, דמלוקות בא על דבר אמיירא דרchapנָא, אבל מירא דרchapנָא לא בא כדי ללקות, ואם אין צrisk בלאו רק כדי ללקות לשток קרא מני', ולא ילקה אדם מישראל חנם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטרך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יזדמן לפעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליך סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת היהת קושי' התוס' על רש"י, אבל דעת רש"י וכן דעת האי משנה דמכות שהביא החתת"ס ז"ל הווא, דבשביל שיידמן לעתים רחוקים שיאכל דבר איסור לא הייתה התורה אסרו אם לא כמו שאמר רחבע"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוני מהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומ"כ ק"ז ז"ל שם דלרשי"ק קשה איך רוצה ללמד דגס נטפל"ג אסור, דהרי מושם דרצה הקב"ה לאcores את ישראל נכתבו, תמהני דהה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חידוש על חידוש, הלא כל גודל בידינו דין לך בו אלא חידושו, וכן פסקינו בסיסי ק"ד והוא מושב"א ז"ל דاع"ג דשרצים מאושים בעצם אסורים, אבל תערובות שלחן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוגי' רק בהו"א רצתה לומר דעת מאדר'ם ס"ל דנטפל"פ דבדילין גנאי, אבל רבעא מסיק שם דבר או כר"מ ס"ל דנטפל"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכרא אשוחמי משביב, עי"ש הרاي דלא חש לדרצה לומר בתחלה דשאני שרצים דחידוש הווא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשי" דרכ הרגילות גורם הנזק כמה הראי משנה דמכות ונס נצבה, והתוס' דפליינו ע"ז וסבירו דגס אכילת מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הגי' קושיות שהקשו לעיל.

ועפ"י דברנו אלו תמצוא שרשי' ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פלגו שם לשיטתן הלאו, דהנתנא' שם ד"ה צדייקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידה דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקלה לצדייקים, משום גנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשה רושם בגין האס רגנאי, וכן נכנסו שם בדוחקים לחקל עוד בין מאכל למאכל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דזאלו לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגוףו והוא גנאי, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע מלהטא למיכל

עובד אלא מלחמת אונס אדמהנו ולמה יחי חיב, ושות' ריב"ש זיל סי שפ"ז מובא במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא מה שהביא האי ברייתא עירובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זיל האי דרמב"ם שכ', דכל שאינו כאן רצון איינו חייב בע"ז וה"ה ברוח, ובבנני כיוון דمحיב למסור נפשו ולא עברו, מה לי אם עבר מלחמת אונס נפשות ומה לי מלחמת אונס ממון, ופלא ראייתו עוד כי בדיון דודים שאמרו אונסין היינו בכתובות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מלחמת ממון לבין מלחמת נפשות, והרמב"ם בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם Adams אין חתימתם יצאה ממקום אחר נאמנים לומר אונסים או מוטעים היינו, ואינו מחלוקת בין מלחמת נפשות למלחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ם אשר שם חלק בזה אבל מ"מ הדבר לפלא בעניין שבחוורו יד החזקה השמייטו, כלל של דבר עניין זה צע"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שمحיב האדם להשאר הוא וביתו בערים ובחורסן כל ולא יכול את אשר לו בעבירות לאו, ועיין בתוס' כתובות לע"ג ע"ב ד"ה אילמלי נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלח לצלמא, שהקשו והוא בשחציאו את ר"ע אמר וכוי' משמע דבר כל נפשך מيري אפליו היו מיסירין את האדם בירושין קשיין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגנות מהר"י עיבר"ץ כתוב ע"ז, דסיקת בשרו הכהה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אבל נוגדי שאמור רב הוא הכהה שאין לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"ש. וא"כ עניות תמידת כל ימי שהוא יסורין שאון לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהאי מלטא לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, ודוא"י מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrens את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין בהז לא צער הפסד ממון, אבל איןדו דומה לפק"ע אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הומו ורכשו שמתפרק על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי איןلال ידו להתרפה נושא הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו כנופו ויתר מגופו כי טוב לו המות, מחייב צער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ممלה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת אישור שלכדה"ג, איינו מפסיק דלא הקפידה התורה רק על הנatto, אלא דלא אסרו מפני דבל"ה "בדילי אינשי מנין" לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתחכם וליזון ברגילות ממאכליות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן זיל על הקרה דקדושים תה"י דأتא לומר קדש את עצמן במותר לך ור"ל שלא יהי זול וסובא בריבוי הכמות וריבוי משקל, וקרוי לי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעensis את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרcum, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תוי"מ מתבאותו ומשליכן לאבוד, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כרי מותוקן מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנටינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, ע"ג דין להכחיש דכל עצימות אישור טבל נצחה ממה שרצה התורה להחזיק את השבט משרותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בריש העמוד שכתו וזל, וטבל ע"ג דין) באלה, כיוון דאישורי אינו אלא מלחמת תוי"מ

נפשנו ומאנדו, ואם כדעת הר"ן זיל דבעל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ליל קרא כלל, ולא עוד דהרי חזון דבהרבה בנ"א חביב עליהם מומנו יותר מגוףן, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסוכה כדי להציג פכים קטעים ש收拾, וכיון דנפשו פשיטה דין חייב למסור כל ממונו שחביבו אצלו כנופו או עוד יותר מגופו, והוא תימה רבתא על האי הלהקה, שבז' נזכרתי דלא על הר"ן ועד מעין תלונותי, אלא דהלהקה זו דין לעבור על הלאו בשליל הצלת ממונו, היא הלהקה רוחות בישראל, עי"י עירובין דף מה"ה ע"א אר"י א"ר וכן תנין בברייתא, כתומים שצרכו על עיריות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיין ואין מחלין את השבת וכוי' בד"א שבאו על עסקי ממונו וכוי' ושבשת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לכבottaה ולא להציג שום דבר מחפצוי לרה"ר, אלא דרham"א זיל באו"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, לא היה סכנה נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמוד בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומצוה לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נזכה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לכבotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשיפפת אש, ואעפ"י שעני חשוב במתה והתרה אמרה וחיה בהם, לא נתיר איסור כייבו בשליל הצלת ביתו והוננו ושבשליל הצלת כל העיר, והוא תימא רבתא בעניין, וסתור למה דamarra תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דחשווה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאנו עד שיהי" מושלך על עברו, ה"ה דין מצווה למסור כל הוננו, עד שיהי" החוצה, ולא עד שידעו דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבתא על האי דין לאסור לכבotta את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ם בפ"ה מיס"ת ה"ד כתוב אז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיtinyו אותו שאין מלקין וממיtiny אין לא לעובר מרצונו ובעדים והתראה שני וכוי' ומפני השमועה לממדוי „ההוא" ולא אונס ולא מוטעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מון הכל העובר אותה באונס איינו חייב כרת ואינו צריך לומר מיתת בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות בתורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכוכ"עכ"ל, והנה הרמב"ם לא חש להא דכתיב הרמב"ך מובא בכ"מ שם לחלק בינו הרמב"ם באזהר חמורה מון הכל העובר מון הכל אלהות הפטור דאל"כ ק"ז שלו פריכא דשאני ע"ז דכל שאнос בדבך לא עבר כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי" לרמב"ם להביה דרשאה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהות פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלב דדברים שלא בלב לא הוו דברים, וכן אין לפטור אלא מפסיק אונס, דאן רצון בعني כדי לחיב, וככל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דזונקdashתי, אבל הלאו דע"ז לא עבר, ולכן מזה גם דכל שאнос במעשהיו לא נהרג עלי, ומה שיש בזה מן התימא ממה שפסק הרמב"ם בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ז דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ם דכל שעובר נגד רצונו רק מלחמת אונס פטור, וא"כ פשוטה לי דה"ה מלחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דمحיב ליתן כל ממונו כדי שלא עברו, הלא נפשו נמי מחביב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור ממשום רצון בעין ולכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הוננו, נמי לאו ברצונו

פתחה

שמתוועב בעניינן אמות הנארוים אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצויה דקדושים תהיו, וכל שאסור לכל מלן האנוש הנארה בחוק הנימוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי איכא מידי לדידחו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדמו על המדרגה יותר גבורה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו עליינו, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בגין פקועה הנמצאת מטעם הבבמה גם מוכרים לאחרים בתורתו, בשער עגל רך, דבר המתוועב ומואס בעניין כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתייר אכילת ומיכרת מסוכנת, אעפ' שפשטה יידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא מיהא טובא, דחא שלא אסורה התורה להנות שלכדה"ז והוא משומד בל"ה"ז בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שיפר לברתא החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה התורה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לשיא וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי חן המקדש והן המתקדשת שניהם נהנים בערלה זו, דהוא לך בה אש והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי ז' ודוק'.

עוד אביה לך לדוגמא מה דאיתא בכתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם אין בניו ובנותיו הקטנים, אבל אין אוטם כשהם קטניים קטנים, ועוד כמה, עד שע, ומכאן ואילך עד שיינדרו מתקנת חכמים שהתקינו באושא, ודעת הר"ן ז"ל דעת ש בכל מזונות האשא היא, ולכן דין דבאוין לו אשה פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכabb דהר"ן בעצמו כתוב שהוא היחיד בעזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבריו, אלא שהמל"מ מצא סعد לדברי הר"ן בלשון הרמב"ם שכabb, "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנעה עי"ש, ואני אומר כוונת הרמב"ם הי' לתלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הר"ן הול"ל, כך חייב במזונות בנייה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודוקדק, דהויל"ל כיוון שחביב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ן מה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו שכי ז"ל, ונראה בעיני שהאדוון נכנס במקום הבעל כי חמלת התורה על האשא והבנינים שחווים תלויים להם מגנד ומczęפים לדיי הבעל וכו', ואעפ' שלא היה הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתנabra בתלמוד כתובות, אבל כיוון שדרך כל הארץ לפרקנס אדים אשתו ובינוי הקטנים, צוה האל ברוחמי להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאו' פלא הלא לגמ' כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפרקנסת בניו, ורק אחר שיש הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ן ז"ל, דהאי עד שיש הוא חוק טبعי ונימוסי, ואעפ' שאיינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצווה המפורשת בתורה, וע"ס הנימוס הלאה אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובינוי עמו, עד שהי' משועבד לאדון האדוון נכנס תחתיו בחיבור זה של פרנסת אשתו ובינוי, וזה כיוון הרמב"ם במתוך לשונו לומר, כשם שחביב במזונות אשתו המפורש בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאין מפורש בתורה, מפני רק לזמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצוות קבלו עליהם בגין ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חדש הוא דהיה להיות מותר לאכול מפני פגמן כל נטפל'ג דעתמא, הוא לפלא בעיני דשאני שקצים המאוזים-shell נפש אדם בר דעה וועל בהן לאכלו והיא הנוטנת לאסרון, אלא דלא צריך לאסרון כמש"כ, דבר נאסרו מכח חוק הנימוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל בימה שאמרו נבלה הרואי לגר קרו' נבלה, ושאינה רואי' לגר אינה קרו' נבלה, לא שייה' מותרת לאכלו, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפניו נבלה הרואי' לאדם.

לא חמירי מיניהו" עכ"ל מ"מ ירצה תורה לסוף דעתך של ב"אadam יאסר הטבל בעונש מיתה בייש כל או"א יפריש תומ', וכל שהפריש למזה לא יקיים מצות נתינה לכהן, וממילא די במ"ע בלבד ולא איצטרכ לך זהירות בעונש מיתה למי שלא יתנו מעשרותיו לשפט הנבחן, אבל פשוטא דמי שבਮתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפרש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגע העין לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב בעזה קושי' התוס' החמורה קידושין לו"ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמאו אינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלכדה"ז ונדרקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניהא טובא, דחא שלא אסורה התורה להנות שלכדה"ז הוא משומד בבלא"ה בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבينا שיפר לברתא החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה התורה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לשיא וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי חן המקדש והן המתקדשת שניהם נהנים בערלה זו, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי ז' ודוק'.

ועוד תדע בכל דברים המאוזים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלן יותר מותעב ממי שעובר על לאו מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל עליי בני אדם הנוראים ל佗בה אפילו אינו מפורש בתורה לאיסור, העבר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלת אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם פחיתות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרו עלי תאנא לעשות מהן חגורות לכשותبشر העורה, ועתה אשאליך מי שכך משנתנו ומושכב ערומים במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכשות ערומי, מה夷' מוטב לצאת ערום בקרית חזות שאיין בה לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא ילש, ועיין ביו"ד סי' שע"ב בכהן ערומים באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנז"ב דעכ"פ ילש הכתונות והמכנסים, ובעיני פשوط הדבר דצאת ערום עבירה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתנו ובדג אשא, כי היא עבירה המוסכמת אצל כל בעלי דעה, והעובר עליה יצא מכל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד משל אחת,بشر אדים לדעת הרמב"ם איינו אלא באיסור עשה, ולפנויبشر בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ובשר אדים שבב"ס ולפנויبشر בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ואיסור איזה בשער יאכל הכי נאמר, דיאכל בשער אדים שאין בו איסור תורה ע"פ שمحוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכל בשער אדים מודח מלחיות נמנה בין האישים, ולא יאכל בשער שהتورה אסרו בלאו, היעלה עוז"ד שאנו עם הנברע עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנימוס כהו, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בשו"ת חכ"ז ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומיסים ז"ל, זולת במקומות שנתקנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעניין הנוכרים, וכדברי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות לפרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמיינ'י לפינן דאלענן בכ"ה בת ר' רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בת ר' רובה דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוך על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם בהאי דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרען דגם האי שיאנו דינן עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירב חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאור' הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכטבנו לעלה, דכיוון דהוא מלטא דלא שכח שיאנו אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד סימן מה', וכאשר נדבר מזה עוד לפניוינו, ודרכ' הזדמנות הר' הוא מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רח'ב"ע שלא ה' יצירכי לכתב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם הדא מלטא, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעת המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכטבנו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזאת כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכין אנו להסביר מיא ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזאת בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהבי"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, ע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמנו, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו ע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאד יובן בזאת מה דאיתא בשמעון ד"ק"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דיליספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לכאור' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הווא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאיסור טעונה בהלכה הווא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ המועלק בזאת הוא משפיל כבוד התורה, ובכלל המוסר הכללי, ואיך יעלה עה"ד לח"ל ציוו ליתן חוללהبشر המתה, נבלה מאסה המושלת לאשפפה לכלבים טרם שתתנו לו טבל שלא נתכו, וכל המשתקש בזאת הוא משפיל כבוד התורה, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבל תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

וראה זה בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע ה' צרייך לצוח על כמה מצוות וכמה אזהרות, על שקצים ונבלות (ר'ל מותות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הר' ה' אומר רק חזק לבתיוأكل את הדם וכו', ומה אם דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שcar, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רח'ב"ע להשאר אצל איסור דם, ומביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנטהוה להן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאללה, לכן מאי אידי דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מצי' קאי אדים, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכlein אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלו יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה נכתבו, אבל קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רח'ב"ע שלא ה' יצירכי לכתב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתך דברי הרמב"ם ספר"ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכ"ם, ותמהתי שם עליו, הלא העכ"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנקנשתי בדוחק מהה לא חשב הרמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רח'ב"ע קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמונו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מeos ומשוקע עליי כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזכות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הוה ידיעין וא"כ ב"ג דלא רצה הקב"ה לאזכותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחרה ולא מיתה בלא נחרה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, דכל המתוועב עליי אדם כלל האנושי ע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד', ולכן בשיר אדם או נבלה סרווחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין חשב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולה קאמר, אבל לא המותה מאלי' שעונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואיך יעלה עה"ד לח"ל ציוו ליתן חוללהبشر המתה, נבלה מאסה המושלת לאשפפה לכלבים טרם שתתנו לו טבל שלא נתכו, וכל המשתקש בזאת הוא משפיל כבוד התורה, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבל תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכকושי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמיוט כמאן דליתא כמש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתחיק מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתחיק הוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר ואז איתחיק הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתחיק לשאר מיל.

מכל האמור יוצאה דהאי איזלען בסנהדרין בין במוניות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואיך נסימוק על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמנונו, ואם ה"י אמרת מוחלט בדיון והיינו מי קיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולים להוציא ממון ולומרו את דין הרוצח על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכוכינו האמת, דאי זה רוב דאיתחיק שנלך בתרי' בדיני מוניות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמרת מוחלט, אלא אמרת הסכמי, וע"י הסכמת הרוב נשעה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמאן דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתו בדבסנהדרין המיעוט כמאן דליתא, והבן את זאת, ומיניה דה"ה בתערבותות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כמו בסנהדרין דהרוב מהפך האמת של המיעוט לשקר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובה פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי בטול, דכינוי דחצין מסנהדרין דהמיוט נתהפק מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי בטול מכש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שמוטרות, ושמור לך את זאת ועין עוד באות הבאה ודוק.

אות ד'

לפי הצעתו שמעלה נבון מה דקאמר בגמ' מנא הא מלאה דאמרו רבנן דיזל בת"ר, רובה דאיתקי קמן כגו ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לון כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגו קטון וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דלייל ילווטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היכי דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל دمشقין ארובה דליתא קמן, וככתוב שם רש"י זל דעכ' לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרז מהמה דמחלק לעיל בין רובה דאיתקי לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעירקא מאוי כסבר ולבושא מאוי כסבר, גם מה דמחלק בין אפשר ללא אפשר קשה לשם, ועין שם בסוגי' מה שכתבתי בזה, ועתה האור ד' לי אוור חדש בענין זה, לירד לעומק מחשובות חז"ל.

והנה הלב ארי זל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה דאיך מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רקה מדרבנן ומחלק בין אפשר לא אפשר, להא דרצה לילף מדאוריתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות הילופטה דר"א משחיטה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא לילף מהרג את הנפש, ושם נמי יש לדוחות דשמא שאני התם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי זל דבhai פירכא דר"כ, לא כל הני

ニחא כיוון דבכל הלכות كانوا הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser יכול ממש מה שאסור מכשול הוא בידו, ועין מה שכתב בזה בשמעון דר' ו' ע"א וד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זל הקשה איך הולclin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבעו כמעמ"ד, ותירץ דאינו דניין על הגוף, אלא על הדיבור היוצא ביאור דלא כו' העתוד' הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים ביאור דהדין עם הרוב והוא ניד' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמאן דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למינן דהמיוט כמאן דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכתנו באות הקדום, דכל זמן שלא מעמדו למשמעותו ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהכרעה, אם יהיה הרוב לכך כיוון או לכוא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיוון אויא' קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציא לדוחות רק ע"י ביטול כי לווי זאת באמת הוא האמת וכם"כ באות הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהאי דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצווך מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתת מהם, וכי יכול להיות מן הטרפה כמו מן הصلة, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד וזה אמר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בכשרות ביןיהם, הייתה כל אחת נכנתת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת שרפה, והصلة מוכרת כפלים מן הטרפה, זהה ודאי ה' איזלען בת"ר לומר דמסתמא מוכירה לך כרובי הлокחים, משום דהאי רוב אינו מצווך מקביעות רבות, ועין ביז"ד סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב'ת או"ח ס"י ע"א דמסתפק בזה, אי בכהג'ו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקפ אצל הנוב' זל' כמחצה על מחצה דמי, והה דסקפ בין קרובותם רשות, ואילו הוא ברור דלא שייך זהה קבע, ויש להביא ראי, אלה מסוגי' דרוב וקרוב, בב"ב דף כ"ג ע"ב דאייתי שם מתיב ר' זעירא, וה' העיר קרובה אל החלל, ואע"ג דאייכא אחריתא דנפישא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיריות כולם, דהוו רוב נגד העיר קרובות, ולא ה' לחיב העיר קרובה כננד רוב העירות, אלא יביאו כולם יחד דהיאנו כל המדינה, וע"כ לומר דהה לא קשי' לי, משום דכל עיר ועיר קבוע. ואני מסופקים מאייזו עיר הרוצה יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמחצחה על מחצה דמי, لكن הקרובות מכריע לצד הקרובות, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנפישא, ובאהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלאי צירוף, העיר האחת רוב נגד הקרובות, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קרובות ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפישא, דהרי שתי דעתות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת אחת יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"א דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שייך בכהג'ו קבע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאנו הדעה אנו דניין, והוא ניד' ר' דקל' דקבע נעשה רק אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמצחים, ואז לא איכפת לנו, הקבע' ואיפלו לדעת המהרי'יך דגם מטעמים שונים מצטרף לרוב, מ"מ מחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' בי' לחיבבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, لكن החזקה מכריע את החולשה.

הקדמה ג'. כמו דאיון הולclin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממו של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממו ממו עפ"י הרוב, כן

צרכין לדוחק, דהש"ס חזר ממה דסביר מתחלה לחלק בין איתי קמן ללייטה קמן אלא דכל הני י寥פות דלעיל קמו ווגם נצבו ולא נפרק רק אוקיינטא דר"א ובפניהם בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהבטול חד בתרי הוה ממש שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסורeman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלה מ"מ לבטל מסנהדרין דהמייעוט בשנים של היתר לכתלה, אסור מה"ת לשותן כן וכמו שהבאתי מנווב"ת יוז"ס ימי, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שחרי בדארויתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטה הו אטגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgorola ולא הורתה, וכן מה"ת מוחיבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין ארווב סנהדרין ואין וחושין אדעתה המייעוט הוא מדווח, כדי שלא תתפרד האומה ותפרק התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך זהה, וא"כ ה"ה לבטל בידים איסור בהתר הוא אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שקיד נקרי בעיר של טבח ישראל, משום דאסור למכוור להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ומשמע דמדין תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך להלא מקריא מלא דבר הכתוב בנבלה, לגר אשר בשעריך תנינה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרוי כתיב "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך ששתדע דיאכלנה בעצמו, וכי הא וocabella גם אונקרי, ואט תרצה לדקך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בנקרי שבא מארץ אחרת דמננו לא יקחנה ישראל, דשא מאהה ממוקמו, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמק לאיזור על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאטיין עלי', אבל בלח כל שאיינו מינו שאיינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעמא, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפניהם חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממוני שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסורי ממוני, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעואר שם במ"א, אבל הטעם הוא משום דאמרין בכוכרות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, וכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חדש דילפין מabit העינה, דביבים וחלב מן הטמאים אסורים, ועיין ברמב"ם דכל איסור יוצא אין בו מלכות משום דאין זה אלא כמו איסור ח"ש, ועיין בחודשנו בסוגי' דshallala קמא בשמעון ביאור ארוך בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואתה בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמוקמו שם הוכחתי דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחראונים, כמו שהקשה הנ"ז באז"ס דבגמ' דחלב תה" אסורה מכח דס נערך ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטלאפ' בחמצ' בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומהו מן הקושיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא אסור, וכן אף החמצ' אינו חמץ, אבל יוצא מן החמצ', ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

יליפות דלעיל רצה לטstor כפרשי' ז"ל, אלא רק האי יפותה דר"א, דיליף משחיתה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקומות דאייא לבורורי מה"ת צרייך לברר, והורג את הנפש שאדי דעל הספק לא נהרג, ולא אරיך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרך אלך לפרש דר"כ רק לטstor לפota דר"א אמר, אבל לא מטעמי' דלב ארי' אלא מטעם אחר כאשר באbar בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באות הקודם רובה דאייא קמן דילפין מסנהדרין, היינו דילפינו חד בתרי בטל ונחפק הדעת של המיעוט להיות היתר, כמו בסנהדרין דהאמת של המיעוט נתהפק לשקר, מהמות שהרבות מכריע את המייעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטל את המייעוט מכל וכל, מאיזהطعم שייהי', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמביי בסוגי' מנא הא מלטה אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש לנו קטן וקטנה דלא שיק לומר דהסרים והאיילנות מפני שמוועדים המה, יתבטלו ברובה דשאар קטנים, או מיעוט בהמות הטופות יתבטלו ברוב החשות שבועלם, וויי' המייעוט כמאן דליתא, זהה א"א כיון דעומד להתברר בהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא יגדלו ויתברר ולא שיק כאן ביטול כמוון, אלא דנאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם המה מן הרוב ולא מן המייעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטופות, זאת מנ"ל, ונהי' דבטי' חניות אמרין בנטמא הלא שיק אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דאיתי קמן דנctrיך ג"כ מהיתר חד בתרי בטל, דאנן hei קאמרי', אם כל החתיכות היו פרישות מן החניות לחוץ היי יכול מותרת, משום חד בתרי בטל, ק"ו דאיתו שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מניון לנו דגס כאן סמכין אכל דפריש מרובה פריש, וע"ז יlfן כל הני י寥פות מקרבנות ומרוצח וע"ז דבלולן ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דנייה דבדקין אחר הטרופות אבל מה נעשה במקומות שחיתה שמא היה שם נקה"יו, וע"ז השיב ר"כ שכלהות גדול, דאין זה דומה לכל הני י寥פות שלפניו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סומכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דומי' דט' חניות וכרבוא דאיתי קמן,adam הני שוחטין את כל הבמות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרופיות הוי כוון כשרות, דאי משום מקום שחיתה דאין לו בדיקה, הרוי חד בתרי בטל, ואיך יגרע בשוחט אחת מהן דהוא יציבי באראעה וגירוא בשמי' שמ', ואל תשיבנו דהא דאי"א לבדוק, הוא בעצמו גrms עי' מעשה השחיטה שלו, והוא קלחה מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרופות בתוך רוב הประสงויות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מחייבים משום אפשר לשחותו ולבדקו, ועתה הרוי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלחקל בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דלעיל דאפשר לבדוק מצד מציאות הטרופות, אלא דאי"א מצד אחר כמו ברוחך משום איסור לנוול' או ברישא של עולה דאיסור לחתוכו, זהה ילייך שפיר רוב מניניו ולא נשוב לחלק בין אפשר לאפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה לא אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאי' אפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה הטופות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למיליף מני' במקומות דהמציאות של הטרופות אפשר, דלא שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ד ולא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמונא לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל ,,ויל דאה"ג דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דוֹר רַב יְעֵד

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מromo' במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אשר עסקה בהசר את האילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתון כשרה" ר' כל אדם מישראל ראי והגנו לבוא ואוכל בשם „חוץ מהרש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני משלם מכם חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זואי בכדי, „וקטן" הוא בבחינת משלם איינו משפייע כדאמרין בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמתקבל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתון ר' כל שע"י לא תuttleה نفس הב"ח, וזה רמז נפלא וראוי' להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומרם לעמן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה וmpska'ת והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אולאה בשם ואמרו לקמן פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לתיאבון מתוך רחבת ידיים ורובי ת"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פת במלח תאכל וחוי צער תה' ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם ול' אינו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע את רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בז'י' כבר התכחמו רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר למן יטב לך ליום שכלו טוב, ולמען יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובاهאי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז'ק.

הכל שוחטין ושחיתון כשרה" שמעתי מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנאה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא היפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצאנך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנאה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומיצאנך וכגדתני רבי בפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי הוה לי להתנא לחזור בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וabitן כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן למן שם על ברייתא דרבנן דלא' ישמעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדיני השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזיה, וכך בריש חיבורינו אכן במילוי דאגדתה ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועו"ף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועו"ף והכוונה מובוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחוימו על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למדבר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי בהם שהמדבר משעבד כוחותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להתעללה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועו"ף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי ה' ר' כל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שיבוא מי שראו' שישפוך דם כדי שימצא תיקו לנפשם מדרגת חי למדבר, אבל יטב לנו לנפשותם שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חיזי' שלא תuttleה נפשם החינוי בז' ודפק'ת'.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר' כל שלא תכללה הנפש של הב"ח מכך עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן שיווכל לתקן נפש הב"ח מכך עם אכילת הבשר גם את הנפש, ואמר רבי דעתה אסור לאכול בשם ועי' מה קרי מי שאינו לא בתורה ולא במע"ט המחייבים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בסכפו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורהו של המוחזק ממנו כמאמר התנאה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתאבך בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, ממי לא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן המה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק ת"ח וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שיוצא ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפה מן המחייבים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפה רוחנית על המחייבים ומחייב טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתהלה הוא אבל אי הכל בדיעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם ייחד כדיוד, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלא קמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל קשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצע לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר מהה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו ימיר, אבל נחיה עפ"מ השכתב המהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתקע לעשה ולא איתיר הלאו העשי להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז נחיה דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיררי רקס מאיסור גרידא מבי"ז ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתקע לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא ימיר כי הוא גורם המלכות דבלא לאו השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתהלה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיעבד דהא נשים נמי שוחטות לכתהלה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוא עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה וניהו דאפשר שאינו מדקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה אייכא עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפסולין שוחטין לכתהלה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתהלה בעג'ג מדינית שחיטה גרידא לא מיררי הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיעבד שאינו מדקדק, אולם לפ"ז הגמ"י' בכוונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' נחיה דלא בראת לא מהני עומדים על גבוי דמי'ם איינט ראיות לשחיטה קדשים לכתהלה כדי שלא להביא קדשים בבית הפסול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' דודאיasha שמוחזקת שאינה מתעלפת שפיר דמי' ששותות לכתהלה ואיך יתרץ הש"ס דמשום נשים נקט לשון דיעבד כיוון דאייכאasha דשותות לכתהלה וצ'ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

дал' אישתורי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר'ע נמי דאישתורי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים עבודתו בכך הלא ואבחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכאשר כתב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכאשר אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני רקס לדידי' אין לנו מנו הקרא דושחת מאומה אלא מקרא דושחת כאשר צויתיך, וכאשר ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנה דמתני' הכל שוחטין באמות מורה דלא כרבי אלא כאינך תנאים אליבא דר'ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צריך לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפויסלים בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו' מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרא דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהתא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד הקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואלייבא דר'ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחת אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר'ע אליבא דרבי ליתא לדרשה זו פסול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירש"י ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני' פליגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהה על רש"י ז"ל מאחר דנחתה להביא האוקימיות מה השםיט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בהז, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרשי' ז"ל להקדים לנו דהכל ATI לatoi' הוא משום דגבג'י' שkil וטרי אי' האי הכל לכתהלה הוא או דיעבד דוקא ואי' לאו דהכל לatoi' אתizia חדיש, אייך מציא אומר הכל שוחטין בדיעד דא"כ מאן לשחות לכתהלה, ולכן באמות פירש"י ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל: וה'ק "הכל תורת שחיטה נהגת בהן שחותו אונון הפסולים דמתביב תהי' שחיטתן כשרה" עכ"ל וכן מקדים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"ב ATI לרובי' איזה שוחט שיש למגנס עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדיעד מושום דקאי אהאי שוחט שמרבין, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקdock רק אותן הג' אוקימיות דאייכא פרש אליבי'ו הכל גם בדיעד משא"כ הני תרתי לישני דרבינא א"א לפרש רק כפי המסקנא דהכל דחכא לכתהלה הוא, ונחיז' הני אוקימיות כסדרון דרב'ע דמוקרי רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדיעד נוקמי בסכך קצהה וכאשר אפרש בהז' لكمן בס"ד בד"ה אמר רב'ע עי"ש, ולמ"ד בכוותי או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכוותי ובבדיקת סכך במוור ובכולו אייכא רבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי' לפרש בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לישני דרבינא דדיעד הינו צrisk לבודקו או לשאלו מה אתה לאשמעין בהזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי' דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתהלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתהלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהזה א"ה בסוף הסוגי' דכולו כרבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימיות המוזכרת בגמו' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשמייט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבחן עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומחין ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעניין חז"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מחכמים דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחש"ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרוiotא היל"ל רבota יותר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומחין ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוז"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנים זל' שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור סי' א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל' דלאגבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחסט עג'ג' שאין לו נאמנות משות דכיון דמומחה הוא ודאי שחט שפיר ולא חיישין לקלול שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלול יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאין לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלול בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהשחית, צע"ג, ומכח זה נולד לי קושי' על הא דדייק בגמ' שמא קלולו לא כתני אלא שמא יקללו, והוא שפיר נקט שמא קלולו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלול אשר ע"ז מורה לשון לכתלה ממש"כ התוס' ד"ה התם דקדתני טעמא על הכל מערכין וכן רשי' זל' לקטן על יקלולו, כתוב דמודעים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה נקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי' זו להגאון יריעות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' הוא עפ"ז מה שכתבו בחינה וצע"ג.

שנבדקנו בכוונותם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעובדה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זרים כי כהנות אוכלות בתרומה ופטורות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעובדה שהמה כשרים לשחיטה ומהנה זרים ישראליים ונשים כהנות וטמאים ונקט עבדים מושם איןך או ג'כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונות התוס' .

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חגינה י"ז ע"ב ד"ה וסמרק שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמרק דכמו שאין סמכות כך אין שוחחות, ותירצ' דמרビין דנסים שוחחות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיון דידיין דלא עובדה הוא ממילא אמרין דכל הפסולין לעובדה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמית עדין קושי' התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמרק, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי' למיתני' נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מקושי' התוס' חגינה הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי' התוס' חגינה הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו ומה לי מיעוטה דבini ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסמיכה תיופוק לי' דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסמכה לשחיטה ולומר דסמיכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרט עלייהם אבל כיון דמילא איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסמיכה לשחיטה ולהיבב בסמיכה שהוא לחומרא ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסמיכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסמיכה לשחיטה לחיבב נשים עכ"ב דנסים שוחחות, ואין להקשות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שוחחות, זה לאו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסמיכה, גם יש לדרכך דרך אחר ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדרש נגד הכלל אם יש לדרש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסמיכת כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבב דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסמיכה למיעוטי נשים, וזה בגין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זל' שם בכוונות התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכא ושחת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חגינה זהה במא שכתבו דאיתרבאי ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונות דושחת ובני ישראל דכתוב בסמיכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוז"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקללו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט מושום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי' זל' אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו מושום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיטות משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלטי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רע"א זל' ליו"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' לסתור ד"ה דליתא קמן עיין בפלטי זל' מה שכתב זה,

וזה נכון. ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"א סק"ז דברי לי מהני אפי' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר אסcin קצחה קαι דלא מסתבר כלל לומר דבסcin ארוכה אינו יכול ליאמר, ולכן בטמא בחולין שחתט בסcin ארוכה אין צrisk שאללה כלל דתלען דלא נגע ובמוקדשין לא ישחות אפלו בסcin ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא איסור תורה ואם שחתט בסcin אפלו בקצרה סגי בברוי וצrisk הברי אפלו בסcin ארוכה כאשר אבאר, אלא דבליטה קמן לצrisk אחרים רואין אפשר דלא צrisk רק בשחת בסcin קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' מה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דחכל לכתבה ולא שאמם דישאי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לך' מ"ק קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ וריש' ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לריש' ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהatoms דקדתני טמא דתרכתן דהatoms רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, וריש' ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם ריש' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד'ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ ריש' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש' פט"ז מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תנמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפיקו בחשונטה"ק וכmesh'כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוג בהזעדיין לא סגי דא"כ עדין קושי' הגם' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחות לכתבה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואיך מותר לאכלו ביל' שאלו זו היתה לא פ"י דברי הראי' ו גם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברוי לי או אחרים רואין, ואיך דרא גופה קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא ע"כ דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

ע"ש הכא עיקר והטם אידי' דתנאה שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים,ראיini מקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שעיניו מודוקדק על שאר פסולים משום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפען"ד דהטם אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מודוקדק אלא הכוונה דהאי טמאים דקתי נקי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחתיטון כשרה בדיעבד וכיון שמיירי בכלל טמאים מודוקדק והטב לשון דיעבד, ומישוב בה ג"כ קושי' התוס' אהיל' א"י דלעיל דלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתנאי קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוחם מבוון, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנא שם טמאים ודוד'ק.

ריש' ד"ה דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ"ל, הא

לו דעת ובוודאי אינו חשש אלףוני עור ולא עדיף מכוכתי ולכך שפיר כאמור דעדיין האי לשון לכתבה שמורה קלוקול בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שסבירין עליו להביא עי' בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחי עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חישין שלא ידקק בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דקדתני טעמא פי' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' משום וספג את הארבעים עכ"ל התוס', הקש' קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' ומה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דחכל לכתבה ולא שאמם דישאי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לך' מ"ק קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ וריש' ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לריש' ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהatoms דקדתני טמא דתרכתן דהatoms רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, וריש' ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם ריש' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד'ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ ריש' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש' פט"ז מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תנמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפיקו בחשונטה"ק וכmesh'כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוג בהזעדיין לא סגי דא"כ עדין קושי' הגם' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחות לכתבה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואיך מותר לאכלו ביל' שאלו זו היתה לא פ"י דברי הראי' ו גם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברוי לי או אחרים רואין, ואיך דרא גופה קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה מה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא ע"כ דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

שוב נתישבת לקיים דברי הראי' דניחו דבטומאה דרבנן גם ברה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא תרומה וקדשים דאוריתא הוא ומוחזקין בשר זה להטמא ודאי כשאר ספק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי אסור דהא משום ספק תרומה נגעה בה ואיך נתיר אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויטמאנה טומאה דאוריתא,

מהני ההכשר, וגם לפי דרכנו זה מושב מה שלא העמידו קשייתם על חולין שנעשה על תורה הקודש דשם אכן הקשר דם חולין שהוא אדו"תא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים וכותב המהרש"א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כללות א"י דנשים לא ישחטו לכתהלה ונקט התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מלכתהלה אדי' עבד אלא ודאי כללות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא"ז אָמַן הכא עיקר דכלוא פרken בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רך טמא, אבל הנראה לפענ"ד דאה"ע לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבין בי כל הני פסולים דפ' כה"פ ובלבד שלא יהיה טמאים אבל אם הם גנעתי שוחטנו כשרה והוא דמוקיב בחשעטה"ק והוא משום דאייל לפני האב"א דהתס עיקר, דבלא"ה הרי כתבנו לקמן בתוס' ד"ה חשעטה"ק לע"ז וסביר החשעטה"ק בקדשים דמי איל מצין למירר ארכוה שלא יען וסביר החשעטה"ק בקדשים דמי איל מצין למירר דהכל שוחטני אפילו בא סכך ארכוה משום דס"ל חשעטה"ק לאו בקדשים דמי עי"ש ומעתה אמר אני דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטן לרבות זרים בקדשים וא"כ קשי' לנתרת מתניתן ליל' וצ"ל כללות א"י בנשים לכתהלה לא אפילו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא דלא מצין לרבות נשים גם בשחיטתן כשרה דהאי שחיטתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנתרבו לכתהלה דלשנה דשחיטתן הכי ממשע, ושאני טמאים דעתמי איכלן זרים יכולם להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצומות אלא סיבה מקרית והוה כמו מומחין או מוחזקין דומוקמין לקמן רישא במומחין או מוחזקין וסיפא בלא שחט, לפניו או לא יעדין אי מומחאה הוה כמו כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפא בטמאים והכי קתני הכל שוחטין כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובודיעבד שוחטנו כשהן טמאים שחיטתן כשרה, אבל רישא באנשים וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה דשחיטתן, ולכן נשנה דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמוש"כ המהרש"א ז"ל זdock.

ד"ג ג' ע"א רשי" ד"ה ואפילו כתמי מוסרין לו בהמה לכתהלה לשוחט דמצואו שהחיזקו בה היא וכו' עכ"ל כתוב הראי" ז"ל דוציא להזה אע"ג דעומד על גביו הוא משום דאי לאו דחיזקו במצואו שחיטה הול' כמו מומר להכuis דלאו בר זביחה כמו ש' התוס' לקמן דר' ע"ב ד"ה אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis לכוטי דל"ל תורה שב"ע פ' דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מחזיק בה כלל, ועוד דאי הוה דינו להכuis א"כ מה אני לנו בימה שמחזיק במצאות שחיטה הא ס"כ א"ס דמומר להכuis אפי' והוה מומר להכuis לשאר עבירות וקיי"ל דמומר להכuis אפי' לד"א דינו עכו"ם כמש"כ התוס' גנ"ל וכן פסק המחבר בס"א ע"ה, ובר מן דין געלמו ממנה דברי רשי" עצמו ג' ע"ב ד"ה חוץ מהשוו"ק שכותב שם בסוף וז"ל: אבל להכuis אפילו נמצאת סכינויפה לא דמועד לנבל בידים עכ"ל מזה מוכח דס"ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זביחה דאל"כ לא ה' לו לכתוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאיינו בר זביחה, ובאמת הביא הרמא"ב בשם ב"י שהכריח משלו הראי"ש דמי שאינו חושש בשחיטה ואכל נבלות ללא תיאבון ע"פ שאינו עושה להכuis אפיו כמור להכuis, ועיין

dale'a פירשי ז"ל כן במתני' על שם יקלקל דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקלקלו וכוי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חוץ אדי' עבד קאי דשנא אהכל שוחטין קאי וכדמתרץ لكمן דף י"ב ע"ב דאפילו באחרים רואים אותם אין מושרין להם לכתהלה אבל כאן דאמור בפירוש אפילו דיעבד נמי לא הוצרך רשי" ז' לתקון לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חנם צין רשי" ז' דבורי על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סג' לי לצין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק.

תוס' דה ובמקדשין לא ישחוט שמא יגע בבשר, ע"ג אמרין لكمן מפרקסת ה"ה חי' וכוי' מה שלא הקדימו קשייתם על חשעטה"ק ולא עוד אלא דגם תירוצים שמא יגע אחר הפירכוכס לא מספיק על חולין דא"כ מה מהני סכין ארוכה, נראה לפענ"ד דלא כאר' יש לתרצ' קשי' התוס' דהחשש שמא יגע בסימנים שכן דרך להעביר ידו על החתק לראות אם נשחטו ארכוי' וסימנים הנהו כמנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפילו מען דל"ל הא דר"ל שם דשחט הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה בשמי סימנים מודה ועכ"פ בסימנים עצמים לכ"ע המה כמנח בדיקולי עיין בו"ד סי' כ"ז, ועיין מה שכתבתי בה בסוגי' דהנתם ודוק) וכן כו' הראה לי חד מתלמידי שבספר יעב"ץ על מס' חולין באמת מתרץ קשי' התוס' כן, אולם לפי מה שכתבتو התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמיירishi שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ"ל דאייך יוכשרו הבני מעיים שהמה אברים המודולדלים ע"י הקשר של בהמה דלקמן בעור ורוטב דף קכ"ז ע"ב פליגו בה אי בהמה נעשית יד לאבר ואפילו למ"ד דנעשית יד לאבר בהמה בחו' מסיק בתיקו ולכך בחולין לא מצי מקשו למה לי סכך ארכוה כיון דפרקסת דהא אפשר לומר דחוושין שמא יגע בסימנים שהמה אברים המודולדלים ואי משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא"כ בקדשים צריך לומר שהעבירה בנהר הרי ליא הקשר על הסימנים ולכך שפיר קשה הרוי מפרקסת חי', ומושב זה גם קשי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יגע אחר הפירכוכס מה מקשה האי טמא דאטמי במאדי דקושי' הגמ' קאי על חולין דאי' הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יגע אחר הפירכוכס וכן מושבים שאר דקדוקים וגם קשי' התוס' ד"ה כגון דבדק קромית של קנעה מבון.

אמנס בעיקר קשייתם הרבהה לתמונה הל"א היכי לא ידעו התוס' שני שהוא שונה מחלוקתם של מה שמא את אוכלין הלא הא דפרקסת היא חי' לא יעדין אלא מאותו המשנה דעור ורוטב כמוש"כ בתוס' בעצם לקמן דף ל' ע"א והנתן ד"ה היל' ז' קשי' ז' באמות צריכה נגר ובר נגר דיפרקיין, ולול' דברי לעיל התייחס אמור דקושי' ז' ושני תירוצים שתירצו מושלבים הם בשני טענים שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לענין הקשר או תיבת הקודש מכשרתו או שהעבירה בנהר, ונאמר דהנתם' אן סברו כדעת הרמב"ם ז' דחיבת הקודש אינה מכשרתו אלא מדרבן ולפי מה שהוכח היל' באhour ורוטב הא דפרקסת מטמא טומאת אוכלין נמי רק מדרבנן לא מסתבר לומר ומי' דחיבת הקודש אינה צמ"ה תחיות מצלת מכל טומאה ולפ"ז הי' סברת התוס' דתרטין מדרבן לא מסתבר לומר וכיון דחיבת הקודש עצמה מדרבנן צריכין עכ"פ הקשר דאויריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינה אלא דרבנן וע"ז תירוץ דחישין שמא יגע אחר הפירכוכס אבל בא"ע שכתבו דמטמאה טו"א כמשנה דעור ורוטב סובבים דבריהם לפמש"כ בדה"ק דמיירishi שהעבירה בנהר דחווה הקשר תורה, וניהם לפ"ז ג' כמה להעמיד במציאות שהעבירה בנהר כיון דאי' הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגת', אבל לפ' האמור ניחא כדי' שלא נצטרך לומר דהחשש הוא שיגע אחר הפירכוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירכוכס בלא"ה אין לומר שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' וכל זמן הפירכוכס דחווה חי' לפי סברת התוס' ודאי לא

באחרים רואין אותו אע"פ שבא זו מيري באין אחרים רואין, וא"כ לפיה אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דוחק אם הינו מפרשים דוחץ מחשו"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקללו זהה יי' ממש דינו של רבא, וכן לתרץ את כתוב רשי"ז'ל דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דנחו דהה יותר מרווח לפרש האי חוץ מחשו"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיוון אדייעבד דסיפא דשחיטון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד אע"ג צרכין לסביר הדוחק בתיבותו שמא יקללו שימושינו באחרים רואין אותם אשר לא מيري מזה השטא, ותמהני על הראי"ז שהרגיש מופרדים.

בדברי רשי"ז אלו ולא נחתית לדבר פשוט כזה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה המニア כתני דיעבד לאו לשוני אליבא דאבי קatoi וכי אי נמי כל זמן שיכל לתקן ע"י חותך צית בשר וננות לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן בראי"ש דהיכי דבדייעבד מותר אלא תיקו שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא וכנס שרי לכתלה על סמק שיהי חותך צית בשר כיון דבדייעבד בל"ה שרי, וזה לזכור דכיון צרך תיקו גביו דוקא שיהי מותר לכתלה בלי תיקו, זה אינו דעין لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דאי לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד שר דאייך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם באין יודען שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"הanca איך אמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביצא וכנס לא יהא גם ביצא וכנס מציח שיתן לו צית בשר, ובראי"ז איכה עירובוב דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' רבينا אמר הכי כתני הכל מומחין שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומזקים שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי איך סובר רבינה לחלק בין מומחין למומזקין מהיפוך להיפוך דבלשנה קמא סובר דלענין מומחין לא סמכין ארוב אפיילו בדיעבד ועלינו מומזקין אפיילו לכתלה ובאיתא קמן איון צרך לשאלו ובלב' מהף סברתו דעלילופי אפי' בדיעבד חיישין ובמומחין אפי' איתא קמן א"כ לבדו ולא ראיית מי שירגש בהז' **ונלעפנ'ז'** דהנה כאן נגד הרוב דמומחין ומומזקין אייכא חזקת אישור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמק מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתס' רוב או משום דהוה רובא דרובא הוה כודאי ולא ומומזק נמי מצ' שחתט שפיר, והנה רובא דרובא הוה כודאי ולא מגערע ליל' אפיילו אלף חזקות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דידעינן בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגער לע' החזקה ומיצטרפת למיעוט להשותתו ספק ואסור אף בדיעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרוב דמומחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמומזקים הוה רובא דרובא ומילא משנתה הדין ע"י האי מעילו וגריעותא מהיפוך להיפוך דכיון דמומזקין הוה רובא לא צרך שאליה כלל דהאי חזקת אישור אינו יכול לנרע רובא דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפיילו בדיעבד לא מהני משום סמסוך מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינא סובר להיפוך לעניין מומזקין ומומחין וכל עצימות החילוק אינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובא דרובא זהה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבינה לשיטת הגאנונים דעתו לחו' רוב מציון אש"מ דוקא בדיעבד אבל לכתלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקינו להלכה בש"ע ריש ה' הרוי דפליגי ז'ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מרבה דין

בב"י شهرן ז'ל חולק ע"ז, וא"כ לפיה שיטה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חשש בה הוה כמושר להכuis דהה כל טומו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאינו צריך לכיוון להכuis את קונו אלא כיוון דלא אשוג כל במצוה זו הי' להכuis שיטה זו מה' היא כתוי בר כו' דמ"ש וא"כ לכאי' צריך להבין לפי שיטה זו מה' היא כתוי בר זביחה, הלא כמה דברים שעב"פ שאינו חשש עליהם וכמו לפ"ע מבואר כאן, אלא ודאי כתוי דאינו חשש מצד שאין לו תורה שעב"פ אינו בכלל להכuis אפילו לדעת הראי"ש ולכך דברי הראי מופרדים.

ומה שנלעפנ'ז' בכוונת רשי"ז'ל היא דהנה האי עומד ע"ג דנקט אבי נבי כתוי לאו הינו אחרים רואין שבמשנה שם מيري בשחיתת חשו"ק דמועדין הון לקלקל ולכך הרואה אותו צריך שיהא בקי ומומחה שידע ששתחו כהונג אבל גבי כתוי, לא משום שאינו בקי Katain עלה אלא משום חדש אלפ"ע ולכך סגי שיהא מירתת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמך דהה לרבע ביוצא ונכנס שפיר דמי זהה פשיטה דלא מהני בחשו"ק אלא ע"כ משום דמירתת ושחיתת שפיר ומיליא מדרבא נשמע לאבי דלכון צרך עמד על גביו כדי שירא מירתת דהה לא פלגי אלא דלאבי ביוצא ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצא ונכנס מירתת הביא ראייתנו ממתני' דאיון השומר צרך להיות יושב ומשמר והתמס ודאי לא הוא טעם אלא מושם דמירתת, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיוון שכן הוא עי"ג לא בעינן שהוא מומחה ובקי וסגי שהחותי יחשוב שהוא מומחה ממיליא שפיר מירתת ושחיתת כהונג ע"פ שבאמת העע"ג אינו מומחה ולכך שינוי אבוי לשונו ונקט עי"ג ולא אחרים רואין דאחרים ממשם שוחטים כי מום המודובר במותני', אבל עי"ג הינו סתם אדם אלא שהחותיסבירו שהוא מומחה וירתת מיני'.

והשתא דأتית להכא דהאי עי"ג אינו מומחה באמת א"כ יפה כתוב רשי"ז דשחיתה מצהה שהחזיקו בה הוי דאל"כ איך סמכין דשחית שפיר אם אינו יודע ה' שחייבת דהה העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד لكمן מה'.

ומה דלא פירש"ז דASHMUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפקי ממ"ד لكمן דלא מוקי כאבי' ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל' משום דאיון לסייע דשחיתתו כשרה חיבור לדין דרישא וגם בלא"ה אין די זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני שחייבת עי' לשוני' ודוד"ק היטב.

רש"י ד"ה חוץ מחשו"ק דאפיילו דיעבד נמי לא דהה אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"ז'ל כן לעיל באוקימתה דרב"ע ובשאר אוקימיות דלקמן, ונראה לפענ'ז' משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחוץ מחשו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ונאמור דחשו"ק לא ישחטו לכתלה אבל בדיעבד ש"ד וכשר דמהיכי תיתי נכשי שחייבתו כיוון דקANTI דשما יקללו את שחייבת הרוי בדור דגס בדיעבד פסול אבל באוקימתא דאבי' דהכל שוחטין מيري בכוטי ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצין לפרש דחוץ מחשו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר להם לכתלה לשוחט אפיילו בעומד על גביו שמא יקללו את שחייבת דמועדים הם לקלקל כשיות רשי"ז'ל בהא מימרא דרבא لكمן י"ב ע"ב אבל בדיעבד שחייבתו כשרה ונוקמא כשהאי עמד על גבי הוא באמת מומחה וראיה השחייבת, ומילא הוה דעיןן דאיון דיני' דמי' מושרין לבני עצמן שחייבתו אסורה דהוה ק"י מה'יא דיני' דמי' מושרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מרווחין הרבה בפירוש זה לפי שיטת רשי"ז'ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקללו בסוף דבריהם כתבו דלפי' ר"ת ניחא דבאן אחרים רואין אותן עסוקין הרוי דפליגי ז'ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מרבה דין

דעת לית לי' הא דברא דסמכין אמור לאותו דבר דלא שבק התיירא וס"ל דכון דdash bi' כהתיירא דמי' לי' ולכן מוקי הרישא בכוטי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא dash bi' ואתה לאפוקי מדראם דס"ל דמומר לד"א הוה מומר לה' אלא לרבק קשי' לממה לא מוקי רישא במומר כשמעת'י' וסיפה בכוטי ולא נctrך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה"ג ולדבריו דאבי קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישא במומר וסיפה בכוטי.

אמנם לקמן נайд מזה כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמי' לקמן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס זל' וכי ביאורנו ועשה אזן כאפרכס לשמעו עמוק עניין הלוזה - דהנה כבר באורתי בפרטיה ולקמן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סכך משום דמייטה לא טרח היינו שחזקתו איינו מטריח לבדוק בדיקת הריגשת אבשרה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי לבדיקה זו צריך יראת שמים לבודק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל חומראו ולפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא הייתה בדיקה זו אלא חומראו לכתלה וכן אמר ר"י להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל הרמב"ס פסק דהוא משום לתא לאיסורה ובחנים נתקשו האחרונים על הרמב"ס זה כאשר ביאורתי זאת במיקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומראו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו דבמומר בודק סכך ונוטן לו רק אלכתלה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה חדש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מלחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמינותו יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצרי רבא לאוקמי ריק הסיפה דהכל שוחטין במומר דלא קטני ושחיטתן כשרה אבל הרישא דקטני ושחיטתן כשרה והוא ע"י שבודק סכךיהם אחריו זה אינה דהרי בדיעבד כשר בלא שום בדיקה - ולשון ושחיטתן כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' הטו"ז - ועין ברא"י שהבאים כמה ריאות לסברת הטו"ז - אבל אם רבא קיבל חומראו ז לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישא במומר וmpresh שחיטתן כשרה ע"י שבודק סכךיהם אחריו.

והנה לקמן דף י"ז ע"ב איתא א"ל רבינא לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד"ר מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צרכיה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא א"ל אבישרא ואטופרי אמרי רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכה דammeri כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכא ודאי כן הוא דהרי אכן פסקינו להלכתא דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמריא בתראי ודכללא תלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותחו וא"כ ר"א משמי' דנפשי' אמר האי דינא צריך בדיקת הריגשת ולעכב דהאי צריכה לעכב הוא וכשר ביאורתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת'י' דהרי הוא רק לכתלה בעי בדיקת סכך למומר ולא לעכב בדיעבד ורק ר"א שהוא אמר צרכיה האי בדיקה ולעכב מוקי מותני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטתן כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' שלא מוקי ר"א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבירית' כוותי' ודלא כר' ענן ואיך נאמר דאבי' כר' ענן דמסקין בתובתא אלא אבוי' קרבה רישא בכוטי וסיפה במומר ולאותו דבר כנ"ל.

ודע דלא תיקשה לך איך מוקמיין מתני' קרבה במומר לאותו דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנתחש

שיטתה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה ככוא א"כ לכתלה נמי לא נctrך בדיקה ואי ס"ל דהוה רוב פשוט בדיעבד איך סמכין כיון דaicca חזקה המתנגדת, ונראה מזה ראי' לשיטת הרשב"א בתו"ב דסובר דלעלום האי רוב מציין אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה להזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק חזקה ואין זה דומה לשאר סמוך מיועטה להזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה מעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אידייעד לאחר שנעשה מעשה להקשר הנשחט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחט ואפשר לביר הרוב מבוריין, ועיין עוד לקמן מהז ודו"ק.

גמר' אבי לא אמר כר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא ר' רבא מ"ט לא אמר כשמעתה לדבורי דאבי' קאמר ולהי' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא לקמן חד לאatoi' כותי וחדא לאatoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פריך דקמ'יתא איבעי לי לאוקמי כשמעת'י - ומיל' לא ריגש כמהן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk דאבי' מ"ט לא אמר כר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיוון דאבי' באמת מוקי רישא בכוטי כשמעת'י וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקאמ'ר, רבא לדבורי דאבי' קאמר רבא חד בכוטי וחדא בדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דאי' איך קאמר רבashi משמי' דנפשיה דמתני' במומר ולא אמר שמעתי' משמי' דרבא בעל האוקימטה ונגב גנבי למוה ליה.

אבל דע דפירוש שkil וטר' זו הוא סוד גדול ר"ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלכתא גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטי כשמעת'י א') דכוותים גרי' אמתה חן והוו בר זיבחה, ב') דלכתלה בעין עומד על גביו ולא סמכין אחותך כזית בשר אח"כ דלמא משתלי, ג') דבחותך כזית בשר סמכינו עליה וכרכשב"ג لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני ודלא כת'ק דבעי כתיבא ואחיך וא"כ איכה רבותא חן ברישא דהכל שוחטי והו בסיפה דשחיטתן כשרה והאי דסיפה רבותא גדרולה הוה דמזכיר להקל בפלוגתא כת'ק ורכשב"ג דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומרiacא רבותא דסמכין אמור בבדיקה סכך משום דלא שבק התירא ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סכך משום דמייטה לא טרח ובדיעבד בודק סכךנו אחריו והמשנה שנייה דלא קטני בה שחיטתן כשרה רק הכל שוחטין אם נוקי בכוטי נשמע דכוותים גרי' אמותה חן ובר זיבחה עד שבעומד על גביו שוחטין לכתלה אבל הא דבחותך כזית בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת'ק דרכשב"ג לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו לכתלה דלא שבק התירא ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סכך לא נרמז כלל אבל בא"ה הלא דין זה זיה על הסברא דמייטה לא טרח ונוכל להסביר מעצמנו דבר זה דבעי בדיקת סכך ומילא בדלא בדקנו לו הסכך וחשת אין לסמוך עליו בדיעבד דמה לי לכתלה ומה לידעבד כיוון דרשברא נוتنת דמייטה לא טרח - ועתה נזהה אין אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטי וחדא במומר פשיטה דונקי הראשונה במומר והשני' בכוטי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטי צריכין להקל כרכשב"ג לסמוך אחזיק בדלא כתיבא כת'ק וא"כ מהי' א' המשני' בכוטי לא נזכיר חדא בכוטי וחדא במומר פשיטה דונקי הראשונה במומר והשני' בכוטי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטי צריכין להקל כרכשב"ג להקל דלא כת'ק וא"כ מהי' תתי' נוקי הראשונה בכוטי ולכנ' פריך תhalb על אבוי' למה לא אמר כר' אש' ע"פ שיש עוד הכל שעלי' למוה לא מוקי רישא במומר והסיפה בכוטי כנ"ל ע"ז משני

בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנשחת דכיוון דבר דנו על השוחט והנהנוו בספק מומחה מהמת החזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפלו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק' כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמיר ברי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם משום זההוא מומחה ויודע אדם נועלפ שוחיתתו פסולת למה לא יתנו לו לכתחלה לשוחט וגם בדיעבד למה לשאלו ובלייתא קמן מה תפסל השחיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתחי" דבר שאינו מתוקן וק"ו אם הוא קילקל השחיטה ע"י עילוף דודאי גיד למי נתן לו לשוחט כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאלת ז' ומה דודאי ה' מגיד לנו בלא שאלה והוא שוחטין ושוחיתון כשרה ועיין בראש' פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכtabתי שם ודוק' היטב.

תוס' דה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה וכו' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישב עפ"י מה שכתבת הפ"ז'ל כאן שברת רביינה בליישנא קמא דל"ל רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי'azel בביברות כ'דרובא דתלי' במעשהה לא הו רוב וא' ה' האי רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה הוה תליא במעשהה הלמוד לא אילין בתראי, והנה ידועה סברת הרשב"א בטעמא דרובה דתלי' במעשהה דלא הו רוב משום דחזקה שלא עשה מעשה וידעו ג'כ' סברת התוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל דלא שייך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובה דעתמא שאין עליו לא שייך חזקה דהא ידען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אadam או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שייך לאוקמי אחזקה ולומר דניינו דaicא עצמאי מחזקה זו אבל האי ידוע לא יצא מחזקתו וסבירו זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה מומחה זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למימר דאוקמווה אחזקה שלא למד אבל בבריתא נמצא דתנגולת שחותה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנידון עליו והnidon הוא רק על הנשחת בהז גם רביינה מודה אמרין אחד מן הרוב שחת דרוב מוציון אצל שוחיטה מומחה וליכא כאן חזקה שלא למד לנ"ל ודוק' היטב.

ובזה ניל לישב על נכוון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א לכתחלה צרך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפלו הוא לפנינו א'ץ' לבודקו והוא תמורה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתחלה, יותר תמורה שהב"י כתוב לדעתה בעל העיטור אין ליתן על סמך שיבדקנו כמו דשי ריק להנשחת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובעל העיטור בסברות הפוכות כזו דהא לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר אפלו אי שחת בדיעבד צרך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמך שיבדקנו ולבעל העיטור דקיים הבדיקה בדיעבד אפלו איתא קמן אין צרך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמך שיבדקנו, אבל לפי האמור לעלה יש לישב הכל עי' דנהנה סברת בעל העיטור הוא לנ"ל דאם דניין על הנשחת ולא על השוחט שפיר סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה מומחה דהוא רוב גמור אלא דחולך בסברא זו בחד דרגא לעמלה אפלו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנשחת לא איכפת לנו מה שהוא לפנינו, והוא כעין סברת הר"ף ז'ל גבי אישתמודען דהאי איזהו דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסלן מצד דלא הו ריק גילוי מלטה בעלה דעדין לא דניין עליו, וא'כ מי שחת אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דאיון דניין עליו אלא על הנשחת ועל השוחט מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נוטין לאחד לשוחט הרוי הנידון עליו אם הוא מומחה או לא וצריך בדיקה משום דלגי' אמרין חזקה שלא למד ואם נוטין לו

תוס' דה רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה והוא כתחלה אבל אין הפרש בדיעבד הוא דהוא שוחיתו כשרה וכו' עכ' ולהנני בזה לפרש שיטת הגאנונים ז' בעל ביחס' דה' שמא יקלקל וצע'ג ודוק'.

שיטה הא היא שיטת רשי' ותוס' דה' אמראי נאדו מאוקימתא דרבינה מכל וכל וסוברים דאפלו לכתחילה סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה וא'ץ' למבדק' כלל, וכתבו התוס' דאיון לפרש בדוקא בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה ממש דקשי להו וכולן הא גם לדידחו וכולן קשי' ר'ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטין הכל מומחים עע'פ' שאינם מוחזקין ושוחיתון כשרה היינו אינו מומחה שחת ולייתא קמן למבדק' שוחיתו כשרה בדיעבד, ונפלאתמי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מdal הביא הטור שיטת התוס' דגם הם סוברים לכתחלה צרך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתחלה היינו על סמך שיבדקנו כדעת הגאנונים והוא תמורה דאי' כ מה זה שכתבו, אבל אין לפרש בדיעבד היא דהוא שוחיתו כשרה ולא מצי לאוקמי מותני' בהכי משום דקשי' להו

הקשה ע"ז דניהו דהאי אוקימתא דרבינה אידחן שפיר אבל עדין יכולן לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכותב בראש"ש כרבינה במומחה ר"ל לאופקי אין כלל לענין דינא דמומחה אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתוב בעמיע"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש שלא שיק לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דרבינו ר' מקצת הכרע חדש האי דין א"מ דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור לדידי" אין ליתן על סמך שיבדקנו משום דלשיטתו דיןadox גםمامצע דברי רבינה דהינו דבדייעבד אפילו אתה פנינו און ציריך בדיקה א"א לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בלי שום ממשע עי' איזה תיקון עי"ש היטב, אולם כשרה דמתני לעולם ממשע עי' איזה תיקון עי"ש הרא"ש על גוף דברי הטו"ז אני דין הרבה, הנה הפמ"ג שם כתוב דמבדרי הרא"ש דהינו מוקשטו על הגאנום משמע דלא כסבירת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סבירת הטו"ז לא הי' קשה קושי' הרא"ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתו כשרה בלי בדיקה בליטתא קמן דהא שחיתתו כשרה עי' תיקון ממשע, ותמהני על הגאון זיל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מtos' גופא שכטבו "דאן לפרש דידייעבד הוא דשחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' להו וכולו" הרי הtos' סביר דמצוי לאוקמי שחיתתו כשרה בלי שום תיקון דודאי כך היא הכוונה بما שכתבו דאן לפרש דידייעבד הוא לומר דרצונם לפרש שחיתתו כשרה באיטה קמן ועי' בדיקה דא"כ לא הווצר כלל בשונה דין דרוב מצינו אש"מ ר' אדרבה בדיקה דזוקא משרות השחיטה ולא סמכוין אוrob וממש כרבינה ובמה פליגו, אלא ודאי פשיטה כוונת הtos' דנוקי האי ושחיתתו כשרה בלא בדיקה בליטתא קמן וא"כ הוה זה נגד סבירת הטו"ז, אבל באמת קושתו של הפמ"ג מעיקרא ליתא דודאי האי דליטתא קמן היא התיקון אשר על ידו יצאו מידי חיוב בדיקה דכיוון דליטתא קמן לא מטרפין מה שחחת וסמכינו אוrob באבל עיקר סבירת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר דאפילו איתה קמן לא ציריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני קשה לפרש בכחג'ו, והן אמת כי גם באזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה קשי' לי' אם על הדיון עצמו איך לכתלה ציריך בדיקה ובדייעבד באיטה קמן לא ציריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סובר כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לפרש כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתו דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמיiri בי' ברישא וכוכו דמיiri ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתו על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני לא קשי' משום דכיוון דמצרך בדיקה הרו' נעשה מומחה ושפיר קאמור ושחיתתן של הני מומחה רק שנחזקו אח"כ שהם מומחוין כשרה אבל בלא בדיקה שנשאר אינו מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שיק לשון "ושחיתתן" אלא דא"כ כוונת הטו"ז אז באמת קשה עלייו גם מtos' כ"ל דהא התוס' ר' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין מומחה ושחיתתן כשרה בגין מומחה קמן ולא עוד אלא דרבינה גופא האי וכל קאי גם בגין מומחה ובלא בדיקה כמו שמדיקין מלשון ושחיתתן הינו אותן מומחה כמו כן מצין לדיקק לשון וכולו דקאי ג"כ אהני דלעיל לבן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן אסור לא נאמר בטוו"ז גם לדעת הבעל העיטור ה"י מסתבר לומר דסובר בהא שיטת הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כביעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי מה שאבאר לפניינו בטעמא דעתית בעל העיטור כנים דברי ה"ב"

וכול" והא באמת כן הוא לדעת הגאנום דזוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' והוא הכל דמשמעו בא לא תיקון ולדידחו ציריך לתיקון של בדיקה וגם אין הפרש הכל מומחה שוחטין דהא באמת גם אינו מומחה מצחית על סמך שיבדקנו. ומתוך חומר הנושא עללה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש בעיר בדברי התוס' שכטבו דהוה מצי לאוקמי מתני בהכי כנ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פליגי אתרתי לשניא דרבינה ובשניהם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקן רק בדיעבד דליתא קמן אבל לכתלה ציריך בירור בשניהם וכדעת הגאנום א"כ לא מצי אוקמי מתני בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתה דבר מה ואיך נאמר הכל מומחה מוחזקן שוחטים פשיטה מאן לשחוט אי לאו מומחה ומוחזקן, וע"כ דכוונת התוס' לפי מה שאמרו בגמ' דפליגי אלישנא קמא וס"ל רוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל במוחזקן מצי סברי כרבינה דלא ציריך כל מוחזקן ואז שפיר הוה מצי לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן ווחיתתו כשרה קאי אינו מומחה וליתא קמן כנ"ל ולכך ע"כ ציריך לפרש דכוונת הש"ס במה שאמרו דפליגי ארביבנה וסבירו רוב מצינו אצל שחיתה מומחה הינו אפילו בכתלה אין ציריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק דגס אידיך לשניא דרבינה פליגו וס"ל לעלופי לא חישיןשוב לא ציריך לממיר דס"ל במומחה ומוחזקן דאפילו לכתלה לא ציריך לבdko אלא בשניהם רק בדיעבד סמכוין אrob ומ"מ לא מצי לאוקמי מתני בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מידי' כיוון דלכתלה ציריך מומחה ומוחזק, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום האי צד דפליגו הני אמוראי רק אלישני קמא ורק במומחה אבל במוחזקן ס"ל כרבינה ואז דאי ציריך לומר דמומחה ומוחזקן לא ציריך אפליגו לכתלה אבל לפיה מה דמסיק דפליגו אתרתי לשניא לא ציריך לומר דמקילן אף בכתלה רק מכריעין לגבי תרתי לשניא דרבינה הן במומחה הן במוחזקן דיל' דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא זה הוא מה שנלען"ד לישוב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחוריים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינא דאפילו לכתלה לא ציריך מומחה והנה הרא"ש יוסף זיל כתוב דදעת התוס' קשה לשניא דגמ' דבמומחה קאמור רוב מצינו אצל שחיתה מומחה ובמוחזקן קאמור לעלופי לא חישין דמשמעו דלא חישין כלל אבל במומחה ליכא רק ר' rob, וכותב דצ"ל לדעת התוס' דלעלופי לא חישין איפילו ברגיל להתעלף כדעת ה"ב" אלבא דרמב"ס וע"פ שלא התייר רק בדיעבד התוס' סביר דאפילו לכתלה לא חישין עכטד"ק עי"ש ולפי דעתו אין הדברים מוכרים כל כ"י לשניא דש"ס מודדק היטב דגבוי מוחזקים אפילו ידען דלא שחת דעלופים לא חישין לעילוף ממש דרוב בא"ים מועלפים لكن קאמור לעלופי לא חישין ולא מצי קאמור רוב מא"ש מוחזקן אבל במומחה ציריך להיות דזוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל העוסק במלאת האזביה מומחה הוה لكن קאמור דרוב מצינו אש"מ ודז"ק.

שיטה ה"ב הוא שיטת הגאנום מובה בראש"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רבינה ורב בלייטה קמן סמכוין הרוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי נמי מישתלי התירהodialיל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דין קאכל, דמותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפירוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמוראי רק בלייטה קמן סמכוין אוrob מצינו אצל שחיתה מומחה ומ"מ לא קשה קושי' התוס' דא"כ לאוקמי הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בגין מומחה וליתא קמן דהא א"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שוחט לכתלה על סמך שיבדקנו ולכך שפיר קאמור הש"ס דנאדו מהני אוקימתא דהכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן, אלא דהרא"ש זיל

אי סובר קדושים דמי ואתה לאשמעין דמ"מ מותר לשחות ובסכין ארוכה ולא חישין שמא יגעبشر שפיר שיק זאת לענין שחיתתו אבל אי לאו קדושים דמי ולא בעינן סכין ארוכה אין עניינו לכך, אמנם אם נאמר דהכא עיקר לאשמעין דינה דסיפה בשחיתותן כשרה בקדושים וחולין דרישא אגב גוררא דסיפה נקטה, שפיר מצין למימר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי ע"ג שלא שיק לכך כיון דין אגב גוררא נשנית, משא"כ אם התרם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צריך לאשמעין ברישא דהכל שוחטין דין השיק לשחיתה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

ב סוף העמוד רשי"ד מהות לכתלהanca ה' נראה דעתות הדפוס אילא הכא וצריך לציין "מותרת" וקאי ארישא דברייתא דשחיתות כתמי מותרת וכותב רשי"ז לדהאי מותרת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואהidis לקיים הגירסה שלפנינו ולומר דכונת רשי"ז לומר דלא תימא דזוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חותך צית שלא יפסיד הבמה אלא אפי' שוחט בהמות עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חותך צית ונוטן לו ודוק'.

הרא" ש"ז הביא בשם הלכות אי"ד דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א דלא אישתמי לן בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת ביותר הויל"ל דהא שנינו לפחות סכך לנועצה בכוטל והלכה ושחיטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבה, עיין ברמב"ס ריש' השחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מידד הדני אתה דפושל השחיטה בא בירך, בהגמ"י לאפוקי מלמד הרמב"ס ז"ל אנו למדין טעם ואנה מדקדוק דבריו ושל רבנו הרמב"ס ז"ל נקט הרמב"ס הבשר מותר ולא סתם דמן דפושל כי לא על חנס נקט הרמב"ס בירך כבר מותר ולא סתם שחיתתו כשרה, והנראה בזה הוא, דהנה כל ברכת המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"י ואעין בהגנות מהה'ץ חיות שם, ושגור בפי האחרונים דחתומים שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבור לעשיותן כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנו"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה בצדקה בყורה חולים והכנתת כליה וכדומה מתקינות שפר ושאר מצוות שבין אדם למקום שהמעשיה גופה מוכחת דלשם מצוות ד' קעביד דאל"כ לא ה' עשו מעשה זו שכן בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעשו לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמציאות שבין אדם לחברו בין כיון למצוה ובין לא כיון השגנו התכילת המכון משא"כ במצוות שבינו לבין המקום כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשיבות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצוות א"צ כוונה ויצא גם بلا כוונה למצוה, ועוד להלא הרבה מצוות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דלכ"ע אפי' בא כוונת מצוה ואפי' דרכ' מתעסק השגנו הטעלית דהנה תורה והנשחת מוכשר לאכילה ולמה תקנו שם ברכה, ע"כ תאמיר דאפ"ה תקנו ברכה כדי שיעשה המצווה בכוונה ויקבל שכר על עשיית המצווה לשם המצווה א"כ מכש"כ דהיל"ל לח"ל לתקן ברכה בתנית צדקה וכדומה כדי שיתן לשם מצוה שזו לו הש"ת, لكن נלעננד' עפ"י מה שתכתבו ספרי הקבלה דיש לייזה מאד שלא לכבד ולהוקיר תושמיש המצויות דנראת ע"ז ר"ל

במה שהעמים בשיטת הבעל העיטור דלא יבהיר לי על סמך שבדקנו, עיין לקמן, ולכן יותר מחורור בזה הוא כמש"כ הרא יוסף דהганונים לאו מצד הכרע קושי התוס' חדש האי דין ואקו"ה התס' לא קשה لهו בלאה' דכיוון דלא ניתן להו וכולו تو לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שהוכיח כן מדברי הרשב"א וא"כ מミילא גם לשיטת הבעל העיטור מצין למימר כן ועין עוד מה שاكتוב לקמן בשיטת הבעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנונים ז"ל דפי שיטות דהני אמוראים מקריםים הם דלctaלה צריך מומחה ומוחזק ובדייעבד סכמיכין ארוב למה לא אמר הש"ס להיפך דנאדו מאוקימות דרבينا מושם דעתה להו דבעינן מוחזקון ומומחה לכתלה ומש"ה לא מציא לאוקמי כרבינה דהא הכל דמתני ע"כ לרביי אתה ומה מורה אי הכל מומחה ומוחזקון דזוקא שוחטין לכתלה והול"ל להש"ס דפלויגו ארביבא בהומרא תרי לישנא ונינה דליקא נפקותא לדינה אם נאמר דפליגו אמורומיין לקולא או אינו מוחזקון לחומרא אבל הטעם דלא מוקי מתני כרבינה יותר שפט ומסתבר אי ה' אומר דפליגו בשניהם לחומרא אז לא מציא לאוקמי רישא דהכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקולא שפר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתן כשרה דסיפה אם לא שנחדר הדין דמותר ליתן על סמך שבדקנו, וממש"כ לפ"י מש"כ בשם הרаш יוסף דרך מצד וכל דמתני נאדו דודאי דזוק גдол הוא וצ"ע.

שיטת ה' הוא שיטת הבעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצעות דברי רבינה דאפי' לא איתא לפנינו א"צ לבודקו ושחיתתו כשרה בדייעבד بلا בדיקה, עיין לעיל בד"ה "תוס' דה" ואמ שחט בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו מושםadam דין על הנשחת סמכיכין ארובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב הב"י בשיטת הבעל העיטור דין אין ליתן על סמך שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקומו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסרים גם בדייעבד את הנשחת, אלא דלפ"ז ה' לנו אוקימתה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני נאדו שפיר דהכל שוחטין מומחה זוקא שוחטין ואפיקו על סמך שיבדקנו אינו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחו בדייעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחטו על סמך שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואים אותם, ויש ליישב דלא שיק דראין במקומות דנתנו לו על סמך שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהיל"ל ואחרים רואין בלשון עבר, ומדamer בלשון זהה משמע דבכמה עומדים שם לראותו, ודוק'.

וזע דאם נאמר דלא כב"י בדעת הבעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואים אותם וקשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באפ"ה אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א ז"ל בריש ספרו תוה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיתה מומחה משום דגס האינו מומחה וכי שחט שפיר ולכן מהני הרובapiro נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, דאם אנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכון צריך לכתלה לבודקו אבל אם שחט כבר ואנו דין על הנשחת, סמכיכין بلا בדיקה אפיקו הוא לפניינו דזה רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' דה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי האי טעמא הוה מציא למימר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלעננד' לישב בטוב טעם דלכאו' למה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי אכן שוחטין אפיקו טמא ובלא סכין ארוכה אלא דזה א"א לומר משום דזה לא שיק הכא לדיני שחיתה ומה בעי בהאי דין הכא דבשלמא

יבדק בסימנים מיד ואם ימצא שלא נשחת כשיור ישלים החתק טרומ שיעור שהי' - אבל לפ"ז נצמה תמורה רבתא איק הוקע הא דיינא דרבא בשוי' להלכה לדין דין דוסרין כל שהי' אפיו משחו. והנראה לפ"ז דהרי لكمן כתבו התוציא דין בדיקת הסימנים ולאחר שחיטה אלא מדרבן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא דתלי' במעשה הו ולא אזלין בתיריה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנשחטו רוב הסימנים אלא לנו מסופקים מתי נשחטו אם בב"א או בשהי' בינוינו שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין אכן אכן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניינו שנשחטו הסימנים יכול או רובן ועל הספק אם בב"א או באז"ז שפיר מעד הרוב דחת שפיר דבב"א נעשה ודוק' - ועיין لكمן דף ט' אריקות בעניין זה.

הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דין פטור מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוות ממור לכה"ת, הנה לפענ"ד הרמב"ם ז"ל נשמר מקושי' ז' דהוא ז"ל איינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטרחה לא טרח כפירוש' ז'יל דאם מצא הסcin פגום לא ייזור אחר סcin אחר רק מפרש מיטרחה לא טרח לבדוקיפה ומישב בא מה דקשה בגמ' לפירוש' ז' דאה מיני' וב' מביא הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שחיליפין הרי דטטריחין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז"ל בחידושים ונחקר לחלק בין טרחא לטרחא אבל לפי פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתריח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcinיפה וכאשר כתוב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א' ז' דנשים לא ישחטו כתחלתה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו بلا בדיקת סcin כראוי' זה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה י��לו לבדוק בהעbara בעלמא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ם דהה' במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתריח לבדוק הסcin כראוי' דהינו בדיקת סcin אחרי פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מודרבן כאשר בארטוי בكونטרסי הלכה למשה ועיין لكمן בסcin ובפטיחה בארכיות בודאי דיש לחוש שכ העובר עברה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דין פטור מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוק בבדיקה עצמה דלא אמרין דש ב' בתיריא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז"ל יש מקום לישב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן שחיליפין הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימצא בנקל להחליף ללא טרחית יתרה וכן בסcin ומחייב מחייב לתקנו או להחליפו לאחר מכן אם אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים בעבירה אלא דבוחץ מيري דלא דענין בודאי דאית להו חמץ שעעה"פ רק שפק הו שמא נשאר להם ולכך מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא hei להם חמץ כלל, ואז אף או לש' אחר הפסח, ואם מידי מש דליך שייעור לisha ואפי' שמא ללחו מון הנקרי בסכף, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלה בידם להחליף כי המה מחזירין להחלף אם אפשר, אבל בשחיטה דאיכא חזקת איסור ודאי לא סגי לו בהא דאנו אמרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישב מה דתמהו האחוריים ז"ל מה השמיוט הפסיקים הא דיינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור י"לadam הריביתא את' כר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה"ת אלא דקנasa קנס לכוא' יש לתמורה אי מيري דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א'כ בלא'ה מותר לכל שפק דרבנן להקל, ואי דאיכא ודאי חמץ להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחליפין כיון דועשה רק

שמכבד עץ ואבן ומה"ט אומרים בהושענא כשמסליקון הד' מינימל מען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נתעה ח'יו לכבד את הד' מינימס כי תשמייש מצוה זורקים ואוי בהם משום קדושה ורק מפני כבוד המצוה יתרבך אנו ונוטלים מוחבבים אותם בשעת קיומ המצוה אבל לא חלילה שיגיע להם איזה כבוד או חיבור, ולכוונה זו כיוונו ח'יל לפענ"ד בתיקון ברכה עובר לששית המצוה לשולול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המצוה, וממש"ש שיש לחוש בזה במילה וחlichtה שלא יהיה' כמל שם הר גרים ושוחט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' א' הי' חשש דמאחר שתקנו ח'יל ברכת השחתה והוא הוזיד ולא בזיך הרי יש לחוש מה שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנה בפ"ב ולכן פועל השחתה, מצד תקרובות ע"כ אבל באرك סcin והלכה ושחתה כדרוכה ע"פ שלא בירך כיון דונפל החחש שחת לשם ע"ז או ד"א מAMILIA השחתה כשרה דלא עבי כוונה אלא דהרמב"ם ז"ל לא ס"ל האי סברא וכי לשולול זאת כתוב הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחתה ודאי לא נפסקת בכך במה שלא בירך אלא גום הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מלחמת הרהור ע"ז נכון וברור.

ד' ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גביו דמי עכ'ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי, היינו משום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לבא וממצו לדינא כמו שמכוח מהונת מתניתיא דע"י דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתחלתה ובא וממצו דוקא בדייעבד ולכן מוכחה לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עסוק בשחיטה או בא לבסוף השחתה, אבל לגבי רבא נהפוך הוא דמלשנא דעומד על גביו א"א להכenis יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמה לי עומד על גביו או יוצא ונכנס דמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתחלתה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתחלתה נמי שרי וכאשר כתוב הלב אריה לעיל לרבע דניזהו דמודה לחילוק דקאמר אבי הכא גנע והחטם לא נגע אבל הוא סבור דביזא ונכנס מירנתה בכ' כמו בעומד על גביו ולכן קאמר לישנא "דדמ'" ומזה ראי' למה שכתבתטי לעיל דהא עומד על גביו דקאמר איןו שוחט מומחה המבini אם נשחט כראוי אלא אפי' אינש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממוני, אך נאמר דעומד על גביו פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני שמעידין על השחיטה א'כ לא צrisk כל לטעמא דמירנתה ואיך קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי הא לא דמי כעוכלא לדינאי דיויצא ונכנס אם מרגע הוא מטעם מירנתה ועומד על גביו היא עדות של מומחה שיפח שחת הכותי, אלא ודאי ממש'כ', ולפ"ז לכוא' תמהני על לשון רש"י ז"ל ד"ה כעומד על גביו דמי ז"ל: ועומד על גביו דקנתני תנא הינו יוצא ונכנס עכ'ל אשר מזה נראה דריש' רצה לפרש האי דמי כמו קרי לי' דעליל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס בלשון עומד על גביו, ואולי כוונת רש"י ז"ל במא דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר דין און בהאי עומד על גביו מעליה תיריה מיזיא ונכנס דין און כמו אחרים רואים אותם ומבניים רק עומד על גביו בלי להשಗיח על מעשייו או איינו מבין כלל מה שעשו רק شيء' הכותי מירנתת כמו ביזא ונכנס, אchi'כ' מצאתי ברטיב"א ז"ל שכתב דמש'ה קאמר לגבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גביו עי"ש וננתני ודוק'.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיابון בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז'יל דהרי אמר לסתמו דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמר מר דילמא לא שחת רובה דעתך אינו תלי' ברצוני ודעתו ותירץ דמסתמא

ומצניעים החמץ לאחיה^ט להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עמו ביל הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה^ט דלא"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח璪ול ומלשון הביריתא מוכח דמיiri בעובי עבירה אבל דלא"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עמו שוה בשווה יקחו ביוקר פת מנקרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכל כיוון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיוון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דדוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחררים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשיי ד"ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח, הנה דברי רשיי ז"ל תמהוין לפום ריהטה וכאשר תמהו עליהם בתוס' דהא לכתהלה עכ"פ אסור להחליף והואתי בשו"ת ק"ז בעל החות"ס זכ"ל או"ח סי' קיב"ב וביתר ביאור בחודשו לחולין כאן דכוונת רשיי ז"ל כי הי"א מהה שיטת הרמב"ן ז"ל בפ' השוכר דמחליפין מותרין משות דין אלו דמיון של איסור הנאה וכדברי הירושלמי קדושין על המשנה דמכרן וקדש בדמיון מקדשות וא"כ ליכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי לי לרשיי א"כ מצין דמים לחמצ בפסח דהא שרי לכתהלה למctor אלא דבאמת הרמב"ן ז"ל נשמר מזה כמו שכ" החות"ס דעתמא דהא מלטה הוא משום דין"א למctor דין לו בעלים והמעות שקיבל מתנה או גול הוה, וכן תראה שם"ט דחה הרשב"א כאן קושי רשיי על הי"א דין"א למctor דין שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשיי בכתבם דין זה דיקוא דכתהלה אסור למctor דזה ודאי ליתא דין עבר איסור תורה בהחלפה עצמה אז מAMILא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורה וכאשר נבאר בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשיי ז"לadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורה במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצ, אלא דנפרכים דברי רשיי כמש"כ הרשב"א דין זה מכירה דיןינו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן ז"ל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר שביבי אש במס' פשחים ובגיטין עי"ש ודוד"ק.

תוס' דה מותר מיד, וכו' א"ג כפ"י ר"ת דבצק מيري וכו' והשתתא אתה שפיר וכו' ומותר מיד דказמר הינו כשיעור לשיה עי"ן במחרש"א ובפי' דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בידיו אסור משות פת עכו"ם דמתירה לא טרח ולא הלחוטות שהי לו בזק והחליף בזק ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דך הי לו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדע אדם לא ידעין שנשאר לו חמץ או שנתחמץ לו עיסה בפסח מהיכי תיתני ניחוש בפרט אי הבריתא קר"ש ATI דחמצ שעעה^ט אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי ATI קר"י דאיכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי לו פת אסור אפילו אחר לשיה ואפוי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספקא מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha^ט כדרכ כל הארץ, אבל הא לא קשי דין נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעיטה לרבעא לפי מה דקאמר בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזוקאי מצאו להחליף אלא דזוקאי מחייבין אבל הא ודאי לא ביריא לנו דזוקאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסגי בהא דזוקאי מהזירין להחליף כיון דaicaca ס"ס שמא מישחאלין גל זאת לא נהנה מאיסורה. אבל זה אינו חדא דין יודע כל זאת אז יודע דבר איסור גזל וגם אלפני עיר ועוד דלהכשיל אחרים באכילת איסורי חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכתבנו בדבר הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שהוא מחליפין אין הכוונה דזוקאי מוצאים להחליף אלא שמשתדים ומהזיר להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן הינו אפילו אם יכולם למcor בזול ג' אין מבערין ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרונים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אורנים מה שפלפו בזה, אולם זיל דריש לשיטתי' באמות ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי את' האי ברייתא כר"ש ומيري בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דזוקאי מוחזר להחליף, אבל לדידן דל"ל בהא כר"ש באמות אין לדין זה מציאות דאי ספק הוה איז שרי בלא"ה מכך ספק דרבנן ור"ש במקומות שנמדד ונמצא חסר דلت"ק כל טהרות שנعوا ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמאות ודאי ור"ש אומר ברה"י תולין וברה"ר טהור ומסיק דשניות למדוזה מסוטה ור"ש ילך סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחולת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן סברו דתחולת טומאה איכא חזקת טהרה ובסוף טומאה איכא חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א ז"ל כאן בחולין لكمן דר"ט ד"ה אל אבוי למדתי ישוב נכוון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה אינו אלא במקומות שמסתפקים מתי יצא הדבר מחזקתו בזה לפניו מגע מגע דמקומין אחזקה דמעיקרא אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי' או לא לא שייך לומר דאוקמי אחזקה ולומר דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה התיירה התורה בלא"ה, עי"ש היט, שכותב הרשב"א דזה טעם דר"ש דמטהר ברה"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגנת האחרונים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלוי בזה אדם נאמר גם בספק במקורה מוקמינן חזקה לעשותו כודאי דלא נשנה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנה הדבר מהני להתריר, זה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלפה להתריר חמוץ של עברי הגם דזוקאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן גבי מקוה ומוקמינן אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דין דחמצן של עברי עבירה שום מציאות ולכן השמיותו הפסיקים, ודוק"ק היט.

ע"ש תנין דמסייע לך חמוץ של עברי עצירה מותר מיד מפני שאתה מחליפין, פירשי' שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סיעיטה איכא לרבעה דהא החשוד על ב"י הקל לא חשוד על אכילת חמץ שעעה^ט החמור עי"ש וצרכיך אנו להוסיף לבאר הקושי' דנייהו דחסודים נמי ליהנות חמוץ כי ע"כ לתכליית זה אינס מבערין חמוץ כדי ליהנות ממנו אחר הפסח אבל עדיין אכילה דחמור מהנהה לא חשי' והה להכחיש אותן באכילת אישור, וניהו דלפי מה שכתב הרראש יוסף لكمן בד"ה עוד אבואר לך דהא דמחליף אסור לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכי'י אבל במחליף עם ישראל לא דחמות שקיבל מישראל גול או מותנה הוה עי"ש, וא"כ לכואו יש לומר דמה ליה מחליף עם נכי'י או ישראל דבכוכ"כ עבר רק אחדא איסורה דמחליף עם הנכי'י עבר אדווריתא בהחלפה עצמה דנהנה בשעת המקח בקנין החליפין ובחליף עם ישראל ניהו דעבר אלפני עיר להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורה. אבל זה אינו חדא דין יודע כל זאת אז יודע דבר איסור גזל וגם אלפני עיר ועוד דלהכשיל אחרים באכילת איסורי חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכתבנו בדבר הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שהוא מחליפין אין הכוונה דזוקאי מוצאים להחליף אלא שמשתדים ומהזיר להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן הינו אפילו אם יכולם למcor בזול ג' אין מבערין

דמיון והתוס' לא בקשו יותר אלא להוכיח דאיכא הרוחה רבה בין החמץ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין א"ז התמייא יותר גודלה על רשי"ז"ל שכטב דאיון כאן אלא הרוחה פורתא דאיון לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החליפין למחליף מה"ת זהה פשיטה כיוון דאיון תופסן את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיונו התוס' למה שכטבנו דאם החליפין ה"י מותרין למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי"ז"ל דשפיר כתוב דליך אלא הרוחה פורתא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור דאוריתיא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר"ל מעשה החחלפה נמי רק מדרבנן והטעם משום גוזרו על החליפין ומילא לא עבר בההחלפה איסור תורה והויה הרוחה גודלה ולא פורתא ולכן הביאו ראי' מרשי"ע"ז דהחלישין אסורן לו מדרבנן אבל רשי"ז"ל ה"י סובר דהאי איסור שאסור רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגות' ישנה אם ע"ז רבנן נשנה הדין תורה ויש בזה כמה דעתות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכטבו התוס' אח"כ ו"ל: ונראה שפנותו לרשי"ז אסור מדרבנן ממה שכטב כאן דאי"כ מצין דמים לחמצז בפסח ואין זה דיוקן וכו' כיוון דלכתחילה אסור למכור ע"ל וכו' לא ישתומם על לשונם שכטבו ונראה שפנותו לו לרשי"ז וכו' הלא בפירוש כתוב כאן רשי"ל לדחות ה"י שumbedיא וכו' ה"י להתוס' לכתוב ומה שהוכיח רשי"ז"ל כאן אסורים החליפים דאי"כ מצין וכו' זה ליתא דהא עכ"פ לכתהלה איסור בההחלפה וכאשר מתמיחים האחرونinos ז"ל על האי דברת רשי"ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם של אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלפי מה שפרישנו דברי התוס' דרצו להוכיח דלשוי"ז אסורים החליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරחק לחם מוש"ז בע"ז כיוון שכטב כאן דע"כ החליפים אסורים מצין דמים לחמצז בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני "א" שumbedיא רשי"ע"כ לא ניחא فهو לומר דמשום הרוחה פורתא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הנה שams לא ימצאו להחליף אוכלים גם בעין החמץ אין מסתבר לנו דמחזרין בטירחא אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה"ת וא"כ עכ"ל לומר דר"ל למחליף עצמו שרי דהינו שלא איסור תורה בההחלפה ומילא ליכא באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל"יadam מודים דבhhחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועלו באמור דשרי באכילה כיוון דבר עבר אדורייתא בההחלפה ואין רק הרוחה פורתא אלא ודאי דלהי"א גם בההחלפה לא עבר אמידי וכאשר בתמתן כן הוא שיטת הרמב"ז ז"ל ומ庫רו מירושלמי קידושין על מתני' ד מקדש בערלה שכטב בטבעה דמוכרן וקדש בדמיהן מוקדשת משום דאיון דמיון והוא גזל או מותנה בידו משום דס"ל לשיטה זו דאיון לאיסור הנהה בעלים כל ומקרין אינו שלו וע"ז הקשה רשי"ז"ל אל"כ מצין דמים לחמצז בפסח, אלא דלפי האמור קושי זו לא ק"מ דעתמא דשרי למכור היא משום דאיון זה מכירה דלא מצי מוכר דבר שאין שלו וא"כ ליכא דמים לחמצז בפסח אלא דרש"י ז"ל לנחת לטעמא דהא מלטא ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דלשוי"ז החליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי"ז אלא להוכיח דאיכא איסור תורה בההחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש"י ז"ל סובר בפירוש בע"ז שם החליפים אסורים עכ"פ מדרבנן למחליף נראת דהוכחותו ה"י מהא דכתב כאן לדחות ה"י על גוף ההחלפה אסורה ה"ה דהחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו זה ליתא דניחו דיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודוק' היטיב בכל הדברים שכטבתי כי הדברים ברורים בס"ד.

גמר' לימה מסיעע לי הכל שוחטין כתוי ואפי' ערל ואפי' דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסן

כהונן דשם לא עלתה בידו, אבל קושי זו ליתה דודאי סגי כאן במה שמהדר לשותיפה דהא איכא חזקה אלימתא דאיון קלקל יוצא מתחמי מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולענין בדיקת סכך באמת מה"ט לא מהני מה שמחזר אחר סכך יפה דלמא לא עלתה בידו ממש"כ למעלה.

אבל התוס' שהקשו דהוה פת עכ"ס ז"ל לא סברו דלא ידעין אם נשאר להם חמץ דאי באמת לא ה"י מקשין מידי דלבבי אישור פת עכ"ס תליין להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמיiri בידיעין שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי והוא דתליין בההחלפה סברו דרוב פעמים מצי מחליף ורובה וחזקה רובה עדיף אפיו מדרבנן להאי מ"ד ולכן אמרו עכ"ב מירוי הכא דאנו רוצים ליקח מה שידיעין שנשאר להם וא"כ בזק שפיר לוחקין אבל אם נמצא בידיעין שנשאר להם פת אין ליקח משום פת נמצא בידם פת וanno יודען שנשאר להם פת אין ליקח משום פת עכ"ס, ויש להם קצת דעת ראי' דביריתא מירוי שידיעין שנשאר להם חמץ מה דפרק הש"ס ממאי דר"י היה דלמא ר"ש היא ואי דלא ידעין שיש להם חמץ שעעה"פ איך מצי את' קר"ש דהא אז בלא טעמא דמחליפין שרוי דשם לא נשאר להם חמץ והוא ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי אמר דלמא ר"ש היא ומירוי בידיעין שנשאר להם חמץ אבל אי ר"י היא אז מירוי بلا ידעין ודוק'.

בא"ד ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידין מיהא שרוי ונראה שמרוחין גם לגבי דידחו למה דס"ד השטה דהוה דאוריתיא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכו' עכ"ל עיין בלב אריה שכטב דגס רשי"ז"ל כתוב דמרוחין גם לדידחו והוא דדייק לכטוב בהתריא טפי פורתא עג'ג דאיכא הרוחה הרבה מדורייתא לדרבנן דיק' לכטוב כן למסקנה דמצי את' קר"ש ומ"מ איכא הרוחה פורתא גם לרש"ד לא אכל האיסור עצמו אלא חליפין, ור"ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב בכוכנת התוס' דנראה דהוקשה להם על רש"י שכטב דאיון כאן לדידחו אלא הרוחה פורתא דהשתא דקאמר דאת' קר"י איכא הרוחה טובה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי"ז חליsha טובא דההשתא לר"י קיימין אבל במחcit'ת כל מה שכטב ליתא דהא רשי"ז"ל יפה כתוב דגס לר"י ליכא אלא הרוחה פורתא דנייהו דמחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בההחלפה שתשתער להציג היתר תמורה הוא איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוגי' דסיכון של ע"ז עי"ש, ואם תדייק בדברי רשי"ז"ל תמצא שכן הוא, דז"ל: ואע"ג דהשתא נמי איסור הוא לגבי דההשתא מתחמי שעעה"פ דאי לא דהיב לוי לעכ"ס לא יהיב לוי' דידי' וכו' הרוי דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהואר תורה ולכן כתוב רשי"ז"ל דאיון כאן אלא הרוחה פורתא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנהה שאין לוקין עליו לדעת הרמב"ס ואפי' לדעת התוס' דלוקין על הנהה מ"מ איסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה השתא.

אולם התוס' השיגו על רשי"ז"ל שפיר באמור דמאחר שגוזרו חז"ל לאisor החליפין למחליף שוב לא עבר אדורייתא כלל בההחלפה עצמה דההחליף אסור הנהה באיסור הנהה והמעין היטיב בדברי התוס' יראה ובין כי לכך כיוונו דז"ל: ונראה שמרוחין נמי לגבי דידחו וכו' דבהתיבת "דמחליפין" אותן שפירשו בקונטרס בע"ז וכו' ויש לדקדק דבתיבת "דמחליפין" ה"ב' יתרה והוליל "דמחליפין" ומילא הוליל "אינם אסורים" בלשון רבים ולא, "לא אסור" בלשון יחיד, ויתור יש לתמונה שהביא ראי' מוש"ז בע"ז שפירש דאסורים החליפין מדרבנן להא לא בעי ראי' דאסור מדרבנן אלא דלא אסור מה"ת וזה מבואר בגמ' עצמה שם דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסן

ככופר בכה"ת מ"מ בר זビחא הוא.

ה' הקשו האחרוניים דלאחר דעתותם ר"ע מה נעשה בראיותו מיהושפט שאכל מב"ט טבחי דחאוב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש ויתר הראשונים פסקו כרבא משום דהאי ברייתא דהכל שוחטין ואפילו מומר ע"כ במומר לאוטו דבר מייר וכרבא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו נ"כ על הבריתא דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמ' דאמר לי' רבנן לרובה תניא דמסיע לכך.

אבל הט אכן ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפि דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו חומר בעזה"ת ותחלה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דפי הס"ד שבגמי לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר לחושוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנ Kraa חושוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרא מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכין ובשניהם סגי לסמוק עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורא דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' כהתריא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הוא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א היה כמומר להאה"ת ואינו בר זビחא ולכך שפיר מביא ראי' להאי דינא דרבא מבריתא דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה"פ אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחליף לאחאה"פ חסודים לאכול וכאשר ביארנו זאת לעלה דכן מייר האי הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לערלות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה וזה לאו הינו מומר לערלות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לערלות.

ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ענן בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקוקים ואסדרם אחת אחת.

א' האי ערל דקANTI מוקי במומר לערלות וקמ"ל לד"א לא הוה מומר לכיה"ת כולה ופרש"י ז"ל ושהיט שפיר - הכוונה לאופקי מד"מ דס"לBBC בביברות ד' ל' חדש לד"א הוה חושוד לכיה"ת (ועין לקמן בראש הסוגי' דהשוחט בשבת בתוס' וראש יוסף שם ובפסקת ודוי'ק) וא"כ אינו חושוד לנבלות ושחיטת שפיר וגם בדיקת סכין אינם צריך לשיטות רשי' ז"ל ומוכח מכאן ערל אל"פ שהוא חמור מנבלה דעתך ב' כרת לא משוי לי' חושוד לנבלה והטעם או כמש"כ הש"ז י"ד קי"ט סק"ב משום דבשניהם מיני איסורים לא אמרין חושוד לחומר עיין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפרש דלעלום מומר לערלות חושוד לבבלות דקל אל כמש"כ הדגול מרבה שם משום דהוה שביק התירא דהרי הגמ' אמריךDKM'ל דלא הוה מומר להאה"ת ולא דחושוד לנבלות לא שביק התירא - ומתוך כך אני תמה אקרה על הגאון בעל הଘות יד שאל שם ביו"ד שהקשה למה לא מוקי בגמ' האי מומר בבריתא במומר לדבר חמור מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר"ע אלא ודאי דמומר לערלות חושוד אנבלות ודלא כש"ז ולא כדגמ"ר עכ"ד ומהנה נפלאים ממני דלפ"ז מפרש הא דאמר בגמ' במומר לערלות וקמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת דהינו שואה בר זビחא ולא כפרשי"ז דשחיטת שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלחשות וכמש"כ הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לערלות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה וזה לאו הינו מומר לערלות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לערלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאוטו דבר לא מ"ט כיוןDDS ב' כהתריא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר חhilוק בין דבר אחר לאוטו דבר דהרי המביא ראי' מברית' או כבר אמר אי מומר לאוטו דבר הינו מומר לערלות אלא מומר לאוטו דבר אלמא דaicaca טעם דלאות דבר גרע מל"א ואיך - שאל אכן מ"ט ועיין ב' מש"כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוז הקשה הגאון הנ"ל דר' ענן המכוח דינו מיהושפט שאכל מטבח דחאוב, לדעת הרמב"ס דגס במומר לשאר עברות בעי בדיקת סכין יקשה לדנψי' איך אכל יהושפט מטבח דחאוב בלי בדיקת סכין דהרי אמר דלא הוה מפלג מנ"י נפשי' כלל. עיי' שנדחק.

והנה כפי מה שביארנו שיטות הרמב"ס דמיirth לא טrho לבודוק בדקוק והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת וחומרה זו דהינו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת נתהוו בימי אמראי בתראי, קושי' זו ל�"מ כמובן, אלא לדעת רשי' ויתר הראונות דמפרשים מיטrho לא טrho לתקון הסכין הפגום מפני שאוכל נבלות לתיאבון ודאי קשה הא מומר לע"ז ודאי חושוד לנבלות, וכאשר באර לפנינו ודלא כב"י דבעי דוקא מיני איסורים שווין. וחושוד לנבלות ודאי בעי בדיקת סכין כמו מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר באר וא"כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי בדיקת סכין בעי ישוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקANTI לעכו"ם ואיצטריך לאשמעין משום דאמר מר דחמורה ע"ז שכל הkopfer בה כמודה בכיה"ת וא"ה סמכין עלי' כר' ענן עכ"ל וכל קמן דקאמר דלא כר"ע משום דאמר מ"ר נפרק דינו של ר' ענן וכדליך דקאמר דלא כר"ע ישנותם הלא מהאי ברייתא וכוי ואיך כתוב רשי' דר"ע אהיה ברייתא קאי ואמר דاع"פ דהוה

כבדך דעל הא דקאמר אלא מומר לאוטו דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דאפילו מצוה דחושוד עליה כי מזמןין- ל' התירא סמכין עלי' עכ"ל הר' דליקא רבותא אחרת בדיינו של רבא אלא דעת"ג דחושוד לא שבק התירא אבל לקמן כאשר דוחה הא דר' ענן וקאמר כדרא"ע לא אלא כדרבא במומר לאוטו דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיון DDS ב' כהתריא דמי' לי' וכוי' עכ"ל הר' דעתה נתחדש לך' דרבא מומר לרבותא נקט משום DDS ב' ומ"מ לא שבק התירא וזה ברורו

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר וולעבו
על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו האחרנים וגם הראשונים ז"ל עמהם במחכ"ת לא ירצו לדעת הרמב"ס ז"ל שמננו יצא החלוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על מומר אפיו לד"א ולקל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפיו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרים הי' לרמב"ס זה לא משומם דሞמר דש ב' דהרי מומר לדבר הקל אפיו חדש אינו לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ז"ל והלcta בא כרבא וכו' אבל מומר לד"א מסקין רקון לא הוה מומר להכח'ת חז' מומר ונסק את הין ולחלה את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאחוי דבר, "דש בי'" הוא דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת והוא מודה דעת הרמב"ס בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה דאיינו חדש כלל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפיו אם הוה מומר לחמור מנבלות דהוה שפיר חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכתב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכח'ת אבל חדש וודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חז' ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר זוקא דש ב' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי'adam אית לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יוציא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הראשונים כתועה בדבר פשטוט ח"ז מסתני נשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר גם רבא מודה לשברת דש ב' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבון שהוא דש ב' אבל שלא לתיאבון שאינו דש לאכלו לא הוה כהתראה וכלן שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבון שהוא לי' כהיתר גם להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי במקומות צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכטם ה' שוחט בסcin פגום ע"ג דוידע שעבד איסורה משומם דיצרא תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקום שלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה נוןתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלוי שהיה רואה ברמב"ס שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם אייכא הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, וממיימת דרבא דזוקט מומר ליכא שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לכולא אתה דמותר לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש ב' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמר האי דבודק סcin ונותן לו משומם דעתיא הכי הוה ואיך דמייק חדש לא בעי בדיקת סcin.

ולפי האמור גם בהא דר' ענן אייכא ס"ד ומיסקנא בדס"ד סובב

הש"ס דר"ע משמעינו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מומר לכל הוא מ"מ לא שvikת התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' נמי מתפרש דזה חדש להכח'ת וכמו שלר"מ דמומר לד"א חדש להכח'ת אבל איינו מומר להכח'ת והוא בר זביחה כאשר ישראאל אלא כאשר מסיק דבר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכרכ לחדר דבדר' ענן טעמא אחרים אייכא לפסול שחיתו ומשום דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' והוה ממש כמו מומר להכח'ת דאיינו בר זביחה ולא קשהתו לאווקמי דלא קר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה דכיוון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאווקמי בהci.

ולכן כמה הראי לרבע מבריתא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר חדש ב' קאמר שלא שvikת התירה משומם דל"ל דכתה תира דמי' לי' ומשום דצצלו מומר וחשוד חד דינא אית לחו וא"כ מכם' כחו מרא במה שביעי רבא בדיקת סcin משומם דמייטרחה לא טרחה פשיטה דגム חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותא דגム מומר סמכין עלי' דלא שvikת התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה שלא בין הוה וראש המדברים באזה הוא הרמב"ס ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiorות שוחט בין עכמו גם בלי בדיקת סcin והכ' מ כתוב שם דמלשונו מוכח דאפיו חדש לאוותו דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאוותו דבר צרייך בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ס מלה במליה אשר מלשונו ממשמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לננות תמיד אחרי המהמיר כתוב חדש לאוותו דבר חשוב כמומר ובאי בדיקת סcin ורשוא נרשם בב' וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב' בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש' בבי' דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנם דבשותח בחנים דינו עםיד בשל אחרים ואנן פסקין כרב"ג בבורות חדש על הדבר מעיד עלי' דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש איינו נאמנו ובאי בדיקת סcin וע"ז אתה הפרמ"ג ז"ל ומחייב לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות לאו אמארין דמטרחה לא טרחה לתיקן הסcin הפגום ע"ש ולכורה כוונת הש"ך דאם שוחט בחנם אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על לפני עור חנס בלי דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחה גדולה אשר נונתים שכר עליה ואם נמצא מי שעושה שירות זה לחברו חנס מסתמא הוא צרייך להחזיק לו טוביה או שמצפה ממנו איזה טוביה להבא, ואני לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהה כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנים לנכרי ומשום דנהנה בנתינה זו מפני לנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדירים דמודר הנהה אסור ללמדו מקרה במקומות שונים שכר ולכן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדמה העניים הרוחקים זמ"ז כרחוק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל חדש דמומר איינו מעיד בשל אחרים אשר אין לו טעם וסמ"ת שווון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורסם בעבירה מעיד בשל אחרים ווגם הסברא אומרת כן דגム במומר נאמן דהרי סמכין על שחיתו משומם דלא שvik

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ירידות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משומן דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכוי עכ"ל" ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכוי מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכוי הרי זה בעכו"ם ושחיתתו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כול גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלה מيري והי' לו ליתן טעם ממשום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמו"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתרא דין בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתריר ממשום דבש' אחרים נאמנו דין און אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרא ומייקר הטעם ד"א"ח חוטא ולא לו שתק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לפי פירושנו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלת ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר לנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובsecin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למוצה פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא גנס און אינס חושש על זה אלא נבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דין כאן חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דמהה שכתב לעיל במומר מפני חזקתו וכוי' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששומכין על גוף השחיטה שלא קקלק ויזהר לשוחט כהוגן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתית גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרא כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלsel

ולכואורה היתי אומר דיש הכרע ליה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאין אבל יהושפט מב"י טבח דחacob בלא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ"פ דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ"ז זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר הלא כימי שרטתי אחאב ה"י ומוכרחים לעשות מלכתו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מkowski' זו במאה שכ' ז"ל, "אחאב וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא ע"ז תקיף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אזהה אז יצרא דע"ז שתקיף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח'ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו ע"ז מ"מ הרי ככופר בכח'ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפرش הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהראמ"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרש"י אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושן דטורחא כל דהו צו' ודאי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטורייח להחליפ החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפреш מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפישטו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורח, אלא הכוונה שבודק בהעברה בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צו' צrisk התבוננות הרבה ויישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקון ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין אותו דבר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לנקון דף"ז ובפתחה בעיקר מיחוד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל יعن כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ומספר מוכרחים הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי' שעבר פ"א ואפילו לאוטו דבר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנניהו דפסול לעדות הוה ממשום דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל לגבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא ממש דהאי פסול דין דאיינו בר זביחה אינו אלא פסול דרבנן כמש'כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש'כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיטת נבר נבלה כתוב שיראה דין און אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצאה מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" אינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכיא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לנקון על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחייב פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أولי עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם עכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחייבתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמור לheckeis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמור לheckeis ודוק".

גמר' שם חוץ ממור לנסخ את הין וחלל שבתו בפרהסיא. מאיד אני משתומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעה הוה כמור לה'ת'. ומה שעלה בדי עבזה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא בשועבד מלחמת שמקבל אלהותה דין כופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מלחמות אונס בשליל תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחלל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה יהי נידון כcopor. וכן בעין פרהסיא דהינו שעשה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעשרה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעשה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר הא תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דחרםב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אלום הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ"כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפ"ד עתוא אפשר להיות מצואה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה כcopor בכח'ת וכגע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכח'ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי אותן של שביתת שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמלחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דcorner נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ אני נברך מאד בדיין זה דמחל שבת ינסח את הין במנעו הוא דבר אך שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו ינים של גוים מושום בנותיהם ומגען בין שלנו מושום תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסخ בכך - ומעתה אם נדונו את המחלל שבת כcopor בכל התורה ומשום דcorner מעשה בראשית ונארס"ר ינו מושום בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגען בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דcorner במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רחוק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדמה בה מחלל שבת לע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע וрок בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק".

תנוס' ד"ה חכם תימא דהא איצטרך לכדרשין בריש לולב הגzel

לעדות מלחמות שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחרומות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאי הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה יראת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי דברי הכל לכתלה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באבר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצריך לבדוק סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפי מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחלל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לימי דודינו לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ענן שהביא ראי' מיהושפט ה' סיובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידענה ודוק היטב.

דף ה' ע"א רשי"ז ד"ה עפ"י הדבר שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעה דכתיב וכוי' וכן פ"י התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסורبشر שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז בדבדר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת' דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרаш יוסף ועכ"ז קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשער שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרוא"ש סוף ז' כתוב ועבריין להheckeis פר"י שאינו חושש לאבוה הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריינש שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וכותב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרוא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞר להheckeis שאינו בר זביחה ובמומר להheckeis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להheckeis ע"ז כתוב הרוא"ש דבאמת בדורות האחוריינש שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותי כיוון דדינו כሞר להheckeis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדבר ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רך אכול ושתה וויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב זהה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא וגפא דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק ביתו מקדושת בה"ב משטעי דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדושים מצח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו ע"פ שאיןו שלו ומנא אמרנו לה מה מה ש' התוס' لكمן דף מ"ע ד"ה רבוצה דהא אמרנו א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דامرינו אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מקדש בע"ז דף נ"ד כנ"ז נמי במקדיש ותתיי לי שכונתי בדבר זה לדעת קדשו של התב"ש סוף סי' ה, - אמור מעתה דבפ' לולב הנזול דמייר מקרבן שמקריב הגזלו לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואין עלינו לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני עליו ע"י מעשה אבון דאייסור הקדש חל עליו ע"י מעשה אבל קרבן פסול הוא לפי שאיןו "מכם", וכן ב"קDDRSH AM OLALA KRBNO לעט גזול שפיר קאמר אי לפני יושל ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתו אמר רחמנא אלא קרא דאמ' כי קרבן מכם קסמא דמאי נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזינו לידע דגס אחר יושך דקנה באיש נמי פסול ומשום מצווה הבאה בעבירה אבל מאחר שמןעט גם לאחר יושך דפסול א"כ אלפני יושך דפסול מצד שאיןו שלו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יושך גם הטעם דאיינו "מכם" לא עיי דחרי לאחר יושך מכם קריין ב"י דחרי איך יאוש וgam שניין רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקريب שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ"י האmittiy לפע"ד ובסוגי" דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

תנ"ס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכו' עיין ברשב"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נרא דסבירו דשחיטת מומר לע"ז היה הום פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא איכה בשחיטת כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתי לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסרו וה"כ ל"ק מה לא גוזר על השחיטה כשגורע על יננס דינם חמור מן השחיטה דב"ים אפשר לננטסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו ליכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עין תוס' لكمן ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דחרי גם לאחר שגורע ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשותה תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסרו גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה י"ל כיון דבאכילה בלאה" האסורה לא גוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמומר לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורע כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם מסוים לתא תקרובות כמו ביניים כיון דעתך לי" דשוחט בין עצמו יצא ודוו"ק.

תנ"ס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר איסור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכ"ת" דהתוס". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דחרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ל רשי"ז"ל, "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אנו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר ו"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלתא דגירום עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יוש און אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ו"ל לאו משוע דתפקידוلن מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרינו בב"ק קרבנו ולא הנזול אוית אל לפני יוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומ"י לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפ"י תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומר אדם מביתו נפקא לנו דלפני יוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יוש פשיטה ל"ל קרא א"כ למה נайд מאה בלול הגזול והביא על לפני יוש רחמנא אמר דחכא דמסים אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הנק' נלפ"ע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדושת פה אינו קדש על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק בתקומו מקדושת בה"ב משטעי דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדושים מצח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו ע"פ שאיןו שלו ומנא אמרנו לה מה מה ש' התוס' لكمן דף מ"ע ד"ה רבוצה דהא אמרנו א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דامرינו אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מקדש בע"ז דף נ"ד כנ"ז נמי במקדיש ותתיי לי שכונתי בדבר זה לדעת קדשו של התב"ש סוף סי' ה, - אמור מעתה דבפ' לולב הנזול דמייר מקרבן שמקריב הגזלו לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואין עלינו לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני עליו ע"י מעשה אבון דאייסור הקדש חל עליו ע"י מעשה אבל קרבן פסול הוא לפי שאיןו "מכם", וכן ב"קDDRSH AM OLALA KRBNO לעט גזול שפיר קאמר אי לפני יושל ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתו אמר רחמנא אלא קרא דאמ' כי קרבן מכם קסמא דמאי נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזינו לידע דגס אחר יושך דקנה באיש נמי פסול ומשום מצווה הבאה בעבירה אבל מאחר שמןעט גם לאחר יושך דפסול מצד שאיןו שלו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יושך גם הטעם דאיינו "מכם" לא עיי דחרי לאחר יושך מכם קריין ב"י דחרי איך יאוש וgam שניין רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקريب שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ"י האmittiy לפע"ד ובסוגי" דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמור וכל היכי דכתוב בהנאה גוריאות הוא והא כתיב און ובהנאה תושיע ד' וכו' ומשי הום און דבמה כהא בהנאה לחודיה - ונלפ"ע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "במה" מושאל על און מורה על פחיתות ושלמות המדרגה אלא דנקוטה רבתא איכה בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "במה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי" רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האין מן הבהמה דתורתה מכנהו להנאה והוא ממושעי ישראל דילמא מן הבהמה קאי למtar את עצמו כבמה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובמה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושימיין את עצם כבמה דלא נקל קרבן אלא מדכאי הרוח שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני התם און ובמה וכו' ר"ל לדלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבמה וכו' ר"ל לדלענין הבאת קרבן המודבר וכו' ר"ל דהאי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האון והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו עניין עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal באן בדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ושיל שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין כאן ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם מה"ת כתוב השם שמעתתא דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מחלב בהמה ואח'כ' נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן נמצאת באיסורי כרת ולא יכול מואהיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב' חטא ואונ'ג' דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצאה לפ"ז באיסורי דרבנן אבל שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהז' כי גם מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמורה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש' כ' הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>Dצדק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדק אם הוא מעשה אישור ולא אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר'ג' וכון דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולא אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדיק עבר תקופה על אליה עבירה בזדון הגם שרווח הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר'ג' ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר'י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר ועי' אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבירות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על האיה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמר "היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובל מניינו אתה ר'א ור'א גוזר וקבלו מניינו ופרש' ז"ל דבדורו של ר'מ ור'ג' לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר'א ור'א ה'י אפשר להם לפירוש עכ'ל ולפ'ע'ך קשה לומר דר'ג' גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבהו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאזירת ר'מ ור'ג' מפני שהחמון עם לא רצה לקבל הגירה מפני שקשה לפרש מהם. אבל לפע'ד נראה לויל' דברי ר'ש' ז"ל לומר דלא קובל הגירה מר'מ' ור'ג' מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביר/ar אין בגמ' דר'מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובא אתו מיעוטא, אבל ר'א ור'א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ'ה גזר עליהם כמו' שנזרו על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קובל מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה' מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר'ז ור'א איקלעו לפונדקן דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר'ז לא אכל ור'א אכל אל' ר'ז לר'א ולא חייש מор לתערובות דמאי אל' לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר'א כל צרכו ואח'כ' שאלו ר'ז שהרי אח'כ' קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר'ז עד שר'א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדקן פלא והפלא. אבל הנלפ'ע'ך דכדי שלא לביש' את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעת אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל וזה נכון מאד בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר'ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר'א למיכל אישורא והקשה הרראש יוסף הכה וכון לעיל גבי' הא דר'י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו אישורא

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתובות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפני שחוזדה מחלפת והוא הכא דלא לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי "ובמש' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם יותר דריש' לשיטת' דפרש הא דמתוך הש"ס התם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכ' חמימא ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימא כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדי' כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימא נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי' ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי' משנה דלעיל ואס' דגס בפונדקיות מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקיות בחד בבא ע"כ לומר דפונדקיות שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דין להחליף קריira בחומימא תעשה וכן חלוקם התנה לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצאה המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שלו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המנו העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי' קושי התוס' משבת דרכ' בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדלromo של המחדש אבל בדבר פשטוט לכל אין באש מושום נידולromo וכן שם בשבת שמיירי מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מאי לומר שהניחו כדי להתגדיר בו הבאים אחרים אבל הכא בכיתה נחש הניחות שעשה משה עפ"י ציווי השם וממש' במה שהתריר רב' בית שאן נגד המקובל עד עת' נ"א שמנה הא דכיתת נחש הניחות בהדי' שלשה דברים שעשה קשי' ולא מיחו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחוליך עלי' ודוק.

עמ' גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכו' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ול' נראה בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנק נחלקות לשישה סוגים اي' הקשה ומ' איכה מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בקושי' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעתי' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ובקשי' האחראונה שהקשה ודלמא נתנו עניינו בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נצムח לי' קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשmock ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מ' עליה של דמאי אלול ואו של טבל כפרש"י וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אלול ולא אדעתי' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול לצדק אם באמת מעשור היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הוה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדידי' אפשר דהפרשה בעי' ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתערובות דמאי ולאו אדעתי' וא"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שם' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מיד' דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדי' ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולכן כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ' גמר' ולחלופי לא חיישין והנתנו וכי הלב ארוי' הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מوتر כמש' כ' הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי' ש' ואני תמה על דבריו דאי' מה משני הש"ס התם כדקתני טעמא וכי' סכ' לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו' שיתקלקל הלחם עד שיצטרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק ואין בראש יוסף כאן אבל אני רואה דהראב"ד ע"כ ס"ל כהלב ארוי' שימוש שס על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואס' משום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקיות בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דברן אני ולא א宾ן, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עם אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה' ג' דחוזדה להחליף אבל מ"מ שרי' משום ס"ס כמש' כ' הרaab' ד' - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab' ד' דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן עכ' הר' הרaab' ד' ספק דמאי ומש' מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וצע'ג' לישב.

ובגונף דקדוקו של הלב ארוי' י"ל דשפир שייך הכל לא פי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמ' קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי' משליכי' כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחוש לחלופי כיון דלא גزو על חערובות דמאי ז' ב' ודוק.

עמ' ב' גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי' ז' לא דאייה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי' ש' במה שנדקק לתרץ, ולפע"ד רק' מ דין לאשה זו מסויעת לחברתה בטחינה דין פועל כי

וא"כ הוא מAMILא ליכא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי HISIDIYI ישמרו כמובן. ומעתה אומר אני DRPEFI" ברוב ענותנותו שלא רצה נגליות הדבר DCEDI שלא יכול היה הדבר בחמורו והשיב להם את חמורו שלא יכול דמייל לענין תלה הדבר בחמורו ותשוב להם מחומרה אונפשה היהת וכן משמע נמי מגמ' דילן שמביא דברי RFPI" שאמור עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותן טבל. הרי דתלה הדבר בחמורו שיש בו דעת ורצון ולא שעכבותו מלאכול ממשמי' מפני מעלת רבFI' וגם אמר שמאכליין אונן דמייל דמייל מפני רפהFI' ידעה שלא עשרו והוא דמייל. וכל זאת אמר רפהFI' בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמין בדעה יתרה שהחמורו אלא בשביבו עכבותו מלאכול דמייל נשלא יכול בו הצדיק ועושים ק"ו אם מאכילת אישור של בהמותו נשתרם הצדיק מכשFI' שלא יכול בעצמו דבר אישור. ולכן פרכינן שפיר דהא מאכליין את הבהמה דמייל וא"כ איין אכן שום מכשול בעובילו ודוק".

דף ח' ע"א גמר' אר"ז אמר שМОאל ליבן סכין ושות בשהיתתו כשרה והא איכה צדדין בה"ש מרוחה רוחות. וככתבו התוס' DEMACAN המשמע שאם ניקב השטן כנגד מה שחתט טרפה, כוונתם במה שככתבו " כנגד מה שחתט" דשלא כנגד מה שחתט פשיטה דטרפה דיש טרפות לחץ חיות ולא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא אותו הנקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיטה בפיסול אבל בניקב כנגד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיטה פסולה דהרי כן מבואר لكمן דף ל' ע"א דשחת בשנים ושלש מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למיטה אבל בשווה זה למעלה זה למשטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ נבלה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מ"מ טרפה מיהה הוה מושום דיש טרפות לחץ חיות ולא תאמר דוקא באבר אחר קמ"ל ר"ז דאפילו באוטו אבל עכמו הדין כן דעא"ג דLAGBI צירוף שחיטה הא נקב שנגנד מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם נעשה בסכין כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכין פגום מ"מ טרפה מיהה הוה, אלא דלפ"ז הוה מצין נקה"יו שיהי טרפה ולא נבלה ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל"ב ע"א מתני" ד אלו טרפות, אבל כד תדייק באמת מוקי בהכי ר"ל שם באמרו כאן שחתט במקומות חתק וכן שחתט שלא במקומות חתק דהינו הך דכל שלא משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ"ז ר"י דFLAGIG ומתרץ מתני" ד אלו טרפות שנשנית קודם חזרה ס"ל באמת דכל מעשה טרפות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרפות בעצמו דין נחרה עליו והוא שיטת הרמב"ם ז"ל דכל נקה"יו נבלה מקריב וכן הוא ברמב"ם לפי גירסת הטור ס"י ט' שנكب היה כנגד מה שחתט פסול השחיטה אבל הב"י הביא גירסה שרך טרפה. ולפ"ז ברור שגירסה מוטעת היא דלשית הרמב"ם אין במציאות שם טרפות על הושט ועל הקנה שהם מקום הנחרה ואם תרצה להבין הדבר על בורי עיין בדרכו لكمן בתוכה הסוגי' שם ובפתחה וירוח צמאונך.

עמוד זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והא איכה צדדין לפ' שיטות רשי"י لكمן שם בסוגי' דרא"ז לית לי' הא דיש טרפות לחץ חיות איך פריך כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והא איכה צדדין ובזוחק י"ל כיון דבשם שМОאל אמר המימרא ואנן פסקין דיש טרפות לחץ חיות שפיר פריך על שМОאל DEMISTAMA ה' סובר כהלה תא יש טרפות לחץ חיות ודוק".

עמוד יש להעיר bahwa עינינו דלקמן דף ל' מבואר דבשחת בשנים ושלשה מקומות דהינו בענין שוחטים ב' סכינים זה למעלה זה למיטה או שחתט מקצת הסימנים ופסק שחתט במ"א בלי שיעור שהי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד סי' כ"א וקשה לי כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהיינו שמניח לו המעשה כמוות שהיא גם מודה לו שיש ממש בדבר ללימוד ממנה הא חדש דין כפי הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו夷' שבר' את העלה שאכל בדבר זה התלו במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חבירו אם לא בחכמה נפלאה ורואה'ק והוא גואה ורמות רוח יתרה לסמוך על עצמו שיפה ירד לדעתו של ר"מ ומ"מ רב' שלא חש לקשי' ז' משום חז' מאן גברא רב' דקמסחיד עלה ופרש'י' ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר כי בדבר זה אין לסמוך אלא על אדם גדול רם ונשא - וכען זה מצין בגמ' דילן שמביא דברי RFPI' לא כיוון דעתה ולבסוף כיון דעתה ומשני חז' מאן גברא רב' דקמסחיד עלה הרי גם שם על המחשבה היה צריך לדון וקסמו עליו דירד לדקדק על מחשבתו משום דגברא רב' הוא - וראה זה כאן איך>Dקדק בעל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יהושע בן זריז בן חמיו של ר"מ לומר דבן הדור הוא כי אביו רוז' ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחתנתא קר"מ אדם גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר"מ שחכמה גדולה הייתה ולכן לא חיש רב' לקלב עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא זה להיעיד שלא נתן עניינו בעצם הדבר והכל בכך אחר וזה מסוג השלי' שהיה יכול להקשות ולא הקשה לנו אמר לנו שאין מתחיקין אותו מלשון זהוחה הלב וכפרשי' גאותך גרמה לך שלא הטית אוון וכי' שלא ירידת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עניינו וכו' ודוק' כי נכו' הוא מאד בס"ד.

עמ"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודאי עושה אל' אם אי אתה חולק גורני עלייך שלא יעבורי בך מיס לעולם - וש להעיר שלא השיב לו על טענותו שאני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנלפע' ז' הוא דבזה שאמר לו אם לאו גורני עלייך מצא תשובה נחרית לטענותו מפני שהבינו בשועשה רצון צדיק ג"כ עושה רצון קונו דכיוון שהצדיק גדול כ"כ עד שיוכל לגוזר על הננהר שלא יעבורי בו מים לעולם ומשום ותוצר אוור ויקים לך א"כ אם ישמע לו לפלוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו בדרכו ודוק'.

עמ"ש גמר' אר"ז כמה נפש גברא ממשה ושיתין רבעון דאו התם חד זימנה והכא תלטא - ולכאר' קשה טובא מנ"ל Adams משה היה צרך לבקווע הים שלש פעמים שלא הי' בכחו לגוזר כן עד שמחליט DRPEFI' הי' נפש זכותי יותר ממשה - ולכן נראה דמכאן יש סתירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוחה' שתכתב ז"ל, משה רבינו לא האמינו בו יישראל מפני האותות שעשה וכו' אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפני הចורך עשהם לא להביא ראי' על הנבואה ר' צרך להשקייע את המצריים קרע את הים וכו' והנה אנדרה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשוו כדי לחזק אמונה ישראל בד' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להציגם על אופנים טבעים וכן לזונם ולהש��ותם בili נס ואם נאמר כן יפה קאמו אלו היה ביד משה לבקווע את הים כמה פעמים בזה אחר זה היה עושה כדי להזק יותר אמונה העם דהרי גם עם עשת שקרוע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחק את האמונה אלא ודאי דלא נפש זכותיה יותר ודוק'.

עמ"ב תוכ' דה' הא איתמר, בירושלמי ובב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחמורה אונפשה עכ"ל לפע' ז' אין אכן פלוגתא בין הירושלמי לגמר' דין דLAGIG הירושלמי דמחמורה אונפשה היהת צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שככתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובעלם ושמועותד לעני רוכב על החמור דעל חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחמורה אונפשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימיר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה דכדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יimir ופסקיןן קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז珂שי עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבדה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו לצדדין אבל על הא חדודה קודם לליובנה לילכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטות רשי"ז ז"ל דמץ מפסיל במיעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך שחיטה אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ז י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז"ל. ועיין מש"כ אני בהזקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטעם אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ דין פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואינו אונגרת וא"כ מה בין עוף להמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשוט כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפ"י דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שמנגע לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת ורק באוטו משחו המשלים את הרוב ומחייבתי תיתני ניחוש דכשგיע לאוותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב ע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף להמה אפילו באיז הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחותך בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחותך בשער ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דאמרו בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ז ז"ל. ובabar עניין זה הכלocr.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנהנה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר איסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והוא בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מוה שהדם מתעשר ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחית אח"כ למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לסתן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצוי דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלחות והתחליל במ"א והאי מיעוט הנשחת על מעלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לסתן דף ל' יישוב נכו"ע ז"ז ודוק'.

הר"ז ז"ל המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הרשaws ז"ל בטума דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמוראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יimir פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הרשaws ז"ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת יודע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטוט אבל לא ניחא להני רашaws לומר דהני אמוראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשוע להזהר מירא הוא מוקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מימרא ביל' חולק ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאזר בהז.

ধהנה לסתן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז"ל כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אונגרת כולם פסולת השחיטה אבל היא חמורה אמוראי בתראי דלפני כן רק לכתה קפדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתה לא לדעת הרשב"א והר"ז ודעםם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכת דר"פ בדיקת הנרגשת רק לכתה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתה הוגם בדיעבד, דבידייעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז"ל כתוב בשם הראב"ד ז"ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתה לא ומ"ה אסיקנא דלכתה לזריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יimir הוא שא"י לומד לכתה מודיעיבך דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה עכ"ל ודבריו לאכורי' אינס מובנים איך למד ר' יimir לכתה מודיעיבך ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יimir הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניהו דלכתה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבודק בטופרא אחזודה יבודק גם הצדדין בהז. אבל הרמב"ם דס"ל אצרכת דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי הסכך חלק מכל וכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי שם א"כ און כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"פ משום דגム נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנטול ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משון הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותך והרי זה התיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשמי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבהמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דאע"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאוסר הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנאה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משום שגורם הנאה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאה אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו בד"ה מותר לשוחט, משבת דשות חייב משום שהוא מתקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנאה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חובל וublisher הנה המלאכות שביצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל וublisher ולמ"ד שם דודקן בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשבי כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של הבע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנאה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנאה שגורם הנאה מותרת איסור כל מעשה המגרע אתשווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוונו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנהה מע"ז לא חשוב כל מושג מה שקבעו יתר על תקוננו" משמע דמשום שמחשבין שכר נגד הפסד לא חשוב הנאה זהה ליתא דא"כ תקשה קושי' הירועות שלמה לאחרים ליתסר בהמה בריאה דחרי להם ליכא שום הפסד, אלא הטעם דכל שלא עבר בשעת מעשה איסור תורה לפי שאין במעשה ריבוי הנו שוב לא איסרו חז"ל הנאה שבא לאח"ז בהגמות מעשה זו.

אבל מה שיש להעיר הוא מה שהקשה הנאו הנ"ל ני' וכן הוא בלב אריה דבכל שחיטה כיוון דהתחיל לנקב את הושט ומכש"כ בשחט סי' אחד שוב הוה במסוכנת ואני רואוי לא חרישה ולא לנידך רק עומדת לאכילה וא"כ הסוף שחיטה תיקון בדור הוה אלא דבזה ייל' כמו שכ' הר"ן ז"ל כאן דזהה כמו מה ששמענו בע"ז דמה שמשביח בנביה פוגם בצל אבל הגאון הנ"ל הרבה בתימה דזה דעת הת"ק שם ע"ז מ"ח ע"א אבל ר' יוסי פליג ואיסור לזרע תחת האשרה וא"כ קsha טובא מה נтир לשוחט בריאה כיוון דסוף שחיטה תיקון גמור הוה, אבל חד מתלמידי חילק בסברא נcona

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנאה ממשית לנו"פ ומ"מ ילפיקנו מאו מכור לנכרי יותר הנאה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומכוnis את ההיתר תמורה הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנאה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה בנסיבות בבודו ומוראו אצל הבירות ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת אישור תורה הוה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחותה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנאה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכמו שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רך גורם הוה לאוטו ההנהה שנאהנה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחליפה על איסור תורה איסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאיסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחליפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. ולכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עולה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאיסר עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנאה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' בರ"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאיסר אף מדרבנן מה שנאהנה משכר מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקთני שם שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקთני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדיעד קתני אבל לתחילה גם שם איסר לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רציה אלא להוכיח דגורם הנאה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה החליפין וכיון דמושור מה"ת ניהו דשם איסר תכמים לתחילה לקדש בחליפין ובמכירה אבל כאו בינה ממלاكتו בי"ג לא עבר בחילופה ובמכירה הנאה שכר משלים רק לבסוף וא"כ אין כאו טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משלים רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאיסר אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ עלי"ע. ואתה לדעת שיש חילוק בין חילפי איסור הנאה להאיبشر של מסוכנת או בגד שנעשה ברכרו של ע"ז דבחיליפין לא איסרו אלא למחליף עצמו משום דرك הוא נהנה בהאי החליפה אבל לאחרינה לא איסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למיעילותה שוחרלו בערלה עי' חבירו כי מאיסורא אם יاقل מהני פירות נשארים ביד הנכרי היו מוכנים לפני אצל הנכרי כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ האי בשר והאי בגד דנשנה למעליות' של עטה עי' סכך ורכרו של ע"ז כל מי שנאהנה ממנו נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נכי הואArg בגד ברכר של ע"ז שלא עבד הנכרי שום איסור כי הוא לא נצטווח רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרבות ודאי דשי' האי בגד לישראל כי אין כאו מקום לאיסר הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכר וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאהה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכר של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל התם דהתקיון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבו.

והנה הא דחקשו דסגי בעניצה כפי המבואר מתריצם קאי למד' דביה' ש צונן וא'כ' קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם בעניצה לא עבי וכדליך וחלכתא בענן וע'ז' הי' להם לתרצ' דהשי' רצה' לתרץ אפלו למ'ז' ביה'ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח'כ' האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק ב' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד'ה' וחלכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא'כ' הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא בעניצה.

בא"ז ותימא דמשמע הכא דבעי ליובו וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ'יל' לד' דבקושי' הריאונה דתסאי בעניצה לא הקדימו האי דמשמע הכא דבעי ליובו וכו' ולמה הוצרכו כאן להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היטב - דהנה הרשב' א' ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש'ס בדיני הגעה ובלאו שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך דוקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ז משום שמנוניות דאייסורה דنبולות דnbulo בsicin עכ'יל' הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסוק لكمון בסוגי' דרביצה דעא'פ' שאין אדם אסור דבר שאין שלו א'פ' בשחתה במתה חבירו לע'ז' לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה במתה חבירו לע'ז' דליך שום איסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשי' ע'ז'. ולזה כיו'ן רשי' בamarro דעכ'פ' איך מאש נבלות אפלו אם נוקמי בשחתה במתה חבירו לע'ז' עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש'ס מוקי בסיכון דפסק ב' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחתה במתה חבירו. אלא דאי אני אומר דאפלו בהמתה חבירו שלא אסור בהמתה מושום דאי'א דש'ש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להשבען לא שייך לומר שלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות י'ל דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע'ז' לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה הבמה תקרובות לעכו'ם וא'כ' מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר הבמה להעשות עמה תקרובות זהה דבר נכון לפע'ז' עיין לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק'ח ס'א עיין סברא ז'.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיטת מסוכנת מצד מצאות לאו להנות ניתנו וזה שגיאה דאפלו נחירה במסוכנת מתיקן מקרי אדם לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכלבים ועיין בפ'ת סי' יוז' אות א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר במתה בריאה לשוחט בסיכון של ע'א' ולא נctrיך השלcta דמי שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתהלה כדי להשליך אח'כ' דמי הנאת הסיכון לים המלח וצ'ע' עכט.

תוס' דיה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע'ז' וכו' דבעניצה בקרע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיות על מה מתרץ בהדחה דעל מה שתרץ שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ' בהדחה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'ל'adam בחודש ממש מוקי כמו אמר דבאמת דפסח ב' גוזא לא קשה מהא דע'ז' דסגי בעניצה דהרי רוצה

דשאני הכא דכל התקון נצחים מן הקלקל דאליל לא הוה מתחילה החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל התם דהתקיון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבו.

רש'י ד'ה' ותיפוק לי' עע'פ' שהוא מקלקל אסור לחותך משום שמנוניות וכו' עכ'ל', המהרש'א ז'ל' הרגיש שיש לדקדק למה נקט רשי' מוחתק מירמא דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המירמא דר'ג', והנראה לפע'ד דרש'י ז'ל' בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מצי מקשה דלכארוי' מה פריך וזה סתם סכך של עכו'ם אינו ב'י' ואפלו נאמר דבסיכון העומד לתקרובות בשער לא שייך לומר סתם אב'י' הלא אפשר עכ'פ' לאוקמי באינו ב'י' ואי משום שומן שקורוש עע'פ' אפשר בקיינוע והדחה וצ'ל' דמ'ג'ם גס אב'י' אסור לכתהלה אלא דהמרש'ל כתוב דמוית על סמך שיקלפנו אח'כ' וא'כ' לא פריך מיד עין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סיכון לקלוף החתיכות בשער שחתך בסיכון של ע'א' יחוון מיד בהאי סיכון ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דל'ל' لكن פריך שפיר ותפ'ל' משום שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך שיקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ז משום שמנוניות דאייסורה דnbulo בsicin עכ'ל' הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסוק لكمון בסוגי' דרביצה דעא'פ' שאין אדם אסור דבר שאין שלו א'פ' בשחתה במתה חבירו לע'ז' לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה במתה חבירו לע'ז' דליך שום איסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשי' ע'ז'. ולזה כיו'ן רשי' בamarro דעכ'פ' איך מאש נבלות אפלו אם נוקמי בשחתה במתה חבירו לע'ז' עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש'ס מוקי בסיכון דפסק ב' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחתה במתה חבירו. אלא דאי אני אומר דאפלו בהמתה חבירו שלא אסור בהמתה מושום דאי'א דש'ש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להשבען לא שייך לומר שלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות י'ל דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע'ז' לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה הבמה תקרובות לעכו'ם וא'כ' מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר הבמה להעשות עמה תקרובות זהה דבר אכן לפע'ז' עיין סברא ז'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר במתה בריאה לשוחט בסיכון של ע'א' ולא נctrיך השלcta דמי שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתהלה כדי להשליך אח'כ' דמי הנאת הסיכון לים המלח וצ'ע' עכט.

תוס' דיה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע'ז' וכו' דבעניצה בקרע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיות על מה מתרץ בהדחה דעל מה שתרץ שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ' בהדחה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'ל' adam בחודש ממש מוקי כמו אמר דבאמת דפסח ב' גוזא לא קשה מהא דע'ז' דסגי בעניצה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחייב פסולה וכנהירה נידונית כאשר העיד ר' ישבב בשם ר' יהושע ליקמן ל"ב ע"א במשנה שם, וכן י"ל"ד משלו המאמר עצמו דקאמר שהי"ד דרשת וכו' שהם פסולין השחיטה שהוא השילות ולא קאמר הלכות שחיטה בابت אחת בהלכה והבאה בגלי בסימנים שאינם עקרוניים ולרש"י בחיתוך ולא בקיימה ובמקומות הסימנים ולאՓקי לעלה או למטה מהן והחילוק שבין לשנה דקרה ולשנה דהלקה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דקרה מדבר בלשון החלה "ושחת" וכל שרוב הסימנים שחויטים צאננו ידי "ושחת" אבל ההלכה מדברת בלשון שלילה „שהי" דרשת וכו' לבן כל שקרין ב' שעשה או דרס ואפלו במקצת הרי עשה מעשה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דהמאמר הלאה מדבר מפסולין שחיטה במקצת הסימנים דהרי הש"ס פריך מאי קמ"ל כלחו תנינו ומשני לא צריכא שחתת פנינו ב' וג' פעמים וחט שפיר קמ"ל כיון דלא גמר זימני דשהה ודרס ולא ידע ופה מדיק זאת מודקאמר „כל טבח שאינו ידע" ולא קאמר סתם "כל שאינו ידע" משמע דמתbatch הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו שחתת שפיר מדבר ומ"מ חישין זימני דשלא מdeadע אירע לו דרך מקה דשהה ודרס, ולא קאמר דלמא כיון שהה ודרס כיון דלא ידע מושם דרשו, דליה ידע ההלכה אבל מקרה ידע דכתיב וחתת בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משכחה ולא בדרשה וכן ע"י אין לחוש אבל חישין דairע לו במקה דשהה" או דרשת וזו ע"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי עלי"י יידע את את וכmesh"כ הרשב"א ז"ל דאפייל מלמדינו אותו אח"כ וושאlein אותו אם לא עשה את מה להא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי עלי"י ואפשר אירע לו ולא אעדתי" ואם דרס מכל וכל ולא משך הסיכון כדרכו תמיד או פסק בין סימן לסייען לשחות ודאיה הוה ידע להיעיד כמובן - הרי לך מבורר דהלהות שחיטה קרי לי מה שאירע לו במקצת הסימנים אבל רוב השחיטה הייתה בהקשר - וההלכה זו נעלמה גם מר"ע גודל התנאים עד שקאמר ליקמן במשנה דשחת סימן אחד וAKER או דרס סימן השני אין אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הודה לקבלת ר' ישקב, וכאשר מסיק שם בסוגי, המשנה דallow טרופות נשנה כר"ע קודם זהורה וכאשר תראה מתוך חדשונו כמה וכמה משניות במש' זו כולן נשנו כר"ע קודם זהורה דין דאין בפיסול במקצת מעשה נבלה וכן האי בריתיא דרבבי ליקמן שלאמנה הני ה' הלכות שחיטה קודם חזרת ר"ע נשנית וכאשר באיתרי בדף ל"ב בסוגי" שם האי והודה לו ר"ע ניתוסף לשמה אחורי מות רביעי עיי"ש. והדברים ארוכים ובפתיחה תמצאים בארכוה ותבקשים ממש והענין כדאי שתשחה עלי עד שת לעמוד על אמרתו ודוק.

על"ש גמר' כולחו תנינהו ופרש"י ז"ל בפ' השוחט תנן לכולחו וכוי' שחיתת והתייא את הראש בב"א שלא הוליך והביא הינו דרשת שחט את הושט ופסק את הגיגרת הינו יעקור וכוי' עכ"ל וכל הרואה ישותום שambilא על דרשת סיפא דמתני שחט והתייא את הראש דקנתני בה דצהרה ביש בסיכון כמלא ב' צוארין וסמק אדיוקא, היא אין בו פסולה, והניח מהבהיא רישא דמשנה דמפורש התיא את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחת את הושט וכוי' בפ' ב' ההניח משנה דבפרק קמא דקנתני חוץ ממגן קציר והגירה מפי שהן חונקי. אבל כבר כתבו לנו דהני הלכות שחיטה דקאמר הכא היא בשחתת כהונת ורקע במקצת הס"י עשה שני פסולים וזה הנה פסולי שחיטה כי הוא מקרה מלא וחתת ולא ועיקור וקערע ולכן רשי"ל להביא הני משניות דקנתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיkor נמי פסול.

אבל התוס' לא ניחה להו בזה והקשו על פרש"י דעיקור הינו הא דעתנן שחט את הושט ופסק את הגיגרת ז"ל ותימא דין זה

שתמשו לשחות ולחתוך בשר מלעהميد בסיכון דפסק ב' גוזא דוקא. ועוד נלפע"ד דבלא"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר הינו שליבנה באור דעינו ברשב"א ז"ל שכט דסגי בהגעה ולא דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחא דמלטא קאמר כן וא"כ א"א לתרץ בזה האי בחדשה דקאמר מבון עיין בלב אר"י ודוק.

ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים לא ידעתاي איך נעשה הסיכון בזה ממשי ע"ז כי זה מקרי ממשי דמשמי כי הcorrת עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נאסרין כמו שכי רשי"ל הכא דלכ"ע ממשי עכו"ם בעינן עד שייעבדו ואיך יאסר הסיכון מושום שימוש העצים שהם גופן עיון לא נאסרו. ויע' וכעת לא פניתי לעין ולא באתי רק לעורר את המעיין.

דפ' ט' ע"א אדר"י א"ש כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול משחטוונו ואלו הון הלכות שחיטה שהי"ו וכוי' מדקאמר הלו הלו שחיטה ולא קאמר דיני שחיטה מוכחת דהני היללמ"ס הם וכן אמרו בפי ליקמן ריש השוחט,ותו שהי"ו וכוי' מנ"ל גמר' וכוי' ופרש"י היללמ"ס אלא שכט דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו כגון דרשת דאמרין לקמן וחתת ומשך, והיללמ"ס אשרא קאי וכן כתוב הרשב"א ומה שכתוב רש"י ז"ל בגו"ן דרשת מושום דגם עיקור דסיכון פגומה מפורש כמו דרשת וכמו דקנתני ליקמן במשנה דחוץ מגיל קציר והגירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין חותכין אלא קורעין עכ"ל והוא אומר גם אין מפורשים דקן שהי" ממעוט מושחת דאמרו ליקמן ל' דושחת ילפין מחוץ שחוט לשונים דבעינו מפורעת ובלולכה ולא בדרשה וא"כ ה'ה' דבעינו בחוד זימנא כחץ ולא בהפסק שהי"ו ואין להקשות דא"כ נימא דבעינו דוקא בהולכה כחץ ולא בהולכה והבהא ע"ז נשיב דין זה קושי' ד蹊ך מה שמסתבר נמעט כי ע"ז הלכה לחוד בכל עשה גיסטרא שהוא ממעט מושחת ממש"כ רש"י ז"ל בראש השוחט וע"י"ש בחודשון, ואיך ממעט הלכה והבהא ונצטרך דוקא הלכה לחוד, חלדה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונת בלי דרשת והי" כשחלד הסיכון תחת העור והוא מלטה שחחו מיעיד עלי' והגרמא הלא שחיטה בסימנים בעין וכmesh"כ הרמב"ז עה"ת דמלת וחתת היא חתיכת סימני הצואר וא"כ דמליקה דבעינו ממול עורף ולא זה סימנים וליקמן דפ' כתבתית צואר נגד מול עורף וכן עיקור עורף, דעינו דלעומת זה בשחתה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה"ג כתבו הרשאונים דסימן השםוט א"א לשחות כהונת בלי דרשת ושהי" וא"כ קsha טובא האי היללמ"ס למאי אתה, ופלא תראה כי ליקמן כח" ע"א דעתני רבי אומר כאשר צויתך מלמד שצטווה משה על השוט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיטה דהכא אין זכר למו ופרש"י פ' שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלל ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בהמה ורובי של אחד כמוות בתיבת כאשר עיי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת למזה השמייט רב' הני חמשה הלכות שחיטה ומהנה ושת וקנה בעוף אחד ובבהמה שניים ורובי של אחד כמוות שלן הני לא כאר' לאו דיני שחיטה לחוד המה אלא גם הלכות נחירה כי הלא לדעת רשי"י ותוס' גם בנחירה בעין סמנים מבואר בכמה מקומות במס' ז' וא"כ צרך רק בקיור אני מגלת לך סוד עניין זה והוא:

דהני הלכות שחיטה דקאמר הינו במקצת הסימנים וא"פ שרוב הסימנים נשחותים בהקשר וזאת לא נשמע מן וחתת דפסול וכאשר נbaar בדיבורים הבאים לדלאו הולא הולכת הינו מציין להכשיר דרשת או שהה במקצת הושט שאפלו טרפה לא יהיה כי וחתת קרינו ב' כל שרוב הסימנים נשחותים אבל הולכת אתה דאיילו בשחת

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור שהי' אלא דסכך'ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהי' כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהי' כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא ברירתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בברירתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי ברירתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הברירתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבתא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי'.

ד') כאשר מסיק דעתה חכם אמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ' שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור שהי' בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו כמשתומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מותוק הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהךך יישוכן האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה Adams רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרכ' יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרכ' שיבודק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכ'ו"ע עכ"ל והטו"ז הרוגש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدل'י דאפשר רואה שנשחטו רובן יכול לסמן אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראי' ונכוון להعبر ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב אמר הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מותוק דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"י Adams ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרכ' יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפלא עניין כי לפי שיטתו צרכ'ין לפרש מירמא דשモאל דקאי סמכין ארבוב פעמים שחת ספרי ממשום דזהה רובה דתלי' במעשה והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרא ולהבדיל בין הטעמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רבו"ו והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ואיפלו לדעת התוס' דמה"ת יש לסழק על רוב פעמים שחת ספרי

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל' דמיירי שחתוט בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכ' עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"ג כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי' דר"ג דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שייך זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהה הוה עי"ו באזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנסתה הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה ליadam ננייה להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ו עיקור או פסיקה לא שייך למנות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגרגרת מירוי דלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיפסל ואיפלו לדעת רשי' דקמפרש האיבער דשחה במיועט סי' דלקמן על מיועט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה הולכת על סכין פגומה בגרגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמ"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג דלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה אלא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיך לה"ש אע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפניו בספר החחות. אולם זאת שכתבנו בגראת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה אלא חניקה. גם לא היה כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דודאי כעוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהගים שליש אמצעי ושחט שני שלישיים כשרה ובתוס' שם ע"ב ד"ה שחת ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא דכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי' מצטרף נמי אל מעשה הטרפנות וכן בשחט שני שלישיים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעין זה ארוכות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ' שיבודק בסימנים לאחר שחיטה ע"י עד במתניתא תנא נבליה ומטמא בשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורהDK מיסמך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבמהה בחיה בחזקת אישור עומדת עד שידעך לך במהה נשחטה ולולי' דמסתפניא היטי מגיה ב' של במהה בכ' ולגרוס כמה נשחטה وكאי על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במהה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה' וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמכין ארבוב פעמים שחת ספרי ממשום דזהה רובה דתלי' במעשה והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרא ולהבדיל בין הטעמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברש"י שם צ"ל בין חמוץ לפיה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רבו"ו והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ואיפלו לדעת התוס' דמה"ת יש לסזק על רוב פעמים שחת ספרי

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכאר' נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני וב' ממה ש' בתחילת דחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז' ו'יל מ"ס בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה השותה, וכיון דבחזקת שאינה שחיטה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ'ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד הוויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רשי' זיל' בדרכ' פלפל הנרגוג בינו עפ' מה שראיתין לקודש זקנ' מ'אוח'ג רעה'א זיל' בהגחותיו לוי'ד סי' כ"ז, שרצה ליישב קושי התוס' על רשי' דאישור אבמה"ח בלאה הרי היל' לו, וכותב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ'פ' הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדידן דיל' הא דר' דרייה לאחר שחיטתה הקנה, כאמור דמנח בדיקולי, ב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנח בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מודיע שלא שחיטה כראוי, והבהמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי'ש ולפ' אmortiyitic דכל זאת שי'ך בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק'ai ה' חזקת אבמה"ח, דרייה אי לא נשחת רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר' דקיי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והוכחה לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של' ובחדשי' لكمן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכו שאין כאן שום סתירה בדברי רשי' זיל' - כי מה שפי' רשי' זיל' מ"ס דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו עניין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזוחת, אבל רשי' כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחצתה שלא נשחתה, פלוגתת רשי' ותוס' בזה הוא כאשר אבל דעתינו חזקה דילפין لكمן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכומות שהיא מתחלה, אמרין שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהי'ה, וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק שנתהדר סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ' ש"י המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב בעמד הישן שלא נשחתה ע"פ' שהוא מותה לפניו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא קלוא לא עשה, אז שפיר אסורה ומטמא לנבלה - וכן להיפך למשל אם אנו דינן על הولد אם הוא בכור, לא מצינו למימור דמוקמין האי ולד על חזקת שאינה קודש בבכורה מפני שבudgingה במאי אמה לא היה בה קדשות בכור, כן גם עתה לאחר שכבר יצא לאור העולם, דרייה הסיבות אינם שוות דבمعنى אמה אין בולד קדשות בכור מפני שפרט רחם בעין ואם נחייב את השם זה דאיינה קדוש גם לאחר הלידה, צריכין לחודש סיבה חדשה דהינו שלפני ולד זה כבר היה פטור רחם ע"י לידה קדومة, וכן בחזקה לאו להחייב את השם קתניין עליה, אלא להחייב המעד שכבר יצא כדי להחייב את השם הישן.

ודבריהם שכותבי למדתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל'

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח'כ, אבל בסתם שחיטותינו איןנו כן כי מלוכלך היב"ש בربורי הדם והרבה פעמים לא נשחתו قولן רק רובן שכן קאמר בסתם דחטבה צרייך לבדוק ולא יסмоך על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוך על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צרייך אם באמת ראה בשעת שחיטה שטח שנטח הרוב וכון למדיוני מלשון הרמב"ס זיל' שכתב 'כל טבח צרייך שיבדק בס' לאחר שחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפילו היה השוחט זעיר ומהיר' עכ'ל הזחבות הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצרייך בדיקה לאחר שחיטה דוקא ולא סגי במו שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמיינים אפילו השוחט זעיר ומהיר, ר'יל שלא נסמוך דרוב פעמים שחיט שפיר, וא"כ דמייר' דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה נשחטו قولן או רובן, יותר רבודתא הול'יל דאפילו ראה בשעת שחיטה נשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ס זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר'ש' כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ס עפ' שיטתו, בהא דצרייך להראות סכינו לחכם הוא משוע לתא דאייסור, וכתבנו כבר למעלה לאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ' שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח איינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צריכא הרבה ישוב הדעת ומתיונות ומינה דה'ה בכל דבר הצריך הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, ופראשי' لكمן מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' כגון מקיפין בריאה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא"כ ה'ה בשחיטה מצומצמת שקשה להעמיד על הבירור אם נשחת רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דאמר ר'י' כדי ביקור חכם וקאי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם אייא בא בסתם שחיטות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייא רוב הנרא לאיענים, וע' פריך אח'כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיירי המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע' ה'ה היבא ברירתא חד אמר טרפה וחד תנא נבלת, ומהאי ברייתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דושMAL שזו אוצרכתא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר היל'יל, דלחבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחת חציו של קנה לנשחתו רבו, הרי דמשחיטה מצומצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחת רובה או רק חי'ו, וא"כ קאמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר באבר בסmock' במיירא דר'ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודק ולא לסמוך ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ס ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבנו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר'ה קמייפילנו וכוי' מר סבר בחזקת אישור קיימת והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רשי' זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רשי' זיל' בזה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קוצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אחזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעת דברי, שבחזקה לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבה חדשה להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעומם מחזקינו את השם הישן אפילו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש ברכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברה לא נסתלק עכ"פ שנטהר באפר הפרה, מושום דשما הפרה טרפה היהת ולהיפך לא נחזק שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשחטה" אלא דבחיה עכ"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשחטה" כל שלא נשחטה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחטה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שווה לא נחזק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירוש"י זיל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהוגן אנו מוקמינו את הבהמה בחזקת שלא נשחטה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהוגן, ומילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחטה שוה בשניים, אבל איידך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דעתן השם מחזקינו ולא הסיבה שלא נשחטה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעליה בחיה מחזקינו, שגם עתה אסורה כבחללה, ובזה י"ל או דסובר כתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דaina זבוחה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', ולכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת איסור ולגביה טומאה מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמ"ג אי לא נשחטה קרואו הרני נבלה ואי נשחטה קרואו הרני זו מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובא בוגם פסחים דר' י', בשני ב"א שהלכו בשני שビルין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמ"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א זיל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעומם מחזקין השם, אבל המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה זבוחה ומקרה דזוחבת דאיתא למתוצה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה דשנה נמי מחזקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דומוקמין בחזקת שאינו קדוש ברכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפניהם להזקota כללו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה לנו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבלה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת אח דמלילא נעשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירה ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשות'א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניינו נגעה, لكن קם דיון של הפלתי במקומו דוגם נקה'ו'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניינו בסוגיות הבאות בס"ד וד"ו'ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחדושי ק"ז בעחתת"ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רוב אלא דחא מלטה דאלין בתר חזקה ורובה אית' בכמה משניות וברירות ולא צרכין בו לא דרא"ה אבל ר"ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שיודע לך בימה נשחתה ולעליל כתבנו דה' ראוי להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכוון דבריו להא דספרא דדרש להבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רובו של קנה אלא דקשה מאד לשולח יד בלישנא דגמ' ובערט שא' צרכין להגיה גם תיבת נשחתה לשלק אותן ה"ה וגם קsha וכי ר"ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז'ל להכניס חדושים דינים ולהסミニים לקרא וכן חדושים דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר"ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה اي שחט רובה או חז'י דומוקמין בחזקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר"ה מוסיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דינו דלקמן דפליג בזה עם חברו ר'ח' דהנשחת בחזקת ראי' ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת למור לחשיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והיינו צרכין למור התשא הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכו בדקוק גודל קאמר עד שיודע לך במה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח' באמת מכך ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור"ה פועל אפיו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודע לך במה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז'ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ'כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניינו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכ'כ יצא מן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במוח או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הקשרות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוג' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר"ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחריר בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכו בדקוק אמר במה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"י זאב ולא"מ או ע"י קוץ וחולי ומחייבים וקרי לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח'ם לא מקרי טרפה.

חוර לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השתה הוא דזרה, דהרי לפנין מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתא והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת"ס ז'ל י"ד סי' ז' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלטי בס' ל"ג, דספק נקה'ו'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ'ל דחו דבריו ע"י הרשות'א הנ'ל, דכוון דלאהני נשחת היה חזקה שאם עשה בה מעשה השחיטה כהונון תתנכר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהחזקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשות'א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל שלא כרשב'א.

והנה השב שמעתא שמעתא ה' פ"ז הרגיש בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחט את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואני יודע אם קודם או לאחר שחיטה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשות'א דלעולם Dunn על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר' ז' ז'ל ריש א"ט, דשומות בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דא"א דשחט שפיר משום תנעות הסימנים וא"כ בספק שמטה אכן ספק בגוף מעשה השחיטה אי נעשה כהונון, ואני דומה לספק נקה'ו'ו דין אין לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דבנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד בטבילה, ואם הסcin פגום לא שחתט אלא קרע, וכמ"כ רשי' לcumן י"ד ד"ה שמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרו אמר וזבחת עכ"ל, אלא אני רואה דבל זל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמטה שהקשה הוא ז'ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשות'א, כי אפיו נניח שבכל הני אכן ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק אפשר לנו אם נעמיד המקוה והגוף והסcin בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה'י בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - וממש'כ' במקואה ספיק גוף גוגם שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעתא לסבירת הרשות'א שנראה בעינוי מוכחת, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל תאסרנה מספק, וכן פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח'ם מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרהך להיתר ולמצוות ע"י מיטתת בעלה ואין דומה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

ראשות הרבים לילוף מסוטה לטהර ומוגה"כ, אבל ברה"י טמא הכל ספקות דעתם באיסורין דאלין בחו לקולא - וזה ש' רשי"ד"ה הלכתא גמairy לה מסוטה, אז"ל "דרשה"ר ספק טהhor ווגה"כ הוא דהא ברה"י לחומרא אלין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיאל שם יubar עכל - ועינן בח' רשב"א שמיישב בה לאבוי מהיכי תיתי לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיון דחיזין דטומאה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבה לפי פ"ז, וכי לית לי" דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקי, הנה קושי"ז היא דוגמת קושי" התוס' בד"ה התר מס' שני נזירים, דמשס מוכח דאפיילו דבר שאין למדוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתי ולהקל, תלינו, אין כאן ראי' זיל לא עין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודוז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהcharsו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שני הסימנים דאל"כ רב"א לסתון כ"ח ע"א דעתך זיל בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי' לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעכבר בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטותי' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן לסתון כ"ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתני שם ודוז"ק.

ע"ב גמור' אל רבע מא"ש ספק סכתנא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבוי ולא שאני בין איסורה לסכתנא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי' ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברנו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי' זיל וכאשר גם הרשב"א זיל מפרש בן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבוי ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדיין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבוי הא דספק טומאה ברה"ר טהhor, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברא"ה ונסאר רה"ר^{לענין} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל ברא"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה באיסורי דיליכא חילוק רשותות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההJECTATA אתה

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שמא במקומות נקב לשון הגמ' ממשמע לי' דהazzab נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש בן, דא"כ איזה ריעוטא אייכא ומיש מלתננייה דהרי הazzab ודאי נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמיירי אפיילו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרינו נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ידי' דטבחא, אך אמר שם בגמ' כי היכי דתלינו באזב, ואי דבזאב דזקא במקומות שניים תלינו, אין כאן ראי' זיל לא עין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי' אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודוז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהcharsו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שניים שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלא אי לכתלה בעין שניים, אז שפיר י"ל דראוי' לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעכבר בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי' לשחיטה, ولكن רק רשי' לשיטותי' דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שניים סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן לסתון כ"ע"ב רשי' ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתני שם ודוז"ק.

ע"ב גמור' אל רבע מא"ש ספק סכתנא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבוי ולא שאני בין איסורה לסכתנא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי' ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברנו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי' זיל וכאשר גם הרשב"א זיל מפרש בן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבוי ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדיין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבוי הא דספק טומאה ברה"ר טהhor, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברא"ה ונסאר רה"ר^{לענין} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל ברא"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה באיסורי דיליכא חילוק רשותות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דהJECTATA אתה

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר בשם עיי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה ריש ספרו עיי"ש היטב, ובער אני ולא א宾 פלייגי בכל ספק ואפילו בתולדה עיי"ש היטב, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' אפילו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ולכן שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וזה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפילו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הגנו הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבאר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ידי' קמשתלים דהא עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפינן רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהא שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפילו אם נדוח דטרפה מבוטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחס טרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרופות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחזה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטroppות שיטנס בעולם וזאת ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלזין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטroppות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגנו בעל שב שמעתתא אייך שהוא בדבר פשוט זה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טroppות, אנו חווישין שמא האי פרה היא חד מאותן טroppות שיצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דברי כתבנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלועם לא שייך חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינן לעליו לא שייך לאוקמי חזקה, ולכן אם נאמר דהאי פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטroppות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענין חזקת ח' דגברא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג ויוצא מחזקת חיוטי', ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקת

חי, אבל איש דעתמא שאינו יודע אליו לא שייך להעמידו על חזקת חי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני' שהקשה השב שמעתתא על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אשם תלוי ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתה חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הגנו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמוון, דאפילו סובר דבחתיכה אחת נמי חיב אשם הלא כאן הוא ספק במרקלה דומויר לדעת הרשב"א - עכטד"ק - וגם בזה שגה הגנו במחכ"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודיעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שchip ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד דהו דוקא לר"ש דאית דספק במרקלה יחשב, אכן כtabנו לעלה דהו דוקא כמאן דלייא דמי, אבל ל"י דחזקה דהשתאות כנגד חזקה דמעיקרא כמוון דלייא דמי, אבל הכא דלא שייך כלל חזקה דמעיקרא כמוון שכtabנו, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אשם תלוי - אדם לא תאמיר כן אלא דגם שם שייך חזקה דמעיקרא תקשה לכ"ע אייך מביא אשם תלוי כיון חזקה דמעיקרא מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שייך חזקה דמעיקרא לומר ביאה היהת קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמוון במרקוה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבע מקוםין אחזהה, עג' דאיתרעד ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתאות לפין, אבל במקומות דנולד ריעותא לא שייך לאוקמי אחזהה, דזה ליתא אלא דל"ש, ובכל מקום מוקמיין אחזהה, הון נגד חזקה דהשתאות והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבאר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבעא מפ' שני נזירים דמשם מוכחים דאפילו ספק דליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזהת טרחה, ואיך קאמר כאן דהלהcta גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, וכו' ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולתמה, חדא, דלמה להם האי אריכות מפ' שני נזירים, ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית לי' לרבעא דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקי' באו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצינן, במשניות ובריתות דמקומין אחזהה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא אמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי מלטה אחזקה, ז"ל, "בהרבה מקומות סמכי לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהלהcta איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמרנו בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן הלהcta אפילו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכריך הלהcta במקומות דליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטם די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתליכן בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן אחזהה ואפילו מה שאינו דומה לסוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתליכן בתר חזקה

אסור מה"ת, אלא דבמקרים חזקה נעמיד על חזקה אפילו איתילך ריעוטא, אלא דבאיילך ריעוטא בבהמה מחייבים בה אيكا פלוגתא ועיין בהז בסוגי" דישב לו קוץ בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הרשא יוסף ז"ל דלעומם כבר ידעו כאן דמקומינוacha, ומה שרצה רבא לאסור הוא רק מדרבנן, וכמו בסכתנא דמחמרין, ולאזה הקשה לוABI מס' ט' ברה"ר דמתהרין אפילו מדרבנן, וע"כ דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכתנא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי, דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורה החמירו בספקו אף במקום חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזכיר כלל דריש"ו ותוס' ורש"א פירושו הסוגי' באופן אחר - ולפי פירוש הרשא יוסף אפשר דפסקין כרבא להחמיר מדרבנן בספק במקום חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתו דחמיר דחמירא סכתנא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא החמירו בספק במקום חזקה לא איפרך, דבסכתנא מחמרין אף נגד רוב וחזקת, אבל בבא צאב ונטול ב"מ דליקא רק רובה לחודא מחמרין, ועיין בהז בסוף סוגי' דרוב בראש יוסף ובפר"ח סי' ק"ז ודו"ק.

ע"ב גמר' מתיב ר' שימי שרצ בפי חולדה וכו' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספיקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשאול, ויש לישב דרבא דס' ל"כל ספק מה"ת להחמיר ע"כ דהילכתא דסוטה רק להקל ATA אריה"ר ולא להחמיר אריה", וכפרשי"י "דברה"י להחמיר כבשר ואסורי שבתורה, ולכן ידע אכן בו דעת לשאול ואני דומה לסוטה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספיקו להחמיר ע"ז קמשני דהילכתא אתה גם על רה"י לkolא דכל ס"ט ברה"י דוקא בשדומה לסוטה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דת��רמושם דאיינה דומה לסוטה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשאול לאין בו צrisk הסבר, דודאי הא מלטה בסברא תל"י וכמש"כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעינן תנאי דומי' דגבוג"ר, דזוקא בדמיון דאית ב"י סברא מדמין, דאל"כ נימא דוקא בקרע מהני תנאי וכדומה עיישי', וכן הכא ע"כ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשאול דאל"כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפע"ד בסברא דהא מלטה, דכל שיש בו דעת לשאול, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק כספק מחייבת חסרון ידיעה שלא מצפין לס"ס וה"ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום דכל מלטה דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א"א לומר דה"ה בשאר ס"ט בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא"כ אין כאן ספק, נשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרין דעת"פ בעין ד א"מ באמצע שיחי' במציאות לידע והוא דומי' דסוטה דאם היא או הוא מודיעם, טמאה ודאי ואני שותה ודוק.

תנוס' דהה התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נזירים וכו' ואכתי Mai Tiraץ, דהשתא הוה לי' ס"ט ברה"י והוה לי' ודאי טמא וכו' עכ"ל וקשה לי' טובא, דהה התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דעתה מביבין שניהם קרבן תורה, וכיון דיכולים לברר ע"י תנאי וסגי בקרוב אחד, ומה יביאו שנייהם קרבן טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, אי רה"ר הוה, כייאו שנייהם קרבן תורה, והא אפשר לברר ע"י קרבן

לא בעינשן דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין הא תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירוץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדוֹל נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבה חזקה, ע"כ מושום דפשיטה לחו דהסוגי' דהכא אליל בהו"א דעתין לא ידעתן חזקה מקרה, דלפי סברתם דוגם במקום דאיילך ריעוטא שייך לאוקמי חזקה, גם לאביי חזקה, ספק, כיון דaicaca כאן חזקה כשרות, אלא ודאי דכל האי פלפולה אזלי, קודם שמסיק דאלילן בתר חזקה וילפין זאת מנגע, ולכנן גם לרבה ל"ק, דחשיב לאביי דאסורה מטומאה א"א למילך מושום דההש להביא ראי' מס' ט' ברה"ר להתר האי ספק, קווין דaicaca כאן חזקה כשרות, אבל נתקשה להו דלפאי דלרבעה אתא ההלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה אריה"ר ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס"ט ברה"ר, דכל שאינה דומה לסוטה ספקו טמא אפילו אيكا חזקה, דאל"כ הילכתא למאי ATA, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נזירים, להקשות מושם דוקא דמי"רו מס' ט' ברה"ר ומורה הע"ז דאין למדוד זאת מושם דומה"ט לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' ליל חזקה וכקושי' הרשב"א - והמהרים ראה מקצתו ולא כלו.

ובזה מתיב ג"כ קושי' חומרה שהקשה הפי' ז"ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפילו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקתו טהרה, והקשה הוא ז"ל והא ע"כ הילכתא ATA לטהר אפילו ליכא חזקה דאל"כ הילכתא לטהר במקום חזקה למה לי, וכמש"כ התוס', אבל לפי האמור ניחא, דהלא באיה הילכתא יש לפנינו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה"ר אפילו במקומות דליך חזקה ואז הוא גזה"כ בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהילכתא ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסוטה טמא ע"פ דaicaca חזקה, ואז הילכתא ATA להחמיר, והרי כל בידינו בכל הדרשות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכנן שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקת תורה, מהיכי תיתני נוקמי הילכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצין לאוקמי הילכתא להחמיר דבסטהה ברה"ר לא נתהר אלא דומי' דסוטה. אבל איינו דומה לסטהה אפילו איפלו נגד חזקת תורה - ע"ז מתרצים דוגם בסוטה כיון דקינא לה ונסתרה איתרע חזקה, ר"ל ניהו דברה"ר אין סתירה מ"מ כתבו התוס' נדה דבלילה ואפללה גס ברה"ר ג"כ קטת סתירה, ולכאורה' אין זה מספיק דכיוון דס"כ אין אין סתירה גמורה איך נילוף לטהר ברה"ר ס"ט בדליך חזקה כלל, אבל לפי האמור, הכى מתפרש תירוץ התוס', דכיוון דבסטה ברה"ר ג"כ איתרע קטת חזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הילכתא להקל ברה"ר אפילו בדליך חזקה כלל מלוקמי הילכתא להחמיר איפלו בדaicaca חזקה, דבר שגム בסוטה ליתא, וזה ברור ונכוון בפי' דבריה התוס'.

ומעתה נבון היטב מה לא הlk הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דהכא אליל בהו"א קודם DIDUIN חזקה מקרה, מושום דס' ל"כל ספק במרקחה מותר מה"ת, וא"כ בمسקנא מה נעשה עם הילכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דכל ספק במרקחה אלילן לkolא איפלו ליכא חזקה.

נמצא לפי האמור, דלדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה

הפסד בגופו ונשנותו, לא רק מצד דבר אמיירא דרומנא אלא מצד טבע הענין, וא"כ למה לא ניחוש באיסור כמו בסכינה, וכן מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין אין בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמיירא דרומנא ועיין אריכות בזה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משחיתת כתוי עי"ש ודוק.

ע"ש גמרא אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפיקו שיבר בה עצמות כל הימים כלו פסולה חיישנן שמא בעור נגמה, ו/or"ח אמר כשרה שמא בעצם נגמה - הא דקאמר "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" כדרכו בכ"מ דפליגנו תנאים או אמראים, משום דעתך פלוגתמתם בלא שיבר בה עצמות, כי אם או מכשיך ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נגמה, אבל ר"ה מוסיף מدل"י אפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכח מدل"א כולל האי,, אפיקו שיבר בה עצמות" בראש המאמר ולומר "השותט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שישבר בה עצמות" וכוי מכלל דינדו פלוגתמתם אף בלא שיבר בה עצמות ו/or"ח מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח"ר רש"ב"א זיל, ולכן להורות ע"ז קאמרו "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" דלא תינא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיך, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מחולק ותולה להקל דשما בעצם המפרקת נגמה.

אלא דלכאורי ר"ש"י זיל לא פירש בן שחרי כתוב בהא דר"ח שמא בעצם נגמה, "בעצם שיבר בה" - אבל כד נדייק ע"כ ר"ש"י זיל רק בהוו"א מפרש בן דהרי בגמ' למון, והלcta כותוי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בלא שיבר ו/or"ח תולה להקל בעצם המפרקת, אלא דבש"ד לא נחית לדדק בדבורי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הגמ' לקמן פריך, אי בלא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימא בעצם המפרקת איפנס, הרי DSTMS גמר"ה הי' סובר מתחלה, דשما בעצם נגמה דקאמר ר"ח, עצמות שיבר בה אמור. ועיין בהגהות מהרש"ש זיל שימוש לשון שמא דקאמר, וכן משמע מהא דמפresher טעמא דפלוגתמת וקאמרו בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פונס, עור ספק פונס, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שיבר בה קאי, די אמפרקת איקי קאמר דודאי פונס, דודאי לייכא מ"ד דמפרקת בגיןעה בעלמא פונס ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהא הס"ד כיון דבאמת לית הלכתא קר"ח בהא דתולה במפרקת, ומה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומשום דעתם דרך שיבירה ודאי פונס.

אבל הט אנק ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנפולות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלאה"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ו/or"ח, אבל בנאבד הסכין ללא בדיקה שלآخر שחיטה, בזה איקא פלוגתא ברשונים, אי גם בזה פליגו ר"ה ו/or"ח, דעת הרמב"ן זיל דר"ח דפושל בנמצאת פגומה אחר שישבר בה עצמות, ה"ה דפושל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פונס וא"כ אין לפנינו שום ריעוטה ומה שפושל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתת גוף הסימנים, עד שאבד חזקתו חזקת בזוק, והבדיקה שלאל"ש היא חווית המעבדת אף בדיעד, ומה שיקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלתא דלא שכחיה היא, ומה מאי מושב בזה מה שדקדקנו למעלה שלא כלל ר"ה הא דшибר, בריש דבורי, משום דאי תשקה שישבר בה עצמות ודאי

טומאה על תנאי, זה לק"מadam מדיניא שניהם טהורין, לא נהיב קרben טומאה ולמנות עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כМОבן, אבל להיפך אם כראה"י דניין ומיטמאן שניהם, ניהו דצרכין למנות לשינויים עוד שלשים דטהרה, אבל שעניהם יביאו קרבענות טומאה מההיכי תתי, כיון דבחד על תנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכי וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדחה וכי' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהר העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, י"ל בפשיותם משום דמשם אין מוכח דתלין באדם טהור אלא לפי פירוש ר"ת, דרוב מטפחים עבישה קאי אבל לפירוש"י שם דروب מטפחים באשפה לא מيري כללizia, אבל בלא"ה נמי נחיא דלא הביאו הא דר"מ משום דתלון קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפחים בעיטה, נctrur וודיעות דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכך עכ' הרשב"א בתו"ה בריש הלכ' שחיטה דרובה מוציאין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעוט אינס מומחין ג"כ לפעמים שוחטין שפיר, וא"כ הכא במייעוט זה לא חייש להסמכיו אל החיקה וכיון דבלא"ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקושיתם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוקן צ"ל בהאי דיסטי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדת לשותות פ"י בקי' וכי' הרי נועשת בהם מלאכה וכי' קשה לפירושן, וכי מה מלאכה שייכא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת ר"ש"י זיל לפ"ה הרא"ש דההש הדעת עכ"פ מקרי, ומש"ה ציין ר"ש"י מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בששלק בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבורי, דרש"י לאו דזוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פסולת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מירוי, די לאחר קידוש טומאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מירוי לאחר קידוש דלמה יפסלו ביכולה חולדת לשותות, דהא משום מלאכה והן משום מים חיים לא שיד אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמו, וזאת פועל בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה תל בלילה וכו', א"ג לפי שפטל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין במחרש"א ועיין בלב ארוי' שכ' דגס ר"ש"י סובר די' ליכא למייחש חולדת, לא טומאה איכא ולא פסולת, דהינו באופןן דלא שכחו חולדות אבל שאר שרצים איכא עי"ש היטב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת ר"ש"י יהיו כוונת הבריתא, די ליכא למיחס לחולדת אפיקו טמא נמי הוה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהםTEL בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדת, דבשלא מא ביכולה חולדת לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמא נמי הוה, אבל האי דיריד עליהםTEL, הינו באין יכולת חולדת לשותות, וא"כ טומאה נמי הוה וצע"ג לפ"ע"ד על רבינו המהרש"א זיל שהעלים עיניוizia וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג יונ"ד ע"א גמר, ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעם דהא מלטא כתוב האוון בעל שב שמעתא דבאסירא כיון דהתורה היראה הספק, לא עבד מידי אפיקו אי קמי' שמי' גלייא דאסירא אכל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתתק, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין עכ' יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתירה השומן, כי מסתמא נצחה להעbor איזה

על חזותו, וכמש"כ לעיל סברא זו. אבל באמות קשה להשתמש בסברא זו כאן, דא"כ במקואה נמי נימא דין הנידון על המקואה שהוא באלה חסר לפניו אלא על הטעמה, וכך לא נעמיד המקואה על חזותו דעתיקרא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגום, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעו לפניינו מספקין שמא בעור נפוגם, ואפיו שיבר בה עצמות, ודודאי ר"ה לא יחולק לומר עצם איינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה הא סיון בענין זה, לב"מ שהחזר זאב בנקבים גם שלא במקומות שנייו דאע"פ שהזאב ודאי מנكب בשינויו, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שנייו ריעוטה עד שציריך לומר דבהתמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לומר נשחתה הותרה וכמבואר בגמ' לעיל, וא"כ הכא ג"כ הנני הרבה פגימות שב██סין, אין מוכרים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעוטה איכא, וחוזקת היתר ליכא, דהרי אנו דין ע"י הא ריעוטה על השחיטה עצמה, שכן קאמר ר"ה דפסולה, שמא בעור נפוגמה אלא דלפ"ז צ"ל דaic בא██cin גם פגימה דקה, אדם רק פגימות גסות, שאין בכך העור לעשותם, הרי הנה כמו נקבים שב██סין שניו של האב, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה וכמש"כ לעילו, ור"ח מכשיר דאיימת בעצם המפרקת איפגס לדידי עצם המפרקת יותר עלול לפגום מעור لكن תלין במצוין ובס"ד דاعצם שיבר בה קאי נמי ניחא לישנא דשמא דקאמר, מושם DAGGIM דקה קאי דאפשר שנעשה ע"י עור, ורק הפגימות הגסות שבזה מהות בטח מן העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעלול יותר לפגום מעור ותلين במצוין. ולפ"ז לר"ח גם באב לא בעין טעמא נשחתה בחזקת היתר עומדת, אלא מושם DAGILO שלא במקומות שנייו קרוב יותר לתלות בזאב מלומר שנטרפה מחיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במה שעסוק באותו מין כל היום, מלומר שנדק בז קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו חיצחה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח הא קושי מוכחה הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעוטא, אלא דגס ר"ח מודה דריעוטא מקרי, ובזאב דוקא מושם דבחזקת היתר עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, מושם דבחזקת טומאה עומדת, אבל חידש לו דהכה קיל מושם ד██cin איתרעו בהמה לא איתרעו, וכאשר אבאר לפניינו סברא זו, וכן נדרחה הריעוטה מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבהתמה, ומיליא דבاهאי מסקנא פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה במפרקת מושם חזקת הסcin, אלא דלקמן איכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמכשיר אף בל שיבר, מושם דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול לפגום יותר מן העור, אבל במע"מ לא הוה תלין לקולא לסיכון על חזקת הסcin, וככלעל דפליגו בזה אובי ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחיזה במקומות ריעוטא, אבל אידך אבע"א דר"ח כולל מוגרות תלין בעצם המפרקת בתירiyata, סובר דגס בספק השkol יש לסמוך אחיזה דעתיקרא ולומר דלבסוף איפגס, ומה שתבו התוס' דברראשונות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, דאי כר"ח ולאכשו כי בתירiyata תבעי בדיקה לחכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשתי לעיל, אדם כאבע"א קמא דר"ח גם بلا שיבר כשר מושם דעתם המפרקת נמי עלול יותר לפגום מעור, אז איכא לר"ח חומרא מה

עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דין בנאבד אבל עתה דקאמר נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפיו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו حق.

ועוד אני אומר דבאה דນמצאת פגומה דקאמר, אפיו לא הי מוסיף האי אפיו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, יש בעסקין דגס נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דນמצאת פגומה בפגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספר שחיות, אדם נמצא פגימה גסה לאחר שחיתה כשרה, מושם DAGGIM בזו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא חיישין לה ואמרין דבעצם המפרקת נעשה, וא"כ ר"ה רק לרוחא דמלטה הויסי האי אפיו שיבר, דלא תדוחק לומר דນמצאת פגומה דוקא בפגימה דקה קامر שאפשר להעור לשעותה, אלא אפיו בפגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומשום דכל שחתק העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, שכן פסולה ואל תקsha דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אחת שיחתוק בה העור והשני ישוחות בה הסימנים דכיוון בדיקת הסcin שלאחר שחיתה מעכבות, ניחוש דלמא מישתלי ולא יבודוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השוחוט אם מומחה, ודאי לאו מלטה הוא דכל שחוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשכחיה, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכתב בראש הסוגי שני טעמים להתריר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin דחזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin איכא חזקת איסור דבהתמה, הלא הבבמה שחותה לפניך. ובמחייב"ת זה ליתא אדם נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעו לפניך, דהרי חתק בה עור, כי הא דהרי חזקת הסcin איתרעו לפניך נמי הכוונה דעתשה מעשה שאפשר לסליק האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דין, דשמא איפגס הסcin השמי ש"כ הגאון, והוא דבנאבד הסcin איכא ס"ס שמא לא איפגס כלל, ואם איפגס שמא במפרקת איפגס, וזה טעות נגלה במחכ"ת, דהרי מיד כשחתק העור נתעורר הספק שמא נפוגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסליק ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואני ראייה לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקשה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמר לকמן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחדא, כמוון כר"ה ולפסולי קמייתא דאי כר"ח ולאכשו כי בתירiyata לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקsha תבעי בדיקה לחכם, כיון דלדיידי אבד לסcin חזקת שרורות וצריכה בדיקה לאחר שחיתה לעכובי, איך ישוחות את השמי בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס מושם קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהני בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון דבין הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמה גדולה.

שיעור הרשב"א והרא"ש ז"ל דר"ה דוקאBNמצאת פגומה קאמר, אבל נאבד הסcin גם לר"ה מודה דכשורה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיועטא כמוון דליתא ולא מצרפיין לחזקת איסור דבהתמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל. והנה לפע"ד לא הי צריך לומר דהאי מיעוט עור פוגם אינו מיעוט גמור, דאפיו זה מיעוט כשר מיעוטים, אין להקשوت, לימה סכום מיעוט לחזקת איסור דבהתמה, דהא כמו כן איכא חזקת בדוק ד██cin ומוקמיין חזקה לחדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמוון, אם לא שיאמר דסובר הרא"ש כיון דה██cin נאבד גם בל"ה אין אנו דין על הסcin לא שייך להעמיד הסcin

דוחזה דהשתא עומד נגד חזקה דמעיקרא, ניהו דגאה"כ הוא ליל בתר דמעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקול דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא זאמר לקמן מכדי מיתלי תלין, ותלין במפרקה בתיריאת, הא כן ספק השוקול הו, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש עולול יותר לפוגם בתיריאת משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחוק את הסcin במפרקה כדי שלא יגום הסcin.

הת'' השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבהמה, אבל הכוונה, דאיפלו אי פוגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, לאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, וכתו בדשתא אתה שפיר דפרק בתר הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', ועיין ב מהרש"א מ"ש דנחיה לחו טפי לפ"י הא תירוצא מבתיירוץ קמא, ועיין ב מהר"ם, ועדין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לת' קמא טעמא דר"ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התירוצים הקודמים אנו צריכין לומר בטעה דר"ח, או משום דמקומין הסcin בחזקתו דמעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם במפרקה מבעור, כדי שלא תקשה לך ממקואה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל ועלה דשם איכא ג"כ חזקה דמעיקרא דה"ר אויל לטבילה, שהרי לא הי' חישין שמא הבים שטופ איזה חיצזה מגוףו, ולא ירי' יש בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חזץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מיטמאן אותו, ולכן הוצרך עוד לחלק ולומר דכאן קיל גופא נמצאה הריעוטא, אבל לא איתרעו, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אנו צריכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יקשה ממקואה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעו ולא הנטבל, וא"כ קשה כאשר מתרצה לא לאויל ספק שהה וספק דרס, כמה פריך ומ"ש, דאיפלו אם נפרש ספק שהה ודרס, הוא באופן דקרויב יותר להיתר מלאייסור, מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דaicא סברת סcin איתרעו ולא הבהמה, אשר בהז מחילק בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי תי' השילשי שמספרש סcin איתרעו, דהו ס"ס שוב אינו צריכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה דמעיקרא כיון דמספקינו על שתי הסיבות שלפנינו, דהינו חתיכת העור ונגעת המפרקה, עי' איזה מהם נעשה, וגם הספק שkol כי אין לתלות יותר במפרקה מבעור, ובכל זאת מתיר ר"ח משום דהו ס"ס וא"כ בספק לשם ספק דרס, דע"כ נמי מה"ת בעין לרבות אותם משום דaicא כעין ס"ס חדא דרוב פעמים שחייב שפיר ומסתבר לומר דעתה כמו כן, ועוד דאיפלו שהה ודרס למלא מקום דaina פסולת כמו בחצי קנה או במעות בתרא, או דלא שהה כשייר, דאל"כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה ודרס, עי' משני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכואן בנוף החיטה, והגמ שכתבו דין חילוק בין איתרעת הסcin לבהמה, ייל דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל וعلا אין חילוק, אבל לנבי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא בסcin לריעוטא דבהמה, דבסcin בספק הראשון אם ה" פגום מתחילה או לא, אין חזקת אישור דבהמה מעידה דפוגם ה', משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטרוף, משא"כ בספק שהה ודרס ספק ראשון אי שחת כמו שריגלו או שינה כאן, חזקת אישור דבהמה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת טומאה נגד הני הענין לנשחת אל הסcin, איזה להסמיד חזקת אבל בשיטתה דין ענין לנשחת אל הסcin, איזה להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד,

דילתה לר"ה, דלר"ה ע"כ עצם המפרקה בדרך הולכה אין עולל לפוגם יותר מעור, אך נאמר גם לדידי' עולל יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקומות דליך נשחתה בחזקת היתר מטרפין, מה רובותא איכא בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפגימות דקות מירוי, דבגימות כבר כתבנו לעיל לדיננו כנאביד הסcin, אשר גם לר"ה כשר, וא"כ איזה רובותא יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקה, דהרי לגבי פגימה דקה אדרבה איכא סברא לומר דבשבירת עצם אין עולל לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר"ה עצם המפרקה שהו רך אינו עולל לפוגם וכמו עור, ולכן איכא רובותא בשיבר בה עצמות, דעת"פ גם פגימה דקה עולל יותר להעשות עי' שבירת עצם מעי' עור או מפרקה הרך, וא"כ לר"ה גם בשחיתות רבות שנגע במפרקה ונאביד הסcin כשרות דכמו דעור אין פוגם. כך מפרקה - אבל ר"ח דקאמר בנמצאת פוגמה כשרה, יותר תלין במפרקה מבעור, נצחת חומרא בנאביד הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נגעת המפרקה כלו אסורת, וכך רק לר"ח קשה תבעי בדיקה לחכם ואכשורי בתיריאת, אבל לר"ה דלא חייש למפרקה יותר מבעור לא בעי בדיקה רק לפטולי קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתרעי וכו' יתבאר בדיור הסמוך ודוק'.

תוס' דה סcin איתרעי בהמה לא איתרעה הקשו ממקואה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מיטמאין הטהרות שנعوا על גביו, ולא אמרין המקוה איתרעו והאדם לא איתרעו, ותירצ'ו ג' תירוצים ואבארם אחד אחד.

ת'' הראשון, סברת סcin איתרעד, ולא הבהמה היא, דחזקת אישור דבהמה לא מצי מעיד על הסcin שנפוגם, כי רק דרך הזדמנות באו הבהמה והסcin יחד, ולכן אנו דינן על הסcin בלי התיחסות להנשחת, וכל שהסcin יצא בחזקת השירות, מילא נגררת הנשחת אריהה וכשר, משא"כ בטבל ועלה דהריונות באנטבל נולד, אע"פ שהי' בחזקת רואי' לטבילה, מ"מ כל שנותער הספק עי' שנמצא עליו דבר חזץ, לא מצין להזכיר את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת רואי' לטבילה, באשר עמודת הנגדה חזקת טומאות - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקואה על חזקתו דמעיקרא, ולומר השטה הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב'כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם ה' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואני ספק מוציא מידי' ודאי, ולפי תירוץ זה, אע"פ שרעיותה דסcin ספק השוקול, דאין מפרקה עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לקולא מלחמת חזקת סcin לומר דלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבהמה לא מעלה ולא מוריד, דגנרד הנשחת אחר הסcin, וכן גראה מפי רשי' דלקמן, דה' מכדי מתלי תלין שכ' וא"ל "דהא ודאי נגעת סcin במפרקה לא פגמה טפי מוער שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לקולא וכו' עכ'ל.

הת' השני סברת ר"ח דתולה במפרקה להקל אינה, מצד חזקה דמעיקרא דסcin דלא שייך במקום דaicא לפנינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והmprקה, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגנע, או שנאמור דבזמן קצר כזה, בין חתיכת העור לנגעת המפרקה, לא שייך לאוקמי אדמעיקרא, אבל טעמו דר"ח משום דעור אין עולל לפוגם כמו מפרקה, لكن תלין במצו אלא בטבל וعلا דaicא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת טומאה דאין ענין לנשחת אל הסcin, איזה להסמיד חזקת אבל בשיטתה דין ענין לנשחת אל הסcin, איזה להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימת העור - אולם במקואה שנמדד,

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרייעותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר"ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותי, אלא כר"ח דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכס נגע, כיוון דaicא תרתי לטיבותא הר' הנגע חסר לפניך וחזקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר"ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות רק מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממקוואות טma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על החיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרاش יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד"ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרתי לריעותא לא הוה רק ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה"כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא להכ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירות להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה רק ספק, עד שכתב עליו ה"כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה"כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין דנאבדו הינו נגנו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף בזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואית דשאני טומאה דספק קודאי והא ה"כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר"ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב בזה, כי הוא כתוב שם בפירוש דאן האי סברא סclin איתרעה לית לנו כלל, והכל תלוי רק בחסר ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, איל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן "איל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכדומה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאLIN בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' אמר לעיל גבי מירא דר"ה, מדלא אמר נשחתה הותרה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתרילד בה ריעותא, דהכא דכוותי, אם ה' אומר "איל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו "איל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ"י דברי הגמ', דאמור בטעמא דר"ח סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, דכביר כתבנו למלعلا דבזמןא פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו באריות, דפוגמה הרואו' ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפוגמה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, "דושחתתם בזה" דבторה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרכ המשכח ולא דרכ קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפוגמה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשויה כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר"ח שם דקאמר, מניין לבודיקת סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי בזה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתא ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר"ל, דניינו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה פסולתו ודיי לא איתרעה ונחתת כהונן, אלא דמ"מ בסclin ודאי פוגמה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכון פריך ומ"ש, אדם החמירו בספק סclin כו, ע"ז שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחמירו גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איכא שיינוי בಗוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שיינוי אין להחמיר כל כך נלפע"ד. ודוק' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד"ה התם תרתי לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בנגע מיטמאין הנכס לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכס, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרכ' להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דיי משומש לדילא בנגע טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דבגע נגד חזקת טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכס, ונטהר אותו, כיוון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס התsha, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד"ה אדנפיך, שהקשה ג"כ למה לא יהי עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מהרמ"ל לא נירה לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקה איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגעם שם.

ומה שנראה לפע"ד הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר"ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפין חזקה, וכאבי דאחורי הדלת מאי אייכא למימר, וע"ז השיב ראב"י דלעולס "ל" דלא מנגע ילפין חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בלי לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער"ד נכו פירוש הסוגי ואעפ"ר שהראשונים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגר בו ודוק".

תונס' ד"ה ודילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטע ואולף "ל" רב"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רק מגע אדם מיררי, ואולי לא ילפין נגע בתים מגע אדם, ע"ז הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עניין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش ישוף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עניין ואפילו וכו' ולכאר' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר"י בנדזה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרת הכהן נתמוא, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמוא הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדזה דא"י דכלים המונחים בקרקע נתמוא ע"י ספק מגע שraz שביד האדם, כי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמאו הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אטמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומהא קשה דהך מלטה דמי למקוה שנמדד וכו' וזה נ hollow דשבקין חזקת נגע ואזילין בתור גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה והיה תרתי במקום חדא ותוי' כיוון דrangle העי hei שלם פ"א כבר יצא מחייב חזקתו, ומ"מ הקשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מחייב טהרה דגבrai, מזה מוכח דפליג על הא מחייב טהרתו דה"ה דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמוציארין למפרע מה שחייב דה"ה דאושרין הכלים, ונמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהורות שנעו על גביו למפרע טמאות, דהינו תרומה ששנשתמשה בכלים שנובלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחרי האדם והכלים שובלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט ששות, נגררו אחרי הבשר שנתבשלה בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הווה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהרה ונכ儒家 לחסרו הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחרי הבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

"רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כשאמיר "דאoki מלטא אחזקה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת ילפין מנגע וכמש"כ התוס' דאפיקו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגו שיצא דרך אחורי דקחוי ל"י - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזיר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראי' הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' איז לאופקי הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש" ד"ה יכול, יהיו רשות לך לבתו ולחוור ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין ב מהרשב"א שכ' דיבין בראשית דלא לך לבתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומיררי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומיש"כ דברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני רב"י כגו דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו דקימי דרא דגברי, או כגו דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מיררי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהי' שס עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי' הש"ס על רב"י, די לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם ההසגר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך לבתו ולסגור משם, אלא דרך בעמדו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עבד ילק' משם ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכב האי ראי', דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי' שיעורא, כמש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזקה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתור חזקה וליכא קפidea לך לבתו ולסגור משם, אלא משום שהי', וע"ז מתרץ רב"י דלעולס איכא למימר דלא אזילין בתור חזקה, ומ"מ א"א לפреш הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגברי, אלא דמש"כ מהרשב"א, מושם דלישנא דברייתא וע"כ לפרש כן, די כמש"כ מהרשב"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' ליל', דודאי מיררי גם לסגור מביתו קשה טובא דהא רב"י איננו חולק על גוף דין דחזקה, שהוא מהללמ"ס אלא דלא יליף מנגע וכמש"כ מהרשב"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטה בתור חזקה لكن קאמיר סטם, דאפיקו לך לבתו ויסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ', דשמא אי לאו דיעלן מהלכה דאזילין בתור חזקה הוה מפרשיןadam הלך לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר"ץ ואין אחד מהם העלה באה דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' ליל'adam רק מהלכה ידען חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי הנגרו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ דברי הריטב"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרטא בדבר, פליגו על דטו"ז, ליטתא וכאר אבר באזה בס"ד, ובתוך דברי פליגו על רשות פיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנימיד הבית בחזקת טהרטו הקדומית.

ואולם בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לתרץ ר"ח דעתך לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שייך אלא במקומות דלולי ריעوتא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר"ח דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, וכאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו נגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נקי חזקת טהרה דגברא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכמו שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר"ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הון שאהבית טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כך יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיთילד ריעותא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוו"ק.

תנוס' דהא אלא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואני לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' והקשחה הראש יוסף בדיבור הקדום, אחזקי' adam הי' הנגע גדול וכו' והקשחה הרה"י טמא ולא מוקמיין דהא גופה קשי', כיון דספק טומאה הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה, ותוי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ויפה דחחה הלב ארוי' תירוץ זה, דא"כ קשה להיפק דאי' ספקו טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעולם - ועוד הלא כבר כתבנו, דבית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך ספק השkol אלין בס"ט ברה"ר לחומר וכמו בסוטה דע"י מקרה שאירע נולד לנו הספק דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה נגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבותם דבריהם ראייתי כאן, כי לא ירד לעומק הענין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע הי' הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להאומר, דניינו דאי' בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחשר עוד קודם השוגר ומילא החלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הוא, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה בעינינו החלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפיין חזקת טמאתו לחזקה דהשתאות ע"פ שכבר החלנו לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראשות יוסף דהתוס' פליגו על דטו"ז, ליטתא וכאר אבר באזה בס"ד, ובתוך דברי פליגו על רשות פיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' ונימיד הבית בחזקת טהרטו הקדומית.

ותחללה נברדר דברי הריטב"א שהם דברי הריטב"א لكمן בפ' כסוי הדם, שכטב דטהרות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקווה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מריד לשנות את דינם, והסבירו לכארור' מבוארת דנוין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהרות שנעשו ע"ג עדין שום شيء עם הני הנטבלים, והחלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתאות עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהרות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו לעוד שלומות המקוה בזמנן שלא הי' להני טהרות שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האיסברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דנוין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתאות אומרת שנטבתה מידי אחורי המדידה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסורה, ואני לפינן מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נטרם בתוכו טהורים, וזה באמת סברת ר"ח דקאמר סכין איתרעני בהמה לא איתרעני דס"ל דהבהמה נגררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השטא הוא דאיתרעני ממי לא נגרר הנשחתה בה אחורי הסכין, אלא דנוין קר"ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתאות, וא"כ לית לנו האיסברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטהרות לא מהני להעיד על שלומות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחזקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידוע ושאנו דנוין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידוע, שהוא לפניו כל שאנו נגע דנטבל לא דבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצא פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נשורה המקוה כיון דהשתאות בכוכב"כ הסכין פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השטא נפגמה ונחסר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה נגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפיקו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין אוורוב בהמות כשרות, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבוי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס' ט"ר ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסרו הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבאו, וכן נגד חזקת איסור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומא בלי בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין אוורוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי, דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נהממי ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורין להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי כי שם לויל דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שרין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרטת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לייכא בקטן וקטנה שום מצוה, דשמא הוא סריס או היא איילנות, איך ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורין קאמר הרמב"ס דספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא זיל נסמן סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כ"ט דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתרת הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נגע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצה נמי כן מתפרש, ודאי מצה אכול, אבל בספק מצה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודאי אמר רחמנא, עיין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכן בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיקר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דרשו המקראות, כאשר הראות זאת בנסיבות אין מספר, גם במס' ז, ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מtos' פסחים ט' ע"א ד"ה ואת"ל, שכתו בת"י האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דאלכין לחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, משום ד"א לדzon על שתי ספקות אחת, וכאשר דניין על ספק הראשון אמרין ודאי ולהחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכהג"וו, שפיר אזליכן לקולא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא דחזקה דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שוב ראיתי כי הראש ישך בעצמו לקמן ב"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף דף י"א ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב"ש חתן סופר לדודי הגאון זיל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורגה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עומדת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, משום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאoki מלטה אחזקה, משום דرك דחזקה דאיתרעו קמבעי לי, ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחשׂו דין זה ואע"פ שהוא דאוריתא, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקה נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה ב חזקת היתר עומדת וכו', דהינו מכח רוב בהמות מאמרו, וכדאמר לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא כשרות וכדאמר לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, משום דלא ידע רשי' זיל איך נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפיקו באיתילד ריעוטא אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא אמר הא ליישנא, מנא הא מלטה דאוקמינן על הרוב, דלישמעו מני' דקאי אדר"ה, דאפיקו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקה, קמבעי א羅ב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה ליישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ברובא דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמת פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשוו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דחאה מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא זיל דא"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגמ', דמן"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ז מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין דיו וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמת מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמן"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפיקו בנסיבות דאיתילד ריעוטא, וממילא ניחא ליישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאיתא קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמת מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

ומעתה נשוב למה שהתחלנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטנה דפיגו בהן ר"מ ורבנו, Adams לא נדעRob מקרה דחשי כודאי, אלא י"ה דינו כספק שמותר בכ"ת, מ"מ עשה דמצות ביום ע"כ ליתא בקען וקטנה דשמא הוא סריס או היא א"לנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מיד ודי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי לדעת הרמב"ס דכל הספקות מיותרות, וביקע רוב מבן"ל מקרה דהוה כודאי וכנ"ל, וע"ז קמתמה,ala כתוב אחר ריבים להטות וכיוון Dunn עפ"י Rob סנהדרין אפילו להרוג את הנפש, ע"כ Dror כודאי לכל מיל, וע"ז משיב Droba דאייטי קמן לא קמבעי לי, נקט גם ט' חניות, ע"ג דבאייסוין גם ספק מותר ולמה לי Rob, דשאני בשר, ספק משוחטה או מנבללה, דאייכא נמי חזקת אישור דאיינא זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א ד"ה אחר הרוב, גם בט' חניות אייכא על בשער הנמצא חזקת אישור שאינא זבוחה - והדין עם וכמו שהארכנו למעלה דברבר שאנו Dunn שייך לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מבנים, - אבל על רובה דליתא קמן וכגון קטע וקטנה קמבעי לי וכמו שביארנו לעלעה, Dollei Krar Dror כודאי איך נאמר DIDOR במקום אישור כרת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הביא כל הנני לפוטות, מקרבותנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלה, דbullet hei המוצה, Ai לאו Dror כודאי, Ai אמרה תורה תקיים המוצה רק בספק DSM טרפה הוה, Ach"c lif' ממכה או"א ומרוץ ועדים זוממין, דbullet hei Ai Dror רק ספקאה הוה, Aiict צotta הדרורה להרוג את הנפש על הספק, ור' Ai אמר דעתיא משחיטה עצמה דامر רחמנא שוחט וליכול, ולהוש דלמא במקום נקב קשיט.

הנה גם היא יפותא ניחא לדעת הרמב"ס דכל נקה"ו נבלה, ואין שחיטה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהתורה התיירה, כלו הרי אייכא חזקת אישור דאיינא זבוחה, ועליך להביא Rai' שנייה, ממש"כ הפלטי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקיتي דברו לעיל וכן נהרא שדעת הרמב"ס נמי כן הוא, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היבט.

ע"ש גמר' כי קמבעי לו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי כ' רשות' י"ל דהדר מחילוק זה והכל נלמד מקרה אחר ריבים להטות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיינ' ובין רובה דליתא קמן, ומה לי ט' חניות דאמרין על בשער הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמר כן על בהמות דעלמא שרובם כשרות, דהאי עולה אני מקריב, או האי קטן וקטנה שאני דן עליהם פירושו מרובה דעלמא ולא ממייעוטם, ועין בהגחות ר"צ חיוט שנטעורה בה ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג ז"ל בפתחה לטעורות חקירה א', מניה לנו כלל גדול דכל שלא היה האיסור וההיתר ניכר מعلوم, לא שייך ב' ביטול חד בתاري, כי על כל חד וחדא אני דין שמא הו טרפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוו"ד בס"י ק"ח סק"ה, והביא Rai' נפלאה מהא דפרק ל�מן, ור' מ"ד דחיש למעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית ללה"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרפות שביעולם ברוב הנסיבות ומותרין כולן משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסورو ולא שייך ביטול, דהא שמא במקומות שחיטה נקב הוה קפריך, וזאת א"א לברר כמובן, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתר והאיסור מעולם לא שייך ביטול חד בתרי עי"ש. **ולפ"ז** גם כל דפריש מרובה פריש לא שייך, דהרי אין כאן

שאין לדומות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עוד שם סתירותים אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו ח"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדשות ר"ג בנדה שם, שכן דרוש בכ"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיבי הני תרתי, ויש יותר מקום לדיקק רישא וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדיר ונדבה בחד קרא דיקין ששניהם דוקא, אבל במא לא, ולכן גם כאן לא נסמך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר הסברא והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה מהז, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתה לעיל דף ט' דברי השב שמעתתא שմסביר לו מה חמורא סכנתא מאיסורה, שכתב דכל שהתורה התיירה מחייב חזקה או Rob, ע"פ שקמי' שמיא גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היא אнос בראשות התורה, ולכן גם מצין למימר דבכהגו' לא אסורה חזקה והמייל לא עבד אישורא משא"כ בסכנתא, הא סמיכה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ אריר שהמייעוט בא לידיו, ולכן סכנתא לא מהני, לא Rob ולא חזקה, והנה דכוותי' בספק לדעת הרמב"ס דהתורה התיירה, ואפילו אם ידמן דאייסורה אצל אнос כי דחשך דבכהגו' לא אסורה חזקה והרשות השב שכתבתה שם לתקן הי' בראשות התורה ואין עליו אשמה, ועין מה שכתבתה שם בדבריו, ועתה אני רואה כי לא הוועתי כלום, כי דבר זה א"א להעמידו, והנה לפי הקדומו, מובן החילוק הגדול שבין עשה ללי' לעניין זה, שכבר כתוב הש"ז ח"מ סי' כ"א בשם היירושלמי דלעולים אнос כמו עבד לא אמרין, אלא אнос כמו דלא עבד, והסביר ברורה, דכל מה שעבד באнос, כיון דחסר מחשבתו ורצוונו לשעות כך, הרי לא נחשב המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מציא קמי' מה שומולט עליו מחייב איזה אнос, שייה' חשוב כמו עבד, זאת לא אמרין, וע"פ שאמרו ח"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשו, אין זה אלא לעניין שבר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach"c טרפה בסתר לא נאמר דין אונס ה' בראשות התורה ותיפור מלhibia קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שי' רחמנא ואם אריר שאכל אישורא פטור מצד אונס בראשות התורה, אבל במקרים עשה, אם אכל ספק מצה או הביא ספק קרבן, איך נימה דיצא מספק Adams קמי' שמוי' גלי' דפסול ה' הרי Ai לאמר דכל שמחות אונס לא אכל מצה ולא הביא קרבן, הנה כמו שאכל והביא,อลום חזקה ורובי דמנהני נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמצוי מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, משום דמצוי לסייע דודאי כן הוא, וניהו Adams מ"מ הוא מן המייעוט לא יי"ח, מ"מ לא בעי למחיש למייעוט דכמאנן דליתא דמי', Dror כודאי יחשב, ומימילא דבזה נדוחין דברי השב שמעתתא דהרי בסכנתא נמי נימה הכי דלא צריכין לחוש על המייעוט כמו במצבה אלא ע"כ לומר, דסכ"ס יותר חשו ח"ל על איבוד נש מהמה שחשו על ביטול מ"ע, ממילא לא צריכיןתו לשברטו דה' דלא חשו על עבירת הל"ת בדיאכט Rob או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה'ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיינטוא וכן כהראש יוסף ז"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבנן הוא ובמ"א הארכתי בעניין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכטבו דbammat רק בל"ת קסביר הרמב"ס דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות אינו יוצא בהם מה'ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אнос כמו דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל Rob וחזקת מהני גם במא"ע משום דאיתן לו יפותא עליהם דהו כודאי וה' דמנהני בסכנתא מה'ת כנ"ל.

האי דרשה *שיהי* שניהם שוון, זאת, גם המשתלה צריך להיות כשר ליף לפחות מהן לא אין הגROL קבוע לעזאזל אלא בראו'ו לשם, יותר אני קמתמה דלא מצאתני מישרגיש בדקודוק עצום הלאה, ומה שהקשה המהרש"א דלמה לא ליף מהא דבעינן שניים שוון שצרכיכם להיות כשרים לק"מ דאי זה אלא למצוה ולא לעכב כמובן במשנה ריש פ' שני עשרי, אבל מה שנלעפ"ד הוא, בדברי המהרש"א ילי"י קושיתינו, והכי פירוש הגמר, מתחילה מקש מהא דשניהם שוון, וליחס דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינס שוון, וכי תימא מה נפ"מ, ר"ל אין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משיב דהלא אין הגROL וכו' והוא לעכב, ודוק. שוב ראיית מעין זה בהגחות ר"ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנו י"ב מצין ו"א מחייבין זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבין חיב, משום דברמת י"ב מחייבין לא קטלין, והרי אמרה תורה לא תהא אחרי רבים לרעות, אלא דכלאורה מהא דיב"ב מאכאין זכאי, אין ראי כל דאלין בתר רובא דמקש"כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלין לי בשביל המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אידיוקא דמהא דיב"ב מאכאין זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחיב דמחייבין אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבנן עליהם עוד דינים כמובן בסנהדרין, וכי שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעיין שם במקומו איך הדין ודוק.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן לעלה גבי רישא של עולה, דקרו אמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חבר בין מבחוץ ובין מפנס שוב לאו לנתחים נתחכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהה"י האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה תמיימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך הוצרך רש"י לפרש האי ליפ' דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשר שלם מכל וכל שלא יהי ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשטוט ודוק.

תנוס' ד"ה מנא הא מלטא, וא"ת כיוון דאמורין זיל בתר חזקה כשב' בתר רובא וחזקה רובא עדיף, ויל' דלאב"י פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלכה ואין למידון ק"ו מהלכה, והקשו האחرونנים דעתך'ן נלמד דאלין בתר רובא מקרוב, דרוב עדיף מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרא: והיה העיר הקרובה. אלום הרשב"א מתרץ קושי התנוס', דהא דרובה וחזקה רובא עדיף זוקא אחר שידעין רוב מקרה, אבל כל צמן דלית לו ילפota על רוב, לא איזין בתר רובא כלל ומיכש"כ נגד חזקה, ולפ"ז מיושב גס קושי האחرونנים דינלוף רוב מקרוב, אלא לדברי הרשב"א זיל סטומים, דכמו דידעין עתה לומר לומר דרובה עדיף מחזקה ואת ע"כ מכח הסברא, מה לא נסמך אסברא זו גס בלא ילפota ולומר, כיוון דאמרה תורה זיל בתר חזקה מיכש"כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע"ד בכוונות דברי הרשב"א הוא: דהנה הא לאוקמינן אחזקה יש לפניו שני דרכיים, או דנאמר גזה"כ הוא זוקי מלטא אחזקי', או שנאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ"י הרוב לא שתנה הדבר מכך מה שינה וא"כ האיזין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, אז ממילא אס הרוב מעיד שתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצמיות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר דעתנה מה מהני החזקה, אמרו מעתה כל צמן דלית לו ילפota דההתורה סמוכה למיזל בתר רובא, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי, משום דרוב פעמים לא שתנה הדבר מכך מה שינה, אלא נאמר גזה"כ הוא לאוקי מלטא אחזקי', וממילא לא מצין למליף רוב מינה, ומיכש"כ דלא מצין למירר השעריים *שיהי* שניהם שוון.

רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חד וחוד אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מחתמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפרק מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כרי אחת היו כולם מותרות מכח ביטול ברוב, מכש"כ שחתיכה אחת שפירשה שמותרת, אבל בהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות והטרפות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביטול כנ"ל, גם פירוש חד מיניהם לא שייך דעל כל חד ואחدا נופל הספק שמא טרפה הוה, ואני אכן אלא דרוב פעמים לא מיטרף וזה רובא דליתא קמן, ע"ז קמבי ע"ל, אבל בסוף קמסיק דלי"ש וכמו דאלין בתר רובא דאיתא קמן מוכח, ביטול חד בתרי כן איזין ברובא דליתא קמן ומכח דרוב פעמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה נמצא פשר להא דחקרו האחرونנים מניין לנו חד בתרי בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר וניעור מה שהקשה השב שמעתתא על הרשב"א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב"א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב"א מודה דמותר מה"ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, והוא ספק במרקחה, ודחיתו דהרי הספק הוא אם האי בחמה שלפנינו מן הרוב או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השב שמעתתא דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרוב או מן המיעוט, אז היה דומיי דט' חניות וכרובא דאיתא קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חד ואחدا שמא היא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב"א, למאי דמקח ספק במרקחה לא חישין, ולא מצד דאלין בתר רובא ודוק.

עד יש לחלק בין רובא דאיתאי לדלית' קמן דהרי הא גופא, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"ז נסיון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששתנו שוחתינו שרובם כשרות וקטנים נתנדלו שרובם מולידים ואני סריסים, אבל בכל מקום אין מן הנמנע, שדור אחד מחמת איזה סיבה נשתנה עליו סדי' באשית, וכעת רוב הבהמות טרופות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמאות שהי' מקדמות דנא, מ"מ אינו כרובא דאיתאי' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקה דלא איתרע ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מישוב בזה הקושי' המפורסמת מאת הגה'ק מה"ז משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפי דעה אחת בתנוס' ד"ה חטאתי קרי' רחמנא, ולר"ש דדורש טעמאDKרא, מסתמא טעמא דאלין בסנהדרין אחרי' רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעטים, והאי רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובא דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מיושבת על נכוון, דהאי גירועה דאיתאי בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעים מכובדים הרוב את האמת, לא נבנה על הנטיון כי מעולם לא נתרבר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשכל הישר מחייב את זאת, דטובים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת שחשובה ממש כראי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוה רובא דאיתאי' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודוק.

ע"ש גMRI' אתי' משער המשתלה דרכמנא אמר ולכך שני השעריים *שיהי* שניהם שוון. מאד אני תמה למאי הלכתא מביא

לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשחות קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מיותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכעכ"פ לפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפידה התורה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד בלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מיותר לשבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותורה ולא הודה להקל שbat, וזה מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותורה ולא הודה ודוד"ק.

תוס' ד"ה את' מפרה אדומנה, וא"ת וכו' ויש ללימוד מותך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מקמה בהמות וכי' הקושי' מפורסת מילא דלמה נקטו שעשה גבינות מקמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר' איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים דמשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במבר'ם, וזה ליתא מבואר בי"ד סי' צ"ח סעיף ו' בש"ק וט"ז ופרק"ג שם דוחז"ל לא חלקו בזה כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר', דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן אחיזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיירי בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירב החלב ביחיד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הgebina מן הטרפה, בהני דרישות, משום דחויה דבר שבמנין וחטיכה הרוא' להתקבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, ועל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתיר, ספק שהוא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכוכל כשרות, ואת"ל דaicא כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן החרשות, אלא דס"ס כזה, דחויה ספק אחד בגופו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הזה להתייר, אבל עיין בש"ק סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאיסור דרבנן מהני גם ס"ס צו, ואף שיש לחלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלקו בזה, ודוד"ק.

ועתה הנה לבאר שיטת התוס' ושיטת הר"ש שחולק עמם כמובא כאן ברא"ש ז"ל: הנה דעת התוס' דرك חזקה דמעיקרה שנתרבירה בשעתה ממשיכין נגד חזקה דהשתטא, אבל חזקה שנתרבירה לפניינו לאח' אלמפרע, כמו בפורה בת שתים של אחר כלות שנה נודע לנו שכשרה הייתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד ההשתנות, וכן בהמה שנמצאת טרפה אפילו היא בת כמה שניין, לא נאמר השתטא היא דנטרפה, ועד השתטא הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבורת בשעתה אלא למפרע, וזאת לא מקרי איתחזק, וכן אוסרים הגבינות למפרע דשמא טרפה הייתה מכבר, ואפילו לאחר שזיכינו דאלין בתר רובא, וא"כ גם בלאו חזקה הר' אמרין על כל בהמה מיד כשגולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתטא נשנה הנגע ולא קודם לכך, כן ממשיך הרוב לומר דהשתטא יצאה האי בהמה מרוב כשרות, ועד השתטא הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובא עדיף מחזקה, ואס ממשיכין החזקה ממשיכ' ממשיכין הרוב, זה בורכת דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאמן שאחר הרוא', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' י' שהיתה כשרה, והוא פשוט טרפה בסתור, מטעם אונס, דלא עשה את ראי' שהיתה כשרה, וזה נערה המאורסה דאונס מכך צוות תורה לאו אונס מקרי, דaicא יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שייאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןנו אונס במעשה, איך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתור, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעשה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוא אמרין אונס כמאן דעבד דמי', היה מצין למייפורי בשנאמר דaicא אם נמצא טרפה הר' יצאה מן הרוב עד השתטא.

רובא עדיף מחזקה, אבל לא אמר שזכה לו מלף רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקה גזה'כ הוא אלא טעם דחזקה נמי מכח רוב הוה, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוד"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא יפליגן מפרה אדומה דaicא חזקה נגד הרוב וכו', כי' מה שהבאתי למללה דף י' דברי הטו"ז דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שם יזרקו עליו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקה טומאה שלו, אבל כפי שביארנו שם הדבר זהה תלו依 אם נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דתורה התירה האי ספק,adam נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקה המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהוגן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרוב רק ספק מוציאה מידי י"ל דגンド חזקה טומאה לא התירה התורה דין ספק מוציאה מידי ודאי, ולכן כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרכת דרוב הוה כודאי, וממילא יליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעונמד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דרבנן כודאי שפסק דמדיחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם לכל הסוגי ע"ז קאי דמנג' דרבנן כודאי, וממילא אפילו נגד חזקה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דליין, מקשיןامي לא ליפ' מכל קרבנות דחויה שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicא למירר דמספק נמי אמר רחמנא דלדתי שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ'ל, הנה לכאר', קושיתם לשיטת הרמב"ם יל' דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יכול שבת על ספק קרבן, אלא דבר כtabno לעיל דלגביו מצוות יבום, אי לאו דאלין בתר רובה והוא קטו וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שרי לדoor זה עס זה, מפני שהאיסור ודאי, דהרי איכא כאן אשת את, אלא דבמקום מצה נדחה, א"כ עלייך להביא ראי', דaicא כאן מצוה, וכן הוא בשבת כיון דחילול שבת ודאי, והמצוות שדוחה אותו ספק, אין ספק מוציאה מידי ודאי, הא חדא, ועוד שנית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתברור דאסור מה'ת, ولكن קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זה תירוצים חלש מאד, דaicא מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטה adam סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממייעוט דשניות ספקה הוה אי לא אלין בתר רובה, אבל דבריהם צריכין תיקון, כי לא משום דספק מצוה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציויתה תורה להקריב קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אונס מכח ציווי התורה, אלא דבזה נמצא מצא סתירה בתוס' פסחים ע"ג ע"א ד"ה שהתו שכתבו קרפנ'ר ל' אלא משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמות גס בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי' כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונס מכך צוות תורה לאו אונס מקרי, דaicא יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שייאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןנו אונס במעשה, איך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתור, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעשה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוא אמרין אונס כמאן דעבד דמי', היה מצין למייפורי בשנאמר דaicא אם נמצא טרפה הר' הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאונס כמו דעבד

נקב הוה - ועין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצה שכטב, ז"ל „ההורג את הטרפה עעפ" שאותל ושותה והולך בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עליו עד שידוע בוודאי שהוא טרפה, ואמדותו הרופאים שמכה זו אין לה עליה באדם ובאה מיתת" עכ"ל ולכאורה" תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלא היה נהרגו היה מת בלבד" מכח האי מכח, אבל עין בפתחה אותן י"ד אריקות בהז שביירתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצא עונג - ומה שנתחדר ליתה הוא דמואי פסק הרמב"ס נשמע, ודסובר כדעת הר"ש הנ"ל דחזקת דעתך מכך רובה, נמי מהני לשליך את הריעותא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי בנצח שיש לו נקב במותו או בושטו, עכ"פ ריעותא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדוו הרופאים שהמכה הוה ממייתן בוודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למיתה מחמת מכה, וניחוח דהמכתה לפניו, אנו אומרים שאין זה מכח הממית ועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ועעפ" דאין הולclin בדיני נפשות בתר רובא אבל בתר חזקה דעתך', מכח רובה שפיר הולclin, ועין עוד לפחות מהו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתי" מעדים זוממים וכ"ו וכי תימא דבדקין לי', והתני' בריבי אומר לא נהרגו נהרגין, נהרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי למה לי דהרי לא נהרגו נהרגין מקרה מלא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נטעה哉, דאמרו דוקא נהרגו נהרגין שם במקומות דף ה', הי' לו להבאה המשנה שם, דקתני כיוון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומההביא האי דרביבי נרא, דלולי בריבי נהרגו אין נהרגין, לא מצינו למילך מעדים זוממים.

והנרא להפ"ד, דבאותם בלואו בריבי ליכא ילפוטא, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חוביין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתריזע השני,adam הם אין נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איינו נהרג אלא עד אחר יב"ח, דאיון להחמיר עליו יותר מעלהם אם הוועו, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם נהרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי ה"ס"ד דהשתা, א"כ גם בלי נהרגו למה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא הי' נהרג עד אחר יב"ח דזה ליתא דהא שיפר הי' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג"כ נהרגין מיד, ולכן לוויי בריבי, נהרגו אין נהרגין, לא הי' מציא למילך רוב מה מה נהרגין העדים, דאפשר דממתניין יב"ח קושי התוס', ונכוון הוא מאיד ודוק'.

ע"ש גמר', ר"א אומר אתי" משחיטה עצמה וכ"ו עין בח"י הר"ן כאן ובתוס' لكمן דף כ"ח ד"ה אתה, דאיון להוכיח מכואן דין לישיט בדיקה מבחוץ דעיקר הלפוטא היא מפסח וקדשים, דא"א לקרוע את העור ולבדוק הושט, דאיון לך מום גדול מהה - ולענין קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובר עד שתטרפה העור, וא"כ מצין לבדוק איזה ימים קודם, ואז יתרחק שאין הושט נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם נימא דלא סמיכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקربה הוא, כמו שאין מום בחתיכת העור עי"ס סכך של שחיטה, שהוא ג"כ לא שיק' לשחיטה, ומושם דא"א בלוא הכى, ה"ג בדיקת הושט צורך הקربה הוא ולא סagi בלא"ה ויש לישיב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' ודילמא היכי דאפשר אפשר, והיכי דלא אפשר לא אפשר, דאל"ת היכי דחייב לחייב למיועטה היכי אכל בשאר וכ"ו, ופרש"י ז"ל היכי דאפשר לא סמיכין ארובה וצרכין לבדוק כל ח"ט, אבל בשוט במקומות שחיטה דלא אפשר סמיכין ארובה, וכן בקטן וקטנה אפשר להמותין עד שיגדלו, והנ"ך ככלו מושם דלא

אולם שיטת הר"ש, והוא הועיל שברא"ש כאן הוא, ז"ל למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהמות בחזקת כשרותן ואפילו בתוך שנותן, משומן דרוב בהמות כשרותה הן, ורובה עדיף מחזקת, עכ"ל הדברים צרכין ביאור, עיין במעיו"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין בתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה מילא, דכל בהמה אנו מחזיקים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שראינהו שלמה, וכמו שאמרין סוקLIN ושורפין על החזקות דהינו חזקה דעתך' דאית' מכח רובה, דasha שבאה ובנה מרכיב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקה אצלנו לכשרה, והרי אכלנו מחלבה, והוה חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתा הוא דאטטרפי, וכן יל"פ ריש דבריו הרא"ש, אלא דמה שהוסיף בסוף דבריו, דרובה עדיף מחזקת אין לו פירוש, דא"כ למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהמות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקת ואם ממשיכן הרוב מחזקת מכש"כ הרוב, אלא דזה ליתא כמש"כ במלعلا דרוב עדיף מחזקת אבל לא מודאי, ואני הודה ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש ז"ל ושם מצאתי פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתא דאלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דנינו דחזקת בכר שעתא ושעתא דאלין בתר רובה" עכ"ל דחזקת בשרשא בשעתה ראי"י ודאית היהת, אבל מיד כשהעהף עניין ממנה נעשה מן הוזאי, חזקה שלא תשתנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת חי דכל חי עתיק למות, וכן מקווה הנמדד עתיק להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגרוע מצד אחד שלא הי' מעולםDOI, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחולשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכטב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דכל שעטה ושתה איזין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דסופה להשנות, כמו שהוא בגע, דחשינוי לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לכך, זאת הוא סברת הרא"ש, ומילא לדידי' באמות לא צרכיןתו לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכן הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של החשנות, בקי' מחזקת הרוב שעומדת עי' הזמן להשנות ועלולה לכך.

והנה בנולד ריעוטא מהיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במות, סתרו התוס' שיטות, כי לקמן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דביש לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, עכ"צ צרכין לומר, דשחית יותר לאיסור מלhitar, כי לול' זאת בעין לאוקמי הבהמה על חזקה דעתך' מכח רובה דכשרה, והוא סברא היפה ממה שכתבו כאן,adam לבני חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה דעתיה מכח רובה, מכש"כ בנולד ריעוטא מהיים - והרמ"א ז"ל באמות פסק להיפ' מתוס' דבסי' נ' פסק דבספק טרופות לא סמיכין להתר מחתמת חזקה דעתך' מכח רוב בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא וא"כ טרפה אפשר הוגלד פי המכחה, כשרים הגבינות של קודם ג' ימים, והוא סביר שפ"ת אות ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במות שמסוגל להיות מונילדת, ובין כאן בשוט שבודאי לא ה"ז אתה, והחוו"ד חולק עליו וכי שאין חלק בהז, והרבה פלפלו האחוריים בעין זה בריאות וסתירות, ותליית הניחו לי מקום להתגדר בו, ואם תרצה לעמוד על ראשון של הדברים, תעין لكمן בסוג' דישיב לו קו"ז בשוט מה שכטבתה שם וירוח צמאונך ודוק'.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר אתי" מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקות דף ז' דאמרו ר"ע ור"ט, אלו היינו בסנהדרין לא הי' נהרג אדם מעולם, דשא במקומות סייף

נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל מה אמרתי לדודי הנגן צ"ל שלא כיוון המטרה בזה, דנינו דודאי אמת לאמתו הוא מה שכ' ההפלה, כי לויל סברא זו לא מצין ידינו ורגלוں בבה"מ, אבל מה נעשה כי בעלי התוס' כאן ע"כ לא נחטו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקוישתם, דהרי כאן אזילין בתר רובא דאיתחזק דלאו טרפה הו, אבל התם בנסקlein ונשופים שנטערו ורובה דלא איתחזק הו - ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב כשערתי עוד הפעם על מס' זו, ראיתי כי שגתי, כי התוס' בקושיתם נשמרו מזה, דהרי צ"ל: "הקשה ר' דהaca לפינן מרווח וудים זוממים אזילין בתר רובא אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכ"ו" עכ"ל ולא על חנס הוסיפו האי הוכחה מפ' בן סורר, אלא לשולן כאן הביאו מפ' בן סורר דשם מוכח דגס אחר רוב דלא איתחזק אזילין בדיני נפשות עי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוס'.

אלא דלפ"ז מצד אחר יש לתמונה על התוס' דלמה הקשו מהכא ומפ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוג' דקאמר בסנהדרין דרובא דאיתי קמן לא קמבעי לו דזילין בתר רובא, ושם המדבר מдинני נפשות, דקרה דאחרי רביס להთוט בדנ"פ כתיב, והי' להם להקשוט מהו בנקלים עם נשופים לא אזילין בתר רובא דאיתי קמן כמו בסנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של ר"ת נפל בבירא. כי אמר הר"תadam נפל מחלוקת בסנהדרין באיזה מיתה ירג, שלא אזילין בהז Achri רביס להמיתו בחמורה אלא דין אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבсанהדרין, הלא מקרה מלא דבר הכתוב אחורי רביס להთוט, ומאן מפיס לחידש דבר זה להוציאו מן הכלל מה שבן מיתה למיתה, שלא נלך בו אחורי הרוב והוא דבר זו שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, שכבר כתבנו לעמלה וכן בפתחה, דביטול לא שייך אלא באיסור בתוך התייר, אבל לא בהтир בתוך האיסור, ומפטעם דהאיisor שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא העדר, אבל לא להיפך, התייר שהוא העדר, לא יתעלה להיות מציאות עי' הביטול, וכן הפטור לא מצי להתבטל כדי להעות חייב וכן מוכח מה שאמרו בב"מ דף י' ע"ב, עשרי ודאי א"ר ולא עשרי ספק, כי האי פטור שפקץ מן המניין לתוכה העדר, לא להתחייב עי' ביטול מה שסביר נפטר, וא"כ הה' היכי הני נקלים שפטורין ממייחת שרפיה החמורה לא יתחייבו עי' ביטול בנשופים וזה ברור כמשמעותו ע"פ שבعلي התוס' לא נחטו להז דוד"ק.

בסוף סוגיות רוב, אציג פה עוד קוש' אחת שמשמעותי תפ' תה' אחד והיא, דלמה לא יליף אזילין בתר רובא מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוג', בקטן וקטנה דפליגו ר' מ' ורבנן, והרי ממצאות יבום גופה מוכחה דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחינו גם באחינו מן האם, והשבתי לו דלאכ'ר' דהינו ממש קושי' התוס' דבריש הסוג' דלמה לא יליף מכל הקברנות שדווחן את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דהתירוץ שכתבו הtos' וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשונה היא המצואה, אבל א"כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פ"ר וממצות עונה כאשר איש ואשה, ועל הני מצות ודאי קשות, כיון דאיכא חשש איסור כרת, איך יזרו זה עם זה, لكن הקושי צ"ע.

וכעין זה הקשה הת"ח למה לא יליף רוב, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על הת"ח, הלא ממזר ודאי אסר רחמנא ולא ממזר ספק, אבל במחכ"ת לא דק,

אפשר עכ"ה. ורקשה לי טובא, אם קטו וקטנה מקרי אפשר דלא ינשאו עד שיגדלו, למה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא לאכול בשר, וההלא ר"א משחיתת חולין קילוף, דהתרה אמרה שחווט ואכלו, והרי עד נח נאסר אכילת בשר לאדם, וכן במידבר לר' ישמעאל נאסר להם בשר תאורה, ולמה הותר להם כשכננסו לארץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' בחנה בעצמו יליף לעיל רוב מהורג את הנפש, והרי דלית לי חילוק זה בין אפשר שלא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין שום סברא לחلك בין אפשר לא אפשר, דהרי אפילו בין לכתהלה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר"מ אין ראי, לפי מה שכתבו התוס' لكمון דר"מ רק מדרבנן היה שיתקשה בכל זה ולא העלה דבר המתකבל.

ולולי פירושי צ"ל הי' נלפע"ד לפרש פ' אחר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס צ"ל ביו"ד תשוי' כ"ד על דברי התוס' בכוורות דף כ' שהקשין, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינם מומחים לחזקת איסור של הנשחט, ותירצ'ו דהאי רוב מצויין אצל שחיטה מומחים, הנהו כמו סתם ספרי דידיini מגמר גמרי, דגם ר"מ מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב"א בתו"ב, הקשו על זה דמה עינו להא דבעי למילך רוב מרישא של עולה ומשחיטה עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה לחזקה, ותוי' החות"ס דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזילין בתר רובא וצריך לבדוק אחריו כל ח"ט, א"א לחלק ולומר דושט לא נבדק משום דהיא מיעוט דמייעוטא, אבל אחר דזיכינו למייל בתר רובא ולא צריך בדיקה על שאר טרפויות, ורק על הושט ומושום דמצטער חזקת אייסור דאיתנה זבוחה למייעוט נקה"וו, בהז שפיר אמרין דהאי נקה"וו הוה מיעוט דמייעוט ומכאן דליתא דמי עכטדי'ק עי"ש. ומעתה hei קامر ודילמא שאני לו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מון נקה"וו ונאמר, דצרכיכון כולן בדיקה משום דלא אזילין בתר רובא, ונשאר נקה"וו דלא אפשר למידקי לבדו, והוא מיעוט דמייעוטא ולא צריך בדיקה דכמאן דליתא דמי, אבל הני שאר הילפות קיימו במקומות, ודלא כפרשי'.

והרא' שמביא מר"מ איינו אלא דהוא ע"כ עבד הци, לבדוק אחרי הח"י טרפויות, ובו שפט סמק', דהמייעוט הוה מיעוט דמייעוט וכמאן דליתא דמי, דלא מסתבר לומר דכל פשח וקדשים בלא בדיקת הח"י טרפויות, נלפע"ד מתוך חומר העניין.

ודע דעל הא דאמר פשח וקדשים מה אייכא למימר יש לתמונה, hei בימי ר"מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פשח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחוריים, ואולי ייל' דគונת הגמ' הוא, דלאו הי' בא לידי מדה זו, מה ה' עושה ודוק'.

תוס' ד"ה ליהوش, בסה"ד הקשו מנסקlein בנשופים דידינו בmittah החקלה, הרי דבדיini נפשות לא אזילין בתר רובא, ותוי' ר'ת דכיוון דבכוכ' נחרג בין מיתה למיתה לא אזילין בתר רובא, והקושי' מפורסמת משרות אروسה בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נידונת בשרפיה החמורה, ולא בחנק הקל כא"א דעלמא, וראייתי בס' חותן סופר לדודי הנגן צ"ל שכטב, דעיקר התוי' על קושי' זו הוא, מה שכתב ההפלה צ"ל בסוף פ'ק' דכתובות על התוס' שם, דהא לאו אזילין בתר רובא בממון, הניין ברוב הנולד עכשו בהאי נייר שאנן דניין עליון, אבל ברוב שהחזקנו מקדמת דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממון (והוא כמש' למעלה שיטות הר"ש והרמב"ס) ובזה מישובים כל הקושיות שהקשו כיווץ באיזה עי"ש, ומילא דמיושבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתחזקה אצלנו שהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדיי

זהו מומחה משום דבריו והוא צריך בדיקת סכין, נולע"ד. והנה עיינתי בתוספתא בפ"ב וממצאתה משונה ממה שהביאה כאן בגמ' כי "יל", המוצא תרגולת שחיטה בשוק וכן מי שנtran תרגולת אחד מן השוק לשחוט ואין יודע מה טיבו, הולכין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מירי דעתם הבעלים שחיטה אלא דהשליח לא ה"י מוחזק אצלם למומחה, ויש בהזה רשותה נגד הרישא דעתם תרגולת שחיטה בשוק, כי כאן הבעלים עברו שלא כדין, דהרי אסור לכתלה ליתן למי שאין יודע אם מומחה אם לאו, ולעתם הבעל העיטור אפיו בדייעבד אסור מבואר שיטו לעיל בסוגו' ואם האיש שלחית מומחה, ה"י לו לידע גם דין זה עכ"פ' לכתלה אין ליתן לשחוט למי שאיןו מוחזק אצלם למומחה, ומ"מ אמרין ב"י רוב מצוין אצל שחיטה מומחה, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש לישיב ודוו"ק.

כבר הבאתי לעיל בד"ק הרמב"ם לא פסק מהאי ברייתא בתרגולת מצא שחיטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של רישיה"ג דלקמן, אם עשו' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק כר"י לחומרה וממילא דה"ה בשוק אסור, חד דינה אית ליה לתרוייהו, וכמ"ש התוס' ד"ה כי פליגו, דממה דקאמר בב"מ דף כ"ד גדי דר"ת, שמצוין אצל שחיטה בין טבירה לציפורி מוכח כן, אלא דתמהו האחוריים על הרמב"ם דשבק הסוגי' דשם, דתהייר את הגדי לר"ח כר"ה בנו של ריה"ג שהוא מעשה רב, ופסק כר"י לchromara.

ונוראות נפלתי על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילך תרי מיעוטי, מיעוטם אינם מומחים ומיועוט שטיפלין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, משא"כ התם דמיiri ברוב טביה ישראלי דודאי מומחה ומוחזקין ה', או דהכא בבע"ב מירי דאין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דאין דרכם כלל להשליך נבלתם רק מוכרים לנרכמים, עצה"ק ומתמה אני אכן מתיישב הסוגי' שם לפ' דבורי שאמרו שם שהתרויה כר"ח בנו של ריה"ג, והרי לפ' חילוק הפלטי גם ר"י בר פלוגתי' מודה התם, שנית הלא כאן אמר דפליגו אי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלטי, ר"י מטעם תרי מיעוטי אסור ואפיו אינו עשוי להטיל, ועוד זאת לא ידעתך איך אפשר לחלק תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מיריל' דמצוא בשוק, אבל מה שיש לתמורה הו, דלמה הביא הרמב"ם כל האי דין דאומר לשלווחו דאיכא תרתי לטיבותא דפישר דהשליח שהוא מוחזק אצלו שחיטה, והוא נלמד בק"ז מדין הראשון בראה אחד מרוחק ששתת' וכו' וכאשר נתקשו התוס' על הברייתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא שחיטה אחר, ולא הבעלים מצאו שחוט, זהה נלמד מרישא בק"ז כנ"ל.

זהאי דרשה דמזר וdae' ולא ממאר שפק, וכן קהיל וdae' ולא שפק, לא מצין למידרש אלא לאחר שזיכנו למיזל בתר רובה אבל אי לא אזיין בתר רובה, לייכא במציאות לא ממזר וdae' ולא קהיל וdae', דאפיו א"א שבעה במדה"י ולדה אין כאן ממזר וdae', דביאת עכו"ם אינו עשה מזרות, וקהיל וdae' פשיטה דליתא כמוון, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעל קושי' זו יש לתרץ, דשמא במקום מצוא התרה התרה איסור מזרות, וממש'כ לדעת הרמב"ם, דקמבעי מ"ל דרוב הווה כודאי, שלא מצי ללמידה מזה מבון ותיל"ם ודוו"ק.

ד' י"ב ע"א גמורא, מי לא תניא הרי שמצוין תרגולת שחיטה בשוק, או שאמר לשלווח, צא שחוט, והליך וממציא שחוט, וחוקתו שחוט, עכ"ל הברייתא, וכתבו התוס' וכן הר"ן ז"ל בחדשו דברישא אכן למייר דבעליה שחיטה, ובסייעא קמ"ל, אפיו אמר לשלווח, והשליח הלך וממציא שחוטה, דהשתא שלא ברשות הבעלים נשחתה, אפה' חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הלכ' ז' פס' דינים אלו בזה"ל: "הרי שריאנו ישראל מרוחק שחוטה, והליך לו, ולא ידענו אם אין יודע הרוי זו מותרת, וכן האמור לשלווח צא שחוט לי, וממציא הבהמה שחוטה, ואני יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הרי זו מותרת, שרוב מצוין אצל שחיטה מומחין הם" עכ"ל, והכ"מ שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווח, ציין האי דבעי מיני ר"ד מר"ג, האמור לשלווח צא שחוטה והליך וממציא שחוט, והא דלא ציין הברייתא דין דאו שאמר לשלווחו, משום דהאי דין מופרש ממש'כ התוס', במציא השליח שנשחטו ע"י אחר, והרמב"ם מיריע שחbulletים מצאו שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שריאנו מרוחק וכו' לאו דינא דברישא הוא, דמצוא תרגולת שחיטה בשוק, אלא, דין היוצא מtopic השkil וטרוי, על מיריא דר"ג לעיל מני', דראה אחד ששתת' וכו' דקאמר עלייה, אי דלא ידע אי גmir Ai לא גmir, לימה רוא rob מצוין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם קושי' זו, וכמציאות שאמר ר"ג בראה אחר ששתת', אבל הני תרתי דינים שבברישיתו המשmitt הרמב"ם, והוא משום דפסק בהל' ח' שם כר"י דבמצוא בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר ודפסק בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מיריל' דמצוא בשוק, אבל מה שיש לתמורה הו, דלמה הביא הרמב"ם כל האי דין דאומר לשלווחו דאיכא תרתי לטיבותא דפישר דהשליח שהוא מוחזק אצלו שחיטה, והוא נלמד בק"ז מדין הראשון בראה אחד מרוחק ששתת' וכו' וכאשר נתקשו התוס' על הברייתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא שחיטה אחר, ולא הבעלים מצאו שחוט, זהה נלמד מרישא בק"ז כנ"ל.

ומה שנלע"ד הוא, דaicא רבותא כאן דاع"פ' דהאי שחוט עבד איסורה, שחוט בתמת חבירו שלא ברשות הבעלים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוגי' דסכךן של ע"ז, ומ"מ סמיכין גם זה ארווב מצוין צ"ד אצל שחיטה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד שחוט מוחזק, דמץ' מיריע בבהמת עצמו, וכן לא מהא דאבד לו גדי ותרגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"ם איזיל לשיטתו זהה דס"ל דכל מומר לאייה עבירה שח' צרך בדיקת סכך משום דחזקתו איינו מטרית לבדוק בדיקה כראוי' ואפיו איינו מומר רק פ"אי כל שבעת שחיטה עובר עבירה דינו בהזמה כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוגי' שם מלטה בטעמא, וא"כ ה"י דשחט שלא ברשות הבעלים הווה דשמא שחט השlicht, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי דడוקא بما שחזקתו איינו טורה לבדוק פועל, וכאשר ביארתי שם, וכן מי שראה שאחד שחוט בהמתו שלא ברשותו באמות אסור ואפיו

דברנן, ואי דוכלים סברו בפשיטות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שלא נ Nichaa להו לאוקמי כאותו מ"ד דברנן, אין מדחה הרמב"ם סוג" ערוכה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דברנן.

ולכן נלפ"ד לישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרחים לתרץ ולהקל בין עיקרו לבין עיקרו מה"ת.

דינהנה רשי עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתוב וא"ל, "אבל שילח דקביל עליה מחבריו, איכה למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עליה" עכ"ל למדנו מדברי רשי ז"ל, דסבירה ר"ג דלית ליה שליח עשושה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שבחנים טרחות, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, ולא יסמוד עלי, ולכן בדרבן דספקו מותר, ודאי יעשה השליח שליחותן, דהרי הבעלים בטוח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עשושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן שרי, עיין במיל"מ בפ"ד ממכורות שהקשה כן ותני תירוצים א' בעירובין לא שריף ספקו אלא בהונח וא"כ נולד ספק, אבל ספק הונח לחמייר, ב' דנפ"מ דלקתחה אין להכניס א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשולח עירובו ביד אחר עיי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי ז"ל נופל תי' הראשו בבירא, אבל עצמיות החזקה שליח עשושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמוד עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה השליח שליחותי משום דיחשוב שהבעלים לא יסמכו עליו, ולכן בראכין לומר כפסותו בדרבן סמכין להקל אחזקה שליח עשושה שליחותו ולא בדואריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי' דמש"ה היכי מותר ליתן לו לכתחה עירוב בידו, חזקה איכה דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב הבעלים יסמכו עליו.

והנה עיין עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דרש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דרש"י ז"ל סובר דמותר וווס' פליגו עליו, עיין ברמב"ם פ"ז מעירובין ובה"ה שם, דהרבנן ז"ל סובר בזה כרש"י דספק הונח י"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא קשה קושי התוס' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי ממש אחזקה שליח עשושה שליחותו, דנינו דבתרומה דרבנן מירוי, אבל הלא ספק עישור בטבל דרבנן נמי אסור, דאפיילו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכא הסברא דלא יסמוד המשלה, ומ"מ שרי, הרי אחזקה שליח עשושה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמוד המשלה וממילא ה"ה בדואריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרחים להקל בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרח בס"ד.

ולפ"ז יש נפקota לדינא בין רמב"ם ותוס' אפיילו לפי מה דפסקו ר"ש, דגמ' בדואריתא אמרין חזקה שליח עשושה שליחותו, אבל פסקינו כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלה לידי מכשול או לא כמש"ב התוס' דבאיון מכשול למשלה גם ר"ש מודה דאיין חזקה, אבל לדעת התוס' אפשר דבאיון לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה או אפיילו במקומות דאיין כאן מכשול, דמהא דאיין חזקותו תורום אין ראי' דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי' ורמב"ם דאיין חילוק בין ראי' איכא לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דרבנן ומודה ר"ג נדך ר"ג, כיון דליך שום הוכחה לפסק כר"ג, אלא דlap"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייזה ראי' איכא לר"ש מלה שילח דבתקופה של תאימים, דהא מועשר פירות לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בא"ה הכל דרבנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתן סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרוי ולאוקמה בר"ח חזואה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תננה או מכור לנכרי, וכיון דעתך שאתה מושב בשעת שחיטה תחת ידו, ודאי דין חילוק בין טבח לבעה"ב, דשניות מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארוכה בفتحה, דמה שאמרה תורה לכלב תשילכו אותו לטרפה, והיינו טרפה הניטה למota, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראי' אלא לכלב, והקרא דלגר ולנכרי דכתיב בנבלה היינו בתנבלת בשחיטה ע"י פסולי שחיטה, שהיה ראי' גם לישראל במדבר לדעת ר"ע, עיי"ש, וכך כל דברי הפלטי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרה כר"י ודחה האי סוג' דבב"מ במעשה רב, והוא האי תוספותה שomba אן דמציא תרגנות שחויטה בשוק כשרה, נלפ"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנגנון בני אדם בזמנו ובמקומות, אי דרכם להשליק נבלתם בשוק או לא, וכיון דחיזינו דבזמן ובמקומות של הנני תנאים היה חילוק דעתות בזה, הרי דקישה לעמוד על הדבר, ומכש"כ דין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, וכך שפיר עבר הרמב"ם דפסק להחמיר, וזה ברור עבini ודו"ק.

ע"ש גמר', אכן שמא שרה ושםא דרס, ראייתי מדקדקים, ולמה לא חיש נמי לחדלה וכמו שאמר לעיל בראש מיכלון גבי חז"ק ושמא יחלדו, ונלפ"ד פשוט, דעל חדלה ליכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחויטה מהיכי תיתיב חדלה הסcin תחת הסcin ומתחכו ממטה למטה, ואחד מתלמידי עוררני על דברי התוס' לKNOWN ל' ע"א ד"ה או שהח ARISING הסcin תחת השני ופסקו, שכטבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחישט סימון הראשון בהבא, כשחוור ובא לעשות הולכה, תחוב ראש הסcin בין סימון לסייע עכ"ל, והשבתי ל', אדרבה מדבריהם ראי' חדלה אצל בר דעת הוא או שחשטו איך יטרמי חדלה בלי כוונה, וככתבו דכשחישט עם הסcin לשחויט איך יטרמי חדלה בלי כוונה, סימון שתחוב הסcin בין סימון אבל גם זאת הוא הרחוק המציגות כਮובן אלא דאפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחויט בכיוון בחילה תחת הסינים, אין שום בר דעת עשויה כן, ודוו"ק.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקותו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקותו תרום, מפני שאין אומרין באיסורין חזקה שליח עשושה שליחותו עיי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק כר"ג, אמן יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ס ע"כ כר"ש ס"ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דאיין חזקותו תרום, דלשיטתו תרומה בזה"ז דברנן, ואי משום דעיקרו מה"ת, וכמש"ב התוס' עירובין ל' ב' ד"ה תנאים,-DDIN אחד יש לו עם דואריתא לעניין זה, ע"כ הרמב"ם ל' הא סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי', דיב' ב' מיל דואריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקה שליח עשושה שליחותו, אלא ודאי דהרבנן סובב בזה כשיתר הר"י שבתוס' עירובין דבמקומות דאיין מכשול למשלה, גם ר"ש מודה דאיין חזקה שליח עשושה שליחותו, וממילא הולכה כר"ש נגד ר"ג, כיון דליך שום הוכחה לפסק כר"ג, אלא דlap"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייזה דידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתן סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרוי ולאוקמה בר"ח חזואה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

אמת ודוק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זرك סcin לנאצה בכותל והלה ושותה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והא בעינן מוליך ומביא שהלה ובהה כדרכה, ופרש"י זיל דהו"מ"ל בסcin שיש בו חז' לצואר כמלא צואר, דסגי בהלה לחוד, אלא בכ"ד מחדר לאוקמי אפיו באיזמל עכ"ל וופר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו אינו מותקבל בשום אופן - חדא דהלה ובהה כדרכה הוא רחוך הממציאות, ולמה לי' לננוס בפרצה דחוכה, במקומ שיש לו דרך מרוחה, דחתט בסTEM סcin שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTMS סcin של שחיטה יש לו האי שיוערא, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלה ובהה - וחוץ מזה אונז הדין אינו אומר דליתא, דבזרכ סcin אפיו אין לו שיוער נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסcin איכא חשש דרשא, אבל בסcin שהולך מעצמו ושוחט בדרך הליכתה מה חשש דרשא שיך כאן, ועיי' לקמן לע"א ע"א בתוס' ד"ה חז' לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפיו לכתהלה נראה דמותר לשוחט כן בהלה לחוד, והרא"י מהא דאמרו לקמן דרבא בדק גירה לר"י בר חלפתא ושותה בה יופא בהדי דפרק, ואיך שחת בה לכתהלה בהלה לחוד, ודוחק לו למור דחתם כדיעבד דמי, דהרי א"א לתפוש העוף, דכמו דהיא יכול לצמצם הגירה על הסימנים לשוחטן, הי' יכול לירות בו הגירה במקום שאין עושה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסcin אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ד נראה דחש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמורה, והלה ושותה כדרכה, דהאי "cdracha" מיותרת ומורה ע"כ דחשיכטה הייתה קשאר שחיתות, ע"ז פריך, וזה בשאר שחיתות בעין הלה ובהה, וכאן איך אפשר זאת, וע"ז משני דاضר דהכותל הקשה ע"י חבות הסcin החזירה לאחריה עד להלה ובאה כדרכה, ודבר גדול ממשמעין זהה התנא דרך אגב דהו"א דבחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גרמא דיל' וכמו דאמרו לקמן ט"ז ע"א בסרנא דמי, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח'יו אוינו מערוב בו כח הכותל, ועיי' לקמן מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"י פ"ז זה ה"י עכ"פ להפוקים להזכיר זאת דאפיו חוץ הסcin ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרבמ"ס זיל אדרבה השמייט את זאת כתוב וכותב זיל: "ששותה בהליכתה" והשמייט האי כדרכה, וגם לא הזכיר שהלה ובהה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוק.

ד"ג י"ג ע"א גמר' עבי מנוי' שמואל מר"ה, מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי"ז ל", כלומר מנין למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו' רצה לתקן זהה דקבי עלי מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והינו כמו לעיל בפלוגתא דר"ג ורבנן זורך סcin, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה הייתה בכונה, וזה לא כואר' מן התימא דהרי עיקר מירמא זו נשנית בזיכחים מ"ז ע"א ושם קאמור, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבעי מני' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי"י "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים" בלא כוונה אלא כמות עסק בדברים אחרים" ויאת מתפרש דהוה מתעסק בקדשים, וסביר לשם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, דלו כוונתו על מתעסק בשחיטה, ומה ל', דקסבר דהוה דברים אחרים, דאפיו יודע לשם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי"י מתפרש האי איבעי על שני אנפין, אלא דחתם, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דשםואל על מתעסק בקדשים שאין יודע שהם קדשים, וכן דין דקיי על פלוגתא דר"ג'

בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רמ"א זיל בא"ע סי' ל"ה סעיף י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקדש לי אשא פלונית דמותר בקרובותה, משום דחשכה ליכא למיקנס' ותמונה עליו, דמה שכתו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מינעם קנס אסור בכל הנשים, היינו משום דמן הדין ישليل בתר רובה אבל אמר אשא פלונית, מדינה יש לאסור מצד חזקה שליח עושה שליחותו, ולפי הנ"ל זיל דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל באדר' דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת אישור, ה"ה וממש' כDMA להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דזוקא בדאיכה ורבא כתבו התוס' דמטעם קנס אסור, אבל לדעת הרמב"ס דאפיו באיסור דרבנן גרידא שאון לו עיקר מה"ת, לא מהני האי חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפיו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא הושך השkol נגד חזקת היתר, דשיי גם בדאוריתא, ודוק.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרם, והוא לי' תורם שלא מדעת וכו', הנה הא DMA תורם כתבו הראש יוסף וכן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפרשו על שני פנים, או שידעו אכן דמיות כריו ונתן הטבות הנהה לשלווח, אז מצא תורם העב"ב מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא הכוונה שמצוין חסר מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כריו וממצא תורם בצד הכרוי צבור קטן כשיעור תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אופן הראשון קשה לי, איך קאמר DMA תורם, מהחותם הכרוי כשיעור תומי', וрок משום תורם שלא מדעת קאתה עללה הלא יותר קרוב, אדם לא תורם השלח שונגנון האי חסרונו, דבכוב"ב האי תורם שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והלך לו עם התו"מ, גנב הוא - ועל אופן השני יש לתמוה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרווא שם תרומה ופשיטה דבמוקם דיכול לבירר הדבר, דין לשם סמו"ד על חזקה זו דהוא רק מטעם סברא, דדרך השלח לשעות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוק.

ע"ש גמר' זיל לכ"י תיכל עלי' כורא דמלחה - עיין לקמן קי"ב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקללו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרי להם חולין לכתהלה לשוחט, ויש להעיר, לפי דעת הרמב"ס ורוב הראשונים, דזובחת מי"ע הו וمبرכין עליה כמו על הפרשת תרומה וتبילת טמאים, דכולם הכהרים מה, איך נמסר להם לכתהלה לשוחט, גם בלי טעם שמא יקללו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' לקמן, אפיו לחתיכת סימנים לא, והוא ממש כמתעסקים, הרי בטלו מי"ע. אבל זיל דנפ"מ בגין לו שוחט אחר הידוע לאמן את ידיו לשחיטה, ע"פ שידוע להיות עומד על גבי, ואז ודאי אין למנוע מלאכול בשר בשביל בייטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא נאמר שיאכל קלילות ואגוזים, אבל מטעם שמא יקללו, ואחרים הרואין לא ישגיחו כראוי דאיכא לתא דישראל, יש למנוע לכתהלה מאכילת בשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דישראל נגעה בה ולא משום בל תשחית, דבמוקום צורך ודאי דלא שייך בל תשחית.

ולפי האמור מישוב זהה קושי" התוס' על רשי"י בריש מכילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולן לשוחטו בדיעבד, שמעין דין מוסרין להם לכתהלה לשוחט, ולפי האמור נחאה DMA שמעין בדאיכה בר דעת לא ישחטו הם, משם ביטול מ"ע דזובחת, אבל שם דקטני שמא יקללו, אשמעין אפיו בדליך אחר הידוע לאמן ידיו לשחיטה, דתו ליכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דישראל. וזה דבר נפלא בס"ד, והדין היוצא מהה דין

ודו"ק.

ע"ש משנה שחייבת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקתי ל�מן ל"א ע"א נבלה סכך וחיטה פסולה מושום שני ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אלום בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה כסבר, כתבו דילפין מקרה דזובחת ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, ככלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכך, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסליין שחייבת נקרי ומושום דבעין דוקא בר זביחה המצווה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכך וחיטה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הוא משנה שאינה צריכה וכי נסבה, ולא דיין בהא, אלא שהתנא המתין בדרשה זו עד להתמס, ולא האכירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחה מלאיה סגי, "ובוחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' המעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומוצות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרמב"ם במתוק לשונו האחיה בפ"ב ה"ב תיקון את זאת וזו"ל "אבל נפלת סכך וכו' פסולה שני ובחות עד שייה' האזבח אדים" וכוי עכ"ל הרי דלא בעין למדרש סמוכין ובחות ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, וע"כ לומר גם התנא כיון ריק להאי ובחות ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אויל, האי אויריות דברים הוא, מפני דזובחת אינה מצוה חוביות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנא גם ואכלת כי ריק בצרוף ואכלת הוה ובחות מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנא האי דרשה על די' דשחיתת נקרי, כי כאן באמת ריק ע"י סמוכין מצין לפחות מעת נקרי, דזובחת לחוד לא נתמעט נקרי ע"פ דודאי מצוחה ובחות לישראל כאמור כמו דלא נתמעט נקרי מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשי' מלאיה אבל סוכת גנב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכך ועי"ש כדי שלא יצאר כלפם הדברים, וכן אי כדעת התוס' דדרשין האי סמוכין ובחות ואכלת ה' לו להביא התנא כאן דרשה זו, וממילא ה' מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכך, ומכש"כ הדרש דזובחת למיעוט נזחטה מלאיה, דהרי ממוצע יותר אפילו שחייבת אינו בר זביחה, וחוץ להזהרואה במרקא ימצא שתיבת "זבחת" רוחוק מתיבת ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם זיל דעת אחרת עמו, כי זיל בפ"ד ה"א, "נקרי שחחת וכוי' שחייבתו נבליה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך' ואכלת מזבחו, מאחר שהזהיר שמא יאלל מזבחו אתה למוד שזבחו וכוי', וגדיר גדול גדרו בדבר שאפילו עכו"ם שע"ז שחיתתו נבלה" עכ"ל ובפיה"מ מבאר דMESSOM לטא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מהלכ' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומsha דקתי הכא לאו דאוריתיא, דטומאתה ריק כמו תקורות עכו"ם עי"ש, ונושאי כליו ושאר האחורנים האריכו הרבה בביואר שיטו ולהשוויה בסוגי' דחכא עין בהם.

הננה הרמב"ם נאיך מפי' התוס' מטעם שכתבנו למעלה, וע"פ שבתוספתא מבואר בתוס' דקתי בה זבחת, ולא הנカリ והקורף ושנזבחה מלאיה, מ"מ משנתינו עכ"כ פליגנו, דהרי על שחיתת נקרי לא הביאה הקרה דזובחת ריק על נזבחה מלאיה בnposלה סכך, וגם מושום דא"א למעט נקרי מזבחת כמו דאין ממעטינן אותו מעשית סוכה ובציצית נמי אי לאו דבעין עשו' לשמה ה' כשר גם הנカリ,

ורבן בזרק סכך, מפרשיין מתעסק בקדשים, מותעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו ה' וכמש"כ התוס', ותרויויהו יlf' מושחתת את בן הבкар, דושחת מורה דבעין כוונה לעמשה השחיטה, ואת בן הבкар מורה, שבעין שיתכוון לבן הבкар שהוא קדשים, ועיין בדבר הפטון, ודו"ק.

תוס' ד"ה מנין למתעסק, פרשי' למתעסק בסכך להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחג'ו אפילו בחולין פסול לרבן וכוי', כוונתם להקשותAdam אין לנו למעט אלא בכחג'ו דזרק סכך שהוא מתעסק ממש, א"כ איד' פסלו רבנן מתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממוטעין אפילו אם נתכווי לחתיכת סימנים דכשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גם לר"ג כן הוא, כי לא פליגנו רק בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' וכל' כל' מריש פ"א מהלכ' פסה' מ"ד מסתפק בהא זכינחו ר"ג לרבן, מי כתיב וחתכת זבחת כתיב וכוי' הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוונה כלל, או דבעי כוונת זביחה דוקא, ולכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חתיכת סימנים פסול עד שמתוכוין לשחיטה, ולכן הקשו להם דrho'יל' לרשי' לפרש דאפיקו נתכווי להחיתת סימנים נמי פסול בקדשים ואולי לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשי' להו כיון דלר"ג באמת לייאן חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט דלשון הגמ' דמושחת את בן הבкар עד שתתהי' שחיתה לשם בן הבкар, מוכח כרשי' דאלו לתוס' מושחת ממעוט כל שחיטה שאינה בכוונה לשחיטה ולא בגין הבкар, אלא דהה Tos' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דאيكا עוד מתעסק בקדשים, דהיינו בשוחט מושום חולין נפקא, עכ"ל דבאמת לכרא חילוק בין הבкар ונפקא, ורבנן בקדשים, אבל משום דמעטינן ג' כ' משום חולין, ואתם דטרויהו נפקא, משותם דשקלים הם והי מנייהו מפקית, לשוחט דהרי מושחת א"א למעט משום חולין, ובגן הבкар א"א למעט מתכוין לחתיכת סימנים.

ומה מאי מתישב זהה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה דמעטינן גם משום חולין מקרה זה, איך קامر ל�מן לע"ז דבחולין מתעסק כשר, מדאיצטריך קרא לעכובי במשום חולין דפסול, אבל במתעסק שפיר איצטריך קרא לעכובי במשום חולין דפסול, אבל שפיר בזביחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור נירה שפיר, דכמו דיש שני יתרומים על שני מיני מתעסק בקרא דושחתת את בן הבкар, כמו כן יש בקרא דרצונכם תזבוחו דאתה אלעככ ג' שני יתורים, "לרצונכם" אשר מני' דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר זביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דבעין לדעתכם גם לעין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלדעתכם זבחו, משום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט עכ"ל דרישין מהאי, "תזבוחו" שליא יהיו שנים שוחטין גב אחיד, הלא יידייא הוא, כי החכמים חולקין עלי, ועוד דהרי אמר שם ר'כ, "תזבוחו" כתיב חסר וי"ו הראשון, וא"כ סובל האי שני דרישות, זהה אמת ונכו ולבן יפה השיגו תוס' על רש"י, לדעתך רש"י דאתה למעט מתעסק כמו זוק סכך, עכ"כ בגין הבкар מתמעט ומתמעט גם משום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושית הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופוסל נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמשום חולין, ועיין עוד ל�מן בסוגי' דף ל"א אריכות בעין זה

לצערו" קמכווין אסור בהנאה, אלא ודאי דוקא בנסיבות אמרינו כו' דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חיישין אפילו בשופך לפני ע"ז דקמכווין לנסך, אבל בשחיתתו לא שמעין דאיו דרכם ליבוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד חקירת עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בהא אמר ר"י א"ר י" און מינים באומות, למאי, אילימא לשחיתתו, השתהא במין ישראל אמרת אסורא, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרקוש דמיין אף בהז' שחיתתו לא חיישין בסתם עכ"ם שמא מין הו, אבל במילוי שוחטים בו שאדווק ורגיל לשחות לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שחרמבר"ם בפייה"ם כאן כתוב להילך בין עכ"ם לעכ"ם וכותב דהני עכ"ם דיין שאינים עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתותם אסורה בהנאה, אלא באכילה מצד מוחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב ארוי זיל והאריך לישב דבריו, אבל ללא יויל דס"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז' שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנאה, והוא בעצמו כתוב בפרקוש בפי"א ממ"א דכל תקרו עכ"ם ויי"ג אסור בהנאה ולוקה אכ"ש, משום לא ידבק בדיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גור תושב ויישמעאלים שאינים עובדים כלל הרי מוכח דשארא אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי"ג, אבל"כ יותר hei ליה להחטיא אומות שבהז' און, لكن הדבר תמהו מאד שהשמיט הא דינא דמיין לע"ז סתמא אסור בהנאה.

ומה שנלעפ"ד בהז' הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דברענן דוקא דברו ולא מחשבת לבד, עיין תויו"ט בב"מ פ"ג משנה "ב אלום מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדיק לע"ז דאיו סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכ"ם לע"ז, ולא סגי לי' בשם חשוב בע"ז, לא חשו לשמא חשוב, והרי חשוב בע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חשוב, והרי לפחות נבללה, ודיקני אבל איסור הנאה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנאה, וכן נראת מפרש", אבל נבללה, הא עכ"ם ישראלי בהנאה נמי אסור, וממילא נדע מין עכ"ם דגרע ממיין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיין גרע ממיין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' משום קרא דזוחחת נבללה, הא עכ"ם ישראלי אהנו בר זביחה הוא וכמו שחיתות הקוף, ואכלת פולש שחיתת נקרי, דלאו בר זביחה הוא נמי אסור, או א"כ הא עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו מכוון כ"כ כבובן.

ולפי האמור ייל דמאיחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם,תו ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו במין לא, משום דאיו אדוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, ובענין אמרה דוקא, או שמחשבתו ניכרת מתוך מעשי, כגון מקריב ממש לע"ז או מנסך ממש לפני ע"ז, וזה אין חילוק בין מין למומר, אלא דעתין שחוויות הסוגי' לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן הסומא שוחט שחיתתו כשרה, הנה הרמב"ם זיל מחלוקת האי משנה לשנים ודין דשותט בלילה הביאו בפ"א ה"ח זיל ואמתו שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שירה' אבוקה נגדו וכו', והڌין דסומא מביא בפ"ד הי' זיל, "הסומא לא ישוחט לכתהלה אלא א"כ אחרים רואין אותן ואם שחית שחויתו כשרה" עכ"ל, והטעם בהז' מבואר כי הרמב"ם בדיון דשותט בלילה, דינא דתוספותא פסק, דשותטין בלילה לכתהלה והוא שאבוקה כנגדו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנה להשמעינו,

משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשוי' מלאיה לתמעט וכמו שאבאר בסוגי' דנפלה שכין.

ועל התוספותא גופה יש לדקדק שנקטה בדריך זו ואין צ"ל זו, תחלה נカリ ואח"כ קוף ונזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסמכתא קתני עכ"ם, כי עכ"ם לאו מזבחת איטמעט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכ"ם דאית בי' משום לתא דע"ז, אלא אפילו קוף ונזבחה מלאיה דליך האי טעמא, פסול משום דכך אדם בעין.

ומש"כ הראב"ד זיל בהשגתו שם דהמה כבכמה וכאי יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומלאיה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסורה האשה על בעליה, וביאת גוי עשה טמאה וזונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא בצלם אלקים ומזכה על שבע מצוות המבאים אותו לידי חי' עוה"ב, בקוף וכבכמה יחשב, חיליה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעניין טומאת נבלות וכן לעניין גוי שאינו ע"ז, דלרבנן"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מדאורייתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגותא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוגי' דחשוחט בשבת ובסוגי' דישנה לשחיטה מתועס' لكمן כ"ט ע"ב, עי"ש היטב וairo עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קטני שחיתת עכ"ם נבלה הא דמיין לע"ז - האי מין דנכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז, ע"פ שאינו מין דינוי כמין, ממש"כ התוס' לקמן בע"ב ד"ה שחיתת מין, דבחוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א זיל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיריב באדוק ועי' תמיד, הינו דוקא לר' ענן, דממשיר שחיתת מומר לע"ז, והוא ע"כ מחלוקת בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראלי דינו כמין, ולפ"ז, מתני' דקתני שחיתת עכ"ם נבלה, ודיקני אבל איסור הנאה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנאה, וכן נראת מפרש", אבל נבללה, הא עכ"ם ישראלי אהנו בר זביחה הוא וכמו שחיתות הקוף, יש לתמונה הרבה, דהרי משנתינו סתמא עכ"ם קתני דמשמע בין נקרי ובין ישראל,adam לא אמר כן אלא דדוקא נקרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנאה אסור, יותר הו"ל להגמ' לדיק' עכ"ם נבללה, הא עכ"ם ישראלי בהנאה נמי אסור, וממילא נדע מין עכ"ם דגרע ממיין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיין גרע ממיין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' משום קרא דזוחחת ואכלת פולש שחיתת נקרי, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחיתות הקוף, א"כ האי עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו מכוון כ"כ כבובן.

עד זאת יש לי תימה על כל הפוסקים והרמב"ם בראשם, שהשטיוט מכל וכל דין זה, דחויתת מין לע"ז ואסור בהנאה והוא די מוסכם יצא מתוך הרבייתא ומדיקא דמשנה.

שוב מצאתי שהتاب"ש זיל כבר קדמוני בקושי' או וכתב, דבזה"ז שאינם ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ד בס"י קכ"ג בשם הב"ת דהאידנא אפילו חזין דשפכיה לי' קמי' ע"ז מותר בהנאה, משום דאים יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנאה, ומשם דאיו יודע בטיב עבודה שלhum, והרי בי"ז סי' ד' פסקינו בשוחט בהמות עצמו לע"ז במקום דליך למינר

רשוי למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים אע"פ שאין מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסוליה שחיטה לא ישוחט בלילה וכן הסומה.

ובלא"ה אני תמה על פרשי, וכי לא סגי במעבר ידו על החתך ומרגיש שהסמנים כולן נשחתים, אשר להא לא בעי ראי' כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ם, שיש שם בדיון סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבד שפקח יבודק בסימנים ודוק".

ד"ר י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת ובויה"כ אע"פ שמתוחייב בנפשו, שחיתתו כשרה - הא דעתה שבת לא מיטסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדיוני שחיטה, ומוקמה במס' שבת או בתរומות דשנינו שם המבשלה והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא כתני דאורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסק עתה בדיוני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשמעינו בהאי משנה דהשותט בשבת, וראיתי בשו"ת מהרי"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיתתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותו משום דע"ג דמחול שבת, איינו חדש אונבלות, או משום דלא שביק עתה בדיוני שבת, וראיתי בשו"ת מהרי"ק שרש ק"ס וסומא איתם, וקמ"ל דלא הוה כמור לחייב שבת דשחיתתו נבלה, או מפני שהוא בצענה או דבפ"א לא נעשה מומר, כמש"כ התוס' דאי לא שייך הא דין הכא אלא לפיל אחר משנה דשחיתות נכרין, אבל איי קמ"ל איינו חדש לקלקל השחיטה, ההו דומי' דיליה וסומא שאינו חדשין שקלקלו השחיטה, עכ"ז הדמיה"ק ז"ל. ויפה כתוב דין דין שחיתת מומר שנן כאן מקומו הי' לעיל אחר משנת שחיתות נכרין, אבל גם אי דין חדש קמ"ל דמצוי שחוט בלא אחרים רואים אותם ג"כ אין כאן מוקומו, דמשנה דהשותט בלילה קמפרש הזמן מתי שוחטין ממש"כ למעלה שם, אבל דין דין השחוט הוא חדש וזה מומר שייך למעלה מזה כי שם דבר מן הכלל, "הכל שוחטין", מי שוחט וממי אינו שוחט.

אבל הא מתני' קמ"ל לאפוקי מקושי' מהרש"ד'ם דנימה כל מלטא דאמר רחמנא לא תעיביד לא מהני וא"כ שבת ויוח"כ לאו זמן שחיטה הוא, והטעם הוא ממש"כ המורה"יט, דהכא בכוב"כ עבר אמרירא דרחמנא דהרי נטילת נשמה בלאו שחיתה מלאכה היא, لكن לא שייך כאן לומר אי עביד לא מהני משום דלא ניצל מן האיסור, ע"ז לשhyp; דכיון דהוא לשחיטה קלוקול ופטור, עיין לך מה עשו מתרשבתו, העשה האי שחיטה קלוקול ופטור, עיין לך מה שכתבתבי בזה על דברי הפיה"ם, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיון דאנן בר"ג פסקין, דכיון מתעסק בשחיטת חולייןisher, שוב לא שייך בשחיתת חולין אי עבד לא מהני, כמש"כ התוס' תמורה דף ה' לענין צורם אוזן בכוור, דכיון דגם בשגענה מלאיה הותר, לא שייך אי עביד לא מהני, וכן הוא נמי במקום דמתעסק כשר, ודוק".

בפיה"ם לרמב"ם כתוב ואיל, "ואמר השוחט בשבת אם הי' שוגג, ולפיקח שחיתתו כשרה, ושמא תאמר למה לא תהא שחיתת מזיד בשבת כשרה, הואיל ואיינו מחל שבת ואין שחיתתו פסוליה אלא שחיתתו כשרה, דכיון דבאר יותר מזה תאמר בשעת שישחות קצר מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל שבת וכו', עכ"ל.

פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכותב בפ"ד הי' וט"ו בפירוש דוקא מומר מחלל, ומחלק שם בין חדש למומר, ב' שבאותו שחיטה שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הלו, ולא אמרין שהמומרותה

כדי לפרש הכלל שבמשנה שאח"כ, דף ט"ו ע"ב, הכל שוחטין ולעלום שוחטין ובכל שוחטין, ותחלתה מפרש הכל שוחטין חוץ מחשו"ק, ושהיתה נכרי נבילה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא באזה רבותא להשמענו שלא לטעה לומר דנילוף מקדים דיללה לאו זמן שחיטה הוא, וניהם דמצד הקربה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבניהם, אבל מצד השחיטה מטהרתת מידי נבלת גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת DIDUNIN דשחיטה נהגת גם בלילה, אבל יכולם היינו לומר דהא אמרה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאי שחיטה בלילה, ואיז באמת הי' שחיתתليل פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל דאור האבוקה כאור היום דמי, אז עיקר חסר מן הספר בתוספתא, דרך ר"פ מוסיף והוא שאבוקה כנדון, וכן תראה בלשון הרמב"ם שומר לכטווב, "מתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה וכו'" ולעיל מני' בהלי ד' כתוב, "דיביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכוי' שככל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, ע"כ צרכין האי הלכה כדי שלא נאמר דיללה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, יותר נראת לומר, לפי מה שכתבו בעלי המקובלם דיללה זמן שליטות השדיין והלליין, ונראת כשותט להני, ויש קצת ראי' לזה מדקתני בתוספתא בהדיليلת בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דיללה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לקמן במשנה דהשותט בשבת מה שכתבתני שם, ודוק".

רש"ג ד"ה לכתבה לא ישוחט בלילה שמא לא ישוחט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדיעבד טרפה או נבלה כדילעל דף ט' ע"א, ע"כ צרכיך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישוחט בלילה, ואם דחיישין כיוון דלא מצי בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ, זאת הוה לי לרשי" לכתוב, שמא לא ישוחט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומא ע"כ צרכיך שיבדק פוך את הסימנים אחרים, ואת מצי להיות מיד, ולמה לא ישוחט, لكن נלעפ"ד דרש"י הי' סובר דהא צריך לבדוק בסימנים, דוקא בזרואה שלא נשחטו כלל, דאין לסתוך על הראי' שנחתת הרוב, דהרבה פעמים מצי לטעות בזה, דביה"ש מלא דם גם מתרחב החתק ונדמה שנחתת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מיידי, בדיעבד סמכין דמסתמא נשחטו כולם כרך לשוחט כל הסימנים, ועיין בזה לעיל מה שכתבתני שם באריכות, ובאמת לשון המשנה נמי מורה דלא צרכיך שום תיקון ושחיתתו כשרה, דאי צרכיך בדיקת סימנים, וזאת מדרבנן כמש"כ התוס' שם, איך שתק התנא ואקמר שחיתתו כשרה סתם.

אבל הרשב"א כתוב טעם אחר דלכתבה לא שמא ישחה וידرس, כי לא מצי להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם, שכן בסומא לא ישוחט אלא אח"כ אחרים רואים אותו, ואי כדעת

הנה מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבפעם אחת דיננו כמומר לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתה דלעיל דף ה', דמודבר דוקא ממומר לחייב שבותות, ונגד

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכך' דמיד בחתיכת העור חיל את השבת, ואם תרצה לבאר יותר יותר עכ"פ מתחלת חתיכת הסימנים, הכוונה בהזאת, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב ללא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר מקלקל בחבורה נמי פטור עיין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודאי חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עכ"פ שלא תמות מהר רק אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמות לאח"ז, ומצתית שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארוכתי בהזאת ועיין Tos' ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר לשוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג"פ, הוא מפני דבפ"א אמרין שמא עשה תשובה, משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר היטב, ומילא לך"מ דכאן בשוחתו שבת ניהו דאם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ושם עשה תשובה (ספק מותה, מושום פסולן וכסמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמו.

אבל דעת דמחלוקת הרמב"ם בין מומר לשוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג"פ, הוא מפני דבפ"א אמרין שמא עשה תשובה, משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר לשוד דהינו, בין היטב, ומילא לך"מ דכאן בשוחתו שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דפסול שחיתות מומר לחיל שבתות, איינו אלא פסולן דרבנן וכמשמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה וביארי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

ועתה על אידך דינו שמחדר להרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנעשה בה מומר לא הי' נאסרת, אם לא שנעשה מומר בעשיית חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהזאת והוא באמות תמורה לדלמה לא נאמר דהמומרויות עס פיסול השחיטה בהדי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

אבל גם זאת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתהו, לדעת התוס' דפסול שחיתות נカリ מקרה דזוחת ואכלת Kataata ודיין כן הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקראת האי שחיטה שחיתות מומר ולא קרין כאן זוחת, דהרי נעשה איינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דוקא בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגם נカリ כשר לא זביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשה עכ"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל אין שלא הושכר לא נפסל, וא"כ אידך קרין ב' וקרא לך ואכלת מזבחו, דרך או נעשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקדק בלשון הרמב"ם שכ' "ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הוואיל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמר שחיתה" ולא כתוב "עם גמר שחיתה" כי אז באמות הי' בגין אחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו למ"ס, ועוד נמצאו לפני נפקותות אלו לדינא, התלוים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מד', מהני שתי ראייות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוא מהא דר"ל ל�מן לע"ט, דשותת ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עכ"פ שעבדו בס"ף - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מי פיטסל שחיתתה, דבשנת שאני שנעשה מומר בחתיכת השחיטה, הראי' השני היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסכין ושוחטין ואחד מהם שחט לאחד מכל אלו, ומוקי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושום מומר פסול ולמה לי' דשחת לאחד מכל אלו, עכטד"ק - והנה בשוע"ז סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שוחטין ואחד מהם מומר השחיטה פסולה, אבל הש"ץ שם הביא בשם הרמב"ם דמכשיר, והש"ץ ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגム דין זה תלוי בפלוגתא זו שבין תוס' לרמב"ם, דאם מזבחת למדנו דזוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי ב' איינו בר זביחה, שוב לא קרין ב' ואחת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיטסל מושום וקרא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי ב' איינו עופד עכ"ז שוב לא קרין ב' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו זבחת דכלו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיטסל בשנים שוחטין, אלא במחשבת ע"ז ממש דזאת לא מזבחו יլפין לפסול, אלא מושום דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' ח齊ו, וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מכונם, נבווא להצלם מקושי' המפורסמת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי' מתני' במאיז' וכרכ"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגליו במס' דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הווא דהרי הטרפה בלאה' אינה עומדת למידי לא לחריש ולא לגרדל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וככל השחיטה ועשה רואי' לב"ג תיקון גמור הווא, אבל בימי שמאפיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, ולמה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הווא, והדבר צריך תלמוד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מכונם, נבווא להצלם מקושי' המפורסמת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי' מתני' במאיז' וכרכ"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגליו במס' דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הווא דהרי הטרפה בלאה' אינה עומדת למידי לא לחריש ולא לגרדל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וככל השחיטה ועשה רואי' לב"ג תיקון גמור הווא, אבל בימי שמאפיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, ולמה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הווא, והדבר צריך תלמוד.

א' בגם' ונסבין חבירא למירר ר' יהודה היא, פרש"י עליה דעתם לומר ר' יהוא, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע"ס קאי הכא, דמתני' ר' יהוא, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכווני הני חבירא, עד דמסיק ר' אש' דר' דמבלש הווא, ואיך שיק' ע"ז לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאתה שחצ'ל'ח בחדשוישו לחולין נתקשה בהזאת, ונתקלח ביאור רב דכולה מוקשה.

ב' לפ' המשקנא דר' דמבלש היא, סתום רב כי כאן כר'י, ובמס' תרומות פ"ב מג' סתם כר' מ' דתנה המבשיל והמעשר בשבת בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי אהדי' וזה אמת בפייה'ם שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר'י, דבשוגג יאכל למוץ'ש ובמאיז' לא יאכל עולמית, אבל הא גופא חידוש גדי', דהרי כאן בסוגי' קאמර, דתני תנא קמי' דרב המבשיל בשבת, בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ומשתיק לי' רב מישום דתני' כר' מ', הר'י דא"א לפרש לשון זה כר'י, ובפרט דהוא ממש לישנא דר' מ' בברייתא, אשר ר' יהוא חולק עליו ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ'ש ובמאיז' לא יאכל עולמית, ואיך נפרש לישנא דר' מ' סתם בו תנא המשנה בתורות כר'י, יותר פלא בעניין, דתנהא שם כולל מבשיל ומעשר בגין, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפכ"ג הט"ו מה"ש דבשוגג

אולם יש לנו עוד דרך לישב האי יי'תורה דיו'ה"כ דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מירি אבל במידת הי' שהיתנו נבלה מצד שחויטת מומר לחל שבות כדעת הרמב"ם כאן בפיה"מ, אז ה'כי מתרפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמציד מתחיב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותמי' שהיתתו נבלה, אלא תלין דשכח שהוא שבת ושחט בשוגג ולכן שחויטתו כשרה, ומושום שחויטת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה'כ בהדי שבת לאשמעין דם יוה'כ דינו בזה שבת, Adams היה מתחייב בנספו היתה שחויטתו נבלה, וכך אשר פסק התב"ש, וכאשר הוכח כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עי'יש.

והנה הא דמחל שבת דינו כמור לכה"ת להיות שחויטתו נבלה, לאו כ"ע הוא, אלא כן הוא בברייתא דלעיל דף ה' ושם כתוב רשי' זיל, דהאי תנא חמירה ל' שבת בע"ז וכו', והוא לישנא דגמ' עירובין דף ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה ל' וכו', משמעו דאין כהן תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, אמר חמורה ע"ז, דכל הכהר בה כמודה בכחה"ת כולה, הוא פליג ע"כ על הא דשבת בע"ז, והרי הכהר בע"ז אפילו דמחל שבת הוה כמודה בכה"ת, ונירנו דמן דעובר על כה"ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיון בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת יהי בע"ז, לא הוה מצי למיר, דכל הכהר בע"ז כמודה בכחה"ת.

והנה ראייתי בתורה תמיימהעה"ת שהרגיש באיה, וכותב דכוונות התנא בהיפך, דכל המודה בע"ז כופר בכחה"ת, אלא דילשנא מעלה נקט, ובמהכ"ת לא דק ולא עין בספר, דשם תרתי קתני, כמודה כופר וכופר כמודה עי'יש, וכיון דקרה דוכי תשוג, אשר ממנה יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיר, ובכל זאת התנא נחות ללימוד גם היפך, ע"כ לשול אתה שלא אמר שבת בע"ז. וכך פשיטה דלאו ד"ה הוא, ולכן אני אומר גם מאן דמוקי מתני' בר"י דאסור באכילה ליוםא, ודיק' זאת מיתורה דיו'ה'כ נמי לית לי' דשבת בע"ז, דאל"כ הלא יש לפреш האי יוה'כ דנקט להשווונו לשבת לעין מיזד כנ"ל.

ונאמר מעתה, דsharp קאמר ונשבין וכו', דהא דבר מוקי מתני' בר"י לא קיימת במסקנתא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, דכי מורי להו رب לתלמידיה, מורי להו בר"מ וכ' דרש בפרק' דרש בר"י מפני ע"ה, א"אתו לומר דמוקי מתני' בר"י, והוא פסק בר"מ דלא כסותמא דהכא ולתקל, אבל הני רברביא דלא שמעו האי מימרא דר' חנן, לא דקדקו יפה במימרא דר'ה, דלא אמר הלכה ממשי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחי' בר רב דרש ממשי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרק' ממשי' דאבותו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרק' בר"י לאסור באכילה ליוםא, אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' בר"מ, וא"כ ע"כ מוקי מתני' בר"מ דמושור גס ביומא, וזה'כ דנקט, מושום דס"ל לתנא דינן כי האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ואתא לאשמעין דרכ' אגב דיו'ה'כ דיו'ה'כ בזה שבת, דעתיך היה שחויטתו נבלה וכמש'כ' למעלה.

ולפי הצעה הלווא מיושב הרמב"ם כמי' חומר, דהא דפרק' ונוקמי במידת והוא בס"ד דנסבין חבירי', וכך אשר מתרץ לו דשבת דומי' דיו'ה'כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ולכן מצינו לאוקמי גם במידת אבל לאחר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרק' דרש כן, אבל באמות מוקי מתני' בר"מ וכלהקה, אז צרכין לתרץ הא דקתני לASHUMEIN יוה'כ לאשמעין דיו'ה'כ

iacel בו ביום, ובמזיד עד מוצ"ש והוא כר"מ, וכן במא"ס סי' של"ט סק"ז שכותב, לדידין דפסקין כר"י ה'ה במעשר ד אסור לו עולמית, במא"ש שם מגיה דין כתוב לדעת הר"י, אבל לדעת הרמב"ם לא עי'יש, הרי דרמב"ם מחייב מחלוקת דעתיה בין מעשר לממשל, מושום דמעשר שבת אין אלא מושום שבת, אולם בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר"י א"א לאסור הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר"י מדרבנן, לא ה'י חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, שכן הרא"ש שם בסוגי דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארב בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפת, דעיקר הבגד והפת בוצרתו של עתה נתהווה עי' ת裳ימי ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר עי' הסיכון, ואפילו הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ז בז"ד סי' קמ"ב, דזוקא במסוכנת דין לאו שוחטה היתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק בשר לחתיות, גם הנה מודים דין לאסור הבשר בשביב האי מעשה דמחתק, שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר שבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשה, זה, אבל התבואה לא נקראת בשליל האי מעשה שבת, וכך שלא נאמר שהומוציא אוכלין מרשות לרשות, שייה"י אסורי עולמית מושום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כתצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה תזרומות בר"י ולא קשי' לי' דהרי התנא נקט לשינא דר"מ, דיל' דכוון דקתני גם מעשר בהדי ממשל, ובמעשר גם ר"י מודה דין לאסרו עולמית, מוכרכה לשנות סtems בשוגג יאכל ובמזיד לא יאכל, ויתפרש כל או"י דעת דין, במשל לא יאכל עולמית ובמעשר עד מוצ"ש, כן ה'י דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואיך סטם רביון הקדוש שם כר"מ וכואן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לתלמידים בר"מ, ורק בפרק' דרש בר"י מושום עמי הארץ, איך פסק בר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו בר"י, הלא בלאה ר"מ ור"י הلقה בר"י, וממש'כ' דהוא לחומרא, ואי מושום משנה תזרומות דמסתמא בר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחרונה, דבשני סדרים יש סדר לשנה, והרי חזר רבי וסתם בר"י ולהחמיר, ואיך מצי' רב להורות להקל.

אבל עשה אינך כאפרכת ושמע קוישט דברי אמת בפירוש האי שkil וטר'.

דהנה בಗוף המימרא דר"ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליוםא לא פרשי' דרב דיק' כן מモתני' דהרי אפשר דרב דינא דעתיה מושום קאמר, ולא קשי' לי' מモתני' דקתני סטם שחויטתו כשרה, ומצד דהאי תנא בדיני שחויטה קעסק, ולא בדיני מעשה שבת, ומצד השחויטה קתני דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליוםא מצד דיני שבת, דין לו עתה עסוק בהן, אבל על הא דנסבין חבירי' למימר ר'היא, מאיריך ר'ב פירשו, דמהא דאמרו ר'היא ולא אמרו "ס"ל בר"י" מוכחה דשמעו דרב מוקי מתני' בר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצינו למימר ר'היא דאי הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דע"כ מוקי מתני' בר"י, צרכין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTMS בר פלוגתא דר"י ר'ם הוא, ומהיכי תיתני נוקי מתני' בר"י נגד הכלל DSTMS משנה ר'ם, ולכן קמפרש רשי' דהני חבירא כיון שלא מצאו להאי DINAI טעם ר'ק אליבא דר"י, במקומות דחכמים שהוא ר'ם חולקין עליון, ע"כ דרב מצא במשנה עצמה רמז להאי DINAI, מושום דשבת דומי' דיו'ה'כ קתני, והוא כאשר אמר לבסוף הטענה, דהרי יוה'כ דקתני הוא מיותר למגמרי, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא ATA דאסורה ליוםא כיוה'כ.

הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר אסור תורה בהאי שחייה שהוא מותקן מ"מ לא אסרו הבשר, משום שלא ניכר בבשר מעשה השחיטה כמו בגדי הרכור, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק במבשלה וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודז"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"זיל שכותב לטעם דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגגatto מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דין משום קנסו שוגגatto מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים יהי' מותר גם בו ביום.

ואני תמה דעתך ר"י קנס שוגגatto מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשביעית עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמ"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דיעקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמבשלה לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, ואע"ג דמboveשלה שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכותב, "ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברון אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיצד ישראל שבישל במזיד למ"ש יاقل לאחרים, אבל לו לא יכול עולמית וכו', וכן כל כיוצא בה"עכ"ל, פתח באסור להנות, וסימן שלא יכול עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למכור התבשיל לאחרים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשנית ולא הביא הדין דנותע בשבת דיעקר בין בשוגג ובין בمزיד, ובזה חילוק בדין ממבשלה, ואמת דבנוטע א"א לקנסו באופן אחר רק ביעקר, אבל עכ"פ hei לו להבאים בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשלה דתורות כת ר"י, כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוניג יקיים והוא ר"מ ולא ר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך ממותני' דמעשר ומబשלה על ר"מ דקנס במתמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מסתם מתני ר"מ קפריך, וועררני חתני הרב מששבעש נ"י דהא מעשר ומబשלה כתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דמஸבל קנס ר"י שוגגatto מזיד - ואני הוסיףתי בתיאמה על הגמ' למה לי' להקשות ר"מ אדר"מ, דיו"ר ה"י לי' להקשות דמותני' דמஸבל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מஸבל - וכל זאת צ"ע.

רש"י ד"ה מיחל, המערר שני הואיל ויכול לתקנו באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בטען הבית, לא התירו לו חכמים לשתו ולסמו' אברירה, אבל בתו"ם וכו' עכ"ל, עיון בתוס' יומא נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתמייחסים על פי' זה, חדא, ללא קביעות מקום אכן מתחלל, ועוד דברי בפ"י קתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבלים למפרע, כמו שאמר لكمן בגמ' אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבלים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסף להקשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון תוכן תוי"מ בעי' לסמו' אברירה, שניית דברי גם לחילול בעין בירירהadam אין המע"ש מבורר ולא חיל השם מע"ש עליו אין מצי מתחלל.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין בירירה, ופלוגתת רשי"ז ותוס' בפירוש דין און בירירה, אבל רק בקיור תמצית הדברים של קוניתרסי על סוגי' דבירירה, והוא:

דהנה בדבר שנטברר, אלא דחסרונו ידיעה אכן עד ש策יך

שבת לעין דשחיטה ממור נבלה, שוב א"א לאוקמי בمزיד, משום דשחיתתו ממור ונבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק מהאי תנא דהמירה לי' שבת ע"ג, ליל הא דנסבין חברי' דמשום שבת דומי' דיו"כ את' כר"י, אלא דבלאה פסק כר"י, ומשנתינו לא איירி כל בדיני מעשה שבת, וויה"כ נקט משום דומי' דשבת כנ"ל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודז"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כלกรณ אמוראי דרצה למימר ר"י דהכנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נגעה בה, וממילא דליך בין שוגג למזיד, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו צריכים להמתין בצדדי שעשה, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות וברייתא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדLER, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הוא לא קשי' לי דהרי רב ע"כ ממותני' דיק דשבת דומי' דיו"כ, ולדידחו אינו דומי' דיו"כ בחוליה והבריא, דיל' נינו דגס לדידחו שבת דומי' דיו"כ, אבל לא דיקי' כולי' האי לומר דבעינן דומי' ממש לכל ملي', ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' ממותני' דשבת דומי' דיו"כ, אע"פ דהש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי במזיד ר"מ, עד שהמתרך אומר לו דשבת דומי' דיו"כ אלא ודאי. עיקר הדיקוקא שפיר ידע גם המקשן, אבל לא ידע דבעינן דומי' ממש, דכמו' יהו"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושיותה הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלפע"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי' מילאכת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמי' משכך של ע"א דמותר לשוחט בה אפי'ו לכתהלה מטעמא דמקלקל, והרי מעשה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה Katainu עליה וכמיש'כ רשי'י לקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באוטן מלאכות שמשביבין ומעלון את החוץ בשוויו, כמו מבשל ונותע וכן מעשר, אבל מלאכת נטילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, דלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר'ש אוללמאן ז"ל הקשה באמת איך זה שוחט שהוא מקלקל אסור מעשה שבת, ומיש' משכך של ע"ז דמותר לשוחט בה. אולם לפע"ד נינו דשפיר מישוב בזה מה שהני אמורים לא חשו למשעה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמהה, דנינהו דלא מצאו מקום לאיסור בסכך של ע"ז הנגרם הנהה, הלא כתבנו דעליה בסוגי' דשם, זה הוא משום דבשעת מעשה השחיטה לא עבר איסור DAORIYTA, וגם אדרבנן לא, כיון דמעשה השחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דבר אDAORIYTA אסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כ הכא כיון דעכ"פ חילול את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאיסור לו הנגרם ג"כ וזה ברור ונכוון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שرأיתי בספר יריעות שלמה, שכותב דבשוחט את המסוכנת בשבת, דאסורה עולמית, ואפי'ו בשוגג, משום שלא להנות מאיסורה, וכאן לא שייך עד כדי שיעשה כמושבון, ולכואר' יפה זו, אלא דאי' הרוי אין שבת דומי' דיו"כ לגבי מסוכנת, וממותני' מסתמא במסוכנת איירי, דאיך ידמן שיחוח שבת ושכח שאו' שבת, שהוא דבר זר, אלא ודאי מותך שבחול על ממונו להציגו שכח שהיום שבת ושחת את המסוכנת, אבל מכאןrai' לדעת הרא"ש שהבאתי לעיל, דגס בסכך של ע"ז לא אסרו

לגביה תרומה ומעשר ראשון בלאה צריך לסמוק אבריריה, לפחות לא יסומך גם אםעשר שני, קושי זו אין לה מקום אלא לדעת התוס' Adams א"ב בלאה טבל הוה, וא"כ מה ליא אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי"מ או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי"י דחכל חל, והיו מתקון, אלא דלמי"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש שהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא יוכל לתיקן שלא ישתה תרומה, לא נתיקן שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמה, וקושי התוס' מן התוספותה וכן מהא אמר, אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ונמצא שתה טבלים למפרע, לך"מ, Adams למד"ז י"ב, אם לא בא ע"י איש סיבה להידי הפרשה, הרוי טבל למפרע, מכם"כ למד"ז א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתה תרומה, ודקה בא בא ידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שני לוגון אחרים היו מיעודים להפרש מצד הידיעה הקודמת, דשמא לא ה"י מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשנתנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא ה"י אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה ה"י מעותד שלא להפריש, ולכן אין כאן חשש אחר אלא שמא שני לוגון אחרין היו מעותדים להפריש ושთaan ע"י בחריתו החפשית, אבל אם באامت לא בא לידי הפרשה ע"י איש סיבה שייהי, הרי אנו אומרים בטח כן היהיתה הידיעה הקודמת וממילא דלא ה"י מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין וחברתי קוונטרס מיום אחד לסוגי"י דבריה המפורזה בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטריס התמצא גם במסכתא זו בפתחה או במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דשמעת לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בعلמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמור ממוκצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ"ל ולפערנ"ד נראה ליישב, דהה דקאמר, אמר דשמעת לי, קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שאני הטעם, דהוא דחאו בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, דחאו בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמיאיס מק齊ה אישיש מדעת"י למגורי, משא"כ בשחיטה כאן, דין זה דחו"י בידים, והמתרצה, אין, דתנן כל הנורות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהשיב לו דודאי בשחאו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היה מושום דחאו בידים גרע מחמת מיאוס, אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית לי בשוחט מוקצת, ע"ג דלית לוי מוקצת מחמת מיאוס, ע"כ מושום דר"מ לית לי דמיאיס אישיש מדעת"י מידוי דמיאוס, וא"כ שפיר קיל מאיסור, אצל לר"י דס"ל דמידי דמיאוס מק齊ה אישיש מדעת"י למגורי, נר של חרס חמור מבהמה לשחיטה, מושום דהאי הקצה ע"י מעשה, והאי ממילא איתתקצץ ודוק"ק.

ד"ג ט"ו ע"ב גמר' הלכתא השוחט לחולה בשבת מותר לבריא בפועל, מ"ט כיון דאי"א לכזיתبشر בלא שחיטה וכו' המבשל לחולה בשבת אסור לבריא גזרה שמא ירבה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דרביו בשיעורא הוה איסור תורה, כמו שמכוכ מגמ' מנוחות ס"ד ע"א דבעי רבא, חוליה שאמודחו לשתי גיגורת, ויש שתי גיגורת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי מניינו מייתין וכו' עי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ייחוש שישחות עוף גדול ע"פ שסגי לחולה בקטן - קושי זו אין לה התחלת, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חזו לקמחייהו, דאיסור ריבוי בשיעורא לא שייך אלא במקומות דיש לחלק המלאכה לשתיים ושלש, כמו בתלית גיגורת, דהוה מצי לתלשן בשלש תלישות, ע"פ שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא מלאכה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחלק המלאכה של נטילת נשמה לחקלים, מה לי שוחט עוף קטן או שור גדול, וזה פשיטה כביעה בכווחטא, ודוק"ק.

להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם למזורת, יהי עירובו למזורת, ואם למערב יהי עירובו למערב, זהה לכ"ע חל, וכגד אמר למלך ר"י, וכבר בא חכם הרוי כבר מבורר הדבר אלא חסרונו ידיעה של המניה אי-כך עד שצורך להתנות, וזאת אנו מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדיין חכם לא בא, ובידו לובה בשבת בין למזורת ובין למערב, והוא תולח חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זהה נפלנו בפלוגטה גדולה של ביריה, דלמי"ד יש ביריה, סבר דגם בהזה הלא אכן ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאו-ו-ו הרוח שכבר קמי' שמייא גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלאו ליש ביריה, כתובה בראשי' ביצה ליט"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסחה"ד וז"ל, "ואמרין מ"ר מדידי" קומלא, מים שעלו בצדיו הון המבורין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרוי לפניך, שהטעם שאנו אומרים יש ביריה, הוא מפני שכל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק נעלמים מתנו והוה הכל כמו וכבר בא חכם.

ומעתה מה משיב האי מ"ד דס"ל אין ביריה, הלא מובן מאליו, שהוא צוח, הרוי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם חופשי לעשות או למנוע מעשאות כפי רצונו של עטה בili מונע או מכירח מלמעלה וא"כ החכם בידו ה"י לבוא בשבת לאיזה רוח שירצה עטה בשבת, ואיך תוכל לומר דזהה כדי שכך ברא ביריה בא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בה פלגו רשי"י ותוס', דרש"י לכאן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ביריה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומים, איך אפשר דשתחה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש הי' תרומה, ואיך חיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"ז הגאנון רע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כד דן, הלא אנו צריכים להאמין בידיעה ובחירה גם שנייהם ע"פ שם שני הפלכים בנושא אחד, וכמוש"כ הרמב"ם ז"ל בהיל' תשובה, כי לא מוחשבותי מחשיבותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכחשת, لكن יש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והינו שפע"י חק הידיעה הי' החכם מעותד לבוא למזורת, ועפ"י ידיעה זו חיל העירוב למזורת, כי מה שאמר יבא החכם למזורת ע"כ כוונתו אם כפי הידיעה העולינה מעותד לבוא למזורת, כי לויל זאת לא מצא העירוב מקום לחול עטה קודם השבת, אבל בכ"ז לאחר בחור החכם מדעת עצמו לילך למערב, ואיך ילך המניה למערב כיון דכבר ה"י חיל עירובו למזורת, וכן בהפריש תומ"ד דילמא עפ"י הידיעה הי' מעותדים שני לוגון אחרים להיות נפרשים ועל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפרוש אמר "שאני עתיד להפריש" אבל בשבא לשותות أولי בחר הוא בבחירה, לשותות אותן שני לוגון שהיו עתידים להיות נפרשים מצד חק הידיעה, הרוי נמצא דשתחה התרומה.

הדריך השני הוא לומר, כיון דבחירה מצי להכחיש את הידיעה, הרוי הדבר מעיקרה מוטל בספק ואני לדון עפ"י הידיעה לומר, דחל אז המבורר קמי' שמייא, מאחר דבחירה מצי לסתור את הידיעה, וממיila לא חיל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלל, מפוזרים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעטה, דסתום Tos' סבירו שם דאין ביריה גינוי דלא חיל כל והוה טבל כדמייקרא, אבל בשם מהר"י כתבו דאי אין ביריה אחת מהן תרומה, או זה או זה, וממיila מותר לכהן לאכילה שניהם אף אי אין ביריה עי"ש, והוא ג"כ שיטת רשי"י כאשר הראיתיך למעלה. **ומאחר** שזכהנו לכל זאת, אין כאן שום קושי" על רשי"י, דשפיר חיל החילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכינוי דבכוב"כ אכן כהן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל החילול, גם מה שהקשוינו דהרי

רופא שהמהר"ש נשמר מזה, שהרי כתב „ולאתווי כל nisi בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוית, דאי בשביל שלא עבי כל, בחדא סג'ן, אלא ודאי דאייכא בכל חדא איזה רבודתא בעפ"ע, ולפע"ד נראה דיש רבודתא בכל הנ"י דאע"פ דלא בעינן כליל לחולין, אבל סטמא דרך לשוחתו בסכין, ואם יש לפני סכין ושוחט באחד מכל אלו, ה"י מקום לחוש דלאיזה כוונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה ה"י עלול למחשבת ע"ז באזמניהם, וכל המשנה ידו על התחרותה, וכן אשמעין דאפילו לכתחלה, ר"ל אפילו יש לו סכין מצי שוחט בהני, וכן שניינו לעיל דשות בראש הספינה, לאשמעין דלא ניחוש לאיזה מחשבה פסולה, וד"ק.

ע"ש גמר' ל"ק كانوا במחובר מעיקרא, וכאו בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתם דמחובר הוא משום דאייך דרכ' הלכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שכתו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאייך חילוק בין חלוש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל לעשו הא פסול מחובר לגאה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כו דרכון של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם ממש שהי' להם בזה, והרי נראה בשחיטה עצמה כמה דינים אשר על דם נעשה העניין חק יותר מהק פורה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכי לא יבין את זאת, כי הטעם גלי' לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא לקמן ל"ב ע"ז ואמר, השוחט בסכין רעה אפילו כל היהם כוון כשרה, ונען השחיטה עצמה הלא היאabis מינים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה ווער בלשון שפכת דם שנ', כי יצד וכי ישפך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחירהabis מינים, עיין רש"י לקמן כ"ח ע"א ד"ה לטורה מידי, ועין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שניינו במתניתן לפקון ל"ג ע"א דשות ולא יצא מהם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזה, והנה בא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בעלמא, והmittah ע"כ מלחמת סיבת אחרת נתהוו עין ברמב"ם שם ובדרבנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומה יש תשובה נצחית למה שכתב קודש זקני בעחתת"ס ז"ל בתשי"ס רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרישין טעמא דקרה לר' יהודה הינו להקל אבל להחמיר ודי דרישין טעמא דקרה גם לר"ע עי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחד מהן כאן, דהרי אין לך טעם יותר מבורר מ��תיה שהיא שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המ██ונת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכירה אם פשתה יידה או רגליה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש טעמא דקרה אין חילוק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לירודע בינה, וד"ק.

דף ט"ז ע"א גמר', אמר מר השוחט במוכני כשרה, והא תנאי שחייבתו פסולה, ל"ק הא ברסנא דפרק הא בסRNA דמייא - ופרשי" סרנא דמייא שחיתתו פסולה, שהמים מגליגין אותו ואין שחיטה זו מכח אדם, ותנו לקמן נפלת סכין ושוחט שחיתתו פסולה, דכתיב ובחת וأكلת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה דפסקינו כר"י דאשו משום חייו וכתו התוס' סנהדרין ע"ז ע"א ד"ה סוף חמלה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרוב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהכל מעשו מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרוב הבע"ח אצל האי סרנא דמייא, וממש"כ אם הוא דוחק את הצואר על הסRNA כדי שישחט, ומה לא קריין ביה ובחת, ומה ענין זה, להא נפלת סכין ושוחטה, דין שם שום כה אדם אלא מלילה שחיטה, וממש"כ המג"א א"ח ס"ר רנ"ב סק"כ

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי ז"ל דמפני שהן חונקין אשררא קאי ולא על צפורה, דעתם דצפורה מפרש בגמי מושם מחובר עכ"ל, ויש לראות מה באמת כולן התנא יחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הל' שחיטה, למה לא מנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא עניין שלא ראייתי מי שיתעורר על זה.

ואין לומר דפסול מחובר איינו מHALACHA, אלא נלמד מקרה דזוקח את המ████ת, עיין בהගות ר"ץ חיות ז"ל שהעיר בהז מגמי יומא כ"ח ע"א דאמרו שם ואנו מאברחים נקים ונגמור וכן כתוב העורך דאייך למדין מאברחים שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דאייך למדין מוקודם מ"ת, אלא דזאת ה"י מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהם לפניו, אלא מייתורה דקרה ממש'כ התוס' לפקון ד"ה מנין לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזותיה דקרה קמ"ל, ועיין בהගות מהרש"ש, שתמה מה לא פסלין במילה מחובר מדכתי ותקח צפורה צור עי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהם המובה בגמי אפסול מחובר איינו אלא דרכ' אסמכתה ועיקר פסול דמחובר יפין כמו אפסול דרשה ועיקור, מושחת ומשך כדאמר לקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה لكمן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצץ וירד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, אכן שם פלוגתא והא דבעינן במליקה קוצץ וירד לח"ד לעכב, ולחד למצויה, לא איתפרש מני'ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבליל לא אكري מליקה, וכmesh"כ רשי' לפקון כ' ע"א ד"ה שנ' וצפורה דבטלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכינוי דיבעינן במליקה מחובר, ממילא שמעין דהוא דרשה קוצץ וירד, מפני שאין דרכ' במחובר להוליך ולהביא, אלא דלמ"ד דלא מעכב ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממגעט קרא בהדי' כدمגעט צואר וסכין, כי עביד מליקה שחיטה ר"ל דרכ' משיכה) טפי עדיף, ע"ג דמסתמא מחובר בקציצה ומיטה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם בעינן תלש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם דרכ' אסמכתה קמייתי וכיון דעיקר פסול מחובר מפסול דרשה ועיקור קאתה لكن כללו התנא בהדי' איןך דנתמעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרכ' משיכה, וכן לא נמנה מחובר בין ההלכות שחיטה לפסול בעפ"ע, לנפער"ד נכון בס"ד, ועיין עוד לקמן ועדין צ"ע וד"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתחה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המהר"ש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשוט, דמיהיכי תיתי צור וקונה לכתחה לא, והדין עמו דהרי המקש מתחיל כן בשלמא מגל יד, אכן איכא לכתחה חש שמא אתה למיעבד באידך גיסא, והוא מצי מסיים קושיתו, אבל צור וקונה מ"ט לכתחה לא, אלא דרכ' הש"ס הוא במקומות דיש לפרוץ ממפורש לא קסמך אסביר להקשוט ממנה, וכך בבריטיא מפורש צור וקונה אפילו לכתחה דאי נפרש בכל דיעבד הוא, ומה השmittה האי מגיל יד, אלא דהמהר"ש"א ז"ל لكمן משיג עלי' וכו' ז"ל, "וגם תירצeo אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מריריתא וכו', זה אינו, דהא כיון דאייצטרך למתני בכל שוחטין ולאתויל' כל הנ' בתלוש, ע"כ אין הסברא פשיטה בהן, דומי' דכל הנ' דקתני הכל שוחטין עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית' בהו רבותא, שלא נטעה לומר דבעינן כליל דוקא, דנילוף ממ████ת דאברהם, וגם לעניין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי גם הרראש יוסף ז"ל לפקון י"ז ע"א כתוב כן, אלא שאני

על"ש גמר', א"ל ויו' דכתוב אופטה קאמר פרשי' ז"ל, על הבקעת וכולה מנותחת לפרקם מפני השינוי הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,-DDRISHA ZO DROMA LOIYO HATBABA UL AOPETA, MAFNI SHADRASHA MORAH DDURISHA ZO DROMA ABEL MACHLIKU HADRASHA LESENIM DLGBI KIDSIM, BEUNIN CALI LESHITHA ABEL MACHLIKU HADRASHA LESENIM DLGBI KIDSIM, AOPETA HANHALKA, SHAFSIDA ZORATHA KEN HADRASHA HOA, U"Y HAI CHILOK BIYON KIDSIM LCHOLIN HAFSID TEMUMO VCAHER BAMAAT HATOSOS' MATIGIMIM LIYISHB HA'DRASHA UL CNEHA, DO'EK.

על"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוש ולבסוף חבירו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שחויטה מא' - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דתנאה דעתך דקאמר תלוש ולבסוף חבירו דינו כתלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדייק ניחא דהאי תלוש ולבסוף חבירו איןנו לא בכלל מחובר, ולא בכלל תלוש כמובן, ולכן במקומות דהקרה מעריך בפירוש מחובר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חבירו, ובמקומות דaicא קרא בפירוש דבעין תלוש נמי ממעוט תלוש ולבסוף חיבורו, ובמקומות דלא נתברר הדרשה, ואיכא למינ ero הכי או הכא,aicא פלוגתא, וכוכן בע"ז על ההרים כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומර דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבורו מניון למעט, דהרי איןנו מחובר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטינו מחובר ממשני כתובים וכמש"כ רשי' ז"ל בשם ת"כ, "בכל" ריבוי הכל "וכלי" ממעט הכל, לכן אמרינו דבעין תלוש ולא מחובר, וא"כ איןנו מבורר בדראשה עצמה, אי אתלוש קפיד רחמנא, או שכל שאינו מחובר רצה לשול, וכך פליגו בתלוש ולבסוף חיבורו תנאי, וכן רבא מסתפק ושותאל על שחוויה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרינו דגס בחולין עכ"פ תלוש ולא מחובר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי על תלוש דוקא, או שלא יהיה מחובר, כי בזה תלוי הדין של תלוש ולבסוף חיבורו, ובזה נפרק קצת מה שכ' התוס', דוקיח דרש דבעין תלוש לחולין דاز ודאי היה תלוש ולבסוף חיבורו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר הניקח מיד ומוקום ליד ומוקום למוקום, אלא דבלאי' היה כאן מן התימא הוא דחקלו חז"ל בין מחוחר לתלוש ולבסוף חיבורו נגד הסברא הפשוטה, דעתם הפסול הוא משום דקרוב לעשות דראשה ועיקור, אשר בזה אין חלק בין הנושאים וכמש"כ רשי' ז"ל לעיל ודוק'.

על"ב תוס' ד"ה תלוש ולבסוף חיבורו לעניין שחויטה, תימא Mai קמבעי לי' וכו' עיין במוהר"ש"ל שסתומה על התוס' דמאי קשי' להו, דהאי רבא בתלוש ולבסוף חיבורו דمبטל לי' הוא דקמבעי, אבל מתני' מצינו לאוקמי בדלא מבטל לי', וכן הוא ברא"ש ורשב"א עכטד"ק, ואני רואה שרשי' נמי מפרש כן, שכ' זול': "ומהái דלעיל לא משמע לי' לרaba, כדמפרש ואיזל" עכ"ל ו/or' לדמפרש ואיזל, דשאני סכין דלא מבטל לי', וממילא הה' מהני' דמסחריר בנור וקנה מיררי בדלא מבטל, אלא דתתוס' לא ניחא בזה, משום דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בדלא מבטל להו, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי', ועוד דאי בדלא מבטל לי', מה ש"יך צור וקנה הכא, דהה בסכין הכא דלא ישחות לכתחה בחיבורו לכוטל, ולכן הוצרכו לתרץ דראשה באמצעות מותני' כר"ת, דלית לי' פסול מחוחר מה"ת, וחיש רק משום חש דראשה ומדרבנן, ולכן אשמעין בצור וקנה, אפיילו מחוחר מעיקרה כשר בדיעבד משום דלייא פסול מחוחר כלל, ובריתא דמכשורת מחוחר אפילו לכתחה, בעופא דכליל, או כר"ז דלצדדין קטני, ולפ"ז תלוש ולבסוף חיבורו דمبטל לי' לרבי עדין לא אפשר אי מפיטל בדיעבד כמחוחר מעיקרה, או לא ודוק'.

דנוון חיטין לתוכ רחיהם של מים בשבת דפטור משום דאיינו אלא גראמן, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכתבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלק, בין מלאכת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיבר משום דכו הינה במקדש, ובין טחינה שהיא במקדש שחיקת סמנים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא יודעת איך הוועיל באזה ליישב דעת המג"א, דמה עינה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמושיף שמן בבר חייב משום מבער, ומלאכת הבURA במשכן ודאי לא הייתה ע"י תוספת שמן בבר, ואחר זמן כשיכא שו"ת מהר"ם שיק לאור עולם מצאתה שהגנוון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכחה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחדר, דהאי שחיטה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אותו סוף מים לבוא, עי"ש.

ואני תמה על הגנוון ז"ל כי אין מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קושי', ואפיילו היא עצומה נגד פשوطות דברי הגמי' ונגד פרשי', וכל הפסוקים לא האזכיר כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אל לבי לחקור ולדרשו בטעם דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עניין למצוא דברי חפץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקرب דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלבד שותפות, דמי יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתhaft עם האדם במעשה זו, והמעשה נעשה בין שנייהם, אלא דלגביו מזיק או רוץ, מאחר דבעל האש כבר כליה ח齊ו ונשאר האש בלי' בעליים, והאדם המשתhaft עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת ובר רצון, מהי' בזק, דאם האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובבעל השור והבו רטוריין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עי"ש, וכל זאת לעניין חייב נזקי' וכן לעניין חייב מלאכת שבת דMbpsל ואופיה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיומ מוצה במקומות שומטול עלי' לעשות דבר מה, והוא נשתhaft עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המוצה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא ח齊ה, וכן בשחיטה דכתיב ואחת אשר מני' ילפין דבעין כה אדם, אם כה אחר כמו מים מעורב בו, הרי לא קריין בי' ועbatchet.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקלורה לעיניים, אבלראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סק"ל, שחולק על המחבר שפיטל בבשר ופסול שוחתו בשותפות, והוא ז"ל מחייב בפשיטות, וכتب שכנ דעת הרמב"ם מדהבאי דז' אווחאין בסכין וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאור פיטולי שחייטה עכ' דזדקה בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פיטול שחיתת נカリ' ליכא, כיון דישראל משתhaft עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכטד"ק עי"ש בש"ך היטיב - אבל באמת הש"ז במחcit' טעה בדיין זה, וכאשר כבר כתבתי זאת למלعلا בסוגי' דהשות בתבנת, דהרבמ"ם לשיטותי' דס"ל דשחיתת נカリ' אינו פיטול אלא מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, لكن כל ישראל נשתhaft בזביחה זו שוב לא קריין ב"י, "זבחו" אבל התוס' וכאשר פיטקין נמי דסבירו, דפסול נカリ' מזבחת קאתא, ממילא גום שותפות נカリ' פיטול דהרי לא קריין ב"י, "זבחת" זה ברור שימוש בצהרים - וממילא נאמר דהתוספתא דמכשרת נמי שותפות נカリ' וכדעת הרמב"ם, עכ' נמי בהא דרשה דוקרא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה התוספתא קרא דזבחת על פיטול נカリ' וקו"ף ונשחתה מאליה, האי נカリ' כדי נסבה דוקרי' לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו וכאשר ביארתי זאת במקומו, ודוק' היטיב.

דומה לי מה שנטנהלה ונטרפה מחדש או שנמצא קודם מנבלה וטרפה של תmol שלושים, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי', ומ"ש האי איברי בשר נחירהDKמבעי לי', אבל דע כי כבר הודעתה לך בעיקר אי' שבפתחה, דל"ת' דבשר נחירה אישתרי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האביהה בכניסתו לארץ לא הי' בשר נחירה אסור בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא אתה לאו דל"ת כל נבלה שנאמר להם ג"כ אז והוא אתה על הנחירה ופסול שחייבת, והיא נבלה חדשה שנטנהה ע"י העשה דזובחת, שאמרה תורה כל שלא קיימת בה מצות וובהת הרוי דינה נבלה, ובזה נבין גמר' תמורה ביומה ל"ז ע"ב, דפליגו ר"ע ורוי' ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלאו דנבלה דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורוי' ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכן כון בלקט שכחה ופה, ופירשי' ז"ל לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחרי לנו לתהנה וכוי' דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן אי' לקיים העשה אלא קודם קדום עבירת הלאו, מ"מ כיו' דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין ליקין לרוי' ג', וכן בלקט שכחה ופהה נמי הוי, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותם, עכת' ד רשי' ז"ל, והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאי' נמי עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו לדמה לי' כל להביא לאו דנבלה כיון דמצוי אמר בלקט שם הקשו עד קושי' עצומה, דהא אין שום סברא שלא ליקות על אכילת נבלה מה שמוס הא夷 עשה שקדמה, וכמו' ש' בגמ' מכות ט' ע"א, וכי מושום דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי"ש מה שנדחקו בא.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשותות מנבלה לאו ניתוק לעשה, כי גם הלשון "לא מעלי" ולאו מעלי' צוח ווי על פירוש זה, אבל כוונת ר' הוי דנבלה הינו נהירה או נתנבלה בשחייבת, דעת זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוא לדעת ריסוה' ג' מפני שנצמה מן העשה דזובחת, ולא ה' חמור למלוקות כשאר לאו דעתמא, כי לויל העשה דזובחת נתנתחודה להם, לא היה זה את בכל נבלה, וכן במדבר דעתר להם הנבלה והטרפה ומה' בשר נחירה הותר להם, וא"כ לא ה' הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדומה האי לאו דלא תלקט נמי לאו דנבלה, כי הלאו דלא תלקט נצמה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותם, דלולי דציוויתה התורה להנחים לעניים לא איכפת לנו אם מלקט או מניח וכן גם האי לאו לא ה' חמור מן העשה ללקות עליו, וכעין סברא זו מצין ג' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה' ה' לערלה בשתיים שכטבו ז"ל: "וטבל ע"ג דאיינו בשאלת רשי' ז"ל פירוש דדריש וקבל שכר הוי, אבל הא"ש ז"ל הנה הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' אלא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ"מ לעניין מודר הנאה עי"ש וכל הני בשלמא שאח"כ, אבל כשתחילה להקשות על ר"ע שכבר נתרחק הרבה מבאיור טumo, חזר לשנות טumo דבר תאווה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר' ירמי' דהטם, קמבעי לי' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחייב מלוקות לאו דבשר נחירה כנ"ל, מ"מ באברי בשר נחירה שהכניסו לא", אולי לא חל הלאו כלל דכיוון דנצמה מן העשה דזובחת דהו מזוהה אגברא, וכל שלא ה' למציאות להשחת הרוי אין בו עשה זה, וא"כ על האברים שהכניסו לא מצין למימר דאי' עליהם עשה דאי' זבוחה, כיון דבריהם לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחודה עתה שכבר הוי אברים וא"כ אולי גם הלאו לא אמר עליהם, או נאמר כיוון דכל בשר אי' זבוחה דין נבלה לו, כמו כון הני, וה' ה' דהוה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור

ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל היא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי"ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסתכ' הללו כאשר תראה כי כחוט השני ממש פלוגתא או בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם אי' פלוגתא נפלאה, רשי' ותוס' והרמב"ם, וכל אחד מהני פירושים צריך ביאור רחב, וקבעתி ליה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא "השחיטה והנחירה" ושם ביארתי בארכיה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, لكن לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הללו לימוד בעיון האי עיקר ויארו עניינו - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם ליד' ביאור, ותל"מ.

ע"ש גמר' מתקין לה ר"י וכו' ועוד מעיקרא מ"ט איתסר ממש דמקורי למשכו ולבסוף מ"ט אישתר, משום דמරתקי ממשכן וכש"כ השטא דאריךקו להו מפי, יש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא נברא רבה ממותו לא יאמיר מלטה בא טעמא - ולפע"ד דעתמא דרביה, דסובר הא דעתסר להם בשר תאווה במדבר לר' ש הוא משום דעתין לא קיימומצוות התלויין בארץ ואפילו מצוות שאין תלויין, הרבה מהן לא קיימו במדבר, עי"ן רמב"ז עה'ת ריש דברים, ורק לא היו ראויין להחmitt בע"ח למלאות תאוות אלא בשקריבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרין המצאות בארץ, יותר להם הבשר, אףיו להשביע תאוות נפשם ללא הקربה עי"ן מש"כ בראש מיכלtiny בעין זה, וכן ה'ו"א כשלגו ונבטלו מן המצאות התלויין בארץ, וגם אותן המצאות הנוהגין בחו"ל ובגלוות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצאות מהה בארץ כמש"כ הרמב"ז ז"ל עה'ת בכמה מקומות, יחוירו לאיסורן הרשות קמ"ל, ומ"מ לא קיבל ר' יוסף צעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, גם לר' ש הותר להם במדבר מה דלא חז' להקרבה, מקרא דעתך אשר יכול את הצבי ואת האיל, הרי דין הטעם כנ"ל. ועיין בח' ק"ז בעחחות' ס' ז"ל מה שכתב עין זה ודוק'.

ד"ה י"ז ע"א גמר' בשלמא לר"ע דעתר בשר תאווה לא איתסר כלל וכי' ויל"ד למה בכל הני בשלמא לר' שדריש דלעיל, לא קמחדר סברתו של ר' ש' אלא קסמן' על המבואר לעיל בבמאי קמפלגי, וכן בהאי בשלמא לר' שוחר לשנות טumo דבר תאווה לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשליק מביבאי קמפלגי לא ה' מן החורף לחזור על סברת ר' ש' וכיון שההתחל כן לא שינוי לשונו גם בכל הני בשלמא שאח"כ, אבל כשתחילה להקשות על ר"ע שכבר נתרחק הרבה מבאיור טumo, חזר לשנות טumo דבר תאווה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר' ירמי' בשר נחירה שהכניסו עמהם הארץ מהו, הנה רשי' ז"ל פירוש דדריש וקבל שכר הוי, אבל הא"ש ז"ל הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' לא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ"מ לעניין מודר הנאה עי"ש ועיין בנוב'ת חי"ד סי' ס"ה בביאור דברי הרא"ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר' על מודר הנאה ובמציאות הרא"ש, ומה לו לחקרו על העבר מכבר, כיון דלאו אקרי' קסמן', ופרש' ז"ל יל"י דrai' שהביא הרא"ש מגמי' יומא דקשאל שם כיצד הבהיר ופרק מי' דהוה הוה, אינה מוכרתת דהכא ר' ירמי' קבעי ל' ור' בamat דרכו ה' למבעי לחודדי בעלים דבר שאין במציאות כלל, וכן בב"ב כ"ג ע"ב דקבי רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשא.

ולפרש' גוף האיבער שהיא מוקשה מאד צריך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה להם בשעת מ"ת מה דינם לאחר מ"ת, וע"כ פשיטה לי' דאסורים

תנן בכל שוחטין חוץ מגול קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקין, והרמב"ם פסק האי דין בא hei לישנא „ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מטבחות, בין לצורך או בזכוכית או בקרמית של קנה האגם, וכיוצא בהן מדברים החותיכין, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם וכוכו" עכל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמורה מה דקתי נ' במשנה, חוץ מגול קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם, וזאת על כרחמו רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב ובישיוב הדעת נוכל לידע כי בסוף הحلכה כתוב „אבל אם היה כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפילו הי' התלם הזה קטן ביותר, שחתותו פסולה" עכל הרי דלא התנה שום תנאי בהאי תלם וכותב אפילו קטן ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, ע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחתותו פסולה, ואיה מרווח רב איכא מן המשנה דקתי נ' חוץ מגול קצר והמגירה ובין הרמב"ם שכ' והוא שלא יהיה בו פגם ואפילו קטן ביוטר, דלפי דין זה ע"כ צריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסתם סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה גבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מגימינה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפילו במומר או"ג אבל בבדיקה סכין, כן צרכין לפרש גם האי בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פgam כ"ד, ואין שיקח אח"כ לומר חוץ מגול קצר והמגירה מפני שהן חונקין, ומיו מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנן, דעתך האי משנה לא עליה על דעתו לפטול השחיטה בסתם סכין بلا בדיקה, ואפילו לכתוללה, ואין בנין את זאת.

אבל כבר ידעת כלל המסתכת' נשנית אליבא דר"ע קודם חזקה, ולא מיקרי נסילה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחות, ואפילו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנבראר אפילו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסתם שחתונות דשותט את הקנה תחלה, דלא מצי מיטרפ בבדיקה ושת בפיסול, אלא אפילו אם ארעה דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחתית הקנה, ג"כ אין מעשה טרפות אליבא דר"ע שקודם חזקה, דהרי כל מעשה טרפות בסימנים אם גמרן עד שמota הב"ח הרי זו נהירה כי הנירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא גבלה, וכאשר ביארנו זאת בארוכה لكمן ל"ב בסוגי" דשם, ולאו דגבלה שנאמר על הנירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי ואיך אפשר להיות גבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לאמתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חזקה, ע"פ שמסתמא יש בה פgam כמה פגימות מ"מ רוב הסcin לא פגמים, וא"כ רוב הסימנים נשחותים, ושחיטה מעליה הוה, וטרפות לא הוה אלא או שנקייב את הוושט וסילק את ידו, כיוון דלאו נהירה מקרי מAMILא טרפה הוה, אבל כאן שגמר את הסימנים, הלא נהירה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע משום שוחטה, ונירה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מצי להצறף עם האי מיועט באכילה נירה דזה תורתית דסתרי - ועיין לפחות קמן דף י"ט בסוגי" דמוגרמת נמי כען זה, דשליש של שחיטה לא מצטרף עם שליש של הגמא לפיסלה, ע"י"ש ובמה שכותבי, ולכן ברור כמשמעות דר"ע קודם חזקה וכל המשניות שבמס' זו שנשנתו אליבאי לא ידעו מבדיקת סכין, ו/or"א דמוקי מתני' דהכל שוחטין במומר ובבודק סכין הוא דרך אסמכתא וכמוש"כ שם במקומו.

אלומ לאחר שחרר בו ר"ע וקבעו חזתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוכחתה מרשי" שבותות דף ד' ע"א, ופסילין כל פיסול במקצת סימנים להיות כנירה, ושוב לא יועיל שחיטה ממילא סcin פגום נמי פועל את השחיטה דהרי כל נקב בשט שלא ע"י שחיטה,

סימנים, לדעת בהה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהוכנעה לא"י מהו, דהרי עליה לא נאמרה העשה דזוחחת, אם קאי עליה בלאו דגבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיוון דהה"ג עליה עשה דזוחחת קודם שעקרו סימנה, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית בה אישור גבלה בנחרה, ואולי גם אישור עשה דאיתנה זבוחה, ע"ג דהעשה אגברא קאי, מ"מ כיוון קודם העיקור היה עליה אישור עשה דאיתנה זבוחה, שוב לא פוך האי אישור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר ת"ר סכין שיש בה פגימות הרבה תדוען כמגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בעניין פגימות הסcin חבירתי וחוצאי לאור קנטורס מיוחד בשמו „הלכה למשה" והתמצית ממנה אספתין בפתחה עיקר י' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקרר בדברים.

הרא"ש זל הביא לשון הרמב"ם זל ש' סcin שתבדוק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פgam, וכשתחזר ותבדוק אותה בהבאה, ותרגיש שיש בה פgam וכו', ותמה עליון הרא"ש במסוכסכת כיוון שזקופה היא מצד אחד, אך לא ירגיש באכבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יoit המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ז זל דבירידתו אינה קורעת, וכונתו במה ש' „ולא תרגיש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כיוון דקי"מ ארישא דסcin, אבל ללימוד מה דסובר קר"ף ובعين דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגימה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר מבדיקה סcin כדי"ג ובערין אטופרא, וכאמר שירגש בהולכה ולא בhabba, ואיך נעmis בדבריו שפגימה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרא"ש יש לתמוה טובא, אך מצא ברמב"ם רמז רמייא דבמסוכסכת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למסוכסכת כי לא הזכיר כלל גוני לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מרגיש ולא מרגיש, גם לא, הא דמוקי בקי"מ ארישא דסcin, גם לא הביא להולכה דברי ב"ה במשנה שאח"ז דהשותט במוגול קצר דב"ה מכשוריין לעניין טומאת נבלות, שהה"ג להביא בהולכה אב"ה עכ"פ, והלח"מ הרגיש בכל זה, ונכנס בדוחק שאין למעלה הימנו וכתב דהרבmb"ם לא ס"ל כרשי" דלקמן ש' דע"ג דחיה האי דיקא נמי, מיהא דר"י איתא דגمرا גמיר לי מרבי, דרך לעניין טומאה פלגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין במוגול קצר גם לאכילה, ולא גוזרין הלכהatto הבאה, ולכך גם במסוכסכת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאתני עכ"כ כב"ש עי"ש, וכי שמע צאת לדוחות ברייתא וشكיל וטרוי שבגמ' לומר דאותי כב"ש, גם לדוחות מירוא דר' יוחנן מריא דכלוא תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטhor מידי גבלה, ולהקל גנדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתב הרמב"ם דאין חילוק בפגימות הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומם לראות את המראה הנוראה הללו, איך גdots הריאנדים ואחרונים נסתבו בסבוק השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בעניין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, וצטרכו ליכנוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוג' הח"ס הלו שזו שהיא אחת מהסוגיות היותר סתוםות, ומולבשת בנסיבות הפשט, גורמת להם שלא ירדו לסוף דעת רביינו הגודול הרמב"ם, אשר כל רז לא אнос ל' וידע מה בחשוכה ונורה עמי שר'.

הנה הרואה את הסוגי' הלו בעין בקורסות עומדים ומישתומים, ממשנה

לא צריך דם מושחת דכתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להכין סכין חלק בלי פגימה, ולכן הוסיף שאל במה שאמר ושותחים זה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, עיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם "דחול" פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' זיל הרגיש בו דוק ותשכח, אבל לפि ביאורנו מדויק הלשון מאד דהכי פריך מה מוסיף לנו הא קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב טרפה באופן שביארנו דטרפה זה, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבדוק תחלה סכינו, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר"ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חידש לנו דלא סמך כלל, לא על הרגשתו בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אה"כ מקום החתק אלא כל שהסכין פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר ושותחים זהה כדי שלא נצורך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לא יכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, ולכן קמשני בדיקה לחכם קאמירין, כי מהאי קרא חינן, דלא סמך על השוחט שיבדק הוא הסכין אלא דעתן בידו סכין נקרה פגום, "דבזה" הכי ממשען, וכבר כתבנו לעלה דף ט' ובפתחה עיקר ו' דכל דבר שクリニック מצטצום על משהו וכל דחו לא סמיכין אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה בשחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי בикור והוא מדינה ולעכובי, ולכן ממה דבדק שאל הסכין בעצמו, ולא סמך אתხים, מוכח דסכין פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסכין, דכל שהסכין נקרה פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכחה ליקרע הסימן, חכם מה בעי התם הלא למצוא פגימה כזו אין צורך להבנת הלב ויישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחותה השערה נاجر בין עוקץ הפגיעה ואני יכולה לעבור אנה ונאה פגימה כזו בהעברה בכלל בין צפורהן ובין בריאות העין נמצא בקהל ולא בעי חכם, ע"ז פריך והאמר ר"י לא אמרו להראות סכינו להחכם אלא מפני קבועו של חכם, ורק לדבידה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתחה, אבל לא לפסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני קבועו מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהטהבת לא בדוק בהבנה הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז משני" מדרבנן וקרא אסמכנתה בעלמא", ר"ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר"י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אמראי קדמאי בדקו לי בשמן בא במיא בשירה ובחות השערה, עד דמסיק אר"פ צrichtה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא. מפשות הלשון ממשע דכל hei אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והמחמיר שבhem hei ראב"י שבדק בחוט השערה דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערה, וממילא גם זה בעי חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלחוט בה לכתחה הרי אכן האבחנה דקה בין פגימה לש מה שזו כשרה וזו פסול, אבל ר"פ אמר לצריכא בדיקה אבשרה ואתופרא והוא בדיקת הרגשה ואין זה בדיקת בשירה ולשנה דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורא, דהמה בדק אס הפגימה אוגרת הבשר והלשון והכא אבשרה ולא בשירה קאמר דהוא העברתبشر האכבע על הסכין אם מרגיש הפגיעה בכח המשוש, וכמו אטופרא שעובר בטעורה על הסכין להרגיש בכח המשוש ולבדקתו של עכשו, וכן ר"ח דמנה لكمן גם פגימת הסכין בהדי הנך ג' פגימות שמהמה כדי חירות הצפורה, והאי חירות צפורה הנרגשת צפורה קامر ולא שתאנגר בה הצפורה, כאשר

נחרה מקרי ושוב אין שיטתה מועלת בה, וכאשר אbara את זאת لكمן ל"ב, אבל עדין בדיקת סכין לא עyi, רק MPGIMA שיש בכתה לקרויה את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא הייתה רק סלסל בעלמא, ולפיכך א"ר יוחנן דלהראות סכינו לחכם הוא מפני קבועו של חכם, והרי תראה, וזה הרמב"ס מצרך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דייסורה, וכאשר ביארתי לעיל דף ט' חיל'י דרמב"ס ממה ששמו במשנה لكمן בפ"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפיה' מ"ד בדיקור סימנים קאמר, והדין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מחצה לרוב במשהו, הבדיקה זו היא הוראה וצריכה חכם דוקא, ולא סמכין אטbatch, וא"כ אי בסכין, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמנן ר' יוחנן עידי לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתחה נגנו להחמיר, لكن הוראת הסכין לחכם איןו אלא מפני קבועו של חכם, דלהבחן אם יש בו גם האוגר דבר מה או לא בקהל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואני בא הבדיקה יתירה, ורק ע"י דרשה דר"ח והבאים אחריו נתהוו האי הלכה, לפסל מכל האיסמכתא דושחתתם בזה, כל סכין פגומה, בין יש בכת הפגיעה ליקרע את הסימן ובין אין בכתה ליקרע, כל שם פגום על הסכין, השחיטה פסולה, וכאשר אbara لكمן שזה שיטת הראה' והרמב"ס ז'ל.

ולפ"ז הרמב"ס לא פסק, לא כמשנתינו דרך מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם זהה, וגם לא כבריתא דת"ר ע"פ שהיא כר"ע לאחר זהה, אבל מ"מ לא פסולת מסוכסכת אלא אוגרת, אבל פסק כר"ח דפגימה כדי חירות צפורהן והוא הרגש צפורהן איפלו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, וממילא דלא פסק כב"ה דשותט במג' קציר בהליךתו דאיו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקושיות הראה' וposal השחיטה מדרבנן, וגם מטמא כנבהתו מדרבנן, אבל בפגיעה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכשיר איפלו באכילה וככ"ה במג' קציר, ולא גורגן הלכה אותו הבאה כיון דבלא"ה גם בהבאה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקושי' הראה' ש, וממילא דאיו לטלק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישיא דסכינה, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר"ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבנן, וזה ברור ואמת ועיין עוד لكمן בביור השיטות וד"ק.

ע"ש א"ר חסדא מני לבודיקת סכין מה"ת שני ושותחים זהה ואכלתם וכו' עד א"ר פפא צריכא בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא, אbara הסוגי' כפי שיטת הרמב"ס והרא' ז'ל.

הנה בתורה כתיב ושותח, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קריעה וחונקה בעין, וכדתנן במשנה חז' מג' קציר והמגירה מפני שהן חונקיין, ופרש'י שאין חותcin אלא קורעין מחמת הפגימות, וכבר כתבנו לעלה דהאי משנה נשנית קודם חורת ר"ע ואז במג' קציר ומגירה דוקא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסכין שיש בו רק פגימה אחת, נמי מפסיק השחיטה, מפני שקריעת במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חותך או קורע אפשר לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת השחיטה שהוא יכול להרגשי אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכשמיגע למקום הפגום הוא קורע, או איפלו אם שחת בלי להשיג עז זה, יכול לבדוק מקום החתק או איפלו אס שחת בלי להשיג עז זה, כדי חתוך חלק והקרוע מגומג ויכול להכיר בין חתיכה לקריעת, כי החתוך חלק והקרוע להיות בטוח - וכן בתורה לא כתיב רק ושותח, וממילא מי שירצה להיות בטוח שיהי השחיטה יכולה חתוכה ולא קרועה, צריך להכין סכין שאין בו פגימה העולוה לקרוע הסימן, וכן ר"ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאל דאמר,, ושותחים זהה" דבעינן הכתת סכין לשחיטה, הוא

لتמורה, דעכ"פ הרמב"ס כר"ח פסק ולא כהני אמוראי, וא"כ ממו"ג اي מפרש חגיון צפורהן אוגרת את הצפורן, הר' אייכא כאן שיעור גודל ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דמפרש חגיון צפורהן דר"ת הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה", איך יכול להשווו לשחיטת הרשב"א דבעינו עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ "הגר"א צ"ל בהගותיו ליו"ד, הלא ר"ת דקאמר בחגיון צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר כחגיון צפורהן הרגת צפורהן דדעת הרמב"ס כרא"ה דמפרש הא דר"ח דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ס כרא"ה דמפרש הא דר"ח כחגיון צפורהן הרגת צפורהן והגתו נמי דר"ח, והביא שפיר ראי מסכךן של שחיטתה ממשום דתתם ודאי אמוראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ו��ושי" הרשב"א הלא אוגרת שניינו לק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותם בזה, דכל שם פגום על הסכין, שחיטתו פסולה והני אמוראי שקודם ذום ר"ח וח"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבדוק בשמשא ובמיא ובבשרא ובחותש השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בדיקת הרגת השבוטפרא ובבשרא, וכאשר כתוב הפלתי בסyi י"ח שהודיע ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגת טובה אין לך בדיקה טוביה מהרגשת טופרא בהעbara על חוד הסכין, וכן בדיקת הרגת השבוטפרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסתאה דמכשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעברת השבוטפרא, על זה כתוב הראה"ה צ"ל, דהטעם בהזה ממשום שאין זה מגוף הסcin, והרשב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דס"ס הר' נרגש, וכן ק"ז בעהחת"ס בי"ד סי"ט לענין מה שמקילן השוחטים שמחליקים הסcin אחר שחיטתה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגוף והויהית דאבי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת שחיטתה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנgor חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספלו פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפיל והעצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דזוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא יՐיגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמטא באמטא לא יותב כדיודע.

תראה מלשון הרמב"ס שאביה, א"כ לפי מסקנת אמוראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פסולת, לפי שהסcin בשם פגום יקרה ואת פסלו הני חכמים דהינו ר"ח ודעמי, סמכותו אקרא דוחתתם בזה, דבעינו סcin שאינו פגום שבמילא נפל כל הני בדיקות של הני אמוראי בבירא, ומה מודדק באה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כדרך בכ"מ שאידך חולק על הראשון, כי כאן רפ"ח הסכימות חכמי דורו קאמר שחייבו להצריך לעוכבא בדיקת הרגת השערה, וכן עשה הוראת חכם ג"כ אצרכתא לעוכבא ולא רק מושם כבודו, כך מתפרש הסוגי לדעת הרמב"ס שהוא ג"כ שיטת הראה"ה צ"ל כאשר אבא.

דהננה הרמב"ס צ"ל כתב, והוא שיהי" פיה חד ולא יהי' בה פגום, ואפילו הני התרטט קטן ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט השערה, וכן בהלכות שאח"ז דיבר רק מוהרטת פגימה בהליך ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה"ז צ"ל דזאת א"א בפגימה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא ירגיש אפילו בכך שאינה אוגרת, כמו שהבאתי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטוור והבוי להשוות דעת הרמב"ס עם דעת הרשב"א, והבוי כי דעכ"פ דהרמב"ס לא הזכיר האי תנאי שהזיהיר הרשב"א, דבלבד שתאנgor דבר מה, סתמא כמפרש ועי"ז נתווה כל המבוכה הגדולה בין האחוריים כאשר תראת. ובאמת לא ידעת מה אדו, כי הלא כבר כתבתי בהקדמה של דההרמב"ס אשר חיבר חיבורו, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דוחקים כאלו, דקסמץ על המעין בגם, וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גمرا' והויהית דאבי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת שחיטתה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנgor חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספלו פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפיל והעצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דזוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא יՐיגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמטא באמטא לא יותב כדיודע.

ועוד אני תמה איך לא חלי ולא הריגש הב"י צ"ל, שהרמב"ס עכ"חolk על הרשב"א, דהרי הרמב"ס בפ"א ה"ד מהל' ביה"ב כתוב יובן את זאת, דדרשה שמנה נמי ממוצע מושחת ולא ודדרס, אשר מה"ט כתוב רשי"ו רשב"א בראש השוחט, דדרשה לאו מחרלה אתה על אלא ממוצע מושחת, אלא שאני כתבתמי שס, דההלה אתה על פיסול במקצת סימנים, דלולי ההלכה הי' השחיטה כשרה, וכאשר ביארנו זאת לעיל בארכוה, עכ"פ אין בתרוץ התוס' ממש, וכי היכי דמנה דרשה הו"ל למימני נמי יעkor דסcin פגומה, لكن אין לנו מנוס אחר להנצל מחומר קושי"ז או' אלא בשנאמר, דבאמת גם על יעkor סימנים בסcin פגומה אתה ההלכה אלא דגימה הראיי לעkor אפילו מקצת ומשהו מון הסיכון, צרייך להיות עכ"פ אוגרת איינו אוגרת, אבל אנחנו מחרמן לפיסול השחיטה בסcin פגומה והוא רוצה לפרש ומסתם קא סטם ואס לדידי' פשיטה לי' דכדי חגיון צפורהן פירשו דאוגרת את הצפורן, א"כ מה מוסיף ביאור איך באה שכחין של שחיטתה, ועל הב"י עוד יותר יש

נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סיכון לא אתרmor, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרוא דושחתתם בזה ולכנן לא מנה עיקור דסיכון פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסיכון פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הראויים דוחכים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שהוא עיקר הא פגימה מקצת הסיכון ולא רצוי לסיכון מהרגשת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דbullet זאת צ"ל הא דעתך שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני' דbullet שוחטין חז' מגיל יד והמגירה מפני שהן חונקן, אלא דוידע ג"כ דסתם סיכון פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכל בתיבת עיקור דמקומו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסיכון לשחיטה קאי והיינו משומם דbullet שידוע עיקור פסול הרי מAMILIA יודע דbullet בדיקת סיכון וכקושי' הגם' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי' שם דאי איכא פגם נקב, וכמה מן הדוחק לשבול את כל זאת, כי לא אאמין שרשי' ודמעי' היו אוכליין משחיתת טבח שהי' יודע אידין חונקן ועוקרין אלא שוחטין בחיתכה, ותו לא, על סמך האי קושי' הגם' פשיטה דכי נקב טרפה מAMILIA ידע האי טבח להכין את הסיכון כדינה.

עתה נברר שיטת רשי' זו שהיא שיטת הרשי' עפ"י הבנת הרשב"א זל', והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרו אי דבדקו בשמשא במיא וכו' ואח"כ הבא מימרא דר"פ לצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא והשميיט הא דר"ח דפגימת הסיכון כפיגימות המזbatch בחgitrat ציפורן, ומהז דנו הרשב"א והר"ן ודעם זל' דהרי"ף מפרש חgitrat צפורה שתהיה' הצפורה נاجر בין עוקציה הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא לבד נגד ר"פ דbullet בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אלא אפיו נגד הני אמרו אי דבדקו בכל הני תחבות, ודואי מחרמו נגד ר"ח אבל לית הלכתא כר"ח וכיימ"ל דפגימת הסיכון בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קירין לי', ואוגרת כשם שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר ויהינו דמי' לסאסאה, עכ"ל הרשב"א זל'.

ויש להעיר דהרבש"א לא הביאראי נגד ר"ח רק מהני אמרו אי דבדקו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרו אי בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבש"א דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכטה דר"פ אלכתחה, ואע"ג דלשון צריכה משמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד ב"כ"ם שם, אין זו קושי', דהאי צריכה בדיקה, הלא אסיכון קאי, וא"כ הפירוש לצריכה בדיקה, ואס ירגיש איזה פגם אסור לשוחט באיה סיכון עד שיתקנה, ועיין תוס' גיטין ד' ע"ב ד"ה אי מהחיה, ודוק). דbullet בעינן סיכון שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי' לסאסאה, דהוא לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר הניינו דמי' לסאסאה, ס"ל לרשב"א דכשרה רק בדיעבד, ומה שאמר ר"א מאן יhib לן מבשרה ואכלין, הניינו בדיעבד שוחט כבר. וממצאי כן בריטב"א זל' שכטב וז"ל, "דמתשובת ר"א אנו למدين, שהשוויל הyi שואל אף לדיעבד אי אכלין מבשרה, דאי לא Mai אשרדר ל"י ר"א" עכ"ל, ר"ל דאי השוויל אלכתחה שאל, אי מותר לשוחט בסאסאה, היה לו להשיב מאן יhib לו האי סיכון ושותפין בה, וא"כ ר"פ בדיקת הרגשה עבי בלי שתאותו דבר מה, ע"כ לכתחה אמר אבל בדיעבד כשר כמו סאסאה, דהינו סאסאה

הסימן רך ואני מותח, וכשmagyu אל הסימן עבר הפגם מעליו כמו סיכון רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי אם נבדק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קריעה, או שהרגיש השוחט שלא נתקב בחיתכה וממש"כ במלילה, لكن אין מקום למנות עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הראה"ה בספר החינוך שלו מצוה תנ"א, דשים מבאר כל דין חמשה הל"ש וכותב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שהחיתטו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחיתתו פסולה, ואח"כ בדק זל' ווג"כ צריך לדעת ענין בדיקת הסיכון שהצריבו חכמים בדיקת העצם והבשר ובשלש וחותתיה של סיכון, ואם נרגש בה פגימה אפיו כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל והרי שכך לפניך דהאי בדיקת סיכון מפגימה כ"ש חכמים הצריכו, והשוחט בסיכון פגומה אז, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסיכון פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חותכה, ואי ישחטו שוחט בסיכון פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסיכון פגומה, וזהאמת וצדקה.

ולכן קושי' הרשב"א על הראה"ה דמ"ש האי סאסאה דלא פסללה כיון דס"ס איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, لك"מ דסבירה הראה"ה מובנת יפה, כיון דבכוב"כ אין בכח פגימה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דוחכים אסרו כל סיכון אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוון הסיכון (וכפי הנראה הוא סיכון שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרענטיל) הרי אין שם פגומה על הסיכון, لكن כשר לשוחט בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החות"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיון דאליז ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסיכון, מה קאמר דהרי עיקור אסור רחמנא הי' העכבה בסיכון או שאר עכבות הר夷 קורע את הסימן, הלא אין בכח האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאנו בגין עלה משומש דשחט בסיכון פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסיכון אין על הסיכון שם פגום, ולא איפכת לו וכמו סאסאה כשר מה"ט לדעת הראה"ה.

והנה כפי הנראה ק"ז צ"ל הרגש זהה ולכנן הוסיף דעתם דסיכון פגום הוא גם מצד שהיי' דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוכנותו דמקום הפגום, אם גם אין בכחו ליקרע הסימן, אבל עכ"פ אין חותך באוטו מוקם וכמו סיכון רעה, ואית בי' משומש שהיי', אבל גם זאת לפלא בעיני, שלא מביע לפדי דינאי דגמי', דבעינן שייעור לשחמי' כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משומש פגימה אחת או שתים שייעוב השחיטה כשייעור שחיטה, אלא אפיו לפי חומרת האחרונים לפסול בעוף אפיו בנמצא גמי' נמי אין זה דומה לגמי', דשם חיישין שהגמי' מעככ כל הסיכון מלחותך את הסימן עד שייחזוק הגמי', אבל כאן ניהו דבסיכון הפגום אין חותך אבל איןו מעככ את החלק החד מלחותך, ולכנן כל דבריו תמהווון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסיכון בתוך הל"ש שנסמכו מיסיני, משומש דבסייעי עיקור בסיכון פגימה נארמה, וחכמים הושיבו פסול דסיכון פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי'azel במא שטאפס מימרא דר"ח כפשיטה דמנין לבודיקת הסיכון מה"ת שני' ושותפם בה, וכותב עליו והאו ר"צ חיוט בהגותו לש"ס ז"ל "משמעו דלא הי' לפני גירסת הש"ס כאן או שסוביר דה"ק בגמ' פשיטה כיון נקב טרפה לאו בדיקה אתמר" עכ"ל וחכם עדיף מנביא דהרי הבה"ג עכ"כ סוביר כן דכי

א' דמה שכי' בתחילת דבריו, וכפלו לבסוף, כי התורה או ההלכה למלמ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימות הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכיה, רק מעיקרו סימנים וכיור הבאתך כן ג'כ' משות' חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה כדבריו, דילכה אתה על בדיקת סכין בהרגשת צפורהן, מיל' דמאדם יותר שלם בחוש הרגשותו דיבירה, הלא אדרבה, בכל שיורי התורה כמו כיitz ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל ביןוני כדיוד ולמה כאן נבעי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו והتورה אמרה זוחבת מברך וממצאנך לכל איך עובד אדמתנו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיודה.

ואני אמרתי דבר נאה, דמהאי אסמכתא, "דושותתם באזה" יפינן י'כ בדיקת הרגשה, דכיוון דלפינו מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבת, ע'כ בדיקת הרגשה ולא בדיקת ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבדה שאינם קורין בספרים, וחוש המישוש חולשה אצלם מפני כבודות ידיהם מן העבודה, ובת'ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים ממלאכה שנעשית ע' אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשוש חזקה אצלם, וזה פרפרות נאה.

ג' אכן על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דsharp פגם ושדר פגם ושדר, ושלחו לי' מגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות הי', כי אמר הפלתי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשוש של אדם השלם בהרגשה, ודמי' לסתסהה יוכה שהייא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסל, ולפוגמה האוגרת ע'כ' חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשוש.

ד' אכן אני אמראי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשוש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשה כיון שהיא יותר מעולה, וגם אכן עלה ע'ה'ך כי בכל נהרדעא ובמערבה כולן היו חולשי הרגשה, עד שהוחרכו לבדוק בשמשא ובמייא.

ויאנני מסופק כי כל זה קרה להגאון ז'ל ולשאר הפוסקים שא'כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי למעלה, משום שראו דברי הראה'ה שכתב דהני'D בדקנו בתני אופנים מסוימים, לאו אצרכתא אמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרי' דסביר הראה'ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדייקות הרגשה דטופרא, ע'י' נتابבלו הדעות חדד אמר דברמתן כן הוא, והפלתי ממציא דלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמת מועלם לא עלה על דעת הראה'ה לומר דבר זו כזיה, אבל הראה'ה בתחילת ה'י' מפרש הוא דר'ח' דאמר חגירת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגד זה ודאי החמירנו הני אמראי לבדוק בשמשא ובמי' וכי' שהמה פחות מאגורת צפורה, אבל תכ'ץ חזר מזה וקאמר דגס ר'ח' כר'פ' הרגשות צפורה קאמר, דאיינו מלשון חgorה אלא מלשון חגירה בי'ז ע'י'ש, וצפורה פשיטה דהוא המחייב מוכלים, ופירוש זה בדברי הראה'ה למדתי מtopic דברי המשמרת המשיג עליו, כי תחלה הקשה עליו, דאיין אפשר להשות דר'פ' בדר'ח', כיון דר'פ' נמי אبشرא עלי, והוא ודאי פחות מחריגת צפורה ובשר, ר'ח' בדיעבד אוגרת צפורה רק בתחילת עי'ה בחריגת צפורה וכז', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת ע'ל'.

כמש"כ הרשב"א, וכן אין מר'פ' כל כך ראי' בדיעבד אפילו אוגרת כ'ש פסולת דאפשר עד אגירת צפורה הכל רק בתחילת, אבל הני אמראי לא חלקו בין תחלה לדיעבד, דהרי בדיקות בדיקה דלכתחלה הוה, דכן נהגו לבדוק את הסכין להכינה לשחיטה, ולא קפדו אבדיקת הרגשה גם בתחילת, אבל בדיעבד נמי פסלו אם נמצא אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בთוה'ב' במשמרת שלו, וז'ל: "מייחו לא שתה'י פגימה כ'ד ממש הנראית לשמש פסולת דהא אוגרת אמרינו, אלא שאלו ה' נראית שם הוי בודקין אותה לאחר מכאן, אם תחגור שום דבר ואפילו חוט השערה ובכן הוי פסלין אלו נמצאת פגימה אפילו רק אחר שחיטה" ע'ל' הרוי דחקילו מצד אחד נגד ר'פ' דבעי' לכתה בדיקת הרגשה אבישרא ואתופרא והחמירנו נגד ר'ח' לפסל אוגרת שום דבר אפילו פחות מועובי הצפורה וכן לנוין לכתה פסיקין כר'פ' דמצרייך בדיקת הרגשה לפסל הסכין פגום אפילו איינו אוגר שום דבר, אבל בדיעבד כשרה השחיטה עד שתאגור הפגימה ע'כ' חוט השערה, וכראב'י' דבדק בחוט השערה אם אוגרת, וכמש'כ' הגר'א ז'ל, ועוד לא כר'ח' דאיינו פסל אלא באוגרת עובי הצפורה, אבל עיין בפרמ'ג' במש'ז' אות' ב' דמפרש דברי התוה'ב' דר'ל דלאחר שבדקו בדיקות במ' המשא וכי' ונראית להם פגימה, אז מdadו אותן אס תאגור דבר מה ואפילו חוט השערה ע'י'ש, ואס הפירוש כדברי, דברי הרשב'א נפalias בעני, דלפ'ז' הני בדיקות במ' המשא וכי' ה' מראין להם כל עכבות כ'ד אפילו אינה אוגרת וכמו בשרא ואתופרא דר'פ', וא'כ ע'כ' דר'פ' דאם צריכה בדיקה אבישרא ואתופרא פליג עליהם, לומר דאיין לסמו על אופן בדיקתם, וא'כ קשה למה הבאים הרה'י' כיוון דהביא דר'פ' דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי', ויתור קשה קושי הרה'ן ז'ל על הני חכמים, למה فهو יכול האי, כיון דאייא טופרא ובשרה דצבע, והיא הבדיקה יותר מעולה והיותר פשוטה, וכן נראות נפלאות על דברי מהרש"ל מובאים בטוי' ריש סי' ח'י', דמשום הני אמראי דאו' להחמיר אפילו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחרונות שפכו סוללה על ה'ב' שהקליל באיסור תורה להתיר פגימה הנראית לעין שאינה אוגרת, ועין עוד בפלתי שהגענו להחלטה אמיתי, דהראשת טופרא היא הבדיקה יותר מעולה, יותר אין להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת ממרגש טוב, א'א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב'ס, דלא סתר את דברי, דכאון בהלכות שחיטה פסל פגימה בכ'ש, ובrangle' בה'ב כתוב שיעורה בחירgart צפורה, הניו הרגשות צפורה, והוא ממש בכ'ש והיין כදעת הראה'ה, עכט'ק', וכל מה שכתב עד עתה הואאמת ומכוון למה שבירנו למעלה, אלא דח'כ' נתקשה לו מה עשה בהני אמראים שבדקו בכל הני שאר בדיקות, דלומר דהני אופני הבדיקות עוד יותר מעולות מבדיקות הרגשה בטופרא, ה'י' דבר זר עני הפלתי, כאשר באמת כן הוא, עיין כל בר דעת, لكن הגיעו להמ冤אה נפלאה, לחיש דמפני שכח הרגשה אינה שורה בכל אדם כיודע, והتورה ודאי מ אדם השלם בחוש המשוש דיבירה, لكن חשו הני אמראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשות שלימה, ובחורו בדרכים שונים אחרים שא'כ' הרגשה כמו במיא ושמיא וכדומה וכו' ומשיים ז'ל, "כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ'ס, היא חגירת צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" ע'ל'.

והנה כל הקורא הדברים, משתומם, איך חכם כמהתו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחcit'ת שגגה יצאה מלפני השלית בזה, כאשר אbara.

لتא דאסורה, משא"כ לרמב"ם דפסק שיעור פגימה בכ"ש איכא בבדיקה לחכם משום לתא דאסורה, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל איינו אמיית, כי כל הבהיר הזה הוא רק מפני שבדיקת סיכון בעי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחין בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכמו בבדיקה סימנים דלא עללה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחת הרוב, אבל עשה אכן אפקsett ושם בירור שיטת הרא"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הרא"ש שובר כפי שתראה דהא דאציריך ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו הך דר"ת, והבדיקה היא אם איינו בסיכון כדי חנירת צפורהן, ואפילו אם יש בו בחירות משווה פוגמה מצפורהן, מותר לשחוות בו לכתהלה, וא"כ تو אינו לתמורה למה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי" בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה הפלים שלנו שאנו בהם פגימה כלל, אלא מيري בסיכון הבהא ממשחזה גדולה כאשר סכניםים ממשחיזים אותם כדי شيء חדים להחזוק בהם, ובtems מסתמא נמצאים פגימות דקות עכ"פ, ולכן בעי בבדיקה מה פגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לישנא דצריכה ממש דקאי על סטם סיכון דאית בי פגימות וצריכה בבדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה בחנירת צפורהן ובחינה או צרייך עיון והבנת הלב כמו סיכון חד וחלק המויחד לשחיטה לדעת הרמב"ם כ"ש, וניהו דכתבנו למעלה גם בבדיקה סימנים, לבדוקו מפגימה כ"ש, וכך בדיקת סיכון דאית ב"י פגימות וצריכה בבדיקה אם אירע שחיטה מצומצמת, בעי הבדיקה יתירה בישוב הדעת לשער בין מהחזה על מהחזה ובין רוב ומ"מ לא עי חכם, זולת לדעת הרמב"ם כמש"כ לעלמה, אבל התם איינו מתרמי זאת אלא לעתים רוחקות ומולתה דלא שכיהה היא, אבל כאן כל סטם סיכון בחזיות פגום הוא, ולכן שפיר בעין חכם משום לתא דאסורה, או משום כבוד לכל מר כדאית לי, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורהן, לפגימה שהיא חנירת כ"ש מוחגרת צפורהן, ולפ"ז מתרפֵשׂ הנגמ' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשוות דודאי סטם סיכון בעי בבדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסטם יש בו, איתת בהו שיעור חנירת צפורהן מיטירף בהכי, וע"ז מתרץ בבדיקה להחכם אמרינו נמי כפשוותו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמך על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דאסורה, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמוראי דבדקו בשושא ובמייא וכדומה נמי בבדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפיקו על פגימה פחות מଘירות צפורהן, כי חנירת צפורהן היא מעיקר הדין אבל הם החמורים, אבל יכול האי לא החמירו לבדוק בהרגשות צפורהן ולכן לא אמרו אפי"י כתוב הריטב"א ז"ל ז"ל: וכל מה דאמרינו בהני אמוראי איינו אלא בתקלה, ולא עבדו הци מדינה ממש, דהא לא נקט חד מיניוו לשנא דאצירcta, אלא הני בדק והני בדק, לנוהג בו חומר בעצמן קרואו לכל בעל נפש לדקדק זהה לכתהלה הרבה, שלא לזל לו ולא אמרו אצרcta אלא בשרה וטופרא ואתלת רוחותא, דהא ודאי צרייך לכתהלה אבל בדיעבד הכל מודים כר"ח שאינו נפסל אלא בחנירת צפורהן, ודמי' לساسאה אין בו פגם כלל התירנו לשחוות בו אפי' לכתהלה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטת הרא"ש דהכלcta כר"ח שובר כן דהני אמוראי החמירו על עצם, ומשום דלכל בעל נפש ראוי לעשות כן, הביא גם הר"י ז"ל בהלכותיו הני אמוראי, להתלמד שهماם לימדו וכן יעשו יראי ד' מתקדים במצבות אבל מה שכתב הריטב"א ז"ל דאצרcta דר"פ הוא מדינה לכתהלה,

כאמור, והני אמוראי פליגו אר"ח ופסלו מדינה פחוות מהאי שיורה, ואח"כ כתב הרשב"א שם ז"ל "עוד כתוב כאן לישנא דתגבור בה בצפורה אינה מלשון חגורה וככו" א"כ חז לומר שפוגמת סיכון בכ"ש, שהצפורה מרגשת אפילו בבל" הרדי דהרשב"א דן את הראי"ה לחזר מדבריו הראשונים, ולאחר חזרה זו ודאי לא מצינו למימר דהני אמוראי גם ע"ז החמורים יותר, דעת כמה ליחמורו ולайл, וגם איך מהני فهو בדיקה שליהם יותר מבדקית ההרגשה, שהיא הבדיקה הייתר מעלה, וכל זאת ברור אמת וצדקה.

שיטות הר"י לפי פי הרא"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא כר"ח דפוגמה אינה פוסלת אלא בחנירת צפורה ממש, והוא דרשmittel הר"י ה"א דר"ח ממש שhabba הא דר"פ, ז"ל האי"ז: "רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח יש שמספרש דעתו שהוא סובר דהן דבדקו בשושא ובמייא ר"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליגו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, הינו כדי שתבחן בה הצפורה, הכל פגימה שמוגיש בצפורה הינו שתהגור בצהפורה, הילך לא הווצר להזיכר הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הרא"ש הא "יש שמספרש" שהוא הרמב"ז הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסף על דבריהם, כי הם לא הזיכרו בדבריהם, בין הני אמוראי דפליגו אדר"ח את ר"פ דאמר שצריכה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמוראי דבדקו בשושא ובמייא וכי ואשר ביארתי לעיל דבכונגה גדולה השמיתו האי דר"פ, דלא דבר מבדק הסיכון שלאחר שחיטה כדי לפסול השחיטה, אלא מבדיקה הצריכה קודם מדרבנן מקרה דושחתתם זהה, ומהז לאicia טטרה לר"ח דדיבר מעיקר שעיר פגימה הפויסת מה"ת לאחר שחיטה, אבל הרא"ש כולל עהמם גם האי דר"פ, ועוד דלא דקדק זהה דר"פ לא שייך כלל בהדי איןיך, דמש"ה לא אמר "ור"פ אמר" ר'ק, אמר ר"פ, וגם לישנא לצרכיה, שモורה על בדיקה לכתהלה ולא שתפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דליך כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתהלה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורהן אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתהלה, דאל"כ לא ה"י מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןיך, ולהוכיח ממנה דלא כר"ח, כיון דהוא מדבר מכלתלה ומה עניין זה להא דר"ח שמיירוי מפגימה הפויסת מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הר"י בפשיות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרדי דתירוץ כבר ה"י מונח בכך, bahwa שככל בקשי' את ר"פ בהדי איןיך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בשרה ובלשנא, אשר הערטבי זהה לעלה, ומפרש אבשרה כמו בשרה ור"ל דחוות בזוז עור האצבע, כמו שעשין השוחטים לבחון חידוזו של הסיכון, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחוב, והר"א"ש קיצר מאד, והטור שמספרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוני נפשאנא כדי שתהה" שיטתו עכ"פ ראוי להעמידה, כי מאד עומד נגידו מה שביארנו למעלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בבדיקה של הני בדיקות אלא ברא"י בעלמא סגי כמו בקרבותנות, וגם מה יענה על הא דהביא הר"י הני בדק שבסicia ובמייא וכי דעכ"פ פליגו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דאבי דמייא לساسאה Mai, הרי דפליגו על פגימה בלבד חסרוון היה מסתפק ושולאל, כמו שהקשה הרשב"א בטה"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך"ז החת"ס ז"ל בחידושיו לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשפטו דין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום

צפורהן קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והרא"ש בಗוף הדין, והא הראה"ה והרשב"א ודאי פליגו דלהרא"ה לא שיקד הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבד שתאגור בה עכ"פ חות השערה", חדחרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתחגור כ"ש ואפילו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלישינה, דמשמעו מleshono דאצפורהן קאי ישיה" חוגר בה חות השערה, דהינו שיגריש הצפורהן בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בענין שייה" אוגור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכתוב "ובלבך שתאגור בה כ"ש ואפילו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שציין על זה: „מהא דראב"י“, וכוכנו משום דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמראי, וכל אידך שיעורים יותר גודלים, לא מביע מאן דבדוק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הני דבדקו בשושא לבשנא ובבשרה, א"א לפרש לכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"י ראשון בראשי", וכן בלשנא ובבשרא דברוגשה בעלמא פסלן, דכוון דהני מדין דאוריתא מיירוי לפי דעת הרשב"א, הרוי קשיא לחו דהא אוגרת שניינו, ודמאי לסתאה הא התיר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמלחקל הראה"ה בין פגימה מגוף הסclin לסתאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ולכן ע"כ דהני נמי אחగירת דבר מה בדקנו, ואם כן ראב"י בדק מחגירת חות השערה, הוא המכמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הני נקטינו דבעי עכ"פ חגירת חות השערה, אבל להרא"ש אם כרא"ה סובר כבר ביארנו דמנהני אמראי ליכא להוכיח מידיו דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקנו שתחיה" אוגרת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבנן פסילין כל שירוגשת בצפורהן, דמדרבנן גם بلا אוגרת מיפסל, ודמאי לסתאה שאני, וכחילוק הראה"ה ז"ל. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א באשעיר הפגימה דלרשב"א אין כאן שום תנאי שתהיה" אוגרת, אלא שיגריש באצבעו, בחות השערה כלשון הטור, ולא פוקי כסאסאה, וידעו דבר זה אצל השוחטים שמחליך בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפילו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והרא"ה בשיעור הפגימה עצמה.

ואע"פ שהראיתי זהה, דלא צדקן דברי הדרישה במה דכתיב, לדידנא אין חילוק בין הרשב"א והרא"ש דהא סותר את דברי עצמן, שמניגה בטור דבעינן לרשב"א דוקא אוגרת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירשו בשיטת הרא"ש דלא כטור נראת נכון דכן משמעו מלשון הרא"ש דסובר בשיטת הראה"ה, וממילא דמחייב נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידחו בהרגשה לחוד אין לפסול בדיעבד רק לכתילה, והיינו דמי" לסתאה שלא התיר ר"א לשוחות בו אלא לאכול הבשר בדיעבד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אוגרת חות השערה ילפינו מהא דר"פ, אךऋיך בדיקה אבישרא ואוטופרא והוא צרכית לכתילה, אבל הני אמראי לא החמיר על כתילה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסclinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אוגרת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א בשמורת בפירוש, אבל הרא"ש מחייב לפסול כל פגימה כל הרגשת בחות השערה, ומkill לכתילה בדמי" לסתאה כשיטת הראה"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השערורי' שנתחווה בין האחראונים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוכו עומק פלוגת הרשב"א והרא"ה ז"ל, דהנה התב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א וודעמי" בדעת הראי"פ, הביא דעת הרא"ש כפי הבנת הטור, וקסמך להקל על שיטתה זו בפגימה שנראית כיון שאינה חוגרת הצפורהן, עפ"י מעשה דרש"י

ומפרש בדיקת אבשרה ואוטופרא היא מפיגמת פחות מחגירה צפורהן היא לפלא עבוני, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה לישב פסק הראי"ש ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס הראי"פ במה שהשmissת הא דר"ח, דlidid" לא מצינו לישב זאת כמו שכתב הרא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבמי אבשרה ואוטופרא והוא כדי חבירת צפורהן, ע"כ עדין שיעור הפסול בדיעד לא שמענו, אלא דהרייטב"א לא רצה לישב שיטת הראי"פ מבואר בסוף דבריו אלא דרך דרך עצמו כאשר יראה המיעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הרא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כמעט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבעי דמי" לסתאה Mai, אפילו נפרש דלכתחלה ולבעל נש קמיבעי, ממש"כ הריטב"א ז"ל עדין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפילו בעלי נש, כיון דגם הני אמראי בדקנו במא ובמשא מצד מדת חסידות ולכתילה, רק לצאת מהחש פגימה פחות מחגירות צפורהן בדקנו, אבל פגימה בלי חסרון כלל מהיכי תיתית להחמיר, והרי תראה דהרייטב"א ז"ל כתוב ודמאי לסתאה מותרת אף לירא שםים, והוא לשיטתו דהני אמראים החמירו על נפשם לכתילה, אפילו על פגימה בלי שום חסרון, ولكن יש מקום להאי איבעי, ואדרבה צריך הסבר למה פשטה ר"א לקלול, כיון דהני אמראים החמירו על עצם בפוגימה בלי חסרון, אבל צ"ל דהרייטב"א סוברanza באה חלק, בין פגימה בגין הסclin לסתאה שאינו מגוש הסclin, כשיטת הראה"ה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א בשמורת שם חילוק זה דמי"ש הא מהא, עי"ש אבל י"ל דרך לשיטת הראה"ה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדיינא אסור כל פגם אפילו בלי חלק בין דחאו המשמרת, דמדיינא ודאי אין חלק בין ז"ל, אבל לשיטת הריטב"א דראק מצד מידת חסידות החמירו הני אמראי בפוגם בלי חסרון, צ"ל שפיר דגמים שאינו מגוש הסclin כמו סאסאה שהוא מה שאנן קוריין דרענטיל, וכמו שכabbת הראה"ה ז"ל כיון דלעולים לא שיק ביה חסרון שייה" אוגר אפילו חות השערה, שפיר קאמר ר"א מאן יהיב לנו וכו' זאת יש להמליך بعد שיטת הריטב"א, אבל לפיה שיטת הרא"ש דגם הני אמראי שהחmirו, לא החmirו אלא ביש בו חגירת דבר מה עכ"פ, מהיכי תיתית נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבעי, אבל גם זאת נחיא דנייהו לדעתה הרא"ש הני אמראי בדיקה דלכתחילה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובבשרא ונוכל לפרש בראיית השמש בצל הסclin כלשנא אחרניתא שברשי", ובראה הניינו הרגשותبشرא, וא"כ מהם שהחmirו לכתילה על ראי" והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמיבעי דמי" לסתאה Mai, וeahder li ר"א דלא היא, דגם הני בדקנו בשושא ובמי"א, על פגימה שאוגרת בדקנו וכפי שני שברשי", וכן בבשרא שאוגר קטת עור האצבע, אבל בדמי" לסתאה אין מקום להחmir כלל, כן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הרא"ש ז"ל.

אבל הדרישה ז"ל לא נחיא לי' בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הרא"ש שכ' „וכל פגימה שהוא מרגש בצפורהן, הניינו שתחגור בה הצפורהן“, דמשמע להיפך לכל פגימה כ"ש הוה בჩגירת צפורהן אין חילוק בין הרשב"א לרשב"א, לדלת שניות פגימה כ"ש שיאוגר חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלרשב"א ר"ח שייעור יותר גדול קאמר, והיינו שתאגור בה הצפורהן ממש, אלא דלית הלכתא כוותי" אלא כאייך אמראי, ולרא"ש ר"ח נמי הא שייעור אמר, ולא פליגו עי"ש.

והנה תיהוא גדולה קחזינה כאן, דלפי פירוש הדרישה שיטת הרא"ש היא שיטת הראה"ה, דחגירת צפורהן דקאמר ר"ח הרגשת

עד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה' לו להתריר לשוחט בדמייא לסאסאה לכתלה, דהריש"א בפירוש אמר דדמייא לساسאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילק ביןותם כמו שחילק הראה"ה, וכיון חד דינא אית להו ממילא לא התיר ר"א, דאמר מאן יחיב לנו מברשה, אלא הבשר בדיבוב ולא השחיטה לכתלה, דרמ"פ דאמר אריכה בדיקת האבשרא ואתופרא אלו למדין שאין לשוחטו לכתלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דברי"ז כולל הרמב"ס עם שיטתה הני ואשונים הרשב"א ודעמי' אבל לא כן הוא כאשר בארטוי.

ועתה נשוב לדברי הדרישא, שמנפרש מה שכטב הטור, "וכיוון שהpagima פסולת צריך לבדוק הסכין תhalbah" וכטב הדרישא, משום דכתיב ושותתם בזה, וכן הוא בבה"ג בראש שוחטות חולין, כמו שצין מהר"ץ חיוט, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכטב, והוא בדיקת הסcin גופה DAORIYTA היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי האי, "וכיוון שהpagima פסולת וככו"ז הוא ג"כ לשון הראה"ש ולדעת הפרישה, הראה"ש הוא המכמיר ביוטר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פסולת, והוא מדרבנן כבאיורנו בשיטת ראה"ה שסמכונו על קרא דושוחטות בהה, אשר ממש נדע שרואוי להתחמיר בהרגשת טופרא דמה"ט בעין חכם ממש"כ למעלה וכן שפיר כתוב הדרישא משום דכתיב ושותתם בזה, אבל הש"ץ שפיר השיג עליו משום דהלא הטור מפרש דעת הראה"ש דבעין שתងור בה הצפורה, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפורה ודאי פשיטה דבאי בדיקה, וכוקשי"ה הש"ס וرك להראות לחכם היא מדרבנן, כמו שבאיורנו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגمرا ע"כ כפשווטו, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדי שבדברי בן ה'א, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי' אביו שהרא"ש כתוב, "וכיוון שהpagima קורעת צרייך לבדוק הסcin תhalbah", והטור הוסיף, "ולא סמוך על מה שיבדק אח"כ", והוא פירוש לדברי הראה"ש, משום דקשיי' ליטור פשיטה כקוקשי"ה הש"ס וכן הוסיף לומר דאין הכוונה להשמעינו עיקר בדיקת הסcin, אלא לצריך בדיקה בכתלה ולא סמוך לאחר שחיטה, פירוש לצריכו דוקא לפ' הבנת הטור בעדעת הראה"ש, דהבדקה היא שלא תងור שהצפורה ממש אבל לפירוש הדרישא, אין כאן שום צורך להוסיף דלא יסמוד אבדיקה לאחר שחיטה, דהא גוף הדין לצריך בדיקה בהרגשת צפורה ולא סמוך על הראהיה, דאין כאן חנירת צפורה אתה לאשמעין, והוא הון דברי הדרישא.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכטב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שחיטה ואם לא בדק לא ישוחט", ולשונו נפלא דלא די שנוי הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר זההה,Adam לא בדק לא ישוחט, והש"ץ הרגיש בשזה וכטב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואין לסמוד על מה שירצה לבדוק אחר השחיטה (טור) ולא כפל המחבר וכיו', ואם לא בדק לא ישוחט והטעם וכו'" עכ"ל. הנה כל רואה וראה כמה מן הדוחק לתקן לשון המחבר כדי שייה' מכוון למזה שכטב הטור, אבל לפע"ד נראה דהמחבר שפסק דלא כרא"ש, לא בטוד דמייקל עד חנירות צפורה ממש, ולא כפי הדרישא, דמשווה את דעת הראה"ש עם דעת הראה"ה, אלא בשיטת הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, אלא כתבו דרישא דרישא ז"ל ש"ח אוות יג' ודו"ק) וא"כ לא התיר ה"ח רק מה שהתריר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופא, אלא על טעמו כי מתוק דבריו נראה שמסך בפסק זה על שיטת הטור דהוא יחיד, כי לא נחתת ה"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות השערה וזה אמת וברור בס"ד.

שהובאה בבי', במעשה שבאה לפני רשי' דחadh שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורש' לא רצה לאסרו, מפני שאין צפורה חוגרת בו, וכטב עליו ה"ח ז"ל דשתי לי' מארי' שהתריר אישור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפיバイורנו הב"ח והר"ח גם גם שנייהם במחכית לא כיוונו המטרה, דאמת הוא מה שכתוב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת צפורה, דהינו שתางור הpagima את הצפורה, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהרא"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור או"פ שגם הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת מה שהתריר רשי' ואחריו ה"ח, לא בעין לתלות בשיטה זו, אלא גם לדעת רשב"א ור' רםב"ז ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש (ולא חוט השערה כמו שהביא ה"ח שלא בדקודוק) כאשר בדיבוב ואין כמו מי שאוסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפ' הבנת הדרישא וכפיバイורנו גם הרמב"ס סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומהר מימרא דר'ח ור'פ' דהרגשה בעלמא סגי לאסור, אבל ההני אמרוי דבדקו אחריה פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמיר כלוי האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלשיתא זו ג"כ החמיר הני אמרוי כי זה טעות גמור במחכית, כאשרバイורנו לכל החוץ, וא"כ ה"ח לא התיר איסור תורה על סמק דעת יחיד, רק איסור דרבנן ע"ד הרמב"ז הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תראה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כהה"ח, דהלא המחבר בסע"י ב' פסק ז"ל: "שיעור הpagima כ"ש ובלבך שתאנור בה כ"ש אפילו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקון הלשון שאינו מודוקך בטור וכטב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוט השערה, ולא בהרגשת צפורה כחוט השערה, גם לשינה מלשון הטור שכתוב "ובלבך שתאנור", שהוא לשינה מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי' הראה"ה והרא"ש, וכטב לשון מבורר יותר, "ובלבך שתאנור", להורות דהרגשה בלבד אינה פסולת עד שתכנס במג' עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, דאן אין אנו בקיין בבדיקה, ואסרים כל פגימה הנראית, ורק בסעיף ו' שפסק המחבר דבסcin הדומה לساسאה שאצבעו מסתובך, שוחtiny' בה לכתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכטב, אין אנו נהגין לשוחט בה לפ' שאין אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דידייבך קאי ובגמ' עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, דאן אין בקיין בבדיקה, וכי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעבד, ושפיר סמכין אבקיאוותנו גם עטה, וכן לא הגיה כלום, אבל אכן דמיiri לשוחט בו לכתלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט הצפורה או מרגיש פגימה דקה מז הדקה, כתוב דאן אנו נהגין לשוחט בו, והרא"י דכן הוא, דאם יתעקש אדם לומר דמהגזה זו נשמע גם למלחה שאינו בקיין, וכל פגימה כ"ד הנרגשת פולסין השחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, וא"כ ה' לרמ"א לכתוב וננו נהגין לאסור השחיטה בסאסאה, כיון דאן אנו בקיין וחישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכטב רק אין אנו בקיין ואין נהגין לשוחט בו לכתלה, אלא ודאי דאנ' בנהרגשת הpagima שאינה אוגרת אין לאסור בדיעבד, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אוות יג' ודו"ק) וא"כ לא התיר ה"ח רק מה שהתריר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופא, אלא על טעמו כי מתוק דבריו נראה שמסך בפסק זה על שיטת הטור דהוא יחיד, כי לא נחתת ה"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות השערה וזה אמת וברור בס"ד.

פוגום שיפסול את השחיטה ולבן כל שם פוגום על הסcin, איכא פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקוקו, ר"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, שהscin יקרה פוגום בדקוקו, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בישוב מדרבנן ולא לבבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בהרגשה הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמוראה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשוו נמי פגימתה הסcin, דיה' שיעור hei הני דקחשיב איזה שיעור שייה', הלאenan שיעור שנקרא פוגום בעין בכל הני, וממילא גם scin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הנicha למירה, "דווכולן כדי פגימתה המזבח שהוא בחגירת צפורה", מפניהם שחייב צפורה אין מבורר מה הוא, אי מלשון חgorה, וזה אוגרת בעין, או מלשון חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימתה הסcin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולעכוב, ע"כ מחמיר על hei אמוראי דלעיל, ולידך הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשוו נמי פגימות הסcin, דאפילו אם הוא חולק, וסובר מהני אמוראי דלעיל דבעי חgorת דבר מה, ואפילו בעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכולן על שם פוגום אנו פסולין, הון scin והן אבני מזבח ואוזן בכור, כי גם בסcin אין לנו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה שמש פוגום עלייה, ע"ז מתרץ, בחולין לא קמיiri דPsiṭṭala לי' דבקדים לא החמירו חכמים לפסול הקדשים ולהבאים לבייה'פ, מפניהם האי חgorה, דלא לשוחט בסcin פוגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מודוקדק לשון הרמב"ם בהיל' ביהב"ח, שכתוב דפיגמת המזבח בחגירת צפורה בסcin של השחיטה, כי רק ממה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אנו למדין בחגירת צפורה קאמר, לאו חgorה קאמר אלא חgorה וכדברי הראה"ה ז'ל, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר תפיס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביotor, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביotor, ולכן פסק בסעיף ב' בדשיעור פגימה בכ"ש, ובלבבד שתางור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתב שתางור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יוניש כחות השערה, וכביבאו הגרא"א שכ', דהוא כראב"י דבדיק בחות השערה, דהוא המכמיר בין hei אמוראי דפסקין כותייהו ודלא ר"ח דבעי דוקא חגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל בכתבה הלא בעין שיחי' scin יפה בהרגשת צפורה, וכרכ"פ لكن כתוב בסעיף ד' צרייך לבדוק scin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שחיטה לא ישוחט, וככין בא"ג דהוא מירא דר"ח, דבדיקת scin מדרבנן, דהינו בדיקת הרגשה דקאמר ר"פ שהיא בכתבה, ודלא כפ"י הש"ך, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "לא סמכוך אבדיקה שלאחר שחיטה" דפלפי פסק המחבר שהוא כרישב"א, אין מקום לדין זה, דהא איכא scin דפסל בכתבה ולא בדיעבד, וכאשר ביארנו לעיל באורך, ולפ"ז גם דמייא לساسה hei להמחבר לפסק, דין שוחטין בו בכתבה כשיתה הרשב"א, אבל דמ"מ פסק המחבר באזה דשוחטין בו בכתבה, משום דהמחבר hei סובר דרמב"ם כרישב"א ס"ל, ופסק דלא כר"ח אלא מהני אמוראי, וכאשר כתוב הב"י בפירוש, דגם לרמב"ם בעין שתางור בו חוט השערה, ומ"מ ראה שהרמב"ם פסק דדמיא לsassah שוחטין בו בכתבה, דשליטה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על scin

אטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבו מעלה, דלפ"ז לא hei להמחבר להעתיק לשון הרמב"ם בהא דדמי" לsassah שוחטין בו בכתבה, דשליטה הרשב"א אין צריך לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דsassah, אלא שניהם אסורים בכתבה, אבל י"ל דהמחבר שהי סובר דרמב"ם ורשב"א בחדא שיטה אלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ם פסק sassah שוחטין בו בכתבה, הרי דע"כ חילק בין הא להא מושם שלא נחא לי לפרש דר"א דאמר מאן היב לו מבשרא, יהי כוונתו רק אדייעבד, ולכן פסק בזה כרמב"ם אבל לעולם לשוחט בסcin שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור בכתבה, ולפ"ז איכא צורך גדול בדיון בדיקת scin אטופרא, וצריך לכפלו שלא ישוחט בלי בדיקה זו, ורק דאפילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה האוגרת, כי זאת יכול לראות בהשכה ראשונה מ"מ לא ישוחט בלי בדיקת הצריכה בכתבה אטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בלי אוגרת חוט השערה תהיה השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט בכתבה בסcin שאסרו חכמ"ל לשוחט בו, ולכן דין זה מן הצורך הוא לכתבו, ואני צריך שום טעם, וניהו דהש"ך מביא בשם הרשב"א בעצמו טעם דשמא ישכח מלבדוק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישוחט בסcin בלי בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החלקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי שפסק כרישב"א, שפיר עביד להזירנו שלא לשוחט בסcin שאינה בדוקה אטופרא, אף שראה שאינו בה פגימה האוגרת, שב ראיתי בבא"ג שציין דין זה של המחבר, לא בראי"ש וטור כמו שפי הש"ך דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר"ח, וכן הוא בביאור הגרא"א על האידיינא, וגם כתוב שם באות ד' דהרבש"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית להה הכל כמו שכתבתני, ושמחתי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאון הגאנונים מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובת ביאור סוף הסוגי' דנתקסו בה הראשונים ז'ל, והוא במה דאמר ר"ל שלש פגימות הון, והוסיף ר"ח אף פגימות הסcin, ופריך ואידך, וממשני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא דר"ל, וככלו פגימתן כדי פגימת המבה.

וקשה טובא מה פריך ואידך, דלמא ר"ל דלא כר"ח, אלא אחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי דפיגימות scin בחגירת צפורה, ועוד זאת למה מפסיק את המירא דר"ל ולא הינו למירה, עד שסבירא דר"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר"ל וכולן וכו', ולרישב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדליקש נמי scin של שחיטה בהחדר שיעורה, אלא כאו"א לפי שיעורו, וכדי שלא נטעה זה, הפסיק במירא דר"ח וקמiska שעלייו, טרם שמסיים דcoln הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שיעור הפגימה, דבמה שהוסיף אף scin, אין למדוד שיעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר"ח מרא דשםעתא דמניין לבודיקת scin מה"ת לא ישמיינו בדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגונ התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל וגם לא דר"ח, אלא למינינו בעלמא, הוא דוחק גדול דמשפטות מירא דר"ל נראה, עיקיר כוונתו למה דסימן וככלו כדי פגימת המובה.

עוד הקשה הריבט"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ות"י דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוקק גדול ונורא, ועין בהגנות מהרש"ש ז'ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת הרמב"ם ז'ל נחא טובא ובל' שום דוחק. דשליטה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על scin

דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפי פסק המחבר כרשב"א אסור לשוחט בו לכתהלה, דהיינו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מהמת חולשת הרגשותו היא כיון שההגימה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתהלה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גדרולה מוחש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי וידוע לכל מי שיש לו עסק עם Chapelim, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אפילו אפי' לטוב עין, אבל להיפך שייה' נראה ולא נרגש הוא רק בכך שחש הרגשותו חולשה מוחש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבדוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דפגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פסולת השחיטה, אז ה"ה וכש"כ פגימה הנרגשת, ועוד דלפי דברי הת"ש אכן אוגרת חוט השערה לאינה נרגשת בטופרא, וזה דבר או לא ליתן להאמר במחלוקת".

ואספраה בא מה שקרה לי כד הינה טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאגנט צ"ל בעהמ"ח ש"ת שעיר צדק ובבנין צדק, כי הרגשה"צ הנ"ל הי' נקרה רבוי של השוחטים, ובכל מדינת ז"ב לא קבלו ש"ב שלא הי' לו קבלה ממן, והי' מבין נפלא בכל עניין יו"ב, אולם בימי זיקנותו הוחלשה לכך הרגשותו כאשר נתודע לו ולשוחטים המופלגים של, וטל יולדות שהיתה ביריה בנפשו עוז כתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה שהוש"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה, הלא כתוב הקבלה של הרבה הנהוגה בינוינו כמבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, אין יכול לסובב, רק על שהוא מומחה בדין ומוחזק במעשה השחיטה ואין מתעלף, אבל על השחתת הסcin וריגש פגימותיו אין הרב אדון בדבר זהה, וכי מי שיש לו הורמנה לדון ולהורות בדיין או"ה, הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין מנהגנו לנשות את הרב על זה, ושאני חכם שבגמי', שהרי אמרו ז"ל בחולין שצרך למדוד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמננו שאין למדון כל זה, מה להרב אצל הסcin, הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדינים, כאלו הדברים כתבתי להגאון הנ"ל צ"ל, והשיב לי דברים המדוקרות הרבה, וכtablet לאל תצדך הרבה וכי תקsha על הגמ' שאמרו חכמ"ל להראות סכינו לחכם, ומ"ה מנסת את החקם, ושחיטה שאמרו שצרך למדוד פירוש רשי"ז ז"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפניהם בישראל שככל רבו מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסיף בה גרע, זאת הייתה תוקן תשובה קודשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתי והכרתי שסתירת זקנין בנין, ובבנין נערמים סתריה, כי אם נחמיר בהז' יותר ויותר לא הנחת ש"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליו איזה מרגיש אחר, שלם בכח המשיש, והי' חyi השו"ב תלאים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בערב ופה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השוביים להראות סכיניהם לשום עבר ושב, ובדורנו היתום כאשר יבוא איזה רב להעיר או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפלו בהז' כי פעמים באמת חכם העיר אינו מן המרגשים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שם איזה רב שחש הרגשותו טובעה ושלמה ומריעש על השו"ב שהוא מנבל ומacakt נו"ט, ואשלה נא, לפיו אשר ביאנו השיטות לעמלה, הכי באמות ATA הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן ה"י לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשו"ב שמצוין חוץ בעניינו הכי נאמר ח"ו שמןינו שאותו הרב לא הי' מן המרגשים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמירו לפסל סcin פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסיף און דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאוד מאד הי' חוץ לתקן בעינו זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש

ורמב"ס, דהרבמ"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגין הסcin ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin, אבל לעיל ביאנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לsassaha, אבל הרשב"א דלא מחקך, זה נצמץ משיטתו כמו שביאנו באורך למעלה, והרמ"א שהגיה בהא דסאסאה, דאין אנו נהגין לשוחט בה, מושום דאין בקיין לא הגיה לעמלה בדיון פגימה האוגרת דפסולת בדיון, כתובו דאין אנו בקיין ואסורי כל פגימה בדיון, אפילו אינה אוגרת כלום ורק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי בקיאים לראות, אם חוט השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדיון לא סאסאה דקאי אלכתהלה, להבחן בהרგשה בעלמא אם מרגיש סיבוך ועלמא שהיא נדבקת על הסcin מה שנקרא דרטנטיל או געלנט, או שמרגש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, זה אין אנו בקיין לסמוק לשוחט לכתהלה, ובדיון כליכא נפקותא כי בדיון שנייהם כשרין, כל שאון חוט השערה נכנס בתוך הפגימה כן הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כmo שהרatta למעלה, אבל האמת היא דכפי ביאנו, נמי, שיטת הרא"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס ז"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בעלי דוחק, לויל מה שצריכין לומר גם בקרבתות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והג דלפי שיטם הכל דרבנן בין אינה אוגרת ובין אוגרת חוט השערה כי אין בזה כח לעקו הסמין אבל מ"מ ראוי להחמיר כשיטה זו ולאסור גם בדיון פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע גם הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא אכן תמיד העיקר אבל מה שהרעוישו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמ"א,ומי שסומך זהה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרגשות הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל הוא מרגיש פגימה האוגרת חוט השערה, שאינו אסור השומר והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממון של ישראל, וע"ז אמרו ז"ל גדל הנהגה מיגע כפי יותר מיא שמותם, ולא אוכל לסייע האי דין בלבתי להביא התבאות שור ולדקדק בהם, ז"ל שם בס"י ח"י סע"י ב' בשם"ה: שיעור פגימה כ"ש, בין עמוקה בין משכה, ובלבבד שתעכב ויסתבך בהם שום דבר ואפיו חוט השערה, ואע"ג בדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגש שום עיכוב ואחר"כ מצא בה פגם ממשו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק שטח השערה אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمו סע"ז ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שמא יראה במשם) עכ"ל ומ"ל לא ישנותם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחות השערה, רק בגין מרגש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בוחות השערה, ובמחכ"ת כי רבה היא, שגיאה יצאה מפני השליט, הון בדין והון בנסיבות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיון דהביא ה"ז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו השערת בעלמא טופה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיון, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתהלה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרבש"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו sassaha ולא רצה לחלוק כחילוק הרא"ה, וא"כ איך אפשר שהרבש"א פסול פגימה שאינה אוגרת ומחייב sassaha, וממילא גם להיפך, מה שהתיר השם"ח פגימה הנראית אינה אוגרת חוט השערה, הוא מכשול גדול לא מביע לשיטת הרא"ה והרמב"ס

אשורה דטרפה, כבר תירצו דהכא דוקא בטבח מוכר לאחרים אמרין כן, וב모mr בשוחט באקראי ובחנס נמי בעי בדיקת סכין, אלא דלפי רmb"ם יש להקשوت למה לא סגי גם במומר שיבודוק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיקת סכין, דהרי הרmb"ם גם במומר כתב דחזקתו אינו מתריח לדבודק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי, לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפילו פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקינה, וכמו שסמכינו עלי על השחיטה עצמה, שידקדק בה לשוחות כהונן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפילו איסור דרבנן כמו חמץ שעעה^פ, אינם שודדים אם יכולן להחליף, כמו שביארתי שס לעיל בסוגני, והיא קושי עצומה לפי דעתך על פי הרmb"ם דמיירה לא טרחה לדבודוק וצ"ע.

ע"ש משנה, השוחט במגל קציר בדרכ'h הליכתו וכוי עד סוף השkil וטורי' בגמי עיין מה שכנהתי בזה בראש הסוגי דלעיל ישב בדור ואמת למה השמיט הרmb"ם ז"ל האי דינה בהל' אבה"ט עי"ש הטב.

ע"ש משנה, השוחט מתוק הטבעת וכוי לעיל דף ט' ע"א ברש"י ד"ה כולהו תנינו, כתוב בפרק השוחט תנא כולהו פסולי שחיטה, ובאמת זה לאו דוקא, דהרי דין הגרימה תנא הכא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי ז"ל בעצמו, וכן יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרימה, בפ' זה, ואיך פסולי שחיטה בפ' השוחט, ומה שלגוף^ד הוא, דתנאה סדרא נקט, בדתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מ"ר ראי' להיות השוחט, ואח"כ לעולם השוחטין, דהינו אמן השחיטה ביום ובليلו, וכן בשבת שחיתתו כשרה, ואח"כ מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח"כ מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמי דף מ"ג ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראי' לשחיטה, כתוב שם רשי ז"ל, דרב תורבץ הוושט נמי הוה ראי' לשחיטה, לא גמירי הגרימה אלא בקנה, אלא דהתמס מסיק, דלא תיצתו להא דכייל יהודה אחוי ממשמי' דרב, אלא ע"פ דנקובת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לענין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכפי הנראה גם זה מהללמם^ס, וא"כ שיקד הגרימה מה"ת גם בוושט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמעינו מקום השחיטה גם בוושט. והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושוחט שני שלישים לכאר' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקובתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשוחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה למה פליגו דוקא בקנה ולא בוושט, והתוס' לקמן ד"ה דילמא ריב"י היא, תנבו כמסתפק דשמא פליגו בוושט כמו בקנה, ולא דעתך למה בוושט יה' רבנן מודים דלא מיפסל בשליש האחרון, אבל יה' איך שיה' כפי שכתבנו דעיקר כוונת התנאה להشمיעינו מקום השחיטה איה, איך שכך לצין בוושט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הוו' למתני מקום השחיטה בעי בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובוושט מן התורבץ ולמטה, ואח"כ דרך אגב פלוגותת רבנן וריב"י בדין הגרימה, ואיך הניה התנאה מקום פלוגותת רבת שמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ד.

והנה בגין פסול הגרימה שיה' אחת מפסולי שחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלמה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הני הל"ש לא צריכין אלא דמקצת בפסול נמי פסול, וא"כ בהגרימה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמקשיר ריב"י וכאשר איפסק נמי הילכה דעד שלא הגרים ברובה לא מיפסל שחיטתה, א"כ האי הילכתא למאי אתה, ודזאי כל שוחט שלא

וז ישחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחולקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמר לו אם לא יאללبشر רק בביתי, ולא יפריע שוחטים דכלוא עלמא.

ד"ה ז"ח ע"א א"ר האי טבח דלא סר סכיני קמא חכם ממשתינן לי' ורבה אמר מעברינו ל"י ומכריין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינו יפה כאן בשלא נמצאת סכינו יפה, והנה הרmb"ם ז"ל בפ"א ה' כ"ז פסק האי דינה בה"ל: "כל טבח ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומנדין אותו ומכריין עלי כל בשר שוחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה שהוסיף הרmb"ם ז"ל שמכריין על כל בשר שוחט שהוא טרפה דמשמעו דגס על בשר שיש בחנות שוחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהיא מכריין דטרפה שהוא בנמצאת סכינו פגום למא依 עי' אדם היא במקומות שמכריין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקומות שאין מכריין הכרזה זו למא依, אי שלא למכור לישראל, אותו בטבח רשע עסקין שמאכילד נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אבל שלא סר סכינו לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינו ביישוב הדעת כראוי, אשר מה"ט בעין הראות סכין לחכם, דח"י שיקל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרmb"ם ז"ל, אבל שייה' חשור למכור נבלות אחר שמצאו סכינו פוגם, מאן דכר, שמי' לא לא דלשיטות הרשב"א דלכתחלה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתהלה, וניהו אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובדייעבד שר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינו קודם לא תלין בהשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתהלה בסכין שאינה ראי', ולכנן מעברינו וקנסין לי' להכריז אבשרה של בהמה זו דטרפה, ע"פ שאינה טרפה מדינה, אבל לשיטת הרmb"ם דאיינו כשית הרשב"א כאשר ביארנו לעיל און לנו סכין פוגם של לכתהלה ודיעבד, כי רק דמי לאساسה שוחטין בה לכתהלה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פסול אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריין מאי עבידתא, لكن מפרש דמזכירין גס על מה שוחט בסכין הבדיקה קמי' חכם. ולרmb"ם לשיטתי' עי' מדינה בדיקה לאחר שחיטה, אפילו בשוחט רק בהמה אחת, עי' בה' כ"ד שם, ודלא כראב"ד וא"כ ח"י שיקן כי היכי דבאהי בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, וא"ג דמדינה נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא נאסו לעיל כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריין לעילו דטרפה היא, שוב ראי' דהרייטב"א ז"ל הרגש בהאי מכריין וכן בעט"י, וכתבו דמזכירין על כל בשרא שוחט קרמ"ס, אבל לא הבנתי על הריטב"א, דהוא לשיטתו לא ה' צריך לה, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דאזכורתא דר"פ הוא לכתהלה, ודרא' כחגירת צפורה בדייעבד, א"כ מתרפש שלא נמצאת סכינו יפה לשוחט בו לכתהלה, ומשום קנסא מכריין דו"ק הילב.

רש"י ז"ה דלא סר סכינה, שלא הראה סכינו לחכם עכ"ל, אבל הרmb"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו שוחט בה, לפני חכם" וכוי' ועיין בתענית ז' כ' ע"ב ברש"י ד"ה סייר, שמספרש נמי האי מימרא דרא"ה דהכא, קרמ"ס דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרmb"ם לשיטתי' דמשום לתא דאישורא נגעה בה, יפה מפרש, דאנו חזדין את הטבח דלא יטריח לבדוק י"ב בבדיקות בכווננות, ויעבור על הסכין בר Hebrea בעלמא, עד שלא ירגע פגומה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרmb"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק בכוונות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכוי, ומה שהקשׁו האחוריים דמ"ש טבח ממומר, כיון דגס טבח בעי בדיקת חכם, ואם שוחט שלא בדיקת חכם מכריין

דקהני, دمشמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב"י לדידידו יש חילוק, דבנשחת רק רובה עדין יוכל לפסלה ע"י איזה פיסול דרשה או הגרמה, והוא מפני שלכתה בעין שחיתה כל הסימן מה"ת, וכן הוא דעת רשי"ו רומב"ס, כאשר אבא ר' זאת במקומו, אבל בשחת כל הסימןתו לא מצי מיפסל אם דרש או הגרים במקומות אחרים, אך ע"פ דיש טרופות לחצי חיות, ולא הוה הסימן מנחא בדיקולא לר"י דהילכתא כוותי, כאשר באրתי זאת לקמן ל"ב, מ"מ כיוון שכבר נשחת הסימןתו א"א לנחרו, כי נחרה אחר שחיתה לאו כלום הוא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרופות, אבל בסימנים ליכא מעשה טרופות אלא מעשה נבלות דהינו נחרה, ולאחר שחיתה הסימן א"א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב"ס כאשר באրתי זאת בכמה מקומות ודו"ק.

ע"ב גמור' העיד ר"ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכتب רשי"ז ל"ל דהילכתא, לכל עדות הלכתא כרחב"א משום דקאי ר"ג כוותי, ל�מן, על הא דקבוע הלכתא כרחב"א ממש"כ רשי"ז שנותקה על הש"ס שתלה הקביעות הלכה בדר"ג ולא ממש"כ רשי"ז כאן לכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר"ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמוון לא כרבנן ולא כרביב"י, והшибב אני לא חילוק ולא בילוק אלא שמעתתא ידענא, אמר חי"ר א"ר מישפיו כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעתתא אמרו אי, אשר גם עלייהם סובב הקושי, איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגרת, הוא מטבעת הגדולה למטה בין לרבען ובין לריב"י, ע"כ דגם אמרו אי רק על עדות דרחב"א קסמכו, וכמש"כ רשי"ז שם.

אבל מה שנלפע"ד בזה הוא, ל�מן קאמר ריב"ל דמוגרמת לרבען כשרה לריב"י, ומוגרמת דרייב"י כשרה כמנחא פשיטה, ומתרץ מהו דתימיא רחוב"א אדרבען קאי, קמ"ל, ואימא ה"ג, א"כ העיד עלייה מיבעי לי עכ"ל דגמ', ולפ"ז ל"ל דכיוון לכל עצימות העדות אינה מבורת דקאי גם אריב"י, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו"ל, لكن לא סמך ר"ג לפרש מעצמו עדות זו של רחוב"א, אלא עפ"י שמעתתא דהני אמרו אי, וגם הש"ס לא קבע הלכתא רק עפ"י ר"ג משום דاضשר לפרש עדות דרחב"א, באופן דלא פlige אעיקר מוקם השחיטה, אשר מה"ט הזוק גם ריב"ל לפרש לו דברי רחוב"א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', "דהילכתא כרחב"א" דהילכתא משיפוי כובע ולמטה משום דר"ג הכי ס"ל בדרחוב"א, ועוד דהו"ל להביא דרייב"ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב"א דמחייב גם למ�ה מטבעת הגדולה ודוק".

ד"ט ע"א, א"ר א"ר א"ר איסי מחלוקת בשחיטת שני שלישים והגרים שליש וכו', אבל הגרים שליש ושחט שני שלישים ד"ה פסולה, דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחראינה מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלישים, דרייב"י סובר מידין דהוה אחצקי קנה פגום, לרבען התם מקום שחיתה, הכא לאו מקום שחיתה וכו' עכ"ל הגמ'.

הנה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז"ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכה, ותלי"ת עלתה בידי עפ"י הקדומות והעיקרים שליל לבאר כל חמירא.

הנה כבר בארכתי בעיקר ד' כי לדעת רשי"ו רומב"ס, בעין שחיטת כל הסימנים מה"ת, ורק בדייעבד סגי ברוב, אבל דעת ר' אשיעא שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החליד, דמה"ת לא בעין גם לכתחלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה חותוך בידו וברגלו ולא

במקום שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרשת ועיקור דבמקום שחיתה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחיטת אלא ודרס ועקר, ומילא כנור, ולא מהניתו שחיתה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה ע"י נחרה, אבל בהגרמה דהוא לעמלה מקום שחיתה, הו"א דגס נחרה לא הוה, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיתה רק מעלה טרופות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחיטת במקומות אחר, דהינו למטה ונחויר מידי נבללה, שכן בעין ההלכה דעכ"פ להיות פסול בשחיטה, גם לעמלה מקום שחיתה המשווה לי, לנבללה דלא מהנייה בשחיטה לטהר מידי נבללה, וטעמא דהא מלטא, בזה פליינו ר"י ור"ל כאשר בארכתי בفتحה ולקמן דף ל"ב, לדעת ר"ל כל שנפסק הסימן ואיפלו רק ברובה הרי הוא כמנחא בדיקולא, וא"כ ממילא גם בנפסק לעמלה מקום שחיתה כן הוא, ותו לא מצי שחיטתו, ולר"י דיל' הא דר"ל, ואיפלו הסימן השחותו וגפא איינו כמנחא בדיקולא, ודלא כרשב"א, כאשר בארכתי שם בארכתי, נ"ל דמ"מ לעניין נחרה לא בעין מקום שחיתה דוקא, אלא ה"ה דלמעלה מקום שחיתה נמי נחרה מקרי, ולאחר שנחרה לא מצי שחתה.

אלא דילפ"ז לר"ל הקושי, דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת ונעורות, כי לר"ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק הסימן והוא כמנחא בדיקולא,תו לא מצי שחיטתו, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקצת בפיסול, להשミニונו דמצטרף האי מקצת לשאר הסימן שנחתק בהכשר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשר, כיון דכבר ע"י רוב הוה כמנחא בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הלכה למא ציריך.

אבל לך"מ, דר"ל לשיטתי ע"כ סובר דהגרים שליש ושחט שני שלישים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמנחא בדיקולא, כאשר אבא ל�מן, וכן שמואל בעל המירא של החמשה הל"ש, סובר בפירוש ל�מן כ' ע"א, דהגרים שליש שיש באמת כר"י שני שלישים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא כשר, באמת כר"י ס"ל, דלאו כמנחא בדיקולא הוה, ומילא ציריך הלכה גם על רובא בהגרמה, לאשמעין, דاع"ג דלאו מקום שחיתה, אבל מקום שחיתה בתרא להכשר, וכל שנחרה שוב לא מצי שחתה, וכן ההלכתא, כאשר תראה ל�מן ביאור הדברים ודוק".

ע"ש במשנה ריב"י אומר ע"פ רובה, רשי"ז ל"ל מפרש פלוגותם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר"ה ל�מן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דלישנא דרבנן, אמרו ע"פ כולה משמע הכי, דגם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פליינו, צ"ל דהיא ע"פ כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיעוטה שליש קמא אתה, כמש"כ רשי"ז ל�מן, שניית דהרי רשי"ז באמת פסק כאוטו לישנא קמא דר"ה, וכרבנן טרפה, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגם להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים דאם שחוט רובה של הסימנים ופסק מלשחות, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמווהו דאל"כ לפליו בשחטו רוב היסמין ופסק, ומילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במיעוט בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנתקשו האחראינים במא שאמרו ל�מן בגמ' דילר"ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנןروبא של אחד כמווהו ריב"י אמרו, הרי דרבנן לית להו האי דינא, אולם לפע"ד על גוף הדין שהוא הללמי"ס, כדאמר רב בפ' השוחט, דאתא ההלכה, על הhost ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהרמה, לית מהן דפליג, אלא דהגמי' מדיין לישנא "דכמוהו"

וא"כ אין רבותא כ"כ דמcker ריב"י במיוטה בתרא נמי משא"כ בהגימה דבמיוטה קמא פסול מ"מ במיוטה בתרא מכיר ומשום דברנו נפיק חיota דCMDMD"ב.

אולס באידך לישנא ד"ה דכל"ט בהגרים לבסוף כשרה ופליגו בהגרים בתחילה במיוטה קמא, צרכין לומר דפליגו בהיפך, דרבנן סברו דרכ רוב הסימן בעי שחיטה, ומיעוט בתרא חותך בשר המת, משום דכמאן דמויה בדיקולא דמי, ולכון בהגרים במיוטה בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקומות שחיטה, דמיעוט בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמנחא בדיקולא הו, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, וביעין לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד סי' ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בתרא כשרה, משום דרובא של אחד כמותו, ומה דאמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרים במיעוט קמא, מיד דרואה אחיזי קנה פגום, לאו דודמה לגמרי דהרי בחציו קנה פגום סי' בהוספ"ע לעיל כ"ש בדייעבד, ואן הרוי בעין שני שלשים האחרנים בשחיטה, וכדאמר ריב"י, מלא חוט ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות שחיטה מלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרף שלישי אמרצעי בשחיטה, לשלייש קמא שבଘרימה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבחציו קנה פגום חלק השחות לא מצטרף, אלא להקשר ולא לפסול, כמו כן בהגרים שלישי, אע"פ דלהקשר לא מצי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הוה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו שחיטה, הכוונה זהה כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצי לאו מקום שחיטה, הכוונה בזה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא מצטרף להשלים הרוב, במה יתקשר, הלא המיוטה בתרא ודאי לאו שחיטה קחשוב, דהרי היא כבשר המת דכמנחא בדיקולא הו, אבל בהגרים בשליש בתרא ד"ה כשרה, דהה תנן רשא"כ, האי רשא"כ מותפרש לרבען ואופן אחר ממנה שייתפרש לריב"י, דרבנן האי כמותו כמותו ממש קאמו, דהרי לא בעי לכתלה יouter מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמותו ממש, דהרי בעין לכתלה לשחות כל הסימן, אבל הכוונה דכיאו דידי"ט גמס לדידי"ט שיר בדייעבד ברובה, א"כ אין סברא לפסול ע"י הגימה במיעוט בתרא, ולכון לשניהם רובה שא"כ דלא מיפסל בהגרמה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעמא כנ"ל.

וע"ז פריך קושי' מושכלת, ומאן ליאן דהאי רובה דההט לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו وكאי על רובה דשני שלישי בתראי, אע"ג דהגרים בשליש קמא כשר וכדין דהכא דקאמו ע"פ רובה סי, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבଘרמים במיעוט בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטוט בתרא בהגרמה, בין לרבען ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרחה.

ועתה נבוא לאבר פלוגת ר"ה ור"י בהגרים תחלה וסוף, וחט שליש אמרצעי, דר"ה מכיר ור"י פסול, ועיין מהרש"א ז"ל על Tos" ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמו ע"פ רובא, דבעשут גמר הרוב ה"י בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי פגום, וכי היכי דשם מהני האי שיש בשחיטה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי האי שליש קמא של הגימה לשלייש האמצעי. **ולפ"ז** לר"ה, בין לרבען ובין לריב"י, לא בעין לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמויה בדיקולא דמי ולא פלייגו אלא אם שליש קמא של הגימה, דינו בחציו קנה פגום, או שאני חיota קנה פגום דרואה מקום שחיטה. ויש להסביר קצת סברת ר"ה דמדמה הגרים שליש קמא לחצוי קנה פגום, ולא מחלוקת בין מקום שחיטה

שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פלייגו ר"י ור"ל لكمן ל"ב ע"ב, דיל"ל דבשחת רוב הקנה, הריהה כמאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, אע"פ דלא נשחת כויל אלא והוה כהו כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו יכול לכתלה למי, והוה כהו כמו דאמירין لكمן כ' ע"ב, וכי מטה עמוד ושחוות ה"ג האי קנה כmeta מש וכמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשער המת, והוה כחוות בידו וברגלו, גורע מזאה דהרי האי פסיקת מיעוט בתרא על הבמה אבל ר"י שהוא יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתיחה, לית לי דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השוחטים לכ"ע כמאן דמויה בדיקולא דמי דזה ליהיא כאשר ביארתי שם, ולכן לדידי"ט מצינן למיר דכתלה בעין מה"ת שחיטת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מון הבמה, כמו שהבהמה עצמהחייב כל דבריה, כן גם סימיניה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פלייגו בזה דרבנן בעין שחיטת כל הסימן לכתלה ומה"ת ולכן פסול בו הגימה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתחילה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעין לכתלה מה"ת יותר משחיטת רוב הסימן, וכל שנשחת הרוב בהכשר הסימן כמאן דמויה בדיקולא דמי, והוא כחוות בשר המת, והא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכיר כאן בהגרמה במיוטה בתרא, משום דס"ל כל שכשר בדייעבד, אם פסק מליחותתו זו מצי מפסל, וכאשר סובר כן בלישנא ביארתי אשר אבא, משום דאי"כ למה לא פלייגו כן בשאר פסולי שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאייריב"י ב' במשניות שלפני זו, דרואה רבודתא יותר, דאפילו במקומות שחיטה, تو לא מיפסל אחר שחיטה הוא, הוה כפסק מליחותו, וסבירו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאמת ריב"י לא מכיר אלא בהגרמה ולא בשאר פסולי שחיטה, לא מסתבר לי ל"ר"ה, כי באמת אין חילוק זהה, דכיאו דלהיא לישנא ATA הלהקה למ"ס, על הגימה בתחלה השחיטה שפוסלת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפסהה עכ"פ, וכן שביארנו בדדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הו"ל להעמיד פלוגתת על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעין לכתלה שחיטת כל הסימן מה"ת, או סי' ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דין בין הפסולים, لكن נקט הגימה לאשמעין דרכ אגב פסול דיןיא קמא, ולפ"ז הא דקאמו, דבଘרמים בשליש קמא ד"ה פסולה, הגימה, וכיון דהאי רשא"כ קאי טעמא רק לריב"י דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה, האי טעמא רק לריב"י איתא דרכ לדידי"ט נפיק חיota ברובה, דהינו חיota הקנה דרואה כמאן דמויה בדיקולא דמי, אבל לרבען דבפי כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיota דקנה כמו דלא נפיק חיota דבמהה כל זמן שפרקסת, ואפילו אם נפסק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיota, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבען לא בעין האי טעמא, דהרי פסולה השחיטה גם במיעוט בתרא ומכש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעין, ובמקומות שחיטה, ואז זה דומה לחצוי קנה פגום, דודאי גם לרבען כשרה משום דההט מקום שחיטה, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפידין על פסיקת החצוי גם בפייסול משא"כ בהגרמה דליך פנינו שחיטת הסימן כויל אלא בהגרמה - ובזה נמצאת עוד טעם מרוחה, למה פלייגו בהגרמה ולא בעיקור דסליק מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע כשר במיעוט קמא בקנה,

שחיטה פסולה, כמו נkehיו דמתעם שחיטה פסולה קתינו עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מצי שחית מה שכבר נפסלה, אולם לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דגע בו נקב, דרישיטם לכל"ע אחר שחיטת הרוב, הגרגרת כמנוחה בדיקולא דמי, צרייך לחלק ולומר/DDOKOA בפסק מקומ שחיתה כן הוא, אבל למעלה ממוקום שחיתה, אע"ג דבכל פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמובן ממנה בדיקולא דמי לאו כגרגרת ייחשב, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, וכןו שתמה על זה הפלתי שהבאתי בד"ק, ודזוק היבט. ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיתתו פסולה, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מד"ק דהאי עורף מול עורף אמר, דאל"כ, מי ארי' שוחט אפיקו מולק נמי פסול, וכאו' היה לו למידק יותר משוחט עצמו, מי ארי' עורף אפיקו פנים נמי פסול, דהיא בעין שחיתה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דלעיל למטה מהה בטבעת הגודלה, אלא דיל', דפסול הגרגרה באמת מליקה ידיעין דכון' דאמרה תורה מליקה ממול ערוף, ולא מעירפו, מושום סימנים אמוריה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעין, כי את זה לעומת זה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושהיתה מלפניו, וזה נכון מאד.

והא דקתי, בשוחט מן העורף דשחיתתו פסולה, לכאר' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק لكمן דמליקת עורף בלבד רוב בשאר קamar, דאל"כ, וכי מטה עומד ומולק, א"כ "הה שחיתה מן העורף נמי בא רוב בשאר ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולה מטעם מחליד, ודיל' טעמא דמחליד, דהיהם לפ"ד, דעם רוב בשאר קאמर, ואז ס"ל לרבע דליקא תלדה, אבל לאחר מסקנא, דע"כ בא רוב בשאר, ע"כ הוא מחליד הסיכון בין בשאר המפרקת לסימנים, וכמש"כ התוס' لكمן ד"ה מפני שהוא מחליד, וכל מה שכתבת ע"ד הנה מצאתי מבואר בראש יוסף, אלא דלפ"ע, לדעת הייש"ש זל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף בא רוב בשער עם פסוקת הסימנים נ"כ נבלה הוה, כמו מפרקת עם רוב בשאר, ומטעמא מיד, והיינו דר"ל ור' אסיד דלקמן דמפרשו, הותזו ראשיהם כו, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש לפון זל הא ד"ה כתוב ה"ס, גם בא טעמא דחלדה שפיר קאמר שחיתתו פסולה, והוא לפ"ד דעת רשי' זל لكمן בסוגי' דמסוכנת דבעין פרוכוס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוס עם סוף השחיטה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שנספק המפרקת ושני סימנייה הרי היא כמותה, וליכא חייות אחר השחיטה, וכן חיית אחר השחיטה בעין, ואפיקו בעוף דסגי בסימן אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמור/DDOKOA בפסקו הסימנים לגמרי הוה כמותה, ולא בפסקת הרוב שלහן, מ"מ הרי לכתה בעין שחיתות כל הסימנים, וגם בעוף כדעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה השחיטה ברובה, ובעו"ף אף בסימן אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דע"ג דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבליה בעין, וכןו אחר שנספק המפרקת, אין שני הסימנים ראויין להשchtת למגרון,adam יופסקו قولן, תה' כמותה, ואין זה שחיתה אלא הריגה.

ומה דקאמר ר"ח لكمן לסייע לעזרי מומתני, דמלך בסיכון מטעמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תhani סכך לטהרה מיד נבלה, לכאר' לפי האמור, מה ראי' מביא שם, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטה וכןו מטמא כנבלה, רק' מ דהא חדש לנו היש"ש דמפרקת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דמפרקת ורוב בשאר נבלה, ה"ה מפרקת ושני סימנים נמי

לשלא במקום שחיתה, מושם דכון' דליך' כל שנחתת הרוב כמו דמונה בדיקולא דמי, ממי לא בשעת גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שמלטה ממקום הגרגרה כמנוחה בדיקולא דמי, אלא דבכלו בהגרגרה גזה"כ דפסול שחיתה הוה, אבל כל שהגמר של הרוב במקומות שחיתה שפיר דמי דכו'וCMD"Z, וממי לא בשעת תחלה וסוף, והಗרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף דהוא CMD"Z, וכך כאשר חזר ר"ה להזכיר זאת את ר"ר, שפיר קאמר לי' ר"ח לא תהדר בז', דא"כ הפסצת לkiemiyta, Adams תזודה דשליש האחרון שייך לשחיתה, א"כ לאו כמו דמונה בדיקולא דמי, ואיך מצטרף לשחיתה, קמא דהגרגרה להשלים הרוב כו'ו דלאו מקום שחיתה הוא, אבל ר"י שפיר פועל באמצעות שחיתה קמא ובתרא בהגרגרה, והקשר באמצעי בהגרגרה ושאר שני שלישים בשחיתה, מפני שישuber דרביב"י ע"י סימן שלם לכתה לה, וכך הנני שני שלישים שחיטה מצטרפים להசיר, ושני שלישים בהגרגרה מצטרפים לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי זל שגיאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בס"י כ' אות ג', שחולק ביד רמה על ה"כ"מ והש"ך יותר הפסיקים, שכתו בדשלא במקומות שחיתה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני השחיטה למטה מקום הפסיקה כמו בשאר טרופות, והוא זל לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדם, מהא דמכשיר ר"ה בשוחט שלישי אמצעי, מושום דנפיך חיונא בשחיטה, ומסיק בה"ל, וכן ברור דהוואיל DNSPOL רוב הגרגרת ורובו ככלו בכח'ת, הוועיל כנטיל, ונפסק הגרגרת נבלה עכ"ל, ופלא והפלא שלא שט לבו בקנה ובין בשוט לאו דלה"ה כל שנספק הגרגרת הוה CMD"Z, וממי לא דליקא חילוק בין במקומות שחיתה ובין שלא במקומות שחיתה, אבל ר"י החולק עליו, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דגרגרת שנספק לאו מעלה מקום בדיקולא דמי, ואפיקו כלו נפסק, וכן כל שנספק למעלה מטען שחיטה, שפיר מצי שחיתת למטה ממשנה ומה שלא מצי שחיתת, בפסק במקומות שחיתה, למטה או למטה מקום הפסיקה, לאו מטען דכבר דכבר הגרגרת כנטיל דמי, וכסבירת ר"ל, אלא קר"י ומטען דכבר הוה נchorה, ונפסקה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמכשיר בהגררים שליש אמצעי, והוא כשגמר שליש האחרון בשחיטה, Adams פסק ולא גמר פשיטה דטרפה וא"כ איך יכול ר"י שחיטת שליש האחרון כיון שכבר איטרף וכנטיל כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך הפלתי.

הןאמת, מהני הגאנונים מדויל ידי'ו קמשתלמו, כי כולן נמשכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ"פ הקנה כמו דמונה בדיקולא דמי, אפיקו למאן דליך' הא דר"ל לבבי ריאת, כי גם בין הראשונים, לא מצאתי זולת הרמב"ם והר"ן בחידושים שם בסוגי' لكمן ל"ב ע"ב, שזכו לידע את זאת, שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמו דמונה בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסימנו אחד ולא בשני סימנים, אבל האמתה כן הוא כאשר תראה שם בחידושים, וכאשר גם סוגי' זו מוכיחה, וכןו דישנה לשחיטה מתוע"ס لكمן כט' ע"ב ודזוק.

ע"ב תוס' ד"ה שחית ופגע בו נקב, ולא דמי לשחט שלישי וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקרים שחיתה גרע מהגרגרה לעניין פגע בנקב, חוץ לר"ה והן לר"י, דלה"ה, לפי מה דס"ל עתה דגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השליש קמא, פסולה משום דעתשה כמנוחה בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיתה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחרון, כיון דהוה כבר כמו בפסקה בדיקולא דמי לר"י הוגם דבଘרגרה כהג'ו כשר הוה, דהרי ליל CMD"Z, ומצי משלים רובה בשחיטה ע"י שליש האחרון, אבל בנקב במקום שחיתה שפגע בו, דהוה כגומר הרוב בפיסול, הוה

מעט קרא בהדי' כדמות צואר וסכין, כי עבר מליקה בשחיטה, (ר"ל דרך משיכה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' לי טובא, דא"כ מניון לו' דקוצץ וירד כשר, ומכח"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד דוקא, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתורה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחלקה התורה אלא בממול עורף, אבל בהרכבותיה, כל שאתמה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וניהו הדתורה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו'" עכ"ל, ועודין לא איתפרש לנו, أنها התירה התורה בדרישה, ומכח"כ למ"ד קוצץ וירד דוקא, מנ"ל דחיק מליקה משחיטה גם לענין מוליך ומביא, זו במשיכה וזה בחניקה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו למעלה, משנה דשותט במגל קצין, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במחובר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה חדשת היינו ממשך, דרכו בתלו'ש, עי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, בדרשין מוהקריבו הכהן, כמו שהביא ר"ש ז"ל ע"ב דcashr עכ"פ בדרישה, אלא בלבד מ"ד בדרישה דוקא, כסטמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד מ"ד דכ"ש מוליך שהוא ומשך הוא בתלו'ש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דcashr' בבחניקה כדי שלא תחולק מליקה ממשיכה, משום דהסברא נתנת דמשיכה עדיף טפי מחניקה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלו'ש רק אסמכתא בעלמא וכמ"כ לעיל.

ובזה מישיב היטוב לשון ר"ש ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, ומכח"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא, "הה" קוצץ וירד", משום דקשי' לי, זהה בಗמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מקוצץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצינו למימר, או ממה שמספרש על דבר שאנו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירו נוטנת, על מה שיש סמק' בברא, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ז הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל ר"ש"י נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דمولיך ומביא כשר מכח הסברא, מכח"כ דקוצץ וירד כשר דמלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסטמא בדרישה, זה נכו' וברור ודוק'.

ר"ש"י ד"ה אמר שמואל כל השר וכו', שמואל לא בהל"ש אייר, דא"כ איכה למיפרק טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא איכה מוליך ומביא ואיכה לתלו'ש, ואי קסביר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סייפה וכו', עכ"ל, עין מהרש"א, שנתקשה הרבה בדברי ר"ש"י אלו, דאיך קאמר, והא איכה לתלו'ש, כיו' דלעיל כתוב, דתלו'ש לא מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואי נאיד ר"ש"י השתא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי קסביר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאيكا לתלו'ש, עי"ש שנדקק מאד. ולפע"ד נהאה, דהה דכ' ר"ש"י לעיל, דתלו'ש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לימועטן צפורה בוחר, דלמה לא אמר להיפך וכדאית דמפרשי דלמעוטן אתה וקאי אורישא, והאי מ"ד ע"כ סובר דمولיך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא אמר למיouteי מיליך ומביא, ולידי' הוא דכ' ר"ש"י דתלו'ש לא מקרי מליקה כלל, משום דמפורש בקרא דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר בשחיטה, כמו במליקה, אינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיו' דיש לפреш כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחודם פסול כמו צפורה, ואולי לא ניחאה להו בזה, משום דנקט שן תחלה, דלפרש"ז הול"ל לאחר צפורה, כיו' דנלמד מצפורה, אבל גם משום הא לא ארוי, דנקט לשנא דמתני דעליל, דקתני והשנים הczפורה ואע"ג דהתם בשינוי תולשין מיררי, עי"ז תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתבו דהה דהוה מצי לאוקמי במחובר ופסול כמו צפורה ודוק'.

כו, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהוואו ראשיהן צריכין הפרש עם רובبشر, ולא נשאר מעורה אלא בעור.

והנה הא דפרק רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מתה עomed ומוליך, ומתרץ דעתוין כמו דתניא בברית' וכיitz מולקין את העוף, חותך שדרה ומפרקת بلا רוב בשער עד ש מגע לסייענים, לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם بلا עיררי, אדם ימלך המפרקת עם הבשר והסמנים, פשיטה דכמתה הוה, דהיוינו הותה הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, לכל שמות תחת ידו ממש, אין זה, לא מוליך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מתה עומד ומוליך" וdoi משמע דאדזערי קאי, מ"מ גם גם بلا הא דזעירי, היוינו מוכרכחים לומר דמניח רובبشر כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מאי מישוב בזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליינו אדזעריר, ומכח"כ התוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא דכיitz מולקין את העוף, והראש יוסף הוכחה מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכן לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתירה לדבריהם, דבכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה, תהני לי' סcin' לטהר מידי נבלה, אז לא נימא כייש"ש דמפרקת עם הסימנים נבלה הוה, אלא ודאי צעורי דמפרקת עם רובبشر נבלה, ומילא כמו מפרקת עם הסימנים כיש"ש, וכן אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin' לטהר מידי נבלה, משום דמפרקת עם הסימנים עושן מיתה כיש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוה מפרקת וסימנים והוא מותה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סימנים עדין לא מותה, והמיעות הבתרא הוא רק משום מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת ר"ש"י, דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התוס' ל�מן שם בסוגי' נראה דלא סברו ברש"י, וכן לדיזחו ודאי צל' דמטען תלדה פסולה השחיטה מן העורף ודוק'.

ד"ג כ' ע"א גמר' ארבעב"ח לא, למיouteי שנ' צפורה, לפי פרש"י דמחוברת קאמור, ולמיouteי מספיא דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הכי מתרפרש, כשר במליקה, דהיוינו צפורה מחוברת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן לתלו'ש, ומילא מומעט גם שע' מחיבור מה"ט גופא, וכן כתוב ר"ש"י בפירוש, ז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורה וכו', כיו' דASHMEUNIN צפורה ה"ה לשון דעתמא משום מחיבור ה"ו" עכ"ל لكن לא ידעתני מה נתקשו התוס' בזה, ואולי הוא תוספות ברש"י מההדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי ר"ש"י ז"ל כמה מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמהו שתיריצו התוס', דלא נקט שן, אלא לומר שלא מיפסל מטעם מהוחבר כמו בשחיטה, אינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיו' דיש לפреш כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שטעמא פסול כמו צפורה, ואולי לא ניחאה להו בזה, משום דנקט שן תחלה, דלפרש"ז הול"ל לאחר צפורה, כיו' דנלמד מצפורה, אבל גם משום הא לא ארוי, דנקט לשנא דמתני דעליל, דקתני והשנים הczפורה ואע"ג דהתם בשינוי תולשין מיררי, עי"ז תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתבו דהה דהוה מצי לאוקמי במחובר ופסול כמו צפורה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"ז ז"ל, "דכל כמה דלא

העוף, אין בסימנים עוקרים ניכר מעשה דהבדלה, או חיבור בחותאת, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרופות כלל בעיקור סימנים, וכך ש"ץ הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין רואין לשחיטה. ומה ש"כ עוד הלב ארוי, דלולី דברי התוס' אין כאן הכרע לומר דלא ס"ל לרשי' עיקור דבה"ג, דיל' דמה"ט לאמנה האי עיקור, משום דס"ל כרמי' ב", דין עיקור סימנים בעוף, ולא מנה אלא פסוליש שחיטה השיעיכים בין בהמה ובין בעוף, עי"ש, יותר הו"ל, דלא מנה אלא מה דחשוחת צריך לדעת, והאי עיקור דבה"ג, לא איכפת לנו אי לא ידע הטבח ממןו, דהרי לא חיישין לעיקור, ולא עבי למיבדק אבתרוי, כדפסקין בו"ד סי' כ"ד, אלא לדפי מה שכתבנו שם, גם לחדרה לא חיישין, דמש"ה קתני שם, כיון דלא ידע שהוא או דרס, ולא כתני שמא החלייד, כמו דקתוינו גבי חז"ק שמא חילידו, עי"ש ודוק'.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והוא דנקט בהתכלת גבי נו"ט לא יאכלו הכהנים וכו', לאו דוקא, דנבליה לא הוה כדיומכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраנא נקט נבליה אגב טרפה, עכ"ל התוס' כי הנראה גרשו שם בגמ' „אישתרי נמי נבליה“ ולא כמו שהගירסתא לפניו „אישתרי נמי נבליה וטרפה“ וכן כתבו דנבליה דנקט לאו דוקא, אבל כוונתו על טרפה, אבל אי הינו גורסים נו"ט, לא מצין לתרוץ דנקט נבליה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אCKERא דזאהיר נבליה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAGב טרפה אזהיר נמי נבליה אף דאי בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה' קשי' فهو, למ"ד א"ש לעמ"ת הלא יש לו תירוץ על הקרא, כדאמר שם ר"י דהאי קרא אליו עתיד לדרשו, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהכלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בצ"ע, והוא באמתו קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהתוס' לכ"ע קשי' לחו משום דסבירו דין נבליה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמש"כ הננו"ב, עיין בשוו"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' לקמן ל"ב ע"א ד"ה ורמניה, עי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירת השדרה שקדום דזה ליתה דעתמא דנו"ב הוא משום דנבליה לא מוסף ולא כולל הוה, אבל אם נימה אטרפה אישתרי להנאים ממייא הוה נבליה מוסף לגבי הכהנים, וא"כ עכ"ג גם נבליה אישתרי להו, ולכאורה' לי"ש דברי התוס' דהכי קשי' فهو, דכיוון דבלאי"ה תירוצו של רבينا דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצותי' בכך שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה עכ"ג צרכיו לתרוץ כרוי' דאי עתיד לדרשו, למה לי' לרביבא להמציא תירוץ דחוק שאיןו אלא לחד מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא הי צרכיו לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבליה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלאה' ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה לנcket נבליה.

וכך הווינא טלי' אמרתי בכוונות התוס' דקשי' להו דמן'ל דאישתרי נבליה, דלמא רק לא נצטו על האביכה ואישתרי להו נהירה אבל נבליה גמורה מניין ואי דקרה דיחסקל נמי איהי נבליה, דהיאנו בשער נהירה אזהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבליה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דאי' להעמיס זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כשר ביארתי זאת במקומו ודוק'.

על"ב גמור' אמר עירי נשבר המפרקת ורובבשר ערמה נבליה, פרש"י זיל' ומटמא מיד עע"פ שמרפרכת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיירא דמשמעות לעין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובבשר

עדיף, אמרינו קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כלל, אלום לאידך מ"ד, דמוליך ומביא במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמוליך ומביא עדיף מדרישה, מ"מ פסול דכוון דהקפידה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדרישת כי הינו הך, א"כ גם הוא ע"כ כמפורש בקרא יחסב, דאל"כ הוא לו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' זיל דאי ס"ל מוליך ומביא פסול, והאיaca מוליך ומביא גם תלוש, דלהאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא איaca תלוש, דלהאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', לתלוש לאו מליקה היא כלל, כמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט' ע"א תוס' ד"ה כולה תנינהו ובמה שכתבתית שם ודוק'.

תוס' ד"ה אילימה למשמעות עיקור סימנים, לפ' הקו', דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' זיל רוצה לישב שיטת רשי' זיל, באמרו דגמ' רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, ומכך סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שי"י', כדעת הרמב"ן זיל מובא בר"ג, והראי' דכן הוא דהא בתופסתא דנסמטה הגרגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחמיר, עכ' לא מטעם טרפה Kata'a עליה, דהרי בספק טרפה אמרינו נשחתה התורה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, וכל הסוגי' כאן אזהה לעין פסול שחיטה ומילקה שתהיה מטמא, וכן כתוב המג"ש עכ"ט ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התופסתא אינהראי', דאפשרו לדעת הבה"ג דסימן השמות אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחرونים את דברי הפלתי, ש' דספק נkeh'yo הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת עכ"פ שעיל ידה השחיטה נפסקת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דmockminio אחיקת שרשות, ועיין בהז' היטב במה שכתבתית בזה לעיל בסוגי' דחזקקה, אבל ניל' דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניו שני מעשים שמותה וחוותה, ואינו יודע אייזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחיף פרה בחמור וילדיה, ואין אנו יודעים, אם המקח קודם לילדיה או הלידה קודמת להחלפה, שלא שיק להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסול שחיטה מיירוי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דאי' לא לשחות כהונן כשיםינם עוקרים ממקום חבורון, הגם שהוא טעם נכוו על ההלכה, אבל קשה לומר דעתם זה העשאו רבינו כפסול ודאי, דאי באמת ריק פסול ספק הזה, נימא בספק נשמטו קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשתחט כהונן, ועוד זאת, דמתוך הסוגי' דהכא מוכת, דעיקור סימנים הלכתא בלבד טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעוף אין עיקור, הרי דעיקור, הלכה הוה, ובלא טעם, דאל"כ אין חילוק בין עוף בהמה, גם דחוק גדול לומר, דשMOVEDל לעין טומאה אמר למלאתי, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהורתה מיידי נבליה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחה לישב דעת רשי', בשנאמר דס"ל לשמוואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשמטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט,תו לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיוון דכבד נפסקו, הרי הם מובדים מן הראש, ואע"ג דעדין יש בהן חיים להיות נשחתים, אבל למליקה דהבדלה בעין בעולת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא

היה מפרש דוחותיו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתמא דמשנה דأهلות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפרש, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולך, דוחטאות קאי אלא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת "עף" אלא בהמה וחיה קתני, ולכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמוחוק תיבת עוף, דבלאה" אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעוף מטמא מיד, והוא אין לעוף טומאת מגע ומטה אלא טומאת בית הבליעה וכבר כי רשי" ז"ל במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניהו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי" ז"ל דחביב משום אבמה"ח בבליעה, וא"כ ע"כ צריכין לחלק בין נמלה לעוף דעוף חיותא נפייש יותר ממלחה, מ"מanca באבותיו ראשיהן, פשיטה דחיותא זוטר כי"כ שבשעת בליעתה מתה לגמרי כמו נמלה בריהה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דוחותיו ראשיהן לגבי שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פירוכס הוה כפירוכס דזבג הלטהה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחה דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי" ז"ל את זאת, דניינו דמצינן גם על נקה"ו ופסה"ג דמקרי נבלה, והיין דלא מהני בהו שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פסה"ג קאמר כן, ולא הו נבלה מהיים כלל לעניין איסור אכילה נמי לא והכוונה שם דוחה נבלה לאחר שחיטה ומיטה ומטעם, דוגרת הנפסק כמו נבלה בדיקלא דמי הו ולא מצי שחיט ל', וא"כ זאת ודאי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנשבר המפרקת או בגיסטרא וכדומה דמ"מ אם עדין היאichi תhani לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הו נבלה בחוי הרבי מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגם נקה"ו הו נבלה, ומחייבים לעניין איסור אכילת נבלה, וכמוש"כ התבונ"ש שלדעתו אייכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי בארכנו הטעם כי"כ משום דכל שיקקב השוט הויה נחרה ותו לא מצי שחיט, וא"כ בהני דזעירי ודשומואל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, ע"כ הכוונה דמטמא מיד, והוא דקתני לעיל במתני" שחייט נקרי נבלה ומטמא במשנא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלא בדק בסימנים נבלה ומטמא במשנא, דבכל הי לא מטמא מיד אלא לאחר מיטה, מ"מ קתני מטמא במשנא, בשחיטת נקרי פריך באמת גנגי פשיטה, ומשיין לאפקוי דינאה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנאי טרפה ואסורה באכילה, לאפקוי דלענן טומאה אמרין דשפир שחיט, קתני במתניתיא דນבלה ודאי הוא גם לעניין טומאות משא, עיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס ז"ל, שכותב דמש"ה לא קשי מתני" היא, דמלך בסיכון מטמא בגדים אבית הבליעה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לרמר דוחה כמו נקה"ו ופסה"ג, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור ולא לעניין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דוחה נבלה מהיים, لكن לא מהני כי" שחייטה, וא"כ ה"ה בשאר מיili נמי מצינן למירר כי, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור אכילה لكن לא מהני כי" שחייטה, אבל באמת נהפוך הו, משום דלא מהני כי" שחייטה, لكن מקרי נבלה מהיים, וא"כ דוקא בטופות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, אייכא הא מיון נבלה שאסור באכילה, ואני מטמא, אבל בשאר מיון טרפות, מה לא תhani בהו שחיטה, זהה ברור כשם בצהרים - ובפתחה שליל וכו' בחודשי ל�מן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדר לן התב"ש והסכימו עמו כל האחראונים, חלק בין איסור לטומאה, לא מנוי ולא מקצת', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה זאת עד' הרמב"ם ז"ל עי"ש ודז"ק.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ אינו מעכ卜 בשחיטה אלא, כוונת רשי" ז"ל דעתכ"פ בעין שנייהם ראויין לשחיטה, דהרי אפיקו נקי"יו מעכ卜 את שחיטת הגורתה, אף בעוף דחצחו בסימן אחד, ובגהגות המהרשות' כתוב דברי רשי" אלו שייכין למטה, אבל שישנו בשחיטה, כי שם מקומות עי"ש, אלא דרש" ז"ל סותר שיטת עצמו, בימה שכתב כאן, דלכתחלה בעי שני סימנים, וע"כ מה"ת קאמר, ושים בראש השוחט, כתוב דהא דבעי דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, אלא מדרבען, ומשום גזרה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, ועיין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי" דכאן, ולפער"ד נראת דגם כאן אין כוונת רשי" לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתחה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דממה דגזרו חכמים לשוחט לכתחה שני סימנים, דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, מוכח דגם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחד, Adams לא תאמיר כן מה אני לחו, האי תקננתא, דדילמא לא יהי' סימן השני הושט שחיט רובה, רק מקצתו, והוא נשחת תחה ואית' יתקשר בשחיטת רוב הקנה כיון דכבר אטורף בנקה"ו, וכן יש נמי להוכיח מראב"א لكمן בהשוחטו שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעינו, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחלה הרי הוא מעשה טרפות ולגבי שחיטה הלא ושת

עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטמא במשנא וכן שמואל لكمן בעשה גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחלש, לא אמרו רק דנבלה הוה ולא הזכירו דמטמא במשנא וركש"י הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באמת אין בזה צורך, דמובן מאליו דכל שם נבלה מטה מיד בעודה מפרכסת, רוש"ז"ל ג"כ רק בשビル האי „מיד“ שכתב מצא בו צורך להוסיפה של תאמר דר"ל נבלה לעניין שלא תhani בה שחיטה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי" דכוונתו דוחה נבלה מיד בעודה מפרכסת, כי האי פירוכס הוה כפירוכס דזבג הלטהה, אלא דגם זאת מובן מאליו ורק לרוחה דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי" ז"ל את זאת, דניינו דמצינן גם על נקה"ו ופסה"ג דמקרי נבלה, והיין דלא מהני בהו שחיטה אבל איינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פסה"ג קאמר כן, ולא הו נבלה מהיים כלל לעניין איסור אכילה נמי לא והכוונה שם דוחה נבלה לאחר שחיטה ומיטה ומטעם, דוגרת הנפסק כמו נבלה בדיקלא דמי הו ולא מצי שחיט ל', וא"כ זאת ודאי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנשבר המפרקת או בגיסטרא וכדומה דמ"מ אם עדין היאichi תhani לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הו נבלה בחוי הרבי מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגם נקה"ו הו נבלה, ומחייבים לעניין איסור אכילת נבלה, וכמוש"כ התבונ"ש שלדעתו אייכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי בארכנו הטעם כי"כ משום דכל שיקקב השוט הויה נחרה ותו לא מצי שחיט, וא"כ בהני דזעירי ודשומואל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, ע"כ הכוונה דמטמא מיד, והוא דקתני לעיל במתני" שחייט נקרי נבלה ומטמא במשנא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלא בדק בסימנים נבלה ומטמא במשנא, דבכל הי לא מטמא מיד אלא לאחר מיטה, מ"מ קתני מטמא במשנא, בשחיטת נקרי פריך באמת גנגי פשיטה, ומשיין לאפקוי דינאה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנאי טרפה ואסורה באכילה, לאפקוי דלענן טומאה אמרין דשפир שחיט, קתני במתניתיא דןבלה ודאי הוא גם לעניין טומאות משא, עיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס ז"ל, שכותב דמש"ה לא קשי מתני" היא, דמלך בסיכון מטמא בגדים אבית הבליעה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לרמר דוחה כמו נקה"ו ופסה"ג, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור ולא לעניין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דוחה נבלה מהיים, لكن לא מהני כי" שחייטה, וא"כ ה"ה בשאר מיili נמי מצינן למירר כי, דוחה נבלה מהיים לעניין איסור אכילה لكن לא מהני כי" שחייטה, אבל באמת נהפוך הו, משום דלא מהני כי" שחייטה, لكن מקרי נבלה מהיים, וא"כ דוקא בטופות בסימנים, דaicא טעם לומר דלא מהני בה שחיטה, אייכא הא מיון נבלה שאסור באכילה, ואני מטמא, אבל בשאר מיון טרפות, מה לא תhani בהו שחיטה, זהה ברור כשם בצהרים - ובפתחה שליל וכו' בחודשי ל�מן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדר לן התב"ש והסכימו עמו כל האחראונים, חלק בין איסור לטומאה, לא מנוי ולא מקצת', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה זאת עד' הרמב"ם ז"ל עי"ש ודז"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולך, דהא ודאי עוף בחוד סימן וכו', עכ"ל עיין במהרשות' ז"ל דכוונת רשי" ז"ל דבhai עוף דכבר נשבר המפרקת ורובبشر עמה, עי"ש, ויש להיעיד, דהא لكمן קאמר ר"ל. הותז מש, ור"א אומר כהבדלת עולת העוף לראב"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה ועוף במס' אהילות, הרי דגם בעוף בעין שני סימנים דוקא, וניהו דרש"י מפרש لكمן דאשרצים קאי, היין כד' שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ושמיואל, לר"ל ור"א מפרש' המשנה דוחותיו ראשיהן, אבל אי ליתה לזריר, גם רשי"

מכש"כ פרה, כמו שעושין ק"ו מערופה על שחיתה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל דאפיקו ידיעין דתורים גדולים, מדכתיב בעומת ב"י שהם קטנים, מ"מ הו"א דלמצוחה קאמר ולא לעכב, משום הק"ו, אבל بلا החק"ז ודאי כן הוא, שלא בעין קרא יתרא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורדים, דרש"ז לא יסתטרו שני הק"ו, כי גם שנייהם יכולם להתקיים, לעכב לא נפסלו קטנים בתורים וגדלים בינה, והכי קامر, ומה תורדים שלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורדים גדולים דוקא גם לעכב, והוא דזאת דתורים גדולים גופא ידיעין מבני יונה, כמש"ב רשי"ז, מ"מ מצין למליל שפיר דברי"ז גדולים לא מעכבו בדייעב וממילא נדע דגム בתורים קטנים לא מעכבו בדייעב, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למדוד רק לעקובי ה"י ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, שלא לשטמת קרא, הוא דוקא, כמובן, אלא דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכב, כיון לדלמצוחה עכ"פ עבי דוקא תורדים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורדים וב"י, והוא קושי עצמה, אבל לפע"ד נראה גם דכוונת הגמי הוא, דהרי בכל הקרבנות אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדל חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חיזין דפעם מצוחה בגודל ופעם מצוחה בקטן, ובאלו דמביאין קרבן עופות, כגון יולדות זב וזבה ומצורע ושמיעת קול, לא לשטמי בשות אחד מהם, דיצהוה על תורדים קטנים יונים גדולים, כמו שמצואים בקרבנות בהמה, אלא ודאי דהני אינם ראויין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורדים וכל ב"י כשרים, ת"ל מן וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף לדלמצוחה גם בלאו מיעוטא דמן, והוא ידיעין דבעין דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גדולים ולא בכל קטנים, אבל לעכב לא הווה ידיעין, דכאן לא מצינן למימר, שלא אישטטם קרא לצוחות על תחלה הציהוב, דהא גם בקרבנות בהמה לא מצינן קרא על פlags להיות מצוחה לכתחה, ומ"מ כשר פlags להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"א ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"כ" דילפין מומאים השמיini והלאה ירצה, דפלgas ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דה"ה בעופות כן, لكن בעין "מן" למעט תחלה הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוחה ה"ה דמעכב, למה לי קרא למעט תחלה הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורדים ולא בכלל ב"י, אלא דהה Tos' לקמן ד"ה כי איצטריך, באמות כתבו דלפי המסקנה דmittotzman אתה לרובע ונרבע, אפיקו אי תחלה הציהוב בריה הווה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולא קטנים אלא בריה הווה, אלא דליישנא דגמ' לא משמע כלל כן, ועוד דגム לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא למעט תחלה הציהוב, ורקשה דהא לפי התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא למעט ממש"כ התוס' ד"ה לא לישמעתי, וא"כ בלבד בעי דר"ז הוי"ל להקשות על הברייתא דבעי, מ"מ למעט תחלה הציהוב הא למה לי כיון דלאו תורדים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחללה סבר דלהא גופא בעי קרא, לאشمיעין דבירה ולא ספק הווה, וכן משמע מפי רשי"ז ד"ה אי אמרת בשלא, אשמעין קרא דבירה הווה וכו' עכ"ל, ולבסוף מסיק דאן בנלא אמרת למעט רובע ונרבע, ודז"ק.

ריש"י ד"ה אלא א"א ספקא נינהו, וקרא לא פסלניהו אלא היכי דמחייב תוריין בהדיין או ב"י בהדיין עכ"ל, דברי רשי"ז"ל אלו לית נגר ובר נגר דיפרקיינו, דהא בכל קרבנות כובה דמצוי מביא או תורדים או ב"י צrisk למעט תחלה הציהוב שלא יביא מכך ספק, היכי נאמר דעתה רשי"ז"ל לומר התורדים וב"י חד מינא הוא וצע"ג.

ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשחות לראב"א, רק הושט ולא הקנה גם לדידון, שלא נינקוב הושט בלי שחיטתת הקנה תחלה, אלא ודאי דגס שניהם יחד ש"יכים לשחיטתה והשנים מן האחד,ఆ"ג דיליכא מצוחה להדר לכתלה על שחיטתת השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דמפרש האיBei ליקמן ל' ול"א בהחlid במיעוט סימנים ושזה בתרא של השני קמבעי לי, כיון דתורת שחיטתה על שניהם, ויש לעין בזה והסבירה בעצמה דחוקה למור, דשניהם ביחס לתורת שחיטה עליהם, ומ"מ לאBei לכתחלה רק סימן אחד, ודז"ק. **ד"ג** כ"א ע"ב, רשי"ז"ה ד"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למימר כמשפט חטאבת בהמה, לאוקמא אחתאת העוף דסליק מני וכו', דהא כולהו נמי איתנייה בו וכו' עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לויל דבורי שניהם, דאי"א לומר דמשפט אתה העוף, אלא שיש שוויי גם בין עלה לחטאבת העוף, שלא שיק בשאר קרבנות, אבל אם השווי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, אלא מה דשווה גם בקרבנות בהמה, לא שיק לומר כמשפט חטאבת העוף, והוא חלוק ממוני בכל דיניה השיעיכים לעוף, ושוה רק בדינים השיעיכים גם בקרבנות בהמה, ולכן מוכרכ התה'יק לדרוש כמשפט חטאבת בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדרש כמשפט חטאבת העוף לעין ממול ערף, מציע שפיר למילך גם הני שלשה דינים מכמשפט, ולא צrisk להוכיח את זאת, דממילא משתמש, ולא צriskין למה שכי רשי"ז"ד"י ילי"ז הני מהקיים אחרינה, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורדים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי מפרש Mai משמע עכ"ל, כוונתו בהז, דודאי תורדים שם המין, וככלל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם לקמן ד"ה ואימה בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתרה משמע דוקא קטנים, אבל תורדים בין גדולים ובין קטנים ממשע, אבל לקמן מפרש, דדרשין סמכים דתורים דומי"י דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורדים גדולים, ולא קטנים, ומה אמי מתפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתו דרש"ז לשון תורדים משמע גודלים, וכאשר הראיתיך זה ליתא, שובי מצאת בהగות המהרש"ש שהרגיש בזה, ועיין עוד לקמן מה שאכתב בזה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מציע למיכתב ב"י ותורדים, דרששתא לא הוה מקיש תורדים לב"י, דאייכא למימר דקאי נמי בני אחורים וכו' עכ"ל, תמהני דהא "או מ"ו" מפסיק בין תורדים לב"י, ולא עוד אלא אדם "בני" קאי גם אתרומים, אז ה"י צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכוונתם אי הוה כתיב בני יונה ותור - אלא דכפי הנראה לא נחתנו התוס' לחלק בין תורדים לתור, דאל"כ ה"י להם תירוץ מרוחה יותר, דאל"ו ה"י כתיב בני יונה ותורדים, לא הייתה ממעט קטנים מון תורדים, משום דבני מציע גס אתרומים, אבל מ"מ הייתה מרבבה גם גדולים, מפני דכתיב תורדים לשון רבים, ולא חור כמי יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב "בני" מפורש גם בתורים, הוא דחוק גדול כמובן.

והנה דברי התוס' אלו מישך ש"יכו, להני דברת התוס' שבमועד שני, כי שיטותם הוא, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממשע, אז לא בעין קרא יתרה לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אודומה, דזוקא שה לא אל, ולבסוף פרה ולא עגלת, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא יותרה לא לעכב, אמרין דרך למצוחה נאמר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"יadam עגלת כשרה לערופה

ספק אם קיים נדרו, אבל בתחום הציהוב דלא נקרב, הרי זו ספק להקריב, וודאי חייב להביא אחרים הרואים להקרבה, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א רשי' ד"ה ואין עליה לו מזבחו, אם הי' מוחיב איל בלבד או כבש בלבד, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ"ל, הנה לרי"ש דבריה הוה, אפלו אי מצי מקריב איזה שיחה או איל או כבש, נמי לא עליה לו פלגס מזבחו, אבל רשי' זיל רצה לפרש השטה המשנה גם לבר פדא שספקא הוה, לכן כתוב Adams מוחיב רק אחד לבדוק או זה או זה, אולם על התוו"ט, דמפרש כן המשנה לפי האמת, קמתומה ק"ז רע"א זצ"ל בהגחותיו שם, דהא אנו פסקין כר"י דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר מותני בnodar או זה או זה ומ"מ לא עליה לו פלגס מזבחו והניח הדבר בתימה.

והנה לדידי קשה להיפך, דאפו לרי"ש דבריה הוה, למה לא עלה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם "בריש פט"ז" ממעה"ק, דהנודר קטן והביא גдол, יצא וכת"ק וدلען כרבבי במנוחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דספק הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמה夷 בין גדים אם בריה הוה, ראווי הוא להקרבה כמו שהבאתי לעיל, ובנדרים אלא הוליכין אחר לשון בא", וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גдол דיכול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקוטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון בא"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דר"ט קרי לי' פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי רק מכח הכתובים, דכשב בן שניתו, ואיל בן שניתים, אנו למדין לאחר שנתו מיום ליום יצא מכלל כבש, ושלשים יומם אח"כ נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותו שלשים יומם אינו יודע ממה לדzon בי', اي בריה או ספקה הוה עי"ש בתוו"ט, אבל בלשון בא"א פשיטה לאינים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, להאי לא יכול להביא פלגס הגודל ממנו, דודאי מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עליו ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקומם קטן שפיר דמי, ולכן היה נראה דהאי בכי' הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנודר קטן והביא גודל לא יצא, לדידי צ"ל, דברケנות, דעת הנודר שייה' כדין קרבעות חובה, ובקרבעות חובה, הלא במקומות דבאי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דברי, דגדול במקומות קטן שפיר דמי, הרי דנודר בדעת עצמו תלה הדבר, וא"כ אין מקום לומר שלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ"ע לפ"ע"ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תי' וכו' חד למיעוטי רבענו ונעבד, וחדרמייעוטי תחלת הציהוב וכקמי' שמ' וודאי גלי' אי קטנים אי גדולים הו וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמ' גלי', אלאותהמגני ذكري מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיטוטי כתיבי, חד בתורים חד בבי', ולא ידעין איך מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן להחלת הציהוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת הציהוב כדי כתיב, אדם נדע ממקומות אחר דתחלת הציהוב בכלל גודלים או קטנים, לא בעינן האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, اي נמעט מן תורותים או נמעט מן ב", והקרא ע"כ לפרש אתה ומיסתם קסטום, וצ"ג.

ע"ב גמר', בעי ר"א, האמור הרי עלי לחמי' תודה מן החמץ או מן המצה, והבאי שיאור מהו וכו', וא"י דר"מ לר"מ מדליק עלי' חמץ הוא וכו' עכ"ל הגם', הנה כל הראשונים ואחרונים عمלו בפרישותה דהאי שקל וטור', ובكونרטסי "מצה שמורה" הארכתי בביור האי

תוס' ד"ה והביא תחלת הציהוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהסבירן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מהן ראוי להקריב, עכ"ל, בלח"מ פ"יד היל' ה' ממעה"ק תמה על דברת התוס', דהא אפלו נפסל בשעת הקרבה צריך להביא קרבן אחר וכבדנן בראש זבחים, כל הזבחים שנאצחו שלא לשם כשרים, אלא שלא עלו בעלילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדר כתבו דיצה' ידי נדרו בהבאה, ומ้อม דלשו נדרו לא משתמע יותר אלא להבאי, כי זה הוא בידו, אבל אם אח"כ הכהן פסלו בעבודתו, או ע"י סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתקייב את עצמו דהינו להבאיו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל באזחים שחיבר בסוף דהינו להבאיו לעזרה למוצה בעלמא, מודים התוס', דמחיב זה לא נפטר עד שנקרבו להלכتن, ועיין במעילה דף יט ע"א, דלפי פרש"י שם פליגו ר"ש ור' כהן בקרבתות חובה, אי נפטר בהבאה לעזרה לחוד, ושם ההלכתא כר"י, דלא נפטר עד שיוציאק הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו"ג גם ר"י מודה, דאחר הבאה אין עליו שום אחריות, דכהנים שלוחי דرحمנא נינהו, וכיון שקבלו ממנה, הרי קיימ העשה דוחבאותם שמה, ולכן בדקడוק אמר התנא, דלא עללה בעלילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם ממשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן תPsiה, אם מפרשים דזוקא לחובתו איןו עללה אבל לנדרו עולה, וגם משלו הרמב"ם שם דכ' "עד שיקריב כמו שנדר" לא ראייתי שום הכרע לומר דכוונתו על ההקרבה ממש, ואדרבה ממה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדר" נראה יותר דסגי במסירה להכהן, כי אם בתר אמרתו אזילו, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומ"י שאמר הרי עלי עולה, יותר משמע דלהבאייה קאמר ולא להקריב, שהוא דבר התלוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאה דכאן, שambil דבר שאינו ראוי להקריב, לאו הבאה היא, דנעהו דرك מכך ספק לאו בר הקרבה הוא מ"מ אינו ראוי מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רבו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסח שני' דאין ראיון לאכילה מצד ספק והוא כוזאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקרבה מצד ספק, הוה כוזאי דלא קיימ נדרו, אם לא שנחקל דהכא אם הקריב שנייהם, שפיר יצא ידי נדרו, لكن גם בהבאה יצא, אף שאין להקרים בתחילת, ולפ"ז תי' קמא שבtos' משיך שייך לתי' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, שכ' בפט"ז ה"ב ממעה"ק, וכו' הנודר עלות מן התורים או מב", והביא תחלת הציהוב שבהז' ושבזה הרי זה ספק, עכ"ל וכותב ה"כ", דמספק, אי ההלכה כר"י או כב"פ דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקה הוה עי"ש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואפלו הקריםם בדייעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה והוסול, ואין זה דומה למה שכ' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הcabשין או מון האלים, והבאי פלגס, דספק הוה אם יצא, דשם ראוי האי פלגס להקריב עכ"פ, וא"כ שפיר ריק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בתקחלת הציהוב דlatent להקריב גם בדייעבד ספק בריה הוה, איןיך יצא בהבאה או מספקא, ולא נאמר דודאי לא יצא, וממוש"כ לפ"ז דעת הלח"מ דר商量"ם בעי הקרבה ממש, זולת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקרבה ולמה פסק, דספק הוה, וכן נלפ"ע"ד דמה שכתב הרמב"ם דספק הוה, היינו דספק הוה אי מצי להקריב, וממילא באמת חיבר מכך ודאי להביא אחרים, והרי תראה דכאן כתוב סתום הר' זיל ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הר' זה ספק אם קיימ נדרו, מושום דבפלגס שהוא נקרב בכוב"כ, הוה

בפירוש הקרא דמחמצת דאיתא במכילתא מחמצת היא שאור, ובע"ג קרא משום דאיינו ראו' לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור Nebi מגביה אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץ, ולגביה מצות תשビתו, והוא משום דראוי לחemu בה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראו' דבנלה הראו' לגר אסורה, שאינה ראו' לגר לא נאסרה בלאו כרתת, אבל כאן בחמצ גה"כ הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרתת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילתא, דמחמצת יהי' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא בריתא דר"ש שאומר דקרא דמחמצת אתה לחמצ שנתחמצ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דע"י שאור פשיטה, אלא בנתחמצ ע"י שMRI יין, והו"א שיהי' כמו תערובות חמץ, אמור מעתה האי כל דכתיב אצל חמץ, דאיתא לריבוי דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמצת שהיא עיקר הקרא בעינו, וכן למ"ד דהאי ממחמצת הוא שאור חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"ם דמרבה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמצת דאיתא על שאור,,וכל" מרביה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראו' לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שיור עמהם, ע"כ דגש שיור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגס חמוץ איינו נגמר, ואילו ר"מ בזה לשיטתי" דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתל"פ' אסור ולפי זאת מגעולי כתובים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובה, ואפילו קדרה בת יומה לדידי' הוה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סרוח מעיקרה מבואר שם בגמ', וכן גם הא שיור דין בו אלא פגס פורתא הוה לר"ם רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלולי הריבוי לכל, הוה מותר משום דהוה כסrhoת מעיקרה, חמוץ ואיסרו בגין כאח, אפילו אם נעשה שיור בפסח, שכן עניין קרא לחיב עכ"פ מלקט, ואולם בتوزה ובמנחות כיוון חמץ הוה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי משום הפגם כיוון דלגביוتوزה שנטקסו הלחמים קודם שהחמצו, לא מazi מיפסלו לר"ם דסובר דעתל"ג אסור, ה"ה דלא נפסל ע"ג ומכם"ב משום פגס פורתא שלא שיך נמי הקיריבו נא לא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית לוי' נטלפ"ג מותר קר"ש, וכחלכתא, ומחלוקת בין פגס פורתא לפוגם טובה, או הוה ס"ל דשיור חמץ ממור הכר"מ, ה' מוחיב אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הוה כפוגם פורתא, ולכן יש להסתפק אי בריה או ספקה הוה, ואי בריה הוה פטור מכלום, דהרי לדידי' דעתלפ"ג מותר, לא מפרש מחמצת שאור, שלא מסתבר כלל לומר דחיבי כרת על אכילת שאור שאינו ראוי לאכילה (ועיין בשוו' בית שערים ותיתני לי כי הרבה קודם דאייא לריבוי קסmek, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוא לגבי תוזה, ועוד איך מסופק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקה הוה, כיון דאייא לריבוי בتوزה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתה על תי' זה).

אבל לפע"ד נראה לקיים פרשי' ז"ל, ולא כמו שהבינו ק"י החת"ס ז"ל את דברי רשי' על צד הרוח והדוחק, אלא כפושטן, וכאשר באර בזה בס"ד.

סוגי' וכן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דל"ר' חמץ הוה מדליק עלי', ע"ג דברת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליך ברת, דלאו חמץ הרוא' לאכילה הוא, ועל פ"ז זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטרסי, ועקר התימה, אם מחמצת שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולוי הריבוי דכל מחמצת ה' פטור לנמרי, כאוכל דבר פגום ונפסד, איך יוכשר כזה לגבי מצה, דהרי פשוטה Adams הביא לחמי שאור תנומת לחמי חמץ, דפסולים מה"ט דין זה ראו' לאכילה, והקייחו נא לפחתיך, וא"כ ה' שייאר אם גם שיור איינו ראו' לאכילה, ובוח' ק"ז בעהchat"ס ז"ל כתוב, דודאי אין כוונת רשי', דאי' לאכילה, דאי' וdae ה' פסול לتوزה מחמת קלוקלו, אלא כוונתו דין חימוץ עשו רוא' לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בتوزה לא איכפת לו אלא שיהי' חמץ, וחמצ הוה מדליק עלי' בהפסח עי"ש, וכל הרואה ישתומים, איך גאו' וחכם כמותו, יאמר דברים כאלו שאין הדעת סובלתן מכמה טעמים, דז"ק ותשכח.

תוס' דרכו דרך אחרת לפרש, דודאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מדליה חייב עלי' כרת אלא בריה הוה, אלא דכוונת הש"ס במה דקאמר, פשוטה דלא יצא, ממש מיצה אמר, דלענין מיצה ילפין תודה מפסק, ופי' זה לא הבנתי כלל, דה"ה ממש מיצה פשוטה דלא יצא, דהא לא חמץ הוה אלא בריה, מדאייטרך קרא בפסח לחיב מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטרך כלל למייף תודה מפסק, דכל זמן דלית לך ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מיצה, ואיך עלה ע"ד ר"ז דקמסטפק לר"י אי ספקא או בריה הוה, כיון דל"ר' פשוטה דבריה הוה, מהכי תיתני חדש פלוגתא בהז בין ר"מ לר"י, בגין מחות, השיאור, ולא נאמר, דלשניהם בריה הוה, אלא לר"מ דדרש כל, איכא קרא בפסח לחיב על שיור מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור ממש דלאו בכלל חמץ הוה, אם לא שנאמר, דממה דרב"י קרא, למדיין לר"מ דבריה הוה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין תחלת הציהוב, כנראה מפי' רשי' ז"ה אי אמרת בשלמא, שכתב דקרה אתה לאשמעין דבריה הוה, אלא דכאן א"ז לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מיני אומניות לשם חמץ נוקשה, ולא מנה שיור בינויהם, והש"ס מוקי האי משנה כר"מ דшибור, והני שלשה ודאי לא מטעם בריה קתינו עליהם, דהרי הם חמץ גמור אלא פוגומים בטעםם, וכולן מריבין, יחד עם שייאור, וא"כ מ"ל דמרבה גם שייאור, ונלמד ממנו דבריה הוה, כיון דבענין הריבוי על הני דפוגומים ואינס ראוי לאכילה, עכ"פ דבלא קרא ידע ר"מ דבריה הוה, וסביר דושא שיור דבריה להני הפוגומים, ומרביה כולן משום דהו מניינו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שיווי יש בין שיור שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נינהו, עד שיליך ר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירוץ השני שבתוס', כנראה שיש שם ריבוי' בتوزה ומנחות, חמץ נוקשה חשוב חמץ לבגייחו, אין לקבלו, וכיון וabinו אותו, דאפילו מצד הדוחק אין לומר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יי"תורה קסmek, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוא לגבי תוזה, ועוד איך מסופק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקה הוה, כיון דאייא לריבוי בتوزה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתה על תי' זה.

דהנה בפסחים שם אית, דל"ר' מתא כל מחמצת לריבוי' נוקשה, ולר"א אתה לריבוי' תערובות חמץ גמור, ופלוגתתם תליי לפע"ד

כל הטומאה בccoli עצם מדרבנן, כיון דלענין גולמא דינס כמתוכות, משום דדמיה יקרין, למה לעניין פשוטיהן עשאום cocci עץ, ולא השו אותן לכל מיili לכלי מתוכות, אלא ודאי דטומאה שלhn דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופosal את המקוה, הינו מקוה חסר, אבל שם אינו נposal בשום עניין וכו', הנה הלשון posol את המקוה לא משמע כן, אלא דהמעיין ב'ב' שם בהגנות אשרי, יראה דב' לוגין מים שאובים בתחליה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, posolין את המקוה מה'ת', למ"ד כולו שאוב posol דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלם מעניין הגאון בעל דח' צ'ל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדויקדק, posol את המקוה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא posol דאוריתא, וממילא ליתא גם מה שכ' התוס' לקמן דבposal דרבנן מיררי הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמוד ונתנו מים במדה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יין, ואע"ג דלא החמיין, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והkosher' חמורה ותירוצם אינו מספיק כמובן, וננתי אל לב, ונתגלה לי חדש לדבר חדש Kosher' ז', והוא עפ"י מה שכ' הרמב"ם בפי'א מתרומות הל' ה' ז'ל, "בדרכ' שמרקדיין את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מריך לאכול, ומשליך את המורשן וכו'. בהיל' י"ב הסובין של חיטים חדשות אסורין מפני שרatoi' למאל אדים, ושל ישנות מותר, בהיל' י"ג הנצולות וכו' שמורים של תרומה שנtran עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו', עכ'ל, וכל הנני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורשן יש הרבה חלקי' קמח, ואיך יצאו לחולין עד שימושיכן אתם, וע'כ אתה אמר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחלת שם הרמב"ם בריש הפרך, רק חלק הרואי' לכך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעומדת להתפרק ממנה, ולפ"ז התמוד שהוא הפסולת מן היהין, ודאי דינו כמו הסובין והמורשן מן החיטים, אלא דכיון דרך להוציא עוד מן השمرרים חלקו יין עי' שנותנים עליהם מים, גם להאי תמיד דין תרומה עליו והנה אם בתמורה הדין כן ה"ה בטבל, דלא מצי' להיות חמור מן התרומה, וכמש'כ' התוס' קידושין ל"ח ע"א בסוף דה' והה', דכל עצימות אישור טבל הוא משום דפתיכי' בי' מתנות כהונה ולא חמור טבל מן התרומה, אמרו מעתה אם ישראל מפריש תרומה ומעשרות מן הקמח או מון הפת, וכמש'כ' הרמב"ם לעיל מינוי' בפ'ה הלכ' י"ח דשפיר דמי, ודאי הסובין והמורשן שהוציא בטבלו מותרין כמו בתמורה, וא"כ הכא נמי בתמוד, לרבען כל שלא יצא יין אלא טעמא בעלמא הרי נידונים הני שמורים כפסולת של יין שאין בהם אישור טבל, כמו בסובין ומורשן של טבל ושל תרומה, וזה נראה לפ"ז אמת ונכון לישב קושי' החמורה של תוס' . ודוק'ק היטב.

ד"ה ע"ב רשי' משחמיין אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', וממים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגבי מקוה, כתובואה טומאה שזרעה בקרעך, וכו' אבל יין במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, אבל תיבות דטטעמא לא בטיל', אני רואה סתירה למה שכ' רשי' בתחלה, כי בתחילה כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברון למ珂ה, וזה דקודם שבטלוי בבייעת דמקוה, גם בשופכן לבור ריקן רבייעת מים, היו נתחרים מה'ת למ"ד מקום כולה שאובה מטהרתה דכל שהמים נתחרבו לקרען עולם חבורו למיטען, וגולםיא יש להן דין מותכות, ולענין פשוטיהן יש להן לעניין עז, דהאי תלו, אי איתקש לשחק, והאי תלו אי דימה יקרין, אבל אי נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין דלא שייך חיבור

בשיעור כר"י, הוא משום דפסק הכר"ש נטפל'ג מותר ואין בשיפור מה'ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרא לריבוי' ומה ששותם חמץ נוקשה דהני ג' אומניות לעבור עליהם, לא משום דרבנן נוקשה מכל מחמצת הכר"מ, אלא כר"א, דmoruba מכל מחמצת תערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, ונוקשה לממד מוק'ו מתערבותות כהאי מ"ד שם בגמ' ויתר ביאור הדברים נמצא בكونטרסי מצה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעריפה מק"ו, והה דהו'ם למperfיך הци, אבל חולין וקדשים וכו' ולפע"ד דברי התוס' תמיוחין בזה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א לממד מוק'ו מעגלת בעריפה, דדין לבא מה'ד להיות כנדון, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה עי' עירפה חולין וקדשים, ורק עולה דcolaה כליל ה' מקום למדוד, אבל עולה איתקש כמה פעמים לחטאתי, لكن דברי התוס' צ'ע. שוב נאכrichtי, بما שכתו התוס' לקמן פ"ב ע"א דה' עגלת ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומתרתת מיידי נבלה, וחיב משום או"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

ד"ה כ"ד ע"ב תוס' דה התורה העידה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דהינו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' כשוכן נוגעים זב'ז ונוגעים בכל וכו', ולפע"ד נראה אדם משום צירוף כל גם מה שעלה הנודש חוץ מודפוני הכליל, הי' מצטרף להיות טמא, וכך כתיב תוכו דוקא, דמשמע דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוע על הנודש חוץ לתוכו, אלא דשוב נאכrichtי דזאת איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מ"ח ע"ב, בכל' שאין לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וככתוב הטור והשו'ע סי' שכ'ה, דלכן יש ליזהר כשצרכן בכל', שלא יצא שום דבר למעלה מודפוני הכליל, אז הוה הצירוף ספק עי'יש, אולם לפע"ד מدلלא קמבעי בגמ' בככרות שמנוחות על הנודש בשל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל' שאין לו לבזבז כלל, יש לממד, דבסל כיון דמצרכ' מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה הנודש משא"כ בכל' שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

ד"ה כ"ה ע"א תוס' דה ואפלו כל שטף מציל, פי' בקי' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכל' שטף יותר מכל' חרס, עכ'ל ולפע"ד נראה פשוט, דכל' חרס שאינו בר קיבול טומאה מגבו כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאור החיצון, ובין האוכלין, משא"כ' בכל' שטף, דשפיר מקובלין טומאה מגבו, אלא דחזרו כאן שהטומאה קלישטא, שהיא ראשון ואינה מטמא כלים, لكن נגבי אוכlein שבתוכו דמקובלין טומאה גם מראשו ל佗מאה, הו'א דגב כל' שטף לא הא פסק הוה, ומכך הטומאה לאוכlein שבתוכו, והוא לא נטמא משום קלישטא בלשון רשי' ימצא שלחבי כיוון ודוק'ק.

ע"ב תוס' דה מכל' דכל' עסם מקובלין טומאה, מדאוריתא קבעי לאטוני וכו', עיין במרח'ס זיל שנטקsha, דמן'ל דר'ג דקאמר, כל' עצם בכלי מתוכות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבנן, וככל דתיכון רבנן בעין דטטעמא תיקני, וכו' דהני דימה יקרים כמו מותכות, גולמא שלhn נמי מקובלין טומאה, ולפע"ד נראה לישב, דהנה הא דתנון שם במתני' דכלים, דכל' עצם פשוטיה טהורותים, ומקבלין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לעניין גולמא יש להן דין מותכות, ולענין פשוטיהן יש להן דין כל' עז, דהאי תלו, אי איתקש לשחק, והאי תלו אי דימה יקרין, אבל אי

מקוואות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזה ודו"ק.

הדרן ערך פרק דכל שוחטין

לקרע לא שיק ג"כ זרעה למים, וא"כ איך מסים רשיי דמשום טעם לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשיי דאלו לאו טעם הנשאר, הי' נתהף הין למים עיי' ביטול ומילא מהני עליו זרעה, ובאמת יש מי שאומר זרעה ג"כ מטעם ביטול קאותין עליה, ובHAL

פרק השוחט

אבל גובה פלוגתת רשיי ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתלה ג' סימנים מה"ת או סגי' בס' אחד' תלו בפירוש האי הלכה שאמרה לנו רב בבריתא תנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושט ועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתא סיפא דהאי הלכה ואמרה המשום הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקס רובא, עלי השלים שחתתו תוך שיעור השהי', כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוה דרבנן לשחות לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למיעבד רובה, ע"כ החש דיכשיר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא ישר עד שנשחט כל הסימנים, וכמו שאמרינו لكمן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרעו כולה גורה דילמא לא אתי למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור השהי', ישריר בחשבו שנשחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשי', שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתלה לא סגי' לי' באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשוט סתם בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל דריש' אס ס"ל קר' אושעיא שבתוס' בפירוש האי הלכה דלכתלה לא בעין מה"ת אלא רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה,DOI וαι hei תרי לישנא בגמ' פליגו, דלאבע"א קמא, דמשום אחד בעוף נקט דיעבד, צריכין לפרש דשנים בבהמה שלמים ג'כ' תקנתא דרבנן, ורבנן תקנו שנייהם שלמים בין בבהמה ובין בעוף, ונקט לשון דיעבד משום דריש' ס"ל דשלמים בעין מה"ת, ואז ליל'ק רבן גם בעוף וכן מושם והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי ייפניו שחתה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דאי גם לכתלה סגי' לעוף סימן אחד,DOI ואי ייפקין, מאשר ציד חיה ועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתלה שניים סימנים, עכת"ד הכא'ם, ובמהכ"ת אין בדבריו ממש, לכל הני הדרשות מה לידע מי מן הבע"ח צריך שחתה, כי לא ניחא לי' לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחתה בעוף נדע מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחתה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ' הרמב"ם בפירוש ביה' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציהה בהן כשהאר תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ובחתת כאשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף וועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחתה, וא"כ אין למד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם אמר דמקרה ציד חיה ועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שוה, איך נאמר דמקרה ציד חיה ועוף נלמד כשר בס' אחד, מכח ההלכה שתהיה עוקרת הקרה המורה דשיעור אחד לחיה ועוף גם דיעבד.

ע"ש גמר' א"ר כהנא מנין לשחיטה שהוא מן הצואר וכו', עיין ברמב"ן עה"ת, על הקרה דזובחת כאשר צויתי, ש' דלשו' ושחט פירושו הכרת סימני הצואר, ולפ"ז צ"ל דלרווחה דמלטה קפריך הци, וגם תירוצו דשחיטה מן הצואר גמר', וכו' ג'כ' לרווחה דמלטה אמרה, דהרי תראה דרש"י ז"ל כתוב דלאו דוקא דצע"ג דהלי' שחתה הללמ"ס הם שיש מהן שנכתבו כגון דרשה, וכי גמירי הלכתא אשarra וכו' עכ"ל ומה ש' רשיי' כגון דרשה, משום דעיקור לדעת רשיי' דהוא בסכך פגומה נמי מפורש בשוחט ולא וקרע, ואשר ביארתי בפתחה, וכן לעיל דף ט', גם אנחנו שארא איתן לו סמק מפורש בלשון הקרה, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עיי'ש, וכיון דפסולי' שחתה מפורשים בקרה, ע"כ מקום השחיטה ודאי צרי' להיות מפורש בקרה, באמת ע"כ לומר דשחיטה מן הצואר מפורש בלשון ושחט וזבח, דלא"כ דלשון ושחט וזבח הוא כמו והרג בכ"מ שהוא ובאייה

ד' ג' ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחתיטה כשרה, בגמ' פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בבהמה, עד כמה לשחות ולайл, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמו'הו, ופרש"י אבע"א בעוף אצרכוו רבן לכתלה תרווייהו, משום הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקס רובא, עלי השלים שחתתו תוך שיעור השהי', כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוה דרבנן לשחות לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למיעבד רובה, ע"כ החש דיכשיר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא ישר עדין לא הוועילו, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, וכן שאמרינו لكمן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרעו כולה גורה דילמא לא אתי למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור השהי', ישריר בחשבו שנשחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשי', שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתלה לא סגי' לי' באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשוט סתם בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל דריש' אס ס"ל קר' אושעיא שבתוס' בפירוש האי הלכה דלכתלה לא בעין מה"ת אלא רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה,DOI וαι hei תרי לישנא בגמ' פליגו, דלאבע"א קמא, דמשום אחד בעוף נקט דיעבד, צריכין לפרש דשנים בבהמה שלמים ג'כ' תקנתא דרבנן, ורבנן תקנו שנייהם שלמים בין בבהמה ובין בעוף, ונקט לשון דיעבד משום דריש' ס"ל דשלמים בעין מה"ת, ואז ליל'ק רבן גם בעוף וכן מושם והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי ייפניו שחתה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, דאי גם לכתלה סגי' לעוף סימן אחד,DOI ואי ייפקין, מאשר ציד חיה ועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתלה שניים סימנים, עכת"ד הכא'ם, ובמהכ"ת אין בדבריו ממש, לכל הני הדרשות מה לידע מי מן הבע"ח צריך שחתה, כי לא ניחא לי' לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחתה בעוף נדע מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחתה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ' הרמב"ם בפירוש ביה' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציהה בהן כשהאר תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ובחתת אשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף וועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחתה, וא"כ אין למד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם אמר דמקרה ציד חיה ועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שוה, איך נאמר דבדייעבד חלקים המה דבעוף כשר בס' אחד, מכח ההלכה שתהיה עוקרת הקרה המורה דשיעור אחד לחיה ועוף גם דיעבד.

דם לאריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשבייל שלא הוציא כל דמו, כיוון דאיכא די דם לאריקה, ועיין בעמיעו"ט על הרא"ש, ע"כ ר"י רק לכתהלה אמרה, דעתה בריבוי דם לאריקה, ואמאי פליגו רבנן עלייה, אבל אי רישא בחולין וכדמיסיק, עדין אפשר לומר דר"י אוסר גס בדייעבד, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ד"ה חצי אחד בעופר, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישא נמי שמייעא לי' דודוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לויל דיליכא בחצى מעשה אחד אוושט קאי, דבקנה לא אצטרך כיון דליך בחצى מעשה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכן אחד וחצית בהמהנו נמי מותפרש אחד הקנה וחצית הוושט, ולא להפוך, כי חצי קנה לאו כלום הוא, וממילא דלא שמעין האי דין מרישא, דהו"א דהא דקאמר רוב אחד ורוב שניים משום קנה קאמער, אבל בוושט מקצתו הוה כמו רוב קנה דלענין מעשה טרפוות מקצת הוושט ורוב הקנה שווין הון, ולא צרכין לדוחק של התוס', והוא נכוו ואמת בס"ז.

ד"ה שנים בבהמה לכתהלה לא, עד כמה לשוחט וליזיל, ואי משום וורידין אפילו ר"י מודה בבהמה, הויל ומנתחה אבר אבר עכ"ל, הנה לפִי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחוט ולא קאמר עד שינקוב, ודאי משמע דמدين שחיטה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא המmitt, ועיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז מיליא נם בבהמה בעינן שחיטת וורידין, אלא דלפי דמסיק דאימא עד שינקוב ולא עד שישחוט. אז קיים מירמא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופר, וכמבואר כן בגמ' לקמן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הו"ל להתtos' לתרץ קושיותם, ואי משום וורידין הלא איןש בשחיטה, וכן שפיר פריך עד כמה לשוחט וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמקסן דהכא כבר נהות, דעת שישחות דר"י לאו דוקא אלא עד שינקוב קאמער, א"כ לא תירצו מיד, دائ לאותה אז לא נהות ע"כ גס להא דר"ח, דר"י מודה בבהמה, כי אם נפרש שחיטתן בין בעופר ובין בבהמה ודוו"ק.

ד"ה ותו וכו', ונראה כගרטת הספרים ולטעמיך, ור"כ קאמר לה שחיטה מן הצואר נמי גמ' ולא מאזנו ולא מחתמו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבבה להקשות על פירושם, ואני אוסף עוד בתימא, דלפי פירושם הקרא ATA לפרש ההלכה, דהלהה מסורה לנו מקום השחיטה שהוא מן הצואר, והקרא ATA לפרש דמתחילה מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואני לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב ATA לפרש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחילה מן הגרון מציע לעשות גיסטרוא, ואיך קאמר דלא לשוו" גיסטרוא, ולא עוד אלא דילמא דוקא גיסטרוא בעינן, דמה שכתבו תוס' בקושיותם על פרשי", דמיהיכי תייתי ניבעי גיסטרוא, ליתא דשפיר יש להזכיר גיסטרוא, דשחיטה דומוי" דעריפה בעינן, אלא דעריפה מן העורף ובדרשה, ושחיטה מן הגרון ובמשיכה, אבל לעניין גיסטרוא נימא דשניםיהם שווין, ועיין לעיל דר"כ ע"א דכל מה אפשר לדמות עריפה לשחיטה טפי עדיף, וא"כ ה"ה להיפך אלא ודאי כיון דכתיב ושות בעינן ומשך ולא ודרס, ע"כ מה"ט הוא כדי שלא עשו גיסטרוא, וכאשר מסביר זאת רשי"ז ל' במתוק לשונו, דמי' שמושך הסכין משכו לדעתנו ופסק כשיריצה, אבל הדורס בכח אינו יכול לצמצם שלא יתיז הראש ועשה גיסטרוא' וניהו דאן לא פסלין גיסטרוא אחר שחחת ההלכה והבהא כהונן, כבר כתבתי לעיל, דהא דוקא לד"ע שנתחדש ההלכה, לאחר השחיטה מותרת מיד, ולכן דוקא התייז את הראש בدرسשה שהוא בפ"א פסול, אבל ע"י הולכה והבהא, דאיינו בב"א, כיון דאישטרוי עם גמר חתיכת הסימנים تو לא מיפסל,

אופן שתרצה, א"כ עיקר המצווה מהלכה ידעינו, וכעון זה לא מצין, דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפреш פרטני דיני המצווה, אבל לא אתה חדש לון מצוה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ע"ש גמר', וקרא למאי אתה דלא לשוו" גיסטרוא, בלשון ראשון פרשי' שלא יחתוך כל המפרקת לשנים, דהיינו משמע חטהו, הוזא את דמו ותו לאו, וכון פ' ליקמן חטהו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בלשנה אחרת פ"י דלא לשוו" גיסטרוא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ"י זה כתב רשי" דמה שאמרו הלי' שהחיטה הללמ"ס, לאו דוקא כולם, דהרי דרשה, מפorsch בקרה, הנה לפי פ"י הראשון אפילו אם שוחט דרך הלכה והבהא בא דרשה, כל שוחט כל הראש, הרי זה פסול, ודורש זאת מלשון חטהו או חתמו ולא יותר, ואז דרשה לא איתמעט כלל, אלא אתה ההלכה גם על דרשה, ולא כשמיוא וכתנאה דברי"י לקמן לי ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מתפלאים על שיטת רשי" הלו, דמיהיכי תייתי יופסל החשיטה אחרי שכבר נגמרה ע"י שוחטך אח"כ המפרקת, והתוס' כפי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשין דברי רשי" דלא לשוו" גיסטרוא לחותוך גם המפרקת, שאין מצוה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עושא כן, ולכן קמתמו ע"י מהו לי קרא דמיהיכי תייני ס"ז דבעינן גיסטרוא, והרשב"א בתה"ב כתוב דלאו משום פסול שחיטה נגעה בה אלא מטעם שלא יבליע דם באברים, ולדעתו הוה רק אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא ATA שלא ידרוס ושלא יעkor, אבל א"כ, האי אסמכתה מה בעי הכא, והלה תראה דרש"י ז"ל מתייגע לפרש גיסטרוא שלא יחתוך המפרקת, כדי שיהי" גם דרשה מהלכה ולא מפorsch בקרה, ואם כרשב"א דאיין צריכין לומר דקרו באעלמא ומושם הבעלת דם באברים, ע"דין צריכין למעט דרשה ATA, וא"כ הוול"ל דקרו ATA לדרשה.

אבל האם יורה דרכו דרש"י ביל"ק מפרש דלא לשוו" גיסטרוא דשחיטה נפסلت ע"י שוחטך גם המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דעתך בקדושים חיוב שחיטה גם בחולין, וס"ל דלא אישתרי להם נהירה במדבר ולידי" לא השחיטה לחוד מותרת, אלא המיתה שע"י שחיטה, וכן שהי' הנירה מותרת לר"ע במדבר, דמפרקסת היהת אסורה משום אבומה"ח, וכאשר ביארתו זאת בארכוה בפתחה בעיקר ב' וא"כ כל שוחטך המפרקת אחר שחיטת הסימנית הרי לא מחה ע"י שחיטה אלא ע"י הגיסטרוא, דמפרקת ורוב בשער עשה נבלה, צעררי לעיל דר' כ"ב, ואז שחיטת הסימנים לא מעלה ולא מורד, דלא פועלן מיד, ורק לר"ע נתחדר האילכה כשנכנסו לארץ, דהשחיטה מותרת מיד, ומיליא דלאחר חתיכת הסימנים מצי' עושא כל מה שיריצה, כדי שתמותת מהר, ולכן אלייבא דרי"ש אבל להלcta מודה הראש מצד פסול שחיטה, והוא אלייבא דרי"ש אבל להלcta מודה דכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפת תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצח"ר, עי"ש בפתחה ותמצא עונג, ולכן ודאי לדידין נמי אין לעשות כן, ואני זהורתתי מאי להשוחטים שליל, שיעכבו מעשה הקצבים שדריכם לדקור סכינים בתוך המפרקת, מיד מכם אחר סיליק זד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכס צאנב הlatent והדברים אמיתיים וכיילרין לעינים תל"ית.

תוס' ד"ה השוחט, ונראה דוקא לכתחלה אמר ר"י וכו',rai ר"י בדייעבד נמי Kasar, דלמא לכתחלה רבנן מודו וכו' עכ"ל,rai ז' אינה מוכרכת, دائ רישא בקדושים וסיפא בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישה בקדושים דמצרייך שחיטת וורידין משום

בכל הנסיבות, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי הוצאות הדם, על מודча זו כבר ישብ הפרט'ג' שנטקה לוי מ"ל לחז"ל דחשתה מורת איסור אבמה"ח, עד שאמרו דעתך חתך כיית מבית טיבתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למשעה השחיטה לפעול בה מאומה, ויתר מהו אתה רואה, דרי"ז דאמר במשנה עד שישוחט את ההורידין, וכן תנא בבריתא המובאה لكمנו, וורידין בשחיטה דברי ר"ז לא הניחו הדברים על פשוטון אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתחלה, וגם הוא דקANTI בתוספות אמר מורה אשלא"ע מה"ת תחני לי סכך לטהרה מידי נבלה, הריד עבדינו עכ"פ חתיכת סימנים כדי להוציאו מידי נבלה, אלא דיש לראות מני לנו דנחירה בסימנים בעיןן, הלא בשחיטה נשא ונתן הש"ס, שחיטה מן הוצרן מנ"ל, עד דמסיק, אתה מהלה, והרי אמר רבינו לךן דעתו משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנחירה נמי צרכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, והוא דבר שקשה לשמעו, אז כל מה שאמר רבינו לךן דעתו משה על הוושט ועל הקנה ועל אי' בעוף וב' בהמה הכל הוא ג"כ הלוות נחירות.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר באזה כריש' ותוס', דיה' לנחירה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, דז"ל בפ"ד הי' "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרים ואוכלי שאר העכו"ם וכו"ז עכ"ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנחירה אלא היו נוחרים ואוכלי שאר עכו"ם, והוא לבא' פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והנבלת לית', כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולים לנchor ולאכול שאר עכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אופן הכתנתبشر לאכילה, אבל גם במדבר נצטו על הנבלת בלאו דבשר בשדה טריפה ימי'ת אבר הוא מיתה נבלה וכאשר דרשו כי כל שמנית בע"ח לצורך אכילה, כדרך הנרגן בין העמים, לא ה' נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזביחה שנכנסו לארץ, נצטו ג' על נבלה חדשה, שהיא כל שהמית בע"ח שלא עי' שחיטה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דל"ת כל נבלה, אולם להמליך بعد שיטת רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה וועף, אנו למדיין עבדינו שימית בע"ח עי' שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכשהו בעפר, והיותך מסוגל לשפיקת הדם מהם סימנים עם וורידי הוצרן, וכן משמע מדברי רשי' דבסמוך, בד"ה לטהרה מידי נבלה, שכח וע"ל, "ואין כשר בו" אלא נחירה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפק וכו"ז עכ"ל.

ודע דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושחיטה יבשתא פסולה כי ושפק את דמו כתיב, ועין לךן בשונה השוחט בהמה חי' וועף ולא יצא מכם דם, דשחיתתו כשרה, שכחבתה שם, דלכן מה התנא הני שלשה מיני בע"ח הטעונים שחיטה, לענן דין זה, ולא קתני סתם השוחט ולא יצא דם, מושם דקאתא לאשמעין דאפילו בעוף הדין כן, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אשלא"ע מה"ת, ב) דמפרכסת אסור להאי מ"ד בעוף, מושם דرك בשחיטה התירה התורה מפרכסת ולא בנחירה, עבדין מיתה, אלא שבהז'ת כתבתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוה כמותה, וא"כ הינו הך דלעיל.

ואם תקשה לך' למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזבחת להוסיף אתה ולא לגרוע, דהינו להחמיר ולא להקל, עבדינו זביחה

יש שחיטה לעור מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפרוק הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הbhמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתרץ רביה דהרי רביה ע"כ לא דרש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שחיטתה לעוף בהלה ובקרא לכשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג א"א הקפר משמען כאלו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצאה בפתחה עבוקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפניהם גודל האריכות ודוו"ק.

על"ש גמר' ר'א" אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי' ברורה, לדעת הרמב"ם ז"ל דכתהלה גם מה"ת בעין שנים בעוף, דאי כדעת רשי' דמה"ת גם לכתהלה סגי באחד, א"כ לר'א"א דהאי אחד המיחוד קאמור וושט ולא קנה, הרי דקנה כעופי אינו בתורת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחט הקנה תhalbה כדרך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרופות בקנה קודם שהגעה לושט, ואיך לא אשתמט תנא לר'א"א להזיר שלא לשחוט הקנה קודם ששחט את הושט, אלא דכבר כתבתי לעיל דף ע"ב ברשי' ד"ה כל המעכוב המשעב בשחיטה דגס לרשי' דסני בס"י אחד אפייל' לכתהלה, מ"מ שייכים שנייהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם לר'א"א צrisk' לדחוק כן לדעת רשי', דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה תפיס בעוף, וכן מוכח מרשי' ד"ה לא בהמה שכטב "כלומר הא אפייל' בהמה קאמור וכו'" עכ"ל ואמ' נאמר דמייפסל בעוף אס שחט הקנה תhalbה, לא היה מקום להאי כלומר דדרבהה דוקא בהמה מירי דאיilo מיפסל בשחיטת הקנה תhalbה, אלא ודאי כדאמרו, אלא דשיטות רשי' דחוקה היא, למור אע"פ אין צrisk' קנה אפייל' לכתהלה לא, מ"מ שייך לשחיטה, ודוו"ק.

תנוס' ד"ה אתה כי ממسمס קועי' דמא, פ"ה וכי' א"ג לעניין ספק דרושא, אפייל' לא האדימו הס' אלא משחו טרפה, כדאמר لكمן דרגרת דרוסתו במשחו, דזיהרא מיקלא קל'י עכ"ל, הא דהאריכו התנוס' לבאר דדרושא פosal בגרגרת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, דאי משומם כלבא וקני' בעין דוקא נקב, אבל האדים אינו פosal כלל, אבל אי איכא חשש דרושא, או האדים בלי נקב נמי פosal, משומם דכל שהאדים גם לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הוצרכו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגרת דנקב משחו אינו פosal, אבל האדים בדרושא פosal במשחו ודוו"ק.

על"ב גמר' אמר רבא, חיכים ר"י בר' בטרפנות כר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמ'. יש לתמונה, וכי גברא אגברא קא רמית,ומי עדיף רבא ובר' החיכים, מ"ג החולק על לר'א"א, ואומר או ושת או קנה, עכ"כ צל' דמ"מ ממעשה רב קפריך, דמוכח גם למשעה לית מאן דחש לי' לר'א"א, אלא דעדין קשה דהו"ל להביא מעשה בכל יום, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אגונDEL ואמ' יוצאת הקנה מכשירין כמו שאנו עושים היום, דמסתמא גם אז הוי יושין, ולמה לי' להביא מעשה שairyע דמסמס קועי' דמא, אבל י"ל דכיוון דכתהלה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפייל' בעוף לא, הי' תמיד בדוקין אם נשחט כדי לגמור, אם לא נשחט תוך שיעור השהי', וכמוש"כ הרשב"א ז"ל בראש מיכילתון דג', דמומר מותר ליתן לו לכתהלה לשחות, אף דאי לא בדק בסימנים נבלח, משומם דמסתמא יבודק, ואם מצא שלא נשחט הרוב ישלים תוך שיעור השהי', וא"כ כל שחיטות שלhem בעופות נמי הוי דבודקים גם את הושט, וגמר אס לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יום ודוו"ק.

על"ש א"ר חיכים יוסף בר' בטרפנות כר"י, הנה לדעת רשי' דמה"ת

שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עפר למטה, ומפרשין הקרא דושפך את דמו בעפר וגס וכיסחו בעפר, דהרי בעפר קאי נמי על ושפך, וכן יש לפреш מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עפר למטה מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוonto דאלו קאי רק על וכשה הוויל"ל עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתΚבל בס"ד ודוו"ק.

ד' כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני' ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ז, ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע היינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"י ז"ל, "אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא בעי שחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכניםו לארץ, שאע"פ שאני מטעין שחיטה לחולין שתמכנסו לארץ, אלא צבוי ואיל של עכשו, אין צrisk' לאכול בטורת הקודש, אלא צבוי ואיל של עכשו, שהטמא והטהר יאכלו בקערה אתחת' עכ"ל הרי לצבי ואיל דהאי קרא בצבוי ואיל שבמבדר מירידי דלא תעון שחיטה, אבל מה שמקיש לבס"מ של אחר כניסtan, כי פסה"מ במבדר ג"כ לא היו בשחיטה אלא בנחירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילן, ذקרה דזוחבת בפסה"מ במבדר וכמוש"כ רשי' כאן, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב ילפינו בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טען שחיטה לאחר כניסtan, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשת גמורה היא, ודוו"ק. על"ש גמר' רבי היא דתני' רבי אומר זוחבת כאשר צויתיך, מלמד שצטווה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

א' **למה** לא נפרש כפושטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, דכתיב ושותת את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כתוב באמת, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וק"ז בעחחת"ס כתוב דרוב התנאים חולקים זה על רב, ומפרשין כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם האי רבי וכן הטור מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק' אחר רק האי ברייתא דרבי, כאשר תראה בביאורינו בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק וڌוחק, ורוב התנאים חולקין עליו, וכן מ"מ על האי דרשת כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שחיטה שהוא, מה דאמר שモאל לעיל דף ט' ע"א שהי' דרשה חלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שחיטה קנה ושת ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הכל' נהירה לדעת רשי' ותוס', דגס נהירה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צrisk' לנחרור.

ג' **איך** מוכנס בקרא דכאשר צויתיך, דקאי מפורש אברך וצאן, גם עוף דלא נזכר כלל בקרא, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשותות וגמטריא של כאשר, ואיה מצינו בכל הש"ס שמצוה ולא דאורית', הי' נבנה על גמטריא' מושכלת צאו.

ד' **קושי'** תוס' על הגמר', מה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הbhמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים, ומה דלא הקשו דהוומ"ל דתנא דברייתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הbhמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמת הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל

הדם, וגם ושפק את דמו כתיב בחיה ועוף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי בזה לעופת ומספר אכן מקום טובא לולמר דאורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש בראשי זיל שכתוב בד"ה דרס בהן, זיל, „שהחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמי עלי הא דר"ח עכ"ל, הריadam שחיטה ממש בעי ר"י, איז ליתא לד"ח דמחלוקת בין עוף להבמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז עכ"ב מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למייעוט בתרא, דומה"ת אכן חילוק בין לכתיחה לדיעבד, משום דשם אתה ההלכה דרבבו של אחד כמותו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ב הוורידין מעכבים דבלא ווירידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשוט וברור, ודוק".

דף כ"ט ע"א גמר', חדא בחולין וחילא בקדשים וצריכא וכו', יש לתמורה טובא על האי צריכתא, דהאי טעמא לדם הוא צריך, לא מספיק אלא להזכיר לכתיחה כל הסימן, אבל לא לפסול בדייעבד, וכאשר קאמר נמי ליקמן, דairiyi דקאמר עד שישחות את הוורידין בקדשים, אמאי פליינו רבנן עלי, וכתבו התוס' בריש פרקן להוכיח מהזיה, דרי" ריק לכתיחה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרי דהאי טעמא לדם הוא צריך אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המעריט על הרא"ש בריש פרקן, וכש"כ דקשה לצד השני של הצריכתא, דקאמר, دائא אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין דלא צריך לדם, גם בפלגא סגי, ואזאת מהיכי תיתני, דמה דשיך לגוף השחיטה, ודאי דין חילוק בין קדשים לחולין, אבל מה שנעל"ד בזה, דהאי צריכתא קאי על ההלכה דקמנני רב"ד דאתא על הושט ועל הקנה ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהבמה, דכתבנו לעיל דרישא סותר לסייע. וכן פרשנותו לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, دائא לכתיחה ודיעבד בהאי הלהכה, דלכתיחה בעינן סי' שלמים, ובדייעבד רובה נמי שפיר דמי, עז"ק אמר עתה, דלולי דASHמעין תנא בקדשים האי הלהכה הכה, על הושט ועל הקנה בקדשים, ומושום מתרצים האי הלהכה הכה, על הושט ועל הקנה בקדשים, ועל רוב לדם הוא צריך, הצריכה התורה שחיטתת כל הסימנים, ועל רוב וכי" הוא בחולין, דלא צריך לדם, ואי אשמעין בקדשים סגי ברוב, עדין יש מקום לפреш ההלכה דעת הושט ועל הקנה בחולין, ומופטרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרופות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלאגא דוקא אלא ה"ה פחות מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגס בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרופות בעינן, ועכ"ב על הושט קאי משום דמייטרף בפחות מרוב, אבל נקט פלאגא אבל לאו דוקא פלאגא ממש, ובהכי ה"י הלהכה מתפריש יפה, וכדי ליתן טעם דמהיכי תיתני נחילק בין קדשים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צריך, لكن מסתבר לאוקמי האי הלהכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגודל בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאנן הוה פסלין מה"ט בקדשים בשחת ריק רובה, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צריך, אםא בפלגא סגי, שנטקשו להו, ולכיאו מה קשי' לה, דהא אפשר וחצי בהבמה שחיתתו פסולה, וכמו דומוקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, דמדרבנן פסולה, וכמו דומוקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלאגא דהכא, לאו פלאגא ממש קאמר, אלא מעשה טרופות, וכי" אשוט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגס בכ"ש סגי ליכא למיגזר מידי כMOVBN.

ומה ומה מאד מישב נמי בזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצוי אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חצוי ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר בקדשים ממש דם בעין ממשו ונוסף על הרוב, דבاهאי ממשו

לא עbi לכתחילה יותר מס"י אחד ורבנן הוא דחושו שהוא לא אתא למיעבד רובה חד, ייל דהכא ליתא להאי חששא, דלכארו' קשה מהא דאמרו לקמן קכ"ג ע"א דבטלית טבולת יום לא חיישין שלא יקרע רובה ויאמר על מתחה או פחות מהחיטה וזה דלא חס דלא חס עללה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למישחט ואיך חששו שלא ישחוט רובה, אבל הענין לכך הוא, דחושו שהוא יארע שלא ישחוט רובה ויעבור זמן שהי"י להשלים השחיטה, ואז יהי" דררא דמונא והפסד, דיצטרך להתריף, שכן ידמה על מהחיטה שהוא רובי, ולכן החמירו לשחוט לכתיחה כל שני הסימנים, ומיליא הוא רואך שיארע לו שחיטה מצומצמת זו, אמור מעתה כל זאת במקומות שאיןו אוחז הקנה כדי שלא לנגע בשופט, שפיר חששו שהוא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי" בידו, משום שייעBOR זמן שיעור שהי", ויהי" החחש שם נקב הושט או דבאותם נקב הושט ולא יכול להוסיף על הקנה משום שהי"י אבל שאוחז את הקנה באופן דבטח לא שיקח החחש שם יאמר על מהחיטה שהוא רובי והוא מציין להשלים כל היום, כי ממן"ג אי אכן רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה פגום מציין להושט כ"ש, וכך שנוןינו בסוף העמוד בשחת חצי גרגרת ושחה בה וגורה אח"כ דשחיתתו כשרה ממ"ג, ואי דרש"י דשהי" במייעוט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לו בה, זה קרא לי חכמה עד שאמר חכמים ברי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצרכי מה"ת לכתיחה ב' סי' ציל הינו במקומות אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר באופן אחר שרין לי' לשחוט לכתיחה רק סיון אחד, אלא שלא ידעתו איזה חכמה איך בא האי חידוש דין, ולומר כפשוטו נמצא דבר חכמה בהאי עצה דלשוחט רק הגיגרת לחדוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שככל בר ב' רב יכול לאמרו ואולי דיחידש לנו שלא נאמר כלל שהוושט אינו ראוי לשחיטה אפיו מחמת חש טרופות אינו ראוי מקרי ומיליא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שניהם ראים לשחיטה בעיןן, קמ"ל דהאי ראי מקרי, ויש בעיןן זה חילקי דין ולא כל המקומות שות, עיין דף פ"ח ודווק.

ע"ש עbi ר' ירמי ווירידין לר"י שהה בהן דרט בהן מהו, הלב אר"י רוצה להוכיח מכאן כיון שלא מישת רשי"י, דהאי בעי בחיליד ושחה במיעוט סי' קאי על מיעוט דהרי שיחט דר"י ריק לכתיחה לא עלה ע"ד ר"י, דוירידין יעכbo בדייעבד אם לא שיחט, דפשיטה דוירידין לא נאמרו בתורה או בהלמם"ס, אלא ודאי ר"י ריק לכתיחה קאמר לשחות את הוורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי אולי שהי"י ודרשה פושל בהם וסימן שהוא ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישגה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דלכתיחה ודיעבד מה בעי הכא, דלפי דעתו, שלא נצרכו ווירידין לא בקראה ולא בהלה נס לכתיחה לא נצרכו להזכיר שיחטן, ועכ"ב ריק מדרבנן אצרך ווירידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדייעבד פועל מדרבנן, ואם נניח לו דגס זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיטת ווירידין לעיכובי ורק לכתיחה, א"כ נאמר דרב ירמי עליה ע"ד דපלו במה דאצרכו רבנן לכתיחה, אית ב' פסול שהי"י ודרשה לפיסיל, וזה יותר ממה שסביר רשי"י, דרש"י במיעוט בתרא אמר למלאי ומפני שלכתיחה בעין כל הסי' מה"ת וכן ריצה ר"י לפסל שהי"י ודרשה מהה דאצרכו רבנן רק לכתיחה אתמהה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכותחא דר' ירמי קמסתפק אי ר"י מדין שחיטה קאמר ומיליא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נצרכו בקראי, דהרי ווחט ואבח דרשיין דבמוקם שאב ווחט חטהו, מן

מושום דאגלאי מلتא למפרע דמעיקרא שם גם שחיטה עליה, א"כ איך קאמר לעיל דלפלוgi בהכשרה דפירה בתרי גברא או בתרי סודרא, והוא לכ"ע מטמא אגמל"ם דשחיטה הוה, ונדחק הרבה, אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שams נגמרה בהכרח, אגמל"ם דכלול השחיטה הוה, וממילא האי גם לאו גם מכח הוא, ולכן بلا נתקנה עדין, נוכל האי גם להזכיר עתה אחר שנתגלה גם שחיטה הוא, אבל בנתקנה שצרכין אנו לומר דחשייר אז קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור' דאית ל' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, דאנן בעין שאז כאשר הדם על הדלעת יקשר, ואז עדין לא נתגלה ור' סבירו, דהגילוי מהני גם על דבר המסתלק, שנאמר שעשה פעולתו אז קודם שנטגלה, ולכן שפיר קאמרינו לעיל בתרי גברא ותרי סודרא דהוא כמו נתקנה הדם, דואז איזא ל' מעשה קמא ואם לא נטמא בשעת מעשה איז טמא למפרע, כי בזה פליגו ר' ר' אל אמרין אגמל"ם אדבר המסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע מהני הגilio לדון עלי' כפי אשר נתגלה עתה, דינו לומר דכלול שחיטה מיקר, וממילא מצי הדם שניתז באמצעות השחיטה אחר הגilio, עכת"ד הלב אריה ז"ל וה"ה הדברים שנאמר למ"מ, ובזה ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזכחים לי' כר'ל, דין לשחיטה וכו', למה לא חשב בהדי הני תלת הלכה כר'ל לבני ר' ביבמות ל"ז ע"א, ולפי האמור פליגו איז מהני אגמל"ם בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא בערך המועברת שהיא בין הני תלת, כי גם שם פליגו איז מהני החלטה שכבר נסתלקה קודם הגilio של הפילה, וא"כ הינו לך ולמה החזירו מכח halacha, אבל שעתה המשמשה בPsi' מתקיימת הדרין לסבירא דגמ ס"י אחד שחיטה מיקרה לחיבתו שמשום שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין ע"כ המהרש"ש ז"ל בהגותיו שם בסוגי' שבמיא ראי לסבירא ר"ע, מהאי דכן עשה בה מעשה דחתאת העוף,adam נפרש כפשו דחתאת העוף דוקא קאמר אדרבא הראי' תתhape לסתירה, אלא דמה שכתו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, אך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסיק לחוב וקאמר לאו מייעוט סימנים פליגו, דלא מהшиб ולאה לא מחיב, וכן מצאתי בהגות מהרש"ש שמתפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מי ע"ב, דשותח בשבת בחוץ לע"ז לחיב' ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחטא העוף ובחייב קנה פגום, אבל בזבח בהמונה לא, דמכי שחט ס"י אחד אסורה ואיך מתחז בעפר הוא, והרי כאן מחיב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותירצו דשאני הכא דגמור השחיטה בפגם אבל התם כיון דלע"ז שחיטה ונארה בס"י אחד, אכן מתחז בעפר וכנטקלקלה בשחיטה יחשב עכת"ד התוס', וכבר צוחו על דברי התוס' אלו, דהלא מתחז בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דעתו אינה בהמת קודש הרואי' לבא לפנים, אבל לא שחשיטה תהיה נפסקת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותח לע"ז חייב משום או"ב, וכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה ננטקלקלה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטתה ודוק, ולא עוד אלא דמי רואה, דלר'ל דסובר אינה לשחיטה וכו', ע"כ א"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר לצרכי עכ"פ למגור השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה לקמן דר' ל"ז ע"א, פליגו ר' חייא בשוחט והתיי' גם על הדלעת בין ס"י אי מכשיר או לא, וקאמר דפליגו בפלוגתת ר' ר' אל, דרבי סובר דמכשיר סובר ישנה וכו', ור' ח' חייא בשוחט והתיי' גם כישר סובר אינה וכו', וקאמר שם ר' פ', דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמכשיר, כי פליגו בנתקנה בין ס"י לסי', ונתקנה שם בחידושי הר' ז' דכוין דקامر דליך' ע' בלא נתקנה מכשיר, ע"כ

יותר לא יצא גם יותר, ועוד דלעיל לא קאי לפרש halacha, כי hicci דנימא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מתחא קאמר ומيري בחולין דהרי halacha דעל הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו או מעשה טרפות, אבל מתחא מהיכי תיתי, וא"כ איןו אלא מדרבנן ומהיכי תיתי דנסpoll קדשים בשבל זה, וזה ברור ואמת ואין צורך לכל מה שנחקרו האחרונים בזה ודוק'.

ע"ב גמר' אר"ל מושום לו סי' סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור' אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחת סימן אחד בחוץ וס' אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחיב ולמ"ד אינה וכו' לא מחיב, אמר לו רבא בPsi', מор לא אמר היכי ומנו ר' יוסף, והיכי דשתט ס' אחד בחוץ וס' אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתאת העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כמו שחתט מייעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, זהה מחייב ולזה לא מחיב, עכ"ל הגמי, והיא מוקשה עד מאי יוצא ואני בא בה, ר' שי ז"ל פי דבעוף קאי, והתוס' דחו דאי' לפרש כן, لكن פרשו דבבמה קאי, והי' מיטפר לר' מ"ד אינה וכו', אבל חידש לנו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד לחיב' נמי לכ"ע, וצ"ל העוף, והוא דקאמר ר'ך פסולה לאו דוקא לחיב' נמי לכ"ע, והא דקאמר שעשה בה מעשה דחתאת העוף, לשנא דלעיל מוניה נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף דעלמא, דכוין דמצינן בעוף בס' אחד שחיטה מקרי, ה"ה בבהמה שמשחיטה גם על סי' א', אלא דלא מתקשר כי אם בשנים, וכאשר כתבו לנו'ן ליב' בסברת ר' ע' כי סברתו בא קיימות דגס ר' ישב לא פlige עליה מסברא, אלא דהחזירו מכח halacha, דכל שנסpollה לאו מ"ד לחיב' נמי לכ"ע, והא דקאמר שעשה בה מעשה דחתאת העוף, ולא טרפה שחוטפה, וכן בגבור השחיטה כהונג, הדרין לסבירא דגמ ס"י אחד שחיטה מיקרה לחיבתו שמשום שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין ע"כ המהרש"ש ז"ל בהגותיו שם בסוגי' שבמיא ראי לסבירא ר"ע, מהאי דכן עשה בה מעשה דחתאת העוף,adam נפרש כפשו דחתאת העוף דוקא קאמר אדרבא הראי' תתhape לסתירה, אלא דמה שכתו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, אך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסיק לחוב וקאמר לאו מייעוט סימנים פליגו, דלא מהшиб ולאה לא מחיב, וכן מצאתי בהגות מהרש"ש שמתפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מי ע"ב, דשותח בשבת בחוץ לע"ז לחיב' ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחטא העוף ובחייב קנה פגום, אבל בזבח בהמונה לא, דמכי שחט ס"י אחד אסורה ואיך מתחז בעפר הוא, והרי כאן מחיב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותירצו דשאני הכא דגמור השחיטה בפגם אבל התם כיון דלע"ז שחיטה ונארה בס"י אחד, אכן מתחז בעפר וכנטקלקלה בשחיטה יחשב עכת"ד התוס', וכבר צוחו על דברי התוס' אלו, דהלא מתחז בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דעתו אינה בהמת קודש הרואי' לבא לפנים, אבל לא שחשיטה תהיה נפסקת ע"ז, דהלא משנה שלימה הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותח לע"ז חייב משום או"ב, וכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה ננטקלקלה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטתה ודוק, ולא עוד אלא דמי רואה, דלר'ל דסובר אינה לשחיטה וכו', ע"כ א"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר לצרכי עכ"פ למגור השחיטה כאשר כן הוא באממת, דהנה לקמן דר' ל"ז ע"א, פליגו ר' חייא בשוחט והתיי' גם על הדלעת בין ס"י אי מכשיר או לא, וקאמר דפליגו בפלוגתת ר' ר' אל, דרבי סובר דמכשיר סובר ישנה וכו', ור' ח' חייא בשוחט והתיי' גם כישר סובר אינה וכו', וקאמר שם ר' פ', דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמכשיר, כי פליגו בנתקנה בין ס"י לסי', ונתקנה שם בחידושי הר' ז' דכוין דקامر דליך' ע' בלא נתקנה מכשיר, ע"כ

הקרבן נגד האי גilio, וכן קאמר דהיכי דשחטו ס"י אחד בחוץ, נoho דלגבוי חיויבא דכרת וחטאת דהוה נתנקנה הדם, פליגו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פסול מודים דפסולה, משום דעשה מעשה דחטאתי העוף, וכאשר פירשנו למעליה, דלישון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דשחיטת העוף דלכ"ע שם שחיטה עליה, והיא כשרה, ע"י מהני הגilio כדי לפסול, אבל לגבי חיויבא ודאי פליגו, דהה הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סיימנים, וזה תלוי בפסקת אגמ"ל, אלא דל"ר"י לשיטו, גם על נקב הושט בלבד, שם שחיטה עלי' והאי מותועס"ס סוףDKامر, מתחילה ממש קאמר, דהינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטו על נקה"וו לאו שם שחיטה עליה, עלי', ולסוףDKامر הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיטה עליה, אפילו הפסיק, אלא דשחיטה פסולת תקרה, ולגבוי שחיטה כשרה לבסוף ממש בעין, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י יליף מההלהכה, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות בסימנים שם שחיטה פסולת עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, מושום דלשתתי" דל"ל כמוון דמונה בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב ה"י מקום לשחות כראוי, דאיכא רוב חז' מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומධאمراה לנ הלהכה דבמעוט קמא מקרי פסול בשחיטה, הרי דנקה"וו יש לעלי' שם שחיטה פסולת, רק כה שגמרה ואפי' בהחサー, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלה לאחר שגמרה, מושום דשחיטה נמי, אגמ"ל דנקב איקרי שם שחיטה, אמרו מעתה בשחיטה כשרה נמי, דל"ר"י לא שיטול הראשו שעה בשוט שם שחיטה כשרה עליה, וכך לא די שיטול הקרבן אלא דחיב נמי השוחט, דמקרי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סיימנים, אבל ר"ל לשיטתי" דאית ל"י כמוון דמונה בדיקולא דמי, דלא מיל' יליף מן הלהכה דמ"ק נמי בשם שחיטה יקרה, דלעולם לאו שם שחיטה עליה, אבל פסל הוה, מושום דמctrף לרוב החוות, כי המיעוט בתרא של הושט א"א לצרפו לרוב, דהוה כחותך בשבר המת, אבל לעולם מצ שחט שלא במקומות הנקב שחיטה המתרת מידי נבליה, וכיון דלאו בשם שחיטה יקרה, לא מיבעי דאינו חייב כרת וחטא ל"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מחייב אפי' בסימן שלם בחוץ, אלא דגס כשר הקרבן דניהו דלענן גוף השחיטה, גם הוא מודה אמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגס האי מיעוט ש"יך לשחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרבן ע"י חלק מון השחיטה והותורה אמרה איש אשר ישחט וע"ז לבד לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרבן.

ומעתה תראה איך כל פסקי הرمב"ס מכונינים, ומה שאמת ותורתו אמת, דהנה לגבי פלוגות' אגמ"ל, הלא איפסוק הלכתה כר"ל לנבי ר"י בחולץ למעוברת, ומילא נס הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגות' זו אי תחלת השחיטה דהינו נקה"וו בשם שחיטה יקרה אם בפיסול, להיות שחיטה פסולת, ולא תhani לה تو שחיטה לטירה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, ואם לא בפיסול וגורה בהחサー שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגס על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עליה, או לא אמר כן, בזאת הדרין לכלא דר"י ור"ל הלהכה כר"י, וכן פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סיימנים ע"י נカリ השחיטה פסולת כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומיעוט דגס המ"ק בשם שחיטה יקרה, והוא צבחו של נカリ, אבל לר"ל לא ה"י מיפסל בכ"כ, דלא קרין ב"י צבחו על מיעוט סיימנים, ומה שאמר רבא דהכל מודים הינו בס"י שלם ולא במעטה השט כנ"ל, ובפסח"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סיימנים בחוץ דמיפסול, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיפסל רק בשחיטה ולזה שתקרה שחיטה בעין הגilio של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה אמרין אגמ"ל, כמו אמרין בלא נתנקנה הדם, אבל לענין חיויבא פסק דמייפטר ואפי' בסימן שלם, דבאה

השחיטה, ואי דלע"ז, הרי אכן פסקינו שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העין מצאתי תליית' שאיתן כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגות' ר"י ור"ל הוא מבואר מתוך הסוגי', בהתי על הדלתע באגמל"מ בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמל"מ, לקרוא כל המעשה בשם שחיטה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחקקי השחיטה, ולסן כל שלא נתנקנה הדם מכשיר הדם עתה אחר הגilio, משום דעתגלה דהאי דם לאו דם מכיה הוה כמש"כ לעיל, אלס כדי לחיב על ש"ח לא די ביה דניהם דעתגלה דגס תחלתה ה"י שיק לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדים הניתז לאו דם מכיה נקרא, אלא דם שחיטה, אבל חלק שחיטה בשם שחיטה יקרה, לחיב עלי' חטא, וכן בשחט גו' מקצת סיימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, ולסן שחיטת נカリ דהוה כה אדם ה"י כשרה, אלא דאסורה מקרה דוקרא לך' ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, לכא למייר כמש"כ רשי"ז ז"ל דפסול גס לר"ל, משום דניהם דלאו שחיטת נカリ הוה, מ"מ פסולת, דהוה לי' כקוז בעלמא, זהה ליתא לרמב"ס דאם לא יקרה בשם שחיטת עכו"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו דהאי מיעוט עכ"פ אינו זבח ישראל, מה בכ"כ והלא לא בעין זבח ישראל אלא למציה, רק כה אדם בעין והוא איכא וא"כ הוה ג"כ כשותפי חז' דבעינו זבח נカリ כדי לפסול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הזביה, כי הגilio לא פעל רק שתהי' נカリ חלק מן השחיטה, ולא בשם זביה סתם, ולא נאר נזכיר בגמ' במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סיימן אחד, ולא מקצת סיימנים, ובסימן אחד כבר כתבנו דשםעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרה אף בהמתה, אלא דעתגין אינה שחיטה כשרה עד ישיחוט סיימן השני, ולסן זביה סתם, ולא מחייב אפי' בס"י אחד אחיד ישראל, הכל מודים דפסולה, דהרי איכא שם זבח עכו"ם גם על סיימן אחד אפי' بلا סיימן שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאו דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סיימן שלם, ואם תרצה לדקדק יותר אמרנו לך' דרבא באמת ס"ל, דזבחת לגבי ישראל לעכבר נאמרה כאשר נראה מהה שאמר רבא לקמן ל"א ע"ב, בהא אזכרו ר' נתן לרבען מי כתיב וחטא זבחת כתיב, וכוי' אכן לא פסקינו ביה כרבא, כאשר מתבואר באורך בקונטרמי מצה שמורה עיישי', וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למטה וסי' אחד למטה, ובסימן זביה שמשה דשחיטה בא"ה, וכמש"כ הרשב"א פסולת, משום דעשה דשחיטת העוף למטה, וכיוון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דמליקה דומי' דשחיטה בא"ה, וכיוון דמצינן שם מליקה על סי' ז"ל, דבעל העלה שם מליקה עלי', לפסלו בעשאו למטה אחד בחטא, ה"ה דבעולות השם מליקה עלי', אבל קאמר דפליגו שלא במצותו, דכלל הניא לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, דניהם דשם שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטה על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמר, דאם לא גמורה או גמורה בפיסול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרה אלא שחיטה פסולת, ולסן ביה פליגו, למ"ד אגמל"מ על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סיימן אחד בחוץ, אם גמורו בהחサー בפנים, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחייב וע"ז קאמר רבבה בש"ג, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לעי' מدلלא אמר רבא קרין נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דלע"ל קרבן כשר נמי הוה וזה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי השחיטה עצמה כ"ע אית' לה אגמ"ל, וא"כ לענין לפסל הקרבן הוה בלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבו לפניך אגמ"ל דעתחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נכשיר

כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מבחן שחוט,adam ה' הקנה פגום במקצת דין לשחטו במקום אחר ולא עוד אלא דר"ל מרוא דין Hai שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב' בדבשחט שלא במקומות חתק דין אינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה היא השחיטה מפורעת בעינן, וכל שנפק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגרגרת הוה כמאן דמנון בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דודוקא מותירוצו על מתני' דפסחא ג' הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושט קם דיני', בדנפק הוושט במקצתו, מציא שחט לעמלה או למטה לטהרו מדינ' נבליה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי מירמות אהדי.

אבל לפע"ד נראה ברור, דהא דפosal לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף בדיאכ'א רוב במ"א, היינו דוקא בוושט ובשהתחל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה לעיל ריש ד' ח' ע"א, איך יכול שוחט אשר באבר, דבר הקשתי לעיל ריש ד' ח' ע"א, כי יכול שוחט רב בשחט ב' וג' מקומות בוושט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שוחט לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דחתה תhil בושט ביל' לנמרו מעשה טרפות, בעלמא הוא, והלא בלא"ה הקשו הרשב' וא' רשי' לעיל ד' כ' ע"ב, דבכל שחגemo הרוי אגמל' מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן טרפות, אלא דכל שחגemo הרוי אגמל' מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן בתחיל בושט והניחו מנוקב, וא"כ שוחט לעמלה או למטה, מה שוחט בלא"ה הקשו הרשב' וא' רשי' לא יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזיה הוא, כיון דביהיקף מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפיר שמשחח עליון מה תאמור, וא"כ יופסל ע"י מה שוחט כננד הנקב, כמו דהוא פסلين סכך מלובנת אי לאו דביה' ש' מרוחה רוח, משום צדדין לעיל שם, שאני התם, דע"י שריפה או קו"ז ודאי מיפסל משום דיש טרפות לחצוי חיות אבל כאן דנעשה בסכך ובדרך שחחיטה, הרי ממי'ן כשר אדם אין טרפות לח' ח' פשיטה דכשר ואם יש טרפות לח' ח' ע"כ לומר דפועל בקרב המיתה גם מה שכננד השחוט, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפסיק, וכמו דאם שוחט עוף בקנה ומkeit השוטט אפילו ניקב תחלה הוושט, דלית לנ' בה, ולא נאמר דהרי ניקב הוושט תחילת והאי נקב בוושט ראוי לצרפו לשחיטה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוא אוינו מצטרף לשחיטה שנגמרה בקנה הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפסיק, וזה אמרת וצדקה.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעינן השחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעינן השחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דח' שחוט, הרי השחיטה שאינה מפורעת פסול שחחיטה הוה. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסולין שחחיטה, וא"כ האי מקצת חתק בושט לאחר שסילק ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתק, הרי האי מקצת חתק בושט הוה שחחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחחיטה כדרשה, ומה מהני שאח' כ' שוחט שחחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שעירור שהי', שאינו יכול להוציא עליון הו"ל למפרע שחחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפosal שחחיטה שאינה מפורעת, צרך לייזר שלא לנקב את הוושט תחילת כיון דיאכ'א רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפילו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש' ע"כ אינו סובר כו, דעת מאפרע ע"ל, וכן מפורעת אז'ל. "מנולה ונכרת דהינו במ"א" עכ' ל', ואין טעם זה מספיק לפסול אלא בדיליכ'א רוב במ"א, אבל בדיאכ'א רוב במ"א אלא דיאכ'א רובל מלהן דהינו שאי' חוץ מן הרוב למעליה ולמטה, אז לא מרווח, אבל מלהן דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל דיאכ'א רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפוטא מבחן איינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשנו

הכח' כר"ל, דעל דבר המסתלק לא אמרין אגמ"ל, דלחיב על מעשה המסתלק קודם הגilio, הוה כמו נתנקה הדם דלא מכשיר, והן הדברים כי הם אמתים תל"י".

ורחי והרי לך מבורר גם מותז סוג' ז' דר"י ור' פליגו, כי נkeh'יו נבלה דהינו כשחיטה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקsha לך קושי' התוס', דרבא ס"ל בזבחים כר"ל, לגבי אגמ"ל דוקא ס"ל כר"ל אבל לא לעניין אם שם שחחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כל הא חדש דפירה ר' יוסף דגם במשמעותם פליגו, ולא עוד אלא דמוכרח דרבא ל"ל כל, דעל המציאות שם שחחיטה פסולה עליון דהא הוא מתרץ סתוות המשניות ד' ל"ב ע"ב, דכאן שחחיטה ואח' פסק, דאו פסול בשחיטה מקר', אבל פסק ולבסוף שחחיטה, בדבר אחר גרים לה ליפסול, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עליו שם שחחיטה פסולה, ובזה נתישב היטב מה שתמה הראש יוסף על היש' ז'ל, על שהקשה על הרמב"ם ז'ל דהشمיט הא דamaro, בהכשרה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפק עליו סוללה, דנעלם ממנה, דהרבמ"ס פסק ישנה כי' כר' ז' וזה ליתא לפ' ביאורנו דיפה הקשה היש' ז' דנhydro דלגביה התחלת השחיטה פסקין קר' ז' דהשחיטה מתחלת ממי'ק, אבל לגבי אגמ"ל הדבר הראשון כיון דזהו פסקין כר' ז' ולכן לרמב"ם לפסק הראיש טהור כיון דשהפסק הרמב"ס בפ' ה' בה' טומאות אוכליין, בנית' זם בין סי' לסי', ונתקנה דתולין לא אוכליין ולא שורפין, וזה כר' איש בגמ' דקምרש תולין דרי' חייא הכה, משום דפסוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין כר' ז' בחולץ לערברת, וגם בגין שחחיטה, איינו מכח ודאי, אלא לחומרה לא אמרין אגמ"ל אדבר המסתלק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ולכן השמיתו הרמב"ס, וסמך שנלמד סתום מן המפורש, אולם התוס' שישבו דגס לר' הגרגרת עצמו כמאן דמנון בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נkeh'יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה לשחיטה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר' ור' ל' בתורת'י כנ'ל' ולכן הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש השוגן'.

ד' ל' ז' ע"א גמר', אמר ר' ז' אמר רב השוחט בשנים ושלש מקומות שהחיטה כשרה, והעיר הת'ח'ין, מה עניין מירוא לו לאין, בשלמא לפ' השאלות דמייר'י דבין הכל איכא רוב, י"ל דקא אמתני' דקטני' דרובהagi, וקאמר רב דהאי רוב אפילו הוה מצורף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דדוקא בדיאכ'א רוב במקומות אחד מכחיר ריב, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכ'ג'ו' ליכא שחחיטה מפורעת, דיו זה יותר הי' מקומו על המשנה דשנים אווחין בסכך הסמוך בעמוד, וגם יתר הקושים שהקשה שם על פרשי' עד שמכרע' דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפע"ד נראה דרש' ז' ושאלות לא פלייגו ושניהם לדבר אחד נתקונו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשה כיון דיאכ'א רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפילו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש' ע"כ אינו סובר כו, דעת מאפרע ע"ל, וכן מפורעת אז'ל. "מנולה ונכרת דהינו במ"א" עכ' ל', ואין טעם זה מספיק לפסול אלא בדיליכ'א רוב במ"א, אבל בדיאכ'א רוב במ"א אלא דיאכ'א רובל מלהן דהינו שאי' חוץ מן הרוב למעליה ולמטה, אז לא מרווח, אבל מלהן דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל דיאכ'א רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפוטא מבחן איינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשנו

בהרבה מקומות, דהא דהשחיטה מותרת מיד הוא דבר חידוש גדול, ועכ"פ אין להסיף עליון, וכן אני אומר דנヒו דלאחר שחיטה מיד, מותר לחותך צית בשר מבית השחיטה, וכמו ש兩人 בבריתא דלקמן, אבל מי שחותך צית בשר אחר שחיטה רוב הסימנים קודם שישילק השוחט את ידו, מלגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עלי מה"ת לדעת רשי' ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטה דלכתחלה התירה המפרכסת, וכן אחר שחיטת רוב הsei' וסילק את ידו באופן דתו לא מצד גמרא מפני פסול שהי', אבל כל מן שעסוק בשחיטה לא, ולול דמיסתפינה, היתי אמר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהיא שחיטה לכתחלה, אבל בשחיטת דיבעד ברוב הסימנים צריך להמתינו עד שמתה משם, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיבעד, ועיין בفتיחה עיקר ג' שם לעניין שחיטה שאינה רואיה כתבתתי דאיתנה מותרת איסור אבמה"ח, עיי' ש, ומילא שפיר מיפסל במשמעותו בתרא כמו במק"ד דהרי למי' יש טרפות לחיצות, ה"ה דלאחר כל הסימנים כל זמן שהוא חי היה נטרפת עי' נקובת הבני מעיים, אי לאו דלאחר שחיטה מותרת מיד, וכן אם נאמר דלאחר שחיטת רוב הsei' איתנה מותרת מיד שפיר שייך בה גם טרפה וכן פסול שחיטה במב"ת, כנפלו' נכו להמליך بعد שיטת רשי' זל.

אולם הרמב"ם, ע"ג דס"ל קרשי' דלכתחלה בעין סימנים כולם שחוטים מה"ת, ויתר מרשי' דאפשר בעוף הדין כן, מ"מ לא ניחא לי' לפרש האיבעי במב"ת, ומפרשה כפושטה דבמעות קמא קמבעי בחילה, אבל בשהי', השיכל לפרש דהאיבעי דשהה במשמעות סימנים קאי על שעירו שהי', דהיא כדי הגבה והרביצה ושהיטה, וקמבעי אי כי שיעור כולה שחיטה, או וכשיעור שחיטות מיעוט סימנים סגי, ושראות, מה ראה על כהה, לפרש הני שתי האיבעות על אופנים שונים, אבל אחר העיון שיטת הרמב"ם בזה ברורה ונכונה.

דרhana בין לרשי', דמפרש האיבעות על מב"ת, ובו לר"ת דמפרשם על מק"ד, קשה טובא, מה קמבעי, ומה קמבעה, זה בחילה וזה בשהי', ושנים לא קמבעו, לא בדרישה ולא בעיקור דסכי פגומה, ולא דבר הוא, עוד קשה דהרי איתא Tosfa תומסת דשות מיעוט השוט ושהה כדי שחיטה פסולה, כמו שהקשו שם בתוס' על ר"ת, וכן ס"ל לרמב"ם, דהא פשיטה לי' דפסולי השחיטה פסול במק"ד, דעת זה ATA ההלכה, כמו שביארנו זאת כמה פעמים במס' ז, וכן בשהי' מפרש דהאיבעי קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשהי' כשיעור שחיטות מקטת סימנים סגי, והרמב"ם בזה לשיטתי' יפה קמפרש דבר ביארנו דהא דנקה'ו נבלה הוא מטעם, ועל מקטת השוט נמי שם שחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, עיין לעיל בסוגי' סוף, כי על מקטת הsei' שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעניין שעירו דישנה לשחיטה ובמש' שם, וא"כ שפיר קמבעי אי גם לעניין שעירו שהי', בשחיטת מקטת הסימנים משערינו, אבל בחילה מפרש כפושטו, דההיליד במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחילה, וא"ג דבשאர פסול שחיטה פשיטה לי' דפסול במקצת כמו בقولו לאחר שקיביל ר"ע ההלכה שאמר ר' שביב מושם ר"י, מ"מ בפסול תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול תלדה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, דא"ג דלית לנו הא דsharp ודר"ל דבעו שחיטה מפורעת, הינו דока לעניין שחיתת ביב' וג' מקומות, אבל לעניין חלדת הסcin' גם אנו בעין שתהי' גלו' הסcin' כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה משלו התוס' כאן, ד"ה היליד, דקשי' להו, דמה עניין זה להן, ולאחר מכן גבי מתני' חילדה הוה לי' להבאו, ותירצ'ו DAGGER דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת,

ביארנו זה ליותר דבגרגורת גם ברוב במא' כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חידוש, אבל לפע"ד ראוי לקביל, כדי שלא לדחוק דוחק אחר דוחק בעית רשי' זל ודוק'.

ע"ב גמר' עלי ר"ב החlid במיעוט סי' Mai, תיקו, פרשי' זל דבמעות בתיא קמבעי, וסילק בתיקו, וכן בהג儒家 מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשחתת שני שלשים והגרים שליש פליגו, כן הוא שיטת רשי', וריב"ם בתוס' כתוב דהग儒家 שאני דשלא במקומות שחיטה ודאי לא נפסקת, אחר שחיטת הרוב במקומות שחיטה, דהוה כאלו שחיתת ברגלה, ור' ל' דאפילו נפרש כריש' דהאיבעי דהיכא במעטות בתרא קאי, ומ"מ בהרומה ליכא למיבעי כמו בחילה ושהי', דכל עצמיות האיבעי הו, משום דלכתחלה בעין שחיטות כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסק בשחיטה, אבל בשגמר שלא במקומות שחיטה, הרי לא גמר שחיטתה, כי מה שחתקה לעלה ממקום שחיטה הוא בחותך ברגלו, ואיך יופסל בשבל זה, השחיטה שכבר נגמרה עי' הרוב במקומות שחיטה, ובער אני ולא אדע דמה יענה הריב"ם, על האי מ"ד לעיל בסוגי' דሞגרמת דמפרשן כן פלוגתא דרבנן וריב' דמתני' דשותל לתוכן הטבעת, דבשחיטת שני שלשים והגרים שליש פסלו' רבנן, ע"ג דמודדים שאם ה"ה פוסק בשחיטת שני שלשים ה"י מתכשר, וכמוש'כ' שם הריבט' א' זל, וכאשר הארכתי לעיל בזה עיי' ש, הרי דסבירתי דהוה בחותך ברגלו ליתא, כי באמת עי' אתה ההלכה דליפסל השחיטה חשוב מקום שחיטה, דכבר כתבנו דבכל פסול שחיתת, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אתא על מקטת בפיסול, ומעתה נולד הספק עלஇ זהה מקטת בפיסול אתא ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי' דאם אכן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבען טריפאי ואיליא דהאי מ"ד דארף בהרים לבסוף פסלו, אלא דהרביב'ס הכי קא קשי' לי' לרשי' דכיו' דמסיק לעיל דההיליד כריב'י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחילה, הלא יש סברא לכך בין שאור פסול שחיטה להג儒家, ואי דרבנן טריפאי לא מחלוקת, אבל ריב' מחלוקת כי' ומי' בחילה הספק עומד במקומו, אלא דיויתר ה"י לו להקשوت על פרשי', דאי' מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחלקו בה רבנן וריב' במשנה, וזאת קושי' עצומה על רשי'.

והנה אי לדעת רשי' מדאוריתא קמבעי לפסל או רק מדרבן בזה יש חילוקי דעתות בין האחرونנים זל, דנヒו דהא פשיטה לא, דמדאוריתא בעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי' וכמו ש' ג' ברכmb'ס זל, מ"מ לא מסתבר لهו לומר דמיפסל השחיטה במעטות בתרא מה"ת, וכן כתוב מהרש"ל זל גם לרשי' רק מדרבן קמבעי לי' ליפסל, אלא דלפ' נצחת הקושי' אייך פסק רשי' לחומרה בדרבן בספקא דרבנן, וכ' ע"ז הראש יוסף זל, דמשום חזקת איסור דבכמה, אזין גם בספקא דרבנן לחומרה, והנה גם בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור איליא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מסופקים אי אסרי זהה, ובשב שמעתתא איליא כויא בזה, אבל איינו דומה לדרכה דוק' ותשכח.

אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא דדיינא, כי החזקה לא יכريع את הדין, لكن דברי הרש' יוסף תמויהין.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי' באמת מדאוריתא קמבעי לי', ואני לתמונה כל כך על הסברא דאייך יופסל במעטות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, דכבר כתבנו

והו ל' נקב בעלמא וטרפה, ע"ש, ועין ל�מן שם שכותבי לישב שיטת ר"ת וד"ק.

בא"ד ור' אושעיא מפרש החליד במיועוט סי' הינו לאחר שחחת הרוב האחד והחליד תחת המיועוט שנשאר וחוט סי' השני, ושזה בכליות סי' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכו', אבל כאן שכבר חתק רבו הרוי הוא אלו נחתק כלו, וכشمוליך ומביא כל הימים באותו מיועוטא, והוא אלו חותך ביד וברגלו ויש כאן שהי' פסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלシיטה זו צרכין לפרש ההלכה דעתן רב**י** בבריתיא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה" הוא השיעור דלכתלה ורישא דלהכה, "ועל הושט ועל הקנה"ATA לציין מוקם השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה הצמח האיבעי בחלה כיוון דהאי מיועוט הנשר כפסק דמי, דכמאן דמ"ד, עד שהו חותך בשער המת, והוא כמו עור דלא הוות בכל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לענין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת חיי מיועוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהוה חותך ביד וברגלו, אי שהוא כשהי' בהמה בין סימן לסיון.

ולפ"ז בחלה קםבעי, כמו דמסופק בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מיועוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאור' מאי קםבעי לנו, כיון דלא שיק לשחיטה אף לכתלה, אם שורה בחתיכת דבר דשותט בסכין רעה דקאמר רבא דמליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה מביה"ש ומוליך ובמביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכמובא בזה ב' דעות בתו"ש עי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפילו אינו חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מיועוטא, דלא גרוו ממוליך ומביא בלה חתיכת כלל, אבל כל זה דוחק, דחויל' לספק בשחטה בסכין רעה שפעמים אינו חותך כלל מה דינו, ולכן נראת דהני בעלי האיבעוי מסופקים בפירוש ההלכה גופא באיזה אופן מתפרש או דכתלה בעין סי' שלמים ורק בדייעבד סגי ברוב, או דשוערא דרוב לכתלה הוא, ולא עי' יותר, אלא לא דלפ"ז האיבעוי בחלה ה' בתא"ל דתחת העור כשרה.

ודע דלפ"ז בהני שתי האיבעות הדינים מתחלפים,adam נאמר דבעינן שני סימנים שלמים בשחיטה דכתלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול ושבהי' כשר, ואם דסגי לכתלה ברובesi, אז הוא להיפך, דבלילה כשר ושבהי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במ"ת, והוא נבלה ודאי מונ"פ.

עוד תדע דלシיטה ר' אושעיא חלה ושבהי' ממש, וכן שאר פסולי השחיטה במיועוט בתרא, לרשותי קאי האיבעוי עליהם, לדידי' כשר בפשיטות, דינויו דגם לדידי' מסופק בעל האיבעוי בפשט ההלכה כנ"ל, אבל אפלו אי בעין לכתלה כל הסי' מ"מ מהיכי תיתי יופסל בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבעוי קאי על חלה, ושבהי' ממש במ"ת, הא' דיןא דר' אושעיא בשחטה בסכין רעה לית לנו בה ושרי לכתלה כיון דריש"י בעין כל הסי' לכתלה הרוי הוא עוסק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז זיל בריש סי' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ם, דגם בעוף בעין ב' סימנים לכתלה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דבסכין שאינה חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמע אף לכתלה, ואמאי כיון דlididro גם בעוף בעין ב' סי' לכתלה, ועמדתי משתומם דלפי הבנטם של הני הגאנונים למה לא הקשו דגם בדייעבד ה' פסול כמו בהמה, דהרי

קמ"ל דאיתנה מפורעת, כזאת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלה, מצה מפורעת גנעה בה, ומעטה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאה עדין אין השחיטה מפורעת, لكن אין להקפיד על חלה הסקין בשעת שחיטתה מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו וד"ק ועין בדיור שאח"ז.

תוס' ד ה' גבי החליד, גבי מתני' דחלידה ה' ראוי להביא, אלא אגבճ אכשיך רב עליל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיתנה מפורעת גנעה התוס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה שאינה מפורעת גנעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחותט לשונם, יש סדק בחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והפרמ"ג במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלו אף שחיטה בגלו עי"ש, ולכוארה יש להעיר בזה, דהה בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפה, ושותט בה עופא בהדי דפרה, ופרק ודילמא עיבד חלה, ואילו ר' יונה דעכ"פ גם עי' חץ מציא עיבד חלה, אבל לא"מ דאן הכי לפין מיחס, דכמו שהחץ כשהוא יורה אותו הולך בגלו דairo, דלולו זאת ה' מעוכב מליך למרחוק כובון, כך הולכת הסcin על הצדאר צרך להיות בגלו ולא מעוכב בהליךתו על הצדאר, עי' שנחלה תחת הסי' וממילא גם החץ אם נכנס בתוכה הצדאר ושותט הסימנים בחלה דפסולה השחיטה ע"פ שעוד הצדאר הלק בגלו, כי אכן הולכת על הצדאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהא נראה דהטעם של חלה הוא שלא יהי' הסcin מעוכב בהליךתו, וא"כ חלה מחש דרש ועיקור נגעה בה, וכן נראה מלשון המשנה לקמן דקטני, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו, נקט לשינה דפסקו וגמ' פריך מאי קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו וכו', וממשני אי ממתני' הו"א ה' מלמטה לעלה דלא קעביד כדרך שחיטה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרך שחיטה, אםא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הו"א דמשום חשש דרשה נגעה בחלה והוא ממטה לעלה, וקמ"ל ר' א"ר ליישנא דופסקו למטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא' חשש דרשה, דאל"כ למא נקט גם הוא ליישנא דופסקו ולא קטני ושותטו, וע"כ מושום מותrix מיד' למלה נקט לשינה דופסקו ולא קטני ושותטו, דרצה להשミニו דגם כאן איכה הא' חשש שא פסקו, וניהו דבכוב'כ נפסלת השחיטה בחלה, כיון דatta הקרה או הולכת עלייה, מ"מ נקט ר' א"ר ליישנא דופסקו ממתני' כדי שלא יהיה לבעל דין לחוק ולומר דשאני ממתני' דהוא ממטה לעלה ואתה בי' טעם שלא שחט כראוי, משא"כ ממטה דליקא טעם זה, כמו שאמר בಗמ', لكن הוכרח לינוקות לשינה דופסקו לומר דגס מלמטה איכה חשש זה, ולכן כל אופן חלה פסולה, כנלפ"ע"ד נכון ודו"ק.

ד"ה החליד במיועוט סי' מהו, ומפרש ר'ת דהכא עי' במ"ק וכו', וכן שהה במיועוט סי' דלקמן מפרש ר'ת דבלא אגמר'י פסולי שחיטה אלא הרא"ש זיל בסברת ר'ת דאפשר דלא אגמר'י פסולי שחיטה אלא במיידי דמנבלה בי' ולא במ"ק, עי"ש ומכאן ראי' גמורה דלשิตת הרו"ס נקר"ו אינו נבלה רק טרפה שאיר טרפו, וכאשר אברא لكمן נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו ר'ת דאפשר מ"מ בסה"ג אינו אלא טרפה מחיים, רק שאין שחיטה מועלת בגרגרת הנפסק, מושום דהוה כמנחא בדיקולא, וממילא דבנקה"ו דשפир מציא שחט למטה או למטה מן הנكب, אינו אלא טרפה, ולכן סובר ר'ת דאפשר לומר דלא אגמר'י פסולי שחיטה במ"ק, ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקמו נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במיועוט كما בושט מונ"פ מיטרפא, דכוין דשהה הרי איזל מעשה קמא,

את הראש, והוא דלא קתני התנה בפירוש שחת בתבאה לחוד, ואז לא ה"י צרייך להא דהתי את הראש בע"א, מושם דרוצה לאשמעין נמי דלכתחלה לעולם צרייך הולכה והbabא, ואת לא הוות שמעין, מהא דקתני שחת בתבאה לחוד לשון דיעבד, דבלל הנוי דקתני בתמני שחת שני רשותן כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף דכרע לעשות כן גם לכתחה מושם דין דרך לעשות כן, ה"ה הו"א דהאי דשחט בתבאה לחוד נמי מושם דין דרך לשוחט בתבאה לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתחה מציע עביד המכ, אבל עתה דקתני והתי את הראש, ומושם דבhabאה נגמרת עם כל הראש, אבל לויל זיאת הי' גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מוחיב להבאי ולהוליך, דאל"כ, שפת יתר הי' הא דהתי את הראש בע"א, ועיין במל"מ פ"ב הלכ' ט' שהביא חלוקי דעתות בדיון זה אי בעין בסכין ארוכת נמי הולכה והbabא לכתחה, ולפי מה שכתבנו הדבר תלוי בשיטת רש"י ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דלכתחלה הי' מן הצורך להבאי ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דודק נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועיין לעיל ד"ר י"ב ע"ב בענין זה, ודוק.

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו, שלו לגבי נקיין ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחיקו, מה שאתזה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי' שעליה צריכה ביאור רחב, וכבר כתבתי לעיל בפ"ק על המשנה שחייבות נカリ נבלה, ובשאר מקומות ביאור שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארכחיב את הדיבור, אבל אודה ולא אבוש, כי גם אחר כל הטורתה, לא עלתה בידי לסלך כל הקושיות והסתירות הנמצאות בענין גודל ועומוק הלאה, וזה החליל בעזיה"ת.

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו ע"י שפט את המזיק יש להם, מושם דין דמועד לעולם אבל כאן דבעינן כח אדם לשחיטה זאת לא מקרי כח אדם כלל, כן כתוב הרשב"א ז"ל ומדייק כן מודאמר בגמ' טעמא דנפלה, הא הפליה הוא כשרה, הרי דודק הא הפליה כשרה, אבל נפלה בכל אופן פסולה, והסביר דבריו הקדושים נמצא ברא"ש ז"ל, שכ' וז"ל, "טעמא דנפלה וכו' ואע"ג דלא נתכוין לשום חתיכה אלא שנתכוין להפליה וע"י אותו נפליה שחת, אבל אם נפלה סכין מידו בלבד כוונה, היו כמו שמנחת על הקיר והפלתה הרוח, דלא קרין ב' זובח ואכלת, כיון שלא נתכוין לשום דבר, דעתמא דר"ג דלא עבי כוונה כלל בחולין, מגדל רחמנא דמתעסק פסול בקדשים, ואף להחטיה לא עבי כוונה, דהא לא כתיב וחטכת אלא זובח, ומהו בלבד כוונת שום דבר אלא, מՃכתי זובח דהוי לכל הפלות כמו עשיית, וצריך לכוון לשום דבר מעשה" עכ"ל, פי' לדבורי, דנהה בזביחה יש ארבע מדרגות וכוכן כח אדם, ומהמ' א' שוחט בכוונת זביחה דהינו לזובח בכל דקדוקי שחתה כמצוה עליו כדי להתרтир את הבע"ח להדיות או לבובה. **ב'** שוחט בסימנים כדי להmittiat את הבע"ח, להקשרו לאכילת אדם בין נקרי ובין ישראל, כי בחיים אסור לאכלו, וגם נייחו דלא בעין כוונה ליביחה, שכתבנו דרבנן דר"ג דבעי כוונה להחטיה, לא להחטיה בעלמא, אלא להחטיכת סימנים דיקי, וכוונה זו אין לחשוך עכ"ג דכוונת מעשה איתת להו, כמו דשנינו לעיל ע"ב ע"ב דמעשה יש להם ר"ל כוונת מעשה, היינו מעשה שתכליתה ניכרת מיד, כמו חקיקת אגוז למוד בהן עפר, דמיד שנחנק הרי הוא מתוקן למדיידה אבל כוונת חתיכת סימנים כדי שתצא נפשה לאח"ז, ותהי מוכשרת לאכילת אדם, לכוונה זו בעין קצת חכמה, כי איזה חכם הרואה את הנולד, ולידע החילוק שבין חותך בהתוי

לרש"י כל דשייך בו שחיטה לכתחה, פולין בו כל פסול שחיתו אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס"י כ"ג כתוב דפסלין און שהי' וכל פסול שחיתו במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאינו חד נפסל אף בדיעבד, אלא דאנו פסקין לחומרא כדעת שנייהם, אמן תרי פירושים של רש"י ו/or אושעיא בפי' האיבערו, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנו פסקין לשחר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"ג, אי שהי' כי האי פסולת, ע"כ מטעם דלא בעין לכתחה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתכשר בשחיטה הרוב שחיתו דלכתחלה, ורקאי אח"כ לשוחט כל מה שלבו חוץ, ואי דבעינן כל הסיס' לכתחלה, א"כ הרי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטות רש"י הלא פשיטא לי' דבעינן כל הסיס'ן לכתחה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישוחט בעוף בסכין שאינה חד גם לכתחה. - ומזה תראה איך באזים הין ארויות דבי' אילעוי נפלת שלחתת, ע"י שלא דודק יפה בטעמא דהני שיטת רש"י ו/or אושעיא.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחששו על שיטת ר"א כלל, דכפיバイורו הלא בא מלטא, אי בעין לכתחה שני סי' שלמים, או רובו שליהם סגי, פליגו ר"י ו/or ל�מן ל"ב, ומושם נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"ו הוה נבלה מפני שפסקין בר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיא ודוק.

ע"ש משנה, התי את הראש בע"א פסולה, הי' שוחט והתי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשין האי בא בתרא, דוקא בתהיי את הראש קאמו, דבעינן אורך הסcin' ב' צוארין, אבל בסיס' לחודן אין קפidea עכ"ג דשחט רק בהולכה, דנヒו דבבא קמא, האי התיי את הראש לאו דודק, דכל שלא משך הסcin' ושחט דרכ' דרשה, אפילו לא התי את הראש רק הסיס' לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתיי את הראש מושום, דכן אורחא דמלטה דכל ששחט בדרשה וחתיכות צנון, דרכו להתיי את הראש עם הסימנים, וכמש'כ' רש"י ז"ל בראש פרק, עי"ש, אבל בבבא דמיירי ששחט בדרך הבאה ולא בדרכה, אי בעין גם בזה שיור לסקין, لما נקט כלל והתיי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דודק אם אירע כן שהתיי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מה שכתבו התוס' בדף הסמוך דה חוץ לצואר, דין צרייך להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיור זה, אלא כדי שישוחט בריות, ופעמים שהסcin' חריף ושוחטו הרוב בלא הולכת מכלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסcin' פחחות מכשיעור אלא חשש דרשה, וזה בעצם מורה ששחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרכ' לחותן כל הרחא, וכמש'כ' רש"י בראש פרקן, لكن חשו כאן בסcin' קצר וhabאה או הולכה לחוד, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הסיס' שאין כאן ריעוטה המורה על הדרשה לא חיישין גם בסcin' קצר והולכה לחוד דעה דרשה, כיון דאפשר לשוחט בלא דרשה, ואדרבה מדלא התיי את הראש, איך הוכחה דצמץם את ידו שלא ידרשו.

ולרש"י יותר הראשונים, דס"ל דגס בשחט רק הסימנים לחוד נמי חיישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתיי את הראש הוא ליתן טעם למה הבאי ולא הוליך את הסcin', כدرיך השחיטה דלכתחלה, لكن קאמר דמשום שאירע דhabאה לחוד התיי את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברש"י ז"ל וז"ל: "וותהיי את הראש בהbabאה הראוונה עד שלא הספיק להוליך וכו'" עכ"ל הרי דריש"י כיון לפרש הא דקתני והתיי את הראש, לא מושם דודק באתיי

דוקא עשויי' לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai ההלכתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"י ז"ל, ז"ל: דעת"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעין וכו"ע כל'. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידיינו וגלנו בבהמ"ד, דכאן פסקין ברבנן דר"ג דהכא, קר"ו דלא בעין אפילו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתהרי' סגי, ובסוכה לא סגי בהכי, אלא בעין דוקא כוונת עשי' לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחיתטה, ובקונטרסי, "מצחה שמורה" הראייתי, דהירושלמי בסוכה חולק את תלמוד בבלי זהה, ולית לי' דבעין עשי' לשם צל, ולא פוסל רק במעשה מלאיה בלי כת' אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישיב גמר' דילן ולא עלתה בידי.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושותה,, ורחץ את בשרו במים", ושם ליכא שום מ"ד דנעבי כח גברא, דלכ"ג גל שנתナル ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלרי' יוחנן דאך לחולין בעי כוונה, מוקמאין ביושב ומזכה מתי يتלש הגל, ועיין מהרמ"ל ז"ל באן ד"ה ברש"י אבל הכא, שכ' דሞצתת שמעינו תרתי דבעין כח גברא וגס דבעין כוונת זビיחה, יותר מסתבר לבני כח אדם بلا כוונה מכונה בלא כח דהינו ביושב ומזכה מתי יפול סכינו עיי"ש. ולא אעד איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דכח אדם לא בעין, ובכוונה פליגו רב ור"י, ואולי י"ל דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד הערב, ואשר כתוב הרמב"ם ריש מקוואות, דהאי קרא הרי כתיב "יובא" לכל הטמאים שיבאו במים עיי"ש, ובהאי קרא הרי כתיב "יובא" דמשמעו אפילו ממילא בלא כח אדם, וכעון דדרשין גבי הקשר דכתיב יותן, והוא דכתיב נמי ורחץ, ורחצו דמשמעו עשי' והו"ל למידרש כמו יותן ויתן דגבוי הקשר, דבעין יותן דומי' דעתך, הכא נמי יובא דומי' דוחץ מדעת ורביעי כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסיקינו רב דחולין לא בעי כוונה, ואפילו בתורמה וקדשים איינו אלא מעלה דרבנן, אולי אין לדמות הדרשות אהדי, ועדין עצ'ג.

ע'ש גמר' אמר נדה שנאנסה וטבלה אר"י א"ר טהורה לביתה, הנה בדיין זה יש לי מקום לעיין הרבה, דהנה בשותה כל שאינו מותכוין לשוחט בדקוקני שחויטה הרי עלול לקקלול וכמש"כ הרשב"א ז"ל בריש מכילתו לגבי כתוי, וכן פשיטה לפי דעתך דבטבילה נמי דאית בה דקוק גודל שתהיה כל גופה תחת המים, ולא יצא שער ראה חז' למים, וכמ"כ הרמב"ם בריש מקוואות, ג"כ הדין כן שאם טבלה בלא שום כוונת טבילה, שחיזינן שמא לא טבלה בחוגו, וממש"כ בנאנסה כמו נפלת מן הגשר לתוך המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, ולכן עכ"ז לומר, דמיירican אין באיכא עומד על גבוי שנטכוין לראות אם טבלה בחוגו, וא"כ קשי' לי, הרי איך איכא אין כוונת הרואה, וזה סגי בטבילה כדאמרין לקמן אילימה דאנסה חברתא ואתבעל, כוונת דחרבתה כוונה מעלייתא היא, אלא דבזה י"ל, דבעין דוקא כוונת בעלים, דמי' שנמסרו בידם כשפקחות מתקנות אותן, הינו מצד בעלים, והם דמהני בידם למצאו בידיו בלא עשי' שפיר דמי, ואמ' הרוח תשל האתrogate שיטול, אבל בסוכה דכתיב מצוה בשיעיתה, דכתיבת חג הסוכות תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצוה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא לשם סוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישיב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה,adam בעשווי' מלאיה בלא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצוה מפורשת בקרוא לעשotta כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, וכעון כאן נמי, דאי נבחה מלאיה עיי' הרוח שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה וזבחת למצוה אלא תאכלبشر זבחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטין תעשה ולא מן העשווי', ממעטין ג"כ עשווי' לדירה או לצניעות דבעין הרgel לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"ז, אין בכך סכלה של חשוך. ג' כוונת חתיכת בעלמא בלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחתיכת בע"ח זה, או לחתיכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סcin בלי שום תכלית, רק שתפOLF הסcin מידו ויעשה מה שיעשה, כי כל שאיןו מתכוון להמית את הבע"ח להתריר או להכשיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונת איזה מעשה, עד שראו לקרותו כת' אדם, בזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכחג'ו' משום דלא בעי רק כח אדם, וכיון דআיכא כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניהם דלא בעין כוונות זביחה להתריר להדיוט או לגביה כמו דבעין בקדשים, אבל הכוונה הפחותה ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעין דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הבע"ח כדי להכשירו לאכילת אדם, בלי השקפה על מצות שחיתטה ד' פתח את ידו ונפלה הסcin מידו, הוא כח אדם דרך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניחו דמתעסק לגבי שחיטתה להתריר או אפילו להכשיר כשר, אבל כיון דבעין כח אדם הוה כמאן דלא האי מעשה של כח אדם דמתעסק לגבי כח אדם הוה כמאן דלא עבד מיד', וא"ג דלאגי נזקן גם זאת כAdam המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א ז"ל דשאני דמשום אדם מוענד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא ידע שעשה דבר מה, משום חסרונו זירותו, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, וחוסיפ הררא"ש ז"לDual זה ודאי קפיד רחמנא דהאי זבחת, עכ"פ כמו ונשית ר"ל דניהם דמעטין כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להכשיר כנ"ל, מדאי צטריך קרא לעכבר במתעסק בקדשים אבל כוונות מעשה בעשיית מעשה כמאן משום דאי אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית זביחה וגם דלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שואל, הלא זבחת כתיב זה וזה עכ"ז מורה דבעין כוונת זביחה ממש, אלא דאן לפינן מקדשים דרך למצוחה נאמר בחולין ולא לעכבר, וא"כ לעכבר במתעסק בעשיי בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב זבחת אין למדוד כלל, דהרי למצוחה בכתילה ודי בעין אפילו כוונת זביחה, דלוליא האי כוונה לא קיים המצוחה, ואפילו למ"ד מצוחה אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעין, שהוא להמית את הבע"ח, דאי נעשה המצוחה באונה, אבל לר"ג דלא בעי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצוחה בכתילה נאמר, אבל לא לעכבר, וא"כ כח אדם מוצא חטוב לא מוצא השטא נמי לאו מצוחה, עיי"ש, למدين מהתמים, דכל דבר שכיר אם נשאה מלאיו, וא"ג אדם לא נעשה מלאיו מצוחה איכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצוחה, דהוה מכשורי מצוחה אשר לר"א דוחין גם את השטא, כמו לעשות איזמל למול ואפילו לעשות פחמן כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוחה עליין, דהרי לא ציוותה התורה לעשות איזמל למול, ולא שופר לתקועו, ולא לכורות אתרוג ולולב מן האילן, כדי קליים מצוחה ולקחתם לכם, והיינו טעמא משום דכל הני, אם למצאו בידיו בלא עשי' שפיר דמי, ואמ' הרוח תשל האתrogate שיטול, אבל בסוכה דכתיב מצוה בשיעיתה, דכתיבת חג הסוכות תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצוה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא לשם סוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישיב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשווי' מלאיה בלא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצוה מפורשת בקרוא לעשotta כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, וכעון כאן נמי, דאי נבחה מלאיה עיי' הרוח שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה זבחת למצוה אלא תאכלبشر זבחה.

ולא מן העשווי', ממעטין ג"כ עשווי' לדירה או לצניעות דבעין

אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דוחק גדול.

עוד הקשה הראשiosa'ן, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתורומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחתה מטבילה לר"י דלבעי כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחתה דגלי רחמנא מתעסק בקדושים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה נילוף טבילה לתרומה וקדושים משחיטת קדושים דלבעי כוונה - ואני מוסיף בתמיा למה לא נאמר דקרה זוכבש שניית, גם לרבת אטא אכוונה לגבי תרומה וקדושים דבגד זוכבש שניית, גם מסתמא נפקותא אחרית בטחרתו אלא לתרומה המנווג אין לנו מיטמא דאיכא גם לאוכל חולין בטחרה אבל מ"מ וקדוש, ואפילו נימא דאיכא גם לאוכל חולין בטחרה אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהי טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי הראשiosa'ן וממילא גם קושתי לך"מ, דמשחיטת קדושים לא נוכל ללמדך רק לkadשים אבל לטבילת טמאים שהם חולין לצורך קדושים, לכאה למליף מקדושים, וכן מוכבש אין לומר דרך לצורך תרומה וקדושים בעי כוונה לטבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין טבילה לצורך תרומה וקדוש ובין לצורך חולין, רק לחלק בין קדושים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה דמתעסק פסול בקדושים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, היסח הדעת פסול בתרומה וקדושים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בגניעתו, או שלישי בחולין עשה רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקדוש דבעי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתיימה מה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופה, דלא"י הוא מה"ת ולרבך רק מדרבנן, ילי", נשמע שפיר מתוך הלשון>D אמר רב טהורה ולרבך רק מדרבנן, ולא קאמר טמאה לתרומה, מכלל לביתה ואסורה לאכול בתרומה, ולא קאמר מדי לא אמר אף לביתה לאסורה, ומכלל גם לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בליישנא דבר כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבעי כוונה לטבילה מדאורייתא קאמר, כן לרבת דחולק עלי רך לבבعلיה חולק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה טהורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור כרת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניהו ודודאי ידע בתרומה וקדושים עשו מעלה למור דוחזק לחולין לא החזק למעשר, ומינה נשמע מה"ת באמת טהור לכל, ואיך עליה עד' דבר בתרומה מה"ח פסול, זה ליתא דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגם לחולין, וכך מירiy דאננסת לטבילה בלבד, וזה אסור דמה"ת הוא, והני מעלות מירiy בשטבל בכוונה לחולין ולא למעשר תרומה וקדוש, ולכן קשי' לי לרבעאadam לא רב לא בעי כוונה לבבעליה הה' וכש"כ דלא ליבעי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' נשמע לי דלא פליג רב א"ר, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תרומה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב א"ר בתרתית אתה בתרומה ובעלה, ומරיש אני בעצמי כי לשון רבא גם ר"י דוחק, אבל לא מצאת מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וкосתיית,ומי שכחו הרבה ממנה, יבוא ויתרכז הסוגי' בדרך יותר מרוחה, ודוק'.

ע"ב גמר' היכי דמי נדה שנאנסה לטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מה הגשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש' זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הנשר, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה

דשאני גט דבעין דעת בעליים, ממי לא גם להיפך מהני דעת בעליים או שלוחם בכתיבת חשו"ק, משא"כ שהיתה דלא בעי דעת בעליים, لكن לא מהני מחייבת וכוונת בעליים בשוחט חשו"ק, וכעין אמרין ל�מן ל"ח ע"א דזה מחייב וזה עובד לא אמרין, ותייחס לי שכונתי בזה לדברי הרשב"א זיל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקין בי"ד סי' קצ"ח דקרה שפותחיה או עצמה עיניה, לא עלתה לה טבילה, והוא מימרא דרי' בנדזה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, דלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחש שמא קרעה שפותחיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא,-DDRR ב"א לשות כו, אם לא שכינוו לשם טבילת טהרה, וכך ודי לא שיקד דאיכא רואה מי שכיוון לראות שלא עשתה כו, והוא דבר שאינו במצבות, שads אחר ידע את זאת, והי' נראה מיה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדזה, ולית הלכתא הכל הני אמריא, והנ"מ לטהרות אבל בעלה לא כדר"ל, עי"ש בתוס', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, דלא"כ איכא חשאגוף הטבילה אם לא קרעה שפותחיה ועצמה עיניה, אבל אכן דיל' כר"י דההן אלא לטהרות אבל בעלה לא, שפיר פסקין כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי שטרוי לבוי תרי', לפ███ כרב דלא בעי כוונה לבבילה, ולפ███ דברקרעה שפותחיה לא עלתה לה טבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהא אמרו במתני' שם י"ג ע"ב וכמו באים כאן, דכל הני שחברותיה מתקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי גם לגבי טהרות לא חיישין לקריצת שפותחיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאליל להני נשים שאינן בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשומר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלאה, וудין הדבר צ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבת התרת איסור מיתה מיבעי, אל בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה, עכ"ל הגם' והקשה הרשב"א זיל ועוד אמרו אלא פריך, הלא מצין הרבה דברים דאמרו במס' נדה, דלא אמרו אלא לטהרות ולא בעלה ממשום דטהרות חמיריה להו, עי"ש שנדחק מאד לישוב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דרי' סבר לי כתנא דדרש וכבס שנית, מה ראשונה לדעת שניי' לדעת, מבואר لكمן בסוגי' וא"כ כוונה לטבילה דאויריתא הוא, וכן כ' הרשב"א זיל, דלא"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממי לא דלדי' ליכא חילוק בין קודש לחול, אבל רב לתרומה ולקיים נמי לא בעי כוונה לטבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמובא ברמב"ם ריש פ"ג מאב"ט דכוונה לטבילה בכל מעילות הוא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מדיון תורה הויל וטבל מ"מ, הרי הוא טהור לכל, עכ"ל, ומזה נצמח דסובר רב דהאי מעלה עשו לתרומה וקדוש, ואלא בעלה חולין, וכמו כמה מעילות דעשוו בתרומה וקדושים וכקושי' הרשב"א, וא"כ קשה טובא, איך העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופה, אי כוונת טבילה דאויריתא או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, בנדזה לבבילה, אבל לתרומה שניהם שווין דלא עלתה הטבילה, וגם תירוץ של ר"ג כספר החתומים, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קיל מנדזה ומה בעי כוונה, והויל לתרוץ דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכן דמצין במיל'ע' שבנדזה דلتרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם ליכא האי טמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהחותס' ד"ה עון כרת, מהפכן דברי המקשן שהוקשה לו עון מיתה

שחוּשׁ לעשׂותה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דינא הכא דכל שנותכוין לשוחיטה עג' דנתכוין לאחרת, ונשחתה חברתה דכשרה וממילא גם בסנהתו שניהם ג"כ מהני כוונה להאהת גם לשנייה, שלא עד מוקם לחק בין שני דינים הלו, ואם כנים אנחנו בדברנו אלו צ"ל דהא דקאמר רバ דבנשחתה אחרת עמה, דרבנן פרה כשרה, בהמה פסולה, זוקא בפרה אדومة הדין כן משום דפוסל בה שחיטת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפרה הרי הוא לגבי אהרת כהיפך כוונה, ולבנין דבעין כוונה לשחיטה, ה"ה דהיפך כוונה פסולת, ובזה פסולה מלחמת מלאכה האחרת ובבהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי"י דמשום שחיטת שתים נפסלה הפרה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי"י תוספת שאינו צריך, לכטוב דבבמה כשרה, דפשיטה ומה"ט גם רבא לא הזכיר רק פסול דפירה לד"ה, אבל כשרות דבבמה הוא מלתא דפושטא, אבל לפי האמור ניחא, דלכאור' ה"י מקום לומר כיון דפירה נפסלת ע"י שחיטת שנייה עמה הרי אכן סחדי דאיינו רוצה שתתקשר האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פרה אדומה דמיה יקרים, ומהיכי תיתי רצחה לפסלה בשחיטת הבמה הלו, ונאמר DSTAMA כምפרש דהוה לי היפך כוונה, שלא תתקשר בשחיטה, וזאת מהני לרבען, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפילו לא תתחשר הבמה ותהי כנזור, נפסלת הפרה עכ"פ מחמות פסול מלאכה אחרת, וכן הפרה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאד בכוונת רשי"ז"ל, וד"ק.

ר"שי ד"ה ופירות הרי הוו בכ"י יותן, ומקבילן טומאה מכאן ואילך, דאיתשנה להו נפילת פירות (לפע"ד נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופה לרצון וכו' עכ"ל, וכפי הנראת דלהיפך הוול"ל, דהוה לי' משקין שתחלתון לרצון, כי הרצון הוא כניסית ידי והוצאתו מן המים כדי שיוודחו, ושוב מכשירין את הפירות עעפ"ש שהמים על הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליות המים בעין שהיי לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפילו שלא לרצון מכם מכם.

ועיין בח"י הרשב"א ז"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דזוקא, מהא דקתרני הכא ופשט מי שידייו טמאות דמשמעו אחר שאינו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאין לדבריו הכרע, ואני תמה דיוטר ה"י להקשوت על הרמב"ם, דמקאו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפלת המים על הפירות, כל תחלת תליות המים ה"י לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דזוקא, עכ' לשיטותי' איזיל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליות המים מן המים, וגם רצון בשעת נפלתן על הפירות, עי"ש בהשגת הראב"ד (ודברי ה"כ"מ שם נפלאים בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדיון כופה קערה עי"ש) והאי רצון בתחלת תליות המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם הני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבשעת נפלת המים על הפירות, אבל הראב"ד והרש"ש וכן רשי"ו ותוס' דפליגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלוון ברצון מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפיקו בהאי דין אם אין תחלתון ברצון וסופן לרצון מכשירין דאי נמי רק מצד שהמים יהיו כתולשיין לדעת בעין האי רצון, עיין בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אם לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי"ז"ה לענן הקשר

מרקם, ואין זו דומה כלל לכונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המותרת, אם לא ארע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסולין שחחיטה, אלא דהוא כיוון לשטם חתיכת הסימנים בili השקפה על דקדוק המשעה הלו, אבל כאן בוירדה להקר, אין מעשה ולא בכונתה עני טבילה כל גופה כלל.

אבל דע כי ממו דבשחיטה, אי לאו דאתא הحلכה להגבילה בהני דקדוקי שחחיטה, גם על שחיטת פסולה ה"י שם שחחיטה עליה, כי הحلכה גורמת שאנו מחקלין בין דבון דכונת חתיכת סימנים לבין כוונת מארה מקרין, דלגי' הכוונה לא נחلك בין מעשה למעשה, כמו כן בטבילה טמאים, דאמורה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לoli דרישת חכ"ל, "את כל בשרו" שהי' כל בשרו תחת המים ב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הוות מצין לחלק בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג טבילה שלנו, נתהוו עי' הحلכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים ב"א, ולכן לגבי כוונה, הוות כוונת ירידה להקר בili השקפה על טהרה שציוויה הרחיצה ואין חילוק בין ב"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאימינו, ומתרשים דברי רשי"י כפושטן.

אבל מה שיש להעיר על האי מימרא דר"פ הוא, דלפי מה שביארנו לעיל דגס לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב כוונה לכך שטעינה דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי זבחת למצות, שטעינה דעכ"פ שהבאתי לעיל דמתעסק כוונה לכך אDEM, וכמיש"כ הרא"ש והרש"ב"א שהבאתי לעיל דמתעסק בכח אדם. לא ייחס עשיית אדם כלל, וכל זה בשחיטה דאייכא קרא דזבחת דמני' ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעוכבי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהר, הרי דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בנפלה מן הגשר נמי עلتה לה בטבילה לר"ג עג' דליך בנפלה שום כח אדם, ודומה לנפלה סcin ושותחה, וכיון דלא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונה מעשה כוונה זו להקר לרבען מנ"ל, דכמו דליין נפלת מן הגשר דליך שום כח כשר, נימא דגס לרבען כן הדין דלא פליינו ר"ג ורבנן אלא בשחיטה דלשניהם בעין כח אדם, וממילא גם כוונה לאיזה מעשה, לר"ג סגי כוונת הפלת הסcin ולרבנן בעין כוונת מעשה הממית, דהיאנו כוונת חתיכת סימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפליגו רבנן עליון, ודבר זה צע"ג בעניין ודוו"ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פרה ושותח בהמה אחרת עמה וכו', נשחתה אחרת עמה, לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה, לרבען פרה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום יעון איך הדין בשתי חוליין, ונתקוין לאחת ושותח השניה, או שחות שניות לרבען דבעי כוונה לשחיטה, דהיאנו לחתיכת סימנים, מה דינה של השניה, ומזה עמיד רבען דיננו בפרה אדومة ובהמה אחרת, שהוא הלכתא למשיחא ולא קאמר בשתי בהמות חוליין, נשחתה אחרת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, ליכא למישמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיין כשרות, דיל"ל דפסול פרה אתה רבא לאשמעין דתלו בפלוגתא דר"ג ורבנן, וכמו שאמר לךן דר"ג איצטראיכא לי', אבל לפע"ד נראה דבבמת חוליין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה"י אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' אלה יש להביא ממה שפסק הרמב"ם ב"א ה"י מהלי' שבת, "דהי לפניו שתי נרות دولקות או כבויות, נתכוין לכבות את זו וכבה את זו או להדלק את זו והדלק את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה

פסולה, ויש להעיר לפי מה שכ' רשי' ז"ל על האיבען דשהה במשמעות סי', דבמינו קמא לא מצי מיבעי דמנון פ' מיטרף, דכיון דשהה אזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שהי' דאתה עליו ההלכה להקל ATA, דלולי ההלכה, מיד כסילק את ידו מן השחיטה הוה מטורפין אם ניקב החוט, אפילו بلا שחה כשיור שחיטה או ביקור, וזה דברزر וומר כן, ולא עוד אלא דא"כ איכא מקום להאיבען במ"ק ולהיפך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לא חישב כל דא"כ כבר שם שחיטה עליו וכאש נברא במשנה שאח"ז, אז איכא היא שיוURA לשחי' אבל בפסק משלחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמונה לפי שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דבמ"ק קמבען, טרפות דנקה"ו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קוץ או חוליה, אבל בניקב ע"י סיכון של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דעתך ז"ו, והכשרו במשם שבידיו שעילו פירות הש"ס וכ' פשוט ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכובין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיון דא"א להעלותן בלי מים שעלייהם אין להקל ולומר דכיון להעלות רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעליה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דנייהו דתליתש המים הוה לדעת משום פסיק רישא, אבל אנן בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשוט את ידיו הרי דהעה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעליה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידיו הרי איכא פסיק רישא גם זהה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם'adam ניחא שלא בעין בעלים ע"כ משום דסגי ברצון תחללה על תליתש המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומשם דא"א ליטול הפירות בלי מים שעלייהם, וד"ק.

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מקומות במס' זו, דבניראה בדבר שהותר להם, הי' צריכין מיתה מחמת הנחירה, ולא אישתרי להם מפרקסט אחר הנחירה, ומעטה אני אומר דכל שנחרה ולא מבה תוך מעל"ע הוה נבלה, דmittah שלאחר מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחירה הוה, אלא גרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעני, דאמרה תורה אם מת תחת ידו נוקם ינקם, ואם יום או יומיים יעמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת תוך מעל"ע של ההכהה, מקרי מת תחת ידו, וכל שמות אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הוא, אלא כמוגרמתו וכן אני אומר בנחירה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחירה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחירה, אולם בשחיטה כיון דהיא מתרת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد ח', דהרי איפלו בן פקעה וחורש בשדה כמו יחשב, אחר שנחטה אמו, אמנים אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הוה, ולא על חנס אמר רבא בגמ' דשותט בסיכון רעה, אפיקו מוליך וביא כל הימים כלו, ושעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשזה יותר מעל"ע קודם גמור, בטל כל adam דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעין זה, ומעטה נאמר دائ' לאו ההלכה על פסול שהי' הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו במילא, ומ"ל דמ"א דמ"צ מאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו או לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלכה וד"ק.

זרעים, וא"כ בעל הפירות לא שייך לה כל, אלא רצון שלנות המים כדי שייה' להmins דין תלושים לרצון, הרי דהאי פלוגתא שבין הרמב"ס לראב"ד, אי בעין דעת בעליים דוקא, תלוי בפלוגתא השניה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר הרו"ל להרש"א להציג על הרמב"ס ולומר דמקאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר ומילא בטל מה שהצריך הרמב"ס דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כל על הפירות, לא הבעלים ולא הא טמא שרוצה להדיח את ידיו.

אבל המעניין ברמב"ס יראה שנשמר מוקשי' או דז"ל שם בהל' יו"ד "פירות שנפלו לתוך המים ופשט ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו ידיו, והכשרו במשם שבידיו שהמים שבידיו וועל הפירות הרו"ן כתלושין ברצון" עכ"ל, הנה תראה דהרמב"ס שינה מלשון הש"ס וכ' פשוט ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכובין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיון דא"א להעלותן בלי מים שעלייהם אין להקל ולומר דכיון להעלות רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעליה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דנייהו דתליתש המים הוה לדעת משום פסיק רישא, אבל אנן בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשוט את ידיו הרי דהעה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעליה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידיו הרי איכא פסיק רישא גם זהה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם' adam ניחא שלא בעין בעלים ע"כ משום דסגי ברצון תחללה על תליתש המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומשם דא"א ליטול הפירות בלי מים שעלייהם, וד"ק.

ד"ה ל"ב ע"א נאמר' נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולת בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד הי' מה' פ"א פסק, דבנשחטה אחרת עמה הוה כמו נחתק דלעת עמה כשרה, וכותב ה"כ"מ, דעת' ה' לרביבנו גירסת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"גشتין כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשטייא, וקמשני סד"א דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואפיקו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. ורנה לפ"ד גירסת הגמ' דילך באממת תמורה פא"ד דאפיקו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מלאיה דרך מטעסק, דposelet את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתת דומי' דידה מה היא בכוננה אף חברתה נמי בכוננה דוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי ושחט ע"כ בכוננה, ומילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוננה, אבל לא בנשחטה מילא, דלא קריין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וכליישנא דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת וגם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו או לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלכה וד"ק.

ע"ש משנה, נפלת סיכון והגביהה וכו' אם שהה, כדי ששחיטה

דמאי הלהכה דרי' לא איצטרך אלא אמצעת השחיטה בפייסול, כי לולי הלהכה הללו לא היו יודעים ממקצת בפייסול נידונות ככלא בפייסול, וכאשר נבואר את זאת לפחות לפוגתא דרי' ור' ל' לקמן דפלוינו לפרש הא מלטה דמה בין מקצת בפייסול לבלה בפייסול, אבל דאי' לא נתישיב לנו איך עליה ע"ד ר' לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק סי' אחד והניח השני שלם, והמתין לה עד שמתה שתהיה ג'כ טהורה מנבלות, ועיין בהגנות המהרשי' שישב על מדוכאה זו, ונדריך מאי בישובו, ועוד זאת נפלא ממי מה בעי ר' ע, באמרו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעין מיתה ממש, דכל צמון שמספרסת אינה נבלה לטמא כמבואר במשנה דעור ורוטב, והרי לעיל בפרק קתני שחתית נכרי נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשיטתו דעת שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דמאי והמתין לה עד שמתה שפת יתר הוא לאו צורך, אלא דבר התנא במשנה ספרדים וشكלים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם הי' אומר "מתה" אם רצונו לשולול שלא תאמר שקדם מיתה רוצח לשחות יותר נותנין לו שיעור לבודוק בסימנים, ודוק'.

אבל ביאור דעת ר' ע' קודם חזירה תמצא בארכוה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחרחה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחרחה והשחיטה, כאשר התבנו לעלה, ומילא לא הי' שיעור בנחרחה ושחיטה כמה מן הסימנים צריכים לחותוך דכל שעשה מעשה המיתה דהוא סימן אחד עכ' פ', ומתחה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואיתסר להם הנחירה בלא דנבהה, ונתהדרם להם גם היתר מפרטת, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' סי' בבהמה וסי' אחד בעוף, ומעתה סובר ר' ע, ניהו דלענין איסור אכילה בעין עתה שני סימנים להתייר, אבל לעין טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהור, כמו שהשחיטה שבמדבר לא הי' יותר מס' אחד בהברע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכלן בדיקdock גודול אמר, „והמתין לה עד שמתה“, ר' ל' שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין לעליה, אבל אם שחתה למותע עד אחר מעל"ע גם ר' ע מודה דנבהה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחת סי' אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מטה, נבלה הוה (ובמ"א נסתפקת בדין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרין של הדברים למוד העיקרים בפתחה של' ודוק'.

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בהמה נקה' וו' ופסה' ג' וכו', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובנה נשורת הפלוגתא הגדולה שבין Tos' ויתר הראשונים ז'ל' במחcit' לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם ז'ל' והאחרונים ז'ל' מעתה לא ירד מוקם זה בש"ס, ומה דצין ה"מ הסוגי' דהכא, העמק והבקי הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס' ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה' וו' נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום זה בש"ס, ומה דצין ה"מ הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה' ג' קאמר ומשום דכמונחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמו ודיי כמבוד' ד' (וכוונתו על הרשbab' א' שכתב כן בסימן עצמו, גם מאן דל"ל הא דר' ל' דלקמן דריאיה כמבוד' ד' מודה) ולכן גם בעוף, כיון דשניהם ראויים לשחיטה בעין, שפיר הוה פסוקת הגיגרת או הוושט נבלה, אבל נקה' וו' מנ'ל, ואח'כ' הביא מtos' בכורות דנרא דנקה' וו' אינו אלא טרפה עי"ש שישים וז'ל', גם מקו ר' ע' על היז' דצין לעין נבלה לא ידענא מניין לנו' עכ'יל ובהגנות ק'ז דל"ע, הא לאו דל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנטטו על האזבחה עלبشر נחרה נארם, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכו הוה, עי'ן בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צריכין לומר,

ע"ש במשנה ר' ש אומר כד' ביקור, ובגמ' מפרש כד' ביקור טוב חכם, ועיין בפייה"מ לרמב"ם כד' ביקור על הסימנים אם נשחטו רובו, ועיין לעיל דף ט' ע"א איך ישבתי דעת הרמב"ם, דלא די דלא קשה עליו מן הסוגי', אדרבא שיטותו מוכחת, עי"ש היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דאי' לא לפרש כד' ביקור הסוגי', כריש' ויתר הראשונים חדא, כיון דלא הזכיר התנה בשום משנה דין בדיקת סכין, ושצריך לבדוק י"ב בבדיקות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שיעור לשחיה' בבדיקה סכין שאין אנחנו יודע עד מה ויתלה תנוי בدلיא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שיעור שהי' הללממי'ס הוא כאשר שיעורי התורה, וא"כ צריכין לומר גם אופן בדיקת סכין הללממי'ס, וזה את ניתן להאמיר דהרי פלוינו לעיל דף יי' ע"ב באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, ולכן דעת ר' ש' ויתר הראשונים בזה נפלאים ממי, אבל בבדיקה סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דאוריתיא וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתנו שיעור לשחיה' כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן ראובן וכשר בלא תוספת, וא"ג דלרמב"ם בעין לכתבה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאינו רוצה לשחות יותר נותנין לו שיעור לבודוק בסימנים, ודוק'.

ע"ש משנה שחת את הוושט ופסק את הגיגרת וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ר' ישבב אומר נבלה ר' ע' אומר טרפה, כלל אמר ר' ישבב וכו' והודה לו ר' ע' עכ'ל המשנה, פלויגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה מסתעפים דינים ודינין דינים, וכר' ע' קודם חזירה שנשו כל המשניות ולא רק משנה דאי' ט', וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראיתיך עד הנה וכאשר תראה גם בפרקים הבאים אוא'ב וכס' ד', כולם נשנו כר' ע' קודם חזירה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר חזירה לו ר' ע', אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראיתיך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצטו מה' וכו' שלא הזכיר הני חמישה הל"ש, נשנית כר' ע' קודם חזירה עי"ש. לכן צריכין אנו למשכנא נפשנאו כדי להבין שתוט ר' ע' קודם חזירה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע דו דלא רצה לקבל כללא של ר' ישבב שאמר משום ר' י, דכל שנספלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האי הלהכה לא הי' עולה ע"ד שום אדם לדון כנבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאינו שהחנירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהיא אסור להם טרפה ונבלה, אבל בשער נחרה אישתרי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאיה או הרגה בקופץ, שלא כדרך המיתין לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולדעת ר' ש' ותוס', גם נחרה בסימנים דזוקא, שבעל נשף דם הנפש לחוץ, אבל מי ששפך את הדם עי' נחרה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשער נחרה דאישתרי להם במדבר. - ומה נתחדש להם כשנכנסו לארץ, מצות עשה דזובחת, עי' האי מצוה נאסר להם בשער נחרה, וא"כ מז' והלהא מי שאוכל בשער נחרה עבר אהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל אלeo נבלה מאן דבר שמי', אלא דההלה שאמר ר' ישבב משום ר' ג' גلتה לנו דלא די-scalable שנספלה בשחיטה אסורה מקרא דזובחת אלא דגס נידונו כנבלה שמתה מלאיה ומטמא במ"מ, ר' ע' דלא ידע או לא רצה לידע מחלכה זו, ממי לא סובר דין כאן אלא איסור עשה דזובחת, וטרפה שאמר נארם דלשון מושאל הוא, ואסורה קamar. כך היה לכארו' מקום לומר. אלא דזה עכ' ליתא דהרי ר' ע' גופה רק בשחת סי' אחד בהכשר שחיטה קamar, אבל בפסק כל החסנים בפייסול שהיא מודה שהיא נבלה, ועכ' צריכין אנו לומר דל"ע, הא לאו דל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנטטו על האזבחה עלبشر נחרה נארם, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכו הוה, עי'ן בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צריכין לומר,

בדיקולא וכן המיעוט בתרא כחוות בבשר הרגל, ואין לצרפו לרוב הנשחת ולומר דחוץ מן הנקב איכא רוב נשחת בהקשר, لكن הוה נבלה, אבל אם נשחת שלא במקום הנקב, שפיר מטהר האי שחייטה מיידי נבלה, והא דדחה הש"ס האי דר"ל, דמחלוקת כן, בין נשחת במקום חתך לשלא במקום חתך, היינו בגרgorת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א היהו כמנחא בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם האי חילוק, וכן הנחלתה של ר' יהושע שפיר מטהר גם על מקצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחדיש ר' ל' תירוץ לחילוק בין מקום חתך לשלא במקום חתך ידע את זאת לגבי ושת, וכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק גם מנקה"ו אבל לאחר שתירץ ר' ל' לחילוק בין מקום חתך לשלא במקום חתך לא נשאר רק הקושי" מפסה"ג דבזוז נדחה החילוק מכח אידך דר"ל, אך אמר הריאה כגדמבה"ד אבל לגבי ושת, קם תירוץ שפיר ור' הוצרך לתרץ כאן קודם חזורה וכאן לאחר חזורה משום פסה"ג כי גם הוא מודה דעת פ"ה הקנה בעצמו כמב"ד וכמש"כ הרשב"א ז"ל, כך מטהר הש"ס" לענין לפ"ה בטעון שאור ח"י טרפיות הא ודאי אכן לא דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, ווסףו להיות נבלה בין א' **תירוצים** על קושיותם, דהש"ס פריך דהוו"ל למימר עיקר האיסור שהוא נבלה, הוא יותר מדויק וא"א לא קבלו בשום אופן, דהרי התנא מונה והולך הני ח"י טרפיות שנמסרו לממי"ס, ושם ודאי נאמר גם נקה"ו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישולל אותן שלא למנותם, מפני שאח"כ חל על איסור טרפה גם איסור נבלה, ולא עוד אלא דבשו"ת כת"ס הנ"ל מוכיחה מגמ' א"א אבל חל נבלה אטרפה, וכן כתוב הננו"ב דאיסור נבלה לא מוסיף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הגיגשו, כי ממהDDRשו בזחים ס"ט ע"ב נבלה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהור, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוכח דכל שא"א לשחותו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבאר בשיטות הרמב"ם, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשה, דאין במינו טרפה לחוד קamar,ומי יכול לסבול דוחק זהה, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבלה, ואיה מ戎מיota זאת בקרא דכתיב נבלה וטרפה, דאיתרבה יותר מסתבר לרומר דבנבלת עוף טמא מירוי, דאיתרבי תרתי נבלה וטרפה לעולם, כיון דאין במינו שחיתה - והמעיין בספרא במקור האי דרשה יראה בלבד הפ"ה התוס' כשל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דהאי קרא, ר' דרש נבלה, יצא עוף טמא אסור משום טמא ולא משום נבלה, דס"ל א"א ח"א, וטרפה אתה על שחותו, שאין שחיתתו מטהר טרפות נבלה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא שאין במינו טרפה, ומעטה אי כפירוש התוס' דאין בו טרפה לחוד אלא גם נבלה, מה לטרפה, דהא מנבלה לחוד הוה מצי למדרש מי אסור משום נבלה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאיתרבי תרתי משום טמא ומושם נבלה, כמו שדרש ר' מובללה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, ש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה ד"ק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"ו בכל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להקשות מ לצורך הgingyi האלו אסורות קטני, מוכח נגד התוס' דס"ל דנקה"ו ושביבה הפרמי"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פסול בשחיתה נבלה, והוא לא דוקא בסימן שלם בפיסול, אלא איפלו במקצת השות דהרי במק' פסלין כל פסול שחייב חוץ מהג儒家, ס"ל להטות' דהוא מפני שבסמוך החתק הריאי נגמר הרוב בצירוף הפסול ולדעת התוס' ה"ה אחר שחיתות רוב הסימן הוה כמנחא

כמ"ש"כ הרמב"ם, נובוכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התוב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבלה לאכילה, ובין טומאת נבלה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמות במחכ"ת דבר בטל הו, וכאשר מוכח מסוגי" דמסוכנת לקמן לך"ז ע"א וכמו שהעיר על זה הלב ארוי שם, ואני הריאתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ם דגם אישור אכילת נבלה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזיך לשמעו פירוש הסוגי" ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ם ז"ל ותחילה נבאר איך מטהר השוגי" לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקתה על שיטותם, ואח"כ יairo עיניך לראות אויר בהיר בפירוש השוגי" לדעת הרמב"ם ז"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו דנבלה תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תלי מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו بلا שחיתה חל עליהם הלאו דנבלה, והביאו ראי" לדין זה מסוגי" דמסוכנת לקמן, ותירוץ בדוחק השוגי" דזבחים דף ס"ט דלא משמע הכיו, וכך קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"ו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי אכן לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, ווסףו להיות נבלה בין אס תמות שענין והין שחיתה אח"כ, כי הגרגורת שנפסקה הוה כמאן דמב"ד ואין שחיתה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתו"ה ב' דכל שנחת הסימן, כמנחא בדיקולא דמי"י אפיילו למאן דחילוק על ר' ל' דלקמן, בשחת הקנה ואח"כ נקבה הריאה, כי הסימן עצמו לכ"ע כמנחא בדיקולא אחר שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטו"ז בסע' ז' ודו"ח דברי הב"ח שמסתק אס לסמוך ע"ז למעשה עי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"ג, אבל נקה"ו, הלא אינו מעכ卜 מלשוחות שחיתה הוגנת ולמה תה' נבלה, ועיין בשו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס ז"ל סי' כ"א שמרפרש ג"כ דעת התוס' דkowski' הגמ' ר' קם מפסה"גrai, אלא דרוצה לדוחק להשווות דעת התוס' עם הרמב"ם דנקה"ו הוה נבלה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"ו נבלה תלוי במה דכתיב הרמב"ם דזהו נבלה מהיים ולא טרפה, ומאחר שהתוס' כתבו כאן בפירוש דמזהיים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברו דנקה"ו הוה נבלה, דהרי שפיר מצי שחיטת לעמלה או למתה מון הנקב, הון אמתה דלפי מה שהבין הרראש יוסף דעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה משום דכל טרפות בסימנים מוקם השחיתה חמורה וועשה נבלות, ה"י מוקם לומר דגס התוס' אית' לחו הци, אבל מי יכול לקבל ציאות, דעל סברא קלישטא בלי' יסוד ושורש נבנה דיין דנקה"ו נבלה, שיוציא מהה הרבה קולות כמו לענין או"ב דMOVOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התרומה על מגעה בנבלה צו, ואני לרווחה דמלתא הוחתמי דסבירת הראש יוסף ליתא ממה דמנה דמנה הרמב"ם נחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, וניקבה כנפה וחסרון כאיסור בגרgorת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרגורת לפ███ ברובו טרפה, וכמ"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאן הרמב"ם בתוך הטרפיות, אלא הוא נבלה כמו פסה"ג וא"כ למה מנה בושט נחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תה' נבלה כמו נקה"ו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבלה, אלא ודאי דזהו ליתא, ועטמא אחרתו אית לרמב"ם זהה, וכאשר תראה בביורנו, لكن בהא סלקין לדעת התוס' קושי' הגמ' ה"י ר' קם מפסה"גrai, אבל נקה"ו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכורות שהביבה הפרמי"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פסול בשחיתה נבלה, והוא לא דוקא בסימן שלם בפיסול, אלא איפלו במקצת השות דהרי במק' פסלין כל פסול שחייב חוץ מהג儒家, ס"ל להטט' דהוא מפני שבסמוך החתק הריאי נגמר הרוב בצירוף הפסול ולדעת התוס' ה"ה אחר שחיתות רוב הסימן הוה כמנחא

שניהם סימנים הרי הלב כמב"ד, ואנו אמרינו דמפרכסת לאח"ש הר' היא חי לכל דבריה, ותנית לי שכונתי בדבר זה לדברי חדשיו הר' ז"ל كانوا בסוגי ליקמן ע"ב, אלא דבר כtabנו מעלה דהלאו דלא"ת כל נבלה אברש נחרה אתה, וכיון דנהירה בסימנים כל שנספקו הרי הוא נחרה והוא בלאו דלא"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מותCSR ע"י שחיטה, ונינהו DCtabnu מעלה דלא"ע גם סי' אחד sagi בנהירה כמו בשחיטה וא"כ איק מטהר ר"ע ע"י שחיטת סי' אחד אחר שכבר נפסק סי' אחד והוה שחיטה אחר נחרה, אלא תנאי התנה ר"ע בדבר „וְהִמְתַּנֵּן לְהָעֵד שְׁמַתָּה“ וכאשר ביארנו היינו אם מתה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכח סי' אחד בלי שפיקת דם הנפש להמית את הבמה דנפיש חיוטא בתוך מעלי"ע, לכן לא קמפה מא ר"ע בשחיטה סי' שני אחר פסקות סי' הראשון, אמנים ר' ישבע הביא הלכה מפי ר' יהושע, כלל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הסימן דהינו בשליש אמצעי של הגורתה, ומ"ק של הושט, הוה נבלה, ר"ל שם נחרה עלי, ושוב לא מצי שחוט, וזאת הלכה לפרש קרא דזוחת אתה, DCtab ב"י כאשר צויתיך, והוא DAOיריתא ממש ולוקין עליו, וא"כ נקה"יו ופסה"ג יצאו מכלל שאר טרפיות, כי עלייהם יש הלכה ייש הימה דיחידת דינודים נחרה אשר תוע לא מותCSR בשחיטה, ואפילו לעניין טומאה לא, כי הלאו דלא"ת כל נבלה, קאי על כל בשער נחרה, וכיון דההלה מפרש לנו דזוחת מקרי דזוק אם כל השחיטה היא בהכשר, אבל פיסול במקצת הסי' הוה נחרה, הרי דנקה"ו או פסה"ג נידונו נחרה ולא משום טרפה Katain על, אלא משום נחרה דאיין לה שחיטה, אז א"א למנות אוטם בכל hei ייח"ט טרפיות דאיין להם רק דין ד"ס, שאין לוקין עלייהם והני הלא אין שחיטה מועלת בהם ומה נבלה ומיטמאין DAOיריתא. וראה זה בכל המסתכתא, לא תמצא שם נבלה על שחיטה פסולה, רק במשנה דשחיתת נכר, קתני נבלה ומיטמא במשא, והוא לדעת הרמב"ם מקרה דזוק לא ואכלת מבחו וטומאתה DRben ואיסור אכילה שלה DAOirytA, אבל זולת זאת לא תמצא דקרה לפסולי שחיטה נבלה, והשוחט נתנבלת בידו דפ' OA"ב וכסה"ד, ע"י שיש שבארתי דהפיירוש הוא שמתה ת"י ולא פרכסה, ולא כמו שפרשי נתנבלת בידו שלא מדעת ע"י פסולישחיטה, כי כל המשיכ' נשנית CR"ע קודם חזרה, ולידי"י כל hei פסולישחיטה במקצת הסימנים, אינס אלא כמו hei ייח"ט, ואין בהם טומאת נבלה, דלענין טומאה לא גזרו כאשר תראה במשנותנו לר"ע, DNFSK סימן אחד רק טרפה הוה ולא נבלה, וטרפה דקאמרו היינו טרפה דיח"ט דאיין בו מלוקות.

עוד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ם אין נבלה חל אטרפה ולא משום דאיין אישור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, DCtab כתוב הרמב"ם בפ"ד ה"ז ממ"א, כלל שני לאוון אין מצטרפין ע"ז חזז מון נבלה וטרפה, הוואיל והטרפה תחולת נבלות היא ע"י, והדין עמו דהרי בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חייתו העיר והmittah, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"ו DCtab נבלה אסור, והוא ק"ו כמו בת מבת הבית, דלוקין עלי, ומכמו דnable אינה אסורה אלא לאחר מיתה דرك איז קורי' נבלה, כי הטרפה רק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיiri דעבד"י כען בש, וכען שדרשו בב"ק מ"א ע"א, ולא יאכל את בשרו דשור הנסקל, בשחוטו לאחר שנגמר דין, ואל תשבני ממה דאמירין בזבחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה דאסורה מחייב, הכוונה באזה דלאו דטרפה מתחיל מחייב, ועוד דהרי כולל גם בשר מה"ח וכרי' ליקמן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשר מה"ח מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה"ט גופא לא מצי חיל לאו דטרפה בעודה בחיותה כי כבר אית בה

הוא לא צריך, גם זאת הוא תשובה נחיתת נגד דעת התוס".
ד' ר"ל מתרץ כאן ששוחט במקומות חתק וכו', ופרק הרא"ש ז"ל, א"ר היל הכהן, והא א"ר אל וכו', וכتب הרא"ש ז"ל, "דר"ל שאמר שני דברים הסותרים זו", ולא ידען כי מניינו דאחריתא, הלכך עבדין לחומרא עכ"ל, ועיין הଘות מהרש"ש ז"ל שכתב דזה דוחק גדי, כלל כהגו הווול להש"ס לפרש דהדר ב"י מהאי או מהאי, لكن כתב מהה דאמר הש"ס, אלא אר"י כאן קודם חזרה וכו', בא לו מר דמעולם לא היה ר"ל מתרץ כלום, אלא ר"י ה"י מתרץ עיי"ש. ואני אומר דזה עוד דוחק יותר, דמנ"ל להש"ס הא,-DDILMA האי מימרא דר"ל דשחט הקנה וכו' נחתה מפני האי מימרא דמתרץ ר"ל כאן במקומות חתק וכו' או דחרר ממנה, ובפרט דאן בלאה לא פסקינו כי הא דר"ל, דשחט הקנה וא"כ נקבה הריה דכמאן דמונח בדיקולא דמי, ולמה לא נאמר דמונח הדר ב"י, אלא דהתויס' הלא סברו כמש"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוהCMDMB"ד, אבל אי יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא דר"ל לדחות תירוץ, שאין מזה שום הוכחה דאפשר דהדר ב"י וכלהכתא, ועוד דגוף תירוץ עכ"פ לא נדחה, והוא ללהקשות סתם, כיון דכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי מכאו דמבד"ד, אם כן הוה דהדבר פשוט לבעל הש"ס, גם בלי מימרא דר"ל כלל שנפסק הקנה פ"א שוב הוה מב"ד, והוא תימא רבתא לשיטת התוס".

שיטת הרמב"ם ז"ל:

טרם שנבו לביואר גוף הסוגי צרכין להקדמות מילין על כל עני שחיתות וטרפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם ז"ל בעני שכלו ורווח בינו.

בריש א"ט ובפתחה עicker י"ד ביארתי כי לדעת הרמב"ם כל hei ח"י טרפות שננה התנה שהמה מהללם"ס, אין לוקין עלייהם, אלא דיון דברי סופרים יש להם משום דלא בא הלכה לפרש הקרא אלא להוסיף עלי, דטרפה המפורש בקרא, היא הנטהה למות, דהינו מסוכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרפואה, כמו ברוצח, וההלה דלא בעי נתה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמכה מעמד החכמה, הוא חומרא רבתא, שהויספה ההלה על הקרא, אשר אין לו דיון פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, שאין לוקין עלייה, וכן כתוב הרמב"ם בפירוש בספר המצות שלו, דאיין בחיה"ט אלא איסור DRben, והתפארת ישראל בריש א"ט הביאו, וכتب דבחיבורו יד החזקה חזר מניה, אני הראייתני דנפהוך הוא, כי אדרבה חזק את הדבר בכל פסקיו, עיין בפתחה היט ובממצא עונג, וא"כ נקה"יו ופסה"ג כשאר טרפיות אס הולכת ואוכלת כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עלי, אם שחיטה כראוי איפלו בפסה"ג, כיון דאייכא ושטי לר"ע קודם חזזה לטהר מידני נבלה, ואין לומר דהא בעין עכ"פ ב' הסימנים לכתלה, וממילא ראיון לשחיטה בעין גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראיו להחטט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"ל דבנפסק הקנה CMDMB"ד, וכאשר ביארתי זאת ברור כשם שבחרים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתא חזק מאד וגם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוהeman דמונח בדיקולא דמי, ולא עוד אלא איפלו בפסקת שני הסימנים שכ' הרשב"א דאי לכ"ע כל האברים הפנימיים מב"ד, ביארתי דזה ליתא, והראי"ד דיניטל הלב הוה כניטל הרاش דהוה כמתה ומטמא מיד, וא"כ כל ששוחט

שמוספת על המפורש בקרא, ועי' רצה רבעה חלק בין שחת תחלה ואות' כ פסק ובין פסק ואחר' כ שחת, ולפי האי חילוק לא אתא ההלכה על מkeitzet סימן בפיסול כל ואפילו על כל הסימן נמי לא דיין בו אלא מעשה טרפוות בעלמא, אלא על סימן השן שהיא הגמר שחיתה, ואם הוא בפיסול הוה לנחירה, ואולי בסימן השני אחר שחיטתו הראשון גם מkeitzet בפיסול פסול, דלולי זאת, הלכה למה לי, אלא דלא ידעתיך איך יפרש רבעה המשנה דאי' בעוף דקמתי ג' נקה"ו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחירה מקרי, הלא פסולו כמו הקשרו, ואחר הנחירה אין תחני שחיתה, ולי' דלפי מה שביארנו לעילadam שהתה מעל"ע, לאו נחירה הוה, וממילא מהני שחיתה איך' לטהרה מיד' נבלה, ובלא' רבעה נפרק בתירוץ והדר ב', ומשיין אלו אסורות כתני יש מהן נבלות וש מהן טרפוות, ורק' דכollow בהאי משנה דאי' הני דאסורות מכח ההלכה דרי' יהושע שהן במלכות, עם הני דעתך מההלהה של חייט' מושום שאר' בהן יש מלכות לכי לא חש לערבינחו תחת שם טרפה, ועיין ל�מן מ"ט ע"ב ותוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכתו, דרבא הדר לגבי ר' פ', וכותבת אני שם דסבירת רבעה ה' דלא דעתנו הני חייט' כדורייתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה שכ' התוס' כי מאחר ששמע רבעה הא דרי' דהכא, חזר מתירוץ דalgo אסורות כתני, ואחר' כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפוות אין בו איסור של מלכות, ועי' פריך א' כ למה לא מנה נמי דעתאה גיסטרא וגיטל הירך וחולל שלא, ומשיין כי כתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק' נבלה דנקרא ע"ש סופה, כתני בכל טרפוות, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, מושום דהפרוכס איינו אלא כזב הلتאה, לא מציא לחשבן בין הטרפוות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של רבעה שהוא מאמוראי בתראי, לפני תירוץים של ר' ר' וורי' אמראי קדמאי, והוא מושום דיש נפקותא רבתא לדינא, דלי' באמת הני חייט' אין בהם מלכות, וקילו מנקה"ו ופסה"ג שהם פסולין שחיתה, אבל לרבעה כיון דהנתנא ערביבו נראה דשותון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולכן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץו של רבעה במה שיביאו בסוף בדרך כלל הש"ס, דהacketaa כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץו של ר' דכאן קודם חזורה וכןן לאחר חזורה, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא היא משנה דאי' נשנית כר' ע' קודם חזורה אלא כל המסכתא כן מורה, ומסתמא גם רבעה הדר ב' כמו שהדר מתיירוץו קמא אחר ששמע הא דרי', אבל לשיטת התוס' דין שום נפקותא לדינא בין התירוץים של רבעה וורי', התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץו של רבעה עד לאמר תירוץו של ר' וכו' והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבוא לתירוץו של ר' ר' שאמיר כאן שחת במקום חתק ואכן שחת של לא במקומות חתק, ר' ר' אומר לנו מלטה בטעמא על האי הלכה של ר' ר' מושום ר' ר' דמש"ה פסול אפיקו במקצת הסימן מושום דכל שנגמר הרוב של הסימן, הרי האי מיעוט בתרא כמו דמנוח בדיקולא דמי, ולא בעי למיחסט אפילו לכתלה לא, וא' כ בהאי רובה קמא פתיכי בי' הפיסול, כמו למ"ד לעיל יט' ע"א בשחת שליש קמא שליש בתרא, והגרים שליש אמצעי פטולה בשחיטה, מושום דמיעות בתרא, לא מצי מצטרף להשלים רובה בשחיטה, לאחר פסוקת הרוב הוה כמדמ"ד וכחותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"ו והו פסה"ג, אם גמר השחיטה באוטו מקום נבלה הוה לאחר שקיבל ר' ר' ההלכה מושום ר' ר' שכ' פסול בשחיטה נבלה, והאי הלכה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימן סגי לבכתלה, ואידיך כחותך בשחר המת ולכך כל שפטיכי ברוב קמא מקצת בפיסול הוה ככולו בפיסול, אבל אם שחת שלא במקום

לאו זה بلا שום מעשה טרפוות, אם כחותך צית בשר מה'ח חייב משומס האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמי' נפ"מ לעניין חלב ובצים דאסורים מן הטרפה, הנה לדעת הרמב"ם אין בחלב ובצים אלא איסור עשה, דכל היוצא מן הטמא טמא, וא' כ' א' לומר לאו דטרפה אהלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בבשר ממילא ליכא איסור בחלב, אלא דחלבה אסורה מושום דבשרה אסורה מושום במה'ח, שהוא ג' בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלא' אמרין בבכורות דף ו' ע"ב דחלב דשר' חדש הוא דזהו יוצא מאבמה'ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה'ח או אבמה'ח) אלא דהתורה התירה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבחמה שאיסור בשר אבמה'ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, איסור בשר מה'ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרין דחלבה אסורה מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיע כי מכח הא מלטה יש לי תימא רבתא על פסק הרמב"ם בסי' כ"ד סע' ט'ו' דעיקור סימנים פסול מחייב, אבל אין בו מושום טרפה, וחלב וביצה מותרים, והוא מותשי' הרשב'א, ואני תמה על דין זה, דכיוון דלית לה היתר בשחיטה מנ'ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה הלב תורה להבנה שאיסור בשר ואבמה'ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצ'ג.

ונחדר מה שהתחנו דטרפה נמי מוחלט מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיתה, אולם איסור נבלה אין לו תחילה מחיים כלל רק עם המיטה נעשה נבלה, אולם בטרופות שאין שחיתה מועלת בו, עד שבטה סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחילון הכתוב לשני לאוין הוא, מושום דטרפה ע"ג שהוא תחלה נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיתה המתרת מידי נבלה, אבל האי שא' לא להשחט, لما תקראי טרפה שיש ג' לא הוקבע אלא לאחר שחיתה, כי מחיים בלאו הци אסורה לחתווך ממנה בשר מהאי לאו גופא, וגם מושום איסור עשה דאיינה זבוחה ואם ע"ש סופה הלא תהי' נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עלה ע"ד הרמב"ם לחלק בין איסור לטומאה, ולומר Adams חתק אשר מן בהמה שטפask הקנה שלה או ניקב ושתה, שילקה מושום נבלה ונס מושום אשר או במ'ח, זהה דבר בטל ולא ניתן להאמיר, ובפתחה הארכתי' בזה והראיתי' דהרמב"ם בפירוש כתוב דוגם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמות מוש עי"ש היטב.

ועתה נבוא לבאר הסוגי', הש"ס מבקש למצוא טעם על האי ההלכה של ר' ישבב בשם ר' ר' למה תה' מkeitzet שחיתה בפיסול נבלה ומוחלט בקושי' ממתנית' דאי' ט' דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפוות, ואי דאין שחיתה מועלת בנקה"ו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתה' נבלה לאחר מיתה בין שחיתה או מתה באופן אחר, כי גם הטרפה מkeitzet נבלות, אלא דנקראת טרפה מושום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראוי להקרנא נבלה, מושום דוזאי תבואה להיות נבלה, ואע' ג' דבhai מסכתא בתיקו בשר לאכילה קמייר ולא בעין טומאה וטהרה, ולענין אכילה מהו לטרפה ומה ל'Neillה, ואפשר דמה'ט לא דקדק התנא כ'ב', ומה נבלות בהדי טרפוות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבוע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור' ע' אי נבלה או טרפה ה' לו קבועה במס' טהרות (ואי דלמ"ד שחיתה שאינה ראויה שמה שחיתה, הוה ל' ל' למיתני ב' אווא'ב') אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזה, כי ההלכה של ר' ישבב דכל פסול במקצת שחיתה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עלייה, מפני שאטא לפרש הקרה דווחת כאשר צויתך, ואם לא נקבל ההלכה זו ויהי' נקה"ו ופסה"ג רק טרפה כשאר טרפוויות, אז דינם כד"ס, דין דאין לוקין על ההלכה זו

כשרה עליון, אם גמר השחיטה בהקשר, ואנן כר"י פסקין נגד ר"ל לענין זה אבל לא לענין אגמל"מ עי"ש בסוגי דלעיל כ"ט ע"ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסק כר"י, מותספתא שהביא ק"ז רע"א ז"ל, דהאי תוספתא נשנית כר"ע קודם חזרה בכמה וכמה משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.

ועיין לקמן בריש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרפויות שהתחילה בקונה ושות ולא בקרים של מות, ומtopic כל דברנו בענין זה יתבאר לך דבפסק נקה"ו רואיו להחמיר יותר מבואר טרפויות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דהוה ספק בשחיטה כי ע"ז, פלפלו האחרונים כאשר ביארנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה חמירי כנ"ל, וכעין שכ' הרמב"ם דספק דרישה חמורה שאשר טפקי טרפויות מושם דדרישה מקרי מוריש בקרה, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד בזה וד"ק.

תוס' ד"ה והרמיהו, בסה"ד, ויל' דמתני' ד"א"ט משמעו לי לאח"ש, מדקתיyi סייפה כל שאין כמות חיה, ולא כתני כל שאין חיה עכ"ל עי"ן בחודשו ל�מן שם, כי הא夷 לשנאי איצטראך לומר דאפיילו איתרמי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרפויות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם הי' כתני כל שאין חיה טרפה, הנה הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נראה מפרש"י שם שהבין כן הא夷 לשנאי, אלא דהתוס' לא הי' צרכינו לדקדק מהאי לשנאי דתנא דמתני' בלאה"ש מיררי, דPsiטיא כן הוא, דרבנן של הנימטרפויות, וא"א למצוא רക לאחר שחיטה כמו טרפויות דברים הפנימיים וכן דרישה, א"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכגד הבני מעיים ובדיקת הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקראיبشر בשדה טרפה קאמור וכמוש"כ לעיל דברן לא איקרי אלא לאחר דעתידי' עיין בשרד והטעם דידיירה התורה מבש, מושום דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מבעי למ"ד בהמה בחויה לאבירים עומדות דimentiili תלוי איסור טרפה עד שהליך לו איסור אבר ובמה"ח וכן מוש"כ רשי"ז ללקמן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפיילו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור עשה דיאינה זבוחה, עי"ן Tos' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל ובמהרש"א שם, ואי מושום הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יצא מן הטמא, ומה ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצינן למימיר דציר היוצא ממנה, אסור מושום יצא מון הטרפה, ומה שמן"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושום לכל שאין להבהמה היתר אכילה הרי בשורה אסורה ועומדת, וליתן למדוד מהלב דעתלמא דשרי רחמנא, מושום דברכל בהמה דעתלמא יש לשורה היתר, אבל הא夷 טרפה לא, אלא דאלו התוס' נתנו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו ידעים, דטרפה לא מצי להקראי רק ע"ש סופו ולאח"ש, דאז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקראי טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם ז"ל והדברים עתיקים הופיע בהם ותמצאים אמתיים לאמתו של תורה וד"ק.

ותלמיד אחד עוררני על הא דאמרו ל�מן קכ"א ע"ב דמperfcs לעין מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαιיל וככל גראה ולהעמידה על פחות ממציאות, הרי גם איסור נבלה תלוי אני עומדים משתומות איך אפשר לומר כן הלא אפיילו ניטל הירך וחול שלה הרי זו נבלה ומוטמא מיד מושום דאין הפרוכס אלא צונב הלטאה וממוש"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעלמה, ואיך אפשר שתחיה בהמה, עד שmagar כל בשורה עד פחות ממציאות, ועל חן נגעתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

החותך שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרה ר"ע והינו דין דמשנה ד"ט, ע"ז פריךומי אר"ל הכי, והוא אר"ל וכו', והנה בא הא夷 אידך דר"ל הוה מצי להקשות מני' וכו', דניהו דלענין נקה"ו שפיר יש חלק כנ"ל, אדם גמר השחיטה במקום הנקב נבלה, ואם שחתט לעלמה או למטה ממנו אינו אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקום חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב השוט שנשחט כראוי, מושום דמ Dumbe"d אחר שחיטת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דכבר נפסק רובה, אלא דניהו דלענין להביא מימרא מפורשת מר"ל, דאומר כן בפריש, ולהכי לא מצי אמר דר"ל הדר מהתירתייה כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותוך סברת עצמו, ע"כ דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרצ' למה תנא התנא נקה"ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה"ו ולא על פסה"ג, אלא דוידי אמר חילוק בין מקום חתק לשלא במקום חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא לישיב המשנה דקתו בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י" כאו קודם חורה וכואן לאחר חורה, ומשנה לא זהה ממוקמה, והנה ר"י מסתמא לית לי הא דר"ל דאחר שחיטתה הקנה הריהה כמדמ"ד דמי', וה"ה הקנה עצמו, דהרי אין דביעין לכתבה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל ד"י ט', דפסקין דשני שלשים בשחיטה ושליש אמצעי בהגרמה דכשר, משם דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפין לשחיטה, ולכן שליש אמצעי בהגרמה לית לו בה, אלא דהרשב"א ז"ל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה דcmb"ד דאל"כ, למה לי ליכנוס בדוחק זה, דמשנה ד"א"ט שנית קודם חורה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לו תירוץ מחוור כמו שאר"ל לחילוק בין מקום חתק לשלא במקום חתק, אבל לפ"י ביארנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי להא דר"ל دقדמ"ד לא מצי לחילוק בין מקום שחיטתה לשלא במקום שחיטתה, דכיוון דגם המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי הגרים שליש אמצעי, ומה לי פגע בנקב בשליש אמצעי, כי חילוק זה שכתבו התוס' שם ד"ה שחיטת ופגע בו נקב, הוא כען חילוק שרצת רבא לחילוק, בין שחת וzech"c פסק, לפסק וא"כ שחת, ונדהה, ורק לר"ל דס"ל דבפסיקת הרוב כמבד"ד, יש מקום לחילוק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שם והבאתי דבורי הפלתי שכטב דגם במקומות הגרמה הוה כמבד"ד ע"ש, ולכן סובר, דכל מעשה טרפות במקומות הסימנים דינו כנחרה,adam מותה תזוז מעל"ע ממעשה הטרפות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה"ו לפסה"ג.

והאי הלכה חדשה לנו שלא אמר דנchorה לא הוה אלא כשותה תזוז מעל"ע, אבל אם שחתה יום או יומיים רבים, תה"י רק טרפה ותהני לה שחיטתה, ע"ז אתא הא夷 ההלכה דלא היא דכיוון דשחיטה מתרת מיד ה"ה דנchorה פסולת מיד, וכיון דאלו היהתה מתה תזוז מעל"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שס נחרה עלייה, והרי תראה דר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועין לעיל דף כ"ט שבニアת דר"ל ור"י בתורת פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטתה עלייהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"מ, עי"ש בארכיות.

היווץ לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגת אפסל לשחיטה, ומושום דכמה דמונה בדיקול דמי, ובמיעוט ושת לא נפסל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמו דמוני בדיקול א דמי טעמא דההילכה הוא מושום דכל מעשה טרפות בסימנים, ואפיילו במקצת השוט שם נחרה עליו, لكنתו לא מצי שחת וממילא גם בשחיטה כשרה על מקצת השוט שם שחיטתה

אלא ש"מ דקים فهو לח"ל, דוקא ריאת היא דחויתה תלו בקנה בלבד, ולא ינק משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הראש יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להארotta שcumutet כל דבר ודברו, הוא שנגאה רבתא בפ"ע במחלוקת הנשגבה ושכל' עמיד ומשתומם איך לנאו אדר כמותו יקרה כאלה.

הנה דברי חי"ר ר"ן ז"ל שהביא, תיתני לי כי כוונתי להם מודנפשיAi וברכתני ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראי' מפורשת מרמב"ם פט"ו ממעה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש אשאין בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דחקדייש דבר שמתה בה פשטה קדושה בכלה וכותב כוון הקדיש לבה או ראשא, הרי הקדים עוד לב בראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהרנשלאג אפשר עוד לחוית זמן מה, אבל הערצשלאג ממית על אחר, ובזה נדחו דברי הרשב"א שכטב, דבשחיתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיטות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאת לגוף הבהמה איינו תליוי ביה"מ, ע"כ ר' ישבב, ולמה סיידר משנה דא"ט דלא כהילכתא, ודלא וכי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי, "והודה לו ר"ע" ניתוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רב, שר"ע חור והודה לר' ישבב, וכאשר הראיתיך גם האי ברייתא דרבוי קודם זהה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה נשנית כר"ע קודם זהה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישבב ביה"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו שיטו קודם זהה, עכ"ד לא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה שמנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י דה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. ומשנה ראשונה ע"פ שחזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רב, לשכח מפיים ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בבחם להשיכחים ע"י זהה, והיינו שלא ביכול החזורה ולא האמינו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רש"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלอาจารיו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי" איק שיהי" האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב ניתוסף על המשנה אחורי שנטבלה השמעה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישבב ממשמי" דר' יהושע, ולכך דברי רש"י ז"ל אכן תמוון עד להפליא ודוק.

אבל מה ש"כ הרראש יוסף אם תלש הריאת לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגם לדין הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפסיקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבhill את הרעיון, דבזה התיר הרראש יוסף אמרה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלאו שיש בו מלוקת, דאפיילו נ nich לפרש האי דריאת כמדמ"ד כפשווטו, סכ"ס לא עדיף מבابر המודולל התלוי בחוט השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות וועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחוט השערה אין בו משום אמרה"ח, וככדרשין לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיטה עין ל�מן לע"ג ע"ב בתויס' ד"ה מדלא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אמרה"ח, כיון שמחוביין הן מעט, מותרין בשחיטהaabrim המודוללים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד עכ"ל, ואיך עלה על דעת הרראש יוסף שלא ליבעי הריאת שחיטת שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן השני, דמ"ש משאר אברים המודוללים, וכי ה"סובר דבאמת אין לריאת שום חיבור, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אמתהה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"ז בעחות"ס ז"ל נפל בהאי שנגאה רבתא, שכטב בתשי' י"ח לוי"ד דהא דעת ב"מ. משום אמרה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנשחתו הסימנים כולם, אבל במעורין עדין

אבל זאת אמת, דתולש בשר מפרקסת שנטרפה בושט או בקנה, אין על האי בשר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשר או אמרה"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלת טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה ודוק.

ע"ב גמר' ומשנה לא זהה מקומה ופרש"י ז"ל וז"ל: „ומשנה דא"ט אחר שנישנת בביבה"ד לא זהה מקומה וכו' עע"פ שחזר בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת אליו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחולקת וכו' אבל במילוי אחראיתיא לא קפדיין אסידרא"ע עכ"ל, כל דברי רש"י אלו אינם אלא דברי תימא, דמו הועל רשי" בדוחק העצום הלאה, דגם בחדא מס' מצין למימור דין סדר למשנה, עכ"כ קשי' לי לרשי" על רבוי מסדר המשניות, אין סדר המשנה דא"ט כצורתה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע אין סידר המשנה דא"ט דרבוי האי משנה דהaca, לאחר פרק לר' ישבב, ומה מתרץ ע"ז דרבוי האי משנה דהaca, כבר ידע דהדר דא"ט, הרי סכ"ס רבוי דהה"י כמו דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י ר"ע נגבי ר' ישבב, ולמה סיידר משנה דא"ט דלא כהילכתא, ודלא וכי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי, "והודה לו ר"ע" ניתוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רב, שר"ע חור והודה לר' ישבב, לעיל כ"ח ע"א, נמי גם האי ברייתא דרבוי קודם זהה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה נשנית כר"ע קודם זהה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישבב בבי"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו שיטו קודם זהה, עכ"ד לא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה שמנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י דה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. ומשנה ראשונה ע"פ שחזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רב, לשכח מפיים ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכ"ל, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בבחם להשיכחים ע"י זהה, והיינו שלא ביכול החזורה ולא האמינו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רש"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלอาจารיו, עדין לא נכתבו המשניות עי"ש, ויהי" איק שיהי" האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב ניתוסף על המשנה אחורי שנטבלה השמעה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישבב ממשמי" דר' יהושע, ולכך דברי רש"י ז"ל אכן תמוון עד להפליא ודוק.

ע"ש גמר' גופה, ארשב"ל שחת הקנה וכו' א"ר לא אמר ר"ל אלא בראיה, הויאל וחוי הריאת תלוי בקנה, אבל בגין מעיים לא, עכ"ל הגם', וכי הראש יוסף וז"ל: „משמע ב"מ הוא דקינוי התלויין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתלוי בקנה כגון הלב והכבד וככדונה, כולחו כמבד"ד, ולאו דוקא ריאת, ואף שפשוט הוא לאoor, אבל הר"ן בח' כי ואינו מחוור דא"כ הריאת מהתא ואיך יתירנה שחיתות השוט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דאיך יתרינה שחיתות השוט והלא כבר בתר מטה, לכארוי דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס' אחד, כיון דבריך אין בהם חיית וכו', והנה גם בראיה תהקה זאת, אלאaca אמרה' רהמנא למשה, דבעינן ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דל"ר, אם שחת הקנה והוציא את הריאת מהבהמה קודם שחיטת השוט, דמותר ידי בס' אחד כיון שיצא כל החיים, כמו עוף דזוטר חיוני" דיב"ס' אחד, אלא דקש"י ל' לר"ז, אי איתני" דלב כבך נמי ניתר בס' אחד כמבד"ד, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס' אחד, דעקר חיות דבע"ח תלוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ץ ומה שישים שכן' רשי" ז"ל, הוא מ"ש על הא דامر ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', משום ריאת, וממאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הושט,

הכלכלי, ולעומת זה קשה גם להיפך,adam טעמו דר"ל משום דא"ט לח"ח, מה נקט דין בnickba הריא, ולא אמר סתם נקבע בני מעיים וכיר"ז, או סתם נטרפה בהמה, בין סימן לסיון.

אבל לפי ביארנו שלמעלה גם بلا האיא אידך דר"ל, מהא דמחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק, שמעיין דס"ל דלא בעינן אף לכתהלה רק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום דאחר שנשחט רבו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכי מתפרש, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי הא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלוי בסבואה היא, או הלכה היא שקבעו זה להקל וזה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתיא קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מנזרת חכמים, אולם לפחות נראה ברור דגם האיא דינא תלוי בהסביר וטעמא של האיל הלה שקיבל ר' ישב משום ר"י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס"י פוסל את השחיטה,adam כר"ל דאמר דההלה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחtopic בידה או ברגלה, וכך לא מctrופ האי מייעוט בפיסול למייעוט בהכרח, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה ארער טרפות אחרת ב"ם, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסברא החיצונית נוננת דכל שכך נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימן אחד השחותו, שוב לא מיטרופי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פתיכי בה נחרה אבל לר"ז דלא מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבמייע לכתהלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן ראוב בשחיטה, בצירוף המיעוט בתרא, ומ"מ את ההלה ואמירה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימן אחד, ה"ה דמעשה טרפות יאטר אחר שחיטת ס"י אחד, דאי אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריאה, הרי יש לך לפרש ההלה מטעם דבכל מkeit פיסול בשחיטה אין כאן רוב, מילא תtier בב"מ ג"כ, דאין לך טעם לומר יט לח"ח, ורבא דאמר, לא אמר ר"ל אלא בריאה, ר"ל דאין להוכיח מר"ל דאית לי א"ט לח"ח, אבל ודאי מודה דעתך סבר א"ט לח"ח, אבל אכן דפסקין כר"ז דכאן קודם חורה וכו' וממילא דלא כר"ל, בהא דריא והנה אחר שחיטת הרוב CMDMB"ד, ומפרשין טעמא דהאי הלכה דמקצת פיסול אפילו באמצע השחיטה פוסلت, מטעם נחרה, ה"ה דטרפות באמצע השחיטה אוסרת דיש טרפות לח"ח, והבן הדברים שהם קילורין לעינים ואמתים למביני דבר.

ד"ג לג' ע"א גמור, אמר רבאי ש"מ מדרשב"ל, מזמן לישראל על ב"מ, ואין זמןין עכו"ם על ב"מ וכו', מה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמליל נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמן ישראלי, דהוא שפת יתר, וכן נהאה דרש"י זיל בפירושו השמיתו, ועיין בפ"ר הגדים על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעלמה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריא משום מצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, בסתם שחיטות ששוחתני הקנה תhalb, והוה שחיטת הוושט לגבי ריאה וקנה, שחיטה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכנס זה בכלל האיסור, וכמש"כ לעלמה, ומזמןין ישראל עליהם, ועיין מהרמ"ל זיל שambil מקשין סתם, דליהו לישראל נמי אבמה"ח, נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכפי הנראה, גם הנמי מקשין לא נחתו לידע, דהיא CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא כאמור המודולDEL, ולכן להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

במייעוט בתוא, הו"ל רק כאברים המודולדים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עלי הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידו המהרא"ס שיק זיל, דהרי בב"ג בmittah תלוי מלטה, ומיתה הריא עשו ניפול, ונדבר מזה עוד לפניו) אבל לפלא בעינן כי כולם לא הרגשו דלהיפך יש יותר תימא, דמה של' החת"סadam נשחטו כל הסימנים, אז אין להם דין און אברים המודולדים, אלא כמורים ממש, זו קשה מכולם, ואשר בארכנו לעלמה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, וינסה להוציא מתוך חלל הבהמה אחרי הפשטה ופתחת גופה, איזה מן הב"מ שיריצה, אם יהי בכחו להוציאו דבר מה בליך תיכה בסכין ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הגאנז הראש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגשו בשגיא גדולה צו, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיטת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדין ולא לר"ל, כי לעולם לכחה"פ כבר המודולDEL יחשב כדי ליבעי שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליטרסו הריא לר"ל מדרבנן מאשר אברים המודולדים, וממש"כ לרמב"ם דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגס לר"ל מותרין לישראל דהרי לא אמר רבאי אלא דין זמןין לנרכי, אבל לישראל שרי גם הריא, ולדעת הראש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' זיל דלדידתו הכי פירשו דין זמןין לנרכי על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים דاز לישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, לנרכי אסורים משום דמיעה עשו ניפול, אבל בנשחט רק רוב הקנה אז הריא והכל התלוי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לישראל עליהם מוצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, אבל מי דניהם דשחיטת הוושט מהני עלייהם מוצות פירוש, ולדעת הרמב"ם לא הכניסו את זאת בכלל הדרישה דבשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצי עשה טרפות ודוו"ק.

ע"ש גمرا מתקיף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי בריאה, מה לי ב"מ, והדר ב"י ר"ז עכ"ל הגמי, ופליגו בפירוש האי והדר ב"י ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב"י מוקשינו, משום דሞודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דודקה בריאה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי אמר דילמא לא הדר ב"י, וס"ל דעתם דר"ל משום CMDMB"ד או משום דא"ט לר"ז ניקבו ב"מ בין סימן לסימן, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דרש"י לא ניחא לי שייחולק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה זו, דהלהתא כר"ל, דלית מאן דפelig אידיינו בריאה עכ"פ, אלא פליג בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלוי בטומו בריאה, אי משום CMDMB"ד או משום דא"ט לח"ח, אבל דעת התוס' אינו כן, אלא דר"ז פליג אדר"ל משום CMDMB"ד, ולא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם התורת בריאה, תtier נמי ב"מ ולכן כר"ז פסקין לחומרא, דיש טרפות לחץ חיות ולא כר"ל, והרא"ש זיל מושך דר"ל ופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידיעינו הי דאחרוניית ואובדיינו לחומרא. **והנה** הן שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלים, דכבר כתבנו לעלמה בשם הגאות המהרא"ש, דקמתמה דהו"ל להש"ס לסימן, דהדר ב"י ר"ל, שנית קשה adam יש מקום לומר בטעמא דר"ל כר"ז, ומושם דין טרפות לח"ח, ואז לא יסתרו שני מאמרי, מהיכי תהיי לא נאמר כן כדי להשווות שני

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתחדרש להו שנכנטו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל האה דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב' אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושתיי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבתו ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם לבב, וכמש"כ למעלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאי מזמין נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מידי, ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחד' לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמתה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכוותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשיליכון אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ל�מן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבליה שמתה מלאיה, או מחמת מכוותיה דקו"ו הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינן דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דنبלה שנאמר ב' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבליה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהורה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי' בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החי" ממעיט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכטב דכין דמיד אחר שחיטת הינה כליה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמיד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי מות מון הבהמה על אבמה"ח, רקמן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוonto מה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל' דכין דהוא כמות ממש ומיד, הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמרה לעיל'.

אולם על גוף המאמר דאין זמןין נカリ על ב"מ, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר' לולמר דע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר' ל' דבטלה פעהולה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דר"ל, מושם דחי' הריה תאלו' בקנה, ולא אמר דריה תאלו' בקנה, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה המכricht כוonto, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל עני' אבמה"ח האבר מודולל בתור בשר, אבל לעני' אבמה"ח הלא עני' שייה' האבר מודולל עד שייה' עומד ליפול ממשות דחייבו לריהה קל כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתתרפא או שתתמיית מהר, אבל שתתפרד חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקבו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנדללו, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בהיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הוה, דכל אבר המודולל דאין לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשوت יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את המודולל כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים החלה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש והלב כידוע, וא"כ נאמר דחרגולים והידים המה כאבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, דכין דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרין, דמיתה הקדומה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי' עצומה שנטעור עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאי' נחיב לב"ג על אברים המודוללים משום אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפני מקרה דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל נאמר ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל بلا שום קרא ידיען דכל של שועמד ליפול, דהינו למוט קודם מיתת הבע"ח, מחמת שנדלול מון הגוף דינו כניתל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורים ליטמא טומאת נבלות, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאי' קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטעמיאו אותן כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, משום דכל העומד ליפול דמי, אלא דאי' קרא דכי יפול עד שיפול, וכך עיון לעומת זאת קרא אחרינו דכי יפול מותם דמייה עשה יפול, אבל לב"ג דליקא קרא דכי יפול, לא עני' קרא דבמום, אלא הדרין לסבירא החיצונה, דכל המודולל הרי הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקשי' על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי' זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ג קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מידי, כמובא בסוגי' דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עי"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדשו במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"י שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל' ביה"ד סי' י"י שסבירו דביצים וחלב של טרפה אסורים לב"ג משום אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביצים אישטרויין לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דשרי' דזהו לי לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק.

בא"ד, ויל' מ"מ אבמה"ח דידיהו אסור משום דבעי שחיטה עכ"ל וכי' הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעון שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש'כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאי על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמתו, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות' במה דחקשה על התוס' דמן"ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי' קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ריצה לאכלו אחר מיתנותו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר א' וב' דבאה אי אובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רקס תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שניה בין ר' ישמעאל לר"ע ור"מ בהזה קריש"ס ס"ל כאשר הוכחת שטח חולין כדי בירושות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת יפלין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וזה אכן מ"ע אלא תיקון הלאו, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון שביעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השטא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "משום דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עבי שחיטה לר"מ, משום דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ משום טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו משום דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלאו דלא תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולל גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דה Tos' לא נחזרו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר' מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי' בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראיוי אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראיוי אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה' הנכרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמטה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהו הוכיח רשי' זל' בראש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המטה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להmitt את הב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על ושפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק.

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהל' מלכים הי"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחט בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג משום אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית ליל' מי אילא מידי, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין און זומני לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך'ם, דחוץ ממה שתמיהה לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי' לית לי' להא דר"ל דכמדמ"ד, לא בריאה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן משום אבמה"ח, אבל הא דחחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי איקא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנlauf"ד לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפ"ת תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עומד על נפשו להmitt עד שתצא נשפה, ולעשotta גיטרא הינו הך, דושחת ממעט גיטרא, עיון מש'כ בריש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבעי למימר לי' לראב"י, והא מי אילא מידי, ולא אמר לי' משום דעתמא קאמר, ואע"ג דברייתא מ"מ קתני חדח נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל' דין הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קביעת הלכתא כר"ע ודלא קריב"ש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מידי, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק.

Tos' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתתי לי כי כוונתך לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגבות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק"מ דהתמס שפיר קאמר דלא התירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממילא אין לו רשות ליקח יפ"ת עכ"פ, וא"כ דין

הדים, כי השחיטה מותרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמתית הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דמפרכשת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין שלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציין Tos' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת שבר לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת אישור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקותא לדינא בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת אישור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציין לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס שעREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיקלו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתיהם במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקליה התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מתו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפטול בתרומה מד"ס, דגם במעשר פוטול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOKOA לגבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פוטולין את התמורה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ראיית מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם ללא יציאת האכילת תוי"מ בטומאת הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי' הלאו בהגותה המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"ז ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על הזרעים שלא הוכשרו, כתוב הרי' ז"ל אבל בשוחטת את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאה מידי אבמה"ח, וכבר כתבנו לעללה, שחיטה טרפה אינה מוציאה מידי אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ ע"כ ליל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דא"כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרابر הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו"ע הביאו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דמפריש המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צריכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאיamesha שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתא לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו"ל לשנותה אחר משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, וכן חיליה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם אינה מפרכשת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפ"י כת שכל הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, שחיטה יבשתא שרה, ולא בעין שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצלഴרת הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דאו"ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם מנש, דכתיב ושפיך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מזכטיב ושפיך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחתייכת סימנים שלא נתפרק, בלא שפיכת הדם המפורש בקרה תשאי, וכן קאמר התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכלל משקה להכשר הארץים, אלא דין התולדות שמנא במשנה שם, מצינו רוק ומילגום וגם ריע וכדומה שהמה משקה סרווח, ובועל משנה אחרונה כתוב שם לכל הני מכשרין רק מדרבנן עי"ש, אבל על דם שחיטה בהמה חייה ועוף, "א"א בשום אופן לומר דרך מדרבנן מכשרין, אך "ג" דחתנה מנא מסתוקת דהרי דם קדשים דיאנו מכשר יליף מקרא ועל הארץ תשפננה כמים, ולא מצינו בש"ס כגון זה לילוף מקרא חדשי דינים בעני שאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדין לא נתבררו, וזהו.

ד"ג ד"ג ל"ו ע"א נמר' ס"ד"א הוואיל ואסירו בגזיה ועובדת, דמן ליבעי קבורה, קמ"ל עכ"ל הגמי, התו"ס נדחקו מאיד פפרש האי ס"ד, דהא גם הגזיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגזיה אסורה מחיים בעבודה, אבל לפ"ד נראה לפרשות, דח"ד היה, מאחר דחין מאיסור גזיה ועובדת דעדין גם לאחר שהחומר הקדושה עליהם, הו"א דהדם שהיה עומדת לאריקת המזבח עדין באיסורי קיימא, דשאני הבשר דוגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזיריקה, ומכתש"כ העור והצמר שהי' ניתנים לכחן גם בעולה, لكن לאחר שהחומרו מותרין, משא"כ הדם שהי' עומד לאריקת המזבח, لكن צרך קרא דוגם זאת יצא לחולין לאחר שהחומרו, והוא נכון לפ"ד וד"ק.

ע"ש בגמי, אר"פ הכל מודים, היכי דאייתי לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פליגו דמכシリ, כי פליגו בנטקנה הדם בין סימן לסיון וכו', כבר הבאתי לעיל דף כ"ט ע"ב, מה שנטקנה כאן הר"ן ז"ל בחדשו ומה שהשיב ע"ז הלב אריה ז"ל, כי רוח"ק דבר בו, וכי הוא אחת מכללים הגודלים שבש"ס, דפלוגתא זו אי ישנה לשחיטה מתוע"ס, הינו פלוגתת ר"י ור"ל בחולץ למעוברת יבמות ל"ו ולפוגתת אבוי ורבא, בלמפרע הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פשחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע בדבר שאינו מוכರח להיות כן לבסוף, ואם דעתן על דבר המסתתק מןנו, ולא על גוף הדבר עצמוו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שנגמר לבסוף אמרין בי אגמל"מ, דמיד בהתחילה הוציאו האי מעשה ממעדמו הראשון, להכניסו למעמדו החדש המשונה, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפילו נמשך זמן רב, כחדא מעשה יחשב מתוע"ס, סוף מעשה במחשבה תחליה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דוגם קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוא כנגמר ונתגלה, בזה פליגו, והוא בחולץ למעוברת דהפלילה לבסוף, דחכל מודים דחיבת בחליצה, אבל אמרין דהניא המת רוע בתוך עמי אשתו, אך שלבסוף הפלילה, לכל שהפלילה לבסוף, אגמל"מ דלאו אורע של קיימת היה, אלא מעוטד ליפול, וכונפל מעולי שתים לדם בהמה לעניין ה�建 זרים, אשר מינה משמע מיעקרה זה, ובכל זאת בחולץ למעוברת איכא פלוגתא, דר"י סובר, דכי היכי דעת גוף חיוב חילצה אמרין אגמל"מ, דהאי לא הניח אורע של קל קיימת, היה אם נחליצה בשעת עיבורה, נמי חיליצה כשרה הוות, מכח אגמל"מ, ור"ל פלייג וסובר ניהו לאחר הגילוי אנו רואין דמתחלת לאו אורע של קל קיימת היה, מ"מ האי מעשה החליצה צריכה לחול אז בשעת מעשה, ואז עדין ספק ה'י, אי תפול או לא, ועתה שתתברר הספק, מעשה החליצה כבר נסתלק ולא מצא לחול עתה, לכן אין בעשיה זה כלום, וכן הוא בע"ח שנשתעבד לוחה למלה, ולבטוף בא השדה ליד מלה, כל שהקדיש או זבין לוה בתנאים, כ"ע מודים דאתא מלה ופרק וטרף, מושום דהרי כשלא שילם, ואטא לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהיאנו הגבייה הוא מתחילה השיעבוד וע"ס, ומילא נגד האי אגמל"מ, לא מציא הלהה להקדיש או לאבן, אבל מ"מ במקדייש או זבין מלה פליגו, דאבי סבר כר"י בחולץ למעוברת, דכי היכי דאיתא מודה מכח

מסוף הסוגי', האי הכשר שחיתה לר"ש הוא כעון הכשר דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשר רק מדרבנן, וא"כ ה"ה שחיתה לר"ש, ור"ש לשיטתי דס"ל שחיתה מצות עשה ומתורת מיד, ולכן חיבת מצוה זו מכשרה ג'כ, ור"מ דס"ל שחיתה איינו אלא תיקון בעלמא, וכפי שביראו גם אינה מותרת מיד, לכן אינה מכשרה, וא"כ אילقا ודאי נפקותא גם בברשותה עצמה, אי הדם מכשר רק הדם מכשר, אז הוה הכשר דאוריתא, ואילו הדם איינו מכשר רק השחיטה מכשרה, אינה אלא דרבנן, ואילו ע"ג דפסקין דשחיתה מצוה ומותרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמכשרה, מושום דלר"ש נמי רק הכשר דרבנן הוא מצד חיבת מצות שחיתה המותרת מיד, אבל אכן ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נשפה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, לכן לא מיסטבר דמשום האי היתר, דיכול לחזור כזאת מבית השחיטה שצרכץ להמתין עד שתצא נשפה, אמרו דמכシリ, לכן לא פסקין בהא קר"ש, וד"ק.

ע"ש גמר' ת"ש, רש"א דם המת איינו מכシリ,מאי לאו דם שחיתה מכשרה, לא הא דם חיללים מכシリ, עכ"ל הגמי, ופליגו רשי" ותוס' האי דם המת, אי דם אוד דם בהמה קאמר, ולשוני הפירושים צריכין לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המעניין בסוגי', ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חל הסוגי' דהכא, ודרך דרכ עצמוני, והוא בריש פ"י מHAL' טו"א, שלא הזכיר דם חיל אדים שמכシリ, שכפי הסוגי' דהכא הוא עיקר הדם שמכシリ, דכתיב דם חילים ישתה, אשר באיה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המני מו המשקין המכשרים הוא הדם השותת בשעת שחיתה מן הבהמה והחיה והעופות הטהורים, אבל דם הקילוח איינו מכシリ שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ו דמכシリין, שמנעה דם שחיתה לתולדה, ועכ"כ דאב המני בין השבעה משקין, הוא דם אדים, ומקרה דם חילים ישתה כתדרבי' דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג'כ רק בדם האדים הוא, דעתם האדים כתיב דם חילים, דם שנעשה בו חיל, אבל דם שחיתה המני בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעל הארץ תשפננה כמים, לא מצינו חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא דע"י שחיתה מכシリ, והרמב"ם בעצמו מנוי וב"י כתוב, בinity דם על האוכל בין סימן לסיון ונתקנה הדם, הרוי זה ספק, ופשיטה דם הניטז בין סימן לסיון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדיין בהמה בתוקפה וגבורתה ומ"מ מכシリ, והוא סתירה גלו"י מנוי וב"י, ולא זכית לפרש הני פסקיים אהדי, ובגונן תמייתתי, דלא הזכיר הרמב"ם דעת חיל האב לעניין ה�建, ודם שחיטתה בהמה חייה ועוף הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במכシリין שם, שעמד על זה בעל משנה בפ"ב בבכורים, דקתני שם דושא דם כתוב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בבכורים, דקתני שם דושא דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין ה�建 זרים, אשר מינה משמע דעתם נלמד מבהמה עי"ש.

והנה לפ"ד, דהרבנן ה'י סובר דהאי יפותא מקרה, דעת הארץ תשפננה כמים, יפותא גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יפותא דעת חילים ישתה, אינה אלא ללמד על דם שחיטתה בהמה, דודק אדם שהנפש יצאה בו מקרי משלקה, דהאי קרא דרכ מלילכה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשותות דם אדים כלל, וכעון שנ' ישחטם במידבר, עיין ברמב"ן עה"ת על קרא דזבחת, שכ' דרכ מלילכה נאמר על דם אדים לשון שת"י אבל מ"מ למדין מלילכה אז, דודק אדם שנעשה בו חיל דרך לקרו משקה, ונאמר בו שת"יה, ובאמת במשנה גופא לא האיך דם האדים, בין ז' המשקין, אלא דם סתם קתני, ואילו אדם שמכשר ה'י לו לפרש דם האדים, כי בדם סתם לא שמעין דם האדים דוקא, ובdom הקזה קתני, "לשתייה" ר"ל דחייב להש��תו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרינו דס מכשיר, דהקשר דס חשוב כהקשר מים ויין שהכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמים חללים ישתה, לא ילפין אלא דס אדים שנקרא משקה, אבל דס בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ כישיר, אלא מליפוטה דעת הארץ תשפכנה כמים, דאיתקס דס למים לעין הקשר, וכאשר כתבנו לעיל דמשנה דמיכשרין דקרי לי תולדה, משמע דאיינו אלא מדרבנן וא"כ הוול"ל נמי מדרבנן דר"ש, שכן כתבו התוס' דזה ליתא, אבל דס מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמים חללים ישתה שמעין על כל דס בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדים חללים ישתה על דס של בע"ח קאי, ולא על דס אדים, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי שהקשו אה"כ מבוצר לגת שכתבו, "וא"כ מא依 פריך וכור" מה שסבירות יש לקושי זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרינו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכתבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דברי לימייני עד שתפרקת עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דלכתלה לא ישחות, וישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתתקן אלא ישחטנה מעט קודם לכן, בעוד יולין עוד להעמידה על הרגליה, וביל"ז כתוב טעם למה לא נחיא להו למיר דלכתלה יש לחמיר כיחזקאל, דאין זה אלא חומרה לאגדולי ישראל, אבל דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחטנה, אלא ימתינה כדי שהנקרים ממייתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ובב"א מהכא מה שכתבתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, הרי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיטה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיטה, וכרש"י משמע נמי בגמ' לסתון, דקאמר רבא, כל שנייה עשו כן בסוף שחיטה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכך, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכהה כלל הררי או נבלה וולקון עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות בלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה لماذا שכתבנו למלعلا, על המשנה הקודמת, דכל שייצאה ממנה דס הנפש בשפע, אפשר שתצאה נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דאין לא פסקנן קר"א דידי אם זינקה (הטור באמת פסק קר"א ור"ש במצא כתלי ביה"ש מלאים דס), אבל בשופך דס בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, אין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דס כלל, באז כל שאינה מפרכסת, ע"כ דיצה נשמטה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ח חת"ס ז".

אבל מהSCI רשי"י דנטולה נשמטה קודם לכן, לכארוי נראה למידק מנוי' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיטה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה קודם لكن, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חייה אחר גמר שחיטה, וכן משמעו מרש"י גופא בסוף הסוגי ד"ה בסוף שחיטה SCI ז"ל סוף שחיטה ממש שתפרקס בגין שחיטה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס ווילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזאה, והגאון ז"ל ברוחב בינוו ביאור דכן הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת להו לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דעתו דעל גופו הגביה לאחר שבא לידי כך, אמרינו אגמל"ם, כדי שלא יויע קדושת להו נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתלק,adam לא הי' חל הרקdash בשעה שהוזיא הקדשו מפי,תו לא מצי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגללה מה תהי בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתלק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגטא, רבי אומר הוכשר, ור"ח אומר תולין, ומפרש ר"פ פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלתעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דrai שחיטה זהה, מיליא שחשיטה אוכלה מעשה מותוע"ס, והוא האי דס דס שחיטה מכח האי גilio, ומכשיר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגטא דר"י ור"ל בחולץ למעוברת, ורבי דסוביר מכשיר קר"י, ור"ח דסוביר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלתעת, סוביר קר"ל, שלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתלק, אבל بلا נסתלק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סוביר דעל גופו השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותוע"ס, ור"א אמר, דר"ח דאמיר הולין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגטא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מותוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי דלעיל דף כ"ט ע"ב, וכמה סוגיות במשמעותה זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוח צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי ז"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגטא זו דרבוי ור"ח ור"ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטוי"א בנתקנת הדם דספק הוה, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר"ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותוע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת"ק דס שחיטה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא קר"ח, ומשיסים, "והמפרשים לא העירו בזאה ולי צ"ע טובא" וינוי דעת קדשו כי גם הרראש יוסף ז"ל הניח קושי ז"ו בצע", אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגטא זו, לא היה רשאי לתמוה על הרמב"ס בזאה, אבל להיפך הוויל' לתמוה Adams כנים הדברים, דר"י ור"ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, אי אמרינו אגמל"ם בדבר המסתלק, כמו שגילה לנו הלב ארי' בrho"ק שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואייך יפסוק הרמב"ס כרבוי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגטא דיל"ש מותוע"ס, דפלוגטא זו היינו היך, וכאשר באמות פסק רבא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאין לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו למוה לא מנה רבא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביה ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הל"א דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה הא משוע דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק קר"י ישנו לשחיטה מותוע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן הדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דאיינו מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתלק, ודאי צרכיא עיינה רביה, אלא דבאמת יש לראות, כיוון דרבוי קר"י דאמרינו אגמל"ם גם בדבר המסתלק, ור"ח אליבא דר"א ספוקא לי' בדבור, איך פסקין בחולץ למעוברת ובכל הני שאר מילוי, קר"ל דלא אמרינו אגמל"ם גם אגמל"ם דבר המסתלק, וודבר צרייך תלמוד ועיון גדול למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ם סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוינו, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוינו, והוא מפני שהחיטה מוחלת בינוים דטרפה ששחתה נטהרת מובלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא לאח"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעין בשר ע"י השחיטה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל דקה שחרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חטאת נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, ודגבגת דהמיתה והגט כאחת מהני וחל הגט, כדמות מסווגי' דב"ב קנ"ז ע"א, והגנוון זל נדחק לומר דuschitah aiaca hallem"m שבעין חיות אחר גמר שחיטה, אלא דבעצמו הרגש שהדבר קשה לאמרו עי"ש, אבל לפ"ד נראה חלק, דבשלמה גט ומיתה שניהם המה מתרין את האישות, ואין סותרם אהדיי لكن מצו חליון גם ביחד, וכמו גטה וחזרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חטאות נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מכשרה, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחלו שניהם כאחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי' דuschitah ומיתה אסורה דהרי בגט ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אלמנה אבל שניות ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסותרין אהדיי, הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במשנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה כתוב „אסורה" ולא נבלה ולא מלוקות, וכפי הנראה, בלבד הרמב"ם לשנאה דתנא פסולה, ולא נבלה אכן לא פרכמה כל כתוב דחויה ונבלה וлокין עלייה וכן שהבאתי לשונו לעיל ובhai דינא דקה שפשטה ידה דיקי דיקי מובן דכל שטש שחיטה עליה אל לא פסולה, כיון דהמיתה עומד לנגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה ונבלה וлокין איסור דרבנן או מהלכה שאין לוקין עליה ואינה מטמא נבלה, וכן בכ"מ במס' זו שקטני שחיטות פסולה, ולא כתני נבלה, מתרפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אל לא פסולה, כיון נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגין שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דани תמה על הרמב"ם דמאיחר הودאת ר"ע לר' ישב לעיל כל פסולי שחיטה המה נבלה לענין טומאה וע"כ גט לענין מלוקות, למما לא נימא גט על האידי דינא, דחויה מהלכה וקרוי ל"י פסול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פסול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהלך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתישבת דלא"ע קודם חזרה, דסימן אחד נמי מתרן מידי נבלה, א"כ כל שייצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודאי דאיינה אלא אסורה, ככל פסולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיון דכל המשם', נשנית קר"ע קודם חזרה שפיר כתני במשנה רק פסולה ולא נבלה, אבל הרמב"ם שכטב דין זה אחר חזרת ר"ע הו"ל לפ██וק גט זהה נבלה וлокין עליה, ודוק'.

גמר' ודילמא היינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימויות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי זל' על הא דכתב הרמב"ם ל"דנקה"ו ופסחה"ג והוא נבלה מהרימים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו,DDRSHO מקרים דמחיים לא איקרי נבלה אלא לאח"מ, ועל חנס חדשו התבו"ש והפלתי זל' לומר, דהרמב"ם מוחלך בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלה, שהרי האידי בטומאת נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מנוי' דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתימא, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זחים דר' ע' ע"א דקאמר מה לטרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוז"ד הראיתיק שהרמב"ם גופא ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא' זל': האוכל כיitz מברשותה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מתה וכו' עכ"ל ומದאם הרוי זו מתה, ולא הרוי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעת' פ' בעין מתה אלא דכל שנפסלה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהאי' מתה, אז תהאי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה ש' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחיים.

רש"י ד"ה למאי הלכתא בסה"ד, שלא תמיין אין איסור חל על איסור, ובתוס' זבחים דר' ע' ע"א הקשו והא טרפה ונבלה מוסיף הו על חלב, (כוונתם על מה שכתבו لكمון ק"א ע"א ד"ה מאן האי תנא עי"ש) ומהיכי תיתני נימה דלא חל, והניחו בתימא, ולפ"ד נראה דכיוון דאמרה תורה, יעשה לכל מלאכה ואפילו לגובה, והוציא את החלב מכל בשר לענין טומאה, עיין פסחים ג"כ ע"א פלוגתא דר"ע וריש"ג זהה, ה"ה דאיינו בכלל בשר לענין אכילה, וכן בעין קרא דעתן,

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח מסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא באלו דטרפה, הלא בשביל זה כתוב הרמב"ם לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלא הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה על תאללו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מוסיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתירו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכלבبشر בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטראיך קרא להוציאו מכלבبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמהה על ריש"ג, דקאמר דחלב אינו ניתר בכלב נבלה בהנהה ופרש"זיל משום דחלב אינו בכלב, הלא בלאו דנבלה לא כתיבبشر, ומהיכי תיתי לא יהי' החלב והגיד בכלב נבלה סתום, אבל דע ריש"ע לשיטת אייל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי דריש"ע שהוא ר' ישמיאל אייל, דבר הודיעתייך דריש"ע מפרש האי קרא דנבלה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנכו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر מAMIL דגס חלב וגיד בכלב נבלה, لكن לא איצטראיך קרא להתר הלהב בהנהה דהוא בכלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלב נבלה לעניין טומאת נבלה, וממיאלא הו"א דהה לעניין איסור נמי כו' הו, וממש"כ בטרפה דכתובبشر בפירוש, لكن בא הקרה אבל לא תאללו לאיסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמיאל אייל דקרה דנבלה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה כתיבبشر נמי גם נבלה, וכאשר ביאנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיבبشر מAMIL דגס כאן על האיبشر בפ' משפטים, ודוק' היטב.

תוס' ד" השתא מהיים אסורה, בא"ד, וא"ת למא דפרישית אי אמרת נמי מסוכנת שרי' תקשי אמא איצטראיך קרא לאיסור נבלה, הא אסורה מהיים משום איסור שאינה זבוחה וכי' עכ"ל, וקשי' לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאתי שנטעור בזה ק"ז בעחתת"ס זיל בחודשין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בה בفتיחה, דבמדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דנבלה שנאמר במא"ת אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאיסורبشر נחרה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולריש' אם נאמר דנצטו גם במדבר על זביחת דברים שאינן ראויין להקרבה, או האיל לאו דנבלה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהאה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תאכלו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בفتיחה, וא"כ קושי' התוס' קראי מוצקת דאם לא צרכין קרא אنبלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אنبלה, משום דנצטו על הזביחה, וממיאלא כלبشر שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מצוי למימר ולטעמכ' ממש"כ התוס' ה"ה אמרת שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכחה מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן כיוונו יפה, ודוק'.

תוס' ד" והולמא היינו טרפה, בא"ד וק"ק דלעיל דפרק הינו נבלה היינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו בכלו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפעטש נ"י לדלעיל כיוון דדחה הקושי' וקאמר, לא ס"ד וכי' לא חש בחזק קושי' שבלא"ה אינה מתקיימת, אבל הכא הקושי' דלמא היינו טרפה הינו מסוכנת מתקיימת, שעל ידה נדחה הילפוטא, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאוד.

ע"ב גמר' וא"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להעיר, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד אתה יחזקאל מנא אסורה, ולכן עתה לומוד רוצה להרשות מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

מיוחד דאכל לא תאכלו גם משום נו"ט, ואל תשיבני דלשן הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חלב על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בכלב שער הו, לריש"ג בלא שום קרא, ור"ע מכח דחוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי' דחזקי' ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה וטרפה יחול על איסור חלב, דכיוון לאו חדש הוא על חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מוסיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"ו ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלחמים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא ד"ר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא בעני פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצוין כמו בתו"מ, אבל בזעוז והקבה, שמצוין הם ומופרשים ועומדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בו"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכabb ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתאם מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה בעני הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, הוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, וע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה הרוויות להמית, אבל בכל זאת מחייבת הרפואה בכל מקום ובכל זמן, אימוד הרופאים לפי מעמד חכמת הרפואה בכל מקום ובכל זמן, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפיות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התננה בשאן לה אחת מן הני מכות המטרפות, כיון דהתורה התננה בטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתה' זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפניינו שני דרכים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעיה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל hei טרפיות המצוויות הרבה, מלואקיי על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכיה כלל,adam ע"י הכאוה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י תשות מה שכתבתי במשנה דא"ט), והוא מלטה דלא שכיה, וגם בלאה מאיסי בעני ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה לשגהעה קרויה למיתה, והוא מלטה דלא שכיה, וגם בלאה מה שכתבתי במשנה דא"ט), והוא מלטה דלא שכיה לא אכל מסוכנת תרתי כמו שביארנו, ומושם דמאסה בעניינו ואת הטרפה לא משום קרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תהי ודוק'.

ע"ש גמור' ולא בא בפיبشر פיגול, שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, מושם ר"ג אמרו, שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהרש"א זל איך להכenis אלו, בשר פיגול דכתיב בקרא, ונתקך מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשתי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאן.

תוס' דה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיות שבאים החיצוניים מוקדם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהת מהמת אפיקת הכה ולא מהמת השחיטה, אז האבירים החיצוניים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיית הלב ושהלמא הוותז הראש, היה חי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מת, מכש"כ שלא היה רגש חיות בידים ורגלים שמתים תחלה.

ולע דהמעין בגמי ותוס' ב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל بكل יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין בימה שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו ב"יד ששקעה החמה ולבסוף זורתה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל ההור בשייקול הדעת דין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יוצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעשה על פיו, אלא הקולר תלי' ב"יד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלי' במציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותו הייב חטא שפיר יש להחמיר שמא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דין פסקין דיחיד שעשה בהוראת ב"יד חיבח חטא ודלא כר"י דפוטר, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד איןנו מביא קרבע העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעשה, ממה שעושה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהורה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שhoraה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יכול ממנו, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא והתיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבעל נפש יחמיר בדבר כמו בתערובות מין במינו דרשוי" וдумאי פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין קרבען דבטל, ולא שמענו מועלם, מי שייחמיר זה לחוש לשיטת רשי" ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז דין לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בהוראת חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא התייר מפורש בדףס, ממה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכريع כדעת המתיר, יודעת שיש מקום לחלק בין שאיקבע התייר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא השרה נונתת ההיפך, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עליה, הא התייר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עליו ממה התייר שיצא מtopic פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת ב"יד הגadol המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועין זהה لكمן קי"א ע"ב בהא אמר רב חס ל"י לרעוי דבא בר אבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ובמה שכתבתני שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסיום השחיטה בעין הפירקס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכואן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הברה"ג מהא דרבא דפסק כר"מ דבסיום השחיטה בעין הפירקס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למدين מר"מ דבעין פירקס בסוף שחיטה, אבל בהאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דינה דעתנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלשנאות דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף שחיטה הוא דוחק גדול כМОון.

אבל מtopic חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מtopic, כמו דבעוף דויטר חיוטא דבסיום אחד ה"ה במסוכנת דויטר חיוטא טפי, די במקצת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימנו אחד והמתין לה עד שמתה, והזודה דנבלה הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני הרים דכל שפסק באמצעות שחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משהה בין סימון לדסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שחילת שחיטה פעלה שמתה, כיוון שיש שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה ספר דמי, ואף שהסבירא קלישטא, מ"מ מtopic יוטר ממה שכי' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמה תחי' ותziel, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימנו הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דזדייק כו' מלשון המשנה דקטני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירקס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הפירקס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירקס בסוף שחיטה, בעי' חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחטה ומיתה בהודיע לא מהני, ומס' תשובה רבא אינה מובנת דלמה ל' למייר, אבל שאינה עשוña כו', דהינו פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי" בידוע שנטלה נשמה קודם לכן, דמשמעו אדם נטלה נשמה זאת בסוף שחיטה כפשיטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי' שכי' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיות בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר לידתי, והוא דאמר ב' יוצא דופן דעובר מיט בירושא, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכה, מתיים האבירים הרחוקים ממשן החיות תחלה, וממוש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והאבירים הסומכים ללכ' יש בהם חיות, אבל במיתה פטאומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל אבירים החיצוניים עדיין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהאבירים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא כזנב הלטהה, ר"ל דהאי פירקס הוא משפע החיות שקודם לכן, שעדיין פועלת בהאי אבירים החיצוניים, אע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה מלפני האחוריונים ז"ל במוחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירקס שאינו אלא כזנב הלטהה, והוא כיציבא באירוע וגיורא בשם' שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבראה

אין האי שחייבת מכשרת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמינו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אוכל נבלה וכו', עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנני, שיחיטתו פסולת כלשנنا דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כלל לא דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקרים דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ט ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולת רוליל"א מותרת, ולינו אי מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה לרשות"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבליה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיוון דגס ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשוחט בשבת, הוכחיו מכח האי קושי', דבעפ"מ אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החלוק שבין מומר לחשוד הו, ובמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"י פעם אחת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשות"א בזה קרמבר"ם ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו ממשום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחייבתו מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי' לק"מ דס"ל דשחיתות נכרוי וכמ"כ שחייבת מומר דעשאו רבנן כהניתן נכרוי, אין בו רק מקרה דוקרא לא ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין כי' זבחו, אבל הרשות"א בתוס' ס"ל בהז, דמקרה דזבחת פסלין שהניתן נכרוי, הרי דבעינן בר זביחה דוקרא, א"כ האי דנעשה מומר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואיז' ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקורות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דין בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתן ויבננו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנסי כאן נכרוי בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרי לא קתני השוחט בהמות נכרוי אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائ' אפשר לעשות תקורות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אמתה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מהשכחעה עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שיأكلו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וлокה, כן ע"כ גם כאן כיון דחייב שמחיתה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיביב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשות"א דהשוחט ידע שדעת הנכרוי לזרוק דמה ולהקטיר חלבה צו אין עע"ז בשחיתה ומ"מ נעשה תקורות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממנה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעי דיבח דוכרי לטבחין ישראל ואמרו להו, דמא ותרבא לדידן, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהבטח ידע דעתן הבהמה יזרוק הדם ויקטיר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפילו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשות"א ז"ל תמורה ולית נגר ונגר דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנוס' ד"ה ר"ל דחייב מיתה וכי' ואין לתמורה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זרייך וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומוטר אף לכתהלה, והוא דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכי' וקמתה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי' בגין' אף בדשמיין דחישב, הרי אכן ממשום לפ"ע, וממש"כ לפי ל"ק, דרך בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"ז והשוחט לא שמע, אבל מ踔ר דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה אין לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינוليلשנאותרר דאף בדשמיין דחישב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק ל"ק יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בהז עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אינו, דכיוון דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"ד של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכן פסק אין ב"ג של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכך פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מליכים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין ב"ג ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הויל ושותה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, הנה לי' בעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וכוי' עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל שעבודה היא, ולכן חייב עליה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשבה בעלמא, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם שעבודה אינה על המוחשב לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשב לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קבלת אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וככל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשבה בעלמא אין כאן חייב לגוי המוחשב וממילא ילכא לפ"ע, והלב אריה במחכ"ת שגה בהז, ומה שנלעפ"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחטה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכו', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הריס, דמדייק פסולת אין זבחי מתים לא, ולידייק קשה להפוך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נפסקת בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אווא"ב דשות' לע"ז חייב ממשום אווא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות אחר זו, בשוחט לשם הריס וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשות' לשם עולה שננתעורר בהז ולא ידעתி למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דר"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' שחיטה פסולת אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואפילו סימן אחד בפיסול אינה עושה נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולת כנבלה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולת על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשבה זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיוון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. **ע"ש** גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי דהיתר לא אמרו מושום כבודו, דיוטר הו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דמוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולוק על רשב"ג מצי מסופקים בסברתו, אלא דקושי' ז' עוד יותר קשה, לפי המשקנא דרש"ב"ג דהחותנת נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהתא כמאן לבן לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמפרש משום כבודו של ר"א' ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י דהלהתא כמאן ייל דלא מסתבר שהיו דמסופקים דאיסור לא אמרו משום דס"ל קרבען, ד"ל כיון הו"ל לי למימר דאיסור של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברש"ג ורבנן ודאי הי' מצי ולומר דמסופקים היו לפסקו כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהקה רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרא ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דאיסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי רשב"ג ולא אמרו מפני כבודן של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דלעיל שכבתבי דכל הנני שחיטתו פסולה, אעפ' שאינה נבלת דהרי שש"א"ר ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה משום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, משום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי משום דאין ההר העשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכול משום דדמי' לשחיטת עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לאזרעו שיהי' אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה משום טומאת נבלות, וכיר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו ררצה לפניו ע"ז וכוי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה וונישית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחביב באוניסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדישו, וכן מוכיח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה' קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ג י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRISHIN CHIMS SHENIM YESHEL VLA MOTIM, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כעין שגאל, וכתבו שם ז"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחביב אלא כמו שהזיק וכוכו" עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא משום דין אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מהי' בין לנגב ולגוזן לשלם ממוו, ולא להחיר את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם ד"ג ע"א ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ג ס"ח ע"א ד"ה מה טביהה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלא, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמות אירע דלא זרך, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דاز אינו דומה כלל לפני, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד נתפגלו הקרבן, והוא חייב מליקות משום מפיגל, ואני לומר דרך לר"ל דלא יlf' חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי' שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגברה דלרי' חייב ע"ג דמנעל ולא זרייך, ור"ל לא מחייב עד דז裏יך, ואיך קאמר שם בגמ' דלרי' נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זרך לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד זרך, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו חיווא דגברא, ولكن כרבי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' השני, וכן כי רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבדה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והו לר"ל, אלא דלרי' צריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה חשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לראי' דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה'כ אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיווא דגברה תחשב עובודה, וכי רשי' ז"ל מה שלגביה התקרובות לא חשב עובודה, ורק אח"כ ז"ל, הואיל ושחיטה צריך זריקה הוא ונחוב השוחט להר בעבורו כתוב וע"ל, והואיל ושחיטה צריך זריקה הלא שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהה כען מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צריך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתס' הגבבה בלי' ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיטה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חייב שפיר, לע"ז, וכן ה"ה אם חייב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיטה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובות למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' משום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכאן דמחשבה לחוד בא שום דבר מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, ואני מוכיח אלा דמחשבות ה"י גס איז כמו שאומר ATA, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחיב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובוחיו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייטי שק"ז בעהחת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זרך ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמסתמא דרך המקיבים לע"ז, כן הוא שאומרין, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו"ע שכטבו שחיטב עלייה אח"כ לזרוק, משמע דעת השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמע מה שאמר אח"כ שיזרוק ה"י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שחווט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הפחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר ה"ב ס"ס שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג"כ לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקבלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הפחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיזוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו בארכיות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבוי שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרען עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומערות והשתחווה להן אסרו, והג' וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרען עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרען מנ"ל, והש"ס שם על הא דעתלא דבר, המשתחווה לבהת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, כאמור דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רש"י זיל' כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, וחתני הרוב משועבעש נ"י עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכותב, דמהלהה לממ"ס ידיענן דעשה בה מעשה בקרען עולם נאסורה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין ר' מוקי לקרא דאבד תאבדן את בל המקומות, באם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרא דאבד תאבדן את בל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ואמאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמהה על הא דאמר שם אמר ר' בא"ה, כגון שניסך לה יין בין קרנית, שנאסורה בהמה זהה כמו ה"ה בקרען עולם, אם ניסך יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרען, דחד דינה אית לוי לקרען עולם עם בע"ח וכמוש"כ רש"י כאו, וכדמשמע בע"ז מותוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרען עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, ע"פ שנאבדו הרוי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרוי דכולל קרען עולם עם בע"ח בהדי, ואכ' כל שניסך וקיטר על ההר נאסר ההר, כמו בהמה בניסך לה יין בין קרנית, ואכ' היא דרצה שאין ההרים אלהיהם אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבמ"ס זיל' השמייט האי אוקימתא, ניסיך לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתה בה סימן לעכו"ם, והוא מימרא דר' דהכא, אבל מימרא דעלוא דמייריה בענבד, וכאן עשה בה מעשה, ע"כ לאו מעשה שחיתה קארם, דהרי הנעבד עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב לה קרבנות, ועל זה לא הביא הרמב"ם שום משל איך תהי' בהמה העבדת נאסורה, מזה נראה דסובר הרמב"ס דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמה העבדת שתasar ע"י עבודה, וכן בקרען עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרען נאסורה, אבל ניסן וקיטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קרא דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י זיל' כאן, והשתחווה להן, והרמב"ס זיל' כתוב, שחפר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהכלכתא כותתי, ע"ז של עכו"ם נאסורה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, ואכ' זיל' דריש'י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחצ'י סימן וכי' עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומי, אלא כל זמן שהחפש בידי בליך פחת, חייבו התורה להחזיר לבניו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבים שכתב בקרה, אבל אם נשפט הגזלה, ואפילו במקצת שניין בקנות, כיון שאינה ראוי' להשיב, ד הבעלים איןם חייבים לקבעה, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוה קני גמור לקבעה, אבל השואל משיכחה שלו איןו כדי לנקנות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היזק והפסד ואפילו באונס, וכך שמיין לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הרואי' רקוננות, ומה"ט נמי הגזלן משלים השוויה של הגזלה, כשעת הגזלה בגין החקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשתה הייך בגין החקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנית תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי התוס' גיטין נ"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי' שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואילו היה ש"א נשי' היזק האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי' לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה היזק דמלילא למזיק בידים, דכל שאינו כאן שניין לקנות למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצו בדוחק דחזק' דהיזק שאילו יתיר צמי' היזק אין לך שניין גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהר' כי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטים, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הנזכר לעין אינה בת השבה, דהתרורה אמרה והшиб רק חיים ולא מתים, ואע"פ שאילו ישנה שינוי בזיה שמיין דקמי' השומר, וממיילא דקמי' למספר וחיבר ממון על קניו של שעט הגזלה, ומודוקיך מaad לשינה דגמור' שם "האי גזלו הוא וממנו מעלי' בעי' לשולם", ר"ל ממון טוב ולא רע, אבל אין הגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והшиб את הגזלה, אלא להחמיר שלא מצץ להחזיק בזילה ולשלם ממון, אם החפש עדין בקומתו ובצביונו עומדת, אבל אם הפסדו ניכר, אמורים הבעלים אתה נתכוונות להחפש בשעת שגוזת ונתחייבת אז לשלו'ו במומו, ואין אני מוחיב לקבל מנק' החפש שניכר בו הפסדו, משום שהחמיר ה תורה עליך להשיב את הגזלה עצמה אם היא ראוי' להшиб, והאי איןו ראוי' להшиб.

ומה מאי נבין ביה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחט בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרש"ש של' דמקאן מוכח דאייסורי הנהמה מקרי איןו של, והוא פלא, דהרי אין פסקין דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, ע"כ משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחט בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנאו למפרק וממיילא אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין תשלאומי ד' וה', אנו אמורים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעלמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכמו בחמצ' דצע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"י האי טביחה פורתא אנו אומרים דשלו' קטבח, כדי שיאסור בהנהה, איך נחיבו על הנגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נclfפ"ד נכנו.

ועלכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י זיל' כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנהה למרי', אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחט בה פורתא שוב איינה בתורת השבה ממיילא חל אישור ע"ז עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכוותי' איפסוק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיין לנגב ולגゾן הוה תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי' של הנקה"כ, דוחכיה מתווך הסוגי' גם מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדג שיטת התוס', והנקה"כ עומד הקושי' העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חci קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל אחר עיון רב האיר ד' את עיני למצוא דעת קדושים, והוא כאשר אבאר באה, דהא דאנן אוורום דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הולכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה, לקבלת ר' יישבב משום ר' וחדא, דפסוקת הרגרת ברובא, אבל עד חצי כשר ואיך יתקיימו שני הולכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוטלים בנkehיו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הוושט, וא"כ ה"ה בגרירת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגרת פגום, אלא כיוון דaicella הלכה דפסחה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרובינו דומה להחיתת העור דלא שייך לשחיטה כלל, וכאשר אבאר בפתיחה עיקר יוז"ד ובריש"ט, בפריש א"ט, בפרט אתה הולכת ומטע ורוב קנה פוטל את השחיטה, וכל זאת במקומות דבעינן דיני שחיטה, אבל בשוחט לע"ז, המכ יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזובח עפ"י הולכות שחיטה, אבל הנוחור לע"ז לא עבר מידי, הלא הוכחנו מגמ' דלעיל דך יוז"ע, דגם על הנחירה נופל שם שחיטה וזביחה, כדכתיב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נחירה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנחרה, כי היכי דמקצת הוושט מקרי תחלת נחירה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת השחיטה למעשה טרפוף, כי רק לדין מכח ההלכה אין בתחלת שחיתת הקנה ממשום פסול שחיטה, אבל לויל הא הלהכה, כיוון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפות דוקא, ובפרט לפ"י מה שביארנו בפתיחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא דנין על פי האיל הלהכה דח"י טרפיפות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפות בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שמקצת בין מקצת הוושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עליו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י של לקאים שיטת רשי' ז"ל שכ' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאתיין עליה, דע"ג דמוודה רשי' דגם במקצת הקנה קאמר, כיוון דשחט בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עליו שם נחירה, כי הן בשחיטה והן בנחירה בעין שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמרת, דכל שלא נמר אין ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מין, בין שאר פסולים וכותב דכל שהתחילה ולא גמר, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה לע"ז בעין, וכל שלא גמר הזביחה או הנחירה, אין שם עבודה עליו, אלא כיוון קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתוע"ס, וה"ה בנחירה כן נאסירה בהבמה מתחלת הזביחה, ואפיilo במקצת הקנה נ"ל, והדברים קילורין לעיניים ואmittים לאmittio של תורה בס"ז.

אבל דע לדפי האמור דוקא ללא גמר כלל והנヒ והלך לו, אצל גמר השחיטה אפילו שלא בכוננה לע"ז, או אפילו גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחיל, והנחתת הוה תקרובות עכו"ם, וכן בשחווטי חזק, בהתחיל בחוץ וגמרו בפניים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועוד בשוו"ת מהרי"א ז"ל יוז"ד סי' ל' מה שפלפל

בזה עס בעל יריעות שלמה ומה שנפלע"ד כתבתתי ודוק"ק.

תנוס' ד"ה כי הא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי סי' אחד בעי הוול' לפרש עכ"ל, דעת קדש לא זכיתי להבין, והא עולא בענבד מיירן, וממילא הא מי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דין דרך לשחות את הנענבד עצמו, ولكن לא מצא

והאי חci סימן אפיilo דקנה כדמות מגמ' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפגום נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הוושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר"ה כיוון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי' שלפנינו עיי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דבר פליגו בזה רשי' ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיוון דשחט בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומתחלה נאסירה, והתו השיגו עליו, וכתבו דאפיilo למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסירה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ מAMILא נשמע דלדעת התוס' אפיilo מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דעולה דברו שעה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנענד מיירן, ושם כנון ניסך לה יון בין קרנית ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר"ה דמתקרבות מירי' ולחיטה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואין כאן עבודה, מרכמי תני דתאסר בזה, ותני לי שקיימתי מדנפשי מה שחידשו הגאנונים החו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דע"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DDבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה עבודה, דא"א לצמץ זאת, אם לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרצו לעבוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת"ז, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי"ה הקשה הלב ארוי, דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות"ז דבעינן עיין פנים שהי' המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפגין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תניין אי מצד תקרובות בעין למיסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגס למוקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כמבואר ברמב"ם בפ"ד הד' מהלכ' איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נושא אחרה בגמ' ולא עבי מעשה להகשות, הלא נצחים מהז דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עיי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמתעם מוקצת קאתיין עליה, הא עדין הוא ראיי לבוא לפניים, אם ייחזר מהקצתו בסוף השחיטה, וכן עדיין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה תה"י אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ועל אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דברו כיוון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין שיגמור השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשוחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' כו' מוכרכה משיטת רשי' בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסירה, מיטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא גמר השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחיא נמי דנקט ר"ה סי' אחד, משום דלא נחوت לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דPsiקא נקט דבסי' אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ח, אף כsigmoidו השחיטה בפניים וא"כ בע"ז נמי דין דנאסר בס"י אחד, כsigmoidו אח"כ, ולר"י אה"ג דין על מעוט הוושט שם שחיטה עלה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"A

ע"ש גמור' וארכ"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמות חבירו, לא הוה חטא תיובתני מיט' דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים שום משלחו גבוח קזינו, אבל קודם שחיטה וזרקה אין לכהנים שום קניין בו, יותרו הולול' דשל גבוח הוא דהה קדשים הו, ואולי כוונת רש"י ממש"כ בלשנא אחרינא, דشار' זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מאה משמע דלרש"י לאו משום דעתך' ג' דק"ק ממוון בעלים ממש' התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטתה ע"י, כיוון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לעובד ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריש' ג', מי שלבו רחב יותר, יישב את זאת ודוק'.

ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, הנה כי מסכת הסוגי' גם הם ס"ל דבמעשה מצי לאסרו, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערו' קמכווין, והקשה הפלתי, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מברייתא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי', דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למאן מצער לי' וכיוון שלא שיק' לצערא קמכווין, כי שחת בה פורתא ליתסר.

ונהראה לפ"ז בזה, דהנה ק"ז בעהחות'ס ז'ל בחודשו כן, מביא דברי הרמב"ז זיל ע"ז שכח שם דף מג ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינוי שאינו חור לברייתו, דדמי' כמוון דקני' לי' בשינוי זוממי' דגאלן' עכ'ל ודבריו תמורה כMOVON, והחות'ס מותרים לומר דברצירות עכו"ם, אינה ראוי' לבוא לפניו, אלא דא"כ, פלא למה שתדראי' לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דليلו בעצם אינו ראוי' להבאת קרבן, אבל שבת רק איסור מלאכה מעכבר, דהרי קרבן ציבור נקרב מושם דדוחה את השבת, ומאחר דב"ה לא נחטו חלק בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דانياה משנה במוקם ב"ה, וכמידומה לי שמצאתי אח"כ בטורי ابن שנטעורה בה, ובתשובה אחת הארכתי וארכ"מ ודוק'.

ע"ב גמור' מחתך בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מחתך בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהא שוחט לע"ז חייב מושום או"ב אלא דכיוון דאסור מושום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי' לבוא לפניו, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימון קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונון, ומ"ש משחט סימון א' בחוץ ומגרון בפניהם דלעיל כת"ט ע"ב, ורש"י זיל כתוב כאן דברים מעורבבים, ומשתמע על השחיטה שפיר נגמרה כהונון, דפקע שם קדשים מינה, דמשמע Abel השחיטה כלל, דחיתוך עפרא ואחר'כ כתוב חלק מהא דלעיל, דהתרם טעמא מושום דישנה לשחיטה מותוע'ס, אבל הכא סימון שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעמא הוא, ולענין שבת וע"ז מושום נטילת נשמה הוא דמחייב, מדברים אלו משמע דין כאן שחיטה כלל, ואחר'כ מסיים, "אבל לענן ש"ח לאו שחיטת קדשים הוא" בזה חור לדבורי הראשונים דשחיטה הוה אלא דלאו קדשים ננהו, והדרה קושי' לדוכתי' אמאי לא חייב מושום ש"ח, והוא פלאי.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היטב במה שביארתי שיטת הרמב"ס בזה לעיל דף כת"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטא לא אמרין אגמל'ם, לפי שהוא דבר שנסתלק קודם הגליו, אבל לענן פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל'ם, ובזה הסוגי' וכל פסקי הרמב"ס הכל על מקומו יבא בשלום, עי"ש היטב ודוק'.

ולפ"ז אני אומר דעתינו עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלר"ג דמטעם קניין Katainu עלה, דוקא בדייד שהוא דחבירי' ואיז ע"י

הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יון בין קרנית, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמבהיר שמס דף נ"ג, וכן שפיר קאמר דמעשה דעולה ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דהו ישב, כיוון דאיינו ניכר בגופה, וכן גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוא מעשה הרבה קאמר, אלא מקטת קנה דאיין בו מעשה טרופות, והוא מום עובר נמי סגי, לאסור של חבירו כן הילע"ד, אבל עין ברשי' לקמן ד"ה ועלוא, דמשמע נמי דפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דעולה מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צע"ג דאית שיק' בעבד שחיטה, שאין דרך עובדותה בכך, וכי שיב את זאת ודוק'.

דעת הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בהן, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחט לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכורו לנכרי וכדומה, מושם דחק עכו"ם הוא לקבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרתקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלול זאת קשה למה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר שנספח על הארץ קשה מאד גוררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיים הרמב"ם וכותב, ואס שחתו שחתתו כשרה, ואת מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשות דשות לשם הריס, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, כתני שחתתו פסולה, ובهائي משנה כתני אין שוחטי, משמע אין לעשות כן אבל השחתה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א ויתר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דנינו דaicא חש הרואים שיחדשו דלע"ז נתכוון, אבל אין לא חסידין לאיש מוחזק בנסיבות, מושם דעתך דבר מכויר ואפילו הוא איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ בעי בדיקת סכין, אפילו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינה של הרמב"ם די חדש הاء, אחר שהחומרו לפסול כל פגימה הנרגשת אפילו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא بما שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוך הגומה בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, וזה זה יצא לו מרבייתא שהביא הגמ' לקמן, דקתי בה, ובשוק לא עשה כן, משום שע' ובחוקותיהם לא תלכו, ואס עשה כן צrisk בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה"ב, לא מסתבר לי' הפרש דהאי צrisk בדיקה אחריו דקאמר בגמ', כדי להתריר שחתתו ששחט, ומפרש להיפך דבדיקה זו להחמיר, שאס ימצא בו נמצא בו שמצ פסול, דהרב"א לא ס"ל לחקל בין כל הני דחشب במתנית, ולכן גם בשוחט לתוך הגומה בשוק אין לאסור זביתתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעמא דהני דיני המשנה כדלעיל, וס"ל דבשות לתוך הגומה יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב' משום חק לעכו"ם, لكن מחלוקת בין שוחט לכלי ריקן או לגומא בחצרו, דיל' דמסתמא עשויה כן לנוקות חרוץ או להנות כן הדם, שאז בדיעבד שחיות כשרה, ובין עשויה כן בשוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כי אין דרך לנוקות משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצא נאמן וכשר, חיישין אין שמא מן הוא ושחיטתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרט"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכותב "ואין צrisk בדיקה אחריו בדיעבד, ונפי'ם באינו לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, אותו אס הוא לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובולדין מפטו ומינו עד שבודקין לחומרא וכו' עכ' ותמה אקררא על הני הדברים שבמחכ"ת כד שכב וגויים כתבם, דינה המשנה ברר מלה דין שוחטין, אבל אס שחת שחתתו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשרא, שהוא לכתהלה לבבי הלוקחים וכשכ' דאם אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צrisk ליהוש שהוא מין, אלא דלכתהלה צrisk לבדוק אחריו, כדי שאחר שנמצא עליו דבר המעורר ספק

שאסרו רצה לKNOWNה, וכך לעבוד בשלו, אבל בסובב שהוא שלו, ואני מתכוון לKNOWNו גם במעשה גמור ושינוי הניכר אין אס, אבל לר"ה דין טעם האיסור ממשום קניין בין שידע שהוא דחבי' ובין שסובר שהוא שלו, מazi אסר, ומתרוך מעתה הקשי' הנ"ל דשפיר פריך ר'ין לר"ה משלש טחות, דבשלמא לדידי, לא נשא הא חטא תקרבות ממשום דהר' שג' גם בשחוותי חוץ, וסביר שהיה חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לKNOWN לKNOWN של חברו, ע"כ אין הטעם ממשום קניין קרמבל'ן, ולמה לא תאסר ממשום תרבותות ודוק'.

ד"מ"א ע"א גמר' ת"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי' דהשות בשבת, על התוס' בראש הסוגי' שכתבי לפרש הסוגי' הללו, כיון דבאה שחתה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעם' עי"ש.

ד"מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמינך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לזבינהו לכל עכו"ם שיריצה, לרבען נמי דפלו עלייה, שרי לזבינהו להאי עכו"ם דנסכי, עכ' ואין דבריהם מובנים ועיין בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלמא ישראל מומר דנסכי', שפיר חייב לשלם מכח מזק, ממשום דאל שפכו העבילים את הין נמי חייב, כיון שלא שוה לדידי' מידי, אבל נכרי דלידדי' לא נאשר הין בהנהה, לא מציא ישראל לתבעו נזקו ממנה, אלא כשמניה הין לנכרי שננסכו, דלו שפכו מציא הנכרי מפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב ממשום מזק שביבן גם בנכרי כדמי הזיקו עי"ש, אבל עדין איינו מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב דמתיר למכוור לכ"ע, ממשום דין בא בכח האדים לאסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפדי ריב"ב ס"ל דלאו כל כמיini לאסור יש פרש הסוגי' דשם כמיון חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיוני לאסור בפשיות, דין אדים לאנoso, ומה זה דקרו לאנסו ולא אמר בפשיות, דין אדים לאנoso, אלא ע"י הגבהה וניסוכו, מכירחין את העבילים שיקנה המנסק את ינס לאנסם, והוא כמו תולי' ואבון, א"כ שפיר מצין ליקח דמי הין מן המנסק נכרי ע"פ שצרכיך להנית לו את הין, מפני שקנה אותו בעדו שר, כי הקניין והניסיוק בין אותה כמו SCI' החת"ס בשם הרמב"ן, ודזוק היבט כי נכוון הדבר מאד בס"ד.

משנה, אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא עשה כן, שלא יתקה את הצדוקים עכ' המdiskak בלשון הרמב"ם זיל', ימצא שמחולק טעמא דהני דינים לשנים, כי זיל' בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא יאמרו עובד מים הוא זה, ונראה כמרקיב למים, ולא ישוחט לכלי מלא מים, שהוא יאמרו לצורה שתראה במים שחת" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אגן" וכගירסת הערוך, ובצלולים景德קם בגם' אסור, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישוחט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומה, שכן דרך עכו"ם וכו'" עכ' הר' דבאה תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוכ' הגומה, אין הטעם מפני החש של הרואים שנראה כמרקיב לע"ז, אלא ממשום דין דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שייעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל וצד חמוץ, דהשות לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין לעומת זאת כלום, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זה איכה חשש הרואים, שייאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומא נקייה, אין כאן חש עבודה כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה בהאי דין לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשות ע"מ לזרוק לע"ז כי לדין דין אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שווי' מיעוטו כ"כ, עד שאין דרך לכנסו בכלי, או בגומא נקי' המעשה עצמה מכויר שעשה כדרך העובדים המכנסים את הדם לצורךizia עבודה ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להסמיד דין זה אקרה

שחייב לשלם לו כל נזקו והפסדו, כי מוגף הדין אין המדבר שם, אלא בדין דעתך אישן למייעבד דין לנפשו, ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלים, כי שם ה"י מקומו, אי להאה אתה, לדידין עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזק משורת שיצא עליו שם גנב, אבל מביאו בהלה' חובל בחברו, המדבר מדין עבידך דין לנפשו, ובזה נפל בברא ג"כ, מה ש' שם הבאה"ט על בעל שבות יעקב דاشתמייטוי' הגהה הלאו, דזה ליתא, וכל דעתך שם במקור הדין יראה דכן האמת, אבל דלפי סברתי שכבתבי לעיל, אולי במקומות דאיaca חשש פסדא רבה בעה"ב, הדין עמו, שלא מטען לחיבור להחזק בביתנו, מי שחשוד בעני הבריות לנגב וצריך להתיישב בדבר, אבל הא פשיטה דומה לא דבר המרדכי והרמ"א בהגהה שם, ודוק".

ע"ב משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייב פסולה ור"ש מכיר ופרש"י ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איך מאית עין, דהראוה אמר עכבר עכשו הוא מא מקדים ושחטו לעולה, ור"ש לא חייש למזה עכ"ל, מדברי רש"י אלו נשמע דאן לא חיישין, דלמא בהאי שחייב לשם עלה הקדישה עתה, דנhero דהשותט לע"ז מהני לשוחת תקרובות, ע"ג דלא הוקצה לך מתחלת, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעירה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם لكن דינה עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTAMA לא כיון לכך, ולכן אין כאן אלא משום מרחה"ע, שהראוה יאמר דבhai אמרה לשם עולה, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשים דר"ש לשיטוט דכל דמשום מרחה"ע, אולם מרשה לעלה הקדישה עתה ועיין בב"י וביב"ח שם) ולכנון הוכרת רש"י לפרש דר"ש לא חייש למרחה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק ממשום מרחה"ע, דהמקדיש עולה כדי לשוחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' דר"ש לא מפרשים לדעת הריב"א דברי הת"ק, ורקשה להומר דמפרש כרש"י דמשום מרחה"ע קאtiny עלי', דאי הפלוגתא שבין ת"ק לר"ש רחואה מaad, דר"ש אפילו הקדישה קודם لكن לא קדוש, משום דהקידיש ע"מ להקריבו בחוץ הוא, ולרבנן אפילו בשעת שחיטה בחוץ, אם אמרו לשם עולה, איך ממשום מרחה"ע, ע"ג דאיaca תרתי, שהוא בחוץ וגם לא הקדישה מכיון אלא בשעת שחיטה, لكن נראת אומרים, כי חזקת כשרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינונו, אם יאמרו העללים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמր דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משחיטות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דגbara חזקה כל כך, עד שתשי כי עדים המכחישים זו את זו, בגין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות ע"ג דבודאי חד כת פסולה, ומחייב שאיתן להרוג איש וביתו לסלוקו מפרנסתו שהוא עבירה כרכיצה, בשליל החש לעז ורינונו,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשליל קול רינונו, חבר הוא לאיש משחית, והוא עצין שאמרו ביום דג"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

רשי"ד היה שם תלוי בא על ספק חיוב כרת, כגון ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו,acha מהן של חלב הייתה וכו', עכ"ל מדברי רש"י אלו ממשמע נגד דברי ק"ז בעהה"ס ייל חומ"ס כי' שכותב, דאסם תלוי חייב אפילו בדין שיש בין החתיכות של חלב ונכנסו במאיז בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלתא דעתך, אבל לאכול במאיז אחת משתיים בשידע שיש בהן חלב, לא שכיח שעשה כן, ועיין בשו"ת בית שערין ז"ל בראש ספרו שהביא פלוגתא בזה בין הראשונים.

עוז זאת נשמע מדברי רש"י אלו, ולאחר שאכל, בעין דוקא שני עדים כדי להזכיר בכרבו, דנhero דקודם שאכל סגי להחזק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה"ז מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבג גברא בקרבע בעין שני עדים, אבל פשיטה לי

על משרתו שנמנע משחיטתו מיינו ומפטו, דשما מי הוא, ומדובר הרשב"א מוכח בכך כנ' שכ' דהבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפך קודם בדיקה אסורה ליתן לו לאבוח, וכן יינו ופטו אסורים, וא"כ הבדיקה לכולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו שהוא מין בסטר וכוי' מוכח מרשי" ש' כבודקין אותו כדי שיבדל מפטו וממיינו, ופטו ויינו ודאי לגבי דין לכתלה הוא ולדעת הפרמ"ג אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתב רשי" דהבדיקה הוא שיבדל מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי" דהבדיקה הוא לחומרא ולא לכולא כדי להזכירו, ולכן דברי הפרמ"ג משללים הבנה.

ומהה ז"ל, שכטב דשותט שיש עליו לעז רינונו, ללא שום בירור תשוי ד' לוי"ד, שכטב דשותט שיש עליו לעז רינונו, באם מדין משורת שיצא עליו שם גנב, מבעירין אותו, והביא ראי' זהה הגאון להאי יכול להוציאו מביתו, ואם בממון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי'ב, וסימן שם שמצוה לסלוקו עיי"ש, ומה עינה הגאון להאי דינא דרשב"א ורש"י דהכא, וכדאייפס ההלכתא כוותיהו בשוע", הדבידה אחר השוחט שחתט בתוך כלים או לתוך גומה בשוק, אינו אלא לחומרא, וכך הרוי עבר שוחט בתוך כלים או דורייתא או דרבנן עכ"פ, ואמרו לא ישוחט בתוך הגומה, ואפילו לדעת הרמב"ם דמחרمير, לאסור שחייבתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט בתוך הגומה בשוק, דאיaca רגלים לדלים ע"ז נתקווין, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצירו או בתוך ימים ונחרות, עכ"ג דעבר עכ"פ על איסורא דורייתא או דרבנן, לא אבדanza חזקת כשרותו, וק"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינונו שלא נתברר דאין מקום להעבירה, וראייתו שהבא משרות שיצא עליו שם גנב, אינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדרסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחות בריאות ברורות, דادرבה ממון הקל חמור בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע ע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"ז קדושין בסוגי" דע"א, שהביא בשם הרמב"ג ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שטהטען אביכם של הקדש ושל מע"ש המשם, עע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיון הקל חמור בזה מאיסורא, והרי השוחט מישרתו המוחזק בו, ושאני במשרת גנב, דהבעלים אומרים, כי חזקת כשרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב, וממי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינונו, אם יאמרו העללים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משחיטות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דגbara חזקה כל כך, עד שתשי כי עדים המכחישים זו את זו, בגין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות ע"ג דבודאי ואחר שכטבתי תשובי הנ"ל, נתעוררתי מחכם אחד, כי ראי' הד"ח ז"ל ממשרת גנב, בא"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדכי מהא דאמרו בב"ק כ"ע"א, דעבד שמסרב לצאת דעבד איןש דין נפשי" בלא בי"ד, ויליף המרדכי דה"ה משרת שיצא עליו שם גנב, אין צורך להזכיר בביתו עד שידין בשבל קול רינונו, אלא מאי למייעבד דין לנפשי, וגם להוכיחו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה אדם המשרת יתבנענו לדין, והוא לא יוכל לבירר שבאמת גנב הוא

כשרה, ומשום דע"י שפיקת הדם מצי מיתה גם בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להוסיף וכן בריהה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאית רבינו הרמב"ם ז"ל שפלטה קולמוסי נגד דברים קשים שלא כדי.

ולפי האמור תימא רבתא לי על בעלי השיע"ע שהשミニטו דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגות לעניין פרוכס א) מסוכנת דבעין דוקא פרוכס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הוה, ורמב"ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיירי בראה שלא פרכסה כלל כמבעור בדבריו, ב) לא יצא ממנה דם, دائم ציריך לבדוק אחר פרוכס, אבל בראה שלא פרכסה כלל, ג' וכ"ז دائم נבלה, ג) בראה שאפלו ראה שלא פרכסה כלל, נמי כשרה, ואיך שתקו הפסיקים מכל זאת וצע"ג.

הדרן עלך פרק השוחט

אדם ירצה להאמין לע"א שמצו מביא קרבו על פיו ואפילו לא מהימן עליה כב"י תרי, ודוי"ק.

[שייך לעיל] לשנה דף ל"ג ע"א בהמה חיה ועוף כשרים אחריו ההדפסה ראיתני, כי על חנס כתבתי שם דהרבמ"ם נתנו מכשול לפניינו بما שהתריר בלא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבריהה דתנן בשנה שאח"ז, אבל אם היה בחזקת בריהה, אפילו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה" דז"ל הרמב"ם בפ"ד הי"ג ממ"א,, השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אומרים שהוא מתים הוי, וכן השוחט את הבריהה ולא פרכסה הרוי זו מותרת" עכ"ל, המדקדק בלשונו הזהב ראה, דhilok גדול יש בין לא יצא מהם דם לביריה, לעניין דין פריכס, אבל יצא מהם דם, נשמר הרמב"ם ולא כתוב ,,ולא פרכסו" אלא סטם دائم אומרים מתים הוי, והכוונה בזה, دائم צריכין לחוש שהוא מתים הוי, ואין צריכין לחזר אחר פרוכס, אבל دائم שמעו שריאנו הטיב דלא פריכסו, دائم נבלה הוי, ממש"כ שם, דכל שלאי יצא דם ולא נתן שום סימן חיota אחר השחיטה בטח מתה, אבל בבריהה כתוב ,,ולא פרכסה" הינו דראינו דלא פרכסה, ומ"מ

פרק אלו טרפות

בניקב קרום של מוות, דכפי סדרו של התנאה הולך מראשה לסופה, ועיין בהרמב"ם שי"ג בביואר שלו שכ"ז דלאחר חזרת ר"ע דנקה"יו ופסחה"ג נבלה הוה, شيئا התנאה סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהחיתה שגוררה בפיים מאי ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"יו ופסחה"ג נבלה, ואם נאמר דבבאה ישקדים ושת לגרגרת והפרידם מאין, במה דקתני נקה"יו ופסחה"ג, די לרמז את זאת, והנני חמייו ואית בהו משום נבלה, למה נזכר הש"ס לעיל ל"ב לישיב לר"ע לאחר חזרה האי משנה, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתריצה, דבאמת קודם חזרה נשנית, כיון דבבאה נוסח שהיא לפניו נמי מרמזות, דנקה"יו ופסחה"ג חלוק מאין, וע"כ משום דבנחי אין שחיתה מטהרטן מייד נבלה.

אבל הטע אצק לשמעו מה שמכוסה ומוסתר היה, בהא דקתני נקה"יו ופסחה"ג בשינוי לשון וקדם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטת דפירושי סובב לשיטת הרמב"ם ז"ל, דשיטת התוס"ט נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר בירנו לעיל ל"ב בתוס"ט ד"ה ורמנחו, לדעת התוס' נקה"יו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קרום המות, וא"כ למאי הלכתא חיבר התנאה יחד ושת עם הגיגרת והקדים הושט עוד לגרגרת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזה נגד דעת התוס' דנקה"יו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדים, דעכ"פ במקומות הניקב אם שחת נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה לי להקדים פסה"ג דהוה ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה"יו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהיאנו בידע מחייב שניקב החוט שלה, וגם באוטו המקום השחיטה, כי לoli זאת מנין לו

ד"ג מ"ב ע"א לשנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשות" ד"ה והוא בהדי כתיב, שכabb דטרפה בעוף לפינן מקרה דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמתמה, דהרי האי קרא לעניין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרש"י לומרDKRA דבשר בשדה טרפה כולל בהמה ועוף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכור, והויל"ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אבמה קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרוא דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, הע"ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל"ל נבל וטרוף, אלא דם נבלה וטרפה הוא שם בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על נבלת עוף טהור, מפני שגם בעוף אכן נבלה וטרפה, וזאת ידוען אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לoli האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, הנה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכור, ומישיבים דברי רשות"י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל,DKRA דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוי"ק.

ע"ש נקה"יו ופסחה"ג, דקדקוד האחרונים למה شيئا לשונו מאין, ולא כתני ניקב החוט ונפסק הגיגרת, כמו דתני ניקב קרום של מוות, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוו"ה עקייבא שיחי" דהדקדק הראשון מישוב ע"י החני دقדי לחברים יחד בו"ו החיבור, شيئا לשונו לשנות נקה"יו ופסחה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב החוט ונפסק הגיגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, ועוד קשי" לוי למה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נבחנה כולה שחיטה הונגת אלא מקצתה בפיסול כנוראה תחשב ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, שלא תאכל כל נבלה אישר לפי האי הלכה קאי, הוא על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכך לוקין על אכילתبشر שנחתט במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"ו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל הייתר באיסורעשה אסורים, ונקה"ו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למננות נקה"ו ופסה"ג בכלל ח"ט, (וההלהך בלאי"ה לא באה על פרטיות הטרפויות, עיין לממן בהא דאמר לעלה שמנת מיני טרפויות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנחרה, ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאמ' בנקה"ו וכmesh"כ רשי' זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי'כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי' זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאר טרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז'ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למוט לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי' דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למוט לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה' צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל'י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשהנחרה היתר מפרכתת נתחדר ג'כ' היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo וניומוקו ה' משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשה לכל היותר, לא מazi מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעניין טומאה, ולשרוף עליו תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמור אצלו משאר הטרפויות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלהך זו של ח"ט, אין דין עליהם לשער דין תורה, כמו שהוחחת, שכן שיטת הרמב"ם לא מazi משוע נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי'ט להקדים נקה"ו ופסה"ג ולחרום ולהקדים ושת פפני גיגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי ע"י הא הלכה דין ח"ט נעשה מקצת פיסול עליה, לא היינו מטירפין פיסולה, ונפ"מ דלולי ששם שחיטה פסולה עליה, במקצת דרישא או חלדה וכדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין במקצת דרישא או חלדה וכדומה לא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות לחci חיות, אלא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהכשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי' דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעניין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלהך של ח"ט, אבל ר' ישבע משום ר'י הביא הלהך מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיון בעicker יוז'ד, דשם ביארתי, לדಡעת הרמב"ם, האי הלכה דין טרפויות ג'כ' נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על האזביחה, אבל במדבר שהנחרה הוור להם, לא נזהרו על הני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר שבדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכותה, אבל הני י"ח טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"ו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"ו או פסה"ג בבהריה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי'כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי' זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאר טרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז'ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למוט לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי' דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למוט לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה' צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל'י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשהנחרה היתר מפרכתת נתחדר ג'כ' היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למד' טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכי משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגמ'ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה למגדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון לפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזהה להקדימו, ולהתכלית שנאסר כל הני אפלו אום י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi אכול, מנ"ל דבאמת הני כללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שנמצא בש"ס עלizia הלהקה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרה ובודאי מוקובל הדבר באומה שכן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפי עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגמ'ר, מנין לנו דבאמת לא מפי עצמו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו להאמיר מפי משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, הא הלהקה עוקרת הקרה דרכטיב חי אוכל, וכקשי' הדגמ'ר, וכי אמר דהיא לחז' עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקור הקרה דחי אוכל, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרשות'א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל ומ Chesher ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הкал וכוי ועל זה הкал סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, בימה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הкал הזה וכוי ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלן, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלן) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנ' ובו', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הкал, ר"ל דזה הкал יצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חי אוכל שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו למ"ס, ומకצת חכמים רצוי עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעוף לר"י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרם, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בתוך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לשער הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוג'י ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתתא דלא מנה התנא בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכולן אמרו וכי להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוג'י זו דאע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואני אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארכוה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאותנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב ו"ל, "ואין לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסכים עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה", ואפלו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה" עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמורים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי יכול הטענה לא להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למ"ד טרפה חייה דודאי בעין הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני הייתה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנא לסמוק על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עוד זאת יש לעיון, הא דודאי טרפה לא מהני הייתה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנא הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרא מלא דבר הכתיב, חי אוכל ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגלויו לי"ד סי' צ"ט, דזאת Nadu ממה דANTA הלהקה על הני מני טרופיות, ולא קסמרק על הקרה דחי אוכל לחוד, ועל משה רבינו שימצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הלהקה לומר דהני בקוב"כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגמ'ר ז"ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני הייתה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמבחן'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר' אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ'ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנין שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמותרך דעל בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מנה הנ"י דנסרו מסני, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא דין עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbek mun נ"ז ע"ב שרשב"ח שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו דין עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים דביר בஹו, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המינויים במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מנין מה"ת, ואין לחשב ע"ז ההלכה אתא לפרש הקרה, דהן הנה הטרפות אשר עליהם יכוון הקרה, דהרי בעינן נתה להן עד שתהיה עומדת להשילך לכלב, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה לי בלשון בתמי", מנין ובר בשדה טרפה, אבל ה"י שואל על דבר המפורש בקרא עד שמניה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מנין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שכל שאינה חייה, שאסור מה"ת מנין כי אם נפרשו כפשו, התשובה אינה מובנת דקאמר ל"י דכתיב זאת החיה ודרשין מנין חי אוכל שאינה מוגבהת בקרא עד שמניה חייה טרפה לאכילה, אבל עדיין לא ידוין דהני טרפות שמניה איןין חיין, כי נאמר דקרה אתא לפרש את ההלכה, דבר שלא שמענו מעולם, וראה זה פלא דריש"זיל מפרש, לפירושו למתני דקתרני כל שאינה כמו חיות טרפה קמבעי ור"ל ע"ג דאין לדינה שום נפקותא, דהרי הטרפות מנוניים וידועים לנו, ואפיו למ"ד טרפה חייה, לא מצינו שום פלוגתא ביןותם, שי"ה האחד מוסיף על הטרפות והשני מגרע מהם מ"מ רצה ר"ל לידען, מנין לתנא זאת דטרפה אינה חייה, עד שכולל אותן שלא מנאם בהזה הכלל, יותר הראשונים שכפי הנרא לא ניחא להו לומר דרך טרפה אינה חייה לעניין ספק טרפה, אין שום נפקותא מה"ת בהז, דברי ההלכה ספק אישור להקל מה"ת, ואפיו לעדעת הרשב"א החולק על הרמ"ס בספק בתולדה, אבל בספק במקרה וממש"כ בדאיכא חזקת שורות, לכ"ע שרי מה"ת. **ב)** פריך בgeom' ולמ"ד טרפה חייה מניל', וכן הבן שואל, למה לי' קרא על טרפה חייה, דהרי הוא המכחים וסביר דלא מהני שהיא י"ב חודש, אבל איך נקבל פירושים כאלו טרפה אינה חייה לעניין ספק טרפה, אין שום נפקותא מה"ת בהז, דברי ההלכה ספק אישור להקל מה"ת, ואפיו לעדעת הרשב"א החולק על הרמ"ס בספק בתולדה, אבל בספק במקרה וממש"כ בדאיכא חזקת שורות, לכ"ע שרי מה"ת. **ב)** פריך בgeom' ולמ"ד טרפה חייה מה"ז, וכן הבן שואל, למה לי' קרא על טרפה חייה, כי כאשר ביארתי בפתחה בשאר דין תורה לא משଘין כלל על האילכה דח"ט, אבל חז' מזה לא האיזו הקושי העצומה הללו ממקומה, כי מי הוא זה אשר ס"ל טרפה חייה, כתוב רשי' זיל שהמה אוטן החכמים דלקמן נ"ז ע"ב, דאמרו לו הרי הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, וא"כ הכי לא די הנסיו שהוא מעשה בכל יום, שוראים מתקיימות שתים ושלש שנים, לומר דטרפה חייה, שוב מצאתי בהגחות מהר"ץ חיות שמתמיה כן ושאני האי מ"ד דעתך לי' קרא על טרפה אינה

דמנה דמתני' וכותב עליהם דלית להו שום היתר, והוא סתירה מופרשת, ואם כונתו דבג"ר וש"ש מוקובלים היו אצל איש מפי איש עד משה רבינו, איך כתוב דסמכו על זה הכלל דמתני' להוסיף על הנ"י דמתני' בסג"ר וש"ש, ומדמה האי הוספה להא דהוסיף ר"י ניטל הנוצה וקדם, אבל ה"י איך שהיה כיוון דחרشب"א עכ"פ איזל ומודה דמקצת חכמים הוסיף על הטרפות מודעתם וסבירתם, על סמק זה הכלל דמתני', שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מנה הנ"י דנסרו מסני, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא דין עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbek mun נ"ז ע"ב שרשב"ח שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו דין עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים דבירות טרפות, וא"כ שבים מדים קדמוניים עסקן חכמי התרבות גם בחכמת הטבע, אבל הכרעותם בדייני התרבות לא היתה רק עפ"י השמואה והקבלה, ופלפול הדרשות במקראות, ובפירוש דברי החכמים הקודמים, כי אם היו דין עפ"י מעמד החכמת הטבעיות, היו הדינים בכל מקצוע התרבות משתנים, לפי מעמד החכמה בכל אמן מבון, ובהני מני טרפות שבידיינו, עפ"י חכמת הרפואה מעולם לא היו מוגעים לידי החלטה זו, דהרי החכמה אומרת, דבזה א"א להעמיד כללים כללים כל גוף וגוף ובכל מכחה ומכה, וכאשר באמת ברוצח בן הדין, צריךAIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דהעמידה ראוון, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"מ רצוי דג"פ ע"ב, בהאי דנפיק עללה קלא דאייקדי לקטן הנראת בגודל ואמרו עדיין לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דג"פ ע"ב, בהאי דנפיק עללה ראוון גודלים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיו בכל גוף ומעשיו בגודל בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גודלים חקרי לב, להבחן בכל איש מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לעניין שיעור כוכבתה ביוה"כ, דביתובי דעתה תלמי מלטה, ועיין בימא דג"פ ע"ב פריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי פנים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבלל שיעורים וככלים כן הוא, דא"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חן כתוב הרשב"א זיל בתשובה שם דאפיו מאה מעדים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמ"ס על עניין זה, ועיין بما שכתבנו لكم נ"ד ע"א ביישוב דמתני' מ"מ רצוי דג"פ ע"ב, גמור' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מנין, מנין ובר בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מנין, דקתרני סיפא זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מנין דבדיקת סכך מה"ת וקמתמה עליו מנין והוא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרי לך מקרה מלא צורך בדיקת לסכין, דאם לא יבודק נקב, וע"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה התרבות אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלא ברוצח, אכן קרא רדי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, וגם ממה דנקב ביל שום חסרון פסול בכמה אברים, למדיון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למייר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה התורה, ועל התורה גופא לייא להוכיחות מה לא סמוכה התורה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בה, אפילו אם נקבל כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו היז והטהור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חית העיר ושברה אותה ונטתה למות, והאי נתה למות פירושה שאינה יכולת לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נצטרך לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטה למות מחמת מכתابر טרפה ואי לצריך לדעת אם אין תרופה למכה זו ולא תוכל להרפא,لال גם ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואם אמודינו למיתה וכו' ואם הקל ונטרפה והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטרפנות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסתור גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרופת, דאי שנטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי נתה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא ע"י נתה למות וرك א תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין יסורי חדש, ועל האיל קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפויות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, והמקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך לא אפשר לומר דהאי הלהקה אתה לפרש האי קרא, ע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה חייה מניין, ור"ל אלא רמז כל שאינה חייה ע"פ שאינה נתה למות, שהוא ג"כ טרפה מניין, דהרי התניא כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא ע"י נתה למות,

חייה, מוכרת לומר דכל הני יצאו מן הרוב, לא כמש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל הני חכמים שראו ויידעו דברמת מותקיניות שתים ושלש שנים, למה فهو עוד דרשה מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שיתרצה את חומר קושי' הלו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקש שם בתוס' והא הוא דס"ל בנודה דטרפה חייה סופו שימושות מחבלת זו עי"ש ולפ"ז חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימושות מחבלת זו עי"ש ולפ"ז לא פליינו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תנ' י"ב חודש, ולמ"ד טרפה חייה ימות זמן שאין לו קצבה, ובר עני ולא עדע איך יפרנסו הסוגי' דהכא, דמן'ל לר"ל, דתניא דמשנתנו סובר טרפה איננה חייה, הלא מזה הכלל אין להוכיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג'ר וש"ש שם ג"כ טרופות לא מוכיחים כבואה חייה, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושות יפה אמר דכל שאינה כבואה חייה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חיי גם הקרא דעתה החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל צורך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתניא' המכחים הסוגי', דתתניא דמרבה הני בסג'ר וש"ש באזה הכלל, ע"כ לא מהכמתה הרפואה ידע דכל הני טרופות אינם יכולים תוך אלא מקרים, והאי קרא למה לי הלא הטרופיות נמסרו לנו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידענו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית ביל חמלה, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, שם"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, וע"כ הני טרופות יכולו צרכין להمسר לנו מסיני, ולמאי נפ"מ ATA קרא דטרפה איננה חייה, אלא ודאי כדי שנדע להזכיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלשות ימים או לי יום או י"ב חודש, וכל זאת ג"כ מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תניא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתומות מהאי טרופות, אבל קרא AA"ד דתניא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אדים שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמנין לו דטרפה חייה הלא מהכמתה רפואה או מנסיון AA"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשר שיבא קרא על זה שאין לנו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני ששופו למות מחבלת זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, הארכתי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כו' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספקה בריצה דחקה צו, ולא תירצז בפשיטות מהו להו להתו"ס ליכנוס בריצה דחקה צו, ונחיזק בהמות ומעמד הנטרף, וכאשר באמות כן הוא, ולכן שפיר פטור ההרוג את הטרפה, דמספק לא קטלינו, וע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמין הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדים הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שיודיע בודאי שvae טרפה, יאמרו והנני נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא פטור אלא מ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלת זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדריש הכא התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז ששופו שימושות ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובHAL שחייבת יתבואר לך איזה חולין עושה אותה טרופה וכו' עכ'ל, הרדי דתולה זה הכלל במסרים ולא בקשר דזאת החיה, ועכ' משום דלא משמע לי שתה' דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה' צרך לחיות נתה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז'יל: "נמצאת למוד וכוי ואסורה הנוטה לשאמור לעלה בהלכ' ח' ז'יל: "נמצאת למוד וכוי ואסורה הנוטה למות מחמת מכותה, ואעכ' פ' שעידיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו' עכ'ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכטב אח'כ, שאמרו חכמים זה הרג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש אדם, כל שאמדחו את הנרצח שסופו ה' למות אם לא ה' נהרג עכ' פ' שהליך בשוק ואכל ושחה כשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנוטה למות דהוא עצמן נפל למשכב, ואייכא איסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפלו בלוא נוטה למות, אלא שמעותד למיתה לאח'י ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ'י אימוד הרופאים, אלא עפ'י הכללים הקבועים בהלכה, ועכ' פריך ולמד' טרפה חיה מנ'ל, לא מנין פריך מנ'ל, ובא זה ולימוד עז' דלעיל ר'ל נמי מנ'ל, ולא מנין פריך דמנ'ל קרא על הני חי'יט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ'ד ט'ח' ודאי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבר שבדה טרפה, דלכ' ע' מירiy בנותה למות, והיא קוש' עצומה, עד שהביא דרשיה לדבד'ר', דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל ט'ח', פירוש טרפה חיה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקרו לה ט'ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר', צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז'ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקשר ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב'ם ז'ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקשר העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח'יט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחייבת העலמיים זהה, והוא מדורש בטל' ט'ח' ומ'מ אמר דהורג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדחו הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב'ם, דאפילו לדידן דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדחו הרופאים למיתה מחייבין את הרצון, מושם דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד'ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' כן הרמב'ם בספר'ם שלו בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ'י האי ההלכה ומכם'כ למ'ד ט'ח' דלא פטרין הרוצה בשביל נקה'יו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א עב' דילמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמר ר'ע ור'ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מצעי מצל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב'ם שהעתקתי לעיל.

ולהילכה היה נראה לרמב'ם ז'ל, דהאי דרש דזאת החיה אינה אלא אסמכטה בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שמ ז'יל: "ענין הכתוב שהנותה למות מחמת מכותה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

וה"ה דהוומיל והוא התנא מנה נקובים بلا חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנוטה למות, אלא כיוון דמהפץ השאה מנין לטרפה שאינה חי תולח שאalto על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מנין לטרפה שאינה חיה קמבעי לי', אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח עב' פ' שלא נוטה למות, נוכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדzon על פיהם שהמה טרפה, ועכ' קאמר דאיכא קרא דזאת החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, עב' פ' שלא נוטה למות, ואסירה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאמדין אותו למיתה גם ונפל למשכב הוא בעין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל כשאר בראים, עב' פ' שאמדחו למיתה ומות באמות לאח'ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הרגע את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש אדם, כל שאמדחו את הנרצח שסופו ה' למות אם לא ה' נהרג עכ' פ' שהליך בשוק ואכל ושחה כשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלוא בנוטה למות דהוא עצמן נפל למשכב, ואייכא איסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפלו בלוא נוטה למות, אלא שמעותד למיתה לאח'י ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ'י אימוד הרופאים, אלא עפ'י הכללים הקבועים בהלכה, ועכ' פריך ולמד' טרפה חיה מנ'ל, לא מנין פריך מנ'ל, ובא זה ולימוד עז' דלעיל ר'ל נמי מנ'ל, ולא מנין פריך דמנ'ל קרא על הני חי'יט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ'ד ט'ח' ודאי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבר שבדה טרפה, דלכ' ע' מירiy בנותה למות, והיא קוש' עצומה, עד שהביא דרשיה לדבד'ר', דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל ט'ח', פירוש טרפה חיה אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקרו לה ט'ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר', צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז'ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטטו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקשר ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב'ם ז'ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והוא מדורש בטל' ט'ח' ומ'מ אמר דהורג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדחו הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב'ם, דאפילו לדידן דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדחו הרופאים למיתה מחייבין את הרצון, מושם דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד'ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' כן הרמב'ם בספר'ם שלו בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ'י האי ההלכה ומכם'כ למ'ד ט'ח' דלא פטרין הרוצה בשביל נקה'יו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א עב' דילמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמר ר'ע ור'ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מצעי מצל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב'ם שהעתקתי לעיל.

בעהחות"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפין מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, ע"יש לבטוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפ"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף באפרה, אלא ואדי דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפין, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ס, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטריך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, ואע"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מدتכיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשוחטה מיר' הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ס דיליף מני הקרה מיר' בנטה למוט עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיר', אבל דע דהרב"ס יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הרואוי' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ורא', אלא ממש"כ האבן עזרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ס שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירשו Amiti, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפילו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסק שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בדרכו מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד" ה' ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטריך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראיתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך דאיצטריך ניטל הכבד באופן הבעה"ח אין להם מרה או צבי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל ואדי דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטריך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יונ"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ץ והמ"ב ז"ל בהזאת וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כמו דמוני בkoposa דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסירה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטריך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעותא גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עבד ל', וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפילו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'illion מכאן דאפילו בספק טרפה לא מוחני שהיה י"ב חדש עי"ש ומאד תמהני במחכ"ת, איך פלטו קולמסו דבר בטל כזה דלפי דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיווץ זהה אין כדי להшиб.

אבל לפ"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, ש' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה", והפלתי הביא דברי רש"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחיטה דבין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהומרא בספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר היהנו במקומות שאין לתלות עפ" שחזקה מכח רובה אומרת דחיה היהנה הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, אבל התדרבי רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי רק אמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפויות מוקי ל', ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חיה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי' קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטריך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפוiot לכשרות למזה לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וαι' ברורה דליך' בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמיירி לכ"ע בנטה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דילפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו" והוא נכו' וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים "ובשר בשדה" וזה במ"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, "טרפה" כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במה"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשםעתתא ר"ל הוא דיליף במה"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריווטו דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרבמ"ס לכאר' נרא דחולק על פרשי"ו ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, ש' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל, "וכן החותך במה"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מובהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסכך מהו לי בគלה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ס מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא לקו על במ"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרבמ"ס מתווך זאת היטב, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במ"ח הינו טרפה דמה לי טרפה כולה מה לי מקטצתה וא"כ לא כאר' קשה מני' לנו להכניס שניים דילמא באמת רק טרפה מקטצתה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה כולה דאית בה שחיטה מנ"ל, ועיין בה ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן" דחכא, אלה אליבא דעולה, לא לי"ו לפסק כרב אף דלחומרא הוא ודוק".

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפק"ה איכא למימר דארפה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ופלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות לדמיון תמא היתרasha יכול ליכות, והוא עיין בח"ק"ז איל' שמביא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות אמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחלת דברי רשב"א מיבותות וע"ז פריך מניין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDKאמור, למאן אמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמור, דהא רשב"א אינו משועבד לתדבר"י, והויל"ל דלמא אטרפה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפריך דילמא אטרפה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמור הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבותות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדבר"י טרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאיןalo דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבותות מדלא קאמור רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמור רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דאייכא מאן דמכשיר, מצי תדבר"י סובר כוותי ולא מטעמי".

ודע דמתניתין" דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח לעולא ארוכובה עליונה קאמור, לגבי אדם ארוכובה דטמלה בשכיבה ולא באזיפה כבבמהה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק".

תונס' דה' והא אייכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוא בכלל בהמה שנחתקו רגלייה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמור שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפויות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי" בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי" דקאמרו הוא שפת יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתין, אבל התוס' כיונו לעיל נימא דנחתקו רגלייה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקנתני שם בהדי" צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזכרו, דהוא בכלל בהמה שנחתקו רגלייה, והוא פלא, אבל כוונתם כמש"כ בח' הר"ן, דהוא בכלל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתין, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן" דהאי לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא לא דמ"מ דמקשין דהאי מסוף הסוגי', דקאמור אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחתקו רגלייה וגולדה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא מושום דסופו לינקב דאי"כ בכל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכוונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומן' לקמן דמסתפק בוגרת דרושאנו בכמה, اي כאיסר כקובתו או סגי במשחו מושום דמקלי קלוי ואיל, הרי משמע דמקלי קלוי עד כאיסר, ואני תמה דאי"כ אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS טומן דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא מושום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא מושום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפויות דרושאן, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנקנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק".

ע"ב גמר' והא אייכא בהמה שנחתקו רגלייה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדבר"י כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, מושום דהני נבלות הוה, ותמורתם נוכל להזכיר שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאין בהם מושום טרפה אלא מושום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמקשה לא חל לключи" דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מהים מושום דס"ל דכל טרפה תחלת נבלות הוא, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים מושום דאפשר בשחיטה המתרת מיד נבלה וכן נקה"ו ופסה"ג דאין להם שחיטה, מושום דבר שבר שם נחירה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעתך' פ' נקה"ו ופסה"ג איןום חיין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחלת שחיטה פסולת אייכא בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דಚשral שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נكب בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן איןום חיין, כי לויל זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נكب בושט איןום חיין ודאי דה"ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג איןום חיין, ה"ה פסיקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדבר"י דס"ל ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלה דכל הני אמרואן דס"ל ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למליטתי'ו, וצע"ג,

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה אייכא עכ"פ טרפויות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה"מ והפר"ח, והפלתי החולק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עיישי'ש ודוק".

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOVICH הוא האידי דמנכרת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב וזהרואה עיישי', והנראה לפע"ד דהאי טוגן" עכ"כ אליבא דעולה אזלה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשנני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג וממושיר רק בחוד מנייהו, אבל אם נחתקו רגלייה ממש באופן דאייכא כאן ב' טרפויות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג וממושיר, אבל אי הסוגי' אזלה לעולא ארוכובה הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכתבו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוונותם שכתבו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאיKa טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ"שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאיKa תרי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי דלא פסקין כוותני', כמו כרשב"א דמקشير בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקشير בגלווה, היינו כדי להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עס המנוויים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי דסוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אייא חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש כן הרמב"ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ ל�מן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ריאה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגנות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב"א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהותס' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאיKa למימר, דסביר לי' כר"מ דמקשיר בגלווה, ועוד הר' לרבען דרא'ש ליא' בריאה חסירה, הר' אפשר דתדברי' כרבנן דרא'ש ס"ל, דחסרונו בפנים לש' חסרון, וכמ"ש'כ' התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין ל�מן מה שכתבתבי בזה ודוק'.

ד"ה וארי' א"ש וכן לטרפה, באה' ז' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב"ס, דאם אמדחו הרופאים למיתה ולא קם ממתו עד שמות נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מון הטרפית, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאתו דברי הרמב"ס בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למיתה מכח האי טרפיות, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהרג אעפ' שיש בו מה'י' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות זאת מכמה פסקי הרמב"ס, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכחה דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד משם על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך ע"פ מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שעמדו חלק בזה, ואדרבה מירמא דרא'ז לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', מהו מעידין, עיין' בב"ש סק' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולפע' דה' נראה דר' בימים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפע' דה' מ' מותרת סמכו אס העלו מן המים שאלה'ס דבלאה' מה'ת אשטו מותרת שמאנו אס העלו דר' ז' לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוג' שם לא משמע הци, וצ'ע' דו'ק'.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ'ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרונו גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' hei, ה' לפרק חסרון ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו בנחבסה שהיא שמעתא דammo'ra ע"ש ולפע' ד לא הוועיל בפירישו כלום, דאפילו לא דרי'ש דחסרונו בשדרה טרפה ממתני', מ"מ חסרון ב글גולת ודאי מתני' הוא דהא קטני' כדי שנintel מה'ח' וימות, אלמא דאיKa חסרון ב글גולת הממיית, אבל ראי'י במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך לקשר קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרונו גלגולת מושם דהותס עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמר, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרך שיכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנ מהני הא סיינא, למאנ דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתורא הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר"י דאמר דח"ט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג"כ בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיטם, דלית מאן דפליג אהא מני דח"ט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא"י תנא דמתני פליג היינו דוקאammen פלייג דאיינו מכון, אלא פחת הויה, אבל לא דלא נאמרו פרטימ כל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחו"ז מן הפרטימ, נאמרו גם הני כללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח"ט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני כללים מותוך הפרטימ שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו הא דרכיש, ומלשון הש"ע שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למשמע הци, ומסתמא כן נראה לב"י, לפרש דברי הרמב"ם שכ' בפ"ה ה"ד ווז"ל: "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו" עכ"ל מדامر תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח"כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ם דמאי שטרלי לב' תרי, שפסק עולוא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דוד"ר ור"ל, מה שכתבתי שם, ודוד"ק.

רשי' ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף היינו חסירה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש"י סובר דhilof האנות שהוא מתולדה אין להכנס בכלל נקבה, דיל"ל לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקוב ועכ" דחרסה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסירה הריאת לא בא בא הalance על חסרו אונות מתולדה דמאי חיות, ואינה טרפה אלא מכח הalance אחרית דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבלל הא הalance דאמר ר"ה כל יתר כנטול גם חסר בכלל והכי מתחפר, כל יתר כחסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו, ועכ" כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה הי' יתר גרע מחסר, וחסירה ריאת אי אתה בא בכלל הח"ט בהalance, מתרפרש או בחסרו בפנים לרבען או בחסר מבחו"ל רשי' ולכן האי hilof האנות דזהה בכל חסירה, איינו אלא לרבען דס"ל חסרו בפנים שם חסר, דיל"ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימפונות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי לרשי' להכנס גם חסירה אונה בכל חסירה ריאת בפנים, אבל לר"ש דחרסה ריאת באה על חסרו שבחו"ל וכן לרבען אי ס"ל דחשר מפניהם לא שמייה חסר דלא בא ההalance כלל על חסירה הריאת, כל הטרפיות שבריאת צריכין להכנס בכלל נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא אيكا נקב, ואבאר באמת כן כתוב התבור"ש זיל דכל הטרפיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוה, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נקה"וו הוא דהרי בושט אין לנו הalance על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוא דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש"י מפרש דהאי hilof העורות בתולדה הוא ולא מחמת חוליה נשנתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דhilof בשוט שאינו דומה להילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמצא רק תרתי בימין ע"ג דאيكا חסרו ומשמא לתלתא אין זה השלה מאלה חשבין דבימין אيكا חסרו ומשמאlica איקה יתר, וחסר יותר כנטול דמי טרפה, משא"כ בשוט דעתלא קשר עור אחת כשר, א"כ hilof העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר שליל גם בריאת

ומים, דהרי היזועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה ההלכה לממ"ס, דכל שונית ביד טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח"ט ATA תא חסירה אונה כיון דלאה הי' צריך הalance מיחודה, דחשר כנטול, ועל ניטל ביד הלא א"כ בריאה, כיון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ם לשיטות לא ס"ל כנ"ל דהרי כתוב דבכ"מ שניינו ניטול, חסר בתולדה שר, ולידי"י גם יתר כנטול אינו מכח הbalance מיחודה, אלא כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר כנטול, אלא שהוא טרפה בעצם ה"ה יתר כו, ולידי"י ל"ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חיון הון, דהרי גם בנקובים כן אנו רואין שחין ומ"מ אתה ההלכה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסירה אונה בכל ח"ט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרךו בהרבה מקומות.

אבל דע דהא דפרק הש"ס מהורתא קשה טובא דהא עכ" בכלל חסירה או נקבה היא, וכמש"כ רשי' בסוף הסוגי דכל טרפיות הריאת בכלל חסירה או ניקבה נהנו, והרמב"ם מנה חרותא בכלל חסירה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראייתי מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפע"ד הוא דלקמן נ"ה ע"ב מiotiy עובדא דרבב"ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לחרותא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע"י מים פושרים, וכותב שם הר"ץ זל דהאי בדיקה רק בספק אי בי"ש או בי"א, אבל בודאי ב"ש לא צריכא בדיקה, ובודאי בי"א לא מהני בדיקה, דעתלו הדירה ברייא, לא יצאה מכל טרפה ובו"א טרפה עכ" דהalance כך הייתה, דתנא סתם חרותא בי"ש כשרה ובו"א טרפה עכ" דהalance כך הייתה, וכלן אין בידנו להקל אפילו הדירה ברייא, כמו בכל ודאי טרפות דלא מרווחי הדירה ברייא, וא"כ עכ"ב הוא טרפות בפ"ע כמו דרושה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתה הalance על חרותא בי"א, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי ה"י מהני שהיה י"ב חדש אם ה"י במציאות לעיל שנעשה כן קודם י"ב חדש, דכל שלא בא הalance בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, וממש"כ הכא דאייכא חרותא דהדרה ברייא וחרותא דלא הדירה, והאי ב"ש וב"א אין הalance, אלא סיינא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע"י פושרים דהדרה ברייא, מה לי בי"ש או בי"א, זה בורר, ולכן חרותא איינו ע"ש סופה טרפה אלא הוא טרפה גמורה אם היא בי"א, כי כן אתה הbalance, ועלא דלא מה זאת למן טרפות כמו דרושה, מושום דהוא באמת ליל דחרותא היא חד מחי"ט דאתו מHALCHA, אלא דהוא כמו לocketoa דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמתני לא פליג אלא דס"ל דהוא בכלל חסירה כמש"כ הרמב"ם, אבל הש"ס מדיק מדילא כתני במשנה חרותא שהדרה במים פושרים כשרה, אלא כתני חרותא בי"ש כשרה, ובברירתא כתני דב"א טרפה, עכ" דהalance כך הייתה, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דעתקה שם טרפות בפ"ע המה, ודוד"ק.

ד"ה סימנים שנדללו ברובן וכו' שנתפזרדו זה מזה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כרש"י האי תרתי נהנו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותתא, ולא שב, ודוד"ק.

ד"ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ"ב ע"א ודוד"ק.

ד"ג מג ע"א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב"פ, ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינאים של ד"ג חנ"ק נפ"ש, וראיתי ק"ז צ"ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינאים נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במחכ"ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיה י"ב חדש, אע"ג ذات מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומרח"ם שיפ' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כרב"י, והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פלייג עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' ייחידי היא דמשמעו דאת' ייחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רב' כדברי יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריב"י בברייתא, ורק' ל' המהרש"א רבים דאין לומר מושם דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריב"י, מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגנו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריב"י, מש"ה החץ לקבוע הלכה כמותו היל' צrisk להקדמים האי מירא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"א אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD ברייח' המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל' כשרות, וכן תראה בגלודה דקתני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' ל' בא"ט מושם דר"מ פליג ומיכשר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בזה הכלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה של' בענין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משונה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בזה הכלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפי' לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המרה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מינ'י אחר ניטל הכלב והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי' כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר אמר ר"י דהלה כרב"י הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל חרותא, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה יחידי היא, ואפי' ס"ל לרבי כוות', היה מרובה טרפות זו בזה הכלל, כי דבר התלוי בפלוגתת להכנס בתוך ה"ח טרפות אם לא שנאמר דחרותא בכלל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתי כי יש בזה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכלב אינו אלא מושם דסוף המרה לינטול, וכן בעין כזית במקומות מרעה, והוא לאכור' תימא רבתא, וא"כ מאן דפליג אריב"י ומיכשר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פלייג גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפי' נשתיר כ"ש עד דאיכא כזית במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור דכזיות במקומות מרעה, מושם הגנה דמרה בעין אבל بلا נשתיר כלום ודאי דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחילוף לא שמענו מהלהקה דמטרף, כי רק' ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עלה וא' שפיר הוה בכל נקוב הכל בשර ש佗פה גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחא לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריאה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' י' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שניי' מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, זכי' ודוק.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' לפרש קושי' הגמר' והנה הריב"ז זיל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, זיל דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכלב, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגהה דתנן' תמורת דתנן' דבגמ' הци איתי' ניטלה הכלב וכו' הא נשתיר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן' במשנה דלו' כשרות בפירוש דנשתיר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא דכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות בדבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתורו הסתומות ור' ח' הי' מחמיר ומגיה ונשתיר ממנה כזית, ולכן הריב"ז הביא המשנה כמו' שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתורו המשניות האחדדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ל' הלכה כסותם, איך נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורבן פסול hei ס"ל מושם שהמאכל מתאש' שם, ומחללו ונכנס בנקב' וכי רצה בזה ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת' דأكلה בי' וכו' אבל קורבן מניה נייח' כדקי' קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אהודי פסליין, אלא מושם דהמאכל מתחחל וויאצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל מושם לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושם דספסו לסתור הקром. ולכאר' איה מצא ברש"י דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ דאיתנה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושם דהוא מעיקרה לאו מתקיימת, ואולי מושם דאי רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi'תיא דהס' דתמיות שלא ייטל מושם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחקל ביןיהם דתמתם לעולם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מלחמת מכמה ויש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהא דאמורין כאן בוושט ניקב אשלכני' זיל טרפה מושם דזימן מניה דזימן בהדי הדדי' ומה בכך כיון דאין זה אלא לרוגאים אחדים ואח"כ חזרין למקומן, הרי כאן סתימה המתתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בשבך קוץ בלא בדיקה, שהוא דומה ממש לודאי דרושא, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפץ כמי חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הרoria נטרפה, הנה הא דס' לרשוי' דלגבוי נקב נמי אין לישט בדיקה מבחו', נראה דעתמי' הוא, כמו דס' לבודאי דרושא דלא מהני בדיקה, עיין ל�מן נג' ע"ב דהתוא' מסבירים דדעת רשי', בעמיס מאדיס הבשר ואינו יכול לסייע על הבדיקה, ורק בספק דרושא סמכין משום דאיכא עען ס"ס שמא לא דרס כלל, ואת' לדרס, שמא יפה בדקין, וליכא רושם הארס בשבר ובسمינט, וסמכין אבדיקה קלישטא, וא"כ ה"ג בממסמס קווע' דמא דלעיל, ס"ל כיוון דהאי הוה כודאי דרושא דהרי צוארו נקרו מן הקוצים, וציריך בדיקה אלימתא להוציא מספק שמא ניקב הוושט, لكن לא מהני בדיקת חז', דשמא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש'כ רשי' זיל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמא' דלא חיישין לספק דרושא, מודה רשי' דמהני בדיקה לודאי דרושא, דכל שלא הייש לספק דרושא, הוא מטעם דמקמין בהמה אחזקת שרוט, מילא גם בודאי דרושא, חז' החזקת שרוט כ"כ, דמהני גם בדיקה קלישטא, ובזה מיושב קושי' התוו' ל�מן, שהקשו על רשי' מרבי דס' ל' א"ח לספק דרושא, ואחר שזכה לשל"ס ווילנא מצאת בגהגות מלא הרועים, שתמנה על התווע' שלא נחטו זהה דרשוי' מידה למ"ד דאין חוששי לספק דרושא דיש בדיקה לודאי דרושא, וננהANTI מאד, וכעפ' יוצא מואה דלהאי מ"ד דאין חוששי לספק דרושא, ה"ה דגム בממסמס קווע' דמא יש לו בדיקה לושט משום נקב, וסמכין אבדיקה קלישטא, ולא חיישין שמא נכנס דם בתוך הנקב, אבל ישיב לו קוץ בשוט הוה מקום לומר גרען דהא כאן אייכא תרתי, שמא נסתם הנקב ע"י דם, ולא בדיקה מעלייה היא, וא"ת דלא, אבל שמא נקוב היה ונטרפה, וכן קאמר עלא דלשםא בישב קוץ בשוט, דמהני הבדיקה כמו' קוץ בדיקה זוז'ק.

ע"ש גמר' ומ"ש מספק דרושא, מקשין האחוריים לדעת הרמב"ם, דרושא מפורש בקרא, אבל החמירו בה בספק דרושא, והשמ' ח' והפלתי זיל תירצ'ו דנקה'ו דלרבנן'ס הוה נבלה מחיים, נמי כמפורש בקרא הוה, וחמור כדראשה, עיין בח' ק"ז זיל, וכל דבריו במחכת' דברי תימא הם, כי מה שכולל נקה'ו עס ניטול הירך וגיסטרא, דהמה נבלות אף כשרכו הוא טעות דמווח, דהרי ליכא מי שיאמר דבנkeh'ו מטמא מחיים, וגם יתר הדברים שכטב, אין מובנים, אבל הדבר פשות ומבואר אצלנו לעיל, דנקה'ו הוה פסול שחיטה, ויש בו מלוקת באכילת הבשר אחר השחיטה, ומטמא נבלה אחר השחיטה, וכך פשיטה דחמור כדראשה, ודראשה שAKER אצל הרמב"ם מפורש בקרא, צרך ביאור רחב, איך מפורש מה היא הדרישה, ומקומות שפולס בו הדרושא, עיין בה בפתחה עיקר יוז' זוז'ק.

תונס' דה' קסביר עלא א"ח לספק דרושא וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה הותרה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דרושא וכו' עכ'ל, הפלתי זיל רצה לחדר השתוא' רך אספק דרושא קא קשי' להו, אבל אישב לו קוץ בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הותרה, דהוה ספק בשחיטה, וכבר תפסו עלי', דהתוא' יבמות בפירוש כתבו גם בשוט

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשנית בייסוד המשנה כנ"ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשטייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמור' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך' ר' לרמב"ם זיל, דלא גרסו במשנה דלקמן כוית אלא כ"ש, גם ניקבה המרה אין לגרוס ומאן דחויסי מרה במשנה, הגיה ג' כ' כזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם, מה שכתבתי בזה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דרושא וכו', עיין מה שכתבתי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עלא יש לה קוץ בשוט אין חשין שמא הבריא, רשי' זיל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריא, א') שהוא לשון נטרפה, ב') שהוא ניקב מלוון וברא אותו בחרבותם, עיין באחרונים דנקותא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קושי' הגמ' ומ"ש מספק דרושא כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למידקי' דנקב משחו בעור החיצון לא מיניכר, והוא לא לכאורה' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חיישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפי' ראשון, ואיך מרכיב רשי' אטררי רכשי, עיין מהרמ' ל' מה שנדחק בזה, ולא עוד, אלא דרשוי' הלא סובר, דגס לעגון נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחיישין לשמא נטרפה, כיוון דאיכא למחיש שעידי' נקב פנינו ואינו ניכר.

והנלפע' ד בביואר השיטות הוא, דהנה הרא"ש זיל כי זיל מ"ש מספק דרושא פרשי' וכו', והכא לא אפשר למידקי' דנקב משחו בעור החיצון לא מיניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דדוקא אדומית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דרושא דמצרכין בדיקה, והכא קאמר עלא אין חשין, דמשמע דאפיילו בדיקה לא בעיא' עכ'ל, ונפלאתי מאד, דאייך אפשר שלא ליבעי בדיקה חוכם הוכח בדילא היכי דאיכא بكل לבורי וודאי מברינו, אפילו א"ח לספק דרושא, דשאני התם, דאיכא טרחא גודלה לבדוק מכפה דמווח ועד אטמא, אבל הכא מהיכי תיתי לא נבדק נגד הקוץ התחוב, שוב מצאתה דהרא' יוס' ג' כ' קמתמה על פי' זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע'ד נראה דכוננות הרא"ש הוא, דאין חשין משמע דמעיקר הדין א"צ לבדוק, וכך בנאבד בלא בדיקה כשר, אבל ודי מודה דכל שהוא לפנינו דצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דרושא דשם הבדיקה מעכבה גם בדייבד, ומה שנדחק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חשין דקאמר עלא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חשין שמא נטרפה, מושם דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דרושא, דשאני ושאני, דהרי הכא נמצא הושט שלם, ומהיכי תיתי ניחוש להבריא נטרפה, כיוון דאיכא חזקה דכמו שהוא שלם עטה להפנינו כן ה' מאז, אבל בספק דרושא הרי חשין שע"י הדרושא עטה הוא דרושא לפנינו, אם נבדק, וכך לא מאן דס' דיש לנקב בדיקה מבחו', מוכרכין לפרש דאין חשין דקאמר עלא, א"ח דעתה נקב לפנינו, נינוי דלכתחלה כיוון דאיכא לבורי מברינו, אבל בנאבד בלא בדיקה כשר, אבל אי קשי' הא קשי' ה' הא יש בקוץ בשוט דומה לודאי דרושא, ונינוי דגס לודאי דרושא מהני בדיקה לדעת התוא'CDCלמן, אבל בדיקה ודי עבי ולעכבר, וא"כ מה מותrz הש"ס דלעולא א"ח לספק דרושא, סכ"ס איך נכשיר

דכשות הוו, והן הנקודות שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו- לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שני הtems דאיתחזק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שמן, וא"ג דלא איתחזק איסורה, לא איתחזק נמי התירא, אבל הכא מעיקרא היה החזקה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס' „הטם איתחזק איסורה הכא לא איתחזק איסורה“,adam כנירסא זו, קשה להמה לא אמר הכא איתחזק התירא, כדי שלא יקשה לנו מחתיכה אחת וכן נראה דלא גרסו כן, מדרגרסו „שאני התם“ דלשוון זה לא סובל הא סייפה, „הכא לא איתחזק איסורה“ כמובן ולכן שפיר כתבו דחשי"ס לא הקשהתו מחתיכה אחת, משום DID ערך דהכא אכן להפוך חזקת כשרות, אבל לירשת יש רשי"י דקאמר בפירוש, „הכא לא איתחזק איסורה“ לכאו' קשה לא דיא בזה, דהא גם בלא איתחזק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסור, והולול הכא איתחזק התירא, והנעלע"ד דלאכאר' יש לתמונה טובא על המשך שבגמ' דלמה לי' להקשות משתית חתיכות, דאין דומין כלל להא ספק נקה"יוו, ולא פריך מחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשוט דבשניות על חדא חתיכה דינין, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, ולכן נראה לפע"ד דעת' המשך ידע דהכא אכן חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, ולכן לא קשה מחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתמס ליכא שום חזקה להכריע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אחת מהנה וחיבע עליה אשם תלוי, ע"ז קשה לו ניחו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא אכן חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקרבו, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יכירע הספק דاقل את של היתר, ואי דاشם תלוי על הספק בא נילוף מינני חזקה בשום מקום לא יכירע את הספק, ונארס גם ספק קוז בשות איתחזק שאסור לאכול אף אחד מהנה, ולכן א"א יכירע חזקת פטור שלו, מה שכבר איתחזק ה"י מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוז, על זה אנו דינין אם לאסור או לא, וכיון דאיכח חזקת כשרות לא אסרין והא דבחתיכה אחת לא מתחייב אשם תלוי, גזה"כ הוא דבעין דוקא אייקבע איסורה משתית חתיכות, כן נראה לי נכו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מ"ר דרבינו, מותבינה תיובתא לפני סנאיה דברא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfot נמי קשה דපילו מצינן לעשות כתרי חומרא DSTARI אהדי וכמו שבאמת אנו עושים דАЗלין בDAOРИTYA, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרי בין לר' ובין לשימושם ממי' כמש"א בgeom', והנעלע"ד דבר לא קאמר רק תורבץ החושט במסחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה, אבל אין מזה הכרע, אפשר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, ומ"מ במשחו כמו למיטה מקום שישעיר דאע"ג דהוה במשחו כשר אר במאם מעיים, מ"מ קאמר בגמ' דבקרים קשחת ופסולה, וכך באמת כן מסיק לבסוף דתורבץ במסחו ואני מקום שחיטה, אבל שימוש דאמר ברובא פשיטה דלאו מקום שחיטה הוא כמובן, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דברא ה"י דמסופק בדברי רב דקאמר במסחו, אי הוה בכלל ושת לשחיטה, ולכן טרף לי' וא"ג דאיכח ס"ס שמא הלהכה כמשמעותו וזה ליכא כאן טרופות כלל, ואפילו אי הלהכה כרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפשרי מאן דס"ל דלא מהני ס"ס במקומות חזקת איסור, בספקא-DDIANA ודיינה ומני, שלא שיק חזקה

דשיכח יותר לאיסור מלහיתר, וכבר ביארנו דשיכת התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד וכק"ז ז"ל בלבד השיגו עליי, דאפשרו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה, מ"מ שיק לאוקמי אוחזקה שהיתה רואי' לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקה ורוב דפלוון באה רשי"י ותוס' עיי"ש.

ובגונף העניין אי בוגולד ריעותא מהים מוקמינן אוחזקת כשרות דאתה" מכך רובא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו סי' ל' והתבש' מבייא ראי' קול איתרע לה רובה, והכא נמי רוב בתולות יש להן קול, וזה הויל ואין להם מים במוח, וזה הויל ואית לה מים במוח כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, ופה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' או, דהתמס יראה מכל רוב הcessות, ופה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' או, אבל הכא מאן יימרו דרוב דאית להו מים במוח אין כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרכחת נגד הרמ"א וכחכמי קראקא, והוא מגמ' ריש פ' שור שנח, דפלוון שם רב ושמואל במקור שור לחברו ונמצא נגן אי איזלינו במנון בתר רובא דלרדייא איזנו, ופריך שם ומחאי אונן, אי האי גברא זבון לרדייא הוא או גברא דזבון לשחיטה, ומשמי לא צריכא פלוגתא באדם זבון להא ולהא, וכ' שם הרא"ש ז"ל וז"ל: „ומוקי פלוגתא באדם שקונה לשחיטה ולהרישה וכו' וכיוון זבון להכי ולהכח,ليلיא למקם עלי' דמלטה לפיה מנהג הקונה, וסביר רב דזולין בתר רובה, וא"ג דזה האיש קונה זהה כמו זהה, מ"מ כיוון דרובה דעלמא מסיעי לרדייא מכריע דעת הקונה לצד זהה" עכ"ל הזהב, ולכאור' איינו מובן כיוון דאנן על האי גברא דינין, והוא קונה לה כמו זהה, דיש לו שדות וגם בית המטבחים, וא"א למייקם עלייה, לאיזה מהם קזבון יותר, מה מהני רובא דעלמא להכריע דעת הקונה להזה, ורובא דעלמא שיצא מרובה דעלמא כיוון שקונה נמי לשחיטה, ורובה דעלמא קונה רק לרדייא, אבל הדבר מותבאר היטיב עפי' מה שתכתבו התוס' לעיל כח"כ ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוונה, ממילא הוא איינו מצמצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי הצמצום, עיי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השקל הוו, אין הכוונה דבצמצום הוא מחזה ע"י, דזה פשיטה דליתא אלא ודאי איקא רוב לצד אחד, אבל כיוון דאנן לא ידעין לאיזה צד נוטה הרוב קרי לי' ספק השקל, למשל מחזה זקרים ומהצה נקבות, פשיטה לנו דאיינו מצמצם דכל בידי' שמים א"א לצמצם, ר"ל דרוב פעמים איינו מצמצם. וא"כ האי רוב מעיד דאיכח ע"כ רובה לצד אחד או לאקרים או לנקבות, ולא מחזה ע"מ בצמצום, ומ"מ קרי לי' מחזה ע"מ משום האי ספק גופה, שלא ידעין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה האי איקא רובא דעלמא, שפיר מכריע האי רובה דעלמא את ספקתנו שאנו מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי נידון שאנו דינין, ואתה הם דברי הרא"ש ז"ל, דנייה דהאי גברא איזן להא ולהא, וא"א למייקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנו דאיכח רוב לאיזה צד, כי לומר דקונה בצמצום מחזה לשחיטה ומהצה להרישה, הלא א"א לצמצם וכפי' התוס' דהרוב אומר דאייננו מצמצם וכיוון דሞרכחים לומר דאיכח רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מכריע ספק זה לצד רובה דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור או פילו להוציא עליו ממוון, לרבות דזול גם במונון בתר רובה מכם"כ דמהני באיסור ליזיל בתראי' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצהה מרוב בתולות כשרות, דאין להם מים במוח, אבל כיוון דספק הוה אי הני שיש להם מים במוח כשרות או טרופות הוה, ופשיטה לנו דאיכח רוב לצד אחד ולא מע"מ בצמצום, א"כ רוב בתולות דעלמא מכריע האי ספק לצד רוב במוחות דעלמא,

כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריותא, במקומות שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר היכי להכריע, ואז לא עבי לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבלدور הבא אחריהם יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא שבימייך, ואיןدور זה משועבד לדור שלפניו וכਮבוואר במתנה נ"ד עדויות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי יחיד בין המרובים, הוайл ואין להכח אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ויסמוך לעלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיקול בי"ד האחורי לקבוע הלכה כדברי היחיד שבודדות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחריםinos, שהם קבעו הלכה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצאו דברי היחיד הראשון לא היו יוכלים האחרון, לדחות דברי הראשונים מדעת עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צריכין להתוטס', דחbarek יצא נגד הסברא דמחודדין טפי, אלא דחbarek יצא לקבוע הלכה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ה המועטinos, אבל גוף דברי הראב"ד נפלאים ממיין, אדם אין בי"ד יכול לבטל דברי היב"ד שקדמו להם בזמן, מה תחת הא夷יחיד או מיעוט החולקים, שנשנמוך עליהם לבטל דברי בי"ד שגדול בחכמה ובמנין, אבל באמת הרמב"ם חוק ע"ז, וכו' בפ"ב ממරומי, דעת דרישות המקראות, יכול גם בי"ד קטן לחלוק על בי"ד הגadol ממנו שי' לפניו בזמן, כי על זה נאמר אל השפט אשר יהיו במיק, ורק בתקנות וגוזרות אמרו, דיין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין בכ"מ ועיין היטב בהקדמה של אריקות דברים זהה ודוו"ק.

ד"ה והא איכא עיקור סימנים, לפי היק' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דזהה טרפה וכו', וכי תימא דלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, דזה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, אע"פ שבפסחה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דשיםות הגרגרת אנו יודעים מפסחה"ג, וזה לכאר' פלא, דהא איכא תוספתא מפורשת מובהה לעיל דף י' ע"א, דנסמת הגרגרת ואח"כ שחת את הושט פסולה ולמה לנו לתלות שימותה בפסוקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוטס' דחא ע"כ גרגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שנintel מליחי ברובו כשר, דחא גם בגרגרת שנשmet ברכובו י"ל דכשר, וכאשר באמות פסקינו כן בי"ד סי' כ"ד סעיף ט"ז, דזוקנא נשmet כלו, אבל כוונת התוטס' הוא, דנhydro דתני בתוספתא, דשיםות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללה, דהא תוספתא לאו בדני טרפות מירוי, אלא לאשמעין אתה בה"ג דין עיקור שפוגס בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשmet קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומלעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשונו, אבל לא למד לו דין דשיםות הגרגרת טרפה, וע"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסחה"ג דקנתני במשנה, ותדעadam נאמר דלא נשמע נשmet מנפסק, ולא נזכר דין דשיםות הגרגרת רק בהאי תוספתא, מילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשmet כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כולל מליחי, וא"כ הוה טרפות בפ"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג"ר, והא איכא שימותה הגרגרת, אלא ודאי דזהה בכלל פסחה"ג וברובו ודזוקא להב"ג דיין בsmithה טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ הושט כיוון דבאמת רובו שנintel מליחי כשר, כלו דטרפה מנ"ל.

ו"ע דרש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכא סימנים שנידלו ברובן, כולל מליחי, מושם דבריך פריך והא איכא סימנים שנידלו ברובן, והוא כאשר מפרש כאן, באיפריך אפרק אפרק בכת, ומטעם דזהה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכוון לקושי' שהנחתה לעיל בצ"ע, דלפרשיי היה סימנים שענדללו שתי טרפות, בשט ובירגרת, בכל אחד

להזכיר את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשהו וגם חומרא דשומאל דודאי לאו מקום שחייטה, ואע"ג דרב הא ספקה הוה, ומספר קפריך דזהה ממש כתרי חומרא דסתרי אהדי Dai כרב דבמשהו הרי יש ספק שהוא מקום שחייטה הוה, ודוו"ק.

ע"ש מוקולי ב"ש ומוקולי ב"ה רשע, מחומרה ב"ש ומחומרה ב"ה, עלי' הכתוב אמר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הלכתא, בדאוריתא הילך אחר המשחריר, ובדרבן אחר המקיל, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות אהדי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולת צריד לשעות, או כמו או ממר או בשכילים סותרים נקל בדאוריתא בשאין בידנו להכריע, ופוק חי כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דАЗלין בחומרה הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לויל דבר הרשב"א, נלפער"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושום דלא יאות לשעות כו, דודאי כל של אין בידו להכריע מוכרכה למילול לחומרה הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשכילים שאין לו דעת מכרעת, לומר כחד מיניהם מסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין עת הפנאי מסכים לחפש אחר דבריהם ודוו"ק.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו אע"ג דשומאל פועל בפ"ק הגרים שליש וחט שני שלישים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצים דחוק, ועוד דסכ"ס, למה צוה ר' בא שישלים רבא דמי תורה למרא, כיון דלשםואל טרפה מצד הנרמה, אולם לפער"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פועל, בהಗרים שליש קמא ולא בשושט, דעתם הפסול הוא אע"פ דשחיטה לא מציא מצטרף לפסול, משום דעל שליש אמר צעי בגרגרת עדיין אין עלי' שום שחייב, אלא בצירוף שליש קמא ולכך האי דפוגס ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציא מצטרף לשלייש אמר צעי להקרה בשם שחייב וכיוון דאייכא כאן מעשה טרפה, ועדין שם שחייב ליכא,תו לא מהני שליש בתרא להצטרף עם האמצעי להיות שחייב, אבל בשושט כיון דעל שליש האמצעי בלי' צירוף השליש קמא, איכא שם שחייב עלי', לא מציא מצטרף להשלמים הרוב לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעניין זה, והדבר אמת לאמתו בס"ד ודוו"ק.

ד"ה מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולי' קשה טובא דנחוzo כמו הוא, דהא תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו למלעה, ואיך פליגו פלוגתא רוחקה צו, מאתה עד ארבע, וממש"כ לפי פרשיי דלעיל דיזונה אמר מבלעתה דיזונה שם חכם הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא דאמר אין משגיחין ב"ק, תימא וכו', ויל דשאני התם שלא יצא אלא לכבודו של ר"א וידע דב"ק דב"ה מסייע קרא, דאחרי רבים להטtot וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהא שני תירוצים מהה, דلتירוץ קמא גם נגד רבים משגיחין ב"ק ושאני ב"ק דר"א דלבובדו יצאה, אבל להאי ועוד אין משגיחים ב"ק, אלא במקומות דרבים שמעיים מיעוט חרפיי טפי דהסברא באלא"ה קלישטה דהר הרבים שמעיים חריפות של המועטים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפ██וק כרבים אלא דקשה טובא, כיון דקרא מסיע לעב"ה ואיליה באלא"ה משמע בין שהמעיט שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשות בדברי ב"ש עשה דאפיקו אין משגיחין ב"ק אקרא דארליך ליכא ליפלוגי, אבל לפער"ד דמה שאמר הרוצה לעשות וכו' אין הכוונה דברצינו תלי' מלטה או בהטلت גורל חיליה לומר

וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מカリ מורה בה חכם, דוקא במלתא דתלוי בסברא, ולא במקום דסמן אגמרי', ופרש"י ז"ל מלתא דתלוי בסברא, כגון מקיפין ברירה, دائיכא למייר דלמא לא מיידמו שפיר וכו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פ"י דאין לפרש דעל סברת השכל לא סמכינן דלמא טעה, דהרי מצינן הרבה פעמים בגין אב"א קרא ובב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז ז"ל, בסברא ישראה, שהשכל הישר מעיד עליה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא دائיכא אמר למלתי, שמקובל מרבי' וכי לא אפשר דברי' מכח הסברא אמר למלתי, וכן מוכחה לומר, דסבירא دائיכא דגמרא ניטל מה שמקובל שצרכיך לקודוק היטב בכוננות הלב, ועיין בח' ק"ז ז"ל שכtabן לדבר שצרכיך לקודוק היטב בכוננות הלב, ועוד אל דינר ק"ז ז"ל שכtabן כן בכוננות רשי', ומה"ט בכל כיוצא בזה בעין חכם דוקא כמו בדיקת הסיכון מפגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פ"י הרמב"ם בפי' המרמב"ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו מושבתת עליו בראשו ולא הבхиין היטב, וכן אין הדמה לסברא בשיקול הדעת דעומד בדעתו ימים רבים, אבל האי הבחנה, אי הנקבים דומים אהדי, אפשר שבhai רגע שבדק לא הייתה דעתו מושבתת עליו, ואין להקשות א"כ אכך אכל בשאר, דשما בבדיקה הסיכון שהוא ג"כ הוראה, לא כיוון הבודק את לבו, הלא כבר כתבענו במקומו שם, דהה מפגימה הנרגשת שאינה אוגרת, دائיכא אלא חומרא דרבנן, ובשחיטה מצומצמת דבי הבחנה דקה, אי נשחת רובה, באמת לא אכל, משום דמקרי הורה בה חכם, והוא יותר חמור ממkipfin ברירה دائיכא חזקת נשחתה התורה, משא"כ בספק אם נשחת הרוב והבן.

ומה שאמור משום ר"ג שלא אכל מבהמה שלא הורמו מוניותה זאת מתבאר עפ"י מה שאמרו בפ' האורע קל"ב ע"ב, א"ר זאת אמרות דהדי עם הטבח, ויליף זאת מדכתיב, מאת העם זובי הזבח עיי'ש, ועתה נראה, האי טבח עני מה קעבדי שמצוי הכהן לtbodyו ממנה, מוניות מבהמה אחרתיא, הרי מכון מוכחת, דהטבח אסור לו לשחות עד שידע בבירור, שהבעליהם יתנו המתנות להכהן, וכל שלא נתנו הבעלים המוניות, מסתמא עבר השוחט ושחט, בלי לחזר אחר הדבר, שייתנו הבעלים המוניות, لكن הדין עם הטבח, וא"כ שפיר איך עיין פסול בזביחה, וכפיגול דתלי בדעת העובד, כן זה נשחת ע"מ שלא ליתן המתנות להכהן, הרי ששחיתתו בשחיטת פיגול.

והנה התה' והלב אוירה ז"ל כיוונו לד"א, והקשו מהו פריך הש"ס ארבעב"ח מיהזקאל, דלמא ס"ל קר"ג שלא אכל מבהמה שלא הורמו מוניותה, ותירצzo עפ"י התוס', שכתבו דרי' دائיכא כל האוכל מבהמה שלא הורמו מוניותה בה חכם, והאי מימרא דרי' רבב"ח אכל יחזקאל מבהמה שהורה בה חכם, דלא אכל טבלים, ע"כ כמ"ד שלא מדאורייתא קאמר, יש להקשות מה פריך לעיל ל"ב ר"ל אדר"ל, דלמא ס"ל ר"ל כרב בטרפה רוב עובי', בשחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא دائיכא, דרי'ה כמדמבר"ד, היינו בשחיטה دائיכא רוב חלה, והוא טבוק כוון, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פסול, עדיין מצוי שחת טלא במקום החתח, דלאו כמדמבר"ד, והוא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבנן מטריף ברוב עובי' וד"ק.

ואחד לחוד ולמה מנאן לחדא, אבל לפ"י האמור לך"מ דהא בגירgorot גם אם לא אפרק בכח, טרפה ברובו, משום דבעין כוון וזה נכון מאד ודוו"ק. **בא"ד** ומיה ספרים דגיטסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש دائיכא על מה דמקשה הש"ס, והא אמר שמאול תורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שביה"ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דעתךسو בתוס' לדעת הבה"ג, מה פריך מרביב"ח, תקשה לדנפץ איך סימנים שנדללו ברובן טרפה, אם עיקור כוון כשר, ה"ג קשים מה פריך משומו אל דאמיר תורבץ ברובו אדשומאל דאמיר ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנפץ, איך אפשר דפסוקת הטורבץ ברובו, כיוון דגס זל כוון מלחי כשר, אלא שאין שחייטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרבי דאמיר תורבץ במשחו, והא ניטל כוון נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס הבה"ג הא קושי' בטורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ"י מה שתירצzo בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכנ העיקר כמו שפי' המהירוש"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا היא פשה"ג דעתךיא لكمי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי' ר"כ ור"א לרבי למדתנו רביינו ברוב חלה, שדרי' لكمי' דרבב"ח וכי פליה דעת ממני ולא אציתיה להבון, אם באמות למד לתלמודוי ברוב חלה, מהה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דעתךיא لكمי' דרביה מתרץ למה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכואן א"א לתרץ כן, כיוון דשדי' לרביב"ח ולא רча להתריר, הרי באמות נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשטיा דליקא למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, מהה לא מייתי פלוגתיהו בפ' השוחט לעין שחייטה, ועי"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרובה רק בדיעבד כשר, ומושום דהוה ככולו, יליכא למימר דגס רוב ליפסק כוון, אבל אולם בטרפות דיןין הטעם ברובה, משום דסופו ליפסק כוון, אבל דשיוערא כך הוא, דבכחיכי ימות טרם שיופסק כוון, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבכחיכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל' שיעورو ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פשה"ג ברובה, ופשיטה דלא קבעי כמה, דלמא כוון בעין, דכיוון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובה, דכאן אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמחשו מיטרפי, היכא דבעין רובה, בעין רוב הנראה לעיניים, שחייטה דעת دائיכא רובה לא מיתכשר לא כ"ש, ועיין בפרש"י שם, ותמצאו דהסברא היא כמו שכבתבי, אלא ודאי דבאי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם מטעם דהוה ככולו, ולכן שיק' עדיין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודוי רוב חלה, לגבי שחייטה לימד, והם סברו דהה בטירות כוון הוא, אבל רב בטרפות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדרי' לרביב"ח משום דלא ביראה לי'.

ודע, דרב נמי לאו מדאורייתא קאמר ברוב עובי', adam מדאורייתא קאמר, יש להקשות מה פריך לעיל ל"ב ר"ל אדר"ל, דלמא ס"ל ר"ל כרב בטרפה רוב עובי', בשחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא دائיכא, דרי'ה כמדמבר"ד, היינו בשחיטה دائיכא רוב חלה, והוא כנסק כוון, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פסול, עדיין מצוי שחת טלא במקום החתח, דלאו כמדמבר"ד, והוא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבנן מטריף ברוב עובי' וד"ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשר פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מוניותה, עיין לעיל בח"א לmahorash"א ז"ל, איך נדחק להכenis הני תרתי בלשון בשר פיגול, אבל עשה אזנק כאפרכסת ושמע ביאור דברי חכמים

שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפ"י דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' למלך, וע"כ לדעת רשי"י כן הוא דהאר כתב שם, דמןני כבודו של רבב"ח טימא לה בתיחה, וא"כ דעתם כבוד החכם, אינו רשאי להתייר ולטוהר, מה שחברו אשר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمرا, בכוב"כ איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח אין עבד הכי, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרבי ה"י אסרו, ותירץ דוקשי' סובבת על רב דשרדי' קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר דין אין ממש על תירץ דשרדי' קמי' דרבב"ח, לתא דאסורא, אלא ממשום כבוד החכם, הלא רב ה"י מצי למוחל על כבודו, דרב שמחל על כבודו כבודו מחול, ואולי ייל' דמתמחלה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא לגمرا, והי' סובר דבר כל גונוא איכא ממשום הורה בה חכם, א"כ בזמנים שכבר אסר חכם אחד, מן הרاءו לכ"ע שלא לאכול מהה שאחד אסר, כיון דגס לדעת המתיר, יש למנווע עכ"פ לת"ח שלא לאכלו, لكن פריך אין שדרי' רב לרביב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא לגمرا, שוב ליכא איסור להתייר מגمرا מה שאסר חברו, אלא ממשום כבודו של הראשו, וא"כ הכא ממשום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמרי' סמך לא ה"י מטהר לה, אם לא ממשום דהאמין לדבריה ודוק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדיה, פלוני חכם התיר לי צזה Mai, ופרשי' מאי שתסמווק עלייה חברתה שהראה דמה לזו, ואל' בדים זה שלך הרأتي גס אני לפ' חכם וטירר עכ"ל וכ' הוב"ח זיל בס"י קפ"ח, דמה שלא פי' דלפנוי חכם אמרה כן, דכיוון דההכם רואה את דמה של עתיה, לעניין מהו מספרת זאת לחכם, אבל אה"נ אם אנו מסופקים על דמה של עתיה, והיא אמורתו צזה התיר לי פ' חכם, דהוה בכל האיבער, וכיון דלא איפשטי לחומרא, וככתב זאת כדי לישיב דברי הטור שם שכ' ואסם הביאה לפנינו דם, והחזקונה בטמא, או אפיקלו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והיא אמורתו פ' חכם טירר לי כיוצא בזה, אין סומכין עליו עכ"ל, הרוי דהטור לא כתוב כרש"י דהאיובי הווה אם תשסמווק חברתה עלייה, ולפענ"ד דברי הטור והוב"ח תמווחין מaad, דין לפרש כל דבhbאה לא לפנוי חכם קמבעי שתהיה' נאמנה, דא"כ לא תהי' צריכה לבוא לפנוי חכם כלל, ותשסמווק על מה שהראה פ"א דם צזה לחכם, וזאת נשמע דילטיא מעשה דילטאה דזאללה לגבי רבב"ח ואמרה, לכל יומא הוה דכי לה, הרוי דזאללה בכל פעם בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha לצמה לעולם לא תוכל לטהור דמיה, על סמך שהראה כיוצא בהו לחכם, וממוש"כadam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הגדתה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו' ייחי' כדבריה adam הוא בר הכי' לראות דמים לא יפושט שפוקן בשביל הוראת חברו שטירר, וכן פרשי' דקביעי ניהו דעת עצמה אינה יכולה לשסמווק אولي' חברתה יכולה ליסמווק עלייה דבקל יש לחלק בין הנושאים כמובן, ורוצה לפנות מכך ראייתי ואבדתיו, או מעשה דילטאה, דזאללה לגבי חכם והאמינו לה, ה"ה דחרברתא מazi, עיין מהרש"א ומורה"ס מה שנדחקו בהז, ודבריהם סותרים זיא, לא מתישבים על הלב, ומה שנלפע"ד, דרש"י זיל קשי' לי, למה לא מחלקין גם כאן בין מתר מסברא או מגן, דבמתר בסברא דהינו כמו שפרש"י בגנו מקיפין בראיה, אכן חסדא אבל אם אגמור"ס סמך הלא גלי' ויודע מהו טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה"י נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי' יפה הורה, ולישיב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ אכן חסדא, דנותר שכר בשביל הוראותו דהוא איסור בפ"ע, ממשום דאמרה תורה מה אני בחנם אף אתה בחנם, ולא ממשום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שהיעידו, נקט רשי' מה דרגילין לחשוד, דמשוחד היה כמובן ודוק.

שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעולה כיוון דהدين עם הטבה, הרי השחיטה בעצמה כשחיטת פיגול, ולכן גם לכון אסורה וזה אמת ונכוון.

ולבן נראה דוקשי' הגי אחرونיהם ה"ל בלאו תירוצים לך"ם, כי לא מיחסקאל אנו מקשים על רבב"ח, אלא מהני תנאים דמפרשימים דברי חזקאל, וצריכין אנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגין העניינים, דיש לת"ח להזהר בשנייהם אלא דלמר נרא להכenis בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרינה, ואולי אז ודאי ייחסקאל בשנייהם היה נזהר ושנייהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוק.

ע"ש גمرا וא"ר חסדאizia שונא מתנות יחיה וכו' ויל"ד מהו לא כפשוטו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא דר"א ור"ז שלא קיבלו מתנות, ובוח' ק"זzel הרגייש בהז, וכו' דגס מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרח, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבעי מיר דאייתי, ור"א עני מדוכא הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגייש בהז, אבל לפע"ד נראיה, דאיכא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלוי שלוי ושלך שלך, אשר תנן עליו בפ"א, שיש אומרים שהוא מדת סdom, דכל מי שאינו נוטל כדי שלא יצטרך ליתן, והוא מדה גורעה מאד, ולכן קבעיizia שונא מתנות יחיה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר שווטרן במומו, והוא סימן שאינו מקבל מתנות מוחמת שאינו רוצה להנות مثل אחרים רק מגיע כפו ודוק.

ע"ש גمرا ר"א כי הוה משדרי' לי' אבי נשיה לא שkil, וכו' הוה מזמני' לי' לא איזיל, אמר לא קבעי מיר דאייתי, כפי הנראה דרך אחר דازמני' ליה אהדר לי' לא קבעי מיר דאייתי, ויל' דבזימן לשעודה יש עוד טעם שלא לילך, דכתיב משלי כ"ג, כי חשב לבחו' את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושותת שכון בליך ומי' אל תלחם את חם רע עין, וכאשר אמר רבב"י לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לשעד אצל אחרים, מושום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ"מ מזמין מפני הבושה, עי"ש בתוס', ולכן במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה"י צריך ליתן טעם, דPsiṭṭā דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המובאים לביתו, לא שייך האי קרא כמובן, אבל כהוזמין לשעודה כדי שלא יחויבו שמטעם, כי תשב ללחום את מושל וכו' נע מלайл, لكن אהדר לי' לא קבעי מיר דאייתי ודוק.

רש"י ד"ה ממשום חסדא, דלא לימרו ממשום דברי' ניהלי' מוזיל גבי ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולמלך ד"ה הרחק מן הכוiro, פי' שלא יאמרו בשビル岑 זין זיכחו להז, שיתננה לו באול עכ"ל ודבריהם סותרים זיא, עיין מהרש"א ומורה"ס מה שנדחקו בהז, ודבריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנלפע"ד, דרש"י זיל קשי' לי, למה לא מחלקין גם כאן בין מתר מסברא או מגן, דבמתר בסברא דהינו כמו שפרש"י בגנו מקיפין בראיה, אכן חסדא אבל אם אגמור"ס סמך הלא גלי' ויודע מהו טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה"י נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי' יפה הורה, ולישיב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ אכן חסדא, דנותר שכר בשビル הוראותו דהוא איסור בפ"ע, ממשום דאמרה תורה מה אני בחנם אף אתה בחנם, ולא ממשום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שהיעידו, נקט רשי' מה דרגילין לחשוד, דמשוחד היה כמובן ודוק.

תוס' ד"ה היכי עbid הכי, והא תנני' חכם שטימא וכו', וא"ת דלמלך גבי האי מחתא וכו', ויל' דהנתם אגמירה סמך וכו', ופי' שם בקי' דהדר ב"י מאידך שנווי' דשני' מעיקרא וכו' עכ"ל, והנה

לי' למוח שהוא יותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן לי' לושט היותר חשוב, ומילא נמצאה דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'ק.

ע"ב גمرا ניקב הלב בבית חלו, עyi ר"ז בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל האמצעי, חל קטן הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתו איה המה הנחלה הרבה, והרשב"א בתוה"ב וכמו בא בטור ריש ס"מ כתוב, דג' תללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים מהם אחד בימינו והרמב"ס בפי"ם וכן בחיבורו הגדויל כתוב דרך ב' תללים יש לבב, אחד גדול בימין, וקטן ממנו בשמאלי, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שהם שיש ד' תללים לבב, ב' תללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממערן" והוא הנכון לפרש הגמר', דמסתפק ר"ז, אי חל גדול קאמור, דהינו ב' הגדולים שהוא „הויפטאקאממערן“, כי אפילו היבנה לי לרמב"ס דשל הימין גדול קצת משל שמאלי, לא מסתבר דבשביל האי שניין כ"ש נחلك בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הנני שני תללים "פארקאממערן" שהם לעלעה אי הנכון פועל בהם, וזה ברור לפ"ד ודוק'ק.

תנ"ס ד"ה נתמaza מוחי' דדין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשייערו בנקב משחו, למוח דחוות השדרה דשייערו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכון ע"ז, אבל לפ"ד בל"ה נראה דלקושי' ז' אין לה מקום אלא לשיטות הריב"ף, דקרמא תחתה לחוד נמי טרפה, אבל לר"ת דתלי בעילאה, וכמוש"כ לדעת הרמב"ס ושאר פוסקים דנקבו תרויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממות, אדם המוזמן מהני לינקוב שני עורות ז' ע"ג ז', ורוחקות זו מזו, מכש"כ שמהני לפ███ עור אחת, ועיין ב' ק"ז ז' ודוק'ק.

ד"ט מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו על מעלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מצינן עכ"ז זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי אהדי, חזא בתלמודו דרבבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חיים צבי ריב"ץ נ"י אמר פרפרת נאה, דשניהם ס"ל צוית, אלא דלמאן דזריך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל נשתייר פחות מצית לא נשתייר כלום קרי לי, ולמאן דמטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאיתני בביבטה ט"ז ע"ב, דעתנו שיר ממנו כ"ש סומך עלייו לשבת, וקאמר בגמ' מאי כ"ש לאו ע"ג דליקא צוית, לא דאית בה צוית, ופרש"י ולגביה כרך שלם קרי לי כ"ש, וא"כ ה"ה דנשטייר כ"ש קרי לי ולא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפיו דנשטייר כ"ש, ולא כלום קרי לי, יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו לעלעה ודוק'ק.

תנ"ס ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכלל, מדאמר בפרקון لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, ליכא למיפשט דהני ملي' במשנה או בברייתא, אבל הכא מימרא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייחו אזלו, דלקמן דקאמר חוץ מכגריס של כתמים, פרש"י ז', מושום דכתמים דרבנן אזלנן בשיעורייחו לקהל, אבל התוס' שם פירשו דכך היא המדה, דלא ניחא לה בפרש"י, מושום שלא קאמר חוץ מיל' דרבנן, ופורט דוקא גריס של כתמים, ולפי פירושם זה, שפיר מחקלין בין משנה וברייתא, למימרא דאמוראי, דליישנא דעתنا לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י דגם

חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'ק.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצטרפין לכאסר וכו', וכותב הרא"ש ז' דהא דעתך גם השלים שביניהם בנקה כנפה, מושום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראייתם בס' ריעות שלמה שהקשה, דלפ"ז הוה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מג' ע"א ד"ה הנק דאפקת, נמי מטעם סופו לפ███ רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ד בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לעניין שני כי סי' וורדא דכשר דמשום דעתך כנטול דמי, וסוף הורדא ליטול ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, וליל ק"מ דסבירת המ"ב לא שייך אלא בשני אברים, כמו כיס וורדא, ובכיס לא שיק' שום טרפות מצד עצמו, אלא כל שניטל הcis סוף הורדא ליטול, בזה שפיר שייך לומר, דשני כיסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר כנטול הcis בלי טעם, כי מציichi מים אין מס' א'כ לא שייך כטול הוא חק בלי טעם, סוף הורדא אבר עתה, ולא משום כל יתר כנטול, אלא באבר דעתך בי טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ס דס"ל דכל יתר סופו להנטל, וכאשר ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כל זמן שלא ניטל עדין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחראה אבר עתה, ולא משום סופו ליטול כל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש שכבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאין פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת בתמ"א, ולכן כאן בשני כיסין, כל זמן שההגנה של הורדא קיימת, לא שייך לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שללה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'ק.

ע"ש גمرا אדר"ש ב"ג וסימן חיתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, ונגדו בביבטס ניכר, עכ"ל, הנה על האי מימרא דריב"ל פרש"י דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר לממרי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבטס עכ"ל, ולא פי' כו' בהא דרש"ג דנוון ג"כ סימן חיתה דמתנה בי מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אידיינה דעד דאיןקב תחתה, וקאמר חיתה דהינו ש, כלומר דהחיות תלי בקרמא דתתאי, דכל זמן שהמוח מונח בתוכו בלי מפרק, קרי לי' חיתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקром, ולכן קאמר נמי וסימן, אלא שרצה לצין מקום הקром התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזין אותו, لكن מפרק דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבטס, ודוק'ק.

ע"ש גمرا אדר"ש ב"פ אבריב"ל משום ב'ק, מוח כל מה שבקדרה נדו כמות, התחיל למשום נדו בחוט השדרה ומהיכן מתחילה למשום וכו', ומוהיכן מתחילה למשום דשל אל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נתן סימן בפולין בפלנים והוא מוח, ומסתמא מיד לננד תחלת הפולין, הוא מתחילה למשום, דאל"כ לא היה מסתפק לננד הפולין Mai, ומ"מ קאמר דמסתבר כלפניהם, ועיין לקמן נ"ו ע"ב גבי זפק קאמר ריב"ל, דגנו של זפק נידון כוشت, ופרק נמי היכא כל שנמתח עמו, והנה המה סברות הפווכות, דכאן במוח קאמר ע"פ שמתחילה למשום חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוה להיפך דכל שהתחילה למשום נידון חוץ לזפק, אלא דכפי הנרא איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפניהם, משמעו שלא מצד חמרא שדינן אותו לפנים.

והנლפע"ד דהאי מקום שהתחילה למשום, לעולם יש לדון לכך ולכאן, אבל מסתבר דנספח להיואר חשוב ולא להקל ממןנו, וכען שאמרנו, هو זנב לאירוע ולא ראש לשועלים, ולכן במוח וחוט שדינן

להכשרה ולא מפני שסופה לסתור, עי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליבא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דסרכן להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחדא לשילשית הוארחוק המציגות, כאשר נודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרי אונה דסרכן להדדי כשרה, שלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך תרתי אוני דסרכן להדדי, ל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר לדלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם האי ל"ל בדיקה דקאמור, אין מובן טרפה הוליל, ועיין בראש' בשם הרמב"ג, דעת מא קייחיב, דמש"ה טרפה מושום דל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יותר מובן הי לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין בראש' ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביתיהו, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא ייקא לית לו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכ לסביר כי אידי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שסבירו לעיל מ"ג ע"א, ועוד קשה על רשי"י ומה הוציאו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל SRCOTOT כשרות חזק מסרכא שלא כסדרן, שהיא מחדא לשילשית דלא מיתרחש אלא לעיתים רוחקים, ולכ"או הייתי אומר לדעת רשי"י משום שאור ריעותות דשכיחו בריאה תקנו, ויש סמק לזה בראש"י לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, וקובת הריאה משום דשכיח בה ריעותא בדקינו וכו' עכ"ל הריא דנשمر לכתב SRCOTOT אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דר' נ' ע"ב ד"ה Mai, כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, משום דשכיחן, בדקינו בתרייהו, אם לא שאנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן בעי בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רשי"י, דאפיילו לא סופו לפוסק, לא מהני סתימה כנ"ל, لكن שיטת רשי"י בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטת התוס' דסרכא בין כסדרן ובין שלא כסדרןATA בלא נקב, מחמת ש Shawabot כל מיini משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להתרפרק ולנקב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמכא, אלא דכסדרן הוא מהיתוך לחיתוך, ושלא כסדרן מהיתוך לבג, או מגב לבג, ושלוון כסדרן ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפשט על סדר האונוט, אינו מדויק לפי פירושים, והרי תראה שכטבו, "כסדרן" דוקא באוטו הוסיף ביאור, כדי או אצל זו, ר"ל מהיתוך לחיתוך, הריא דצרכיך להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עין ששובבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זה מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא השכיח, וכסדרן הוא הלא שכיח, כדיין את להשותפים, וכך שפיר אמר סתם, דל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אם אירע בכסדרן היינו ריבוטיהו, ומה"ט אין סופו להתרפרק, אבל אין ריבועון, כמו מרבעתייהו, ומה"ט אין סופו להתרפרק, אבל אין לפреш דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן ורחל"ל הטעם דסופה לנקב, ועיקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחווצה לה, וכן קוץ ומחט, שסופה לנקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרמ"ג שם בשם הלבוש, שלא מטרפין ע"ש סופה, ע"פ שבודאי נקב המחת את הלב מעל"ע, אבל כ"ז שלא נקב אין מחרסא אבר, ומכח"כ כאן, שהטרפות אינם בניקבת הקромים אלא בניקבתبشر הריאה, וכדקתני במשנה הריאה שניקב, וכל זמן שהקرومם קיימים, ע"פ שחולשים מהה

במשניות אנו מוספקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריותא אזליין לחומרה, ובדרבן לכולא, כמו בכל שפקה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בל"ה קושי' התוס' דהכא לך'ם, דהרי רשי"י מפרש לקמן דבכל הנוי דקמיית מסתפק אי משערין בשוקך או בעצב, ואת פשיטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריותא לחומרה ובדרבן לכולא, ואני עניינו לכך, דהכא Kmstafek על שטח גדול של בין הפרשות, אי הוא בכלל או איינו בכלל, וזה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמ' הריאה שניקבה רב ושמואל ור"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא בעיני הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפיה'ם וכן הוא במהר"מ שיף ז"ל שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקתני קרום המוח, משום דהטרפות הוא דבשර הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מתוך הנקב, ואיך עלהעה"ז דחיך קרום שניקב טרפה, אלא שראיתי בת"ח כאן שכ' וע"ל „הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבוקין ומוחבוריון בבשר הריאה, וכי חדא נינה"ו וכו' עכ"ל ולפי טעם זה יש מקום לומר, דה"ה ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דדברי הת"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفון גודל, צ"ע.

לכן נראה לפע"ד לפרש, דלכ"ע ריאה שניקבה דמתני' מיiri שהיעג הנקב לשבר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, דבניקב קרום עליוון טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא כתני אלא עיקר הטרפות שנאמרו למשה מסיני, אבל און מוסיפין כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאון הטרפות בגוף האבר לא פסלין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עי"ש וא"כ ה"ג אי הטרפות הוא בבשר ולא בקרומים, לא שייך להטריף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטרפות בקרומים או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהה על שיטת התוס' דלקמן, SRCOTOT מטעם סופו לינקב מטרפין, איך אפשר זאת כיון דהטרפות בשבר שניקב, והבשר עדין אינו מרגש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוחף על הלב בגין מפריע, אין כאן מחסרא אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפיות שאן מטרפין ודוו"ק.

ע"ב גمرا וא"ר הנ' תרתי אונה דסרכן להדדי לית להו בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביתיהו עכ"ל הגם'.

הנה רבו הפירושים במימרא זו, וכל או"א נמצא חומר או בלשון או בעין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלה, ואבראר בהז.

פרש"י ז"ל דכל SRCOTOT הוא בכסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיה ונתרפה, והוא קרום שעלה מחמת מכחה, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשובבות האונוט זע"ז ואין מתרקות, והקרום הולך ומתחזק, שלא כסדרן מפרש רשי"י, דשתי אונוט החיצונות נדבקו בSRCOTOT, ועיקר זה ממעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף SRCOTOT כסדרן מקרים שעלה מחמת מכחה בלבד דיבוק למ"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דעליל דמפרש קרום שעמ"מ אינם קרום מהמת שכל שפעם אחת שם טרפה עליה, אינה חזרת

דף מ"ז ע"א א"ר ה' אונן איתת ל' לריאה וכוי חסר יתר או חליף טרופה, מدلלא החcir וורדא, ע"כ במנם לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבעא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרופה, וה"ה לר"א כן, ומ"מ אונן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועין בב"ח סי' ל"ה וד"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וורדא, ייש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר וחילוף, ייש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ביריתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דעת' דחויה בכלל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ורק יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי' ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחליף בריאה, בכלל ריאה שנתקבה, וההלך לא אתא אלא על נוקובה, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים וה"ה בריאה וחסורה ריאה דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוננות דלא אתא אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה' מ' וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מןן האוננות הוא בכלל חסירה הריאה, אתא בהלכה בין ח"ט ועין לעיל ר"פ, דラרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסר כנטול, ומילא גס יתר חסר אינו הלכה, אלא יותר אינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיין ימים רביס, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל וד"ק. ע"ש גמר' האין ביני וביני וכו' וקרי לטבחא ע"י עינוניותה דוורדא ופרש"י צ"ל אוננה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דוורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שינתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אודומה ביוטר דעת' ע"ש זה קרו ל' וורדא, ולא נאכל בשאר כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני שינויים במקומות ותואריהם מותולדה, יש לומר דהאי לאו וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסירה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחסירה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא'ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רך חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוננות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיניו שכלו השר את השקיל וטרוי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האין ביני וביני, יאמר נא האומר איך נוצץ מזה אדם עומדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקריב ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקרי ל' בטבחא עינוניותה דוורדא, ודאי דליך ממשמע מנין מיד', דהרי ר'א לא ידע מהאי ביני וככל, ורצה למיטרף מאן דאית לה, והשיב לו ר'ה, דכל הני חיוי בריטיא אית לה, ולחזק דבריו הנגיד לו דקרי ל' בטבחא עינוניותה דוורדא, ולא עוד, אלא דקראי לא ממה דקרו לו לטבחא ילפו, אלא ממה דהנגיד לו ר'ה דקרו לה כו, ואיך אפשר לומר, דר'ה דחשיב לר'א שרצתה להתרף בדאית לה, דין להתרף משום דלהי' בריטיא אית לה, שמחדרש לו ברמז דأدרכה אי לית לה, או אפילו רק שנתה מקומה ותוארה טרפה ולא יכולתי לשנות ברכוי מלהנגיד ציאות וד"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האין ריאה דדמי' לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאה משמשת בגוף לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתומות בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה ובתא על שיטת התוס', ועין בעיקר יוז'ד ולקמן מ"ח ע"א בחדשו.

ודע בין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המבדקים אותן ייחד, ולא מחוטין דקין הנמשכים מלהברתא, דוק ותשכח, אלא דהרבמ"ס והטור אחורי כתבו דחותן הנמשך וכו' ואפיו הוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגם האי חוט דק, כן הוה מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להתריך ולינקוב איך אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבמה תוכל לפסקו, שבטח תינקוב הריאה ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרקו האוננות מהדדי, אם יוספק הסירכה או תפרק עמה קרום הריאה, אלא דהרבמ"ס מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבור ממש ומאותה לשליישת דעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבא, ולהני חוטין הה סגי לחוטכן ולבדוק בפושרין אם אין נקב, אלא דמעיקר הדין אוסרין אותו, כן כתוב בפ"י א"ו עיי'ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרן הכי ריבותיהו, ר'ל רגילה לבוא בא נקב מחתמת הפשטות הליחה והזיעה, וכמש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה השיטה הייתר מתתקבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסרכא היוצאות מכח הזיעה, אינה מותדבקת אלא כסדרן, וסרכא היוצאות מותוך ליחות הנקב מותדבקת דזוקא שלא כסדרן, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאה שניקבה, א"א להעמיס בה סירכה של התוס', וסירכה שלא כסדרן של רשי' בלאה אינה שכח כלל כמש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רביינו הש"ך ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה של כ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה הדבריו, אז לא היתה דברה התורה מדorousה משום דידיירה בהוויה, כמש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המជית כ"כ, עד שהוצרכו חז'ל לתקן בדיקת הריאה, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרסה, נטרפות אלפים בהמות על סרכות הריאה, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמנה מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאה שלה סרכות, ובר מכל הלין טועין שכח הש"ך דאייכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב לבית הסمفונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, כולל נפלת בבירא כmobon, והרי לקמן דג מ"ט ע"א, כמה אמראים אמרים הלהקה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, אכן הלהקה כר"ש, והוא לחומרה ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ך טרפות הסירכה הוא ודאי טרפה ולא ספק וד"ק.

תוס' ד"ה אין מקיף בוועה, כشنיקבה היכא דלא ממשמשה ידא דטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יחידית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' לקמן ע"א, דמקיף רק בחודא בהמה ולא מבהמה לחרבתה, וא"כ ע"כ מירי הכא דיש להמה זו תרי בועי, لكن כתבו דבתרי בועי נמי כשר אס לא סמכי להדדי, והכא ברוחקים מירי, שוב ראייתי במהרש"א מהד"ב שנתעורר על דברי התוס' והנים בצע'.

עכ"ל. שמעתי מקשין, תפ"ל דאפיו היה מחייב למסור נפש גם על שאר מצות, אבל לא نفس חבו ואיתן יביא את התינוק לידי סכנה בשליל המצוה שלו, ואני זה כולם כי המצוה על הבן אלא דהוא לאו בר הכי הוא עתה שכן מצוה על האב או על הב"ד ולשיגדל באמת מוטל עליו המצוה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בה' מילה פ"ב ה"ו, הא דרבא פשחים נ"ב ע"א דאמר ערל האשאה ואיזמל העמידו דבריהם במקום כרת, הרי ذكري ל"י מילה בזמןה עשה שיש בה כרת ודלא כרשי בסוגי' שם דפרש דעරב פשת קאי עי"ש דא"כ הוול לרמב"ם להביא האי דין בה' פשת, ע"כ דס"ל דלulos המשואה על הבן והוא עשה דכרת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"יד ובמ"א הארבתי זה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה בלבד לא היינו מחובבים להסתכן הילד א"פ אילו שלא דרשה דוחי בהם ולא שימוש בהם דرك לעבור בקום ועשה בעין לתת כל ממוני כדי שלא לעבור אבל על מ"ע שהוא בשוא"ת, א"פ אילו ממון הרבה איינו מחייב לפזר, ומכח"כ שאינו רשאי להסתכן בנספו, ולמה לי לרש"י להא דין לך דבר וכו'. ואולי במצבות מילה שאני דבלאי' דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, עצ"ו ודז"ק.

ד"ה שנשפהה קיתונו. בשרג הראה נימוח וכוי' ועכשי' חציו ריקנית עכ"ל, לא זכיתי להבין למה לי לרשי' قول' האיל ולא פ"י בPsiותות כיוון שנימוח הבשר, הרי הוא עכ"פ כבשר שופא גרדו וחסר הכל עצ"ו ודז"ק.

תוס' ד"ה שלישי הביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני היה חזקה כרבי, מדבר המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשי' ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה או נתברר לו דין למול האדום והירוק, זה פלא והפלא.adam לא ביראה לי מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיובלע דמו, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמותו מסיבה אחרת מותן, והוה לנבי האיל שלishi מותו אחיו מוחמת מילה ואולי ייל כיוון דחזי דהני אדומים ומותן, מסתבר לומר דהא גרמא, מלולות בחולה שאין ידועה לנו, עצ"ו ועין בח' ק"ז ז"ל ודז"ק.

ד"ג מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאה הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמכה סרכוה קامر וכפרש"י דבוקה בצלעות זאת א"א אלא עי' סירכא, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושיתן טעם למהrina ר"ג להחליף סרכוה בסמכה, ונלפע"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות ריביתא, וכגדתראץ לקמן דהינו במקומות שאין הריאה סמכה לדופן, רק נסמכה עתה עי' הסירכא וזאת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאה הסמכה לדופן, כלומר שנסמכה לדופן, עי' וכיוצא בה נאמר ותבחר לשון עرومיס, ועין בח' ק"ז ז"ל, שמחلك בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

וננה בסוגי' זו רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידר וואריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מtopicו סוגי' זו נפרצת שיטת התוס' דטרפות הסירכא מטעם סופו לינקוב הוא, ולית נגר ובר נגר דיפרקיינה, דמה שמחליך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרוכה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר הארכתי בעיקר י"ד להראות לך דין להתריך ע"ש סופו אם לא שכבר נחהלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראו לומר עליו דמחסרא אבר, דcken יוצא מפורש מtopicו סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מוחמת החולי או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרון אבר כשרה, ואני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למות, מושם דמחסרא אבר, כן מבואר בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסרא אבר עתה, די' שסופה להתחסר, היינו מסוכנת, ואי נבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' ה' בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאונן בלא פרט, הלא חמשה אונן בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרט מאין קמ"ל, דהרי אפיו חסר אוננה אחת טרפה, וע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק ביניהם, עד דהוצרך להשמיינו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע' דבדאמת זהה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשרו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדרבא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא וק"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה את הלכה כרבבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוא, ואני ספקא הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיוון רפרט.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מtopic סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דביה' ב' כתוב, חסר מניון האוננות וכוי' טרפה, והוא מירוא דרבא, ואח"כ בה' כתוב נמצא שתי האוננות כאונה האחת ואני נראות כשתי טרפה, והוא יוצא מミימרא דפרט דדמי' לאופתא, כאשר כתוב ה' מ' ואח"כ בה' כ', נמצא כולה שתי ערוגות ואין לה חיתוך איזנים, טרפה וכוי' עכ"ל הזחוב, ותמה עליו ה' מ' דלמה הקדים דין דשת' אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא דין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דפרט דשייעא, אבל הא דשייעא נלמד מרובה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת ומכח"כ ערוגה כולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, וכן אחר דאמר דحصر אוננה טרפה שהוא מפרש במשמעותו דרבא, כתוב דה' שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcola ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו משתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דפרש אופתא דפרט בהכי דלדי' דעכ"ב מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא כולה טרפה אבל שתים לא, דרבא ליכא למילוף, ורפרט דוקא ריאה כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסקינו כוותי' אלא כרבבים דחולקין וסוברים דשייעא מרובה שמעין, ממיילא הון כולה והן שתי אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמיינו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר תקופה דין דשת' אוננות דאם היה מהפך הסדר לקבוע תקופה דין דשייעא תקופה, הוה מצין לטעת דפסק כמ"ד דשייעא מרפרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכולה אופתא, וזה אמרת לאמיתו בס"ד. **ומזה** שיש השגה על פסק האחוריים להקשר בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחלוקת בין כולה אופתא למקצת מאוחר דהרבנן פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דין דשייעא מאוחר דהרבנן פסק דלא כהאי מ"ד, אין חלק בשום אופן בין שתי אוננות לכולה ערוגה וגם זאת אמרת לאמיתו ודז"ק.

ע"ש גמר' ר"ח חלש וכוי' ואיתוי קמ"י ריאה שנשפהה קיתונו ואחרה, א"ר והוא דקימי' סמפוןות, מנא יעדני, מתייון צוא דקוני' וכוי' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו יש להזכיר, איך סיפר לנו סתם דר"ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תקופה, או שציווה לבודקה اي קיימי' סמפוןות, ועל ר"י דאמר נמי סתם ריאה שנשפהה קיתונו כשרה, יש לדוחק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לנו דבדק תקופה, והי' נראה דהאי בדיקה אינה מעכבת, ולהחומרה אמר רבא וצ"ע ודז"ק. **רש"י** ד"ה המתינו לו. דין לך דבר שעומד בפני עצמו פקנ"פ חוץ וכוי'

גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט וатаוי, אלא טרפי מטעם חסרון בפנים דש"ח לדידיו אז בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחוץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחרשו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאת שנשפכה כיكتון מעשה רב והי שם ר'ח ור'ג וכל הדר ושתקי לי וכן ריאת שנימוקה התיר ר'ג ותנוי כוותוי ולית כאן ספק לקבוע ההלכה מכישרין, אבל אי נאמר דזוקא במשפט פליגן, והני טרפו חשו מושם דרוב נבעלים דרך הושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירה לו ההלך תא כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר"י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפסקו קר"י נגד ר'ל להקל בדאוריתא והרי תראה דרש"י צ"ל לא סגי לי לקבוע ההלך תא כרבנן דמכתשי עד נמצא עוד טעם משום דר"א ור'א בשיטתו דמכתשו אזלו ומעטה הци פירושא, לימה דבחזרון בפנים פליגן, ר'ל דמתעם חסרון בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן ההלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט וטאוי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרנו דמכתשי ממש"כ רשי ז"ל, ועתה תראה כי לא חנים קבוע רשי ז"ל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, משום דשייך זאת לפשט הסוגי כנ"ל, ובכל"מ שתמצוא ברשי קביעת ההלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי רשי לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטררי ולא לקבוע הלוות ודו"ק.

ע"ש גמר' הא יחויבו אמרו, ופרש"י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם ובפיה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנكب לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו לי דבהרבה מקומות לא תבצץ הריאה אף שנקרו עקרומים, ועמדתי משותומם, אדם כן הוא אז ודאי כיון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנكب לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא האזכיר כלום מזיה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חבירי דמגין עלייה, ואמר ר"א טרפות קמדמית להדי, אין אמרים בטרפות זו דומה לו שהרי חתכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וחיה, והוא עבini בספר החותם, דהtmpot עצמה ודאי אין לדמות, דהרי ראיינו נגד השכל דחוות למטה במקום צומת הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל כאן מהגנה המדובר, ושפיר מצי לחקר ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא ליחסיב כי הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב רשי ז"ל, ולא לעשותו רק שאינו להרהר אחריו והוא פלא והפלא עבini עד שנלפע"ד דזאת הי מכריח את הרמב"ם ז"ל לפרש הא סוגי באופן אחר, דז"ל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפיו ניקב לחבו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב"ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי דאמרה דזוקא להדי" חבירי טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד דהרבמ"ס מכח קושי" הנ"ל היה מפרש הסוגי הци, דהא דמשני היא לחבו אמר אין הכוונה כפרש"י דחברי" קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי אינו מגין כמו בניקבו הקריםים בחוץ דאיינו מגין (ועיין לבב אריה ז"ל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דזוקא להדי" חבירי טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום דהא מגין זה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על תבورو, ע"ז מתרץ לו דין דין טרפות להדי" דכאן הטרפות כן הוא דלהדי" חבירי טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראיי

הקל מינה לא כ"ש, ועיין בפרק ג סי' מ' במשבצות זהב אות ד' מה שכ' בשם הלבוש לענין מהט לבב, דשאני חסרון בגלגולות וסירכא בראיה, דהוא דבר המתחדש בוגפה, משא"כ מהט בסימפונו דלבא דאיו להטריף משום דספוגו לנקב ה"ט, דהתחליל כבר לשרווף בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספקacial דגס בסירכא וחסרון גלגולת צריכין לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועיין בפרק ג שם ובסוף פתיתחו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי חי רק עד י"ב חדש או עד כ"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר דaic טרפות דמצוי לחיות יותר מיב"ח, דא"כ גם מחסרא אבר רק לאח"ז, ואת א"א דהרי בעין מחסרא אבר עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרון, ע"י שימוש שומשתת לכאנ ולכאנ נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקוב, כמוו בשבר שרופה גורדו דחוות כאינו, ותדע Adams נאמר דרכ משום דספוגו להתפרק ולינקב העורות טרפה, הלא ודועה דבק נוכל לחזור בין הצלעות כאשר הרופאים עושים מעשים בכל יום, ולפרק הסירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדררי לה סמי וחיה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כו, וכן רשב"א מכיר נחתכו רגליה משום דיקולה ליכוות ולחוויות, ואיך נטירף הסירכא שבקל נוכל לסלקה משום דספוגו לנקב הריאיה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפיו נסלק הסירכא ממנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרומים אלא בשבר הריאה שניקבה כדמשמע מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג' נפרכת שיטת התוס' דזוז גם החולשה שבעורות נמי לא מהני להטריף עי"ש, אבל התוס' ע"כ סבورو דטרפות בעורות גופא, ואולם מתוך סוג' ז' מוכת דמשום ספוגו להתפרק אין זה סתימה, וע"כ משום אמרין דבר אמרית ששם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצ"ג ליישב שיטת התוס' ודוו"ק.

ע"ש גמ' ריבר"י הוה קאייל באטרי" דר"י בשוקא דטבחי, חיזינו להנץ דקימין צמחי צמי"ל לא בעי מר אומצא וכו' ופרש"י דרוצה היה לדעת אם ישירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז"ל הקשה מיש מהני עובדות דברת הכא, בהני דקימין כנדי וטינרי טינרי דקאמר מדמחלפי שם ולא אמר להו מיד, ש"מ דכשרים, ולמה הוצרך כאן להאי הערימה כדי לידע דעתו של ר"י, עי"ש שנחנק לישב, ולפע"ד נראה פשוט דהני צמחי שהמה מורה ואו בוותק קתנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכליר בהם, משא"כ כנדי וטינרי שפרש"י צמחים גדולים וכבדים וטינרי עוד יותר גדולים מהם וכן הוא בראש"ש דאלו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו עבini כל עובר דרך שם, ואולי רשי ז"ל כיון בפирשו זה לישב האי קושי של ק"ז ז' ונכוון הוא ודוו"ק.

רש"י דה קרום אבל סתימת דופן סתימה מעלייתא הוא, עיין הגות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדופן ה"י סמוך והוא סתימה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בהז, דמה יענה לדעת רש"י בסירכא מחייב לגב או מגב לגב בתורי אוני דסירכא להדי דמקררי כסדרון וכשר ודוו"ק.

ע"ב גמר' איתמר מוחט שנמצא בראיה וכו' לימה בהא קמיילגו דמו סבר חסרון בפנים שמייה חסר ומי"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחזרון בפנים קמנפלגו דז הו"ל לאיפלוני בפשט דחשרה ריאת שבמשנה, אי חסרון בפנים קאמור וכרבנן או חסרון בחוץ וכרכ"ש כדלעיל, והנפערן"ד דודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחת ריאת כדי להשミニו דמן דמכתשי לא חשו לשם דריך הושט נכנס המחת לריאת, אבל הי ניחא לי לומר

ארישב"ל הלכה כר"ש וכו', ואין הילכה כר"ש, ופרש"י ז"ל גמור' קפסיק לי, ובישיבה האחוריונה נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בגמ' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם הא הילכה היתה רופפות בידים עד הישיבה האחוריונה, ור' ביבי ור' ב"א אמוראי בתראי סברו דהילכה כר"ש, וכן נראה דסבירו רבה בר תחליפה ור' בר באבא דምפרשי דברי ר"ש דלסמןון גדול קאמර, והמה בשם רב אמרו למלתתיו כדלעיל מה ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הカリ עגנון, מעתה יש לתמונה על כל הגני טרפויות, בריאה, סירכות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בגמ' נימא דהימה דלא כר"ש, לדידי' בעינן עד שתינקוב לבית הטעמונות, דכל הגני משום יקבו הקרים או סופו לנקוב טרפה, דלא שוייך אליבא דר"ש, ואך לא נמצא מאן דמקשיר בכל אלו, משום דסובר הלכה כר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סירכא דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהילכה כר"ש, דבעינן נקב עד הטעמונו הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים ביבנה דחו דבירו, משום דהheid תודוס הרופא, דין פרה וחזירה יוצאות מכך, שלא ניטל האס שלה, וכו' שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכווי, דמעולם לא שמענו דעתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה היתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع עניין זה את הילכה, וכבר העיר בשוו"ת מהר"ס שיק ז"ל תשוי ס"ז ע"ז לענין תחיבת הcarsת הרגיל בבחמות עי"ש.

אולם אחר זמן רב נתיששתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליבא דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה טרפה, האי כ"ש דקאמורו התוס' בגמ' ליתא, אלא כיון דלא איתפרש בגמ' חסרון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפילו חסרון כ"ש קامر, ונראה לומר דהאי חסרון לאו בשר הריאה בעין, דלא מסתבר כלל בחסרוון כ"ש בשר, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרון פנימי לא שמייה חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביעות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה כתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאורה' נראה להיפך, דהרייה שניקבה כתני וכבר הבאנו כ"פ דברי הפיה"ם ודברי המהרא"ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקרים הרי ניקבה הריאה דسفוגי היא, ולעלום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקרומים, ומכח"כ اي אליבא דר"ש, דבנكب בעין עד הטעמונות, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקריםים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בשער הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלל דוחק בעני עצמו, ולכן נחלייט דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה טרפה, וא"כ גם לדידי' איכא סירכות ומראות המטרפות כי מקום הסירכא והמראה תופס מקום, ואיכא כאן חסרון בעורות, ואפיilo לרשי' דסירכא מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה איןו ולא חסרון כ"ש, וניהו דאי או שחשורה דמתני' דלא כר"ש, אלא מיירי בחסרוון בפניהם או כמש"כ הרמב"ם בפי'ם בחסרוון אונות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמוראי דס"ל דהילכה כר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבבי במתני' כתני, או שחשורה אליבי', אבל לולי זאת מהיכי תיתי יפסקו כר"ש נגד סתם מותני' באיסור דאוריתא, וא"כ ממש"ג ליכא כאן חולק על הגני סירכות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' כר"ש, ואז הילכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את"י האי שחשורה דמתני' כר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בא"ה אין הילכה כר"ש, כלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שבו ודוק'.

להג' מ"מ אין טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפיilo ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש"כ דטרפה אלא אפיilo להדי' חברו ד"ל דאيكا הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעת דהלוון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין בכלל שאין בו חוץ ודוק'.

ע"ש גמור' הא מחותא דאישתחח בחתווכא דכבדא וכי' אל ר"א אלו אישתחח בשברא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאני דאישתחח בשברא דלא חיישין כל דאתא דרך בלית הפה, אלא אמרנן דמוחץ אתה ע"י חיכון בכוון או בקרקע, ועיין ברא"ש דאפיilo בקופא לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופא עוברת דרך עובי העור בשבר וא"כ איך מדמה מהט בכבדא, דוזאי דרך בלית הפה אתה לתוך הגוף למיחט בשבר הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מהט בכבדא טרפה משום דרוב נבעליהם הם דרך השוט זרך באLIMITAA בקופא לבר מכשר, ואיך קמתמה על מר בר' דרי' דסבר למיטרפי, ודחי' לי באלו אישתחח בשברא דין דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוק'.

רש"י ז"ה נקובי נקיב, בסה"ד והלכטה כהנץ רבנן דמכשרי וכי' ועוד דקם לי' בשיטתהיו ר"א וכו' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דרי' אשן דאית לי' כרבנן דמכשרי, דהא בכבדא בקופא ליגו מש"ה מכשר משום דא"א דעובר בקופא את הכבד שהוא קשה ולכך אמרנן דרך סימפונות אתה, אבל בריאה דרכך דלא מתקין נבה בינה בין קופא לבר או לגין, מציא להיות טרפה לר"א, דאפשר דסביר כרבנן דטרפו, משום דרוב נבעליהם דרך השוט, ויל"י ודוק'.

ד"ה מ"ט ע"א גמור' הא קשיטה דאישתחח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דיזיתא מיבצע בעז ופרש"י, ומאן דטרוף במחט טרוף נמי בהא, וקשה המהירוש"א, דהא הכא בכבד שואה ולכך ומסתמא נכנסה המחת דרך השוט לכבד, כי בכבד לא שוייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחח במרה הו"ל כסימפונא רבה בכבדא וכו' עצת"ד, ואני תהה, דא"כ הלא לאיכא מאן דמטריף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לעפ"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחייב לעיל במחט בריאה לשמא הבריא, ומטרוף משום דרוב נבעלים דרך השוט, הכא מטרוף מטעים שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייב לשים רשי', לניקבה הריאה והדרה המחת, אלא דחייב שדרך השוט נכנס לריאה, ואני ריאה דרחבה, משא"כ מרה קטנה שקרובה לניקוב ע"י האי קשיטה דיזיתא, ואס כנים דברנו, מישוב בהז גס קושי' התוס' שהקשו על פרש"י, דא"כ הוה דלא כהלהטה, דין ר"י דלא דמכשיר לעיל פסקינו, ולפי האמור ניחא, ד"ל דאפיilo ר"י דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך השוט נכסה בריאה, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוב נבעלים דרך השוט, אבל כל הנבעלים דרך השוט הולכים לחוץ דרך הרכשתא כדרכם, ואפיilo מחת אם נתעכב בהרכשתא לקוץ נתבחה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח הריאה, משא"כ כאן במרה שפיר מצי חייש לשמא ניקב והבריא, ותעד דלעיל דר' מ"ג ע"ב רצה לומר, נמצאת איתמר וזכה לי' דכל הגני חיוי ברייתא קויצי אוכלי, וא"כ במנצא במרה דלא שוייך האי סברא, למאן דחייב בישב לו קוץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחייב במנצאת במרה, לשמא נקיב והבריא, כיון דуורה דק מאד וצר מאד המקום ודוק'.

ע"ש גمراה יתיב ראב"א קמי' דר"ה ויתיב וקאמור א"ר מלוך

וזיל, „ולהא דברי ה'ך בעי, לא אפשרת לי' אכתיה טעמי' דרב מא' הוא" עכ"ל כוונתו דלא"ז לא ברירה ל' האי טעמא דלא מהדק, כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימות ירכיכם בחחלות או דופן בראיה, שהם שני אברים, מחלב הדבוק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי' כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הנני דלא סתום, משום דקשין ה'ן, ומסתמא קושי' מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, וכעכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי ל' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטא, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, וד"ק.

תוס' ד"ה רב ואיסורה דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר בדברא נמי חוזר בו, אך אמר لكمן חימצא ובר חימצא חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן עז"א מצין עוד הפעם, דרבא סמך אר"י מטעם דהתורה חשה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכן לחיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפע"ד נראה דחתם כיוון דbamot ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שסופן להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד ייחד שנדחה, אישתיק והדר ב'י, אבל הכא נסמך אר"ש במקום רב, ומושום דח"ט לא חשבא ל' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל'ב ע"ב ולקמן שם שכתבנו בזה ביטר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גלו' מושום דסמך ארבים נגד ייחד, ומ"מ דחה ל' רגבי, ר"ש וסכנות נפשות, כי במקום סכנה יש לחוש גם לדעת יחד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאדרבאה, מדמסופק רב בחימצא ובר חימצא, הי' סותם, עכ"ל חלב טמא נמי סותם, דעת"כ ידע, הי' חימצא והי' בר חימצא וכי עיי"ש, וכן כי הת"ח, ולא ידעת למה ל' אריכות הלו', דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חימצא, הוה ל' להוכיח זאת מכח הדין DSTIMIS ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודאקשתא תותב, וכן קשנה הת"ח, דמה לו לאותוי הא דר"ג דאיינו מיכל קאכל' וכו', כיוון דאקשתא גרעיני טפי דתותב, כפרש"י, ופשיטה דאקשתא הוא אינוי סותם, ודאייתרא אינו תותב כלל סותם, ומכך חומר קושי' ז' כתוב, דאי לאו דר"ג הו"א דתורויה מותרין באכילה, וסבירת רשי' דמי דאקשתא דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעותא אחרינא חד לא סתים, עיי"ש, ואני תמה, ודודאי אמת הוא, מש"כ רשי' דמי דאקשתא תותב קרום, וرك באמצע מחוחר, וא"כ אפילו שנייהם מותרין באכילה, וכליינא בתרא דלקמן, דvakshata פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תל"י מלטה, ועיין לקמן בתוס' דה' ודאייתרא, ובגהגת מהרשיש', וא"כ רבע דלא ידע עכ"פ מושום ריעותא אחרת, ודעת דתותב קרום בלשנא דבר, אבל רבא אפילו שנייהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להשחפק, שמא דאקשתא דתותב יסתום ודאייתרא אינו תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפע"ד להתריך הלהא, דבר הבאתני לעיל דפליגו רשי' ורמב"ם, בטעמא דחלב טמא אינוי סותם, דלרשי' מושום דאיינו מחוחר בשער יפה, ולרמב"ם מושום דהקרום המפשיק קשה ואיינו סותם, והנה דאקשתא כ' רשי', דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מחוחר אלא באמצע הקשת, ועיין בהගות מהרשיש' על התוס' דה' ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבעמרבא דאכלו גם דאקשתא, מיסתם נמי סתים, עכ"ל דלאו תותב כ"כ הוא גם בצדדים, ולפ"ז רבע מסופק בטעמא אי כרש"י אי כרמב"ם דלרשי' מושום דאקשתא דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כ"כ, אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמב"ם מושום דהקרום

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין התימה שלי דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשונו זה, "הריאה שניקבה או שחסרה" היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הכי, הריאה החיה קרומי הריאה ומפני שהנקב מגיע לבשר הספוגי קרי ל' ריאה שניקבה, ואו שחסרה חסרו בפנים קאמור, ור"ש לא ניחא ל' לומר דריאה קרומי הריאה קאמור, וכדקדוק המהר"ם שיפ', דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעת הסימפונות קאמור, וא"כ עכ"כ Dao שחסרה, ודאי דקאי על גוף הריאה ולא על חסרו הקромים בלבד, וזה ברור בעיני ולכן אין בידי למצוא תירוץ לתמייתו, וד"ק.

ע"ש גמר' דתני כי תברכו את ב"י, ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפני הכהנים, להכהנים עצמן לא למדנו וכי, ולכאר' יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכהנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש ויצהר שליהם, והאי ברכה לישראל הוא עצין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברכך את העם, יברך וישمرך כפרש"י עה"ת שיתברכו נכסיתו והיה נשמרים מון המזיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, שתשכון בטוח שאנן והשקט, ובאישור אלב האומה, מילא מתברכים כהנחי, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפע"ד ברכה הנזכרה לכהנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאוריה האmittiy, כדי שידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומות ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל עז"ב בכל יום, יה"ר שתAIR עני בתורתך ולא יאמר פי' דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז שאלה ברכה לכחנים לא למדנו, וד"ק.

תוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איצטריך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפע"ד נראה בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארו' דברי ר"ע דקאמר מפני הגבורה לא למדנו מושאר ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפני הגבורה מ"ש האי מושאר מחות למשל הקב"ה ציווה לעשותות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שרואין ליפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן ציווה לכהנים מקבל פורנסתם מון העם, שיברכו את העם, ואם הקב"ה ימצאים רואים לברכה ישפייע עליהם, ואם חלילה לא, לא אבל הענן יתבאר, ע"פ מה שכתב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וזיל, "כהן שלא ה' לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקדק במצוות, או שהו הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מו"מ בצדך, אין מונעים אותן וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועיל ברכבת הדיטוזה, שאין קיבול הברכה תלוי בכהנים, אלא ברכבתה שנ' שמו את שמי על ב"י ואני אברכם, הכהנים עושים מצוותן, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל בחפותו עכ"ל הזהב, ולדבריו כיוון כאן ר"ע בשאלתו, מפני הגבורה לא שמענו, ככלומר שלא תאמיר שיש כה בכחן המברך מצד לידתו, יה"י מי שייה', דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפוי טובה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכם, אבל חלות הברכה תלוי בחפותו ית' ולא בכחן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחס כהנה, מסיע כהנה, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכחן המברך זרע אחרון חדש ד' ע"פ שמצד עצמו אינו ראוי להאי איצטלא וד"ק.

ע"ב גמר' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דזוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, מושום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי ל', וכי האי ממירא דרב גזה' כ' הוא שאין לדריש טעמא, ה'ן אמת דאבי מהדר ל' כן, אבל איך עלה ע"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רשי' זיל הרגיש בזה ומש'ה כ'

זהו, הרי הוא ושת דנקובתו במשהו, ולהז לישנא דלעיל, דהאי דר' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד"ק, ואינם מובנים לי כלל, דעת' הכא לא אזיל הסוגי' בחוץ לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודר' אבינה מאי, דהוא נמי שייך בדרבה בר"ה, אמר מפרעתא, כמו דרי' אסי דאמר מן המיצר ולטפה, והוא פלא. **וראיתי** בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטות' אזיל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה'ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייו טובה, לעניין או"ב וכסה"ד וחלה וביצה עכטד"ק, במחכ"ת, טעות פלטתו קולמוס, דלענין חלב וביבה לא נקל בנקה'ו נגדי שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקות הושט גם המהרשה מודה דרווה נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרי נפ"מ אי נדונ כושט או ככרס לגבי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגש בל"ה ר' אבינה אין כאן ממשום נקה'ו דתהי' נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיטה אמרו שם אינו אלא עד שישער, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה ממשום נבלות דלאו מקום שחיטה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקובתו במשהו מצד נקה'ו, וענין שחיטה לאו מקום שחיטה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום אתי ל"יישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה' וא לא בח' החת"ס כדי להעלות ארוכה), דהנה תראה לעיל דלשםאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הוא, ומעתה לשםאל ה"ה האי מקום שישער, אם אינו שייך לכרס הפנימי, נמי בפסוקה ברובא אין אמת דיש לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הוה בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' לדמדין למטה מלמעלה, דס"ס הרי נפסק הוייט מון האברים הפנימים, ואם לשماאל כן הוא, גם לרבות קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר' יצחקל, דאמר לא יצטי להני כלא דכייל יוכו' והוא ס"ד דרב תורבץ במשהו, ממשום דרווה מקום שחיטה, א"כ למטה במקומות דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנקב פועל בו, רק פסוקה ברובא, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, דכ"מ שאין מקום שחיטה הן בשוט והן בגרגרת ברובא טרפה ולא בנקב, ולכן שפיר פריך, ודר' אבינה מאי, כיון דליך' ע' האי מקום שישער לאו מקום שחיטה, נדונ ברובא, אי לאו דרווה כרס הפנימי, שוב ראייתי דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כיהودא אחיו דרמי בי"ס"ל, דרב תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאינו מקום שחיטה בהרבה, דאל"כ ה' גופה קשה, דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, כרס הפנימי שניקב על האי טפח אחרון בשוט, דבלא"ה תדוון הושט לעניין טרופות כמו תורבץ וכקושי' המהרשה' א, מה תאמר דהאי טפח דמשער גם ביל' שנטנו בו לחכים שיעור דאינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה' א מיידי דאיך הוה כושט בלי דר' אבינה, וזה ברור אמת וצדיק, עד שאין התחלת לקושי' המהרשה' א, שוב ראייתי בלב אריה ש' דהסוגי' דהכא אלהו אליבא דשماאל עי"ש ודוז"ק.

ע"ש גמר' ר' י"א בגדולה טפח ובקטנה ברובא, א"ר בניימין בי"אר' לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא א"ר נקדירה כסלע טרפה וכו' עכ"ל ה' ממה דמפרש דברי ר' י, ומدين דנקדרה כסלע, מוכח דהרי הילכתא הוה, ועכ"ד דמפרשין דר' לפреш דברי חכמים אתה, דהא דקנתני שנקרע רוב החיצונה, היינו בקטנה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכה בקרע טפח טרפה גם ביל' אר' הוא דאמר, דלקמן בדורות השזב נמי ר' י' ביל' אר' הוא דאמר, דר' לא בא אלא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ריא"ר חולק עליו, וס"ל דלחכמים זאב אף בסעה דרש ועייש' ברא"ש דבעל סה"ת פסק כהאי לישנא

קשה, נהפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואני סותם, אבל דקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מוחbor, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן נלפע"ד לישב חומר הסוגי' הלו ודוז"ק.

ד"ג י' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פלייגו דשרי, כי פלייגו דקשטא, רשי' ותוס' ז'ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, דכל דאייתרא וכו', וככתבו דהאי קלישנא קמא שבגמי' דהכא, ואני תמה, דאיך פלייגו תרי לישנא במציאות צו, דהוא מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורךן דקשטא משום חלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דקשטא, וכן אני עובדות שבביאא כאן, פרשי' דליך' קאי, ומה אמר האיכא דאמרי לשני מעשיות, והוא פלאי, והן אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא עין זו במציאות, אבל און הענן רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בהמות לרוב, ואייך פלייגו אי אוכlein דקשטא או נמנעים מלאכלו, וצע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלהכה כרשב"ג בטרפה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דaicא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקתני, "רשב"ג אומר", ולא "אמר רשב"ג", נשמע דחביריו חולקין עליו, ודוז"ק.

רש"ג ד' מהקיין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח'ז או קודורה כאיסור עכ"ל, ונדף בגליוון, "תיבת לאח'ז משולל הבנה קצר, ובפרש"י שביראי' ליתא" האי בעל הגlion במחכ"ת לא דק, דהנה במקומות דמשמשי ידיא דטבחא, תלין לאח'ז בלבד הקפה, משום דלעולם תלין במציאות, וכן להיפך דרוחוק במציאות הרבה, דנעשה לא מהני הקפה אינה בירור של דריש', לא מהני הקפה אינה בירור של דריש, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תורה, דריש' לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיף בריאה, דאיכא למימר שהוא לא אידמו, וכן נראת ממה שהסכים רשי' לישנא אחרינא, דמתקה לדקה היינו מאנוה לאונה באותה בהמה, ולא מבמה לחברתה וטסיים, "ויאת נראית לי" שאין מקילין כל כך, הר' דגוף ההקפה אינה בירור גמור, لكن אין סומcin על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק המציגות שעשו לאח'ז, ומעתה בב"מ ובריאה דעל נקב כ"ד אנו דנין דבלק אפשר דנעשה בבבלי דעת, אפילו במקומות דלא ממשמשי ידיא דטבחא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח'ז, אבל בקנה דבעין דזוקא פסוקה ברובא, או קודורה, שיהי' נעשה זאת בבבלי דעת הטבח, הו רוחוק המציגות, אלא בהנחת הבמה והלך לו, ולאח'ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה עי' אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונות רשי' ז'ל ודוז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמיאנו לכו לא תחלו בי' בוקי סרייאן וכו' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איך קרי לי' בוקי סרייאן, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"ד דאם מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח"ט שמנה בכותני', אלא כבר כתבו הtos' לעיל מ"ג ע"א דה' הנך דאפקת, דר' דאית לי' אלו טרופות דזוקא, ליל' האי מספר דחי"ט, אלא דמצין לרבות זה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' מרבה חלחולת במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר"ג טרופות חדש וקרי לי' בוקי סרייאן לעומת מה דס"ל, דחי"ט דזוקא, וביהם לא נמצא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא בשיטת ר' יונה מובא בראש' דגש לר"ג, כדי תפישה אין הנקב פועל בו, אבל שיערו בניטול רובו, ודוז"ק.

ע"ב גמר' ודרב' אבינה ודבוני מערבא Mai, והקשה המהרשה' א, ואיל' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לכרס אי לא כרס

ועיין בראש יוסף שבאות ברשי' בב"מ שם מבואר טעמא לאסורה בנקיב מצד אחד מושום שעורו דק ולא הוה סתימה במה שנשארא, ולא כמש"כ החoso'ean, דמשום שמא הברית, ועיין בفتיחה עיקר י"ד דכל שלא ניקב מעלי"ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל"ה אני תמה על פרשי',adam מצד שעורו דק, א"כ גם בנקיב ע"י חוליל הדין כן ולמה נקט מחת ולא קאמר סתום ביה"כ שנייקב מצד אחד כשרה כדי לדיקק "אבל בהמסס מצד אחד טרפה", ואולי י"ל דמשום סיפא דנמצא עליו קורתם,-DDין זה ש"יך דוקא במחט, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכטב דרישא דהאי בריטיא אפילו באלא קורתם דם מטריף, דמיירי בהוציאה הבני מעיים מיד ומצא ביה"כ מנוקב, דהה דמקיפין לעיל ההינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ בזה לעיל רשי' ד"ה מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר במחכ"ת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמור דלאח"ש נתחבה מעלי"ע, כיון דליקא קורתם דם, וכי מון השחיטה עד אחר הפשטה ועיין נדנד הbhממה כרגלי, א"א שנתחב המחת להלאה אתמהה, ודוד"ק.

דף נ"א ע"א גמר, הוגלד פי המכחה, בידועה שלשלת ימים קודם שהחיתה וכו' עיין חומ"ס סי' רלב"ב סע' י"א ז"ל "המוכר בהמה לחבירו לטבחה ושחטה ונמצאת טרפה וכו'", וכ' הנתייבות ז"ל "בטור לא נקט לטבחה, ומשמעו אפילו מכירה סתום מה מקח טעות, טרפה נקטה לאינה חייה, וא"כ אפילו לחרישה הוה מום במקחת, זנואה דהא זנוקט המחבר, לטבחה הוא, מושום של' בסע' י"ב, דאפי' טרפות דסירקה מבטל המקחת, וסירקה הוא רק מכח ספק וכו', ולפ"ז נראת זנוקט בקנו לאכילה וכו', עכ"ל ואני תמה, איך לא ראה הנתייבות טרפיות ואף בסירקה דין הכה, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה מתוך דברנו.

הנה הזכרתי לך בפ"ז ובעיקר י"ד הארכתי להראותך, כי הרמב"ם בשום שאיר דיני תורה, לא הלך אחר האיל הלהכה דח"ט, כי סובר דרך עניין אכילתבשר נאמרה היא הלהכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכלה לקחתה, ילכא כאן מkick טעות מושום דນמצאו בה לאח"ש אחת מן החיט', כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריהה, לחרישה ולגדול ולדעת, עד שייאמדוה הרופאים שלא הייתה ראוי לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברכות דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצחizia טרפות עיini בעיקר י"ד.

וראה זה מה ש' canon הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהל' מכירה, ז"ל "מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שה"י בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכו', כגון זה ששחט את הבמה פטור" עכ"ל ולפי הבנת הנתייבות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדל ולדעת,izia מושם עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו במסוכנת, כיון דאיינה ראוי לשאר מיל', אלא ודאי דלגביו שאר דיני התורה אין לנו מושגחים על האיל הלהכה, ודיןן אותה כבריהה, ולכן כתוב הרמב"ם, "לטבחה" דוקא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השמייט מה"ט תיבת לטבחה, והב"י סבר לתקנו במה שהעמיס בו דמיiri אפי' בטראות דסירקות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוד"ק.

על ר"ס לאבוי, חז' מר האיל צורבא מרבען דאתא ממערבא ואמר ר' אוירא שmani וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאין דרך לקרווא לעצמו בשם רבוי ורב, ואולי כדיחזק שמוועתו אמר כן, והוא שלא רצה לילך לקראת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לארעא לכבוד אבי מרא דאתרא, ולבסוף נתודע דהעליה בידו חופה, י"ל דהוא באמת

דפליגו ולחומרא, וכאן לא נמצא אלא דלימה דפליגו ולכאורה' הכא מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת האbab י"ל דת"ק נקט זאב מושום דדייר בהוהו וכדכתיב זאב יטרוף וכן הקרא דבשר בשדה טרפה סתמא באב מיררי לפ"י הרב אבן עזרא, אמרה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן האbab, אבל אין דרך הכלב להצל השור מן הארי, ולכן שפיר מצין למימור דר"י לפרש אתה אבל כאן דת"ק שנקרע רוב אקארם, שהוא לפי דברי ר"י בקטנה שבקטנות, ואת לא איצטרך כלל דרובה כcoleה, דהרי במתניתן קתני פסה"ג ופסוקת החוט ולא קתני ברכובה משום דמסתמא רובה כcoleה וכאן קתני נקרע רוב החיזונה, ושיעור טפח דחוחז מעד לידע לא קתני, ואי הוה קתני פסה"ג פליג עס ר"י, ידיעין דקטנה דליך טפח סגי ברובא, וע"כ דת"ק פליג עס ר"י, ולא מצאתי ישוב על האי תימא רבתא אלא לפי שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החיזונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתו ה"כ"ם בשם הרשב"א ובשם עצמו לפ"ע"ד אינם ראיין לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיטתו מכח קושיתינו הנ"ל דע"כ סבר הש"ס דת"ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת מושום דשיעור רובה באורך א"כ לאמרנו כמו דלא אמר כן בפסה"ג ובפסיקת החוט, והא דקטני נשתרבו רוב צלעותיה, משום דמשונה האי טראות דכולל אברים הרבהה, ועל כן מצין פלוגות הרבה ב庆幸יריהן, אבל מה שיש לעיינ הוא לכל הני לשנא חז' מבני מערבה דמפרשי דנקרע רוב החיזונה על הכרס עצמו, דא"א לפריש על רוב עובי דהכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דשומואל לעיל בריש פרשן אמר בשער החזונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החיזונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש האי ברובו דשומואל, דאי ברוב עוביizia הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשומואל אין הפ"י ברוב עובי כמו מותני על בשער החזונה קאי, וא"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השב שמעתה, אלא דבלאל"ה שעורא דטפח אליבא דשומואל ליתא דלא נזכר בבשר החזונה כלל, ובאותו י"ל אדם כל הכרס קרי הכרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער החזונה אותו מיטרף ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראת ממש"כ הפווקים הנ"ל בעיטה דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החזונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטרף בבשר החזונה כמו הכרס עצמו لكن לשומואל ודאי רך בק:right רובה ממש אמר ודוד"ק.

רש"י ד"ה מי, וכיון דלא איפסק הלכתא, עבדין לחומרא וכו' וביסירקא דרייה משום דשיכין בדקין אחורייה עכ"ל, מה דבעו רשי' הכא בהז עיינ בלב אריה ותיתני לי שכונתי לדבריו, ומה דיש להעיר על שיטת רשי' הוא, Adams Siricohot שכינוי ממילא גם נקבים שכינויו, ולמה לא בדקין גם אחורייה, דנפיקת הריהה אינה מעיקר הדין. ועיין בש"ז כתוב סופר ז"ל שמישב את זאת, עד הפלפול, שאין דעתך נוחה הימנו, אבל לפ"ע"ד נראת דעיקר מה שחשו החכמים הוא, אדם לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכוו הבשר, ואח"כ מי שבא הריהה לידו, בכל ימצענה סרוכה أنها ואני, אבל נקבים אינם ניכרים אלא עיי נפיקה זאת לא שכיח שינפחו את הריהה ללא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנבגדה הריהה הוא שלא מן הדין, ובഫ"ס מרווחה לכ"ע כשרה ודוד"ק.

תוס' ד"ה מוחט שנמצא בעובי בה"כ מצד אחד כשרה, אבל המשס אפילו מצד אחד טרפה כך פרשי' במ"א, ואפילו את"ל שאון סברא שהי' טרפה, הואיל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ"ל

מחסרא אבר, ממעטו אותו מכל, דאיין זה כל נפש, ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס בי"ש מרבה אותו מכל דأتא לרבות כל דחו נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך גוף"ע, כי האי מלת כל, נדרש תמיד לסייע לסייע לסייע, אמור מעטה, לגבי טרפות בהמה דכורותי, התורה אסירה הנבללה שהיא ממש, והטרפה הנטotta למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המשוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיינה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואינה בכלל טרפה, מפני שאין בה חסרון אבר, אולם הנטotta למות מחמת הכהה, או נפולה ממוקם גבוה ואינה יכולה לעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שעמדתה מעל"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכיה עבדו אדרמה תורה Adams מת תחת ידו דברה בעניין מהסרא אבר מבואר לעיל ל"ז ע"א בסוגי דבטרפה בעניין מהסרא אבר מבואר עליון ל"ז ע"א בסוגי מסוכנת, ושם הרגשו התוס' באזה, וכתו וнопלה נמי מהסרא חשובה, ומיהו שיבין את זאת, ורש"י במתנני דא"ט כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שללמא"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מהסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאר טרפות ודאי שאפייל חי' יחי' אלף שנים לא מתכוורו וספקן יצאה מידי חש טרפות ע"י שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה ע"י הנפילה, וזאת אין ניכר ע"י בדיקה, ריסוק אברים שנתחוו ע"י הנפילה, וזאת אין ניכר ע"י בדיקה, וע"ז מהני שהיית מעל"ע, א"כ הרני נפלה מן הגוף רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מה"ת ודאי מוקמינן אחיקת כשרות, וכל שהשתתת תוך מעל"ע גם בלא א"א להיות טרפה, אלא דבבידקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפות וא"כ האי טרפות נפולה אין לה מציאות מה"ת כלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת ביאור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והניחו כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ס ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר אורך.

אבל הרמב"ס ז"ל מאיר לנו העינים באזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק שנתרסקו ואני חייה י"ב חדש כשאר טרפות, אלא דשיך ריסוק גם באברים שאין הנكب או הניטול פסול בו, אלא דתוך מעל"ע עדין לא ניכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוך מעל"ע הבדיקה ואחר מעל"ע בדעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ס בפ"ט ה"ח, וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתתפס צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ס, אלא לפי פירושם זה לא ידועו לפרש למה בעמדת תוך מעל"ע מהני בדיקה, כיון דקים فهو לחז"ל דעד עברו מעל"ע לא ניכר הריסוק, וע"ז נדחק הר"ז הובא בכ"מ שם וז"ל, "בהתני דאמרין חושין לאו למימרא דהיבין להו דיני נפולה ודאית דמתני" דלבעי חי"י ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהיי ולא מהוור, וכי אמרין חושין, משמע שדין נפולה גמורה, ואע"ג אמרין לישנא דחושין, היינו טעמא משום דכלוא מלטא דרישוק אינה אלא חשש בעלמא, עכ"ל וכען זה כי הרשב"א ז"ל, ע"י"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבים טעמא לדברי הרמב"ס, ותלאו בו דבר עצם, עד שכ" הר"ז ז"ל, כתוב הרמב"ס וכי ובאמת הרמב"ס לא כתוב בדברים האלו מעולם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רחוק מדועם כרחוק מזרחה ממערב.

ועתה הט אזנק ושמע שיטת הרמב"ס באזה, הנה בנפלת מן הגוף ולא עמדה, נעה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מהסרא אבר, לרבען דריש"ב מדמו לו לטרפה, וכמו דברוץ פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אלא דריש"ב דחיב ברווח מושום דמודמה לי' לגוסס בי"ש כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דתוך מעל"ע דינו

לחודדי דהני רבנים שבבבל אמר בשם רב דטרף מוחט שנמצא בבי"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דתקנין שניקבה לחוץ וגם נגד הבריתא ונגד הסברא, דמ"ש בה"כ מכל שר אברים דבעין מעל"ע או חללו, ורצה זהה לנסתום, אי מסברא דגופים יבינו דמסתמא ראה רב קורט דם מבחוץ, ומילא דאיון כאן חוץ חדש כל, וכיון דלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשמעו מפי מה שהי' ראוי לידע מדעת עצמן, וכך עזזה מצין בפסחים סי"ו ע"א, דהה העונتون ה"י מקנתרן לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוו"ק.

על גמר נפלת מן הגוף אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משונה משאר טרפות, גם לא איתפרש מה היא, כי כל גודל בידינו דבטרפה בעניין מהסרא אבר מבואר לעיל ל"ז ע"א בסוגי מסוכנת, ושם הרגשו התוס' באזה, וכתו וnopלה נמי מהסרא חשובה, ומיהו שיבין את זאת, ורש"י במתנני דא"ט כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שללמא"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מהסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאר טרפות ודאי שאפייל חי' יחי' אלף שנים לא מתכוורו וספקן יצאה מידי חש טרפות ע"י שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה ע"י הנפילה, וזאת אין ניכר ע"י בדיקה, ריסוק אברים שנתחוו ע"י הנפילה, וזאת אין ניכר ע"י בדיקה, וע"ז מהני שהיית מעל"ע, א"כ הרני נפלה מן הגוף רק ספק טרפות, וכי על שאר טרפות וא"כ האי טרפות נפולה אין לה מציאות מה"ת כלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת ביאור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והניחו כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ס ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר אורך.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי ארוכה בסנהדרין דף ע"ח ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והואוגת את הגוסס בי"ד שמיים חייב, וכל זאת לפניו מקרה איש כי יכה כל נפש אדם, דממעט את הטרפה שאין כאן כל נפש, אבל גוסס הרוי אכן כאן כל נפש, אולם בגוסס בי"ד דהינו בהכחה בט' מקלות ועשהו גוסס, ובא העשורי והמיתו, פליגו בה ריב"ב ורבנן, דריש"ב מחייב לכל נפש כל דה נפש משמעו, ורבנן פטרו לכל נפש עד דאייא כל נפש, וא"ר דבBOROG את הטרפה הכל מודים דפטרו, ולא פליגו אלא בגוסס בי"ד אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, וממר מדמה לי' לגוסס בי"ד שמיים, וכתו שם התוס' ז"ל, "אע"ג דקראי קדרשי, איצטרכ לך להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כמובן לכל רואה, אבל פ"י דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג"ע ע"ב אמרין דחוץ מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי לכל, וכן פסק הרמב"ס בכ"מ דאיון לוקין על ריבוי לכל, אלא שההתוס' שם ובשער מקומות הוכיחו, דריש"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלך, ולכן מחלקים דלסייע לסבירא אייא למדרש כל גם למלך, וזה דרש גם נגד הסברא, עי"ש והוא אמרות.

ועפ"י הקדמה זו תתרפרש הסוגי שלפנינו הכי, דהאי, "כל" לפעמים מרבה ולפעמים ממעט, כמו תועבת ד' כל גבה לב, דמפרשין הכי וכי ידוע, וה"ג ממעטין ההורג את הטרפה לפטרו, מפני שאינו כל נפש רק חי נפש, דמחסרא אבר שהחחות תליי בו, ומרבינו את הגוסס דהוה גופו שלם, לדריש אפלו כל נפש, ר"ל מkeit נפש, אבל בגוסס בי"א פליגו בסברא דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה

מה זה שאמר דאיינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעת שאר טרפיות קאומר, דהרי מפרש ואומר לשמא נטרסק אבר "א"כ בדיקה, והוא תימא רבתא ואחר"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עדמה אסור לשחוט אותה, עד שתשחה מעל"ע, ואם שחט בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשהחט אותה לאחר מעל"ע, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומדת כל רואה משותם, Mai ha'i Dekman, דלפי שיטת הר"ן והרב"א בדעת הרמב"ם, דעתיך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עדמה ושחטה מיד טרפה, בין נתראスク ובין לא נתראסק, כי לפי דעתם, הינו דין נפלת מן הגג ושחטה מיד, וכן שפרשי"י על המשנה שהוסיף, "ושחטו מיד", והרמב"ם אדרבה כתב, "ונטרסק אבר מאבריה וכו'" הרי דהוא מפרש כן המשנה, דהרי בהאי, "כיצד דין נפלת", דין של המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, הא חדא, שנית מה שכתב, "אסור לשחוט אותה עד שתשחה מעל"ע ואמ שחט תוך זמן זה טרפה"لالא זה עיקר הטרפות של ההלכה שענשתה כון, שלא עדמה ושחטה מיד טרפה, ומה זה דקאמר "אסור לשחוט אותה" שימוש מזה, דהוא איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמר "טרפה" דמשמעו ודאי ולהלא רק ספק טרפה הו, משום דא"א לבדוק תוך מעל"ע, דבשלמא לרשי"י דין בריסוק ארבעים שום רעوتא הניכרת, הרי ההלכה כך ATA, וכמש"כ רשי" שאי טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחטה תוך מעל"ע, אכן כאן טרפות, ע"פ שם היתה שורה מעל"ע, כשרה היתה מדין ריסוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ'יל משום דרוב גוסcin למתה מיד. וכמש"כ שהבאתי לעיל מותו הרי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעין דוקא ריסוק הניכר באבר. אלא בדבוק מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך היה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דומה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דהרי נעמיד אותה בחזקת שרוטה דלא נתראסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"ת, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחטה מיד ללא עדמה.

ובר מן דין על לשון הגמר גופה קשה טובא, Dekman נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו צריכה בדיקה. לרשי"י מתפרש כפשוטו, דעת"פ שהשתה מעל"ע ויצאה מחשש ריסוק אברים. אבל צריכה בדיקה משום שאיר טרפיות. אבל לרמב"ם לפי הבנת הראשונים, הלא האי הייתה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוק, כי אז כבר ניכר הריסוק, מה מחדש לנו רא"א לצריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מועל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול"ל דאתה זו ואחת זו מהני בדיקה, וכי משום דבמשנה קתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופה יש לתמוה, אם שהשתה מעל"ע זהה כדי שנוכל לבדוק, איך שתקichi מיחידש דין זה ולא פירוש דבריו דשחטה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וכתני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני נתחת כפות רגליהם, ובכל זאת, אם אכבות נבוצאי ימצאי עוו, כי התורה אמרת נקראת, ואין מחניפים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עדמה שהיה מסוכנת ב"א, ע"י הכאח חיוני כל מעל"ע אסורה מצד גוסcin ב"א, דפלו go به רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןנו כגוסcin ב"א ביש' וכשרה או טרפה, וטרפה, ואנן כרבנן ס"ל דהוה בטרפה ומחרסא אבר, עכ"פ שאין לנו שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כללי ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, ואע"פ שאם שהשתה מעל"ע, יצאה

טרפה, דהוה גוסcin ב"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, דאפיילו אין בה שום חסרון, הרי מצד גוסcin ב"א דינה כטרפה, אבל לאחר שהשתה מעל"ע אפילו אינה עומדת ועדין היא כמסוכנת וגוסcin אבל כבר יצאה מוגוסcin ב"א, ונעשה גוסcin ב"ש דכרשה, אם לא מחסרא אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוק אחת מאבריה הפנים ע"י נפללה, היא טרפות כשאר טרפיות של הח"ט, ומאה דיברה המשנה דא"ט באמירה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרקצת וחטטה תוך מעל"ע, כמו דקמנן לקמן נ"י ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם כתני והשתה מעל"ע ושחטה דכרשה, ורק מידייקי נדע דבלא שהשתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטרין הרוצה שרצח את הגוסcin ב"א, משום דהוה כטרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל نفس ולא מקצת نفس, ה"ה כאן דאמרה תורהبشر בשדה טרפה, שהוא לדעת הרמב"ם הנטה למות מכח מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעין מחסרא אבר, דהרי עשה נתה למות ע"י הכאח אפיילו ללא מחסרא אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעין בטרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרא בכל עניין מיררי, אפיילו שהשתה מעל"ע, ואז بلا מחסרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסירה תורה אלא נבלת שהיא מותה ממש, אבל כ"ז שmprכסת עדין, כשרה, ולכנ' משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מציקתני נפלת מן הגג ומפרקצת ושחטה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפיילו אין שום חסרון אבר דינה כטרפה מצד מסווכנת ב"א, אבל כאן מיררי בעמدة או שהשתה מעל"ע, דתו ליכא כאן משום מסווכנת ב"א, אבל איתן כאן טרפות דרישוק אחד מאבריה, אם נמצא, שסופה אינה חיה כמו שאר טרפיות, והוא מוחלה דח"ט, ומעתה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פליג על טרפות דנפולה, לדעת הרמב"ם זה איינו דניפה דפליג על דנפלה מן הגג ומפרקצת ושחטה תוך מעל"ע, דlididi גם גוסcin ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מוחלה, לא פליג, ולכנ' לדידי אפיילו תוך מעל"ע ולא עדמה נמי מהנה בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרוסק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עדמה ושחטה תוך מעל"ע, שהוא לרבן דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא מעמدة ולא הלהקה או שהשתה מעל"ע באופן שיצאה מסוכנת ב"א, ואשר אבר לא רקמן במשנה דא"ט בעוף, דבבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסווכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפללה עי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט ההלכה ח' כתוב וא"ל, "דין נפללה כיצד, בהמה שנפלת ממקום גבוח ונטרסק אבר מאבריה, עד שתפסד צורתו ותאזרו" הרי דמפרש האי דינה דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד אליו אבר צורתו ותאזרו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צריך להיות הבהמה, כדי שנחש לחאי ריסוק אבר, אבל בהלכה שאח"ז כתוב, "בבבמה שנפלת מן הגג אם הלהקה אין חוששין לה ואם עדמה ולא הלהקה חוששין לה" וכי עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מירמא דר"י א"ר, עדמה אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי בשי', הלהקה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איך שינה הרמב"ם האי מירמא, שכ' הלהקה אם הלהקה א"ח ואחר"כ עדמה ולא הלהקה חוששין לה, והשミニ הא דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואחר"כ בהלכה י"ז, כל מקום שאמרנו א"ח לה, מותר לשחוט מיד, וא"כ לבדוק שמא נתראסק אבר וכו" עכ"ל וממי לא ישותם על שפת יתר, דמותר לשחוט מיד, כדי שכן שכ' דין צריך לבדוק פשיטה דמותר לשחוט מיד, ור"י א"ר בהלכה אמר דaina צריכה בדיקה, ותו לא מייד, ועוד זאת

במשנה דס"ל לרש"י לkomן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודיי דרושא, ואין ספקacial דוחכחו היה, ממה דקטני סתם דרושא האב, ולא קטני והדים הבשר כנד"מ, מכלל דין לודיי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כנ, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא האב, וצל"ל משום ע"פ הרוב דרך הדורס להטיל הארס במקרים שעשו אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רש"י, דהרי ההלכה אומרת כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכן גם בンפליה מן הגג ס"ל לרש"י דלית לה שום תקנה וע"כ מירי' דשחטה מיד Adams עמדאה או שהתה מעלי"ע הלא כשרה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דעתך אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכן הוכחה רשי' להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"ב הוא, עד שתלו בו הראשונים, דתווך מעלי"ע לא ניכר הריסוק, אלא מצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריש"ב וכותב אח"כ שאם שחטה הרוי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס בי"א לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתם רוב גוסcin למיתה אין לוקין, לכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוב גוסcin למיתה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ איכא רוב דטרפה הוה, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאיתו כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך בזה שתודה לי דכך הפירוש האמי, אקחך אל מקום אחר ומשם תראנה ברור כשמש דין הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאר לך הרמב"ס טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتה, בין שנפליה מן הגג ונטרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחמת עצמה, ונקב לבה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהרואה שהיא חוליה בוחמת כחה ונתה למות, הוαι ולאaira לה מכח באבר מאבריה הממייטים אותה, הרי זו מותרת ומ"מ נטהה למות מחמת המכות והפציעים, וכן בנפליה מן הגג ולא נטרסק אחד מאבריה, ומ"מ נטהה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיקת דמו, ולמה לי' לצין מסוכנת בל' חסרונו אבר דוקא ע"י חוליה שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מק"י אם ע"י מכת הארי והזאב או ע"י נפליה מן הגג כשרה, כשאין בה חסרונו אבר, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכשרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריש"ב, אלא דין בא ממלכות משום דאפשר שאם לא שחטה הייתה הוה, ולכן א"א לאוקמי הקרא דבר שר בשדה טרפה בכחג"ו, ולאחר מעלי"ע תו ליאן א"א, דשמא הייתה הוה עד לאחר מעלי"ע, ולא ע"י חית הייר, כי לאחר מעלי"ע כליה כהakan מסוכנת בי"א, ולא ע"י חית הייר, שהייתה שאר סיבה חיזוני דין אחד להם, והמיתה שאח"כ מקרי בי"ש בהגרות של המכח, והאי דין דעתטה למות מחמת המכחות בל' חסרונו אבר, דהוא טרפה ובלא מלכות, כתוב הרמב"ס כאן, והוא יוצא ממשנה דא"ט בעוף, דקתי נשם שאמתה מעלי"ע כשרה, מכלל דין לא שחטה אסורה, ומושום מסוכנת בי"א או שאר סיבה חיזוני דין אחד להם, ואין בו מלכות, כן"ל. וכל שחולק על פ' זה ברמב"ס, كانوا חולק על פ"ב שנים שעון ארבע, ודין נפליה שבhalbca בין החי"ט, שנשנה במשנתנו דאי"ט בבהמה מפרש הרמב"ס בהל' ח' דהיא, כיצד נפליה מן הגג ונטרסקו אבריה דהינו נשנתנה צורת ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר שחטה מעלי"ע, דיצאה מחחש מסוכנת בי"א, ובזה הלכו רשי' והרמב"ס לשיטותם, דריש"י ז"ל שמספרש דנפליה מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרש"י כל שבא ההלכה נפליה מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא האב דקתי

מיד גוסס בי"א, כמו שביארנו למעלה, מ"מ פטור הרוצה, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיא בריאה וחיתה, שתהי' גם עד למשך עכ"פ, חדא דלעתיד לא נמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למיתה תוך מעלי"ע, כמו שכتب התוס' יבמות, מ"מ נראה דינויו דפטור הרוצה, ואסורה בהמה, אבל מלכות משום טרפה ליכא משום דין אין עונשן על רוב זה לא איתחזק כמו מוציאין ממון על רוב זהה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"ם.

ולכן כי הרמב"ס הל' יט בסוף העניין די' זה נפליה מן הגג ולא عمده אסור לשחוטו אותה עד שתשתחה מעלי"ע ולא מדין נפוליה, כי הלא לא יהיה יש לה בדיקה, ואפילו בחולם לא עליה ע"ד הרמב"ס ז"ל, מה שתלו בו הראשונים, דתווך מעלי"ע לא ניכר הריסוק, אלא מצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריש"ב וכותב אח"כ שאם שחטה הרוי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס בי"א לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתם רוב גוסcin למיתה אין לוקין, לכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוב גוסcin למיתה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ איכא רוב דטרפה הוה, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאיתו כאן מלכות, ואם עדין תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואקחך אל מקום לא די לך בזה שתודה לי דכך הפירוש האמי, אבר מאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאר לך הרמב"ס טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتה, בין שנפליה מן הגג ונטרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחמת עצמה, ונקב לבה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהרואה שהיא חוליה בוחמת כחה ונתה למות, הוαι ולאaira לה מכח באבר מאבריה הממייטים אותה, הרי זו מותרת ומ"מ נטהה למות מחמת המכות והפציעים, וכן בנפליה מן הגג ולא נטרסק אחד מאבריה, ומ"מ נטהה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיקת דמו, ולמה לי' לצין מסוכנת בל' חסרונו אבר דוקא ע"י חוליה שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מק"י אם ע"י מכת הארי והזאב או ע"י נפליה מן הגג כשרה, כשאין בה חסרונו אבר, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכשרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריש"ב, אלא דין בא ממלכות משום דאפשר שאם לא שחטה הייתה הוה, ולכן א"א לאוקמי הקרא דבר שר בשדה טרפה בכחג"ו, ולאחר מעלי"ע תו ליאן א"א, דשמא הייתה הוה עד לאחר מעלי"ע, ולא ע"י חית הייר, כי לאחר מעלי"ע כליה כהakan מסוכנת בי"א, ולא ע"י חית הייר, שהייתה שאר סיבה חיזוני דין אחד להם, והמיתה שאח"כ מקרי בי"ש בהגרות של המכח, והאי דין דעתטה למות מחמת המכחות בל' חסרונו אבר, דהוא טרפה ובלא מלכות, כתוב הרמב"ס כאן, והוא יוצא ממשנה דא"ט בעוף, דקתי נשם שאמתה מעלי"ע כשרה, מכלל דין לא שחטה אסורה, ומושום מסוכנת בי"א או שאר סיבה חיזוני דין אחד להם, ואין בו מלכות, כן"ל. וכל שחולק על פ' זה ברמב"ס, שנשנה במשנתנו דאי"ט בבהמה מפרש הרמב"ס בהל' ח' דהיא, כיצד נפליה מן הגג ונטרסקו אבריה דהינו נשנתנה צורת ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר שחטה מעלי"ע, דיצאה מחחש מסוכנת בי"א, ובזה הלכו רשי' והרמב"ס לשיטותם, דריש"י ז"ל שמספרש דנפליה מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרש"י כל שבא ההלכה נפליה מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא האב דקתי

לעומוד חישינן, ולפ"ז צ"ל הא דמתירץ לסתון, ה"ב"ע בהפריס ע"ק, אין הפירוש כפרש"י ננער לעומוד, אלא דהליך ממש ע"ק, אולם הרא"ש ודאי מפרש כרש"י דננער לעומוד אבל לא הילך.

ועפ"י אלה הדברים יש מקום ATI, ליישב פסק הרא"ש צ"ל בפ"ק דברצה דף ו' ע"ב שכ', דהא דשותחוין עגל ביוט' דוקא כשהפריס עג"ק, כדמותה בפאט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, אין זה אלא דחו"י בעלהה הכא ודלא קר"ג, אבל אכן הרוי פסקין כר"ג, דביה"ר אין בו משום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הניל"ל, דהא דانيا יוכלה לעומוד הלא היא רעוותא גדולה, עד שבכל הנין דלא חישינן, אם אינה יוכלה לעומוד חישינן כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון דאי דרכו להלך כלל, אם אינה יוכלה לעומוד רק ריעوتא כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר איזה שעתות אם עדין אינה יוכלה לעומוד, ודאי חישינן, כמו בכל הני דלעיל, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד כיוצא לאויר העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק"ק.

תנוס' ד"ה בה"ר אין בו משום ר"א, משוה דאיכא ריעותא דאיינו הולך איצטריך לי' לאשמעין, דאי לאו הכי פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דאילאו הכי" אין הכוונה אם הולך הוא, אז לא בעו למימור דאלין בתר רוב ולדות, דאפיילו בנפולה גמורה מהני הילוך, אבל הכוונה דאי לאו הכי אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעותא דלא הילך, אין דרכו לילך ברוגליה, וא"כ כמוש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאן מחזיקין ריעותא, משום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק"ק.

הרמב"ם צ"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנתרסק הרי זו מותרת, ואיזיל זה לשיטתי, דרישוק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנטולו איינו פושל בהם, וכן הו"א דה"ה בנתרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי זה א"א להעמידו מתוך השkil וטרי' שבגמ', ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולכאור' קשה על בעלי שווי' שפסקו האי דינה ושזהו להקל נגד כל הפסיקים, דפרשימים הסוגי' כפשותה דעל ולד הנולד קאי, וניהו דכל הפסיקים הראשוניים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסק זה להחמיר כרמב"ם, דבמצעא אבר מסונה במראה ותווארו אצל נפול להטריף, אבל לק"מ, דהא דפושל הרמב"ם האי רישוק דידי' גם בהני אברים שיטיל שר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דיאיצטריך לאשמעין דביה"ר אין בו משום ר"א, ע"פ דינט האם שר, מכל דשר אברים דאפיילו ניטל שר בהם, רישוק פושל, וא"כ, כיון דאן לא מפרשין הא דר"ג דקיי על הרחם, לא פסלין ברישוק הרחם, משום דאן שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקין כרמב"ם ברישוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמ"א צ"ל ש"כ בס"י נ"ח דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלא"ה אין נפקותא לדינא בזה ודוק"ק.

ע"ב גמרא אמר אמייר משמי' דר"ד, נפיילה שאמרו צריכה בדיקה כנגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הци אמרין משמי' דר"פ, צריכה בדיקה כנגד בית החלל כלו, ופרש"י צ"ל כנגד ב"מ שמא נקרע רוב החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא כנגד הלב והכבד והריאה והקבבה ס"ל ליש"י דלא צריך בדיקה, משום שהם רוחקים כנגד מחייבנית הבמה, וגם לא ניחא לי לרשי"י דמן דמוסיף כנגד החלל כלו שהוא מוסיף הני, דמן"ג אי איכא מקום לחוש גם בהני, הלא אפשר להכניס בדרכי אמייר, אלא דלא מסתבר לי לרשי"י כלל שיהי' משום ניקוב או קריעה בהני אברים הטמוניים

ורבן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכותבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם אין חילוק בין טרפה המפורש בקרא ובין ח"ט של ההלכה, ומה יצא מזה, דריב"ב ב"דס"ל גוסס ב"א דומה לגוסס ב"יש, פליג על ההלכה דנפולה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטור, אטרפה של ההלכה קאי, ואע"פ שהוא סובר ט"ח, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שירות מוחבלת זו, לפחות זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מככל שאר הטרופות, אבל לרמב"ם צ"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מHALKA, כמו שביארנו די והותר, והוצרכתי להאריך כ"כ, ולכפול הדברים כמה פעמים כי ידעתי שקשה מאד להוציא מלבן של הלומדים כללים ודינים המקובלים מימות הראשונים, בלי חולק ומפרק, ולא אחותה על הרמב"ם צ"ל, כי גם על שיטתו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוך, להוציא מחש ריסוק, וזאת לרשי"י ותוס' ניחא, דכיון לדידחו טרפות נפולה הינו מסוכנת ב"א, בלי שום חסרונו אבר, אלא חולשה כלל, וממילא הילוך ואיפלו עמידה מוציאה מהאי מסוכנת מבון, אבל לרמב"ם דתרי מיili נינהו, ולכן בעמלה אף דיצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מחש ריסוק, ובви בדיקה על ריסוק, אבל בעמלה אף בדרכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו טחול או כליה, או אפיילו כבד, לא תוכל לילך ברוגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שבורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמו אברים, וזה מסתבר שפיר דאיתן יוכלה להילך הילוך יפה, וכך כל ההלכה שום ובפתיחה עיקר יוז"ד.

ועתה נשוב לבאר הסוגי', א"ה הניח בהמה למעלה ומצאה למיטה, אין חוששין משום ריסוקי' אברים, עכ"ל, لكمן בעובדא דהאי גדי' דחאי חולשלא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמייר' ע"כ בלא הילך, דאי בהילך, הלא בהלהה אף בדיקה לא בעי, והרא"ש צ"ל כ' על האי דר"ג דבית הרחם אין בו משום ר"א, דבלא עמד מيري, וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري בהכי אפייל בלא עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל ל"ז ע"ב, וניהו דודאי בלא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם עי' כאב עובר אינה יוכלה לעומוד לפי שעיה, אבל בהניח למעלה ומזכה למיטה ואני יוכלה לעומוד, הרי רגליים לדבר שנפלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מגנחים זא"ז, או נפל לאראען חישינן וכתבו התוס' ע"ג דיליכא מכריסא דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיון דמחמת הכאנה נפל חישינן, וכך נראה ברור דזוקא בלא הלהה אבל הלהה חוששין, וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהה חוששין, כתוב נפלה מחמת עצמה, וכן הניח למעלה ומצאה למיטה, אין חוששין וכן כל הני דחשב בהלהה י"ב, משמעו דעל מה שביאר לעיל דעומדה ולא הלהה קאי, והרא"ש צ"ל נמי נרא, דרך בבית הרחם קאמר דאפיילו לא עמדה לא חוששין, דבבית הרחם, הא דלא הילך מיד אין שום ריעותא דאיון דרכו לילך מיד, וממילא גם איינו יכול לעומוד, איינו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה רגליות הוא אפיילו שתתעלף, ובשעה מועצת חזרת לבריאותה, אלא שהתחוס' כתבו גם בבית הרחם דאיון הולך ריעותה הוה, משמע דבאיינו יכול

עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החולי', ורב טרכ אפיקו בחד צלע כהג'ו, וממה שהшиб להם, גיסטרא קאמוריתא, הינו ריתח'י שמענו מזה דגש בחדא כהג'ו טרפה, וכמיירה דבר, ועיין מהר'ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבלת נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמוריתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל דעת הרמב"ם, הוא בהליך שחיטה והן בהליך' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דצלע מכואן ומכאן עם האסיטה, שתה' נבלת מטמא מחיים, והליך' פט' ה"ב הרגיש בזה וכותב זיל' "עוד אמרו שם בעקרבה צלע וקצת חולי' מכואן ואמצעיתה של החולי' קיימת שהיא נבלת, ולא ראתי שהזיכירה רבינו בהליך' שחיטה, שם מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזה איכה ראי' ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעמו" עכ"ל ויתר הו"ל להקשות ואפיקו בעקרבה 'ב' הצלעות וכל החולי' עמה לא האיך הרמב"ם בין הנבלות, רק כ' בפ"ג ה"י' וזיל' "בהתמה שנintel ירך שלה וכוי' הרי זה נבלת כמו שנחטך ח齊יה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרי מלשון זה שיל' "כמו וכוי'" מוכח-DDOK בנהכלקה למגרדי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך אז הוה נחלקה לשני גופות, אבל בעקבית חוללי' ע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו لكمון, דחוליה בלא צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבתמה נחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פ"י הסוגי' לפי דעת הרמב"ם זיל' כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' זצ"ל דמעיקרא את' ל' הא דרב שפיר, דלמא לא חשב היא דבר גיסטרא, ועיין לבב אריה זיל' דגש הוא מחייב בסברא הנ"ל דכל שחייב הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשו לגיסטרא בשביב עקרית חולי', והיא באמת הסברא החיצונה והפשוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ"ב דברי רב כספיטון, דgisטרא קאמוריתא, DIGSTRATA ממש' קאמר, ולכן פריך על רב, והוא נמי גיסטרא קאמר,adam שליהם הוה גיסטרא, נס שלו גיסטרא רוח, ואע"פ שנייהם עפ"י הסברא החיצונית אינם GISSTRATA, אבל כאשר מתרץ דבר בחצי חולי' קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חולי' והינויו דבר, אלא דהוא טרכ בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגדון, וסמכו לידע נס דינו דחדא, מתוך תשובהו אי ירתח או ישוב במענה רך, ורב באמת השיב להם בריתחא, GISSTRATA קאמוריתא, דהיינו ריתחא כדאמר בגמי', כלומר דמא依 שאלו על תרתי, דאפיילו בחדא כהג'ו טרפה,שוב לא בעין לממיר GISSTRATA ממש' קאמר, אלא דרך גוזמא, כדי לירתו עליהם על שאלה בתרתי, במקומות שם בחדא טרפה, וא"כ לא שמעין מני' כל דהוה GISSTRATA, והדרין לסבירא החיצונה דלאו GISSTRATA הוא כסברת התוס', ולא עוד אלא דמרב גופא שמעין דלאו GISSTRATA ממש' קאמר, adam באמת ס"ל דשלחים GISSTRATA ממש' הוה, אין כאן ריתחא דהרי האמת קאמר, ולא נשמע דגש בחדא טרפה, ומושבתת קושי' המהרא'ם שיפ' זיל', וזה ברור ואמת לאmittio של תורה בס"ד ודוק'.

אחרי כתבי הלכתى לבייהם"ט לראות בעין גשמי' איך תחובים הצלעות בחוליות, ונתודע לי שם דבר חדש לי, שלא נשמע מtopic' הסוגי' והמפורשים, והוא כי החולי' האחת אינה סוגרת בתוכה הצלע, כמו שדמייתי עד הימים, אלא הצלעות תחובים בין החוליות, ומשתתי חוליות נתהוו אסיטה אחת, שסגורת בתוכה הצלע שתחובה בין שתי החוליות, ומה מדויקדק לפ"א, מה דקאמר רב בעקרבה צלע וחולי' עמה ופרש בגמי' דחצ'י חולי' קאמר, שכי' פשטו רואה דוחק גדול, אבל השתה ניחא דחצ'י מכל צד קאמר דהאסיטה מתחבר משני חצ'י חולי' ומה שאמר لكمון דאי' חולי' בלבד הדין כן, ודוק'.

בתוך תוכו של החلل, لكن פרשי' דהוא מוסיף דבאי' בדיקה משוע שבירת הצלעות או עקירת השדרה, אלא דקשה לי לומר דאם יימיר לא חש לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקון, אבל לשיטת הרמב"ם ניחה טובא דקראה בדיקה כנגד כל ה"ב'ם האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שינוי צורה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפולה היא, וע"ז מוסיף מор זטורא, כנגד החلل כולו, גם משום שבירת עצמות או עקירת חוללי'Bei למידקי', ע"פ דלא שיק לטרפות נפולה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזה איכה ראי' לשיטת הרמב"ם ודוק'.

רש'ג דה כגן שהפריס עג"ק, נגע לעמוד ותחב פרוטתו בקרען לעמוד, כדאמרינו لكمון עמודה מניפולתה אינה צrica מעיל'ע עכ"ל. וניל' דבדיקה מיהא בעי, ויהי' נפשט האיבע'י דרי' ירמי' בביבה ל"ז ע"א לכולא, ואתה לפ' מה שדוחין, דלמא דלא כר"ג, אבל לדידון דפסקין כר"ג, לא בעין אפיקו נגע לעמוד, ודלא כר"א' שפ"ק דביצה וכמש"כ מזה לעמלה, וכעת אני רואה DIS לקיים פסק הראי'ש, לפי' שיטת הרמב"ם דרישוק לחוד ומסוכנת לחוד, והעמדה צריך להוציאה מסוכנת Bi'א, דדין טרפה גם بلا רישוק, ובבדיקה בעי' מצד ריסוק שלא יצא מהש' זה, אלא ע"י הילוק כראוי, וא"כ ניהו דרי' אין בו משום דביה'ר אין בו רישוק אברים ולא צריך בדיקה אחריו אפיקו לא עמודה, אבל עדין למה לא נבעי שהיית מעיל'ע להוציאה מסוכנת Bi'א, דהרי לא עמד, ואפשר ע"י דחק הלידה נעשה גוסס, כמו בסנדירין שם בהני דרכחו בעשרה מלכות, דט' הראשונים שעשו גוסס Bi'א, בלי שום מעשה טרפות וחסרונו אבר, אלא דלרשי' ותוס' הינו רישוק אברים, אבל הרישוק הכללי' של רשי' ותוס' זו מסוכנת Bi'א, ATA הילוק, אבל הרישוק הכללי' של רשי' ותוס' זו מסוכנת Bi'א, דפליגו בה ריב'ב ורבנן, וא"כ ניהו דביה'ר אין בו משום מעשה טרפות הניכר באבר אבל רישוק כללי' שעיל'ע נעשה מסוכנת שפיר מצי' להיות אשר להז' בעין מעיל'ע, ולפ"ז מופרש כאן, הא דאמר היב'ע בהפריס עג"ק, גם ליל' נ' קאמר וקמחדש זאת עתה דלכ"ע בעין נגע לעמוד, כדי להוציא מהש' מסוכנת, ואף שהרא'ש זיל' דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זה, אבל עכ"פ די שלא יצא שגנת הוראה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם"ט, כשמפליים וכוי' אפיקו ממוקם נבוה, עיין מהר'ם שיר' זיל' מה שיכ' בזה ואני עבר ולא אדע, אדם ממוקם גבוה עשרה הפiloהו, הרי לא שיק צפוניו נועץ בקרען, והוא נפולה גמורה וצ"ע.

תוס' דה עמודה א"צ מעיל'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמודה אינה צrica מעיל'ע וכוי' עכ"ל, לפי' דעת הרמב"ם שפירשנו דמעיל'ע לא צריך אלא להוציאה מיידי מסוכנת Bi'א, כל שעמדה הרי יצאה מכל מל כליל מסוכנת, וא"כDOI צריךן לגורוס עמודה A"Z מעיל'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ם, מה קמ"ל פשיטה, דכל שעמדה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבעי מעיל'ע, ויל'י דקמ"ל, כל שעמדה פ"א אפיקו יצאה מיידי גוסס Bi'א, ונעשית כגוסס Bi'ש כיו' דעמדת פ"א דכבר יצאה מיידי גוסס Bi'א, ונעשית כגוסס Bi'ש כיו' דעמדת פ"א מן הנפילה, וכך שכתב הרמב"ם ס"י נ"ח סע' ו', כל שהלכה אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (רמב"ם ס' לילך וט"ס הווא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני דבעמדה וחזרה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, בעקרבה צלע וחוליה עמה טרפה וכי' עד סוף העמוד, לפי' המסקנה ר"כ ור"א שאלו על בעקרבה מכואן ומכאן

ותי" דאיידי דנקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי הicy דASHMUNIN בבהמה, דלא תימא אורחא דמלטה, נקט ה"נ אינכא לשוני בעופות עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דאב"א שבגמי אבל לתי' קמא, דרב פליג ארבי"ב וסובור דרי" פלייג את'ק זאב בגסה נמי דריש, צ"ל כתיה קמא שברא"ש, אלא דלפי מה של' התוס', דרב קמ"ל דזאב בגסה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמעו דכל מז אב ולמעלה שוה, איך קאמר מז הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתא, דהרי הנץ אינו דرس בעוף הגס, ועיין בר"ץ ז"ל מה שטי" בדוחק קושי" הרא"ש ז"ל, אולם לפע"ד נרא ברור, דל"ק דרב פליג ארבי"ב וסובור דרי" פלייג את'ק, פלייג נס בעופות, דلت"ק נס דרס אף בעוף הגס, אב"א גמר' ואב"א סברא, הסברא נוננת כי הicy דת"ק, סובור ביאב שהיא חייה קטינה מציז דרס אף שור הגadol, משום דעת ואלים זהירין, ודרכו לדرس, ה"ה הנץ בעופות, דהרי אמרו לקמן דהנצ אפילו בדרברבי מניה, ואין רקס בדכוותי הרי דהנצ עלול לדرس יותר מאשר עוף הדורס. ואב"א גמר' דלעיל במשנה כתבו התוס' ד"ה ודורסת הנץ ז"ל, גבי טרפות העוף הוה שיק' למיתני, אלא משום ר"י תנא לי הכא" עכ"ל.

ויש' לראות הלא ר"י מן התנאים האחרוניים, מתלמידי ר"ע, ייסוד המשנה הלא הייתה מסורה בידם מאז, ועד דאתא ר"י, הicy לא היה נשנה דורסת העוף בימה, כמו דורסת הזאב בבהמה, ועתה אם אמר דבמשנה דא"ט בעוף היה שנוי' דורסת הנץ בעוף הדק והנצ בעוף הגס, לא ה"י לר"י שום דבר להוסיף או לגרוע ע"ז, ולא אמר על עוף מיד, ולמה מהקה רבינו הקדוש מן המשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן ובשם ר"י, אע"ג דרי" לא אמר בהז דבר, אלא ודאי, דקדום דפליג ר"י או מפרש דברי הת"ק הייתה כתני בא"ט בעוף, דורסת הנץ סתם וכמו דקתוני כאן דורסת הזאב סתם, כאשר כתבו התוס' דדין דעוף מקומו בא"ט בעוף, כי בסיסו המשנה לא היה כתני יותר, ואחר שר"י פלייג או מפרש כדי שלא להצטרך להעמיד דבריו בשתי המשניות, מהק רב' דין דדורסת הנץ, ממשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן כל דבריו של ר"י, ומילא נדע דחת"ק פלייג הון בבהמה והן בעוף או שר"י מפרש שנייהם ולא איצטרךתו לדברי הת"ק בעוף במשנה דא"ט בעוף כנלפע"ד אמת לאמיתו ודוק'.

ע"ש גמר' מיתיבי דורסת חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחלל, אבל דורסה ל"ל וتسברא, הרי"ף והרמב"ם ז"ל מפרשים ויהנה לדידיו, אבל דורסה לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישא ל"ל, וتسברא, אלא דלפי היס"ד דל"ל דורסה כל עיקר, ע"כ ה"י מפרש עד שתינקב לחלל, דמציד נקב נגעה בה כפרש"י, דאל"כ מה פריך מדורסת הנץ, דלמא באמת לאחר שתינקב לחלל, וגם בלאה" אם לאחר שניקב לחלל יש להם דרישא, נס בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי דרישא, אבל לאחר שמתՐץ לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרין לפרש דבנקייב לחלל יש להם דורסה אף בגדים וטלאים, אבל דלפ"ז ודאי קשה טובא, מה דחק לר"י ולרמב"ם לפרש כן, אבל מה שמלפע"ד הוא, דמציד מחת בחלל הגנו, לא מיסתבר לו החוש כלל, דපאיilo הגיע הצפורה לתוך החלל, אין ארכו של צפורה הנץ מספיק, לנקב אחד מאברים הפנימיים, שהם רכים ומוחים וחוזרים بكل לאחריהם, ועיין ברמב"ם פ"י"א ה"ד, דמשמעו מלשונו דודוקא בנכנס הקוץ או החץ בחלל הגוף ממש דהינו בקוץ ארוך, שאחلك גדול ממנה נכנס לתוך החלל, ולא עומד בשפת החלל ע"פ שעבר לפניהם, כנלפע"ד לדינא.

ע"ש גמר' מיתיבי דורסת נץ לא דרס, והוא תנן ודורסת הנץ, הא ל"ק כאן בעופות וכאן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הילכתא נקט

הסמכה לה, או בימין או בשמאל, מ"מ כבר מנותק הצלע מקומה, כי חצי חור אינו מחזק את הצלע מבון, וגם ר"כ ור"א דשאלו בעקרבה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיטה קאמרו, מ"מ אמרו, והחוללי קיימת, דהאסיטה ניטלת ולא החוללי והאסיטה הוא מkeit מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החוללי קיימת ודוק'.

ע"ש גמר' א"ש נעקירה צלע מעיקרה וכו' ופרש"י ואפי' ללא אסיטה, ור"ת מפרש עם האסיטה, כי הicy דלא חילוק שמואל עולא בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת"ד התוס', והי' להם להזיכר גם רב, דרב נמי דוקא וחוללי עמה, דהינו חצי חוללי לדלעיל, והנה האחוריים הקשו סוטרת רשי" אהדדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דשماואל, דעת חצי חוליתה אמר, והנה משום הא לא ארוי, דהרי בתוס' שם כתבו זול, "לקמן פלייג עלי" בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דשماואל, משום איןך דקאמר וכו' עכ"ל, ועיין שם במורה"ל מה שתמה על דל"ק דפליג וקאמר בין אבל חוץ מזה אני תמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וקאמר בין נקרו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום איןך פריך דלעיל, נתקן כהה דלעיל, ולכך כיוון רשי" ז"ל דלעיל שמואל דלחשוב נעררו, דהינו נשתבררו דקתוני במשנה, ולכך כתבו רק בר זכאי, דמנyi ג"כ הוה מציז להקשות, משום דס"ל נערו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי איןן קר"י פסקין ודלא כהו שמואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס ולייחסו דשماואל שהוא דלא כהילכתא, אבל הת"י ע"ז דבאמת מרוב פריך, ועם חצי חוללי גם בצלע אחת טרפה, ונקט דשماואל, משום איןך דשماואל, ולא מדקדק ב"י דחויה דלא כהילכתא מושום דהרי אפשר לפרשו דעת חצי חוללי קאמר כרב, ולזה כיוון רשי" ז"ל דלעיל שמואל דקאמר סתם נעקירה צלע מעיקרה לא משמע דעט החוללי קאמר, מ"מ קושי" הש"ס ע"כ לא ה"י אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החוללי דהינו מkeit האסיטה טרפה, אבל התוס' מ"מ דבאמת רשי" ז"ל דלעיל דשماואל דהכא מפרשים דברי שמואל קר"י דלעיל, דעת חצי חוללי קאמר, וא"כ לא הוה מkickן כלום לעיל, דלייפך מבן זכאי דלית הילכתא כוותי" אלא על תוס' ליכא למיפור סתירה מושום דהמחברים רבים היוCIDOU, וליחסב דברי התוס' דלעיל, י"ל דפליג דס"ל דשماואל בל cholli קאמר, והוא בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הילכתא כוותי" משום איןך דשماואל ודוק'.

ע"ב גמר' מתקיף לה ר"א ולתנייהו גבי קולי ב"ש וחומריב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לעין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדעת הרמב"ם, דשר אר דיני תורה לא נדו ע"פ היא הלכה דחי"ט, לכארור' יש לעיין, איך קאמר כאן דב"ש סבורו הכא לגביו טומאה, בעינן שתי חוליות לטהר, ה"ה גם בבהמה לא מיטרפי אלא בחסרון שתיים, אלא דגס بلا שיטת הרמב"ם נמי קשה, דלמאנ"ב ש"ט"ח שנחתקו גרגיה, אע"ג דלעין אדם ס"ל לתקדר"י כרשב"א, דיקולה לכחות ולחוות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתורי אהדי כגון שדרה גבלת, דמקרי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חשש למ"ד ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניחו דשماואל קאמר וכן לטרפה, משום דהוא טרפה אינה היה ס"ל, אבל בש"ש מצי סברו ט"ח, ואין כאן כסילות למאן דמחמיר גם בטרפה, ויש לי הרהור דברים בזה אלא דלא בריiri לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוק'.

ע"ש גמר' א"ר א"ר, בבהמה מן הזאב ולמעלה, ובעוופות מן הנץ ולמעלה, ועיין ברא"ש דהaskha, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דורסת הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנו לא דרס,

והנה רשי' ז' ל' לקמן מפרש דאוחז בצרפתני ומגביה מן הקרכע מה שאותל, ולפירושו ודאי דאין לו עין כל להאי דרושא דהכא, אבל התוס' בשם ר'ת מפרשים, דרוס ואותל מוחים, ואני ממתין עד שתמונות, ומבייא ראי' מא'ק ט'ז ע'ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עי'יש ולפ' לא ידעתני מה בגין האי דריש, לדריש דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבזרוס לחוד הוה סי' לוטמאה, וה'ה דמטריף, דהרי עופות טמאים אין להם דריש כלל, כמו ש' בעצם דאין דריש לטהורם, ואי' דקש' להו מה קמבעי לי' לר'א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח לקמן דרבבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכח' דמסיק כאן דכלולם יש דריש עכ'פ' בדזוטרי מני' לפע'ד נראה דגס כאן לא קבוע אלא על אותו שדרכם לדروس, אי מטילין ארס, או אי יש כח באرس וכו' עכ'ל. לכארו' סוטר רשי' את עצמו במה שכ' לקמן בדף הסמוך ע'ב ד'ה ב��וז עד שתינקוב לחיל, ופרש'י "אבל הגיע לחיל יש לחוש שמא ניקבו הדקין ובבדיקה א'א מפני שאין נקב דק ניכר בהם" עכ'ל וכאן כתוב דלא מיטרף עד שניקבו הדקין, הרי דמיהני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי נקב בחיל עד שתינקוב לחיל, ובדרושא משאים הבשר תננד ב'מ, הרי דשווין הון ניקב לחיל עם דרישת בדרושא הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, ועכ' הפירוש עד שראוי להאדים הבשר, דהינו שתחביב צרבני נגד חיל הגוף לאפקוק על ירכיו, וכדומה, ואולי מירוי לקמן שנכנס הקוץ כלו לתוך חיל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידוע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, ועכ' צרייך לומר כן, דכפי שכחבתי לעיל, רשי' הוכיח לדדרושא ודאי אין לו בדיקה, משום דההכלכה כך אתה, "ודרישת הזאב" ובזה סגי להתריף, ואיב' נקבות חיל הגוף בקוץ, דאינו מנין הטרפיות, עכ' בדביה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החלל, מסתבר דמן הנמנע לבדוק כל החלל מנקב כ'ז ודוק'.

ע'ש גמר' ארב'ה א'ר, ארוי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהן, אין חששין שמא ארוי דרסו וכו' ורב לטעמי' דאמר אין חששין לספק דרישת עכ'ל הגמי'. ותמה אני מאד, איך תלוי זה, בפלוגתא דרב ושותאל, אי חששין לספק דרישת או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקם צפורה לכ'ע' וחושין, דלמה ניחוש כיון דסביר מוקם הצפורה אין שום ריעوتא ניכרת בעור, הרי אין לך הוכחה גודלה מזו, דלאו ע' דרישת בא הצפורה בתוך גב השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורה נס ואמ' תחוב כולם באותו מקום בתוך העור, איך רק האי מוקם צפורה לבד ניכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם דרישת דאייהו שתק ואינו מקרקיין, לכארו' יש להבהיר, מהו לא נסמק על בדיקת חוץ של הגוף נגד החלל שלם וייפה בעלי פצע וחיבורה, דבזחים דר' ע'ב ע'ב אמרין, דאייערב דרישת הזאב בנקיטת הקוץ, ופרק והא האי משיך והאי עגיל, ועין בתוס' לקמן וכן שם בזחים, דלמטה מן הזאב אינו ניכר להבהיר, משמע דלמטה מזאב נמי עכ'פ' ניכרת החבורה, ומכח' בבלמעלה מזאב, היתכן שלא יהיו ניכר מקומות הדרישה בחוץ בעור השור, אלא דבאה יש לדוחוק, דמיירי בלא בדק העור בחוץ, אז צריךין לבדוק בבשר בפנים, אם ליאכ' אידמיות או רקבון בבשר שכןג האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דרישת, تو לא צריך יותר, אבל כאן דמיירי בנמצא בשור ח', תחוב צפורה במקומות ידוע, או נמצאו מקומות הצפורה, הלא רואה שזולת האי מוקם הנקב, אין כאן ריעوتא אחרת בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על דרישת, וצ'ל דאפשר שפיר שלא תחוב הاري רק האי צפורה לחוד בתוך העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחיל הגוף, אבל שאר הצפורה נס לא נתחבו כלל בתוך העור והבשר, ואם כנים דברכו, מישובים בזה כל הגני קושיות שהקשו התוס' ד'ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שורורים שאין בהם צפורה, ולabei' מהו לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור ייל דלגבוי כל הגני חששות סגי בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצוותי און לי בפסק' הרמב'ז'ל דס' בל בפ'ה ה'א, "ספק דרישת אסורה עד שתבדוק כדירושה ודאית, כיצד ארוי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהם, חוששין שמא ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכוטל נתחכך, וכן שועל או נמי' שנכנס לבין העופות, והוא שותק וזה מקרקיין, חוששין שמא דרס וכו' עכ'ל ויל'ד א' למאי הלכתא קאמר, לצריכה בדיקה בדקה כדרושא ודאית, ולא די לו לכתוב לצריכה בדקה לחוד, ב') הלא

התנא דברי'תא נץ דלא דרש בגדיים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דעתן דוקא בעוף הדק, ולר'י'ף ורמב'ס דמפרשים דכשיגיעו החלל דרש אף בגדיים וטלאים, הא אתא לאשמעין, אבל לרשי' קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלת, דלמאן דס' לד'י פlige את'ק, ה'ה בגין פligeו, דلت'ק דרש אף בעוף הגס, וממי לא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית להו, אז האי בריתא את'י' כר'י ולאפוקי מות'ק וקאמר דעתן נץ דאין לו דרישת בגדיים וטלאים, וה'ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכיח רשי' לפרש במתני' דר'י פlige את'ק, דמיהני בדיקתא דקתני נץ דאין לו דרישת בגדיים וטלאים נראת כו' ודוק'.

רש'י ז'ה עד שתינקוב לחיל, בקוץ בעולמא ועד שנקבו הדקין וכו' עכ'ל. לכארו' סוטר רשי' את עצמו במה שכ' לקמן בדף הסמוך ע'ב ד'ה בקוץ עד שתינקוב לחיל, ופרש'י "אבל הגיע לחיל יש לחוש שמא ניקבו הדקין ובבדיקה א'א מפני שאין נקב דק ניכר בהם" עכ'ל וכאן כתוב דלא מיטרף עד שניקבו הדקין, הרי דמיהני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי נקב בחיל עד שתינקוב לחיל, ובדרושא משאים הבשר תננד ב'מ, הרי דשווין הון ניקב לחיל עם דרישת בדרושא הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, ועכ' הפירוש עד שראוי להאדים הבשר, דהינו שתחביב צרבני נגד חיל הגוף לאפקוק על ירכיו, וכדומה, ואולי מירוי לקמן שנכנס הקוץ כלו לתוך חיל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידוע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, ועכ' צרייך לומר כן, דכפי שכחבתי לעיל, רשי' הוכיח לדדרושא ודאי אין לו בדיקה, משום דההכלכה כך אתה, "ודרישת הזאב" ובזה סגי להתריף, ואיב' נקבות חיל הגוף בקוץ, דאינו מנין הטרפיות, עכ' בדביה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החלל, מסתבר דמן הנמנע לבדוק כל החלל מנקב כ'ז ודוק'.

ד' נ'ג ע'א, גמר' בעי ר'א, שאר עופות טמאים יש להם דרישת וכו' הא דלא קבוע בשאר חיות חוץ מארוי וואב לגבי בהמה Mai, לדעת הרא' ש' ז'ל באמת ליכא דרס בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עיין בטור ס' נ'א, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל דבחויות ידע דדיבר התנא בהווה, ولكن נקט ארוי וואב, דהני שכחיהם יותר מאשר חיות לבוא לתוך העדר, עיין בב'ק ט'ז ע'ב ארוי דרס וואב טורף, ובשביל זה מצין למימור דר'י לפרש הת'ק אתא, משום דההכלכה כך אתה, והוא דפרק ר'א בדקה שבא על הצען לטורף, וכן אין מקום להסתפק דודאי גם שאר חיתו יער יש להם דרישת, אבל בעופות לא מצין דעת נץ וג' יותר עולמים לדרס, וחוץ מזה נראה לפע'ד דבضعות טמאים דמשונים הם הרבה זמ'ז' בסימני טומאה שלהם עד שהתורה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, וכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דרישת מה דינים של אינך, דלא הזכירים התנא בשמותם, וע'ז' קפשת לי' רב היל, דיש להם דרישת, והוא דפרק לי' ממוני' והאן תנן דרישת הנץ, לאו ר'א לרבות היל קפריך, דהא ר'א ספוקי מספקא לי' בפי המשנה, אלא מסדר הגמי' שלآخر ר'א, ותדע דהא לא כתני, אל'ל' והא דקמשני דהני בדគותיהם או בדרבבמי' מני', ואני בדזוטרי מני' הינו נמי מטעם דהם עולמים יותר לדרס, וכן אלים אויריהו אפיקו בדרבבמי' מני', וא'כ' בחיות נמי הדין כן, וכן הוא באמת דעת הרשב'א ז'ל, והיא השיטה המחוורת ודוק'.

וזע דהך דרישת בעופות, כתבו התוס' לקמן דעתן זה מה שאמרו, כל עוף הדרס טמא, אלא דשדיה זהיר' כי שליף צפורה, כמו בזאב בבהמה, ולא ה'י להם לפרש האי דרישת דהכא, שמספרה די' והותר בסוג'י הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צרבני מון הנדרס, אבל ה'י להם לפרש הסימן טומאה של דרישת מה היא,

אסורות, דשיכיוו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בפסיקות שלא ייקלו ראנן באיסורים, אבל באישות שהוא מלתא דלא שכיח שאירע ספקה בהם, וכל עצימות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחמי מסתמא, לא מצאו צורך לחמיר בספק נגד חזקה, והרי תראה דהתורה עצמה הקילה בעין ממירות שלא לאסור מזר, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדבר שחייב זדו".^ק

ע"ש גמר קטע רישא חד מינינו, נח ריגז', וכתבו הפוסקים הא דלא חיישין שמא דרס אחראינו קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימוטא לח"ל דין הדורס מניח את הנדרס מידי עד שיראה נקמתנו בפנינו, ומזה"ט אף בהmittת יותר, לא חיישין לנשאים, עיין בט�"ז וש"ך סי' נ"ז סי' דאי' פלוגתא זהה, ולפ"ז בכל ס"ד"ר כמו באיהו שתק ואינהו מקרקיין איכה לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקומות בפניהם, וכן שפיר קאמר בגמ', איכה למימר הכי ואלמא"ה, הויה ס"ד"ר, וא"כ קשה דליעל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי, דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכה תרי רובה להתייר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואני מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דין הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דזה לך"מ דלעומת זה איכה רוב המתחכם, אין צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רובה, איכה רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימוש, ועיין בדבר שחייב זדו".^ק

ובגוף הפלוגתא שבין האחוריונים אי קטע רישא דתרי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדלידין אפילו לא ראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלינו במצוין, ודורסים יותר שכחחים שיירגו בעופות ובצאן, מכביבים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מתים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דניינו דבגמ' קאמר קטע רישא חד מינינו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דהש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אמר כלבא, ואני לא חיישין לדורסה אלא בשראיינו הדורס נכנס, וזה ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנה רוגיזיו لكن חיישין על הנשאים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דבראמנו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיח שיירגו בעדר או בכלוב ותלינו במצוין שדורס נכנס לשם, וכך בנמצא פצעעים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלינו במצוין וכן רובה דרובה השאלות שבאו לפניו באופן זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעש בכלוב או בעדר ובדקנו ומצאו, ובזה פשיטה דגם במצוין כמה מותים והנשאים אין בהם שום פצע וחיבורו, שכחחים הם, דמי הגיד לנו שرك דורס אחד היה דלמא ב' או ג' הי', או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתחלת הלילה, במאצעו, ובסופו, ובכל פעם קטע רישא חד מינינו. וזה ברור לדינא ביל פקובק לפ"ז וד"ק.^ק

תוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת אפילו את"ל צפורה זה מהמת חיקוק אתה, מ"מ אפילו בשאר שוררים שאין בהם צפורה, היה לנו לחוש כיון דרוב ארויות שבין השוררים דורסים, ובஸמוך נמי דקאמר אבי' וכי' עכ'ל, כוונתם דודאי הכא מיiri באיהו שתק ואני הוליל, והוא לי ס"ד"ר ואוקי מלטה אחזקי' עיין באחרוניים, ולפ"ז נראה דהש"ס רצה לשולב זה, שלא אמר דרב ושמואל פליגו אי שייך לאוקמי אחזקת שרות בנולד ריעוטא מהיים, עיון לעיל בסוגי' דישב לו קוץ בשפט, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, הוא קי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, וא"כ אמר והוא וו"ל ס"ד"ר אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, וא"כ אמר והוא וו"ל ס"ד"ר במקום חזקה, ורב לטעמי דאין חישין אפילו מדרבן, אבל לשМОואל חיישין מדרבן, ומטעמים שסביראים לעיל בסוגי' הניל בתוס' ושאר הפוסקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דומוקמין האשפה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתך בעלה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטראות ושר מאכלות

גם על שאר השוררים איך אכח שדרושא וכמוש"כ הרשב"א ז"ל, ועיין בטור סי' נ"י וביב"י ומכווא בהגמי"י שם, ולמה שתק הרמב"ס מזה, ג') הביא דין דזהו שתק ואינהו מקרקיין בשועל או נמי' שנכנסו בין העופות ובגמ' נראה, דבארי שבין השוררים נאמר דין זו, וכן פרשי"ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינו, על ארוי ביני'יו, וכן על ארוי קמעוואי, פרשי"ז נוהם, וזה על ארוי נאמר, ועיין בראש יוסף מה שבי' על דברת רשי", דיש מי שמספרש דקאי על מה דסליק, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ס ודאי קשה,-DD בדיבר מאירי שנכנסו בין השוררים, ולמה לי להוסיף, וכן שועל או נמי' וכו', אם גם בארי הדין כן, ועיין בלח"מ שהרגיש בזה כתוב דהה בשורדים, אלא דרהייא דגמי בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי"ז"ל, בארי שבין השוררים מפרש כל הני, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ס שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנסו לכוא טורף, או נודע אם זה מן הטורפן וכו', למה לא כתוב גם דין זו, בהוא שחק והן מקרקיין בסתם טורף עכ"פ, וכן דורך שנכנסו בין בהמות או עופות והוא שתק והן מקרקיין, אבל אם נאמר דהכל שנראה שום רישום בחוץ, שב א"צ שום בדיקה יותר ניחא דזאת דוקא בשור שעורו חלק, ובארוי שמרקומים הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעירור, ולא בעופות בנטחתם, והדורסים שליהם צפורה נטחות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה תחוב יש ס"ד"ר, ורק על שור זה ולא על שאר השוררים, שיכולים לבדוק בכל מבחוץ, וזה שבי' הרמב"ס במתוך לשונו דס"ד"ר צריכה בדיקה כדורסה ודאית, ר"ל דלא סגי בבדיקה חוץ אלא עבי בדיקת בפנים, כדורסה ודאית, והמציאות בזה הוא כאשר מפרש, בארי שבין השוררים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכה ספק על אותו השור לבדו, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמי' בין העופות, אפילו אין כאן היכר רושם מבחוץ, ממשום דבוחני אין לסמוד על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, נכלפ"ע בគונת הרמב"ס אע"פ דהפוסקים לא נתנו ליה.

אחרי כתבי זאת ראיתי בבי' בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן ב מהרמ"ל, על דברת התוס' ספק שונרא שכטב, דכל שאיינו ניכר רושם הדירסה בחוץ, א"צ שום בדיקת פנים, אלא דגם לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמומיות או רושם חברה בחוץ, שב צרי' בדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או גו"ט אבל לא בשור הגדול, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר ררבבי, שדורס שלחם הוא היזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה ניכר, ועיין עוד לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרא"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עבini שהמחבר בשלוחנו הטהור, לא הזכיר כלום מהא דרשב"א שהביא בעצמו בבי', יצ"ע וד"ק.^ק

ע"ש גמר איכה למימר הכי וא"ה אוקי מלטה אחזקי' והו"ל ס"ד"ר, ורב לטעמי וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוליל, והוא לי ס"ד"ר ואוקי מלטה אחזקי' עיין באחרוניים, ולפ"ז נראה דהש"ס רצה לשולב זה, שלא אמר דרב ושמואל פליגו אי שייך לאוקמי אחזקת שרות בנולד ריעוטא מהיים, עיון לעיל בסוגי' דישב לו קוץ בשפט, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, הוא קי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, וא"כ אמר והוא וו"ל ס"ד"ר אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, וא"כ אמר והוא וו"ל ס"ד"ר במקום חזקה, ורב לטעמי דאין חישין אפילו מדרבן, אבל לשMORE ואוקי מלטה אחזקי' מה"ת לכ"ע, וא"כ אמר והוא וו"ל ס"ד"ר ביבמות דומוקמין האשפה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתך בעלה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטראות ושר מאכלות

שיסתפק בדרכosa אסורה, הרי אין זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמיר חומרא זו להביא קדשים לביה"^ט, ובפרט שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מזכיר במשנה ובריתא. **ועיין** בזאתים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דילכתה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאור פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מתני' דכל הzbחים שבתערבו בהכى, אלא דריש"י ז"ל כפי הנראה נתעורר בהזה וכותב ז"ל וכיון דיתחזק בה ספק טרפות אין מכניין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימותא דאיתריב בדרכosa לא כתוב מידי, משום דריש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שחתה בעזרה דהרי כאן לא איתחזק בה ספק טרפות, כי האי איתחזק שכ' רשיי הינו דוקא בנפולה, שקדום שהלכה היתה אסורה ודאי משום נפולה ואע"פ שהלכה אח"כ יוצאה מאיסור ריסוק אברים. אבל עדיין נשארה בספק שאר טרפות, וזאת קרי לירשיי איתחזק ספק טרפות דס"ל דמחזקין מאיסור לאיסור, והוא גנאי לשחתה משום הקריבתו נא לפחתך. אבל בספק דרושא דלא איתחזק איסורה כלל, דשמא לא עשה מידי אין כאן גנאי לבדקה, כך מתרפים דברי רשיי, וא"כ גם לפ"ד דעת רשיי קושי' דחומר"ם והש"ך לך". אבל הרמב"ם לשיטתי לא צריך לכל הני דחוקים, אלא דהן בדיקת ודאי דרושא והן בדיקת ודאי נפולה, דאוריתא הוא, כאשר ביארנו לעיל בסוגי' דנפולה, ואיכא בשינויים משום הקרבתו נא לפחתך, דלו"ל דגס בהלכה צריכה בדיקה, לאו משאר טרפות לחדק אמר, אלא משום ריסוק אברים דיש בדיקה לרמב"ם, ומזה ג"כ יש ראיי מוכרת לרמב"ם, בדיקה משום ריסוק אמר שהוא דאוריתא, כי ההלכה כך אתה על דראות האזב וועל נפלת מה הגג, ולר"ל אפיו בהלכה لكن שניים פסולים לקרבן, משום דataruo בדרישה ובנפילה, והקריבתו נא לפחתך ודוד"ק.

ד" דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בקוני' כגון ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבוזץ, ודודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ"י הריב"ם וכו' עכ"ל, כבר כתבנו לעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיטת רשיי הוא כיון דילכתה אינה על דראות האזב, וכן אונפלת מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אברים ע"י נפולה, וכן שנינו לפקון בא"ט בעף נפלת לאור ונחרמו ב"מ, ע"כ דהני טרפה להלוטין נינהו, ומשום דע"פ רוב כל הנדרס נכנס הארץ לתוך הגוף, וכל שנפלת מן הגג מתרסקו אבריר, אלא אדם עמדה או שחתה מעלי', מוציאה מידי חש ריסוק, וא"כ ס"ל לרשיי דמה"ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא להו כודאי טרפה, והוא דמני בדיקה, הוא במקומות דעל הדרישה עצמה אכןICA ספק באיזו שתק ואיננו מקרירין, או אפיו במקומות שדרס ולא ניכר תחיבת צפורה הדורס עד הבשר, דשם מה"ת בלא"ה מוקמינן אחזקה כשרות, ורבנן אצרכו בדיקה לחומרא, שם מהני הבדיקה. והראיות שהביאו התוס' נגד דעת רשיי אינם מוכרכות, הראי" הاثת מהא דאמרו בסמוך עד שיאדים הבשר כנגד היב"מ ובסימנים עד שיידימו הסימנים עצמן, הרי דע"ג דהאדים הבשר נגד הסימנים דודאי נדרסה, מ"מ שריה מפני שלא האדים הסימנים עצמן עכט"ד. לא זכית להבון ראי" או כלל, דמי אמר דאמוריות בבשר ודאי מכח דרושא Kata, דמעולם לא שמענו בהאדים הבשר, לחוש על דרושא, הלא כמו כן ע"י הכהה וכודומה מכי הבשר להאדים, וכמו בונפלת לאור ונחרמו ב"מ דבלא נפלת לאור לא חיישנו על האי חומר כמבואר בפוסקים, ולכון

אין מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם. ועיין עוד לפניו מה שاكتוב בזה ודוד"ק.

ע"ב גמר' אתררי' דشمואל הוה, להאי גירסא הדר ב"י רב דאי לא הדר הויל' להכשיר גם באתרא דshmואל, משום הפסד ממון ז"ל ויש קטת ראיי' לזה מהא דאמרין בפסחים דר' לי' ע"א, דאמר שמואל להני דמצבי ננדוי זיבנא דכנדוייכו, ואי לא דרישא נכו כר"ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתררי' דרב הוה, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרשו להו כר"ש באתריה דרב דס"ל דלא כר"ש, אלא ודאי הכל קאמר לו דאם תמכרו בייקר דאיכא הפסד רב, לא אחולק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוד"ק.

ע"ש גמר' וליחסינו ולשידינו לאשפפה וכו' בת"ח ז"ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכו"ם, וככתב דהה דזהו מיל' דזיניבינהו לעכו"ם דמקרי נזדמן, ואין מושם עושין שחורה בנו"ט עי"ש. ואני תמה על האי גירסא דא"כ מה קאמר, ולטעמיך נישדינו הלא לכביבים, וכי הוא יותר טוב ממליטנים או למיכר לעכו"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכביבים כדאמרין בביצה דר' ו' ע"א דכל דחויז לאדם, אין מוכן לכביבים. אבל לפ' גירסתנו דלא הקשה שיתנס או ימכרums לעכו"ם חנקים ניחא דכיוון דלא נהרט לאח' חונקים, הוה נבלה כמותה מלאיהן, שגס לנכרי אין ליתנס לאכול, דהרי התורה אמרה לכל תשליךן אותן. עיין בפתחה עיקר א' ועיקר י"ד, והא פרך למה באמות חנקים ולא נהרט, כדי שייה ראיי לנכרי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצומו עשה כו' שחנקים והשליכם לנברה, וידעו המקשן שעשה כן בעצומו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת איה חכם המתיר ס"ד' רב, ולכן לא טרח לנחרור כל או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנברה, אלא דקש' לי' למה טרח להוליכם לנברה ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמיך, ומה השליכם לאיבוד מכל וכל, אלא כדי לפרשומי מלטה דאסורה عبدال היכי, וש מה ראיי לירסת רשיי, "אלא אתררי' דshmואל הוה" ולא הדר ב"י רב, והויצק שמואל לחזק הוראותן, דאי רב גופה הדר ב"י, למה לי' כולי האי ודוד"ק.

תוס' דהה ספק שונרא ס"ק אמר קני', וא"ת דבריש פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', וmprsh כולהו כר' ינאי לא אמרו, דבון נקובת הקוץ לדראות האזב מידע ידיין, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהראם' ז"ל, דלמה לא נוקמא דנתערב בדראות שאינה ניכרת כלל, באיזו שתק ואיננו מקרירין, דלשמואל דילכתא כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא היב"י בשם הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א"כ בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבורי ממש כ' ג' הש"ך סי' נ"ז סקליו עי"ש. ואני תמה, דמה הייעלו באיזי ס"ד'ר, וכן באזין שנטערב ומה ישי הוכחה למה שתבנו לעיל, דלרמב"ם מן האזב ולמעלה בעין דוקא מוקם צפורה האזב והארוי ניכר, ולא רושם אדמיםות בעלמא וכן שפיר קאמר בגמי', דבון דראות האזב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קוישיטם ל�"מ, דנhydro ברושם בעלמא סגי' לנתריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הוה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דמקמינן אחזקי' ואן חושין לספק דרושא. אבל לשמואל דחייש לספק דרושא, הוא מדרבן וכן מבואר הדבר ברמב"ם בראש פ"ה מהל' שיטה שתכתב מפני שדרושא מפורש בקריאה החמירו בה, וכל ספק

דאיינו משום נקב או נפקט אלא שם דרושא הוא טרפה בפ"ע, עיין בריש פרקן על התוס' ודروسת הנץ מש"כ שם, ובדיבור הסמוך ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתור דבעי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשחו מ"ט זיהרי' מקלא קליל ואזיל. ופרש"י "גרסינן" ולא ידעתו איזה גירסה אחרת הייתה לפניו רשי' שרצה לשוללה. וכפי הנראה האיתיבת, "ואזיל" רצה רשי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלנא נטעה לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיערו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גורגרת דסopo לפסק, וכן משמע מרשי' לדלעיל בדף הקודם ד"ה צרכיה לבדוק שכ' שסopo לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי דעתך סopo לנקב קאתין עלי', וה"ה בגורגרת סopo לפסק. אולם דעת התוס' לעיל במסנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שסopo לינקוב או לפסק,adam משום דסopo לינקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו שלא חשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפע"ד מה דלא חש רשי' י"ל לקושי' זו הוא מפני דלישיטוי' וdoi דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משום דההלהكا אתא על דרושא הזאב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אעפ" שטעם הטרפות משום סopo לינקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ם דס"ל, דגם לודאי דרושא איתת לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם סopo לינקוב ולפסוק, והוא בכ"ש בין בשוט ובין בגורגרת, ולא גרסו האי "ואזיל" אלא דשריפת אבר בכ"ש בעל האיבעדי דקמבעי קנה דנקובתו באיסר דרושא בכמה, באמת ה"י מסופק בפלוגתת רשי' ותוס' ופשט לי כתוס' דזהירות' מיקלא קליל, ר"ל שזה טרפות בפ"ע והוא במשחו בכל אבר בשוה, והוא נכון מ"ד ודו"ק. **ע"ש גמר' אל"ר ר"ל**, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי מכאן ישראי' למה שכתבו התוס' לעיל לך"ה אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא אכן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת הבה"ג, דין במשמעות הסימנים משום טרפה אלא מגזרת ההלכה אין שחיטה מעלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפילו נשחתה לאחר רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה"י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רבוי יותר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכו' ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא אכן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת הבה"ג, דין במשמעות הסימנים משום טרפה אלא מגזרת ההלכה אין שחיטה מעלה בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפילו נשחתה לאחר רב מלידתו, כמובן שבבילה, וכמו שביארנו זאת בעicker י"ד באריכות, גם מה שכך דמלعلاה דלאו מקרים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכמי משום דין בה חיית קרווא נבללה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משום דין שחיטה מועלת בו יותר וכן מקרים נבללה מחייבים, וכמו שביארנו זאת בעicker י"ד באריכות, גם מה שכך דמלعلاה דלאו מקרים שחיטה רק טרפה הוה, בהזאת פלוגתא, עיין לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנספק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו יליכא דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפקט במקומות שחיטה, או לעולמה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממילא יקרה נבללה, אלא דלגביבי נידון דין של הקפה, אין שם נפקותא אם טרפה ואם נבללה, דהכא

רק במקומות דאיכא חשש דרושא וביענו בדיקה להוציאה מספק דרושא כל שהאדים הבשר, הרי עידיון הספק שהוא מכח דרושא אתה, במקומות עומדים ואסורה אבל ואדי לרבות דלא חש לטפק דרושא לא יאשר אפיקו נמצאת האדים הבשר אינה וננה, כי מכח סיבות שונות מצטי להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביבאו, ממה דרב מורי ב' מכפה ועד אטמא, וע"כ בודאי דרושא מיירי דהרי לרבות אין חוששין לטפק דרושא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ז בשות כתבתתי דלבב גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לדאי דרושא, וכן הבאותי בשם הגהות מלא רועים אכן עין ב'. ועתה הדריני ב', כי טעמא דריש'י מפני שההלהקה סתם אתה, דרושא הארץ, ע"כ דהיא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ולכן א"א דריש'י פליגו בהזאת רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, תבקשה לדונפיש'יך דע"כ לרבות צרכי להיות ניכר מקום הדרישה, וא"כ למה עי' בדיקה ב', ועוד אטמא, מה תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעה בדיקה, דזוקא באיהו שתק ואינחו מקרקרים פלי', משום דאייכא עיון ס"ס דשמא מחותמת ביעותא מקרקרים אבל לא עלה עליון, וכמ"כ למעליה משום דכנגד רוב ארונות דרושא אין רוב שעשוה אותו טרפה, גם רב חייש ומצרך בדיקה, א"כ ודאי דנפל ראיות התוס' בבריא דאפשר דמייר בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדרישה, וא"כ צרכיה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראינו שדרס דהינו שניכר מקום הדרישה לא מהני הבדיקה דאפשר לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמות רשי' י"ל דהבדיקה מהני, או באיהו שתק ואינחו מקרקרים, אי בעלה ארוי ולא ניכר מבוחץ מקום הדרישה ובאהי ספק הآخرון גם רב מודה דבעי בדיקה, ולכן ראיות התוס' נגד רשי' אין מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, דגם רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משום דאי צרך לבדוק כנגד כל החلل, אבל אם ה"י ניכר מקום הדרישה, לא ה"י צרך לבדוק אלא כנגד אותו מקום, אין כוונתך שכן הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחוושין לטפק דרושא, ומילא לצרכיכון לבדוק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדרישה אלא דר"ל, לרבות חייש לטפק דרושא באיהו שתק ואינחו מקרקרים, ה"ה דלא חייש בלא ניכר מקום הדרישה, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבעו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נדרס אפיקו במ"א, הרי הוא דרושא הארץ שאסורה ההלכה, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש'י שבפ' התערבותות דלא קשי' לי' למאן דמוקי לי' בדروسות הזאב, דהרי אפשר למבדק' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התוס' אלו, ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי דספק נקה"ו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומות דהאחרונים ז"ל טעו בהזאת טעות גדוול במחכ"ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבללה לדעת הרמב"ם, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון שחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך לחשבון תחלה שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"ו ופסה"ג וכן נחסרה הגרגרת כאיסר ונקהה כנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ם בין הטרפיות מפני שהן עניין שחיטה פסולה, אבל נהכו עורות השוט במראו מנה בתוך העין טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נירה, אין בו משום נבלות, וכן הכא בטרפות דרושא

ואם נאמר דה' גם הנה מקובלים בידם מדרות הקדמוניים, האז ה' הכלל למאית אتا, אין לומר אדם ישכו יהיזרים ע"ז' ה' הכלל דהא אין להוציא על הטריפות מכל חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם ז"ל בעצמו נ舷ל במה שהזהיר כאן שאין להוציא מכל חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוציא לנו ניטל לח' העלוון בפ"א ה'כ"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל אין לך כל שאין כמו מה' ח' יוטר מזיה עי"ש. אבל דעת כי עמקו מוחשבות ח'ז'ל ואין לך קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשлом, אבל כדי שנבאו למטרת חפצינו צרכיך לפרש המשנה והשקליל וטררי שבעמוד ה'להז' כי מתוך פירושנו יתגלה לנו טעמא ופירושא דהא מלטא ולכנ' עשתיק עצמנו למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דכלחו צרכיCDFRISHNA בריש פרקו. והמעיין שם בתוס' ימצא דפירושו רק הני אברים נזנרכו בתוך הטריפות והקשרות מגරגרת ועד המסע וביה'כ. דהו'א נסדקה כמו נפסקה וכן כולם. אבל מהני דקתי ני ה'ה' בין הCESSOT ולא נצרכו לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולחי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאמת קשה למה קתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממשילה כשרות אין לנו להוציא על הטריפות אבל באמות קתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המטריף ומכח האי דיווק אמר רבא ניקב הטחול בסומכי טרפה. ורכיש בפ' דלקתיה בכל' טרפה, וניטל האס או דאתא לאפקוי מר'ט בסנהדרין דהשליך בהמה שניטל האס שלה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האס יש להטריף וניטל לח' התחתון שרחה, למד מזיה הרמב"ם הא לח' העליון טרפה. והנה لكمנו אר' ז' לש' אלא שיכולה לחיות ע"י המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש'ל ז' מזחק מימרא זו שאינה מובהה לא בר'ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש'ל הוא תוספת על הגלيون מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפניהם. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמ' הי' מי שייה' הוא מחולק על הרמב"ם בדין דלח' עליון ולכון מדיק האי דינא מiotra דמתני' דקתי ניטל לח' התחתון שרחה דל'ש אלא ביכולת לחיות ע"י המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחיה האי מימרא משום דס'ל דלulos יש לעשות אתו תחבולת להכנס המזון כדיוע ולכון דיק משננה יתירה או דניטל לח' העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"י ואותנא תונא ניטל לח' התחתון שרחה לא גרים לי' דהוז ז' פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ'ם שם.

מלטו הדברים שאמרנו אנו לנמדיין דכל הני שבשעתהא לא מוחכמתם בלבד חדש ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלון יש רמז במשנה ניקב הטחול ולקורתה בכל' כמו שפרשנו גלגולת שנחבסה מהה דקתי נפתחה הגלגולת שרחה נעקרה צלע מעיקרה עם חצי חול'י ה'וא טריפות מורכבת משני טרפיות דענקרו רוב צלעות ללא חול'י שלמה טרפה ממתי' דאהלות וככ'ה ולכון הרביב ברובן אי כפרשי' ממוקם חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר'ל עיין עיקור ואי לפ' ר'ח דנדללו מחייבים בארכן זאת נרמז מהה דקתי נקה'יו ופסח'ג בו'ז' החיבור דASHMUNIN בזיה דבעין שייה' מחוברים יחד בארכן כבר אחד וזה רמז טוב וברשות החופה את רוב הcars ע"ג דשモאל ע"כ מפרש נקרע רוב החיזונה דמתני' על הcars ע"ג כарамרין לעיל בגמ' מ"מ כיון דקתי ני או שנקרע רוב החיזונה או תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' התנא ריב'ב לא רצה להוציא מ'ט על הטריפויות שהו מוקובלם בידו איך הוסיף האמוראים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכנה.

בחיות תלוי מלטה, וכיון דכוכב'כ חי היה איך ידמו החיתוכים, אלא דמ"מ לא הקשה הרשב'א על שיטת רשי', וכיון דטרפה הוה, הרי הגורגורת כמאן דמונה בדיקולא, וניהו דבחמה כולה היה לכל דבריה, אבל הגורגורת דהוה כדמות' דהרי חשוב כמת, ובaber המדוולDEL אין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא ע"י מיתה, ولكن לא הקשה הרשב'א אלא לדעת הה'ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף ז'ל שלא נחות לכל זאת.

וזע דhalb אר' ז' ה' הביא כאן קושי' המהרב'ס שף ז'ל שהקשה דמה מהני הקפה, כיון אפשר דנסמט בין שחיטתת הקנה לושט. ות' הלב אריה, דבאמת בזה פלייגו רב ור' ה'aca, דרב סובר קר'ל, דכל שנפסק קנהCMDMB'Z. ولكن קאמר א' לשוטה שתעשה שחיטה דאפיקו אם נשמט בין סימן לסייען כשר, לאחר שחיטתת הקנה השוטה אינה פוסלתתו כדמות' דהו CMDMB'Z, אבל ר' פליג על הא דר'ל ולית לי' CMDMB'Z, ואפיקו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב'א. וכן לדידי' אפשר שנשמט בין סימן לסייען, אז טרפה הוה לדעת רשי' עי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמוד על בוריין של הדברים תעינוי היטב מה שכתבתבי בזה לעיל ד' יט ודף ל'ב' בפלוגת ר' ור' בזה. אבל לפראש דרב ור' כאן פלייגו בזיה, אי שוטה שבין סימן לסייען פוסל, הוא דבר שא' להעמידו, דהאי יבוא ויקיף דקאמר ר'י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא ושימות במ"א לראות ההשומות אי דומות האחד. לא הבנתי מה קאמר, איך ישותה עוד הפעם סימן השוטה, ועוד זאת דקושי' הרשב'א במקומה עומדת, Dai לר' סימן השוטה לאו CMDMB'Z, איך ידמו הני חיתוכים אפיקו אם לאח' נשמט, כיון דגם הגורגורת חי כמו האברים, וכן דבר קדשו אנם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב'א קיימות, אפיקו בלא בה'ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל'ל CMDMB'Z לא הריאה ולא הקנה וצ'ג'.

ע'ש גמר' זה הכלל: לאתו' מי לאתו' שבשעתהא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוציא על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חיכמים וכוי' עכ'ל הנם'. ועיין לעיל במשנה ד'ה' זה הכלל מה שתהמאת על הסוג'י דחכא דהרי סותר א'ע' מנוי וב' דמתחלה אמר דזה הכלל אתה לאתו' הנ' ש' ועכ' דמכך זה הכלל אנו מוספין כל מה שנראה לנו שאינה כמורה חיה, וכמוש'כ הרשב'א בתשי' סי' צ'ח דעל סמך זה הכלל שבמשנה הוסיף החיכמים שבדורות הבאים הני ש'ש, משום דבהתני נמי אינם יכולין לחיות ועכ' ע'י הנסיוں שעלה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד' דחיה ריב'ב האי רישבא בשתי' ידים אין להוציא על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הראשונים שבימי' הי' עוד מקריבין קרבן פסה (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכן ראה כושי' ודו'ק) וככה וכמה דורות אחריו חדש טרפיות לרוב כמו הני ש'ש ואין לומר דלהיא מכח בגידה נשי' יש טרפה ותחבושת דז' בכ' הוליל', דגמירו דאי בדרי לה סמי וחוי. ומה דמתרץ לי' בעל מסדר הש'ס על קושיתו דמקשן והא קחציא דמתו, גמירי דאי בדרי לה סמי וחוי לאו דעל הני מאורעות הי' קי' קבלת בידיו דיש סם לאו אלא דרך כלל אומר לו דכל הטרפיות שלא מנו החיכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אלו. וכן מבואר ברמב'ס שהבini כן. ז'ל בפ' הי'ב,, ואין להוציא על הטריפות אלו כלל של שארע לבהמה או לחי' ועוף וחוץ מללו שמננו חכמי דורות הראשונים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה' ע'י איזה רפואה הנעלמת מatanu וא'כ אם שמסתמא אפשר שתחיה' ע'י איזה רפואה הנעלמת מatanu וא'כ אם התנא ריב'ב לא רצה להוציא מ'ט על הטריפויות שהו מוקובלם בידו איך הוסיף האמוראים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכנה.

ע"י מחת וכן חסירה ע"י חיתוך, שכן לא הוה ניקבה הכלול ע"י חולין ולקתה בכלל ע"י הכלל סוג נקבה וחסירה וכו' עכ"ל, ותמה אמי שהלב ארוי ע"ל החזק לדוחק, דבר ברור כמשמעותם, אך נוכל להוכיח נקב או חסרונו שערן ע"י חולין בכלל נקבה וחסירה, במקום שהנקב וחסרונו בעלי חולין כשר, הרוי דכאן החולין הגורם שנטורף ומפני שהוא מכאייך יותר וא"כ האי לקותא שם החולין, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחסרונו, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחסר סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתה בחלקיה בכל נקב או נחסר הוא, וכאשר כתוב רשי"ז ע"ל שם, על לאפוקי דרךו וזה אמרת לאמתו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהיא דלא מצין במתניתי לסתה לא שמעין דלקתה אין טרפה, והרי בכ"מ דניקב או נחסר טרפה, מכש"כ דלקתה דהינו נתמסס טרפה אלא מהה דלא נזכר טרפה בכלל הרוי אין לנו להוסיף טרפות באבר שלא שנוינו טרפות במשנה, אמנים אם נזכר באלו בשנות, דעתנו הכליות כשרה, דעתה להשמעין דאייכא איה מין מהה בכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למדוד, דלקתה שהיא מכאה יותר גדולה מנטילו שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לסתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא טרפה, הא ברכא, ואדרבה לסתה בכל שיש בהם טרפות, נהוג כיון דכלל מעתים מהה, אולם עלא דמנונה מני טרפיות היוצאות מן הכל הטרפות שיש לנו במשניות הון מפורשות והן מרומות, אי הי' סובר כרכיש דלקתה בכלל טרפה, יוצאת מהה דקתה באלו בשורות ניטול הכליות כשרה, הוול' למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לסתה ביניהם, והדברים קלוון לעינים תלית.

ואחר הדברים האלה, נבון היבט השkil וטורי, ולא יקשה לו כלל למה לא קאמר, דפליו בדרכיש, דבאה דרכיש א"א דפליו, והרי לסתה דגרא מנטילו או חסירה, אין להוציא משום דלא דמי' להני, כיון דגרע מהני, ובכלל מעתים מהה, רק הא דר' מתנא דשף מדוכתי' דהוא פחות מנטילו וניטיל, אם דמי' לניטילו וככל לרבות מנטילו וזה הכלל, אבל אי לא דמי' לניטילו, אפילו לר"ל דלאו בשורות דוקא וקאמר דאתא לרבות' הא דר' מתנא דלא דמי' לניטילו, כמו שאמר בגמ' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטילו, ואין לרבותו זה הכלל, אלא דאי לאו מונטי' דאלו בשורות הווע' לא לומר דלא דמי' לניטילו וכשר, ואתא אלו בשורות לגלות לון דמי' לניטילו, ומילא איתרבי זה הכלל, וכן תראה מפרש"ז ע"ל, דז"ל, "ולנטילו נמי לא דמי', דהא לאו נטלה למגרא הוא" ואח"כ כי' בד"ה הני, וע"ל ההני נתולי הוא דשרות ניטול הטחול והכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזאב, הרוי שלך לפניך, דرك משום דמי' לניטילו, מצין להטרפו ממיעוטי דאלו בשורות, ולנטילו נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקיובי דמי' ולא לפסוקי ולנטילו נמי לא דמי'" משמע דלניקובי ולפסוקי לא דמי' כלל, ולנטילו נמי לא דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבותו דהוא בכלל ניטילו, ע"כ כן הוא Adams נאמר דלמי' אלו בשורות דוקא, פתח פתחו לנו לרבות הכלל, אף מה שאינו דומה Katz, יש לרבותו כמו שביארנו, וכן לא מצא הש"ס לתלות פלוגתא דר' ר'יל, אלא בהא דר' מתנא דהוא פחות מנטיל ונתתקן, אבל דומה Katz לניטילו, ותלו אי אלו טרפות דוקא, או אלו בשורות דוקא, ותמהני מאד על התוס' אך מצאו סברנו דמכך אלו בשורות מצין להוסיף טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמרו אין להוסיף על הטרפות שמו חכמים.

אחרי כתבי ראייתי בח' הרשב"א ז"ל של' ג'כ, דהא דקאמר דדמי'

ונקרע רוב הcars חיצונה ומה זה דקאמר "או" דאיתא שייכות יש בין שניהם אבל אם נאמר דמרמז גם עלبشر החופה שנקרע והוא משומס דסוף הcars שנטղלה לינקוב כמו שכותב הב"ח סי' מה ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז על البشر החופה זאת נמי משומס ניקב הcars נגעה בה, והוא דר' מתנא דבקי דאטמא דשף מדוכתי' הוא נלמד, מנחתקו רגלייה, דהרי אמרין لكمן דדמי' קצת לנוטלה דאי בשור הוה הומ"ל באלו בשורות, דרגל דשף מדוכתי' ע"ג דדמי' לנחתק כשר, כמו דקתני נסדק הגרגורת שלא נטעה דדמי' לנפסק. **ומעתה** זכינו שא"א להוסיף על הטרפות השינויים במשניות אלא באחד שניים אופנים, או באבר שנוצר בו טרפות ואנו מוסיפן מכאה הדומה לסתה שנייה, כמו הני דבקי דאטמא דשף, ודנעקרה צלע וחצי חוליה, וסימנים שנולדלו, וכן כל הני ניקבה הריאה, או שחסורה טירקה ומורה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחסורה הם, או באברים שנוצרו במשנה דאלו בשורת שnitel או ניקב כשר בהם, או באברים שנוצרו במשנה דאלו בשורת שnitel או ניקב היטב דריב"ב השיב לי ליוסף רישבא, דמחו בגדי נשי וקטלי, דאי להוסיף על הטרפות משומס דגיה' הוא אבר חדש שלא נוצר לא באלו טרפות ולא באלו בשורות, لكن אין להוסיף טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור' אבא דחשיב כמו כן בהאי דמחו בכלל וקטלי, ע"ג דכלי' תנן באלו בשורות, אלא דאיין לדיק דנחתק טרפה, דמה בז' ניטל כולה או מקצתה, ורק לסתה בכלל יש למידק משומס דכאייה לה טפי. ועיין עוד בדיבורו שאח"ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נליה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוד'ק.

תוס' דיה חזה לדר' מתנא דאי' בזה הכלל, מ"ט דדמי' לנוטול, ואית דהכא משמע בין לר"ל ובין לר' דלא מרביין בזה הכלל א"כ דמי' להאנך דמתני', וא"כ האי דרכיש דלעלא דלקתה בכלל היכי ATI, והא אמרו בריש פרקין דלעלא דאמר ח' מני טרפות מנו חכמים דאתא לטעותי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס שי"ז ויתר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאירועו ובתכח"ד סותרים דברי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דועלא לאפוקי דרכיש, והרי מותחה כתבו דרכיש כיוון דאינו דומה להני דמתני' אין לרבות זה הכלל ולמה לי לעולא לומר מימרא כד דרכיש, והרי מותחה כתבו דרכיש כדי שצורך להוציאו, הרי מדאצטיך לדועלא כדי לשולח הא דרכיש מכל דמצין לרבות זה הכלל דמתני', אלא דכפי הנראה התוס' הרגשו זה, וכך כתבו דלעלא דח' מני טרפות שנוחכמים" והוא שינוי לשון מלשון הגם' דהרי בגם' אמרו "דחי' מני טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דההטס' מפרשיס האי דועלא, דלא היה בידו קבלה אז, דבשיני נאמרו שמויה מני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, דלא כתני אלא אני מינימ' דז' חנ'ק נפ"ש, מכל דמיין אחר ליכא, וא"כ עולא הינו מותני', והנה כן הוא הפ' האmittiy בדבורי עולא, וכאשר כן כתוב גם המחבר בריש הלכ' טרפות, וכאשר למד כן מדברי הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הועיל בזה כלל, להצדיק את דבריהם, דניהם דלא נוצר לרבות לסתה בכלל משומס דלקתה שטעות גדול לנו, דהרי לסתה הינו שנטղלה בזה הכלל משומס כתוב הטור והמחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נתתקן או ניטל, דהרי כאיב ל' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לסתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרופא גרדו, וכ"ש מנטיל, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב ארוי ד"ה אמר עולא, דקמתמה שם על האו"ה ש' דמיון הכללי ע"י חולין גרע מלסתה עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל ניקבה או חסירה, וכותב שבבודק ייל' דמיון סוג ניקבה דועלא ג'כ

מסתבר לי שהיו ממוני חכמים מיוחדים על טרפיות בלבד, הרי הדහוקים בטבות צריכין להיות בקיום בכל הטריות, אך פ"ד אכן צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותן, מחמת שאינן בקיום בהם ובשומות, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהכלתא כרכיש, אלא בכך נהנו מАЗ להטריף לכתה בכלל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דבריך סתירה מרובה בקשרה בכו"ל, והוא שוטק במקומות שיש חילול השם להתריר את הטרפה, ואדרב לגבי שמות ירך בעוף, ואמר לי, בריה נהרא נהרא ופשטי, ופרש"י אין מהנוג המוקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב אר"י אמר אידין אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה החורתה להתריר, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא לכארו פלא, הלא אין חכמה ואין תבונה נגד ד', ואיך ה"י שוטק במקומות שיש חילול השם להתריר את הטרפה, וניחיא מושום דגס הוה רך לחומרה ומצד מהנוג פסק לאסור, ובזה מישוב מה שהקשה הרשב"א ז"ל, דהרי ר"י ס"ל א"ט דוקא, ודלא כר' מתנה, ואיך סובר דשותות ירך בעוף טרפה, וניחיא מושום דלא מעיקר הדין הוי מטריף אלא דבמקומו הוי נהוג לו להתריף, ולא רצה לבטל מהנוג, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכלל, כי רכשי ב"פ נמי ממשי' דרב אמר לAMILTHI' והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דרב ה"י אוסר לכתה בכלל, כמו דאסר שמות ירך בעוף, ושם אמר בעצמו מצד מהנוג המוקום עשה כן, ולכן נטאש האיסור בשמו, ובכן הוקבעו הני הלוות מצד מהנוג המתרפין, וכלפע"ד נכון ודוק".

ע"ש גמר אל שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפריש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פי' הר"ן ז"ל שכ' העוסקין במלאכת עצמן אינם רשיין לעמוד,adam maktzan umodim ומקצתן אינם עומדים איכא זילוטא לת"ח, ואני אוסף על דבריו, ואם אפילו כולם יעדמו מתווך אחד עומד הרי הוא מカリית את חבירו לעשות כמוות נגד רצונם, מה שאינם הוי מוחיבים לעשות, והוא כפייה חבותי (געazzulashafatlichutzawang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיצוא בזה, אבל הרמב"ם ובעליו ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ן דז"ק ותשכח.

ודע דגוז הא עובדא, לא ידענא מה בע הכא ומוקמה ה"י בקידושין ששם מדבר מעין קימה והידור, ואילו משום דרצה לספר דבר נפחא ביקש להמציא דיןיא קורדנאי לשער בו טריפתא, הוא גופא אין לנו בו צורך, דהש"ס איןנו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש ללמידה מהם דבר מה, איזה הלכה או מדת טובה, אבל נתיעשב לי במה שכ' ק"ז ז"ל בחידושיו, גם בר נפחא ה"י עוסק במצבה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער ב"י טריפתא, ומ"מ אל שב בני שב, עי"ש דז"ק.

רש"י דה אין בעלי אומניות העוסקים במלאכת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכו' והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רשי"ז ז"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו, דהרי רק בשעת מלאכתן אמרו, אבל בשולחני שאינו עוסק במלאכתו אלאCSI לשפני מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחא לא רצה ליקח ממנו אלא לראות האי דיןיא דקורדנאי למזרדו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חננה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צריך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי, ואתה הו"ל להש"ס למיימר ולא לסתום, ולכן הוצרך רשי"ז לפרש, דברי חנויות אין דינם כבעל אומניות, רק בשעת שעוסקון במלاكتם אינם רשאין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן שיש בהם בוחנות, מקרי עסוקים במלاكتם, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעבורים מה הם מבקשים וכדומה, שכן משמע מן התוספתא שהביא רשי"ז, אכן רשאי לעסוק במלאכת אחרת

לנטול, לאו דדמי ממש אלא דאיכא למיטען ב"י דדמי לניטולי עי"ש מAMILIA דגס אידיך דקאמר דלנטולי נמי לא דמי' ג"כ המכ מתפרש, דהו"א דלא דמי', אלא דמי' כתוב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ליל לר", ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכבתבי אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק".

ע"ב גמר גופא א"ר מתנה בוקי דאטמא דשfried מודוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ'. ועיין ברשב"א ז"ל שהבא גירסת הגאנונים והר"ף ז"ל דר' מתנה, כיון דר' מותנה, כיון דר' ז"ל פלגו ב', ור' לית לי דר' מותנה, لكن מקיים הרשב"א הגירסת שלפנינו דר' מותנה מטறיך גם بلا פיסוק או עיכול ניבי, וע"י פליג ר"י דאמר א"ט דוקא, דאתא למיטועי משום דלא דמי' לניטולי אבל אכן דרכ באיעוכל ניבי מטרפין, שפיר מרבין בזה הכלל דהאי ודאי דמי' לניטול או לפוסקי עי"ש. ואני תהה דהרבש"א ז"ל מדויל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאת דרכי קדשו, דס"ל דר' ור' פליגו אדריכיש משום דלא דמי' לדמותני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיון דאייפסיק ניבי כשר, רק אייכלו ניבי והרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמי' מפסקין כן ודלא כר' ור' ול כמו שכבת דמי' מפסקין כרכיש ע"פ שאין דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה ז"ל דרך נפסקו אמרין דכרש אבל נתלו למגרי ודאי טרפה, וא"כ אייכלו היינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ן ז"ל דבנטיל הירך לא בעין אייכל ניבי דכי מכשרין בדאיפסיק משום דהדרא ברייא ור' הרגל לה ישוב למקוםו, והוא דנקט אייכול, משום-DD בדרה ברא ור' הרגל לה ישוב למקוםו ניבין במקומות דשfried הבוקי מודוכתי', אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי דמי' לניטול דהיאו ניטול הרגל ממוקמו משום דתו לא ישוב למקוםו, ע"כ לרי' מותנה גם בלא אייכל ניבי ס"ל דלא הדרא ברא לשוב למקוםו, וא"כ למה אין דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א ז"ל, הנה הוא ממש כמו ברכיש שכבת הוא בעצמו דאע"ג דלא דמי' להני דמתני' מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם ז"ל, דפסק כעולה דח' מני טרפות נאמרו על משה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזיכי שטרא ב"י תרי, ועל כל אלו הקושי' נלפע"ד ברור דלאו מעיקר הדין פסקין כן, אלא מכך מהנהגא דטבח דנהגו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, מואמרין לקמן א"ג שאולטינחו לכלוחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלה, דרש"י ז"ל מפרש מורי הוראות של הטרופות, הרי שהוא ממוניין רק להורות על הטרופות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיאים בטרופות וראה זה מה שכ' הרמב"ם ב"פ הי"ד ז"ל, כל טבח שהוא יודע הטרופות האלו (וקאי על כל ע' טרפות שמנה שם) והרי הוא בחיקת שרota, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו' עכ"ל, וחידוש בעניין שככל הפסיקים העלימו עיניהם מדין זה שלא הביאו דחשוחט צריך להיות בקי בכל הטרופות, דאי לומר דזוקא בטבח המוכר לאחרים הוצרך להיות בקי בכלן אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין הזה, דלא ידעתני מ"ש, ובאמת עמדתי משתומים מנין יצא לרמב"ם דין זה, והנושאי כליו שתקו מלצין המקור, אבל לפע"ד ברור דמנה דCKER ליל' בגין אובל טרופה דמערבא שהנה הטבחים שבמערבא, דלא

האמור לא שיקד הכה לדהתס כלל. עיין לעיל דף מ"ז ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשה שם, למה לא פשוט שם מהא דהכה, ואמרו כל שיורי חכמים להחמיר, ותריצו שלא נאמר זאת אלא במסנה או ברייתא ולא במירא אמוראי. וזה דבר שא"א לשם. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בתפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי לעלה או למטה שדין, ולא שיקד כל שיורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמרא ניטל הטחול א"ר עירא ממשמי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דעתרפות זו וכן לקתה בכלל' הו וא תימא רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דבענן מהсрוא אבר שהחיהות תלוי בו, וכיוצא כלל זה מסוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז ע"א, וא"כ ניהו דנאמיין לח"ל דוחול שניקב בסמכוי, וכן לקתה בכלל' כאיב ל"ט וסופה שימות הבע"ח מהאי CAB, אבל כיוון דנטיל כל האבר כשר, הרוי דין אבר זה תלוי החיות, שהרי יכול לחיות בעלדי' מה בכח שאם נלקה האיר אבר גרע טפי וראו להמית הבע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הו, אדם נחלה ונתADS הרבה מסתכן בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הו, אדם מסלקין אותו מצוי לחיות, ולמה טרווף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידין, כיון דאם נחתך הרגל למעלה, יכול לחיות הרוי דין אבר שהחיהות תלוי בו, ולמה טרווף בנחתכו צוה"ג, Dunnיהו דאפשר דכאיב ל"ט כיון בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מסוכנת נמי סופה למות וכרעה כי בטרפה מהסרוא אבר שהחיהות תלוי בו בעין דהינו שאמ חסר אותו אבר אין באפשרות לחיות בלבד, והדבר עצג בעניין.

על"ש גמרא' אידי' דתניא רישא מותר באכילה, תנא נמי סיפא אסור באכילה. לקמן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא זיל' דטחול וכליות דנקט במתני' משום דמידי' דלא מיטרפי' הו, והתה התו"ט זיל' עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכה ולא ה' להתיו"ט היגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתך לחוד) אלא כתוב דהה דנקט טחול וכליות משום דאורחא יותר לחחתכם מאשר אברים הפנימיים. עיין בלב אריה שהאריך בזה. עיפוי' התו"ט ה' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמי' דאם חתק בין סימן לסייען ואין טרפות לחץ' חיות, שפיר מותרת בהמה, ואי דין פסקין יש טרפות לח"ח, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, דזאת דעתן מכח ההלכה שקיבל ר' ישוב מן ר"ג, דPsiול במקצת השחיטה בגין סימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזורה ה' ס"ל כסバラ החיצונה דין טרפות לח"ח, ומותני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזירה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלים דמה לי טחול וכליות ומה ליCBD רווייה, ואיך שיקד לומר אורחא על דבר שלא שכיח כלל, שיחתו אדם חלקי אברים בהמה חייה ולהנחים שם. וכך העיקר כמש"כ רשי' והרבע"ט דמשום דמידי' דלא מיטרפי' הו. והא דמתרצה הש"ס כאן אידי' דרישא כתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתך לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמוכה במסנה, ורק ממנהגنا נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א"כ אין מן התימא, שהגמי' נדחק לתרץ המסנה שלא תהי' סתרה גלו' נגד האי דין דרבא, ולא מפני שבאמת התניא דמשנה כבר ה' מטריף נקבות הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכensis דינים שנתחדשו, לתוך המסנה, וממש"כ לתרץ המסנה שלא ה' היפך האי דין כאשר הראות במשמעותה זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התימא Adams דחתיכת טחול עווה

כל עיקר, אפילו בעת שפוני, שהרי נתן טעם לפיה שאון עניין על החנות, הרי דבענן شيء עניין ולבו תמיד על החנות, וזה ברור בכונת רשי' ודוק.

תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שאין בה חיסרוןisis וכו', עיין ב מהרמ"ל דכך צרך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע"ז והלא נוקב מרגלית שיש בו חיסרוןisis, ע"ז Камар להיפך, מה הידור דין און בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין און בו חיסרוןisis, וא"כ התו"ט הוו' לאתוי' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכה, דבלא זה הריaic בקימה חיסרוןisis, וכגון נוקב מרגלית, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ' שאון בה חיסרוןisis של פרוטה, קאתין עליה, והטעם מבואר Adams יצרך לעמוד, הרי בפני כל עובר שהוא ת"ח צרך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל ממלאכתו בחיסרוןisis כיס הרובה, ודוק.

ד"ה כסלע כייר מכסלע, פ"ה דקיי אפלוגתא דשדרה וגלגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטה הו, דסלע הווה כייר מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' מהרמ"ש זיל' דריש' נשמר מקושי' זו דפרש על סלע, דקatta לאשמעין, דסלע מצומצם קאמור דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכאסיר דר"ג וכ' עיפוי' שפלה והפלא מאחר דזכה המהרמ"ש מפרש בכסלע לאשמעין מצומצם לצמצום להחמיר, איך לא הבין גם בכיסיר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטה דשעורא דשעורו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דתניא דמתני' אכשרה קמהדר, וקאמור דעת כאיסר כשר משום דכאיסר טרפה, ור"ע קאמור דהאי כאיסר אפילו שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ז ע"א וכן בפ' בתפלת השחר דעת ד' שעות. עיין עוד לקמן בראש דף הסמוך מה שאכתוב בהז'ה ודוק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין ב מהרמ"ל SCI דלקולא ולחומרא לא שיקד רק באויה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממוון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממוון אמרין דבספק אולין לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחzia מחבירו עליו הראי הינו דוקא בספק במציאות, או אפיקו בספקא דפלוגתא, דמקח ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שיקד קולא וחומרא כמובן ודוק.

ד"ה ע"א גמרא' דא"ר אבוחה אר"י, כל שעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' זיל' דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגחות מהרשב"ש, דלפ"ז לא מקשו התו"ס' מיד' מהא בתפלת השחר, דקמבעי' שם אי עד ועד בכלל, דרא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלאה' לדעת רשי' און הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מיררי מצומצם השיעור אי שוחק או עצוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' זיל' מי מצומצם חומרא הוא משערין במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין כבל' העוצב מכך עולא, דוק' ותשכח. וכן שפיר כתוב רשי' זיל' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה'ה לעניין זה ג"כ לקלוא משערין, אבל שם בתפלת השחר, הרוי קמבעי' על שעיה שלמה, אי עד ד' שעות עד סוף ג' Камар, או עד סוף ד' Камар, וכן הוא بعد י' בתפלת מושף, ולא שיקד שם כלל קולא וחומרא, כיון דלאו מצומצם דיון קמבעי' ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת'י'ש ג' מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, התם לחומרא, מהה לא הקשה רבעה לר"ג מהתפלת השחר והמוספין, דשם עדזועב"כ, ולפי

אלא כמו שאמר טרפיות הריאה דדמיה' לדיותא או אופטה וצדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הו, ורק התנה מכך הניסיון נתודע לו כי ביש' הדרה בר' וביב' לא, יש נפקותא לדינא לידע זאת במקום דאי'א לבדקה כגון שנאבדה, אי יש לתלות בכל רעמים שם שמעה, או שידעו שהבעיטה עי' אדם, אלא דלפ' ז', לא ידעתי איך פסקין כהא דר' ז'יל מאחר שפסק הרמב'ם כעולה דח' מני טרפוות אמרו למשה מסיני וכותב דחוותה בכל נוקבה ואין זה טרפוות בפ' ע' וצ' ג' וד'ק.

ע"ש רשי' ד"ה אם נשתייר בו כסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ' ל' וכן כ' בד'ה כל העור כלו, ואל' כל היכי נשתייר, ההוא כסלע מעלה ארוכה וחוזר כל ערוו' לקדמותו' עכ' ל' ונרא דרש' ז' לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי וגם סגי בחדא כסלע, אז לא מסתבר לומר, דבاهאי שייר כל דהו סגי לחווית, אבל למ"ד דעת כל פנוי רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעין, אז שפיר מצין לפרש דבחci סגי לחווית אע'ג דנשאך חסר, ובאותה המעין בנדה נ"ה עי' יראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחליף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ' דמחייב מושם דקירות בשרא וחוי, וממליא דלבנן סגי בשינויו להיות ח' בחסרוו' השאר עי'יש וד'ק.

תנוס' ד"ה בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפרש דעתاي' כיחידי, דמה בכם וכוי עכ' ל' הלשון, "אני שונה אותה" משמע כתוס', דרש' ז' דעתاي' היכיאי, היכי הול' ל', דהאי סטמא כיחדי אי'י, אלא דקשה לומר דכל סטמא בעלמא רבים אומרים, דהרי העמים מצין במסנה בפירוש "חכמים אומרים" ולמה העמים מפרש שם רבים ועמים סותם סותם, ועיין לקמן דף פ'ה עי' א' דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר'ם באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודרא'ש בסכה'ד' ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי ייחד בלשון חכמים, מכש' כ' שהי' שונה בכ'ם שבאותם רבים המה, בלשון חכמים ולא בסותם, ועיין מה שתמהתי שם על עניין זה וד'ק.

דף נ'ו עי' מאשנה, ואלו טרפוות בעוף נקה'יו ופסה'ג וכוי וכ' רשי' ז'יל ואעפ' דכל טרפוות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למתרני' וכוי, הנה כל הני דמנה כאן, יפה מתפרשים דאיצטרכא עי'ין בראשונם. אבל מה שכי' רשי' ז'יל דנקה'ו או אטו פסה'ג, ופסה'ג שלא נטעה דבעוף דחויתה מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבול, א"כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הקבד ליתני, שלא נאמר דבעוף דזוטר חיוთא גם בפחות סגי. ודוחק לומר דבר נשמע זאת מהא דפסה'ג, וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי נקט מושם פסה'ג, וגם דוחק גדול בז' לומר כן, אבל כאן דפסה'ג גופה פשיטה אלא כדי שלא נתמיר יותר להטרוף גם בניקב קתני, איך מושך זאת אחורי נקה'יו ולשנותו עוד קודם פסה'ג. עיין בראש יוסף ז'יל שסתמה נמי על פרשי' ומשי' כ' הוא ז'יל, דקמשמענו לר'ע קודם חזרה דא בעוף פסה'ג רק טרפה ולא נבלה, זה ליתא דפשיטה לי דרא'ע גם קודם חזרה מודה בעוף, דפסה'ג נבלה, דהרי גם בהמה בשני סמנים נהורים נבלה הוה גם קודם חזרה אחד דנחרה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלה. ונש'כ' דבעוף דזוטר חיוთא הוו' א' דבסייען אחד הוה כמהת, גם זה פלא דהא בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמהת כל זמן שמספרכת, ומהיכי תיתי עופ' בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמהת בעלי שבירת השדרה. עיין לעיל דף כ' ע"ב ברשי' ד"ה וכי מותה עומד ומולך ובמהרש' א' שם. ופלא שבעניין זה נתבלבלו הדעות באחרונים עד להפלा.

אותה טרפה, מה קמ'ל מותני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה'ח, הא נמי פשוטה, דהרי שחייב טרפה גם אולד לא מהני לאכשורי, וככאמירין لكمן ע"ה ע"א ובדף פ'ה ע"ב, דלא לכל אר' מ' שחיתה שאינה ראותה שמייה שחיטה, דמוודה ר'מ בשוחט את הטרפה דאיתנה מורתת את העובר, וממוש'כ' דלא מהני על חתיכות טחול, אבל ייל דהאי דינא גופא אתה התנה להשミニון, דזאת לפינן נמי מקרה דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה لكمן ס'ט ע"א, ולא קשה נמי דהרי בלא'ה אסור מושום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עס' בהמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ין מה שכתבתי בזה لكمן דף ק'ג ע"א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מותיר את הولد בן ט' חדשים הנמצא בתוכו, ה'ה דהוה מתייר את חתיכת הטחול. ולכן ייל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מליל, חדא דשחיטת טרפה אינה מורתת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישנן אותה שלמה ולא אסורה, ואתה נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבעמי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגש בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחרס מגופה וד'ק.

ע' ב' גמר' א'ג שאילתינוו לכולה טרופה דמערבא, ואמרו לי הلقתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא כר' עוירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להיפך דהلاقתא כר' עוירא, ובኒקב בסומכა, ולית הلاقתא כרכיש בשלא הגעת הלקota למקומות חרץ, ויל' דהרי במערבא לא אסרו אלא בהגען הלקota למקומות חרץ ויל' דהה דבעניין שיגע הלקota למקומות חרץ יש להכenis בדברי רכיש, ע'ג דקאמר סטם לכתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עוירא סטם, א'א להכenis דזוקא בניקב בסומכ' והחילוק מבואר מעצמו, וד'ק.

ע'ג גמר', ואי אישתייר בה כעובי דינר אהב כשרה, והנה לויל דברי הגמי' הינו מפרשים נקב מפולש בעין. וא'כ' חומרא אתה שני לו חלל, מסתמא נקב מפולש בעין. והנה לויל להשמעין דכל שלא נשתייר וכו' כשרה, וצ'ל דלעולם נקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשאר כעובי דינר אהב, זהה נקב מועל'ע מפני שישפו לינקוב, וכמו דס'ל לרש' לי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שס' ד' מהט, וע' א' קאמר אם נשתייר כעובי דינר הוה הגנה ואין סופו לינקוב, וכן נרא מפרש' ז'יל במה שכ' ויש הגנה כנדחה, דס'ל דלעולם נקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר איןנו מיגנו, ולזה כיוון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג שכ' נקב הטחול נקב מפולש טרפה וכו' עי'יש בפרמ'ג וד'ק.

ע'ג ת' ר' איזה חווותה, וכל שצמקה ריאה שלה ב'יש' כשרה ב'יא טרפה וכו' עי'ון בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, תוס' אפיק חדא, שהוחתמי' כדעת הר' ז'יל דבידוע שהוא ב'יא לא מהני בדיקת פושרין ובידוע שהוא בא'יש' לא בעי' בדיקה, דמש'ה קתני במסנה ובברירית רק עיקר הדין כפי שאתא מהלכה, חווותה ב'יא טרפה, ב'יש' כשרה, וכל שהוא כן, לא נשנה דינה עי' שהדרה ברי' בפושרין, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידעינו אי ב'יא אי ב'יש', וזה ישבי לעל' הא דפרק, והוא איכא חווותה, ע'ג דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחשירה המה, משום דעת'כ' על חווותה אתה הלהכה מוחצת, דאל'כ' מה לי ב'יא או ב'יא' שאל'א דהירה בפושרין טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עולא דחשב רק ח' מני טרפוות ולא חשב גם חווותה, ע'כ' ליל הא סברת הר' ז', וס'ל דכל דהדרה ברי' עי' פושרין כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נשעה, והא דקנתני החילוק שבין ב'יא או ב'יש' ע'כ' לאו הלכה היא, כיוון דעיקר חווותה לאו מהלכה את'י

מטהרתת, שכ' ז"ל,, "ואウף טמא קאי וכו', והוא דנקט לה לשון נקבה, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנן בה הכי, נבלת עופר טמא וכו"ו עכ"ל, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין בעופר ובין בהמה, והוא תמיד לשון נקבה, עיין בחודשנו בריש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיעיך בעופר כמו בהמה, ולכן התנא דקנתני אלו טרפות ואלו כשרותה הן בהמה והן בעופר, שפר קתני גם כאן,, "נפלה וראשה" הכל לשון נקבה, משום דלא על עופר קאי אלא אכשרות שבעופר. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעופר, מוכרכה לכתוב הוכתה חולדה על ראשו, ופקח חיז מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטור בס"י לא שת לבו ליאת, וכותב ז"ל,, "ואウף של יששה אם הוכתה חולדה על ראהשה או נגפה וכו"ו הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זורות הלשון ודוק".

והנה על גוף הדין הלאה, כתבו הר"ז והרש"א ז"ל דלעיל במשנה תנן נפלת מון הגג, והכא דרשת וטרפה וכו', דהאי כי אורחא, והאי כי אורחא, דבמהמה דרכיה להתרסק ע"י נפילה, ועופר ע"י דרשת וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיון בהם, וזה ודאי אמרת צדק. אבל עדיין לא נתישב לנו למה לא קתני לעיל דשחתה שוחיתת מעל"ע, אבל בהוכתה חולדה על ראהשה דרכיה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצינו קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"י לדודאי דרושא לא מהני בדיקה וכתבנו בטעמו משום דקנתני ודוריוסת האב, הרי דלהכה כך אתה דכל שנדרס טרפה, וכן בנפולה אתה הלהכה נפלת מון הגג. עיון לעיל בסוגי' דנפולה, א"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקנתני הוכתה חולדה על ראהשה, הרי דזה שם טרפות מוחלתות דאל"כ הוויל' ניקב קרום על מות, כמו דקנתני בא"ט כבירה, ואיך כי' כאן רשי"י בד"ה הוכתה חולדה על מות, וגם רוככ"י מפרק פקע בבדיקה האצבע, וא"כ גם אחר בדיקה יצבץ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמי"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב גם התחתון, והוא כמו דרשת ונפולה, דטרפה ודאי מכך דקרוב הדבר, שהארס שורף ונתירסכו אבריה, וא"כ גם גם במשנה יפה קתני הוכתה חולדה במקומות שעושה אותה טרפה ר"ל שהכחאה הגעה עד הקרום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח הקרום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה הינו לברר אם באמת הוכתה במקומות שעושה אותה טרפה דהינו שהכחאה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואני לו בדיקה, ויש לי מכך לישב זה דברי התויז"ט התומחוין שכ' דמצינו למימר דקמ"ל בהא דהוכתה חולדה על ראהשה, דבעופר טרפה בנקיבת קרום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי' דאין חילוק בזה בין עופר לבקמה, ולפי האמור, כוונת התויז"ט דהויל' דקמ"ל דבעופר בנקיבת הקרום העליון לחוד טרפה, משום דאי"א למיבדק" דלעלום יצבץ, דהרי חיזין דסמכין הבדיקה אפיקו למ"ד עליאי, אע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכחותי לעולם יצבץ, הרי דהוה כמעט מון הנמנע שלא יצבץ בבדיקה, וזאת קמ"ל התנא במוח, שנתקשו בזה המפרשים ודוק".

ORAITHI במשניות וילנא, בגליוון "אור גדור" שהביא תשוי' מהר"ם לובלין ז"ל סי' צ"ד שכ', דלהכי קתני רק ימותין עד שתלך עי"ש. דלקתלה אין לסמוך על הבדיקה רק ימותין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, דמה ירווחה בהאי המותנה עד לרבתה הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווחה בהאי המותנה עד שילך, וכי יותר כשרה תהאי אז מקודם הילכה, אטמהה, ומה ש'

אבל דע דתנן דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקنتני נקה"ו ופסה"ג דיש שחיטה לעמיה"ת וכל נקה"ו ופסה"ג בעופר טרפה מה"ת כמו בהמה, דلم"ד אשעלמה"ת לא נאמר נקה"ו ופסה"ג בעופר דפסה"ג פשיטה דהוה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשחתה, אלא דגס נקה"ו כיוון דבנחרה לא פועל השה"י יכול עכ"פ תוכן מעל"ע למגור את הנחירה בשות הנקוב ואין כאן טרפות אלא מדרבן, ואזאת כבר שמעין מהא דקנתני בריש השוחט, דבעין שיטתה גם בעופר, ומדמנה כאן נקה"ו ופסה"ג בעופר, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות נס בעופר דאוריתיא אכן כ████ טרפות שמנה וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בורי' דהאי ענייא תעין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אלה בחודשנו אהנה ודוק".

ע"ש במשנה הוכתה חולדה על ראהשה במקומות שעושה אותה טרפה עיון בהגות מהריש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסייפה בדיספה בכותל, קתני כשרה ע"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"י דבדיקה זו בשחתה מעל"ע אינה משום ריסוק אברים אלא מחשש שאר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקאי על טרפות דריסוק שמאיה יצא לגמרי עי" שוחיתת מעל"ע, אבל בהוכתה חולדה על ראהשה דרכיה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצינו קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"י לדודאי דרושא לא מהני בדיקה וכתבנו בטעמו משום דקנתני ודוריוסת האב, הרי דלהכה כך אתה דכל שנדרס טרפה, וכן בנפולה אתה הלהכה נפלת מון הגג. עיון לעיל בסוגי' דנפולה, א"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקנתני הוכתה חולדה על ראהשה, הרי דזה שם טרפות מוחלתות דאל"כ הוויל' ניקב קרום על מות, כמו דקנתני בא"ט כבירה, ואיך כי' כאן רשי"י בד"ה הוכתה חולדה על מות, וגם רוככ"י מפרק פקע בבדיקה האצבע, וא"כ גם אחר בדיקה יצבץ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמי"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב גם התחתון, והוא כמו דרשת ונפולה, דטרפה ודאי מכך דקרוב הדבר, שהארס שורף ונתירסכו אבריה, וא"כ גם גם במשנה יפה קתני הוכתה חולדה במקומות שעושה אותה טרפה ר"ל שהכחאה הגעה עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה הינו לברר אם באמת הוכתה במקומות שעושה אותה טרפה דהינו שהכחאה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואני לו בדיקה, ויש לי מכך לישב זה דברי התויז"ט התומחוין שכ' דמצינו למימר דקמ"ל בהא דהוכתה חולדה על ראהשה, דבעופר טרפה בנקיבת קרום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי' דאין חילוק זה בין עופר לבקמה, ולפי האמור, כוונת התויז"ט דהויל' דקמ"ל דבעופר בנקיבת الكرום העליון לחוד טרפה, משום דאי"א למיבדק" דלעלום יצבץ, דהרי חיזין דסמכין הבדיקה אפיקו למ"ד עליאי, אע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכחותי לעולם יצבץ, הרי דהוה כמעט מון הנמנע שלא יצבץ בבדיקה, וזאת קמ"ל התנא במוח, שנתקשו בזה המפרשים ודוק".

ע"ש במשנה דרשת וטרפה בכוטל או שריצתה בהמה ומפרכסת ושחתה מעל"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דבר בלשון נקבה, ולא ידעתי למה כיוון דעופר לשון זכר, והרמב"ם בחבורו נקט לשון זכר בכל אלו, אבל עיון לקמן דף ק"ב ע"א, רשי"י ד"ה ה"ג ואון שחיטתה

עמדו, אף דלא כתני ומפרכשת, אלא דרש"י מפרש שם דשחטה מיד, אבל בסוגי דנפלה כתבתני דלא הוועיל בזיה מידי, אבל שלא נתבררلن דאיינה יכול להעמוד לא נחזיק ריעותא, וקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפלה מן הגג ושחתה מיד ודוק"ק.

ע"ש במשנה ר"י א' אם ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"י נ"ט בב"י דלמאן דפסק כרי"מ משום דס"ל דהניינו כלודעה בהמה ושם חכמים דר"מ פולסין, אלא דקשה למה שנה רביע בעיל בלשון חכמים, וכן קאמר ר"י"א בלשון יחיד, ולכן באמת הר"ף והרמב"ם ז"ל השמיטו טרפות זו בעוף, ומה שכטבו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליון עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבלוגותא לא קמיiri ולא זכתי להבון, דהרי מאן דפסק כרי"ע"כ משום דסובר דנטלה הנוצה הוא לעומת גlodעה בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודוק"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכל נקובי דמתני' הוא דעתמא משום דסוטפו לינקוב וליירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא משמע כן, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכוכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כווניות באדם, שאם נהפק אחת מהם איינו יכול לחיות, וכן נראה מהרשי" שכתב שאם ירדו מבסיסןשוב איינו מתישבים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ם ז"ל בפי הט"ז ז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפקו ע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחרו כמותו שהיה אחר שנהפקו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבניהם מעיים שאינם במקומם אין הב"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסוטפו לינקוב. וראיתי למעיו"ט על הראי'ש, שהביא דברי התוס' משום סוטפו לינקוב טרפה, וכותב וכן הרמב"ם כתוב זה הדין גבי דין הנקובים בפי מהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי רב הוא, שגנה הרבה ראייתי כאן דודאי לא אתה ההלכה רק על ניקוב הדקון, אבל ניטלו הדקון מקו"ז טרפה, כי רק חסר בתולדת ס"ל לרמב"ם לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נהפקו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסוטפו לינקוב כתוס' אלא דכל שאינו במקומו הוה כניטול, וניטול ק"ו מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו זהה, המה נפלאים ממש.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' דלא מיסתבר להם סברת רשי"י ורמב"ם דאי"א להחיזרים כמות שהי, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר כלל שהחיזרים בידים אלו חוששין שלא החיזרים על מקומותיפה. עיין בדברי חמודות בראי'ש אותן רעד"ז דעות בזיה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה למה יטרוף בה, דהרי כלל אפשר דברי לה סמי וחיה, איינה טרפה אפילו לא בדורו לה כלום, וכן סברו כלל שנתקהפה פ"א שם במקומות ההיפוך, נחלשה העור וסוטפו אתה קרא לומר כלל שנתקהפה פ"א שוב איינו יכול לחיות רשי"י ורמב"ם, דהה כיון לינקוב ולירקב, אבל דעה זו דוחק גדול ודעת רשי"י ורמב"ם, דהה כיון לא, דאל"כ פשיטה דבב"מ מהוופכים איינו יכול לחיות ודוק"ק.

ד"נ נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמות ז' בהמה כשרה, שמות ירך בהמה טרפה וכו'. האי שמות ז' בהמה טרפה בגמרה שלנו נמקח ע"י שני חזאי לבנה, ובגהות מהרשי"ש כתוב כלל ידע מה מהקה. ולפע"ד פשות. אדם רב בפירוש אמר שמות ז' בהמה טרפה, א"כ היינו דר' מתנא דבוקי דשרף מודכתיה' ואיך מביא הש"ס בריש פרkon בין הני ש"ש הא דר' מתנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלאadam לא גרשין ליה בדרב, הא גופא קשי' דרב המתנא להשミニונו דין דשומות ז' בהמה ושותות ירך וגף בעוף, למזה השמייט שמות ז' בהמה ולא אמר בה לא אסור ולא היתר. אבל ניאח לאפי מה דמסיק דגס בעוף לאו בפירוש אמר דשותות ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הרמב"ם "אם שחטה" משום דמסתמא ימותין עד שתליך כדי למעט בתרחות הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאייסורה ראוי' להמתין הוא טעות נגלה, ודוק"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחיטה היא, וא"ת והוא שמעין לי לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכוי עכ"ל. ועיין בפרשימים ובפרט בהגנות המהראש"ש, ותראה כי תירוצם של התוס' גם שניהם משוללים הבנה וקושיתם עצומה ותמייה רבתה, ע"פ שכתו ריק בלשון "ואית".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכתנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדורייתא נידונים שלא שידייך להקל בהם משום דהטורחה חסה על מומonus של ישראל או נימא דאיון אלו אלא מד"ס, וכמש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' נחמה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י דבדק בידא ולא חייש למיכאל טרפות דקאמר לי ר"ג ס"ל דכיוון דאין לוקין על הח"ט, ממילא דגס לעין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהיר טרפה נבלותה, דוקא בטופה האמורה בתורה מפורשת, דהני הנטתה למות, ולא הני חי"ט של הלהכה.

וע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחיטה היא, ואיך אמר לי ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לך לדידי ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי לא דמסתמא ס"ל בחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולרי לא, דהרי הוא אמר עד מתי אתה מכלה מומonus של ישראל, הרי דחי"ט איןם כדורייתא אצלך, דאל"כ לא הי' מקל בדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכאור' דמ"ש לעיל דפסקין קר"פ ולהזכיר, דחלב טמא איינו סוטם, וכן פסקינו כמאן דבדק בידא ולקיים, ולא חיישין דאפשר שליא יבצע מחמת עיקימות שנייה החרלדה, אבל ייל' דשאניג גבי ספקא דבלוגתא דליקא לצרף חזקת כשרות דבבמה כידוע, אבל כאן בספקא דמציאות אי בדיק שפיר או לא, דאייכא בלא"ה חזקת כשרות דבבמה סמכין אבדקה קליטה ודו"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר אבר אנטיגנוס משום ראמבר"י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, במס' ביצה לא גרשין האי, "אחד" זו ואחת זו" וכן נראה מהרשי" ששם שכטב "הגי גרשין" ומסתמא להא כיון לאפיקי דלא נגורוס אחת זו ואחת זו, וכן נואה מדלא מפרש כאן מיד, דאהיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרשה או טרפה או ריצצתה וכו', ופי' זה איינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לפע"ד נראה לקיים היגירסא, עפ"י שיטת הרמב"ם שביארנו והיא דמשנה דאי"ט בהמה תנא דין נפולה בהמה, ומיריר שעמדה דין דרכך דרכך בהמה שנטלה מן הגג ולא נשתבר שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קתני ומפרכשת משום דכך דרכך שע"י רציצה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעל"ע לצאת ממסוכנת בידי האדם, אבל הן בהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפיל והן עוף שלא שחה מעל"ע אחר הרציצה, תנא בבררייתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ' המתקבל על האי דachat ז' ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשות הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלת מן הגג כן הוא ולכן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, וכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפיilo ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מיררי בונמא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, קאמר דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה ביחס, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו עלייה המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גיזרו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר היא דקתי נמי במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפיilo בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגזר או שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאו חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דעתן במשמעות הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינה מן הכרה אפי" בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפה אפי' מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זה לא גזירין כלל שיחלא קמא אוatto עטעם ספנא מארעה, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעם זוז"ג שהтир אמריר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגין נמי שרי, עע"ג דאי דינם כשר, וכמש"כ הרמב"ם בפ"ז ה"ז ממאכלה אסורת זוז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דעא"פ, לאחר שגמרו אין לנו lokha על ביצים מבואר שם בהלכתה הקודמת, אבל כל שלא גנמו הווה כבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמריר דזוז"ג הווה מותרין למגמי,adam תאמר דכל צמן שמעורות בגין נידונים כגון אחד עס העוף, lokha עליהם משום בשער טרפה, איך חור ונויר החיתר של זוז"ג, אחר שכבר נארו קודם שגמرون, אלא ודאי ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוא בשער של זוז"ג, ואיך קאמר דלישנא קמא דאמירם סבר ל"י קרabi"י דטרפה יולדת, למאה לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע"ס נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר, adam נמצא שאינם גמורות בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה ממש זוז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ודאי דעכ"פ מדרבנן אסורת, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביצת טרפה גם ב"ש מודדים להא גירה, וכן עכ"פ אמייר רק מביצים שנולדו מיררי, ובנולדו ס"ל דלא נארו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפיilo ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמייר ממשנה עדידיות, דמיiri ביביצת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומי" דביצת נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפ"י הקדמות דברים אלו נbaar הסוגי בס"ד והוא דר"א דפרק אמייר מושווין ביביצת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור האי ושווין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדامر שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריהה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריהה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריהה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאנו אינו ריהה ואיך החליט דאיון להם ריהה ולא עוד דכמו כן הוו"ל דאיון להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלו אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריהה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלו היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה לмер. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאיתא ליה לקתה בכלל מכש"כ דאיתא לה דר' מתנא אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפיה מה שביארתי אני שם אין שום הכרע מזה, דעא"פ דאיתא ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנא עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר אל והלא רחל את היתה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היתה לי' לרשב"ח שנשماتת ירך שלה, ועשה לה שופרתת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגמ'. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, אדם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך י"ח הזה. אלא דבاهני תרתו זנkdir הקנה באיסר ונשפטו ירכה, לא דעתה בימה חייתה המכחה, הלא זה חסרו שלא יכול למלאות, ונשפטו הינו ניטל למגמי כמש"כ הלב Ari', דאל"כ האי שופרתת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונות רשי' ה"י נראת לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריהה ושלמה ולא מתנותה והולכת, כי ה"י סובר דעתך הטרפות המפורש בקרא, הריה היא הנטהה למות, וא"כ עכ"פ בהני חי"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהיה החולי ניכרת שמנוניות והולכת, וע"ז השיב לו דגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריהה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מתעורר החולי ומתחה, ומכאן הוכיח הרשב"א ז"ל בתשו' דבושים אופן אין להכחיש קבלת ז"ל, דטרפה אינה חייה י"ח אפיilo מהה עדים יעדיו כנגדה, ואני בפתיחה ובשאלה מקומות הוכחות, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לו ההלכה, רק בטעاري"ע אינה חייה ולא, "בפראקסיס" עי"ש. והוא דאמרו כאן תוכ"ח זה הוא דחו"י בעלמא הוא, דהרי אמרו לו לקמן הלא הרבה מתקיימות שתיים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבי דקאמרו סימן לטריפה שלשים ימים, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחוד שנים רבות יכול להיות, ולחד רק עד י"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המជיאות ודוד"ק.

ד"ג נ"ח ע"א גמר אמר אמייר הני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך הוה ל"י זוז"ג ומותר וכו', עד סוף העמוד. הנה סוג' זו עמוקה עד שכל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא לפרשא כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכ בדרכ לעצמו, ואני בעניי משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רש"י ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקותא רבתא לדינה, והוא ביווצה מן היוצאה, לדעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרmb"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל' בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתן, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאן בו מלכות כמבואר בהל'ז) ואח"כ כתב, דhalb אדם מותר באכילה, ע"פ שבשר אדם איסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעל האיסור ע"ז בדעת התוס' דף ז' מקרא דאך את זה לא תאכלו מעלי העילמא בחזי שיעור, כמו"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבודהה מדקדחת חרב, זיל' "מה ראה לשנות הטעמים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעילמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל' המליך בעד רביינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאיסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבוריו במחכ"ת אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות איכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דגמא, וניהו שכabbת שם וכן בקמן ס"ב ע"ב, דעיקר דתרנגולתא ותרנגול דגמא שני מינים שיצא ממנה, ועיין בנדרה דף נ' ע"ב תוס' ד"ה תרנגולתא דגמא, שכabbתו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכabbת שם וכן בקמן ס"ב ע"ב, דעיקר דתרנגולתא ותרנגול דגמא שני מינים אשרין מה"ת ואין לוקין עליהם וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, במנה טמאה שלידה מפני בהמה טהורה וכו', הרי זה איסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרק ג' ריש ס"ו ה"ו ממאכילות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמאה וביצי עוף טמא אשורין מה"ת וכן בקמן ס"ב ע"ל גם דרשת דבת העינה אין דרישות דיווצה מן הטמא טמא, ודרשת דבת העינה אין דרישות גמורות למילוקות, דהרי עיקר הקרא לחזיר ושפן אתה, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמייט אחד מן הפוסקיםلومר כן עי"ש. ובעינוי אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתו הפוסקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל'. אבל הדבר פשוט בכיבא בכתחאה, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל שנשתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנו' אבל נתחדש פ"א שכabbת רביינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ק סק"ג, דמתיר המוסק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפוסקים, דעתו חדש דאיסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א מלוקות, והוא סברת רביינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ק חלב למ"ד דם נער ונעשה הלב, אי לאו קרא הוה אסריםן, לא משומם דם ממש אלא משומם יוצא מן הדם, וכי גרע מדם שבשלו בשמא ובטעמא. אבל עדין יוצא מן הדם, דאיסור ואין לוקין עליו, דודאי אין לך חלב טמא לדעת הרמב"ם, ומחלב לא נגמר היוצא מן הדם מותר, דhalb חידוש הוא, ועיין בנו"ב שהקשה לו מושם דם ממש אין באין לאיסור החלב, הלא רק משומם יוצא מן הדם, ואיסור יוצא אישור בפ"ע הוא, ודם שבשלו רק איינו עבר העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גובל כבר מסרחת, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, וכוכו, ובא וזה כי הרמב"ם זיל' מביא האי דינא אפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקרבה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו' שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גובל כבר מסרחת, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתיב שם הלכ' י"ז דכל האיסורים לגבי מזבח ולדזינהו מותרין, חז' מולד נרבעת וכו', שלדזינהו ממונן אסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל' "בד"א כשנעבדה בה עבירה כשהיתה מהמעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתעבירה אחר שנעבודה בה עבירה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאך להדיות אסורה, ואת לר"א ניחא ל' ולא מימר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה קרא דבל הינה על ביצת טמא ותירצין, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאין דחידוש הוא משומם דאותו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנ' מדברי התוס' אלו, דכל היוצאה מן הטמא דינו בטמא עצמו תלוקות עליו. וגאת נלמד בביברות דף ז' מקרא דאך את זה לא תאכלו מעלי הגרה ומperfisi הפרשה יש לך מעלה גרה ומperfisi פרשה שאית אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשת גורה, גוליין מלטא שנשאר באסורי' כמו שהוא במני אמו, דאך החותך ממנהابر פשיטה דאסור משומם טמא, דעובר ירך אמו, ואתא קרא דלא תאמיר כשיצא לאoor עולם פקע שם טמא ממנה, עי' שיש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבטים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי הוא כבשר באסורי' כמו שהוא במני אמו, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביבטים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם משומם דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים משומם אבמה"ח עי' יש לנו לפותה בסוגי' דבכורותם, דhalb וביבטים אינם אסורים משומם אבר או במא"ח, זו הוא לדעת התוס' אבל דעת הרמב"ם זיל' איינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפשיטות, דהני דרישות דיווצה מן הטמא טמא, ודרשת דבת העינה אין דרישות גמורות למילוקות, אלא לאיסורה בעילמא וכמו חצי שיעור, וכמובאר בפ"ג ה"ו ממאכילות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמאה וביצי עוף טמא אשורין מה"ת וכן בקמן עליון וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, במנה טמאה שלידה מפני בהמה טהורה וכו', הרי זה איסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרק ג' ריש ס"ו פ"א שכabbת דלתעת הרמב"ם זיל' גם דרשת זונה גמורה למלוקות, דהרי עיקר הקרא לחזיר ושפן אתה, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמייט אחד מן הפוסקיםلومר כן עי"ש. ובעינוי אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתו הפוסקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל'. אבל הדבר פשוט בכיבא בכתחאה, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל שנשתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנו' אבל נתחדש פ"א יוסר חדש הנקרא יוצא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלוקות, והוא סברת רביינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ק סק"ג, דמתיר המוסק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפוסקים, דעתו חדש דאיסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בשמא ובטעמא. אבל עדין יוצא מן הדם, וכי גרע מדם שבשלו חלב למ"ד דם נער ונעשה הלב, אי לאו קרא הוה אסריםן, לא משומם דם ממש אלא משומם יוצא מן הדם, וכי גרע מדם שבשלו בשמא ובטעמא. אבל דעינו יוצא מן הדם, דאיסור ואין לוקין עליו, דודאי אין לך חלב טמא לדעת הרמב"ם, ומחלב לא נגמר היוצא מן הדם מותר, דhalb חידוש הוא, ועיין בנו"ב שהקשה לו מושם דם ממש אין באין לאיסור החלב, הלא רק משומם יוצא מן הדם, ואיסור יוצא אישור בפ"ע הוא, ודם שבשלו רק איינו עבר העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גובל כבר מסרחת, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דודאי אין לך חלב טמא לדעת הרמב"ם, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לך"מ, וכי מושם דם ממש אין באין לאיסור החלב, הלא רק משומם יוצא מן הדם, ואיסור יוצא אישור בפ"ע הוא, ודם שבשלו רק איינו עבר העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גובל כבר מסרחת, אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיז怯מן הדם אסור, (אבל דהרבmb"ם לא ביאר דעתו בדים שבשלו, עיון בפ"ז ממאכילות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארכתי בכללה זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דמשמע חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג Данן חכמים דרא פסקינו, ה"ה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהams דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דרא, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, ע"כ לומר דאחר שענשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להקשרים למצבה. ועיין בזה בהגחות מהרש"ש ז"ל על המשניות תמורה במסניות דפוס וילנא שכטב כן, דעת הרמב"ס בכל הני משום דחשינוי מכשירן למאבחן, וכותב וכן ביצה טרפה דשרי למצבה משום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבחן וכחכמים דרא, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, משום דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מן היוצא שרי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחויר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס ז"ל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא בכלל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליהקה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כתמא עצמוני, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה שום חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן בביבית טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרו. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית לי, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועיין لكمן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי משום דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבהה מסורת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עליה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת סרוחה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ נשתנה לביצה ולבריה בעכ"פ אין להתיירה משום דנוצראה מזער מה בין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוציא מן הטמא, ולכן בביבית עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבית טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוציא גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ נשענה בשר וגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עלי, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שגם מ"מ ניכרין בעכ"פ הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכי פלייג עלי בתורת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואני לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יוצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבית טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מזבח, וכותב עליו "וכך" דמשמע חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג Данן חכמים דרא פסקינו, ה"ה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהams דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דרא, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, ע"כ לומר דאחר שענשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להקשרים למצבה. ועיין בזה בהגחות מהרש"ש ז"ל על המשניות תמורה במסניות דפוס וילנא שכטב כן, דעת הרמב"ס בכל הני משום דחשינוי מכשירן למאבחן, וכותב וכן ביצה טרפה דשרי למצבה משום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבחן וכחכמים דרא, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, משום דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מן היוצא שרי למגורי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחויר לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס ז"ל שביארנו, דאמיר דאמר שישילא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דע"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא בכלל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליהקה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כתמא עצמוני, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שישילא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה שום חילוק, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע הזכר גורם היתר, כן בביבית טמא, דהרי זרע הזכר של עוף טמא אפילו איינו כשרו. אבל עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית לי, דהרי איינו בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועיין لكمן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי משום דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבהה מסורת, אלא דלא מתמייש האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עליה כמו על בני מעיים, ממש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת סרוחה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ נשתנה לביצה ולבריה בעכ"פ אין להתיירה משום דנוצראה מזער מה בין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוציא מן הטמא, ולכן בביבית עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבית טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוציא גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ נשענה בשר וגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עלי, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שגם מ"מ ניכרין בעכ"פ הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכי פלייג עלי בתורת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואני לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יוצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבית טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, זרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגחות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמירם דס"לadel יוצא לוקין קשי' לי' דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליא' סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא' ר' דע"כ לאמירם פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא' ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמירם, דיויצו איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא' ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמירם, גם לדידן צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא' ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמירם קאי, אבל לר' אשיג דהלהcta כותוי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד אסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא' רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' וא' גם הولد נאסר בمعי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע אסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד חי בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילוריין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא' ר' י, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו בה"ה ביצת טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממותה נמכרת בשוק וכו', פ"י לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גם ב"ש, וכן אמירם דאוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמרו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיבור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב' נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליא' דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי' אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייחו דלאג' נבלה דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל דהאי ביצה נבלה של עוף דגוף האיסור אינו אלא דרבנן לא חשבו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני' השני נבלה דבר האיסור חשבו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי' ולקי שעה לתי' הבה"ג דלאג' תירצטו לר' מ"ד דאית לוי' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איןנו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונואר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמירם דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כشمוערה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמירם מוקי האי ושווין בדسفנה מרעא דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיירה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיירה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי' דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קאמר, דניהם דLAGBI פלוגותתם אמרינו דר' וא' דאוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעיךacho דר' וא' אבל בהא דשווין לאיסורה בעירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתריך משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קאמר, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדامر בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו', דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמר והוב.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינא, דלא סבר קראב"י ומותני להא דאמירם בהאי לשנא, אמר אמירם, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי הדרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי ר' וא' וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לה לאמירם דס"ל בשיחלא קמא דליך על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גם האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמירם גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה"י יולדת ואינה יולדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינא לא פליגו איך אמר אמירם, אלא דמר מתני לאמירם אליבא דמ"ד טרפה יולדת ומור מתני דאמירם אליבא דמ"ד טרפה אינה יולדת, ואמירם גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינא דהכריעו דרב' וא' סbor קראב"י דטרפה יולדת, אמר בשם אמירם האי נושא, ורבינא דסביר טרפה יולדת אמר נוסחא, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סbor קראב"י תולה באמירם דאמר הכי, ואידך משום דLAGBI, תולה באמירם דאמר הכי, ולפיכך בהא דשמעין מלשנא קמא דליך דהש"ס הכא סbor דאם אין לך לא פלוגותא, ואם תרצה אמר לך דהש"ס הכא שיעור, אין לאסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכתבתני שם, ולכן הוכית ר' וא' מדברי אמירם דבעי' השהי' בספק ביצת טרפה, דס"ל דליך על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסbor דאסור יוצא אינו אלא איסור בטולמא וכחצ' שיעור, ספר מתיש'ב פלוגותת ר' וא' ר' בולד טרפה, ושווין דידיחו ביצת טרפה, דbold טרפה פלייגו בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא' דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידידי לא מהני השינוי להתריך לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעה דכתיבנא לעיל בליך דפליגו בטרפה ולבسو' עיירה בזוז"ג, משום דאסיר יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצהDOI אסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין ז"י, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחותם יש דמיון בינהם דכמו ח"ש שהוא החיצי בנסיבות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, ממי לא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ י"ל כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה רשות דקאמר דעד כאן לא פליגו עלי' דר"א אלא בולד טרפה שם דמיאורי קרביב, אבל ביצת טרפה דמגופה דתרנגולתא קרביב, אפילו רבנן מודו, ופרשי' ותוס' דלאחר שנולד הולך, משא"כ בביבה עי"ש, וכן ספקacial דلسברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך גDEL ומתחזק החווית, פולט חלקוי הקולוי שקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך הקולוי, Adams נפרש כפשווטו דמוסיף בנסיבות גופו לאחר שנולד, מאורי אין' גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי יעקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד אית' לאן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מיושב לשון רשי' ז"ל בתמורה במשנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי' דלאו מוגופה קרביב אלא מאורי ולעל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרביב אלא מאורי כנ"ל.

ודע דיש לי לכואורה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אבר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אבר היוצא דאי בו מלוקות, והוא ג'כ' כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאסיר לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרש האיבעי בגמרא, דכל חלב דעתמא כאמבה"ח (ור"ל כצר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אשר היוצאה דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו כצר של אבמה"ח, ולא כצר של אבר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוו"ק.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בתשו' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו ח"י עדי שקר הם נגד קבלת ח"ל דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחמה חי חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהס לא גארו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מדולדל מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אבר המדולדל שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליה ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס' וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גזרו בביבה נבלת אטו ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גזרין שישחלה קמא ואטו ביעי דספנא מארעה, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לק"מ, דב"ה גזרו על ביצת הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחלא קמא, כ"ש שגזרו על שישחלה אטו שישחלה קמא, אבל כל זאת בנמצאה במיע האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידון רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר ז"ל לדידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שישחלה קמא לשיחלא קמא, דשניהם אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האס, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הולכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטם דס"ל דקושי' הש"ס ה' מב'ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמייר דשיחלא בתרא שרוי משום זוי'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידיך, דעתך לאן טרפה אין יולדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דושווין, אבל לפ"ד האמור, לויל אמייר דהכא היה ניחא להם דב"ה גזרו על ביצת נבלת אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחלא בתרא, אבל אמייר אין מתייחס כו כנ"ל لكن הקשו הכא והוצרכו לתירוץ הבה"ג ווית' כנ"ל ודוו"ק.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאייך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטם, אבל לפ"ד שיטת הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בראש הסוגי' ודוו"ק.

ד"ה והולכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך אמר הוא, לענין טרפות שאני דתלי בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה ז"ל דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' ז"ל בתמורה, דס"ר ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלבגוזה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנון כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלת זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למota מחמתה מכח וחסרון אבר. ואיך עליה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפירה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אבר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק זהה בין למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך ההלכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקון, וכך מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רגלי תחלת בריאות טרפה, וכן אם היהת יתרה רגלי, שכלי יותר חסר הוא וכו"ו עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטרפות ברגל שבא בהלכה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"ו,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטרפות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסرون בפנים, מודקדך הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הש"ס ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרו אוניות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומושם ההלכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כן"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שניים, וממילא באבר בין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר שר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הו כנטול ממקומו בעומקו, עד שגם יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דרש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דחויסף בפירושו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כותב, "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בבהמה שנחטכו רגלייה מן הארכובה לעמלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דרש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו רגלייה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, ושותות הירך משמע לי' בין בתולדה ובין ע"י סיבה שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנה שם בביבורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והוא טרפה נמי הוועי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שם שכתבו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרביה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה ברא, ובונולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של ההלכה בין הח"ט טרפיות היתה חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהקה הייתה על נחטכו רגלייה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דרש"י לית לי' חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכ"ו התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשר מעין דאפיקו אילך בגופה איזה דבר שמיימת אותה, כל

מ"מ אתה הלהקה מייחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפיעולת יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מוחקיק התורה שאין להרהר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדייבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנתנו קאי ג"כ על שניהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקאנטני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקאנטני בכמה טרפיות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דח' מיני טרפיות שמנה עלול ובתוכם חסר ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרפות בפ"ע אלא בכלל ניטול והוא, וגם הלכה בפ"ע היא על כל הטרפיות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסرون בפנים, מודקדך הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הו, נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרו אוניות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומושם ההלכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאינים חיין, כן"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקון אחת דתו להמית, דהרי אמרו בכמ"ש לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחلك, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאיינה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמדדו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם ההלכה ע"כ אינם "המקאסטומים" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, וכן אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי ההלכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב משחו של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, יותר מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגム בספק לחיות שנים אין מספר, והוא לדעת הרשב"א, דעא"פ דמודה דיכlol לחזק טרפה מהני לו אמרות וצדוק, דאל"כ יהיה יתר חמור מחרס וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באראעה וגירא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של ההלכה שמסרה לנו כללים דז' לנו אם נטרף ודאי אפילו חיין משום דההלהקה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי ההלכה עלasisוד דטרפה איננה היה נטיסט, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דעתך הלהקה מייחדת כנראה ביל' טעם להטריף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר בראים, שהוא ג"כ דבר שאין מתקבל, ואיך המתוין האי הלהקה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה וברייתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם במשותם, דודאי צורך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס"י אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידיעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טומאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והטעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בניוים על ע"ש במשנה,أكلיה סם המוות או שהחייב הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת נפשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתימה למי נפ"מ קامر שמותרת משום טרפה כיוון דמ"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדרך לישב ומ"כ שם דלו נפ"מ למלכות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארוי, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין בה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כרך כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ס בסה"מ שלון, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, הדניأكلיה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם ועד, אבל עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מתוק גופה, כי לא מיסתבר כלל שלעולים תהי' סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כליה כח האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

עוד יש למצוא נפקותא, אי הני סימנים טעמים מהה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ס ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן ז' שס חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהר, מעלה גרה ומפרשת פרסה וטעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר ונמל בסימן אחד טמא, מכש"כ הני בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו איכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל בלי שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז"ל נשמרו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטיהם, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולם יודע שאין לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן בחזיר כי מפריש פרסה הוא, והוא שליט בעולם, דין לך דבר מפריש פרסה וטמא אלא חזיר, לפיכך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז' ללמדך שאין לך לחוש לעמלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורים עכ"ל. ועיין בתורה תמיימה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עיין דרצה או אך למוטר דמהיכי תתייחס להוסיף על הטמאים שמנאנס התורה עי"ש מה שפירש לפי דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוליל, כיוון דליך מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו,

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא נדע דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDינה מסוכנת הכוונה דاع"פ' שסתופה למות מהמת האי חולי, לא גרעעה מסוכנת דעלמא דשר', כיוון דאין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת איירוי, דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטראק לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, ע"פ' שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו ברמב"ס, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מחתת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מחתת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיתה בפי', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזכיר שצרכיך פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עי"ה תלאים אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהחטוי ז' סי' קט"ז לא נחות מה שכתבתי, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום לדמדן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلיה סם המוות או שהחייב הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת נפשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתימה למי נפ"מ קامر שמותרת משום טרפה כיוון דמ"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדרך לישב ומ"כ שם דלו נפ"מ למלכות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארוי, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין בה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כרך כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ס בסה"מ שלון, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, הדניأكلיה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם ועד, אבל עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מתוק גופה, כי לא מיסתבר כלל שלעולים תהי' סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כליה כח האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

דפ' נט' ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מהה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרסה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנה תורה בפ' ראה, אבל בעופות לא נאמרו סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, והטעם שמספר השטמאים קامر בגם' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספ"ר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובଘבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בסימנים, והוסיף עוד לצינוס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשותם שלולים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטראק בסה"ד, דאיצטראק קרא שלא נטעה וכאשר אמרו לקמן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכש"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮובאар במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חייה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דמנה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וככלקמן דף ע"א ע"א, ודאי התנה דתנה סימני טרפה מוכרכה להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד עצ"ג ודוד"ק.

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיא איכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין במהרשי"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכות שלו לא ידעתך איך קאמר ר"ד לטלי פחיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דמנה תורה בטהורם, ואון בהמה תורה בעולם חז"ז משור כשב ועז, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר לטלי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י המהרשי"ל זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חיש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לגבי הטלפים, עע"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצין שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי" המהרשי"א מעליו ודוד"ק.

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין במהרשי"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לעניין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה עיל ידם כמאן דכתיבי בהדי"ד דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהרשי"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהרמי"ש זיל, ולכאור' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחררכיב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשמייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרעים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כלאים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכר"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מיל' לדגביה הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפלו הוה כתיבי בהדייה למיניה בזועים, לא הוה מצינן לאסור בחול'ל, דאיתמעט משడ לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ,adam בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניהו והוא יוצאים בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam חשבין כלל כתיב בציווי בהדי' למיניהו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניהו כמו באילנות, אין מקום לגוזר בזרעים אותו אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבער, וכיון דרך מדרבן קמבעי, כל חיקו בדרבן לקולא, וכן שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוד"ק.

ע"ב גמר' אර"ל הרבה מקרים שראוין לשורוף, והן הן גופי תורה וכו', כיוצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאי נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגمرا. עיין מהרשי"א חא"ג, דאיכא טעמא א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלבגי טרפה בקרא סתם ובר

ומפריס פרסה לחוד, רק החזיר, אך נוכל להוסיף על אלו כיון דליך, אלא דלפ"ז קושתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולם, הוו"א דהני שמנה המה בלאו ואינך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממילא גם הני שאין להם סימן כלל נמי רק בעשה, דתו ליכא ק"יו דידי לבא מן הדין להיות כדונן, כיון דכל בסימן אחד כל שאינם מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"יו לא ה'י חמור מהם, ואיפלו נאמר דשיך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ו לא אמרין דיין, אבל עכ"פ בק"ו צו' ודאי יפה כתוב הרמב"ז זיל דאין עונשן עליו, וליכא אחרינא בחוד סימן, וממילא איתן לנ מייעבד שלית בעולםו וליכא אחרינא בחוד סימן, ולומר לנו קרא דהוא ק"ו על שאר הבחמות דלית להו שום סימן כלל, ולא כתוב סתם אלא דסכך"ס נשאר קשה, למה פרט להני כלל, וגורה לא יגר, לא תאכלום וכמו בדגים, דכל שאין מפריס פרסה, גורה לא יגר, לא תאכלום וטמאים הם לכט, ואולי ייל' דאם ה'י כתיב כן הוו"א דכל שאין לו שום סימן טרפה בלואו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחיזיר, איןו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאין לו סנפיר וקשחת בלואו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מוקשי"ה הש"ס דלקמן, סנפיר דכתוב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זו לא מצא תירוץ אחר, אלא לדחוק ולומר דמשום יגדיל תורה ויידיר כתוב דבר שאין בו צורך, שאין לך דוחק גדול מזה, ובעני הוא קושי' עצומה דצורך נגר ובר נגר דיפרינה ודוד"ק.

תוס' ד"ה אלו הן סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפוקי וכוי' אבל אכתיא איכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעינן טלפים פרסות סודוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזור על טלפים, דסביר היה טמאה אין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דלר"ד ולרביבי דסתם כוותי' בנדה כמו שסימינו התוס' לפ"י הריב"ם, תקשה מה האריך התורה בשני סימני טרפה והוציא אח"כ להוציאו והחריו והזיר דאית להו חד סימנא, כיון דמצוי אמר כל שיש לו קרנים טהור וכל שאין לו טמא דכמו דבחיה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בבהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפו"ס סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש מין עזים טהורם ללא קרנים, היה לו להוציאו הני מין עיזים לטרפה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי ייל' דלא רצה לסמן שבא לאח"ז, דהרי תורה לא תלה טרפה בהן מפני שבאו לאח"ז ודוד"ק.

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא אתי לאוריוי שחייב טרפה היא, שהרי הכא לא איירி אלא בסימנים להתריר חלבה לאפוקי מבהמה טרפה וכו' עכ"ל, דברי ר'ת בת זהה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "אל הן סימני חיה" הוא סיפא דתוספתא המובאה לעיל, דבירשא קאמר שם, אלו הן סימני בהמה כמו בא"ג, וכיון דחלקים בתורת, עכ"כ דבבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקאנני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא כתני נמי דנאמרנו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתם, ואיך כתוב הר'ת דתנה דתוספתא לא נחות לאורי' סימני טרפה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחיה כלל רק מבהמה ומה דפריך הש"ס על התוספתא קודם שהניחה למירה חייה בכלל סימנים, הכוונה דפריך דלא הוה לי' החלקים לשנים אלא לשנות כמו במתני' אלו הן סימני בהמה וחיה, אבל השתה דחלקים לשנים בתורי בבות, פשיטה דבבא האחرونנה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הוו"ל בבבא הראשונה, אלו הן סימני בהמה וחיה כתנה דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלבגי טרפה בקרא סתם ובר

אין מספר שיש למצוא בין נשר ליוונה, וכיון דרך על ההלכה נבנה כל הילופוא להוסיף על הני כ"ד המנוין, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליין, הלא האי הלכה לאפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, וא"ת דבאמת אין לוקין רק על הני דמפורשים, והני דמורבין מכח ההלכה, לאיסורא מרביתן ולא למלךות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא והתני' וכוי והא האמת כן הוא דלא נאמרו, ואין כאן למלךות אלא על אלו המפורשים ואין דאיתרכו מד"ס הנה, ומכח"כ דקשה על מה שמתארץ אביי דלulos נאמרו, אלא דפירושן לא נאמרו, וזה שמלעדי' בזה הוא כי חילוק גודל בין כל הני תחובות שעשה לטובת המלוכה וההמשלה כדי לחזק העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחובות האחורה להעיר את העם לערים מקצת אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישובו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחובות האחורה הללו עבודה קשה עד למאך להעיר העם מקצת אל הקצה שאין בזה צורך שעה אלא בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וזרעו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מצליח להולד מחשובה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האזוק בה וכל מחשובייה לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתידין להיות בחלקו יחרבו, ואשר ציווה לפני מותו עלות עצמותי לארץ אבותי איך יתכן שהוא הי' חושב מחשבות ועובד לאדוןינו עבודה הרבה, על שם העתיד לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישוף גודל מזה, ולכן להעיר האי חופה מעלי, גלו לנו חז"ל מצפוני לבב, מה ראה על כהה ומה הגעה עלי, כי לא מחתמת חיבת הארץ השני ומושליו חקר ודרש פעל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעיר את העם לערים, אלא טעם המכוס אתו היה, כדי להסר חרפה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, נכלפ"ד נכו מאד ודוק".

אבל ראה דדעת הרמב"ם ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכלות אסורות הי' כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נתרפש מה"ת, אלא mana מני הטמאים בלבד, ושאר מיני העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הון וכוכו" ואח"כ כתוב "כל מי שהוא בקי במינים אלו ובشمאותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, ואינו צריך בדיקה וכוכו" עכ"ל, הרי ברור מילנו נגד רשי" ותוס', דלית לנו לרבות שום עוף לטומאה חוץ מאלו המנוין ומפורשים בתורה, וכל המכיר בהם וبشמותם, מציא אכל כל עוף שאיןו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאיןו בקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טורה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועזינה גם בס"י אחד, אלא דלא זכית להבין איך יפרנס הרמב"ם הסוגי, לדיד"י אין צריך להגיה בלשון המשנה כולם, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקטני בבריטיא, דנשר לרבות אתה, או מן נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דhari ליכא שום עוף טמא חוץ מאלו המפורשים, ועלה והפלא תראה דבכל דברך בלא נתרפסו לכטוב, "דלא נתרפסו" והוא לשון אביי, ולא כתוב "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאיןו בקי בהן וبشמותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממ"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהלהכה אתה למי שאיןו בקי, דהלא כל הבקי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו בקי, ואין כאן צורך כלל, שייה נמרץ לשמה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביישוב לשון הרמב"ם ולהשוותו עם השkil וטור' שבגמ', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהרה דבסוף פ' שמיini, ז"ל הרמב"ם ז"ל בראש הלכ' מאכלות אסורות, "מע' לידע הסימנים שمبادלים בהן בין בהמה חייה ועווף ודגים וחגבים שモותר לאכול, ובין העוף הטמא לאכלו שנ' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהורה, ובין העוף הטמא לטהרה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שס דבשרה' מעשה הרמב"ם מכל או"א מע' בפ"ע, ואצת ההבדלה ע"כ ע"י סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חותית בחילוקין דקון. אבל במקום דיליכא סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בשמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צריך להזכיר שנייהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חן דיק הרא הרמב"ם בלשונו הבהיר לכתוב דמ"ע לידע בסימנים שمبادלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם

שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקני שקנה את הארץ לפרעה, וכפרש"י על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכטד"ק. ולפע"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה כולה שם מלא מסיפורים כאלו מחכמת יוסף ותחבולתו שליקט כל הכסף והזהב וקנה בהמותם וחיותם לפרט ולבסוף גם אדמתם, והניא אדמות הכהנים, והכל בעצה ובזמן עשה, בהשכל ובבדעת כדי לחזק העניים, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולתו שלחזק הקני לפרט לעתיד והוא עצה נפלאה כמוון. אבל מה שמלעדי' בזה הוא כי חילוק גודל בין כל הני תחובות שעשה לטובת המלוכה וההמשלה כדי לחזק העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחובות האחורה להעיר את העם לערים מקצת אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישובו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחובות האחורה הללו עבודה קשה עד למאך להעיר העם מקצת אל הקצה שאין בזה צורך שעה אלא בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וזרעו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מצליח להולד מחשובה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האזוק בה וכל מחשובייה לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתידין להיות בחלקו יחרבו, ואשר ציווה לפני מותו עלות עצמותי לארץ אבותי איך יתכן שהוא הי' חושב מחשבות ועובד לאדוןינו עבודה הרבה, על שם העתיד לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישוף גודל מזה, ולכן להעיר האי חופה מעלי, גלו לנו חז"ל מצפוני לבב, מה ראה על כהה ומה הגעה עלי, כי לא מחתמת חיבת הארץ השני ומושליו חקר ודרש פעל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעיר את העם לערים, אלא טעם המכוס אתו היה, כדי להסר חרפה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, נכלפ"ד נכו מאד ודוק".

ד"ה ז"א ע"א גמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיוחד וכוי, אף כל כיווץ בו טמא, חורין וכוי אף כל כיווץ בהן טהורין, אמר אביי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. והסוגי' ארכיה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המעין בה, אולם חוץ ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מאד, דהנה אבוי ע"כ איזיל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרטוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למין ולמיןו, כאמור لكمן ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנctrיך לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייתרו לדרוש מהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך נבין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מ"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החתומים דכל זמן שאין לנו בקרוא שום רמז רמייא על סימנים, איה ק"ז איכא, ובמה עדיף נשר לטמאו יותר מאינך, ולא עוד, אלא דכל הניא קושיות שבגמ' דלא כתוב אלו, או אלל, ווילוף בק"ז מאינך כתיבו, אפילו הי הסימנים מפורשים, איך נלמד במה מצינו או מ"ז כיוון דאין עונשין מה"ד כידוע, מכח"כ בשעריקר הסימנים אינם כתובים, והני סימנים ע"כ מהלכה נמסרו לך, דהרי אפילו הי נשר ותורין מיותרים בקרוא ואתה ללימוד מהם סימנים, הלא שניים שונים יש בין תורים לנשר גם חוץ מאלו ארבעה, כמו מה ששנינו במשנה דפירה מובאה لكمן, דכל העופות פסליין את מי חטא חוץ מן היוונה מפני שמוצצת, ובמודש על הקריאה עניין יונם מנה כמה שינויים בעניין יהוה משאר עופות, וכדומה שינויים

גם ברישא בנוסח זה דועך בס"י אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא דייל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכיחו ביישוב כדאמר ל�מן, וכל שאינו מכיר אין מהיכי תיתי יכיר פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס"י אחד דוקא אלא במכיר את כלון, עוד הבא בס"י אחד בחוץ טהור בלבד בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דועך שאין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימא אלא כתבו, דהוומ"ל וכ"ז משום דגס לדידחו לא דבר ממלתא דלא שכיחה, שיהי מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאריו ודוד"ק.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולתא דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאין לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכ"ל, אולם בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שייך בעופות יוצאת דגש מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה נשאה תחליה עפרה ומופערת קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולכך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתיבי אלא מנויים הטמאים בשמותם, ואמ תרגנולא דאגמא אחד מהני המנויים הוא, איך נתיר הנקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהטוס' בזה לשיטתי'יו אזלו, דס"ל דמקץ הני סימנים אנו מוסיףם לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למלאות, משות דכלום דרשעה גמורה הוא מנשר ותורמים. וכאשר בارتהי זאת בריש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשעה להתריר הנקבה מושם שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע ויש לאחד עפ"י מקרה אצבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ם שאין לסימנים אלו שום שורש בקרא ורק לנו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עי"ן לעיל אין מקום לדברי התוס' אל, וגם לרשי"י דס"ל דיליפותא נשר ותורין לא אתה אלא לרבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. זה ברור ואמת ודוד"ק.

ד"ג ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עוף טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לומר עוף זה טהור מסר לי רב"י ופרש"ז צל במסורת, אם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב"ז ציד חכם שהוא עכ"ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לו על פה שזה עוף טהור, חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסר לו על פה שזה עוף טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהם, והוא לא כואר' איינו מובן. ובאמת הרמב"ם צל מפרש האי מימרא דר' י'צחיק באופן אחר שכבת וזל, "עוף טהור נاقل במסורת, והוא שיהי הדבר פשוט באותו המקום שזה עוף טהור ונאמנו ציד שהוא בקי בעמיהו ואלו ובسمותיהם" עכ"ל. הרי דפרש הא דאם עוף טהור נاقل במסורת, דהיינו אם הביאו לפניו עוף ממקום אחר שלא היה ניכר אצלנו, אם שם במקומו שהוא שכיח אצלין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צורך לחזור מני התיר לאנשי אותו המקום עוף זה, כי מסתמא עפ"ב כי אוכלי אותו שם, ויש עוד אופן להתיר בצד שמעמיד על עוף שאינו ניכר לנו, כי רב"ז אמר לו שהוא טהור, ואז צריכה לדוד שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דלויל זאת אין סומכין על הגדרתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי"ז צל שפרש דסגי בז'ר שאחד יהיו מי שהי"י אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כונה להheid, בין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהגה"ק משינאווא צ"ל שאסור

בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איינו מכיר שום עוף בעולם בשמו ותאזרו, שפיר פריך הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא והוא תנוי וכמי והכוונה על הקרא דהבדלתם, דע"כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר ותורין הסימנים, דהני נשר ותורין אינם מיותרים כלל, אלא אגב דמתורין דהتورה ציוותה להבדילם בסימנים ע"כ מנשר וחורין מוכרכים להוציא הסימנים, והא דילפין מנשר כל כיוצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחויז מאלו המנויים אין שום עוף טמא, נקט גם במנשר דכיווץ מצין לידע כל עוף שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיווץ בו טמא, עפ"פ שאין שום עוף מושר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא לקים מצות הבדלה בשאיינו בקי בהן ובשמותם, ואני הלאה לא חכמים הוציאם מנשר ותורין, ולכו מדויקך לשון הרמב"ם שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשון אבי דלא נתרפרש, אבל מצות עשה Aiaca להיכרים בסימנים למני שאינו בקי בהם, כך נלפ"ד ברור בדעת הרמב"ם ובביאור הסוגי לשיטתו, אבל שיטות התוס' וגם שיטת רשי"ז דבאמת מרביינו לטומאה אינה עופות חוץ מאלו המנויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלאה לאו בקי בפ"ס ותורין לאו בקי בפ"ס להוסיף הקרא אין להווען למלקות, והוא תימא רבתא ודוד"ק.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי זה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גMRI' שם ודוד"ק.

ד"ג ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עוף הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי"ז צל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, ובאופן שאין לחוש רק לפרס וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד ללא שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארו, כתוב רשי"ז, שאםשמו של העוף שדן עליו פרס, עפ"ש איינו דומה לפרס שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ"ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרס בתוארו, ולכוארה איינו מובן דהא בפרס לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויודע דהאי לאו פרסשמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרו בא שם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam אינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרסומו, והוא הפרס שאסורה תורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר אינו אלא מין פרס דשרי. ולכן כל שנקראו פרס כלו אסוריין מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיון הקרא, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עוף הבא לפניו בס"י אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' דעת אחרת עטם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה"ד הטמאים ועוף הבא בס"י אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיוון דמכיר את כולם ואני מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהיאנו אצבע יתרה, אין מחויב לבדוק שמא יש לו עוד פקוק וקורקבנו נקלף, וגם לא נחא להו לפרש דבעין בקיotas בשמותיהם של הכה"ד, דהא למה לי כיון דהאי עוף שלפנינו את ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמ, א"כ גם במכיר את הכה"ד בשמן יש לחוש, שמא מתחלת לא היה שם כן, ורש"י סובר דלחדר שניי השם חיישין, אבל לשני שניי שמות לא חיישין, עג"ג דמצין בגמ' שבת שצינתי לעיל דשלשה נשתנו שםיהו, ב"י כסא הבלילא והבלילא ב"י כסא. וכך פירשו התוס' דכדי שלא נטעה בהן צרי בקיות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לרשי"י לא קשה דהרי ברישא מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסיפה דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס"י אחד דוקא טמא, אבל בב' דוקא טהור והוא שיכיר ערוב אלא דגס לרשי"ז הוומ"ל

ישוב אחר, אבל התירוץ האמייתי על הקושי הלא הוא, כי מאחר דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהור, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהור, כאשר הבאתך לעיל דברי הרמב"ם ריש הלכ' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסmoveן ארובי, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהור, ולכן שפיר פריך גם בביצים, דלמא בשל עוף טמא ניניה, אבל בטרפה ע"ג דוגם שם דרישין להבדיל בין ההייה הנאכלת ובין ההייה אשר לא תאכל, על הח"ט לתדברי בריש פרkon, ועיין ברשי"ה, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פירקן, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארובי, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתם וזאת נרמז במה דכאן הקדים ההייה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהור, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, זה אמת לאמתו, ובזה נמצא פשר הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מחייב לא סמיכין חזקה דעתך מכח רובה דרבנן, אשר ע"ז כרכרו כמה כרכורים הראשונים והאחרונים זה בכח זה בכח, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוק במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ה ס"ד ע"א גמר' אי וכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביור שkil וטר' זו ל�מן בפ"ג ד"ח בסוג' בדיבצת אפרוח ודוק".

תוס' ד" שאם רכמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשħallā קמא ד"ח נ"ח ושם בחדשו תמצא ביאור רחב לשיטת התוספות דסבירו ליקון על היוצא מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסבירו דאין לוקון, כי אלו הילופות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרישת, דכל חלב על ח"ש, ונicha לא לדידי' דבעין בביצים קרא מיוחד דבת העינהليلוף איסורה, ע"ג דסבירו איתך לנעל פרה במיעי גמל קרא דלא תאכלו ממعلى הגירה ומפרטיס הפרשה, בכוכורות ד"ה ע"א, Dat hora שיוציאו מן הטמא אסור, דתחים בשער, אבל ביצה דהoga גוש אחר ואינו בשער לנוד משם לא shores, ולכך בעין קרא דבת העינה גם על גוש אחר שאיכא בו משום יוצא, ומזה נוד גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם ז"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דשתי דש"ר ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לכלביך, הרי דביצים מותורות באכילה עין בחדשו תקמן ד"ק ט"ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצה טמאה אבל ביצה טרפה דראוי להיליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ "ה"adam ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קריין בי' תקח לך גל אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ה ס"ד ע"ב ג' אמר חז"ק מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואת בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצה טמאה, עיין בהගות ה"ג מהר"ץ חיות ז"ל שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשורה קשה כברזל מפני שאוכלת אבניים, לכן רק בילדותה אסורה תורה, והניח ה"ג בצ"ע, דלפ"ז אכן נפרנס דרשת ז', דאתא לאסורה הביצים, ומזה באמות נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאי כן מלכות והדרשה אינה אלא כמו אסמכתא, אלoms לישב דעת התוס' ז"ל י"י דס"ל דמשו"ה ה"י צרך לכתוב בת, דמעצמננו נודع דרך כל זמן שבשרה ראותה לאכילה מוזהרין עלייה, אבל בשיזקון יהיו בשורה קשה כברזל, פשיטה דלאו בר אכילה הוא, ולכן קרא על איסור ביצים שלה אתה, ומה דדייקא בהאי עוף טמא מרבה ביצים שלו לאיסורה, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין

הבר אווזות הגדלות שהיו מתרבבים אז במדינתינו, הביא ראי לאسرן, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכתב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהור ו"ז"ל של הגה"ק הנ"ל מסורת הוא שעוף זהה נאכל, ומה צריך עוד להתנות שזה עוף טהור נאכל במסורת, באותו המקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא בזה, ואיך סתם בכך שצרכיך שיחי פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, שלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט באותו מקום הנאכל מוקדם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין הגה"ק ז"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגمرا ורש"י, דלולי זאת לא ה"י קשי' לי דהאי "והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפת יתר, כי ה"י רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שאר כלו, והרמב"ם לא נחיא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמיר דאמר, וכייד נאמין לו מר וכוי, והוא שיחי בקי בהן ובשמותיהם, דמ"ש כאן דלא סגי באדםCSR לחוד, ובשוצר שאלל, סגי באדםCSR לחוד, لكن מפרש הרמב"ם נאכל במסורת, הפ' שפטוט הדבר באותו מקום שהאי עוף שכיח שם שטהו, אז מותר במקומות אחר שהביאו לשם מאותו המין לסמוק על מסורת מקום ההוא, אע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי יותר להם לאכלו כיון שפטוט שם להיתר מסתמא עפ"י בקי אוכלים, ומה שכתב הגאנו ז"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעות אם מסורה מהני מקום למקומ, במחכ"ת כד שכב ונינים כתוב צאת, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיה הכא והכא, ובחד מקומות אוכלים אותן ובחד מקומות מננען מלאכלו, יש מחמרים שלא לסמוק על מה שנטודע לנו שיש מקום שאוכלין אותו, דאפשר דכאן קבלו על עצם שלא לאכלו מפני שכיח כאן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עי"ש ומה עניין זה לכא, דמיררי שבאי מין חדש לכאן שלא ראיינו עד הנה, דבזהו עד כ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופטוט שם לאכלו, ופשט זה פשט כביעה בכותחא, ופирושו של ה"ג ז"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, ואמר שמותר לאכלו במקודם, והוא פשט שאין הפה יכול לדבר ולא האzon יכול לשמווע ודוק".

רש"י ד" לא איננו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא ה"י אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הגה"ק הנ"ל ז"ל בתשובתו הנ"ל שה"י סובר דהאי שיחי" בקי בהן ובשמותיהם קאי על הタルמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רב, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי" דמיון כזוב, ומזה דן ה"ג ז"ל להמצעיא איסור עי" גודל וקטן עינוי שם וחס מלזקירות פ"י זה, ועל רבו הציד קאי,adam אין בקי בהן ובשמותיהם ורק במסותיהם אנו חושין דעל שניים השם יסומך להתייר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, אע"פ שיש לו שם אחר מחמת איזה שינוי שבו, ואם כן אדרבה מכאן אכן ראי להיפך דכמו דע"י שנדמה לעוף טמא הוא טהור נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגה"ק ז"ל בד"ח תש"י מ"ח שכתב על אחד מרבני שרצה למגר דשכנן ונדמה לא אמרינו רק לאסרו ולא להתייר, הבל יפיצה פיהו, עי"ש, וכפירושי ברשי" ז"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ך סי' פ"ב סק"ב עי"ש ודוק".

תוס' ד" וזה דילמא לעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהוריו מרובות ניזול בתר רובה וכוי, ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מימרות דאמרו שצרכיך להיות בקי בהן ובשמותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסmoveןarov טהורים, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, איןנו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, וכלו קושי' התוס' בעי

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמוכה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמות הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מה כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שהتورה לא סמוכה שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, וזה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

איןנה מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשירה ואז הוו"א דברча שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשירה עז בעלמא הוא ולא חייבה התורה עליה, וממילא גם ביצים שלה שי"י קמ"ל דמ"מ יוצאה מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ג ס"ו ע"ב גמי ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נדה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או כתני עד שיפרט לך הקריאה ייחדי והקשה שם המהרש"א דא"כ לכטוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והתלמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דנינו דאנן ידענן מקבלת אדה"ר או נה, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מיيري בನשחטה אמו, ומה שחסר זאת במתניתין עיין בתיו"ט. אולם דעת הרמב"ם ז"ל אינו כן דסובר דבר היזוא לעולם אסור, אפילו גולד אח"כ הولد ולא נשחטה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מא"ה ע"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחטה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצל לא אמר דבහוציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילתה ידו או רגל, ואחריו נשיכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצהפה ומ慈פץ ואני בעני רואה כי מוכרים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפשוטים וכמו שהבינים הכלבו. **הננה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דרי' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והbab"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי' ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכטב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דרי' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעמעיס שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטה זו, ולקמן תראה מה שכתבתי זה, והנה כל גודל הוא אצלי אפלו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפרשו נגד המשמעות הפשטות, אבל אם נctrיך לדוחק פעמים, הדרין לכלא דין הלשון יוצא ממשמעותו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יפל שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטריך אדם לשום ספר זולתו כדי שיוכל לדון בדייני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעללה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המעניין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכך' בתקדומו לספרו, עד שקראו וחרי תראה כי הנני תרתי משך שייכו בהדי' אם ל"ל להא דרי' מרשיא, מכח מימרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיבותא, והוא מדדרשין בשרדעה טריפה כטרפה שאין לו היתר, ע"כ דמייר אף בלא נשחטה אמו, דכיוון שלא מחלקין בין שחיטתו לשחיטת טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ג ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדיון דהולד נתר בשחיטתו אמו, ודין נשנה لكمן במשניות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחילה בעיקר הדיון תחלה, והכי הולל בהמה שנשחטה ולד הנמצאה בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשהليل וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פלוגתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעין רק מכללה, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנראה לענ"ד דדריך התנא נ"ז הו, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבkowski התירו לחבר ספר בתשבע"פ נגד המקרה דעל פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ועיין בהקדמה למסכת זו בארכיות מעניין הרם הזה] ולכנן הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחילה ללימוד עם תלמידים הילכה זו, יצטריך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הסעיפים הסתעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברכות מתחילה Maiamti קוראיין את שמע בערבית, והשמיט עיקר הדיון דחיביב אדם לקראות ק"ש ערבית ושרהית, עד פריך הש"ס תנא היכן קאי דקתרני Maiamti, ומתרכז אקריא קאי דכתיב בשכבר ובקומץ. ובאמת פשطا דקרה לא מיררי בק"ש שרהית וערבית, רק על תית דהכى כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס בשבתך וכו' כלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת חז"ל הוא מצות ק"ש שרהית וערבית, והתחילה Maiamti כדי שיצטריך המלמד ולהלמוד להקדמים על פה פירוש הקרה ועיקר הדיון, דחיביב אדם לקרוא שמע שורתין וערבית. ובן במסכת זו תראה שהתחילה התנא הכל שhortin ואלא בעיקר היוב שרהיטה בהמה היה ועוף מקרוא דזבחות כאשר צויתין, מלמד שנצטויה משה על הוושט וכו' והטעים נ"ל כדי שיצטריך הלומד להקדמים עיקר הקרה דחיבוב שחיטה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מותך הכתוב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושבע"כ לתושבע"פ, שלא יהא נראה כאילו המשנה הוא המשך התורה, ולהוציא מלבד המכחישים בתו"ק הכתובת שהיא מן השמים, זה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה לילד בשעת שחיטה. הוסיף רש"י ז"ל דבשעת שחיטה מיירי מתניתין בין לר' דמזור באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לר'ו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כawai, "ונאסר האבר" שפת יתר הוא, שכבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתה דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטת הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיטה בין חתכו לאחר שחיטה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריו, אפשר לאמר דלאו דיל' שאבר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בין האי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי' האי מקום חתק, ה"ה דשיך טרפו לתבי' האי מקום חתק, ואם לא נחתק כלל עד שנולד אז בלאה' נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, יותר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מקום החתק ע"י שחיטה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לגבי' ולד שנולד שלם, וניתר בשחיטת אמו חז' מאבר אחד שיצא קל למטעי ולכו' ודאי דאין להתר ע"י שחיטה את מקום חתק ועין עוד ל�מן ודוק.

גמר א"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפא לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטראיך לריב כדי לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. צדריש ל�מן דומי' דטרפה שאין לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכוונת התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דאין לו הтир בחזירה, אבל بلا החזירו שיהא האבר אסור בין חתכו קודם שחיטה ובין לאחר שחיטה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורא' דכך הוא דהרי מקום חתק بلا החזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דה לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר מושם דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החזיר ובין לא החזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהוציא אבר נעשה האי אבר היוצא, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמר דמהני שחיטת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנמעת את חלבו בתיקו, מושם דין לו הтир בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו CABMCHA' ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטת הولد דבאיסורי' קיימה דין אין השחיטה מורתת אישור טרפה.

ומה דקשי' לי' להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לדידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא بلا נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר רשותו שיצא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם בין שחתוכו קודם שחחת שחשחת אמו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפיקו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו', ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו'" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהابر היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאו נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם אותו אבר ואח"כ נשחת מה נולד קם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו כאן מיריבי נשחתה אמו מה נולד קם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החיזיר" לחילוקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפיקו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחיזיר אין כאן שיש לידה על יציאה זו ודינו כابر היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה הכה"מ לשיטתו מפרש הני תיבות, "ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומילא יודה דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך הכה"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב, "ונאסר האבר" כי בשני אופנים מצי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזירה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפרש דברי הרמב"ם דלעולם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטה אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הוה אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הוה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטת האם אף בלא החיזיר, משום דנגרר האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, הוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הוא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולד אח"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הוה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לידי לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמיטי אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטה העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שישولاد סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הוא, דבר היוצאה אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתקס לטרפה דין לו היתר בשחיטה האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מהא אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצאה עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצאה יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הוא, הטעון לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטעון שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטה אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצאה שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל ליקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאינו השחיטה מועלת בו, והוה כשותפה לדעת בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית בי איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זא אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתריו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שייצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטות אמו ואפלו החיזיר וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבעי קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, וע"י"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חץ וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחך איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן ליקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"יינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אינו בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטה עשויה ניפול, והוא האבר כניפול ע"י שחיטת העובר ומטעמא כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרא דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמיןן אבר דעובר לאבר המודולל, כונתם על כל מיני טרפה, דהיאנו שאמרו חכמים במשנה טרפה, כונתם על אסר באכילה, דמה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל לדעת הרמב"ס דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרא דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חזירה לענין רוב העובר או לא, אליבא דחלכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי, כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דחזרה האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשנות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

דף ס"ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שהוציא את ידו בירושלים והחיזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה ל' אדם נולד כולם או רבו או ראשון, דטעו שחתת עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, כיון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לבבי שחיתה, הוה נמי מהחיצ' לגבי אבר היוציא. ואולי כונת הקושי' באמת כך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגבוי מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בכמות, אכל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סיימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמה צrica' ב' סיימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך שהי' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי באמות בפלוגת רמב"ם תוס' ורשב"א. והש"ד דס"ל בפשיות כדעת התוס' והרשב"א וכן'ican, וכך פסק ב"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המוחורת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחזרה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicא קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיוון דנאסר עס היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה מהו תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבשניות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ' ב מהלכ' אבהת' לא הכיר רבינו הגadol באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מארח שלא נזכר בגמרא לא ח' לכתוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי גייעה הרבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורחם זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר ז' ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקב בשדה. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוה קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפותא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדה קאי על האיל לפותא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לкраה לכל רשי' ז"ל, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אכל מה שיוציא מחיצתו אתה, כגון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דרכם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ואדי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשם היא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השם תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשדרה טרפה מה ת"ל פרשי' אטרפה קאי, למה קרא טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשדרה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדה, וא"ל בשער בשדה משמע שפירש ממוקמו זהו בשם מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכה דקאי אלמעלה, ולמאי הלאכת' קראו הכתוב להאי בשר היוציא, ומיש"כ דהויל' למכתב בשדרה לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם הרו"ל לחברים בו"י' המחלקת. והתוס' לקמן כתבו, דלהכי אכל במיה"ח ומטרפה אינו לוקה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו' ש"מ דחד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימא גם כאן דלאוכל מן היוציא ומטרפה, שלא רק לא חדא אתא הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא יוציא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' ז' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' לי' בראש' וועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKRA דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. בראש' ז', דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ' גט באבר היוצא הדוי כו', דלית ב' אישור בפניהם עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז' זל הוא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזיק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רש' ז' זל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמח ע"י' הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוטין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בבהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מאכד דניתר בשחיטת אמו כל זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ' רש' בריש פירקן, וע' שיק' ב' יצא חז' למחיצה והני גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא הו זוז'ג, ונדחקו מעד לישיב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחוריים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר' היגול והונטור והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דניהו דבעין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן' ז'.

על'א דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה דאם נאמר דד' סימנים אכשר בה היינו מושום עדידיין אין לנו סימני א'כ הא דשחיתתamo מהני, הינו משום דהו'ל האי ולד כבשרה בדיקולא, ואין לו סימנים כלל, ולכן האי ולד שנולד מבן פקעה שנשחטה amo ג'כ' חוץ שחוט, ואין לו סימנים לשחיטה רק חצי סימנים או סימן אחד, ואני להתרח חוץ השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי' שחיטה ב' סימנים להתרו, וזה אין לו ממש'כ' רש' ז' זל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבון ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنىamo מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ לא אמר הא דשחיתת amo מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיטת amo נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פקעה א'יא לא אמר ממש'כ' רש' ז' כאן, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى amo הינו לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ למה לא נחיר עתה להוסיף על חצי השחיטה חוץ השני להשלים שחיטתו, לכן צריכין אנו לטעם א' דשחיתת זזה ברור ואמת. אלא דלפי' פירוש' דלקמן דמצד שהי' נגעו בה שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רש' ז' הא דר' מרשישא ליתא לדרבא דאמר ד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת amo מהני לוולד מושם דהו'ל מושם דהו'ל ואיך כתוב רש' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דאיון לשחוט בمعنى amo, הרוי דחש'ס סבר לסביר פשוטה דשחיתת amo מהני, מושם דאיון לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רש' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נחשבים כשותין, ומצד שהי' נגעו בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניתר בשחיטת amo ע'כ מושם דאיון לו סימנים וכבשרה בדיקולא ואבר מאבריה יחסב, ומיש'כ' אח'כ' דהא פלגי' כשותין דמי', וכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון כשותין דמי', וכן גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחוטים ודוק'.

תוס' ז' ז' תלתא לא אמרין, תימא Mai Kmevui' ל', והוא זוז'ג שר' עכ'ל. עיין באחרונים ז'ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופא לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו מהו לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא הו זוז'ג, ונדחקו מעד לישיב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחוריים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר' היגול והונטור והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן' ז'.

להשלמת העניין חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז'ל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובשר בשדה, או הוא אסור רק משום דאיון שחיטה מועלת לו משום דאיון כאן סימנים, כיוון דהוותר העובר בשחיטת amo אשר דברנו מזה לעיל בארכוה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר בדבר קשה, איך מazi עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא נתחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"כ דקרה על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם התר שחתיטה אם לווד מAMILא נאסר אשר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בערך ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי בדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיתות חולין ועמו התר מפרקסט, שוב נתחדשה גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולכן כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפין דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה,DSLמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתת טרפה דלא מהני לווד ואע"ג דשsha"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דשsha"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולכן ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולכן שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת בזה لكمן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת י"א שליש ומכו"ם וחזר ויצא שלישי אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראה דפלוגתא או דר"ה ורבה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, אבל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנוגר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומין, והכי נמי הלידה מתחלת יציאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה וזה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינא, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, אז קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורבה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא דא"כ קשה הא התר קאמר דהיכי דמקדיש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טריף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט ע"ב שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, דאל"כ נקשר כל פסוליש שחיתטה ושחיתת נכריע עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולכן לא פלייגי בלא נתנקה הדם דוחסcher הדעתה, רק בנטקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגו זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מCKERת הליה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגו זבין לוה דכיוון דעת גוף המCKERה, שוב לא מazi חיל, וכן בהקדישו אם לא חיל בשעת הקדש והוה דבר המסתלק כמו נתנקה הדם, בזה פלייגו עיי"ש היטב למען הבינו את הכלל הגדול הלזה, אשר מן הראשונים זיל הרבה נתחבטו

בבהמה הוה אסרים לו.

ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לאחairs. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור מושם שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקשה עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שראה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאינו כן דבפתח העוזרה ע"ג דראה פני חזץ לא מיתסר מושם יוצא, ועוד הקשה למזה מהני חזזה כיון דנאסר מושם ובשר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהחילוק בין החזיר לאחairs דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק ה"י עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ו安娜 וכמה פעמים בכח החזיר ע"כ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חזל דלפעמים דרכו להתnochek, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתיים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובבחזיר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מקום חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורי דמקום חתק הוא מושם ובשר בשדה.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבURI ר"ח החזיר עובר את ידו בעזירה, והנה לפ"י ציד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחט בהמת קדשים בפתח העוזרה וידה לחוץ לעוזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, ונינהו דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייבת עבורומו הוא, הינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלגעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סליקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסורי יצוא בחזיר, ולא ממש"כ הבב"י ונڌחק בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודזוק היטב.

גמרא שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דריש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו תיריה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו לעשו, והוא פלא שלא דרישין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדושיו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמות זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דוקא קרא דרואה דריש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שור שה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולכן דריש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבسوיגן, אבל קרא דזוקרא אינן מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחתה"כ מהאי בהמה דריש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתה בלאה לא מazi דריש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדיין לא נצטו כל על השחיטה והו נוחרין או אוכליין כשאר עכו"ם, כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממיילא דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נתר ב"ט חי שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחרה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו נתר רק אם מות אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה עיין דדי לולד להיות כאמו ולכן לא אדע איך מצין למידרש התר שליל ב"ט חי מקרה דפ' ויקרא [עיין מש"כ בזה لكمן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נכרי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אבר אחר ומניית, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנכרי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכמו שהארכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנכרי ולא מציא קשי' להו רק מהו אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנכרי דכמו דאיון פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאיון לו פדיון ונaccel במומו, דאיון לתתו לכלבים, ומחלוקת קדשו צריך קבורה: אמם הדין דין אמרת דבלאי"ה לא שרי לנכרי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתנינו אובל הכא בגמר יציאת הרובUIL מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה Mai לאו מחתק ועווה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות לאו מחתק ומניית בסוף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' לי' אמחתק איך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מחתך קדוש שיצא לאoir העולם. וכפי הראה היה סובר המהרש"א ז"ל דהותם לא קשי' להו על מחתק דרישא, אבל על הא דמקרה מייא לאו מחתק ומניית, ומאי לא יקרר ונתקשו למה לא פריך איך מחתק ועשה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כן, דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מתניתין דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאoir העולם, אלא דבב"ה זיבינה דהותם לא קמייה וחותמי אבר מותר לחותך, ע"ז מוכרת מהרש"א לתרץ דשאיגי הכא דלטנייה, וופה כתוב לפ"י שיטות התוס' . אובל אני אומר דאם נתחו התוס' לסבירא זו, דבלתנינו לא אמרין אגלאי מلتאת למפרע לחיבבו מושם מטיל מום, לא היה להם להקשות כלל, לא הכא על ר"ה מדרא", ולא لكمן אקוושי' הגמורא דפרק אמריא לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דאייזו סברא איכא דבלתנינו לא אמרין אגמל"ם דהוה קדווש איז כאשר יצא לחוץ, ע"כ משום אמרין דאדבר המסתתק לא מהני אגמל"ם, אלא עתה מהני היגלי לעשות כל האברים קדושים וא"כ הא הטלת מום נמי ליתא בעולם כדי לחיבבו עתה, דמה לי' אם האבר ליתא בעולם או המעשה אשר עליה אני דין נשעה מכבר וליתא עתה בעולם. ולפ"ז למ"ד אגמל"ם גם בדבר המסתתק כמו הבהיר לר"י, ובנטקננה הדם בין סימן לסימן בניתו על הדעת, למאן דמיהני שם החליצה אף דליתא העשה בעולם בשעת היגלי, וכן הדם ע"ג דליתא בעולם עתה בסוף שחיטה, מ"מ הדעת הוכח מצד אגמל"ם דהיה דם שחיטה, א"כ ה"ג ע"כ לאמר גם הכא על האבר שיצא ע"ג דעתה ליתא בעולם, מ"מ אגמל"ם דקדוש היה,

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זיבין והוא האyi זיבינה הוה ממש כמו זיבינה דלווה דלכ"ע אתה מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולרבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרך דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרונים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרך בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דהתמס בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות השוט, ולכון לכ"ע לעין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרך דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש ע"י סוף מיתה נמי בשני שלישים האחרונים, וניהו דאם יצא כדרכו מצטרף גם מתחלת הלידה הרוב, מ"מ כל שזיבין לנכרי בתקלה' הלידה, הרי ליכא התחלה בקדושה כלל, והרי זה דומה לחצי קנה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נכרי, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא שלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סgi בשליש אמצעי דרך רחם להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכךיו שונפתה רחמה ויצא שליש שני גם שליש האחרון ומסתמא יצא כדרכו דרך רחם ולכון שפיר קאמר רבה דזיבינת לנכרי מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה מתחלת הלידה, ושפיר הילה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חולול, א"א تو שיהי קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חצי קנה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחלת מיד מתחלת הלידה, אינו מוכרת לסבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לסבור כרבא וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופ הלודה, וה"ג לא מהני זיבינה לנכרי להוציא מקדושות בכור זיבינת הלה, וה"ג לא מהני זיבינה לנכרי להוציא מקדושות בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מה השכעתה בזה תראה מעצמך, איך שתי קשיות התוס' מותי"ב מאליהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוגני דבכורות לב"ה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שנקליך בין מכירה לעשית מום, וע"ז בחידושי ק"ז בעל החת"ם ז"ל שכטב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בכור ביציאת מעוט הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנכרי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונדהה הרבה, גם הביא שהרבה גדיי האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי העצתינו אין כאן מתחלת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכון שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"םzel וmpsiko דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר בר ומשליך לכלהים ממש"כ התו"ש لكمן [ע"י] מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בברור למפרע קדוש מוכרכ לסבירו כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתתק לא אמרין גאנט"מ, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מיטיל מום בברור ואיך משליך לכלהים אבל הרבה דסובר מכאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתתק גאנט"מ, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר בר המשליך לכלהים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יCKER מבעי' לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכאן ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בברור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה בבנדה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתינו דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דהא לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דאמו טמאה לידה אינו מוכרכ דיצא מחותך זה כילד. וספר קמבעי לעיל אי הוה כילד וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי דחרاي אף לר"ה דמפרש מחתך משליך נמי פטורה מן הבכורה אף דלא קדוש הרי דפטור רחם מקרי אף דלא נתקדש שום אמר בר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר שלא נפסקה ופסקין לחומרה הצד האבעי' דהא נפיק לי' רובה, הרי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הولد כילד. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כילד אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דוףן ושני שלשים דרכם דודאי פטור רחם ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשלייש הראשון שחתך והשליך לכלהים לא בкор כלל, וא"כ כיון דבשלייש הראשון שחתך והשליך לכלהים מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שב כשיא האבר המשלים לררוב ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשה tuo לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמכאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, וספר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא מחתך אמר בר עד שיצא רבו, אבל האי אמר המשלים לרוב tuo אינו משליך אלא יcker, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הولد מציז להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י ממש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליך קמא דרכ דופן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלשים דרכם אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ דופן קדוש, ומ"ש hei אברים דנתחטו שלא תתפשט הקדשה עלייו כמו דנתקדשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממש מיטיל מום, וא"כ קשה כל הני אמרוי, ר' יוחנןوابוי, דס"ל דגס על דבר המסתתק מהני היגלי למפרע איך פרנסו המשנה דמחותך ומשליך לכלהים, ודוחק לומר דרומי דמווי מתני' בנפל, ממש"כ התו"ש רק לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, ע"כلومר דהם ס"ל כרבה דהכא דמכאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדש כלל, בשוחתך ורק על המעוות קמא קאמר התנא דמשליך לכלהים ממש"כ התו"ש لكمן [ע"י] מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בברור למפרע קדוש מוכרכ לסבירו כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתתק לא אמרין גאנט"מ, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מיטיל מום בברור ואיך משליך לכלהים אבל הרבה דסובר מכאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתתק גאנט"מ, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר בר המשליך לכלהים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יCKER מבעי' לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכאן ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בברור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה בבנדה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתינו דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דהא לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דאמו טماء לידה אינו מוכרכ דיצא מחותך זה כילד. וספר קמבעי לעיל אי הוה כילד וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי דחראי אף לר"ה דמפרש מחתך משליך נמי פטורה מן הבכורה אף דלא נתקדש שום אמר בר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר שלא נפסקה ופסקין לחומרה הצד האבעי' דהא נפיק לי' רובה, הרי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טماء לידה, כך חשבין הولد כילד. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כילד אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דוףן ושני שלשים דרכם דודאי פטור רחם ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשלייש הראשון שחתך והשליך לכלהים לא בкор כלל, וא"כ כיון דבשלייש הראשון שחתך והשליך לכלהים מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שב כשיא האבר המשלים לררוב ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשה tuo לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמכאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, וספר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא מחתך אמר בר עד שיצא רבו, אבל האי אמר המשלים לרוב tuo אינו משליך אלא יcker, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הولد מציז להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י ממש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליך קמא דרכ דופן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלשים דרכם אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ דופן קדוש, ומ"ש hei אברים דנתחטו שלא תתפשט הקדשה עלייו כמו דנתקדשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו לאמור פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, וממאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הנורא מבואר בדברים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נורה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתיירו, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירין בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שמתיר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תליו, באשה שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, ונינויו דאם יצא אח'כ' רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אמנם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמucha התנאי דעת לי' יום צרכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בלי ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנינו לעיל מחותך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שנייני' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דנעשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איכה מנתניתן לדינה של רבא, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דרבבה דהילכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבבה, ולידי' מתפרש יצא רבו יCKER כפשוינו יצא בב"א יCKER גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחותך ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחותך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא איירי מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל אשר עד כוilo, אז מוכרחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחותך ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה כיוצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק קר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחותך ומניח דנעשה כיוצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייק שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה Koshei' ז', ולא לפ███ פירשונו בדעת הרמב"ס, גם הרבה לא עלה על הדעת לומר דמצוי משליך המועט קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפנינו, רק מפרש מנתניתן עד שישיצא רבו או כוilo, אף אחר שישיצא רבו או כוilo, אבל לפ███ פירשונו בדעת הרמב"ס, גם הרבה לא עלה על הדעת להזכיר רוקד שמי' משליך המועט קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לה, הרי הקדושה מתלי תלי וקיים עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי' מה שנדחק בזה. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר לי' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' דבין הרבה ובין לשםאל, אי תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקן לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתנקה בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחותך אבל ומשליך וכו' לאמר דכל אבל שמחותך משליכו מיד. אולם לרבה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למעלה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי' ח' ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל אדרבא קדושתך וכרכ"ל דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתקדש בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחילה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחותך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ' כלו, האי מעוט קמא לא יתקdash למפרע, דause"ג דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאי' מוכרת לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחותך אבל אשר עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המועלות,תו לא משליך דהאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דהאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושה היה לחול, ואם ישילכו וילוד אח'כ' כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה ממצא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מתניתין חדא קתני וליכא כאן רישיא וסיפא, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבל אשר נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ורוק מעוט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רשי' ז'ל לא קאמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרבבה, דמחותך עד רבו ומנתניתן חדא קתני, דהא כתוב בין יצא רבו ואביו יצא רבו בא"ו וכוכ', אבל לא האזורי דהשליך ג'כ', אלא דause"ג להעמיס כן בדעת רש"י כיון דמפריש יצא רבו כאחת וחחטו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובב רבעה קרוי' ח' ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דליתא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרחים לאמר דרבבה סובב כן כנ"ל ודז"ק היטב, ותל"ית' כי זכיתי לבאר הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל בili שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגטה אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לע"ז בארכיות ובפרט רש"י ז'ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפרש דברישא הבא אחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבניין מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז'ל בהלכות בכורות להרמב"ס ז'ל פ"ג אות ל"ג שהאריך בבאור סוגי' זו הסתוםה, והוא ז'ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגטה דר"ה ורבה, תלוי בפלוגטה דאבי' ורבא דפסחים או דריו"ח ור'בל בחולץ לעמובה ר'ר'ה כריו"ח ואבוי' ורבה כר'ל ורבא, עיי' נטבעו בהן ספיקות ונסתמכו בקשיות וסתירות ומזה אומר ומזה אדרבר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הריב"ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בבכורה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערקי הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יום אם הקדשו בתוך ל' למאובן איינו מוקדש, והקשה הוא ז'ל עליו ניהו אי זירה הוה ניחא דין חזרה להקדש, ובזה אינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי תנאה הוה, הרי הקדושה מתלי תלי וקיים עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי' מה שנדחק בזה. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר ל' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' דבין הרבה ובין לשםאל, אי תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאו טומאה בלועה, ולכון קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תפיקו לך דהוה טומאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוציא הולך ראשו, דהותס' סותרים דברי עצם דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזיא ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכות שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני תמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא הוצאה ראשו חוץ לפזרודר הוא בילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשויי בילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפנים ניתר בשחיטת Ammo, ורק לעניין טומאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות בילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמית עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמית עוברה ופשטה היהת ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאןתו בלועה לנגי נגיעה, אבל כל שאינו בילד אין טומאה כלל, דהרי יותר בשחיטת Ammo, ואיך אפשר שיתור מה טומאה כבר משות נבלות, ואך בהמה טומאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בהושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, וא"פ דידו זה לא ניתר בשחיטת Ammo לאכילה, אבל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה דאיינו אלא מגע טפה שחותטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר טיצה אין לנו ק"ו, וכי דזוקא מאכילה שעשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות ק"ו, אם השחיטה מועלת לטהר את היד היוצאת גם אחר שיצא הולך כלו, או חתק האבר אחר שחחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצא זה ברור. ובאיתן מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפש בכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם בדעהgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הולך קודם שלילו ומניל' הא. ומה שהכריחו לרשי' ווילס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מימר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה שלishi ושל בהמה של ערב, הרי גם בטהמה שפיקה באשה סוף פ"ה מהלכ' טו"מ, ושיעור כפיקה של סקראיין לעניין ארץ העמים ובית הפרס בפ"א הל' ג' שם, אבל שיעור כפיקה של עובר בהמה השמייט, הרי מבואר לדידיון דס"ל כת"ק דבין טהור ובין טמאה טהור הרועה, אין נפקות' בין העגיל ראשו כפיקה או לא, דבכל עניין טהור, דהא לכיכא כאן טומאה כלל וזה ברור כמשמעותם. ומקצת הדברים מצאתי אח"כ בבעה"מ ז"ל ונחנתי מאד. ועיין لكمן בסמוך.

ד"ה ע"א האשא שמית ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כסוטומאה בלועה אינה מטמאה, כך טהרה בלועה אינה מטמאה, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקושי הבנה, הון לפ"י רשי' ז"לthon לשיטות התוס', ואבאר דעת שניות הראב"ס ז"ל המחוורת כאשר תראה בעינך. הנה דעת רשי' ז"ל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה

מוסorus אמו טמאה. לידה תנן, لكن ע"כ צ"ל דאיכה או רבותה בדיון זה, לגבי מעטן אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעטן אבר. וכ"כ התוס' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחטכה, דחא בעי לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דקדווש, דיצא מחותן הרוי הוא יכול ממתניתן דנדה דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשות דלמא הא קמ"ל דמחתק ומニア הוה כי יצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז"ל האבעי' דלעיל לחומרא, דיצא מחותן נאסר מה שבפניהם ולא בעינן רובה בב"א ואולי יי"ל בזה דאה"ג אלא אז היה נפשט האבעי' דלעיל ממנתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא בעי' דהכא, ולא בעי' דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב עובר במעטן אבר. ועיין בר"ט אלגזי שם בזה. ודוק' היב.

ע"ב משנה בהמה שמית עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרשי' דטעמא דת"ק דטעמא דתוריוה מפרש בגمراה, ולכאו' לפע"ד טעם מא דת"ק מבואר מק"ו כדאמר ר"ח בגمراה, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחיזין דהתירה הטהרה העובר בשחיטת Ammo, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטת Ammo, הינו מושום דום לאמו אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכיוון דניתר בשחיטת Ammo לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר מאמו, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדה כאחד מאכילה, קרינו ב' כי ימות מן הבהמה, ולא כי יגע בנבלת בהמה טמאה, דאיו זה בהמה, ועוד ראי' דפרק בגمراה אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג Mai טעמא, ומה פריך וכי משועבד הו לא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכוי' לחקל הפסוק לשנים ולאמר דמי'רי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתת גם בעלי שום קרא, דאי על הולך שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאכילה, והוא הנונתת להתריר את הולך בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאותם עיקר הסמוכה בזה על הסברא אלא דרך חז"ל להסביר הכל על הכתוב, ולכן פריך טעמא דריש"ג דמחתק בין טמאה לטהורה Mai הוא. אלא דפלפי' קשה איך יליפ' נגד הסברא הברורה מסמך בעלה. והנראה נפע"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבוי' דרי' הושע'י דלקמן דף ע"א, דהוישט Ammo א"כ איך ניתר בשחיטת עצמו, אלא דגזה'כ הוא בשחיטת Ammo, וא"כ איך מהני שחחיטה Ammo, ומה סימנים אכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, וא"כ איך ניתר בשחיטת עצמו. וא"כ דגזה'כ הוא דאי דיש לו שחחיטה לעצמו מהני נמי שחחיטה Ammo. ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפ"י הילפotta דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפרק בamat לילפotta זו אלא מעתה ימי'רו בו וכיוון דיש לו שחחיטה עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לקרוא בו כי ימות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה'כ יש לו היתר אפילו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז יי'ל דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי' דדר' סימנים אכשר בה רחמנן, אז אין הטעם ממש דהה כאחד מאכילה. אלא דפלפי' ז' גם חלב וגיד יותשרו בו, דפרק שחחיטה הוא דלא בעי מזאה'כ אבל לכל מיili בהמה מקרי, דהרי יש לו שחחיטה עצמו במעי Ammo ודוק.

רש"י ד"ה ק"ו כלומר אפילו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה, הכא מודה מק"ו וכוי עכ"ל, וכ"כ התוס' בד"ה Mai טעמא דת"ק, ורש"י ותוס' הלו בזה לשיטות, דביבורות כ"ב ע"א כתבו שניים, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאתה עצמה, ואילו דטומאה ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עובר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עובר אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצרך ר"י קרא מיחיד להוציאו עובר במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עובר במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמאה דעל עובר ליכא טומאה כלל, וכמו שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנת כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחייבת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עובר במעי אמו דטמא, מ"ש עובר אדם מעובר בבחמה טמאה, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה פליגי בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע אע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבוזיא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם بلا הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

ובמנא לי דכל שהיא ממשיא טבעי אין זה בכלל משא, לא באוכל ולא בולד במעי אמו, דבנדה מ"ב ע"ב קמבעי, אותו מקום של אשה בלועה הוא או ביחס"ת הוא, ונ"מ שתחבורו לה כזית נבלת באוטו מקום. ולמה לא קמבעי להו על ולד מת, אי מטמא ממשיא מה תאמיר, דולד ודאי בלועה הוא משום דהוא טבעי, רק בנבלת

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאתה עצמה, ואילו דטומאה ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

והתוס' הקשו על רשי"י, ^{א)} איך קامر לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע ביחס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הוה ליה לטמא, דהא בטעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועלה, ולמה לא טטמא במשא, וטהורה נמי למה לא טטמא היא אין הבלועה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס"ת והיה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שהביא רשי"ז של עצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפירוש"י כיון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, מהו לנו ב' יפותות על טומאה בלועה קרא דנבלת דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך נחיה מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע ממתניתין, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא, "וכשם" שאמר הרבה, הכי פירשו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלען, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאייא מיטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שעינם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל פליגי בעובר במעי אמו בהוצאה דר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע אע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במשנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבוזיא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם بلا הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל יפותא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"י ובתוס' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובכולן כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מdad אחד אם נחלה לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרביית עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי' מוקשה מdad, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח' בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח' נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומ"ה' חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראש דהוה יכול אם לחזירו. וממילא דלא בעין דרשה דובשך בשדה טרפה לרבות החזירו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחית לאמר עליה יצאה חוץ לחמצחה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכבר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילד אם נחתק, ה' אבר מן הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכוין דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבלה, דהיא אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיתה מגזה'כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם ח' היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוה נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה דאי העובר ח' היה מגע אבמה"ח דטומא כנבלה, ואם נמצא מות הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע' כ' היה כן. ומה דאמרו בגמר' דטומא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דעשה ניפול דהיו שטומא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל ממש קודם המיתה והשחיטה דזה א' דהרי כיוון מצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבלת בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טומאה מושם מגע והasha טורה, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טומאה מדרבנן, ואון כאן טומאה דאווייתא, ופריך למה לי' למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי האש טמא לית לה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוות' ומילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפילו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא ראש חוץ לפרויזדור, וממילא גם אי' כר"ע את' מותניתן مدרבנן אמר, דעתה אתו העיגל ראש כפיקה, אבל מה' מודה ר"ע דכל שבולה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבנן מני' טומאה לעובר במעי אשה, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהר"א ז"ל דלר"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהר"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבחגיגיל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א'כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד' והחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבמה טמא אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טהורה, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבחגיגיל ראש כפיקה ליכה טומאה בבמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כו. דהא אמר דפליני ר'י' ור'ע בקראי דעל פני השדה, דלא' י'atti לאפוקי ולד במעי אשה, ולר'ע לרבות גולל ודופק ור'ע עובר דטמא ילי' מלבמת בנפש אדם, ור'י' מוקי האי קרא לרביית דם מן המת, ור'ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס' לרביית מ' מותים דטמא ואון בהאי דינא דרביעית מב' מותים דטמא קר"ע אלא בחכמים דפליגו עלי' כմבוואר ברמב"ס ריש פ"ד מהלכ' טו'מ', וא' איך פסק כר"ע בעבור במעי' אמו, אבל לק"מ דדבאתת לא תל' זב'י, דבלא' הקשו התוס' דלא' תרי' קראי לרביית דם ל'יל וע'כ לומר דר' מוקי חד לד'א, אבל אין כר"ע ס"ל דבמתה בנפש את' לעובר במעי איש ועל כל נפשות מת לרביית דם ויש אם למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד'ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שווה ושערוי' שוה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACטריך לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש'כ' בה בסוג' דט'ח' לקמן ק"ח ע"ב ברשי' ד'ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהיו דוקא מב' נפלים, וע'כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ'ך נראה דkowskiת התוס' לך'ם, דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא' איך צורף זאת משני מותים כיוון דאיון כאן נפש, ור'ע מקרה ילי' מוצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מכח כל תחמי השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא אין לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שמח הولد או נתוך האבר. ומכך דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגחות הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתו בסה בא דקאמר אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמר אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא אבר בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובש בשדה טרפה דלה מהני חזרה טרפה שאין לה היתר, ומעתה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כאבר דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לא כואר, אין לו מובן כלל דעת"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרה אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום שאין בו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזירה היתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חוץ ממחיצתו פעת אחת שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז'יל והדברים קילוריין לענין, ומה מромזים בחידושים הרשב"א ז'יל בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזורה והאי לית לי' תקנתא בחזורה, ופירושו ז'יל דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזורה, להיות נתהר מטמאה גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולד חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראהה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מהmittah, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דף ע"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז'יל, עשוה ניפול בשעת שחיטתה הרוי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרוי דבפירוש מדיק רשי"ז' לקלמן דשחיטתה עשה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין שחיטתה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עושה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דמגוזה"כ מועלות לו להתרiro, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעוישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועלת עליו לאסרו באופן דהmittah והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמגוזה"כ פועלח על הولد שבמעיה בהמה להיות ג"כ שחחות, ממי לאו נשאר האי אבר כבבמה היה שאין לה סימנים לשחיטה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבבמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרוי דבעינן מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטה, ולכן הא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחטכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חחטו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשות Ach"c, דמסתמא בגין ח', מת מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחחותה עomed, כיוון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסור לעולם ולכון חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז'יל דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי" איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מון חוי ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מת כיוון דאבר היוצא כילוד, הרוי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע" בבר"ט לרבן דאפשר שיולד כלו ושחט שחיתות עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפיקלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחט שחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמר, דבאבר דעובר מת לכ"ע שחיטת עושה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאיסורה קמא קימא ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז'יל, דעתם אדרבן דאבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז'יל הוא, מה אמר הרבה רביה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. גם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח, דאמ' יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן רק ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שהחיטה עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידיעין, דמכללא נשמע דאם איינו בהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידיעין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם اي לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיוון שהولد בתוכה כשותת הרי אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אכן איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעוña היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין דשחיטה עשוña ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות להא יטמא, ווחכים ס"ל דשחיטה עשוña חי פועלות הפוכות, דעת" שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מטהר מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו אזת מטרפה ומابر היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, دمشם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטת האם, ומ"מ טהור מטמאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, ולפgo ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتת תורה דלא מהני חזרה, וגם לאחר חזרה השחיטה עשוña ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דرك לעניין איסור עשוña ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דאי לאו דזהה לנו קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצא הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דזרזה לא מהני נצמה קולא דנטהר גם אבר שלא החזר אתמהה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, דקאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונטהר מטמאה ע"י שחיטת האם, הרי גם לר"מ עשוña השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצאה שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידה לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית בי רק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ויז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שיצא וכו' ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לאנו לךה, עכ"ל, הרי דס"ל בינו דין לידי לאברים اي לא קרא דבשר בשדה לאסורبشر שיצא חוץ למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצאה, דנヒו דיןינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שיצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאיך נחלק בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומתר, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מאד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל נמ"ל נמ"ל דלפינן טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נטהר אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחזרה להיות נטהר.

הaber אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' בינו דין מודית לנ' דבଘזיר מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין הילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוña ניפול בין בעובר חי ובין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עובר ידו הדין כן דטהור הרועה בגע בו, דכיוון דין ידיה לאברים ונידון כבר מן הbhema, מה לי טמאו ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמות איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוץ לרבען. ועיין במורה"א ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה השחיטה עשוña ניפול, האי דרועה בפשיטות את' דוקא بلا הוצאה ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממני, דפי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אשר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה השחיטה עשוña ניפול, דשחיטה מה בעי הכא, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי" שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט ר"ח האי לשניא, בינו דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוציאו שיטם מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה השחיטה עשוña ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי" דמטעם שלידיה לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל דבעובר מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפליגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לידה לאברים, ורק מכח דיצא חוץ למחיתו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הbhema יחשב, והוא כה' מכח הbhema, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המורה"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושום דין לידה לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע בי עד השחיטה, لكن מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נטהר ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי"ז בהמה טמא והוצאה ידו, טהור הרועה גם לר"ח לח תירוצא שבתוס', אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נטהר אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחזרה להיות נטהר.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת' השחיטה והקבע האיסור דابر היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הbhema אם יהי' נתרך, בינו שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת אית' א"כ איסור אבמה"ח מיד, אלא דעת' לא הוקבע. דכמו דבhbma דעת' לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החיזיר, ואין חילוק בין החיזיר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואסורים משום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח משום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילאה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טהרה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ מבשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הרaab"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשחיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא משות דאית ל"י יש לידי לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחיזיר כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזירה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החיזיר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשחיטה גורמת, לעשות ניפול. וא"כ קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתир בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשחיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ומשום אבמה"ח או משות נבלה אליו החיזיר קודם שחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידי לאברים, וכיון דאין כאן לידי הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכشرת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דאית ב"י מלוקות לטרפה דלית ב"י מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצם, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזוא, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור משום טרפה, כמו דטרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמו אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שירת אמו עשוهو ניפול, וחכמים ס"ל דאיינו כילד רק כחוותך מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה טרפה, לא יהי חמור מעיקר איסור טרפה שהוא מלוקות, וא"פ"ה מהני השחיטה לטהר, מכש"כ איסור זה בא"ס שעיקר הטעם רק ברמז, ופלפלו בדרשות הכתובים הנה והנה.

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעליל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ם ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחיזיר נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשחיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתרא ורבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ם, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנטקתה לי הרי רוב לידות הכי הו, שמצויה ידו תחלה, ולא נחתת במקצת דהאי מלטה דרמב"ם רק בחיזיר את ידו ממשום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הרaab"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ם מדויל ידי משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החיזיר וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשער בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ם כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו וא"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב"י איסור טרפה והוליל אינו לוקה משום אבמה"ח דאין שחיטה עשוה ניפול, ואמס כל זה מה צורך הואיל ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדלעת חכמים דאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשחיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבין נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי"ח וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאינו גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ם, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דיןיא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, משות דקל שיחיטה ה"ו"א דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, וביהם אלא מצוח פרוש הינו מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, וחילקו בין אבר המודולל לאבר היזוא עי"ש, ונראה מתווך דבריו שסביר שכן הוא גם דעת הרaab"ד ז"ל, ובאמת זה ליתא, דהינו יש מפרשים מהה בעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, משות דקל שיחיטה ה"ו"א דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, אבל דלאו בבהמה היא ממילא השחיטה עשה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החיזיר האבר קודם שחיטה ה"ו"א דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין לי كالו הוא בחוץ, וזאת היא דרישה גמורה דאין כאן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחיזיר, נשאר עליו גם אחר חזרה מכח האי לפותא, וכן שפיר מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דbabar המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה טרפה, לא יהי טומאה כתוב, והומ"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי" הוא דמסתמא כל שחחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לאמר דטהר שחחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולאמר דמטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעת פреш דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המдолדל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המдолדל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתנבלת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתו הولد, אבל לעומת זה אסורה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הולד, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחיטה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפיו לא החזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זה אם החזיר ואח"כ גולד, אבל לעומת זה אסורה דבשחיטה או בתנבלת בשחיטה, לעולם אבר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילא אבר היוצא גם בטרפה או בתנבלת בשחיטה, אסור מן התורה ודוק' היטב בכל זה.

ע"ב גמ' אמר טומאת ביחס'ת היא. כבר כתבנו לעלה, דבעבור חי אפיו בין ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה'ח דהא כי ימות מן הבהמה כתיב, וכמו דליך טומאת נבלת כל זמן שטפרקסת, ה"ה דליך טומאות אבמה'ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה'ח, ומשום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' ההינו אחר מיתה דaicא משום צער בעלי חיים לחותך אבר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבר הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. ובריש דחთכו קודם שחיטה, וכן לעיל במבררת דקתי מתחך אבר אחר משום דוחתם היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחותך بعد שהולד חי משום צעב"ח.

דפ ע"ג ע"א גמר, ארשב"ל כמחלוקת בעבורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה דה שחיטה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המдолדל נמי שחיטה עשויה ניפול לא הבנייא ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהא לי לוי תקנתא בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המдолדל מרביתן מקרא דבר בשדה טרפה, ואיך יי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטה למה לא תhani נמי לאבר המдолדל וכאן אין להشب דזה גופה וזה לא גופה, דהא אבר המдолדל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדה אסירין אבר המдолדל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דין מעליון ארוכה טומאת נבלות נמי ליטמא, ומפני לעולם דאין מעליון ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המдолדל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה'ח מטמא בעודו בחבורי להבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לענין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

ע"ב ותוס' דה' מהי טעמא דרי' אליבא דר"מ, קצר קשה דשאני אבר דבמה דמדאוריתא שרי' אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי, דכמו שגורו עליו חכמים איסור אכילה, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תורצט לא זכיתי להבין, הלא אפושי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן נדקרו הרבה בחדושי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרבנן"ס ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבהלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר' מ' לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ווי' אינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תהא שחיטה עשו ניפול, ושאני באבר היוצא דהתורה אמרה דשחיטה עשו יפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתריד ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטטה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלדידתו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גרו טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא באבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, עכ"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמור ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, لما יגزو עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל באבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בגין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונפש ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

מדרבנן, וכי' יגزو על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצת קושי', והיא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתהרים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובאבר דבמה אינה עשו ניפול, ובמבחן' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול ביןابر היוצא השחיטה העשו ניפול, ובאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דבר היוצא השחיטה העשו ניפול הענין אכילה, ר"ל דאין השחיטה מועלת להתריד, ובאבר המודולדי מהני השחיטה אף להתריד, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תהא שחיטה עשו יפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתריד ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטטה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלדידתו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גרו טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' لكمן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא באבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, עכ"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמור ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, لما יגزو עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל באבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בגין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נדחקו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, רק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונפש ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחוטין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטת עצמו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבבמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בהמה ולא בהמה בהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשחוטיט ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי אמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמו, דאי לאו קרא כלל בהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז'ל בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכטב דמקש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמו מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אס מיתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק' דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלא' מותר בשחיטת אמו הותר החלב והגיז, והא כבר נאסר החלב והגיז בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמו. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לד'כ' ע' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשיטה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע'ג' אויר העולם החלב והגיז, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה'ה' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחוץ ממה שאין דרכו של רשי' ז' לכתוב הלכות שאינן נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו משום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דרש' ז' לדפרש האי דין לוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דaber היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז' מצד כל בהמה תאכלו נאסר-aber היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטררי' דריש פרkon משמעו דהוא DAORIYTA, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פירוש מדרבנן ודאי לא ה' מצ' משוה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזוריין, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ובדברי הגני גאנונים נדחין ודוק היטב.

עוד ראיתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיות כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דברים המודוללים אסורים לב'ג', ואדי דלשראל אינס אסורים רק מדרבנן לב'ג' מאן אסריינהו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז' לג' ע"א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגרי מן הבבמה, דאפיילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדביבני) הרי דאיכא לב'ג' איסור אבמה'ח באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעמא דמלטה משום דלעכו'ם' בmittah תל'י מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג'כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בתשי' ק"ד הכת'ס ז'ל יוז' דסימן י"ז' דרצה לאמר כן, אבל באמות זה ליתא דין בעין דרצה לmittah דעושה ניפול, משום דכי יפול כתוב עד שיפול, ולקמן דף קכ' ע'ב אמרינו דמסבירה הוה אמר'י כל שאין מעלה אווכה הוה כנפל כיו' שסופו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דmittah עשה ניפול, וא'כ' בב'ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה אווכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש'י ל'י דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק'ב ע'ב לאסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלא גבי לאו דאמבה'ח דאיכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמר'י שפיר דגילה לנ' קרא לגב' טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מהה כל בהמה הוה נבלה, ואם מות אמר אחד קריין בי' כי ימות מן הבבמה, ולכן כמו באיסור נבלה בעין דוקאmittah למורה למורה, אבל מסוכנת שר' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי ימות למורה ולא ש'ה' לו קצת חיבור לחיות, אפלו עומד ליפול, אבל לגב' איסור דטרפה דברן מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין ח' איסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהינו בשער מן החי, ע'ג' פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik' שחיטה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מות שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, וצ"ל דלא חילק ר"מ בגין מות מות שפתח הבהמה, וכשմ"כ הרא"ש צ"ל דלא חילק ר"מ בגין מות, קודם שחיטה למית אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי למצאו מות, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטה אמו, איך מותיר למצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י צ"ל בד"ה טעון שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי'. דזה ודאי ליתא, וכמו שכטב רש"י צ"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דגיד וחלב, אעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם דהולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחיטת האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחיתה תילא אחר שפתח הבטן אחר שחיטת האם, אז לא מהני שחיתה למפרעה. ועיין בחידושי הרשב"א צ"ל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דלך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז צ"ל תירץ לישיב פרשי צ"ל, דכל דליך שחיטה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתינו מהו חידש לנו הרמב"ז צ"ל לישיב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik' שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיטות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י צ"ל חדשים לחוד גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי' וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחיטה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לאמרין, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז צ"ל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה עכ"פ שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחיטה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ואעכ' משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור halb. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי' דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו צ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גס בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ואעכ' צrik' לא אמר דהא כתוב רש"י צ"ל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שחיטב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא כתוב רש"י צ"ל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק' היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחיטה מהני שחיטה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari' צ"ל איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י צ"ל דיש במנינו שחיטה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחיטת האם, ומכל מקום ד' סייננסים אכשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלים הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחיטת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחיטת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחיטה ודוק' היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז צ"ל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik' על שהוא חי, והלכה טרופות מפשידתו, לפי שהוא אצלנו כשותען עכ"פ שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז צ"ל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלו וגידו אסוריין לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם בגין שחיטה מהני אוירא להיות חלבו וגידו נאסר ורק נימא דה"ה שחיטה הנמצאה בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיו נהוג אלא בדעתו טרופות דאיתו נהוג אלא בדעתו טרופות פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות,adam מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חיל הטרופות, הרי גם בגין דהו אין במנינו שחיטה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחיטה מקרי אין במנינו שחיטה, ועוד נימא דאיתו נהוג בו, וזה און טרופות דאיתו נהוג בו, וזה חי, כיון דהיה שחיטה כבשנות, וכן הוחט בגין ט' חי,adam נאמר דבן ט' יש לו שחיטה בمعنى אמו בלבד רחמי מונובלות,adam מקרי, ושפיר היה נטרף בمعنى אמו גם ללא אוירא, וזה און טרופות דליתא לו שחיטה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דנובלות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה לעצמו, ואעכ' נהוג בו גם נובלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י צ"ל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתבו ממש"י דרמב"ז כאן דבהרפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחיטה משום מראית העין, אבל טרופות און פולש בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז צ"ל בפיהם"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מובהר לכל רואה דלא דבר מהרפריס ע"ג קרקע דטעון שחיטה מדרבנן שנטרכ' אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחיטת אמו, והיינו ללא הפה"ס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא בטרפה - הינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk' כלל להשמעינו כיון דהס סברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk' רבה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלטה הוא כמו שבארנו ותימא על גאנז עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא דרי"ח, דאמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, לי' נחלה כhalb הכלויות של העובר. אלא ז"ה לק"מ, דכי היכי דבחוביא ידו אמרין דזה אבמה"ח של האם, וזה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא כhalb הכלויות של האם,uso"פ שללה לא חסר מידי, וכן אוולי"ל דדרבנה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוין דשדיין האי יוצאת בתר האם, שפיר קרין ב' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלדדה. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,uso"כ חובין הנתlesh נמי כhalb בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבאם יצא כל הול נולד,oso"כ בגין ט' חי דairo נולד פשיטה יש בו אישור חלב,oso"כ חובין הנתlesh נמי כhalb בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו הול נבלה, ואין אבון פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דairo נולד כלו הול נבלה, ואין בו נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה, דאמורה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומרה מטה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה איינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומטה במקצת חייב גם באין על האבר ציתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מズות עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח,oso"כ בשליל בט"ח די לولد להיות כאמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה' לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כuso"פ ספק היה אם מחתמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם כי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מזומה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרה דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה,oso"כ אפילו חי הול חמש שנים וחורש בשدة ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שי ר"מ מכל בבהמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הול כshallot וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא נפל שלא כלו לו חדשיו,oso"כ וכיון דבנראה חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידי לאברים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת,adam הול חי היה אבמה"ח, ואם מות הזה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הול עדין בمعنى אמו,oso"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת,oso"כ ה' לענין חלב שנתlesh מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי דסתרו. אלא דגם זה לק"מ, דכי היכי דבחוביא ידו אמרין דזה אבמה"ח של האם, וזה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא כhalb הכלויות של האם,uso"פ שללה לא חסר מידי, וכן אוולי"ל דדרבנה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוין דשדיין האי יוצאת בתר האם, שפיר קרין ב' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלדדה. אבל דאי קשה מה לי בגין ח', לי' נחלה כhalb הכלויות של האם, וגם במתה פשיטה יש בו אישור חלב,oso"כ חובין הנתlesh נמי כhalb בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבאם יצא כל הול נולד,oso"כ בגין ט' חי דairo נולד פשיטה יש בו אישור חלב,oso"כ חובין הנתlesh נמי כhalb בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו הול נבלה, ואין אבון פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דairo נולד כלו הול נבלה, ואין בו נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה, דאמורה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומרה מטה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה איינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומטה במקצת חייב גם באין על האבר ציתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג'כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תחתמה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בגמור חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאי שחיטה מותרת לבנה, "ל' דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין אעפ"ה שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך ענשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עשוין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין מהה שריביה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחדר, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקסט אעפ"ה שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל abusive דרכ"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei' פוסק האבעי' לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי' דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי' דרכ"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי' דהלהכתא כר"ע, משום דהוה מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי' ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, אבל בנחירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לנח, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכולו כלל ללא להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי' דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבני הני דשיכי בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי' לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשניתו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממיila דלא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הר"י' והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ן ז"ל מפרש דר"י' ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפילו לר"י לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HEM, דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגותם רק בהיתר חלבו שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינן אעפ"ה דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפילו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דלר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקיים בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דdam השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ד דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהוא הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דצעיג' דליך כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכודו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי' ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגת בח"ש וב"ה ור"ע המכרייע ב"ש ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis לעין ב' אי כן הוא, משום דקשי' ל' למה ה'י בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי', דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ ה'יה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ך זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ך סי' יג סק"ח, שכabbת בין ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ך זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יכ' בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה דגס אבמה"ח שייך' בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם זיל, ואיך אפשר דתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני' לפינן לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo וניימוקו עמו מבואר לעיל. דלהמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאורו! אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, מאשר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמנכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' עא, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דמייה העשו ניפול, דכיוון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלדל. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תונס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ', וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מב"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משווי' לישור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייחו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תה' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמאר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמאר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ولكن לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמאר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבלי ט"א. וכך מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב' ח' דהכלכתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ח' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אויל מודים ב' המשום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמה Ci מחסרא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצח דמקרגי גברא קטילא. אלא דמה דוקא פושל טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רוצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפטיחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרא דטרפה האמורה בקרא דהינו נתהה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקרי אינה יכולה לחיות, וה'יה לב' המשום דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח' טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי' לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותר, הרבה דברי המתיר נמי מותר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר' ח' لكمן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושא שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' קע וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לזרע האב. עוד זאת השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בקופץ והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראמב"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדקמל מושגיא ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג"כ דמאורייתא קאמיר דחכמים דר"מ ס"ל דדי לולד להיותו אומו, ובאומו גופה בעין שותמות הבע"ח עי" השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירחו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמניו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטוי בארוכה בפתיחה בעיקר ג' דבעיין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה בכך נצד'ה' לר' למיל'ות אחר תאות אכילה לאכול מיד כמו יפ"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלאי' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתיכן מגמר', ודבורי הר"א' שעדיין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בעדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא כמשמעות מפשטות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"י'ח ובין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ"מ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטהר באמשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושם מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר באנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דבפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואם הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחזר באפין כאן לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק שם בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לארעו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דלעיל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע דהה קמבעי מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי למיר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל לעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והוא דקאמר בגמור' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, מאידע דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחותם במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בגין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמור' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בגין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתת אמו פעלת עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעלת עליו השחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בגין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחתה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה,adam מות אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והכי נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כפי הכלל שבידינו דבשל תורה הלך אחר המחהמיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר המשמר. ולא עוד אלא אני אומר דהה דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דהה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר ואני אונדו דבב"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אני אלא מפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהו קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלה מא דקרווב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במוסוכן מוחות חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהכה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע", שתמהה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהה דלא קבלו הכלל דלהכה קריש' הינו דר' קבל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מות לדעתו, ואיך נפסק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabui, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיكا חש השחלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'ש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכ"ו גם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הו שחיטה, אבל כאן הו כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד עלי התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחביב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כוי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוquin עלי, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בו דכמו בשתיי' בנסיבות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשתיי' בחיתות איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתיר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתריר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתירא הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, איך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהיא מפסקה. אלא דנראה דהרבמ"ס ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דאמור כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחות קמבעי' הרי הוא בכלל שחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא מירוץ פירוש התוס' ג"כ אין מפסק, הלא משנה שלמה היא דאין פודין בשחותה והרי האי בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפעריך לי', דבשלמה אם מפסק ממעתיקו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפסק אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שא וכמיש'כ הרמב"ס א"כ האי בן פקועה ניהו דחויס הוה, אבל מ"מ כיון דרהייט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבמ"ס ודאי לא סבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מעד בפירוש הסוגי' וקשה לי מעד להכניס ברמב"ס כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביויצא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ס ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאורייתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א קריש' דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפסק לקולא קריש' נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוי חושש לדרש"ש להחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכוון דרהייט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעתיקין לבן פקועה, ולפ"י ניחא מה שפסק הרמב"ס כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למ"ר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דזה כשות ואליבא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון דזה גופה ספק הוא כדאי הוא ר"א לסמווק עלי נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שיהי' ברור כמשמעותו דהרבמ"ס ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשミニיט מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה ה"ב' לאז ודיי היה פוסק כרמב"ס עמוד ההוראה שהוא שקול אצל ה"ב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחתו לעומק שיטת הרמב"ס ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בарנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בגין פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתריר הרמא' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' לעחות על ראיו הוא לפי דעת הרמב"ס

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להכשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האי לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל"טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל השתויות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפלו התחללה החולי המミיתה פועלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפלו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מייר, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא ל' לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' ל' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה ל', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל' כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חיה' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התמייה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דיןנו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתו לעיל דנושאי כל הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתני זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טענו שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מיריע הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

ד"ג ע"ו ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו בابر היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגמרי קאמר, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דמקרי בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שעשו אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, כי הדין דסיפא השיך לכך אין לו התקשרות עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהיה' מותרת. דכינוי דקותני מותניון דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגMRI, דהרי אמרו לקמן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ל' לטמאocabמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהוא כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחdisk, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza דלדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מידי אי רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה איין כרא ר' רק שעשה דלהבדיל בו ההייה הנאלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתיב ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיili, ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבשין ריבוי דכל שללי' משום דאיתנה בכל בבהמה, ולכאר' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דሞכל בבהמה ילפין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתני נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבל' ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן עלך פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל היישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוא מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשין דאייטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתוב דאייטריך למיןקטינו דאין אכן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודו"ק.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למיימר בחולין ובמקודשין דאייטריך למילך מקרה CIDILPENIN, תנא נמי בארכ' ובחו"ל דלא אייטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' דתרתית לצורך דוגם בפני הבית וללא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדברו הסמוך בפני הבית דבפרק בתרא מפרש למה נקטינו. אלא דהענין מבואר דראי ה'יא דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צרי' קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

זה מהר"ס שי"ר ז"ל מפרש כן הסוגי, ועיין עוד בדברינו על דברו התוס' ד"ה או לרבות.

באו"ד ואית בפרק הזרע דדריש מקרה דין מתנות נהגים בקדושים וכו', וזה מוקמיין קרא בכל מייל עכ"ל. ואני אומר דהאי קרא דמתנות עכ"ל בחולין ולא במוקדשין, דהוא במשנה תורה בפ' שופטים נאמר, והוא מצוה מחודשת שנכננסו לארץ כదוכך מסדר הפרשיות שמתחליל בשימתי שופטים מלך ואח"כ אמר דכל הנינים ולויים לא יהיו חלק ונחלת הארץ בארכ' ואח"כ וזה היה משפט הכהנים מנת העם מזאת זובחי הזבח וכו', ומה שנתחדשה מצוה זו בכתנתן לארץ הוא ממשום דבמבדבר לא שחוות בחוץ רק בעלי מומי, והביאו חולין לאויל מועד, והורה לכוהנים חזה ושוק, אבל עתה שנכננסו לארץ שהותר להםبشر תאהו לבוחן חולין בחוץ ממשום רחוק מקום כמפורט בפ' ראה, עכ"ל מען לא יפסידו הכהנים חלקם מן הזבחים לגמור, נצטו העם ליתן מזבח חולין עכ"פ המתנות, וחוז"ל מאייה טעם געלם סמכו העניין על דרישות ואסמכות עכ"פ שאין בהם צורך ודוק".

ע"ב **תוס' ד"ה** או לרבות וכו', ואח' והיכי פריך לעיל ואימא במוקדשין אין בחולין לא וכו', דכלאים בקדושים ליכא, וכותב מהר"ס שין צדריך בראשון כלאים והשני קדשים, דגמ' מתחלת דפרק' מנין לאו"ב שנוהג בקדשים הכוונה מנין דיווסל השני מצד מחוסר זמן עיי"ש. ולפע"ד נראה דיניהו דיש לפרש כן האי דמנין שנוהג בקדשים וליעיב באזה' קושית התוס' דלעיל וכמש"כ לעמלה, אבל מה דפרק' אח"כ ודלאה בקדשים ולא בחולין עכ"כ הכוונה דלמא שקham קדשים ולא סגי שני. דכיו' דבחולין אינו נהוג הרי דלא על השיטה קפיד קרא אלא על ההקרבה לנובה נודה ריצה לרבנן אח"כ הא דנקיט קרא לא שחוות הווא, כמו לא תקריבו דלעיל מיני גבי מומי בהמה, כי איןallo מצד השחיטה אלא מצד ההקרבה, ונקט תחלת העבודה שהיא השחיטה ומשום דלא ריצה לרבנן נאסר השחיטה בלאו, ואח' מהיכי תיתי נימאadam הראשו חולין נאסר השנוי דהרי בגוף השחיטה לייא איסור, אלא שלא להקריב או"ב ביום אחד. דהאי לא תשחוות מותפריש כמו לא תקריבו אבל עתה שזיכינו לדין או"ב נהוג בין בחולין ובין במוקדשין, ומצד השחיטה, שפיר מצין למיר כיון דבענינה דקדשים כתיב אית' ב"י נמי פסול ממחוסר זמן על השני ממשום לאו השחיטה, ולא נאמר דגמ' על הקרבת שנייהם ביום אחד קפיד קרא דבר שלא כתיב כלל, דהה לא תשחוות כתיב, מה שאין כן איינו נהוג בחולין אז מסתבר דליך פסול בשחיטה אלא בהקרבה, וממילא דוקא בשניהם קודש ודוק"ק היט.

ד"ט ע"ג ג' גמור' מהו דתימה את' צד סוס ומשתמש הצד חמור וכו' קמ"ל, ופרש"ז' ז"ל דין כאן שום צד מיחוץ דהא מבבל זרעים' ומינא באנפנא נפשי' הוא דמקרי, והוא מין בפ"ע מעין סוס וחמור, וכעין זה כתבו התוס' לישיב הקושי' מחצ' שפה וחצ' בת חורין דאסורה לחצ' עבד וחצ' בן חורין, וסיימו בחגיגא דף ב' ע"ב, דמה"ט שרי לרוכב על פרדה ולית בה ממשום כלאים. ול' קשה דא"כ למה לא דניין להני שתי פרדות שאחד מסוס וחמור ואחד חמור וסוס' לשני מינים, דהה ממשונים בקהלם ובתוарам החצוני וכגד אמר בגמר' דהאי עבי קל' והאי צנפי קל', והאי רבנן אודני' ואוטר גנובתי', והאי זוטרן אודני' ורבה גנובתי'. דבשלמא אי ד'ינין להו מצד אב ואם לחצ' סוס וחצ' חמור שפיר ייל, דכל מיני פרדותichert הוא דבשניהם אילך' צד סוס ממשום הצד חמור ולא איכפת לנו שהצדדים מתחלפים, אבל אי נימא דפניהם חדשות בר' משונה ובפני עצמה אילך' כאן, דהוא מן בפ"ע, הרי דגם זה משונה מזו ואייכא כאן שני מינים, אבל לומר דמיון בפ"ע הוא

גמרא ת"ר מנין לאו"ב שנוהג בקדשים. תימא הלא הא לאו במדבר נאמר, ואז לא היו רשאים לשחות אפילו חולין בחוץ ורק להבאים אל פתח אוחל מועד ולהקריב שלמים עיין היטב לעיל דף י"ז בסוגי' דבשר תאوة ובמה שכבתבי שם ובפתיחה, וא"כ עכ' בקדשים נאמר או"ב לא תשחוות, דאילו בחולין גם אותו או בנו לחוד נמי לא תשחוו ממשום שחוטי חוץ שהוא בכרת, והוא לכארו' תימא ורבטה. אלא דלפי מה שכתבו התוס' מכח קושיותם דקסם להקשوت ממשום שור הפסיק העניין יש לתרץ קושית' גם כן, בשנאמר דהאי שור דבו הפסיק העניין מתחלת הפרשה דשור או כבש או עז כי יולד, קאי אפרשה שלפניה דמבדרת ממומי בהמה שפושלים להקרבה ועליהם קאי ושור או שה שארשתי לך למעלה להקריבם ממשום מומם, ואוטם תשחטו בחוץ עליהם אני מזיהרך שלא לשחותו אותו ואת בנו, והי' ניחא בזה דנאייד הקרה משור כשב דשור דהפסיק העניין של קדשים, קאי אישור דלפנין פניו שהוא בעל מום, הרי דבמבדבר בהדי' בחולין דוקא והוא דבר יקר בס"ד ודוק".

תוס' ד"ה מנין וא"ת וכו' ואין לאמר דאיצטריך שאם צריך לפצח וכו', מכאן ראי' שגמ' התוס' סברו כמו שכבתבי לעיל, דעכ"ב חולין ומוקדשין בעינן לצורך, ורק אגבם תנא איזיך, דאל"כ מניל' לתנא דברייתא דבאמת אינו נדחה מפני הפסח עד ששאל עלי מין, דלמא שאר קדשים קאמר או בפסח ויש לו אחר, ואי דPsiṭṭא אגב בפני הבית תנא כל הני, והבו.

ועיין בראש יוסף ז"ל שהביא דברי התוס' מנהhot דף מ"ט ע"ב ד"ה הולה דהיכא דaicא פסל קרבן לא שייך דחיה, וא"כ הכא נמי לא שייך דחיה, דהא מיחסור זמן פסל דשלמה. ולכאור' נראה דאיו הינדו' דומה לראי' דהה Tos' דמןhot לא כתבו זאת רק בפסול קרבן מצד שהוא קרבן, כמו בעשה דשלמה, דאי אמרת דמיוסל בכך, אך נאמר בו דח', כי דח' לא שייך רק על מעשה דבגרה ולא להכשיר קרבן פסל אבל כאן דהאי מיחסור זמן נצמה מלאו דואו"ב שהוא לאו בעלמא, שנוהג בחולין כמו במוקדשין, ואס הלאו נדחה ממילא דליך מיחסור זמן, וניהו דלענין דליהו לאו ועשה שפיר אמרין דהוי מיחסור זמן ממשום נדחה לא הותרה, ואיכא אגbara גם איסור עשה דמימים השמיini ולהלה ריצה, אבל ארבנן כיון דעתך הלאו אשר ממנו נצמה העשה איינו ברבנן, לא מצין למימור דaicא כאן פסל קרבן.

שוב ראיתי בחודשי ק"ז בעל החת"ס ז"ל שהביא סוגי' דיוםא ס"ד ע"א, דשם קאמר דבאי קרא דמחוסר זמן נהוג בשער המשתלה, כגון ששחט אםו לחולה, ועכ"ב דלא דחי' ממשום דהוה עשה ול"ת. ואח"כ כתוב דיש לתמורה על התוס' דהאי דואו"ב חשיב מיחסור זמן הוא דוקא אחר שזיכינו להא דוויי' מוסיף על עניין ראשון קאי עשה דמימים השמיini ולהלה ריצה גם אשל אחורי על או"ב, אבל בלי זה אין כאן עשה דמחוסר זמן, אלא הוה כמו איסור שבת עיי"ש. ולפי דבריו ז"ל נוכל לפרש הא דבאי בגمرا' מנין לאו"ב שנוהג במוקדשין, היינו מנין דaicא איסור מצד שהוא מוקדשין, ומקרי פסול קרבן מצד מיחסור זמן. ואח"כ פריך ודלאה בחולין ולא במוקדשין, לא דלא יהי' הלאו דואו"ב איינו נהוג כלל במוקדשין, אלא דלמא אין כאן איסור מיוחד מצד מוקדשין ודוק". שוב ראיתי

מקצתה, והא אין כאן ש כל אלה מון בפ"ע. אם לא שנאמר דבאמת בהא פלגי וכמו שモבא בתוס' חגיגה הנ"ל דף ב' ע"ב תוספתא וירושלמי, דאייסי ב' י" אומר אסור לרכוב על הפרדה משום כלאים, וכל זאת צrisk עיון ובירור ואני לא באתי אלא כמעורר כי לא עיינתי בסוגין כל החוץ.

דף פ' ע"א גמר' א"ר אוושע', כולה מתניתן דלא קר"ש, ממא מדקתני קדשים בחוץ וכו'. הנה מהא דקטני בריש המשנה דנוהג בחולין ובמקדשין לא מצי להוכיח דהוא דלא קר"ש, דבאמת גם לר"ש אם הראשו חולין אסור לשוחוט השני קדשים משום אווא"ב, הע"ג דחrichtת קדשים שחיטה שאינה ראייה הוא, דהרי גזה"כ היא מויו"ז מוסיף על ענין ראשון, דקאי אסור אווא"ב גם בקדשים, וכמש"כ התוס' ע"ב בסד"ה שא"ר, דלר"ש מוקי קרא בראשון חולין והשני קדשים, אלא אי יאיכא מלכות באוא"ב בקדשים זהה פלגי רש"י ותוס', ועיין מה שכתב זה לפניו בס"ד.

ע"ב גמר' שחrichtת קדשים נמי שא"ר היא, דכל כמה דלא זיקן שם לא משתריبشر באכילה וכו', הנה צrisk באור דמשום דבעין זריקה להוציא מיד' מעלה, נימא דהשחיטה אינה ראייה, וכמו דאמר בגמ' דכי נחר וזרק לא משתרי, וכי שחט משתרי ואיך קרי להאי שא"ר, אבל מה שנראה לפ"ד בסבירת ר' אוושע' היא עפ"י מה אמרו בביבצה כ"א ע"א בטעה דנדרים ונבדות דאי קרבין בי"ט דאי ע"ג דאייכא בהם חלק לכהנים ולבעליים, מהה משלחן נבואה רקזו אבל השחיטה היא יכולה לצrisk גבואה, ואני דומה להבמה חצץ של נחר וזרקי של ישראל וגם לא למסוכנת דמותר לשחיטה ביו"ט, אם יש שהות לאכול אפילו רק כיitz אחד, דבاهני מציא אמר דשותט בשבייל חלק זה, אבל בקדשים הכל לגובה, ואח"כ הנבואה מיותר מחלוקת לצrisk הכהן והבעליים וכמש"כ רשי"י ותוס' שם, דהוא שעבד הנוטל פרס מרבי. ולקמן אמר רבא דבעולה ודאי שא"ר לאכילה מהרי, דלית לי דאיכילת מזבח כאכילת הדיות דמי, וא"כ ר' לאכילה מהרי, אלא דעתנה צורתו במקורה זה במקצת כעין סוס, וזה אוושע' סובר דהה בשלמים דהכל לנבואה אין כאן צורך הדיות כלל, ורק ע"י הזריקה והקטירה נפרס חלק ממנו להדיוט, لكن שחrichtת קדשים אפילו של שלמים שא"ר מהרי, ורבא דמחלק למינו בין שלמים לעולה לית לי האי סברא וסובר דמי' כיוון דלהתיר בשאר באכילה בעין השחיטה ג"כ, דאיilo נחר וזרק לא אישתר, שחיטה הרואוי לאכילה מהרי ודוק'.

תוס' דהה קדשים שא"ר היא, וא"ת הא בפרק כס"ד מפרש טעמא דר"ש דילוף מטבוח טבח והכנן, ופריך וליף משחווטי חז' ומשני דני חולין מחולין ואין דני חולין מקדשים, וא"כ הכא דבקדשים נילוף קדשים מקדשים ע"כ, ועיין במלא הרועים בהגהתו על הש"ס שכטב וז"ל, "משמע מדבריהם דבר דבר שאינו נהוג אלא בקדשים ילפין ממש"ח דישא"ר שמה שחיטה, ועיין בדבריהם בב"ק ע"ז ע"ב שכטבו שם, דאפיילו בש"ח גופה היכי דאית ב"י פסול אחר שא"ר לא שמה שחיטה" עכ"ל. ובמחייבת גברא רבה קחיזנא אבל הקושי' בדotta היא, כי אדרבה הני תרתי דברי התוס' מתאימים יחד, כי שם דחאו התוס' האי דעה שרצתה לומר דבר"ח עצמה חייב אףלו אייכא שא"ר מצד אחר, משום דמן הדין דחיה ב תורה ש"ת, אין למוד שא"ר שמה שחיטה, דהרי כל עיקר שנעשה ש"ח שא"ר היא ע"י שאסורה תורה ש"ח, ואיך נאחז החבל בתاري ראשון, אדם נאמר דלא נאסר ש"ת, אז תה"י שחיטה ראי', ודומה זאת למה שכטבו התוס' פסחים כ"ז ע"ב דהה עליה עלייה זכר דעליה עלייה זכר פסולה, עג' דעתה לא ניחא לי, כיון דאם היהתה כשרה הוה ניחא לי. ולכן מן הדין דש"ח א"א למליף שא"ר ש"ש ולכך שפיר כתבו התם דגם בש"ח עצמה אי יאיכא פסול אחרינא והוה שא"ר מצד אחר, אין

ומ"מ כל מני פרדות אחת hon, נראה כאוזן החבל בתاري ראשוני וצ"ע, ועיין לקמן בדברינו.

ע"ש גמר' אלמא קסביר חוששן לזרע האב וסימנים דאוריתא עיי' בתוס' ורשב"א ז"ל, דגס ר'ABA ספקי מספקא לי' קאמו. וקשה לי טובא דהאי סימנים דאוריתא דקאמר כתוב הר"ן בחידושים בשם הרמב"ז ז"ל דאין זה כמו סימני אבודה דמספקין בב"מ אי דאוריתא איי דרבנן, אלא כמו סימני ביצים דלעיל דף ס"ד ע"א, דאמרין גביהו סימנים לאו דאוריתא, דהינו שאינם מקובלים אצלנו מהללם"ס, וכאן אמר דמקובלים מהללם"ס, ודלא כרש"י ז"ל. והדבר מוכרת דמה עניין זהה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לדלא גם אחר אבד חפש כזה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לתاري יוסף בן שמעון. אבל כאן כיוון דהני תוארים מקובלים דבאה מן הסוס והחמור ה希י, ומון החמור והסוס' ה希י, מה תימא לדלא לפעמים משתנה הדבר, הלא בכל התורה ככל אזילין בתרא רובא, ורוב הפרדות באודין רברבן ונובתא זוטרא בר חمرا, וכי גרע האי רובא מרובה דעלמא כגון רוב בהמות שירות הרמב"ז ז"ל בשם עלי' עג' דאייכא מעוט טרפות, ע"כ כמו שפיריש הר"ן ז"ל בשם הרמב"ז, דהא ונפה אתא לאשמעין דהני סימנים מקובלים בידינו מהלכה, דבר חמורא וסוסי' כך תוארו, ובר סוס וחמורא כך תוארו, וא"כ ע"כ דאיון חוששן לזרע האב מכח ודאי, דעל הלכה א"א לאמר בספקי מספקא ואי חוששן לזרע האב, אין כאן נפקוא בהני סימנים.

ועוד זאת הקשו האחוריונים ז"ל דאי ספקי מספקא לי' איך מוכח דס"ל סימנים דאוריתא, דאפיילו רק מדרבן הלא שרי מכח ס"ס, שהוא חוששן לזרע האב ושמא חד מינא הוא. אלא שבזה י"ל שמי סימנים אלו לאו דאוריתא א"כ אייכא לספקי נמי שמא אין כאן תערובות ב' מינים דסוס וחמור כלל, אלא דזה כלו סוס וזה כלו חמור, אלא דעתנה צורתו במקורה זה במקצת כעין סוס, וזה במקצת כעין סוס, ועיין בראש יוסף, ודוק'.

ע"ב תננו רבנן אווא"ב נהוג בכלאים ובכוי וא"ר חסדא אייזו כי שנחלקו בו ר"א ורבנן, זה הבא מן התיש ומן הצבאי וכו', עד סוף הסוגי', הנה פלוגת חנניה ורבנן לעיל, אי אווא"ב נהוג בזיכרים דתלוי בחוששן לזרע האב מובנת ספר, דיניהו דPsiṭṭaa דאב נשתתף ביצירת הولد, או כמו שתכטב הרמב"ז ריש פרשת תזריע, דגדעת ח"ל שהזכר מזיער הלובן והנקבה האודם, או כדעת אונקלוס וכחכם היוני, שהאב נותן הצורה ההווית, וגשמי הגוף מהאם מ"מ אייכא מקום לאמר אין חוששן לזרע האב להיות נקרה אב לבנו ביחס שאליו לעומת שאר זרים שבמנינו, מפני שמעשה האב מסתתק, וудין אין כאן בן או בת אלא בכח משא"כ האם שמלודת ולד שלם וגם אח"כ מיניה אותן. אבל בהרכבת שני מינים כמו שיש הבא על הצבאי או להיפך צבי על התיש לאמר דאיון חוששן לזרע האב והוה הראשון כלו צבי עג' דאביו תיש והשני כלו שהעג' דאביו צבי זה דבר זר מאד, דהרי מינו של אב ניכר היטב בתולדתו כמו בפרדוט דצורתו משותפת לחמור וסוס, ומסתמאן כן הוא בכל ולודות כלאים שני מינים, ואיך אפשר לאמר דאיון חוששן לזרע האב, גם לגבי מין כלומר דאיון תערובת מין האב, רק כלו מין האם, ומה עניין פלוגת ר"א וחכמים לפלוגת חנניה ורבנן, כי ר"א ורבנן ע"כ רק בשא ואפיילו מקצתה מה מצו לאפיגנו.

אבל לעומת זאת גם להיפך קשה דכפי מה שאמרו לעיל דהנולדים מן הסוס ומון החמור מותרים לבוא זה זה, וקמ"ל שלא שייך למימר אתאצד חמור ומשתמש הצד סוס, דאיון כאן צדדים אלא מין בפני עצמו, וכמו שפרשו שם רש"י ותוס', איך נאמר כאן דשה אפיילו

שם חולקים על רשי' זל בזיה וכתבו דהוה כמו קדשים שמותו שיצאו מידי מעלה, וה"ה כאן השחיטה מותר באכילה. ועיי"ש במחרש"א מהר"ם לובלין ובהගות הרש"ש, ולפענ"ד נראת דודאי גם התוס' מודים דש"ח אסורים באכילה, אלא דס"ל דכמו דילפין מה שיби בשלך אסור לגביה, כך שלך בשלি אסור להדיוט ועתה ילפין להיפך, מה שלך בשלי אסור להדיוט כך שלך אסור לבדיוט, ועתה כיון דאי ש"ח אסור אחר רק מכח ש"ח לדעת התוס', שפיר כתבו הכא והתס' בב"ק, כדי אייכא פסול אחר בש"ח פטור דמדין ש"ח עצמו אין למלוד, דבש"ח לא הקפידה תורה על שחיטה רואה, משום שהוא כמו בעלה עלייה זכר, ומ"מ השיגו על רשי' זל דמחלק בין אסור אחר דאיתר רק מכח ש"ח לדעתה תורה לית' וuber אמרה דרחמנא למה לא ליקה ודוק.

תוס' ד"ה הנח למוחסר זמן שחכתוב נתקו לעשה, פי' בונטרס וכו', משמע שרצו לפזר כמו שאר נתיק לעשה שבש"ס, ותימא וכו', ומהו מצינו לאו הנתיק לעשה כהגו' ביוםא לי"ע' בדאמר ר' ז' בלאו דנבללה קמפלגו וכו', עכ'ל. הנה לפי מה שבארנו לעיל דף י"ז ע"א, גם שם ביוםא לאו מצד לאו הנתיק לעשה קתינו עליה, אלא דהאי לאו דנבללה מהנירה ופסולי שחיטה דיבר, שנתחדשו שנכנכו לארץ ונצטו על הזביחה גם בחולין, וקאמר ר' ירמי' דפליגי אי האי לאו מעלייא הוא ללקות עליו, משום דעתכם מן העשה דזובחת Dolola העשה דזובחת לא היה נחרה או פסולין שחיטה נבלה כלל, והרי גם במדבר נצטו על הנבלה מכללא דטרפה, ואעפ'כ אכלו הנחרה, אלא דר"ע סובר דס"ס כיון דעתיסטר עתה בלאו דלא תאכלו כל נבלה, lok'in עליה, ורישא"ג סבר דלא חמור האי לאו שנצחמו מן העשה כשר לאו ללקות עליו. אלא דלפי פירוש גם כאן נוכל לפרש כנ"ל דהנה האי לאו דמחוסר זמן לא מפורש בהדי', אלא דבכלל לנדר לא ירצה דכתיב גבי מומין דרשינן, לכל שפסול להקרבה עbor בחמשה שמוט, כברשי' כיון מגמורא חמורה דף י'. אמרו מעתה הא דוא"ב דפסול להקרבה מושום מחוסר זמן לא נודע אלא מקרה דמביום השמיini ולהלה ירצה, דקיי' נמי זמן לא שאלת מה דהינו על או"ב, עיין בחדושי ק"ז החת"ס זל, ואחר אשлемטה דהינו על או"ב, אבל לא מסתבר לאו דלא חמור האי לא ירצה שזקינו שפסול מכך עשה דירצה, שוב אמרינו דהאי ולנדר לא ירצה קאי' נמי אפסול זה דוא"ב דפסול מטעם עשה, וא"כ לא מסתבר ללקות על לאו זה, לכל עצימות הלאו נצחים מעשה דירצה ופירוש הכתוב נתקו לעשה, דא"א דהלאו קאי' אמוחסר זמן עד שלא נדע מהאי עשה דירצה, ולכן ליקא מלוקות ודוק'.

בא"ד ונראת לפרש הנה למוחסר זמן דכתוב נתקו לעשה מלאו לדלא ירצה, ולא הוה בכלל שאר פסולים וכו', וליכא למימר דatta קרוא דירצה דיש בו סעה על הלאו, לכל והכי דaicא למדרש דרשינן ולא מוקמינן לי' בלאו יתרוי, ואיתן לנ לאוקמי בשאר פסולים וכו'. הנה מש"כ דכל היכי דaicא למידרש לא מוקמינן בלאו יתרוי, לא מצאנו זאת אלא שלא להרבות בלאו, אבל לא במקומות דליקא רק עשה אלא דחחות' רוצים להשמר מזה במא שכתבו, דאיתן לנו הכרת לאוקמי הלאו להוסיף על העשה. אלא דבכהgo'ו דאיון לו' מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. אלא אמרינו דדרשינן לי' ולא מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. והתוס' כתבו דס"ס הלשון הכתוב נתקו לעשה קשה להולמו. והתוס' כתבו דזומה להאי דמצורע פשחים ס"ז ע"א שאמרו הכתוב נתקו לעשה וכן להא דחולץ ליבמתו דהוי בלא יבנה. דכתוב הוציאו מכרת דاشת אח וכן להאי דאמירין הבURAה לאו יצאה, ובאמת אין הדמיון עולה יפה, דכל הני הוה בכלל, והוציאם הכתוב מכלל, אבל כאן הרי מיעקרא לא היה בכלל לא ירצה, איך שיק' לאמר נתקו מלאו שלא ה' בכלל מעולם, לכל זמן דליקא עשה אין כאן

כאן שחיטה ופטור, אבל כאן מתקשׂו דנילוף תיבת שחיטה דכתוב באוא"ב, מתייבת שחיטה דש"ח בגז"ש, וכך דיליף ר' מ' באמת שחיטה דכתיב בעלמא מש"ח, וזאת הילפotta אינה מן הדין דש"ח אלא גז"ש שחיטה שחיטו, ושפיר הקשו גם לר' ש' אי לא תשחטו דוא"ב בקדושים כתיב, נילוף גם לר' ש' שחיטה דכתיב בקדושים משחיטה דכתיב בש"ח, ונימה דבקדים' ששה'ר' שמה שחיטה, ואי זה הו ai יפותא קיימת אז ודאי גם בש"ח היה הדין כד אפיקו אייכא ששה'ר' מצד אחר מ"מ שמה שחיטה, אבל מאחר דהתו' מותרים דוא"ב עיקרו בחולין ואין ללימוד גז"ש מש"ח, תו ליכא יפותא שחיטה שחיטה ולא נשאר רק הדין דמש"ח ומדין המש"ח אין ללימוד כנ"ל. ומאן דרצה ללימוד שם מדין ש"ח, נהא דהאי אמרה כרשי' זל דמחלק בין אסור למלךות כאשר נבואר בדברו הסמוך, וש"ח דחיבbert כת' רשי' זל, דגוזרת הכתוב הוא, ולפי דעת רשי' זל דנוכל ללימוד מדין ש"ח, דבשותות חוץ גם ששה'ר' שמה שחיטה, דהרי חיבת התורה ברוח ומלוקות עליה ואי דש"ח עצמה ששה'ר' לא שמה שחיטה אלא דאסור מושום אדם אסור תה' שחיטה רואי' כנ"ל, א"כ כת' ומלוקות מה עבדית' גב', אלא ודאי דבש"ח לא איכפת לנו בשחיטה רואי', ושפיר מצין מליל' דה' הא ששה'ר' מצד אחר.

אבל מה דקשי' לי הוא נאמר לכל שחיטת קדשים ששה'ר' הוא למה לא נילוף ש"ח מושחתת את בן הבקר, ונחיב בת' גם בששה'ר' מצד אחר, ויש לאמר דאין שחיטה דערירה משחיטה דהთира אבל באוא"ב אם הראשון קדשים, איך אמר ר' אושע'י דמיקטל קטלי', דהאי שחיטת קדשים מעלי' הוא ונ Kra שחיטה כדרת' וחתט' את בן הבקר, ואיך נאמר דلغבי אוא"ב לא מקרי שחיטת הראשו שחיטה ועיין בדברו הסמוך ודוק.

תוס' ד"ה שחיטה שאינה רואייה פירוש הקונטרס לא מבעי' וכו' ואני נראת, דכיוון דاسر הכתוב אוא"ב בקדשים, מוייז' מוסיף על עניין ראשון, הרי גזה'כ דליקא עג'ג דלאו שחיטה רואי' היא דהוה מחוסר זמן כיון דליקא פסול אהחרינא, כמו ש"ח דחיבbert אפיקו לר' ש' עג'ג דלשאר מיל' חשובי ששה'ר', עכ'ל. כבר כתבנו בדברו הקדום דרש"י זל סובר דلغבי איסור י"ל דהוה כמו בעלה עלייה זכר, לכל עצימות דאיתנה ראיתנה נצחים מכח מה שאסורה תורה ש' או אוא"ב, אבל לנגי' מלוקות כיון ס"ל לר' ש' דבש"ח ונעשה ששה'ר' הרי אין שחיטה, ואיך ליקה לנו ס"ל לר' ש' דבש"ח דמפורש כת' ומלוקות הר' הוא גזה'כ, אבל באוא"ב דלא מפורש מלוקות בהאי לאו שוב אמרין דבקדים' אניון לוכה, כיון דהוא מחוסר זמן ופסול ואין כאן שחיטה רואי'. ובזה מ דויק' היטב מה דמפרש רשי' זל דקשיית הש"ס למה פסול הוא מכח שחיטת הראשו דמיקטל קטלי', הרי שני ראיו לבא לפנים, וכותב מהרש"א זל, דה' מכח השני הוה מצי להקשות אמא' פסול, וזה ליתא דמכח החשי לא מצי מקשה, דהרי התורה פסל מקרא דויז' מוסיף על עניין ראשון, וכקשיית התוס' אבל מצד הראשו שפיר מקשה דקרא מוקמינן בראשון חולין ושני קדשים, אבל אם הראשו קודש גם בלא אוא"ב ששה'ר' מקרין, ומ"מ אסורה התורה אוא"ב בקדשים שוב אין לאמר דהוה בעלה עלייה זכר, עכ' גזה'כ הוא דلغבי אוא"ב גם שחיטת קדשים שחיטה רואי' מקרין, וא"כ מה לי ראשון ומה לי שני, וגם לימה לא ליקה, דכי היכי דلغבי איסורא בעין האי גזה'כ, א"כ ה'ה דלוקה מגזה'כ זו. ובש"ח נמי גם בלאו איסור כת' דש"ח מקרי שחיטה א"ר דהרי לא נזרק הדם, והוא קדשים פסולים ואסורים באכילה, ועיין בקידושין נ"ז ע"ב ברשי' זל דה' מה של'

לשਬש המירא דין מלכות או"ב נהוג בקדשים קאמר, ומשום התראות ספק דלא שיק"ב לשון נהוג ואינו נהוג ממשום צ"ע.

תנוס' בד"ה יומ להרצתה, וא"ת מבויים צוותו נפקא ויל' דמהאי קרא לא זהה פסליון לילה אחר שבעה אלא כמו שאר לילות, ואם עליה לא יריד, להכי צרייך קרא דהכא דוחה מחוסר זמן. ואם עליה יריד עכ"ל, ותמותה לי טובא דין איך אפשר לפרש דלהוי הא לילה מchosר זמן, כיון דבפירוש אמרה תורה רך שבעת ימים יהי תחת אמו, ובפרט לר"ש-DDR שטעה מדראה דמשום חיש נפל נאסר, וכל שנשלם השבעה יצא מחושז זה, וגם מהא דיללה לקדושה מוכח דין און מחוסר זמן, דאל"כ מיש הא לילה דמצוי מקדים לי ובכל שבעה עבר על בל תקדשו. ולא עוד אלא אדם לעשות הא לילה מאו הבא מכלל עשה, דמויים השמיini והלאה ירצה הרי הוא לאו הבא כל שבעה הוא בליא ירצה, ומה פריך והא מבעי לי שקדמו והה' לכל שבעה וזה לבליה קידוש ז"ל הביא לכדר' אפטורייקי וצע"ג בעני. ועיין בחודשי ק"י החת"ס ז"ל הביא קושי' בשם גאון אחד למלה לא העמיד ר' אפטורייקי מאמרו על פ██וק הקודם בפ' משפטים דכתיב, וכן תעשה לשורך לצאנך, שבעת ימים יהי' עם אמו ביום השמיini תנתנו לך, ושם לא היה יכול לתרץ לילה לקדישה ויום להרצאה, דהא בבכו ר' מיררי דברחים קדושים, עי"ש איך נדחק לתרצ, ואני בעני אני רואה התחלת קושי, ואדרבה הא הנוטנת דכיוון דבבכו ר' מיררי דקדושים מרחם, א"כ האי תנתנו לך עכ' אהקרבה קאי, לא קשי' לך' ביום השמיini ומילא גם הא שבעת ימים דקאמר שי' עס אמו נמי אימים ולא אלילות קאי, דבלילה בלאה אין להקריב מקרא דברים צוותו. אבל בהאי קרא דמויים השמיini והלאה ירצה דמיררי בחולין ומיררי נמי מהקדשו, וכאן ויהי שבעת ימים תחת אמו דאסור גם להקדשו בכל שבעת הימים בין ביום ובין בלילה ואח"כ קאמר ומיום השמיini והלאה ירצה נתקשה לך' שפיר הא ליל ח' מה תה' עלי', וע"ז קמורתך דנינו דוחה שבעת ימים תחת אמו אקדושה נמי קאי דין להקדשו, אבל הא מיום וכוי' ירצה קאי גם אקדושה לאו זמן הקרבה והרי התוס' לעיל הקשו דאפיקו חד מלכות ואונז איך אפשר לומר, והרי התוס' לא שבעללות ואיך נסיף עי' כלות שני לא נלקה מושם דוחה לאו שבעללות ואיך נסיף עי' כלות שני לאוין מחוסר זמן וצ"ע ודוק'.

על'ב משנה השוחט ונמצא טרפה, השוחט לע"ז והשוחט פרט חטאתי וכו', בהגות ריש"ש נתקשה לך' אושע'י דלעיל למה לא קתני פלוגתייה בשאר קדשים, וכן לרבע דלעיל הויל' למינקט שוחט עולה. ולפע"ד נראה ליישב משום דבנה לא מצי למינקט ר'ש פוטר, דהא חייב עכ"פ מלכות משום מחוסר זמן, דלר"ש וכי אמחוסר זמן כבזבזים ק"יד, ונירנוadam הראשון קדשים והשני חולין מצי מתני פטור, אבל סתם פטור לא מצי למתני משום דמסתמא משמע בין ראשון ובין שני. ואל תשיבני משוחט לע"ז דקאמר ר'ל לע"ש אלא ראשון לע"ז ושני לשלחנו דהתנס לרבען דמחיביו קאמור, ושם הרוי גם בשני לע"ז עבר אלא דין דוא"ב אלא דקלבד"מ, וא"כ מצי כתני מחייבין עכ"ג דבשני לע"ז לא לך, דמ"מ לאו איכא וכו' מ"מ לקבעו בין רשותים גמורים ולשונו מחייבין דנקיט משום ראשון לע"ז, אבל לר"ש דפוטר א"א לא אמר כן ממשום ומחייב' לדר' יגס בשני לע"ז מחייבין וכגון דלא אתרו בי' משום ע"ז, א"כ ייל' דר' אושע'י כרי"ח ס"ל ולדי"ד לא כתני קדשים משום דבשני קדשים לא מיפטר. אלא דכל זאת ניחא לך' אושע'י דבשני קדשים איך מאושע' אונז'ב ומchosר זמן אבל לרבעה דמצוי מカリיב עולה אחר שיחיתת האם וליכא שם שום מחוסר זמן, ודאי קשה למה לא נקייט בעולה דר' שמעו פטור אלא בזאה ייל' לפ' מה שכ' התוס' לעיל, עליה לאו בת אכילה היא, דלר"ש לגבי טומאת אוכלין דבעין

פסול מחוסר זמן, ואי איכא עשה לא מוקמינן הלאו דלא ירצה הנאמר בשאר פ██ולים נס למחוסר זמן, ואין כאן נתקע לעשה כלל כמובן. אלא דחויז מזאת גוף הסברא דלא מוקמינן בלאו יתרי ליתא כאן דהא הלאו דלא ירצה כולל חמשה שמות וועבר על השחיטה לחוד וכן על האזקה והקטרה ומשום עשה דמיום השמיini והלאה ירצה ודאי דלא היה עובר רק על ההקרבה אבל על השחיטה לחוד דאיינה עבודה וכשרה בז לא היה עובר.

בא"ד והשתא ניחא סוג' דפרת חטאתי וכוי' אבל לפ' הקונטרס קשה כי היכי דלא ירצה הוה נתקע לעשה, ה"ג לא תעשו וא"כ מי פיריך עכ"ל. ולא זכית להבן איך לפי פירושים ניחא האי סוג', דנינויו דגיגל לבני שליה כמחוסר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשו וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותב יחיד בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למחוסר זמן דעלמא, דבריך ידעין מקרא דמויים השמיini והלאה ירצה דאסור להקרבה באיסור עשה, גם איך ילכה מושם לא תעשו דקאי מחוסר זמן בגיגל ושילה, גם במחוסר זמן דואו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לאו לדעת החותס'. וכן קשה על פירשו של הר"ר שמואל מווארון, דמכח תרי לאוין פריך איך אתה חד עשה ומנתק לתרי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרי לאוין דהא כל אחד ואחד צרייך אידי"ד דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשו אגיגל קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכינס מחוסר זמן בזה וגם זה, אבל לעשות מזה תרי לאוין כמו בליא חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפיקו חד מלכות לא נלקה מושם דוחה לאו שבעללות ואיך נסיף עי' כלות שני לאוין מחוסר זמן וצ"ע ודוק'.

ד"ג פ"א גמר' א"ר המונוא אומר היה ר'ש אין אונז'ב נהוג בקדשים, מ"ט כיון דאמר שא"ר וכו'. ויש לתמוה על האי מ"ט דקאמר, הלא בריש פרקן פריך להיפך, מנ"ל דואו"ב נהוג בקדשים, ואctrיך למדרש' מוו"ז מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ מי קאמר מ"ט דודאי טעמו דלא דרש הא וכו' להוסיף על עניין ראשוני ואמ הקושי' מ"ט לא דרש אין זאת תשובהadam התורה אוסרת אונז'ב גם בקדשים זהה כמו ש"ח לר'ש, וכמש"כ התוס' לעיל בד"ה ששא"ר. ולפע"ד מכאן איכא ראי' ברורה למש"כ מהר"ם שיף ז"ל בריש פרקן, דואו"ב בין בחולין ובין בקדשים, וכקושי' התוס' שם דכל קרא דואו"ב בין בחולין לבין קדשים, אלא דלא דכתיב סתמא מהיכי תיתי לחלק בין בחולין לקדשים, אלא דלא דריש פסול בקדשים שמחוסר זמן, ומוו"ז מוסיף ילפינן דעתית בי' הוה פסול בקדשים שמחוסר זמן, ולכן ר'ש דקאמר דואו"ב אינו נהוג כל בקדשים ואפיקו איסורא ליכא לשחות אונז'ב פריך, נירנו דלא דריש ויו' מוסיף לעשותו מחוסר זמן אבל למה לא יהי' נהוג כמו בחולין לאיסורא עכ"פ וע"ז קאמר דל"ר'ש איכא סברא דלא לנוהג בקדשים כלל רק בחולין משום דוחה ששא"ר, וזה פירוש אמתיב בס"ד ודוק'.

עוד שם גמר' דאמר הרבה היא חולין ובנה שלמים וכוי' עין לעיל אהא דר' אושע'י דעתמא דקדשים מקרי שא"ר משום דכלו לגובה וכחנים משלחן גובה קצין, ועתה דרבא מפרש הא דר' המונוא דאין מלכות אונז'ב נהוג בקדשים, ונאיך מסברת ר' המונוא, עכ"כ לאמר דאכילת מזבח אכילת הדיטות דמי, וכרכ' יעקב אר"י לסתן דחולק על רבא, אבל טעמא דרבא דמחלוקת בין עולה לשלים קשה להולמו. ועוד קשי' לי, לרבעה דמחלוקת בין עולה לשלים, מה לא מפרש הא דר' המונוא דקדשים דקאמר דיל' זוקיך דם וכו', רק סתמא קאמר קדשים שא"ר היא, ושפיר מתפרש בקדשים דעולה ולא נצטרך

מושום דבאה פרקה בהכא עסקין, ולמה לי האי תוספת לשון בסיפה דחווחת ונתנבלה בידו. ותירץ דקמ"ל דפטור משום אוא"ב, אבל איסורה קעביד משום צעב"ח או בל תשחית. ומה אעשה שמכורח אני לאמיר שבמחלוקת כד שכיב ווים כתוב הא מלטה, דהרי لكمנו פ"ה ע"ב תנינא בברית' ה策יך לדם כיitz עשה או נחרו או עקרו, הרי דביש צורך אדם מותר לנחרו, וא"כ נס כאן מצי מיררי דלית לי סכך יפה לשחיתה, רק מסמר לנחר ולעקר והוא צריך לדם ולא עוד אלא דבר שחתט את הנה היום, ועתה צריך לדם ומוקם ואיך ישחות ויעבור על איסור אוא"ב, ועיין נוב"ת חי"ז סימן י' שכותב ג"כ דיליכא בנחירה לא משום צעב"ח ולא משום בל תשחית. יותר תמייא לעיו ז' לדבשנה דברפרק בסה"ד נמי קשה כנ"ל דמתחללה קתני השוחט ונמצאת טרפה וכו' ר"מ מהייב וחכמים פוטרין ולא קתני מלכשות ואח"כ קתני התם השוחט ונתנבלה בידו וכו' פטור מלכשות, ושם לא שייך תירוץו כלל כמובן, וע"כ דאייזו כוונה עמוקה ומוסתרת לרבעו הקדוש ביתרת לשון זו.

אבל שמע קושט דברי אמת, איך צדקו דברי רבנו הקדוש, ונס איך מדיוקים לשונות ופסקי הרמב"ם בלי עוקלי ופשווי, ואון כאן לא יתר ולא חסר, ולא סדר הפוך, ודרכי חכמים כדרבנות וכמסמורות נטוועים. דהנה כבר בארכוה בפתחיתו לחבר זה, דל"ע קודם חזרה לעיל במשנה דף ל"ב ע"א לא היה בשום פסוליה שחיטה משום נבלה אלא דוקא נחירה ממש שבמבדר היתה מתורת ומתרת נאסרה משעה שנכנסו לארץ שנצטו על האזביחה, אבל פסוליה שחיטה שאינס אלא מהללם"ס אינס אלא מ"ס וליח בהו מלוקות אלא איסורה בעלמא, ומכח"ב שאינס מטמאין נבלה. אמרו מעתה דהאי הלכה לא אתה אלא להחמיר לעשותו אסור באכילה טרפה, אבל לא טרפה ממש ללקות כי אין לוין על ההלכה, דידי' כדרבנן, כמו דאין לוין על הח"ט לדעת הרמב"ם כאשר ביארתו שם בארכוה ומיליא דלא אתא להקל להתייר אוא"ב ולפטר מכסיו הדם משום דהוא כלא נשחתה, דהרי אין בו מלוקות ואני מטמא ואיך נשוי' כלא נשחת להתייר לאו המפורש בקרוא, ולפטרו מכסוי מצוחה המפורשת. אבל אחר שר"ע הודה לקבלת ר' ישבע מפי ר' יהושע דכל פסול בשחיטה נבלה והיינו דההלכה אתא לפרש הקרה וכאשר אומר רב' דזובחת כאשר צויתך מלמד שנצטו מהה על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב ב' בהמה, וה"ה דעתך על פסוליה שחיטה במקצת הסימן וכיון דההלכה אתא לפреш דינה כמפורט בקרוא ומליקין עלה ומיטמא נבלה דזהו כמו נחירה ממש, ועיין היטב בפתחה בעירק ה' ותמצא באירור דעת ר"ע קודם חזרה ולאחר חזרה על בור'. שוב גם להקל אמרינו דפטור באוא"ב ומכתסה"ד, והנה ביארנו בفتحה דכמו דאמר ר' לעיל דף ל"ב דמתנתיןן דא"ט נשנית אליבא דר"ע קודם חזרה, בן הוא בכל סטמי דכוולא מכילtan אליבא דר"ע דקוודים חזרה נסתמו. והרי תראה דbulletin המשניות דברפרק שני דקתני בהו פסוליה שחיטה לא קותני לשון נבלה אלא פסולה דוק ותשכח, ובאה דקתני בפ"ק שחיטת נכר נבלה ומטמא במשא, ידוע דעת הרמב"ם ז' דאיינו מדיין שחיטה אלא משום לתא שעבודה זהה ומדרבנן. והנה לכל המעין יקשה מדוע התנא דקתני תחלה פלוגות ר"ש וחכמים בששא"ר, ואח"כ תנא השוחט ונתנבלה בידו וכו', דאם היה תנא בדרכ' ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא, אבל לא אמר האי דינא דעתך ונודים חכמים לר"ש הוה נחיא דוק בר שחיטה כלול להקדים האי דינא דהוא עיקר דין דוא"ב אינו חייב רק בר שחיטה ולא בנחירה, ולהביא אה"כ פלוגות ר"ש ורבנן בששא"ר.

אבל דע כי באמות יסוד המשנה כמו שהיתה שניי' מימי ר"ע

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים ע"כ צריך לומר דגס אכילת מזבח אכילה מקרי אלא דרבא ס"ל דיש לחיק בין טומאת אוכליין לשחיטה הרואין דבעין דומי' דטבוח טבח והכנ עיי"ש, וכיון דאין זאת סבירה פשוטה כ"כ אין דרך התנא לשנות דבר כזה ה策יך עוד הקדמות מלין כדי להבינו ודוק.

ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו והנchor והמעker פטור משום אוא"ב פרשי ז"ל, ונתנבלה בידו שלא מדעת והנchor והמעker מדעת עכ"ל. הנה בעיני פלא פירוש זה דלמה קתני כל הנchor והמעker כיון דבר תנא השוחט ונתנבלה בידו דהינו שרצה לשחוט אלא שאירע לו אייזו קלקל בשחיטה ולמה לי למונתי או הנchor והמעker משנה שאינה צריכה כלל. וויתר השותומתי על הרמב"ם ז' שבפרק י"ב מהלכ' שחיטה הלכה ה' כתוב, ניחר אוו נתנבלה בידו הרי דהרגיש בזה ורצה לתקן במה שמהפקן לכטוב תחלה ניחר, ואח"כ אוו נתנבלה בידו, כדי שיהי לא זו א' זו, ולא ז' ואצ"ל ז', אבל עשה בזה לקשיטי' על סידורו של רבנו הקדוש במשנה קיומ לדורות. יותר פלא והפלא שבפי' דשהביא הרמב"ם ז' לדין דכסיו הדם, דגס ששניינו כה"ג השוחט ונתנבלה בידו הנchor והמעker פטור מלכשות לקמן פ"ה ע"א והشمיט הרמב"ם ז' נוחר ומיעקר, וכותב רק השוחט ונתנבלה בידו לחוד, וזה פלא יותר דהרי שם פסק בחכמים דר"מ דהוא ר"ש דששא"ר לא שמה שחיטה מפני דבכסה"ד אשר יאלל כתיב, וכותב השוחט ונמצאת טרפה וכו' ושוחט ונתנבלה בידו פטור מלכשות וזה ודאי תימא רבתא, כיון דבשחיטה מעלי' שאינה רואה מצד אחר פסק דפטור, מה לו להוציא שוחט ונתנבלה בידו דבשלמא תנא דמשנה כיון דהביא פלוגתא גבי כל הני - טרפה וכדומה - אי ישא"ר שמה שחיטה או לא, שפיר קامر דשוחט ונתנבלה בידו וכו', פטור מלכשות, דבזה כ"ע מודים, אבל הרמב"ם דפסק הלכה ברורה דbulletin השוחט ונתנבלה בידו. עיי' כסוי, איך מביא בסוף قول' Tosafot השוחט ונתנבלה בידו. והרי תראה דההוא בעצמו השמייט דינו דנווחר ומיעקר, משום דהוא משנה שאינה צריכה, וא"כ גם נתנבלה בידו אינה צריכה, והוא דבר המבהיר את הרעיון, ואין מחבר ראשון או אחרון ממפרשי רבנו הרמב"ם שהרגינש בחומר לשון המשנה ולשונות הרמב"ם בזאת. עיין בלח"מ שם שכ' ג"כ דהشمיט הרמב"ם נוחר ומיעקר משום דכ"ש הוא מנמצא טרפה, ולא הבנתי איך נעלם ממנו שהביא השוחט ונתנבלה בידו. ואולי סובר דמשום דין חשו"ק שהביא נקט השוחט בHALCA מיחידת דין דחשוי'.

וראייתי בתו"ט שהרגינש על הא דנווחר ומיעקר להקשوت להיפך, לממה קתני דוקא hei תרاري, ומנייח שאירר פסוליה שחיטה עיי"ש, ואני תומה עלי' וכי הני פסוליה שחיטה הון הלא הנchor והמעker אינו שוחט ופסולי שחיטה הון דוקא בשותח, אלא שאירע לו איה פסול במקצת השחיטה. ועיין בפתחה שבייארנו דע"פ שדרשה ועיקור נתמעטו מלשון ושחת דהינו ומשך ולא ודרס ולא ועקר מ"מ קרי נמי להני פסוליה שחיטה מהללם"ס משום דמרקרא לא נתמעט אלא נוחר ומיעקר כל הסימני' אבל ההלכה אתא גם למkeit פיסול בתוך השחיטה וא"כ כל פסוליה שחיטה כבר תנא בכמו דאמר השוחט ונתנבלה בידו ומה דמוסיף והנchor והמעker אין זה שחיטה כלל והויל להתיו"ט להקשות הני למה לי, כיון דבר תנא כל פסוליה שחיטה.

ORAITEI עוז גאון אחד מדבר והוא ק"ז צ"ל בתוס' רעק"א על המשניות, שמדקדק דקודק עצום בהאי משנה במאה דקתני בסופה פטור משום אוא"ב ולשון זה "משום אוא"ב" כחומר לשנים דלעיל מני' קתני ר"ש פטור וחכמים מחייבור, ולא קאמר משום אוא"ב,

דוחביה תחלה דין דייסוד המשנה בהכל' ג' ומאהר דעתה הא נתנבללה בידו קאי גם על פסולין שחיטה, הוא מהפק הסדר וככבר נិחר או נתנבללה בידו בדרך לא זו אף זו תחלה נוחר, דauseג' דבמדבר הוה חיב' גם בנוחר מושם אוא"ב אבל עתה שנצטו על האזיבחה פטור, ולא זו בלבד אלא אפילו נתנבללה בשחיטה דהוא מהלכה, נמי פטור מושם דחזר ר"ע והודה דגס זאת נבלה הוה, דהלה לפרש אתא דזובחת דזוקא בלא שהי' וכו', ואח"כ בהכל' ו' כתוב שא"ר לאכילה שיש לפיכך וכו' כי כו' היה רבענו הקדשו עשה'ai לאו מושם דלא היה בידו לשנות המשנה שהיתה שגורה כן בפי התלמידים. אולם בפי"ד בכשה"ד דפסק קר"ש דשא"ר לא שמה שחיתה, וכותב דוחשות ונמצאת טרפה וכוי' דפטור מלכסות,תו לא אצטרך להביא דנוחר נמי פטור דפשיטה ופשיטה, כיוון דהקדדים דבעין ראו' לאכילה מכ"ש נחירה דדיןנה כנבללה דפטור מכסי, אבל נתנבללה בידו דהינו פסולין שחיטה מוכרכ להביא, אפילו לר"ש דפטור בשוחות את הטרפה היינו טרפה המפורשת בקריא משום דא"ר לאכילה מה"ת, اي לאו דהדר ב' ר"ע היה מחייב בנפשלת שחיתה דין בו אישור רק מהלכה והוא ד"ס ואינו לוקה ואין מטהמא כנ"ל, אלא משום דחזר בו ר"ע וכן גם פסולין שחיטה פוטרים מכסי ולכן הביא השוחות ונתנבללה בידו לבסוף כי זאת רבותא הוה גם אחר שנדע דוחשות את הטרפה פטור מכסי והדברי' אמרתים לאמתה של תורה תליית' ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק היבט.

עוד שם גמרא ורש"ל אמר כיוון דכי אתרו ב' פטור כי לא אתרו ב' נמי פטור עין בהגচה מהירוש"ש זיל שכטב דבזה מטורץ מה שהקשה לי ר'יו"ח לר"ל, אז אפילו תשב"ר יודעים אותה, דהא טובא אשמעין דאפילו לא אתרו ב' נמי פטור. ויפה העיר וכן נרמז זאת ברשי"ז זיל בד"ה פעםים שכטב יולר"ל כיוון דאלו אתרו וכו', ולא ציון ציון ודבר מירוח על "ור"ל אמר" הר' דמפרש האי לר"ל אמר דלאו לר"ל השיב כן לר'יו"ח אלא דמסדר ש"ס מתרץ ר"ל, כי היכי דלא תקשה עליו והוא מוכח מהה דלא אמר, אמר לי ר"ל לר'יו"ח כמו לעיל. אמר לי ר'יו"ח לר"ל ובזה מובן דאמר ואזו לטעמי'יו דלכאו'ר' כיוון דלאו לר"ל קאמר האי כיוון דאל אתרו ב' וכו', אין כאן פלוגנתה מפורשת בין ר'ל לר'יו"ח. אבל אם לתרוץ קושי' ר'יו"ח קאמר הר' הוה כמו שמספרש כן בדברי' לר' דפליג בזה אריו"ח. ולפי מה דמסיק בפרק אלו נערות דבחיבבי מיתות שוגני פטורין, כ"ע מודים כמו שהביא מהרש"ל כאן, צ"ל דר'יו"ח בעצמו לא קאמר לר"ל רק זו תשב"ר יודעים אותה ותו לא מידי ר'ק הש"ס מפרש דבריו דכוonto על אתרו ב' ולתקשות על ר'ל קל Kata'a, אבל לפि המסקנא דalto נערות אדרבה, גם בלא אתרו ב' קאמר ר'יו"ח דתשב"ר יודעים אותה, מדתנא דבי חזק', לר' לא ח' להסביר על זה, כיוון דבאמת אייכא תנא דפליג אدب' חזקי' עין בסוגי' ותוס' שם ודז'ק.

ז' ד' פ' ב' ע"א משנה שנים שלקחו פרה ובנה וכו' ובגמר' א"ר יוסף לעין דינא תנן תנא אם קדם השני הרי זה זרי ונשכר, זרי דלא עביד איסורה ונשכר דקאכל בשרא, עכ"ל הסוגי', ופרש"ז זיל לעין דינא תנן הא דקANTI מתנניין מי שלקח ראשון ושות ראשון לא לעין או"ה שאמ רצה השני לשוחות ראשון וחראשו ימתין עד לakhir מותר, אבל דין הוא וכו' ע"כ. הכוונה בזה דלא תימא דלענין או"ה תנן דזה שלקת ראשון רשי לשוחות ואין צריך לחוש שוחת השני תחלה, מושם דלשני אין לו רשות לשוחות בידעו שקדם הרាលון בלקיחה, אבל אם קדם השני ושות' זכה ע"פ שעשה שלא כהווגן, דלא היה רשאי לשוחות בליל נטילת רשות מן הראשון, דשמא שחת הרាលון ויбурר על אישור אוא"ב, דזה אינו דשניהם שווון לכל

וקודם לכן בודאי היה רק האי סיוף חדשות ונתנבללה בידו וכו' לחוד, כי רק בימי ר"ש ור"מ תלמידי ר"ע נתחדשה האי חקירה, כיוון דבעין דזוקא שחיתה להתחייב באוא"ב אבל נחירה לא, אי קפיד רחמנא אשחיטה מושם דראוי' לאכילה בעין, ואז מミילא דה' הא אם איכא אישור מצד אחר ג"כ פטור, או אשחיטה קפיד קרא בלי טעם, ולא כמעט רק נחירה, וממיילא כל שם שחיטה פטור עלי, אף שהיא אינה ראו' לאכילה נמי חיב', ובטעמא דפלוגנתא זו עין لكمן דף פ"ה ע"ב מה שכתבתי בזה בס"ד, וכיוון שצינו להא דיסוד המשנה הוא הסיפ' וכלן הוא כאמור מוסגר ולא שיק' להא דפליגי ר"מ ור"ש אחר זמן רב, וממיילא דלא קשה מה דקANTI פטור מושם אוא"ב, כי כך הייתה נסחתה (ע"ן מבוא התלמוד שלא הי' להם פרקים מסוודרים עיי"ש) קודם שסדר רב המשניות על סדר פרקים, וכן הוא במשנה דכסה"ד, יסוד המשנה מאז הי' הסיפה דוחשות ונתנבללה בידו וכו' פטור מלכסות, ואח"כ נtosפ' פירוש נתנבללה בידו דוחשת שארען לו פסלן שהי' וכדומה, דהאי לא הי' נקרא אז נבלה לר"ע, והי' חיב' באוא"ב ובכוסוי דאיון בו אליאסרא מהלכה דהוא ד"ס ולא אתה להקל וככ"ל, אבל פירוש נתנבללה בידו הוא דוחשת כהווגן אלא דיצאה מות מחמת ידו, שיצאה נפשה בגמר שחיטה, וזה נבלה ממש עין יוד' סימנו י"ז ובש"ז סק"ג, ומדוקדק היטב לשון ונתנבללה בידו ר"ל דבעודו עוסק בשחיטה נתנבללה וקמ"ל, דauseg' דוחשתה והmittה געשין אהבת אין בשחיטה זו מושם אוא"ב וכסה"ד, וזה גרע מניהה דגס במדבר היהת כמותה מלאי', דאן מיתה שע"י נחירה בעין, עיי' מש"כ זהה לעיל דף ל"ז בסוגי' דמוסכנת, ואח"כ קאמר דהנוחר והמעקר נמי פטור מאוא"ב ועל דר' ע"ז דוחותר להם בשר נחירה במדבר היה נוגג אוא"ב בס בנוחר ומעיר, דאיון זה כמותה מלאי', וניהו דכתיב לא תשחטו האי מושם קדשים הוא דכתיב דוויי' מוסיף על עין ראשון וכמו כסה"ד דה' נוגג במדבר לר"ע, כן נמי אוא"ב, וכן אמרו ביוםא ס"ד ע"א דחיתתו לצוק זו היא שחיתתו לעין אוא"ב, אבל לאחר שנטטו על האזיבחה ושיל לנו קרא דלית' כל נבלה דקאי על הנחירה לעשותה נתנבללה, שב פטור מאוא"ב כאשר בארנו בארכחה בפתחה. כך הפירוש של יסוד המשנה הללו בעת שנסדרה מר"ע. אבל רבנו הקדוש או אחורי לפי דעת רש"י שנכתבו המשניות אחרי רבי שכבר זכה להא דחזר בו ר"ע והזודה דכל פסל בשחיטה נבלה היה צריך לעשות ולשנות נוסח יסוד המשנה הללו ולכטוב, השוחות ונפשלת שחיתתו פטור מושם אוא"ב, כי ניהו דלאחר שנטפהה דכל פסל בשחיטה נתנבללה גם נקראת נתנבללה בידו מצין לפרש דמוסיף גם קאי, מאחר דעתה גם זאת נקראת נתנבללה, אבל מאחר דמוסיף גם הנוחר והמעקר, א"א לפרש אפסולי שחיטה דלמה צריך להוציאי' הנוחר והמעקר דליקא שחיטה כלל והיה צריך למחוק מן המשנה האי הנוחר והמעקר ורבנו הקדוש לא ריצה או לא הי' יכול לשנות יסוד המשנה וכמש"כ רשי' שבועות דף ד' ע"א ד"ה ומשנה לא זהה ממוקומה, מאחר דהיתה שגורה כך בפי התלמידים לה היה יכול לשכח מהם, על כן שכל את ידיו הקדושים לסדר האי יסוד המשנה אחר פלוגנת ר"ש וחכמים, וכאלו היא סיומה דמלתא ומדריכים, ויקשה לנו מה שינה מקומה וממיילא נדע שעשה כן כדי שנפרש ונתנבללה בידו על פסולין שחיטה, ומה דקANTI הנוחר והמעקר ופטור מושם אוא"ב, דכל זאת שפת יתר, היינו מושם דהמשנה לא זהה ממוקומה.

ועתה נבן לשונות ופסקי הרמב"ם זיל על בוריין דהוא זיל לא הי' משועבד לשנות הדין בלישנא דיסוד המשנה, גם לא הביא פלוגנתא ר"ש וחכמים רק פסק באוא"ב הכר"מ דשא"ר שמה שחיטה, אלא

וחרמבי"ן והחינוך ז"ל דרשין טעמא דאיסורה דאי"ב הוא שלא נתזכיר לשחות אם על בנים ביום אחד, א"כ כל עצימות האיסור אין אלא בידע השני מן הראשון שלקו לשחתה ואז אסור לו לשחות מספק דschema שחת חברו או ריצה לשחתה היום, והוא שחתתו אכזריות מספק, אבל بلا דעת אין כאן איסור כלל ואינו דומה לשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר וכיון זה אמרתי גבי איסור סוטה, ודוק".

עוד שם ואם קדם שני הרי זה זרי ונשכר זרי דלא עבד איסורה ונשכר דקאל בשרא עכ"ל מכאן מדקך הבה"ג מובה בראי"ש ז"לadam לא היה זרי ועבד איסורה, לא קאכל בשרא. ולא מה"ת קאמר דהרי כתבו הtos' לעיל בראשון פרקן דעתך ל"ח כל תועבה א"א לאסור או"ב משום דאשרה אסרו לי לבו ביום. לבוהו, מכל דלהדיות שרי, אבל מצד קנסא אסרו לי לבו ביום. יש דעתות שגס לאחרים אסור לבו ביום כמו גבי מעשה שבת כדי שלא יהנו מאיסורה, והנה אם נאמר כמו שכתבתני לעיל,DSLIA דעתת ליכא איסורה כלל, א"כ המעשה בעצמו לאו איסורה הוא ואם אחרים דלא ידעו שנשתת כבר האם, כי שוחטין את הבן לא עשה איסור כלל, ולא מקרי מכשול שוב גם אם הוא שחת גבי אחרים לא מקרי נהנה מאיסורה, דLAGBI דלא ידוע זה הוה ננחתת שלא מדעת, ואני דומה למעשה שבת מבון.

וראיתי בפרמ"ג ז"ל שמביא כאן קושי" אחת דנימא כל מלטא דאמר רחמנא לא תעביד אי עבד לא מהני ותירץ דאיסור התלוי בזמן לא שייך לאמר על"מ וכמו בשוחט בשבת עי"ש. ולדעתי ברור כמשש זהה לא מקרי תלוי בזמן, ובכל זמן אסור לשחות אוא"ב ביום אחד, כמו במוחסר זמן של שבעת ימים יהי תחת אמו, דלא מקרי איסור התלוי בזמן. הון אמרת שגס התוס' בסוגי" דעתות עשה שהז"ג נחתו לסבירת הפרמ"ג, באשר חשבו מילה וכן שריפת קדשים שהוא ביום ולא בלילה, וכן הקרבת קרבנות למ"ע שהז"ג, אבל האמת עד לעצמה, דין זה זמן גרמא אלא הזמן מגבilo וסיבה אחרת מביאו, ומגן גרמא לא הוה אלא מה שהזמן מביא כמו שבת וו"ט ושביעית ויום ויום ועודמה, ובסוגי" שאר הארכתי בהזה. ועיין בסוגי" דהשות בשבת שכתבתני דבשחיטה בלאיה לא שיק' כלל כל מלטה דאמר רחמנא לא חעביד אי עבד לא מהני. עי"ש.

עוד שם גמר' אמר אוא"ב אמר רחמנא ולא בנו ואותו. הא דPsiṭṭia לוי להמקשן דאו"ב ולא בנו ואותו לכאר' קשה דהא א"א להוציא שני שמות כאחד ולמה לא נאמר דה"ה איפכא בלי דרשא דתשחו דלקמן, ויל' דמדקך כן מדלא כתיב אם על בנו כמו בשלוח הוקן דכתיב אם על הבנים لكن סבר דזוקא כסדר זה אוא"ב ולא בנו ואותו אלא דלפ"ז באמת צrisk ליתן טעם למה לא כתוב אותו על בנו ולא יצטרך לתשחו, אבל ייל' משום דאי' הוה משמע דהאיסור הוא שחיתות שניהם ואם שניהם שוחטין, זה אחד וזה אחד יהיו כמו בחוזאת שבזה עוקר וזה מנת דשניהם פטורין, וניהו זהה למד מלשון רבים דלא תשחו דחיבת השני בשחיטת הראשון, דיןנו אלא מתנאי האיסור ולא שייך לאיסור, מ"מ אותו על בנו אינו משמע שהי' אחד התנאי והשני האיסור, רק שהיהם ייחד הוא האיסור, לכן לא מazi כתוב אותו על בנו ודוק". היטיב ועיין בדברו שאח'ז.

עוד שם בגמרא כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שניים, הא כיצד אחד שוחט את הפרה, ואחד שוחט את אמה, ואחד שוחט את בנה, שנים האחוריים חייבין. התב"ש מקשה ודלמא קרא בשנים שוחטין בב"א, דשניהם חייבין אחד התנאי והשני האיסור, רק בנו ואותו, וניהו ד"א לצמצם מ"מ למ"ד ישנה לשחיתה מוחודע"ס

או"א הרשות נתונה לשחות, אם הוא זרי ומשער בעצמו שמקדים את חברו, יוכל להודיעו ששחתת טرسומס twohundred94 שיחות חברו, ואם אין יכול להזדרז גם הראשון אין רשיי לשחות, מפני שגם לשוט לשחות ושם שחת, למען לא ישחות הוא, וא"כ משום או"ה אין לראשונה מוחבו ששחת, לעניין דינה תנן דהינו כשאין לאחד עדיפות על השני כלום, אבל לעניין דינה תנן דהינו כשאין לאחד מהם רזיות שישמוך על עצמו לשחות ולהודיע חברו, ובאים לב"ד לשאול מה דינא הוא דהראשון לו דין קדימה ע"פ שהשני צרי יותר, ומשום דעת מנתן לך השני שלא יהיה לו כח יותר מבעה"ב, ובעה"ב לא היה רשאי לשחות קודם הлокח הראשון, שעמ"כ מכור שהлокח ישחותיים. כך מתרפרשת האי מירא דר' יוסף. אלא דיש לראות איך יתקיימו שני דינים אלו, דהינו קודם שבאו לב"ד יש לכל או"א רשות לשחות מצד דינה דחבירי, אם בטח בזירותי, וא"כ לאו מכח בעה"ב קאתה לتبוע ישחות הוא הראשון, ואיך נדחהו מושום דלא לך רק על מנת שלא ישחות תחלה. וגם הא דבעה"ב אין רשות להקדים ולשחות צרי באור, כיון דהיה בידו לשוני והשני יש לו רשות להיות זרי ולשחות תחלה, ומה יגרע מהו מכך הлокח ממוני.

אבל דע דכך היא הצענתן של הדברים. המוכר פרה ובנה לשני בני אדם בשאר ימות השנה, דין כאן הוכחה שרצוים הлокחים לשחות הימים, והדבר בספק מوطל אם הימים או ליום אחרינו לקחו לשחות אין לבעה"ב להודיע השני אמה מכרתני לשחות, דהוה ס"ס, ספק שהוא לא ישחות הראשון ואת"ל ישחת שמא לא ישחות השני הימים. אבל הוא בעצמו אין רשיי לשחות הימים, שמא שחת הлокח ונחט ספיקא ודאי אסור מה"ת, אפילו לרמב"ס דס"א לקולא, הכא דaicא להחביר בכל ודאי אסור, וכיוון דעתך חזש איסור אין לבעה"ב לשחות אפילו אם הוא זרי וידוע להקדים לפני הлокח ולהודיעו למען לא ישחות, מצד דין חברו אין רשיי יכול הлокח לתבוע מעותיו הבשר או לתבוע מעותיו משום דאם בשעת המחק היה בדעתו לשחות היה מחייב להודיעו דשמא לך ע"מ לשחות הימים. וכיוון דלא הודיעו אז הוה כלו התנה עמו ע"מ שלא ישחות בעה"ב הימים. אבל למכור לשני היה רשאי דכיוון דבשביל המכירה לשני לא נאסר לראשון לשחות ואין על הבעה"ב להודיע משום ס"ס כנ"ל למה לא היה רשאי למכור. וכך גם אחר שנתודע לשני לקיחת הראשון אם הוא זרי אין לו לחוש על חברו אם ידע בטח שיש לו שחות להודיעו שלא ישחות, כי לא מכח בעה"ב הוא שוחט ולכן אין לשני לחוש על פסידא דראשון, ואין לראשון שום תרעומות על שהקדים לשחות. אבל אם הוא בעצמו אין סומך על זירותי וחושש שמא שחת הראשון או שמא לא יהיה לו שהות להודיעו עד ישחות, ולכן בא לב"ד וטעו דהוא קודם מצד שצrisk לו יותר, הנה אם ה"י שני אחין שירשו מאביהם פרה ובנה ונתחלקו בין שניהם ודאי הייתה ישחות הוא תחליה, אבל מכך שודא דידיינה דהיא צrisk יותר יתיר ישחות הוא תחליה, אבל בשני לוקחן דaicא ראשון ושני בזמנם יוציאו מאמרים לו איך בא את לדי מדה זו לتبוט את חברך שימיתין עד לאחר, רק ע"י שלקחת בנה של האם שהיתה כבר לקוחה ביד הראשון, וכיוון דקודם לקיחה של בעה"ב לא היה רשאי לשחות קודם הлокח הראשון, אין לך על ידי הלוקחה מבעה"ב רשות יותר מבעה"ב עצמו.

אבל אי קשי' הא קשי' דלמה לא נימא דבעה"ב מחייב להודיע גם בשאר ימות השנה אמה מכרתני לשחות דניהו דהוה ס"ס כנ"ל מ"מ לכתבה גס בס"ס אין להכenis עצמו במקום שבקל יכול לברר ועיין ביו"ד סימן ט"ז ובפרמ"ג שם בשפ"ד סק"ז ח' ט'. אבליפה אמר בזה בני ה"ב החתן כמר בנימין שיחי' דלפי הרמב"ס

בכל הקרבות שהו ממו אחר הקדש או נתערכו וכדום מה ירעו עד שישתabo ולא נאמר אדעתא שלא יבואו לידי הקربה לא אקדשי' דמה שכתו התוס' כאן בעגלה ערופה דלא מסכו אדעתיהו שימצא ההורג לא סגי לה כדמותם בלב'ק, דהיינו אדבר הרחוק כמו בנפלה לפני מוכחה שחין, וזה אמרין דאדעתא דחכמי לא קדשה נפשה, עי"ש בתוס' דכל שתלי בדעת עצמה אמריןenan סהדי דלא נכסה בשום ספריא אפילו הוא רחוק בתכליות הריחוק, וא"ג דלא התנהenan סהדי דהוה כאלו התנה והסביר אלימטה דכל שתלי בדעת עצמו, למה יכנס עצמו בספק כלל, והדבר צ"ג ובמ"א הארבתי זהה בתכליות הבאר בכמה מקומות בש"ס כמו בנדרים אמרין אין פותחן בנוול אדרבה הוליל' דבנולד אין צrisk החרה כלל, דין סהדי דאדעתא דחכמי לא נדר והא דלא התנה משום דלא אסיק אדעת' להתנות ודו"ק.

ד"ה עגלה ערופה אינה משנה, הקשה הר"ר משה מבונדייש אמר לא אמר דשותת היינו עורף וכו', ולפ"ד נראה ליישב קושי' זו בשנאמר דהא התם ביוםאי אתן קרא בשער המשתלח דפסול משום מחוסר זמן, עי"כ דבלא קרא לא היה נסל משום לאו דאו"ב משום דהוה אמרין עד'ל"ת, וכן כתוב נמי ק"ז בעחתת"ס צ"ל בראש פירkon, מעתה כאן בעגלה ערופה דליתון קרא דפסול משום מחוסר זמן הרי עשה דעריפה דוחה ל"ית דאו"ב. וניהוadam ערך תחלת העגלה ערופה ואח"כ שחת אמו חיב, מ"מ כבר כתבתי לעיל במתניתין, דמתניתן סתמא קתני בין ראשון ובין שני ושוחט לע"ז אני עי"ש ודז"ק היטב.

ע"ב גمراו אל"ר יוסף מ"ט דסומכוס קסביר סומכוס אלל שני זיתוי חלב בהעלם אחד חייב שתי חטאות וכו' תמהני מdad דנינו דסובר סומכוס כן, מ"מ הרי לא עשה שתיים רק שחתה אחת ואיך יתחייב שניםacha מעשה. ולא עוד אלא איך חל איסור בשחתה הראשון נאסר נאסר בניה כיון דכבר נאסר עי"ש שחתת השלייש ומכם"כ כשחתת שני בניה כיון דהעט איסור לשחות אמו בשחתת הראשון איך חל עוד הפעם האי איסור עצמו עי"ש שחיות בן שני ללקות שמוניות. ובכל מה שכתבו האחוריים צ"ל זה לא נחה דעתך ולא שקטה רוח. ולולי דמסתפינא אמינה דבר חדש והוא דמאחר דאסורה תורה או"ב וגם בנו ואותו הוה לנו כעון שתי כקרות אחת גדולה ואחת קטנה ונשבע עליה שבועה שלא אוכל הגודלה אוכל הקטנה ושבועה שלא אוכל הקטנה אם אוכל הגודלה באופן שכל או"א הוא איסור ותנאי דפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכ' שבועות Adams אכל שניהם מזיד דרייב שתים דפסקין כדי' לגבי ר"ל בהתראת ספק דשם התראה, הרי Adams מתירין אל תאכל האיסור. אם בדעתך לאכול התנא' ach' חיב עי"ג דשבועת אכילת האיסור עדין ליכא כאן איסור דהרי תלוא בשני שהוא התנא' מ"מ עבר למפרע אם היה מזיד דהינו ששבועת אכילת האיסור היה בדעתו לאכול התנא', ach' הה בשחתת או"ב כל או"א הוא איסור ותנאי, וכאשר כתבנו למעלה Adams שניהם שחתו בב"א שניהם חיבין זה משום או"ב וזה משום בנו ואותו ממש"כ התב"ש, וא"כ באחד שוחט הול' לחיביו שתים אם התרו בי' כמו שבועה שחלאן זה זהה, אלא כיון דלא נאמרו שני איסורים אלו אלא בלואו אחד, אין דומה לשבעה דשם שבעה תרי שבועות וכן רק לאו אחד כתיב אמנים אם שחת שני בנימן ואח"כ אם גם רפה ובת בטה ואח"כ בתה כל שהטרו בו בשחתת הראשוני שפיר וכי תרתי למפרע על שחתת הראשוני דכל או"א הוא תנאי וגם איסור אף על פי שנשחת ראשון כן נראה לי לפי חומר העניין ואם שגית'athi חילן משוגני.

מספר חיבין, ותירץ דרצה לאוקמי אליבא דכ"ע, אף למ"ז אין לשחיתה אלא לבסוף. עי"ז קמתמה הפרמ"ג דא"כ לדידן דקי"ל ישנה לשחיתה מtoo"ד מנ"ל דבנו ואותו חיב, וכותב עי"ז הלב ארוי דשגה יצאה לפני, דהתב"ש לא אמר דאי קרא להכי אתו לא נשמע דינה דבנו ואותו, ואדרבה דברי התב"ש ברורין להיפך חדח חיב משום בנו ואותו, וקשיתו רק למה לגמורה לאוקמי בג' המות הלא גם בב' אפשר למצוא או"ב ובנו ואותו, בשחוטו שנייהם בב"א עי"ש. ואני אומר דהפרמ"ג שפיר הקשה, דהא דידיין דשנים ששחטו באיזי שה שני חיב, משום דהראשון רק החותם ברכ' המות האיסור, הוא מדכתיב לא תשחוטו ברבים כדامر בסמור, אלא דילפין נמי דגס בנו ואותו חיב מבדלא כתיב לא ישחוטו אבל כל זאת אס ליכא מציאות לאוקמי בשנים בב"א ולהיב שניהם מנ"ל, חדח אבל אי מצין לאוקמי בשנים בב"א ולהיב שניהם מ"ל, חדח התנא' והשני האיסור דלמא שעניהם איסור, ואתא קרא דבב"א שניים חיבין כמו בשבת זהה אינו יכול דשניםיהם חיבין וא"כ ליכא הוכחה דגס אבנו ואותו חיב, דהא אס שניהם האיסור, א"כ שניהם שחתו או"ב ר"ל בשנים בצירוף כמו בשבת, וממילא דלא מתחייב השני בשחיטת אחר את האס והוא אחורי את בנה, דהא שניהם המה האיסור. ותלמידי הרב הדין מו"ה אמרהמש נ"י השיב לי' בדשלמה מאן דשחת האס שפיר חייב דכל שבזה אחר זה גם בב"א חיב, אבל מאן דשחת את הבן למה יתריב, דהא אלו שחת הוא בעצמו ach' את אמה היה פטור, וכל שאינו באיזי אפילו בב"א אינו. לדעתו לא שייך כל שאינו זהה אחר זה אפי' בבת אחית אינו רק במקומות שניהם מתנגדים כמו קידש' ב' אחית בב"א כיון דז"א אין מנוחה את האחרת מלתקדש והוה כמו און ברירה וכן במעשר ותודה המובאים שם בקידושן נ"א. ועל כן א"א למיימר כן מבון, ועיין ריטב"א שם. הגהה מהתני הרב משעבעש נ"י) ואם כייפה אמר מ"מ הקושי' עדין עומדת דמן'ל דחיב השני באיזי דלמא שניהם בעין עי' שחתת אחד והא דלא תשחוטו אתה לחיב שניהם כשחטו בב"א כמו שנים שעשו מלאכה. ואין לי תירץ אחר רק בשנאמר דז' הו למכתב אותו על בנו כיון דשניםיהם שייכים לאיסור ומדכתיב או"ב יעדין דהראשון התנא' והשני האיסור ודז"ק.

תוס' בד"ה והתנן נמצא ההורג, וא"ת איך מדקדק מכאן דלא מתרסא מהיים דלמא היינו טעמא דאדעתא דהכי שימצא ההורג לא אקדושא, כי האי דתנן בכריותות וכו' תמה夷 אני על תמייתם דמו עניין זה למפריש אשס ודאי ונודע לו שלא חטא דהרי התם איךא הקדש טעות, דסביר היה שחתה ולא נודע מי הכהן ערופה שנמצא ההורג, אין כאן טעות דהרי על לא נודע מי הכהן חייבת התורה להביא עגלה ערופה, ואינו טעות איךא בנסיבות ההורג, וא"כ דהא דתצא ותרעה בעדר הינו משום דלא חלה קדושה מהיים, והוא דאמרו שם בכריותות בטעמא דאש דבנודע שלא חטא ירעעה עד שישתאב משום דלבו נקפו וגמר ומקדים, ולא קאמר משום דעל הספק באה ואין כאן טעות, משום דבאמות גס בנולד סיבה אשר על ידה אין צורך להזכירו, הוה לנו למימר דהקדישו רק על תנאי שיצטרך להזכירו כאשר אמרו בב"ק דף קי"א ע"ב, בחתאת שמתה בעליה, דאי לאו דההמ"ס שד' חטאות מותות הוליל' דאדעתא דהכי לא אקדשה עי"ש בגמר ותוס', וא"כ הכא באש טלי דליך הלה, מה לא נאמר דאדעתא דהכי לא אקדשי' לכן קאמר משום דלבו נקפו גmir ומקדייש. ובמ"א הארבתי הרבה בכל זה דבאמת קשה

ולעשות מציאות ע"י ביטול, וכן הוא לעניין ספק אם אתה מסופק על חתיכה אחת אם יש עליה איסור או לא עליך להביא ראי' על המיציאות, ולא על העדר, משא"כ בחתיכה מב' חתיכות דין הספק על המיציאות, רק על מעשה שליל אם אכלתי זו או הוה ספק השkol ואסור מן התורה וחייב עלי' קרבן אשר תלוי ותבן הדבר.

ד"ג פ"ג ע"א נגיד' לעולם בזא' ז' ודקאמרת מ"ט דר"י בגנו דלית בי' צוית וכו', ופרש' דלית בי' בזאת בחד מננייהו וכוי' ולכאורה' יש לראות לפמש'כ רשי' ז' ליקמן דר' ק"ח ע"ב דבחצ' זית בשיר וחצי אית' הלב אין מctrפין מכלל היתרן להקרא שם איסור, א"כ גם הכא דכל שאין צוית בכל הגיד אין יטרף עם גיד אחר שאין בו צוית מכלל היתרן להעשות צוית איסור, דשאני ח"ש הבא משוער גדול. ועיין בתוס' יומא דר' פ"א ע"א ד"ה כל שטוממאתו דמייתי ה' סברא דרביעית דם משני נפלים אctrפיך לקרה דעתשיות שctrפהו. ועיין מה שכתבתבי זהה לקמן בסוגי' דט"ח שם ודוק'.

עו"ד שם בגמרא ת"ר את זו דרש ר"ש בן זומא לפי שכל העניין יכול איינו מדבר אלא בקדשים ובקדושיםليلת הולך אחר היום, אבל אף זה כן וכו', תמורה לי דהא בקדשים בלבד אין נשחטין בלילה, וא"כ נימא דיים אחד האמור כאן יום ולא לילה כאמור, וא"ת הראשו מazi להיוות חולין ורוק השני קדשים, וממש'כ לעיל בריש פרkon דלר' ש מוקמינו כן, א"כ ודאי מזוכחה דלילה אחר היום דראשו שחט בלילה שהוא חולין ושני שחט ביום שהוא קדשים, וצ"ל דהכי אמר דהאי שור הפסיק העניין לרבות דוא"ב נהוג בחולין הי"א כיון דמ"מ בענינה קדשים כתיב יום אחד דקאמר היינו יום ולילה כמו שנ Kraה בקדשים ודוק'.

הדרן ערך פרק אותו ואת בנו

עו"ד שם בגמרא' דתני' הכה את זה וחזר והכה את זה וכוי' חיב וכו' ר' יהודה אומר בב"א חייב בזא' פטור, ופליג בהתראת ספק אי' שמי' התראה או לא, ויש לראות דאפילו התראת ספקשמי' התראה הא הכא לא נכנס אלא בספק איסור שאין עלי' חיב מיתה כאשר הכה את הראשון, ואם אח"כ הכה את החני' הרי' ג' ר' בספק איסור נכנס, מה תאמר הרי' עיטה ממ"ע הכה בודאי את אבי או היום או אטמול מה בכם וכי בשביל מעשה של עטה, נחייבתו על מעשה שעבר סוף כל סוף אטמול רק בספק איסור נכנס, נשמע מזה, דכל שנכנס בספק איסור במקומות דאייבע איסורה, ואח"כ נתברר דעתך אייבע חיב מלוקות ומיתה, ולא יכול לפטור עצמו אני רק בספק איסור נכנסתי, דכל שנכנס בזא' אפילו בספק במקומות דאייבע איסורה התיר עצמו לעונש, כשיתברר למ"ד התראה ספק שמה התראה, דלא גרע משובעה שלא אוכל זו אוכל זו שהבאתי לעיל בדבר הקדום, דחיב באוכל האיסור ואח"כ התנאי, וק"ו הוא אם התם חיב דהאיסור מתלי תלי במעשה שיעשה אח"כ, מכ"ש כאן דקמא שמיא גלייא מיד דבר אלא דלו ולעדים ספק הויה ודוק'.

ואגב אסביר לך מה בין ספק באקבע איסורה לבין ספק ללא אקבע איסורה, ר"ל בין חתיכה אחת משתי' חתיכות לחתיכה אחת ספק חלב שפוק שומן, דודאי צריך הסבר למה זו מותר לדעת הרמב"ם מכל וכל מה"ת, ולדעת הרשב"א ד אסור מה"ת עכ"פ אין בו חיב קרבן, ובזו מביא אשם תלוי. הסבר הדבר דכל היתר הוא העדר וכל איסור הוא מציאות כי קודם מותן תורה הכל היה מותר והוא ההuder וע"י מוצות התורה נאסר והוא המיציאות ולכך תראה כי איסור בטל בהיתר ולא היתר באיסור ממשום דמציאות מציא להבטל ולהעשות העדר, אבל להיפך מן העדר לא מציא

פרק כסוי הדם

בעלי מומין דהמה לא שכיחי, גם זה דבר הכתוב בהוה, דאמרה תורה כי' יצד' חייה ועוף דבכמה לא אשטרוי כלל בחוץ אם לא בע"מ, ומאל לו לא דבר הכתוב אבל באמות גס אלו אי אתרמי ושחטן בעו בסוי', והאי יעקב מינאה אליבא דר"ש איזיל, ומה דפריך מבכמה בכל חייה היינו דמשום דבר הכתוב בהוה לחוד, קשה להוסיף מין שלא נאמר, ולכן קאמר דלעלם בהמה נכל בחייב אלא דכאן דבר הווה הן בכ"י יצד' והן בחיה, אולם לר"ע דבר תאויה לא איתסר כלל אלא אדרבה אשטרוי להו לנחוור והאי ושפך את דמו דכתיב בסוסו נחרה הואר, הרי מוכח מהה דכתיב כי' יצד' דהאי חייה דקאה קאמו, דלא שייךתו לאומר דבר הכתוב בהוה דאס בהמה בכל חייה, אז בהמה דלא בעי' צידה הוא השכיח ולא הchein' המחוורת צידה, ולא בעין שום קרא למעט בהמה מכסוי, ובזה מודקדק דחשיב לו רבא, עלי' אמר קרא וכי' דמשמע דין לא בעין הא' ילפotta, ולפי הנ"ל ניחא דין דכר' ע' קי"ל לא בעין שום ילפotta. ומעטה מה דנקטו במוניטין ונוחג בחיה ובעוף סטם, ולא אמר ואני נוחג בחמה ניחא מiad, מושום דכלוא מוניטין בהאי מסכת אליבא דר' ע' נשנו, וככל המשניות הסטומות

ד"ג פ"ג ע"ב משנה ונוחג בחיה ובעוף, הא דלא קתני במשנה דין א"ב דנווג בבהמה ולא בחיה ועוף, מושום דפשיטה דשור ושה כתיב אבל כאן הי"א דברמה בכל חייה כמש'כ התוס' לבן בעי' להשמייננו, אלא דק"י החת"ס ז' בלחדשו מדקדק, דא"כ למה לא נאמר בפירוש ולא בבהמה כמו בגיה'ג דקטני ואני נוחג בעוף. ולדידי קשה עוד דהא כי' יצד' כתיב, וכו' הרמב"ם ז' בלחבורו פי"ד מהלכות שחיטה דלא אתה למעוטי מזומן דאשר יצד' דכתיב, משום דדבר הכתוב בהוה, וא"כ עכ' האי חייה דקרא דוקא ולא שם הכלל חייה ולבמה, דהא בהמה דזהו שור ושה אין דרכם לצוד דביביטים המה, וא"כ קרא מפושט טפי' ממוניטין דבקרא כי' יצד' כתיב אבל במשנה דקטני סתם חייה אפשר דבמהם בכל. (הא דבמהם בכל חייה היינו בלשנא דקרא אבל בלשון חכמים לא. מחתני הרוב משעבעש נ"י) זה ליתא והוא ראי' אלו טרפות בבהמה וכן קשה לקמן בגמרא' האי יעקב מינאה דקאמר לרבע דיןיא בא בהמה בכל חייה לכסי', ורבא השיב לו עלי' אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, ותפ"ל דכתיב כי' יצד', עכ' דהאי חייה דוקא ולא בהמה. אבל דעתך כתבתבי בפתחה דלר' ישמעאל דס"ל בשר תאזה של שור ושה אתרס להם במדבר, ולא הותר להם רק

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אומר בכה וזה בכה, ותמצית דבריהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם חיה שנטערב בדם בהמה הרי תנו לנו לפקון פ"ז ע"א במתניתו דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חייב לכוסתו, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מהה דעתם לעטת איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בכסוי אם שפק דם בהמה על דם חיה וכעכ"פ מייד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאין דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתש את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנטערב בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץ קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנם החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בזה על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבות לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבdem איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתם דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובdem לא שייך טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לפקון פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעperf דכיון דהקפידה תורה על כסוי עperf דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שייה ריק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעperf דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעperf רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל רק מ"ב"מ איןו חזץ שייך רק במקומות שעדיין צריך שייה' מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרה מונח עליון, אבל כאן דבמי נבל בעperf איך יתקשר ע"י מ"ב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חזץ מכסוי גם בלילה בעperf ודוק היטב.

שוב רأיתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתבו שם התוס' שלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חזצין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רובו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמיח אגבא דיניין הרוי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרוי בילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכ Rak בקדשים, וכמ"ש"כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו למפרש בקרא קאתא, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוותם בהמה חייב בכיסוי, אליו דaicא יפותא אחרין' לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרש כך, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דalgo לר"יש ודאי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי' מכח הקרא גם בהמה היה חייב בכיסוי, דחיה דכתיב משום דדי' דבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד לפקון.

עוד שם במשנה במזומנים ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלפקון בשולח הקון אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכיסוי, והוא דכתיב היה משום דבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה דבר נדוק נשמע, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דבכל הני לא צרי כל לל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמורא, דאי' זירא השוחט צרי' שיתן עperf למטה ועperf למעלה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעperf, עperf לא נאמר אלא בעperf וכו', ופרש"י ז"ל עperf למטה ולא על קרכע קשה. ריצה לשולול בה פ"י התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתות אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעperf דבעינן שייכסו ממלטה וממלעה בעperf לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיררה אלא דאי' חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעperf, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני' דאפשר לקיים וכסחו בעperf ע"י שיתן תקופה עperf על הארץ לימים, ושוחות עליו וא"כ יסכנו מלמעלה וא"כ הוא בעין עכ"פ בשפה העperf דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעperf לאחר ששפך אלא אדם הזמן עperf דלמטה בתקלה די בכך. אבל יש לפרש דר"ז דרש האי בעperf אשלפנוי נמי והוא كالו כתיב ושפך את דמו בעperf וכסחו בעperf, דגש השפיכה תה' לתוך עperf, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עperf תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזאה קרא דכתיב ושפך את דמו בעperf ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעת דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיןנו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד לפקון.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה עperf לעבוד כיסוי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה וא"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה וא"כ חייה חייב לכיסות הפסוקים הראשוני' השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומים כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משומם דמדבר מכל המצואה וקאמר דחשוט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נווטן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמונה בפה, הרי דהטור מביא ממש מימרא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסוק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכוי' הא חזא. ב') דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הци כדי להוציא האי עפר למצאות כסוי. ג') מה זה שהושrif על דברי ר"ז וכותב צrisk שייתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו, והאי ואח"כ וכו' לא נזכר בדברי ר"ז כי באמת ר"ז לא אמר דצריך ליתן עפר למיטה קודם שחייתה בהכרח, אלא לצrisk ליתן עפר למיטה ולמעלה, דבקרא שדרש משמע שיכתו בעפר לאח"ש ואנץ זה אלא עצה טוביה, שלא יצטרך לנגרור הדם יתן עפר תחללה. אבל הרמב"ס שנה בדיק והוסיף ואח"כ יסחוט בו משמעו אדם לא עשה כן בטל המצואה עפר למיטה, וזה נגד הש"ס דקאמר ולגרור ולכסוי. והלח"מ דן להיפך הרמב"ס ס"ל דבעי גורירה וזה ליתא, דהא מצrisk לשוחות בתוך העפר, ובגירירה לא יתוקן האי מעות כי רק בדברי ר"ז דלא אמר ואח"כ יסחוט בו, יש לפרש כן דיתן עפר למיטה בין קודם ובין אחר שחייתה כمو奔 בכל מבחן דבר. ובזה נפרק גם פירוש דלעיל דתבנת בעפר קאי גם אשפנוי דאם קרא שפיקה בתוך עפר מצrisk, מה מהני הגירירה, סס"ס לא קיים השפיקה בתוך העפר כדכתיב בקרא, דמאן ספון לפרש טעמא דקרה דמשום הכסוי קאמיר ושפק את דמו בעפר, דלמא אילא טעמא אחרינא בצדויו ודושפק לתוך העפר והבן זאת. ד") והוא העיקר דמסיים, אבל לא יסחוט בכל'ו ויסחוט בעפר. וכי לא ישתומות על המראה הלו, והלח"מ שם הרגשי בהאי זרות וכותב ז"ל: "פירוש בענין דליך למחוש למינות כגו' ע"ג כל', אי נמי אפילו אילא למחוש למינות קאמיר הכא, דזולת האי טעמא דהוא דרבנן, מדאוריתיא אסורה" עכ"ל. העתקתי כל לשונו כדי להראות לעין המשמש דבשות אופן אין מתבלין דבריו. בבדרך הראשון דמיירי ע"ג כל' דינן שפיקה בכל' דאסור ועל גבו מותר באר לעיל בפ"ב והכא דאסור בדליך עפר למיטה מה עניין זה לכלי, הלא ע"ג קרקע נמי אסור ביל עפר למיטה, ולא עוד אלא דהרבמב"ס בפירוש קאמיר והלא יסחוט בכל'ו ולא על גבי כל'. ודרך שני דבאוון דאסור לשוחות בכל' מיiri, ואთא לאמר דאית ב' נמי איסור מה'ית מושום דליך עפר למיטה, גם כאן הבן שואל, מה עניין זה לכלי פשיטה דבלא עפר למיטה בטל חלק מצאות כסוי ולא בכל' בלבד אלא ואסמכותו אקרא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

וא"כ איך מדמה הא דר"ז דמיירי בקדשים להא דכשי הדם דהוה חולין. דנינו דמצין גם בחולין דרך למצואה נאמר ולא לעכבר כמו קרייה בחלוקת ע"כ לאמר דזה דוקא בדבר שאינו מעיקר המצואה רק טפה בעלמא. אבל ליתן עפר למיטה דהוא מעיקר המצואה מהכייתי לא יעכבר. ואולי כפי מה שכתנו לטמטה דעפר למיטה ידיעין מדמפרשין הקרא דתבנת בעפר קאי אשפנוי נמי דהינו אושפץ את דמו, א"כ י"ל דהוה כתמי מצות שאין מעכבות את את חברתה, כמו תכלת ולבן במצוות ומ"מ קאמר דכל שאינו ראוי לעור למיטה גמור נאמר דקרה מושם דקרה קאי דאנן מספקין אי האי מצות כסוי נאמר דוקא בחולין כמשמעותו הסתמית או נאמר דה"ה בקדשים, ע"ז שפיר פשיטין כיוון דקרה תרתי קאמר עפר למיטה ועפר לעמלה, ע"כ דלא מיררי מקדשים וליכא מצואה בקדשים כלל לכוסות הדם, ולא מטעם דאיינו ראוי לעפר למיטה, אלא דקרה מוכח דלא אייררי בקדשים מאיזו טעם שהיה להמצואה ב"ה, שלא לצות כסוי על דם קדשים כמו דלא כזה בבהמה וכו', מה בעי הכא, לעפ"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כו, דכיון דהتورה אמרה בollowה דלמצואה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינא דהקפידה תורה שלא להביא מנוחה יותר מס' עשרוניים, דמשום דא"א לבול למה יפסל כיוון דאיון בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל הנין שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבענין ראוי לשמעו כדי שנוכל לקיים ושמע איש, אלא דמהא דושמעו אישא אנו מוכחים דדברה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאייזה טעם נסתור מatanנו. אלא שהותס' כא"ז דבענין עכ"פ ראוי ואני בעניין לא אבין האי סברא מה היא, צ"ע.

ובגוף הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בהנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. ובעניין יפלא מאי דאיך השמייט רבני הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי הילך המצואה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמזיא, אם לא במה דקתני דאיון נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות לע"ז אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיוון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרו דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. אכן יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחריו ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפילו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אשפנוי ושפק את דמו בעפר, אין להזאר דרשת גמורה והכרחית כمو奔 לכל מבחן לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יסחה, ובמה שפק יסחה, שלא יסחנו ברגל דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה נס להיפך קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים מושם סיג וגדר או מושם נמוס וד"א ואסמכותו אקרא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתוך עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מותוך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלאה, וכאשר בינותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרומים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכשי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו לי למר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במחובר לקרקע וטועמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עיי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKדשים פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בkowski התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובניהם אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שאים באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בkowski התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום עכ"פ דם. ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום ובמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עיי"ש. והנה מש"כ במדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דברת תאوة אחרש להס. אבל לר"ע הלא הותר להם לאחר, מ"מ מסתבר דלא היו נחרין אלא מביאין מהם קרבנות, ומיש"כ וגם אח"כ על הרוב יצוה, עע"פ שאח"כ הותר להם לזבוח חולין משום ריחוק מקום מ"מ ייל דרוב שחיתות היו לגובה, כי כל מועות מע"ש היו אוכליין מהם שלמים כבמנחות פ"ב ע"א, ואכילת בשר חולין רחקה התורה מבואר אכן במאמריהם הבאים לדמיך תורה ד"א שלא יכול אדם בשר רק מתוך הרחבות גבול ותאות יתרה. ולכן בבהמה לא עבי כסיה"ד אף בשוחות לחולין, אבל בעוף ניהו דבקדשים עצמן ודאי מסתבר דכל שנעשה מצתו ונזרק דמו על קיר המזבח, דלא שייך בי' מצות כסוי. אבל בחולין כיון דרך מועטין קרבני לגביה אין האי מועוט קדשים יכול לגרור הרוב שאינו קדוש לפטור מכסוי ובפרט שעופות אין מספר מן הטהורות שאון ב민ים כלל לגביה ועל סברא זו בונה הדרש של מר בר"א דמה היה אינה קדוש אף עוף אינו קדוש ר"ל דמה היה דעתך צ"ל

ועתה אבינו דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשאה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה אליה וכנ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק קל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין בזה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכוסות דם הנשפך מחייה ועוף בעפר ומדרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרקע קשה ומדרונו קצת. וזה הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכוסות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוות השוחט לתוך כל או גומה כדי שייהי הדם כנס במקומות אחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשחק לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשנה וגמרה וכדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שתינתן עפר למטה שע"י כן יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כל או גומה ואסמכתו אקררא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוות לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. ואולם הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאות טעם למה במקדשין לא, מכח הא דר"ז ע"כ היה סובר דהוא מעיקר מצאות כסוי, ליתן עפר למטה ומון התורה, ואון זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת ואשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים, שב לא צרכיהם אנו למימר ר"ז דארוייתא קאמר, ומטעם מצות כסוי כלל, ורבך אסמכתה נדרש כך.

ד"ה דבביצה ז"א ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא דבעפר משמע שהדם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עפר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לשכשות במוה שיריצה רק שהדם יהי טמן ונבל תhalbה בעפר. ומה גופה דריש ז"ל פירש פעם כך תראה, כי הילופוא הלווע דעפר למטה הוא דחוקה בקרה בדף אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עפר למטה ועפר למלعلا בರחלה המכאמר, ובספחו והוא יתור ממש לא צורך דרכי היל"ל אר"י ושפק את דמו ונסהו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדין דצרכך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונ הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקררא וזה רמז הג� לדעתך.

עו"ד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"ב דס"ל דהאי עפר למטה איינו אלא דרבנן וקרא אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אשיש דודאי אית לי דגס קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, ע"כ דאית לי לילופוא דלעיל דושפק יכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדיי וכסוי, דלא"כ הלא היה מצי לחיות קדוש קדושים בדה"ב ויפה כתבו בא דניהם דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשין חטא ועולת העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עפר למטה וזה לא שייך רק בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסורה הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסורה השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחירה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו במצוות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו במצוות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדיין הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו במצוות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא"א להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן אסור להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדיין הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזכינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לומר דלא פוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לשענין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו במצוות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע לא היה דרכן לנchor במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דיבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני ונוהג בחיה ועוף ודוק' הייב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתת של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמנ, דעפר למטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוח מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבעא דבדיק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי דפרה, והא בעי עפר למטה ולא מצא שינוי אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתולה מצוה שישחוות לתוך עפר תחוח, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו כמים לא רצ סתם אינו עפר תחוח, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאיין היקש למחזה ויהי

דמחלק הקרה בין חייה לבHEMA במצות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעתו קדוש נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלק בה, ר"ל דכל חיות דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוך הרוב עופות דאיין במינם קדוש, וזה יותר מסתבר שבהן שאיין קרבין אחר מיעוט הנרבין ודוק' היבט.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוא איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מה הוא מילא דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנchor וקרא דושפק את דמו מנחירה דבר וcmbואר לעיל דף י"ז ע"א, דהאי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהאי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע רוב בהמות היי נרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדיין הכתוב בהוא, דלא היי נוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, א"כ אם נימא דבHEMA ידעין דאין מצות כסיה"ז נהוג בקדשים, והי" גם בהמת קדשים חייב בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כי יצד דכתיב איך זריקת הדם, וכמו שזכה דבבר הכתוב בהוא, כיון דגム בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסיה"ז בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפייל בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, ומכם"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דמצות כסיה"ז נהוג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למזה פרט חייה ועוף כלל והול"ל סתמא, איש אשר ישפוך דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרת חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצד ציד חיה ועוף דבבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומילא דגム רבעא אסמכתא ועלות העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ן ז"ל שם טעה רבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדמו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין היי נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדשה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מזומנים, וזאת לא כתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינו תמיוא וכו' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א"כ לכיסינו ואפילו קודם פדי' ואפילו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים זל' דא"כ מה אמר לבסוף דפטור מכסי מושום ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל דף פ' ע"ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשווין ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשווין שחיתה ראוי משום דברוך דמי' ועוד מדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע לא. ואני אומר במחכ"ת לא כוונויפה בזה דתנות קאו התוס' אליבא דר'ש דס"ל שחיתה שאינה ראוייה לא שמה שחיתה, ע"כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע"פ דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתין ניהו דעתך לי' קר'ש בכתה"ד לשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס"ל לשא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא"ב שנה ר"מ בלשון המכימים דס"ל לשא"ר שמה שחיתה, אך בכתה"ד דכתיב אשר יاقل דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא"כ כל שיש במצבות שיה' ראוי לאכילה ע"י פדי' אשר יاقل קרין בי' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דasher יاقل משמעו דכל שאפשר לבושא לידי אכילה, וא' משום ששא"ר הלא אכן קר'מ ס"ל דשם שחיתה ולכן דעת התוס' קשה להולמה וצע"ג.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמעי' דשחט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמאו ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבשחיטה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ'ל, וא"ג דגס בהאי שחיתה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד איסור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה"ח אשרי בשחיטה, וא"כ דחשובה כתמה כן כתבו האחרונים זל', אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח אחר אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק איסור וטומאת נבלה א"כ ליתא האי סברא דעתיא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין איסור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמעי' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תה' השחיטה כשבה דעלמא המחרת אישור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע"ב ע"א קאמר ר"ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש"י זל', ולא דקדקי ביתך בדבר, ומשמעו דרגיל היה בבראה דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר"ג דאן לנוין ואוכליון א"כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דא"א לאמר דהיה כללה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלוי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע"ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במי שאמור והי' העולם עכ'ל בפשיותו י"ל דשפיע שמקבל האדם מושחת' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראוי לכך ע"כ יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנהה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בכעין, זאת איין היקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך לדם, אין זאת איין היקש למחלוקת, רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקארי מים לא, איך אקרי כאן דם מים, הלא רק שפיקת דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם מישפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכשות, כך מי שופך דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצע"ג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואני דרכו לצורך אבל צפורים דדרבן לצורך אפילו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם זל' ומישדרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אווזין ותרנגולין דאין דרכן להיות נצדין והם פטרוני אבל אם ארעו שנצדדים דמה"ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתיטים הני דאין דרכן להיות נצדין, ולכן דרש ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אווזין ותרנגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דכי' יצד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראת ממה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמספרש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקון כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אווזין ותרנגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אווזין ותרנגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אווזין ותרנגולין למזומן, אלא דהכא ממש שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס בכתב במזומן מيري ולכארו' י"ל דבזה מתישב פרשי' במשנה נכתב במאזומן ושאינו מזומן דנקט מושם האי דשלוח הקון, ותמהו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי יצד דזוקא בשאינו מזומן, ולשי הנ"ל ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאינו מזומן, דידעין מושם דכי' יצד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אווזין ותרנגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם זל' שכותב בפי' דלכל ב' זל' לא נעמט מין שאין דרכו לצוד וזה דביהר כתוב בפה' זל' נוהג במזומן ושאינו מזומן, לא נאמר אשר יצד אלא דקמתמה מההזה עכ'ל. וכ' עליו החל'מ זל' דזה כתוס', אלא דקמתמה מההזה עכ'ל. לא כתוב רבינו דאשר יצד בחיב' למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמפורט בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קר'ש' ולא כיחס' ס"ל והפרש המשנה דמזומן ושאינו מזומן לא איצטריך דהרי דרכו לצוד דהינו אווזין ותרנגולים, לפחות לא נעמט מין שאין דרכו לצוד דבזה דבירתא דאיתא לא ברייתא דאיתא, לא הוצרך להביא כלל, כיון נכתב בריש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיני חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מदעת עצם דאיצטריך מושם דעתיב כי' יצד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג"כ להא דרמב"ם זל' דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דרש"י ס"ל דניהם דיש קצח רבותא דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל מ"ה לא היה כתני במתניתין דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאף במזומן חייב בכסי, אלא אף במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדקט טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובtbody ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין ר"ד ישמעאל ובין לר"ע לעיל דף י"ז ע"א. דלר"ש יליף שפיקח שפיקח מש"ח דשחיטה קאמר ע"י"ש ברש"י ד"ה פטוד מלכשות, דמה"ט ניחא לי" דלר"ש בנוחר ומעקר פטור מלכשות, אע"ג דגם נוחר ומעקר שפיקח מקרי, ולר"ע באמת גם נוחר ומעקר היה חייב במדבר לכשות, מושם דاز' הנחירה היתה מעשה המכשרת, ושפך את דמו עכ"פ נחירה בסימנים הו, ולאחרוק הריגה בעלמא דלא. וכן כתוב רשי"ז ליל לעיל דף כ"ס ע"א ד"ה לטהרה מיד נבלה ע"י"ש, וא"כ בכל הני ממוצע הריגה. הרוי דלכ"ע מעשה המכשרת לאכילה בעיןן, ואין בזה פלוגתא. ועתה נצחת לנו קירה בעשה מעשה המכשרת אלא דמצד אחר אין הנחתת ראוי לאכילה, מה דינו לעניין או"ב וכסה"ד וטבח בגנבו. וקאמר ר"מ כיון דושחת קריינן ב' אין דרישן טעמא דקרה וחיב על מעשה השחיטה שעשה. דאנן קרא כדכתיב בעין והוא כן עשה, אבל ר"ש דדורש טעמאDKRA סובר, דמה טעם אמרה תורה דוקא מעשה המכשרת ולא הריגה בעלמא, ע"כ מושם גזו מכשרת לאכילה וזה לא, א"כ כל שאין המעשה מכשרת לאכילה בין מצד מעשה משחיטתה עצמה, ובין מצד דבר אחר, סכ"ס אין הנחתת ראוי לאכילה, ומה לירrigation מה ליטר שפיקח, וכיון דכל עצומות הטעם דבהרינה פטור הוא מצד שאינו ראוי לאכילה, הא נמי אינו ראוי לאכילה הוא. כך עליה במחשבת הפנוי במושכל הראשון, אמנם הדרנא ב', דאיין זה בגדר טעמאDKRA לאמר דראי לאכילה בעין דזה בעצם עלי, מה הקפידה התורה שהי"ה ראוי לאכילה כדי לעבור על לאו דואוא"ב, ומכו"ש האי דגנוב וטבח למה לא היא חייב בד' וה' באשר שנה בחתאו לטבוח הנגבן אף אם אינו ראוי לו לאכילה אלא למשרטו או לכלבו, ואדרבה קשי"ל לי על חז"ל, מה לא ניחא להו למימר דאיפלו נוחר ומעקר חייב מושם או"ב ומושם ד' וה', דשחיטה נתנת דכך לי באיזו מיתה שהוא ממית אלא דידי' הכתוב בהווה דהממית שור ושה, סתמא כדי לאכלו הוא, ולא להשליכו לכלבו, וע"כ צ"ל דקובלה היתה בידם דזוקא קפיד הקרא אשחיטה אבל עכ"פ א"א לאמר דר"מ ור"ש שדורשן טעמא דקרה פליגי דביבוכ"כ הוא גזה"כ, דזוקא שחיטה ולא הריגה בעלמא.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייהו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור فهو במדבר, ולידי' השחיטה אינה מתרת אישור אבמה"ח ذקרא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתייר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואין ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתה קרא דבעל אות נפשך להתייר אישור אבמה"ח ע"י מצוות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברה תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליך מצוה וגם בלא"ה דליך בא חוץ אכילה, באמת אישור אבמה"ח במקומו עומדת

שים לו, משום גדוֹל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיווב אצל, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צרך לפחות עליים יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים בך אתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקperf בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانيا נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דאיינו רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רך פ"א ואי לאו דהגבילה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל לזמן זה. ובזה השגחי על התוט' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבנו מילה ופדה"ב במצות עשה שהזומן' ג' ומדברי רשי"ז ל' שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז' במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזומן' ג' שהזמן גורם לה שתבא, ור"ל שבשת המצות היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצווה דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצות בין זמן גרא מא לאן הזמן גרא מא, אבל בהנק מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אהרתת כגון לידת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דזוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזומן' ג' ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב המשועבעש נ"י אבל הדבר צע"ג כי סברתי מוכרכח. ועין כאן בלב ארוי ז' דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאור הרמים דבר קדבָר חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז' בחילכו' מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק' ח' ובוים אין צרך הטעפת דם בריתת אבל מל בלילה צרך הטעפת דם ברית, ולט"ז וש"ד שם תוק' ח' ולילה שווין הן דלא קיים המוצה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

דף ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודרכ"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה זה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכתוב ר"ש ז' דחכמים דברייתה הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברייתה. פלא דברי שנייה האמת ותלה דברי יחיד ברבבים כדי שיקבו לקבוע הלהכה כרבבים נגד היחיד. ואין זה דומה למה שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מידי', אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתוי'. לפיכך דברי רבי לרבען. כי היכי דעתיקום הلتcta כרבים נגד היחיד, והרב מתני' איפכא כי היכי דליהו רבנן לאיסורה עי"ש. הרוי דשינה דבר המבhill את הרעון דאייך שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתו וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתמס כאן וכן בטבח ומוכר בכב"ק, דבכל אלו ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה עלה על דעת הדורש טעם לפלוגתמס, לדירוש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למייעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכוכו, מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר מקדשים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ ור"ש פליגי בפלוגותא דרי"ש ור"ע ניחא טפי בפשיות, דל"ר' ש דסובר קר"ע דבר נחירה אשתרי להם במדבר, והאי לא תשחטו נים נחירה במשמעות, דנחירתן זהו שחיטתן, א"כ שפיר קאמר דעתך קרא בחולין כתיב, דהוא הרוב אבל ר"מ דרבי"ש ס"ל דבר תאוות איתסר להם במדבר זולת בע"מ ושותחה דוקא קאמר, וא"כ רובה קדשים זהה, והוא דקאמר וכי לא נהיג בקדשים דהלא וויי' מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ דגס בקדשים נהיג הו"ל קדשים הרוב נגד בע"מ דחולין, דתמים לא הי רשיים לשוחות חולין. ומכאן נפרכו דברי הרמב"ן ז"ל בפרשת כסוי הדם שכטב, דבמה פטורה תורה מכסיי משום דבמדבר רובן קדשים, ואפיקלו לר"ע דחולין מקדשים לא ילפינן להם, וזה ליתא דא"כ איך קאמר ר"ש דחולין מקדשים היו במדבר. ואולי ייל היפך כיון דבפ' קדשים כתיב ורובן קדשים היו במדבר. ומכך רואו ליהפכ דמכך ראי לידע רצתה ר' ז"ל דעת הרמב"ן זלפי שאמרנו יקשה על רבוי איך ראה דבריו של ר"מ בא"ב דהא חולין מקדשים לא ילפינן ור"מ דחשיב ולשיטותי דס"ל קריש' שפיר השיב, אבל רבוי הלא קר"ע ס"ל, אלא ודאי דרבוי ס"ל דאפיקלו אליבא דר"ע דהו תור נחירה במדבר, מ"מ רוב הנחותים היו במשמעות של ליטמיים ולא נהרו בחוץ מה שהיה רואו להקרבה ודוק היבט.

ולדע דהא דאמרין הכא דש"ח קדשים הוה לפ"י דעת התוס' לעיל ט"ז ע"ב נחיה, דגס במדבר רק בקדשים נאסר ש"ח, אבל לדעת רשי"ז ז"ל שם דגס בחולין נאמר, ולדעת הרמב"ם והרמב"ן ז"ל בין לר"ש ובין לר"ע הכי הוה, וכן עיקר עיין בפתחה עיקר א' קשה טובא מה זה דקאמר דש"ח קדשים הוה, הא נהוג בחולין כמו בקדשים, כמו איסור אוא"ב. ופלא וראיתי בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכתב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הוה, די בשיר תאוות, איתסר להם ואי קדשים וכו' עי"ש ואיך לא הרגש כיון דקרה בשיר תאוות ג"כ מירי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לעפ"ד נהגה ברור דחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והא דאמר ר' ישמעאל דבר תאוות איתסר להם, והיא נינוי דנאסר להם שחיטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלין מבעי' לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי' דהאיסור נצחים מאל פתח ואול מועוד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסרה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי'ה צ"ל לפרשי' דלא נחחו

דבmittah תלי' מלטא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראי' לאינה ראי', ולכן סבר ר"ש דלא שמייה שחיטה מכח האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת איסור אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר קר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין ששא"ר ר' קר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש ג"ש משחווטי חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגין כמו שחיב בע"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאי מ"ט ראי' לאכילה. ובכשה"ד שאני דאשר יאכל כתיב. והוה האי מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבח טבח והכן מה להלן שחיטה הראי' אף כאן שחיטה הראי', והקשה מהר"ס שיף ז"ל למה לא יליף מזבחות ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו דהולל מושחתת את בן הבקר, וכותב דמכל אלו אין למילף דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' כמים, וכותב דמכל אלו לא שמייה שחיטה, אלא קרי לי' שחיטה, נילוף דשאינה ראי' לא שמייה שחיטה, אלא מטבח והכן יליף מיתורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ז"ל ובספר הישר לד"ת מבואר דמווהן יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורא יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבח טבח דלא שמייה שחיטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבח טבח דאע"ג דההטס ע"כ לאו טביהה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עלייה, וע"כ אמר דכל המmittah בע"ח לצורך אכילה טביהה או שחיטה קרי לי'. וככ"כ הריטב"א כן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דהצאן ובקר ישחט لهم, ינחר להם מביעי' ומתרץ דנחריתן זו היא שחיטתן. ושם ביארתי דאע"ג דמושחת את בן הבקר ממעטה נחירה ממש ציוויי מדקדק על הלשון לפניו בדקdock כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביהה או שחיטה או שחיטה קרי לי'. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דואוא"ב וכן בטבח ומוכר לישנא דשחיטה דנקית אנו דנין אותו כמו שחיטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכו' יונתת נתקדשו במצוות שחיטה ממילא א"א להcin לאכילה בלבד שחיטה כשרה, אבל משום האי מצות שחיטה לא ווציא מלת שחיטה ממשמעותי' הפשט של קודם שנצטו על דקדוקי שחיטה, כאמור דאפיילו בשוחט לכלהו כל שדקדק במשמעותו בל פסול, שחיטה קרי' לי' וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיון דס"כ"ס שעשו ראי' לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחיטה יקרה, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחיטה טביהה וכן הרבהה. ובזה מישובת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבח טבח, ולפ"ז א"א למליף מהתס דושפך את דמו ש"יך לציוויו הרי על אונון המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותם להם הנחירה, דעכ"פ אתי למעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבח טבח דבעין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי' עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרש"י מפרש הקרא קר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט מאריך יאכל - ושגהanza כי רשי'

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעפר لكن שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דANTA למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiacל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRש שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דהתם נחירה שאינה ראואה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראואה חייב בכסוי, וכן בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"זיל דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מzinן להקשוט בחולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש למחצה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואין משיבין דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה המקשרת בחולין, ושחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שאותה דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבודת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ו/or"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגס הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בסה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש שפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

מוחלה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י ז"ל, וע"כ לאמר דרכ אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחזי להקרבה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליף אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב ז"ל: "שאין יכולן לאכול אלא בשר שלמים ואם ה"י שוחטין ללא קרבן ה"י ענושים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שליל בשלך אסור, ממשום דמי' תירטם הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מיד' איסור מעילה, והתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מיד' מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחתת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראי' היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באותם פטור. שוב ראיתי דלק"ם בפשט הפרשא שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבר שאותה דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכחה דש"ח נהוג גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על שם גמר' מ"ט דר"מ בכסה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"ל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחורה והמעוקר פטור מלכיסות וזיל' שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעוקר, ושנית דשא"ר שמה שחיטה וחיבב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקשוט דאי' אשר יאכל למעוטי עופר טמא לר"מ ליל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אונן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעפר, וא"כ מזה גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלים הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו גגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKרא מצדיה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, ועיי"ש מש"כ בפלוגותא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לולד להיות אמו. ובזה תבין היטב המש"כ התוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ובב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד נבלה, וזאת גם על אמן דגנני, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופת החוזר להכשו דאס היה משולם חדשו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי" דד" סימנים מש"כ שם ודוק"ק.

על"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכה לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנהה אלמא לאו שחיטה היא כלל. ועיין בלב אורי קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנהה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנהה הרוי אין כאן ממשום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף אם הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנהה, דהא חולין בעזירה בלבד"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי יאכיא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנהה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענין טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהרתה מיד נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנהה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכה לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דודוקא בכחגו לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכה, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנהה ממשם הינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה היא כלל. ומה מאי מישוב בהז"ה קושי התוס' בד"ה ס"ד"א שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפוטר ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי היא, ופשיטה אדם היא טרפה ונעשה שא"ר דפוטר ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלבד"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק"ק היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע באירועים גדולים ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשミニט האי Tosfeta מהbabiah בהלכותיו ממשום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פוטר מקרה דאשר יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמי"י

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק"ק היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם פא אשר יאכל מטביחה לא גמור, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינס מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידעין כלל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא במשמעותו, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמהחער אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נז את דבעין ראיי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך"מ דקו"ש התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שוא"ר, אלא למוטוט הריגה בעלמא, וכרכ"מ דאיתא צריך לאו טמא דאין בmeno שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטוט עוף טמא דאין בmeno שחיטה וזה ראיי לאכילה ממש, ולתץ דטרפו לעוף טמא, אף מטביחה, ולא היה צריך לדוחוק דר"ש מדמה טרפה לעוף טמא, אף דזה אין בmeno שחיטה וזה יש בmeno שחיטה, ע"ז תרצו דעת"פ דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמר. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידעין דבחכsher אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבוריו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים ממש דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"מ לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדשים הכוונה דנהיג בקדשים להיות נפסל ממש מוחסן זמן, הרוי דאית ב"י ממש פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבוריו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלך"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשמיענו האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפוגota דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הولد ותהי ממיילא שחיטה ראיי ממש הולד. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תhani השחיטה להכשיר הولد כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמוש"כ התוס' בסוגי" דעליל דג"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מיד איינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקראי, כאשר דרשין לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבהמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פعلا השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לולד להתריר שום איסור, וכיון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הولد אם מותהר מלטמא, אבל אסור ממש אכילת נבלה כאמו שאסורה ממש טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמוש"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דג"מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסיפה באוא"ב האי DINIA אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דזוקא בדאייא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלייא שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחשו"ק שוחטו בין לבין עצמן לייכא מוצאות כסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי DINIA בפירוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקומות חזקת איסור דליך"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפע"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי"ג לי" דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרינן דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי' אכילה כמו בפסק דאייא מוצה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי הבהיר ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנרא לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתי לעיל לענין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביא בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחיטה חשו"ק שחיטה מעלייטה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפשט האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונגה.

עד שבסגורה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דקי"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש נ"י). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפע"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפני שאינו ראיוי לאכילה לא איזלן בת רוחש בטהר דמנני דנעט נמי מי שוחט שלא לצורך דמו, כבhai עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא איזלן בת מחשבתו וחיביב בכיסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפע"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכן הכתינה דוזאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה וועף דבעו כסוי אם שחוטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז Wa. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה וועף עי"ש. היינו מה שלא כסה כמו דם הכנוס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותו אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דכתיב דאסור חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בזיה דכינוי דהכל תנ מפורש במסנה אחראינה, הן הא דאחרים רואין אותן דהשחיטה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭṭia דאסור לשוחט אחריהם כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שניות, וע"כ מושום דPsiṭṭia וממשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שם המשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת השו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיב לגמור אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למקרה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה מותק דאין כאן התחלת מוצה כלל, וליכא כאן שוחט אלא נשחת, הו"א דם אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואמור אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דוזאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגור מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בפתחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דוחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שחייב השיטה אפיו במקצת השיטה נבלה הוּה, דהרי לא שחתו רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחייב השוויק אע"ג דודאי דרכם לשחוט בדרך השוחטים מ"מ אין מדויקים על מקטת פיסול, כי זה ציריך התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מכילון בשחיטת כתות עיי"ש. ומכך' חשיוק דאין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיטתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וכן שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דאין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלולים לנchor ולעקור ולשחות כלל, דמיהיכי תיתי. וכך לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחריהם דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחריהם דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דאיינו אלא ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוקין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעוראה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמיינו ושל ר"מ הון רבינו ותבורי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיטה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותבורי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת וכו' חולין שנשחטו בעוראה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותבורי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחריהם, ומודים דאיינו סופג את האربعים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלתה כחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נטוסף במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כס"ה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי,תו לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחושו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין וחושין להתרת חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידוע לכל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התרת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכך אמר בשלה מא לרבען לחומרא, ור"ל דחושו לחומרא דשמא פסול שחייב במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחץ דלית ב' מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי טעם כל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמר' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה'!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיטתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמרו הואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושמען מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותடע דר' יעקב ארי' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיטתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיטתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב ארי' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דאיינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוחתת דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נאכל משחיתתם וא"י ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיטתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי' מש'כ' בארכיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי שמים "א"א לצמצם ולאמור דמחיצה הכי ומוחיצה הכי, ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הכי אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מואמה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו') **והוא** יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחרני ניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, איה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מההוראות כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך להודות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז יוכל לאמר כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגועו, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלהה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשיי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפ"י מש"כ הטווי יוז"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפניינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילהן אנו דניין, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרין העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזקן לעטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לתרתי לעריאות' אנו מחזקין הכלים או האדם שטבל לוודאי טמא, וכיון דלאו דאי טמא חשבין להו, ממילא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לוודאי טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובאה באמת פילגו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגין ז', מ"מ טעמי ממש דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשם דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דcodoiyi יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המיעוט

לעיל מדקתני ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודדים דסוגג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו לה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דנhydroו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכסות אבל רבני דס"ל לבגדי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר מסתומים קסטיטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּה כנ"ל, וכן לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חשושת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חזוק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מלכות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקולקין ע"ג דברך ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי' לי דיל"ר דחיש למעוטי גם אי הוּה ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תראה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישיב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישיב האי משנה באופן שנצטרך לאמר דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דامر בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיטתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שבדарנו דלידי" דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם זהה"ה דכולא מסכתן כנ' נשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק.

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' ז', דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חישוק" שוחחו בין עכ"ל ובפי"ד הלוי י' אהריםם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלוי י' לעניין כסחה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיטתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממש דרוב מעשיהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיטתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמקח תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיטתן שחיטה, ממש דרוב מעשיהם מוקולקלים, ולא חישין שמא שחת יפה. אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פlige כי הפירוש הפשט וסבירת התוספת' אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמר דאית בי עכ"פ רשא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל זהה אינו זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפיו הוה ריק רשא"ר, אבל אי נפרש כוונתו מכח רוב מעשיהם מוקולקלים, אין אנו חוששין שחוחו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסוי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו זהה דרוב מעשיהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממש דס"ל דהוה עכ"פ רשא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טהרה כרפה או נבלה נמי הוה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טרפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ מטמאין משום דלא חיישו למעוטא, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"צ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטורין, וככשנהנו דנניido ויהיו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דהתורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו רבים להטאות ונחפק האיסור להיות יותר ע"י ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכלל ספק עשרי עכ"ל, ודבריו הקדושים לא נפרשו דמה עני נחפק האיסור להיות יותר לכואן, כיון דמכח כל דפריש מרובה פריש אתינו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק והتورה התיירו, הו באמת פלוגנתה ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטה כמוון דלייא דמי, لكن לא סמכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ"ל למיעוטי מדרבנן, ועכ"ס"ל סמוך מיועטה לחזקה ועייש' בפרש"ז ולומצא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"צ קושי התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי מתרצת בחברתה, דהה דامرין רבנן מיעוט כמוון דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתי נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה גיל יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאון דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדזו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות יותר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמוון דלייא, וכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאון דלייא, דהרי למשל ברוב הheimerות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובה פריש בודאי משום דכל הheimerות שבועלם יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכabbת הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתיר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל ע"י הרוב להיות נעדר וכמאון דלייא, אבל להיפך לההיטב ע"י ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמרו מעתה דגס כל דפריש מרובה פריש אינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטאות. וזה כוונת השמקב"צ ז"ל דהאי קפץ לדיר הוא הפטור וההדר, ואני רוצה לעשות מציאות ע"י ביטול דהינו החיבור במעשר זה א"א, וא"כ לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיק, אבל בהיתר לתוך איסור ממשים אחרי רבים להטאות. לא שייך נחפק וממילא דגס כל דפריש מרובה פריש נמי אינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהא במצוות אירין ועין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה ודו"ק.

ע"ז שם הורה רבינו הכהנים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו הזאת. לפי מש"כ ליל דהוראות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישבב, לכואו אין מקום להסתפק דהוי דחויריא, אלא דילל הלא כמה אמראים רבא ור"ל ליל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרבבי סתם המשניות ר"ע קודם חזרא, וכמוש"כ לעיל, ולא עוד אלא דאפילו אליבא דר"י אויל הדר ב"י לרבי מהא דחויה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרא ודז"ק.

ע"ז שם ת"ר חייה כל משמע חייה, בין מרובה ובין מועט וכו', לפע"ד מצד חייה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד חייה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חייו כפי אשר יעלה בידו רב או מעט ודז"ק.

ד"ט פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי שפק יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכסתות שנאמר ואומר אל בנ"י איזהה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז"ל השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וככתוב בסוף פ"יד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואם לא כסחו וראחו אחר חייב לכסתות שזו מצוחה בפני עצמה הואה, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשוחט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למטל' דהוה כאשר מצוחה עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיותרת לחייב כל ישראל (ויתור הוליל' דאם בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה לוי' קרא ומדאצטריך קרא עכ"ד אינו כאשר מוצאות עשה) ותירץ דלולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא הינו למדין מואמר אל בנ"י, דילל דקאי אכל שוחט ושותוף, אבל השטא מס'עה הסברא לדירוש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעותי דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוקן הדגול שבדבריו, ומה נפרכים מכמה צדים. א") איזו מועט אייכא במא שצotta תורה להשפוך שכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מוצאות עשה כגון נטור או חמץ דזוקאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאייזו סבה

ודאי אלא דעושה ספק השkol, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יושוב נכוון לקושית התוס' ע"ב ב"ד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעתה יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטא, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"צ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטורין, וככשנהנו דנניido ויהיו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דהתורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו רבים להטאות ונחפק האיסור להיות יותר ע"י ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכלל ספק עשרי עכ"ל, ודבריו הקדושים לא נפרשו דמה עני נחפק האיסור להיות יותר לכואן, כיון דמכח כל דפריש מרובה פריש אתינו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק והتورה התיירו, הו באמת פלוגנתה ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטה כמוון דלייא דמי, لكن לא סמכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ"ל למיעוטי מדרבנן, ועכ"ס"ל סמוך מיועטה לחזקה ועייש' בפרש"ז ז' ולומצא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"צ קושי התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי מתרצת בחברתה, דהה דامرין רבנן מיעוט כמוון דלייא לכואר' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתי נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה גיל יותר מאה, אבל לא שהמעוט כמאון דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדזו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות יותר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמוון דלייא, וכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאון דלייא, דהרי למשל ברוב הheimerות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובה פריש בודאי משום דכל הheimerות שבועלם יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכabbת הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתיר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל ע"י הרוב להיות נעדר וכמאון דלייא, אבל להיפך לההיטב ע"י ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמרו מעתה דגס כל דפריש מרובה פריש אינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטאות. וזה כוונת השמקב"צ ז"ל דהאי קפץ לדיר הוא הפטור וההדר, ואני רוצה לעשות מציאות ע"י ביטול דהינו החיבור במעשר זה א"א, וא"כ לעולם ספיקא הוה דרכ במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיק, אבל בהיתר לתוך איסור ממשים אחרי רבים להטאות. לא שייך נחפק וממילא דגס כל דפריש מרובה פריש נמי אינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהא במצוות אירין ועין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה ודו"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובה פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה אי לא דושאחו בדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דתנותס' לשיטותם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מיריע לא מצי לתרץ הци ודו"ק.

דמיםים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי או לא כתעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנ"י אידך, ושפק וכסה בימה ששפּך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפ"ד כי מחייב הטע אומרים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא א דין מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפ"י האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדריך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאין הכבד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתיא אייכא מצוה וברכה. והנראה לפ"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשיליח ושלוחו של אדם כמהתו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חותות או יותר, ע"כ צרך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שייהי' שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החת"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכות המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמרנו יפה דחיה דברי הש"ך ז"ל, אלא דלא בהר למה באמות ישלים שכר ברכה במקומות דהנzel ענה אמרן. אבל באמות רק"מ כאשר בארתי במקומות, דהא גדול העונה יותר מן המברך, היינו מן המברך בלבד עונה, אבל לא מן המברך בדיאכאה עונה. דהא דעתה גדול מן המברך משום דשםוע ושותם עונה וגם ענה אמרן, אבל מבריך בלבד עונה לית לי רך אמרית הברכה לבד בלבד שמייעת אמרן, משא"כ בדיאכאה עונה דגס למברך אית ל"י תרתי מברך וגם שומע עניית אמרן דהוא בעונה אמרן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחmix דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך דבמחץ אייכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לילאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעת רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצץ ולא ראויהם אינם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני, "מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא היתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל' דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתיקן המעוות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, דלמא גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבמ"ם והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהרואה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דבי"כ וב"כ מחייב הרואה לכיסות וכוקשייתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעיצה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבחני אופנים לא נתקיים מצות וובה, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי' דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ולא ליכא כאן CHOIV על השוחט למגור הרואה ליכא שום CHOIV כאן שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום CHOIV למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא CHOIV וזאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואינה תלוי' בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהא כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב מצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חייבים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החזיב או ראה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטת חשי"ק דאין כאן שוחט בכוננה ולא בר חזיבאה היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב ז"ל, דעתה הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוח בלבד, ולכן צווה הש"י לתכיסות דם היה ווער שאינם קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבאיש על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרכו הרוצה לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורא מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסך וזרק סכך ובחשו"ק דאין להם מחשבה ושחיתון חשובה כמתעסך מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרשב"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרב לגבי מזבח, ולפי טעם זה ודאי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי' בשחיטה כלל, וקרוא ומתניתא מסיע לרש"ב דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאםרו ז"ל שהוא אהירה לכל בני ישראל על הכספי, באיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל וו' והוא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות' עכל'. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי'. ובসוכה לג' ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמאי חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הוואיל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי' זיל דבלא נתגלה פטור הרי דעתה, איך שבוי ה'י נרא אבל לפ' פירושו כאן אין הקושי' מצד דחווי, אלא כיון דעתה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתה דבসוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" וככא פריך "והא אידח' לי'", הרי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זיל ע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונראה, ולבן אמר כיון דחווי אידח' אידח' אבלanca פריך למא לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטה הוא נ"ל. ומה דקאמר לישנא דהוא אידח' לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשו וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הווא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחווי אצל מצות צרכין אנו להכנסי כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאין דחויב אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחווי כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אילך יובטח חדש דלא שיד' דחווי, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם אילך מיעוטה כדامر בגמור' והסבירו הווא דכל שכסה פ"א אין דרכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו שכסחו הוול' כמו שליחות הקן דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטה הכא כתיב עמיוטה וכסהו, ואיפכא הול' התם כתיב השב במקור דמותה על התמדת המעשה, אבל הכא לא כתיב רבוי הכא, אלא ודאי עיקר העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטה דוכסחו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי או אין דחווי, הינו בשאר מצות אבל בכסי' ציל ע"כ דלא שיד' כלל דחווי, דכל שהרוח כסיה וגללה, הוה כהשבת אבדה לאפיאו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים' וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום למצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה כمبرך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה דעתה בו יותר מבשלוחו לא משללים מדי', אבל שכר ברכה משלים משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלים. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחביב, ובין חטפו משלוחו דפטור דעתה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרاي סכ"ס חטף המצואה מן האב אם חטף משלוחו שהוא ממותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצואה אינו אלא משום למצואה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצואה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עוד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול'ל כסחו הרוח חייב לכלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לכלותו ולהביא עצמו לידי חיוב שהיה עליו מותחה. וק"ז הוא ממה שאמרו חסדים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והrhoח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצואה שהיתה כבר מוטלת עלי, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרי נתכסה הדם, ורצון הבורה ב"ה נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהז דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו זיל כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמיד לקרה התולדה, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתוכחה בכלם אנו דורשים אפילו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכיסרו דסני בפ"א, ואע"פ שחזר ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישן כאן ה'כ, וכאן ה'כ, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהייתה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לברוח מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכחותו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכלית אילך חיוב בהתמדת המשעה הלו אפילו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם לא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שנטגלה, וכך בכסה"ד אמרו דוכסחו מיעוטה הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכסחו הרוח כמו שהrhoח מכסחו כך דרכו לגלותו, כי כן דרךCIDוע, וא"כ שפיר אמרו דבכח"ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חז"ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מני הקשר זריקה שבבטומהה ומכ"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנדחה אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי" ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעורו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקרא דם וחולב בהמה רביע עלייהו איסור תורה בכען כיון דעל העצם אמרין חזר וניעור איך נפריד האיסור מן העצם, אבל חזר להיוות דין הרי הוא בלא תאכלו, כן היתה הסברא נונתנת, אלא דא"א לישב הסוגיות בהז שנראה שבعلي התלמוד לא חלקו כו ודו"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידוע שדם הפר מורהה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטילין זאת, ור' אומר מכאן למיין במינו שאיןו בטל. והשתא היכי מוחך דאפשרו מבטילין עולין זאת ומב"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אקדמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהיה' בדם השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלאה, דלאמר דין השער לא ניכר אקדמיות גמור בימים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידוע שדם הפר מורהה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אקדמיות דין השער, וכי קרוא דבר ידוע, הלא אינו ידוע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער בימים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מצי קאמר ע"ז שהוא דבר ידוע שאין בדם השער בימים כדם לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיק אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסיות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסיות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות לכסי כלל, כמו בכסחו בעצםו ובכ"ל והא דמקסה בעצםו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה לכסי עperf שבארץ הוא לא שכיח, אבל כסחו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה לכסי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי יסנה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצםו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסיות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על לכסי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחרים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי לכסי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כסחו ונתגלה פטור מלכסיות, לכ"ו' משמע דודוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברחוב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסיות, אלמא דכסי לחוד עשה מצוה, דכל שמכוסה אפשרו רגע יצא לה המצווה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרוסומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס לכסי, ממש כדי נ"ח הוא, דין זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכסיותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ממנה צרכיו ושוב אסור לו לעשות צרכיו כפרש"י שם, וא"כ לאורוק הכל לתוך ביבותא דמייא, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלא הקושי' הוא כיון דהטעם משום פרוסומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השוק, מה לא הוקיקו להזכיר ולהדליק אם כבתה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאין עלול לכבות לא אטרicho, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינא בס"ד ודוו"ק.

עד שם גمرا ומי"ש מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסיות, ופרש"י חייב לכסיות ע"ג שלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכסחו הרוח יהי' חייב לכסיות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על לכסי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסיות דר"ל שחייב לגלותו ולכסיות, אבל לכסיות מה שכבר מנוסה מהי' נמי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, ודוו"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דין לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין לכסי אינו כן, דין דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני האי דחויה וניעור, משום דכיון דנדחה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכוא' לפרש קושיות התוספות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דלוקח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיק אוכל יטעם. וכך רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מhalb שהיה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין והויצה בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו איננו מבטל הדגן והוא מבלין רואין וזה מובל ברוב בעולמא עכ"פ מה"ת, ולא מאנ דמציריך שיש הוא משום גזירה מינו או אין מינו מינו).

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתיתי מרבעיאן צוק"ל, לפרש מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטהמאין אותן צוות רשות איסור עם צוית היתר דלקה על האיסור, ולמה אוכל צוית פת איסור עם צוית היתר דלקה על האיסור, ולמה לי מצות אין מבלתיין אז"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיוון דהאי סוג' דחתם בלאל'ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנראת לאמת בפי המשניות וסוג' זבחים זבוחים דו"ק היטב.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צוית. וכתבו רשי' ותוס' דבעין צוית דם גמור, ועיין בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכינוי דהאי צלلتא דדמא ראי' לזרקה, הרוי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צוית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתא רק ענוש כרת ומטהמא באהיל קאמר, והגמר' הויסיף והוא דaicא צוית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטהמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צוית ורביעית. ועיין בריטיב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטהמא באהיל, אבל האי צלلتא אפיilo הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עיי"ש. ולא הבינוותי דבורי הקודושים ז"ל, דהרי אפיilo הדם גמור כל שושואה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שושואה בסתם אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפי' הריטיב"א, דהרי קאמר והוא דaicא צוית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צוית ורביעית מותן התערבותה דרך אז אנו דעתן הכל כדם, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ף פ"ח ע"א דtos' ד"ה ור"י סבר דמו ואפיilo מקצת דמו תימא דספ"ק דבכוורות סברות הפוכה וכו', لكن נראה שאין לדמותה הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שהזכיר פעם אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיוסדות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו יש בעל מודה זה, ואח"כ עינייטי בסוג' דזבח' ע"ב ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתהה על עניין זה, דῆמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרוי דמדומה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני טטמי הון זבחים והו בכסיוי דאמורין רואין ואין מובלין ברוב, ובאייסורין קי"יל מב"מ בטל ברוב בעולמא עכ"פ מה"ת, ולמאן דמציריך שיש הוא משום גזירה מינו או אין מינו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שיק ביטול מבואר בי"ד סיון צ"ח וק"י, וראיתי ברמ"ז בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להחות בקושי התירה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעלים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דין מבלתיין זא"י כפי דפסקין הכר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. ואי דעכ"פ לא לקי זה דוקא לר"ל דס"ל התיראת ספק לא שמה התורה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפיג' אר"ל) דס"ל שמה התורה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעולין אין מבלתיין זא"ז. ור"י לית לי' הא סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ' דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעולין אין מבלתיין זא"ז, מכש' דרישות לא מבטל מצוה ששאן לו צורך בביטול, דῆמה איכפת לי' אם יכסה הכל או יזרוק הכל, וכל עניין ביטול אין אלא דלא צריך לחוש על המיעוט אבל לא דאייסו רשותה לעלי' במוקם דלא הפסיד מידי. והרי היינו טעמא דחצ"ל שאיסרו דשליל"מ, משום דבקושי התירה התורה לסמו על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקום שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בדילא רך רוב דבעין למסימק על אחריו רבים להחות, אבל בדאיכה כ"כ דאי היה אינו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו יכול דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאיתרי רבים להחות, אלא משום דחשוב כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואני בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעלים לביטולו ולכן שפיר אמרו הן בסיסי והן בזריקה דכל זמן דאי היה בימי ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסכה, וממילא מהויב לעשותו דמייכי תייתי ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפсол את הקרבן ועיין כאן בלשון הרמ"ז שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכסתות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שfatת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכסתות, וככלשון המשנה ולא לחנס הויסיף הרמ"ז ז"ל תיבה ז, אם לא להבינוינו מהו לא יתבטל חד בתורי לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ולתרץ זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יכסה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך' א"כ בדשליל"מ נמי לסגי בששים דאי בטל בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטול בעש לא מהני ס' דלעולים לא בטל אלא מכח אחריו רבים להחות, לא פlige רבנן בגזירותם בפרט מהר דרי' סובר בלאל'ה מב"מ לא בטל כלל, لكن אסור בדשליל"מ hon bijsh והן בלח במשה.

ובזה יש לישב הסוג' זבחים, וגם פסקי הרמ"ז המקושים מאד עיי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז א"ל שכטב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ איינו כפשווטו, דמהיכי תיתי לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישוק ת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למועד אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוי להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ה לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתני נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי'ק הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכתב ווז"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמע לכתהלה, משום DIDDU לחילך בשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י שמות דידע כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל לגבי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא חילץ בין חיליצה בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחילך בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזו מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקתויני מכיסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פי"ד הי"ג כתוב מותר לכסות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה"מ כתוב שם דupper עפרה אמר, וכתרוץ זעיר בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ה, וכתרוץ רבא. ולכאור' מסתבר יותר דAPER שרייפה קامر כדרבא, דאי צעררי ובupper עפרה, מה עניין זה לכון בהלכות כסיה^ד, ושיך בהלכות ע"ז ושם בפ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה שה"ס ומשום דלא תדע אם הסברא נותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מאז ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכחה כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שאפר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דאפר כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דאפר ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירא החזונה אינה נותנת כן, אם לא שמחה הקשיי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמרקא מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ומלעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ומלעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש דבאמות ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חזי לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנני בכם שאיפלו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פפי שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים איך עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שבקבון איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותועבת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים דהינו מצד שאתם עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים נגד העם, עע"פ שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לחת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לפע"ד.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזיה דעתינו בגודלי עולם העמידים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיה ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה דלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן ה比亚 הלכה

ד"ט ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק كانوا להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרך במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם כמו שנה דרכ' דלקמן והוא גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"ג גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רב במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכך לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה קטני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידן דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשair גידין ועכמאות במחומרים עלו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתוכם הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקה הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתוכו, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זה שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, הינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש להעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוא חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מני בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמי שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמוונה לילדתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה שלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להחנים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ הי' לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הכהן, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דיני המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא היב' בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרנו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלוי בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשנינו חלבו דעתיך, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו גיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו'ט ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש'י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא חלבו מותר לאו ד"ה אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד"ה אין די זה שיקן לכוא ושנו'ן כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, דין זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשביל דברי ר' דקאמר אי' נוהג בשיל וחלב מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כאמו, וכקושי הראי' ש' ז' התם, ולכן קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשביל בר פלוגת' ולא קאמר רק נוהג בשיל בשביל שצרכ' שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נוהג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמר אי' נוהג בשיל, ובשביל שהוא שיל ולחיטת האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת אמו מטורתו מה החרכים, וכך הוא להיפך, דבבורי ר' מ' שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודיה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי הי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' נוראה, דבא לשול קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דaicaca עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאני נבוק מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ינעם כבריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיון דלא שוה מידי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה' י"ז דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבהמה, ואולי מכך הלאו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מני בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה' ג' הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשוט דהאי מוקדשין דנווג בגיד פשיטה דמה אתא לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם הלא הוא משנה שלמה لكمן ריך שנתבשלה בה גה' י"ז וא"י דמוקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בכבריתות כmob'a בתוס' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה' ג', אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דוקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצטו בתוס' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מני' דס' דלא איסא על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלא קדושות בדק הבית ודוק' היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמוקדשין אגיד לאו כולל הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמוקדשין אגיד כולל וחמור הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשוט והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה' ג' שנומי' קודם עכ' ל', וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנווג בטהורה שהוא מצעי האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשוט ולתרכז תחלה דלא מצעי למפרק ממשנה דנווג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חיללה לחשוד לבעל' תוס' שככטו דברים של מה בכם. שוב מצאתה שלב אר' עמד בזה ונתקדש מאד בישוב דבריהם עי"ש, ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנווג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוגה ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה' ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנווג בטהורה וממשנתינו דנווג במקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשוט יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי' עדיפא דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי' עדיפא לי' להקשוט ממשנה דירך השנווי' קודם ואני אסיף מיא ואסיף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דינים ולשנות בסוף הפרק דנווג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר' אמרה, ומפרש שם הר' ג' قول, דהרי אינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה' ג' דשאך

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דaicא גם בדשן, עיין ברמב"ס בפ"ב דמעילה, וכן בדיקוק נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה' ג' של מוקדשים ايقا לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דף כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שככטו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דaicila הנהה במשמעותו, כיון דלא שיכי כי בא' acila, ור' דניהו דלאו acila גמורה היא אבל עכ' פטעם קליש' פשיטא אית ב', וכמ"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ' פכשא הנאה, ולא כאוכל קליפי ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מידי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דאית ב' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקא אי יש בגידין בנותן טעם איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס'alam, גם בדיליכא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה מקרי, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו טעם גמור ביגיד, דעכ' פנהנה מקרי, אם לא שמוסר גה' ג' בהנהה, אבל זאת רק חזקי' מצי לתרץ כן דעת ר' שמוסר גה' ג' בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתא איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمן איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דאית ב' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ'.

והקשה המהרשות' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמ"כ התוספות בעצםם لكمן בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי' דהAtom דרעך לר' ש' אית ל' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנא דמתני' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפיטר ומ"כ התוס' דגמ' לתנא דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, היינו דכיון דמצוי למידחין כן ניחא לי' יותר להקשוט ממותני' דניזיר עכ' ת"ד, וקשה לי' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשוט מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מחייב לי' דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג' על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ' ת"ד, ודבורי נפלאים ממנה דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאננו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמ"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנן דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשות' א דעכ' יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנן דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין ענה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דבר כtabno למלعلا דעל גה' ג' עכ' ליכא איסור אכילתبشر קודש דכל שאיינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית ב' לאו דמעילה, כיון דמ"מ נתקדש בכל הבהמה, ואע"פ ששאר البشر עומד ליקרב בעולה או לאוכל לכחנים בחטא ואשם, והאי גיד מתחלה עומדת ליזוק לעניין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה לכחנים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס'ל לתוס' דלא שיך כאן איסור כולם, דהרי אינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה' ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבדיל מני לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנא ולא טעמא אמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סימנא ובפתחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סימנא אמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"מ איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשביל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה משא"כ לת"ק דמשום אחע"א קתאיין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הוा.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משום דאתתי תקשה לי דא"כ אין מוקדשין נהוג בגין מביי לי' והשתא דקאמר דקסבר אין בגין בטומא טעם, הוומ"ל אין מוקדשין נהוג בגין מביי לי', אלא עדיפני מינני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקדי קושי התוס', משום דידע דיש להקות עליו רצחא נהוג שג'כ יש להקות עליו קושי ז' או ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטרי רצחא להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדשין לא למ"ד יש בגין טעם ובנותן טעם ולא למ"ד אין בגין בטומא לא ומתחילה תחליה ביש בגין בטומא טעם ומדחה, ואח"כ בגין בטומא בטומא טעם ומדחה, ועי"ז הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימתא קומייתא ביש בגבנ"ט אוקימתא מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולל, ע"ז קתרציו דוגם זאת אינה מתקימת דהרי יש לדוחות דא"כ אין מוקדשין נהוג בגין קמבעי לי' וαι קשי' לך א"כ איק קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגין בטומא טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא שיש ג'כ לדוחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דוגם אין בגין בטומא טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משום שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון גדי עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגיד איכא עכ"פ טעם קליש, אלא טעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטעם גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין דאין להחמיר בשמננו יותר מבגיד כמובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ז' ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משום לתא דחלב נאסר ולא משום לתא דגידי לית להוא מקום וכבר הבאתוי דבריו לעיל ועשיתי סמכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגידי קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מישבת קושי התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמה והן דחיה, ובchein דחלב גמורשרי' מכש'כ שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקיים וא"ת והיכי אותו בהדי, והא איסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כדאמר لكمן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

ז' לדע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגין בטומא בנותן טעם ומ"מ איינו נהוג בטמאה מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי קודם, דס"ל יש בגין בטומא בנותן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לשברו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אדינו נהוג בטמאה הוא משום דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דאינו נהוג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס משנה דירך עכ"ג דמשנה דנוהג בטהורה סיומה דמשנה ראשונה, משום דזזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למיimer דאח"כ פקע ממוני איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להסביר כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותרת, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משום דבמה טמאה נאסר בשרה, אבל אי מצד אחע"א קתאיין עלה, אז לא נוכל להסביר דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתהדרה ההלכה דבמה טמאה בשרה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאיסור גיד לא מצי חיל אטמאה, וכן קמתמה על הת"ח שלא נחotta להא لكمן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הרראש יוסף ז' מבוארת דמחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, איינו טעמא אלא משום דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, נאסר יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשנית הדין דגה"ג ע"ז שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשותהדרה ההלכה לישראל דבמה טמאה אסורה נשנית הדין ופקע איסור גה"ן מטעם. אלא דלפ"ז אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הוזכר لكمן בגמ' ולא ברשי"ע עיי"ש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ במה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרא דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"מ מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגין בטומא טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלים לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ח עכ"ב בשרצים המאוסים דבדיל'י' אינשי מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרצ' זאת נאמר דגה"ג שאני, דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מן הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסור הגיד דבלאה לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלים הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי"ו ותוס' בע"ז הנ"ל. ועכ"פ אמת וצדק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר ולא סימנא, דהרי ליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס لكمן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משום אחע"א, ועי"ז משיב ר"י דחמור חל ספר, אבל

דказמר שמו אל ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בניד על ר"י בתרתי דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליגו ב' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו היתר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומבייא רא"י לזה ממה דאמור ר"י בשילוי פרkon, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' חי לוקה דחדשים גרמו לי' הרוי דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו היתר בשחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחט האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי"ש, מי יתן ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי מהה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') **אייך** מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלקמן קאמר שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דיניהו דחלב חל עד במעי אמו בשלמו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלווטין דהרי יש לו היתר בשחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא למד מזה להיפך דמוקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') **הרוי** ממוקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אייך חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור אבמה"ח.

ג') **הרוי** מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מותלי חלי דעת ידי שחיטה וזריקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה וזריקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לOLUMN בדף הסמוך לדלהה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעין חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דאיסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזריקה המתרת איסור זה, ולכן דברי הרשב"א באזה לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש באזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לCOLUMN דף צ"ב עכ"ב ובמה שאכתוב אני באזה שם בס"ד וד"ק.

בא"ד **אג'** ניחא לי למפרק ממתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשטות לא מצי לתרצ' דניחא לי' יותר למפרק ממתני'ן מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממתני' דניזיר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ראייריו, וא"כ ודאי יותר ה"י לו ליפרך ממיירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבעין שלמו לו חדשיו עכ"פ, ולכן הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דלעיל דלא קתני בהדי' דגידי דינו כhalb וモתר בגין ח', וממילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראהרא"א דאמר דר"מ ור"י הילכו לשיטות לא מצו לתרצ', דניחא לי' יותר ליפרך ממתני'ן דניזיר זהה אינו, דהא ראהרא"א בפירוש אומר דר"מ ונוהג בשליל משום דבעי שחיטה הרוי דבן ח' דלא בעי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרבש"א זל' כתוב גם על קושי' זל'

זהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בגין ח', היינו לאחר שחיטת האם דנימתר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיור שיטת התוס' דהכא, והוא בניד וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולתיווך קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת hei ני איסורים מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליג ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' חי בעי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' חי יותר בשחיטת האם, ולפי פ"ז זה דבורי הת"ק דקאמר נוהג בשליל, אין בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר כתני פלוגתא זו בגין ט' חי לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר"י דקאמר אינו נוהג בשליל דນיתרין הגיד ובחלב מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מדעליל, דממה דນיתר הולד בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לוולד להיות כאומו, וכקושי' הרא"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדבורי הת"ק וחלבו אסור, דבדבורי ר"מ בללא' אין כאן שום רבותה, ולא נקטה אלא מושום דברי ר"י המתר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' איכא מתרת בגין ט' חי יותר קשה בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שניהם רבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ"ב כדי לקבוע הלהכה בחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג"ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבע הלהכה כוותגי' דהשחיטה אינה מתרת בגין ט' חי יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סתם ואני נוהג בשליל והיינו יודעים דלכל מושר ומר' כדתאי לי', דר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' חי.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשירתם רקס בחלב, אבל בגין גיד דר"מ מכל בהמה תאכלו, עכ"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמלחקים ג"כ בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' חדים, מושום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפני תירוץ זה עדין מתרפרש הא דראאר"א דקאי בין אחלב ובין אניד, דהלו בפלוגתם לשיטתייהו, דעכ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' כי לשנים השחיטה מתרר אסורים אצל השיל, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל האי שיטה שהרביא הרשב"א זל' סובר דר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' מושום דידי' לוולד להיות כאומו, ואני חלב בגין ח' דעדיין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף ב"ט אע"ג דאייקרי שור, מצד גזה'כ דכל בהמה תאכלו, ה"ה דמתיר גה'ג מה'ט, ולפ"ז התנאו דידן סתם באזה כר"מ דנוהג בשליל הון גיד והוא חלב, דיניהו דלגביו שיטה שנה דברי ר"י בלשון חכמים דגם בגין ט' חי יותר בשחיטת אמרו, אבל לגבי גיד וחלב סתם כאן כר"מ, דאינו מתריר איסור גיד וה"ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו א Sor, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב אינו אסור עד שהוא באזן ט' חי, ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוהג בשליל, ואני ר"מ בר פלוגתא דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דבן ט' חי יותר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בעי שחיטה, אלא דבערין חדשים ואוירא, וכמוש"כ התוס' לקמן בד"ה מבורת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך لكمן מדראהרא"א אדשנואל דאמור דחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג א"ר' בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פליג נמי אחלה עכ"פ בגין ט' חי ומושום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש يوسف ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זהת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתת כיוון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דס"פ איסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק דכמ"ן איסור יחשב, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במוחבר וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקריב בעצמו אינו יכול דאל"כ עד דאתא חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהריש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומתעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, ומהנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רבי כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר שניית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באלהות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין קדשים חצי שייעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך קאמר דבחדדי קאטו דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקאמר גידי לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' זו דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל כזאת בטוב טעם וא"כ איק קתני סתמו דנוהג במוקדשין, הicy נוקי וזה בא ברור בעזיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אימר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וכתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע להו דהאי תנא דמתני' ס"ל הכי כססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בשתיות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהריש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומתעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, ומהנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רבי כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאיסור כרת, דכל שאין חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוכה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דמקודשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דאחסבי לאכילה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאיסור מיטלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יכול את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיטלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגיד הכלל דמסקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היה כן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמסקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאיסור כרת מי שמעת לי', משמע דאיפלו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אל אישור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמטטרץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמטטרץ הכא בולדות קדשים עסקין ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשות קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאיסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול אישורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה אי לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אל אישור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשראר אישור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני' ר"י אומר לנו מה שראוי' והדעת מכרעת את של ימי, איבעיא להו מפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי וגדרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אמחוביים דאיסורא הכוונה דהקרה דבר ממחוביים כדרכו, אבל אנחנו ממילא יעדינו דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקרי אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתורתך אית' ב', אין ראי עכ"ל, וגם איסורה רביעי עלי', וזה דהшиб לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יכול המזbatch, דלא ידע כלל דאייכא חילוק בין גה"ג לעכומות ושר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראל למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במחוביים יעלו מקרא דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב זהה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק זהה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכtab על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהג דלא כתיב ולא יכול המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגיד הכלל דמסקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היה כן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמסקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתית שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זיכה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וכסתם ממשמעות המשנה בזבחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אישור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקשה אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכוי', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשות, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסח משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יהי' חי' משום גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתה, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דnidonim ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקשה קצת עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעשוין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אישור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמנוקדשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין במהרש"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מכבלי יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קромים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לסייע את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויito שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדביגת הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דהה' מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דא"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקרו אמר דעת הג"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקромים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דהה' הוּה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוּה דהרי רק מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לעברנו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוּה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומכורחת לדעת הרמב"ם ז"ל, ממילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה ומכש"כ שאר הקромים דרבנן ודוד"ק היטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לסתוקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבני יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, שנאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקרו אמר לאיסורא קאמיר, דא"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימא דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צ"ז ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזיכר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק לישב למזה לא תנא דר"י פלא דאיינו גוהג אלא באחת כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף' אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלהפי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פע"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם בירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' אי מעיך הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

ד"כ צ"א ע"ז גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, "מהכא לא חפותו וכו' והוא לכא"ו פלא הלא אין ממתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקרו דפירוש למתרני מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשיד דפירוש למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתו במשנה דפסחים דהגדין ישרפו ואין פירוש אחר במסנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספוקין מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דהה' צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה ה"י מסירין גה"ג ושאר קромים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קромים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קромים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהmeno של גיד בעי שישים בתערובות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנדו בתרוייו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'א לימייר דבמתאבק פנים אל פנים ס' ידו אחת לא מצי להשפלו למיטה מטעם שכטב המהרמ"ש ז"ל, ולכן ס'ל לחכמים דר"י דע"כ לומר מדחרי נשיי וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכוותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכוון ודוד"ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג"נ, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגם' והן פרש"י ז"ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר"ל דבר שלח ביעקב זה איסור הג"נ ופושט אח"כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג גם אם ימירא זו דרי יוסי ב"ר, ומושב בזה ג"כ קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דלק"ע התחיל האיסור בב"י אלא דרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבו בזה, ודוד"ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג דלא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכו'clf'ל, ולפע"ד נראה דגה"ג שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשים, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלות ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקס לחחמי ופסח ע"ש שפסח על בתים ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניין חז' מן הזכור הלאה, משא"כ בגין הנשה דכתיב ב"י ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ"ל ודוד"ק.

בא"ד א"ג פרע להו ביה"ש הינו נהירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי דלא למא דמאכיל אותן אבמה"ח. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנחירה, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה איה נצטו על הנחירה, ועיין בהගות ר"ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל ממש ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתא, דאל' ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטא לי' דשל ימין, ג"כ או הפירוש כמו שסביר הש"ס, אלא דאל' כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתא, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז"ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא דעת שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל' ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל' כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית-demokri בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתא קאי על החלוקה הקודמות שם אבל ואין בו צית חיב, ר"י פוטר עד שהיה ב' בו צית, וע"ז כתני אח"כ האי חלוקה דאל' ב' גידין, דلت"ק לוכה פ' ואע"ג דאל' ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי רק אגופין מוחלקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליקא צית דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיון דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית לא לקי תרתי, והוא נכוון בסברא. (דניהם דבריה דחביב משום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' אינו חייב אלא חדא דרך שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית, ואין כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע"ד בគונת התוטסתא, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא הי' שני לפני האי ריש התוטסתא כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מוחלקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עין בזה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל"מ ריש הלכ' א"ב דגום בהמות ש"יך גופין מוחלקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע"ד דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מוחלקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחייבים, דודאי הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר"י, בזה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז"ל لكمון ק"ח ע"ב דאי' מכל התוין להקרא שם איסור, עין لكمון מה שכטבتي בזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר"י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דbullet סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז"ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר' דשל ימין, ור' ל' דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס"ל דנווג בשניהם דמה שאמר בגמר' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרוייו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווייהו, על השערה צו' בלי' שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרה דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחור'י אתה, והלא גם מפלגנים מצי לנשי' בתרוייו, אתא' ונס' בתרווייהו ר' דהירך' יש לתמונה דאם פשיטה לי' מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ואפשר בשל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך' כתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך' שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי האי פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊זה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דאבות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פוגם דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועיין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט נתגנבה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הווא שוחט ושותה השחיטה נטה שנטגנבה בידו, וזה הי נבלה גמורה גם במדבר כל כך בשחיטתו עד שנטגנבה בידו, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' שהנחירה אישתרי להם, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' והרורה צמאן. וא"כ גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יכול לנבל ע"י' ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיאה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש אלתי את ר"ג ואת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שירוח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזכות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכו' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכו', ופי' אמרו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאוס בכל תחלוכי העוה"ז ובquo' נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה ויעסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברחים ויצחק אמר, היכי אי כאשר התייתי אדוק בתורה בבייהם"ד של שם ה"י אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן וולעסוק בהווית העוה"ז, כבר עשתה פירוטה, החללו והפרידו מדיקות קדושתו, וכן ירב דעתו למיהדר לביהם"ד, כי שם ביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי פרוש ממחמודי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעוזת האדם בעוה"ז, והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלומות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשםוח בחי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמתה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגער מאבר מות, וכתיב' בב"ג אך בשור בנסחו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י הסרת הדם תאכלו, והוכחתி שכן דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחtiny כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרים כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועיין בmahרש"א ח"א שכטב שדקך לומר נבי הגה"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלה אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחטו בעצם ע"י' שצין על מש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אין צוויי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מדרלא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוח טבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטם להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטה ממש קאמר, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוטס', דנחירה קאמר אז הלשון פרע להם ביה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דלטבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הגה"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רക לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגיד, אלא דמחcit' של mahersh"א ז"ל לא דק בימה שכטב שחששו על שחיטת נכרי שהוא נבלה, דהרי טעמא דהא מלטה לדעת התוס' והראשונים טעמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדока המזוודה שלא נחירה ראוי' ליזביחה, ולא נכרי שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןנו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קאמר שנצטו על הנחירה שפיר קאמר דפראם להם ביה"ש שנחירות לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דока זביחת שחיתה כשרה קאמר כמובן וזה אמתה וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיתה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל קר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דעתה לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ן ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י זל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם זל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"נ דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, דאדם הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז זל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמעו אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבה"ח, דין שאין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי רשי זל ואינו דומה לכף. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עוף דכיו' דאמר תורה כף כתיבי, ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עוף דכיו' דאמר תורה שלא נאסר אלא מה שעל הקף, הרי ממן שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עוף קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך כתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שבציווי לדריש לדושמאלו. ולפ"ז למיועט� עוף אין לנו יותר כי כל הני כף הירך כתיבי לצרכו איכתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עוף. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י לעוף ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מיני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א זל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מיני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס ז"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה דאי נהוג ממ"ג דאי כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן וכasher ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עוף, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרךך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי', שהוא עולה או יורך תמיד כי הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארץך כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפזרזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרךך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבין ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמרו", וכאשר קץ משלתו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא ס"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכך נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקום, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן את המוקום עכ"ל, אלא דאי' כקשה מה ראו' ח"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקום, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן שנשתמש בו הדיטו, יותרה הי' לו ליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמיים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי ז"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זו עם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקום ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה לחם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגינו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתני לפרש באופן נאה מה שאמור יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז זל וברמב"ז זל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת,CDCתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו זל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני,CDCתוב ואת מזבחות תתוון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז CDCתוב, למען לא יזבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסיכם, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי ז"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה לרואה"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכון, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' חי בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוגים מורים דהלהקה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' חי ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךין בבן ט' חי ע"ז שוחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' חי חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנו כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דעתךין בי' שור או דמוצא מכלל שליל הוכיחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיוון דלא גلتה אי בעין שאירע, האי ספק בא מקומו עומד, ואילו יש להכריע מכח הסברא לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינ, כיוון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואילא סברא דבעין דומי' דמעשה לבן או לאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון הוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האי הלכה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מאפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בה"ר הנדפס בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עלייו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאי לו כף, ועיין בלב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדם ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדם ממשימין א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכח את ישראל באמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסורה תורה ולא חייה שאינה בת קרben, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' וארא"א מחלוקת בין ט' חי וחלך ר"מ לשיטתי', ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומונתי' מחלב דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקין שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוגי' והמשניות סותרים אחדדי'. דנהה הסוגי' דכאן מביאה דברי ראה"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' חי, חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהייה השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"ג דבן ט' חי

אֲבָגְבַנּוּת עִיִּישׁ בְּדָבְרֵי הַקָּרְבָּן.^ז

וְאַנִּי אומר דעל צזה וכיווץ באזה נאמנו דברי ק"ז זכל שהבאתי בהקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זל נראין דוחקים ממד אמייטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, ללימוד מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דוחקות רקס לחיזוק הסברא הירוש או לקיים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לאחד דבד נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דוחשי' והרא"ש זל לעיל, דדי' לויד להיותו אמרו, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' לאחתיר גה"ז בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו איה במשמעו, רק למ"יד יש בגידין בנוטן טעם, ועכ"ב בכללبشر הוא אבל למ"ד אֲבָגְבַנּוּת דילמא באמת רציך להוציאו הגיד, וגם באזה להלכטה לא ס"ל כן, אלא דגה"ז מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין באזה במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נונתנת דחילוק גדול איקא בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הווא, ואיין להבמה אתת ד' גידין ושתי חלב הכלויות וכיוון דהשחיטה משווה לויל' כירך אמו וכחיד מאבירה, אין נאמר דיש להבמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנוטר הולד בשחיטת האם שייתר הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולחזק סברא האmittiyת הלאו, המזיא הר"ן זל דרשת דוחקה כתמות שהיא. והרי תראה דלעיל דף ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י באזה, ולר"ל למאן דמתיר בחלווה מותיר נמי בדמוי, ומיסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדים הכוויס בלב, אבל בלאו כשרар דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפניו כלל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זל נשמר מזאה דמש"ה הביא דברי הרא"ש זדי לויל' להיותו כאמו, ועכ"מ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה האי שרויותא גזה"כ בלי טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי'. אבל באמת הלידה, "לֶל כַּיּוֹ דָמָתְךָ הַלְּדִין" מת קודם יציאתנו והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מתרת איסורי, וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייביםתו לא פקע עי' השחיטה, ורבי סתמו כוותי' ומביא דברי ר"י החולק באזה בדברי ייחיד, ואנן כיון דפסקין באזה כסותם מתניינ' גם בחלווה בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאתי דמוכח דאיסור חלב איינו אלא סתום ונוח בשיליל, והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דמשנתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הoxic ר"מ, אלא סתום ונוח בשיליל, והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מתרת איסורי, וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייביםתו לא פקע הלידה להתר הלי' ח' המת קודם יציאתנו, וזה הhalb מותר מכח כל בבהמה תאכלו אפי' לר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' הhalb אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתר הלי' ח' האי הhalb שהי' איסור מחווורת, וצריך לעליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"י והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוטר, ולא בבן ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שליל' לאכול אחרים של שליל בלי' ניקור הגיד. וכבר עוררתי ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מיסיגעת זכ"ל מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק הדין, אבל לפע"ד אין זה כדי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

בָּאַיְדָּה משות דלא מקרי חלב דיןינו בעמוד והקרב וכוכו, עיין בראש יוסף זל שמתקן דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בבן ט' ח' הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לויל' זה, ומזה'ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בון ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותה, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיצא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהינו ב"ח הנתר בשחיטת אמו, ולא בון ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר איינו נהוג בשליל אפי' בון ט' ח' קי' אמר, לדידי' עדין שליל קרי' לי' משות דניתר בשחיטת אמו, ואפי'ה שפיר קאמර שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל או"א בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם ז"ל, אפילו הוא היחיד כי פסקיו המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל הי' מקיים הני תרי משניות דראין כסותרין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין גיד וחלב של שליל, לשוטתי'הו אזלו ועל עסקי' שחיטה פליגו ובון ט' ח' אבל בון ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהם גיד איסור משעה שנוטר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פליג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זל לעיל, דדי' לויד להיותו אמרו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהדי', לומר בשינויים דנונג בשיליל, דהרי חלב איינו נהוג אלא בון ט' ח', והגיד הרי נהוג משעה שנוטר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הולד, גם גיד וחלב מותר, ולכן שפיר כולל הני שנייהם בהדי', דניהם דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוטר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק בב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו השחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הולד שבמ夷' אמרו, דבחולב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פליגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נהוג ואינו נהוג בשנמצא בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פליג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נהוג בשיליל בגין הולד באשיל אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלו איסור איינו אלא בב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמר ראהר"א דזוקא בגין ט' ח' פליגו ולא הoxic ר"מ, אלא סתום דמשנתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הoxic ר"מ, והוא תנא ונוח בשיליל, והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מתרת איסורי, וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייביםתו לא פקע עי' השחיטה, ורבי סתמו כוותי' ומביא דברי ר"י החולק באזה בדברי ייחיד, ואנן כיון דפסקין באזה כסותם מתניינ' גם בחלווה בן ט' ח' הדין כן. והוא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאתי דמוכח דאיסור חלב איינו אלא סתום ונוח בשיליל, והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דמשנתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הoxic ר"מ, אלא סתום ונוח בשיליל, והוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מתרת איסורי, וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייביםתו לא פקע הלידה להתר הלי' ח' המת קודם יציאתנו והוא תרה מותר מכח כל בבהמה תאכלו אפי' לר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' הhalb אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתר הלי' ח' האי הhalb שהי' איסור מחווורת, וצריך לעליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"י והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוטר, ולא בבן ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שליל' לאכול אחרים שליל בלי' ניקור הגיד. וכבר עוררתי ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מיסיגעת זכ"ל מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק הדין, אבל לפע"ד אין זה כדי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תּוֹס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פליגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זל, שרצה להמציא דלמ"ד אֲבָגְבַנּוּת, אין גה"נ בכלל כל בבהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז זכ"ל בחדושיו כיון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"י, וכtab דעפ"י סברת הר"ן זל, דdam אינו בכלל כל בבהמה תאכלו מפני שיכלון לקיים הרא' באוכלון ממש, לא מוקמי קרא' בדים עיג' דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשעורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשעורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשעורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא ברין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממש אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפין, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דרhamna אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטלעת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סriskא ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עי'יש בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ch דמטמא נבלה נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אלא מצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדרין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עי'יש, וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדרין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תסביר לך העניין כי האי לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי'ז' דמצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עי'יש אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעינן אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ז' מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכינוי דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דונוה משעה שונצרא. ומה שלא תירצו התוס' כת'ה, משום דבעין הלב שור וכמוש'כ' בעצםם כן בריש פרKen. ותירוצים דילפין מארש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצםם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבחמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' הלב הגבוה וגיד הנרא על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב ארוי ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממנו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשות'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנרא הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ז דגס בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרא דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דוקא, אלא דל'ז' למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגס הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ז יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'ג' גם הגיד שהוא עז' בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' בעת ודוק'.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהתי', בסה'ז' מנדתן הבה'ג' שיעור לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותה און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג' דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עין لكمן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא הלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשעורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב' ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב' ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולס הר'י'ז' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'ז נשר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשות'ל ז'ל דרצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמה משוללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דוזוטרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דממה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשעורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה מילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשעורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמ"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכו', ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחוCMIM אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבבי כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבוי במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבוי כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חותר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, אין מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתוך פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרוי וראי לכלב עכ"פ. ותמי הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בל"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה שיל' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דאבמה"ח זה דהא איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשם ע, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למזה זכר מורה ע"כ דקאי ובשר גם אטרפה, ולל"ל נמי רק לאחר שחיטתה דיבר הכתוב, דהוא ס"ל בהמה בח"י לאברוי' ולהחיכת בשר עמודה, עיון לסתון ק"ב ע"ב, וא"כ לא חל לאו דטרפה עד שלא היל' לו לאו דבמה"ח, וכמ"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ג ע"א ולכן גם הוא קאמר בשר מן הטרפה הא חדא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מית"ת עיי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי א"ר אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנאה במשמע, או מנבלה או מטרפה כמובא ר' שמי חרפ, והוא דרשעה מיתורא דקרו ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סיופר המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנאותו, וממילא אן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אzzo לפיה הילוק שבן מכיר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמייע ליadam המקובל מתנה מתקבב יותר בירך שלמה ממילא שוי' מעתלה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא אבין, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הג' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשו אותה שלמה, אלא אם ה' מוכרכ להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מועלם הנהנה צוז. ומה דוחוכיח הש"ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנאה הוא משום דהאי תנא סובר יגבגנ'ט, וא"כ שפיר מוכרכ מהא דשולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפריך שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבגנ'ט אבל למ"ד אגבגנ'ט מא"ל, לא פריך איך מותר לשלוות ירך לנכרי דלמ"ד אגבגנ'ט בלבד"ה מותר לשלוות דאיתו שוה יותר בשbill הגיד שבתוכה, אלא דהगמ' פריך, הכי נאמר דלמ"ד אגבגנ'ט תה' גה'ג' באמת אסור בהנאה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לעשות ממנה רצעה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בגהגות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנאה מטעם דר"ש מי שבשו אסור גידו מותר. ולא ידעתني איך מתרפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמקראיין, דישראלי חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק ל' עכו"ם ואח'כ' ייכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכא דעתו"ם מה שכתבתי שם גם זולת זאת אין דין זה שיק' בפרקון דעתוק בדיני גה'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מודוקדק, דיויתר הוול"ל בגדיד דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז'ק.

רש"י ד"ה ירך שלמה משמע. אין זה ציון, דגבג' לא כתני תיבת ירך כלל, אלא רש"י ז"ל כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה דבעל הגמ', והרש"ב'א ז"ל כתוב דמתיקני, "מפני שמקומו ניכר" דע"כ בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבנן מוויה שמואל קופטש ע"י השיב ע"ז דלשון "מפני" שהוא בחרטלו מורה דע"כ ירך שלמה ממשעדי ירך בין שלמה ובין חתוכה, ה' לי למתיקני, "אם מקומו ניכר" ולא, "מפני" ולכן יפה עשה רש"י ז"ל שה' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה ממשעדי, דרך אז מצינו כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ"מ אומר אני דשפיר תפיס הרשב"א ז"ל, כי פרשי ז"ל בה הפלאopolא, כי האי, "חתוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בו"ז ולא חתוכה בי"ז' קאמר, כי באמת בין יכולת למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הকף מקומות מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה ממשעדי, אין בויה דיק ש כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצתה ממנה, אבל הדיק הוא דמיירי ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד כדרכ' שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממשעדי מירך דכלה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ירך קאמר, אלא שנספרעת, אבל ממיוט מהה דקמאנ' מפני שמקומו ניכר, ותடע שכן הוא, אדם מלשון ירך, ממשע איינו מפרעתה ממש'כ' רש'ז' ז"ל, מה זה דקמאנ' במשנה שהגה'ג' בתוכה, פשיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגה'ג' בתוכה, והכי הוול"ל שלוח אדם ירך לנכרי מפני שמקומם גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כר"י משום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דע"כ האי איסורה דבנ'י נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנאה אח"כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, לר"ש דאסר גה'ג' בהנאה ע"כ שלא סבר בהזה כפי' הרמב"ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעלי צ"ב ע"א, אלא דהרבנן נגד הרמב"ם ז"ל, מסתמא מצ'י חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דר"ש ולא להני שkil וטרי שבגמ' דנרא דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לעי' דהרי מס'ים "עד היום הזה" ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ועכ"פ האי פסק דגה'ג' מותר בהנאה אף' למ"ד אגבגנ'ט לפי שיטותו דלב"ע הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריר וקאים ודז'ק היטוב.

ודע לדידי בלא"ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ"ל דמקשה מגה'ג' ודם דאי אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' הא הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ' התוס' בריש פרkon ומכם'כ' דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS ולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובchromו ייחדי, אבל לדוש באב בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדיש, אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחסו, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת משום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' הא שוי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החROSS, באזה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אף' באלו זוז'ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהה דשי'ת, כמו חלפי איסורי הנהה דע"פ שהחלהפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והו התנור המוסק והשדה החROSSה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגטה הוא וכאשר הארכתי בהזה בסוגי' דשוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' ע"י'ש, וא"כ פשיטה לי' דאמ' גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהה, דלא הי' רשאי לחROSS ולדוש בשור, וא"כ מה פrisk הש"ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מוקראי להתירם בהנאה ומכם'כ' דקשה לר"ש דס'ל באמת דגה'ג' אסור בהנאה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרקוב עליו, וביעני צע'ג וד' יאיר עניין.

שוב נתישבת דעל ר"ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס"ל דגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה'ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכך אוכל ולא גידה, ע"כ מירך המוכנת נאסר הגיד, דהוא דרש דירך אוכל ולא גידה, ועכ' מירך חזקי' ור'א לאכול דיבר הכתוב. ועיין בצל'ח פשחים בסוגי' חזקי' שהביא דעת הירושלמי דלר"ש גם גה'ג' של נבליה מותר לטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתיר חלב ודם בהנאה אין קשי' כ"ב, שלא סמך הקרא ללימוד הינה מכללא וכען זה מצינו הרבה הרכבה פעמים ודז'ק.

כתב הרראש יוסף ז"ל דהא דנקט שלוח ולא מוכרכ דאתא לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנאה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הtos' ל�מן צ'ב ע"ב ד"ה והלכטה, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד אלא דבמתנה מתקבב כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא ציתתי ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבגנ'ט ס'ל בכל פrisk, א"כ בכל גוונא איכא הנהה כשהגיד בתוכו כיון דראי

דוחטך לי' ומזבין לי', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מונוקרט, אלא דעל ידי שנחתך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואתא למיזון מנוי, ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרט לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אנו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דኒוקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו הירך שבידך, ומינן לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחטך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ז"ל היה מפרש קושי"ג הגמי דחטוך לי' ומזבין לי' בכוונה לדמות לחטך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונוקרט, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי ב尼克ור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חטך לחטך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתן התנא דינו דחיתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, דלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמי ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי', וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכט"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך לי' ומזבין לי' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנוי, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימיכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחשב לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למיכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמו שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחש, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי" הרשב"א ז"ל מסוגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אנו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין במעשהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפש, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי' לסמוק על החטך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרט ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אוריינטיא עין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין און מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר וモטור ליקח מהם ובודאי די אוריינטיא כאמור דאסור למוכר דהוה צען שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לידע מיריך דמיירி באינה מפורעת, אם לא ממש דקתי מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתי לשון "מפני" שהוא בחחלתה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתי שגה"ג בתוכה למידין דבשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נודוק מני" דחיתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, דלא מצין למילך דחיתוכה וחילק ממנה אסור, ע"ג דמתני"ג כולה ירך קאמר, משות דידי'ר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחיתוכה אסור, משות דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משות דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחיתוכה מן הירך נמי מותר לשולח, אפייל אם אינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חיתוכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חיתוכה וחיתוכה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתי בתמיינ"ט טעמא דמפני שמקומו ניכר, לא תידוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחיתה מני הירך המונוקרט נתחתה, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחיתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשיטתה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהירך חיתוכה כדרך שפערין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשר, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל' בקי שיראה אם אין בחיתוכה זו חלק מן הגיד. והא דקתי בתמיינ"ט מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתה' ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתה' נראית כמנוקרט, אבל לעומת בחיתוכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונוקרט או אינה מונוקרט נמי שרי. ולפ"ז הא דפרק בגמי ע"ה שלמה נמי לא לישדר לי' דחטיך לי' ומזבין לי', נמי אין הפירוש דחטוך לי' לחיתוכות ומזבין חיתוכה חיתוכה, אז פשיטה דלא קזבני מני" דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפרק דהכרי הרוצה למיכרו לישראל יפרענה בכיוון לרמות את הлокח שהי"ה סבר שהוא מונוקרט ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למינך שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי' נחפק הוא דאפי' חיתוכה לישדר לי' דכיוון דגוי מציל לחטוך חיתוכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או אדו' דאפשר חיתוכה שרי חד טעמא איתם בשנים דמצוי מחותוך ומזבין יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתיר בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ה חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקומות מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם בזה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו בזון מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה"י סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונוקרט משות דידי'קינו מון המשנה דחיתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכ' לשולח חיתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכהי מכאן דניקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה"י מפרש קושי" הגמי

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור' רבע אמר אנפקא אמר לי' לאשköוי והוא אשköיה חרמרא מזיגנא, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזיגנא, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזוו, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתייחן אז הלא הי' חרמרא מזיגנא, ואנפקא חיא משמעו, ושפיר נגב דעתו דנקרי מצח' אנטפקא, ואנפקא חיא משמעו, המשמע הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חיא ולא מזיגנא, אלא דלע' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזיגנא, אלא דלא משמעו הכא ממה קמנשניא מידי דהא עדין השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשניא מידי דהא עדין מוכח מהיה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דבריו, דהרי הי' מצח' סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפנוי הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שគונטו הי' על מזיגנא, אלא ודאי דשלא בפנוי אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי'. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י הי' השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אשק'י מזוג מאכבר ובזה אטעהו. וככון הוא דקן משמע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם והמיחם באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזיגן בו את היין עיי'ש. ובלאו הци מוכח דאטעהו דהרי מזיגנא הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתן לו מזיגנא קרייא, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש בגמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ' ל' הברית', ורש' ז' הוסיף מפני שידע בו שאינו סך דגנן ל' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ' ל', וקשי' לי וככ' על חנס התנה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמיר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וככון הניח דבר זה על רש' ז' להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנוני" ואח'כ' קאמיר, "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג'כ' ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דריש' ז' בעצמו סותר את דבריו מנוי וב'י, דמסיים ביעמיא דגניב דעתטי', דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתטי' אפי' הי' בו שמן, כיון דידע בו שאינו סך. אלא דריש' ז' נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמיר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שיוטפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיררי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנה, דלעיל קאמיר "אל יסרב", וככון "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הואר, דמסרבין לקטן, דהינו לחברו כמותו או לקטן ממנו, ולא מקבלין מיד עד שייפזר, וכן קאמיר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועוד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועוד ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוד אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא יאמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא'כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעס א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ' ב' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ'ל דמנהגו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, וע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומרי' לו ייב

וכו' ע"ש, דלאכאר' קשה איך מתקים בצדק תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפ' האמור ניחא טובה, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שמסרבין בו לישב, ואות עושין לת"ח שהוא יידון כתבריו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיררי, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' וdae מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דהרי אין מסרבין לגרدول, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם' לא"ה, שפיר קרינן בי' בצדק תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge נפללה ומותה, אף הוא עללה לגג ונפל ומותה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זה לומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדיין דעתו צלולה, ונפ' מ' דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי'ז' ובאחרונים בהה ודוק'.

רש' ז' דהא אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכיר שמא ימכרנה לישראל וכו', עיין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקרי כולה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתבת דליך למכיר שמא ימכרנה וזה ולהיא לדר' א"ד דעדיין איכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה ליתא לדר' א"ד דהכי מותקמא ליקמן, דליתא דהרי איכא אבוי' שטס'ים רשי' זיל' דהכי מותקמא ליקמן, דליתא דהרי איכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע' דהכי פירשו דבסטם קאמיר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי למכור אם הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכיר שימיכרנה לשישראל אחר דזיאת לכ"ע הדין כו', דהכי מותקמא ליקמן דהיאנו דהכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי, אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין איכא מושום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהיאנו ר'א גם משום שמא יחוור ימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפנוי האננסין, לכאר' איינו מובן דאם הוא אנס ליקח בשר על כרחו של טבח בלי לשלמי, גם אם לא ישלחjisר'אל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לו בשר שעד שmagu לאייטלי' יוציא את הדינר לצרכו כגון להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר בלי מעות. אלא דמפרשי' לא משמע כן שכותב שמעכובו את הדינר בידו. ואולי זיל' דניאו דהוא אנס ליקח מה שצרכיך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים בעדתו ליקח ולמכרו בלא שפוי' לא יוציא את הדינר לטבח הר' מחזיק כבר בדין ונותל הבשר בחמס ודוק'.

ע"ש גמר' אימא סיפא וכו' ואיב' במקומות שמכריזין אי' איתא דהוה טרפה אכרזוי הוה מכרזוי עכ' ל' הגמ' ורש' זיל' הוסיף על זה זוז'ל: "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ' ל' עכ' ל' ועמדתי כשבה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כו'לו מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'". ואון דרכו של רשי' זיל' בכך כתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע' דב' פ' דלפרוש הוא עפ' פ' מה שכתב הרשב' א' זיל' בשבותות דף י"ח, דע"פ' דלפרוש מאשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

סתירת המשנה והברייתא, ואילו דוחות רשי' ז"ל דמציא מתרצץ דמתני' במקומות שמכראיין מיררי, א"כ גם לר' אשיש מכין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליג המשנה עם הברייתא. ולפ"ד נראה לישב דלית לרשי' ז"ל דזוקא לר' א"מ מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבאי ורבה. דלאור' קשה דנינו דרישא במקומות שאין מכראיין, וכן קאמר דאסור לישראל ומותר לנכרי מ"מ ליפלוג בדיידי ר"ל בנכרי גופא במקומות שמכראיין גם לנכרי אסור חתוכה, ומדמליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דלנקרי עלום מותר. אלא דיש לתרץ מהרי' זאת מציאותה שמעין דמייר לאבאי ורבה במקומות שמכראיין אלא שאירע להם טופות וקאמר דאסור לנכרי נו"ט, מילא נדע דבראותו מקום גם ירך חתוכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרמי מהאי סיפא שמעין דחיישין אלפיני דלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעם של דבר, וכן לדיזה לא קשה ליפלוג וליתני בנכרי גופא דפערמים אסור לשולח ירך חתוכה זאת שמעין מסיפה וכן יותר קמ"ל במקומות שאין מכראיין מותר, ולא חיישין שםיא יתננה לו בפני ישראל. אולם לר' א"ד יכולה בריתיא במקומות שאין מכראיין ומיציאותה קאמר דא"ה אסור למכור בסתם לנכרי נו"ט דשמא הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הוא, דאל"כ ה' הטבח מטבחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה ליפלוג וליתני בנכרי גופא, במקומות שמכראיין אסור זם בלא רואין איקא למיחוש שםיא יזמנן לו לפקח ישראל, זאת לא נשמע מציאותה דשאני שם באיטלי' דשם איקא הרבה לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חיישין שהעכו"ם ילך ויבקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר' א"ד חתוכה עכו"ם מידע ידייע, וכן גם במקומות שמכראיין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתוכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדמשקנא אם ס"ל חתוכה עכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חתוכה דכל מקום חישין שיקחו ממוני, וכן יפה קאמר התנא דברייתא דכל מקום מותר לשולח לנכרי וא"כ פליג אתנן דמתני' דחייש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין רקתני במציאות ומפני ב' דברים וכי' ומלהן זה משמע דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני ולא ימוכר אדם לעכו"ם קח מפני שני דברים וכי' כמש"ש בסיפה ולא יאמר אדם אוקימתא דר' א' לי בדין זה בשר מפני ב' דברים וכי' אבל לפ' אוקימתא דר' א' רצח לרשות הרישא, דהא דהתרתי לך לשולח חתוכה לנכרי ולא חשתי לא מפני גניתה דעת ולא לשם ימכרנה לשישראל אחר, מושום דהני שני חשות אינס אלא במוchar בשר טופות ונבלות במקולין, דבונו' במקומות כשרות אפי' בסיטא ולא במקולין דלא שכיה דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מכראיין ושלא במקולין דלא שכיה שהנכרי ימכרנה לישראל מה איכפת לי' بما שהוא מנוקרת, וכן מושום שמא יחוור וימכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני דין בירך חתוכה ובמקולין אז אסור מפני הני ב' טעמיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכמים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצוין' ונו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקר אוותה לא שכיה, כדי לנקה פרעה, כדי לנקה בתורת מינוקת כמש"כ הראב"ד דהרי מה"ט רשאי לסמן לאכלה בתורת מינוקת כמש"כ הראב"ד ז"ל שהבאתי לעיל, ולאבאי ורבה קאמר תחלה ומפני ב' דברים ולא אל ימוכר וכו' מושום דלא מיררי כדעליל במקומות שאין מכראיין או שמכראיין והכרייזו, אלא במקומות שמכראיין ולא הכרייזו, אלא שאירע להם טרפה, ורצח לרמז זאת דהאי מציאותה לא מיררי כמו הרישא וחסיפה וכן הקדים הטעם לדין לומר דהאי דין מיררי רק במקומות דשייך גניתה דעת דהינו שנעשה דבר בקום ועשה או בשב ואל

ביה א', ולא דמי לשאר דם בשעת תשמש דפטור, משוע דאנוס הוא דמאי הוה ל' למיעד, דהכא כיון דה' מוחר ועומד מן החכמים לפרש והוא עבר על זה, אע"ג דרך אישור דרבנן עבר, אבל מ"מ לא מצי מתנצל דאנוס הוא, ועיין לעיל דף י' ע"א וגם בפתחה מה שהעלתי בזה דכל הני אסורי דרבנן אישורו מושום דחששו שמא בהאי מעשה יבור אדווריתא ולא סמכו על רוב וחזקה, כמו שהזיהרו על עונה סמוך לסתה וכמו בדמאי שחששו על מיעוט ע"ה שאינן מעשרין, אין כאן אישור מוחלט דרבנן אלא ספק אישור תורה, דמוכח האי סברת הרשב"א ז"ל, تو מה"ת אסור לסfork או חזקה, דהוה כמו סכתנתא דלא מהני רוב וחזקה מה"ת, והסביר הש"ש ז"ל הטעם מושום דכיוון דאם יארע שעבר הרי יה' ניזוק ממשא"כ באיסור אף אי קמ"י שמי' גלי' שעבר לית לו בה כי התורה התירו דאנוס הוא, אמרו מעתה כל שהזיהרו חכמים דתו לאו אнос הוא מילא אסור לו ליכנס, לספק זה דשما יбур עי"ש בארכות באזה.

ועל' פ' לענינוaca לכאר' ה' מצין לומר דלעולם במקומות שמכראיין ולא הכריו אבל מ"מ הרי מתרחש לפעים דAIRע טרפה ולא הכריו מחתמת איזה סיבה וכמו דמייר במציאות שאירע להם טרפה ולא הכריו ניהו דלא בעי הלוקח מן הנכרי לחוש להז' ומציין סמך ארוב דכל שלא הכריו מסתמא ליכא נו"ט במקולין, אבל האי משלח עכו"ם ליקח לו בשד דמוchar שלא לשולח מושום דאנס הוא ומץ גוזל את הטבח, שוב אם יארע אונס דלא הכריו והי' נכשל בبشر טרפה, לא מצי מתנצל אнос התייט בשרות התורה דאמרה מותר ליקח מן הנכרי במקומות שמכראיין, כי נשב לו אתה שלחת לאיטלי' את העכו"ם שאיסרו לך חכמים מפני האנסין, מילא אין כאן טענות אונס מצדך ואל תתעקש לחלק בין איסרו לך חכמים מצד שלא סמכן על הרוב או שאיסרו מצד אחר דזיל בתר טעמא,aca והכא לאו אнос הוא, מושום דעהשה שלא כדין ועbar אדרבי ז"ל, והוה זאת כמו תחלנו בפשיעה וסופה באונס דפסקין כמ"ד חייב בב"ק כ"ג ע"ב עי"ש, דהתמס נמי הפשעה הוה לעניין קפיצה והוא לא קפץ אלא נפל באונס, מ"מ אמרין אלו ה' משמרין, שלא יהיו הכלב והגד בראש הגג, ממילא לא ה' באים לדי אונס נפילה, וכן חיב, והכא דכוותי אלו ה' נשמר מלשלוח עכו"ם למקולין ושלח ישראל ה' ניצל מאיסור, וע"י שפשע בשילוח זר ועbar אזהרת חכמים, בא לדי אכילת נו"ט ולא אונס מקרין, וכן לא די במא שאמיר בגמי' אי איתא דהוה טרפה אכזריז הוה מכרייז דהכא עבר לשולח נכרי נגד אזהרת חכמים צrisk לחוש שמא אירע אונס דלא הכריו דז' נקרא אצל מכך שלול ולא אונס דתחלת שילוח בפשעה הה, لكن צrisk רשי' ז"ל להוציא, דאפי' אידע כן דלא הכריו איז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי כדלעיל, וא"כ במאט לאו טרפה הוא זה שהוסיף רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמי', ומידלא אכריז לאו טרפה היא. ר"ל אפי' אירע דלא הכריו באונס אבל האי בשר שלקח הנכרי גם איז לאו טרפה היא, ולא קאמר דליך בא טרפה בעיר אלא דהאי שבד הנטכרי בכב"כ לאו טרפה היא ויאכל ומה בערך דבכהג'ו' אף דפשע בשלוחו מ"מ לא צrisk לחוש למיעוט דלא הכריו דגס איז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקבל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודז"ק.

תוס' ד"ה אמר אבי תימא לאבוי ורבה ור' א', בראשה היכי משדר לי' חתוכה וכו' ויל' דלית להו להנ' שינוי' אלא שינוי' קמא דאקי במקומות שמכראיין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתוך כך נתקש לו על רשי' דפי' אמלטה דר' א' דפליג תנא דמתני' אתנן דברייתא, דהרי ר' א' נמי מצי לתרץ מתני' כשינוי' קמא דלעיל, דמייר במקומות שמכראיין עכתי' דדבריהם. ופירש לדבריהם דבחורת קמות מהו על רשי' ז"ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבה איך קמתרצטו

נתבטל, וא"י משום קבוע קאמור הרשב"א הו"ל לפреш כנ. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע אפיו אם נחיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמור דבלוך מהות דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שניי תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמור רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמור דחיישין על בשר שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים ذף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירינה נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אס מצא אח"כ קבר, אס חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמאו הבשר במקומות שהניחסו שנחוש להחלפה מהיכי תיתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחידש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפך אדם רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר שנתעלם מן העין איך קאמור בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינה קאמור ולא גוזר שגאר רב, וכמו דלעיל ذף ה' ע"ב דקאמור ר"ג וב"ד נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזר מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרכם היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיאו מקרה שיהי' נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במשניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בד"ר יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים ذף כ"ז ע"א דsharpal החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבם, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמוראי בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דינו שגוזרו על בשנמה"ע, لكن אמרה ממשו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזר ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט דמושאל החילוף רב בחכמים, בשר ח' דמנה נשמע אכן זה איסור קדום עכ"פ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש אפיו בקולא טבח נקרים, דכל שמאו במקום שהניחסו בלי' שום

תעשה שambilא לידי גניתת דעת והוא דוקא במקום שמכריזן ולא הכריזו, וכן שמא ייחזר וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינחו דקמטעו אנפשייחו פ"י בכו' וכו' לכך נראה דהתמס בסתם יאסר משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ"ל, ועל הא דמכור לו בחזקת שחוותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלו依 בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכריזן ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתת דעת דלא הוה לי' לאסוקי לנכרי שהיוא ארירע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכריזן ודאי מודו התוס' דצרך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דריש"י ז"ל שכtab דהתמס במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי אפיו בסתם נמי איכא גניתת דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר"י במקומות שמכריזן ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמור שמא ייחזר וימכרנה לשישראל ולא קאמור שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכריזן ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף צ"ה גמר' אמר רב, שבביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ"ל הגמ', כפי הנראה מפי רשי"ו ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' הא טבח מן שר הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכוו, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכריזן או מקום שמכריזן ולא הכריזו ה"י, באופן שלא ה"י רשייא למוכר לנכרי מון הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמור דלא נאסר שאח המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו ש麥ר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח אפיו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמרין דלצערוי קמכוון דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרים את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירינה, והנה יש לראות דס"כ' למה נאסר כל המקולין בשלב בהמהacha שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אחת בעיר במקומות שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אחת בעיר במקומות שאין מכריזין, או דבשביל טרפה אחת מכריזין בעיר כדי שלא יקוחו בכל המקולין נקרים, הינו מושום תקנה להטבחים, דלוליז את שאסו ליקח לא ה"י רשייא למוכר טרפה לנכרי מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמכריזן לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מחר זהה שעשיה, ולמה נאסר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבטל, ואולי מאריך זהה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבתל בשביבו אסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקולין נקרים שЛОקחים בשביל הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מקולין ואע"פ דקבע שעינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמהימן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל"י במקומות שמכריזן והכריזו אלא על מה שלקחו קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת עכ"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי"ש. והנה מה דמדמה זאת למקומות שמכריזן והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למלعلا, דהתמס תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים וdochki דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינהו דנייניזו, דהרי ראה שניניגידו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' ד"ה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי'adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מכריין או במקומות שمبرיזין והוכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמונה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות דכך ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש ואית שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק לא בטלו מדרבן מפני חшибותן, ותדע כולן אסורים דהרי בע"ח בא זהר לא בטלו איסור לכתלה ביבש איסור תורה הוא כמו שביארנו בפתחה, ואיך פריך דנכבשינהו בידים אלא ודאי מושם דבזה לא ביטול האיסור אלא הקביעות, וכיון דלא ביטול האיסור מה בכך שראה ביטול הקביעות דהרי לא הינו נפ"מ על שום אחד מהם, עד שאחר דבר ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש ואית שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק בשעת הקביעות, דהרי אז כולם אסורים הי', ואיך שיק לומר נולד הספק אז, דהאי ספק אי הא שור פריש מן הרוב פריש או מון המיעוט, לא נולד רק עתה שלקהו להפרשו מן הנheid, ולכן לא מקרי נולד הספק במקומות הקביעות כך מופרש הכל היטב לשיטת רשי' ז"ל בפסחים ודוק"ק בכל זאת.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המובא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביאה הבריתיא דט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובנמצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חדך ארמאיה הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למכוון וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחותן שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנסיבות בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס hei ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER במנצא ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נצחים במנצא ביד עכו"ם ובגזרה דגזרת בשנמה"ע ישנה hei, שפיר קאמר בשם כאן הוכחה מוכרכחת דגזרת בשנמה"ע ישנה hei, אבל לעולם רב הוא גזר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גזר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' ד"ה ובמנצא הילך אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכרייז משום טרפה אחת אסرين כל המוקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מכריין שלא לנקות מן עכו"ם לכתלה אע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכוונתם בל"ס Leh מה שכתבה הרשב"א ז"ל בסוגי' דמכרין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מון הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל תנומת לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר בזמנים אחדים ע"ז אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' ד"ה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי' adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבונן, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מכריין או במקומות שمبرיזין והוכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמונה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות דכך ניטל אחד מהם ושרי' זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי' דשם איכה תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם' זאת בעומד וראהו קמו'קי לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمון, משמע דברית' דט' חניות מירי בנסיבות ביד עכו"ם ממש, ועיין בפלטי' שהרגיש בזה ולפ"ז אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפ' מה דמוקי לי' בנסיבות ביד עכו"ם, מيري בנסיבות מוקם דליך שום תקנה ומדינה אסור למוכר טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ' מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam ליקח מותר בדיעד ולפ"ז נראה כמש'ג.

תוס' ד"ה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ' ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי' נמצאו בפי עכבר ומה לי' נמצאו ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, ואז הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכגד אמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצא שישידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבביאו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל לא, ודבר גודל דבר הנביא זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לרבות כי' כל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מידי הוא טעמא אלא לרבות אינו מדויק, והכי הוליל רב מותרך לך מותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבביאו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ובדרי הראש יוסף ז"ל בהז אים מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניהלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הוה אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחש שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרש תירוצם ומיא לא יודה זהה דוחק גודל, Adams חישין להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא למה לא ניחוש גם בגין שמי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועלה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו ערב ה' כאן דהוה אוסר,-DDILMA דוקא מושם דעלו תריין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דהרי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' הומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או אבדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניהם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבג' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות ה' דאם תאמר דחזרום הוה עדיף מחתיכות למה סייד התנא שם רקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'ג חתיכות דהוה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'ג חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך ר'ב איך אכל בשרא ונשוי בסימנא כי הוא דרב' הדוחת ל' אתלן קרנה לכתלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפרק מרובה פריש כמו בנסיבות פטנטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל ומה שלקה הנכרי, ע"פ שרואה יצא מן המקולין דין בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לשעותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבר, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא נמצא במקומות שנייה, וуд' כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניחס מנה ומצע מאתאים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניחס מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדשי' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגיית טומאה ומשום דכתיב וקדשי' דבג' שימור וע'ך' דרב חומריא על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבג' שימור וע'ך' דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהו גזרה קודמה לא נתקorra דעת, דעדין אין מקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גזרה וממנה לא זהה מקומו, ואני זה כמו בשאר מקומות שמרתץ תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גזרה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר ה' שגור בן בפי ה תלמידים לא ה' יכול רבנו הקדוש לשכח, אבל כאן בגזרה לא בעו המשניות הקודמים שום תיקון דבלאה'ה כל גזרה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזרה היא, וכל שנטקבלה ונחפיטה לא תבטלה בשביל שבמשנה שניתנית קודם הגזרה שנוי' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השינוי' קודם האי גזרה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזרה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. וכך מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חישין להחלפת העורבים על בשר שהניחס והעלים עינו ממן, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דגירוש שמא ממה שבביאו העורבים בא לידן. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משתרער מראיה דהרגיש בקושי' ז' ורואה לתרצ' זאת ולומר דሞרן דמוקמינו האי בשר שהיתה בחזקת משתרער כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחסו דאי'א חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן ה'יה, ומהיכי תיתני הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימא רבבתא.

ג') **על** קושי' האחורה ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מידי הוא טעמא אלא לר' הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התיר בשר הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חשש בשר טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים ביבו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשר שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשר טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נקרי שיש בידו בשר טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשר הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דشكלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא ה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אולי באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאיני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למייעוט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שביר, אבל עכ"פ מייעוט עושה, וא"כ ה"ה אם איכא הוה פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעושה האי מיטוט שביר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמיינט טמאות ומיעוט טרופות מצטרוף להחליש הרוב, וכן ה"י סברת רב דבשר הנמצא בשוק עכ"פ שרוב בשער שביר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מрова דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי' לחזק האי דינא דבשר הנמצא אסור מדינה משום חשש עורבים המבאים מרווחה דעלמא, אוסר רב כל בשער שאינו ביד המשוחרר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאיני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדריך מבשר הנמצא ביד עכו"ם דין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי' לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממנה, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרוזים ויתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי' לריה דחרוזים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג'כ' שפיר דמי' ועין באות שאח"ז ודוק'.

ו') **ממעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצ'ו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכי חישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא ה"י נתפס כגבג, ורב רק לשארם דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דה' מתירה שיצאו כולם ויה' טרודים ולא ייא' חילפומו הנכרים, או דמותרא שיצאו כולם ויה' טרודים ולא יש לא בז' חילפומו הנכרים, אבל לפע"ד לא הוועיל בזה כלום, דחשש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קאtiny עליה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מצע מחזיק בשניהם, ואולי יל"ש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליך לחזור אחריה הגנבה והיה' נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בברש שנמה"ע להחלפת עורבים, וה"ה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה"י לו בהמה ביו גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מחשש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללה, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אוסר כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דشكלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשר מן הנכרים, והחייב עליהון, אלא דירושלמי וגמר' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דאר"י שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שרואו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומושם דמקשה לי' התם מעשה השה', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסנק אrose בשער שביר, ומה חדש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם חושש למיעוט נבלות שבבית הנכרי, מה' בנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר'י דמנצ'א ביד נקרי כמנצ'א בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינן אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאיכא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' דה' הנ' במנצ'א, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מייעוט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה' שתכתבו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' דה' דאיכא עשה דוחבדלטס ובענין דזוקא הבדלה ע"י טהורים משום דאיכא עשה דוחבדלטס ובענין בת"ר מושום עשה סימנים ולא מהני כל דפריש מרווחה פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דאיכא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטס ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמר דגס העכו"ם נזהרים מברש כשר סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןו עליהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר' א"ר ואשאום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא אישור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דגזר רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' זיל' דינא דבשנמה"ע שאסר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין אמר ולא חומר וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין אמר אז פשיטה דרך בפירוש מציא אמר כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס זיל' דאיך הניח סוג' דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטות דהסוגי' דילן ס"ל דבר דין אמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דבר ירושלמי מבואר דבר גזירה אמרו, שהחמיר עצמו, הלא ירושלמי נסדר בדורו או קרוב לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהו יותר דסכמה לעוד מה דקאמר רב, אי דין או גזרה אמרו ואין זה דומה לשאר פולגותות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבלי גירין נגד הירושלמי, אבל במה שהיעיד הירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עליה, ע"פ שהגמי' דילן לא ידע מיה וסביר דדין אמר רב, לא נדחה עדות ברורה של הירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין אמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלפי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה אמר לחוש להחלה בשר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניחו לי' מן השם להחדר בו תליית' וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכל אסרים ניהלי' תמהה לי הלא באברים כתני במתני' דشكלים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה ממש'כ רשי' זיל', דכו דרך הנבלת לחכלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דה' להנה, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כਮובן. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר ברישא ומעיין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שקלים הנ"ל שהביא האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל ע"י מישוגה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אסקופתא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי'ש וא"כ אין بما שמנצאה ראש ריעוטא כמנצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי שמייה וכמש'כ למעלה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרכו לאבד. ואולי אלה כיון רשי' זיל' במה שכabbת וכי עבדי נמי הכל כולם אחרים הוו נמי התרם ברישא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוה כן שמאבד חפץ ישראלי אירין, אבל אם רצה רשי' זיל' לתרץ קושיתני נחאה, כדידי שלא תקשה דבלא"ה אברים נבלות ע"ז כתוב דאמן לא ניחוש לעורב כרב, תלין אחרים הוו כאן ברישא ר"ל בראש כדי לחללו ונפל בימים, כמו שאירע لها, ולא ניחוש להשלכה בנחר מחמת שהוא נבלה. ודוק' היטב כי נכוון הוא מאד בס"ד.

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעת' ופרש' ביד כנסחתט, או בצריך וחთום או בסימנא וא"כ במנצא בשיר ביד עכו"ם, ליכא חד מכל הני הרי דחויה בכל איסור בשנמה"ע, ועיין בלב אר' שנטעורה ע"ז, אלא דלפי דרכנו דכמו לדעת הירושלמי חומרא דרב ה' משומ שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיוון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשר הנמצא, א"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשר הנמצא בשוק, אבל גזירתו כולל ודאי גם בשיר הנמצא ביד עכו"ם אבל גזירתו בשר המונח על שולחנו כਮובן, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס זיל' דפסק בין בשר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפלו נתעלם מון העון אסור חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משומ דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר או מושומ דס"ל בשיר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל גזר אחר לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס זיל' תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוגי', ואחר שזכה דעתמא דרב משומ דחיש לרובא דעלמא שmagru'a הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד המשתמר מדינה אסור, פריך לי' מט' קמי'רי, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, וא"כ פריך לי' ממשנה דמכתשיין מבשר מboseל ומתרך לי' בעומד ורוואה, וא"כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשיר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשיר המונח על שולחנו מצד גזירה, ע"ז ממשני מיד' הוא טעמא אלא רב רב באמת מפרש האי מותרות דרך משומ נבלה מותרות אבל באכילה אסורים מדינה, ומשום חשש רובה דעלמא שעשו פלאג ובטומאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לגרע הרבו, אבל באיסור אכילה חששו מדינה וא"כ ספר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מן העון כנ"ל, וע"ז אמר והוא דרב ר"ל הא דאתмер דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משומ נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתмер ולא כמו שפי' רשי' זיל' דהא דרב משמע דקאי אמאיDSLICK מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ"י דרכנו שהוא דעת הרמב"ס זיל', האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אתмер, אלא מכללא משומ דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי ה' עולה חדא לא ה' אוסר, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחרוזים דסימן כל דהו מrowni, אבל אסור משומ דעליה עוד אחד עמו והוא מדינה משומ דחווש ארווא דעלמא, הרי דמפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור ודי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבי עלי' ר"ה בחרוזים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אתмер דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרא על רבוינו גדויל האחרונים זיל' שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אתмер, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נכוונה בתוס'. דמי שמע גזירה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לבר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבררי דלא אסירה תורה אלא מה שעלה חכ' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבררי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דشمואל דרבנן ס"ל שלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכהן, ולר"י אסירה תורה דכולה ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכהן או דכולה ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזהר, ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דבעי חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטעורה הר"ן והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שייעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו הנו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקן מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזוזה"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתות הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאלי, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרישין זכור את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דlisrael נאמר האי לאו ככל לאוין שבторה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסירה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכן סבריו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נגגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון דאנן קרבען דר"י דבשו' פרקן ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בשאת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער' לפי חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דדריך לחזור אותם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרכ' בחרזין הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסר ממן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחרזין הרי זה סימון, ומה שכתוב דמתני' דבב"מ דקתני' חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשר דודוקא דגימות ולא בשר, צ"ל דאה"י דאן דרכ' לחזור רק דגימות קטנים אלא דגם בცפרים כן הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידוDKORI של צפירים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כה הא בשר דקתני צפירים קטנים קامر דדריך לחזור כמו דגימות קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבעי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשער הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חררי'א הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפניו כמה מן כלים כאלו, ואנו מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבודה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומא בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע' דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איך הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יפגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייר' התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקאמר דמהא דלא מהדרין לע"ה אבדה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגם בסימונים ריעותא דרצונו שיזירעו לו אבדתו אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק".

תוס' ד"ה פלני' דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות'.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ"מ דנינו דמוודה דחווטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דנינו דפסח כר"מ לענין חיטיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על השם הגמ' דלעיל, דקרו אמר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניח הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעמא דהני דכי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילא דחיב' גם אקטון כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דכתיב אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דשרצים דלא כתיב אכילה באמות אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אומר דלوكה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון אכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוקה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצח מה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דכתיב בי' מבשרם לא בשדים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית מהן לוקה רק אלווי דאכילה, ולא אלווי דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דעתך באוכל שלים גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד דהרב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טעמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהתוורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאותה לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי דסבירו דמפרש כבר'ו, ובבר'ו למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, וכן אף באין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרא הלא פ"י רשי' ז'ל שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'ו העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוק'.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקדוש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צרך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר'י א"ש לעיל דעל דעל שמננו קאי ומותר לד"ה, ולעיל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז'ל יחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאד ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז'ל ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות וכותב עליהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקמננו משום ר'מ דצעריך ליטול את כולם, וושםיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז'ל דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינא דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישריר ממנה כלום עכ"ל, והשmitt דחוות שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השmittות רבינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז'ל ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהגאית ב', ומילא דחומר מן קונוקנות דאיינים אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנינו דכל מליל קיל כשר אייסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' אייסור עליהם כקולי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז'ל בראש פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהנשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל"מ שם חקר ממ"ג אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז'ל שבאמת ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז'ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שה' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי לאלו דשראcis דכתיב בלשון אכילה לקי מושם כזאת שרצ', אלא שיש לאו דשראcis דלא כתיב בהו אכילה כגון אל תשڪז. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס ז"ל בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪז לקי אכיות דשראcis המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי התוס' לפי שיטתו דרך הatztorot הענינים שווים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ"ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪז באכילה קאמר, ואעפ" דפסחים דף כ"ה קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאוי דלא כתיב בהו אכילהawai להחמיר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש"כ למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס ז"ל בפייה"מ מפרש דר"ל שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפיו שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר"ה לKNOWN כבשר בראשי לפחות הררי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דלפי פירושו דבעין שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בפלפת היינו על חזק הטעם קאי והוא לקלא, דלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה"י האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ" דלפי סברת הרמב"ס טעמו חלק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמובואר בבי"ס" צ"ח דינודונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשער טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola הירך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס ז"ל דנקט התנה לפת מושם דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעין שיטועם בחיק את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קתני שם במסנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, בגין שנפל על תנאים ושם לא קתני האי כיצד משערין, הרי דלא בעין ע"ז שום שיעור דכל שמרגש טעם בחיק ולידע ולהבחן שיש כאן תערובות יין, אסור מושם טעם בעיקר ואם כן הה"הanca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמאי טעם לי, הלא ר"י אמר לנו לKNOWN דטעם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ"י הרמב"ס ז"ל מה יענה להני בנ"ט דקטני בסיפא, גבי גיד בין הגידין וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיק דהרי מין במינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי" ז"ל, דhai גירה תערובות מינו אינו מינו דלבעי ט' כאשר אמר רבא לKNOWN עכ' לא ה"י בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס ז"ל דבשר בפלפת היינו הרגשות הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה"י נידון בפ"ע, ולא שיעור מוסום לכולם, וכי בשר אויל אפי' עשר פעמים בשער ה"י סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של בהמה, וא"כ פשיטה דיתור מסתבר לדrho שדאית לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ"ל דלהרווחה דמלתא לדrho שדאית כף הירכי, אבל אה"ג דבלאה"ה רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עופ, במקום שיש פירוש מרוח

פריך על הא דאמרו רבנן היאק מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי" דמי, ועתה לפי פ"י התוס' דבר"י נמי כפרש, הדרה קושי ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר"י שמי הינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדיע אסור, והרי מצין באיזה איסור שחיב בכ"ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אנסלה דע"כ מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר"י דמפורש בתורה דהארץ עטם על התורה, מה אסורה כ"ש מושום דהיא בר"י ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי" דמי, הפ"י כמו שפי' רשי ז"ל דע"י שאסור על עצמו כ"ש אחשב' לאכילה, ובלאה"ה עכ' לר"ע דדורש טעמא דקרא כתלמודי ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא מושום דברי" חשובה ומילא דליתא מה שכתבו התוס' דשראcis וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעין כלו מצד גזה"כ וכאשר הראייך דהרבמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב אברוי" כ"ש הוא מלוא דרמשים דהומה כולם קטנים פחותים מכ zie, וכאשר כתוב רשי ז"ל במקו"ט ע"ב דרומש על הארץ על הנקי הקטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאורהה התורה דאל תשڪז בכל הרמש הרושם על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי" שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חדש הזה נגד כל איסורי תורה דבעין בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דברי" חשובה גם בפחות מכשיעו. וכփי הנרא גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטרוי' דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח"ז אבל הרמב"ס ז"ל לא שلت ליבו להאי שkill וטרוי' דלא אמר אלא לרווחה דמלתא לפרש פלוגת ר"י ורבנן על צד הרוחק דפליגו בדשモאל, והנה היה המקום איתי' להשווות על דרך פלפול האי שkill וטרוי' עם דעת הרמב"ס ז"ל, אלא דהוא טרחא דלא צrisk,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס ז"ל דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתمر במי"א שלא במקומו נגד זה, וכן אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומו דשםואל לומר דבל פלוגתא שנה, ובפרט שהרבmb"ס ז"ל בלאה"ה פסק בפ"ד באכל צפ/or תורה בחיה בכ"ש ממש, ומושם נבלה עי"ש, ועיין מה שכתבת בזה לKNOWN בסוגי' שם ודוק.

בשה"ז וא"ת ור"ש דחשב חטה בר"י היאק תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלי הcars לא לטלו עכ"ל, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו"ר אברהם משה נ"י והא ערלה וכלי הcars דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיבו' בר"י ומה קשי להו ואמרת לי לו דלא קשה מידי דע"י ביטולתו לא עומד לשרפוף, והוא שפיר חייב וכמו שכתבו התוס' לKNOWN ק' ע"א לעין חטיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה לעין בר' ודוק.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי לי' למיעוטי עופ דלית ל' כף, תרי כף כתיבי. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי דר"י מה שכתבת בזה, אבל עדין לא נח דעתך כי אכן נאמר דקרה דאית על כף הירך למיעוטי עופ כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה"ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיתור מסתבר לדrho שדאית לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ"ל דלהרווחה דמלתא לדrho שדאית כף הירכי, אבל אה"ג דבלאה"ה רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עופ, במקום שיש פירוש מרוח

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי" ז"ל. הנה רשי"

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פלוג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ר מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מחלת על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בلفת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בلفת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של ההלכה ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' ד"ה אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחיל כח הרוטב להוציאיה שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' דלפי רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל דלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן משמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכש שנייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו ואוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש"כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט הוא דבר רחוק וכמוש"כ לעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעינן או בא גיד. והי"כ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עם בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בנ"ט ועכ"כ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות ישב ביבש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דיבטל ברובה, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בנ"ט, ושניתה היאך משערין האי בn"ט בגין גיד עם הירך, דא"א לעמוד על טumo, אלא דעת ז"ק אמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין كالו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כאשר שיעורו ה תורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי' דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בה אין אלא אסמכתא בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בה התערובות שאנו דנין עליה, מה איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת צען זה ה' נוטן טעם הלא אכן טעה בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראתה לפניינו בバイורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות זרוע בשלה יلفותא גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, וhilfotata ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכתאות וכן ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספר הנעים על יוד' בסימן צח עיי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפט, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ור"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפט, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הנראה האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בバイורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם ידע רשי ז"ל דעכ"כ הלהקה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער בין היגידין דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. ונס אמר לא פירש כן על בן"ט אלא בד"ה כולן אסורות ממש דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכלען בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנותן לקפילה אומן הוא מפסיד ממונו של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטרפות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאית דליתעמעה לפ' תומו מפני דאומן הריגל בטעמיים המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפ' תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכוניה ואין מدت הדין לקו' אם נסמק על הגדתו, ולכן אמר לטעמי' דהינו לפ' תומו, ודיקי' קפילה ארמאית שהוא אומן להבחן. כדי שה' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכוניה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ'ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש'כ התוס, ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מיסיח" רק דסמכין עלי' לפ' תומו ר'ל בטעימה לפי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח'כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או'ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הרגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמע' קפילה ארמאית. ומה מאד מישוב בזה קוש' התוס' שהקשו על הא דרבא דעתך על ההריבית' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב'ח' מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתי ניה, בנו'ט בתערובות יי'ג' ובב'ח', ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניה, דבכל הני ידע דאפשר למסוך אומן נקרי שיחמיר ר' פסיד אומנתו, ואי דאונטן שהוא מרגש יותר ימצע שיחמיר ר' פסיד אומנתו, והוא שיחמיר ר' פסיד אומנתו דלא מרע אומן דקתי, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתי, טעם שהשוויה האי' נ"ט עם נ"ט בתרומה, משמע לי' דושאlein הני דקתי טעם בב'ח' כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב'ח' אומן המבחן בטעמיים הרי אינו שווה האי' נ"ט בתרומה, דשם לא צרי' אומן אבל השטא דאמר ר'י דסמכין אקפילה ארמאית בטעמי דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע'ג דלפ'ז' חסר בדברי רבא האית' בתיבת 'טלטעה' דמיינ' לפינן כל זאת כנ"ל, אין זה קוש' דכיוון רק אמר דשמען מר'י דסמכין אקפילה ארמאית א"כ באופן הנ"ל קאמר, די' בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי על האי' חזקה סמכין בכ' מ' אלא ודאי דהרבותא דסמכין בטעימה שלפי תומו, ודוק'.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא'ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעמא דהא מלטה כתבתת דבר יקר לקמן בסוג' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרת הטור והמחבר מס' צ'ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ'ז ע"א גמר' ובחلب אסור, והא ארבע'ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא'ה סתירה על ר'ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע'ד נראה פשוט עפ' מה שכתב הר' זיל בשם הרא'ה זיל דבחלב בצלוי דמפעפע רע מע מבישול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נcona לפ' מה דפסקין דרותה דצלי איינו כרותה דמboseל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב איננו מפעפע בשואה אלא הולך בשביב הנוח לו יותר ana ana ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכך הצל' בכח הבישול,תו/licא להקל ולומר דצלי איינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכהות צלי ובישול שווין הן. ולכן קודם שמסיק דחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר'ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, וקמ'ל בסיפור דהאי עובדא דר' תימא צלי איינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, וא"ז הי' אסור בצלוי ע"פ דאי בו סמק' וכדעת הרא'ה, דאיינו מפעפע בשואה, קמ'ל דגם בצלוי מהני שישים דהוה כרותה דמboseל, אבל מאחר שחדיש לנו דצלי איינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר' דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דאיינו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ'יל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דאית בה סמק', צ'ל' דקמ'ל נגד דעת הרא'ה הנ'ל, דמוני ס' אף בצלוי ואע'פ' דחויש פחות מרווח דמboseל, מ' מ' מפעפע החלב בשואה אלא דלפ'ז' קוש'י הת' הדרה לדוכתי' ודוק'ק, אח'כ מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמאית, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו'ס ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפ' תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה' עכ' מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע'ש האי' מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ' מ בעין לפ' תומו ולא סמכין אחזקה, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרי' אומן ולא סגי באיינו נוגש לסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל' דעתם עלי' ר' קפילה, דודאי ר' קדרבן הוה'ai טעה' שלآخر ס', ולמה לען להזכיר אומן המרגש יותר מסתס' ב"א. שנית אמאי בעין מסלפ'ת ולא נסמק אומן דלא מרע אומנתו כמש'כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה' הוא סותר מה שכתב תחלה לפ' תומו, דהרי מסלפ'ת הינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע'ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל' ה' לפרש דעת רשי' זיל' ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל' לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע'ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיטתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא 'טלטעה' משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהיא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין רק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להגעיל, ולא ב"ח דתתירה בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחתה מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד"ד דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר' ווין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה זיל, אשר כפי הנראה שכן סובר האי תנא דבורייתא, אשר משום זה צריך להשמעינו דמ"מ מדרבנן אסור לבשל בהם, וממילא גם באינו ב"י אפשר דלא פלוג רבנן, אע"ג דווה גזירה, ועכ"פ מכאן "א"ל מדין היתר ודוק"ק היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי בחודשי הצל"ח על חולין שכח בPsiiotot דבלועת חלב בכלי לדעת רשי"ט דעתם בעיקר אינו אלא מדרבנן ק"ו דאיינו עשו ב"ח,adam בלועת איסור אינו אסור כש"כ דבלועת היתר לא נעשו איסור עי"ש מה שמייש בהז Koshei העולם אכן למד רבא מכיליכת באילפת דאיינו אלא טעם בעיקר מדרבנן אבב"ח דעתם בעיקר דאוריתא לסמוך ארמאן. ועכ"פ כיוון שכח הוא זיל דלרשי"י איכא ק"ו דבלועת חלב לא נעשו ב"ח, ה"ה לתוס' דס"ל טעם בעיקר בכל איסורין דאוריתא, ב"ח עדין לא שמעין דבלועת היתר יעשה ב"ח וכוקשי המהרא"ם א"ש זיל.

ע"ש גמר' א"ר אמרו רבנן בטעם ואמר רבנן בקייל ואמר רבנן בשים, הلكך וכו' אין לפרש דכל מקום שנינו בנ"ט, הוא בתתירה דמציא ליטעמי' כהן דזה ליתא, דהרי בכל המשניות ובריותות שנינו בנ"ט בין דתתירה ובין דאייסורא, ובין במוש"ם ובין במ"ט, כמו במשנתינו ובברייתא דהביא רבא בעצמו, ב"ח וברותמה אלא דכל הני שנינו בהן בנ"ט אין פירושו שוה, דבנ"ט דשנינו במשנתינו בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות דהוא מב"מ ע"כ בנ"ט היינו ששים, או כבשר בפלפת, ובנ"ט שנינו בבב"ח או ביון בימים הינו בקייל ארמאן ובנ"ט שנינו בתרומה היינו ע"י טעימות כהן, ולכן קאמר הلكך וכו' ר"ל דאן למדין מכל הני משניות ומミימרא דר"י דאמר ליטעמי' קפילה ארמאן, דהדין כן, ועכ"פ פרש כן, דשים רק אמרינה נאכרת בשום משנה ואיך נאמר דמה דקתני במשנתינו בגין בין הגידין בנ"ט שהוא ס' דבר שלא נאכר כלל, וכמוש"כ לעיל במשנה ודוק"ק.

תוס' דה"ה א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"ד דוחה דחכא אייריב בחומרא חדתא בעינבא וכו' ויש לי מקום עיון זה דאמ' נאמר דרבא ס"ל במ"ט בשמא אבל שוה בטעם יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעם כחמורה חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אינו מינו, לנו ר"ל עפ"י אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמשחו ואולי ר"ל עפ"י דברי הריטב"א זיל ע"ג ע"ז דס"ל דהה דקאמר רב ושמואל דכל איסורין שבתורה במשחו מדרבנן אמרו, ואפי' לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דזה גזירה לאיזרה אבל אותו אינו מינו בטעם לאיכא רק חד גזרה, דעתם בעיקר דאוריתא. וכשאני לעצמי אפי' לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחותה מכך"פ, ליכא

ע"ש גמר' דתני קדרה شبישל בה בשער לא יבשל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה זיל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יבשל חלב בקדחהشبישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקה בתתירה שבת יומא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתתירה בעל, והנה בתרומה לא כ' מידידי דלמה היא' מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכח דתתירה בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע בבב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי ז' כרוב קושי' העולם, אין לה התחלת כל, دائ' רק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' ז' עד מלחתה מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא דאגב ציווה להם להטבילים מטופמות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעגלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וקרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלאapiro לדעת הרשב"א זיל שדאורייתא הוא ונאמר שכלי תשימוש צריכין תחלת העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתחש בהם חלב ותורה, מהו נבי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכן יפה קאמר הראה"ה זיל, דככל מיון לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשבייל זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשבייל שאינס דומי' דכל' מדין אתמה. וה"י עולה בדעתה זיל סובר בקושי' המהרא"ם א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפי' א"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל סובר בקושי' המהרא"ם אי בכל האיסורי טעם בעיקר דאוריתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, כמו משות ענבים שיהם קבלו טעם מן הענבים, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכה החלב, אבל טעם kali לתוכה חלב שהוא טעם מן הטעם מנ"ל, ואפי' מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווע ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי' בסברתו, אבל כתוב דסוגי' הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה זיל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא עי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתרומה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכה חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדין קשה דאם לאו כיון הראה"ה וס"ל דבאות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכל' מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מן המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בבריא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדחהشبישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיא, ולפ"ע"ד באמת נראת דהאי בריתיא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דאין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהיא פחות מטע"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמ"מ בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאסרוгалו הי' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב"מ או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטל מה"ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב"מ, רק בגין בירך, הרי יש דברZR יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ"ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דורייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה"ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב"מ במשהו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשהו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה גזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב"ם טעם בעיקר גופא אינו אלא מדרבנן ומ"מ גוזו במ"מ להצrik ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב"א ומשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשהו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מלל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ"מ דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכא תירץ מרוחה, עפ"י מיה שכטבו התוס' לעיל דרבניה ע"כ משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דין בגידין בנותן טעם, וא"כ ייל דס"ל לריבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל ור' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר"ם שהביא התוספות דשmeno אינו אוסר יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר"א אר"י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעור רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחב שייעור לאיסור וליתר, לא בעי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפת, וכותב רשי' זיל דהאי שייעור דבשר בלפת רק לגיד הנשה נאמרה, ור' לדג' בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיג' בלבד לגיד הנשה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכך אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כלפת, אלא דזאת רק לגיב' גה'ג נ' דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שחווא, ומיליא דליינא ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, ומיליא גם בתערובות מב"מ, אין השיעור שהוא לר' דהרי רואין האיסור לאילו גיד בנ"ט, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח'ג' גיד בין הגידין וחתיוכה בין חתיכות בנ"ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלת ודג' טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגיד בין הגידין, Adams נאמר דשייעור בשר בלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגיג' קליש טעמי' א"כ בשחהיתר ג'כ' גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל גנד שאר תערובות מב"מ, ואי בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה'ג' הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב"מ בטעמא, או אפילו אין שוויון ממש אלא דגיג' בטעם הירך והוא נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ"פ, הלא דין מב"מ אית' לי', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בנ"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ע"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ע בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס hei סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' צויתא תרaba וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' צויתא וכו', נ"ל דהה' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי ה' משער ההיתר במא דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, hei סובר דעתמו בהז' מה שמוסם דהאי צויתא נפלת נטה' ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפלת ה' צוית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי צוית דחרבא, hei רצה לשער בתלתין. אבל לא hei טעם אביו כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא hei צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא רצה לשער כל האיסורים בתלתין אז לא hei קורא זלזל, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי זלזל נדע דמשום שיש מקום להקל רצה לממעט בשיעורי, אבל רשי' ז"ל לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דכבר שבלפת שהוא שיעור שים הוא הללממי'ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דאוריתא, וכן שכתב רשי' ז"ל לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן בשיעורין דרבנן ולא יזלזל בהן,

ליקח תמורהبشر טמאה בשער טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר'א לאבוי ולישערינהו בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צrica הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הראש יוסף ז"ל דהא דנקט ר'ג'ני הני שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי'ס ב"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנו"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חדא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורין דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג' פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה אסורה כמש"כ התוס', ועוד זאת הר' בזמנן אמוראי בתראי איקבע הלכתא דכל איסורין בששים, ור'ג' הלא אמר אחד מהם ה' ובעזון רבא, ומהיכי תיתי נימא דהו עדיין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר'ג' כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אשי דלקמן, דלא תזאל בשיעורין דרבנן, אבל כל דברי ר'ג' לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעירוזה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר'ג' הכהי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא דכבר שבר בلفת דקתני בתמanny' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני בתמanny' דשיעורו כבשר בلفת, וממילא וממש"כ בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בلفת, הר' דבשר נבלה בلفת שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתחנתא עליו קאי לומר כבשר בlfת, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה'ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא תאמיר מי' בעלמא היא, ולמה לא נתקשה על הא דגיד בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגיד נקט משום דתחנתא בניד קאמר כבשר בlfת וה'ה שאר איסורים ואח"כ קאמר דבכל חילוני כוונה כולה איסור ר'ק החלב הכנוס בתוכה עללה שכן ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואוי ביצה טמאה קאמר וכס"ד שבגמי' צ"ל דהו"א כיוון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעמים, חדא דעתך הוויל לפרש דבכחיקי מיר, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ו" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דআিকা כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים אינן כאן שום מקום למדוד על שיורו ביבוצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואון לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבאים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצי עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאי דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדייך איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעם, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבב קליל שטעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעליו לא בחדר מול ס' מקלין אלא בעשרים או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחיל גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, לכן בצו רחא מן שיורו ס' דאי מה"ט בצו רחא להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבאים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז כלomo אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "דרבן" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רצה להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור דרבנן, ה"ה דהקל בנדה דרבנן כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דהאי שיעור שים באמות רק שיעור דרבנן הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרך בהני שיעורים רצה להקל במקומות שהוא אישור אינו אלא דרבנן, וע"ז אמר ל' אבוחה דגם בשיעורין שהן דרבנן, אין לאל בהן במקומות אישור דרבנן וד"ק. **ודע** אכן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלן מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאי חילוק, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرיא שהוא מב"מ, כיון דרבנן אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא ריך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינן ודוק.

ע"ש גמר' דבי נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמחת מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא דרבנן ובعين סמק ולא פחות דאי יש מקום להחמיר בביבא או מטעה דרמב"ז ודעמי" משום היכרא דבריה, אבל אי הוה אמרין דרמי"ס משום היכרא דבריה, אבל בז' השער האיסור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רצה לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמות שחי' קודס ובחצ'י שיעור רצה בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לחומרא זו של שים ואחת בביבא, וממוש"כ אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור דרבנן ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינה בתר דמסיק דלא תזאל בשיעורין דרבנן.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבא כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבאים אינם שות בגודל וקטון וטעם זה בעין לפלא יחש, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבאים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירן قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן ה"י מישוב שלא יסתטרו המימרא דר"ג דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקתני סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מיררי בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דאייכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהז' דברי ז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עס ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב'י אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנס קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתוני היו שיערא מא דס', דומי' דרישא ביצים שלוק עס ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה אית' לנימור כן, ובDAL"C בדיליכא קפילא לכתוב דבדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמיר דאיון ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בדיליכא קפילה איירוי, אבל בדאיכא קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דחרמב"ם ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדאיכא רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמיר דאיון בהם טעם אפרוח דמותרות, אם לא שיאמר ע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמיר, ולא עוד אלא DAL"C לא היה הרמב"ם ז"ל כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגס ביבית אפרוח שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר איןו מינו הדין בגין' עי' קפילה בכל שאר איסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמה הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצרכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחוז חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חז"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאייך פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיירוא דר"ג והתוספתא דביצה שיש בו אפרוח דין כשרар מב"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בדיצה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקתוני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מירוי בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מירוי בשאר תבשיל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט', ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט', דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפות לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בכח כתוב סתם דהואיל וכחן מדביריהם הקילו בשערורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלולי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במצביות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בש' עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אות ט' ذרך המורה להודיעו לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרא שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי ביון. ואכ"מ להאריך בזה. ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראו להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, וכך בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקdock נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כארורה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובאר בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומזה נסתור מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי' דהוא פשט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופה והפלא שלא השו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק שמא בה אפרוח שנשלקה עס ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עס ביצים ודיבר בהוויה דאיון דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"י מה שייה' אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט וمبואר דהרבmb"ם ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר וסמכוונו אקרא דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמה אמראי בתראי. אבל המשניות והבריתיות לא ידעו משיעור זה במובא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפט"ז שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' ווושען על ברוי' עוד אחת בתערובות איןו מינו דעיקר בקפילה ואמ אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, רוק במקומות דאריע דליקא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית ב' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבואה לעולם לבט ביריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא במובא"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נדביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי במובא"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הרא יוסף זיל במה שכותב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דביבוץ אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכן בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא קרבה דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דביבוץ בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דביבוץ בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בביבוץ להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוון, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשונו ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ"י דרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרוביה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שיטים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בדקדוק שניים ואחד בדקדוק, וא"כ במקומות דקתי נ"ט א"א להכניס האי תוספת אחת על סמך ה"ח, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבען בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפי מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביבוץ עוף טמא שהתחיל האפרוח להתרוקם בה לתקה עליה משום שרך העוף אבל בייצת אפרוח בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דב夷 ס"ב והי לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דביבוץ רשי"זיל דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"זיל דמשום נבלה קטינן עלה, אז גס בר' אינה, וכיוון דאין זה אלא נבלה דרבנן הוה לי' בנז"ט ט"ת ככח, ועיין בראש יוסף מה שהאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוה, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דנלמד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בביבוץ דף ז' ע"ב, אבל ביביצה שרייקמה שכטב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהליך שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה ביביצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכטב תחלה בביביצה שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הט"ז זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה כולה ביביצה, ולא כתוב דמקין אין לוקין עליון אלא מכת מרדות, וזהו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליון" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקומות שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי' שבגמ' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביביצה השוץ שאם ריקמה ואכללה לוקה עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי הכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ד הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מכל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי' דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שייך נמי ביביצה אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' בה משום בריה ממש'כ הרא יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דבשר בלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחתנו שייעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז"ל, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דבשר בלפת אין לו מקום כלל, דהרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים אין כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גם בענין יותר מרוב ולא אותו נמי, רקADRבה אינו מניינו נשמע מניינו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט של ותולה אותו בשיעור בשר בלפת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורי בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז"ל, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"ז"ל כן הוא, דעיקר יילפota מזורי בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"ז"ל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורי בשלה דלאבי קתני בבריתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורי בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האי יילפota מזורי דלא ההלכתא הוא, אולם רבא מפרש באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדורה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא אינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל הז"ר ז"ל זיהו ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורי בשלה, אין האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דריב"ל הוא דבעין סמכן, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטלה, אבל עדיין לא סגי בס' מידרבנן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה"ת, אמר דרא"י קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדורה שבשל באטל וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו הינו קודם דאייפסק ההלכתא בע"ז וכן כתוב רשי"ז"ל על הא דרא"י כל איסורי שבתורה משערינו בצל וקופה, ז"ל דהאי פסק ההלכה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי ההלכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרך קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צרך לפי האומד בצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דרא"י משום דמתני היא דכבר בלפת משערין. אבל רבא דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת ההלכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"ז"ל הללמ"ס זהה, וזה אס נאמר דرك על גיד בירך ATA וכפשתת דברי רשי"ז"ל, והן כפי ביאורנו לעיל כל איסורין אתה, אפילו אם נאמר דהינו שעור שישים, לא יתתיشب שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניהם ילו מזורי בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי ההלכתא ATA שייעור דבשר בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשייעור כבשר בלפת על כל איסורין אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשר בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

והיא דשיעור ס' ק' וק' ק לא נזכר רק על תערובות מב"מ, והטעם של ס' הוא כדי שיאבד בעוצם מיעוטו, כי הא חד בתاري בטל מאחריו רבים להטוט מה"ת הוא מצד הדוחק וכמו טומאה חז"י בזיכור, ولكن בטל לכתיה חד בתרי אסור לעשות כן מה"ת, וכאשר ביארנו כל זאת בפתחה הכללית וכן אסרו חז"ל לספיק בביטול איסורים על חד בתרי והצריכו ששים כדי שיאבד בעוצם מיעוטו שכן עינו עומדת, ורק דlauf"פ דבבמ"מ אין חילוק דלulos לא בטל בשמא ובטעמא כיון דושא למבטל, וצריכין ההיתר של אחריו רבים להטוט גם בס' וק' כמו בחד בתרי, מ"מ לפי מראית העין יש חילוק גדול, דבחד בתרי ניכר הריבוי של האיסור בתערובות, אבל בנפל ל"ס בין ס' לס' אין העין עומדת לומר דזרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברובו - וכי חכם יבין את זאת חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דטומא אס' או ק' במושם, דלענין מב"מ דרש גמורה הוא דלבעי ס' או ק' דהרוי כתבו דמדאוריתא בטל ברובו, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא דזרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברובו - וכי חכם יבין את איסר דבבמ"מ וליכא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, וזה איסר דבבמ"מ והוא לו עניין כלל למה צרכין לידע דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחך.

ומה שכתו בד"ה ולחומרא ז"ל "ועוד דילפין לאסור עד ס' וק' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אינו מובה כלל דלפי שיטות אם באמת פסק הטעם לא בעין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא דבבמ"מ שכתו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ בטל מה"ת ברוב יותר ממושם א"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאيكا קפילה לא בעין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה איני רואה שהתוס' לא סברו דמבע"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במ"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כען לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל איסור ודברי רבא דקאמר לא נצרכה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס והן בסבירה, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

וזו שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתרי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טума ולא ממשו מותר מה"ת, לטעם עיקר לאו דאוריתא, אלא מדרבנן אסרו במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי ה الكرם עד מאתיים, ובאיינו מיינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקתני במתני"כ כיצד משערין כבשר ב:left הרטב"ם ז"ל בפיה"מ מפרשו דעל איינו מיינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנא נותן לנו שיעור על הרגשת הטעם, שהי' נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנוטן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם האיך מפרש מה דקתני אח"כ במשנה, בגין הגידין ובחתיכה בגין החתיכות בנן'ו, אכן ה שיעור דהרי בגין מיינו בטעימה

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בפלפת במבשא"ם ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במבשא"ם אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמ"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסלך החומרות מרשי"ו רומב"ס על אופן אחר כדי שלא נצרכז לכל מה שכתבו אחיזק לי' טבות ואberta.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיועטי Mai וכו', והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיועטי שאר איסורי תורה דאי מבלתי כתיחה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו ביטול איסור לכתיחה אסור מה"ת, וכductat הראב"ז זיל והוא אמת וצדק דחاري רבים להחות בקושי התירו הتورה, ומהיכי תיתני לכתיחה לטבל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלא פ"ז יש לישב קושי' התוס', דחמי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכארש הסביר הרמב"ם זיל דנאנד בעוצם מיועטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב'שרי גם לכתיחה עכ"פ מה"ת, דניאו ביטול חד בתרי לא, אבל ב'שרי דמי אף לכתיחה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתיחה אפיקו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שיחרי התערובות אסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לטבל, אבל הכא דמצותוי בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור בביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עיניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעליל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא מבטל איסור לכתיחה ומיל' דאם בישל בלא הגעללה דהתבשליל נאסר, וניהו דאיינו כוונתו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכmbטל בכונה, וכן אמרה תורה להגעליל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלתן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי"זיל לכתיחה התיר לבטל איסור דנייהו כיוון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל כ"ל אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר אמר חידוש הוא דעתו תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרצה אלא למקום חתק ופרשי"זיל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכogen אשר המודולל כוון איסורין כדאמרין בפ' בהמה המשקה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשום דמה שעומד על שפת הרחם ע"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות ניתר בשחיטת האם וכמוש"כ שם רשי"זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו אסור. שוב ראיית שהרראש יוסף זיל נתעorder בהזאת וצינו דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאיינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעו"ו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השם שיעור ס' בשאר איסוריין, וזאת גם לשיטת רשי"זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאותים הן במנינו והן באינו מינו. רשי"זיל סובר דשיעור ס' עיקר אמ"מ איקבע א"כ מה ראה התנא להשמי שיעור ס' בשאר איסוריין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי"זיל אין לקושי' זו שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפִי פירושו bahwa כיון כבשר בפלפת דקאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השם שיעור דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במא דקאמר דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בפלפת, על כל תערובות מבשא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן, והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסוריין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בפלפת להטעינו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בפלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי"ז) דבזמן חיבור המשנה, דהיאנו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במבשא"ם ובאיינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בפלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות מינן מין לשנות, וכן אם מבב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לקמן ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמיר משום דדרך בישול אסירה תורה, והכוונה בזאת דידי' הכתוב בהווה בדרך שדריך שמים בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאיינו טעם נרגש כלל, ה'ה ממעוט טעם קלוש דהרי דרך בישול איינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא כדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בפלפת קאמיר דהיאנו כדרך שמשלים בשאר כדי להטעים הפלפת, עכ"ט טעם גמור הנוטן בכונה לתוכה המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, וא"פ' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דדרך בישול דוקא אסירה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הוא, וכאשר הארכנו בזאת לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במבשא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלים להטעים המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחרות מאחד בששה שהוא פחרות מכדי אכ"פ אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך איינו מינו שהוא כדרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בפלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בפלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בפלפת, פשיטה דאי זה ס' ולא קרובי' לפ' ערך בשר, ומילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי ע"כ קאמר אלא לפ' ערך בשר, ולדעת רשי"זיל לא כתני' במשנה דערלה שיעור שאר איסוריין במ"מ בפלפת, פשיטה דאי זה שיעור קבוע אשר איסוריין רק כבשר בפלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב מ"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במב"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והראב"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משומם דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלא פ"ה דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במב"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ"כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, וכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו'ו להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלת משום דזהה דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שכתבו, דחתיכת טמאה הוה חתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתינו דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, כמו בריה לא מקרי אלא מה שנאסר מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח לא נלמד מנבלה, דהרי ע"י בישול ובליעת הטעם נאסר, ולolio' איסור הנאה הוה שפיר בטלת, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה لكمן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנארה עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, ומה לא תהי לחתיכת שנארה ע"י בלעה דין חתיכת הרואה להתכבד, ואע"פ דחתיכת עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מב"ח אינו אלא מדרבן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנארה ע"י בלעה עע"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשא Sor דמיוחד רצוי מ"מ כהג� האיסור, אבל בב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על חילוק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו משום דחורי ריבים להטtot ריק בקשר התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאותים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאהlica לייכא טעמץ העין עומדת עליו כמשמ"כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, פשיטה דאיין חילוק בין לח בלח ליבש ביבש, וכך בתמורה וערלה דליך' גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה"ה בשאר איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על רק משום אינו מינו גרו' להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחלוקת בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום להילך כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא המחוורת וגם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ בזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזורע בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל נגדם. ולפי ביארנו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתמורה וק"ק בערלה,

ע"ב גמר' כיצד משביעין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ"י רשי' צ"ל וחן לפ"י הרמב"ם צ"ל בפיה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בזגבות הלפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלפת דהינו בראשי הלפת יתר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין ייד הרבה כדי שירגיש טעמו בירך, וכעכ"פ לדעת שניהם עכ"ז זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין באיסוריין אששים במקום דלאיא קפילה בכל האיסורים, עכ"ז דבש' לא נרגש שום איסור חוץ מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ז לומר דשיעורא דבשר בלפת יהי' מכון עס ס', ומילא א"א לפреш גם בגמ' דסיפא בגין דגיד בין הגידין ובחתיכה בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' ועכ"ל לומר לדעת רשי' צ"ל פירש כן אלא לפי מה דחHAMIROACH"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דרב"ל דלעיל דלמד מזרען בשלה, דהוא דרשה גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתמורה וק"ק בערלה וככלאי הcars וכם"כ למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אגבגנ"ט למאי דקימ"ל גה"נ אסור בהנהה וכוי' עין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר' שאני, וכתוון התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר' ולא חתיכת ראו'ו להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייכא וכן הוקבע ההלכתא בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטות הראב"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' ואעכ"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו ה"י נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתב דלא שווין דעיקר קביעת שעור ס' הוא על תערבותות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הcars במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במב"מ וסמכווה על קרא דזרוע בשלה, ועכ"ט עם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דחורי ריבים להטtot ריק בקשר התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאותים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאהlica לייכא טעמץ העין עומדת עליו כמשמ"כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, פשיטה דאיין חילוק בין לח בלח ליבש ביבש, וכך בתמורה וערלה דליך' גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה"ה בשאר איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על רק משום אינו מינו גרו' להצריך ג"כ ס', אז שפיר מחלוקת בין תערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום להילך כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא המחוורת וגם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ בזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזורע בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל נגדם. ולפי ביארנו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתמורה וק"ק בערלה,

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דז' ק"ח.

על' ב' משנה נהוג בטהורה ואין נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה קר"ש,DDRASH MI SHIGDIO ASOR וברשו

חומר מקרי וכמו שסביר באיבות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העזה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם באיבות ראיית בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיבוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתקנו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, ואז לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהווה אח'כ, שב אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דatto בהדי הדדי, כיון ד鬱 העניין הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני hei איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אחות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאיinch איז ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זהה איז דלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה"ט בהני איסורים שבטבחם באים בהדי כמו לאו דנדרכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במכות דף ט"ז, אין להקשוט להמה לוכה משום כל hei ולא נאמר דלאיסורה בעולמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתא דכל שאסורה התורה ממליא לוכה משום דבר אמרה דרחמנא, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטוב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיון בת"ח ובראש יוסף דמוכרת מגמ' דmutsum חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבני דבמ"ת נתחדשה ההלכה דבחמה טמאה חשתרי, זה אינו דכוין דבמ"ת נתחדשה ההלכה דבחמה טמאה נאסרה גם דאיinch אח'א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבן נאסר גה"נ לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

יותר ניחא, אבל אי התנה דמשנתינו מטעם אין אח'א סובר, דאיינו נהג בטמאה ובאשר באמרת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דזוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'א, ואיך אמר כאן דאיינו נהג دمشמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפי מה אמרין שם באיבות דבקטן שנתקدل בשבת אתה איסור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר בקטן שנתקдал hei בהמות טמאות דאייכא בעולמא עתה נאסרו עליו היום גם איסור גיד שליהם עמהם דהא לביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מושיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקдалו היום חל אcolo עלמא, וכן מיד בשעת מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל איסורי תורה בהה הדדי נאמרו, ואז לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור ג' גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהווה אח'כ, שב אין כאן האיסור שני לשום דבר גס לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקדל, וכן בשעת מ"ת דatto בהדי הדדי, כיון ד鬱 העניין הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני hei איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אחות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאיinch איז ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זהה איז דלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשער נחרה, או נשכחה בפייסול דהני נתחדו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישר נארה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דאה"ג מקרי מוסיף, דכמו אדם האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"הadam מוספי איה חומר כמו הנה, מוספי מקרי וחונס' הקשו עליו מלכון קי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמו אל Achu"a, והאתם בב"ח אחלה הוה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנה, אבל ודאי בחומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנודה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנה נצמה מן אישור אכילה, רק הוה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנה חל על כrhoו, דין כיון מי שייעבענו מלחול, لكن מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנה וכו', אדרבה מינו שלא חל אישור אכילה גם אישור הנה ליכא, ואין זה אלא אישור חמור בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נקודה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניון מוסיף ברשי"י כאן דוק' ותשכח, ומה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז' הוא, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנה, שוב הוה מוסיף דמינו דאיתו סוף הנה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו' וכו', דכל שאין מלכות על הנה לא מקרי מוסיף, לא קsha מידי אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז' רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עני הגאון, דברי הרמב"ס בנודה נפלאה שמותרן קושי' ז' באופן הינ'ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין איaca מלכות על הנהא או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכוון דחל לקבעו, הרי איaca אישור הנה נמי ושוב איaca מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא ש"ק הא דלקברנו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' א' אפשר לבוא להיפך, אבל כגון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלק וובליה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ כנים אנחנו בדברינו נצמה לנו ישב נכוון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והא תנאי שבתויה"כ וכו', ופרש"י ז' דआ"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמ' יבמות לי' ע"ב, דיוור מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוגבל. ולפי הצעתו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי"ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמש מושום נמלת ואחת מושום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפע"ד נראה לקיים דברי ה"מ ז' לדלא"ה יש לתמורה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמלת מיל דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשערך תנתנו הרי דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, ועיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז' זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה lokha אפילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשתנית צורתה, הואל ואכללה כולה lokha עכ"ל, וכותב ה'ה דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסריה והבאיש שבטל ממאל אלם ה' פטור, וכן הוא דהכלכה קר"ש דאמר נבלה שאינו ראי' לגר אינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז'ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמボואר שם בגמר' ע"ז הינ'ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' דדברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאosen אפילו נתרבו בתבשילו וניימו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש"א שכטב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה'ה לחומרא נמי, דכל שהוא בעין אפילו נסרח אסור, דאי' למלוד מובללה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי בל"ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס"י ק"ג על האי ה'ה וכותב דבහני שרצים אפילו נסרחוлокין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז'ל. ולפע"ז קsha טובא לאו דນבלה בעין ראי' ליל, ראי' לאדם בל"ה ליתא, דהא בנסיבות נמלים שאינם איינו ראי' לוג', ואל תשיבו דהאי אינו ראי' לגר, דוקא בסרחה אח"כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז אמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרоч מעיקרה לא צריך קרא, וא"כ לכ"ע קsha נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראי' לוג', אלא ודאי למ"ד אהע"א לא צריך למעט, ולפע"ז אהע"א באמות נעטן חן סרחה והן שרצים המואסים דשניים אינם ראי' לוג'. ומוכרחים אנו לומר דאיaca לאו מוחך לבשרשרצים, ולפע"ד נראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש"ה בעין אחד חי דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאיaca כמה דכתיב דלא כתיב בהו אכילה, כמו ואל תשקו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא לקי עד שאוכל שרצ שלם, וא"כ י"ל בהני שרצ לא יאכל, הוא לאו מוסיף על צויתبشرשרצים, ולפע"ד ראה לבאר זאת עפ"י מה שכתוב בתוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש"ה בעין אחד חי דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאיaca כמה דכתיב דלא כתיב בהו אכילה, כמו ואל תשקו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא לקי עד שאוכל שרצ שלם, וא"כ י"ל בהני שרצ שלם וככל דאיaca תרתי שלם וגם צויתبشرשרצים אף דליך שרצ, ומשום בשם מן השרצ, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז'ל וכפירוש ה"מ ז' ז' ז"ו.

וזע עוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) דນבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכבדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטוב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדרו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדרו החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דקדרתא לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתאת אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדרו הב"ד החדשים נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאי זה טעם נאסר להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נאסר נה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריתיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתייב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלהudo עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני תמה דלעיל דף צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה נה"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנאסר גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה גה"ג" והויל"ל "זה חקicutת כף הירך" וכן קאמר בכל י"ר ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא זכר הנשלח בעקב, דהינו איסור גה"ג שנטപטש, "בכל י"ר ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנhero דרכ' יעקב הנהג כן, נתפסת איסורו לא רק על בניו לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקארם ש"ס על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול גה"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, קאי נמי אמיירא הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את גה"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאז שאירוע המעשה ועד היום ההז"ה, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרו י"ר ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קדרו ב"ד חדשם, לי'ר לא קדש חדשם כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישת"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כלל. דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבלה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבב' אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבלה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז'ב בהז' וכון הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נימנו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז' הוא דלסרת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי' דחזק'י ור' וא' ומשום דאין אישור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש בנסיבות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מוסיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהדי הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות אישור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבלה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית' להו, הר' נון נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא' לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה לי'ר אגיד, ולא רובה, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה לי'ר אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכך שפיר פריך משבות ויה"כ דרישת"ג עכ"פ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי אישור ב"א והבן.

אלא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל אישור בב"ח לגבי בישול הר' חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לקמן דף קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא' בענייני תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' א' אישור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, וכק"ז אכילה עצמה והוא כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ███ כאו כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אכילת לא לקי, دائم' אפשר ללקות אכישול אם כל עצימות הבישול לא נאסר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני' שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דריש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכן פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קשה, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטנבלו בהאי יהוה"כ, לי'ר למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטנבלו היום, וזה הערת נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדה הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שתא שבתא הוה. והקשה הריטוב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אעוקתא דמסאנאי' יהרן ואל עברו וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברו ואל יהרן והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשם עי"ש. כוונתו דכל שלא קדרו ב"ד חדשם, לי'ר לא קדש חדשם כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובדאיכא כמה זיתים חייב אבל כאיז מಡתיב בי אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב אכיות בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שייה' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מצית בין הכל, אכילה דעתך ב夷' למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמץתו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום ב夷' אף דלא תלש אבר רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה"ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה"ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך ב夷' אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ורל' לקפן, דודוקא לר"י דבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למיימר דבמה"ח בעי בזית מפני דכתיב בי אכילה, משא"כ לרל' דבini אבמה"ח ובין בשער מה"ח, את"י מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום ב夷' ח' דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, דעתיו דהה לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעת שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מקטתו מה דלא כתיב בקרא, מכש"כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה"ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום ב夷' ח' אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התוו"ט מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל' שכתבו, למ"ד באבמה"ח צريق בזית, דהה ד"ה הוה דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ורל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלמ"ס דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתבי כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דבמה"ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה"ח לאבמה"ח עיי"ש ולא ידעתי מה הוועיל בהזיה לשיב דברי רשי' דהכה דעתך קשה דעתך פ' הוה לי לרשוי לפרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי' הוה כמו גה"ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגיד הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר"י לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדאיכא בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה"ח ליכא למימר כן ממש"כ התוס' שם, וכמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דעתך ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגיד הנשה לר"י דעתך אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווע"א לחיב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה"ח ואבמה"ח, והואו"א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דאיך יתחייב בכ"ש כיוון דעתך ב夷' אכילה, אלא החלוק הוא דbabter מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דעתך ב夷' אכילה, הוה מהיבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוק הכתוב ממש"כ רשי' זיל' וכן תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ"ז ו"ל, "בנבלת אכילה כתיב ב夷', וכל אכילה בכזית בר מאבמה"ח דרבוי' קרא וקפיד אברар להזדיה" עכ"ל, ובධיבור שах"ז ד"ה טמאה בכ"ש חייב, דברי' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייך לומר דאפי' נחייב אבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהי'בו אלא מטעם דרבוי' קרא וקפיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר"א דאייטרך קרא לאסור אבמה"ח של טמאייס, מנ"ל דאמה"ת נהוג עתה בב"ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה"ח בטמאים משום דआחע"א, ולא מצין תנא שיאמר דב"ג מותר באבמה"ח עיי"ש והנה לפי סברתו גם לר"י קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור"י הקשו, מה פריך לר"י ליל' קרא, דלמא ר"י מהכא יליף דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מוסיף הוה דנווהג גם עתה בב"ג משא"כ גה"ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה"ח איןנו נהוג עתה בב"ג לא הוה מוסיף רק חמור, ושפיר מציע יליף מהכא על גה"ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס"ל דאיינו נהוג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआחע"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בשビル דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआחע"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דף ס"ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה"ג בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתרא, דכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתרא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דבמה"ח איןנו נהוג בב"ג ונשנית כדי לחיב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דkowski' הרاش יוסף זיל' במחכ"ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב"ג, ולא נאמר אדרבה לב"ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש"ס משום דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה. והנה התוס' לעיל דף ל"ג ע"א כתבו דלה"מ דהכא דאין אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בחרי' וועפ', ע"ג דליך מיידי דליישראל שרי' ולב"ג אסורה הכא בלאה אסורה לישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך אכית בשער באבר (זהה דהollow' משום ב夷' ח' לר"י) דחכ' שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחכ' שיעור מותר מה"ת ודוו"ק) דחכ' שיעור אסור מה"ת, ולר"ל דחכ' שיעור מידי עיי"ש. ומעטה קושי' אויל באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עיי"ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דבמה"ח אפיקו לא ה"י נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב"ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לישראל מצד א"ז או ב夷' ח' עכ"פ בחצי שיעור, ואי לרל' הלא ליל' מי איכא מיידי, וא"כ הכלל דנאורה ולא נשנית לישראל נארה ולא לב"ג ליתא לדידי', וזה ברור כשםש. וממיילא דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב"ג שנתקשה לי' בעין זה באבמה"ח מנ"ל דנווהג בב"ג עיי"ש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה"ח צريق בזית, מ"ט אכילה כתיב ב夷', פרשי' זיל' ע"ג דתורי קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחוד באבמה"ח, לא תימא דאייטרכי אבר ע"ג דאין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דבמה"ח ברוי' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ"ז ע"ב ד"ה ור"י, יותרה ה' לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוא דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון אבמה"ח וב夷' ח' ידעינו דבעינו באבמה"ח בזית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב ב夷', ע"כ אכיות אתה עיי"ש, והדבר צrisk' ביאור סכ"ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי ובכי מותם מן הבהמה החיה, הרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן בהמה החיה והאי נאמר ד'איכא איסור זה עליה כל זמן שהאבר חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נחרה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשר, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הרי' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר'ל'כ' מז'ת' כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ונידין אינם עומדים לאכילה בili חיתכת' אבר, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא אי לאברים ולא לאברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או ר'ל' סובר לאברים ר'ל' לשיטותם, דלרי' דאית ל' תני קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס"ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנヒו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנה אבר עם עצם וגידין, ר'ל' סובר לאברים עומדת כיוון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה לי אבר, ומעתה דברי רשי' צ"ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר'ל' דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי' עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי מת ומה לי חי, דהא לר'י מצטרפין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיון דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחרה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מת, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מחוسر מעשה הוה, והרי' ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק' היטב.

הטול בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית' ב' כזית ובין לית' ב' אסור, ותמונה הב' צ"ל למה לי להשמעינו גם פחות מ贗'ת אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ דאיינו נהוג בטמאים לי'א נפקותא לנו בהאי' דאיין דינן דיני מלקיות, דבכוב'כ' אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב ארוי' בשם פרמי', ג'adarבה יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיוון דלא שיך בו חי' לאצטרופי, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי' חצ'י שיעור קצת בשר דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא"כ איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעון, דכיון דכתב דאיינו נהוג בטמאים, הר'י דנתנות לנו לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג' דנקותא גם לדידן לעניין פסולי' עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שב'ס' דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף גידין ועצמות, וצריך לאכול כלו למילוי כרס, דמאכליין אותו אבר טמא דלית' ב' איסור מלקיות, ולא אבר טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר'ל' שאם תלש אבר שאין בו כזית יש עליו איסור אבמה"ח כיוון שהוא עכ"פ אבר שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנヒו דבחلك אבר בחו' פטור הינו טעמא דבטל מנ' שם אבר וה תורה הקפידה דזוק' על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ"ו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מצטרפין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכ"ש ודזוק' היטב.

ע"ב גמר', ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' צ"ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא כזית הוה מחיב דלא גרע מבשר מה"ח דמיחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ"ל ואיל': ולא ידעת מי הכריחו לה, דהא אי איכא כזית בשר הוה חיב משום נבליה. כמש"כ רשי' ב' אל' הון הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכיות בשר ה' חיב משום נבליה ממשום דמת בבליעתו, דא"כ איך מחייב רשב"א ממשום אבמה"ח דכיון שמת בבליעה והוה נבליה, הר' אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתוב רשי' דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמת' ייחשב, וכמו דקמבע' לעיל דר' ע"א בណלו'ו בדגים סימני טרפה אי חשוב רשות' חותם דזוטר חיוטיהו, אבל בעוף דבUi שחיתה ומסוכנת בו שר', לא נאמר דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זאת שיטת רשי' צ"ל דחיב משום במה"ח גם לרבי דס"ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מאי לא מביע לר'י דיליפ' ב מה"ח מבשר בשדה, דיצה חוץ למחייתו טרפה קרי' לי', הר' כ"ז שלא נחלש מון הח' אי' קרא בשר בשדה וכטרפה, אלא אפי' ל' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב על אבמה"ח ועל ב מה"ח הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין ב'ב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשר, דהינו' שחתטו לאחר שנגמר דין, הר' דבש' לא נקרה מהיים, ואיך מצין לחיבו בבלע צפוך חי' משום בשר מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי' צ"ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ"י מה שישuber רשי' כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחיים מובן שיטת רשי' צ"ל הידוע דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בנטבנה ביהו'כ' פוטר ר'ש' משום דלא מציא חיל' יו'ה'כ' איסור זה הקדום, והתוס' שבעות כ'ה ע"א, וביצה כ'ז ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ' נבליה בהדי', ולכן כתבו דחזקת איסור הינו' אינה זבוחה משום דכתיב וזבתח וסימנו שם בביבה דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלשטי' יקשה מה נעשה להאי' מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי'. אבל אין ספק אצלי דרש' צ"ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכונתו במ"ח, וכן הוא רגילות לקרווא גם במ"ח בשם אבמה"ח, וכן הוא בירושלמי ריש פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשר בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכונתו ודאי לבעמ"ח, ובמה"ח הלא לדעת רשי' דהaca ליכא מ"ד דלא חל מל' מוחיים, וכיוון שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשו דהא בינו' שמת הלק' לו הא איסור ואתא תמורהו איסור נבליה, ולפ"ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר'י דהכלתא כוות' חדא לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ס צ"ל בפ"ד הלכה י"ז דבליה ובמה"ח מצטרפין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחלת נבלות, וא"כ ה'ה' ב מה'ח עס נבליה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ס שם בהליך הנ"ל דבליה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור חע'א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שיק' לומר דהא איסור במ"ח הלא לו ואთא תחתו נבליה או טרפה, דכיון דמצטרפין לכזית הר' דהינו' ה'ק, והוא ברור כמשמעות דכך ס"ל לרשי' צ"ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיו בכל אלו מלוקות מושום דהוא לאו שבככלות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתדקדק בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסור, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי' בשער זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עליו שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער בשר מות הוא ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקטנו, כמש"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבהמה אפילו מקטת ופרק א"כ במה"ח נמי, ומשנין דזוממי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי דולי אזת הוה קרי לי' לבמה"ח נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגנות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבשר נהירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתהיי בכלל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בכלל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לKNOWN ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל התירן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כי כיוון דליך מאטרפה אלא לא"ש, דבפ"ב דיומא וכי מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אלל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ז רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שבררתי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוה, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ח"ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח' עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא"פ גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא'פ, עכ"פ לומר דאיסור אית' ב' בחזי שיעור, דלא"כ הרי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא"ז כמבעור בגמ' פסחים מה' ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מון טרפות ונבלות אפילו אכלו בזיא"ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש בארכיות דברים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמיתי. וכן ל"ק קושי' התוט' על רשי' זיל און דכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתי' בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, ועכ"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכן רשי' זיל מיאן בזה עדני טרפה הוא חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמש"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתינו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מבלה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענינו טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנן בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיבור שeah"ז דלמה לקי על במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניינו דבשר בשדה כול מלני יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כול מלני יוצא מה' מחייב, במה"ח ובשר קדשים שיצא מה' מחייבתו ועובד שהוחזיא את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי' התוט' שלחא"ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבער הוא מצד שאבמה"ח חידוש הוּא, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפין גידין ועכומת, דהא בכל ר"י דעלמא נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיה תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דכל שאר בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחייב אכיזת פנויו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנויך נצטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חייב אבבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דבל' בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקבי עלי' דוקא באבמה"ח אליל לר"י קבעי, דlid"י אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חייב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר ר"י חיב הרי נהנה גרון בכזית, ורל"א פטור אכילה בעמי עיין. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו דבשלמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרון ועם מעיו, זדרך אכילה כד הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס זצ"ל או"ח סי' צ"ו שכתב דלאגבי נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו בעמי, דבלשוון ב"א ודאי אכילה לא משמע הנאת גרון לחוד, וכן ביהו"כ דביטתובא דעת"י תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה בעמי עיין עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דקרוי לי אכילה בהנת גרון לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוא, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימ�ו דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעיה בכביצה ושיעור יתובה דעת"י בכתובתת שנייני שיעורים אלו הם יותר מצזית, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעיה ואף לא כדי יתובה דעת"י וא"כ אכילה בעמי למאי עלי, כיון שלא פעיל מאומה, אלא ודאי דסגי בהנת גרון לחוד חייב מלוקות על איסורין. ואולי ר"ל סובר כמו"ד התם ביוםא כמהו בלג רעניתא דהוא פחות מצזית, וא"כ איכא יתובה דעת"ת בכתיבתת, אבל עלי אכילה בעמי דוקא להיות מיטיבא דעת"י. ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס זיל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה בעמי כלשון ב"א אם נאמר דבלשון ב"א אכילה בעמי או מAMILIA גם שיעור יתובה דעת"ת משמע להו, ונבעי עכ"פ שיעור כתובתת, אבל ודאי דלאגבי שבועה אנו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחשב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש זיל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבועה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמידין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיון דבל' איסורי תורה הנאת גרון אכילה יקרה, ה"ג לענין שבועה, זה אמרת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמוקי לה כד"ה, דלאו ח"ש חל שפיר השבועה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דאין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיון איסור מדרבנן אין חל השבועה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומසיק דמ"מ חיל', משמע דלר"י פשיטה לי דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דאיינה עשו חליפין לנון האי מה לי וכו' דהוה שיק' לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה עכ"ב בלאו הוה, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כnishten הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"ג גמר' רבא אמר כגון שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישורابر וטרפה בהדי' קאטו, ומור סבר לאברים עומדת ולא אתה אישור טרפה וחיל' איסורابر תימא רבתא יש לי כאן, דאי' אפשר לומר האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"י בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאיابر הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחיב' משום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה משום במא"ח, ולוקה על האבר המת שנטפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איINI יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דיפרנקה.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכ"ו' משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתה אישורابر חיל' עליה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסורابر ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו' שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לא לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאיפלו בלאו דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנהابر ולأكلו משום דאנו ביהה בעין لكن מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאשרה תורה אך בשפנסו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור איינו אלא חמוץ ולא מוסף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור חלב באמצע הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דחלב עלי עכ"ל, כל המעיין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דאין לסברא זו שום קיום, לומר דלא מקרי חלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביבה שהוציא החלב חלב שור מקרי אסתמה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתוישב, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא בעמי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורא לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון איינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א זיל בהז מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שככתבתי בזה ודו"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י זיל

בית הצואר בחלוקת, ובמוחק אותן יותר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טעונה, מושם דפוחת בית הצואר אין על המשעה הללו שם קריאה כי שם קרואה אינו נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אינו נופל על מהיקת אותן יתר, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחיקה הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קוצר אלא ע"י מוחשבתו שציריך לעצים כך מתפרשים דברי התוס', ובחדושי להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מוחשבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מישיב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנן אילא מושם לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו דפספון היי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתו, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב"י מושם לא תסור, היינו דכוחים לגוזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האי לאו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הוא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אינו עבור אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עبور. וזה אמת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

משום דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרםב"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמו לא תאכל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שمبיא חטא ואפילו במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת אכילתיו משוה לי' כמעשה, אולם בלא דלא תסור מטיב הלאו זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ואפילו ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דלבבי לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לכך יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וציריך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאפילו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין ציריך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתתי אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאכה שرك הכוונה עשו אותה למלאכה זו ולולו הכוונה אינו נופל על האי מעשה שם מלאכה זו ולכן הזכור אינו חייב נמי משום קוצר אלא בשציריך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' אני ציריך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין ציריך לעשבים שכיוון לך, ובין לא ציריך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שציריך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאתה קורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריעה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין קתני אסור, וה"ט משום דכל דaicistruck לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על הכול לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכולكام, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכבר תנא בריש פרkon ואידאג בנהה קטני א"כ גם אכילה היל לו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענו שכרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענו שמלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענו שכרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא אינו ציריך לדקדק ולומר על כל בשר מזוחר שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס"ר ע"ת מתני' איז אינס אסורים אלא מד"ס, ולכן קתני רק אסור ולא קתני מזוחר, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענוים ומ"מ פריך אסור והא ענו שכרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א אלא דآن מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכו' בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכו' עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלא אחר זיקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים ומימילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מתקדי אכישול הוויל' תחלת אסורה בהנהה ואח"כ ואסורה לבשל מקריא שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהה אחר אכילה ובישול לבסו"ר אין הכרע לומר דס"ל דמקרא השני לפנין הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנה לבשלה איסורים דעת בב"ח לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך ע"פ' שהנהה את רק מקריא השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהה דבב"ח דוק ותשכח ואיך נשווה באזה פלוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ם שישדר תחלה איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בס"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוח קפ"ז, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDתדרי' ומשנתו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ם הון דרשית דתדרי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לזמן אינם דרישות גמורות לחיב' עליהם מלוקות. וכן בחר בדרש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ו' ו' לא שתק הכתוב מלאסורה האכילה אלא מפני שאסורה הבישול, כלומר ואפילו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאסורה הבת מאחר ששאר בת הבת" עכ"ל הרי דהרבנן"ם מיאן בכל הגי י寥פותות שבגמ' מושום דאסמכות נינחו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרא והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחרת.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ם בהלה ב' ו' כמ"ד דהמברש **מלך** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואיינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה וא"כ בחלב או אכילה נלמד ממה דאסורה התורה אפילו בישולו וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסור אכילת בב"ח אין לוקה על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקה על אכילתו אבל לעולם איכא כאן איסור אכילת בב"ח לענין לקברו בין רשיים גמוריהם. אלא דלפי מה שכתבנו בראש פגעה"ג דהרי לקברו לא נאמר אלא במקום דרך דרך לא מציז חיל אלב יש במציאות שיחול אם הוא יהיה קודם, כמו דוחות אש ואשת אש, דלפערם זה קודם אלה, ולפעמים להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבליה הרי אין נאמר איסור זה כלל בשול נבליה או חלב, ולא שיק לומר דחל לקברו וכו' כיוון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מיזישל ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאה שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היוצא מן האמור דיפה כתוב הלח"מ ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבן וכדי שלא יטעו לומר דגדי בחלב אמו ממשמעו דזקה, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דינא דנorder מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכרכ"ע האי דינא דנorder מן הבשר פלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתניתן דנorder דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' דרישא דרישא עוף מן הריק. והש"ס דהכא דפרק רישא לסיפא דרישא דרישא עוף מה"ת כפי הס"ד דלא כר"ע, ובסיפא קאמר דעוף בכל הנorder והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקשה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מילך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנא סובר דעוף בחלב דוריתיא ודלא כר"ע, איך קתני בסיפא דעוף בכל בשר לנדרים דכמו דאמירין לקמן דרייה"ג פלייג אר"ע דעוף איינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו דתנא סתם לו כאן כר"ע דעוף איינו מן התורה אלא מדרבן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן רישעה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דעתם מילך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכל נדרו, וכרכ"ע דמתניתן דהונדר מן הריק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דוריתיא, וסיפא אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני' הוּה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאה" אסור בנדר דכלול בשר אלא דאליבא דר"ע דהונדר מן הריק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדורייתא במתנת האיסיפה דהונדר מן הבשר לא שיק הכא ולא חש הש"ס להביא ראי" ל"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוא, מהא דקתני הנorder מן הבשר ודוק"ק היטב.

גמר' הא עוף אסור מדורייתא, המהרב"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפה, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIISHA שמעין דהיא כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ Adams עוף מדורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדרכי התנא בא"ה להכניס עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול"ל דמתניתן דלא כר"ע, אלא דחיה לחודה לא מצני נקט דאי משמע להיפיך, דעוף איינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק"ק.

תנוס' דה הנorder מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מילך עלי' שליח ומוקי' מתניתן דהכא במאן דכאיב לא' עינה וביניא דהקה וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הבא משנתינו כלל, אלא אבריתיא קאי דפליגו בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסור בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מן הדוחק לאוקמי הבריתיא דנסנית בנדרים דמיירי ביום דהזהה ורק אז מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דילד"י עוף בכלל בשר גם בלבד טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קתני ר"ע דינו במתניתן שם בירק ולא קתני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר בamat קתני בבריתיא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגבוי בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכארשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש" עכ"ל ההזבב, וכל שדרכו להעמייק במוה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז"ל, שלמה גזרו, מפני שਮובן מAliyo שעשו גדר וסיג משמרת למשמותה, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה"ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד איינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דדים האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב וראה לי שכל אלו החווינו והקרונות אסורי מז"ס, ולא פירוש טעם האיסור משום דMOVEN מAliyo, כדי שלא יבואו לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במה שכתב "כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועז בחלב, לא ה' מקום כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב ועז בחלב, אבל האמת דדבריו ז"ל, הלא תראה דבאסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב היה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאור דם - ודם אדם משום בשרו אסור. - הרاي' דאין מקום לגוזר ממיינו על שאינו מינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב amo ממש, וכטעמא דרבנן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב amo לאו דזקה אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכליין בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאסрон, וזה ברור ואמת בדעת הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכחה בדעת ר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסור בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוה, למה אסור בעוף, כדי לאסור בחיה מה"ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דלר"ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, ולכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתם בשר הוה, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט"ז ע"א מסיג באב"א, דרישעה"ג ור"ע פלייגו בעוף אי אסור בדרבן או לא, ועיי"ש בראש ר' יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם רישעה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר בהמה לא איזו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במא פלייגו ר"ע ורישעה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייגו בחיה כDMINORSH בדבירות מהיכי תיתי לומר דפליגו עוד בעוף דאיון בדבירות רמי', אבל לפ' העצטנו בדעת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דرك ר"ע מצי סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוה בכלל בשר, אבל רש"ג דמתיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

הטור והשוו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיון דהර"ן ז"ל בפירוש כתוב-DDOKA בנדור על אותו הימן, ה"י להם לפреш. ולפער"ד נראה כדעת הרא"ש ז"ל דבאמות קשה טובא לדעת הר"ן ז"ל אכן נאמר דלא כיון לאסור דגנים מושום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה איינו אוכל. והרי חינן שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר בכךור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליו לאכלן גם ביוםא דקהזה. אבל לדעת הרא"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחאה אלא דלעומת זה קשה כיון דנדור על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום איינו אוכל בלא"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאורייתא וכו', ונראה דהא דס"ד שהוא דאוריתא מושום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשיר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תמהוים והא בסיפה דנדור מן הבשר לא קטנה איסורה כלל, וגם לומר דידייק כד"ר יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גרו על העלהה שהוא גזיל"ג, קשה לשמעו, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא יעקר חסר מון הספר דהרי לו לתרץ איך גור כאן גזיל"ג וכדמתרצ אבוי.

והנה לפען"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקטני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למינר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קטני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדהקהה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק כזה שסבירא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם איינו שווה בדין עם בב"ח, נסbold יותר דוחק קטן מזה, דקטני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקוא מצד איסור העלהה היל, אין ניחאה, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שווה דין בב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א לתרץ איך גרו אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפען"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמדייק מהוז מבשר דגים, דעתו אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבענו לעיל דהיא סובר דעתו לאו בכלל סתםبشر הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור בבל" הינו בשיהה, ומזה"ת, "חו"ץ מבשר דגים וחגבים" דשי' לנמרי אבל בשיר עוף נשמע מדייקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גרו עליו גזיל"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרצ כולה ר"ע הוא מושיר עוד ואמר דעתו נכלל בראשא דכל הבשר ומשום דאייקרי בשיר סתום וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגירה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב אמו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפיilo עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכללبشر, וא"כ כוונת האי גורה ה"י שייהי בעיני העם שוה כולם אסורים מה"ת, ואם ה"י העלהה אסורה בבהמה ומורתת בעוף שוב הדר החשש שייאמרו מה"ת גדי בחלב אמו דוקא, ולכן שפיר לא חלקו בגורת העלהה לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקתה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחאה דרוצה לומר שלא טעה כדעליל דמסיפה דחו"ץ שמעין עוף אסור, וזה עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גרו אהעלאה, אלא דMRIsha נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בחדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גרו גזיל"ג, והוא דלא גרו גם אבישול והנה לדעת הרמב"ם ז"ל לפי טעם הנ"ל, ממשום דכל שנגزو אכילה שוב לא שכיח כל שיבשלו, רק דרכ מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלatta דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלהה אם ה"י מותרת עילו בצל

בדגים, ובפרט דקטני בהדי חגבים, ובଘבים פשיטה דמותר בכ"מ, וכמ"ש"כ הפסיקים, אבל משנתינו דאין לה עסוק בדברים, והביהה דין זה דנדור מן הבשר הכא מושום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביוםא דקהזה או בדכאייב לי עינה, הוא דבר זר עד להפליא, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין באמות פליג אש"ס דילן בהז, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין בר"ן נדרים דף הנ"ל ד"ה והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עינים שם. ובאמת עניין יפלא מאד איך אפשר לומר לשון נדרו, דאיון מינו מושום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעותו לשון נדרו, דאיון נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן היון מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמן שומשיין, וכתב שם הר"ן דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הני מימליך עליהם שליח. אדם רוצה לשחות יין אפיilo על שכר מימליך השלח, והצריך לשמן להדליק או לבשל אם לא ימצא שמן זית יקח אישׁ שומן אחר ממה שימצא ומ"מ פשיטה לי לתנא דמותני" דבלל נדר איינו אלא מה שנקרא יין ומן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי, וא"כ בדגים נמי ניחeo אדם לא ימצא בשר يستפק בדגים דהמה קרובים לשבר, אבל מהיכי תיתי היו בכל נדרו. ועוד זאת דהרי לנגב בב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשיר שתתבשל בחלב, ואפי' חי ועוף ובהמה טמאה היו בכלל, אלא שיצאו מן הכלל עי' י פעמים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיועטא על בשיר דגים וחגבים (دلמ"ד חייה ועוף אינם מה"ת קשה לומר דמעטם דגים וחגבים מוקיש דבבלחה וכיריס"ג לקמן) הרי דדים וחגבים איינו בכלל בשיר כלל, ובDALICA שום מיועטא נמי ידענין דלא הוא בכלל בשיר כלל, ואיך נאמר דהוה בכלל נדר מושום אדם רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאכל דגים ולא ירך או קטניות יותר קרובים לשבר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעיני. ושוב דקדקתי בשלוון הרמב"ם בפייה"מ כאן שכ' וזול, "כבר באנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדירים היל אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיilo בשבר דגים וכו'" עכ"ל ומיל לא ישנותם על לשון הלאה, שבזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר וכו', ועכ"פ כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגיש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאינם מין בשיר כלל וכמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכל בשיר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלקוני משום דירק כולל גם דלעוני אבל דגים בכלל בשיר כלל, ולכן נחקרו לפרש היתר דגים דקטני במשנה ובבריתא ביוםא דקהזה, ולא שבסיסוד המשנה שהיא ישן נושא מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכל בשיר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביוםא דקהזה והבן את זאת, כי עיין זה צrisk לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בריש מיכלתו דכמה אוקמות שבגמ' הכנין בריבוי דהכל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוק".

ודרך אגב אכיען כאן מה שיש לי מן התמיा על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביום"ד סי' ר"ז בהא דמותר דגים ביוםא דקהזה, אי דוקא בנדור רק על יום אחד והוא יומי דקהזה, או אפיilo נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהה"ן ז"ל שם בנדירים כתוב בפירוש, דדוקא בנדור על יום הקזה, אבל מלשון הרא"ש שם משמע דה"ה בנדור לכמה ימים, כיון דהיום לא מציא אכל דגים, ומילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראה מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחוגבים קמידיק הא בשער עוף אסור, הינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני וב"י אמר דר' יוסי קאמר לוי יש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפסקן כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה וגופא בכוכב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזוכר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבת שם על המשנה המעליה את העור עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדברי הלב אר"י ז"ל שכתב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם הלב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשׁח'זיל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכת"ד. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גוזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, ועירוב תבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ו מיו"ט דנתקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשיב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כונתם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המחייבים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומתק"ו,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכך' מה שצוטטו בה אינה אלא מדרבן, אלא רצוי חז"ל להזיק בה ידי' עובי ריבירה ולכן ע"כ מيري בדילא כהן אחר, וכייד שלא יפסיד לגמרי ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרייך ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטורה כך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה,, ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשליטם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לנוינו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער וגבינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשא אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכחה דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי' קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פיש' גבינה וכו' בסה"ד שכתב סתם,, "מן רחאו" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרייך קינוי ונטילה וסגי בהכוי, ובכוי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבשער תחלה צרייך המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכען

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער וגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחוגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ר ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התניס' הקשו דזה הווע מחלוקות אחר הסTEM דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מדיקמן דעוף מדגים וחוגבים" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" משום דס"ל דחוץ מדגים וחוגבים סתם, דיש לו שם לויי' כמו דגמים, וא"כ הכי פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחוגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם היה איינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתה ג"כ מה שכ' התוס' דפליגי ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו היה לי' סTEM ואח"כ מחלוקות. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי דרבנן פלוגו אי גרו כאן גזיל"ג או לא, וכדabeiי לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק היה ועוף מה"ת, ולר"ע היה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג היה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג היו אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה שברו דחיה מול"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף אז ר'ק ב"ש ס"ל דגצרו בעוף אותו בהמה וחיה. והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דטורץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדורייתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סTEM ואח"כ מחלוקות לעניין העלה, אי גרו גזיל"ג עוף אותו בהמה כמש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארו' תמייה לי דהרי בא"ה צרייך לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר כן, אבל יש חולקין ואמרין דפליגו לhipp' וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעדריות בתומי"ש שם DSTHM תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי הוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפסקן לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנא DSTHM בפ"ד דלא כוותי'יו חוץ ממה שמצוין DSTHM כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דרביש פרקו DSTHM כר' יוסי דהרי כתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכל דין פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד DSTHM שבעדיות דפליג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לא כר' יהודה שם ומשום אמר ר' יוסי לא כר' יהודה לעולם. והשתא דאתני לא צרכין בשם אמר ר' יוסי ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן אלו למיימר דר' יוסי ס"ל בהה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג DSTHM הלא אמר ר' יוסי קאמר לי' שם בכותחא משום דעוף בחלב דרבנן,

חוּמָרֶתֶם, וְכַעַן שְׁכַתֵּב הַטֵּי דְמֻלְתָא דְמִפּוֹרֵשׁ בְּקָרָא לְהַתִּיר אֵין כָּחַ לְחַכְמִים לְאָסְרוֹ, כִּنְהָדָר הַזָּה דָלָא רְצֹו לְהִיּוֹת מְפּוֹרֵשׁ בְּמִימְרָא דָרְיַי הַפְּךָ חֻמָרֶתֶם רַחַ, אֲבָל בְּאַמְתָה רַי אָמַר סְתָם וְלֹא כְלָום, עַל שְׁנֵיהֶם, דַעֲדֵינוּ לְאַהֲיָה הַיִלּוּק בְּינֵיהֶם, וְכֵל מַיְשָׁאנוּ מַתְעַקֵּשׁ אֶלָא מַבְקֵשׁ אֶת הַמְתָהָת, יָדָה שְׁהַדְבֵר כֵּה הוּא וְדוֹקָק.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשיר שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה'י עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשיר, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשיר, דהרי אמרתו דלא הויה עיכול, פ' גה'ג דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הויה מעוכל, וכשכ' מה שנבחר בין השניים דלא הויה מעוכל, ולכן ע"כ לפרש דשהל אלאחר שיששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד' אלאחר ש, ולא עוד אלא דהקרא בפשיטתו לא מייר' כלל בשיר שנבחר בין שון לשון, אלא פירשו הדבשר עדין בפיקח דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגם לפי התרגומים שפירושו דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שן לשון כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבשר ולא אגבינה אם נמצאת שנבחר ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשיר בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימא בגבינה חשוב במעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשיר מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשיר ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקרו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשיר שבין השניים מהו, כיון דעתיך חוב השהיאי שבין בשיר לגבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב במעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הויה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהפרוש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הווא דר'acha בר"י הקשה לר"ח בשיר שבין השניים מהו כלומר אויל' אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זו לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבל האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה וזה נראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק'ק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכו' וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שרצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול"ז מה חדש על פרשי'ו' שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות למה לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מ'ר, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבי' איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הגירסה בדברי המהרש"א, "אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" ונהנתאי ודוק'ק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אם סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להו,

איסור דבר שסנהה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומבואר בירושלמי דבר גזר על זה, ועיין שם שהארכתי בזיה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חיש ל' ר'ח באמרו ר'י שלפני עי"ש, והכא דכוותי' דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בריני'תא, ואדרבה ההן מבריני'תא דאגרא והן מבריני'תא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ומוכחה דاز לא ה'י חומרא זו דהמיתה ולומר דחיחת המתה נברא והן מבריני'תא בשר תחללה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחללה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק' לקמן ארכ' דאמר, "ולא כלום" מר'ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי', עיין לקמן בדיור הסמוך ודוק'ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מינין ר'א מר'י, כמה ישחה בין בשיר לבינה א"ל ולא כלום, איני והוא ארכ' וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מבריני'תא דב"ש וב"ה, דבעי' קינות והדחה, ומילא מילא מילא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנוהג בכל יום ובכל אדם ופוק חיז מה עמא דבר, וע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שהי' השמשו דבースר בתרוק פיו כדעת רשי"י או מושום בשיר שבין השניים כדעת הרמב"ס. עדין לא נדע שיעור שהי' שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכיוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשיר אחריו עד שיקנח ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח'כ בשיר שאל, קשה טובא למה לא שאל גם על בשיר ואח'כ גבינה הци האי מימרא דר'ח כבר היה מתפורמת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידיעין דאביו המתין מעלי'ו והוא הקיל עד סעודתא אחראית הרוי דלא ה'י להם שיעור מבורר על האי המתה, וא"כ ר' אסיד דבעה מרבי' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינות והדחה כדעת רוב הפסוקים, איך לא שאל לו כמו ישחה בין בשיר לבינה דלא סגי בקינות והדחה. ומtopic' חומרה הנ' קושיות אני אומר מר'ח ארכ' קפרק' אינ'י דר'י בamat עדין לא החמיר חומרא זו דר'ח, להמתין אחר אכילת בשיר רק ה'י די לו בקינות והדחה, וכבריני'תא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשיר וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחוריו השנ'י, וכפרש'י ז'ל לעיל, אלא דעל מאן ذקאמר מימרא זו דר'י ביביהם'ד להלכה קפרק', איני והוא ארכ' הרוי דכך קבלו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשיר ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אסי בגמ', וע"ז השיב לו דעת'פ' תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמיר להמתין והרי תראה דבדורות הפסוקים הוסיפו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כmoboa ברמ'א בהג'ה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"סSENDUCH לישב במאמרות הראשונים להשוותם עם חומרות שנתנו ארכ'כ, כדי שלא ה'י מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר' שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצוה מה מרביתם עליהם, ובכל הלא כל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר בהה"ג כלל זה אלא במצבים דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל צ"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפ"ז צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחללה דבתבשול תחללה הלא בעינן שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיי"ט סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונטוי" ונדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחללה דזואה קמיiri, דהא גם בתבשול תחללה מציא מיר"י ובסילוק השולחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעתכ"פ בעין ברכת המזון הרי עבי נטוי" מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נטוי, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליום, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עיי"ש ודוק.

צ"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וכותב רשי"ז יול שחוניין ישראל ה"י מבשול ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וכותב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אקסני פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנדמן ובפרט דבבישול קרוב החשש שהוא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דהה" דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למכוון לכוטי מפני שקשה למכוון בשר יה"זישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעותו כנ"ל, ולא מטעם דקורוב להascal באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכונת רשי"ז יול הוא, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהה' לו לחוש שלא יכירו מהו שראה ישראל ואכילה נבליה וטריפה אצל האי חנוני שמאלכי ישראלים ונכרים וכמוש"ב מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישיל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרגשبورג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבאה הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהחותס' לא פירשו, עד לאחר מכן השתה, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה' בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השתה ר"ל עונה אחת חי זהיום דהינו י"ב שעotta, וא"כ איך נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחריתא דהינו חד מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעotta, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהותח' הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלי קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה' לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בהז, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלota בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכרי שולחן יזכיר כוותייו דהרי יזכירו. ולא עוד אלא פליג רבנן סgi בסילוק שלוחן, וא"כ דעתת הת"ח כתבו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות אבל המתנה לא צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבן לאכול באוטו סעודה גבינה אחר בשר אף אחר קינות והדחה הלא משומם היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות והדחה צריך כל. אבל דלפ"ז נראת ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבן לאכול באוטו סעודה גבינה אחר בשר אף אחר קינות והדחה עד סעודה אחריתא, משומם מושך טעם קרש"י, או משומם בשר שבין שניים רמב"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סעודה אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעotta, אבל מ"מ אם לפעמים יתואה לאכול בגבינה מיד די לו בסילוק שלוחן וברכת המזון לצאת ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, דאמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יhib שיעורא למלה, וע"כ בחדא סעודתא אסור, וכל שלא אבל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, ואין להאריך כאן בהז.

ודע דלפי שיטת התוס' דסעודה אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סgi, אני מסתפק ושותל אי גם בלי קינות והדחה מוהני, כמו שהי"י דשש שעotta לרמב"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרכך לחומרה א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודה אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרך קינות והדחה עיי' שסילוק שלוחן וברכה ובשוו"ע כתוב צריך קינות והדחה וזהן צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בהז ודוק.

תוס' דהה' מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייהו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהoms פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה' עלייהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיקד נחבות כמוهما, י"ל גם להפקיד כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, וא"כ מכש"כ דלאחר אכילה נחבות מזוהמות לעניין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקריאה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחבות אצלכם מזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחורת רך אמר גוטל אדם וכי' משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי דיני נטוי כבשעודה, וסגי גם בмеди דמנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמברואר שם בב"י לדעת הרاء"ש והרין והמרדי כי ז"ל, אלא גוטל אדם שתי ידיים שחרית לשעודה שחורת ומותנה עלייהן על כל שעודות הימים, ומילא מישוב קושי התנוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הו הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי נטולין ממשום דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינו טעם תקנות שנתקלק בעי ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, וכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא אית להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכטב הרמב"ם שם דחמי טבריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ז"ר ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כrichtת מפה מציא אכל בלא נסי', איך שיקש עשה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים דעתקשו על הא דרב מערבי בזה, דלשתת התנוס' ווחכרו לתרץ דרב מים בסמוך פסחים כדעליל, ווחכרו למלעה דרב בנטוי לשעודה שחורת הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו למלעה דרב בנטוי לשעודה שחורת קמיiri, ובזה לא שיק הפסיק בין שעודה לשעודה, ואפי' בלא שעה"ד כלל מצי מתנה על כל שעודות הימים בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שעה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוך. ידיים במפה שקשה לאכול מאכל בידים כרכוכות במפה CIDOU וDOI".

תנוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבר זה ובסוף דבריו קמתה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם יди במפפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, וזה הרמב"ם ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא כקודש דמי דכך כתוב בפי"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השלייש פסול בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דמותר לcrcוך ידיים במפפה והניח הדבר בצ"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרראש יוסף ז"ל דכך לא חש לקמחוי, אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רק כקדשים דמי, או לאו כקדשים דמי, הוא אם אכן נדו בי' דין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלון מוקי רביה ב"ע מותני' דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא שחתט דוקא למ"ד בקודש דמי, דרך אין אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יעבשר ויגרום טומאה לחולין שדים כקודש מלחמת הבעלים שנוהגים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו כקודש דמי, גם בעליו אינם מוציאין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באתות נטמאו, ודאי דאסויים לו לאכלן מפני נדרו שקיבלו עיי לאכול חולין עטה"ק, ולכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכטב דמסתמא לחומרא קאמר, ונבללה חמורה דאית בה גם עשה דאינה זבחה, ולא ידעתה הכרחותו להה, והוא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרוי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני קדשו לפיע שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דbulletא הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הלאו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחקDOI".

ע"ש חמיט בטרי' וכו', וכטב רשי ז"ל דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נטולין ממשום דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינו טעם תקנות שנתקלק בעי ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, וכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא אית להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכטב הרמב"ם שם דחמי טבריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וועוד משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסל אל את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכל תרומה ליטול ידים הנחigung בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא משום סרך תרומה תקונה, וא"כ מיי' עוד ויל' דעתנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי ז"ל כתוב בשבת דף י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דנוגען במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נעג באב הטומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מ"ש ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לנבי טומאה, אלא נבעי טבילה כל הגוף עיי'ש, הרי לדעת רשי ז"ל עיקר נזירת טומאה על הידים לבני תרומה מושום נקיות היהת שלא יכול מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דוידי ננאי לאדם השלם לאכול מאכל מסואבafi' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח לעיקר תקנות ה' על ואוכל תרומה שההנה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גזו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני לחו טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שיהי' רגיל בנטוי', אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ז"ל ה' הי' משום נקיות שלא يتכלך המאכל עיי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שams גלה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי'. נזהרים בה וכאשר גזו טומאה על הספר כד' שלא יניח אצל האוכלין ומשום עבריים שיקללו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתנקה, ותרומה משום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי ז"ל משום דא"כ ד' ה' לתקן נזוי' להניהם לחוד ולא לכל העםDOI".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיים שחורת ומותנה עלייהן כל היום כולם. עיין בתנוס' ובשאר פוסקים וմדברי כולל נלמד דס"ל דבר קאי אנטילית ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועיין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בלי ניעור משום דפלות החלב מהלך התחthon שבה לחוץ דז"ל רשי"ז ל"א אם יש בה בנ"ט באוותה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד ס' לבטל הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכ"ו עכ"ל. האיל כי לומר שכתב רשי"ז ל"ה לא פלא לאור' דלמה מפרש האיל בנ"ט דמתנני דר"ל שאין בה ששים, והוא לעיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי קפילה, או ליכא למיקם אטעמא משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז ל"ה לאוקמא מהני בדיליכא קפילה אהמזה? ועיין לעיל בתוס' ד"ה אבל שחקשו אמריא לא פריך אמתנני דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי' ז' הקשו רק לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז ל"ד מיריר במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לך"מ, דהאי בנו"ט דמתנני ע"כ ליכא לפреш בעיטות קפילה דהא אפשר דלא טעם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כש מגע החלב לחלק התחthon שבתוכו הרוטב יצא וויאצ, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחthon מן העליון כמש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפреш האיל בנ"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני מניח רשי"ז ל"ה בנו"ט כמשמעו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מס' טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפא הוא לבסוף הוא להיפך בנ"ט דרישא הוא בקפילה וכן דסיפא הוא בס' דיקו, דהא מב"מ הוא וביע ס' כנגד כל החתיכה ודז"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז ל"ה מהא דהיבאו ראי' לשיטות והקשו על שיטותו של רשי"ז ל"ה מלקמן אמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מבלע בעל מפליט לא פליט, ואי כפי' הרמן'ז ל"ד דרש"ז מקצתה ברוטב אינה אוסרת השאר בלי ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דוזיא היכי הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמלפלט החלב ואסורה השאר בלי ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבלה תחלה נג"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן אמרנו מבלע בעל מפליט לא פלט ואינה אוסרת השאר בלי ניעור וזה ברור ונכון ועיין היטב بما שכתי לפקון ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז ל"ה, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אוסרת כל שאר החתיכות ע"י פליטת טעםبشر לחוד, דכיון דחנן' הגי הבהיר בעצמו גוש האיסור ומץ אסורה בפליטות טעםبشر לחוד, ולית לי' סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה איסורת את השני', הטעם דלא הויה דרך בישול דומי' דבב"ח, ומה אמרין לפקון אי דלא ניעור מבלע בעל מפליט לא פליט היינו בס' ד' אפשר לסחטו מזור עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי דרכו האיל כולם דכתיב רשי"ז ל"ה אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכי רשי"ז ל"ה, ובשאר חתיכות פליגו אמראי בגמ' אי איסרין או לא, והוא פלוגות רב ושמואל באפשר לשחטו, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחטו מיותר גס האיל חתיכת הנאסרת חזקה להיתרה וכmesh"כ רשי"ז ל' בעצמו בפירוש פלוגות אפשר לשחטו, וכן בסוף הסוגי. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכת שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהיינו לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליטת עצמה של מוחל בשאר אוסרת השאר אבל לפקון ובסוף הסוגי מיריר בעיניו לבסוף דאי יוצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסורה בלי

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי נשמר יפה מנגיית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדיד' מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבוי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותו' ז' ודו"ק היטב.

ע"ב גמר' אמר שמאלו התairo מפה לאוכל תרומה ולא התairo מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התairo מפה, אבל יתר הראשונים ס' ל' חולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה מי לא כביצה שכتب דלדעת התוס' אפליו לכחנים דהתairo להם מפה דזוקה לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע וגיורי בשמי' שמי', דכל עצמיות נט"י חולין תקנו אותו סרך תרומה, ואיך תהי' חולין עוד חמור מתרומה ואף לכחו, ועיין בלב אר' ז' שהביא ראי' דשטיית הרמב"ם ז"ל מהא דבמי שנקרא מחייב איבי נט"י לאוכל או נט"י לאוכל מחייב מאכלי אי בעי נט"י לאוכל, והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתир לאכול בלי נט"י בחולין דאסור במפפה עי"ש. אולם לפע"ד נראה דשטיית התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זיהר כmesh"כ הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י חולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצואה לשם דברי חכמים, הרי אכן בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והיינו בפתח דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, ولكن לא התairo לא מפה ולא אוכל מחייב מאכלי, והה בפתח של תרומה לכחן נמי דין הקי, והוא דהתairo מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פת וככמעה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ'ע"ד ודז"ק.

ד"ה ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכת וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכת שבתוכו הרוטב מיריר או בחתיכת שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי', لكن אורחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי' ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכת שכלה חוץ לרוטב מיריר לא בפירוש אטמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ה צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז ל' אינה וגנה להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגות בין הרמן'א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהרמן'א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכת ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אינה אוסרת את השאר משום דזה הבל מפעפע רק עד סמוך להחלה שברוטב אבל לא בכלה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דבחתיכת עצמה נעשה נבלה ואסורה גם השאר בלי ניעור משום דחלק התחthon שבחתיכת אסורה השאר שבקרה. והכוונה דוזיא כשמגיעה החלב לחלק התחthon שבחתיכת שהוא בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, וכן מן החלב לא נאסר חלק התחthon שבחתיכת דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקרה, אבל חלק התחthon נאסר מהלך העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבלה אע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק העליון ומשם לכל הקדרה משום דבהאי כח המתפשט בחלק העליון לא מץ' יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיוון דליקא רוטב, וניהו דחלב המגע לחלק התחthon שבחתיכת תפשת עי' הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הראשון מץ'

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותירובתן אסרן, ואיך יאסר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינן דלעולם שניהם אסוריין, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נשרuber בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמננס כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אוסרת מהמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש שפיר נאמר בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעניא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והרואה יוסף ז"ל כתוב דבאמות ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהא רשי"ז"ל בסוגי" דזרועו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקרא דאחרי רבים להtotot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי" שטעם עדי שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכותבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והוא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסירה תורה ובעין טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצינן למימר דעתם של תליה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז"ל דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתוחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם עדי' שמבהיר החתיכה אח"כ במקומות, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואיך נילוף מכאן טע"כ בכל איסוריין.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בבב"ח נתהוווע עי' נתינת טעם זה בהז דזוקא דרכ בישול אסירה תורה, ואם הי' מתבשלים בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו לנבה, וא"כبشر שנטבש לחלב לא נאסר הבשר מחלב שבקדרה בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבקדרה לא נאסורה מון החתיכה עצמה שננטבש מותוק הקדרה רק ממהול שיצא מן החתיכה לתוך החלב וננטבש בה, וא"כ לא תנבל גדי בחלב אמו ע"כ הכוונה על טעם הגדי שננטבש בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מחהמת שננטבש בחלב רק מחמת שהחלב ננטבש בתוך הגדי ולכך מה ש' רשי"י, דאם הדרינו זה מזה אין כאן אלא הטעם המכונה להסביר דפיעול הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דסוכן כל סוף ליכא למילך דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו בו חלב ממש איכא לא כתוב דהא דרבבה אי נחשב החלב משום דניכר בו החלב ואני בטלה דהא דרבבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שרוי' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוו ריק ממה שנכנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי"ז"ל איסור אכילה ומג' פעמים לא תנבל, ולא די לו באיסור בישול לחוד אי מני' ילייפין, זה לק"מ دائן דיליפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ית, לא הוה ידענן כלל דדרך בישול אסירה תורה ומשום טעם שנכנס מאחד לחברו, כי אם פעלות הבישול נאסירה באכילה, תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטיעמת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי ע"כ דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אוסרת השאר בלי ניуור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז"ל אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכלה חוץ לרוטב אינה אוסרת וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניуור אינה אוסרת את השאר אלא בסיסי ק"ה סטרו בעלי השו"ע את טעמים, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואוסרת את חברותא בצל' כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לבב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שריין וקיימיין זה אצל זה וליכא שום שתירה בינם.

דינהיפה דבר הר"ז ז"ל לכואו' להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאיסור וכי כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האוסר ובפרט בבב"ח הלא ליכא אוסר לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר עי' מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מהז, ולמה לא הי' בכח האחד לאיסור ביל' הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עלה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האוסר ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבב'ין גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאיסור אלא במקומות שהאיסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושאו להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אוסר, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארת דאנו דינן כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דינן עליה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיך גיסא, אם הטפה אוסרת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוחל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאיו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוחל שעומד לצתת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכלה חוץ לרוטב אוסרת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמווחת שטם בקדרה בלי שום סיוע הרוי היע עומדת להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסיסי צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפה חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואוסר המוחל היוצא גם ביל' חלב, כי האי מוחל לא הי' עומדת להתפשט מלאיו רק עי' מעשה שלו, שAKER פסקו לאוסרת כנבלה דמ"ש חתיכת בב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבוי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממשא מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי' דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו עי' שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשיה תרתי דאכבי העמיד דבריו על משנתינו דאיסר החתיכה מחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצין למילך, דחלב שנאסра לא נזכר בתורה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסירה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, חלב מאן דרך שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר להיתר לא בטל, וכמיש'כ הטע' ז" מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח שנשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב שעל החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והיה אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטם מקרי והיה אסורה ע"פ דהיתר שטם מקרי אסורה, חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסורה, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' הכל' בב"ח שמספרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רך בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכובש דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל ע"י'ש, ודבורי רשי' ז"ל מטהין בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמרינו דחודות, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש ע"כ האי לחודה והאי לחודה שרי', ולאו מטעם חדש קאהה עלה רך דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רך בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מישוב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימה בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדרך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאילם נמי הכה הוה, אבל כאן לאו מעד חדש קאתא עלה רך כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב.

גמר' אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מושך כדאית ל'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הרץ ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיהו לא קאי אמתני רך מימרא בפ"ע היא כמו ש' הרשב"א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר רך בגיןו לבסוף, ולמה לא דקdock הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק לימה פליינה מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור החדרון חלף ונשברא נפלאה ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון דאם יחול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דהוא בתוך התרבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתריר התרבות אינו מינו מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור הראשון חלף הילך לו מלחמת נשתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא הי' מקום לחול, لكن שפיר בטל לר' יהודה וגום לית בי' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלעלום Katain עלי' רק מצד קרא דאחורי ריבים להחות, ואשת בקשי התרבות תורה וכמו בטומאה אי דחו' היא בציבור אמרינו דכל כמה דמצוי להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין דהיא מבב"ח המדבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעינו אף היתר

טע"כ Mai בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמרו, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינו למילך טע"כ מבב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה מ' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהבישול נאסר מושום דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין Katain טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דוח'כ אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทוי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"ג ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ"ל. והנה תימא רבתא עניין איך נאמר דחלא כל דחוא בשר הרבה בב"ח מקרי, דחא כל עצמיות ביטול מני' בשאינו נבנה, על דכל נשתנה שמא וטעה בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכasher אבאר.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלח ביותר מששים, עד שלר'י מב"מ לא בטל ואינו מני' בטל, וכן לדידין דבר שיש לו מתירין דמתעורר בו מני' לאינו מני' אחר ס', דחא כיון דמתעורר ונבלל זה בזה למשל יי' בימים הרי הצל נתהפק למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידין בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הרץ ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מני אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עניין כי העניין נכון מכך, Adams נתרבע יי' בימים נתהפק לעניין למילא האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י' שינוי העצם פקע האיסור, וממי' האיסור מני' הוא סברת ריבינו יונה המובה בא"ח סי' ר"ז במ"א ואע"ג זה הוא סברת ריבינו יונה המובה לא פסקין חדש שמי' ר' הניל', דנתנה לדבר המותר שרי', וכן לא פסקין זה באה קר'י הניל', כאשר הארכו בזה האחוריים להרבות עליו קושיות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוותי', מושום דאמרין ניהו דפנים חדשות בא לא פסקין בא לא פקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות דר' י' מקרא, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השין, ולכן אין נסח נשתנה לד"א אבל נאסר מצד יוצא מני' נסח שאסור ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידעו דבתערובות לא מצי חיל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה' ובפתיחה כוללת ע"י' והסביר נפלאה ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון דאם יחול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דהוא בתוך התרבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתריר התרבות אינו מינו מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא ליכא כאן איסור הרציך ביטול, כי איסור הראשון חלף ונשברא נפלאה ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי ריבים להחות, וגום לית בי' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלעלום Katain עלי' רק מצד קרא דאחורי ריבים להחות, ואשת בקשי התרבות תורה וכמו בטומאה אי דחו' היא בציבור אמרינו דכל כמה דמצוי להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין עכ"פ מדרבנן עד מהר. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לsoftmaxו מותר וע"ז מכירע רבி בלא ניור מתחלה אלא לבסוף רשי"ז ובניעור מתחלה ועד סוף חכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיירי הכא, אבל באבל המשנתנו מיيري בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם بلا ניור לרבי ודוק"ק הטיב. אבל לדעת התוס' רב אמר די לעצמו וחולק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי שיאשר כל הקדרה, וכן מפרשימים הרישא דלא נזכיר ניור, דאיינו אסור רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה קאמר ומيري בניעור, כמו שמשפרשים ע"כ רבי דברייתא, ע"ג דלא הזכיר ניור דאם נפרש משנתינו כך דלאסור את כל הקדרה קאמר, הרי סותר האי סתמא, סתמא דרך שלמעלה, ואין לומר דרב סובל הא סתירה ממשום דברי"ס לע"מ כמו שכטבנו כן לשיטת רש"י, לדעת התוס' זה ליתא דהא בעין ניור, ולמה לנו לפреш המשנה דמיiri בניעור בלי הכרח, ונבוא במובכה שיסטרו תרי סתמי האחד. אלא ודאי דרישא דמשנתינו בלא ניור מיירי ואסור דקנתני רק החתיכה בניעור לבסוף אשר אין זכר לו במשנה ויצטרך לדוחק דסתום קר"י נגד סתום שלפני זה, אלא ודאי לרבי אסור בלא ניור, שכן מוכחה לפреш דאסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר סתום ניחא לי לתלות בהאי דקdock כדי לאוקמי מתני' כר"י דס"ל כוותי'. וכן אמר דבלא מזמן כאשר פריך, וכי לית לי' לרבי סליק קושי' עצומה הוא דלא מזמן לדחות דמתני' מיירי בליקא ס' ברוטב, דהא כל חיל'י דרב דמתני' כר"יatti, משום דסתמא קתני, ומסתמא מיירי בכל גוונא אפיקו, איךא הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכחים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב"א צ"ל ותמצאו שם כי כיון להה, بما ש' והינו דשמעין מהא דרב דלי' סלק, דהא בקדרה זו רוטב הרבה יש בבטל את החתיכה, (וברבש"א כתוב "את הטפה" חמורת, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח"כ שיטת התוס' כתוב וז"ל: "ולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה הרץ צ"ל כנ"ל. ומעתה א"א לתרץ דמיiri דרוטב מועטה דליה בה כדי לבטל החתיכה, لكن קאמר אי ברוטב רכה ה"ג ר"ל אם היינו מוכחים לומר דאייכא רוטב ע"כ רוטב הרבה יש דלי' סלק, דכיוון דמיiri בדאיכא רוטב ע"כ אפי' רוטב הרבה יש כמו חתיכות דמקומין אפי' דאייכא הרבה, משום דסתמא אסור קטני ה"ג הינו מוכחים לומר לעניין רוטב, אבל מאן לימא לנו דאייכא רוטב כלל, דהא רוטב לא הזיכר במשנתינו ואיכא למימר דליקא רוטב, איינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה וכפריש"י צ"ל דק של בשר ושומן דחכל מנת בשר הו. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במותני' משא"כ חתיכות שנזכרים אס נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק כיון דסתמא קתני. כך הפירוש לדעת רשי' צ"ל דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישוב לפ"ז גם הוא דלקמןDK אמר מבעל בעל מפלט לא פلت אשר מאה הוכיחו תוס' לשיטותם, דהאי ברית' ע"כ מيري בcollה חז' לרוטב גם לרשי' דהא רבוי מוקי לה בניעור מתחלה וע"כ משום דבלא ניור כלל איינו אסור אפיקו החתיכה עצמה דבלא ניור כהן הדין לרשי', דאיינו אסור אלא כדי נטילה ורי' דחייב שא לא נייר יפה דהינו שלא שתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, וכן שפיר אוסרת את כולן וכך שפיר קאמר הגמ' דבלא ניור כלל מבעל בעל מפלט לא פلت, ר"ל מבעל בעל רק במקצת חתיכה וכפריש"י שם דוחלב עומד בגגña של חחיכה דין לומר דרבוי מוקי גם הריביתא במקצתה ברוטב כמו רב משנתנו, דא"כ מנ"ל דרי' גוזר שמא לא ניור יפה, דהא לא נזכר בדרכיו ניור כלל, אלא ודאי דרבוי מוקי הא דרי' בcollה חז' לרוטב ובניעור בחתלה וגוזר שהוא מוקי את מתוך קושי' עצומה עיי". והנה ידוע מש"כ הש"ץ צ"ל סי' צ"ב לכל שנעשה בב"ח ואסור תעורבות אחרת לאו בב"ח

שהה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול לאסור אחרים הרבה העכ"ל. וזה אינו דהה בא בב"ח קיימין ואשמעין דבר שער עצם האיסור לאסור את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הריגשו בשוי דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בזאת. ואען אני את חלקו בעזה"ת.

הנה לדעת רשי' צ"ל דרב לפреш משנתינו אתה, ואמר דאסור דרישא לאסור את כל הקדרה, ע"כ בלא ניור קאמר, דהא בל"ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דרי' דמבר"מ לא בטל, והכתוב הר"ן צ"ל סתום לעמלה במשנה דיריך כרבנן דמבר"מ בטל, וככתוב הר"ן צ"ל דרב כיוון דCKERי ס"ל, הי' מדקדק בלשנא דמשנתינוDK אמר טסתם אסורה, ולא קאמר עד שישים, סתום כאן רשי', ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה לבדה קאי, ולמה לי לאוקמי לפреш שפיר המשנה דאסורה החתיכה לבדה קאי, ולמה לי לאוקמי בニיעור לבסוף אשר אין זכר לו במשנה ויצטרך לדוחק דסתום קר"י נגד סתום שלפני זה, אלא ודאי לרבי אסור בלא ניור, שכן מוכחה לפреш דאסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר סתום ניחא לי לתלות בהאי דקdock כדי לאוקמי מתני' כר"י דס"ל כוותי'. וכן אמר דבלא מזמן כאשר פריך, וכי לית לי' לרבי סליק קושי' עצומה הוא דלא מזמן לדחות דמתני' מיירי בליקא ס' ברוטב, דהא כל חיל'י דרב דמתני' כר"יatti, משום דסתמא קתני, ומסתמא מיירי בכל גוונא אפיקו, איךא הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכחים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב"א צ"ל ותמצאו שם כי כיון להה, بما ש' והינו דשמעין מהא דרב דלי' סלק, דהא בקדרה זו רוטב הרבה יש בבטל את החתיכה, (וברבש"א כתוב "את הטפה" חמורת, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח"כ שיטת התוס' כתוב וז"ל: "ולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה הרץ צ"ל כנ"ל. ומעתה א"א לתרץ דמיiri דרוטב מועטה דליה בה כדי לבטל החתיכה, لكن קאמר אי ברוטב רכה ה"ג ר"ל אם היינו מוכחים לומר דאייכא רוטב ע"כ רוטב הרבה יש דלי' סלק, דכיוון דמיiri בדאיכא רוטב ע"כ אפי' רוטב הרבה יש כמו חתיכות דמקומין אפי' דאייכא הרבה, משום דסתמא אסור קטני ה"ג הינו מוכחים לומר לעניין רוטב, אבל מאן לימא לנו דאייכא רוטב כלל, דהא רוטב לא הזיכר במשנתינו ואיכא למימר דליקא רוטב, איינו מינה כלל, דהינו מים רק רוטב עבה וכפריש"י צ"ל דק של בשר ושומן דחכל מנת בשר הו. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במותני' משא"כ חתיכות שנזכרים אס נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק כיון דסתמא קתני. כך הפירוש לדעת רשי' צ"ל דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישוב לפ"ז גם הוא דלקמןDK אמר מבעל בעל מפלט לא פلت אשר מאה הוכיחו תוס' לשיטותם, דהאי ברית' ע"כ מيري בcollה חז' לרוטב גם לרשי' דהא רבוי מוקי לה בניעור מתחלה וע"כ משום דבלא ניור כלל איינו אסור אפיקו החתיכה עצמה דבלא ניור כהן הדין לרשי', דאיינו אסור אלא כדי נטילה ורי' דחייב שא לא נייר יפה דהינו שלא שתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, וכן שפיר אוסרת את כולן וכך שפיר קאמר הגמ' דבלא ניור כלל מבעל בעל מפלט לא פلت, ר"ל מבעל בעל רק במקצת חתיכה וכפריש"י שם דוחלב עומד בגגña של חחיכה דין לומר דרבוי מוקי גם הריביתא במקצתה ברוטב כמו רב משנתנו, דא"כ מנ"ל דרי' גוזר שמא לא ניור יפה, דהא לא נזכר בדרכיו ניור כלל, אלא ודאי דרבוי מוקי הא דרי' בcollה חז' לרוטב ובניעור בחתלה וגוזר שהוא מוקי את מתוך קושי' עצומה עיי". והנה ידוע מש"כ הש"ץ צ"ל סי' צ"ב לכל שנעשה בב"ח ואסור תעורבות אחרת לאו בב"ח

על גוףא חצי זיתبشر וחצי זית חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על האכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתיך לא כארוי' דפלוגות רב ולי תלי באפשר לטחono אי אסור או מותר. דהנה רשי' ז"ל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם אסור. ר'ל דניאו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בנפרד משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לטחono מותר איךACA שיעור שלם, דהני שני חצי ציתים ייחד כחדא איסור חשייבי, ואם יתפרדו זמ"ז פקע איסורון וכל זמן שהם ייחד איךACA כאן שיעור שלם, ולכן מהחייב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהווה שם איסור עליהם כדי לצרפן עם חצי זית בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לטחono איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שיעור שלם מכל אחד. ואמרתיך לישב בהז דעת הר"ף ז"ל דלא הביא בהלכותיו הא דרב דחענן וגופר לטחono אסור, מושום דס"ל דלי פלג עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דלי היכי הלכתא ממילא גם אפשר לטחono איסור סובין דפסקין כלוי בשני חוות זתים דליה על בישולו פסקין ג"כ כרב דאפשר לטחono איסור רק דסבירא לא דלי פליג על גוף הסברא דא"א מכל היתרן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגיד שאין בו כזית, וקאמר שם דأكل شيء גידין משני בהמות, לר"י דאיינו סוגג רק מ' מושום דמייריך דאין בכל אחד כאית, הרי דלא בעין זית שלם להקראה שם איסור, וכן אמרתיך במכות דף ע"ז ברישק ט' נמלים והשלימו כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוד"ק.

ר"ש ע"י ד"ה לעולם לא מצטרפי בסוף הדיבור, לפי שאין מצטרפני מכל היתרן לקרות שם איסור עד שיהי' בכל אחד ליעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לכארוי' מזה אדם יש שיעור באחד ואין בשני ג"כ לא מצי ליטסר, אלא דלא מפורש ברש"י אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב כלב אמרתיך לא מאי מותר דלי רשי' ז"ל Mai פריך, והא בכזיתبشر א"א ליינס כזית חלב ואשר כן כתוב הראש יוסף ז"ל לדלולום החתיכה רובו נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמרadam החלב לית בה כזית, גם הבשר לאי מיטסר, וע"כ רב לאו כזית ממש קאמר רך לאפוקי פחות מכזית, אבל לעולם הוא כ"כ בשרש יוביל בתוכו כזית חלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבנן ודאי נעשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוכה, חדא אדם ליקא ורק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הו, ולא עוד אלא דלמה נקט רק כזיתبشر והוא גם בפחות מכזיתبشر איסור מדרבנן, והוליל מעטبشر ביורה גדולה של חלב או חצי זיתبشر, אם לא שנאמר דבאמת הבשר איסור מה"ת בדאיכא כזית אף דחלב לא נאסרה רק מדרבנן ואתא רב לאשמעין רבותא דבב"ח שחייבתبشر איסור מה"ת, מ"מ החלב מותר אלא דקושי' ראשונה במקומה עומדת דלא הוא פריך מידי לרבות והנה בגוף

מרקרי, רק כאשר איסורי יחשב והוא פשוט וברור. והנה לפי הקדמתנו מבואר דבר סוביר חענ"ג בס בשאר איסורי דאלת"ה, איך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורי לא אמרתיך חענ"ג המוחלים נאסרים ולא נעשים נבלה, ושוב כשכננסו בתוך החתיכות לא צריכין רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци ליבטל דמוחל עם בשאר מחשש"מ זהה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר גוףא חתיכת, וזה הוא שורח להוכחה כאן דרב סבר גם בשאר איסורי אפשר לטחono איסור ונוכנים דברי רשי' ז"ל שפי' באיסור שנבעל בהתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גדול לאיסור איסורו אה"ג דהיא מוחל של היתר ג"כ גודל לאיסור אחרים הרבה הרכבה כנgado, היינו דaicaca כאן שיעור מושם דס"ל דבש"י מחשש"מ, דאם לא נאמר בשאר איסורי אפשר לטחono איסור לא העשה המוחל נבלה, ואייך יאסרו החתיכות מן המוחל, (VIDUTI שיש סתירה לדברי ברש"י ד"ה אמרתיך, אלם אולי תיבת חלב שברש"י ט"ס הוא ודוד"ק) אמנים כל זאת מוכרת, אי אית ל' לרבות סלק, אבל אי לית ל' סלק נסתור כל הבניין דז' מצין למימר דלית ל' לרבות בשאר איסורי אפשר לטחono איסור והמוחל היתר נעשה רק איסור ולא נבלה, ומ"מ אוסר כל החתיכות אם נכנס בתוכו מושום דלא אמרתיך סלק, ולעולם המוחל באיסורי עומד כבתיחה דהוה מב"מ מוחל היתר על מוחל איסור ולא מצי החתיכה בבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדי גם מוחל היתר שנאסר מצד מב"מ, וכלן צריך להקדמים דרב אית ל' סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לטחono.

והא דפרק לסתו וסביר רב באפשר לטחono איסור, מכזיתبشر שנפל לתוכו יורה של חלב, דקאמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית ל' אפשר לטחono איסור אה"ג דהוה מצי פריך ולטעמך, בב"ח עצמו ע"כ אית ל' אפשר לטחono איסור אלא דמשני ל' האמת ודוד"ק.

שם גמר' והאitemor כזיתبشر שנפל לתוכו יורה של חלב, אמר רב בשאר איסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לטחono איסור חלב אמרתיך מותר. והנה האחרונים נובכו הרבה דנטקsha להם, הא האי חלב שבתוכו היציתبشر מקשרו הוא עם החלב שביריה, וסופה להתפשט בתוכה, ואייך נעשה נבלה כלל וכמו דלא אמרתיך נעשה נבלה הבלוע שבקדרה, ונڌחקו מאד לומר דהבלוע בקדרה מקשר יותר מה שבקדרה מבלוע שבחתיכה, והנראה לפע"ד בזה דהכא ע"כ החלב שבתוכו הנגר אחר הבשר דהא א"א שהבשר בלבד אסור ולא החלב, כי האיסור בב"ח היכי נחחו, שנייהם יחד נאסרו, ונינוי דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבראר לפניו בס"ד, מ"מ צריך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליטסר, ממילא נאסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחדר איסור חשבנן אותה כנח ע"פ שהיא דרך הילוכה. וכעין שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מוחל זו הנחתו, ובכל הני טעם מא שמוס דכל שבעת הילוכו נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחה לעניין שבת, ה"ג כיון דהחלב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח כדי שתאריך גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג"כ דיינו של ר"ש המובא בתוס' לסתו להצריך ב' ששים ודוד"ק.

תוס' ד"ה אפשר לטחono מותר בדיעבד פ' בדיעבד וכו', אבל לכתילה אין מבטלין איסורCDF' בק"ו עכ"ל, ואני נבוך בזה דכיוון דבב"ח שניהם היתר, אי אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן, והדבר צריך תלמוד, ועיין מה ש' לסתו ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אין עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בטול באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא דרבנן, זה חמור מזיעא דעתיך האיסור אין אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא אין אלו אותו הטעם בשר נבלה שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו לר"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואייסור זה אין לו שום שייכות לדוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטול וצ"ג וד"ק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאייה חתיכת נפל, נוער את הקדרה כולה וכי עכ"ל, וראייתי בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ביו"ד סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, אכן מונע הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול בב"ח, דמגניס חייב משום מבשל בשבת, והיה בב"ח, לפע"ד הי' נראה דהרמב"ם לשיטתי איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כל כך, ואפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה אסורה, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אב אל אם נמי ק"ז, אבל אין עניין הבישול כולל עניין אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אסור אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם שינוער כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליו, ולכן גם לעשותות מלוגמא לצורך חולה שב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש וד"ק.

ORAITHI לרשותו כאן דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי זו דרצה לתרץ קושי התוס' ד"ה חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס"ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה דין לכלאים בשלש ולערלה בתורת, ע"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דהא אי מבב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאשר תערובות אחרת בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלה אינה אוסרת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ לכלאים נמי אין איסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס"ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרינו חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א' מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזה לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש מצד שלא מצינו כיוצא בו, וזה אם נמצא עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצא כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים דלא מצינו כיוצא בו, וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגמרה אמר לפרש המשנה כיצד קרוו ארי" קרוו שתי וערב וטחו בכותל. וא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדיין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה כזית יש פשוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי"ז'יל דאטפה קאי ובגינור בתחילת הרוי דאפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלה היא, מכאן הי' מדדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטיל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרבה בתוך הנבלה שעשה איסור, וא"כ גם חד שישים ומהו לי והוא קמא בטל, אלא מי צריך לומר, דנדג חתיכת האיסור הנרא העינונו לעולם צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטיל, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטיל, ולכן לעולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל גוף הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעין כבכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטיל, ושאני חלב היוצא מהו לי ס' בכל דחו תסגי דילכיא אינון מינו כלל ולא שייך ק"ק בטיל, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להצרייך ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפע"ד. עוד שניתנתaska לי טובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מהו מהני ס' בחתיכות להתרין הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריך לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבלתיו רוטב הנבלה, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטלו הרוטב שבתוכו הרוטב, וצ"ל דהמוחל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלה, אבל מני'ל דחתיכות יפלטו כל כך מזור שייהי ס' נגד הרוטב שלפלטה החתיכת איסור דמאן מפיס לשער זאת, וכל זאת צ"ג וד"ק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של יותר נעשית נבלה מדרבנן וצריך ס' כנגד כולה, דמדאוריתא לא צריך ס' וכו' עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רק מדרבנן ולא מדאוריתא צריך ביאור, וראייתי שהאחרונים הרגישו זהה. אבל לפע"ד נראה דה Tos' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינן חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניתא להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא הי' וילפotta גמורה מבב"ח אז הי' החילוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דהוה כשאר איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפע"ד כוונת התוס' וד"ק.

בא"ד אלא וכיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשר המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלווע מחלב ודם ונפלו לקדרה מטבחין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאינו חמור מן האיסור הנבלה בהן עכ"ל. והנה ראייתך בברוך טעם ז"ל שכ' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזלין בתר האוסר, אבל כל שןרגש הטעם מנין לנו להתרין, ודבורי טעם הם. אבל אני הוסףתי עוד להקשות, דלמה فهو להו להtos' לחפש זאת הסברה דין הנאסר הי' חמור מן האוסר, דבלא זה היו יכולם לדוחות דין של ר"ש, דניאור דנאסר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה נבלה הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמ"מ שפיר בטיל, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפתחה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיוון אלא להשמעינו, דחלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החול רך תיקונו של לכתהלה כתני, דקרווע ומווץיא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדוקין ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתלה לר"ג מכדי כל אשרلن רחמנא שרואן כוויותי, אסור לנו דמא שרואן כבדא וכוי, א"א גורשה בחוי בעלה וכוי, הנה הנני קמאי דחשב איתו שהוא שינוי טבעי ושפיר קאמר דזכותתו יהו שראו לנו אבל בא"א ואשת אח וכחות דלית בחוזא שניוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע לעליהו ממתקים אוטם, כמו"ש בסוף נדרים, דס"ד דניאח לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כלל שרואן לנו נגדן לכל דשרא הויה לחו בשאר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העיריות גם במאה דשרא נגדן יש בהן קצת איסור דגורשה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתו האשעה שבעליה מצא בה ערות דבר, אשת אח במקום מצואה אם אין כוונתו לשם מצואה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגורשה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דאית בה עדין צד א"א. אלט זאת בלאה"ה קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בגט ובmittat הבעל, ומכאן נראה דmittat הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' היבאו בשם הקליר שכגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכן נגנתה לא קאמר מיידי והכל עשה עפ"י הירושלמי. כוונתם לפע"ד דעפ"י הירושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיחת הבעל אינה מתרת, ولكن אמר היתר דיפת תואר, ולעומת כוונתיה לא קאמר משום לדעתה הירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גיורת ודוק.

תוס' ד"ה אינו עובר בסה"ד, ושי להעמידו לפ"י הקי' שיש בימים ס' וכוי ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרץ הש"ס והוא קתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדיאכ'ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתהלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל לדי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתהלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס' ד"**ה אפשר לסתותו מותר ודוק. **דף ק"י ע"ג** גמור ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכוי אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו חхи. ויש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחלב אמוני, ולא עוד דמה מקום יש כאן לגדר גדר דדי הי לממדים מקרה ואין זה דומה לבשר שנתעלם מן העין דאסור להו רב כדעליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולאין ליקח בשר מן הנכר, דשים ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכו"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הנראה רש"י ז"ל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולאין באיסור בב"ח משמע מיני' דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד באמות ידעוו מקרה, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחלב Ammo, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל ריש פ"ט דמה"ט אסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ד נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכניס דבריו במשנה לאסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כניסה בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחל דהחלב מובלע בשער הכלל, במה יציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כולם ודוק.

ע"ש הלב קרעו ומווץיא את דמו לא קרווע אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקין לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עלי, וע"כ דמשום דאין בדמו כזית פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדחוק הגדול והנורא דרישא דחל מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קשה טובא, מהו אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דאיינו עובר עלי, מהו שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן דכזית בעין, והנראה לפע"ד בזה הוא, דआ"פ דבגמי' שם בקריות דקאמר בלב עוף דאין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כי, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאון בו כזית "דס" חסיף תיבת "דס" ללשון הגמ', וע"כ לפרש אתה דאין ר"ל דמיiri בעוף שאון בכל הלב כזית דזה לא הי' צרך להשמענו הכא דPsiṭṭaa דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מחייבור אין עובר עלי, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לככיתה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"ד מנ"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כון ועיין נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. והרשות מלהתא דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי אינו עובר, אלא דבעוף מלהתא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב לישב דברי רשי זיל דבמה שכתב דאיינו עובר עלי יוסף מה שכתב לישב דברי רשי זיל דטעם עתיקר אינו אלא דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוטת איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר ז"ר א"ר אינו עובר עלי ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עלי ואסור. הנה הא דקתני במתני' דאם לא קרווע אין עובר עלי ודאי בכל אנפוי קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דבחלב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב אמו ולא בחלב שחוותה لكمן קי"ג ע"ב, ודבר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני החול קרעו ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאייכא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין החול רצח עצמו שבישול או לא באלה קרייה מה דין, מזה כפי הנראה לא דבר התנה כלל, ולכן רב דקאמו מותר או אסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דין קאמר, והוא דנסמך אלישנא דמתני' דאיינו עובר עלי ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלשנה סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמעו מני' הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילתבשר בחלב שחוותה ודאי עכ"ע איכא איסורה, וכך גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמש"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא, אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקא דמתני' ארבע דאמור מותר. ולפ"ד נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכניס דבריו במשנה

המצאות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהיו העוברים גיען הנזק גם להמקיימנו המועטים מטיב הענין כנ"ל, וכן שפיר כופין על הממצאות, אולם מצוה שמותן שכחה בצדה, הלא יצאה מן הכלל לידונו בפרט שככל המקימה גיען לו שכר בעולם התהיה ליום שכלו טוב וארוך, ואז אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלה יאכל, ומה לי ולו לכופו שקיים מצוה זו על כרחו, מצוה שאין אישור האומה בכללה תלוי בה דליה יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תלי'ת.

ובזה תבין מה שסבירobar ברמב"ז ע"ה בתכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבבכם, דעתך קioms ההוראה והמצאות הוא בארץ דוקא שנראה לך או'ר' כתשרה מפורשהbekבלת חז"ל דמצאות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפי הנ"ל כוונת הרמב"ז ז"ל, דעתך ההוראה לכו עלי קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דיקא בארץ, כי רק בשיטתה האומה על אדמתה תלוי האומה במעשהה היחיד, אבל בגלוותה כא"א נידון בעזה"ב, כי שכר מצוה ונעשה בהאי עלמא לייא, רק על האומה בכל דרך טبعי ולא דרך קביעת שכר ווניש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי"ז לאחר שתגלו תהיו מצויניגים במצוות כדי שאם תחזרו וכוי ור"ל לפ"ד דברנו שוגם בגלות מוטל עליינו החזיב לראות כלל או"א קיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשר אחד באחד וערבים זה זה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמינו שתהיה גנותינו אחד מעקר הדת ושם יפל היסוד תפול החומרה חיליה, ושנאמר אלו הי' ח'וי חטאינו גורמים שיגרש אותנו גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה ראשאים לפרוק על מלכותם, או לשנות קו"ז של כל השומעים אותם וממש"כ עלי אחד מיזמי חליצי, אבל מה על כל השומעים יראו לנו משלוחם, וכד"מ בעשרות השבטים הייצאים מלבד טהור וקדוש לאשה כי כאן הפרוי על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך שעשוינו מעיקר הדת מתוך רוב התלהבותו לעובד עבודת ה' שלא מכך והיושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארצה בגין מפריעו, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דכל יודי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוות פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תארכיך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, ולכן ע"כ לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגוליל ולאطبع נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דקיוון דהוא שכר המגייע למקיומו שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן ספר קשי' לי לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכחה מזה דשכרכו אחר התהיה ומעתה מאד עמקו מחשבות האי גברא רבה דאמר דכל מצוה שמותן שכחה בצדה אין ב"ז של מטה מזוהרים עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצוות למי שאינו רוצה בהן צרייך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחובבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאנו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל אישור האומה על האדמה הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל אישור האומה על האדמה תלי' בקיים התורה והמצואה, ולכן כל ייחיד המבטל קיומ

ע"ש גמר' דתני כל מ"ע שמותן שכחה בצדה אין ב"ז של מטה מזוהרים עלי', ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענסו שלא תוטל שכר זה, עכ"ל. לך או'ר' נראה דין לו שום עונש אחר גם מיד' שמים לא, רק שנטש שכר המצואה, אלא דאי' הזה האי מצוה רשות בעולמא דמי שירצה לקיימה יקבל שכר ומוי שלא יקיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמירה דרhommeana, וזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעמיים מבון, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דין ב"ז של מטה מזוהרים עלי', ולדיקא אתה אבל ב"ז של מטה מעניש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגעש על ביטולה, דהרי אפיו על ביטול לבשת בגדי של ד' כנפות אמרו ז"ל, דגעש בעידנא דריתהא ע"ג הדוא רשות שלא ללבוש בגדי של ארבע כנפות, ולכן קשה למה באמת אין ב"ז של מטה מזוהרים עלי' לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאר מ"ע כיוון דגס עלי' נגעש בידי שמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמירה דרhommeana בשב ואל תעשה.

ולולי פי' רשי' ויל' הייתה מפרש הци, דבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דהיום לשוטים ומחר לקל שכרם, וצל' מצוה בהאי עלמא לייא גזלת ומי ומות וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שר' יודי התורה דכתיבו על כלל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה', ועל כלל האומה כי דין על כלל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין היחיד הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל עין מה שהארכתי בהא בספר שביב אש בפ' בחתקי, ומ"ע שמותן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וכי על היחיד העשו ואשר מוכח מהאגודה דסוף אכילתון דתני ר' יעקב, בכל מצוה שמותן שכחה בצדה תחיה המתים תלויות בה, דר' יעקב במעשה ראה שאמר לו אביו להביא גזלת וכו' ובחזרתו נפל ומות וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שר' יודי התורה דכתיבו על כלל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה', ועל כלל האומה ולא על היחיד, ולכן לא קשה לי' למה יש כדי אובד בצדקו ורשע מאריך ברשעתו, אבל במצוות כמו כבוד אב ואם ושולוח הקון דמתן שכחה בצדה, לא ניחא לי' לפרש דקאי על כלל האומה, ובטעמא דהא מلتא ייל' דקיים התורה בכללה וע"י ריש פ' בחתקי ד' והנתני האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש פ' בחתקי ד' והנתני משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בהא במ"א, דכל שהאומה גדורה בעריות ובמאכל ומשתה, ומולמדה בדעות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארצה בגין מפריעו, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דכל יודי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוות פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תארכיך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, ולכן ע"כ לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגוליל ולאطبع נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דקיוון דהוא שכר המגייע למקיומו שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן ספר קשי' לי לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכחה מזה דשכרכו אחר התהיה ומעתה מאד עמקו מחשבות האי גברא רבה דאמר דכל מצוה שמותן שכחה בצדה אין ב"ז של מטה מזוהרים עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצוות למי שאינו רוצה בהן צרייך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחובבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאנו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דבר שאינו מגיע שום נזק לאחרינה, אבל כפי הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל אישור האומה על האדמה תלי' בקיים התורה והמצואה, ולכן כל ייחיד המבטל קיומ

מצوها האחרונה הלאו לכבודם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכחה בצדיה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחתו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכוו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכחה בצדיה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשחת העבות וכון בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שככו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדיה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודוק'.

ד"ה כבда מה איתין בי, אומר ר"ת דכולא חק שמעתא אייר' בכבד שלא נמלח וכי שכך נהגנו העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשייר אחר מלילה וכו' עכ"ל. תמה אני מאיד דמביא ראי' ממנהג העולם דמבלין אחר צלייה, על היתר בשיל אחר מלילה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשיל אחר מלילה, כמו שכתו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהגון שלא לבשל אחר מלילה, הרי ממנהג העולם דין דאיינן ריק צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין מבלין כבד אחר מלילה, עצ"ג.

בג"ד דשיעור מלילה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משומדמליח הרוי הוא קרותה דצלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאתווי דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמיר שמואל מליח הרוי הוא קרותה דצלי. עיין ל�מן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דאיינן נאכל מחמת מלחו, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורחא עין עיבוד הוא דהוה קרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין奴כו, אלא גם מלילה לקדרה שאנו מולחין הוא קרותה דצלי ודוק'.

והנה בסוגי' או דכבדא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מלילה קבוע, או אפילו במלילה ומושם דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובהתו כי באור סוגי' זו תלוי ביסודו עני מליחתبشر אשר לתוס' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצם, ולרמב"ס ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' או סתומה, ואשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא בירין דבריו עין בסי' ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא"ג בפתחתו להלכ' מליחת חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלו דאוריתיא או דרבנן עי"ש. וכאשר אבר או אילו לדעת הרמב"ס ז"ל, ע"פ ריש"י ז"ל קרשי' דם שבשלו ושמלו עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אין אלא מדרבנן, דם הנבלע בשבר אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאית בכריתות כ"א ע"א, דם הנבלע בשבר שאינו בחויטן או בשאר חלול שבברים, אבל דם הנבלע בשבר שאינו כניסה במ"א איןו בכלל זה, כאשר אבר או דבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא פלא והפלא בעני.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בעركי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבלע בשבר אדם על האי דם ה' כוונתו הויל' דם הנבלע באברים ולא דם

משפט הארץ שיה' ביה"ד של מטה מהויב לכוף על קיומה, רק היתה עני פרטיו לכל או"א פריוואטאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געויסטעןאנאכע שאין מן הרוא' לכוף על אמוןוט, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש' פ' שופטים שכחוב בשם הרמב"ס וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עי"ש, הכי אית' לך עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפח רוחם של מוחשי קיצן, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשבונם מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשי הקיוץ בתפה רוחם ר"ל. ודוק' הקטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבת בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתא פטוראה לעולם וכו' ולענין ברכיה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרה"ס שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דהכי השאליו כדי לצאת בו עי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמי'רי בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש' סי' י"ד בט"ז שם דרך במי ששאל טלית לתפה וכנהוג אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרואה"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעתה' דהכי שואל לו, שיהי במתנה עמליה' כדי שיצא בו ידי מצוח, אבל אם שואלה לצורך לבשה בעלמא ע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמי'רי בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחוגו כיוון דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמליה' נתנו לו כדי שיוכל לבך עליון כרגיל כנפיע"ד בכוונת התוס' ודוק'.

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית' והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש' ס' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דכופין בהשחת העבות, וכן מירושלמי דכופין את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הביה"ד רוצה לכוף, או שמחוויבים לכוף, ועיין בחוי"מ סי' ק"ז בסמ"ע דבאמת דוחה האי דהשחת העבות מוקמי' דהאי גמר' דין. ולפע"ד לויל שאיינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיוון דפריטות בע"ח מצוה למנה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיוון דמצינן לירד לנכסיו ולשלמים חבו למה לו להלקותנו, ויהה דבר הנביא, דב_socה ותפלין נמי הינו מושיבים אותן בסוכה ומניחים לו תפילין בזרוע ובראשו, אי המצווה היתה מתקינה אף נגד רצונו אבל בהני מצות כל שהוא נגד רצונו ועל כrhoו, אין כאן מצוה, דאפיילו למ"ד מצות א"כ, אבל היפך כוונה ומכח"כ על כrhoו הוה כמו מתעסק דליך' לא יצא, כי כוונת מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלקותו עד שיאמר רוצה אני ואיז חשבין לי' כעשה מרצונו וכמו שהסביר זאת הרמב"ס ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמ' יורדין לנכסיו על כrhoו, לא קיים המצווה לקבל עליה שכר דיןוס מכאן דלא עביד דמי'. וזה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלום, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו ושהתובע לא יזק השגנו וזה די לנו כי בשביב שככו לא נכו' אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל. וכמ"כ למעלה ומכאן ג"כ ראי' דעיקר העבות הוא משום דכל יחיד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי יחיד לחחי עזה"ב כי מה לילו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכה ג"כ תרתי דיןון לו לאב ויש לבן נזון משל בן, ואיפילו יש לו לאב מצוה על הבן לכבדם משליהם ובשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל.

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחליה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורמב"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין עליו ברת וכוי' עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ס דם אברים ועושה כלל ואח"כ כתוב פרטים כגון דם הטחול וכוי' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דפרש מה דעתך בגמ' תנא והדרותנן דר"ל דהאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתני תחילה הנה הפתטים ובכל כלל ופרט אלו אמורים אין בכלל אלא מה שבפרט, ומילא דם הנבלע בשער איןו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטיים שמנה הדם כנוס בעורקים וכו' ובDEM המתכנס ללב דבדים כנוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מפורש דדעת הרמב"ס דם הפרט לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי', ולכן פסק הרמב"ס ז"ל שם הלכי י"ב, דהרוצה לאכול בשער חי מולחו יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחריהם בין פירוש ולא פירוש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבען אסורה לאכול בשער קודם שנוצאי דם הנבלע בחוכו, אמרו מעתה אפי' לדעת הרמב"ס דם שבשלו ושמלו עbor עלי', אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אין דם אלא חמץ בשרא ורק דרבנן אצרכוה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא נפתחת חיוב זה למלאות בשער לקדרה, דאל"כ היכתנן שרבנן הקדוש העלים במשניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דווריתא, ונוגה בכל יומם ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנינו מ"ה חזקאל ר"ב נ"י דאי חיוב מליחת בשער לקדרה הי' דווריתא, אך שתק הקרה מהכרז זה ואסור לנו דם שבברים ומתרן לאכול בשער בכל אות נשנו, ולא אמרה לנו אך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מהכרז כל מדין דנאמרה לו, ונכוון דבר. ולכן דעת ריש"ז ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלבד, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, דאו' כבד דcolsא דמא במה יתசבר דכל מה שפולחת אפי' אחר צליה, הרי הוא דם דהרי כבד שנימוח נידון כל המחו'י' כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאה ממנו והבן הדברים ודוק' היטב.

ד' קי"א ע"א גמר' אל' הא נמי לא תبعי לך, דאנא וינאי בריה דרבבי אמר איקלן לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ'ל, ומדמסים ואכלנא משמעו דלא מהא דקרויב להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דכלו הוא וינאי בר' דר"א. ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי ר' זריקה ראי' מועבדא דהיו מאכלין ואוכלין באין מפריע, אבל לעיל שאמר אנא שלקי לי' לר' אמי ואכל ה'י מביא ראי' ממעשה רב בר סמוכה, משא"כ כאן דהן בי' יהוד' המאכל והן ר' זריקה וינאי לא היו ראי' לסמוק' עליהם מצד הוראה שלחן אלא מכח עמא דבר ומסתמא לך מנגג בני מערבה הי' ודוק' ק.

ע"ש אמר להו קרעו שתי וערב וחתוכא לתחת וה"מ כבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הוא, ופרש"ז דאקרעה שי"ע וערב דבעי בכבדא משום סمفונות, בטחלא לא עבי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דשומנא בעלמא, ולכן כתוב רשי' ז"ל דאף לקדרה שרין, וא"כ תרתי קامر דלא בעי קריעה משום דאין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי' לקדרה במילחה שאיבר בשער, משום דאין כולו דמא כבדא, ועין בתוס' ובר"ז ובמורש"א לעיל בתוס' דיה כבדא

האברים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כי ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הוה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהගהות מלאכת יוט' ובהגהות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתו"ב בית ג' ריש שער נ' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מהה ראי'DKודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' הוה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא דדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם ית呼וו לאח"מ ופירש מן הבשר, ומגנ'ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורא דלא תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם הכנסת באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחויים בכל מקום שהוא כנוס, ומניין לנ' לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמובאר בגמ' הנ'ל אשר ממנוلومד התוה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפי' פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעתך כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבודו מנ'ל דשרי' דהרי כולה דמא ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דזיכרota כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שני מותה מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ'ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכולא דמא, מנ'ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכתיב באיסור דם על הארץ תשפכנו, הרי דרך על דם הראו' לשפיקה נאסר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמות עצק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שנימוח דשפир ראי' לשפיקה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שנימוחות, והרי יצחיק נמי רק לעניין טומאת מות קדרון מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאשר מהיים לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה'ג לעניין גיד, דכל שלא נאשר מהיים שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תלי' בගירסת רשי' וריש"ז ז"ל בגמ' כריתות הנ'ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חיוב כרת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשיini הא דקתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא לך הוא גירסת רשי' ז"ל, ופירש דם דידי' היני דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנן, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ'ל. אבל גירסת הר"י' והרמב"ס ז"ל הוא להיפיך בדים דגופי' חייב כרת ובדם דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו לך הוא, בדים הכנסות בלבד שהוא משכך דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס ללב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קתני דם האברים, ומשיini תנא והדרותנן, הרי דלפי גירסת ז' הון בכרת והן בלבד אינן אלא דם הכנסות בעודה הבמה בחויים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירש כתהי' תחשב, וכל שנעשה אז מכוнос וראו' לשפיקה הרי זה בלבד, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכוнос ואינו ראי' ושפיקה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שנימוחות אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' וריש"ז ז"ל וכותב דרש"י ריק ב' מני דמים יש בלבד, מה שכנוס בו ומה שנבלע בששו, אבל לר"י יש ג' מני דם דם הנבלע בששו, ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה כהסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמוון דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפי' ז' כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאיכלו משום טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ם ש"ז' ז' בדברי.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא אמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבותא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדברוקודם ז' דלעומם שמואל נתן לרוב בלי להודיעו, ומושום דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסר, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז' ז' לא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' הוכיח פירושו משום דבריא דרביא לחתוך בה רותח אפיקו בסכך מקונה והודח קאמר, דהרי ביה' רותח ובולע וכפרש' ז' ז' לא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיירי ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' הוכיח דכוונת הש"ס דרב גופה המציא את דינן דנ"ט בר נ"ט אסור מהא עובדא שאירע לו דאייתי בכריתות דף י"ג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה ועיין בפרש' ז' ע"ב בעו מני', והוא דוחק דמי' ש רב משאר גдол הדור בעירו אבל עיין ברמב"ם פ"ב ה' ז' מהל' דעות ש' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע' ז' אם איינו מפורש במ"א למלמד מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכון מאי פער' ז' וא"כ שפיר לפינן גס כאן ממה שאמיר יהיב טעמא قولוי האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררותי קגרים, אבל כיון דאייכא דיתיב טעמא, גزر על כל נתבי' ועכין איסורبشر שנuttleם מן העין דלעיל ז' ז' דרב אסר מצד גארה עפ"י עובדא, ועיין לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאת שוכנתבי' זה לדברי הר' ז' ז' וננהנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי לארע' דאבא בא דלייספי לי מידיד דלא ס"ל, דכבר תמווהו איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידיidi עוד קשה דאמר חס לי לארע' דאבא' וא"כ פירוש דאבא' דשמואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי قولוי האי, וכי בלאה לא סי' למיר דלא עבד שמואל איסורה, דוזאי איסור לעשות כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור י"ל, דכיוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דרב אסר נ"ט בנ"ט, ולכן נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי הקב"ה ממשמרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסור לו, ולכן קאמר חס לי לארע' דאבא' שחסיד גדול ה'י שיבא לידי מכשול. ועיין עוד لكمון ודוק'.

ע"ש גמר' אל חס לי לארע' דאבא' וכו', ולכארה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועיין מהר"ם שיף שנuttleר דלמעלה אמר ר' ג' גאמו לשבא, וכתב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבלחה בכל גדר וסיג ואסור לדידי' משא'כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שבייארטה העניין במתני' דעת' ז' וכוי' לא נמנע מהודיעו, משום דהאי חיוב הודיע נצמח ונתהווה מאחר לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicaca פלוגתא רק אמרת הסכמי,

ובמהר"ם כאן, והמבוכה גדולה. אולם כפי מה שהארכתי למלעה בדעת הרמב"ם ז' גם בטחול יש דם כנוס שהוא בלאו, ועל דם כנוס דאוריתא, ודאי לא מהני מליחה, וגם צלי לא, אלא צרייך להוציאו אבל כבדא בעי קריעעה שוע' לצלי, משום דכולא דמא ובלא קריעעה יתקבץ מדם הכבוד בתוך הסمفונות, ואע"פ שהיא עצמה אינה חזרת ובולעת, ולכן ציווה להם לצלחותו וע"י קריעעה שוע' וחтика תחת, אבל טחלה לא בעי צליה משום דאיינו דם, אלא בשארبشر בעי מליצה מדרבנן, משום דם הנבעל בשרו, ואין להאריך יותר ודוק' היטב.

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עלה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודוד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי", ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש הרשיב המשיב באחד לאייסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשאיב לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שחייב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזיר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח ממתיק ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע על לדמות מלטה למלאה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה נבי כדא דמכמכתא אני תמה דהחשש שייפול מן המכמכתא לתוך המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדירה נגד המלח שנונתנים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתערב במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אורי' שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר כזה שבשותם אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבטלון אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתי לאיסורה בענין, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבטלון זה בה כתהלה, עיין לעיל בסוגי' דטיפת הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס ז"ל שיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטל טעם החלב בקדירה, אבל הלא אין אסרים ליתן אף' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שושאב טעמו ואיינו חשש שמא יפול, כמו לפ"י רש"י ודז"ק.

ע"ב רב מורי ב"ר אימליך לי' בשר שחחותה בהדיبشر טרפה, אתה לקמי' דרבא, אל' הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבע' לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ג דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס, אמר בלאו, וכמছ"כ רש"י ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל טרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרו' אסור, וא"כربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דה' לו להסביר דחוליק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומ האומה באחדותה, דאס יהיו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן ממרא שרצה לעשות תורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר הארץ בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשמעותם לשפותם בארצותם בגויהים. דPsiטיא דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגודות.

ו"ד דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתרני דלא נמנעו מפני דואדיינו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל וא"כ לב"ש לרוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל שוף' דזוחlein לטורת מקוה, וכפי שכתב הד"ח צ"ל שוף' דזוחlein מטהרין היו נשים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' כאן הודה ומכח"כ בתשומש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לספיק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחlein, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכח"כ שאחר זמן שרבו המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה להעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן אפיקא פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמייקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהו את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתרני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לאקיים מה ש' האמת והשלום אהבו והעין צrisk למוד ועין גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הילכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדירה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכותב דתלוי' בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא איסור עשה, מההיכי תיתני נימא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפשרת וлокין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב אטמה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדירה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתתו וא"כ כל עצמיות פלוגת רב ושמואל בדגים שעלו בקדירה אפילו לאכלו בכוונה רותח כל' ראשון, איןו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל אני תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח בתוכה הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדכי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תליי אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן מנ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש באזה בלאה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התיירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטיב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בלבד ופרשי"ז זיל לדידוקא איצטריך, הא אוכל עוף בחלב עובר, ועיין בראשו יוסף זיל שכותב דמדלא פירוש כמסקנת הגמי', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פפי נמי הבע"ט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי", דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סותם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי"ז זיל לפרש המשנה כס"ד שבגמרא במקומם שהפשתות כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי"ז דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ ממשום דמפרש מתני' שהאי"ז כרי"ף וכפפי הראי"ש זיל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, וא"כ יכול לא יכיא שום תנא דס"ל דעוף דאוריתא דהא פשתות דברי ת"ק שבמשנה שאח"ז נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עופ, וא"כ יותר הי' לי לרשי"ז לשותוק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהא גופה לא איצטריך ובגמ" מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ילכיא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ" אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי"ז זיל קלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו צח"ע א"ד מייסורי דרבנן בעלמא וכדמוכח מהא דלעיל צח"ע א"ד ר' אש"י למր בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י חצי שיעור אסור מה"ת, ולכן ע"ג דאיין לך ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, נכלפעד' נכוון ברור. עיין לקמן בדף הסמוך בלב אר' ד"ה בגמ" מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאיסור דרבנן אמרינו בכל האיסורים סברת אידי דטרוד לפלוט לא בלו וכבלו כך פלוט. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק תוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ם בשניהם אין בו מלוקת ואסורים מריבוי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחצי שיעור כנ"ל.

תוס' ד"ה ורוטבן וקיפה שלhn, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכו' עשה"ד, וש לי תימא רבתא על הא דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטריך קרא על שתוי' שהוא כאילה בrotein, ועל ציר הוו"א דוקא כשקהפהו ואכלו. הלא לקמן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטריך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק במידי דאיינו עומד לשתיי' כמו חלב ונבלה וחמצז דהוה שלא כדרך להמחות ולשתות בהזה צריכין נשפ לrabot את השותה. א"כ اي ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הבהיר עומד לבישול כמו לצליל, וכיון לטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גורף החלב והחמצז שהמחה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא בדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז א"ז ושם אאריךanza בזאת ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מרשטי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאיין לאיסור מכח זה למולו בני מעיים עם שארבשר וכור' דהכא דם מישرك שريك ואני להתריר מטעם שريك אם הי' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכו' עכ"ל, כבר מلتאי אמרה לדעת הרמב"ם זיל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור אין בו איסור תוס' ויתר הראשונים דם הנבלע בשאר איסור מה"ת בלאו לאחר השפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למולו בשאר על בני מעיים ודוק'.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חיה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בלא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דআיכא מייעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בלא"ה ולפיכך באמות מעיוט דבharma טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חש לבאר זאת דבharma טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורא משום דאסורה בלא"ה משום דזהאי גלי לככל ומתבאר מאליו ודוק"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מייעוטי דבharma טמאה בסה"ד ז"ל "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחל איתרבעאי מקראי" כדכתני בברייתא בגמ' עכ"ל, וכתיב בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. Ancini לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדורו דרש"ז ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחל מיתורא דקראי דחלב אמרו, וכתיב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחל במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורא דגדי תלתא זימנה לירף בשער חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) וכן יleaf נמי מיתורא דammo על הלב פרה ורחל, וכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורא דקראי לרבות גם פרה ורחל אלא דלקמן כתוב דמיתורא דגדי גדי יleaf לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורא דגדי למייעוטי חיה ועוף ובharma טמאה, ע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל' דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משמעו, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובharma טמאה, דכיון דגדי דוקא, ובעינן לריבוי פרה ורחל, שבו ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא משמע דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו בוגמי', דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחל, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחל במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודוק"ק.

גמר' מה"מ א"ר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ א"א למליף מיתורא עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש"כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה"ם, שכתו דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי י"ל דלפי מה דמסיק דתרי מייעוטי כתיבי עזים העיזים, יleaf מינ' דגדי כולל רחល וגם פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מייעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איצטריך עוד חד מייעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רדו"ק.

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתברא"ר עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרkon גוזרינו גל"ג וזאת נשמע מדקתי אין עובר ממשמע הא איסורה איכה.

ולפי האמור יש להלכタ זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמריש כן משנה פרkon, וכן מתפרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עובר, אבל על אכילתיו עובר, וכן בשער בהמה טהורה והה עוף ולא פוקי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"י, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דר' יוסי ולחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דר' אשוי נדחה וכיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומחרומי ב"ה אלא כת"ק עדויות דב"ה לkolala דבר עוף לאו מדאורייתא, ונדחה האי כת"ק דחכא ודוק"ק היטב.

על' משנה בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרkon דקתן נמי לשון דאסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מ"ס, אבל כאמור מאיסור בישול ממש ומאיסור הנהנה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האי לאו דלא לבשל טהורה בלבד, אולו אינם נהגין אפילו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה בלבד, אולו המב"ח ז"ל בריש הל' בב"ח קמתמה, איך נדחה במשנה דריש פרkon דקתן כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרkon דמריש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא ההנהנה א"כ כאן דעיקר דין אלו לא אשמעין דאיתנה נהג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה לי' להזכיר כלל והנהנה אלא סתם בב"ח נהג בהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרכ' אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה"י לו לנקט גם אכילה והפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הננת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרkon שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ מדרבן ליכא אין לוז מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפילו מדרבן ליכא איסור בישול והנהנה ואעפ" שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעלה מה שכותבת טעם נכון להז"ק היטב.

רש"י ז"ה פרט לעוף ולחיה ובharma טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכטב דרש"ז ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עופו שאינו בכלל בהמה ויפה דיבר אלא דאו הוויל להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאיו דיתור מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חיה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגס האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר עגל סתם ושער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגס כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במכילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחדר אמר איןו לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומשם חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דזוקא בתמת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בישולו, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה יರאה ובל ימצא בחמצז, כתוב הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתו, איך אפשר ללקות אכילה כדכתיב, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראם"ס ז"ל בעניין זה ז"ל בראש ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א אז שפיר איכא למימר דמבשלה חלב בחלב ניהו דלא לך אכילה, משום דאח"ע, אבל איסור בישול הואה איסור בפ"ע לקי שפיר עיין לעיל בראש פרקן מה שהארכתי בזה, ועפ"י הדברים תמהתי על הרמב"ם ז"ל דמצחה שטרוי לב"י תרי, דפסק המבשלה חלב בחלב לוקה על בישולו ואני לוקה על אכילתו. ולא הביא האי תדרבי"ד דגילד מג' לא תבשל בישול אכילה והנאה אלא דברי המדרש הרבה לא שתק הכתוב מה"ת איסור אכילה אלא מפני שאסורה הבישול כלומר אפיקו בשולו אסורה ואצ"ל אכילתו. עי"ש מה שכתבתי שם. והנה הרראש יוסף ז"ל נתקשה כאן למה לא ליקה על אכילת חלב בחלב כיון דמצטרף הקלב אל החלב לכ zie וליקא כאן איסור חלב רק חצי שיעור עי"ש. וכבר כתבתי בפ' גה"נ דכל שאוכל כזית נבילה וטריפה אעפ" שנסבע על חצי שיעור וחל השבואה מ"מ באכל כזית לא ליקי כאשר פסק כן הרמב"ם והשוו"ע, וכאשר הסברתי בטוב טעם טума דהא מלטה. וא"כ גם כאן בשאכל כזית חלב מירি, וע"ז קאמר דלא ליקי על אכילתו אפיקו אם אכל חלב עם החלב לא מיצטרף עם חצי שיעור חלב, אבל אם אכל רק חצי Ziית חלב

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף הסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והובכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדיים למעטיה חיה וועוז ובכמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה שליל ולמעטיה טמאה, טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א ויליף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפיילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרובה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לאו יתירו כולחו. והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חל איסור אכילת בב"ח, ור"ע גופה הכי ס"ל עיון לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכל בהמה, דכמו דממעטינן בהמה טמאה אף דבלא"ה אחע"א דאפיילו בבישול מותר, נמעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בתה כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לך, למה לי מייעוט בחלב כיוון דאכילה לא מזמן לא לכי אכילה אביה אכילה אבומה. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מיסוד הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרישין לקמן צרכי, וא"כ נפלו כל הני והנאה ובישול, והובא דרשת זו להלכה בטור וא"כ נפלו כל הני דרשת דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכי, וא"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפיקו חדא דרשת לא מצין לדכתיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דזוקא גדי רצ, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשער הרך ולא הזקן, וממיאלא קרוב להתבשל בחלב אמו דמוכנת לפניו, וא"כ אך מצין לדירוש מגיד ולא בשער, ומהבל אמו ולא חלב סטם, כיון דהכל נכתב משום דדבר הכתוב בהווה. מכל הליון טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרשתות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' רשותה בפירוש מפסק הראם"ס ז"ל בעניין זה ז"ל בראש ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שדייבר הכתוב בהווה (ר"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובהלכה ח' וכו' בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלש מיני בהמות טהורות שור כשב וועז כי הולד מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיינא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סטם משום דדבר בהווה. ולכן ממילא איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעז עפ" דעופ' פשטייא יותר למעט מבכמה טמאה משום דעופ' וחיה עכ"פ מדרבנן אסורים באכילה, ובכמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבנן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כידוני, וכו' חיה וועז נתמעטו מגדי דעופ' דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רצ' מאיזה מין שהיה', א"כ גם ולד רצ' של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטרי' שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול קל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, ولكن פרה ורחול מנין, ע'ז' משיב דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז' קامر דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אחוריות של מעשה הבישול, אז נהפוך הוא DDIKO גדי בחלב אמו שנאסרו עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחדר טעמא אית' לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכן קامر הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מהזיך לקל הוא החומר, ומה שאתה מהזיך לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, וע'ז' קامر ת'ל רק ביהו כנפטע'ד נכו' ובورو בס'ד.

שוב ראיתני בחודשי ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהעיר קצרה בינה שכתבנו וכותב דהאי בריתא ATI' קר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד'כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכתב ק'ז ז'יל בעצמו בתשובותיו ליו'ז סי' רנ'ז, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרשין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממוןנות בתמי ערי חומה לנאלל לחצאיין, איז' נסמוד אקי' דניפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח דרצין למדוד חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה אתני ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגלותין פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשותות משמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרו, צרכין אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז' הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היבט.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לב'ח' שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בבריתות דיש להם שאר לפוטות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים ז'יל דהה הוה לאו שבכללות ואיך לokin על אכילת בב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מות שכתב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דברי המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל ש', שאסור הבישול וכש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא TABSHOGIN ז'יל ש', שאסור שבכללות דל'ת לוקין, אבל כיון לפני מלואו שבכללות דל'ת כל תועבה שוב לפני מלוקות גם מלאו דלא TABSHOGIN ז'יל ש', ואם עניין, ממש'כ התוס' בב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז יי'ל דכל הילופיות דלקמן לא מצין להלכה, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שבשלו בחלב חייב וכותב המהרשי' א ז'יל דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ' איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו לעלה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות לייא מ'ד דלא ילקה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הוועיל המהרשי' א כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע'יך אבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, משום דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לKEYI אכילה אבישול נמי לא לקי, וה לא איסורה חל גם לעניין אכילה לkeysaro בין רשיים גמורים, ומהיכי תיתטי לא ילקה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והיינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ' חיבת תרתי אפיגול ואב'ח' ומשום דהע'א ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף ז'יל שכ' דמפרש'י נמי משמע דלא כמהרשי' ואו שהוא אמתה ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו משום אכילת חלב אלא משום בב'ח, אינו לוקה דלא ATI' איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפילו לאיסורה לא חיל, Adams נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו BI' משום חלב למה לא לוקה משום בב'ח. אלא דלפ'ז בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הזדמנות ייחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אטרו BI' משום פיגולilkha משום בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינין, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'י' והן לתוס' האי שkil וטררי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדודוש מחלב אמו אפילו מייתורה לפרט ר'א דקאמר מיעיקרא דדינא פירכא משונה מעד הגם שרשי' ז'יל ריצה לתקנן, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתלת דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרkon, וכן לעיל בדף הקודם DIS שמי טעמים בעניין ATI' איסור בב'ח או ממש'כ הראב'ע' והרמב'ן ז'יל דמצד אכזריות נעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימים וכעין כלאים ושתגען.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, ואז לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוח הקון ודאייאת BI' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפילו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא ז'יל בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימים וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכductus המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל, ואז מסתבר לו מדרש'כ גדי בחלב אחרית ואפילו שאינו מינו, כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא משום דזקי דבר הכתוב בהווה. דוק'ק גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'וי, אלא דברי' ר' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל דשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'וי, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'וי' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי'ה ידעינו ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'וי' אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' ונגמרת בשבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מתוועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיה, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב אר'י בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, ואז באמת לא הי' לנו לlokות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, כמו שצינו לדרשא ז', שב נפשט דהיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שצינו לדרשא ז', שב נפשט לנו טעמא דבב'ח שהוא מתועב בעצם, דאל'כ למה אמרה תורה ל'ת כל תועבה אתה על בב'ח, דמ"ש מעשה שבת, וממילא כאשר הקשה לו מחורש וחוםס, השיב לו ק"ו משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק"ז, דבלאי'ה כבר נפשט לנו דרך אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואת בנו ומשילוח הקן דליתשרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשרי, ולפי ביאורנו הי' מציא לדוחות מסברה דין כאן תועבה בגין העין וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דר'י הסנדLER תקشا חורש בשור וחמור

בعلמא, או באם אין עני או בהיקש וסמכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולם צרכינן להא דר' אשוי ולאיסורה, ואני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה'י מקום לומר אלא דודח גודל לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מלקין אלאו שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טעמא, מושם דלא ברירה לך דהכא אתה, וא'כ ה'ה בשני דרישות דלא ברירה לך נמי לא מלקין, ואני זה דומה להא דכתבו הפסקים דשניהם סיימים שאינם מובהקים חשבו כסימנו מובהק, דהתמס שני הסיימים מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק"ז החת'ס ז'ל ראי' מתוס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניון לאן דכתוב כМОון לכל רואה, ובבלאי'ה קושי' התוס' דשם לפע'ד לק'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי'ן מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הויה לאו שבכללות, נראה דסבورو דר'מ נמי מותפרש הרא דאתה להוציא לאו על כל איסורי'ן אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות שכן נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל שאני כדי אני אומר דר'מ לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתה למדנו שככל איסורי'ן מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין להכניס את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ"א מטו"מ כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב עיי' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, מהו הניי כל הדרישות בשבש'ס והביא מתרחק לחומו ממדרשי רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל הי' קשה, דכלל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמכין, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתה, ובבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל Adams נפל מלאלי טפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו"ם דלא ניכר הבישול, שי'ה' אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אשוי דדרישת רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל תועבה כל שעתבתி לך הוא בבל תאכל, הענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דוחק גדול, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחוםס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי אינך דרישות, כיון דליך לא אסורה בתורה והענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, והוא דוחק ואת בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה בתורה האכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת והוסיף אכילה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי שלא להנות מאיסורה, והרי בישול בישול, מה לא נימא דמש'ה' דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, מה לא תבשל אסורה בתורה האכילה, עיין בבל אר'י שכתב כן באמת, וכן כתוב דצרכינן גם לדר' אשוי כדי לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מה לא תבשל אסורה בתורה האכילה, עיין בבל אר'י שכתב כן באמת, וכן כתוב דצרכינן גם הרבה רביה. וכן יפה עשה הרמב'ס ז'ל דתפס לעיקר דברי המדרש הרבה, ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר' נגד ר'מ פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהר"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדושים באש תשרף, ואיقا קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, ודטע דהרי יכול נא ומboseל בהדי', ונא ודאי רק באכילה קאמיר, דהרי איינו בשרפ' אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקומות שיש לפניו דרך דריל' איסור הנאה מד' אבואה יליף, משא"כ לרבי ממש' כה המורה"ש לא כן נראה לפ"ד דהכא ר"י פריך לרל' כעורה זו ששינה רבוי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דידי' לית לי הא דר' אבואה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להшиб דעתה מדר' אבואה קיליף, וכן גם אליבא דרל' מוכרכ רשי' ייל' לומר, דרל' לית לי דר' אבואה, דאל"כ תקשה עלי' קושי' ר"י, כעורה זו ששינה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרבי אה' מד' אבואה נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, לית גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדווקדק דעתה מן שלishi' יליף כਮובן והנתנא דמתניתני' סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתי בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, אכן מציא יליף אה' מק"ו, כיוון דאיתקש לטרפה ע"ז'ש ואין גז"ש למוחצה, ותריצו דהאי סובר דאיתנאי גז"ש ואהני ק"ו, ובענין יפלא, דאפילו אפשר לומר מהני גז"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיתא ק"ז גם بلا גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי גז"ש נילוף הכל מק"ו מערלה, וקמתרץ דק"ז פריכא הוה מוחרש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דאיתא גז"ש אכילה חורן ונעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ז כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז'ש, נגד הגז"ש שאינה למוחצת. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נראה לדוחק גדול בענין, אכן נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מוקובל לדרש לו לדחות דרישה דגוז"ש המקובלת להקישי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ז נайд מזא ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למוחצתו שהוא נגד הכלל דלמה שמאפריש בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפ"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, ורל' קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר' א"ל ייל'ף תחליה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח'כ אה' מדר' אבואה, אבל רל' דיליף מייתרא דמבושל שניהם איסור אכילה והנה ייחד لكن קאמר סתם (ומזה ג'כ' ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבואה יליף אה' אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רק איסור אכילה מגוז"ש ובעי ק"ז על אה' למה לא קאמר כר' אשי מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן אכלל דר' אבואה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, لكن גם ובשר בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכלב תשיכון להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דkosher דמותה לנו דלא תאכל דכתיב בטרפה נתנו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובנהנה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדל דאית ל' קרא על מעשה שבת ליתשר, הינו אם עבר הוא במאיד ש' שם מחלייה מות יומת, אבל בשוגג ומכו"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בעין זה, וממילא Nadu' דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר וחמנא מחוסר זמן לגבוח מכל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמוןת ימים איינו אלא לגבוח, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפין קדשים מוחלון לעניין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתיקן זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקן ודז"ק.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבורו שלח ליתשר עולמית, ורל' אחר שלחה, והוא תמורה לא'ר', דאס שלחאה הרוי ותיקון הלאו, ולא נعبد בה עבריה, אבל רשי' לשיטתי' لكمון קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימא דוקא תכ"ד יכול לתיקן, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתיקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו ליתשר, ומושני דלא אמרה תורה שלח לתיקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרוי כל שלוח אפילו לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, דכל שלוח אין כאן תקלה, ועיין لكمון שם בסוף ע"ב מה שכתבתי עוד בזה ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ארל' מנין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי' למיימר רל' אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר רל' אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחדש ארל' ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"י כעורה זו ששינה רבוי וכו' ב"ח ק"ז צ"ל נדחק לתירוץ, דלמה לא פריך ארב אשוי כעורה זו ששינה רבוי, ולדידי' לא קשא מידי, חדא דהרי ר"י לרל' פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל רל' וברייתא דרבבי שניהם דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרבבי דריש מלאו דלית' בدم המיותר למגרי ורל' דרש מתיבת מבושל שמיותר, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם ריצה לדרש באם אין עניין, יותר מסתבר דריש דרבבי דריש דראicia לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדם, ולכן ע"כ דאיתקש לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצוי למלך גס על אליסור אכילה, דאי לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרובה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקישי לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר איתת לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגוף בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמיר דרבבי ייל'fn הנה כדר' אבואה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה כשם ומיינן במויה"א משום דבענני דכם כתיב הרוי הוא כדים ולא משמע

הנאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן היתר הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוות בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למחרצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל תשליכו לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדקדק יותר הרוי אותו כתיב בטרופה שאתה כמעט חולין שנשחטו בעירה שהוא כטרפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' רשי"ז "ל בסוגי" חזקיה ור"א וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"יו מערלה, וכל את שמעין מהה דקאמר סתם מני ללבב"ח שאסור, לומר DSTם אכילה גם הנאה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנאה. אולם ר"ש דבריינא דלקמן לית ל"י דר' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנאה במשמעותו. (עיין Tos' בסוגי" חזקיה ור"א שם). ולכן עכ"ג גז"ש קודש קודש אתה דבב"ח כטרפה דלא תאכל בטרופה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"ה להוציא א"ה אטרפה עי"י איזה דרש דהרי מפורש היתר הנאה בו ה"ג א"א להוציא א"ה אבב"ח דאיתקס עי"ג גז"ש לטרופה. כן לפע"ד לתקן קצת תי" התוס' ודוק".

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאייסי ב"י דיליך הנאה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעתפ"א אינו כטרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנאה וכ"ד אבוח ודוק".

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, וייל דאי זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמעות דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו' וכ"ז בעחתת"ס צ"ל היביא קושי" עצומה מהגאון ר"ד דייטש צ"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כלל. וככתב הוא צ"ל דודאי אי הוה מוציא עוף בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאי זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרפה כל בש"ר, אבל הלא רק קדשים ציא, וזה פשיטה דעוף חולין בכל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל אישור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. וסימן זה ברור בעזיה"ת עי"ש. ולענין עדין התמיה במשמעות עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למולק עוף לא היו עוף בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעוף, כי היכי דלא יהו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקושי' זו קשה גם بلا סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמת בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אbehמה קאי, ולא עוף שהוא לשון זכר עיין ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שככתיי שם. ואולי ייל דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטה לעוף מה"ת מהקיsha או מהלכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, עכ"פ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה באמת טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק".

תנוס' ד"ה המعمיד בעור של קיבה, תימא דגם' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי ארוי נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים צ"ל, דאיסור מעמיד לייכא בב"ח משומם דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה לייכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור משומם מעמיד. והנה כפי הנראה הთוי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה ה"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קامر וכו' פשיטה דגס נבלה קامر, דהרי דבר ברישא מקבה של נבלה שהיא אסורה, וא"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אDSLיק מני' קאי, אלא דה"ה

ע"ב רבבי אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה נמי ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבוי דלעיל, ולא אסור בהנהה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אך פ' דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא בא בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף' בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפא נקט נבלה או אולי בכשרה אף' לכתלה כשרה משום דין בו בישול וגם נ"ט אז אין באוטו קונסטלאב ע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם אסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אליו' אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ליל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המזיאות הנרא לעין כל, אבל דברו דאל' שמנה מקרי אליו דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸א, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מיני הבהמה, וכוכנות הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגביה, וכאשר כתיב בתיר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמני' לפנין דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ' זיל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין בי' שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלהبشر עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא הוי. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניהם בגין איסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל לזמן בסוף הסוגי' דקבע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין לבב אר"י מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගרת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלא נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל כתוב כן בפ"ג הי' ממ"א זול' „אבל בימי חממי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקביה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פורצוו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה' בכשרה, אינה צריכה תירוץ עי"ש, ועי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרך דחוק ורוחוק. ויהי' פירוש השגת הראב"ד איך שיחי', לפע"ד נראה דלעולם/licא כאן מעמיד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכז'ו שלימייהו, והיא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקיו יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגם' חולין דף נ' ע"א דסתום, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הכיס שקולפין הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור השני עיון בפ"ת שם בשו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בש, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכן לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומי חשוב לי' כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית בי' משום מעמיד נבלה או בבשר ומצד בב"ח, רק מקרים גבינת עכו"ם מפני שעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקביה ואתה בי' משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو' משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין ועי' סכך שלא נגע בבשר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשוחט ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' فهو למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטה מיד, והמתון עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשר למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדוחק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בחמאה המקשה, שלאיא אינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהרות. אלא בעסקין הכלש אכילתبشر, ואולם לפע"ד שפיר שיך למס' זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני,ணאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, ואבל מזוהה נאכלת שהקליפה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היותה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הווה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזוהה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכ כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפיקו ערומה כשאיירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, לאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראת מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישן וויטצען שהוא יצא בכמה לבושין על הגבעול. אבל באמת זה ליתא דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושין י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לזרעה בשום קליפה ואפיקו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז' ול' וממן לשומרי אוכלין וכו', חטims בשעוירין ושוררים בקליפיהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלון לשון „בקלייפיהן" וכותב אצל חטims „בשעויריהן" ועיין בערך "סער" ששיר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ"ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעוירין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשעוירא בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פי' השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תונס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטלפים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולם חלק הבהיר, אלא שאינם בשער וקתני הROUTב והקליפה שאינם שייכים כלל להבהיר, אלא שבשעת בישול מתחבריםים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק עצום לכואו' אבל מזוהה נראה לפע"ד דהוכיח הש"ס דתניא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דתניא בنبלה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נכרה אלא שעשאן ציקי קדרה וכאשר נדרב מזוהה לפניו. וזאת מctrף לטומאת אוכלין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא景德 שומר לבשר מctrף לטוב"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתניא בסידורו רצה להשמענו景德 שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין קאמר דoor מctrף, וכך בראויין לאכול ע"י הדחק כדפרש לקמן בגמ' וכו' דהני יכול בראויין לאכול ע"י הדחק מctrף לאו מה"ט מctrף אלא וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו景德 שומר אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקליפה וסידר תhalb העור景德 שומר, הROUTב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכניס ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"ו מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהני יכול בראויין לאכול ע"י הדחק דזרע זרע וכו', אבל בגו חטה בקליפה התם מרביבן מקרא דזרע זרע וכו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכניס ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ו מיד דזהו בಗלי, ואין למדוד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די אינו מctrף גם להוציא ולהכניס, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בगלי, וכן בקורסית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דזהו טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף שפיר מכניס ומוציא דכינוי דכאוכל יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפע"ד דכל הסוגי דהכא דקאמר דשומר להכניס ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקראי דזרע זרע לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמר' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי' ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דריש' מפרש דקליפה העליונה שהחטה מונחת בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפוטא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העליונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העליונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינו לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינה, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבלה שאין טומאתו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאתו מרובה, ואם נפרק מה נבלה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנור שכן מטמא מאורי נשיב נבלה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנה בדכל הנך דקאמר תיתיב בע"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וכדעליל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להן שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א"סbara, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר'ה בר' ר'דר' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקל רחמנא בזערעים, דגער' דגנמרו מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח'כ' נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה הר'ה בביאת מים, ובזה ניחא נמי אדקתי בבריתיא שהביא לסייע לר'י וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבל טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסbara הנ"ל,adam הכר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה וביאת מים שנירס מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר כבוי בטומאה כמו דלא מהני דמה'ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כבוי הטומאה דלא מהני נראה לפע'ד נכו, אלא דקצת קשה דלהה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' ר'דר' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו ביל' חולק.

ו"ד דהא דאמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'כ דאם אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כן הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצzo בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברומב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, دائمין הגדים מן הקrukע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכליין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתן טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכליין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחוויות מציל מן הטומאה, כמו בע"ח דכתיב כי ימות מן הבימה הרי דחוויות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נטמא המשקין עם האוכל, ואמאי לא נטמא ב涅געה הטומאה לקליפה משום שומר, ויל' דאין שם משקין עליו עד שייצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מה'ט לא נטמא המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה عليهן להיות נטמא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל נטמאו בלא סברת שומר, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דהאג עכ"ז דרכ' משום דעתין הוג' מצד שומר כיון דבלא"ה נטמא האג וזה שומר לשוחט דעומד לשוחות אין תורת משקה عليهן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נטמא המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלוועה מגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר לשוחט והשומר בגלי שובי אין כאן טהרה בלוועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם בלא שומר הלא האג נטמא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מתחטאח בחדא משום דלאו אוכל דכוות' חשיבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מתחטאין עם האוכל כשהן מחוברים בהו" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא עריכן לזה דמטעם טהרה בלוועה ומגע ביה"ס לא נטמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל עג' ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט' דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בבית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאיפלו כ"ש מקבל טומאה, וכאן בקרא הלא לך מסומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלין טמאים שטמאין ממי שמיין או אוכלין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלוועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומווציא ושומר מכניס ומוציא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהכנסה ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלוועה ע"י שהשומר מצטרף, הר' דהוא כאוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזכינו שמצטרףתו הוה כאוכל ממש ולא שייך כלל מכניס ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למיעד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב' אר' דקמתמה על המהרשות'א אדי אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהלpiton וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנות שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר כי, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשבא בריה בירנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל דלענן דחוק להחשב בריה, אבל שיעור שלם, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשבא בריה, אבל לענין להחשב בריה להצריך לה יד ושומר לענין זה אין דחוק עכ"ל, ודבריו הקודושים נפלאים ממנה, דאפילו ע"צ הדחוק א"א לומר לדענין טומאה נחשוב בריה, שלא נctrץ שיעורא, דהרי עיקר לפותא דמקל זרע זרע הוא דשומר מצטרף להשלים השעור, הרי דא"ג זרע בריה הוה, מ"מ בעין כביצה. וטעמא ממש"כ למעלה טומאה כאיסור דבענין איסור מתחילה ברית', ולכן טומאה חדשה דאיתנה נחשוב בריה, אבל הכא דאננו רוצים להשלים השעור עי" השומרים, וקמבעי אי שני שומרים על שני חצאי ביצה נמי משליימין, אם נימא אין שני שומרים על שני חצאי ביצה משלימים ליכא לחקל בין בריה לשאיינו בריה, אבל מכך גדול דהרי חשבת בריה לא מהני אלא בחדיא, אבל בתורי בריה להחשב בחדיא מהכי תית, ואדרבה בעניין פלא, איך עלה על דעת קדשו של רשי"ז, אפילו על צד הדחוק לתרצ' כן קושי' הש"ס, ולכן יפה מהק השטמ"ק כל דברי רשי" בזה, וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דיאן השומרים מצטרפין, ומימיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרון, והשומרון מכניםין ומוציאין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דשומר האזרעim שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא ה"י מכניס ומוציא, מושם דוחה טהרה בלועה שאינה מקבלת טומאה ניחא, אבל מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבי הוה עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאות טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfekst utכ"ל, והמהר"ס לובלן צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטה דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי' עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfekst אין בה טו"ג אין הטעם מושם דחחות מציל, אבל מושם דעתך אין אוכל גמור, דנטקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיוון דחחות מציל מן הטומאה מה לא יכולין ממי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארי' דבאות טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא להו באזה, וס"ל דחחות מציל מושם דלא עבדי כען בשער עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דרכן לענין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכוננת, אלא דמ"מ "ל דגס התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכי' לישב דלמה

גבילות, ואע"פ שוגסשת ומperfekst מ"מ כל זמן שהוא ח' אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה הבחאה מחוץ לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfekst מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאות אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בריש פ"ב לענין הקשר כתוב דבענין הקשר דוקא אחר שנעקרו מושם הckerע שחדבר ידע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכlein וכוי עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע דלא ס"ל דהקשר תחולת טומאה וכמו דחחות מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא תחולת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ס ז"ל, אבל בהזה י"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פלגי, אי דרשין גם אלפיני פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דהקשר תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בר"י דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ס ז"ל בהקשר דלא סגי במחובר בטעמא דא"כ הקשר את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, מושם דבאות אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחחות מציל והשemit הרמב"ס ז"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא דלא בעין האי הוכחה דהא כיון דלא מקבלן הקשר במחובר, מミילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי' התוס'. אבל מה דקרה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ס, הוא מהה שכתב המהרש"א ז"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פוי וונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמיים עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמיים, ואדרבה בימי קוצר חטים גשמיים סימן רע המה, ואולם י"ל דהרבmb"ס ז"ל סובר אדרבה היא הנותנת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנפש שלא לרצון, אלא דלשון הרמב"ס ז"ל משמע דאפילו הנשים הצעירין להשלמת הגרעין ה"י מכשיך דזען כבר אילך לא נגמורה למורי וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מכך, עיין בריש' ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלן במחובר דוקא, או סגי לי' בנגעה בעלמא לצרפן, ועיין בלב ארי' מה שהאריך בהזה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכlein, מהה דאיתוי בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חי' זתים, ולא עיי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דaacילה עובר באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדיך, אלא דהא איןו א"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים זל"ז נמי עברו ויתחייב ביבורו, והרי הש"ס לא קאמר אלא מושם דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתא לא מתחייב ביבור בשאים נוגעים החלקים זב"ז, ומ"מ בדכנים לחו איז איכא חיבור ביפור מה"ת. אולם באמת הדבר צרי' טעם דמה לי אם השני חצאי זתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תזוז כדי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרעו כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב ארי' דאף דברי' אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב להם עוני, ודחה מכח האי ברייתא דהמזהו וגוינו, אלא "ט" דמי פירות אין מחייבין עיי"ש, ו"ט" האי הקישא לא מהני אלא על גוף ענין חמץ ומצה להשווים, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינה, ולכן אין הוה מקשהaca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניות כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצז אתה נפש לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמראי לא נקי ש biome מצה לחמצז, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' Dunnikש מצה לחמצז לענין זה, דהרי במצה כתיב קרא אחרינה לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצז אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דנפש רק גלי מלטה בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמש"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנ"י שכן ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובה ואני דומה לשאר פרוכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחיב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת וממש"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלקות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנק בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכי' לענין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הפרט"ג אי אית' בי' וממש"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כל אל איסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לתמורה על התוס' שכתו דלא הי' לה שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי' הי' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דעתך לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ס ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שביבא ראי' לסתור, ובבל"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמץ חלב ונבלה והת"ח רצה לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשללה כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפ"י האמור לעלה הי' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ני' הינו למי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול ללוועס ולכנ' המהה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, וכן הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובת מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתיב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים ללוועס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, וכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

לא פריך דאף טו"ג יטמא וכן כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא המהה את החלב וגוינו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבנות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפי' לאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ס דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענין אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ס בסוגי' דאחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצז ומוצה שהביא דברי הרמב"ס בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמחה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בHALCY' מ"ט כתוב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דושאון הן מצד דכתיב בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח'י בכפל אכילה וכמש"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ס ז"ל של להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גלי' בן דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הריגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה דאתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשא דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ס דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצז וכדומה, כל שהמחה גופ המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר בן דכין דיש הרבה בא"ה שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דרושא', עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דרושא' וחבריו רואי לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעתס, מ"מ לא מקרי שלא כד"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב כי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכם"כ דהמזהה חמץ או חלב וגוינו דלא מקרי שלצד"ה ני' ורוק לרוחא דמלטה אסמי' ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והגמ' דמשמעותו המשמע דבאי' נפש בחלב ובחמצז ובנבלה ובעיד צריכותה שמריבוי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצאה דהכא כתיב אכילה והכא כתיב אכילה, והת"ח רצה לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשללה כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפ"י האמור לעלה הי' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ני' הינו למי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול ללוועס ולכנ' המהה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, וכן הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובת מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתיב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים ללוועס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, וכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצה לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכך, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשירה עד שלא תשאר אפיקו צית בשור והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפ"ד דכונות חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו נבלות עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצטט לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דחichtet מצליל מן הטומאה, ע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיינו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרה תחיכות חתיכות לא היתה באה לדי' טומאות נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאבירים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלל מתה לא באה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוא אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מוסיף בתימה דמ"ש ברכרי טומאה לא, כיון שאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מאד עי"ש. ואני מוסיף בתימה דמ"ש שחיתה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפ"ד נראה ברור דרא דס"ל לחזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכו"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בנ"מ אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדוריין לנו לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרא עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה כיינה חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאו כשלחת ישראל או בטהורה כשלחת נカリ דיש בו צד שחיתה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי' אוכל לא לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבב אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכול חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיתה הוגנת ובישראל בטמאו ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, ע"ג נפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב הן לגבי טוי"א והן לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקרה על דעת חזקיי הוא, וכיון דעת לדי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח זהה"כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהה הוגנת גמורה וטמא טוי"ג כי הפרקסט אחר יציאת דם הנפש אין אלא כפרקסט לאחר התזת הראש, שאינו אלא צנוב הלטהה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם בזה עיין לעיל דף לעיל"ז דהה מטען שמים מדים חללים ישנה דיצה דם הקילוח הינו בدم הקaza, וא"כ לאחר יציאת הקילוח הוה כמותה גמורה וטמא טוי"ג כי הפרקסט אחר יציאת דם הנפש אין אלא כפרקסט לאחר התזת הראש, שאינו אלא צנוב הלטהה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק

שכנוסו כדאמר ר"ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת"ק דעתך לטמא טוי"א, ע"ז קאמר בגמ' דאם חישב עליו גם בפ"ע מטמא טוי"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ווע"כ בטהורה צריכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוקס ללא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוקס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוקס. אלא דמתוך דברי הרמב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טוי"א כי' שmprcast. ואני צריכה מחשבה שהר' ישראל שוחטה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גדולה מזו, ואני צריכה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעניין הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיטה, וכקושי' התוס' לקמן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזה לקמן בד"ה בפרש"י ז"ה אל' מודה חזקיי'. ובאמת לק"מ דהה ז' סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י לקמן ע"ב ד"ה מטמא טוי"א ודלא כתוס' שם ד"ה ווע"כ והא דקאמר ר' אסי לצריכין מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר ששחט ישראל לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכರח לי לומר לצריכין מחשבה והיינו שייחסוט/israel לזרוך עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צריכין לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צריכה מחשבה אחר דהינו רק מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי הכלש מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי הכלש מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאות נבלות, וא"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיות דההין כן דזכיר בטהורה צריכה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש דנזכיר בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צריכה הכלש מים משום דם השחיטה מכשרה, דכוון הדם כדם נカリ מה"ת שחיתה הוה לטהר מידי נבלה שוב לידיון הדם שעודה שחיטה להקשר. והן אמרת דההmb"ם זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו בدم השחיטה דם הקילוח אין מכך מר' פפני שעדיין חיים הנו אלא דם השותת לאחר קילוח, וא"כ אין במציאות שיוכשר הבשר בעודה מפרקסט מדהה, דם הקילוח הוא דם שהנפש יצא בו, וכמ"ש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר יציאת הקילוח הוה כמותה גמורה וטמא טוי"ג כי הפרקסט לאחר יציאת דם הנפש אין אלא כפרקסט לאחר התזת הראש, שאינו אלא צנוב הלטהה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו מושום נבלה. אבל דעת ר'ז צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משומות דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משומות אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות לידי גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמרו מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מצינו שחיתה המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכמש"כ למעלה דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקשה מה"ת ולא אמר דרחויות מציל עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה דרחויות מה"ט ואישום דאין בה מושום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד לא שאר מיל' הוה כח'. וכך נראה לפע"ד דבר חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והונאתה דבאה דתיריה התורה ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוה, וא"ג דלשאר מיל' הוה כח', מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק.

גמר' ר'יא האל וכו', אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעיקרא, אבל נוכנס מאליו, וכן שכנסותו בגיןוקות וכו' עכ"ל, הנה ה"ה אם כניסה גדול בכונה אם אינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל הוה אלא דעתך לא בא את לכלל

אבמה"ח התיריה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיili יצאה מכלל היה, סכ"ס גזה"כ הוא דודוקה בשחיטה הונגת יצאה מכלל חיה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהז אישחט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהז ודוק.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לעניין אבמה"ח וכן לעניין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לעניין טו"א בלבד הוה כמתה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'י דקמתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מדגים ובן פקועה אכן טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכמש"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחדר בדבר החדש דהאי דמקבל טומאות אוכליין, בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשותפה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדואריתא דחחיות מציל, ומוסלק בהז מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"ש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתה לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב לעמלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דוקא אחר דוחק ואחרי כל הדוחקים עדיין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משווין אוכליין. הא חדא שניית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום ולבן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשותפה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"ג קושיתו זה ליתא דגס בשחיטתה כשרה באמות קושיתו ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב לעמלה דגס מה"ט מטו"א. וזה ה'י מקום לישב לדעת התוס' לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעניין הרבעה ולא לעניין העמדה והערכה דבאה דתיריה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הcarsה משווין לה כמותה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מה"ל א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה דבע"ד דבר חזקיי ובין הא שאר מיל' הוה כח'. וכך נראה לפע"ד דבר חזקיי ובין לר'ז, האpercסט הון בטהורה והונאתה דבאה בשחיטה כשרה עי"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוה, וא"ג דלשאר מיל' הוה כח', מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיתה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק.

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה חפות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיות גדיות ובלבד שלא יי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי"ז ז"ל דוקא חחיות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חיה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנין" דרשין لكمן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל הוה אלא דעתך לא בא את לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה הן לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בגעית הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהר דרכך קרבן רוח רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצricht כדי לטהרה, אלא דפירוש זה רבו הדקדוקים והקושיות, חדא מה זה דקתני טלית שהתחיל לקורואה ומה שכתבו התוס' דטהורה למפרע מתחילה הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמורה עליון, אדם ממחבתו לבטלה מתורת כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תhani למפרע כשחישב עליה לקורואה ולבטלה, וא"כ דבענין דוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשמשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרא רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זה דטילת שהתחיל בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקורואה כדי לבטלה מתורת טלית. אלא דאי' החומר על חומר דלפ' ז' אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן דטהורה, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשמשה הריאונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר דאם נקורואה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה דוקא מחששא דר' ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבות וס' ומזה הוכיח ר' ג' דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבות וס' מיררי. ומ' לא יודא דהוא דוחק על דוחק, דמסתמא מתרפש המשנה להיפך, גם בהתחלת לקורואה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבות וס' סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקתיyi אינו חיבור לפי פרש"י ז"ל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם דין כאן חיבור, אלא משום דבטל מתורת טלית, כמו כי רhrs שנקייב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלום דעת הרמב"ם ז"ל חלק הרבה משיטות רשי' ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקלע לקורע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא קורע והולך וכו' עכ'ל. דעתו ז"ל לפרש הא דקתיyi במשנה דהתחיל לקורואה דהיינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא גמר הקריעת, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתגר גם המיעוט שעדין אית בי כדי מיפורת. דומה שכתב שררי הוא קורע והולך מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה שלא נזכר במסנה שעניין דהקרעים נפרדים לגמרי

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאות נבלות, כאשר מסביר לו רשי' ז"ל דמחשבה שאח' כ' מהני דוקא לשוו', ואוכלא לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל נתקנס מאילו ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה ננסו אחר שלא הפליטו ומילא דוקא בפלתו סכך אבל בפלתו היה לא מהני מה הנCONS לשוו' בשם, דכאן לא שיק' גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמסיק דר' אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס' לדעור לא מבטל, א"כ בפלתו היה בלאו כינוי מטמא נבלה ורק בפלתו סכך בעין כינוי משום דבטלו מדעת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשבה מבטל הני חצאי יתיב בשם, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ם בפ"א מאהבה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר' יי' וכדמפרש ר' ר' והוא שכניםו, וככתב דבין פלטו היה ובין פלטו סכך מהני הcinous לשוו' נמי בשם, ולידי' כל שמתקנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב' ז'ל, ועין בכ"מ ובלב אר' מה שכתבו בזה. והעיקר דהרבב"ם ז"ל מפרש דהגמר' במקנא דקארר' ור' ר' דאמיר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר' סובר דהעור מובלן, מהני הcinous לשוו' בשם לטמא טומאות נבלות, ואם נתקנס בלא מחשבה מאילו אפיו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי' מתרפש בדוחק, אבל גם לפרש"י ז"ל הסוגי' אין לו פירוש מרוחות, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ם וכן איתי' במשניות ר' יוסי. ואולי משום איזה דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר' למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאך עור חזיר הבור, דברי ר' המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר' שחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דוקא של ישוב, להסיף אף חזיר הבר, וא"כ חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנתנו אחרי דברי ר' בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר' שחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הנini לכלך אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותו ודו"ק היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמת אסור בהנאה וכו', מ"מ לא יי' גזרו רבנן מושום ה' חשה וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר' ל' ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התם טלית שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב אין חיבור וטהורה עכ'ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת במתני' דכליס, והברטנורא שם מפרש אינו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורואה לשננים, כיון שהגעה לרוב הטלית וא' נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, א"ג דעתין לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה עליה לחלקם לשנים הוה רובה כולה תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתין יש לומר דתרתי קאמר דכיון שהגעה לרובה שב אין לו חיבור להניא קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה והגעו טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקי"ל דרבאaggi, דלייזר דילמא לא אתו למייעבד רובה, מושם דהתאם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כולן עיי". ולכאורה" דבריו תמוין, דס"ס אמר יארע דלא שחת רך מהכח הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, ודמה על המכחשה שהוא רוכ ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ"י דברי הרשב"א ז"ל בראש מיכלון שכ' על הא דרבא אמר, מומך אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז"ל עדין ניחוש דילמא לא שחית רוכ הסימנים דבזה לא מהני מומכח דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד ושלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא"כ ה"ג י"ל דלא מצאו כאן ליגזור משום דלא חיש לשוחות אפיקו כולן, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביל שיארע שיחיה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא דא"כ נצמח לנו קושי עצומה על פסק בעלי השוע"י בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עי"ש בטו"ז הא לדידן דמחמרין בשהיי' משה ומכש"כ בעוף דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר"ג הכי בטלית שאינה טבולת יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוכ והוא קושי עצומה.

וז"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמיangi והוא דעת הר"ג והרשב"א ז"ל וכמו שהביא שם הטו"ז בלא"ה מן התקמא, לפ"י מה שכתב הרמב"ם ז"ל בפי"מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד"י ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחיב או לא עי"ש, ואני ביארתי שט' דיפה דיבר הרמב"ם ז"ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מכחשה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ם ס"ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ם לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ"פ דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הchiyi' דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק"מ, אלא דברי המהרמ"ל ז"ל במחייב נדרים וקושתו אין לה מקום.

דהנה הא דגזרו על טלית שאינה טבולת יום דבעינן קריעת כולה ולאangi ברובה ואפיקו רוכ הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי בסתם טלית ורובה רוכ הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרועה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרועה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשיי', אלא דראייך רק שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוכ, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוכ הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ם אפיקו בעוף וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחת כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך לחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל"מ שם שכטב לדעת הרמב"ם צrisk להגיה בגמ' בדברי ר"ג, וקרע לה כולה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל"מ שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחווש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל"ל שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר"ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרע רוכ בטלית לקרעים בכונה לקרועה כולה, איך ניחוש דבמעירות האחורי יחוור ממחשבתנו מפני שחל על המיעוט אחר שלא ה' חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העור ומפשיט בהמה לשוטח וכאריך האריך בזה המיל"מ וצע"ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע"א, ל"ש אלא בטלית טבולת יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר"ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרועה רובה תורה, דמיiri בטלית טבולת יום דוקא, ובטלית דהמים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לאأتي למיעבד רובא הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרועה רובה תורה ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגזר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רוכא, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגמ' ל�מן דך קכ"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ"י מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו"ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילין מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוקש כתוב הטוי י"ז ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז"ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחדר איסור נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתם בשנמה"ע אסור ולא קאמר דגזר תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואעפ"פ דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל די לו בדוחק זה שלא ה' מפורש להיפך, וכן כתบทבי בריתא פ' כל הבשר לעניין דמקי מותני בדכאייב ל' עינא עי"ש, וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר"ג ווילנא ז"ל שכתב בדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש"ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת זאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העור לרaber"ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ"ל ז"ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שגיל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק בה מאמרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא ייפין אפלו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעת ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דחתם לא גרו, א"כ מנ"ל דעתלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהגירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשון אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמת הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפלו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רש"י ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, הינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפלו חולין וחכרח ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל ד"ר ע"א, דקאמר טרפה בת טמאה היא, אין דcabוה דشمואל אמר טרפה ששחטה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דזוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכabhängig דشمואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה שנשחטה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקדוש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צ"ע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה הינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דcabוה דشمואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקדוש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הי ניחא דין זה מעלה בקדוש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי זו צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ר קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס ז"ל שהביא דבר הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אפי' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחים מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אפי' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארשר כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה"י לו להקשות, זה ברור ואמת לפער"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמהה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהה לכאר', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דינגור בדיעבד רק אלכתילה במקומות דעהשה במצוצים וחס לעשות טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצח להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נסמו' לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דינגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא במצוצים עד שייפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהרות באיה עיר וא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה"י פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שית הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם רצחה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיוון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דבר הtos' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירוץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע ובמשא. אלא רשי"ז ז"ל כתוב זאת להקדמה וממילא הבין דהאי דינא דעתך דהנוגע בו טמא צריך להתרפרש וכדלקמן אלא גם לאחר האוקמותות שבגמ' עדין קשה טובא, אך שיק hei קולית המת לכואן, דבשלא קולית מוקדשין קטני הכא, מושום דלעומת קולית נבלה ושרץ דיש חילוק בין סתוומים לנוקבון, קתני דבקולית המוקדשין ע"פ שג"כ מצד המוח שבתוכו מטמא, מ"מ אין חילוק בין נקוב לשאיינו נקוב, אבל קולית המת דעתם גופא קמטמא אלא מוח מה שיק לכואן, ועיין בח' ק"ז ז"ל מה שנחכח בה, אלם לפע"ד נראה דהתנא רצח בהז, מושום דבאמת קשה טובא, אך החמייר בשימוש נותר, דנותר גופא אין בו אלא טומאה דרבנן, יותר מוגע בקולית סתוומה של נבלה ושרץ שהמוח מטמא במגע מה"ת, אלא דכוין דמצאו קולית המת בטמא נמי, ניהו דשם מושום דעתם גופא מטמא, מ"מ שבן כך אם גרו עצם שיש בו מוח שיטמא מושום נותר, אבל אי לא hei עצם המת מטמא לא hei מציז גרו טומאה על קולית המוקדשין שייחי' חמור מוקולית נבלה. וכך הcek קולית המת עם קולית המוקדשין דשנים מטמאין סתוומים, משא"כ קולית נבלה ושרץ לדולי קולית המת בטמא במגע ה"י צריכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוומים, כדי שיתקיים גזירותם בקולית המוקדשין הכלפע"ד נכוין בס"ד וד"ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' נוגע אין מהายיל לא לכאור' הפירוש הפshoot דהש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה מטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מאי קמורתץ דליך חיota בשער הרי הדרא קושי' לדוכתי' מאי קמ"ל דاز שני הדינים פשיטה, הון מטמא במsha, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייך בגמ' אבל לויל זאת אפשר מטמא במsha ולא במגע וצ"ע וד"ק.

תנוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור ואע"ג שלא היה אהול דומי' דנוגע, דנוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכי עכ"ל. וקמונתמה המהורש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני חצי אטים מוכח גם במנוחים השניים חז' לאוהל אלא שראשי השנים נכנסו לאוהל נתמא מושום דיד ושומר מכenis טומאה לאוהל, וא"כ ה"ה הכא דHASHOMER מכenis הטומאה אם

קוב"ה, אין לומר שם שטעה בשמייתו ח"ו, דא"כ תפיג תורה כולה וכו' עכ"ל. ולא זכיתי ליריד לסוף דעת קדשו דלמה תפיג תורה ח"ו. דודאי בתושב"כ לא שיק לומר דמשה טעה בשמייה, דלא hei המוצה ית' מניח לכטוב היפך או יתר וחסר מהה ששמע, כי כל עוקץ ועוקץ בתורה מפי הגבורה נאמרה למשה, אבל תושב"פ, מה לי בין משה ליהושע דכי היכי דיהושע מציא לטעות בשמייתו דהינו בהבנתו כך משה אפשר דטהה כי תושב"פ לא נמסרו המלות והאותיות אלה העניין בכלל והשומע למדו לתלמידו כפי הבנתו ולכן שיק בזה טעות באשר אין דעתו ב"א שות', וועරה ששמעו עני אחד כל או"א יבין הדבר כפי שכלי והשתנו, אלא דכך גורה חכמו ית' שהתוסב"פ תהיה נמסר ע"פ העניין ולא המלות, ויעשו ישראל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפלו כתעות של חכמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה לי יהושע,adam נאמר דיהושע מציא להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השה הבין התורה שבע"פ כפי שכלי והבנתו ולא כיוון האמת, אבל מושום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי גורה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משאה דלא מציא טעה בשמייתו מושום דכתיב ב"י בכל בית נאמנו הוא ועיין בהקדמה של שכתבתי בעניין הנعلا הלה באריכות וד"ק.

תנוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי' ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בaczait אפיקו פלטו סכין לא בטל וכ"ו עכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוס כיוון שיש כזית במקום אחד, ועיין לעיל בסוגי' שם ובמה שכחתתי וד"ק.

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונוגע בהן מטמא וכי לא מושום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עין בלב אר"י שסתמה דנייהו דאמת דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכחגו'ו אין טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שיק לומר ומודה ר"ע דלמאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שיק ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא מושום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מי קמ"ל דሞודה מטמא במשא פשיטה, כיוון מטמא במגע למה לא יטמא במשא. ועיין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דזקוק באמשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט, דפסק באמות דזקוק באמשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט עי' אדם חיבור, וא"ג דבריש דבריו שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתובrical של שני אינו מטמא במגע אין מטמא במsha, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייך בגמ' אבל לויל זאת אפשר מטמא באמשא ולא במגע וצ"ע וד"ק.

ע"ב גמור' א"ל ערובא פרח וכו'. א"ל אני היום סמכוני באישיות וכו' עיון בלב אר"י וחוזי ק"ז ז"ל. ואני אומר מלטא עדיף מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלמאן דאדווק בדבוקות למלעה ית', מראין לו תמייד הדריך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה הארי רביה בר"ה ה"י עיר' מטורח הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למי שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. ולכן ה"י רביה בר"ה נובך בדבר אם יפה עשה למנוע התשובה להאי שואל מחייב חולשת גוף או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונדתךיב' ולבני ערובא אשר יקרחו, והוא המתאכזר גם נגד ילי' ונדתךיב' ולבני ערובא אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנונתנים לי להתאכזר נגיד לבתיה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העייף מטורח הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשר המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכך, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"יש, וה"הanca הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל עי"ץירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דחא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה כגנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניס ומווציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר היה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להזהה בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואם נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה עי"ש שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איכה דין בו טומאה, מנ"ל דאמירין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקשי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוא עצמו, והוא הוה כען מגע ומצטרף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל בחזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דחא אבוי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעת טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוונה שכתוב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטומאה בלועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קיימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוך האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נتمala מן הטומאה כיוון שטומאה בלועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהוא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוך האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריין לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ ק"ז בעחתת' ס' זל בחדשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהר"מ זל זל מה שכתוב ביה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלהה לי ליפורך וא' דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה ואי מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו' פי' ה'ק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לח, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתוב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איכא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיה' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, י"ל דחקרו של רשי' ה'י ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש' מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', יותר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מצי מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' ד"ה ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומצטרפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', י"ל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהר"מ זל ובת"ח ובלב אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דחא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשר המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "איינה" צריך למחוק והלב אר"י העתיק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החותם אפלו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפח אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפח קמיiri, אלא דאייא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר דלגביו אוול להמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפח או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפреш, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מכיל דאייא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליכא מגע רקב אוול ומשא, ליכא למישמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפח או לרבע אפי' לעמלה מטפח אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש ATA למעת, ואת גס ר"י מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכלל ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכלל והיינו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי ר"ש"י אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכלל זה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בkolית שחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המהוי בסותום (ולא בסותום) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכותבו ותמצאו פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכנס ולחותcia דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לנו מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בkolית נבלת דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קורי בשר, אלא להכנים ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתיו אם כיוננו התוס' לך' או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתمية הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכותב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורסם שנמצא בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתב לדעתו האי ברייה הוא טענה גדולה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלא פוי' הוא כוון מעשה בראשית.

קפריך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דאייא תרי מיני מהาย, מהาย קתני רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דניינו דטומאה רצוצה בוקעת וועלה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטורמא, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפלו מאהיל דהינו שווה איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת וועלה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכיסותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכיסותו איינו סתום ובלתייה, ולכן אין הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת וועלה לית ל"ר, א"כ איך יטמא ואפילו ה"י שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשויי" האי עצם כמוبشر ע"י ביטול אל"א כמו שפרש"י ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אבל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ו ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתן הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן מהה דamar ר"מ מביא את הטומאה ואיינו מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוהל הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף ע"כ דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואינו מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר טומאה רצוצה וטמונה בוקעת וועלה. אלא דמהרש"א ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת וועלה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין ב מהרש"א ומהר"ס לובelin ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפער' דהא דזא דבדבוקעת וועלה טומאה איינו חוץ מפני הטומאה הוא משום דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבדוקעת וועלה לא מצי ממש טומאה את בשר הכלב טו"א, טומאה בלועה אינה מה טומאה דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודוק".
ע"ש גMRI כל תשחשיש ועיירון שוה, ופרש"י שימושין שניהם פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימושין פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכאן תשובה להאמרם שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשן שוה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי בעלמא על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר'ג ור' עז', והכא פשיטה לי', פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דראין אלו ק"ו מ אדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטא בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשה ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מ אדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר'ג ור' לא ידענו מה אי דינא דmittah עשה ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו יחש, ולמדו ממו להמה מק"ז עפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסדו כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמתמא טו"א ולא תנא בפירוש דטהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עישה ניפול דהרי בסיפה קתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נא במשנה שאח"ז דהה ר"ע שהוא סידר רישא דמתני' וכן הוא בא"ר בבריתא וכל עירין דבבמה ווא"כ מטמא מטמא דהו י"ע יסוד המשנה והבשר המודולדין באדם טהורים" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דאח"כ מות האדם וכו' והابر מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז הי' לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDUOVEL מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי' בק"ז מ אדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעיקר הדין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמתמא מהחיים וכקו"ז של ר'ג ור' י"ד דשם בכריתות, וקושי זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בל"י יישוב. ולכאורה ל�"מ לפי מה שכי התו"ס' ל�מן סוף פרקו ד"ה כיitz דילכאו' נראת דבמה"ח באדם דמתמא מבניין אב דשרצים ובמהמת עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, אלא דהתו"ס' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפליגו בה ר"א ור"י לא משמען כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי" לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנתלש

ולפי דעתינו הנהפוך הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאמיini הקדמות, דחוית הראשון מאן בראו. **תוס' ד"ה** יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרכמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטא לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מזורקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל ע"ל דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דביצה השרץ המזוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטורה אתה לאשמעין ואתה נלמד מהא דלעיל בקולית סתוםה הון בנבלה והן בשער דטורה וביצת השרץ שركמה היינו הך, דסתומה היא מכל צד, וכך איז בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עיקר, ולא סמך אדריל בקולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל י"שוב ע"ז דז"ל בפ"ד ה"ו מאבاه"ט "ביבת השרץ המזוקמת ע"פ שהשרץ נראה מותוכה תהורה" עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה "ע"פ שהשרץ נראה מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם, דהו"א בביבא שקהרומים צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביבת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה ת"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותוא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימה גם לעניין טומאה דהו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ במותה ע"ז מביא הדרשה דהטמאים לרבות ביבת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הינה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב לייא דאסורה בשרצים דבמותם כתיב, וא"כ לעניין טומאה לא שייך ויצא מן הטמא דהרי לעניין טומאה הוה יוצא מן הטורה לך ליא טומאה בביבת השרץ כל וזה גורשין הכא בבריתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השרץ דמה עי' קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודוק"ק היטב.

ד"ג קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חז' מן החולדה, אר"ז Mai קראת האזינו כל יושבי חלד. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יישוב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלה מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודוק"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באולל למיוטי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מדין דמייה עשוה ניפול ודוק'.

ע"ש גמר' נשחתה הבהמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכו' לכאורה' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבחיטה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבחיטה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר בחיטה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבהמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי קר"א אמרו כי חילקו על סברא זו. וא"פ שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להכשר לויל' דבריהם הי' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דף ל"ו ע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדינה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro הני אמוראי כאו"א לפי דרכו, Dai משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה Dai משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפיע"ד ודוק'.

ד"נ ק"ח ע"א גמר' ר"מ"א אם אווח' בקטן וגדור עולה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגדור וקטן עולה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גדור עולה עמו אלא באוח' בגדור ואין קטן עולה עמו נמי לר"מ הוה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת"ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דברון דלא לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עולה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הගירא, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ"י הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דברון עכ"פ חיבור כדי שהקטן עולה עם הגדור וצע"ג.

שוב נתיבתי דגם באוקימיאת דרביה דמווי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש בחוט השערה שאין האבר עולה עם הבהמה הזאת יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבהמה וע"כ דעפ"י הרוב דבר דאיינו מודולל עד בחוט השערה או אולי הא'i בחוט השערה חז' מן העור קאמר דעתך לא שיק' כלל לבשר וצע"ע.

ע"ש ר'আتا בר'י' דרב איקי אמר בנתקנעה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתז דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנעה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדיני שחיטה, ועיין באזכאים לי ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו', כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר שר כי פול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת מה ליה לשמיינו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהיא, "ואפה"ה טו"א מיטמו"ה אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ"ה יפה קאמר התניא דמטמא טו"א. אבל לפע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ"ג ע"ב, וע"ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעlein אורוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפי תירוץ ולא לפי תי' הת"ח ודוק'.

ע"ש גמר' מסיע לי' לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חמיב, עיין בת"ח שכותב דלא אגופה דדין מאסיע, דדלא מא נמקו לא הויהCMDOLDELIIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דהויה כתולש לעין טו"א ולא לשאר מייל, מייתי, ראי עי"ש. ולפע"ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתירת הדינין פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתולש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דעתך לך"מ, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבבה לטמא טו"א ממה שריבבה לטמא טו"ג כדקנתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיירי ללא מעלה אוורה, ותלי רק בחוט השערה, למה לא נחשבזו לתולש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דעתך לך' דכי יפול דעתך נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי יליף נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבו החטא נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם יליף ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה ממשנתינו ותירציו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה ולגביו טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמרת דעתך אין ראי' דצמכו הוה כמחובר, אבל מהכחא שפיר איכא ראי' מודוללים לעין טו"א, דאפשר דהויה כמחובר יותר מחוחר ממה שמחוחר מודולליים לעין טו"א, ע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' האבר התלוי בחוט השערה, וע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' מונסתה דירקות שצמכו באיביהם וכמוש"כ התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשו הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חמיב, ור"ל דמקרה דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואת פשיטה ואיל דצמכו אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו חשוב חיבור יותר ולא יקבל טו"א וע"ז מייתי מתופסתה דירקות שצמכו, ודוק'.

תולס' דה' דרhamna אמר כי פול עד שיפול תימא מי' משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי"ז'יל' כי דאיינו קורי' נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלותם דלא מכி יפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתו"ט נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני' יפול מהם במותם קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכותבת דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק שיעור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל וצ"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעתות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכתה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשאה צו כדי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהייב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "כתב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעהף למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשאה צו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ' "mai קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתא בעלמא, ותמה לפ"ז דחא הכא ואדי מדין תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתהר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתוי, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנה אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחא כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשער כלל תטמא כיון דעת עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"נ קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התמייה, דא"כ אמא בטלה מטורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול האחד, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזירה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמצ דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבה בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח בהගות המהרטש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם גגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל כהה לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונטני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקთני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בשחיטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקתני מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביע ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, וממילא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחיטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדיק רש"י ז"ל וצ"ל "רבה אוקים פלוגתיהו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו'", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתמא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני" כלום כמובן, ולכוון הרמב"ם צ"ל דעתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בוגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קי"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנו מת שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רקס ר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומ"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשער הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשער לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשער דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשער בעין הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשער ועצם כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבבאי כאן הלב ארוי גמור" ארכוה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מו"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" אדים ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל אדים כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי למד גס זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" CANON ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפליגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג ועוד פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربבה אס מטהר בשניהם הכר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מטהר דבר דלא שמעין מתנה שלפנוי דמטמא ודרכי התינוי"ט דאיין כאן דוחק אחר אלא דיהי הלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאייך יותר הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם אחד, כזית בשר מאבר מות היינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכעת שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומת מהי מק"ו וכמש"כ לעלה מושם דאיין לדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות היינו ה"ך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאת מקצת דברי בלב ארוי ודוק".

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד אבר המודולל אסור משום אבמה"ח, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארכוה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק ליישראל נאמרה אבל לב"ג אהדרין לסברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרி מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעуд שיפול אבל אס מיתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאיין זהائق הרואין לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האדם הבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודוללים טהורין עשו ניפול טהורין עיי"ש, ולא עד דהה אין לנו קרא על מיתה בהמה שכתבנו באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעיל סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבהמה, וכבר כתבנו לעיל דומה שהנתנה השmittה האי דין לא קתני בהמה, ולא קתני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה"ת ר"ע עירק באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובכמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימות שהנתנה השmittה האי דין וכעת אני רואה עוד ראי לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מצל מון הטומאה, והרי הבשר גם אס לא מהני החיבור טהור הוא וזה אינו מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא משום אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא דעת דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימות עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אס מות האדם הון האבר והון הבשר המודולל מטמא משום אבר ובשר מון המות וריך כל זמן שאדם חי גם שעניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכטב דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ועצמות" וכוי עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרשה דבחל חרב, אבל על אבר המת כתוב סתם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספק אכן דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק כר' יהושע נגד ר"א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ם דר"א ור"ג נס שניות ידעו ודרשו האי בחלל חרב על אבר המת, אבל האי, "DAO במת" לא דרשו על אבר מן המת. והי' מקום לומר DAO במת אתה על נפל שלא תקשרו אבריו בגידין וכאשר מפרש ר' יוחנן המשנה נזיר נ' ע"א דקתני על המת ועל צוית מן המת, אלא דומה נעשה בהאי, "או במת" השני דכתיב אצל מגע, דשם א"א לפרש לנפל, דהרי הנפל מטמא נמי באוהל ושם ע"כ באבר שאין בו להעלות ארוכה ודומיי" דחל וא"כ מהיקי תיתני לא נפרש גם כאן דמדבר מטומאת אזהר וקامر בחלל דהינו אבמה"ח, DAO במת היינו אבר מן המת. והדבר אכן הפלא ופלא.

ודע דגס בלא"ה תהיו קחצינה בהני פסקי הרמב"ם שכتب דחל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מובלל לחוד קדריש, דחל בכ"מ הוא הנחרג ע"י אדם ולמה לא אמר במת שכולל הכל גם במת מיתה טבעית, لكن דרישין בחלל זה אבר הנחלן מן החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב ATA דחרב הרוי הוא בחלל, וכן אצל מגע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהל, אבל בחלל כתיב דקיי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina הרמב"ם ז"ל בזה מדרש חז"ל.

עוד זאת בהליך ג' באבמה"ח כתב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה בחו"ל ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהל, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהל. ובHAL' ד' אצל אבר מן המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליוبشر כזית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ביריתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימה חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליינו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ביריתא דרש ג' כ' באבמה"ח וכדישין שם בגמ' DAO במת" על אבר מן המת שאין בו בשר כדי להעלות ארוכה דבילה"ב המטמא במגע ובמשא וכאשר הרמב"ם בעצמו פסק כן לקמן בפ"ג ה"ב, "ואלו שמטמאין במגע ובמשא ואני מטמאן באוהל אבל לא ברשותו וכו' ואבר מן המת שחרר בשרו וכו' והוא או עצמו וכוי" עכ"ל, ואיך כתיב כאן אDEM חסר הבשר וזה בו כדי להעלות ארוכה, הרוי הוא כשר עצמות המותים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כשלורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עלי שיעור, ואיפלו בפחות משועורה מטמא במגע ובמשא. וכמודומה לי דלאת כיוון הראב"ד ז'יל בהשגתנו וא"ג דלשוינו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון ה"כ מdashat הראב"ד קאי על שישאר בו צויתبشر, אלא על שפסק הרמב"ם דחסר מן העצם או מן הבשר דתוור אDEM אין בו כדי להעלות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן כנ"ל ודוק'.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ח אמא אמרו לי לר"א מ"ט כרובהبشر וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז'יל ואני הלא כבר כתבתי למעלה דר"א דבר מן המת טהור ה"ה אבל מונבלת דטהור דמ"ש. אבל מה דקשי' לי הוא דאמאי מבניין אב' ילפנינו, איך שיקי לדרש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפי השמועה תושבע"פ כי צוית לא

אבמה"ח איך איכא גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליו כזיותبشر, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מן המת ליתא מות מצד צויתبشر, ולכן מה דקאמר מה איכא בין אבמה"ח לאבר מן המת היינו לאבר מן המת שאין עליו כזיותبشر אשר אז אית ב"י טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליו בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאתبشر המת, כיון דחל עליו שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות כזיות ע"פ שהזית בשר שני מותים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי' עליו שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב מצטרך לטומאת בשר המת דביני שעור כזיות דזה מקרי אין שייעורו שווה דהאי חציzeit של האבר הי' מוחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שייעורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז'ל לפי חומר הענין, ובפרט מהחר שפרשי" ותוס' א"א לא קבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון שכבר נתישב טעם דר"ש דס"ל כל כר"א ומתרח באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי הרמב"ם ז'ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, מיליא גם במשנה דלעיל דמטהר דלעיל דמטהר ר"ש בבליה נמי מפרשין כן דבשר הפורש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והש"ס לא חשב להאריך ולהזכיר אשemu להבדיל ממשמעו ובפרט שלידינה אין כאן נפקota דאין הלכה כר"ש ודוק'.

תוס' ד'ה' כזיות בשר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכאר' נראת דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובחמה את' וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחرونנים ז'ל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ביריתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימה חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליינו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ביריתא דרש ג' כ' במת" דכתיב שם על אבר הנחלן מה"ח והוא מוכחה לדרוש אדם בחל קאי על אבר הנחלן מן החלן א"כ האי או במת נמי על אבר מן המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח' בקרא, ועל הנוגע בעצם או בחלל או במת" דרישין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בחלל זה אבר הנחלן מה"ח ואין בו כדי להעלות ארוכה או במת", זה אבר הנחלן מן המת ואין בו כדי להעלות ארוכה" ושם ודאי מוכחה לפרש כן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאן ולא באוהל, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאנן דדרש בחלל על אבמה"ח מוכחה לדרוש או במת על אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ם ז'יל בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדם חי הוי הוא כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השדה בחלל חרב, הדבר ידוע שדין חלל חרב כדין חלל אבן, או חלל שאר דברים מפי השמועה לדמדוע שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפורש מן המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלאי"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן אכן ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספריו כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור לעמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהם"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לא במנתינה נתינה דהוא גז"ש דאין אדם דן מעצמו לא צרך לתת טעם למה לא דן גז"ש זו, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי שלא איצטרך התנא להסבירו כלל האי דינא, דאי היה מקבל מרבו ודאי הי' שונה אותו וכל דשתק מנ"י הרי הוא כפרש דלא דן האי גז"ש. והש"ס דקאמר לךן דראשית הגז והה מתנות הם לצורך לאפיקי מדרא"א אנו למדין דתננא שנאן לאפיקי מדהא, אלא אנן דשמעינו דרא"א אנו למדין דתננא לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש זו, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המסכתא מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש זו מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, וכעפ' הא פשיטה לי דתננא לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה באית בהו להסבירו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיך מכל שבטיך לעמוד לשרת בשם ד' הוא ובנו כל הימים ויזוע לכל והכי דרטעט המצויה מפורש בקרא לכ"ע דרישן טמא דקרא, והרי מקרה מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת בשם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לתמוה על התננא דמשנתינו מה שהיא על כהה לחיב בחול' במתנות וריה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דהוא תלוי בארץ, תפ"ל דאין בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דהא מלתא הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

ולע"ז דחא דמרבה בספריו מן כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל איןנו מודוקדק דהרבivo הוא על הזמן, וצריך לומר דכוונתו בין בזמן שישראל שרוין על אדמותם ובין בגלוותם ודוק.

רש"י דה כל הקדשים שקדום מום קבוע להקדשן וכו' וכל זמן שלא נפדו לא, כדאמר בבכורות דדבר האי תנא קד"ד מדרחה מן הבכורה דאיון קדושה חלה על קדושה עכ"ל. עיין מה שאכתוב בזה לקמן אמשנה בכור שנטערב במאה בסוף הדיבור ד"ה ועוד ועד ודוק.

תוס' דה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתני מכלאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כدمבוואר لكمון. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעל זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זה אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין ניהו טובען ניהו יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהיא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז י"ל דעת אהרת עמו דנטקשי' לע' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתניינו נמי אין להם טובען, ולכן פ"י דהכי קאמר בגין דמנתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אונניינו בעניינו מחייב משום מצוה, כי ליתניינו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור לי' מה ש' התוס' דלאצאת ידי' שםים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתניינו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי' שםים, מיהיא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכט"ד של הר"ז י"ל, וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתניינו, וממילא גם בליתניינו לא מצליל לי', אלא משום דבליתניינו אין מצוה, וזה הול"ל, „משום דמנתנות אין לו טובען“, אבל מדקאמר „ממון“ משמעו דאית בה דין דין גם בDALITNIYHO, אלא שאין לו טובען, ובגופ העניין דין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתניינו הול"ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעלמא אם איינו רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בDALITNIYHO דשוב ליכא גס מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן לא הי' עלי' חיווא גס מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חיוב ממונה לגבי החשב, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוחה זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפירה פ"א הי' ג' הא דינא וז"ל „האהשה שהביהא חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה אע"פ שלא הפרישה אותה מחייבים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה הי' עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהא ומטה אין להביה דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעלהה מהפריש עליה מחדש דהלא המתים וחופשי מן המצוות, אבל ממו שאי לו טובען מפרקון מונכסיה שהנicha, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT איינה באה אלא להכשרה לאכול בקדושים, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמס מחייבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה שהי' עליה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי דמוכח המצווה שהי' עליה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקות פטור ממעשר, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכסין לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה וויצו דופן ומהUSR זמן והיחסים ונתקשו להו בחרתנה אחר ל��וח דשנונית קודם לכלים שאחריו ודילג את כלום רקס נקט יתום דתקני בסוף ולא קשי' לחו רקס שתמורת יתום הול"ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מליקות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לפע"ד דקדוקם לך' מחתנה נקט ל��וד כתני תחלה ויתום כתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמו דאמר מליקות וכו' עד ויחום ורק מקצר ואומר לךו ויתום, ועיין בה' ק"ז צ"ל שרצה לתרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר בטל מה'ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשרי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק אבקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהזאה אמרין דלא מהני הביטול משום דלעומם הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהוו מציאות, ולכן כל שפטור שהוא ההעדר לא יתריבע ע"י ביטול شيء' ביטול شيء' ביטול ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מהתעורר מחותמת איסורו וזה הוה מציאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'ב החת"ס ז'ל בעצמו מהיכי תיתי לא יתריבע במעשר, כי כל שנסתלק המניעת הרוי הוא כאשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז י"ל בחודשו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשער תאوة משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכיו נועם כתיב עי"ש. ובמחכ"ת לק"מ דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לדרכ"ח דאר"ח המזיק מנתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מנתנות דקאמר הכא הינו זרע והולה"ק וכן כתיב הרמב"ם בראש פ"ט מבקרים דלארעד והולה"ק קראו חכמים מנותן סתם, וכן מוכח בפרקון בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אכן בהן מוצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טה"י של מוצות נתינה, קראו זרע והולה"ק מנתנות שאין בהן מוצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מנתנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי אלא דין זה מידי דאכילה, לכן לא קחشب בהדייהו דין ואיך נקרא ראשית הגז, והנה אם טעמא דרכ"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחא דקאמר עיקר דין על זרע והולה"ק, ושאר מנתנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט היז' למה אמר ר"ח דין בהני ולא בכל מנתנות כהונה והכי הול"ל, כל מנתנות כהונה שאכלן או היזק פטור מלשלים, וכן מוכח מנו פסק הרמב"ם שהביה דין זה רקס בכאן שכטב עבר ואכלן או היזק או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפסק בראש הלכ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו זרען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהbulimus כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדי וא"כ מזיק את הענים הוא וחיבת מדין ממען אלא שאין לו טובין, וא"כ מהכי תית לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבהעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל ענים הוה בלתי ספק, דבראותו רגע שהבהעה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון עניים ולפ"ז הוא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה לעלי' החל ארי ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובין, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר עניים, עיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הוה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלים דמוניא הוא גמור וכו', מי שיש בידו ממון עניים הרוי הגابر שלון יכול לתבעו ממנו וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכת לכתבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון עניים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלומיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומד ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאأتה ליד כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסוף חמישתו עליו, ונתן לכחן את הקודש עין ריש פ"י מתרומות במיל"ם שט, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במידת בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלים, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלים עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגג חיבין בתשלומיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שט בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה במידת אף שלא הגע ליה כהן חייבה עליה התורה שלם, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתרוקנים. עכ"ס'ל דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במידת, והקרא מסיע' לע' דכתיב ויסוף חמישתו עלי' ונתן לכחן את הקודש, והוא מהופך דהויל' ונתן לכחן את הקודש וחמישתו יוסף עלי', כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו ותחמישתו יוסף עלי', אלא ודאי דאתה קרא למדנו דרך כפירה אתא אבל הקרן משלם גם במידת באוכל אתרו בי', וכן משמע מהה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במידת וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אידעליל דבריש פ' דבר מאלל תרומה בשוגג שדיבר מתרומה בין הנעה ליד כהן או לא וכן שכ' שם המיל"ם ואח"כ דבר מאכל במזיד שחיב Rak הקרן ולא החומש, ואי הוה ס'ל דבמיזיד הוה לי' ממון שאין לו טובין ורק בהגע ליד כהן חייב מדין גזלן, לא הוה רשאי לכתוב סתם אבל תרומה במידת אשר עד עתה דבר מתרומה אף דלא אתא ליד כהן, ובסוגי' שם האררכי' בדבר זה בתכלית הארכיות. ואם כניס דבורי הרמב"ס נבון הינו היטב למזה דבר ר"ח רק מתרומות לפטור האוכל והמזיק מושלמיין ולא דבר מותו'ם משום דבתרומה לעולם חייב, דלית לי' להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

נכשיה, ואע"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייה בעין היה עלי' חיב מצוחה ליתנס לכחן דהינו לאחד מן השבט הרוי נשאה עלי' כתוב לגבי השבט משום דמלואה הכתובת בתורה הוה כתובה בשטר, כמו דגבולה זכה בחיב עולה של היולדת דין עלי' אלא משום מצוחה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה כתוב לגבולה ונשתעבדו נכסיה וגם אחר מיתהה עומד השיעבוד הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המותנות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השבט שחיב לשלם כי הני מתנות מכח המצווה ה' משובדים לשפט ולכן אם השבט ה' יחיד וכמו הקדש שפיר ה' לתבעו ולהוציא בדייניהם הזיק שיעובדו, וכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמים חיב לשלם, דהרי אכן כאן גזל השבט מצד מזיק שיעובדו שה' לו על המתנות מכח המצווה דתנתן לו, וזה ברור שימוש בחרדים, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חיב לשפט דילינתייה הוה לי' ממון שאין לו טובוע ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر ומילא דב"ש חייב, אבל מה שיש מן התימא על התוס' ה' הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובוען, אך נאמר דמן דדרש מ"ז, פוטר גם מדיני שמים, דקשה מעד לדרש הקרא לפטור מגזל השבט שלא יצטרך לצאת ידי שמים, דה' דהויל' דאתה קרא לפטור גם במכרי' כהונה אי אכלו, עכ"ג דאיaca טובוע שלא יצטרך לשפט, ולכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכל' ע' הוה לי' ממון שאין לו טובוען, למה קאמר בילשנא קמא דדרש מואה לפטו רישא שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דלשנא קמא ה' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למישריצה, וא"כ הו'יא דמה לי הן ומה לי' דמיון ואשר פסקין בחומר' ס' רמ"א דהחרצת דמים הוה חרזה ואפי' בגזלה ס' ללהתוס' ב"מ קט'ו ע"א ד' וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרבנן' לא ס'ל כן דבריש הלו' גזלה כתוב דבנשרכ' הגילה נמי איינו לוקה מושום דעתינו אבל העשה דוחשב לו קיים ובכמה סוגי' האררכי' בזה וא"כ שפיר מצי לקיים האי מצוחה גם בתשלומיין ממון ומילא דכופין אותו לקיים המצווה בדמיון, וכן ב夷' קרא דזהה דאיו המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלומיין מעות ליכא מצוחה, ואידך לישנא סובר דמסברא ידעין דהמצווה דוקא בהן ולא בחלופיהן, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכון בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעני' דינא שווין, דצאת ידי' שמים מחזיב ליתוב. לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוד'ק היטוב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שה' עובר מקום ליטול לקט שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דאך עצת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ' גם הר' מודה דחיב עכ"פ עצת י"ש, דבשלמא במתנות דילינתייה ביד הבעלים סובר הר' דליקא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אלא חוב מצוחה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המצווה, לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדי פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטור אלא מיטעם דאיו כאן טובע פרטי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חיב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתי' שכתבו דל"ק דפטור ר"ח מקרה דזהה פריך שפיר דלה' לא פטור גם הכא לממרי, והוא פלא במתנות פטור הקרא את הטבח משום דלית בה עדין דין ממען דלית לי' להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא לר"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדקתני דחייב לעשר לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katain עלה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קתני מיתה אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאי חיוב מצוה איכא הא לא פש בגבי מידיה" עכ"ל. אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליהם מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצוה וرك מדין גזל השבט, אז ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליהם מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הגמ"ע ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיריא דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבלי פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפ"ע^ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו עשר תעשר ואכלת ולא מוכר, חובות זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר פ"ב מעשר ז"ל, "אינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם שנ' וכו"עכ"ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמ"י בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אלא דעת הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפ"ע^ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו^ו בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבלו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שתכטבו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלמא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומ תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לזרconi ביתו, ומקרה מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה שנה, دمشמע דרבוגי ונשנה ישר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גז כ"א כל תרומה במדינה וכי משלם הקאן ומי משלם החמוש ולא כתיב חיוב שלם. וזה ברור ואמת בគונת הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אנו יודעים לפירוש הסוגי בכאן דמה פריך הכא לר"ח כנ"ל וצ"ל דרישוגי באמת לא ס"ל דאוכל תרומה במדינה צרכיך לשלם, וכיהל' ה' הקאן שיך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שיך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד קל"א ע"א גמר' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרות פטור מעשר. קושי זו קשה מאד להולמה, דהרי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלם, וכיון דמצוי מעשר מטבל אחר שעליו ונשנה תרומה ומערש, ע"כ דאיכא מצוה עליו לעשר כשאר טבל שבידי, דהרי הוא כמכור, וכאשר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטבל מפני שהוא מכוכרו". וכותב הכך^מ שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקו בית המלך את פירותיו והם

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנתה הרוי דכהנים היו נגליים בכך, ולכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרנו ביד גדול היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטען מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, ולכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י זל' ודז"ק.

וע"ז הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך זל' בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא גותנת דגם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואוי ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דאיינו בכלל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו ודז"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' hei מכאן ראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתה דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דאיינט לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקгал, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקгал, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיון בכלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוויים הו בכלל כהנים וצע"ג ודז"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai חייב נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאין ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוח התוס' ריש מס' בב"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' hei אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דאין ספק יכול להחליש את הוראי שהי' לולי הספק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי ה' האיל' ולד' כולה שה, הלא לולי הצבי לא hei נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה ודז"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פוטר את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין כולו בגיןה ועובדיה ולמה לא יתחייבו כולו במתנות כיון דכלו חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיון נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"מ הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"ז מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מבריתא סוף פרק, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"מ אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגומר מלاكتון כדי להכניםם בבית שוב וכי מפריש עליהם מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מכך למחרן לא נקבע כלל למעשר אפיקו יכnisם לביתו, אבל מ"מ מכך מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרכן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש אז, דפטור מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב ע"כ קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם لكن בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,, שדעתו להוליכן לשוק,, עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזם ממחשבתו, ע"פ שבעת גמר מלاكتו הי' דעתו למחרן, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו ממערש. ועכ"פ הי' איך שייה' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיביב לעשר, ע"כ רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמכו לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דרכי הרמב"ם כמו שהבין המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעות גמר מלاكتו למחרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלא הכא אנס את גורנו כתני, והוא קודם שהכניסו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כאן חייב מעשר מה"ת עדין.

ולפ"ז הי' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטיעס גל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם וא"פ דעתין לא הורמו ובטבל ליכא משום גל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל ולי' לא חייבו בהפרשה ונתנית תומ"מ, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עלי' חיזוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתינה חייבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. ולכן פריך במתנות נמי' ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחיזיל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, דהוה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במו'ר או אנס בחובו, דהוה כמוכר, ע"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום שלא' הי' כאו"א מוכר דכחון חייבו לעשר במו'ר, אלא משום שלא' הי' לא חייב המוכר והולקה בתומ"מ, אבל כיון במתנות הרוי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבב בתשלומיין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים כנפלו' לדפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קושי' התוס' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОבן ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דהוה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז זצ"ל, דבעי רשי ז"ל בזה שלא' הי' גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, ולכן קאמר דשלח עי' תינוקות דלא צי' לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי' קטן אין בו משום גלatemala, אבל לפ"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמоро, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותרצוי משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יהי הדבר הזה איז בעיניך איז נאמר משום דאיתקש לצבי ואיל' לעניין בכור ומתנות דפטורין דנאמר דהקרא משוה אוטם לחיה ממש עד שנTier חלבן ואויא"ב ונצרך CISIOI הדם בשחיטה, דיפה דרשוי חז"ל כן אדם נאמר דחדך דפסחמה"ק עדין צד קדושה יש בהן דיסורים בגיהה ועובדת, ולכן אין בכורה ומנתנות נהוג בהן, האי הקישא צבי ואיל' הו היא הפך האי טעמא דהרי צבי ואיל' לא שייך בו לעולם שום קדושת קרבן ופסחמה"ק משום דעתך איכא עליו צד קדושת קרבן, אין בו משום בכור ומנתנות והוא"ל להקישן לקדשים להשמעינו, דמצד שעידין יש עליו קדושה דין' שהוא לעניין בכור ומנתנות כקודם שהומנו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל' שאין שיק' בהם שום קדושת קרבן, ולכן הוכרכו חז"ל לדירוש דהתורה עשאן צבי ואיל' ולא מצד קדושה שבתמים דאסורים בגיהה ועובדת, אלא מגזה"כ, ולכן הו"א לכל מיל' כן דין' חייה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכיסוי אשר על כל זה בעינן מיעוטים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נוחות לזה, ז"ל בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיהה ועובדת עכ"ל וזה נגיד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דהוה צבי ואיל', ולא משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דין' פודין בהם פטר חמור דאמרין בכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה צבי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבי ואיל', מה צבי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיוון דבחדא באם בן פקועה נקט דין' דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעמא אית' ברו' בזה פודין ובזה דין' פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומיר זוטרא לעיל דש ע"ב اي'שה מעליה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז"ל קר"א דכיון דרحتיט ואזיל' שה מעליה קרין כי ע"ג דלענין אכילה כבשרה בדיקולא חשוב ופלן פודין, אבל בעין פקועה לאין פודין דלא הוה שה מעליה, דהרי איתקש לצבי ואיל', ואיך שינה הרמב"ם ז"ל טעמו הכא גביbacora, שוב ממילא ראוי לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מנתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים מנתנות ומעתה אם נתבטל הבכור בשאר במעות חולין עד שפרק הקדושה ממן מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזך ושמע דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפדו דפטורין מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דהתורה אמרה דפסח"מ מה מה כחיה ממש לעניין הני דברים, עי' ברכות דף ט"ו ע"א, דקתיini הטעם בבריתא דמה צבי ואיל' פטורין מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, וא"כ קאמיר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"ב לאבוי אי מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

ז"ל ומצתתי שהוא ז"ל יש על מדוכה זו, וכותב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי ה' התערבותות או"ה ה' בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בعلמא אין דרך היתר להנטבל מ"מ היינו להנטבל ולהזור ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין הולcin בממון אחר הרוב (ר"ל שלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمן קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממו' של בעליים נגד מנתנות הבונה דאמרין צדק משליך ותן לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע' לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' זו אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיהה ועובדת מדרבנן הם פטרוה מנתנות שלא יבואו לזלزل בגיהה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה כזו שלא לפרש דעתמא דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש נגיה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל גיהה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה לאורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלה וחייב ביכיסוי כחיה ואיסור חלה כבמה והחחות"ס הרגיש באיה וכותב דעשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה. אבל לא מצין דוגמא לה שאיעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יתר משל תורה, ועכ"פ עיין זה ה' היגי' לפרש בשкол וטורי' ולא לשtopic מני' וגם הרשונים ז"ל לא היו מניחים לכך לאחד מן האחרנים שבאחרונים להתגרר בו.

אבל דע דהאמת כמו שכ' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מתבטל ואיסור הארכתי בהז בפתיחה, וכן לעיל בריש פרקו על התוס' ד"ה תיתני, דלעולם לא נעשה מהיתר שהוא ההעדר להתחפה עי' ביטול לאיסור שהוא המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המניין לתוכה דכלון פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצותה ונתעורר בכמה שחיבטים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור עי' ביטול, אבל אם הפטור הוא עי' איזה פסול או איסור שוב כל שנטבטל הפסול והאיסור, מימי לא נשאה ראוי למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האזכרים בטרפה שנתערב בזבחים פריך ונבטיל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבקר לחוץ את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי לקרבן, וכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מנתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים מנתנות ומעתה אם נתבטל הבכור בשאר במעות חולין עד שפרק הקדושה ממן מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזך ושמע דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפדו דפטורין מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דהתורה אמרה דפסח"מ מה מה כחיה ממש לעניין הני דברים, עי' ברכות דף ט"ו ע"א, דקתיini הטעם בבריתא דמה צבי ואיל' פטורין מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, וא"כ קאמיר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"ב לאבוי אי מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז יונ"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ובאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה היהות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דנדון חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^י להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמרת ראי דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדבריס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על החיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנסיבות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לשפרה שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטררב בכור בע"מ כולם פטורין ואין בו איסור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו איסור גיזה וعبادת בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תס שנטררב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה"ת כהה דכללו לךן. ועתה שנטררב ופקע הקדושה מנני ומה לא יתחייב בנתנות, אלא דיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולם ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ט, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, בכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תס הוא יכול לכתחים ומאי לימיירה דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למה חיליקם לשנים, הכי הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ ועד טעמא אית להו דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני קאמר דתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא בגיבי חלב ואיל ואיל ופקע כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב חייה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאינו אלא מדרבען, דזה ליתה דעתא דעתא קבוע שאינו ניכר רק מדרבען, משום דמה"ת בטל מAMIL הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההтир מה"ת לא נטבטול ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דנדון חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^י להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמרת ראי דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה קיימת, ועיין דפרה בחזקת פטורה קיימת וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדבריס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שייך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על החיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרור מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנסיבות הרוי דומה ממש לשפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לשפרה חייה הפרא הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטררב בכור בע"מ כולם פטורין ואין בו איסור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו איסור גיזה וudad בע"מ כהה דכללו לךן. והנה באמת יותר מסתבר לפ███ דאיון פודין פטור חמור DSTOVER פסחא"ק ז"ל קר"א דפודין בבע"מ פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטרא עיין לעיל בפסקים ובפרשני הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפ███ דאיון פודין דמ"ש מפסחא"ק דאלין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לצבי ואיל, ע"ג דלענין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לגיבי חלב ואיל ואיל ופקע כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב חייה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזיה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מוזהר שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ע ז"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי הזכה הי אומר אפיקו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חייב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוهو שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איןנו נותן לכהן אחר, ולעיל תנין בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפע"ד בזיה הוא עפ"י הכלל שהזכרתי כ"פ דח"ל דרשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראת עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למתרונות מזביחת האצת. דבתבואה לפי שהקרע נחלהק היהתה שוה בשווה ואני נמכרת לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, וכן פטרוهو את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל דרשת ח"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאות זרעך ולא לוקח. ולעומת זה הבשר הנפק כיסתמא דמלטה אין בעל הבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפשות ולחלק לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיביך דזוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנו למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאת העם זובי בקרים וצאנם כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאת זובי הזכה סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשר יש בה למכור וכיון דהמתרונות מגע להנינים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביותר ממה שיחק אותה הטבח ישראל, מפני שלדי' שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא ירוי יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן אין חלק ולומר אם בעל הבמה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותט ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במתרונות והכהן פטור, וכך מוכר בשבר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה בעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ובאר הכניס את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאת העם ר"ל אם באקרי ישחות בעל הבמה מבקרו וצאנו, או יקח לעצמו לאכול ולהקל לשכניו, אז יצאו הכהנים מחובב זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזכה שם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובאה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הרטוס' על רשי ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאות הגבוחה, דהוה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דין נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטoor והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזיה' והרי תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דיין שכותב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבטים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דין נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטור שכותב ג"כ הטעם דין קדושה חלה על קדושה כדי שיהי חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שהברתת דזה ליתא, שני דין ממש' טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביא כלל האי דין דין נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחרוניים לטעויות זה חד טעמא אית לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמה שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעלי הזהב לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבטים. אלא מלשון הרמב"ם ז"ל מבואר לנו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואני חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחרות אפילו בזמן המשנה בזמנם שכל בהמה מהם לאחד כול פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כול פטור מתרונות אחת מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כול או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה המה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז דין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתרונות, ומעתה אם בעל הזהב מצי פטור את עצמו באומר דילמא הזהב של היא הבכור, הרי מAMIL גם הטבח אין עליו שום דיין, אלא דבחולקה שנייה לשונו אין מודוק שכותב היה האחד הוא השוחט את כול, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל"ה"י כולן של אחד לא פטור אלא מתרונות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כול הינו דשלו המה, אבל מעשה הזביחה מצי עבדי מה שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת דין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאת זובי הזכה, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דרשוי מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותט. אלא דאני רואה דהרמב"ם ז"ל השמשת הא דרבא דין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצינן חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ע ז"ל השמיטו משום דלדינא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

על'ג גמר' ואראח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנין לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המוקם וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעין שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט אר"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וצדומה. והוא לא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וככל מהיתו מקדי' ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשיו וד"ק.

ד"ג קל"ג ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצוחה, לא הבנתי איזה מצוחה קעבד כהן בקבלת ואכילת צורע ולחייבים ובקהה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודת מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבולם בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונאכל גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר'ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי ובחדרל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחייבים ובקהה אין זכר למו, כי היא מצוחה המשודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הנני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר'ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למכרם לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע כתעת ודוק"ק.

על'ג גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצעועים הושנין את ידין וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר מעילי יומאDCFורי לאחוזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס' ל' עידניתה עכ'ל, הנה הרמב"ס והטור השמיטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנין לו בכבוד ובזמן שהם רבים ב biome' שמעין הצעועים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה' כהן צנען ואין מכירין אותו שהוא כהן ה' אין נוטל כדי שיודיע לכל שהוא כהן" עכ'ל הרמב"ס, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב אר"י ז"ל, ובאמת הסוגיג' תמורה מאד, דהא דאבי לא שקל מפני שמען האי ברייתא דצעועים מושכין ידין בתילוק לחם הפנים לכאן' אינו מספיק כלל, דלמה לא שקל אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ למד דלא ה' הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה פ' שנטאפסו בערבה, ומה דשקל במעלי יומא אוחרא כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה' נוטל ה' אומרים שאינו כהן עכ'ל ור'ל שאז מפני רוב המתנות לא ה' חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכן אז הלו גס הצעועים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבוע מסכתא כדאמר בgeom' ואז מדין תורה ה' פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטלי', אלא כדי שלא יתחכם לעשותן לנו תמיד הטילו חכמים עליו שלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדינאים, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א אר"י כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתني לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מהשוו לו לאיזה מלחשות לו, בידעו שאינו נוטן מתנות, ולכן שחייבתו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דברשר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתרומה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות מהה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכבר, ואולי כוונת התוס' לומר דמאן דיכול מן המתנות עצמן קאמר אלא דז' הווליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוק"ק.

רש"י דה' כהנו אומרים לו עשה סוכה עשה לולב שאין בהם חסרון כיס כולי האי. ועיין בלב אר'י, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז' ז"ל רמז למה שכ"ה הש"ז י"ד קנ"ז סק"ג דבמ"ע אין צריך לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז' ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני שיפוק בידו לעשות, והרי שנינו בע"פ דאפי' עני הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח ארבע כסות, אבל בשאר מצוחה לעשות סוכה או לולב, אין העני מחויב להוציאו הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז' ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לולב וציצית מפני חסרון כיס, אבל לפי אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואין מכך צורך להלקות עד שתצא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסיו, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז' ז"ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כיס כולי האי, כי היכי דנימא דמנני חסרון כיס נמנע מלשעותן, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יצא ידי חובתו, דגא"פ שגילה דעתו דלא ניחא לי' לקיים המצוחה לא מהני הכפיה, דגא"פ דאין מצות צ'יכ' אבל היפך כוונה מבטלת لكن מוכרים להכות אוטו עד שיאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סחדי דרך מחמת חסרון כיס אינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שמילא ניחא לי' בזכות המצוחה דבכוב'כ' מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתני שם דתכלית המצוחה שישיג המלוה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצוחה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצוחה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כיס הרבה, באופן שלפיה האומד משום חסרון כיס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסיו ונינח לו הלולב באلف ז' ז' ונותנים בידו, ע"כ אין סחדי דרוצה בגוף המצוחה רק מחמת חסרון כיס לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצח ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידייש אתה לא אשמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה למור דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל"י ולא באכלן וכמוש"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל"י, דה' מצי להתענות דאם هي הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דנפשי, הוליל ויראה לי דה' מכרן כדרכו בבל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך יהי להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרך הטבה מותר לlokח לאכלן אך"פ דעבד איסורה בלקיחה והומר במכירה מ"מ במתני" דמייר במכרך לו בני מעי של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות להחינה ולזוכה באזה את הטבה במצבו על כרחו דהיאנו אפילו הטבה רצח לגוזל המתנות כנראה בימה שקלן במשקל בתוך שאר הב"מ, וכיון דתบทva זכה במצבו אפילו שלא מרצינו, יכול לנכות הדברים ממשנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי רב הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרא דלמא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השთא הוה דאישתחה דכמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאת הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק השקול דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתاي לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבוי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל כמו כל הצניעים שהילכו א"ז מפני שהי' די' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שבינם הזה ה' המתוות מרובות لكن הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ בבוד עמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבוי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפיו, ולא יצטרכו לבוא לידי בזין, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאבוי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג"כ בתוך העולים, או לא, וכן כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkill וטררי' דודקה במקומות דaicaca חש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חז שירא ע"מ לאו שירא, עיין בי"ד ס"י ס"א סע"י כ"ט ב"ד וט"ז, מה שתמוהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והנתני בטל, ובפ"ז מעשר בבן לוי שמכר שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי' משיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולן נחתקו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתנס בשדה לא הי' מצי למוכר לו חז' מחלק העשيري שבו דאי לא הי' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשيري, והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מכלק העשيري בלי עמל וטורח, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומה דאמר בלבשו ע"מ משום דהרי רצח שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשيري, אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין למה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא הימה עומדים מוכרים לו ולא צרי' להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרי' לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והשוו"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי' לו ולא לאחר, כנפער' ז' נכון לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של כהנים ורק הטו"ה שלו, וכן לא מצי לאתוני' שיתנס דיקי' לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מבו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו איינו ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנס לו כיון דהוא דבר שבדו' לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיוון דאמר ע"מ שהמתנות של תיב שווא דבר שא"א שהרי אין להוקח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבלים וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לשלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך שפק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משלך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משלך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתתי לעיל דר' י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היב. וא"כ גם אם כן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות ענים איןם אלא מדרבני. דסידור לשון הטור אטעתית. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין מהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא מהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין, כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחתת מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци יוצאת המקרא מידי פשוטה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עיזבה, וכל המעין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' משב לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדאוריתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחט אם להיפך דחשיטה הייתה בחזקת חייתו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת חייתו ואמרין דלאחר החות אי תיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקרין, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משלך וتون לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בא חייב באדי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חייב עני ורש הצדיקו, באין לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חייבא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטור אף' מקרא עני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואו יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבזכר שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתתי למללה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חייב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חייב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאלכא חייב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חייב אוי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאתו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתמים כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגררי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציה בודאי ממעון שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בקו"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא אלין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזקתו פטור כדאמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, ה'י סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה לכהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן שום יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפרש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספר',

דף קל'ה ע"א משנה ראשית הגז וכו' הא דカリ לי' ראשית או דאתה על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספר' שיאין תורמיין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמיין אלא מן היפה, אלא שambilא קרא אחרינה מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאלו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכdomה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כביבמות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האמור לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לבלתי דמעל דנפקא לחולין יצא כדאמרינו בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרינו לא יצא וציריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתיו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים טחונן ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזון או מברכת הננהן בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרצון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום דבר עבירה במא דגוז אכן קדשים, אבל טעונה קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטורין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריו"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדשים ורק ממילא נשען ממיעוט דשותפות א"כ גם התנא די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדשים ממילא נשען, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקרוא קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני הא דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדשן ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. וא"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לרה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכל דבר וגוז, ובקדשי מזבח בעבר וגוז דפטור לרש"י קו"ו הוא מפסחמן"ק, דהרי רק מצד קדושת איסור גזיה ועובדיה פטור להו מכש"כ בלא נפסלו למצבח. ולתוס' מאחר דאםעט שותפות או דישראל או דרכי ה"ה קדשי מזבח דעכ"פ אין צאנק מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא בעניין, דהאי דין דקהדי' בה"ב שנפדו שחיב, לא הי' ציריך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאי נוגה במוקדשין דמפרש הרמב"ם דקהדי' בה"ב קא. והדין השני בפסחמן"ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"י צד קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רש"י וכמו שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ מכש"כ קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטורין מושום קדושה דאית בהו, ולא בעיין מיועט אצתך והרמב"ם הביא על פטור דקהדי' בה"ב משום דין זה צאנקו, ובאמת אין זה צורך דטא"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנק למיעוטה צאן קדשי בה"ב איך ראי נפלאה נגד רש"י והרמב"ם ז"ל, דפסחמן"ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ולעומת זו כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו, "רה"ג מצותה בתחילת, ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגן דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז בתחילת יתנו לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים ذריזין ומקדימין למצווה עדיף מצווה מן המובהר. וכך יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז CSI נתיינה לכחן ולא ימיתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגיאה אבל בדגן דבעין מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרחלת המירות דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדריש דעל איכות התבואה קאי' שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית יותר משתמע על הזמן כמו בראשית בראשית ברא הראשית ממלכתו. ומ"מ הדין ذריזין ומקדימין עדיף מצווה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכיוון דציויתה התורה להקדים הנtinyה ולא הקפידה יותר שהיא מולבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בראש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות לה"ב וגוזין, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיתה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע אוורר על קושי' חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כלוי, והוא דהרבmb"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו שחיבים ברה"ג, אבל אם קדם הקדשן את זומם ונפדו פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעין זרוע והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנא דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנא דמתני לא נהות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספתא. והנה הא דעתן דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדשות בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאכלן לכליים, אין שום חידוש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקודם שנפדו אין נוגה בהן וכגדמדי' כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדשים מק"ו אתה, מקדשי מזבח מيري, מבואר במשנתינו לעיל דלא פוקי מק"ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"ב אקהדי' בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem', א"כ האי דין אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיב הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני דקדם הקדשן את מומם ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטורין מרה"ג הרי היא הך קדשי מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קתני כלל האי רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קתני מזינה פסחמן"ק א"כ לרישום) דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרישום) וכן קתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיב, ומילא נדע דבשלא נפדו פטור. והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבור וגוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקדשי מזבח ובעבור וגוז, כתוב בה' ק"ז ז"ל, משום די'

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דלא יחללו את קדשי ב' י' אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן לא לית לנו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה אבל אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא מצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיít הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם קדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזן נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"גadam הקדש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הווא ע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעניין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשיה דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי', וכותב ונתן יצא מחוסר קציצה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקון וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב הראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו וכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק'.

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי' וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאי אולם מכח זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוררת, דמי שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשיך צאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיאלי דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעlein אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן בעין כאן קרא דעתך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק'.

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiטיא דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק'.

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נחינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא ארע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקדו נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיהה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממילא שמעין מני' דלענין גזלו נמי تو לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גזל עין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י השינוי והא לא מהני השינוי, לפטו מותווים ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע ע"י שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפצא נינהו ולא פגמו ע"י שינוי, משא"כ מצות שהמה חיובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חזיב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפצא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יוצאת מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעניין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ודע דמה שללא הקשתי על טבל דגון אדם טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממשנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעניין אם יכול לתקנו ע"י הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעניין אם יכול לתקנו ע"י הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עלי' מצד יוצאת מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהוה לי מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע ע"ב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פשוט דריש"י ז"ל פטור ממצות נתינה לכחן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, DPSITIA LI DA"A לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעlein אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכחן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממנו מאייה

מצאנך ולא של שותפות, ר"ל כיוון דחויבא דגברא תלי בקנין צאן, וכן אין כן בנסיבות אלא באיכות.

ועתה נזהה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה באין מגעCSI על חלקו של ישראל פשוטא דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אם נאמר דעת שם כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבור מבון, וע"כ הא ממטען ששותפות עכו"ם לכ"ע כפי הא ס"ד שבגמ' רק בדיאנהCSI ישעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שחייב CSI בשותפות ישראל גם בדילא CSI ישעור לאו"א ולעומם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגע CSI לישראלCSI ישעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי' CSI דלאו בר מייבוד מצוה הוא אבל לר' לעליyi CSI פטור בשותפות ישראל בדילא CSI ישURA לאו"א CSI משום שיש קניין פרטיא בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם CSI בדיאנהCSI ישעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אם לא מגזה"ב, וכן יפה מתפרש CSI בשיטות מה דפרק הש"ס ולר' לעליyi CSI שותפות העכו"ם מנ"ל CSI אף דבר דרש מצאנך CSI לפטורCSI בשותפות CSI דישראלי לית בי CSI ישעור לאו"א, אבל CSI משום CSI שותפות CSI דנקרי CSI אית בי CSI ישURA CSI ומברא CSI ה' CSI חיבור CSI אלא CSI מגזה"ב CSI פטור CSI ולחכמים CSI דמחייב CSI בשותפות CSI ישראל CSI בדילא CSI ישURA CSI פטור CSI דפורטין CSI שותפות עכו"ם CSI גם CSI בלא CSI קרא CSI מה"ט CSI גופא CSI דהרי CSI השותפות CSI מושג CSI בפ"ע CSI ותיכי CSI בי CSI עכו"ם CSI אבל CSI אם CSI נפרש CSI פלוגתת CSI בדיאנה CSI מושג CSI בפ"ע CSI ושURA CSI לא CSI אוי CSI וא CSI פוליגו CSI בהאי CSI סברא CSI, CSI ישוטפות CSI מושג CSI בפ"ע CSI לא CSI דלחכמים CSI דמחייב CSI בשמגעה CSI ישעור CSI על CSI אוי CSI ופוטרין CSI בדילא CSI ישעור CSI לשער CSI לא CSI מגזה"ב CSI, CSI ר' CSI פטור CSI בס"ד CSI ודוז"ק.

והנה ממהDKתני בבריתא בהמת השות芬 CSI חיבור CSI ולא CSI חיבור CSI ברה"ג, CSI ר' CSI אלעי CSI פטור CSI מ"ט CSI דר"א, CSI א"ק CSI צאנך CSI ולא CSI של CSI שותפות CSI ריבנ CSI למיועטה CSI שותפות CSI עוו"כ CSI וכו' CSI עכ"ל CSI הגמ', CSI הנה CSI הא CSI בהמת CSI השות芬 CSI דפליג CSI בה CSI חכמים CSI ר' CSI אלעי CSI לא CSI ידענו CSI מה CSI היא CSI, CSI אם CSI גם CSI באין CSI השותפות CSI יותר CSI מוחמש CSI רחלה CSI הצרכות CSI כדי CSI להתחייב CSI נמי CSI חיבור CSI חכמים CSI, CSI ר' CSI אלעה CSI פטור CSI משום CSI דלא CSI מגע CSI לכל CSI שותף CSI CSI כדי CSI להתחייב CSI אבל CSI בדיאנה CSI בשותפות CSI המש CSI לכל CSI שותף CSI גם CSI ר"א CSI מודה CSI דחיבין CSI, CSI וטעמא CSI דחכמים CSI דמחייב CSI אף CSI בדילא CSI ישעור CSI לכל CSI שותף CSI, CSI משום CSI דהאי CSI שותפות CSI אנו CSI מחשבין CSI כברי CSI שיש CSI לו CSI כומה CSI ראשין CSI אבל CSI הוא CSI איש CSI אחד CSI, CSI ובשלו CSI אשכז CSI איני CSI יורדי CSI שעזיז CSI, CSI וכאשר CSI אבר CSI ל乾坤 CSI דמה"ט CSI חשבין CSI אחין CSI שחילקו CSI כלCSIות CSI, CSI השותפות CSI שכ CSI דהינו CSI שכ CSI או CSI לקרו CSI מן CSI השלישי CSI דהינו CSI השותפות CSI, CSI ובשותפות CSI שאנו CSI עומדים CSI להתחיל CSI רק CSI אחר CSI שנים CSI הרבה CSI ועד CSI אותו CSI זמן CSI לקרו CSI כל CSI או CSI ר' CSI מ"ט CSI דר"א CSI גם CSI בדילא CSI רק CSI חמץ CSI בכל CSI השותפות CSI CSI צרכיו CSI ביתו CSI, CSI ולבסוף CSIabis CSI לחשבון CSI ומתחליקים CSI עם CSI הנמצא CSI אז CSI. CSI אפילו CSI למ"ד CSI יש CSI ברירה CSI הדין CSI כי CSI הלא CSI הגזיות CSI אין CSI בעל CSI קניין CSI עמודות CSI להתחיל CSI בין CSI השות芬 CSI, CSI הר' CSI דיש CSI לכל CSI הגזיות CSI רק CSI בע"ב CSI אחד CSI והוא CSI השותפות CSI, CSI ולכן CSI חיבור CSI חכמים CSI דר"א CSI גם CSI בדילא CSI רק CSI חמץ CSI בכל CSI השותפות CSI CSI יש CSI אחר CSI לומר CSI דבאל CSI השותפות CSI רק CSI חמץ CSI להחכמים CSI פטורין CSI כמו CSI דס"ל CSI משום CSI דר"א CSI מושג CSI דהיא CSI השותפות CSI מיד CSI, CSI מ"מ CSI לענין CSI הקניין CSI שם CSI כאו"א CSI לבדו CSI נקר CSI לעלו CSI כפי CSI חילקו CSI למיצה CSI שליש CSI ורביעי CSI, CSI ולכן CSI כל CSI שאין CSI מגע CSI לכל CSI או"א CSI מ"ט CSI מ"ט CSI דר"א CSI בפ"ע CSI יש CSI שער CSI אין CSI חיבור CSI מה"ט CSI ראוון CSI ולא CSI על CSI שמעון CSI, CSI אבל CSI בדיאנה CSI ישער CSI לכל CSI או"א CSI מ"ט CSI מ"ט CSI דר"א CSI בפ"ע CSI חמץ CSI, CSI הגם CSI שאנו CSI מצוין CSIizia CSI הגז CSI גופא CSI, CSI דהרי CSI יש CSI לא CSI אוי CSI בפ"ע CSI חמץ CSI, CSI הגם CSI שאנו CSI מצוין CSI במקומות CSI, CSI ר' CSI אלעי CSI פטור CSI אפילו CSI ביש CSI ישער CSI לא CSI אוי CSI וא CSI מכש"כ CSI בדילא CSI ישער CSI המש CSI של CSI אין CSI בכך CSI כל CSI קניין CSI גם CSI בדבר CSI שאנו CSI מצוין CSI במקומות CSI, CSI משום CSI דס"ל CSI דאי CSI קניין CSI בנסיבות CSI לשום CSI אחד CSI לא CSI צוותה CSI אלה CSI לא CSI אישים CSI מירוחדים CSI, CSI ונראה CSI על CSI הכל CSI והتورה CSI לא CSI צוותה CSI אלה CSI לא CSI איש CSI ראשון CSI, CSI וממעט CSI זאת CSI על CSI לשוחות CSI שהוא CSI בפ"ע CSI שיש CSI לו CSI כמה CSI ראשון CSI,

כאן אנו רוצחים לחיב את המקדש דהצאן שלו שיפדה את הגזיה, וייתן מגזה של צאנו כיוון דבידו הוא לפדות, ואי DKשי CSI לי' CSI כיוון DBשעת הגזיה CSI של ההקדש CSI ופטור CSI, אי' DKשי CSI לי' CSI קושי CSI זול CSI התוס' CSI הוא CSI בד"ה CSI רה"ג CSI לפורך CSI ולתיב CSI לי' CSI דקשי CSI זו CSI קשה CSI אקוומטא CSI דלעיל CSI ו/or CSI אקוומטא CSI דרבא, CSI וק"ז CSI זול CSI תפס CSI בצד CSI ראשונה CSI של CSI הקושי CSI דלא CSI הקדש CSI חילקו CSI של CSI כהן CSI כמו CSI במכר CSI, CSI אלא CSI מ"מ CSI بلا CSI פדי CSI לא CSI מצ CSI ליתן CSI להנין CSI גיצה CSI אחת CSI מבין CSI הגזיות CSI מושום CSI ביריה CSI לא CSI אפי CSI אלמפרע CSI ומכ"ש CSI אלhaba CSI דלית CSI אכן CSI משום CSI חש CSI ביריה CSI והוא CSI פשוט CSI יותר CSI מביע CSI בכותחאה CSI. CSI ואפילו CSI מ"ט CSI בתיו צו CSI כלום CSI, CSI דאי CSI קשה CSI דה' CSI להמשנה CSI חלק CSI במקדש CSI, CSI כמו CSI במכר CSI Adams CSI שיר CSI לעצמו CSI חייב CSI המקדש CSI ליתן CSI מז CSI שישיר CSI, CSI ואיך CSI כתני CSI סטמא CSI דבמקדש CSI אין CSI וזה CSI.

ועל"פ מתוך הדברים נצחה לנו תירוץ מרוחה ומה השמייט הרמב"ם CSI זיל CSI לא CSI דרבא, CSI דהרמב"ם CSI סובר CSI דרבא CSI עכ"ב CSI לית CSI לי CSI דלא CSI מכר CSI או CSI מקדש CSI חילקו CSI של CSI כהן, CSI אבל CSI הרמב"ם CSI דפסק CSI בפריש CSI בפ"י CSI ה' CSI בלוק CSI גז CSI צאנו CSI של CSI חברו CSI דאם CSI המוכר CSI שיר CSI לעצמו CSI, CSI המוכר CSI חיבור CSI ליתן CSI אפי CSI בלא CSI התחיל CSI לגוז CSI, CSI משום CSI דחזקה CSI אין CSI אדם CSI מוביל CSI דינו CSI כהונה CSI, CSI ואם CSI לא CSI שיר CSI בלוק CSI חייב CSI להפריש CSI עוו"ש CSI, CSI א"כ CSI מוביל CSI דיננו CSI של CSI רבא CSI נדחה CSI וחיב CSI בהקדש CSI הגזיה CSI ליתן CSI להנין CSI חילקו CSI שלא CSI הקדש CSI, CSI ועין CSI עוד CSI מה CSI שאכתוב CSI בסוף CSI פרkon CSI בס"ד CSI ודוז"ק.

ע"ש גמר CSI לא CSI צאנך CSI למי CSI אתה CSI לכתתני CSI בהמת CSI השות芬 CSI חיבור CSI ברה"ג, CSI ר' CSI אלעי CSI פטור CSI מ"ט CSI דר"א, CSI א"ק CSI צאנך CSI ולא CSI של CSI שותפות CSI ריבנ CSI למיועטה CSI שותפות CSI עוו"כ CSI וכו' CSI עכ"ל CSI הגמ', CSI הנה CSI הא CSI בהמת CSI השות芬 CSI דפליג CSI בה CSI חכמים CSI ר' CSI אלעי CSI לא CSI ידענו CSI מה CSI היא CSI, CSI אם CSI גם CSI באין CSI השותפות CSI יותר CSI מוחמש CSI רחלה CSI הצרכות CSI כדי CSI להתחייב CSI נמי CSI חיבור CSI חכמים CSI, CSI ר' CSI אלעה CSI פטור CSI משום CSI דלא CSI מגע CSI לכל CSI שותף CSI CSI כדי CSI להתחייב CSI אבל CSI בדיאנה CSI בשותפות CSI המש CSI לכל CSI שותף CSI גם CSI ר"א CSI מודה CSI דחיבין CSI, CSI וטעמא CSI דחכמים CSI דמחייב CSI אף CSI בדילא CSI ישעור CSI לכל CSI שותף CSI, CSI משום CSI דהאי CSI השותפות CSI כברי CSI שיש CSI לו CSI כמה CSI ראשין CSI אבל CSI הוא CSI איש CSI אחד CSI, CSI ובשלו CSI אשכז CSI איני CSI יורדי CSI שעזיז CSI, CSI וכאשר CSI אבר CSI ל乾坤 CSI דמה"ט CSI חשבין CSI אחין CSI שחילקו CSI כלCSIות CSI, CSI השותפות CSI שכ CSI דהינו CSI שכ CSI או CSI לקרו CSI מן CSI השלישי CSI דהינו CSI השותפות CSI, CSI ובשותפות CSI שאנו CSI עומדים CSI להתחיל CSI רק CSI אחר CSI שנים CSI הרבה CSI ועד CSI אותו CSI זמן CSI לקרו CSI כל CSI או CSI ר' CSI מ"ט CSI דר"א CSI גם CSI בדילא CSI רק CSI חמץ CSI בכל CSI השותפות CSI CSI יש CSI צרכיו CSI ביתו CSI, CSI ולבסוף CSIabis CSI לחשבון CSI ומתחליקים CSI עם CSI הנמצא CSI אז CSI. CSI אפילו CSI למ"ד CSI יש CSI ברירה CSI הדין CSI כי CSI הלא CSI הגזיות CSI אין CSI בעל CSI קניין CSI עמודות CSI להתחיל CSI בין CSI השות芬 CSI, CSI הר' CSI דיש CSI לכל CSI הגזיות CSI רק CSI בע"ב CSI אחד CSI והוא CSI השותפות CSI, CSI ולכן CSI חיבור CSI חכמים CSI דר"א CSI גם CSI בדילא CSI רק CSI חמץ CSI בכל CSI השותפות CSI CSI יש CSI אחר CSI לומר CSI דבאל CSI השותפות CSI רק CSI חמץ CSI להחכמים CSI פטורין CSI כמו CSI דס"ל CSI משום CSI דר"א CSI מושג CSI דהיא CSI השותפות CSI מיד CSI, CSI מ"מ CSI לענין CSI הקניין CSI שם CSI כאו"א CSI לבדו CSI נקר CSI לעלו CSI כפי CSI חילקו CSI למיצה CSI שליש CSI ורביעי CSI, CSI ולכן CSI כל CSI שאין CSI מגע CSI לכל CSI או"א CSI מ"ט CSI מ"ט CSI דר"א CSI בפ"ע CSI חמץ CSI, CSI הגם CSI שאנו CSI מצוין CSIizia CSI הגז CSI גופא CSI, CSI דהרי CSI יש CSI לא CSI אוי CSI בפ"ע CSI חמץ CSI, CSI הגם CSI שאנו CSI מצוין CSI במקומות CSI, CSI המש CSI של CSI אין CSI בכך CSI כל CSI קניין CSI גם CSI בדבר CSI שאנו CSI מצוין CSI במקומות CSI, CSI ר' CSI אלעי CSI פטור CSI אפילו CSI ביש CSI ישער CSI לא CSI אוי CSI וא CSI מכש"כ CSI בדילא CSI ישער CSI המש CSI של CSI אין CSI בכך CSI כל CSI קניין CSI גם CSI בדבר CSI שאנו CSI מצוין CSI במקומות CSI, CSI משום CSI דס"ל CSI דאי CSI קניין CSI בנסיבות CSI לשום CSI אחד CSI לא CSI צוותה CSI אלה CSI לא CSI איש CSI ראשון CSI, CSI וממעט CSI זאת CSI על CSI לשוחות CSI שהוא CSI בפ"ע CSI שיש CSI לו CSI כמה CSI ראשון CSI,

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבתלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין לזה ואין לה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו מ"ל אלא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיה פטורין. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש האי דין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותך לחברו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דביריה הוא עניין עמוק מיל' מיצאנו ואני כתבתתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכבתבי לעיל בפ"ק ז"ח י"ד בסוגי' דשותט בשבת מזה, ותמצית עניין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנראה כסותרים א"ז, ולכן אין בה קביעת הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותمرا, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקי הדיניםanca בעינן תומ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהזה ודוק".

ע"שواب"א תרוייהו לר' אלעאי מיצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי דישראל נמי לא מייחדא לי. לפע"ד נראה דהני תרי רישנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומיצין למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעיל דאמ' אמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לה שותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיון דין לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילך כאן שיעור גדול לחיב שנייהם, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שכן חלקו מבורר היה הוא, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שנייהם, אז בישראל חיים גם שנייהם, דמה איכפת לי דין חלק כא"א בישראל מוקומו, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיבו, משא"כ בשותף נכרי כיוון דכל זמן שהשותפות קיים אין חלקו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGERA מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודוק".

ד"נ קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אילך למימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח הזבח וכו', אה"נ מאת זובייח הזבח ליל לcdraba וכו', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במנתנות דמת זובייח הזבח כתיב, ועיין לבב אר', וכבר כתבתתי לעיל בהאריכות דפרק לרבעה מיצין למילך מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מנת זובייח הזבח וכאשר נברר לפניו בס"ד, וכך כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיורר לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מיצאנך לחכמים, מזה לא הזכיר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבעה אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיוון דין למעט מיצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש לה"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנד על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד שום קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנד וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דוחד קריא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנדן וצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקריא לבז קסמק לפטור אלא דמסבירה אין ציווי לשותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק"ק היבט.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל"ש חייח' עורני לפי מה שכבתבי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנדן היינו מן המובהר שבדגנד וראשית גז צאנך היינו תחלת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י"ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להז, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחבבו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דווי"ו של ויצהרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנדן תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיתר ראשית השם וכו' דויצהרך. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה"י כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא אידי היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך ויצהרך רק דגנדן וע"כ משום דנקט הני בסוף שום דגנדן, א"כ גז צאנך נמי כן הוא ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנדן. וצ"ע ודוק".

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחיבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנדן ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷' על הכל, כיוון דבכל חטה וחיטה יש לשניהם חלק, ולמה נימא ממש דפליג דמי. ועיין בח" ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וז"ל „ולפע"ד לא נהית רשי" לכך. אלא הכי פירשו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנדן ממש מאילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והח"ע אי הוה כתיב ראשית גז ה"י דומה בראשית דגנדן מכיוון שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הודה ק"ז ז"ל להא דכתבתתי לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהא דגנדן גם למ"ד א"ב במחכח"ת זה להיתה דהא גם בתמורה הריבר, וכבר כתבתתי לעיל דגנדן וחרי החרוקה ומעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למאי' א"ב והוה להו הני שותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קעבך, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו דפטור, בין חומריו זורע והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמרת רמותה חיבור עלייה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. ועודין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דفتיכי ב"י טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרה"ג אינו טובلت נמי לא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תרוי מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכاهן הכרוי מותוקן, וכאן יהי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכاهן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מישוב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר זורע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש ר"ש פטור את משא"כ במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם ז"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ץ ז"ל דלא כאר"י הו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנאי דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם ז"לograms במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספרי דדרש מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמעו דגם בטרפה חייב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובי בהמה טהורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי טהורה על מגן דהלא אין זובי הנטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובי בהמה טהורה ע"פ שהיא טרפה כיוון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו גםוז חיב ופרשי ז"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתן בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם הפטור, אבל לך הצאן כדי לגזון ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי"ז ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"ד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"ד שלא גזזה ולקחה לגזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין ברכה"ג אלא בדיאכאה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבבו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לויל הקרא דמתאות זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב עристותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כולם ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנדק למייעוטי בתי כנסיות ובותי מדירות, נתעורرت עלי דפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל ה'ין ג' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי כנסיות ממוקה, וכבר עמד בזה המלבים"ס וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, וכלא כאר"י מקומ לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גגון וועלויות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עיראה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיע"ע ולמהו כאן ברכבל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתני דג' אמות מעקה ואמהacha את טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה שבביב כדי שלא יניחו עליו העופות והוא נקרא אלה ערבית רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותcin רגילהם על האי טס ולפ"ז ניחא נהו דפטור ההיכל ממוקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה אסורה. וידוע דאריך האדם כשמגביה את ידי הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוף של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרחים להגביה את האי כליה ערוב עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאוותם המשתמשים שם בגג שלא יחתכו ידים, ומה דאיית בספריו בית לרבות גג ההיכל ע"י"ש במלב"ים שהוא ז"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י ז"ל כתוב בטעם דמיוטא בתי כנסיות ומדירות, משום שאין חלק לאחד מהם בו שף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמש על גנות של בתי כנסיות ומדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל ע"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ז ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעוי וחושש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לאגוז חיב ופרשי ז"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתן בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם הפטור, אבל לך הצאן כדי לגזון ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי"ז ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"ד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"ד שלא גזזה ולקחה לגזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביא פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא לפלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, כיצד עשה או נחרו או עקרו. ולא ראיית בשום אחד מן המפרושים והפסוקים שיריחסו, כי הרמב"ם ז"ל השמייט האי דינה שהוא תוספתא מופרשת בפ' כסה"ד ומובהה בגמ' בשתי מקומות. ובין משפט ציון הרמב"ם בפי"ד בין שני חצאי לבנה. והוא פלא והפלא דלא הביא לא האי דינה דהשותט וצריך לדם, וגם לא הא דשותט לרפואה לעכו"ם ולכלבים דחיב לכסות, שנשנית ג"כ בתוספתא דשם וכאן בפ"ט מבקרים לעניין מותנות הביא הרמב"ם האי דינה שבתוספתא. והראב"ד ז"ל כתוב עלייו דנלמד מדין דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, והכ"מ תמה עליו דלמה צריך ללמדו משם, כיון דהוא מפורש כאן בתוספתא, ולא חלי ולא הריש דבכתה"ד גופא אשר גם שם מפורש בתוספתא השוחט וצריך לדם וכן השוחט לרפואה וכי' דחיב לכסות, לא הזכיר הרמב"ם ז"ל כלום מדינים אלו, ואני אומר דעת"פ דהרי"ף ז"ל הביא ג"כ האי תוספתא דהשותט וצריך לדם חיב לכסות אשר מזה נרא דפסק במוותה, ומשום דגם הש"ס לעיל פ"ה ע"ב הביא ומקשה ממנה על רבי דאל לר' חייא שkol עופא ושוחט על בובייתא דמייא, והוצרך לתרצ' דאמר צא וטורף לחוד מ"ד, או צא ונחר לאייך מ"ד. מכל מקום הרמב"ם שלא הביא לא דין זה ולא דין דשותט לרפואה, ע"כ דחאה מהלכה ולגביה כסה"ד דיקי והדין עמו כי ד' עמו שהלכה כמותו בכ"מ וכל הפרש ממנה ומהלכתיו כאלו פורש מן החיים.

דלהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו עיקר שנה באוא"ב ר"מ ובכתה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאותם עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דלהנה ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נהירה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומהזה נצמת דלית ל' ג"כ היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת השחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מיידי נבלה, ומהזה נצמת ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו"י לאינה ראו"י אין שום חילוק, דשניתם מטהרים מיידי נבלה, ובשניתם אכן איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסט, אבל ר"ש קר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחירה, אז הייתה תלוי בימותה אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואבותות ואיתסר להם הנחירה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחתה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הראו"י דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאבותות, ומילא אכן חילוק בין שחיטה הראו"י שמרתת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מתרת מיד עד שתממות עי"ש, ובפתחה עיקר אי' בארכיות.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל קר"ע נגד ר"י"ש הוה לנו למיספק קר"ש נגד ר"מ בשאר"ר דהרי תלויין זב"ז ופלא ראיית כי בתוספתא בק' פ' מרווחת קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישחות שחיטה הראו"י לאכילה. הרי לך דתוספתא

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראיית כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפתרונות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברא"ג מנתנות כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור מנתנות.

והנה רשי"זיל מפרש דטרפה אינה בכלל מנתנות דכתיב תנתנו לו ולא לכלבו, והר"ן ז"ל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכארו' גם רשי"זיל העביר עניינו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלא"ה איי דרש דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כולם בזה אן נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמ' סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלא"ה איי מיותרת כל ולמה נדרש דרשה ש"מ בר פלוגתא לית לי' אם מצי למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תנתן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והחורים מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנ"י וב"י דלכתחלה צריך לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ע"ז דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שעה"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חיוב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצeo דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שריריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר מנתנות מונטן לכחן דדרש ש"ה בדרישה דחו"י נגי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרישה דטרפי קסמך להקשות וליתני וכו', והגמ' לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דטרפי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי' דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברא"ג מנתנות, דבשניתם חיב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בザחים וחולין מן התוספתא.

דלהנה התוספתא בפ"ה הביאה פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מתייר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ז קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביאה פלוגתא ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכסות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, את הטרפה כתנא דמשנתינו, מהז מוכח דבעל התוספתא לא סבר כהאי הכרעה של רבי דשנה באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכסה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסמך שלא להביא גבי כסה"ד פלוגתא ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, איך תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכסות, אשר מני' משמע אבל בנמצאת טרפה חיב לכסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפkap עליה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרפואה וכו' חיב בנתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המנתנות" אם אכן בנתנות לכ"ע בין לר"י' ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא הי'

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכשה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דיןא, דאי הוה קתני לי במקילתן הוול' למיטני באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כלל דהרי בכשה"ד לא הימחולק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, ומשם אינו למדין דפליגו גם בכשה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פלוגתם רק באוא"ב ואנו ידעין מAMILא דגמ בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דחידש בכשה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר אכן אלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין שוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכשה"ד ודאי לא רצחה אז נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכשה"ד. ואחריו נמשך הרמב"ם והשmittiy האי דיןא בכשה"ד וכן השוחט וצריך לדם, ממשום לדעת רבינו פטור בכל הני מכיסוי, וזה אמת לאmittתו שכן דעת הרמב"ם. והטור והשו"ע אלו הי' נוחותים להה ודי לא העמידו דין או לה חייב בכיסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומוקם הניחו לי להתגדר בו ודוק' היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בח"י ק"ז ז"ל שכותב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא ש'ך' דתחן לו דדרש אשר יכול לנ"ל כל שוחט לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד אשלעמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ז ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחר או לאפוקי למ"ד אשלעמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דرك אליבא דר"ע מצי אמר כי, מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

על ש"ג מר', וכל אשר יעבור תחת השבעת פרט לטרפה שאינה עברת, ופרש"י ז"ל כגון נתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה, וממי' לפינן שאר טרופות, ובתוס' התמיוחו דגמ מן הארכובה ולמטה אינה עברת, וכתבו שמא באמות גם היא אינה נכתנת לדיר להתעשר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דא"פ מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עניין זה אצל טרופות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דזוקא מן הארכובה ולמעלה התימא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דזוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה כפשו דגמ מארכובה ולמטה וממייל דאיין לו עניין לטroppות כלל, אבל דעת דגמ מכאן אייא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ז"ל שביארנוו בטיהה לטרפות, טרפה המפורשת בקרא היא שהוכתה מכיה שאינה יכולה להתרפא ממנה ואיינה יכולה לעמוד מחמתה על רגליה, כי רק אז היא ראי' לכבל דאיינה עומדת לכלום רק לכלב, אבל בהוכתה מכיה שאין לה תרופה וסופה במותה ממשנה אחר עידן וידין, אבל הולכת ואוכלת כאשר בראות אני אסורה בלאו דטרפה, אלא מכיה העשה דחיה אכל שא"ח ל"ת, שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקרא ATI לטעט טרפה לא על טroppות של הלכה אתה אלא על הטרפה המפורשת בקרא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרפה אסורה לבובה מקרא דהקרבו נא לפחתיך, אע"פ דגמ' ממעניין את הטרפה מקרא דמן הבקר ממשום דהאי מיעוטא אטרפה המפורשת בתורה ATA, אבל לאסור מה שאנו קורין טרפה צריך קרא דברי קבלה דהקרבו נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים זהה. וא"כ הכא דכו"ת הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השთטא עכ"פ הסברה, וכן דכל אשר יעבור, אמת דיש שני דרכים לפניינו או למעט טרפה

הכריע להלכה כר"ש בכ"מ ושנוו בלאשון חכמים. היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ קר' מאיר ורוק בכשה"ד כר"ש אבל רבוי מ"מ פסק כר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפסוק כמותו וללימוד מש"ח דשנא"ר ש"ש, ומ"מ פסק כר"ש בכשה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שא"ר לש"ש, אלא משום דעתך אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי אשר יאלל לא למיעוט עוף טמא דזוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש כמעט דהרי בטרפה לאו מצד שא"ר קאtiny עלה, דהרי אנו למדין מש"ח דשמה שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מazi אלל ממשנו או לא מazi אלל ממשנו, ולכך קושי הגמ' על רבינו איך אמר לר"ח שקול עופא ושות על בוביאת דמי' מtosftata הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שא"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יכול גם לר"ש רק למיעוטה עוף טמא הוא דאתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא דבשוחט וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכיסות, וכן שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כdmפורש בתוספתא אלול לרבי דפסק בכשה"ד כר"ש ולא מטעמי, אלא משום דדרש אשר יכול דבשוחט וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכיסות, אבל כן לא חייבה תורה בכייסוי אלא השוחט כדי לאכול מש"ח, אבל כן לא חייבה תורה בכייסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים ממשום שהוא טרפה או ממשום דהוא שחטה לצרכם. ולא צרכנنا לתרץ דברי רבינו, וכך וטורף או צא ונחרור אמר לר"ח. והש"ס לא נחות ליה אבל האמת כן הוא דרבינו צא ושותות אמר דהיא לשיטתי' דדרש אשר יכול לנ"ל כל שוחט לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד אשלעמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ז ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחר או לאפוקי למ"ד אשלעמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דרכ אליבא דר"ע מצי אמר כי, מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד, ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבינו הקדוש השmittiy במשניות דואוא"ב וכשה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכי' דבאמת אייא באזה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באזה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כאן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאיין צריך לברך ברכת השחיטה, והי' מקום לדבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה תוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גם מיד, והדבר מובן דכל של שיאכל ממנה אגמל'ם דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דיניה שחיטה הראי' גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה למא השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנאי דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הראי אראק דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה באזה"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשותט ונמצאת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אליו", עכ"ל. ומלי לא יודה שהוא תמייה רבתא, אדם רבינו מצא בו צורך להשミニינו דר"ש דפוטר ממשום דס"ל שא"ר לש"ש

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות
ואין הסברה נוותנת דתורתה הוצאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע,
אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא ספר, והקרא
asmachta בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב
כאן הרמב"ס בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח"ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט,
אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן כל גודל בדרכי חז"ל כאשר כתוב
בשות אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי
לחייב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא
שתים צאן ואין לנו לקבלה מכמה חיבט מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיבט והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
ב"ש שלא למזהו מהאי קרא דישע' רק שגד על שתים נופל לשון
צאן והחייב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון שלא גלחת התורה
כמה מסתמא גם שנים חיבטים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמבאים קרא דושמאלו, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי בהזאת דבר
הויכחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן
דוקא חמץ, וע"ז קמתרץDDR שיבת עשוויות שמעשיות את בעליין
עשיות מצוה. והנה כאן ודאי קשה דאית נילוף מדרבי קבלה שעיר
חייב רה"ג, ועוד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שיעור זה הקלה בידם כשר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שיעורא אבל מה דקשי"ט טובא הוא, דעת ר' יוסי קלסלי"
רבי דקאמר ד' מדכתיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי"
הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים
נופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת משום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאן את מהה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ס זיל
קלוסי" דרב, וגם דברי ר"י שאמר שמי שטענה מחגי זכר'י ומלאכי
אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו
ליישב סוג' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי ייל דיל' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי
התורה, ולכן קאמר דהתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud
מקרא ארבע צאן ואידי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
דייה' נקרא צאן, ואידי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים
צאן. וудין לא נתפרק דעתך בהזאת וצ"ע ודוק"ק.

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבתי ע"ז במשנה
ברשי" שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום
שגיא' חמש צאן צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי
פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו
דטעמא דרש"י זיל שמק פירוש זה, משום דבגמי' לקמן פליינו ר'ח
ורגב"ה בגז' ומכר, ר'ח מחייב ורבנן"ה פטור, ופלוגתא זו על האי
משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו
בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגיה ופטור
משום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו משום דצעעו קודם חיובא
מעט מעט, בהזאת נפטר הגז' ומכר חייב, ורבנן"ה ס"ל דמתני'
בעצעו מעט מעט קודם דأتה לידי חיובא בגז' ומכר פטור, וכן
מחק רש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי'
התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה,
דהרי רבנן"ה פליין, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא
שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו
בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפרש המשנה כشماعت', ודוק"ק
ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

ד"ג קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומכר ראשונה ר'ח'א חייב רבנן"ה
אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו
אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זולט זאת
שלמה וביראה נמי אינה מטעשת, אלא דפירוש האחrown הלה הוא
נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי
במעשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא
יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נוציה
דווקא פיסח, וכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב
לעbor לאפוקי אינה עוברת מום דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מעד מישבת זהה ג'כ' קושי' התוס' ד"ה למילך צאן צאן
מכוכר, שהקשוו דל"ג גז' לחיבט טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא
ינרג בטרפה, ותויזט לא זכויות להבון דאם נאמר דאין זה גז' ש
רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גiley מלטה
טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה
דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות
מעיטין ניחא, דהנה בתוספתא כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא
במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשער, וכדרשינו
בב"ק שלא יכול את בשרו דושא"נ אתה בעבדי' כעון בשער, הרי
שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, נידון כמתה ופטור מריה"ג, ובאמת
אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על
הארץ וכן שפיר בעינן גז' ש Robbins דטרפה שאינה עומדת על
רגליה אינה חשובה כמותה לעין זה. וכאשר ביארתי בפתחה
לדעת הרמב"ס טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב
טרפה ולא נבלה משום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה
ג'כ' ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה משום דכל, מרבה את
הטרפה חדשינו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן
ג'ש לרבות דטרפה חייבות, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס'
ע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גiley מלטה בעלמא
הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ס כתוב ג'כ' דאין זה אלא רמז בעלמא,
אלא לפ' שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר צמר כבשים,
לכן מעיטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה
מכאן ג'כ' תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו
הדבר באיזה דרישה כמות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה
ניזה מבוכר, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתי
למעלה דלגיון תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לאورو, אבל באמת
גם כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб דמתן לו נידחה הילposta
מכוכר, דהנה בבוכר דכתיב לא תעבוד בבוכר שורך ולא תנז
בכורך אכן, מסתבר דדיבר הכתוב בהווה, משום דרך לעבור
בשור, ולגוז הצאן, אבל ר'ה ומכח"כ כעשה בכאן וגוז' השור,
פשיטה דחילל את קדושות הבוכר בהזאת, אך אם שהוא כדרכו
אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג
הסביר נוותנת ההיפך, דמה שהוא הווה לגז' חייבה התורה
לייתן להכון, אבל ממה שאין דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל
זאת פריך הש"ס נילוף גיזה ממכוכר, ולא מшиб לו תנן לו ולא לשקו, ואני זה
מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנן לו ולא לשקו, ואני זה
עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסביר נוותנת ההיפך, והנה לעיל
כתבנו דבמוניות לא מ齊ין לטענה מכה תנן לו כמש"כ רשי"י
ז"ל, דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא
לשקו, אלא דבאמת הכל תלי בסברה, ובittel ומוניות בשינויים
אין סברה למעט טרפה דניהם דכוונות התורה בנטינה זו הייתה כדי
שהיה' לכחן לחם ובשר לשבוע ולא לארו ולא לכלבו, כמו אבל

ברה"ג דהתקלית ה' שייה' לכחן להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקח גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוונא מיيري עם הסיפה דהלווקח גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם נזיזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשינויים הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז שהרי מכון, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכון, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז אן ולאחד אין לו גז, וזה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הוראה, דחרבי הלכה רוחות דafilו מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן

הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, וכך מצי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, כדי זה והה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור היה מצי לפреш המשנה כו, צבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו בב"א משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השior גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדין כו דמ"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש כן המשנה שפיר מצי מודה להאי דינא דר"ח דמייך מ"כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשיר ומי' על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות בב"א פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלא' ודו"ק.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיוורא גבי מוכר בתור מוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דעתנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוח הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים לייכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא,لالא גס על בגין חברחה נמי, וא"כ אם אירע שעוף זכר רובץ על בגין הי' אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעני נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמראי לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במני שאחיה מצווה שלחו לשלחו, יצא זה שא"א מצווה לשלחו אלא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשינה לא משמע הци' ור' ל' דהollow'ל כל שאתה רשאי לשלחו יצא זה שאינו רשאי לשלחו לתקלה. ויתר הי' להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשעה מקרא, הולול'ל דמקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דפלירושים דפשטי' דקרה קדריש, דמשמע דבמידי דיכול לשלחו ולא במה מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האיך דרשעה כיוון דגם איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו יישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה"ג ליפריך ולשלוח, ולכן שפיר משלח כאן דרשעה לאפוקי שלא מחייב ליפריך תחילת וקידוש שפיר משלח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילת ליד גבר או בעצם או לפדותו, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא קודש, ע"ז כתוב רשי"ז' דPsiṭṭa דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשעה בעין דלא נימא ליפריך ולשלוח, ומושב שפיר דבעוף והרג את הנפש סני לי' בהא מצווה להביאו לב"ד

ד' קל"ח ע"ב משנה שלוח הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש היכי מוקדשי. ור' ל' דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפור, משום דבאי להביאו לידי גבר ולא לשלחו, וכדפרק אח'כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דhair לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכח"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז' בפ' כסא"ד דהטעם ג'כ' מצד אוצריות כי אין לאדם לשפוך זם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התורה האילת בשור קזci ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה ועו"ש שאין במנינו זולת תורים וב"י שמרקיבות ציוויה התורה עכ"פ לכוסות זם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסא"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהוא ג'כ' מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמ"כ ג'כ' הרמב"ן ז' במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין מזומנים ובין באינו נהוג אלן אבל שה"ק רק באינו מזומן, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר' ל' דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך זם דחיה ובניה בב"א, כי אווא"ב לא אסירה התורה אלא בשור ושה, והש"ק הוא כען אווא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכח"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, והש"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל"ד הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב"גיא דרhamana איתני, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות גבוה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס פורוך על רב ור"ל דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דמעולין בה, אלא דבלא"ה הדר ר"ל וקיבול דברי ר"י.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי Dunnן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות ליישב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וככאן לאחר ברכה, הרי דלהנתן מעוז' צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגבוה. ומעטה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגבוה, בחולין שהוא ג"כ של גבוה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גבוה עמו ור"ע דס"ל דמעול אפיקו בהוציאה פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל הוה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל"כ בנאבדה מطبع של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שבועלם, מחמת האי תעירבות עד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהכממה שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתיחס איסורה אמרין כל קבוע כמו"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכך ידי או ליד חבירו והוא פשוט וכעכ"פ העניין הוא עניין נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית' וד"ק היבט.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דבכל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח"ע ז"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדירות היינו המעילה ובמידה הלא איןיו יצאה לחולין אל"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים הוה מעילה במאיד ודף"ח וד"ק.

ע"ב גמר' ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול יחוור בהרים וגבועות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החו"י שהבאתי לעיל דאפיו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי' לשלח את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבועות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחוור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"י ואז ודאי היהת חייבת ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה אינו מחייב לשלח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחו"י הביא שם דבריו הזו"ק שטעם המצואה כדי שאמ העיפה תצער ותפרח ממוקם למקומות לבקש את בנייה. ועי"ז יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלות עיי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שעפ"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל ההלכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהו הואר הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמהה נגיד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר"י דסובר גה"ג אינו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה מושום דהוא נגד הלב אינו כהלה לפפי טעם זה באיטר יד הוה לך למיזיל בתר שמאל דעלמא, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר"ן כאן מוכח דלא כחו"י וד"ק.

בלי דאית בי שלח לתקללה, דבಹקדש באמת ליכא עלי' שאינו בעלוי, לא מצות פדי' ולא מצוחה להביאו ליד גובר אלא משום מצותהשה"ק קאמר דה"י עלי' מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשה"ק כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדי' וד"ק.

ד"ג קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה"ב דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרדה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר"ן בחידושיו, וא"ת וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגיבור מהמות שמרדו הוה כהפרק עיי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בקה דהקדש אם נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מנו הרהקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ווד קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפק מינין שם בעלים עוד קודם דأتא ליד זוכה, וכן מוכח מהה שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והמחזק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש וד"ק.

ע"ש גמר' אלא דחזא כן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החו"י ש"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מזומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקון מוטל עליו חובא דשה"ק קודם דאקדשיניו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי" דאקדשי' ובגוף דברי החו"י עיין עוד لكمן מה שאכתב באזה וד"ק.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאיתני ב"גיא דרhamana איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר"י נמי אמר הци' ור"ל בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי' בה"ב שמרדו ולילדי דאקדשי הוי הפרק ואינו מזומן וראוי לשילוח, וכמוש"כ התוס' דבחולין הכא"ו אף שמכיר המזומה אווזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזיק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דازלו לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנה זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאית ב"גיא דרhamana איתני, ומסתמא ה"ה בנהפה מطبع של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאה ליד הגזבר כי לעולם אין הkadsh מעילות או עי" פדיון, וזה אמת או עי" מעילה בשוגג שמביא קרבן מעילות או עי" פדיון, וראה זה מציאה מצאתי כמוש"כ של רב ליישב בזה עצמה וחמורה שתניתעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דמוול ר"ע שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעלמא עיי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו"ת מהר"ס שיק ז' ל' יוז"ד סי' ק"ל שיפה העיר דלא די שקשה דמה"ת בטל האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו פדיון על מה לחול והוא אמת וצדק, וגם כל מה שדנו דמוננו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכת הוא דודאי גם ממונו של חיירו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשלומי כמו בכל עלי' ביטול, דגילה דמוננא עלי לשלומי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי" ביטול, דכל שאינו ניכר הוה לנפל לאו של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דנתענש בממוני של חיירו אישעתבד לשלומי לי' שווי' מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבמי לשלומי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' להמקשן להקשות למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ בלבירות דף י' ע"ב, ודילא הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאירטוי בסוג'ו' דרוב מהיתר איסורים לא מציא למיליף כלל, דילמא מכח ספקא לקולא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלבד מלוקות חצי שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק'.

ע"ש עופט רובץ וכו', בשלמא עופט טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אם טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה"מ אר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרישתו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופט טהור רובי על ביצים טמאים, שובראייתי שהת' הקשה בהזח וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתך טרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד באזה דלפי מה שכתבתי למפללה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות זרע ולזה"ק נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעטין אלא מני שאינו ראוי להיות נוגה בו, אבל ממיעטין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שאריער סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעת העופט דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו דממיעטין מין שאינו ראוי לבגדים, כוגן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה אייך ממעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופט טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ס סיבה נטרפו. אבל ייל' דשאני הכא דעופט טהור שה' רובי על ביצי עופט טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקתיini דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופט טהור של לדרשו עי"ז, וממילא נדע גם דין זה דביצי עופט טמא, ולא שייך כאן לומר דבר שהוא רק בדורש הקרה ע"י במקום הפקר על ביצי עופט טמא של הפקר. אבל לדריש הקרה איי מקרה הוא האזורה שכח מין המין טמא דהוא לא שכח כלל שיזידמן כן. וכי להשミニינו זאת لكن העמיד ר"כ דרישתו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עופט טמא וזה נכון מאוד בס"ד ודוק'.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופט טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעו, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקני זצ"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, מושם דלא ברירה לי הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוצה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואם לא שלח איינו לוכה, דקאי נמי אדלעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב לשלהה. זה ממש' גי' ליתא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקטצת סיימנים אמא קאי אז ודאי לעיל מני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלabhängig ואם נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשיינו אינה בת שליחות, א"כ קשה איך סמך הרמב"ם בירושא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם אינו לוכה. ואם נפרש כדעת ה'כ"מ וכאשר כן האמת דהרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופט ממשמעו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי ציפור. תמייה לי איה משכח דטהור איירי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעיין טהור כתיב ב' טהור או טהורות, ובמקום דדייבור בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב טהור או טהורות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופט בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופט טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק'.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש' נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובגהותו מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש' בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרא דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי' ז"ל מקרא דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופט טהור דיש במינו טרפה שמעין דשיך טרפה בעוף, אבל מקרא דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרא בהמה איירידי דפי' המקרה הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרא דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש טרפה ודוק'.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי בשלמא עופט טמא וכו' אבל עופט טהור רובי על ביצי עופט טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שישת חוליין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמירה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ה, דלמא הביצים שתתחיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובי על ביצי עופט טמא, ולא ביצי טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני דקימא דהינו שאים יכולם להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים גדל אפרוחים, ומאחר פסק הרמב"ם בפ"ג דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי"א הי"א אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר שאן במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראייך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצי עופט טמא ולא מביצי טרפה והברייתא דיברה מטרופת נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שם דקמה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' דעינן מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רבאי ב' הרין ז"ל ש' ביצים מזורות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מרערוא ואצ"ל אם הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה אינו חייב לשלה דקון דהביצים אסורת קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש' לא שams ה' יכול לשום הביצים תהה עופט אחר חייב לשלה עכ"ל, ושמחתי כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואיו להוציא מהן אפרוח אף שאסורים באכילה שפיר קרין ב' לך ולא לכלביך ודוק'.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וזה שאנן זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה"ז שינה מלשון שהוא ממש כמו כאן עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכ"ו עכ"ל הלא דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עופ' טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעופ' טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעופ' טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עופ' טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הפימ'ש לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עופ' טהור שי' כל צפור טהורה עכ"ל, והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעופ' השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעופ' השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' לעופ' עובי לכתיה שני סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה הנחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה'ם לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עופ' טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וצ"ל: „היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ"ל. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחורה אפילו ב' פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ"ל המשנה, וכצורתה תנן נמי ב' מ" ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר ל' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים ביוי תשלח אלו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ"ץ, הלא בPsiות הול"ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' וαι על שלוחה האם קאי הלא הי' מוכרכה לשולח שלא לocketה, ואפיו שלא בתורתה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקיי אליבא דרי', והוא מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והויה מצי לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאי דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושחתה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתה ביאל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו ממ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע בא לא שעבר תחלה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מדעתו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפרש האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרת האי תשלח בלקחה ע"מ לשלה דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חייב לשלה, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כלל דינה דליך ע"מ לשלה דליך רק עשה, ומ"מ עשה מצורע החמורה לא דחיה עשה דשה"ק, מושום דכתיב תשלח יתירה כסוג'י דיון, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לך לוקה, ועוד' ג' דהרבמב"ם אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא'כ' לעולם איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי עשה דוחה ל"ת ועשה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני לוקה מ"מ השיג לדעתה הרמב"ם שפסק בחכמים קודם שלוח אין כאן שום עשה אלא ל"ת דלא תחק, אין אלא ל"ת ולא עשה, והרי ה'כ' מ' השיג דרבנן תמיתו, אך אמרו בגמ' דיאיכא ל"ת ועשה והוא אליבא דרבנן כדמוככי מתוך הסוגי', אבל באמות אין כאן קושי' דנייהו דאי אליא ל"ת ועשה, אבל אם נתיר לו לוקח לטהרות המצורע יעבור על הל"ת וגם יבטל העשה המוחלט עליו אחר הלקחה לתקן הלאו, וזה קרי ל"ת ועשה, אבל, עכ' פ' שמעין מזה לדעתה הרמב"ם ליכא שום מציאות עשה בלא לאו לחכמים, ומדוחה כל השקיל וטרוי' שבגמ'

גם החוי' הי' מפרש על הבנים עם הבנים כחכ'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד אזהיר שלא ליקח מעל הבנים, אין מצי לפרש שהעשה דשלח תשלח היא עשה מוחלטת, אך ישלח בלבד הטענה לא תח האם מעל הבנים, וא"א לשלח בלא לעבור אלא דלא תחק, אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכוי, דהיינו הול' תחלה המוצה המוחלטת דשלח תשלח את האם, וא'כ' הלאו דל'ת האם מעל הבנים להחיק בה לאכלה, ועכ' פ' אם הקדמים הלאו דלא תקח הוה'ל לפרש לא תח האם מעל הבנים להחיק, כי סתם לא תח איינו במשמעותו הוא משום שמסלול אותה מן לידיה שמרחפת האי מעשה הלקחה הוא משום שמסלול אותה מן לידיה שמרחפת עליוון לשמרן, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצד אותה והיא אינה יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרחפת עליוון שלא ילכוו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא'כ' טרם שנדע ההיתר דשלח תשלח לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ' דחווי' ג'כ' הי' מפרש דל'ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלח את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלח האם, אלא שלח תשלח לחלוין ואם תרצה תח לך הרים. ומעתה אני אומר כי בדבר זהה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים או מעל הבנים היא היא הפלוגתא שבין ר'וי ווחכים במשנה שאח'ז', דרי' אומר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרה ממשמע והיינו דמפרש דעל הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולכך האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דמה דכתיב אח'כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תח לך מעיקרה ממשמע, דהינו עשה מוחלטת לשלה האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשלה את האם וליקח את הבנים, דא'כ' גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניח את הבנים דגס אז לא עבר אלao דלא לתקח האם עם הבנים, ולכן עכ' הפ' דשלח תשלח למ"ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'וי ואומרים משלח ואני לוקה, ודנו אותו ללא הניתק לעשה כדקתו במתוני', מפרשין הלאו דל'ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עבור, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח תשלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטול האם מעל הבנים, וכמו והשיב את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרחש גם כאן הקרה דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה כדקתו במתוני', או להוtier מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע'ז' יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נתאזר בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא'כ' המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא לocketה, אלום לר' יהודה דשלח מעיקרה ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזונות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו עכ' פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דברי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומוק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכתבתי כי הן קילורין לענין ואמייניטים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתנ"י אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרש"י תנך כ"ז אם לוקה האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לקחה עם הבנים, וא"כ מייקאמ, ותו לר"י אפילו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא דאמר דתשלח אתה להיכא דubar וסקלי' לאם דלאו עבר', היינו לחכים, אבל לר"י מירידי דשקל גם שניהם האם עם הבנים, ואז לר"י לוקה ואני משלח, אלא דלר"י לא צרכין לאוקמא תשלחblkach שיחסם אלא דתשלח אתה שאפילו לஹרת מצורע לא יקח האם לחודה, דין בה אלא עשה עבר על שלח, וכחכ"ץ וכתרוץ של מ"ר בר"א דאמר כגון שנטלה ע"מ לשלחזה דהוא לחחים, נכלל גם לר"י דלא צרכין לדידי' כלל לומר דעתה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירה עשה אם נוטל האם בלבד הבנים. אבל רשי זיל לא פירש וכן ונתקח טובא hon בקושי' הגמ' לפרש דלר"י בנטלה האם לחוד ג"כ לוקה ואני משלח, ואם לוקחה ע"מ לשלחזה גם לר"י לא עבר אלא, וממילא גם לא על העשה.ומי כחכם ויבין את זאת, ואמת דlisnana דגמ' דחוק לפ' פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תוס' ד"ה לא צרכין דubar וסקלי' מכאו קשה לפ' ריב"א וכו', קושי' התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צרכין קרא דתשלח להורות דכאן ליה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י לאוקה ואני משלח בתוספתא הגירסה נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסה זו מושובשת דר"י איןו לוקה אלא בנטול שניהם.

ע"ב **גמר'** עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש לומר דחוק לחייבים קמבעי ל' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוין, והטעם דלחכים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררו ע"י זה רחמי שמיים על ישראל בגלות, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאי בח' ק"ז זיל שכ' על הא דאמרו בגמר' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לבعرو וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צrisk ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נהי דסגי במקיש על הקון שתפרחת, מ"מ אס משלחו בידו שפיר דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צrisk לטהרת מצורע, ומסיים וזה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוחה הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעbor אלao דלא תחק, דמי התהי לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברית הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלao ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקייה מעל הבנים, אלא דהוא כעbor אלao ומקיים התקון בב"א, ואולי גרע דהוא מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, וכע"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכה הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכא תיקון הלאו כ"ז שמשלו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס כהאי תירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשילוח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידי דלא תיקון בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר לצrisk לאחזה בגפה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צrisk לשינוי כל heiени דחיקא, בנטלה ע"מ לשלחזה גם כל שינוי דשי' דלעשות שלם בין איש לאשתו וכו' עכ"ל. הרוי לך ברור ואמת דלהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלהכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוע' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicca בשעה' מצוה החלティ, שהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשנות שבגמ', דמשמע דaicca מצוה בשילוח הkon עכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן במי שרוצה ליקח הבנים שומרת לכתילה ומזכזה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אין אלא לר"י ולא לחחים, וזה הפלא וכל, והב' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לוקח, ומ"מ לא שט ליבו בפסקין שוע' שלו על האי עני גدول וקבוע הלהכה נגד דעת הריב"י והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין תני במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים API' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה דלא צrisk להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דלהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה API' ד' זה' פעמים לא שט לבו לתקן המשנה עפ' תירוצו של רבא דאפי' מהא פעמים ומשלח לחוזא, כי לפי ביאורינו לדעת חכמים איןו כאן מצות שלוח אלא תיקון הלאו שuber וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותה שלא יטול האם אחר שחורה על בניה פשיטה דהלאו במקומו עומד, ואות שאיון כאן מצוה אלא תיקון מושמע דצrisk בידי שמיים לא צrisk לשחו, ואס לא אז נלקה על הלקיחה, ומהשנה באמות בין לר"י ובין לחחים נשנית, ולחחים שפסק חכמים לא חז להאריך על הלאו כשותה, ולכן צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול בהאי פירושא דרבא דעיקרו צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja וחיטה דהברש מוטר כמש"כ הרמב"ם בירוש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאם קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש' שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה היינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שבירארנו לדידי' בנטול האם בלבד הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ה קמ"ב ע"א משנה לא ייטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י' דשלוח מייקרא ממשוע א"כ כל שנטול אם על בנים עבר הלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מושלח יתירה כמש"כ במלعلا, ולהחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לcker איכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיחו לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיחה כן דכמה דבדינים של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתרפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מתרפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רך עשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגיעו לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קן ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לנו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כmortפרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחלה תמצא בירוש מכילטן

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח התשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחטף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרה יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליקא אפי' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליקא מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אadam עבר ונטהה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממש עasm חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מהילא, ולר"י ואדי אתה קרא דתשלח אלף לדבר מצוה דלידי' בלקיחת האם לחודא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינחו לגביה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי"ד מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיון קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדריה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרוזות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדא. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האי לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מותימה קאמר, הרי לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב לשלח משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכלין אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך אי חייב לשלח תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא לשלחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי"ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשען וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניא הקושי' בצע"ע עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשיינו דבאסור דלית בי' מלכות לא שייך בי' איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוה ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטות הרמב"ס ורוק בנולד כיון דיש איסור אמה'ח על הווילד כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר כhalb לעלא מהו ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונארס **"ואח'ב נולדי"** ותק מילמר או נשחת כמו שכתב בהלי' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונארס **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב"ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס יסודו בפוגות' הש"ע והרמב"ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרקע עלי נמי שחיתה מה'ית עיין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא עלי שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ' צ'ל דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגדר הווילד שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן עלי שחיתה מה'ת, ועיין בבי' סי' י"ד שכטב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וככתוב עלי הב' דה'ה אם נשחתה אמו'ר והוציאווחי' וח' ורבנו חד מאנניחו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב"ס כשהוציאווחי' ח' ונתגדל בעי שחיתה מה'ת אז שפיר יש לומר נולד וה'ה נשחתה דמ"ש כיון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב"ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הווילד לא ע"י שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשיינו. ואיך אפשר לומר דהרבמ"ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא עי רק מדרבנו ואי' אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ"ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב"ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשתי' מדונפשי' וכשצחטי' להיות באותו אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב בצל אדר' הגאון לא מודפס' הש"ס היא דכיון דברי אמא'ר הגאון שליט'א דכוונת הש"ס היה דכיון דאיין להאי אבר היתר ע"י שחיתה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לוי' היתר ע"י שחיתה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר ע"י שחיתה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז'ל פלגי اي האבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות ס'ק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הוועלה שחיטתה האם להאי אבר היוצא, ולרמב'ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטתה האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. ולפנ'ז' נראה דבזה גופא תלי' ג' מה דפליגו ב'י' ושאר הראשונים בהא אי נולד הولد באבר היוצא ללא שחיטתה האם אי אית לי' תקנה להאי אבר ע"י שחיטת עצמו של הولد או לא, עיין ברמב'ס פ' מה' מ"א ה'ט שכטב שם דבנשחת או נולד הولد אותו האבר אסור משום טרפה, וככתוב עלי ה'כ' מ' דעתות הוא לומר בדעת הרמב'ס דבנולד ללא שחיטתה אמו'ר ה'ג' אסור וכשיטת הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב'ס שכטב נולד היא שהוציאו את הولد ח' לאחר שחיטתה האם עי'יש', ולא זכיית להבדין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז' נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאי'ה שאמ' איסור אי'א על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ודעמי' מצא' איסור אמה'ח קאtiny' על השפיר י'ל דבנולד כיון דיש לו שחיטת עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב'ס מצא' איסור טרפה קאtiny' על השפיר י'ל דבנולד שחיטת הولد לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב'י' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש'ס על חלב של אבר היוצא בולד הנולד דכיון דיש לו שחיטתה עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דיבע' הש'ס היא דוקא בנשחתה האם באופן דגס הولد ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החלב מצד ציר של אמה'ח וככ'ל. אבל לרמב'ס מצא' איסור טרפה קאtiny' על היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאי'ה אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בדיקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילאה מושום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ כמנהא בדיקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לומר לדעת הרמב"ז'יל בסוגי' דרכוביה דר' ע"ז דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תה' באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למעלה הכי נאמר גם אותה החתיכת חורת להכשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעומם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במאח' חלקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דנטשל מה'ח ואפיו לדידן דאייכא בו מה'ת שום איסור יש לומר דאייסור עשה דאיינו זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהווה איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאיינו זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב'ח ניחו דלא פעל על אבר המודולל באובייחתו כלום אבל חיבוא דגברא נתקיים וממילא ליכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה'ח גופא אויל' ליכא איסור עשה דאי' עדשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדין איך הי' על האבר שנטשל איסור עשה ובזה הי' מקום לישיב קושי' התוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל שהקשו איך חל איסור אבמה'ח על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תה' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה אינה מטה מיד אלא בתהייז ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס הוא צנגב הلتאה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עליה בדעתך חיקירה זו אבל יישבתי לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורטא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהי רגע כמיירא קודם גמר התזאה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכוון.

ומה שכתבת עוד הנה יירבו דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתבותי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתו אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה'ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחיטת טרפה אינה מטהרת מידי אבמה'ח וכך מטה ריאה דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטשל האבר איך יתחייב מושום טרפות הבמה שאון לאבר שום שייכות בה והלא אבמה'ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דר' ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה'ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה'ח בחולין דר' קכ"ח ע'ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה'ח דטמא כנבה ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל ונינויו דעדין לכיא אבמה'ח אם תה' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה'ח בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומד לפול אלא כיון דעתין מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתרו מה'ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג'ב, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה'ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה'ח עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחד חשבין כניפור רגע קודם השחיטה נפל מן הח'י אבל בשחיטה לא חשבין כניפור רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ' אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן החיות, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיצ'ל' ה'יהם סבירה שכילת על העניין דאפילו למאן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות חז'ל צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה דה' דרומנה כי האי דריש היא מאי דריש רוחקה מאי דריש השבירה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה'ח, ר'ל דלאחר מיתה או שהחיטה לא שייךתו אבמה'ח ואם במיתה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דברך חל למפרע למה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מחיים אלא דאייכא איסור לחתו ממן אבר ואם לבסוף לא נחתק ונשחתן או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכה ומ"מ באבר המודולל חשבין כנחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומד זה אינו דכוין דמחסור חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומד דהינו לחתיכת מחיים או למיתה אבל אפיו נניח לך' סברתך מ"מ קושיתית במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר'ל דר' ל"ב דשחטת הינה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמאן דמנחא בדיקולא דמי' הריאה דרייה כיוון דהיא ל"ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אס נקבה ווע"ג דשחיטת הוושט מועלת עכ' גם על הריאה להתרה מ"מ תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, ונינויו דאנן ל"ל להא דר'ל הינו משום דאנן לא ס"ל דלגבוי קנה גם מאן דמנחא בדיקולא אבל עיין בו"ז סי' כ"ז דלגבוי קנה גם לדידןתו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן מאן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעל הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פעולה אלא שלא תטמא כנבלה אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חי ואמותה אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטה מא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן חתירה מיini נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הבחנה לית בה טומאה בmittata שחיטתה ה"ה באבר המודלד בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא מהני שחיטתה כמו דלא מהני על אמה ומה דנטפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאמינו וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ללי זאת לא מצין ידנו ורגלו בבהמ"ד במירמא דר'ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנער

אב"ד דפה קהלתנו והגליל

ומוה שככetta דהק"ו פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריאה עמה אבל בניקבה הריאה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טטרף הריאה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריאה עע'פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ ק"יו שהנקב בריאה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריאה זהה ק"יו שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הנ"ל להנ"ל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שככetta ולא נסגת אחר גס אחרי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שככetta דאיין אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמריו להם ר"מ אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואת אבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה מזה דאיון שחיטתה עשויה ניפול הרוי דאיין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיליא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגס מה שחדשתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכיוון דמוני על אבר המודלד להתריר איסור אבר מכם"כ על עצמה, וככתבת שנעלם ממנהו לפי שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת במכתבי ברייתא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמן ש לעיין בי' ואם הוציא עובר את ידו היא מחלוקת, היב' והש"ך סברו דאיון תקנה לאותו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מעיר קלוייזענבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מעיר קלוייזענבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמאן מעיר קלוייזענבורג